

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том V

Многотомникът „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1924 г. В тях, по собствените му думи, са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са първите шест сборника с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

ИЗДАНИЕТО Е ОДОБРЕНО
И ПРЕПОРЪЧАНО ОТ **МОН**

**УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО**

СИЛА И ЖИВОТ

**НАЧАЛА НА НОВОТО УЧЕНИЕ
НА ВСЕМИРНОТО БЯЛО БРАТСТВО**

Том V

**Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•
Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•**

София, 2011

© Петър Дънов (Беинса Дуно), автор
© Димитър Калев, съставител
© Стела Рускова, редактор
© Филип Филипов, азбучен показател, 2011
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2011
© Издателство „Бяло Братство“, 2011

ISBN 954-739-737-0 (т. 5)

Съдържание

Новият човек.....	7
Фарисей и садукей.....	26
Сеятелят.....	44
Храненето – условие за Вечен живот.....	63
Любовта – носителка на Живота.....	79
Огнената пещ.....	98
В рова на лъвовете.....	118
Възкресение на Любовта.....	138
Изтълкувай ни тази притча.....	151
Живата енергия.....	166
Да ги изпита.....	181
Ангелът отговори.....	197
Двете жени.....	216
Дойди след мене.....	236
В Правда, Истина и Светост.....	255
Поздравът на Любовта.....	270
Братя и сестри на Христа.....	284
Плачът.....	298
Тогаз те ще просветнат.....	312
Синът божии.....	325
Ненаписаните закони.....	342
В Египет.....	362
Ананий и Сапфира.....	382
Аз ще го възкреса.....	404
Още по-блажени са.....	418
Стани и опаша се.....	438
И Петър се грееше.....	456
Каквото вържете на Земята.....	473
Сродните души.....	488
Целувание ми не даде.....	504
Разговор с Учителя.....	521
Защо твоите ученици ядат и пият.....	530
Плевелите и пшеницата.....	543
Пак ще ви видя.....	554
Какво трябва да искаме.....	564
Ядоха и наситиха се.....	577
Искайте, търсете и хлюпайте.....	585
Царството божие.....	595
В дома на Отца.....	610
Слушайте него.....	622
Твоето слово.....	636
Които вас приемат.....	649
Прави правете неговите пътеки.....	665
Волята на Отца.....	679
Не бъди неверен, но верен.....	694
Христа разпет.....	709
Ще се стопи.....	724
Ученикът не е по-горен от учителя си.....	741
Дъще сионова.....	756
Много плод.....	772
Неговата заповед.....	790
Не правете никому насилие, нито оклеветявайте.....	809
Приложения	
Обяснителни бележки.....	830
Речник на остарели и чужди думи.....	835
Азбучен показател.....	841

НОВИЯТ ЧОВЕК

*Недейте говори лъжа един на друг,
като се съблякохте вече от вехтия
человек с делата му, и облякохте се в
новия, който се подновява в познание,
по образа на того, който го е създал.*

Колоссяном 3:9,10¹

Съвременните хора страдат от това, че говорят на много езици. Понеже всички езици нямат еднакъв знаменател, то и думите им не изразяват едно и също нещо – това показва, че всички народи са на разни степени на развитие; тази е причината сегашните културни хора да не разбират Първичния, т.е. Божествения език и когато превеждат Божественото, правят грешки. Кой е Божественият език малцина знаят – повечето хора и народи си служат с преводи.

Когато изучавате математиката и геометрията, виждате, че правилата, формулите и законите им са едни и същи – дали ще ги изучавате като французин, руснак, англичанин, българин, японец или китаец, правилата и формулите им са едни и същи. Ето защо аз гледам на математиката и геометрията като на пръв символичен превод на Божествения език: основата на геометрията е точката, а на математиката – единицата, следователно който научи смисъла и значението на единицата, ще знае всичките правила и формули в математиката, а който научи смисъла и значението на точката, ще знае цялата геометрия. Известна ви е аксиомата, че най-късото разстояние между две точки е правата линия – защо? Защото правата линия се образува от две разумни точки, т.е. от две разумни същества, които избират най-късото разстояние за общение помежду си – когато се движат едно към друго, те непременно ще образуват права линия. И тъй, правата линия не е нищо друго, освен общение, връзка, път между две разумни същества.

В математиката правата линия е единицата, която съдържа в себе си всичко. Сам човек не може да образува права линия. Казвате, че от движението на точката се образува правата линия; не, една точка не образува права линия – за да се образува права линия, трябва да се движат две точки една към друга, две разумни същества трябва да си подадат взаимно ръка, за да образуват права линия. Обикновено хората се ръкуват с дясната си ръка –

значи дясната ръка е права линия, създадена от човешкия ум. Едното разумно същество е умът, а другото – сърцето: умът се съединява със сърцето и образуват правата линия. Всички хора, които се съединяват по права линия, имат прави дела; тия, които се съединяват по крива линия, имат криви дела.

В 9-и стих е казано: „Недейте говори лъжа един на друг“. Питам как искате да се свържете с мен – по права или по крива линия? Когато вълкът напада овцата, никога не иде по права линия, но отзад – той обикаля отзад и неочаквано я напада. Обаче разумните същества се движат винаги по права линия, съединяват се в едно и образуват единицата; после тия същества взимат нова посока и образуват два прави ъгъла, които се съединяват и дават плоскост – четириъгълник с четири точки (той може да бъде и квадрат). Когато прекараме диагонален, квадратът се дели на два равни правоъгълни триъгълника с обща хипотенуза – диагонален; хипотенузата е производната сила на двете величини, т. е. на двата катета. На човешки език казано, единият катет представлява бащата, другият катет – майката, а хипотенузата – синът или дъщерята; хипотенузата е равнодействащата сила, която регулира отношенията между всички разумни същества, значи синът и дъщерята регулират отношенията между майката и бащата – в тоя смисъл родителите са противоположни сили, които преследват различни интереси, и благодарение на това отношенията между мъжа и жената в семейството имат повече търговски характер. Казват за някоя жена, че много плаче за умрелия си мъж – на нейните сълзи може да се вярва само двајсет и пет на сто; такива са сълзите и на мъжа за жената. Жената казва на мъжа си: „Колко те обичам, умирам за теб!“ и мъжът казва, че умира за жена си – умират те!

И тъй, квадратът представлява полесражението, т. е. физическият свят; диагонален в квадрата или хипотенузата в правоъгълния триъгълник представляват оня велик закон, който примирява противоречията. В математиката хипотенузата е единицата, а в Божествения свят – Бог, значи думите *хипотенуза*, *единица* и *Бог* са преводи на двете точки, които се движат една срещу друга, за да образуват правата линия. Двете точки, т. е. двете Разумни същества, като се движат едно срещу друго, са създали Небето и Земята – т. е. вашият Господ. Кой богослов, учен, философ или светия може да каже какво нещо е Бог, кой може да Го опише? Бог не е такъв, какъвто ние си Го представяме. И жената не е такава, каквато мъжът си я

представя, нито мъжът е такъв, какъвто жената си го представя – че това е факт, виждаме от недоволството на мъжа и жената веднага след женитбата им: едва изминал един месец и те са недоволни един от друг, мъжът става сериозен и замислен, жената – също. Защо са недоволни – защото търсят щастие то вън от себе си, а щастие то, доволство то е в самия човек; който мисли, че може да го намери вън от себе си, той живее в света на илюзиите. Двамата влюбени, когато се оженят, стават огледало един за друг и са недоволни от своето огледало – много естествено, в огледалото няма Живот; това е старото учение, учение на лъжата – да се лъжем, че се обичаме. Чудно е, когато майката кръщава детето си, преди да го роди – може ли да се даде име на детето, преди то да се роди? Сегашните хора кръщават децата си преди да се родят: майката иска да се кръсти детето на нейно име или на някого от нейния род, бащата иска да носи името на неговата майка или на неговия баща и започват да спорят помежду си. Не говорете за името на детето, което още не се е родило.

„Не говорете лъжа един на друг!“ – с други думи казано, говорете помежду си с положителен език. Говорете за името на детето само след като се оформи и роди, преди да се е родило мълчате – в източната наука се казва, че преди да се свърши една работа, трябва да се мълчи. Ония, които не разбират дълбокия математически език, се учат на мълчание – сега има и стари, и млади хора, които изучават мълчанието. Питам можеш ли да мълчиш, когато си гладен – да мълчиш, когато си сит, разбирам, но когато си гладен, ще говориш по всички правила, ще разрешаваш всички математически въпроси и ще питаш стомаха си:

– Какво искаш, братко?

Той ще ти отговори:

– Много съм гладен. Ти си по-умен, послужи ми – ти си вън, аз съм вътре, лесно можеш да ми помогнеш.

– Лоши са външните условия, не мога да ти помогна.

– Нахрани ме, иначе и аз, и ти ще страдаме.

Коя е правата линия, или най-късото разстояние, по което слиза храната – хранопроводът. Някога лекарите хранят болния по друг начин, но той не е естествен.

Павел, като мистик и окултист, казва: „Облякохте се в новия човек, който се подновява в познание, по образа на Того, Който го е създал“. Сега, като ви говоря, моля ви да се освободите от всякакъв вид стеснение – виждам, че се

стеснявате. Когато мома люби някой момък, и тя се стеснява, страхува се да изкаже любовта си; същото е и с момъка. Любов, която се страхува да се изкаже, не е истинска и ако се изказва много, пак не е истинска; ще бъде чудно, ако свещта не издава светлината си – Христос казва, че не трябва да я крием под шиник, но не трябва и да я излагаме на течение.

Питам защо е необходима равнодействащата сила – за да регулира човешките чувства. Задавали ли сте си въпрос как се раждат омразата и лъжата, защо хората мразят и лъжат? Въпреки това Христос казва: „Да любим враговете си“ – Той е обосновал това с един велик вътрешен закон. Според вас това е неестествено – казваши: „Невъзможно е да любя врага си“. Къде се ражда омразата – в човешкия ум. Опитайте се да отнемете възлюбената на някой момък, за да видите какво ще стане с него – веднага ще започне да мрази; той е образувал с момата права линия – щом отнемете момата, образува се крива линия и той започва да мрази. Където има омраза, там Любовта отсъства. Как да се излекуваме от омразата – като върнете момата на момъка. Как да дадем хубавата мома на недостоен момък? А кой момък е достоен – според мен, ако един момък е достоен, всички момци са достойни; ако един момък е недостоен, всички момци са недостойни – такъв е законът в математиката: всички момци имат общ знаменател, а различни числители; всички моми имат общ знаменател, а различни числители.

За обяснение на тази идея ще приведа един стар окултен разказ, известен на всички народи. Когато Господ създал света, пожелал да види как живеят хората на Земята, затова слязъл някъде на Изток при един брамин. Тръгнали двамата по света, а браминът задавал различни философски въпроси на Господ с цел да научи нещо. По едно време той усетил голяма жажда и казал:

– Господи, жаден съм, искам вода.

– Ще попитаме оня говедар там къде има вода – отговорил Господ.

Говедата си пасели спокойно, затова говедарят лежал на меката трева, вдигнал краката си нагоре, и свирел с кавала си. Господ се спрял пред него и го запитал:

– Знаеш ли къде има наблизно вода?

Говедарят показал с крака си къде има вода и продължил да си свири.

– Колко мързелив човек! Млад е, но го мързи да се повдигне и лежешком ни посочва къде има вода – казал браминът.

Говедарят свирел, мислел за своята възлюбена и си казал: „Господ е в мен, не Го търся отвън“.

Пътниците продължили по-нататък и срещнали млада стройна мома с кобилица на рамо. Тя се връщала от близкия извор с пълни съдове с вода. Господ казал на брамина:

– Виждаш ли тая мома? Ще я дам на говедаря.

– Той не я заслужава!

– Не, той е най-добрият момък, когото можеш да срещнеш в света; той заслужава тая мома.

От ваше гледище тоя избор не е прав – кой избор е прав? Бих желал да срещна момък и мома, които през целия си живот да не са пороптали, и след като се оженят, да живеят един за друг, да са готови да се жертват взаимно като за Господа – има ли такива хора в света? Няма, мъже и жени – всички гъшкат и се оплакват: мъжът казва: „Тая дяволица ме измами“, жената казва: „Тоя дявол ме измами“ – защо са се измамили? Защото интересите им не са съвпаднали – измамата произтича от противоположни интереси. Когато се оженят, мъжът иска да му се роди син, за да излезе първо неговият образ; горко, ако се роди момиче – бащата казва: „Момиче се роди, пак жена“; ако майката иска да се роди момиче, а дойде момче, тя също е недоволна. Те не изказват недоволството си пред хората, но помежду си двамата са недоволни и така майката и бащата оказват лошо влияние върху възпитанието на детето; колкото и да е малко недоволството им, то се отразява върху развитието на ума и сърцето на детето – несъзнателно те го подтикват към грешки и престъпления. Тия родители не са направени по образа на Бога, Който ги е създал; от Божествено гледище не е важно дали момчето, или момичето е дошло по-рано на Земята – приемоте детето си с благодарност и му кажете: „Добре дошло!“. Обикновено синът се ражда пръв. При създаването на първия човек, който бил направен по образ и подобие на Бога, синът и дъщерята се родили едновременно; при второто създаване на човека от пръст първо се родил братът, синът, а после сестрата, т.е. дъщерята – тя била направена от реброто на брат си. Ще кажете, че това е по-особено, вие знаете, че Адам е първият човек, баща на човечеството; Адам не е никакъв баща – Бог е Баща на човечеството, Той извади едно ребро от Адам и направи жената Ева.

Казано е в Писанието: „Който люби баща си и майка си повече от Мене, не е достоен да бъде Мой ученик“ – това значи: „Който люби външната форма повече от Мене, не е достоен да

бъде Мой ученик“, следователно синът и дъщерята, които сте родили на Земята, само по форма са ваши син и дъщеря. Вие имате друг син и друга дъщеря – те са създадени по образ и подобие на Бога и носят истинското Знание; когато дойдат на Земята, те ще донесат такива Знание и Любов, че и бащата, и майката ще бъдат доволни.

И тъй, квадратът образува дома: майката, бащата и двете деца – момче и момиче. Когато квадратът, т.е. домът, се движи, образува се обществото, т.е. кубът. Когато стените на куба се движат отвън навътре, образува се права линия: при движението на двете срещуположни страни на куба се образува права линия, единица; при движението на другите две срещуположни страни пак се образува права линия, единица. Когато се срещнат двете единици, те дохождат в сътъкновение и щом не могат да отидат нито нагоре, нито надолу, образуват буквата *T*, т. е. квадрата. Следователно, когато се казва, че трябва да гледаш навътре, това подразбира четвъртото измерение – то има отношение към Духовния свят; за да влезеш в тоя свят, ще се концентрираш, ще отправиш ума си навътре, в проекция. Няма да ви разправам къде е тоя свят – вие знаете това. Когато казвате, че не знаете къде е Духовният свят, вие сте в положението на мома, която изпитва момъка дали я обича, или не – тя знае това, няма защо да го изпитва: ако я обича, умът и сърцето са съединени в него и се проявяват хармонично; ако не я обича, умът и сърцето му не са в хармония – тогава и двамата са недоволни. И детето е недоволено, когато вземат играчките му. Това показва, че всички видове недоволства имат материален характер: хората искат къщи, земя, пари – ако нямат това, те са недоволни.

Как ще се оправи светът – като дадеш работа на ума си: това значи да удовлетвориш нуждите на всеки човек. Не спирай дейността на ума – искаш ли да удовлетвориш човека, дай му работа: момък и мома са недоволни – оженете ги; ако пак са недоволни, дайте им къща, ниви, за да има какво да работят; ако са недоволни още, дайте им волове, коне, каруца – най-после тия неща започват да им говорят и те се задоволяват. Докато умът и сърцето ви са празни – без мисли и желания, всякога ще бъдете недоволни; за да бъдете доволни, умът и сърцето всякога трябва да се занимават с нещо – това е един от великите закони на Битието.

И тъй, спазвайте тоя закон: не спъвайте човека в развитието му, не казвайте, че тоя или оня е недостоеен за нещо –

всеки човек, според разбирането си, е достоен за това, което му се дава; ако според твоя ум намираш, че някой е недостоеен, ти сиговаш себе си – аз говоря за това като за математическа величина. В такъв случай всяка мисъл, която се явява в ума ти, и всяко желание, което се явява в сърцето ти, са намясто – престъпление е да сиговаш развитието на човешкия ум и на човешкото сърце. Където и да погледнем в обществото, виждаме, че престъпленията се дължат именно на това – някъде мъж и жена си живеят добре, но между тях влезе друг мъж, който не е могъл да си намери мома според изискванията си, и хвърли поглед на тая жена; после дойде втори, трети мъж – всички хвърлят око на същата жена и започват да се карат и бият помежду си; те се явяват съперници един за друг, но жената е неделима, тя казва: „Имайте търпение да родя няколко дъщери, тогава ще ви ожена всички“ – така тя ще ги примири.

Това ви се вижда смешно, казвате: „Може ли да се говорят такива неща, в тях няма нищо религиозно“. Питам какво са допринесли досегашните религиозни форми на човечеството – ако те носеха нещо хармонично в себе си, щеше ли да има толкова много страдания в света? В тях има нещо дисхармонично, нещо грапаво, което трябва да се изглади – те внесоха злото в света. Казвате, че не съм правоверен – как ще определите дали съм правоверен, или не? Това се определя чрез единицата мярка, а тая единица е Бог на Любовта и на Мъдростта – значи като се е проявил в Любов и Мъдрост, Бог е създал единицата, тя е човекът; когато се е разделила, единицата е създала мъжа и жената. С други думи казано, Бог извадил единицата, или кривото ребро, от мъжа и направил жената – значи докато е била в мъжа, жената се е изкривила, затова Бог я извадил оттам и казал: „Ти не трябва да ходиш вече тъй изкривена, както си била досега – отсега нататък ще ходиш права!“. Понеже тя още не може да напусне стария си обичай, все ще прегърне някого – като ребро ще го обхване; и до днес още все ребра се прегръщат – едно ребро ще прегърне друго и ще каже: „Моето пиленце“, обаче светът не върви добре. Ние не се нуждаем от прегръдките на кривите ребра, никакви прегръдки! Когато двама влюбени се срещнат, не трябва да се прегръщат, но да се съединят по права линия и да се целунат, без да се приближават, а след това да се отдалечат; всички целувки, придружени с прегръщания, са криви ребра, които носят лоши последствия – това се разбира и в буквален, и в преносен смисъл. С други думи казано: не допускай никакво

раздвояване в мислите и желанията си – имаш едно желание, но казваш: „Желанието ми може да е криво“; не се раздвоявай – ако е криво, не го изнасяй навън. Бъди абсолютно верен на себе си: ако изкажеш една мисъл или проявиш едно желание, не допускай никакво съмнение, никаква пукнатина в себе си – не мисли, че си направил нещо, от което да се срамуваш. Ако видя една мома с изкривена уста и когато я целуна, устата ѝ се изправи, ще ме осъди ли някой? Обаче ако целуна една красива мома и от целувката ми устата ѝ се изкриви, ще ме осъди ли някой? Който види това, ще каже: „Ето един нехранимайко!“. Вие се усмихвате, но казвам: вие, момци, на колко моми сте изкривили устата и вие, моми, на колко момци сте изкривили устата, и вие, останалите, на колко хора сте изкривили устата! Сега ще се заемете да изправите устата на всички, на които сте ги изкривили – как? Като ги целунете – само така ще изправите грешките си. Това е Божественото учение, това изисква то от всички хора.

Сега аз говоря на всички. Знайте, че между вас няма нито един праведен. Не казвай: „Аз не съм много грешен“ – който се мисли за праведен, той се хвали с греховете си; дали имаш един грях или сто гряха, това е равностойно – от една въшка произлизат сто въшки, едната и стотте са едно и също нещо. Казват за някого: „Той е православен, евангелист или човек от новото учение“; според мен е безразлично какъв си, важно е дали веруято, което изповядваш, оправя или изкривява ума и сърцето ти – какво те ползва твоята философия или твоето верую, ако след като си обиколил с него всички светове, се върнеш нещастен?

Една търновка ми разправяше следното: „Обиколих всички небесни светове, видях богове и богини, но не искам да живея там – нищо не струва Небето. Посрещнаха ме с букети и венци, с музика и песни, какви ли не обещания ми даваха, с какво ли не ме залъгваха, но въпреки това не искам да остана между тях“. Казвам: тая жена е видяла стария свят – старото небе, стария Ментален и Астрален свят; тя е видяла отрицателните неща в тоя свят, затова не иска да остане там, а казва: „Искам да живея на Земята, тук да столя сърцето си“. Всички казваха, че тая жена е смахната, мъжът ѝ искаше да я напусне, да я заведе в лудницата; умна е тая жена – тя е влязла в пътя на Спасението, затова не иска вече да живее, както е живяла досега.

„Облякохте се в новия човек, който се подновява в познание“ – в познание на какво? На Истината, тя е обект на

Любовта – не можеш да говориш за истинската Любов, докато не възлюбиш Истината. Като говоря сега, ще ви направя една операция – искам да бъдете герои, да издържите без упойка. Аз мога да направя операцията и с упойка, но това се отнася до страхливците; на героите направо ще забия ножа, но гледайте да издържите, да не кажете ох. Когато направя операцията добре, ще останете доволни – тази операция има за цел да премахне лъжата в света; за да се успее, трябва да обичате Истината – ако не я обикнете, лъжата неизбежно ще дойде. Ако жената не люби един мъж, тя ще извърши някакво престъпление; ако мъжът не люби една жена, и той ще направи някакво престъпление – това е закон. Все трябва да обичаш някого – най-малкото нещо да е, но трябва да любиш: то може да бъде мушица, бръмбар, цветенце, птичка, животно или човек, но все трябва да любиш; ако можеш да любиш всички, още по-добре. Започни с Любовта към Истината – когато тръгнеш от тая Любов, ще си създадеш мярка, с която ще измерваш всичко.

„Облякохте се в новия човек, който се подновява в познание, по образа на Того, Който го е създал.“ Знание трябва да имате, аз бих ви препоръчал да прочетете всички хубави книги, които досега са напечатани – това може да ви отнеме хиляди години, но ще ги прочетете. След това ще изучавате Библията и Новия Завет; тия, които са писали Свещената книга, говорят за фазите, през които е минала Земята – знаете ли каква е била по-рано Слънчевата система, какво знаете за миналото на Земята? Между всички планети били прокарани пътища и съобщения за жителите от една планета с жителите на друга. Всека планета се въртяла както около себе си, така и около своето слънце. Между планетите се породило нещо, което причинило раздор, който в края на краищата ги поставил на съответното им място – Слънцето заело централно място, а около него започнали да обикалят останалите планети. Сега, да оставим настрана тия окултни твърдения – по отношение на въпроса, който разглеждаме, те са маловажни.

Движението на планетите в Слънчевата система показва какъв е бил човек първоначално: Слънцето е емблема на човешкия ум; Венера е емблема на човешкото сърце, т. е. на Любовта; Марс е войнствен, емблема на силата в човека; Сатурн – на Правдата; Юпитер – на религиозните системи, на всички морални учения; Луната – на въображението, тя е майка на всички идеи. Това са външни символи, които пред-

ставят вътрешното състояние на човека в миналото; днес това състояние е изчезнало, защото между ума, сърцето и волята на човека има дисхармония – отношенията между тях не са правилни. Някой иска да се прояви, да обича някого, но се страхува и казва: „Ако ме излъже тоя човек?“; питам: може ли Любовта да се страхува от лъжата? Слънцето огрява и топли всички същества, макар че някои от тях вършат престъпления. Някога престъпленията са фиктивни, съществуват само в човешкото въображение и произвеждат външна дисхармония между хората: мразиш някого и си въобразяваш, че той ще ти причини някаква пакост – ти сам си създаваш зло. В Божествения свят не съществува никакво зло, никаква дисхармония, обаче в човешкия свят, между хората, произлизат недоразумения, които им причиняват пришки на ръцете, и дълго време трябва да се лекуват пришките, докато заздравеят; ако не заздравеят, те се връщат към ония, които са ги причинили.

Питате защо светът е създаден така, а не иначе; светът е създаден много добре, той лежи в обятията на Любовта и Мъдростта – това може да се провери, да се направи един жив опит. Някои религиозни хора казват: „Да напуснем Земята, да отидем на Небето“; така говорят и ленивите хора – те мислят само за пари, за богатство и казват: „Дано по-скоро умре баща ми, майка ми, за да ми оставят наследство, да живея по-богато“. Същото се казва и за политиката: „Дано ни дадат повече земя, за да поживеем по-добре“ – така заграбват колкото земя искат, без да мислят за последствията; земята, за която всички хора спорят, е дадена от Господа в наследство на цялото човечество, тя не принадлежи само на един народ. Ако имате Божествената Любов в себе си, сякхте да се ползвате от всички блага на Земята. Обръщам вниманието ви, за да поправите старите си канализации и да подновите старите си връзки, които Бог е направил. Мъжът, който лъже жената на приятеля си, да се откаже от лъжата; той отнема жената на приятеля си, като обещава, че ще ѝ даде всичката си любов, и тя повярва на обещанието му, но остава излъгана – един ден се връща при мъжа си разочарована, изнемогнала и окъсана, както блудният син² се връща при баща си: гол, окъсан, беден, той иска да стане слуга на баща си, за да изправи грешката си. Закон е: ако първият мъж не може да ви даде любов, вторият никога няма да ви я даде; ако първата мисъл не даде плод, втората никога няма да даде. От злото излиза зло, от Доброто – Добро.

Правете разлика между Любовта и Вярата: Любовта е създала човешкото сърце, а Вярата е съдействала за проява на ума – тя го подтиква към дейност; значи соковете на ума са във Вярата – за да бъдеш интелигентен, трябва да имаш Абсолютна Вярa, а не вярвания. Да имаш Вярa, но в какво – в Първата Причина, в Любовта, във Великата разумност на Живота. Любовта първо мисли, после говори и в нея всичко е свято, чисто, разумно; в Любовта се крият всички условия за развиване на ума, Любовта е с отворени очи, а не както казват – „сляпа любов“. Ако влезете в света на Любовта без Вярa, ще си създадете най-голямата дисхармония; ако обичате някого, не се съмнявайте дали и той ви обича – във всяка жива форма, във всеки човек живее Бог, във всички форми, във всички същества се проявява една и съща единица – Бог. Ако обичате Бога, Той никога няма да ви излъже; ако се съмнявате в Него, ще опитате горчивините на живота – затова се казва, че Бог ще изпита всички, които Го любят.

Питате какво е заключението от всичко, говорено досега, какво трябва да правим. Аз не правя никакви заключения – не заключавам нещата, но ги отключвам. Сегашната логика казва: „Дай заключението си“ – ние страдаме само от заключения. Ето едно съвременно логическо заключение: човек има два крака, значи всяко същество с два крака е човек – право ли е това заключение? От геометрията се знае, че най-късото разстояние между две точки е правата линия; в математиката се казва, че единицата е основа на всички единици – как е възможно мъртвата неразумна единица да образува останалите единици? Значи първата единица е жива и разумна – тя може да се размножава. И Слънцето е единица – знаете ли каква култура имат жителите на Слънцето? „Има ли хора на Слънцето?“ – има, при това те са по-разумни и по-културни от хората на Земята; най-простите същества на Слънцето са хиляди пъти по-разумни и по-културни от най-умните хора на Земята – представете си тогава какво нещо са най-умните същества на Слънцето, колко по-високо стоят те от най-умните хора на Земята. Казвате: „Науката твърди, че Слънцето се намира в огнено състояние, тогава как живеят там същества?“; ако наистина Слънцето е в огнено състояние и там живеят същества, тъкмо това показва колко разумни са те, за да могат да се справят с огъня. Има ли по-голям огън от Любовта? Когато една мома люби някой момък и не знае как да прояви любовта си, казва: „Изгори ме тоя огън“ – защо я е изгорил огънят?

Защото не може да люби – когато два противоположни елемента не могат да любят, непременно ще изгорят. Грешникът не може да живее в огъня на Любовта, затова изгаря; праведният обаче свободно живее в тоя огън и не изгаря. Казано е, че Земята ще мине седем пъти през огън – като чуват това, грешниците казват: „Дано тоя огън не дойде в наше време!“. Иде вече тоя Огън, мъже и жени, моми и момци – всички ще минат през Огъня; ония, които са готови, ще се целуват по права линия; които не са готови, ще скърцат със зъби – това е движение по крива линия. Нека всичко върви по права линия, да няма никакво скърцане със зъби.

Казват, че на оня свят цяло да има скърцане със зъби. Днес повечето хора се намират в положението на попския слуга Стоян, по когото господарят му изпратил на приятеля си, също свещеник, писмо и пет хубави, добре опечени риби. Той писал на приятеля си: „Преподобни, изпращам ти по слугата си пет риби“. Стоян взел писмото и рибите и тръгнал да свърши възложената му работа. Понеже рибите го съблазнявали, от време навреме той хапвал по малко, докато изял всичките. Когато стигнал в дома на приятеля на господаря му, Стоян влязъл вътре и подал писмото. Свещеникът го прочел и казал:

– Стояне, тук има пет риби.

– Добре, че ги намерихте, дядо попе – цял треперех от страх да не би да ги няма.

Мнозина намират изядените риби само в писмата – момата чете писмо: „Моя мила възлюбена, изпратих ти пет риби, много те обичам“, но рибите ги няма, изядени са; момата се радва, но това не е обич – рибите, обичта, не са само в писмото. Момъкът не трябва само да пише, че е готов да направи всичко за нея – това са спекулации. Наблюдавал съм как момата чете писмо от своя възлюбен: чете и цяла сияе, после слага писмото близо до сърцето си и се радва; да, но рибите ги няма, Стоян ги е изял. Кой е Стоян – той е дяволът, не давайте на Стоян нито риби да носи, нито писма да пише. Когато птичките се любят, пишат ли си писма – те се срещнат, целунат се и веднага се разделят. Какво прави момъкът, когато люби – той минава край къщата на момата, страда, мъчи се, че не може да я види, после ѝ пише писма; ако не знае да пише, взема писмовник и дава на някого да му напише едно писмо. Той изпраща чуждо писмо, готово написано, копирано от писмовника – пише: „Откакто те видях, изгубих мира си, по цели нощи не мога да спя“. Казвам на момата: когато се ожениш, и ти не ще можеш да спиш. Ако

аз пиша на мома, ще кажа: „Любезна моя, откакто те видях, започнах спокойно да спя; по-рано не можех да спя по цели нощи, но сега съм спокоен – дай Боже да бъде така во веки веков!“. Какви писма си пишат сегашните мъже и жени – мъжът заминава някъде по работа, а жената пише: „Откакто замина, не съм спокойна, не мога да спя по цели нощи“ и мъжът пише същото – това не е Любов. Жената трябва да пише на мъжа си: „Откакто замина по работа, напълно се успокоих; не бързай да се връщаш, гледай да свършиш добре работата, за която отиде. Бог да ме благослови!“; в същия дух и мъжът трябва да пише на жена си. Сега и мъжът, и жената са неспокойни, не могат да спят и работите им не вървят добре – защо? Дяволът е изял рибите – това са лъжливи чувства, от които не може да се очаква нищо добро; не ви упреквам за чувствата, но казвам, че това е лъжливо състояние. Когато мъжът отива на работа, жената трябва да се радва; дори да ѝ е мъчно понякога, тя не трябва да му пише за своята мъка – трябва да се моли за него и да му изпраща добри мисли.

Такива трябва да бъдат отношенията между всички хора. Две съседки не си живеят добре, всяка от тях казва: „Кога ще се освободя от моята съседка?“ – няма да се освободиш, и двете сте в ада; за да излезете оттам, вие трябва да се освободите от лъжата и да се въоръжите с Истината и Любовта – тогава Христос ще каже: „Мой възлюбени, ти вече не лъжеш“, ще простре ръката Си върху тебе и ще те благослови. Казваш: „Господи, не виждаш ли как се мъча, защо си ме оставил?“; Бог отговаря: „Доволен съм, че се отдалечи от Мене – така ще научиш мъчението и ще се освободиш от лъжата; тогава ще простра ръката Си върху теб по права линия и ще те спася“.

Да се движиш по права линия – това е Истината, тя има само едно измерение, тя е основа на всички измерения. Точката е единица, начало на всички единици. Наблюдавайте как се тъче: тъкането върви по права линия – всички точки се движат едновременно в три посоки. И тъй, освен движението по права линия, има още много движения, които не се виждат – те стават в човешките мисли и чувства. Всички същества, от най-малките до най-големите, са в постоянно движение – те вървят по ритъма на Божествените закони. Вие не можете да се спрете нито за момент в своя път – спрете ли се само за момент, вие ще внесете известна дисхармония в Божествения свят; ето защо и когато страдате, и когато се радвате, не се спирайте. Ако страдаш, кажи си: „Радвам се, че страдам“; в окови си –

кажи: „Радвам се, че съм окован“; плюят те и те хулят – кажи: „Радвам се, че ме плюят“. По-добре да те плюят, отколкото да не те плюят – живот без оплюване е по-страшен от живота в ада; Христос казва: „Блажени сте, когато казват всяка зла реч за вас на лъжа; радвайте се, защото е голяма вашата заплата на небесата“. Небесата представляват свят на хармония.

Сега, ако очаквате светът да се оправи отвън, нищо няма да постигнете – каквото управление да дойде, и то ще коли и беси, както и предишните; светът трябва да се оправи отвътре – всички хора да съзнаят, че са братя, всички хора трябва да видят грешките си и да ги изправят. Сегашните хора се страхуват от собствените си идоли – те сами създадоха идолите си, сами ги правеха, осветяваха, молеха им се, докато най-последно започнаха да се страхуват от тях; те се молеха на Ваал³ и казваха: „Ваале, да не ни напакостиш!“ – един чук на Ваал, никакви идоли, никакви вааловци не ни трябва! Да отидем при Бога, Който ни е създал по образ и подобие Свое, и да заживеем в Неговата Любов – само така ще се разрешат всички научни проблеми, всички въпроси на живота.

Пред вас стоят велики проблеми за разрешаване. Земята ще се преустрои, нови елементи, нови слънца, нови планети ще се явят; всички градове и села, всички черкви и училища ще бъдат пометени, навсякъде ще виждате само остатъци от миналото; след това ще дойдат Новите велики наука и култура, които ще превърнат всичко старо в стройно, хармонично цяло. За старото не съжалявайте – трябва ли сегашните ученици да съжаляват за едновременношните фалаги, с които учителите възпитаваха учениците си? Учителите казваха за учениците си: „Фалаги трябва за тях“. Най-добрата фалага е Любовта, най-добрата фалага е Вярата – следователно, ако искаш да изправиш човека, тури го между фалагата на Любовта и Вярата. Никой не може да се възпита и изправи с бой, боят не е нищо друго, освен изтърсване на праха от дрехите – прахът и без изтърсване може да се махне. Сегашните хора със своя ред и порядък приличат на жените, които вземат метлата и тръгват с нея от стая в стая, за да метат и чистят, и най-последно казват: „Изметохме вече“; изметохте, но въздухът в стаята е пълен с прах, какъвто по-рано нямаше – вместо да го изчистят, те го раздвижиха и го пръснаха във въздуха. Дойде един нов проповедник между хората и започва да говори: „Трябва да се живее по нов начин, а не както досега“ – той вземе метлата си и вдигне праха из цяла-

та къща; не, той първо трябва да отвори прозорците и тогава да мете. Прахът трябва да излезе вън от вашите умове.

Българите се нуждаят от нов живот: те трябва да мислят по нов начин – да започнат с Любовта; ако рекат да създават своя култура, нищо няма да постигнат – каквото и да правят, по-висока култура от европейската не могат да създадат, от тая култура по-висока не може да се създаде. Бялата раса е достигнала вече най-високата точка на своето развитие; ако тя не впрегне силата на своя ум с Любовта, ще дойде най-голямото разрушаване в света: тая култура ще донесе най-голямата икономическа борба за надмощие – кой да има повече, кой да господарува; това е процес на разрушаване и разлагане, тоя процес е предвиден в самата Природа, затова човечеството взима нова посока на движение.

Днес всички разумни хора, мъже и жени, стъпват на кратката си и започват да работят съзнателно; те не мислят вече за това обича ли ги Бог, обичат ли ги хората, но работят. За кой Господ говорят те – за Оня, който живее в сърцата им. Казвате: „Бог живее на Небето“, но къде е Небето – пак във вас. Аз не говоря за Вярата на някой благочестив калутер, който скръства ръце на благоутробието си и казва: „Аз вярвам“ – вярваш, но в благоутробието си, а не в Господа; той отива при владиката и му казва:

– Владико пресвети, аз вярвам в това, в което и ти вярваш.

– Да те благослови Господ!

Сега аз не говоря за човешкото благоутробие, но за човешката душа, която се храни с възвишени мисли и чувства – твойт възлюбен трябва да работи, а не да седи със скръстени ръце на корема. Ако момата скръсти ръцете си по същия начин пред момъка, това значи: „Готов ли си да се жертваш за моето благоутробие?“; ако и момъкът скръсти ръцете си пред момата, това значи: „Готова ли си да ми дадеш парички, да се пожертваш за моето благоутробие?“. Не, ръцете трябва да бъдат свободни, а не скръстени – момата и момъкът трябва да седнат един до друг и да се запитат: „Готови ли сме в името на Любовта да се жертваме един за друг?“; и двамата трябва да се откажат от материални блага, но да са готови сами, със собствен труд да свият гнездо, в което да снасят яйцата си (под *яйца* разбирам идеите и желанията на двамата) – тогава Бог ще им каже: „Да бъде благословено вашето гнездо – Аз ще изпратя Своето Слънце, Своите Светли духове, за да излеят благодатта Ми върху вас и вашите пиленца“.

Желая ви повече да не грешите. Това не може да стане изведнъж, важно е без да ви налагам, да се проникнете от мисълта за Доброто в света. Мислете върху това, което ви говоря; ако не приемете всичко, приемете за вярно поне двацет и пет на сто. Давам ви срок от хиляда години да изпълните всичко, което ви говорих и продължавам да говоря. Ония, които не са доволни от тоя срок, да изпълнят всичко за сто години; ако и това им се вижда много, да го изпълнят за десет години. Ще кажете, че и десет години са много – тогава намалявам срока на една година, на шест месеца, на три седмици или на един ден; ако и тоя срок е дълъг, намалявам на шест часа, три часа, един час, половин час, десет минути, една минута или една секунда – най-малкият срок е една секунда и който се е спрял на срок от една секунда, да му мисли.

Дадох ви различни срокове – всеки да си избере кой-то срок иска и ако доброволно не се вместите в един от дадените срокове, вятърът ще ви намести; от срока, който изберете, ще зависи кое място ще заемете – първото или последното: някои искат да се изправят след хиляда години, а седнали на първо място и скръстили ръцете си на корема. Не ви искам със скръстени ръце! Дясната ръка е на Мъдростта – тя е създадена за благословения, лявата ръка е на Любовта – с нея човек помага на слабите и страдащите; следователно когато поставям ръцете си над някого, чрез тях внасям сила в него – когато простреш ръката си върху човека, ти можеш да отправиш към него всичкото благословение, а можеш да отправиш и всичкото проклятие на света; ти можеш да бъдеш проводник на злото, но можеш да бъдеш проводник и на Доброто – чрез ръцете можеш да опиташ всички добрини и всички злини. Преди да простре някой ръцете си, трябва да се запита: „С ада ли съм свързан, или с Небето?“ – ако е свързан с ада, нека държи ръцете си на корема; ако е свързан с Небето, нека простре ръцете си над бедните и страдащите, за да им помага.

„Като се съблякохте вече от стария човек.“ Има ли някои от вас, които искат още да живеят по образа на стария човек – знаете ли колко кожи е одрал старият човек? Окултистите казват, че за да завърши развитието си на Земята, човек трябва да се преражда 777 пъти, и то в епохални прераждания – значи толкова пъти той ви е одирал кожата, толкова пъти сте орали на неговата нива. Какво сте придобили от тая работа – нищо не сте придобили. Сега живеят Господ, Който

ви е създал, казва: „Деца, облякохте се в новия човек, който се подновява в познание – живеете по неговия закон!“.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас ме обичат повече, а други – по-малко. Защо ме обичате – защото давам; мнозина мислят, че могат да ме излъжат, да вземат повече – никой не може да ме излъже. Не искам да ме обичате само защото давам. Оставете Бог да се прояви свободно във вас – изявете свободно ония мисли и желания, които Бог с вложил във вас първоначално, преди слизането ви на Земята, оставете настрана ония второстепенни чужди мисли и желания, които минават през вас. Някой казва: „Аз те обичам много“; знаете ли, че тия, които казват, че ме обичат много, са ми причинили най-големи пакости, а тия, които ме мразят много, те са ми направили най-голямо добро? Когато пътувах из България, най-голямо добро ми направиха комунистите; свещениците ме хулеха, говореха лошо за мен, изпращаха хора да ме шпионират – защо трябваше да ме шпионират, не можеха ли те сами да дойдат при мен? Казвам: ако България приеме моето Учение, ще стане велика държава; ако го отхвърли, ще пропадне.

Новото учение е за всички, а не само за България. Не казвам, че трябва да се нарече *дъновизъм* – какво име ще му се даде не е важно; то учи, че всички хора са братя и сестри помежду си и не трябва да се изнудват, те трябва да се обичат – това искам от всички, а не след хиляда години да изопачат мислите ми, както и до днес изопачават Христовото учение. Не искам криво да предават думите ми, аз проповядвам едно: всички хора трябва да се обичат; как да се обичат – една е Любовта, тя съгражда дома, семейството, обществото и държавата. Аз бих желал всички хора да познаят Живия Господ, от Когото са излезли. Една Воля съществува – Божията Воля, един Господ – Бог на Любовта, никакъв Дънов. Когато влезете в Любовта на Бога, тогава ще се напишат имената на всички, които са работили за тая Любов. Кой е бил Дънов в миналото никой не знае, в бъдеще той ще дойде под друго име; ще говорят откъде е дошъл Дънов, кой е баща му и коя е майка му, къде е роден и т. н. Други казват, че той е учен, свят човек – не, само Бог е учен, само Бог е свят; ако в мен живеят Божията Любов и Божията Мъдрост, тогава мога да бъда учен, мога да бъда и свят човек; не е свят човек оня, в когото не живеят Божията Любов и Мъдрост. Свещеници и проповедници, в които не живеят Божията Любов и Мъдрост, не са никакви

свещеници и проповедници. Това не значи, че трябва да се нахвърляте върху хората, да казвате, че Любовта и Мъдростта не живеят в тях, но вие да бъдете образци – да докажете, че се отличавате от тях.

И тъй, да вложим Любовта си в Истината, да подтикнем мисълта си към Добро, да създадем Новия живот; след това да се вслушаме в мощния глас на Живия Господ, за да чуем какво ни говори Той чрез Новото учение, чрез Божествената наука – това е науката, чрез която сърцето може да се стопли, да придобие температура от трийсет и пет милиона градуса, а умът да придобие такава Светлина, през която да се вижда всичко. Нека Светлината на нашите умове освети ако не цялата Вселена, поне нашата Земя; ще дойде ден, когато къщите ни ще се осветяват от Светлината на нашите умове – тогава няма да има нужда от електричество. След хиляда години ще има начатъци от Божествената наука, след триста и петдесет хиляди години тя ще заеме широки размери, а след сто и петдесет милиона години ще бъде приета навсякъде като официална наука.

Казвате: „Да се говори за толкова далечни времена – това ни обезсърчава“, но аз се радвам на дългите срокове, на далечните времена; когато ми се говори за къси срокове, аз затварям ушите си. Когато се говори за големи пространства и далечни времена, имаме предвид Божествените закони – те работят там; щом дойдем до ограничено пространство и късо време, дохождаме до робството. Казват, че Духовният свят е безпространствен – това значи: в безпространствения свят се включва пространственият, той го е създал; в този смисъл Духовният свят е пространствен, само че времето и пространството в него не са както тия във физическия свят. Това е в разрез със съвременните философски възгледи, но то да не ви разколебава – вложете в себе си Любовта и Вярата по принцип, стремете се да познаете Любовта и Вярата; обиколете цялата Земя от единия край до другия, в краен случай идете и на Небето, но научете какво нещо е Любовта и какво – Вярата; само тогава можете да кажете: „Любовта е път към съвършенството“.

Днес ви изпращам от училището с пожелание да не се прегръщате. Освен това обръщам вниманието ви на следното: каквито и геометрични фигури да рисувате, да бъдат с прави линии – дали ще бъдат петоъгълници, шестоъгълници или други някакви, но страните им да бъдат прави линии; числата, с които работите, да бъдат цели, а не дробни – дробите са

числа за другия свят, който си играе с дробни, грешни; когато вървиш с човек, който носи със себе си дробта, каквото и да ти каже, не му вярвай. Ако имаш да даваш на някого един лев, а той иска и стотинките, които си забравил, не очаквай много от тоя човек – стотинките, дробните числа, остават за другия свят, те са величини от Духовния свят – имат отношение към човешкия Дух. На Земята трябва да се работи само с реални величини, и то само с четни числа – 2 по 2, 4 по 2 и т. н.: могат ли седем души да живеят на Земята – не могат; сам човек може ли да живее на Земята – не може; тринайсет души могат ли да живеят на Земята – не могат; ами дванайсет души могат ли – могат; шест души – могат.

Казвам: вложете Вярата в ума си и Любовта в сърцето си, за да познаете Бога като Истина; щом познаете Бога, ще се освободите от всички стари връзки и когато срещнете своя възлюбен, ще го познаете. Знаете ли името му? Не знаете, казано е в Писанието, че Той ще дойде инкогнито; Той има особен език, не като вашия – ако знаете Божествения език, ще се разберете с Него; само тоя ще Го познае, който има Любов и Вярa в себе си. Той има особен знак на челото Си – когато Го види, сестрата ще каже: „Този е моят брат“, приятелят ще каже: „Този е моят приятел“; в бъдеще хората ще се познават по тоя знак – видят ли го, никой не може да ги излъже. Казвате, че дяволът дошъл в света и сложил печат на хората; наистина, само двама поставят печат: Христос и дяволът. По какво се различават тия печати? Сега, за да не останете в невежество, ще ви кажа отличителните качества на двата печата – качества на Христовия печат на Любовта са следните: Любов, Радост, Мир, Дълготърпение, Кротост, Смирение, Благодет, Милосърдие, Вярa и Въздържание; печатът на дявола е числото 666, неговите качества са: прелюбодеяние, плът, чародейство, ревност, кошуство и други.

Днес и Христос, и Антихристът поставят печат върху челото на хората. Не се плашете – видете ли на челото на някой човек печата на Христа, подайте му братски ръката си; видете ли на челото на някой човек печата на Антихриста, т. е. на дявола, заобиколете го.

13 март 1921 г., София

ФАРИСЕЙ И САДУКЕЙ

А Исус им рече: Гледайте и пазете се от кваса на фарисеите и садукееите.

От Матея 16:6

Всичко изпитвайте: доброто дръжте.

Първо солуняном 5:21

Квасът е необходимост, стимул в живота – няма човек, който да е лишен от някакъв квас в себе си, всеки е заквасен с нещо. Злото не е в кваса, важно е какъв е резултатът от кваса. „Пазете се от кваса на фарисеите и садукееите“ – всеки е чел тоя стих и разбира какво значи да нарекат някого фарисей или садукей; това е външно разбиране на въпроса – когато искат да оскърбят някого по форма, дават му прозвището *фарисей* или *садукей*, обаче въпросът трябва да се разбира принципно.

В човек има две течения – течение на ума и течение на сърцето, следователно по ум той е фарисей, а по сърце – садукей. Изобщо фарисеите минават за набожни и правоверни – те са мярка за всяка истина, те са индуските брамини; какво означава на съвременен език думата *брамин* вие сами ще си преведете. Садукееите са хора на отрицанието – те не вярват в нищо. Фарисеите казват: „Ние сме свободомислещи хора, мислим за Бога и вярваме само в Него“, садукееите казват: „Ние сме свободомислещи хора, не признаваме Бога“; фарисеите вярват в Бога, но вярват и в парите, садукееите не вярват в Бога, но вярват в парите. Макар че се различават във възгледите си, но и едните, и другите вярват още в силата на оръжието, в затворите, в шпионите – всеки, който се отклони от учението им, може да бъде осъден от тях на смърт, те казват за него: „Той е еретик, враг на държавата, на отечеството, на цялото човечество“. Фарисеите ходят на църква, палят свещи – когато минат край някоя църква, не я отминават, докато не се прекръстят няколко пъти; каквото говорят, не изпускат случай да споменат името на Господа най-малко десетина пъти – с това те се хвалят пред Господа. Садукееите се хвалят със своето неверие – където седнат и станат, навсякъде поддържат идеята, че Бог не съществува. Значи едните се хвалят с вярата си, а другите – с безверието си.

В посланието си към солуняните Павел казва: „Всичко изпитвайте, доброто дръжте“. И фарисеите, и садукееите имат

добри и лоши страни – че има Бог в света, това е вярно, но Той не е такъв, какъвто фарисеите си Го представят; че няма Бог в света, и това е вярно, но не точно така, както садукееите казват. Ще кажете, че това е противоречие; наистина, това е противоречие, но когато твърдим, че Бог е всесилен, всеблаг, а същевременно в Негово име бесим, колим и осъждаме хората на чиста правда, там ли е Бог – не; Бог не благоволява в смъртта и наказанието на хората и където Правдата отсъства, там не е Бог; не че Бог не съществува, но Той не може да съществува в умовете и сърцата на такива хора. Учението на фарисеите е стремеж на човека да се приближи към Бога по форма, учението на садукееите е стремеж на човека да се отдалечи от Бога по форма. Ще се запитате коя е причината за съществуването на тия две противоположни учения; за мен причината е ясна – какво прави момъкът, когато се влюби в някоя мома: той обикаля къщата ѝ по няколко пъти на ден, среща я, дава ѝ цвете – кръсти се пред нея, казва ѝ: „Не мога без теб“; от време на време момата поглежда през прозореца и се усмихва – той не престава да обикаля къщата ѝ, моли се. Казват за момъка: „Тоя човек е много набожен“ – да, фарисей е той.

В Пловдив имало две евангелски училища, мъжко и женско, те били едно срещу друго. Един от учениците на мъжкото училище, способен младеж, се готвел за проповедник. Според изискванията на Евангелската църква който иска да стане проповедник, трябва да се разкае и изповяда греховете си пред Бога, а за да го приемат за проповедник, трябвало да го следят, за да видят как живее. Забелязали, че той много плаче, и си казвали: „Тоя млад човек е достоен за проповедник – обича Христа, плаче и се разкайва за грешките си“ – да, неговият Христос е на прозореца на женското училище: той бил влюбен в една от ученичките на евангелското училище, постоянно поглеждал към нея и плачел.

Следователно когато кажат за някого, че е православен, аз зная, че неговото православие е на прозореца; за друг казват, че е евангелист – неговият евангелизъм е на прозореца; какъвто и да е човек по вяра или убеждение, той все гледа към някой прозорец. Защо човек става садукей – много просто: момата, която обича, го отхвърлила и се влюбила в друг; той казва: „Не се интересувам повече от тая мома, не искам да зная нищо за нея, за мен тя не съществува“; когато минава край дома ѝ и под прозореца, където тя поглежда, той плюе и от-

минава. Така постъпват много хора с Бога – докато имат власт, пари, те са фарисеи и казват: „Има Бог в света“; щом изгубят властта, парите и службата си, те казват: „Бог ли? Не искаме да Го знаем, не се интересуваме от такъв несправедлив Бог“; това са съвременните християни, те се смеят на езичниците, че вярвали в идоли, но аз не намирам голяма разлика между сегашните християни и едновременношните езичници – те се различават по форма, но не и по съдържание.

Влезте между християните, за да видите каква външна култура имат: влезте в софийските хали или в халите на който и да е европейски град, за да видите каква чистота и какъв порядък владее там и въпреки това късове от заклян добитък висят на куките – и след всичко това тия хора минават за културни, за християни. Аз не вярвам в такива свещеници и проповедници, които посещават халите, за да си купуват месо или агънца и кокошки, за да ги колят и ядат – аз не вярвам в чувствата на такива християни, в случая заставам на страната на кокошката, която казва: „Не вярвам в тоя свещеник, владика или обикновен християнин“. Който може да коли кокошка, може да заколи и човек – по принцип е така. Казвате, че не можем без месо – ако сме християни, трябва да ликвидираме с всякаква грубост, с всяко насилие.

Кой ще оправи света – нито фарисеите, нито садукееите, нито вярващите, нито безверниците; Господ не се нуждае нито от вярващи, нито от безверници – за Него е безразлично дали хората вярват, или не вярват. Ще намали ли, или ще увеличи светлината и топлината си Слънцето в зависимост от това дали вярвате в Бога, или не; Земята ще спре ли движението си от това дали вярвате, или не? И да вярвате, и да не вярвате, Слънцето ще свети и топли – то не грее само за вас, на Земята има същества много по-културни от хората. Има хора, които не ядат месо от рождение – никой не ги е убеждавал, те носят това убеждение вътре в себе си.

Питам какво благо е допринесло фарисейското и садукейското учение на човечеството. Грехопадението се дължи на тези учения. Някога е съществувала златна епоха, когато на Земята е живяла Първата раса – тя се е отличавала с висока култура, до която човечеството ще дойде едва след четиристотин-петстотин хиляди години; Раят, за който се говори в Писанието, представлявал една величествена култура, която се отличавала от сегашната по наука, изкуство, техника, философия; тогава и Земята не е била като сегашната.

Обаче с явяването на фарисейското и садукейското учения в света Земята претърпяла голям катаклизъм: през това време хората изгубили Божественото в себе си, изгубили Любовта и така пропаднала Първата раса на Земята; хората дошли до последната точка на своето падение – по-долу от тая точка не могат да отидат.

Трябва ли да се чудите защо сегашните хора са лоши, кисели, защо има толкова злини в света? Сегашните хора минават през ада, и по-големи злини ще дойдат; когато минават през различните области на ада, хората се заразяват от епидемиите, които съществуват там, и ги разнасят по целия свят – кой човек, като е минал през нечисто място, не се е заразил? И сега, докато сте още в ада, ще носите всичките му зарази и нечистотии. Къде е тоя ад – около вас и в самите вас; едни са излезли вече от ада, други са влезли в него, а трети се готвят да влязат. На ония, които са влезли в ада, са им нужни най-малко двайсет и пет години, докато излязат от него: ако тренът им е бърз, ще минат през ада за по-малко време; ако тренът им е бавен и машината повредена, ще останат по-дълго време там. Когато Христос дойде на Земята, ще научи хората на ония правила и методи, чрез които могат да се пазят от потъване в гъстата материя на ада; Той ще подготви човечеството за Новия живот, затова дойде Христос и пак ще дохожда, затова са нужни и добродетелите – чрез тях хората ще устояват на огъня на ада. Някой казва: „Пари тоя огън“ – пари, разбира се, в ада се намираш.

И тъй, и когато приемаме Бога, и когато Го отричаме, това са все човешки изкривени разбирания. Щом казваш, че вярваш в Бога, готов ли си да се пожертваш за Него и за ония, които Го любят, които ти любиш, готов ли си да се пожертваш и за ония, които Бог люби? Ако кажа, че Любовта на Бога е еднаква към всички живи същества, от най-малките до най-големите, ще ми възразите, че не сте съгласни с мен – защо не сте съгласни? Защото човек стои най-високо от всички живи същества. Вярно е, че човек стои по-високо от всяко животно, обаче по същество между човека и гълъбчето например няма никаква разлика – след време гълъбът може да стане човек, а човекът трябва да има стремежа на гълъба да хвъркне високо в пространството, да се храни със зрънца като него (гълъбът се храни с най-чиста храна). Ако вашият мъж беше гълъб, нямаше ли да живеете като гълъбите; и ако вашата жена беше гълъбица, нямаше ли да се храните и да живеете като гълъбите?

Казвате: „Сега толкова много плачем и страдаме“; питам плачът спасява ли хората – от хиляди години хората плачат: мъже, жени и деца – всички плачат, но с плач никой не се е спасил, заблуждение е да мислите, че плачът ще ви спаси. – „Тогава кой ще ни спаси?“ Любовта, освен Любовта няма друга Сила, която може да спаси човечеството – това е абсолютна истина; ако някой каже, че друга сила, вън от Любовта, може да ви спаси, той не разбира Божиите истини. Казвам: ако има Сила в света, която може да спаси човечеството, това е Божията Любов; ако има Сила, която може да посочи правия път на хората, това е Вярата; ако има принцип, който да внесе Светлина и Знание в човешките умове, това е Божията Мъдрост. Значи Любовта спасява, Мъдростта прави човека мъдър и му посочва начин как да живее – вън от тези истини всяко друго учение е фарисейско и садукейско. – „Докажи това!“ Лесно ще го докажа: ако сега, когато ви проповядвам, имам предвид да събера от вас известна сума, за да построим църква, моите мисли и чувства не са чисти – в тях има нещо фарисейско. Колко трябва да плащаме на Слънцето, което грее отгоре, колко трябва да плащаме на майка си, която ни е родила и отгледала? Ако майка ми каже, че трябва да ѝ плащам и да се грижа за нея, защото ме е родила, тя не е истинска майка – под майка разбирам същество на абсолютно безкористие. Братът е същество на абсолютно безкористие, сестрата е същество на абсолютно безкористие – братството се основава на пълно безкористие; където има корист, никакво братство не съществува – това е принципен въпрос.

Като говоря така, някои може да се обиждат от думите ми – това нищо не значи. Ония, които обиждат Любовта, и аз ще ги обидя, а на ония, които не обиждат Любовта, ще дам своето целуване; ония, които обиждат Мъдростта, и аз ще ги обидя, а на ония, които носят Мъдростта в себе си, ще дам своето целуване. Казвате: „Който ни обижда, да му мисли!“ – вие да му мислите, няма защо аз да мисля. Кога мисли човек – когато работите му не вървят добре. Кога мисли жената – когато мъжът ѝ замине за другия свят: докато е жив, тя знае само да иска и да заповядва; щом остане сама, тя започва да съжалява за мъжа си, вижда, че друг като него не може да намери, и най-после си казва: „Трябва да се заема за някаква работа“. Както казва жената, така казва и мъжът; каквото решение вземе жената, такова взема и мъжът – добре е да се работи; значи човек започва да мисли, когато фалира. Според мен повечето

хора са фалирали търговци, които обръщат тефтерите си, за да видят как да оправят сметките си, т. е. как да оправят света. Как ще оправите света, с изгнилите греди ли – здрави основи са нужни и яки, железни греди.

След всичко това ще препоръчват на хората да се хранят с месо. Аз говоря по въпроса за храненето от принципно, а не от вегетарианско гледище, смешно е да ме наричат хората вегетарианец; никакъв вегетарианец не съм – аз мисля върху първичната храна, която Господ ни е дал. Месната храна прави ли хората здрави и щастливи? – „Не ги прави, но няма какво да се яде“. Смешно е да се говори, че днес няма какво да се яде, че животът бил скъп – защо е скъп? Защото трябвало да се купува сирене, масло, зехтин, яйца – все скъпи продукти. Минавам през пазара и слушам как разговарят селянка и гражданка: последната иска да купи няколко килограма масло, селянката иска двеста лева за килограм, а гражданката намира, че маслото е много скъпо. От свое гледище тя е права, обаче нека си направи друга сметка, за да види колко евтин може да излезе животът ₺: днес един килограм жито струва четири лева, човек се нуждае дневно от двеста и петдесет грама жито – значи всичко един лев; оризът струва четиринайсет лева за килограм, сто грама дневно правят един лев и четиридесет стотинки; за огъня ще дадете един лев на ден – всичко четири-пет лева дневно за един обед. Сега колко лева изразходва един човек на ден – около петдесет-шестдесет лева; при това положение животът наистина е скъп. Важно е да се научи човек да яде правилно, да използва всичката енергия на храната.

Сега, не е важно как живеете и как се храните, важно е да не се оплаквате. Прилагайте живата математика в живота си. Лекарите казват, че ако не яде месо, човек отслабва. Когато майката ражда, не отслабва ли? Аз не се радвам на много угоени, нито на много сухи хора – радвам се на хора, на които умът и сърцето не са фарисейски и садукейски, радвам се на хора, които мислят право. Питат ме: „Твоето учение съгласно ли е с Православната църква?“; аз не признавам никаква Църква като мярка в Живота – аз признавам само Божията Любов и Божията Мъдрост. Сега съм в Божия дом и ще постъпвам така, както там постъпват; когато дойда във вашия дом, тогава искам-не искам ще правя това, което вие правите и което искате от мен. Майката заставя детето да прави това, което тя иска – учи детето си да яде това, което на нея е приятно; когато порасне, то казва: „Мамо, вие ме излъгахте, научихте ме да

живея според вашите разбирания“. Когато умре, човек казва на родителите си: „Втори път няма да дойда във вашия дом“; майката пита за децата си: „Какво правят моите ангелчета на оня свят?“ – те казват: „Друг път няма да дойдем в същия дом“. Когато дъщерята започне да слабее и пожълтява, майката казва: „Хапни си, майка, месце, хапни си да се поправиш, да станеш бяла и червена, момците обичат червеничките“.

„Всичко изпитвайте, доброто дръжте.“ Когато някои мисли ви смущават и произвеждат съмнение и подозрение във вас, търсете причината как и защо са дошли те и ги проверявайте. Когато се касае за болестите, вие определено казвате, че те са резултат на известни микроби; знайте, че в човека се загнездват ония микроби, към които той има известно предразположение – те стават съдружници с него и започват да черпят от неговите енергии, незабелязано той заболява и става тяхна жертва; невъзможно е да се загнезди в теб микроб, с който да не си в съгласие. Ако си в хармония с Божественото начало, невъзможно е да живееш в дисхармония с обкръжаващите и със себе си. Вложете в ума и в сърцето си идеята да възприемете Божията Любов и Мъдрост – да не сте нито фарисеи, нито садукее: не твърдете, че Бог съществува, нито Го отричайте, но Той да живее във вас и с Живота си покажете на хората дали сте вярващи, или не.

Питат ме: „Вярваш ли в Бога?“; аз съм скъсал вече с вярванията – за мен е важно Любовта и Мъдростта да се възплътят в Живота ми. Какво се ползвам от моето Учение и от моите теории, ако спъвам всеки човек, който се издига; какво ще допринесе на човечеството със своите идеи, ако съм готов да подлея вода на всеки, който се изпречи на пътя ми; какъв християнин съм, ако сърцето ми се свива болно при срещата ми с един учен и разумен човек? Християнинът трябва да се радва на Доброто: „Всичко изпитвайте, доброто дръжте“; изпитвайте и Доброто, и злото, но задържайте само Доброто като условие за вашето повдигане – Доброто като принцип не е нещо отвлечено. Когато не разбират нещо, хората казват: „Това е отвлечена работа“; българите казват, че някоя мома е отвлечена – ако момата пристане на този момък, това отвлечане ли е? Отвлечен въпрос е оня, който сме оставили на заден план; за да не е отвлечен, трябва да го поставим близо до себе си и да се заемем с решаването му.

Когато ви наблюдавам, виждам, че някои от вас ще излязат скоро от ада – какво ще правите, когато излезете от ада?

Излизането от ада подразбира влизане в Новата култура; какво ще стане с вас, когато влезете в тая култура със сегашните си умове – ще ви върнат назад. Една опасност ви очаква: ако започнете да се изкачвате нагоре със старите си вярвания и възгледи, колата ви няма да издържи, ще се откачи и отново ще падне в ада – англичаните наричат това състояние *backsliders*, т.е. отпадане на Вярата. Причината за това състояние се дължи на скъсване на връзката между Божията Любов и Мъдрост и човешката душа. Няма човек в света – свещеник, владика, майка или баща, който като престъпи Божествения закон, да не попадне под състоянието *backsliders* – този закон действа безпощадно. Новата култура е велика, защото не търпи нищо отрицателно – никакви лоши мисли, чувства и действия; за да се приготви за тая култура, човек ще мине седемдесет и седем пъти през огъня и като те проверят и изпитат, ще кажат: „Тоя човек е чист, може да влезе в Новата култура“. Казвате: „Като поплачем пред Христа, ще ни се простят греховете“ – не е нужно само плач и разкаяние, но чистене трябва.

Казано е в Писанието: „Ако повярваш в Господа, ще бъдеш спасен ти и домът ти“; от друга страна е казано: „За да наследиш Царството Божие, трябва да се отречеш от богатството си, от майка си и баща си и най-после от себе си“. Един ден, когато стане тая промяна с вас, никой не трябва да забележи, че сте се изменили; а какво става сега – едва замислите известна реформа, всички я знаят вече: преди да се е осъществила, тя става известна на цял свят, така стана с четиринайсетте точки на Уилсън⁴; българите казаха: „Четиринайсетте точки на Уилсън ще оправят обърканите работи на света“, обаче това яйце не се измъти – процесът, който спасява хората и оправя света, е вътрешен, а не външен. Никой човек не е в състояние да измъти такова яйце, което да спаси света; всеки може да измъти такова яйце за себе си, но горко на оня, който оставя друг да мъти яйцето му – ако оставиш работата си друг да я мъти, ще се намериш отново на дъното на ада. Какво ти липсва сега, защо не седнеш сам да мътиш яйцето си?

Казвате: „Светът ще се оправя, когато се въведат нови реформи, а България ще се оправя, когато се смени правителството и когато ни дадат земи в Македония и в Тракия“; колко пъти досега българите са владели тия земи, оправени ли са работите им – не са оправени; колко земи владеят англичаните, оправени ли са всичките им работи – не са оправени. Казвате, че европейците са културни хора; културни са, но и те обират,

колят и бесят, както и некултурните, само че по-деликатно – всички хора преследват една и съща цел, но си служат с различни средства и методи за постигането ѝ. Паякът, вълкът и тигърът имат една цел – да удушат жертвата си и да изсмучат кръвта ѝ, но методите им на действие са различни. За мен е безразлично кой ще ме удуши – в края на краищата месото и масцицата ми ще изчезнат; казвах: „Паяк ме ухапа“ – е, бра-тко, паякът и вълкът са съдружници.

Сега, като ви наблюдавам, изглеждате много благочестиви, като че се готвите да тръгнете за Небето. – „Ако не сме готови, ще се приготвим“. Не мислете, че можете да ме излъжете, аз съм опитал и фарисейското, и садукейското учение – познавам техните плодове. Аз лекувам и фарисейството, и садукейството – приготвил съм един специалитет за тях, има едно лекарство, панацея, за лекуване на всички болести, то е хиляди пъти по-ефикасно от пенкилера. – „Да опитаме това лекарство, да видим какво е!“ Ще кажа само името му: Любов и Мъдрост. – „Ние не сме толкова глупави, за да не познаваме Любовта и Мъдростта – изпитали сме ги“. Вие имате само опитността на различни чувствания и мъдрувания, но не сте опитали още Любовта и Мъдростта – момък хване ръката на момата, на нея ѝ става приятно и тя казва: „Колко ме обича той!“; да, но той ще те изяде – така постъпва някой благородник с агнето: хване го, помилва го с ръката си, след това го пипне по гръбнака, за да види охранено ли е, и казва на жена си: „Това агне е вече за колене, добре е да го заколим“. Следователно всеки, който те пипа и глади по гърба, обмисля по какъв начин да забие ножа в гърлото ти – не вярвайте в културата на ножа.

Казвате: „Как да се проповядва Новото учение?“. Господ иска от нас да сме справедливи към всички беззащитни същества, колкото и да са малки. Дави се едно малко животно – спаси го. – „Аз не се занимавам с такива работи“ – а с какви работи се занимаваш? – „Искам да оправя България“. Ти ще я оправиш толкова, колкото всички българи я оправиха.

Седин пример ще ви обясня как ще се оправи България. Това се случило в град Джонстаун в Америка: гражданите, за да си доставят удоволствие през зимата, решили да преградят една река над града, за да се гързят; за тая цел издигнали висока бетонна стена – бент, и преградили реката. Няколко години наред се гързали, но при едно голямо наводнение бетонната стена се съборила, заляла града и две хиляди души се издавили. След нещастиято гражданите

съзнали, че не постъпили добре с издигането на бетонната стена, но две хиляди души отишли. Питам вие не сте ли запушили тая река в себе си – но като се събори стената, две хиляди души ще отидат. Сега когато стане някоя катастрофа, хората казват: „Хайде да преградим тая река, да направим и ние нещо“ – днес всички хора преграждат реки. Над града бент не се прави – ако искаш бент, направи го под града.

Ние не се нуждаем от учението на фарисеите и на садукееите – трябва ни хора с благородни сърца и умове, от нас се изисква живот на себеотричане, живот на добри дела. Казвате: „Мнозина са говорили като теб“ – да, мнозина са говорили, но аз съм последен; след мен тая стена ще се събори – знаете ли какво ще стане тогава? Не мислете, че говоря на шега – предупреждавам ви да махнете бента, не ви трябва гързалки: вие сте преградили омразата, завистта, всички лоши чувства, но казвам: братя, стената ще се събори, Джонстаун ще отиде. И сега ще се свикват свещениците на събор, за да ме съдят⁵ – докато стане това, стената ще се събори и Джонстаун ще отиде. Не се плашете от това, което ви говоря, то е за героите, а страхливите нека още си държат бентовете – оня, който иска да реформира другите, трябва да събори своя бент; като го събори, нека каже на ближния си: „Братко, аз свалих своя бент, свали и ти своя, защото голяма опасност те очаква“.

Казвам: да започнем с реформи – трябва да изправим злините на миналото: колко пъти сте се любили и мразили, колко пъти сте се затваряли и убивали, но има ли смисъл в това – няма абсолютно никакъв смисъл. Ще оправдаете ли вълка, който изяжда овцата, когато умира от глад? – „Ще го оправдаем“. Ще го оправдаете ли, когато изяде една овца, а деветдесет и девет удуши и ги хвърли настрана? Тогава как ще се оправдаете вие сами, когато през целия си живот сте изяли една овца, а сте удушили деветдесет и девет – нима сте дошли на Земята да бъдете вълци, само да ядете и пиете? Гладни няма да стоите, но смисълът на Живота не е в яденето и пиенето – от вас се иска разумност, за да реформирате правилно сегашния си живот. Вие може да бъдете щастливи още сега – как? Като бръкнете в устата си два-три пъти, за да повърнете нечистата храна, която сте приели – само така ще се освободите от всичко нечисто в ума и сърцето си. Не се питайте дали сте православни или евангелисти, но си задайте въпроса: „Служа ли на Господа в името на великата Любов и Мъдрост, готов ли съм да държа страната на Господа?“; ако си отговорите положително,

всичко ще се оправи – здравето ви ще се възстанови, Мирът ви ще се върне и животът ви ще се осмисли. Нека десет души от вас, които си хармонират по ум и сърце, предприемат тоя опит и наблюдават какъв ще бъде резултатът: щом са в пълно съгласие помежду си, те ще имат добър резултат – само така ще проверят истинността на моите думи.

Христос казва: „Пазете се от кваса на фарисеите и садукееите“ – тоя квас е заразил всички хора и трябва абсолютно да се изхвърли навън; Бог не се нуждае нито от правоверни, нито от кривоверни, срам е да се наричат такива; Бог се нуждае от хора, които могат да носят Неговата Любов. Като ви говоря за Любовта, вие си представяте любовта към вашите деца, към вашите братя и сестри; не, повдигнете се една степен по-високо от любовта, която имате. Да обичаш дъщеря си или сина си – това е естествено, да обичаш брат си или сестра си – това е естествено, да обичаш врага си – това е геройство. Как ще обичаме врага си: представи си, че някой ти направи най-голямото зло, но един ден Бог отнеме всичкото му богатство и го остави в положението на последен бедняк – такъв идва той в дома ти да иска помощ; ако ти го приемеш добре, нахраниш го, напоиш го и не му кажеш нито една дума за направеното от него зло, нито му се заканваш, ти обичаш врага си. Когато ноктите и зъбите на вълка опадат, може да го приемеш в дома си; докато ноктите и зъбите му стоят, докато не се е преобrazil, дръж го далеч от себе си.

„Пазете се от учението на фарисеите и садукееите“ – това учение е обхванало целия свят, то е обладало науката, политическия живот, изкуството, музиката, целокупния живот. Ако мислите, че в науката ще намерите смисъла на вашия Живот, вие сте на крив път; друг е въпросът, ако употребите науката като средство за развитието на вашия ум – тогава сте на прав път. Ако приложите политическия живот за развиване на добродетелите си, на прав път сте; ако го използвате като средство за прехрана и за благуване, на крив път сте. Ако употребите религията за добри дела, на прав път сте; ако я употребите като средство за прехрана, за лични изгоди, на крив път сте.

Душата на всички хора трябва да се изгълни с възвишени и благородни стремежи – да служите на ближния си, на цялото човечество. Казваш: „Не мога да бъда полезен на другите, не мога да служа на човечеството“; всеки човек може да извърши голяма реформа в себе си – това се иска от него, то е предвидено. Откъде знаеш, че като завъртиш своя ключ, след

теб няма да тръгнат хиляда души? Хиляда души като завъртят ключовете си, след тях ще тръгнат един милион хора. – „Ние не можем да направим това, не можем да оправим света“. Няма защо да оправяте света – ще завъртите ключа на вашите възвишени Любов и Мъдрост, ще изхвърлите навън всички лъжи, всякаква злоба и ще кажете: „Ние искаме да бъдем служители на Доброто, на Любовта и на Истината, да станем истински човеци“.

Сега ще ме извините, че ще издам една ваша тайна: като наблюдавам хората (и грешниците, и праведните), на лицата на всички виждам маска, която им придава благочестив вид. Някой пита:

– Как си?

– Много добре съм. Ти как си?

– И аз съм много добре, благодаря на Бога.

Това е актьорство – и двамата не са добре, а човек трябва да бъде естествен, душата му трябва да е пълна с Любов. Когато влезеш в някой дом, трябва да носиш благословение за всички: ако има болен в тоя дом, ще се впрегнеш на работа, ще изпереш дрехите на всички, ще изчистиш и наредиш къщата; ако се окаже, че тия хора нямат пари да си купят хляб, ще им донесеш малко брашно, за да си направят нещо, да задоволят глада си. – „Мога ли всеки ден да правя това?“ – ти го направи днес, защото си дежурен, а за утре не мисли; утре ще дойде друг дежурен, който ще изпълни програмата на деня. Казвате: „Когато дойде Христос, тогава ще изпълним каквото се иска от нас – сега сме още грешни хора, не може да служим на Доброто“ – не е така, с тая беседа съм решил да ви заставам да вършите Добро; помнете: няма да се освободите от мен – ще хвана всички хора за гушата и ще ги питам: „Готови ли сте да служите на Доброто, или не?“. Когато искаш да кажеш лоша дума, хвани се за гърлото; когато кажеш една добра дума, отпусни гърлото си. Ще кажете: „И теб могат да те душат“; ако кажа лоша дума, нека ме хванат за гърлото – аз ще благодаря и целуна всеки, който направи това с мен.

Новотоучение, което ви проповядвам, е свързано с Името Божие, с Неговата Любов и Мъдрост. Любовта и Мъдростта са вложени във всеки човек – трябва само да се проявят, от проявата на тия велики сили във вас зависи разбирането ви за Духовния свят и връзката ви с него; никой човек не може да изпълни добре службата на майка и баща, на общественик или реформатор, ако тия сили не работят в ума и в сърцето му;

няма две мнения по тоя въпрос – ако искате да бъдете силни, да разбирате Живота, въоръжете се с Любовта и Мъдростта, които единствени могат да произведат преврат във вас.

Аз не искам да постъпвате точно като мен, за големия котел е нужна много пара, за малкия котел – малко пара; направете малка реформа в себе си, но да бъде абсолютна – да няма две мисли в ума ви, да се колебаете дали сте постъпили добре, или не. В Новото учение – Учението на Любовта и Мъдростта – няма никакво изключение. Ако бих станал причина само за едно изключение в законите на Любовта и Мъдростта, бих се превърнал на въглен – няма същество на Земята, което да е изопачило тия закони и да не е станало на въглен; ако и вие изопачите тия закони, ще станете на въглени, а ако ги изпълните – ще се превърнете на диаманти. Казвате: „Тежка работа е тая“; не е тежка, тя е по-лека от това, което вие вършите – вие вършите много по-тежки работи от Учението на Любовта и Мъдростта.

Аз не ви говоря за охолния живот, но казвам, че както живеете, ще имате големи мъчнотии – това не трябва да ви плаши, но бъдете будни, за да използвате мъчнотиите за своето развитие и облагородяване. Мислили ли сте някога защо са ви дадени ръката, лактите, юмрука? Ще кажете, че юмрукът ви е даден за удряне, лактите – за блъскане, когато искате да си пробиете път; не е така – ръката е дадена на човека да носи с нея благословение и помощ на страдащите; ръката е дадена не да подписва смъртни присъди, а да ги отменя, да гаси пожари, да помага на болни, немошни и страдащи. Днес много хора използват ръката си не намясто – с нея убиват, колят, удушават, след това спокойно казват: „Еди-кой си човек умрял“; не е умрял той, но в устата му сте пхнали кърпа, за да не вика, и сте го задушили. Колко умрели хора виждам да се движат по улиците, колко живи виждам да носят на гробищата – пхнат по една кърпа в устата им и ги занасят на гробищата; ако кажа, че тия хора не са умрели, ще ме считат за луд. Когато срещна такъв умрял, казвам му:

– Мълчи си сега; когато дойдеш втори път на Земята, ще живееш по закона на Любовта и Мъдростта и никой няма да посегне върху теб.

Той казва:

– Тежко, много ми е тежко!

Едно време ти пхаше кърпи в устата на хората, сега опитваш резултата на това, което си правил. Сега и на вас казвам:

ако не изгълните закона на Бога, ще ви турят кърпи в устата и ще казват за вас: „Бог да ги прости!“.

Какво трябва да се прави сега – фарисейското учение да се превърне в Любов, а садукейското – в Мъдрост; както учените превръщат водата в пара, а енергията на парата – в електричество, така и вие трябва да научите тоя велик закон за трансформиране – да превръщате злото в Добро. Не е лошо нещо злото, но кога – когато се използва като сила за трансформиране на всички отрицателни сили в Добро. Павел казва: „Всичко изпитвайте, доброто дръжте“ – поддържайте Доброто както в себе си, така и във всички хора. Знаете ли какво щеше да бъде, ако София представляваше висок духовен и умствен център и всички софиянци отправят ума си към Бога, към всички души в света, към всички добри и праведни хора по Земята – работите на България щяха да се оправят много скоро. Какво правят българите днес – изпращат комисии в Англия⁶, дано някак се оправят работите им; с комисии нищо не може да се постигне, англичаните от време на време им отварят по едно малко прозорче, откъдето иде малко светлина – в това отношение англичаните приличат на банкери, които колкото повече дават, толкова повече вземат. Бог е поставил българите натясно, за да се научат да мислят право – всеки сам трябва да се изправи.

Казвам: не очаквайте от никого нищо; бъдете доволни на това, което Бог ви е дал – уповавайте само на Бога; бъдете вътрешно силни, дайте ход на вътрешния подтик в себе си, който може да оправи всичките ви объркани работи. Казвате: „Не можем да направим това“ – как можахте да направите толкова неща на фронта, там бяхте герои. Ако кажем на свещениците да изгълнят закона на Любовта, и те ще кажат като вас – че не могат да го изгълнят; не е вярно, че не могат да го изгълнят, но не е в интереса на Църквата. Когато отиваха на война, в интереса на Църквата ли беше това, какъв е интересът на Църквата – да се проповядва Любовта и Мъдростта в тяхната пълнота. Ще кажете, че трябва да се вярва в Църквата и нейните служители – вярвайте в Живия Господ, в Живите Любов и Мъдрост, които ни дават Светлината и великите блага на Живота.

Бъдещето носи едно чудо за света: вярващите ще станат безверници, а безверниците – вярващи; ония, които са в Царството Божие, ще бъдат изпъдени навън, а тия, които са вън, ще влязат в Царството Божие – това се очаква да стане

на Земята. За да не ви изпъдят от Царството Божие, излезте преждевременно, за да помагате на братята си, които искат да влязат вътре – Христос иска да ви види с безверниците и заедно с тях да влезете в Царството Божие, Той казва: „Синовете на Бога ще бъдат изпъдени от Царството Божие“ – като знаете това, кажете в себе си: „Господи, искам да бъда в света, да работя за по-малките си братя“. Казваш: „Господ е добър към мен“ – Господ е еднакво добър към всички, но нашите отношения към хората не са еднакви и отношенията на всички хора към Бога не са еднакви. Когато кажеш, че Бог не е добър към теб, причината се крие в лошото, на което си дал път в себе си – когато види това, Бог те натисне и започва да те разтрива; Бог ще разтрие всички хора, всички народи по лицето на Земята – няма да остане на Земята човек, на когото коремът да не се изпразни.

Желая на всички да заживеете според закона на Любовта, да се възстанови между вас пълна хармония и единство. Когато срещна на пътя и видя, че не е в хармония с Любовта, ще го хвана за гъшата – решил съм да си служа с бързата процедура, ще действам бързо, както постъпват крадците с богатите. Влиза такъв родолюбец в дома на един голям богатш и му казва: „Дай една сума за Бога, за отечеството или за народа“ – богатият се замисля и казва: „Имам жена и деца, има за кого да се грижа и кого да поддържам, при това жена ми не е съгласна да давам пари навън“ и след дълго колебание дава една малка сума на просителя; някога при богаташа дойде един апаш с револвер в ръка и му казва: „Готов ли си доброволно да дадеш една голяма сума за нашето дело – ако не дадеш нещо доброволно, ще платиш с живота си“ – богатият веднага изважда кесията си и брои колкото му искат; когато си излезе апашът, той казва: „Слава Богу, че не ме уби“. Когато насочва револвера си срещу богатия, апашът казва: „Ти, разбойнико, който никога не си изпълнил Божията воля, давай скоро каквото ти искам“; богатият дава сумата, която му искат, но после завежда углавно дело за изнудване – а че той е изнудил стотици хора, не мисли за това. Ти завеждаш дело против някого, но не знаеш, че на Небето има заведени много дела против теб – как ще отговориш за тия дела? Всички ще бъдете съдени, всички ще бъдете душени – това е една велика истина, която всички ще проверите.

Небето и Земята ще преминат, но законите на Божията Любов и Мъдрост ще се приложат; да служиш на тия закони,

това значи да чувстваш, че нещо те закриля и повдига – когато всички почувстват това, те ще оказват добро въздействие на обкръжаващите. Днес, когато се съберат двама-трима души, веднага образуват партия, други двама-трима образуват друга партия; мъжете образуват една партия, жените – друга партия. Много партии има в България и всички мислят, че решават важни въпроси – долу вашето партизанство! Като ме слушате да говоря, казвате: „Чакай да видим още какво ново има да ни се каже“ – новото е, че ще ви дам едно утешение: ще дойдете в моята гостилница, ще съблечете дрехите си, ще събуете обувките си, аз ще ви дам нови дрехи и нови обувки и сам ще ви прислужвам да се нахраните; след това ще ви дам по една целувка и ще кажа: „Братя, искам и вие да постъпвате по същия начин – само така ще имате моето благословение, както и благословиението на всички добри и праведни хора“. Този е пътът, който Христос открива за човечеството, в тоя път ще срещнете Христа, Който ще ви каже: „Дерзайте, Аз Съм с вас“; да не ме разберете криво – Христос е вътре във вас и вън от вас, търсете Го в Светлината, която е вън от вас, и ще Го намерите.

„Пазете се от кваса на фарисеите и садукееите.“ И днес Христос казва: „Изхвърлете фарисейското и садукейското учение от сърцата и умовете си – Аз ще се вселя във вас и Божието благословение ще дойде върху вас“. Като се върнете по домовете си, всички ще почувствате това благословение – едни по-скоро, други по-късно: едни след десетина години, а други – след два-сет-трийсет години, но няма да остане човек на Земята, който да не почувства това благословение. Ще дойде ден, когато думите, които ви говоря, ще светят и горят, а вие ще играете ръченица. Хубаво нещо е ръченицата – и в Доброто има игра. Защо играят само здравите, според мен и болните трябва да играят – аз бих желал всички хора да играят. Някой казва: „Утробата, умът, сърцето ми заигра“ – играта е отлично средство за тониране. „Сега не ни е до игра!“ – докато сте в злото, не трябва да играете, но щом влезете в Доброто, и на млади, и на стари препоръчвам да играят; има игра на карти, на пиано, на цигулка – на всичко играйте, но така, че вашите ум и сърце да бъдат бодри и весели.

Сега да не останете с мисълта, че като ви срещна на пътя, ще ви удуша. Ако видя, че в гърлото си имате цирей и умирате, веднага ще бръкна в устата ви, за да пробия цирея, а ако сте настинали, ще ви разтрия. Казвам: всяко ваше действие трябва да бъде за Добро.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че половината от вас сте герои – казвате: „Убедихме се вече в това, което ни се говори“; другата половина казва: „Да си помислим малко“ – може да мислите колкото искате, дадох ви срок от хиляда години; ако искате, още днес може да се заемете за работа, ако искате – може и по-късно. Фарисеят и садукеец трябва да излязат вън от вас и всеки да мисли Добро за брата си и за сестра си: геройство е да ме обичате, когато ви обидя, а не когато ви давам подаръци – понякога една обида струва повече от една целувка. Например някой е изгубил съзнание и припада; за да го свестят, удрят му плесници – в тоя случай плесницата е за предпочитане пред целувката.

„Всичко изпитвайте, доброто дръжте.“ Приложете Любовта в сърцата си, а Мъдростта – в умовете си, освободете се от старите вярвания и заблуждения, освободете се от миналото и започнете да обработвате новите си добродетели; бъдете герои, за да проявявате искрено своите мисли и чувства – не казвайте, че сте решили да бъдете искрени и добри, но проявете Доброто. И когато дойдете в моята гостилница, не носете пари – който носи пари, ще го арестуваме; в Царството Божие парите са проклятие, а в живота – средство. Веднъж завинаги вие трябва да ликвидирате с парите, да ги извадите от умовете и сърцата си; на тяхно място поставете Любовта и Мъдростта и уповавайте само на Бога – няма по-голяма гаранция от Божията сила, няма по-голяма радост за вас от това, че Живият Бог всякога ви обича. Докато упоавате на Бога, всички ще бъдете учени, ще работите с Радост и Веселие, а ръката ви ще прави само добри дела. Да бъдеш невежа в сегашния век – това е непостижимо; желая ви да бъдете мъдри, учени, с благородни и чисти сърца, с чиста кръв – работете, за да придобиете каквото ви е нужно. Казвате: „Достатъчно ни е знанието, което имаме, достатъчно сме учили“ – вие още не сте придобили нужното знание, отсега нататък ще го придобиете. „Чели сме Библията“ – чели сте я, но още не сте я разбрали, не сте посели нейните принципи, вие не сте разбрали живота на пророците и апостолите; тия, които са писали Священата книга, присъстват между вас и казват: „Ние вложихме живота си в тая Книга“. Вярвайте във всеки, който е вложил живота си в изграждането на великото Божие дело.

Христос е слизал много пъти на Земята, а не само един път, затова Той казва на учениците си: „Идете и проповядвайте Словото Божие, Аз ще бъда с вас до скончанието на века“.

Църквата казва, че Христос седи отдясно на Отца – не, Той работи с всички хора заедно, най-добрият работник е Христос, Той донесе на света Учението за Любовта и Мъдростта. Който е попаднал под Неговата ръка, мъчно може да се избави: ако някой каже, че е срещнал Христа, ще го питам каква промяна е станала с него – каже ли, че не се е променил, това показва, че не е срещнал Христа. Може ли плодът да се пече на Слънце и да не узрява – може ли човек да се храни с Божиата Любов и да не стане благороден?

Не се самозаблуждавайте, освободете се от заблужденията. Аз обичам Истината, аз виждам нещата в строго определени, математически отношения. – „Значи виждаш и нашите слабости“ – не се занимавам със слабостите на хората, те стоят под мен, не ги виждам; не се занимавам и с дребнавостите на живота, аз се занимавам само с Доброто – кажат ли ми за някого, че е голям вагабонт, отговарям: „Не съм проверил това, не зная, не го виждам такъв“; душата на тоя човек е добра, но в ума му става нещо неправилно – той е благороден, но слугите му вършат лоши работи, следователно вие трябва да се заемете да му помогнете.

Сега вие мислите, че ще ви преситя, и си казвате: „Ние искаме да ни кажеш нещо съществено – как може да се оправи България“. Божественият свят е оправен, но вашият не е още оправен; няма да минат много години и вашият свят ще се оправи. Вложете повече Вяра в Живия Господ – нека възкръсне Той в душите ви; идат вашите Ангели отгоре, за да вдигнат камъка от гроба ви и да кажат: „Лазаре, излез вън!“ – когато ви извикат, ще ги послушате ли? Лазар чу тия думи и веднага излезе вън, където свалиха плащаницата му.

Последното слово, което ще чуете, е: „Лазаре, излез вън!“. Сега и на вас казвам: излезте от гробницата на фарисейството и садукейството и влезте в Божествения свят на Любовта и Мъдростта; снемете плащаницата от себе си, тогава ще видите лицето на Божиите Ангели и всички ще се зарадваме – и вие, и аз.

20 март 1921 г., София

ФАРИСЕЙ И САДУКЕЙ

СЕЯТЕЛЯТ

*И говори им много с притчи, и казваше:
Ето, излезе сеятелят да сее.*

От Матей 13:3

В прочетената притча има два съществени елемента – сеятелят и семето; Христос отчасти е изяснил тая притча, като оставил дълбокия ѝ смисъл неразкрит. Съвременните хора заместват думата *сеятел* с *култура*. Сеенето е едно възвишено състояние на активност на човешкия Дух. Има известни процеси, които предшестват сеенето: земята трябва първо да се изоре, а после да се посее – не може да се посее и обработи една култура, докато Земята не се изоре; под Земя в широк смисъл разбираме нещо разумно – в тоя случай тя означава човекът. Значи преди да дойде Сеятелят, плугът ще преобърне земята, ще измени първоначалния ѝ вид и тя ще изгуби своята красота – на съвременен език това значи настъпване на анархия. Според мен упадъкът в съвременното общество не е нищо друго, освен резултат на една временна анархия в него; моралистите обясняват тая анархия с упадък на нравите, обичаите и морала на обществото – нима обществото по-рано е било по-морално? Ни най-малко, не се лъжете от външността на нещата: може ли да кажете, че двацет и една годишната мома, която е била красива и интелигентна, на четиридесет-петдесет години ще бъде по-малко интелигентна – като възрастна тя губи от красотата си, но интелигентността ѝ не може да се намали. Често между грозните и възрастни хора се срещат по-културни, отколкото между красивите и млади хора. Тъй щото да мислите, че едно общество, което живее привидно в мир и съгласие, е по-културно от другите, това е заблуждение – това може да бъде вярно само петдесет на сто. Красотата на момата е израз на една предшестваща култура; когато достигне най-голямата красота, момата се счита вече узряла и мисли за женене – щом се ожени, тя започва да губи своята красота; същото става и с нивата. Красотата е символ на узряване – тя е признак на култура, която е узряла и дала своя плод. Старите хора трябва отново да се разорават – Божественият плуг трябва да мине отново върху тях, за да станат в бъдеще красиви.

И тъй, младостта представлява култура, която е достигнала своята най-висока точка на развитие и зрелост, а ста-

ростта е култура, която се приготвя за тая точка. Ако сте стари, молете се Божественият плуг да мине дълбоко през вас, за да ви разоре, че когато дойде Сеятелят, да намери готова почва за сеене. Всеки очаква Сеятеля – Той е идеалът на нашите души, Той е Божествен елемент, Който събужда човешката душа от сън и я повдига; ако Сеятелят не хвърли семето Си, душата остава безплодна – не е ли същото и със земята: ако сеятелят не хвърли семето върху разораната почва, тя остава безплодна, а безплодната земя се превръща в пустиня.

Много пъти е идвал Сеятелят на Земята – кой е Сеятелят? Христос. Някои казват, че Христос е слизал само един път на Земята – много пъти е слизал Христос на Земята, но последното Му слизание се ознаменува с разпятието и възкресението Му, затова станало известно на целия свят; и богословите твърдят, че Христос е идвал само един път на Земята – това значи да мислиш, че Слънцето само един път изгрява, но Слънцето е изгрявало безброй пъти и продължава да изгрява, следователно и в бъдеще Христос много пъти ще слиза на Земята.

Всеки тълкува нещата свободно, но тия тълкувания трябва да се опитат – как ще се опитат? По два начина: дръжте цяла година в ума си мисълта, че Христос е дохождал само един път на Земята, и наблюдавайте какво ще бъде състоянието ви; другата година дръжте в ума си мисълта, че Христос е дохождал много пъти на Земята и ще продължава да идва, и пак наблюдавайте състоянието си; която мисъл даде по-добри плодове, тя е права. Кривите тълкувания и мисли са сковали обществото, поради което малко хора мислят както трябва – както в миналото, така и днес хората мислят за всичко, но не и за Истината, за същественото в Живота. Кое е същественото в Живота – Свободата на човешкия Дух; за да придобие тая Свобода, човек трябва да изучава законите на Живота – само така той ще премахне ограниченията, които спъват неговия Дух, само така той ще възстанови своята вътрешна хармония.

Вие туряте идеята за Свободата на Духа близо до сърцето си и я смесвате с мисълта за спасението си – казвате: „Христос дойде на Земята да спаси човечеството от греха“. Сега аз не говоря за вашето спасение, но за Сеятеля; аз вярвам, че вие сте между спасените, затова ви проповядвам, а на давящия се не се проповядва – той се нуждае от спасение. Питат ме защо не проповядвам за Спасението – смешно е да проповядвам на спасения за спасение, смешно е да пропо-

вядвам на давящия се за Сеятеля. Ако можехте да схванете идеята за Сеятеля, щяхте да знаете своето произхождение – най-важното нещо за човека е неговото произхождение: да знае какъв е произходът му, откъде е дошъл, какво е предназначението му в Живота и в Природата.

Пътят, през който човек сега минава, е преходен; светът, в който живеем, е велико училище за обучаване на човешкия Дух: всички предмети, всички тела, всичко, което ни заобикаля, това са пособия за Великото училище – тия пособия трябва да се изучават, защото в тях се крият Божествени идеи. Човек се ражда като малко, безпомощно дете – майка му го къпе, храни, чисти, приспива, но то плаче, роптае, недоволен е от условията на живота. Докато е дете, човек е неморален – майка му го чисти по няколко пъти на ден; когато порасне, майка му го облича, дава му книжки и го изпраща на училище – тук човек учи, придобива знания и започва да мисли, че е учен, културен и морален човек. Благодарни на майка си, която постоянно те чисти – ако не те чисти, смрад ще се разнася около теб; Сеятелят е тая Божествена майка, която слиза на Земята да чисти и да сее възвишени и благородни семена в човешката душа. Аз не отричам сегашния живот със своите всекидневни прояви – в една или в друга форма, по един или друг начин той трябва да се изживее, важно е в края на краищата какво ще се придобие от тоя живот. Мнозина разсъждават леко и казват като турчина: „Е ахт, е бахт!“ – това значи: „Да става каквото ще!“; не е така, само глупавият мисли така – ако постъпваш разумно, никога няма да казваш „е ахт, е бахт“.

„Излезе сеятелят да сее“ – Сеятелят дойде между хората да посее Разумното слово и с това да подобри характера им. Интересно е противоречието, което се явява в тая притча: защо Сеятелят, който е бил толкова разумен, е оставил едно семе да падне на пътя, друго – на камениста почва, трето – между тръните, и четвърто – на добрата почва? Това е неизбежно – пътят представлява физическият живот, следователно когато дойде Сеятелят, някои зрънца непременно ще попаднат в неблагоприятни условия и ще изгният – те ще поддържат физическото тяло на човека, те ще подкрепят временния физически живот. Птиците изобабали зърната, които паднали на пътя – значи птиците се възползвали от тях, а не човек: на съвременен език казано, енергията на житните зрънца се е използвала в трудова повинност⁷ – за съграждане на къщи, улици, шосета, железници; семето, паднало на пътя, дало подтик на птиците

да работят. За другите семена, паднали на камениста почва и между тръните, Христос не казва нищо – кой е използвал тия семена не се знае. Аз уподобявам тръните на умствения живот на хората, защото умът е зает с разрешаване само на материални въпроси – това семе може да поникне, да израсте, но пак не може да даде очаквания резултат. Вижте колко определения дават учените например за понятието *Бог*: едни Го определят като Абсолютна величина, други – като Първоизточник на нещата; най-после човек се обърква от понятия и казва: „Тоя въпрос ще се разреши в бъдеще; философите не могат да го разрешат, че аз ли, простият човек, ще го разреша“ – не уповавайте на философите, не очаквайте от тях разрешаването на тая велика задача, вашият ум сам трябва да я разреши.

И тъй, работете за развиване на ума си – остане ли необработен, каквато идея попадне в него, непременно ще заглъхне. Възвишените идеи трябва да попаднат на добра почва, в добре подготвени умове, иначе те ще дадат обратни резултати – идеи, попаднали в необработени умове, създават култура като сегашната: хората ще се обличат хубаво, ще колят кокошки, агънца и прасета, ще знаят как да готвят, да консервират храни, ще секат горите, ще правят от дърветата дъски и греди, ще градят училища и черкви, ще учат, ще ходят в странство да се специализират, но няма да се домогнат до същественото. Тая култура е произлязла от семето, паднало между тръните – целият свят е пълен с дъски и греди, с консервирани меса и риби: виждаш един господин, добре облечен, влиза в една касапница или колбасарница, поглежда жадно към закачения бут и си казва: „Да имам един такъв бут – ще разреша една от великите задачи на живота, а после да си пийна малко винце!“; хапне си, пийне си и ако е българин, ще каже: „Да живее България!“, ако е англичанин, ще каже: „Да живее Англия!“, обаче бутът и чашката с вино не разрешават въпросите.

В това отношение хората приличат на един негърски проповедник, който говорел пред едно събрание на учени как Бог създал света и човека – той казвал: „Бог направил човека от доброкачествена пръст, по образ и подобие Свое, турил го на един плет да се суши, вдъхнал в ноздрите му дихание на Живот и след три дена той станал жива душа“. Запитали го:

- Кой направи плета?
- Това не е ваша работа.

Някой от сегашните учени разрешава същия въпрос – той казва, че човек е произлязъл от една клетка, която посте-

пенно се развивала, докато се превърнала в човек по образ и подобие на Бога, три дена се сушил на плета и най-после станал жива, разумна душа. Ако го питат какви са законите, които регулират тия явления, той ще отговори: „Това не е ваша работа, не трябва да се занимавате с тоя въпрос“ – ученият спира дотук, по-нататък не се интересува. Семето, попаднало между тръните, създало тая култура, която отговаря на сегашното умствено развитие на човека.

„Едно семе паднало на камениста почва“ – аз уподобявам тая почва на човешкото сърце, на окултен език казано – на Астралния свят. Семето скоро изникнало, но скоро изсъхнало – това виждаме и в сегашния живот на хората; един пример: събират се няколко души и образуват дружество „Духовна пробуда“ – веднага вестниците започват да пишат, че се е образувало ново дружество, с особена програма и дейност, и поканва всички граждани да членуват в него – от дейността на това дружество зависи бъдещето на България; от ден на ден членовете се увеличават, плащат вноските си, развива се усилена дейност, но не се минават две-три години и животът на дружеството „Духовна пробуда“ заспива, членовете му се разпръсват и гласът му вече не се чува. Друг пример: един момък се влюбил в една мома, запознал се със семейството ѝ, с нейните близки и роднини; всички го канят, гощават го, той носи на момата букети, подаръци, работата върви добре. По едно време момъкът започва да се отдръпва, не търси вече момата и никой не го кани на угощение – какво е станало? Развалила се работата – семето паднало на камениста почва: момъкът и момата се опитали да образуват дружество за просвета на българския народ, но не успели да го просветят.

„Едно семе паднало на добра почва и дало плод – сто, шейсет, трийсет“ – тоя процес е обратен на първите три: числото 100 означава израстване на семето в човешкото сърце, числото 60 – израстване на семето в Умствения свят на човека, а числото 30 – израстване на семето в Причинния свят, т.е. в Духовното тяло на човека. Казано е в Стария завет, че Бог ще отнеме каменното сърце на човека и ще го замести с ново, от плът; върху новото сърце ще напише Своя закон и тогава всички хора, от малко до голямо, ще познаят Господа – всички хора ще минат през тоя процес. Новото сърце няма да бъде от обикновена плът, но от материя, взета от Ангелските светове – от най-фина материя. Сегашното сърце е минало през ръцете на учените, на лекарите – колко пъти са го рязали, докато изу-

чат устройството му; клапите му често се развалят, мнозина се оплакват от сърцебиене, от порок на сърцето и друго. Новото сърце ще бъде винаги здраво, от него ще излиза Живот, то ще бъде олтар, на който вечно ще гори Божественият огън – на тоя олтар ще се принасят в жертва най-възвишените идеали на човечеството; когато семето падне на това сърце, то ще израсне скоро и ще даде плод.

И тъй, семето, което паднало на добрата почва, дало плод – сто, шейсет и трийсет. Като съберете числата $100 + 60 + 30$, получава се 190 ; когато се раздели това число на 19 , ще се получи числото 10 – това значи: когато семето мине през физическия и Духовния свят, ще влезе в Божествения. Също така всяка идея трябва да мине през тия светове – защо? За да почерпи енергия за своето съществуване – когато мине през човешката душа, тя се превръща в чувство; освен в чувство, идеята трябва да се превърне и в сила, т.е. да влезе в ума, за да придобие известна форма; най-после идеята трябва да влезе в Причинния свят, да стане принцип. Както за развиване на всяка идея са необходими най-малко два елемента, така и за семето, посято в земята, са необходими два елемента: почва, която да му дава храна, и светлина, която да го възрасти. На рибите е потребна вода, на птиците – въздух, и човешката мисъл, за да се развива, също се нуждае от условия – за проява на човека изобщо са нужни още повече условия.

Казвам: човек може да се прояви в своята пълнота само когато съзнава, че Бог живее едновременно и в него, и в неговия ближен – това ще съзнаеш само когато си в мъчнотии и страдание, ако търсиш Бога в охолството си, никога няма да Го намериш. Аз не говоря за тоя Господ, който сегашните хора познават – говоря за оня Господ, Който ви се открива, когато сте изоставени от всички хора, когато сте в противоречие, когато сте на смъртно легло; само умиращият може да познае Бога, само оня, който минава от смърт към Живот, може да познае Бога – да минеш от смърт към Живот, това значи да се очистиш от всички стари разбирания и заблуждения. Смъртта казва: „Долу всякаква собственост!“, тя лишава човека от здраве, имот, от всичко, което притежава на Земята – тя казва: „Само оня може да познае истинския Бог, който следва моите закони“. Не може да познае Бога оня, който мисли само за благоутробия си: ще напълниш стомаха си с патици, кокошки, агънца и прасета и ще мислиш за Бога – това е невъзможно, това значи да натовариш колата си с нечистотии. Освободете

се от всички нечистотии, освободете се от лъжата – от нея по-мен не трябва да остане във вас. Умът ви трябва абсолютно да се проникне от идеята за Бога – щом намерите Бога, вие ще се върнете отново в света, но вече като господари на себе си, като хора, които могат да помагат на слабите и страдащите.

Мнозина идват при мен и ми казват: „Ние се съмняваме в това, което ни говориш“ – как няма да се съмнявате? Аз съм млад, красив момък, вляза в дома ви и започна да разговарям с жена ви и дъщеря ви; вие започвате да се съмнявате, искате да се освободите от мен, най-после ми казвате, че сте обещали да отидете някъде и ми предлагате да излезем заедно. Когато богатият иска да брои парите си, обича да бъде сам, никой да не го смущава. Каква култура е тая, която поддържа съмнението и подозрението? Иде Сеятелят, за да премахне всички заблуждения, всички стари и изопачени разбирания; птиците ще избобат семето, паднало на пътя – с други думи казано, птиците небесни ще избобат богатството, което хората са събирали от векове, всичко старо ще се избоба; семето, паднало между тръните, ще заглъхне, а онова, което е паднало на каменната почва, ще изсъхне. Всичко старо, несигурно и лъжливо трябва да изчезне – ще дойде смъртта и ще го отнесе; иде вече нова епоха в Живота, епохата на онова семе, което е паднало на добрата почва. Човечеството се нуждае от нов строй, от нови реформи, при старите разбирания никакво развитие, никакъв напредък не може да се очаква – човечеството е дошло вече до края на своето разбиране, нов подтик е нужен. Както и да се завърти колелото на стария свят, нищо не може да го помръдне; както и да кърпят старото, повече дупки ще се отворят – сегашният свят е фалирал търговец, който постоянно кърпи къщата си, но тя все тече: от едно място я закърпиш, от друго започне да тече; ден след ден, година след година я кърпиш, докато най-после цялата къща рухне.

Аз искам да бъдете свободни, да не поставяте преграда на своите мисли, чувства и действия – мислете, чувствайте по свобода. Знайте, че всяко действие среща и противодействие, тъй щото ако действията ви не са в хармония с Природата, ще срещнете противодействие. Защо идват противоречията – те са допуснати като условие за развитие: без противоречия, без Добро и зло човешкият ум не може да се развива. Ако бяхте ясновидци, щяхте да видите Доброто и злото като противодействащи сили в цялата Природа, щяхте да видите как живеят съществата в ада и Рая – само така ще разбере човек и двата

свята – ада и Рая, само така ще разбере той защо съществуват злото и Доброто; докато не разбере тия неща, той всякога ще се натъква на противоречия – докато не разбереш законите на целокупния Живот, всякога ще се натъкваш на противоречия.

Казваш: „Обичам Господа, готов съм на всички жертви за Него“. Обичаш Господа, но когато вземе мъжа ти при Себе Си, плачеш и роптаеш; обичаш Господа, но когато вземе дъщеря ти или сина ти, пак роптаеш – нали вярваш в Него, нали Го обичаш, защо плачеш и роптаеш? Ето едно противоречие, което сам трябва да разрешиш. Щом плачеш, Бог казва на твоя близък: „Хайде, върни се на Земята между своите близки, ти не си за тоя свят“ – щом се върне на Земята, всички се радват, че близкият им отново е между тях, те казват: „Роди ни се детенце“; обаче това не е разрешение на задачата – човекът на Новата култура трябва да се радва еднакво и на смъртта, и на живота, той трябва да се радва и когато му се ражда дете, и когато умира – това е геройство.

„Излезе сеятелят да сее.“ Всеки човек като Сеятеля има задачи, които трябва да постигне: задача на човешкия Дух е да постигне Свобода, Знание и богатство – Знанието е сила, а богатството е условие за развитие; богатството е почвата, а Знанието е сбор от силите на Природата, които съдействат за възрастване на семето.

Сега се обръщам към майките с въпроса: какво правите, когато ви се роди дете? Наблюдавал съм как майката се радва на детенцето си – тя го къпе, гали, потупва го по бузките, целува го, люлее го и му пее: „Дан-дури, дун-дири, да станеш богат човек, да станеш богат търговец, силен мъж“; какво ли не пожелава майката на детето си, но същественото забравя да му пожелае. Детето пораста, става голям търговец, но започва да лъже, за да забогатее повече; той става учен човек и започва да фабрикува отрови за унищожаване на хората; става силен човек и започва да изнудва слабите. Майката знае само „дан-дури, дун-дири“, а после се чуди какъв човек е излязъл – „Това ли очаквах?“, казва тя; каквото му пяла, такъв станал: докато детето е малко, майката му припява каквото иска от него и го потупва по задницата. Не тупай детето си по задницата, но го пирай по главичката и кажи: „Да влязат в главата ти светлите Божествени мисли, да носиш Светлина на човечеството, да помагаш на по-слабите си братя“; тури ръката си на главичката на своето дете и кажи: „Да влизат, майка, в теб благородните и възвишени Божествени чувства“. Някоя майка прегърне

детето си, стисне го в обятията си, но с това тя развива в него егоизма – тя казва: „Като хванеш някого, стисни го здраво, за да вземеш и последните му сили“; тя прави това подсъзнателно, но един ден вижда резултата на своята любов. И змията, когато хване жертвата си, стиска я, докато счупи ребрата ѝ – любов ли е това? Това не е за упрек – разбирайте подтиците си. Майката се радва, че детето ѝ е здраво, но тя трябва да проникне дълбоко в душата му и там да посее истинските семена; ако тя не сее в душата на детето, всяко посято от нея семе пада на камениста почва и изсъхва.

„Излезе сеятелят да сее.“ Тоя Разумен Сеятел е разбрал законите на Природата и предварително е знаел, че три от неговите семена няма да паднат на добра почва, затова не очаквал нищо от тях; само едно семе попаднало на добра почва и дало изобилно плод – това семе е паднало в човешката душа. Следователно отворете широко душите си за тоя Сеятел, за да посее във вас своите възвишени мисли и чувства. Кой е Сеятелят – Божественото начало в човека; щом посее семената си във вас, вие ставате силни и започвате Новия живот. Сега вие се чувствате слаби, немошни – защо? Семето, което е попаднало на добрата почва, не е израсло още – имате Вяра, но не сте видели още резултатите ѝ, имате Любов, но и тя не се е проявила.

Христос казва: „За създаването на човека има строго определени закони“. Когато детето се учи да чете, трябва да мине през всички правила; когато някой изучава музика, трябва да знае правилата на музиката – щом изучи правилата и законите на музиката и стане виден музикант, той има право да се изяви свободно, да даде израз на своята идея; великият музикант е господар на себе си, той има простор и свобода в свиренето. Докато изучава нещата, човек е подчинен на законите и правилата; щом ги изучи и стане майстор, той има право да ги изменя – тогава идеята определя положението на нещата. Един е законът, който може да изменя всички закони – това е законът на Великата Божия Любов; и тогава като казвам, че трябва да любите, имам предвид оня, който е завършил своето учене – той е свободен, има широк замах в действията си, той има право да изменя човешките закони и да изнесе идеята си в нова, завършена и съвършена форма.

Какво представлява животът на сегашния човек – музикална пиеса; от човека зависи как ще изсвири тая пиеса, какво изпълнение и чувство ще внесе в нея. Който се е повдигнал

над обикновените условия, лесно се справя с мъчнотията си; всяка мъчнотия е изпит, който трябва да се издържи: мъжът, жената, децата, приятелите ви, семейството, обществото – това са изпитания, през които човек трябва да мине; ако не се справи с тях, той ще бъде ограничен, не ще може да се прояви, както иска – това са закони, на които трябва да се подчиняваш. – „Докога ще се подчинявам?“ Докато разбереш закона на Великата Любов и започнеш да му служиш. Когато майката се подчини на този закон и определи отношенията си към него, тя става господарка на временните човешки закони и се освобождава от ограниченията на живота.

Казвам: сегашното общество не може да се оправи, докато хората не се научат да се подчиняват на вътрешните закони на Живота – ако един човек не се подчинява на тия закони, той може да развали работата на сто души, които им се подчиняват. Например образува се едно дружество; след време в дружеството влезе един амбициозен, честолюбив човек, пусне някаква интрига между членовете и не се минава много време, дружеството се разваля – този човек е неканен гост, трябва да знаете как да постъпвате с неканените гости. Дяволът е неканен гост, пазете се от него – под *дявол* разбирам кривите и лъжливи схващания на хората; бъдете будни, за да не се самоизлъгвате. Казваш: „Този човек е мой благодетел“ – защо? – „Даде ми пари назаем, направи ми къща“. Ти още не знаеш доколко този човек е твой благодетел, има два вида благодетели: единият взема кесията ти и я изпразва, другият взема кесията ти и я пълни; колкото пари ти е взел първият, толкова ти дава вторият – кой от двамата е истински благодетел? Вторият. Представи си, че друг човек взема празната ти кесия и я пълни с малки бомбички, които лесно експлодират; срещне те друг, вземе кесията ти и я изпразва – кой от двамата е истински благодетел? Вторият. Значи има благодетели, които вземат от човека нещо, има благодетели, които дават, но важно е и като даваш, и като вземаш нещо от човека, да го направиш щастлив. Никога не бих желал да наследя едно богатство, придобито по нечестен начин.

Един английски милиардер в Африка извикал зет си Стейд, за да му каже, че ще го направи наследник на около триста и шестдесет милиарда лева наши пари. Стейд му отговорил: „Аз не ставам наследник на такова богатство“. Когато разбрали, че се отказва от наследството, близките му го нарекли глупак; и българите биха го нарекли глупак. Не е глупав Стейд, той носи висока идея в себе си и на нея служи.

И тъй, докато хората не решат да изкарват прехраната си по честен начин, Божието благословение ще бъде далеч от тях – бих предпочел да отида в една бедна къща, където всичко е спечелено с честен труд, отколкото да отида в един богат дом, където всичко е придобито на гърба на другите. Светът ще се оправи, когато хората се откажат от наследства, придобити по нечестен начин. Казвате: „Да раздадем тия пари в името на Господа – не е важно как са спечелени“ – не е така, Бог не се нуждае от крадените пари на хората, нито от къщите им, придобити чрез неправда; единственото нещо, което иска Той, е да намери хора със светли умове и чисти сърца, готови за всякаква жертва.

Сега, като говоря за жертвата, нямам предвид обикновената жертва, но оная готовност да се откажеш от всичко старо и нечисто, да се съединиш с Оня, Който те е създал – да служиш на Великия с всичкото си сърце, ум и душа. Думите на Христа: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“ означават: „Ако не влезеш в общение с Чистите духове, нямаш Живот в себе си; ако се храниш по този начин, ще влезеш във връзка с всички чисти и праведни души“ – това значи да се самопожертваш. Как можем да се спасим – чрез жертвата. Как става това, като напуснем света? Не казвам, че трябва да излезете от света, защото в него ще срещнете благородни и неблагородни прояви, съществени и несъществени неща; когато отделите благородното от неблагородното и същественото от несъщественото, ще научите много неща – не казвам, че обществото е покварено, но в него има много ненужни нрави, обичаи и етикеции, които нямат отношение към високия морал.

„Излезе сеятелят да сее“ – какво? Новото семе, което носи Радост и Веселие за всички хора. Можеш ли да се радваш и веселиш, когато те оберат и останеш без пет пари в джоба си? Ако можеш, ти си голям герой. Можеш ли да проявиш геройството на оня александрийски светия? След като се подвизавал цели двайсет години в духовния път, за да може някога да помага на хората, той трябвало да мине през последното изкушение, което решавало съдбата му. Един ден, като се разхождал из гората дълбоко замислен върху живота, неочаквано се натъкнал на едно гърне със злато – пред него се открила дупка, в която светело златото, огряно от слънчевите лъчи. Закрил очи той, да не гледа блясъка на златото, подскочил и избягал далеч от него. Другарят му видял как

той подскочил и се заинтересувал да разбере коя е причината за това. Приблизил се към дупката и погледнал – гърне със злато. „Чудно нещо – си казал той, – защо трябва да се бяга от златото?“ Навел се, взел гърнето със златото и веднага слязъл в Александрия, за да помисли как да го използва; след дълго размишление той решил да направи църкви, училища и болници – казал си: „Ето, вложих златото в работа, така ще се облагодетелстват много хора“. Като завършил делото си, той се обърнал към Господа с молба да му каже доволен ли е от неговата дейност; Бог изпратил един Ангел да отговори на молбата – Ангелът му казал: „Ако на едното блюдо на везните туриш всичко, което си направил със златото, то пак ще тежи по-малко от подскачането на твоя другар“. Какво показва този пример – бъди богат по ум и по сърце, не се привързвай към външното богатство, истинското богатство е в добродетелите на човека; богат е само оня, който води чист и свят живот – това се отнася както до отделния човек, така и до всеки народ.

Благодеянието на един народ се определя от неговия духовен и морален живот – това е истина, която трябва да се проповядва мълчаливо, без думи. Само Животът може да се проповядва. Кога проповядва житото – когато се смели на брашно и влезе в стомаха като хляб; и плодовете проповядват мълчаливо – всяка мълчалива проповед дава добри резултати. Ако искаш да проповядваш, проповядвай с Живота си; право учение е това, което се проповядва мълчаливо – чистота и святост, ето истинската проповед. Могат ли Чистотата и светостта да проповядват? Могат – това е единствената сила, което не опетнява сърцето и ума на човека; наруши ли Чистотата и светостта на душата си, човек сам се опорочава, вън от него никаква сила не може да го опетни. „Много строго казано, строг морал“ – това е закон, а не морал; от почвата зависи и плодът на посятото семе – каквито са условията за плодовете, които зреят у вас, такива ще бъдат и вашите добродетели.

„Едно семе паднало на добра почва и дало изобилно плод.“ Ако животът ви е егоистичен, и плодовете му ще бъдат като него – той живот е подобен на семето, паднало на пътя; алчният живот е подобен на семето, паднало на камениста почва и между тръните. Казваш: „Аз вярвам в Бога, готов съм да направя всичко за Него“ – да те опитам ли? – „Опитай ме, готов съм на всичко!“ – без да очаква, аз му написвам едно писмо, в което подхвърлям една обидна дума, и той чете писмото, захвърля го настрана и казва: „Не вярвам вече нито в

Бога, нито в учението на тоя човек“; казвам му: „Не си герой, приятелю, много бързо действаш“. С писмото си аз исках да му кажа: „Дай кесията си!“ – той дава кесията си, но не знае какво ще правя; аз искам да я напълня, но той се съмнява и веднага се отказва и от Бога, и от Учението – такива примери имам много. Казваш: „Понеже съм патил, затова не вярвам на хората“ – патил си, но не си страдал; който е страдал много, той е мек и благороден – без страдание не можеш да придобиеш нито мекота, нито благородство. Казват за някого, че е учен; учен е, защото е учил много – ако не беше учил, щеше да остане прост и невежа; без работа нищо не се придобива.

Мнозина цитират стиха: „Когато дойде Духът, Той ще ни научи на всичко“ – как ще дойде Духът? Ти мислиш, че като махнеш с една пръчица нагоре-надолу, всичко ще се нареди – ще кажеш: „Aller – passer – хоп!“; като вземеш тояжката, ще махнеш във въздуха и ще преместваш планини, ще махнеш с пръчицата и ще оправиш България – как ще оправиш България, със затвори и бесилки? Тоя виновен, она виновен, хайде на бесилката – има ли нещо гениално в това?

Във Варна преди Мидхат паша⁸ имало един валия, който издал заповед да насадят Варненския и Силистренския окръзи с плодни дървета; заповедта била изпълнена, дърветата израснали, започнали да дават плодове. Забелязали, че много от плодовете постепенно изчезвали – някой ги крадял; турили един пазач да следи кой краде – плодовете изчезвали още повече, турили двама пазачи – плодовете изчезвали постоянно, значи и двамата крадели. Съобщили на валията, че стават кражби на плодове и той издал закон: който се улови в кражба на плодове, да бъде обесен. Един горещ летен ден минавал един турчин покрай плодните градини и понеже времето било много задушно, той спрял с колата си под едно дърво и задрямал. Воловете, бранейки се от мухите, махали с главите и опашките си и закачили една круша, която паднала на земята и един от воловете е изял. Веднага съобщили на валията за станалата кражба и той заповядал да затворят турчина, а воловете да обесят. Оправи ли се по тоя начин турската държава – не се оправи. Време е вече да се пробуди съзнанието ви, да стане коренна промяна във вас, че като дойде Сеятелят, да отворите душите си за Неговото семе.

„Всичко изпитвайте, доброто дръжте.“ Не е позволено на ученика да се съмнява – той трябва да проверява нещата, Новото учение е Учение на опита. То не се занимава с въпроси-

те има ли душа, или не, съществува ли Бог, или не съществува; то не се занимава с въпроса ще се оправи ли светът – ние знаем положително, че Бог съществува, че човек има душа, че светът е оправен, само хората се оправят мъчно по причина на тяхното своенравие. Ще кажете, че това са твърдения, които трябва да се докажат; така е, за вас това са неразбрани неща. Съществува един свят, където животът е неограничен: там смърт не съществува, там се проявява човешката душа в своята безграничност и безсмъртие; Съществата, които населяват оня свят, са крайно разумни, животът им се излива в музикални тонове.

Който иска, може да отиде на оня свят – как? Като пости девет пъти по четиридесет дена в продължение на двадесет години – и като се върне от оня свят, ще разказва какво е видял; който е герой, нека пости, той ще отиде на оня свят и ще го види, а който не е герой, да не пости – той ще си живее на Земята, ще ражда деца, ще яде и пие, ще се облича хубаво. Ако постиш, трябва да спазваш законите на поста: да постиш не значи да гладуваш и да се мъчиш – ако си гладен, не пости; само ситият може да пости – когато се нахрани веднъж, храната да му държи топло цели четиридесет дена. На Небето ще отидеш сит, без никакъв багаж – един ден всички ще влезете в другия свят, но затова трябва да олекнете: частната собственост ще оставите на Земята, ще я предадете на оня, който ще ви замести. Щом се готвите за Небето, трябва да дадете пример на човечеството – да носите със себе си само Божествените семена на Сеятеля и където минете, да ги сеете; като израстат, семената ще внесат в хората необходимата енергия за Новия живот.

„Излезе сеятелят да сее.“ За да се разбере Сеятеля, трябва да имате просветен ум, просветено сърце и просветена воля – затова Новото учение мъчно се разбира. Мнозина от вас сте като болния, чиято кръв е нечиста – каквото и да му се говори, той мъчно разбира, боли го цялото тяло, нищо не може да го утеши; извадете нечистотиите от кръвта му и вижте как ще започне да разбира. И на вас казвам: очистете кръвта си, тя трябва да бъде чиста – това значи: изменете начина си на живот. Не казвам, че трябва да напуснете света и да отидете по горите, ние не се нуждаем от калугери и постници – те имаха значение в миналото: тогава са живели в горите, обикаляли са дърветата, плачели, молили се, но дърветата не им отговаряли; животните – мечки, вълци, тигри, ги обикаляли и живеели като тях; днес в горите няма място за постници и светии, те трябва да отидат между хората – сред мечки, вълци и тигри.

Казвате, че не искате да се занимавате с хората – тогава как се занимавате с опитомяването на различни животни?

Сега вие сте във втората фаза на Живота – при големите разочарования. Някой казва: „Искам да отида в гората, да се скрия от хората, никой да не ме вижда – ще отида където ми видят очите“, но геройството е да живееш в големия град, при всички мъчнотии и противоречия. Вчера дойде един проповедник – селянин, който се оплакваше, че ходил да говори на свещениците, но никой не искал да го чуе; дошъл между нас, и тук не искат да го слушат. Питам как ще го слушат – той казва, че бил Йоан Кръстител – имал тяло, но глава нямал. Поканихме го да се нахрани с нас, но той отказа – имал корем, а глава нямал; на другия ден пак дойде и казва: „Всички трябва да се разкаете“ – как ще се разкаят, когато той няма глава? Както виждате, ясно е защо никой не иска да слуша проповедите на този човек – това е тщеславен човек, на когото тщеславието се вижда и през скъсаните дрехи; ние не се нуждаем от ексцентрични хора, ние не позволяваме никакви лъжи, никакви преувеличения – всичко трябва да се подлага на опит. Някои религиозни казват, че са избраници – как познавате кой е избраник? Има ли глава, която да мисли право – главата има отношение към Мъдростта. Да казваш, че имаш тяло, а глава нямаш, това показва, че живееш физически, а Мъдрост нямаш. Тоя проповедник ме пита защо страда – щом греша, непременно ще страда; той се обърна към изток, после към юг, към запад, наведе се към земята, целуна я и си отиде. Ще кажете, че Духът живее в него – нищо не живее в него, той дал място в себе си на един глупав дух, който няма глава, т.е. няма никаква мисъл, никакво убеждение; като влязъл в него, тоя дух се възгордял и казва: „Слушайте ме какво говоря!“ – как ще го слушат, като няма глава?

Само един Сеятел съществува – Бог, само един Разумен принцип прониква цялата Вселена и всички човешки души; Христос казва: „Не дойдох да изгълня Своята воля, но волята на Оня, Който Ме е проводил“ – Той е Великото, Невидимото, цялото Небе: под Небе разбираме Безграничното, Необятното.

Когато дойде Духът, не казвайте, че сте без глава и душа – преди години срещнах една религиозна жена, която казваше, че няма сърце; питам какво трябва да се мисли за религиозните хора, ако един от тях казва, че нямал глава, друг нямал сърце, трети нямал стомах – светските хора ще кажат, че това са побъркани глави. Светският човек казва за себе си: „Ние си имаме и глава, и сърце, и стомах“, той казва: „Че имам

сърце, познавам по пулса, който бие; че имам стомах, познавам по храната, което влиза в него; че имам глава, познавам по сметките, които правя – отвори касата си пред мен, за да видиш как ще постъпя“; религиозният казва: „Не съм изучавал изкуството да изпразвам касите на хората, обаче зная как се пълнят празните каси“ – проявите на религиозния човек са точно обратни на проявите на светския.

Казвам: религиозните хора трябва да се пазят от заблуждение. – „Откъде знаеш, че имат заблуждение?“ Виждам ги, напишвам ги – аз напишвам такива неща, които другите хора не могат, чувствителен съм: например дойде някой при мен, мисли, че е сам, но аз виждам, че десетина идат с него заедно, придружават го; той седне, а те се наредят около него и започват да ми говорят, започват да ме ласкаят: „Ти си учен, свят човек, Божественият дух е в теб, ти можеш да направиш много неща“ – аз мълча, нищо не отговарям, но си мисля: „Ето една лъжа“, казвам си: „Колко хора има като мен в света“. Когато се изредят всички да ми говорят, аз ги питам: „Мога ли да ви бъда полезен в нещо – кесията ви празна ли е? Ако е празна, извадете я, за да я напълня – ако не напълня кесията ви, зная какво мнение ще имате за мен“. Колкото и да ме ласкаят, аз не се лъжа – защо? Защото ако днес ме вдигат горе, утре ще ме смъкнат; ако днес ме целуват, утре ще ме плюят; предпочитам да ходя гол и бос, но да говоря Истината, отколкото да лаская хората – никого не лаская, но и не се поддавам на ласките на хората.

Един ден дойде при мен една госпожица, която имаше страдание от любовен характер. Тя ме запита:

– Ти страдал ли си?

– Страдал съм.

– Значи и ти си страдал – тогава ще се разберем.

– Да, но между моите страдания и твоите има голяма разлика. Начинът, по който аз и ти страдаме, пак се различава: като дойде страданието при мен, аз го посрещна учтиво, нагостя го, разговарям с него и го покания и друг път да ме посети, а ти бягаш от страданието, гониш го.

– Ти си голям философ тогава.

Не се изисква голяма философия, това е обикновена мъдрост: посрещни страданието любезно и го нагости, гледай на страданието като на живо нещо и бъди благодарен, че те е посетило. Наистина, всяко страдание се дължи на едно живо същество – кой може да ти причини страдание: жената, мъжът, децата или приятелите ти – те не са ли живи същества? Значи

зад всяко страдание се крие едно живо, интелигентно същество – умрелите не могат да причиняват болки и страдание на никого. Когато дойде страданието при мен, аз го питам:

– Какво има, приятелю, искаш ли нещо? Ето, аз ти давам половината си богатство – доволен ли си?

– Не съм доволен.

– Давам ти три четвърти от богатството си – доволен ли си?

– Още не съм доволен.

– Давам ти цялото си богатство – доволен ли си?

– Доволен съм.

– Сбогом, оставям те свой наследник.

Казвате: „Ето един глупак“, но и вие сте такива глупци – когато оставяте наследството си на вашия син или дъщеря, не постъпвате ли глупаво? – „Това е в реда на нещата, това е благородна постъпка“. Прави сте, но когато започнете да се отнасяте и към страданията като бащи и майки, вие ще бъдете в правия път.

Новото учение иска герои – и боси да сте, но да бъдете честни и справедливи. Предпочитам да ходя бос, отколкото да одера кожата на един вол; предпочитам да бъда гладен, отколкото да отнема живота на една кокошка, която не иска да се жертва – това значи да имате свобода на действие, това значи да дойде Сеятелят на новото семе у вас. Какво става днес в света – един създава нещо, друг го разваля; така постъпват и с мен – аз градя, други правят опит да развалят, но не успяват. Това дело е основано на един велик закон и който се опита да го събори, ще си счупи главата; цял свят да се опълчи срещу него, няма да го събори – по-скоро той ще се разруши, отколкото да развали това велико Божествено дело, което се сее навсякъде, между всички общества и народи. Какво предстои да стане ще видите след десетина години – не казвам какво ще стане, какво ще видите, но казвам като турците: и който влезе вътре, ще се разкайва, и който не влезе, ще се разкайва.

Освободете се от заблужденията, от всички връзки, които ви спъват, и служете на Бога; приемете в себе си живото Христово семе – то е посадено още преди две хиляди години. Някои семена паднаха в Църквата, но не изникнаха – Църквата не разбра Христовото учение, чудя се на Църквата, която мисли, че разбира Христа; светските хора, които прилагат трудовата повинност, разбират повече Христовото учение, отколкото ония, които минават за християни: в Англия мнозина разбраха, че не трябва да има частна собственост – тоя възглед трябваше да приложи и Църквата, но той се възприе от хора,

които са далеч от Христа, затова Христос казва, че Синовете Божии ще бъдат изпъдени във външната тъмнина, а тия, които са вън, ще влязат в Светлината. Днес Бог призовава тия хора, необрязаните ще приложат това Велико учение – то носи Свобода за всички хора, за всички домове и общества. И ние искаме Свобода за всички живи същества, доста това иго – не ни трябва вече владици и попове, ние се нуждаем от братя и сестри, от майки и бащи, от учители да ни учат.

Желая на всички да бъдете майки и бащи, братя и сестри, учители и наставници, за да освободите Духа си от робството – това проповядва Великото учение. – „Какво се иска от нас – да се повдигаме ли?“ Да бъдете готови за всякаква жертва за Бога – това е Учението, което Христос носи за цялото човечество; Той казва, че ще изкорени всички затвори и бесилки до дъно – няма връщане назад, в Новия живот ще царува Божията Правда, великата Хармония и Радост за всички души. Ония, които казват, че всичко ще се върне назад, са на крив път – старото отмина, не може да се върне назад.

И тъй, ако хората приемат Христовото учение доброволно, Христос ще дойде между тях с Мир и Любов; ако не Го приемат доброволно, цялата култура ще мине седем пъти през огън, но ще се пречисти и обнови – огнена вълна ще мине през умовете на всички хора, но ще ги изправи, няма да остане човек, който да мисли криво. Тогава хората няма да се питат кой какъв е, но ще се питат: „Можеш ли да проявиш Любовта в сърцето си като стремеж, като чувство, като сила и като принцип?“ – само така хората могат да си подадат ръка, само по този начин могат да се разберат; тогава младите ще бъдат млади, старите – стари: младите ще се проявяват, а старите ще се жертват; старите ще приготвят условията за Новата култура, а младите ще бъдат носители на Новото. Когато казвам, че бъдещето е на младите, разбирам, че те носят зародишите на бъдещите семена, а старите са почвата за тия семена. В Новата култура и стари, и млади ще се срещнат, в Новата култура няма да има стари хора с побелели глави и с бръчки на лицата – всички ще бъдат млади, на трийсет години. Косата побелява от противоречия; когато белият и черният цвят са естествени, те са на мястото си.

Сегашните хора минават един неестествен живот – безпокоят се за нищо и никакво, мислят, че са направили много нещо, а всъщност нищо не са направили; мнозина мислят, че са дошли до положението на Христа, но могат ли те да носят кръста си като Христа? Той казва: „Вземи кръста си и тръгни след Мене“; казваш: „Ще тръгна с Христа, но не мога да

нося кръста си на гръб, трябва ми каруца“ – ако вървиш след Христа, пеш ще ходиш. Млади и стари, които носят кръста си и вървят след Христа, трябва да пеят и да се веселят, а какво правят сегашните хора – те окачват кръстовете си на врата със златна верижка, турят ръцете си на благоутробieto, вдигат глави и тръгват смело в живота. Кръстът е учение на ума, на сърцето и на волята, а грехът е най-голямото робство. Защо дойде Христос на Земята – за да се пожертва за хората и да ги освободи от греха; носете тая мисъл в умовете си и не питайте ще дойде ли Христос втори път на Земята – Христос е дошъл вече, турете кръста на рамото си, отречете се от света и кажете: „Готови сме да работим за Христа“. Много хора казват, че са готови, но ако още днес ги повикат да работят за Христа, не знаей колко от тях ще се отзоват на тая покана. Всички да се откажете, за мен е безразлично – аз ще свърша работата на всички, аз съм силен колкото всички заедно: ще прекопая, ще изора земята, ще посея семената и после ще ви покана и ще кажа: „Вие, благородни последователи на Христа, елате да опитате плодовете“. Ако решите да работим заедно, още по-добре – Бог е в сила да направи от тия камъни чада Авраамови.

И тъй, всеки от вас е фактор – всеки е силен, може да върши Божията воля, не се подценявайте; когато Бог е във вас, всичко може да направите, но без Него нищо не се постига. Когато Бог е във вас, умовете ви ще бъдат пълни с велики идеи, нищо няма да ви обезсърчава; оня, в когото Бог живее, приема страданието с радост: той разговаря с него, гощава го и след това го поканва пак да го посети – това е идеалът, към който всички трябва да се стремим. Когато се работи по Божествените правила, ще се създаде такова общество, което никога няма да се разруши. Време е вече да ликвидирате със стария живот, със старите си разбирания и морал – откажете се от всякаква измама и лъжа, от всякакво съмнение и насилие.

„Излезе сеятелят да сее.“ И днес тоя Сеятел върви и сее; едно от семената Му падна на добра почва и даде сто, друго – шейсет и трето – трийсет зърна. Ако умовете и сърцата ви са отворени, ще чуете гласа на Ангелите, които пеят: „Днес се възцарява Господ в света, елате, благословени от Отца моего, и наследете Царството Му, пригответо за вас в началото на създанието!“.

27 март 1921 г., София

ХРАНЕНОТО – УСЛОВИЕ ЗА ВЕЧЕН ЖИВОТ

*Истина, истина ви казвам: ако не
ядете плътта на сина человеческого и не
пиеете кръвта му, нямате живот в себе си.*

От Йоанна 6:53

Ако беше казано: „Ако не ядете, няма да имате живот в себе си“, всички щяха да разберат тая мисъл добре, обаче вметнатите думи „ако не ядете плътта на Сина человеческого и не пиеете кръвта Му“ пречат за разбирането на тоя стих. Сегашният живот, разгледан от човешко гледище, се състои от ред противоречия – значи животът започва с противоречия и свършва с противоречия и въпреки това хората не се спират върху тях, не ги взимат под внимание и търсят само положителното в живота – тази е причината, дето се натъкват на големи мъчнотии. И младите, въпреки опитността на старите, пак не обръщат внимание на противоречията и търсят лесния път в живота – в това отношение децата (синът и дъщерята) представляват положителна величина, а родителите (майката и бащата) представляват отрицателна величина в Живота.

За да разбере Живота, човек първо трябва да се справи с противоречията, само те го заставят да мисли – страданията, от какъвто характер и да са, заставят човека да мисли: те са създали днешната култура, философия, поезия, наука, а в последно време – и трудовата повинност; без страдания и мъчнотии трудовата повинност не съществува: когато се намериха в тежко материално положение, българите създадоха трудовата повинност. Богати и бедни, като се затрудниха, изпаднаха в противоречие – това ги накара да приложат в действие труда; бедният казва: „Добро нещо е трудовата повинност“, а богатият казва: „Роби ли сме, че трябва да изпълняваме трудова повинност, какъв е тоя закон?“ – значи бедните са *плюс*, положителна величина, а богатите са *минус*, отрицателна величина.

Сега ще се спра върху въпроса за храненето: да се храни човек – това е най-същественото в Живота; по-велика музикална ария от храненето не съществува: първо започват да нареждат трапезата, да слагат чинии, вилици, лъжици, ножове, най-последно слагат и яденето – веднага се чува плющане на струни от цигулки, мандолини и китари – цял оркестър:

чиниите, вилиците, лъжиците, ножовете са инструментите в тоя велик оркестър. Изкуство е да знаеш добре да свириш, т.е. да знаеш как да туриш лъжицата в устата си и да хапнеш; изкуство е също да знаеш как да теглиш лъка върху струните на цигулката, за да излезе нещо хубаво.

Някоя жена се сърди на мъжа си, не му говори, не отваря устата си да му каже поне една дума и той казва: „Жена ми не иска да си отвори устата“; не е вярно, я покани жена си на трапезата, да видиш как ще бръкне с лъжицата в чорбата и ще я тури в устата си – за ядене веднага отваря устата си. И жената казва: „Мъжът ми от едно време мълчи като кютюк, не отваря устата си“; сложи ядене на трапезата, да видиш как ще си отвори устата. Защо отваря устата си – защото храната съдържа нещо ценно в себе си, чрез нея се изявява една положителна истина. Ето защо Животът трябва да се разбере с всички свои противоречия, а също и да се намери причината на тия противоречия; зад всяка причина стои друга причина, зад всяко следствие – друго следствие и зад всеки резултат – друг резултат. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми, нямате живот в себе си“ – в тоя стих важни думи са „ако не ядете“; аз добавям: ако не ядете, ако не чувствате, ако не мислите, ако не се подвизавате, ако не работите, нямате Живот в себе си – всичко това турям под еднакъв знаменател. Една от възвишените работи е да вземеш лъжицата и да отвориш устата си; казват за някого: „Тоя човек е отличен философ“ – според мен всеки, който отваря устата си и туря лъжицата в нея, може да стане отличен философ, а който не си отваря устата, не може да стане философ. Някоя майка казва: „Искам дъщеря ми да стане духовна“ – ако отваря устата си и гълта съдържанието на лъжицата, тя може да стане духовна; „Искам дъщеря ми да стане умна“ – ако отваря устата си и гълта съдържанието на лъжицата, може да стане умна.

Религиозните поддържат, че човек трябва да яде малко – тия хора са *минус*, т.е. отрицателна величина, обаче между религиозни и духовни има разлика: религиозните не са разбрали Живота в неговата пълнота, духовните го разбират. Богатите поддържат мисълта, че човек трябва да яде много – те са *плюс*, т.е. положителна величина. Религиозният е разбрал Живота в едно отношение, а духовният – в друго отношение. Математиците си служат в изчисленията си с *плюс* и *минус* като две необходимости: за да напълниш шишето с ново съдържание, трябва да

излееш старото съдържание – *минусът* показва действие със съдържание отвътре навън, а *плюсът* – действие със съдържание отвън навътре; приемаш нещо навътре – това е *плюс*, изхвърляш нещо навън – това е *минус*; отварянето на устата и гълтането на съдържанието на лъжицата – това е *плюс*. Казвам: вие, както и всички мислещи същества, трябва да разбирате ония закони на Природата, върху които почива изобило Животът – трябва да знаете защо ядете.

Според някои не е нужно човек да знае защо яде – нужно е; ти се нахраниш и казваш: „Вече не ми трябва нито лъжица, нито чиния“, но не ти трябва, защото си сит – когато огладнееш, ще ги търсиш. „Не ми трябва наука, не ми трябва вяра“ – не ти трябва, защото си сит; когато огладнееш, ще ги търсиш. Ако можете да разрешите всички въпроси и противоречия, които изникват около храненето, ще ги разрешите и при останалите въпроси. Задавали ли сте си въпроса защо се явява гладът, защо към някои храни имате разположение, а към други няма? Ще кажете, че Природата е наредила така; не е вярно – ако си математик, трябва точно да знаеш защо една величина е положителна, а друга – отрицателна, защо една величина е по-голяма, а друга – по-малка. Когато учениците ти зададат един въпрос, ти трябва да им отговориш правилно; ученикът може да каже на учителя си, че така е писано в учебника, но учителят трябва да бъде готов да обясни на ученика си това, което е писано там. Ако детето ни пита защо ядем, трябва ли да му отговорим с думите, че така е наредил Бог? Хората страдат от това, че всичко обясняват с думите: „Така е писано, така е казано, така е наредено, така е пророкувано“ – знаеш ли ти какво е казал пророкът? Има писани закони – знаеш ли защо са писани тия закони? Когато поданикът изпълнява законите, трябва да знае защо са писани тия закони. Смешно е, когато един адвокат вземе едно дело, а не знае по кои закони ще го защитава. Отиваш на черква и се молиш – знаеш ли защо се молиш? Казваш: „Както ям и пия, така трябва и да се моля“ – това е бързо разрешение на въпроса, така са мислили много философи и така са разрешавали въпросите. И въпросът за храненето се разрешава бързо:

– Защо тогава да ядем?

– Така е наредено от Природата.

Религиозните казват, че трябва да се живее добре, за да наследим Вечния живот – животът на Земята не е ли вечен? Вие не разбирате временния живот, а говорите за Вечния;

себе си не разбирате, а говорите за Бога – първо трябва да разберете своя живот, своя ум и сърце, а после ще говорите за живота на другите хора и за Вечния живот. Ако не разбирате близките неща, далечните съвсем няма да разберете; прескочите ли близките неща, вашата математика ще бъде лишена от логика, съдържание и смисъл.

Сега, като говоря, някои от слушателите намират, че речта ми била несвързана. Не зная коя реч е несвързана – моята или вашата; моята реч изглежда несвързана, защото аз си служа едновременно с две величини – с *плюс* и *минус*, а вие си служите с една от тях – някога с *плюс*, а някога с *минус*. Следователно според вас аз съм нелогичен, но според мен вие сте нелогични. Сега аз ще ви задам темата *Защо трябва да ядем?* – задайте тоя въпрос на вашите професори, свещеници и проповедници, за да видите какво ще отговорят те. Мислете всички върху смисъла на храненето. Аз не отричам храненето, напротив; яжте, но по всички правила на храненето – ще ядете като юнаци. Казваш: „Не зная защо не ми се яде“ – не ти се яде, защото си болен. Детето казва: „Мамо, днес не ми се яде“; защо не му се яде – защото е *минус*, утре, като стане от сън, ще каже: „Мамо, днес ми се яде“ – яде му се, защото е *плюс*. Майката се чуди защо дъщеря ѝ не иска да яде – много просто, дъщерята си е определила някаква среща и казва: „Мамо, днес имам важна работа, нямам време за ядене“; тя има гост, затова не може да яде – щом си отиде гостът, тя има желание за ядене. Когато момата иска да се разхубави, яде много: тя яде повече масло, за да затлъстее, повече месо, за да развие мускулите си, а за да придобие по-ясен поглед, яде повече тестени работи; колкото повече яде, тя притуря нещо към лицето си: боядисва го с червеничко и го заглажда. Добре прави момата, знае как да замаже лицето си – тя използва яденето за мазане на къщата си, да я харесват другарките и другарите ѝ.

И тъй, ако питате какво представлява Животът, отговарям: Животът е сбор от процеси; храненето е един от тия процеси, резултат на една велика причина. Един от важните стимули в съвременната култура е въпросът за храненето – войната, споровете и недоразуменията между хората се дължат главно на въпроса за осигуряване на храната: някой философ пише книги – философства все за яденето, адвокатът защитава хората, професорът преподава – всички осигуряват яденето; материалистите казват: „Хлебец, бабам, хлебец“ – той е смисълът на живота.

Ще продължа мисълта си с едно разяснение върху материалистическите възгледи – това може да бъде неразбрано за вас, но покрай многото неразбрани неща, нека остане още нещо неразбрано. Когато се роди дете в едно семейство, родителите веднага внасят в пощата или в банката на негово име известна сума за определен срок; щом мине определеното време, те взимат парите заедно с лихвите. Един знаменит математик правил изчисление в каква сума ще се превърнат пет стотинки, дадени под сложна лихва в името на Христа от деня на раждането Му до 1880 година; той изчислил, че се получава едно грамадно число, образувано от тридесет и девет цифри. Математикът продължил по-нататък изчисленията си: според него Земята тежи 5 875 секстилиона килограма; ако беше направена от злато, Земята щеше да тежи три и половина пъти повече от сегашното си тегло, т.е. 20 562 секстилиона килограма – теглото £ в злато, изчислено в пари, възлиза на два милиарда по два милиарда английски стерлинги. Стойността на цялата Земя пак не може да се сравни със сумата, получена от петте стотинки, дадени в името на Христа – значи цената на цялата Земя би могла да изплати само една част от капитала, получен от петте стотинки. Ако всяка минута падаше от небето по едно златно кълбо, голямо като Земята, нужни са четири хиляди и деветстотин милиона кълба в продължение на девет хиляди и триста години, за да се изплати сумата, до която е достигнал капиталът от петте стотинки – как е възможно това? Възможно е; математиците, когато нямат работа, правят подобни изчисления – дали е вярно това, или не, то е друг въпрос, важно е, че те са дошли до заключението: малките причини произвеждат големи последствия. Ако пет стотинки в определен срок нараснаха на такава голяма сума, колко по-голям ще бъде резултатът на по-големите причини.

Като знаете това, приложете тоя закон и при храненето – ако само един път се нахраните по всички правила на Природата, след години ще имате благоприятни резултати, т.е. ще придобиете голямо богатство. Много от сегашните хора не знаят как да се хранят: когато ядеш, да не се яви в уми нито една лоша мисъл, в сърцето ти – нито едно лошо чувство и никакво отпадане на Духа; когато ядеш, да не виждаш никъде нито една грешка – видиш ли най-малката грешка, след години тя ще даде лоши резултати. Често през време на ядене хората правят малки грешки, поради което страдат, с години изплащат дълговете на своите грешки и най-после

умират. Казвате: „Свободни сме да ядем както искаме“, но и Природата е свободна да ви наложи каквото иска наказание. Българското правителство издало закон за трудовата повинност и всички българи отиват да работят, изпълняват закона – така се подчиняват всички граждани на наредбите на своето правителство; и Природата изисква да се подчиняват на нейните закони, но хората протестират против тях. Запитайте се защо се е създала трудовата повинност.

Христос казва: „Ако не ядете плътта на Сина човече-скога и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си“ – това е една велика математическа задача, в която има известни и неизвестни величини, а също плюсове и минуси. Една част от учениците на Христа се съблазниха в минуса, а други – в плюса, и напуснаха Школата; на останалите ученици Христос каза: „Не говоря по буква, а по дух, не говоря за Своята плът и кръв, а за Духа, който работи – той носи Живот в себе си“. Казвате: „Разбрахме една истина“ – не се лъжете, още не сте я разбрали. Виждали ли сте какво прави бедният изпаднал човек, потънал в дългове – понеже няма възможност да изплати дълговете си, той ходи между богати хора, кланя им се, разговаря с тях, но само за дълговете си мисли; той казва, че бедните му дотегнали, иска да се запознае с богати хора, да намери отнякъде пари да изплати дълговете си. Тропа на вратата на един banker, но не му се отваря – bankerът му отговаря отвътре: „Господине, не мога да ви дам пари назаем; вие тропате на задната врата, затова моля ви се, върнете се назад – пари се дават само на оня, който хлопна на предната врата“. Всички ученици на Христа, които влязоха през задната врата, излязоха навън – навремето тия ученици бяха малко, но сега се умножиха, днес светът е пълен с ученици, които са влезли през задната врата; те говорят за Небето, за да им се простят греховете, но как ще стане това – велика наука е да знаете как ще ви се простят греховете. Богатият, който дава пари назаем, иска гаранция – той иска да знае честен ли си, умен ли си; ако не разчита на теб, иска да му представиш хора, които да те гарантират. И Господ иска от всички хора гаранция – тя се определя от душата на човека. Когато дадеш дума за нещо, трябва да я изпълниш. Човек трябва да има широки разбирания.

„Ако не ядете, нямате живот в себе си“. Аз не отричам процеса на яденето, но трябва да знаем начина за трансформиране на енергията: когато се нахраниш, трябва да трансформираш енергията, която си възприел – ако не знаеш как да я

трансформираш, тя ще създаде ред наслоявания в организма ти, докато един ден шишето ти се запуши и кажеш: „Не знам какво ми стана, нямам апетит вече, не ми е добре, не ми се работи“ – викаш лекар, вземаш очистително, но апетитът ти не се връща. Тоя закон е верен не само по отношение на физическия свят, но и по отношение на Сърдечния и Умствения свят – законът е един и същ, но методите са различни: искаш да любиш, но в сърцето ти е влязло тягостно чувство и казваш: „Не мога да любя, сърцето ми е закоравяло“; искаш да ядеш, но не можеш и казваш: „Някакъв дявол е влязъл в мен“ – никакъв дявол не е влязъл.

Питам как си представяте дявола – има ли той форма, съдържание и смисъл, рационално число ли е той, или ирационално? Въплътеният дявол е самият човек – ако кажеш, че дяволът е влязъл в корема ти, това значи, че ти, дяволът, който си объркал законите, си влязъл в корема си. Дяволът се движи много, поради което се уморява; когато разбереш, че е много уморен, ти му казваш: „Приятелю, сега ще почиваш“ – под *почивка* разбирам пост: значи щом не можеш да ядеш, ще постиш – пост, почивка, глад са синоними. Религиозният мисли, че постът може да го спаси, но не е така, енергията трябва да се трансформира; как става това – чрез пост: Природата изпраща на човека някаква болест, която го заставя да лежи известно време и да не яде; когато пости, стомахът му постепенно се подобрява, апетитът се връща и той оздравява. Майката се радва, че детето ѝ напълняло, но аз виждам, че след време то ще заболее и ще стане слабо като кука – пълнотата е като надута гайда: когато свири гайдаржията, тя се надува до пръсване, а щом престане да свири, тя се изпразва и от нея се чуват звукове „пи-у-у“; после пак се надува и започва да свири. Гайдаржията разбира добре законите: когато не му се свири, той свие гайдата, туря я под мишница и пак тръгва – закъде? Където има сватба – там ще надуе гайдата и всички ще го обиколят; той ще свири, те ще играят – така ще стане обмяна. Учените питат: „Как така ще играем?“ – ще играете, разбира се, когато един свири, друг играе; после първият играе, вторият свири. Ако единият не свири, а другият не играе, и двамата ще посят, ще държат ръцете си на благоутробие то или ще държат главата си в ръце и ще минават за религиозни. Да играеш и да свириш правилно, това значи да се научиш правилно да ядеш и да мислиш – това значи да свиеш гайдата си и да отидеш на друго място да свириш.

Това, върху което ви говоря днес, е важно за вас: ако не се научите да ядете правилно, нито учени ще станете, нито религиозни. Една турска поговорка казва: „Теле дошгъл, вол си отишгъл“. Ако кажеш на някого, че не знае, той се обижда, обаче ние знаем, че не знаем – съществува философия на незнанието, наречена агностицизъм – тя твърди, че хората нищо не знаят. Каква философия има в това да мислиш, че нищо не знаеш? Агностицизмът според мен е наука да знаеш как да изпразваш шишето – изпразването е отрицателна величина, т.е. минус; когато изпразниш шишето, ще стане *гноза* и ще почнеш да наливаш нещо в него. Значи съществуват две философии – агностицизъм, с *минус*, и гностицизъм, с *плюс*, и двете спорят върху въпроса трябва ли да се пие кръв, или не трябва. Когато ядете, трябва да разберете дълбокия смисъл на храненето, да разберете защо Природата ви го е наложила – това ви се вижда смешно, обаче аз често си sluжа със смешни работи, за да не заспите.

Един знаменит евангелски проповедник държал една хубава, съдържателна проповед. Залата, в която държал проповедта, била голяма и се проветрявала с много вентилатори, но тоя ден забравили да отворят вентилаторите, поради което въздухът се развалил от образувания въгледвуокис при дишането и от нечистия въздух хората започнали един след друг да заспиват. Полузаспали, те едва разбирали какво им се говори и казвали: „Така е, право говориш“ – като видял това, проповедникът извикал:

– Огън!

– Къде?

– В ада.

Значи когато се говори на хората за възвишени работи, те спят; когато чуят думата *огън*, те веднага скачат и питат къде е огънят.

Сега пак ви питам: защо Природата е наложила яденето? Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето“ – значи има хляб, който не е жив; изкуство е да се храниш с живия хляб, със живата храна, а хората се хранят с мъртва, заразена храна, поради което страдат. „Вярно ли е, че ядем нечиста, заразена храна?“ – вземете малко месо и го турете под микроскоп, за да видите какви бацили има в него; според някои лекари и най-издръжливите бацили при сто градуса вече умират – не, има бацили, които и при две хиляди градуса не умират. Значи не е безопасно да ядеш месо, което е стояло два-три дена закачено

на кука – в него са се развили вече бацили, които внасят своята отрова в организма и причиняват различни болести.

Сегашната медицина е дошла до невъзможност да се справи с многобройните болести, особено с нервните – лекарите не знаят вече как да ги именуват, затова на всяка нова нервна болест дават общото име *американичи*. Един знаменит американски лекар изследвал нервните болести в Америка и дошъл до положение да не знае какви имена да им даде – всеки ден той се натъквал на различни вариации нервни болести и най-после ги нарекъл с общото име *американичи*. В същото положение се намира и математикът, когато дели ирационалните числа – дели, дели и все остатък получава и най-после казва: „Получава се еди-какво си число с остатък“; колкото и да се дели това число, краят му не може да се намери – защо? Защото числото е несъизмеримо.

Ще изнеса един научен факт, който е толкова неразбран, колкото примера за петте стотинки, дадени под сложна лихва за 1880 години. Представете си, че поставите под микроскоп, който увеличава няколко хиляди пъти, една малка инфузория – при това увеличение тя се вижда много голяма: има стомах, нервна система и др.; има известен род инфузории с двайсет стомаха. Ученият, който прави наблюдението, казва: „Ако приемем, че инфузорията не представлява една хилядна част от полето на микроскопа, но един метър, то всека молекула от нея ще бъде един милиметър от големината ϕ , атомът ϕ пък ще състави една милионна част от метъра“; същият учен изчислява колко атоми има в главичката на една игла с два милиметра в диаметър – за колко време могат да се преброят тия атоми? Ако всяка секунда преброяваме по един милиард атоми от главичката на иглата, ще ни бъдат нужни двеста и петдесет хиляди години, за да преброим числото на всичките атоми, които се равняват на едно число с начална цифра 8 и двайсет и една нули накрая. Какво печелим, ако преброим всичките атоми, които съставят главичката на иглата?

И тъй, животът на сегашните хора не е нищо друго, освен проверка на това, което са правили в миналото – вашите мисли и чувства са проверка на миналия ви живот, но всичко това е толкова разхвърляно у вас, че не знаете кое откъде иде и защо иде. Един ден си въодушевен, на другия ден се сгушиш – не знаеш какво да правиш; един ден си гладен, на другия – сит; един ден си болен, на другия – здрав; като не знаете защо става така, казвате: „Това е американичи“ – ми-

навате за учен човек. Казвате: „Съвременната наука е разрешила всичко“ – ако наистина е разрешила всичко, тя трябва да ни покаже как да устроим живота си; ако социологията е разрешила важните въпроси, тя трябва да покаже как да се оправят отношенията между всички народи и общества, как да се избягват войните. Нека дойде една жена домакиня да ни обясни как вади масло от млякото – освен чрез биене, не може ли и по друг начин да го получи?

Защо вадят масло от млякото, защо квасят млякото? Ще кажете, че според професор Мечников⁹ киселото мляко съдържа известно количество бактерии, които продължават живота – проверихте ли това? Вие си служите с непотвърдени истини. Когато Христос казва „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми“, Той подразбира великите закони на Битието – следователно който разбира Божията Мъдрост и яде по всички правила на Божествената наука, той има Живот в себе си.

Сега аз говоря върху въпроса за яденето от практическа гледна точка. Всички майки и бащи, всички учени, цялото общество търсят начин за подобряване на живота си – тоя въпрос зависи от правилното хранене; разрешаването на всички социални и икономически въпроси зависи от правилното хранене – възможно ли е това? Възможно е, разбира се – ако знаеш как да гребнеш с лъжицата, как да отвориш устата си, ти си разрешил много въпроси. Трябва да се справите със своята нервност, с пианството. Защо треперят ръцете на пианиста – за да отвикне да пие, Природата нарочно разслабва ръцете му, за да не пие: той взема чашата с виното и докато я поднесе до устата си, тя се разлее; вземе втора чаша – и нея разлива; казва си: „Кой е тоя дявол, който ме мъчи?“, връзва чашата с връв, но пак я разлива и започва да мисли как да се справи с дявола. Казвате: „Да вържем дявола с букаи за ръцете и краката“ – така не се разрешава въпросът, по-скоро ще го усложните, отколкото да го разрешите. Следователно, когато яденето ви се разлива, ще знаете, че някой дявол ви пречи – какво трябва да се прави? Не връзвайте дявола, ръцете ви трябва да бъдат свободни – когато турите лъжицата в устата си, да се чува хубава музика; чупете хляба си по всички правила, дъвчете го дълго време, за да възприемете всичката енергия, която той съдържа. Казвате: „Важно е да ядем, макар и да не е по всички правила на храненето“ – нямам нищо против това, но и последствията на яденето ще бъдат такива; Христос казва: „Който яде по правилата на Божествената наука, има

Живот в себе си; който не яде по тия правила, няма Живот в себе си“. Да се храним по новия начин: с малко хляб – с живия хляб, слязъл от Небето.

Сегашните хора ядат много и въпреки това страдат от липса на енергия – това е причината за различните болести. Когато гредите на къщата ви започнат да се изкривяват, това показва, че тя се нуждае от нови греди: видите ли прегърбен човек, казвате, че е остарял – не е остарял той, но е грешил в храненето. Боли те глава – грешил си в яденето, болят те гърдите – грешил си в яденето, боли те стомах – грешил си в яденето; ако лекувам болен, каквато и да е болестта му, ще кажа: „Приятелю, грешил си в яденето – трябва да се научиш да ядеш правилно“. „Знаем как да ядем“ – не знаете, правете опити, за да видите, че моето Учение почива на велики закони: задайте си за цел в продължение на една седмица да бъдете добри и внимателни с всички хора, да ядете и пиете по всички правила на храненето – вижте след това каква енергия ще придобиете, каква радост ще внесете в дома си.

Казвате: „Бог да оправя работите, ние нищо не можем да направим – Бог да оправя света“; Бог е дошъл на Земята да оправя работите, но с минуси: Той е решил да изпразни всички пълни шишета, Той е решил да изпразни всички каси, в които с години са трупани богатства, Той е решил да изпразни всички хамбари и навсякъде по света да засее новото семе. По какъв начин ще направи това Бог аз нямам намерение да превеждам на ваш език – ако го превода, гащите ви ще почнат да треперят; няма да изнеса цялата Истина, опасно е да се говори Истината на хората. Когато прекарваш страхливия през някаква пропаст, завържи очите му, за да не вижда откъде минава – като не вижда по какъв път го водиш, ще мине благополучно; и за вас казвам: ако развържа връзките, с които временно сте превързани, косите ви ще побелеят – превръзките ви още трябва да стоят. – „Развържи ги!“ Не, превръзките ви ще стоят, докато минете пропастта; когато излезете благополучно на другия край, ще кажете: „Пътешествието беше хубаво“.

Сега ще мислите за ядене. Думите на Христа: „Ако не ядете плътта на Сина человеческого и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си“ означават: „Ако не възприемете в себе си Духа и Словото, няма да разберете вътрешния смисъл на Живота“. Страшни неща идват, но трябва да бъдете герои – и войникът на бойното поле изпитва страх, но дългът към отечеството го заставя да бъде герой.

Един полковник ми разправяше за геройството си, проявено на Солунския фронт¹⁰. Той разказва: „Стоим аз и генералът и наблюдаваме как върви сражението – страшно сражение беше, цял треперя от страх. Генералът ме пита:

– Как сте?

– Много добре съм. Вие, господин генерал?

– И аз съм много добре.

И двамата се тресем от страх, но минаваме за герои. Когато свърши сражението, генералът се обърна към мен с думите: „Видяхте ли какви герои излязохме – такива трябва да бъдат всички войници“.

Когато човек влиза в живота с идейни разбирания, зъбите му не трябва да тракат от страх. Човек трябва да знае, че яде, за да живее. Животът на човека трябва да бъде насочен към великото, възвишеното и красивото. Човек трябва да знае защо се жертва.

И тъй, направете опит в продължение на една седмица да се храните по правилата на Божествената наука: яжте с разположение на духа, без никакво вътрешно смущение – през всичкото време бъдете бодри и весели. Като се храните, бъдете хладнокръвни като Сократ¹¹. Един ден, като му дошли гости, жена му започнала да тропа, да вдига шум – с това тя изразявала недоволството си от гостите. Те запитали Сократ:

– Как търпиш това?

– Нищо, аз често слушам красноречието на жена си; тя е много красноречива – произвежда гръм и светкавици, след което иде и дъжд.

Докато Сократ разговарял с учениците си, жена му не закъсняла да произведе и дъжда – взела един леген с вода и заляла Сократ и учениците му. Той спокойно и невъзмутимо казал:

– Няма нищо, без дъжд нищо не може да расте.

Често и при мен идват хора и ми казват: „Лоши сме станали, само се критикуваме“ – тия, които обичат да критикуват и одумват, са пощаджии: те носят писмата на хората, с които им съобщават, че някой умрял, друг спечелил или изгубил и т.н.; вината за неприятните известия не е в пощаджията – той е назначен от бюрото на трудовата повинност да носи писма, за което аз го поздравявам; когато свърши работата си, той е вече свободен.

И Природата е наложила на човека трудова повинност – той трябва да яде; който не яде според нейните правила и за-

кони, тя го наказва. Как наказва Природата – чрез различни болести: ревматизъм, гръдобол, неврастения и други; тя казва: „Докато не се научите да ядете по моите правила, всякога ще страдате“. Мъжът донесъл вкъщи само жито, а жената се сърди; не, тя трябва да каже: „Няма нищо, и с жито ще минем – ще сваря житото, ще туря малко захар и ще се нахраним сладко“. Какво да прави той – беден е, няма възможност да купи месо, масло, сирене. И с един килограм жито на ден може да се прекара обема, и на другия ден може да се мине с жито. Когато хората се разбират и си помагат, могат да живеят добре. Днес хората страдат и се мъчат, понеже не искат да ядат плътта на Сина Человеческаго и не искат да пият кръвта Му – тази е причината, дето са объркали законите и не знаят на кой закон да служат. Сега съществува голяма борба между висшите и нисшите животни. Един ден обаче хората ще се свържат с Разумната природа, ще разберат нейната задача и големите противоречия в света, но дотогава ще има болести, страдания, войни, противоречия – без тях не може.

Сегашните хора искат да съгласуват настоящето с бъдещето – това е невъзможно, те могат да се съгласуват само в крайните си резултати; затова всеки трябва да възприеме Духа, Разумната воля, Словото – това значи разбиране на закона защо трябва да ядем и как да ядем. Аз изучавам тоя въпрос, наблюдавам как и кога се хранят животните, как и кога се хранят хората; от наблюденията си правя математически изчисления, а от изчисленията съдя за бъдещите хора – аз не упреквам хората, но изучавам законите на Разумната Природа. Когато бедният посещава богатия, аз зная защо прави това – той търси начин да изплати дълговете си; въз основа на това простият търси учения, грешникът търси светията, болният търси лекаря – тия прояви имат своите причини в себе си. Така може да проверите и своите мисли и чувства – мислите и чувствата са живи, а не мъртви, както някои казват, ето защо когато започнеш да ядеш, трябва да поканиш своите мисли и чувства и да кажеш: „Хайде, мои слуги, мои приятели, да ядем всички заедно“ – господарят трябва да седне да яде заедно със слугите си. Направете тоя опит, за да видите резултата – само така ще станете по-силни, по-здрави, по-издръжливи и като ви дойде едно страдание, ще знаете как да го превърнете в радост.

Сега когато заболяе някой, веднага вика лекар; обаче ако е болен и не може да плати на лекаря, той се сърди, че не му прави отстъпка – вината не е на лекаря, лекарите са учители

на днешното човечество. За да нямате нужда от лекар, трябва да се научите да ядете правилно; колкото и пари да ви иска лекарят, пак не му е платено както трябва, защото той иска да ви научи да се храните правилно – в това отношение и духовните, и светските хора са под еднакъв знаменател. В бъдеще хората трябва да се научат да ядат правилно, за да няма болни и гладни – Природата не търпи гладни хора, защото те развалят духа и разположението на ситите; когато яде един, трябва да има за всички – пълненето трябва да бъде за всички, но и изпразването трябва да бъде за всички. Сегашните революции не са нищо друго, освен резултат на дългогодишното неправилно хранене – сега Бог казва на бедните: „Идете да изхвърлите богатите, да заемете местата им; след две хиляди години, когато дойда отново на Земята, ще уравни се сметките между богатите и бедните“. Това е закон: ако не можете да се храните правилно, революцията неизбежно ще дойде – тя ще стане в главата, в белите дробове, в стомаха, навсякъде.

Христос казва: „Ако не ядете плътта на Сина човеческаго и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си“; ако вашите мисли, чувства и постъпки не са разумни, ще дойдат лошите последствия в живота – това е философията на Живота, която може да се приложи. Направете тоя опит за една седмица; който не го направи, ще бъде съден от Природата – тя ще го осъди на две хиляди годишно робство и ще го тури на работа в трудовата повинност. Какво представлява трудовата повинност в психичния живот на човека – нищо друго, освен болести, мъчнотии и страдания.

И тъй, разбирането или неразбирането на хората се дължи на начина, по който се хранят – храненето разрешава всички въпроси. Ако дойде в дома ви неприятел, не го гонете, но нахранете го добре – това препоръчва Евангелието, казано е: „Когато в дома ти дойде неприятелят, ако е гладен, нахрани го; ако е жаден, напои го“. Щом си богат, давай на всички, които се нуждаят – ако всички постъпват така, навсякъде ще има Радост и Веселие; затова Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате Живот в себе си“ – Христос дава плътта Си и кръвта Си, т.е. всичко, което има. Хората казват: „Христос всичко дава, но ние не даваме“ – щом не давате, животът ви ще бъде пълен с положителни и отрицателни величини: ще боледувате, ще страдате и ще се мъчите – така ще бъде за ония, които не дават; ония, които дават като Христа, ще имат Живот в себе си и ще се ползват от плодовете на Великото учение.

Като ме слушат да говоря, мнозина казват: „Говори каквото искаш, ние ще правим каквото знаем“ – правете каквото искате, но ще плащате. Най-простото учение, което може още сега да приложите, е учението за правилното хранене; съветвам всички ви да слезете до учението за храненето, да не мислите, че сте влезли вече в Небето – никой още не живее на Небето, набожни хора още няма. „Той е религиозен човек“ – отвън фирмата му е на религиозен, но вътре в него няма нищо религиозно и набожно; „Той вярва в Бога“ – външната му фирма е такава, но вътре няма никаква Вяра. Казваш: „Голяма Вяра имам“ – дай ми тогава хиляда лева назаем. „Не мога да ти дам, нямам на разположение, не давам пари без поръчителство“ – твоята вяра не е достигнала още до хиляда лева. От друг искат сто лева назаем – „Ех, нямам сега“; каже ли ех, ще знаеш, че тоя човек няма Вяра.

Доста вече лъжи, престанете да се лъжете, не говорете това, което не е – говорете само това, което е: мъже с мъже, жени с жени, братя с братя, сестри със сестри говорете само Истината, говорете Истината и на себе си. Вие не говорите Истината, защото не ядете правилно. Боли те корем, пъшкаш, в това време един твой приятел иде да те види, а ти казваш: „Махни се от очите ми, корем ме боли“ – той едва е могъл да намери един час свободно време да те посети от Любов, а ти го пъдиш. Казвам: приятелю, коремът те боли, защото си ял нечиста храна; пази се да не разстроиш стомаха си и да развалиш добрите си отношения със своя брат и приятел – неправилното хранене разваля добрите отношения между хората. Вън от правилното хранене никаква философия не признавам: яжте по правилата на Природата, само така ще се разрешат въпросите на Живота; мислете върху храненето, както и аз мисля, прилагам правилата на Природата и наблюдавам какви резултати имам – правете и вие опити.

Когато излезете оттук, помнете думите, които ви казах: яжте правилно – като вземеш един варен картоф в ръката си, кажи: „Братко, ще ме извиниш, че събличам дрешката ти – ще те изпратя да се разходиш из стомаха ми, в белите ми дробове и сърцето ми; там няма да бъдеш добре, но като минеш през мен, ще влезеш в светлата страна на моя живот, ще разбереш какъв е моят ум и моето сърце – там ще си дадем по една братска целувка“; така ще постъпите и с ябълката, и с крушата – като минат през вас, пак ще се целунете. Когато се нахраните, ще благодарите за посещението, което сте имали

на обяд. Който чуе как разговаряте с картофите и плодовете, ще каже, че говорите с духове – ти кажи: „Разговарям с храната, която влиза в мен, благодаря ѝ и давам ѝ една целувка; след това моля тия гости да не разказват на никого какво сме говорили“. Когато храните (вашиите братя и сестри) отидат в другия свят, ще кажат: „Хората се научиха вече да живеят и да ядат правилно, заслужават да ги посещаваме“.

Направете тоя малък опит, който ви дадох днес. Когато успеете, той ще усили вярата ви в бъдещите опити.

3 април 1921 г., София

ЛЮБОВТА – НОСИТЕЛКА НА ЖИВОТА

А той рече: Още по-блажени са, които
слушат словото Божие и го пазят.

От Лука 11:28

В 27-и стих на същата глава се казва: „Когато той говореше, една жена от народа въздигна глас и рече му: „Блажена утробата, която те е носила, и същите, които си сукал“. Христос отговори: „По-блажени са, които слушат словото Божие и го пазят“. *Пазят* означава *изпълняват*. Силата на който и да е композитор, артист, виолонист, художник, скулптор или какъвто и да е друг се заключава не в заченатата идея в ума му, но в реализирането и изпълнението ѝ. Всички вие сте богати на идеи, няма нито един от вас, който да не е богат на идеи; някой мисли, че ако започне да говори за идеите си, нужни му са години, а всъщност като държи две-три беседи, всичкият материал се изчерпва – идеите не се изчерпват, но формите, чрез които се проявяват, се изчерпват: всеки човек може да излюпи по шестстотин пиленца, но всеки не може да ги отхрани и отгледа. Въпросът за идеите сам по себе си е прост – важно е как да се отглеждат и отхранват тия идеи.

И тъй, не е достатъчно само да се зачеват мисли, чувства и желания – нужно е те да се реализират и приложат; реализирането, или изпълнението на една идея, както и отлагането ѝ, произвеждат два различни резултата: характерът на човек укрепва при изпълнението на каквато и да е идея, а отслабва при отлагането ѝ – неизпълнението на идеите произвежда обратни действия върху човешкия характер. Какъв ще се родиш в бъдеще – това зависи от сегашния ти живот; някой казва: „Как бих желал да съм гений или велик човек“ – да, но гениите, великите хора, не са пилци, които се излюпват сега: за да се родиш гений, трябва да си работил в миналото върху своите възвишени мисли и желания, да си ги реализирал и изпълнил.

„По-блажени са, които слушат словото Божие и го изпълняват“ – Словото подразбира Божествените мисли; милиони години са били нужни, докато се създаде сегашното Слово. Някои ясновидци, както и много от заминалите, които са проникнали във висшите полета на Духовния свят, казват, че този свят е безмълвен – те считат, че той е свят на абсолютно

мълчание, той е абсолютно идеен свят; който е ходил на оня свят и се е върнал на Земята, казва: „Втори път не отивам там“ – защо? – „Защото там владее абсолютно мълчание, там всеки живее за себе си“. Казвам: това е най-голямото заблуждение, Божественият свят не е на мълчание, но свят на пълна хармония, на красив музикален говор – най-красивата реч е тая на Божествения свят; за да разбере това, човек трябва да притежава такива органи, чрез които да възприема висшите вибрации на Божественото Слово.

В окултната литература се говори за различните полета на висшите светове, които се именуват различно: физическо поле; Астрално; Висше ментално, или Умствено; Каузално, или Причинно, и други. Не е важно, че съществуват различни полета, важно е защо на едното поле е дадено името *физическо*, на другото поле – *Астрално*, *Ментално* и други; важно е също какво е отношението между мислите и чувствата, между чувствата и действията, между мислите и действията или между мислите и причините на нещата – това е дълбока философия, която нито християните, нито вие можете да разрешите. Всеки свят се определя от степента на развитието на Разумните същества, които живеят там. Всяка форма на физическия свят е резултат на дейността на Разумна сила, което я е създала в миналото; всяко ограничение на физическия свят показва, че зад ограничението се крият Разумни същества, които сами се бранят, сами си турят граници – ако градината ви е заградена с колци, това показва, че зад тях се крие едно живо, разумно същество. Ако дойда в дома ви и намеря, че навсякъде е заключено, това показва нещо; ако вляза в един град и видя, че вратите и прозорците на всички къщи са затворени, аз правя заключение за културата на тоя град – това показва, че жителите на тоя град нямат доверие един към друг или обичат да пооткрадват. Ако жените на тоя град са забрадени, това говори за морала на тия граждани; видя ли, че мъжете на тоя град носят дълги бради, аз вадя известно заключение. Мъжете не обичат брадати жени, мъжът казва: „Аз се наситих на брада от себе си, не искам да гледам жена с брада“; жената казва: „Не обичам мъже без брада и мустаци“. Защо жената обича мъж с брада и мустаци, а мъжът обича жена без брада и мустаци? Казват: „Природата е наредила така“, но ако някой обръсне главата ти, и това ли е направила Природата? Колко грехове и престъпления вършат хората – Природата ли е виновна за това? Учените химици и лекарите са открили различни течности, които се вкарват в

кръвта на човешкия организъм и по тоя начин придават черен цвят на лицето – това Природата ли го прави? Не хвърляйте греховете си върху Природата – тя не прави грешки, тя не върши глупости; грешките, глупостите принадлежат на хората, а донякъде и на Ангелите. Може ли Ангел да греши – макар че са културни същества, и Ангелите грешат; когато Ангелите грешат, положението на хората се затруднява.

Защо мъжът иска жената да бъде без брада и мустаци? Много естествено: когато земеделецът се готви да оре, той търси нива, поле или ливада, а не гора – той казва: „Аз не се нуждаю от гори, от места, покрити с бради и мустаци, аз търся гладки, равни места“; когато си строи къща, човек има нужда от камъни, от тухли и греди, а не от бради и мустаци. Мъжът оре, а жената гради; мъжът обича полето, а жената – гората. Полето и гората са символи, които трябва да се преведат на ваш език.

„Който слуша словото Божие“ – Словото представлява човек без брада и мустаци. В Невидимия свят няма помен от човешките бради и мустаци – там брадати и мустакати хора не съществуват. Когато слизат на Земята, хората се де-гизират – значи брадите и мустаците са необходимост само за физическия свят. Когато някой иска да се представи за по-благороден, отколкото е всъщност, той си пуска брада и мустаци и който го види, казва: „Голям благородник е тоя човек“, но когато отиде на Небето, там не дават пет пари за неговата брада. Няма по-смешно нещо от брадат и мустакат човек. Когато мъжът иска да обърне внимание на хората, особено на жените, започва да гладя брадата и мустаците си – той иска да си придаде по-голяма тежест; когато гладя брадата и мустаците си, мъжът иска да каже на жена си: „Нали искаш да градиш – ето, вземи от мен дървета, греди, аз имам цяла гора, богат човек съм, сечи колкото искаш“. Брат, мустакат и богат човек – това е едно и също нещо.

Ония от вас, които искат да живеят разумно, трябва да имат дълбоко разбиране за Живота. Когато казвам, че трябва да се живее разумно, старите казват: „Ние отживяхме времето си, сега младите трябва да живеят“; ще дойде време, когато и те ще живеят разумно – има време за вдълбочаване в Живота. Наистина, старите са отживели, но ако и младите живеят като тях, на кого трябва да се разчита? ‘Отживяване’ и ‘отвяване’ е едно и също нещо: какво показва отвяването на житото – че е отживяло. Казвам: нещата не трябва да се отживяват, но трябва

да се живее разумно, съзнателно – това е Живот на вътрешна, Божествена хармония. Казвате: „И ние желаем да живеем така, но как може да се живее по този начин в тъй грешния и нечист земен живот?“ – вашето положение не е по-лошо от това на млекопитаещите; чрез труд, усилие и постоянство човек може да преодолее всички мъчности в живота си – много начини има за преодоляване на мъчнотиите. В *Притчи Соломонови*¹² е казано: „Мека дума смекчава, остра дума ожесточава“, аз казвам: огънят смекчава, студът смразява, т.е. втвърдява. Христос казва: „По-блажен е той, който слуша словото и го пази“ – значи не е важно при какви условия съм се родил, какви са били майка ми и баща ми (дали са били благородни и учени хора), важно е дали слушам Словото и го пазя – ако не спазвам Словото, не се ползвам от благодатството на родителите си.

Аз разглеждам две противоположности в Живота – богатството и сиромашията. Всички хора искат да бъдат богати, никой не иска да бъде беден, но защо съществуват богатството и сиромашията? Не може без тях, проследете живота на Природата и ще видите, че и там съществуват богатството и сиромашията – те са състояния на Разумния живот. Бог дава богатство на човека, за да познае неприятелите и враговете си – да разбере кое го спъва в живота; Бог дава сиромашия на човека, за да познае приятелите си, както и всички положителни, възходящи сили, които работят за негово добро. Казваш: „Аз съм сиромас“ – разбра ли кои са твоите приятели? – „Не разбрах“ – тогава не си разбрал и сиромашията. Казваш: „Аз съм богат“ – разбра ли неприятелите си? – „Нищо не разбрах“. Ти трябваше да познаеш неприятелите си и да извадиш ножа си, да влезеш в борба с тях – под *борба* не разбирам такава, каквато сегашните хора водят: те разбогатяха, извадиха ножовете си и започнаха да се бият с неприятелите си. От човешко гледище богатството и сиромашията са две състояния, срещу които човек трябва да се бори, за да преодолее мъчнотиите. Както в богатството и сиромашията, така и в силата и безсилието, в знанието и невежеството се срещат мъчности и изкушения. Кой създава мъчнотиите и изкушенията на човека – той сам, както и обкръжаващите; значи хората не страдат от това, че са невежи или че са много умни – и глупавият страда, както и умният, обаче умните страдат повече от глупавите.

Често българинът казва: „Напил се като магаре“ – откъде е произлязла тая поговорка? Според мен магарето не пие, аз не съм виждал пияно магаре; да се каже за някого, че се е напил със

студена и чиста вода като магаре – разбирам, обаче да се каже, че е пил вино като магаре – това не разбирам. Друг е въпросът, ако искате да кажете, че някой човек не знае къде има чиста вода, както магарето. Народните поговорки и умотворения са толкова изопачени, че не може да намерите истината в тях – за да се предаде тая истина, трябва да сеем навсякъде, иначе тя ще остане за дълго време все така изопачена.

И тъй, дойдете ли до грешките на хората, ще знаете, че много от тях са създадени от глупавия и неразумен живот; много грешки са създадени и от съзнателния и разумен живот на хората, обаче съзнателният и разумен Живот е създал много добрини, много добродетели. Глупавият и умният човек коренно се различават: глупавият, когато прави добро, не иска отплата; когато прави зло, не мисли, че ще бъде наказан – защо? Защото и в единия, и в другия случай не съзнава ясно това, което върши. Умният обаче има съзнание за това, което върши. Ето защо, когато човек минава от едно състояние в друго, това е за изправяне на грешките в съзнателния Живот и въпреки това, вместо да вземе поука от грешките си, той изпада в нови – на какво се дължат грешките? На желанието на човека да измени живота си, да наложи своите разбирания – в това отношение човек изпада в положението на оня царски син, който още в деня на сватбата си трябвало да бъде наказан.

Царският син се влюбил в млада красива мома, също от царски произход. И двамата се обичали и се разбирали добре, само в едно не се схождали – той обичал да яде чесън, а тя имала голямо отвращение от чесъна. В деня на сватбата били приготвени вкусни яденета, но повечето от тях с чесън и царският син се увлякъл във вкусно пригответените блюда и хапнал повече, отколкото трябвало. Вечерта, когато се прибирали в стаята си, царската дъщеря усетила миризмата на чесън и като ужилена скочила от мястото си, недоволна от своя възлюбен – тя веднага извикала слугите си и им казала: „Моля, ударете няколко тояги на тоя човек, за да се научи друг път да не яде чесън“. Той казал: „Друг път няма да ям чесън – много ще мисля, докато се реша да ям или да се откажа от чесъна“.

Какво представлява царската дъщеря – Истината. Тя не търпи миризмата на чесъна, обаче българинът обича чесъна. Като преведете думата *чесън*, ще видите какво влияние ще окаже той както върху вашия характер, така и върху характера на обкръжаващите – както вие, така и обкръжаващите съдържат елементи, т.е. мисли, с неприятна миризма, както

чесъна. Защо някои хора ви са неприятни – защото в тяхната кръв, както и в техните мисли и чувства, има нещо, което не отговаря на вашия вкус. Ако обонянieto ви е силно развито и приятелят ви, който е ял чесън, ви целуне, едва ли след една година ще се освободите от тая миризма; ако ви целуне човек, който е извършил някакво убийство, едва ли след десет години ще се освободите от преследването на тая постъпка.

С една приказка ще ви представя силата на нечистата мисъл, или на греха изобщо. В един манастир живял един калугер светия. Той пожелал да се види с един свой роднина, вече покойник, за когото знаел, че е в ада. Светията искал да го види, за да му даде известни наставления как да се повдигне. Един Ангел чул молбата на светията и му казал:

– Знаеш ли, че ако твоят роднина дойде тук, манастирът ще пропадне – голяма нечистота носи той в себе си.

– Само за един момент искам да дойде.

Ангелът задоволил желанието на светията – пуснал роднината му от ада, но след това манастирът запустял; такава нечистота донесъл той със себе си, че нищо не могло да изчисти манастира. Страшно нещо е грехът – той е най-силната отрова, най-лошата миризма, която хората познават; за да се неутрализира силата на греха, хората се принуждават да ядат чесън – подобното с подобно се лекува.

Сега аз ви говоря на символичен език – вземам чесъна като символ. Той е добро лечебно средство – когато иска да дезинфектира устата си или да подобри състоянието на стомаха и на гърдите си, човек трябва да яде чесън: на болния предписвам чесън, но не и на здравия. На болния препоръчвам ряпа, но не и на здравия – ако стомахът ти е разстроен, свари ряпа и пий сока ъ; щом оздравееш, не я употребявай повече. Ако стомахът ти е слаб, пий по една малка чашка вино; щом оздравееш, никакво вино не се позволява – забранява се ферментиралото вино, а не сладкото.

Христос казва: „По-блажен е оня, който слуша словото Божие и го пази“ – Словото носи великите идеи в света. Те идват отнякъде – човек може да възприеме тия идеи само след като влезе в хармония с Божественото начало в себе си; лъжете се, ако мислите, че можете да възприемете тия идеи от сегашния свят – тоя свят е безидеен. Покажете ми в сегашната литература една нова, велика идея – всички идеи, които занимават сегашното човечество, са стари, отживели времето си, те са повече преживявания на миналото; посещавал съм

големи концерти, слушал съм видни музиканти виртуози – всички повтарят старото. Американците и досега пеят своите старинни песни – в музикално отношение те са слаби, затова повтарят едно и също нещо; преди години те поканили един голям чешки композитор да събере техните народни песни, да обработи народната им музика. Защо американците не са музикални – защото са много практични, те разглеждат нещата повече с ума, отколкото със сърцето.

Един млад американец бил на гости при баща си. Когато си тръгвал, баща му представил една бележка, в която написал сметката – дълга на сина за прекараното време; бащата казал: „Синко, ти прекара при мен трийсет и един дена, на ден ти се падаха по два долара, значи за всичкото време ми дължиш шейсет и два долара“. Синът взел сметката, но добавил: „Татко, три дена бях на гости у своя приятел; като извадя сумата шест долара, дължа ти петдесет и шест долара“ – платил тая сума на баща си и се разделили приятелски. Казват: „Културни хора са американците“ – да, културни са, честни, справедливи са, но това не е култура: когато бащата иска да изиграе сина си и синът – да изиграе бащата, това не е култура; когато бащата очаква на децата си те да го поддържат и когато децата разчитат на богатството на баща си да ги осигури, това не е култура.

Сегашните християнски народи са изопачили Христовото учение, както и служенето на Бога – днес се служи на Църквата, а не на Бога: днес правят църкви, икони позлатяват, банки отварят, но това не е съществено – добродетелите са същественото в живота, те трябва да се насаждат и култивират. Днес лъжата се шири навсякъде, но въпреки това хората ходят на черква, свещеникът ги миросва; казват: „Тоя човек не е истински православен“ – смешно е да се говори за православие, кой човек е православен? Кой е математик – истински математик е тоя, който решава задачите на живота добре; кой човек може да се нарече астроном, физик, химик, астролог, социолог – всеки, който разбира предмета си и решава правилно задачите си, достойно носи името си. Всеки, който иска да преустрои обществото, трябва да разбира законите, които го управляват, и начините, по които може да се преустрои. Казват: „Ние сме решили да преустроим обществото и няма какво да мислим“ – трябва да се мисли, и много да се мисли. Какво правят птичките – преди да снесат яйцата си, те обмислят къде да направят гнездото си и как да го направят; след това те снасят яйцата си и започват да ги мътят. Ето защо,

когато се заемате с преустройство на обществото, първо ще мислите, а после ще действате. Трябва да се постави рязка граница между старото и новото – старото не може да се кърпи, старите и новите възгледи не могат да се примиряват, стари и нови истини не могат да се съгласуват. Истината е една, следователно не може да се говори за стара и нова истина – който говори за старата истина, той не разбира Божествения закон; Истината е една, неизменна – тя е необходима за всеки човешки живот.

„По-блажен е оня, който слуша словото Божие и го пази.“ Под Слово разбираме Разумния живот, който се изявява в правилни форми, в правилни тонове – в тоя Живот всеки тон, всяка дума имат свой определен смисъл. Според окултната наука всяка дума има свой определен ключ. Правили ли сте опит да произнесете една дума правилно и да опитате резултата ѝ? Произнесете думата *здраве* и вижте какъв резултат ще имате: ако намерите ключа на думата *здраве* и я произнесете три пъти пред някой болен, той непременно ще оздравее. Като произнасяте правилно думите, ще проверите силата, която се съдържа в тях; както водата от чешмата, която минава през червото, измива нечистотиите на далечно разстояние, така и думите, правилно произнесени, измиват всички нечистотии, които срещнат на пътя си. Казваш: „Искам да бъда здрав, но дано Бог даде“ – ти сам си затворил крана, а чакаш да дойде Господ отнякъде, Той да ти отключи; щом искаш да бъдеш здрав, Господ ти казва: „Научи се да произнасяш правилно думата *здрав*“. Нещастен си – научи се да произнасяш правилно думата *щастлив*, глупав си – научи се да произнасяш правилно думата *мъдрост*. Ти искаш да бъдеш щастлив, здрав, умен, а не се замисляш, че от правилното произнасяне на тия думи зависят твоето щастие, здраве и разумност.

Мъжът казва на жена си: „Моля ти се, заколи днес една кокошка и я наготви – знаеш ли как се готви?“ – „Не зная, миличък, кажи ми ти“. Той започва: „Ще заколиш кокошката, ще я попариш с вряла вода, за да я оскубеш, след това ще изчистиш вътрешността ѝ, после ще я напълниш с ориз и стафиди, ще я запържиш в масло и лук и ще я оставиш да изстине; ще внимаваши да не изгори“. Жената слуша наставленията на мъжа си и постъпва според нареждането; когато се върне от работа, мъжът сяда пред трапезата и казва: „Слава Богу, добре е стотвила жената“. Казвам: ако жената имаше търпение да изслуша мъжа си и ако той имаше търпение да разкаже всичко,

защо и двамата нямат търпение да изслушат как се придобива щастieto? Това е метод, това е закон, който съществува дълбоко някъде в човешката душа. Как ще наредите живота си, ако нямате щастие – без щастие животът представлява редица разочарования, мъчнотии и страдания, без щастие животът няма смисъл. Това се отнася до вас, а не до светските хора, колко пъти сте се спъвали от най-малките изпитания.

Христос казва: „По-блажен е оня, който слуша словото Божие и го пази“ – Словото включва всичко в себе си: то носи Любовта, която се проявява само в Разумния живот, между разумни хора; в неразумния живот никаква Любов не съществува. – „Трябва да се обичаме!“ Ако придобиете Разумния живот, ще се обичате; влезе ли между вас, с един замах само тя изправя всички криви неща – значи идването на Любовта се предшества от Разумния живот. Днес повечето хора се надлъгват – защо се надлъгват? Защото не познават Истината и Любовта – който проповядва, не познава Истината; който твори, пише и създава, също не познава Истината, обаче всички говорят за Истината – представят си, че я познават.

Ще ви разкажа една приказка за надлъгванията на хората. Трима другари отишли заедно на една воденица и носели в торбата си хляб и една печена кокошка. Започнали да вечерят, погледнали към кокошката, но им се видяла малка, не знаели как да я разделят. Най-после решили да легнат, да се наспят добре и който сънува най-хубав сън, той ще получи кокошката. Спали един час, след това се събудили и започнали да разказват какво са сънували. Първият казал: „Сънувах, че се пренесох на Небето между Ангелите. Какво ли не видях и чух там: Ангели с бели премени, с венци на главите си пееха и свиреха – какви песни, каква музика!“. Вторият казал: „Аз се пренесох на Луната. Не мога да опиша това, което видях там – цели дни и нощи да говоря, няма да го изкажа“. Третият казал: „Аз като видях, че единият отиде на Небето, а другият – на Луната, разбрах, че няма да се върнете, и реших сам да изям кокошката. Станах, изях кокошката и благодарих, че си хапнах добре“.

И досега някои хора ни залъгват, че са били на Небето, други – на Луната, а трети използват случайте да си хапнат и пийнат, обаче и трите категории хора не се домогват до смисъла на Живота – социалните въпроси трябва да се разрешат, животът трябва да се осмисли. Има само един начин за прилагане на Разумността и този начин ще се наложи: хората ще

изнемогат, ще се стопят, ще се превърнат на вода и Бог ще ги прекара през ситни филтри, докато ги пречисти – само така те ще постигнат Абсолютна чистота, от тях няма да остане никаква твърда материя, никаква брада, никакви косми. Какво се разбира под понятието *вода* – човек, който е чист в своите мисли, чувства и постъпки; той е смел и решителен във всичките си работи. Няма сила, по-голяма от водата – тя е пъргава, пластична и подвижна, където мине, все ще свърши някаква работа. Въпреки това хората не се стремят да бъдат като водата и казват: „Стани твърд, як като желязото“ – те не разбират още качествата на водата. Човек става твърд и як като желязото и камъка, но нищо не излиза от него: когато изсъхне, той става твърд, изгубва пластичността си и казва: „Умът ми не може да побере тая истина“ – започнал си да изсъхваш; „Не мога вече да обичам“ – сърцето ти се е втвърдило, изсъхнало е; „Не мога да работя“ – изсъхнал си вече. Стани вода и кажи: „Всичко мога да направя, мога да се качвам, мога и да слизам“ – това значи да бъдеш герой.

Като казвам, че трябва да живеете според изискванията на Разумния живот, отговорят: „Да живеем така, това значи да умрем от глад“. Както и да живеете, все ще умрете гладни – ще дойде ден, когато гърлото ви ще пресъхне, няма да приема нищо, очите ви ще се затворят. Вярно е, че ще умрете гладни, но ако вървите в кривия път – в тоя път ще срещнете бесилки, затвори. След всичко това ще се говори за ред и порядък; където има страдания и болести, бесилки и затвори, никакъв ред и порядък не съществува – тоя свят е свят на анархия. В Господнята молитва е казано: „Да дойде Твоето царство, да бъде Твоята воля, както на Небето, така и на Земята“ – стремете се към Царството Божие, към Божествения свят, човешкият свят няма да ви даде нищо – нито почитание, нито слава; Христос казва: „Не търсете слава от човеците, но от Бога“. Има смисъл да търсите слава от разумни хора, които се хранят с чисти и възвишени мисли и чувства; няма смисъл да търсите слава от хора, които живеят само за себе си. Христос казва: „По-блажен е оня, който слуша словото Божие и го пази“. Разумният живот се заключава в Чистотата и здравето – значи разумният човек трябва да бъде чист и здрав.

Един от древните царе имал дъщеря, която била много умна, но минавала за ексцентрична и крайно своенравна. Тя знаела добре окултните закони и можела да се преобразява така, че се представяла в седем различни образа. Когато до-

пгъл първият кандидат, също царски син, да иска ръката ѝ, тя му се явила като червенокожа, с червен цвят на лицето – той я гледал, гледал и най-после си казал: „Тая мома не е за мен“; тя си отговорила: „И той не е за мен, не ме познава“. Дошъл вторият царски син, кандидат за царската дъщеря, тя се явила пред него като чернокожа красива арабка с дебели устни – той я гледал, но си казал: „Тая мома не е за мен“. Така се изредили шест кандидати, но никой не я харесал. Когато дошъл седмият, истинският избраник, тя му се явила в оня образ, в който се явявала пред Бога – той познал своята възлюбена.

Сега и вие търсите Истината, но не я харесвате – защо? Защото тя ви се представя в различни цветове – червена, черна, жълта, зелена, синя, но това не е Истината, която душата ви търси. Когато видите истинската царска дъщеря, с бял цвят на лицето, ще познаете Истината; вие така ще се преобразите, че сами ще се учудите: във вас ще стане такъв преврат, че никой няма да смее да ви мръдне от мястото ви, сегашният свят ще бъде измет за вас и всичко, което ви е смущавало, ще бъде играчка за вас – животът ви ще се преобрази.

Често наблюдавам мравките и други буболечици и си правя изводи. Някои от тях, когато намерят на пътя си извержения, започват да ги търкалят, докато ги превърнат в малки топчици, с които започват да си играят – те ги бутат ту с предните, ту със задните си крачка, играят си. Който ме види как наблюдавам тая игра, ще си каже: „Заслужава ли човек да си губи времето с играта на тия буболечици?“. Понякога и хората, мъже и жени, си правят такива топчици от нечистотиите по пътя и си играят – Невидимият свят се чуди на тия занимания. Някой учи, става богат, знаменит човек – защо? За да придобие високо обществено положение, да стане владика, патриарх, цар. Смисълът на Живота не е във високото положение, което заемаш, смисълът на Живота е в това да бъдем здрави, разумни, добри, да се радваме на всичко, което работим и преживяваме: ядеш – да знаеш защо ядеш; пееш, свириш – да знаеш защо пееш и свириш; всяко действие трябва да се осмисли. Какво казват лекарите за яденето, каква храна трябва да се яде? По колко часа трябва да се спи? Колкото лекари има, толкова мнения по въпроса за храненето и съня – няма нито един опит, който да е дал абсолютен резултат. Когато дойдем до въпроса за Църквата, пак се натъкваме на различни мнения: Православната църква счита, че тя е най-права и казва: „Повярвай в Христа, за да бъдеш спасен ти и домът ти“; Евангелската църква казва:

„Повярвай в Евангелието“; мохамеданите казват: „Повярвай в Корана“. Питам къде е Истината, по колко начина може да бъде спасен човек – само по един начин: по пътя на Любовта, ние спасяваме хората чрез Любовта.

Казвам: възлюби Господа с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила и ще бъдеш спасен ти и домът ти, и народът ти, и цялото човечество. Възлюби Господа и прекарай Любовта си през цялото си същество – тогава не само ще бъдеш спасен, но ще станеш наследник на Царството Божие. Питаш: „Спасен ли съм аз?“; моята диагноза става лесно – питам те: „Любовта ти влиза ли в сърцето, в душата, в ума и в силата ти?“; казваш: „Е-е-е“; ти знаеш да употребяваш само трето лице, единствено число на глагола съм – това е е връзка, намери още две думи, свържи ги с глагола е, за да образуваш едно изречение. Всеки може да си послужи с тая диагноза. „Ще вляза ли в Царството Божие?“ – виж дали Любовта е влязла в сърцето, в душата, в ума и в силата ти – ако е влязла, и ти ще влезеш в Царството Божие. „Ще възкръсна ли?“ – виж имаш ли Любов в сърцето, в душата, в ума и в силата си; ако имаш, ще възкръснеш, ако нямаш, каквото и да ти се говори, няма да възкръснеш – от Божествено гледище това е Великата Истина и от това гледище каквато и да е Любовта ви, тя трябва да прониква цялото ви същество.

Иде нашата партия Отгоре – всички ще превърнем на вода. Когато дойдат комунистите, ще вземат къщите, имотите ви – всичко, каквото имате; когато дойдем ние, ще превърнем света на вода – ще изчистим и попове, и владци, и комунисти, ще турим всичко под общ знаменател; след това ще създадем нови риби, птици, млекопитаещи и най-после ще създадем Новия човек и ще го поставим отново в Рая. Велика програма имаме ние. Сегашните бради, мустаци, кости, мускули, стомах, бели дробове – всичко ще се превърне на вода. Ние сме опасни хора – най-опасните хора в света, това сме ние. Получихме вече последната телеграма от Слънцето: там са насочили своята артилерия към Земята и това коренно ще преобрази умовете на хората, няма да остане глава на Земята, която да не узрее.

В Индия се срещат особен род слонове, известни със своята крайна упоритост; индийците са намерили начин да ги заставят да отстъпват: те ги обръщат по гръб и няколко пъти ги търкалят на земята – след това те стават толкова меки и отстъпчиви, че не можеш да ги познаеш. Така и Бог ще постъпи с всички хора: ще хване всички до един – мъже, жени,

свещеници, проповедници, учители, съдии, ще ги търколи на земята, ще ги обърне няколко пъти и ще ги пусне във водата; всички ще кажат: „Господи, познахме Те“ – във водата няма частна собственост. „Ще бъдем ли свидетели на това време, ще го дочакаме ли?“ – не чакайте това време, гледайте да не изпаднете в грешката, която е направила жената на Толстой¹³: преди десетки години Толстой предсказа какво ще стане с Русия – той казваше на жена си: „Хайде да раздадем богатството си и да се уединим някъде, за да заживеем чист, тих живот, да изгълняваме Божията воля“, а тя отговаряше: „Ти раздай своето богатство, но аз не искам“. Обаче след трийсет години предсказанието на Толстой се сбъдна.

Сега и на вас казвам: не стойте в бездействие, но се гответе. Казвате: „Ние сме готови – когато дойде времето, ще изгълним Божията воля“ – това не е готовност. Като говоря така, не искам да напуснете света, но ви проповядвам Учение, чрез което да разберете дълбокия смисъл на Божествения живот, за да ви избавя от излишни страдания – земният живот е микроскопическа частица от Великия Божествен живот, ето защо ние трябва да се приготвим за Великия Божествен свят, на който трябва да станем граждани.

Христос казва: „По-блажен е оня, който слуша словото Божие и го пази“. Който има опитности и преживявания от другия свят, и болен да е, лесно ще се справи с болестта си – неговите Ангели от Невидимия свят ще го посетят и ще отнемат всякаква болка, скръб или обезсърчение. Днес хората се страхуват от нищо и никакво: мъжът се страхува да не го напусне жена му, жената се страхува да не я напусне мъжът ѝ – защо се страхуват, кой ги е свързал? За търговеца свързване не съществува. Само връзката на Любовта е вечна и неразривна: ако сте свързани с Божията Любов, никаква сила в света не е в състояние да разруши тая връзка; ако нямате тая връзка, всичко ще се превърне на прах и пепел. Идете на гробищата, да видите, че там всичко е превърнато на прах и пепел – искате ли и вие да опитате това? Така е говорил Христос на ония, които Го разбирали и които се стремели към бъдещия живот – Той ги съветвал да възприемат Любовта чрез Словото; ако вие възприемете по тоя начин Любовта, ще разрешите правилно въпросите на Живота, така ще определите и отношенията си към хората.

Любовта се проявява в хиляди форми, но вие трябва да бъдете искрени към нея: ако хвана една кокошка с искреното желание да я погалья, да ѝ се порадвам, така трябва да изразя

чувствата си, че тя да пристъпи свободно към мен, без никакъв страх; ако я хвана и я погалия, а в себе си имам желание да ѝ туря ножа, това не е достойно за мен като човек. Ако срещна бедна красива мома и ѝ услужа, а вътре в мен се яви желание да я използвам, това е нечестна, недостойна постъпка – сторената услуга сама по себе си пада. Любовта не търпи две противоположни прояви, разбирания или желания – във всичките ни мисли, чувства и действия трябва да лъха чистота и искреност, Любовта изисква само изпълнение на Божията воля.

Сега вие ме слушате, но когато си отидете по домовете, ще живеете по стария начин. Ще ви дам нов метод за работа: вземете съществителното *любов* и го скланяйте във всички падежни форми, после вземете глагола *любя* и го спрегнете във всички времена – сегашно, минало и бъдеще; правете това упражнение всеки ден. Казвате: „Ние обичаме Господа“; да, но ако Господ дойде на Земята, първата ви работа ще бъде да се оплачете, че хората не ви обичат, не ви разбират – как мислите, ще бъде ли доволен Господ от вас? Когато дойде Господ, кажете Му: „Господи, доволен съм, че ми даде и добри, и лоши условия в живота, за да науча закона на Любовта“. Какво правите вие: всеки ден отваряте старите си тефтери и казвате: „Иван ми изяде хиляда лева; когато беше на власт, Драган ме обиди; Стоян ме излъга“ – всеки ден преглеждате старите си сметки и мислите, че сте културни. Идете в София или в който и да е голям европейски град, за да видите, че всичко се съсредоточило към едно – как да се изиграят един друг; това не са идейни, не са културни хора. Малко са хората, които мислят добро за другите. Ученият мисли как да изнамери отровни газове, за да се умъртвяват повече хора, или да изнамери оръдия, които стрелят на по-далечни разстояния – всички нови изобретения са за унищожаване на човечеството. Ние трябва да кажем: „Стига вече, брате, сити сме на тези изобретения!“ – всички опасни изобретения да се превърнат на Добро.

Казвате: „Ние ли трябва да оправим света?“; нали вие го развалихте – вие ще оправите това, което сте развалили. Знаят ли българите колко неща са развалили? – „Как, явно ли е това?“ Нещастията на българите в миналото и сега са резултат на омразата, която българите хранят към гърците – тази омраза е развалила много хубави неща. Българинът има характер и сила, а гъркът – ум, и с тия качества те взаимно поддържат омразата един към друг. Четете историята и ще видите, че и днес се повтаря същото, обаче омразата не може

да разреши важните обществени въпроси; някои казват: „Да бъдем националисти“ – и национализмът не разрешава въпросите. Всеки има свои лични интереси – правилно е тия интереси да бъдат общи за всички, обществото е един организъм, който се нуждае от подкрепата на всички частни и общи сили. Същото се отнася и за човешкия организъм: ако човек усилва едно качество или орган за сметка на друг, той създава голяма дисхармония в организма си. Ето защо Невидимият свят не може да гледа спокойно на издигането на един народ над други – и гърците сега изкупват греховете си.

И тъй, старото, с което сега живеете, ще се превърне на вода. Аз ви говоря в мека форма, но Петър в своето послание казва, че всичко ще мине през огън, т.е. всичко ще се стопи – аз говоря за *Вода*, а Петър – за *Огън*. Ония от вас, у които е събудено висшето съзнание, които искат да живеят като разумни същества, нека работят с Любовта – да скланят съществителното *любов* и да спрягат глагола *любя*. Когато правите това упражнение, следете дали хората около вас стават по-добри, или по-лоши – като работите с Любовта, в първо време ще забележите известно подобряване, което ще се смени с едно влошаване, после – по-голямо подобряване, след което ще дойде по-голямо влошаване; така ще се явяват кризи – ту по-голямо подобряване, ту по-голямо влошаване, докато стигнете до истинското здравословно състояние. Ония от нас, които са тръгнали в Правия път, казват: „Едно време бяхме по-спокойни, а сега сме нервни, неспокойни“ – това се дължи на Любовта, която реформира сърцата ви и ви прави по-чувствителни, това се дължи и на Разумното Слово, което работи във вас. „Може да осиромашеем“ – не се плашете от сиромашията, няма сиромашия в света, но Бог поставя човека временно в това положение, за да познаете приятелите си. Като богат, ти ще познаеш неприятелите си – който е богат, да се справи с неприятелите си, а който е сиромаш, да се справи с приятелите си; в това се крие разрешаването на съвременните обществени проблеми. Днес всички хора в Европа се справят с неприятелите си – това е първата фаза на Живота: в Църквата, в религиозните и светските общества, навсякъде хората се борят, защото имат неприятели; един народ се бие с друг, защото са богати, имат неприятели – докога ще се бият? Докато станат сиромаси – щом обеднеят, ще кажат: „Братя, доста сме се били, можем да живеем и по друг начин“. Може, може да се живее и по друг начин, но Вярa е нужна.

Сегашните културни хора, вярващи и безверници, попадат в крайностите на Живота: ония, които вярваха в Бога, но не изпълниха Волята Му, нищо не направиха; ония, които не вярваха в Бога и не изпълниха Неговата воля, пак нищо не направиха – защо? Защото и едните, и другите вършеха своята воля – според мен и едните, и другите са вярващи, но в себе си: няма по-големи безверници от религиозните хора, няма по-големи безверници от свещениците, владиците, проповедниците, брамините, от майките и бащите. Всички болести в съвременното човечество са резултат на изопачената човешка мисъл. Вие вярвате в Бога, но вашата вяра не определя точно къде е Бог – едни казват, че Бог е на Небето, други – че е вътре във вас; че е горе на Небето – знаей, че е във вас – и това знаей, но Той е заключен там, спи, чака да Му отворите. Бог хлопа на вратата, а вие казвате: „Господи, почакай малко да се приготвя, да се облека добре!“ – жената казва: „Господи, почакай малко, снощи имах неприятности с мъжа си!“, мъжът казва: „Господи, почакай малко, снощи имах неприятности с жена си!“, търговецът казва: „Господи, почакай малко да прегледам старите си тефтери!“. Господ оттоваря едновременно на всички: „Няма време за чакане, съборете всичко старо: мъже, жени, свещеници, търговци, всички ще станете на вода – само така ще се оправи светът“.

Моето желание е всички да станете на вода – да бъдете чисти и кристални като водата, че когато пият от нея, да кажат: „Ето в какво се изразява Животът“; желая тая вода да минава през всички души, да ги мие и повдига. Какво става днес – хората се срещат и едни от други се страхуват: мъжът се плаши от жената, жената – от мъжа, търговецът се плаши от съдружника си. Казваш за някого: „Той е лъжец, крадец и разбойник“ – по-добре кажи: „Приятелю, и ти, и аз крадем и лъжем – хайде и двамата да се изправим!“. Казваш: „По-благороден съм от него“ – как се проявява твоето благородство? Ако отидеш в другия свят и Бог разгъне лентата на твоите минали съществувания, знаеш ли какво ще видиш? Ти ще видиш най-ужасните картини, каквито никога не си виждал – такова нещо представлява човешкият живот. Някой казва: „Ние сме много добри, все ще си наредим работите“ – не се уреждат лесно работите; веднъж завинаги трябва да турите Любовта в сърцата, в душите, в умовете и в силата си – да изпълните цялото си същество с Любовта.

Иде Огънят. Който няма Любов, нищо няма да остане от него, нищо няма да остане и от европейските държави –

няма да се мине дълго време, ще проверите това, което ви казвам: само Любовта ще ви спаси. Думите на пророка ще се чуят: нищо няма да остане от плановите на европейската политика – това трябва да го знаят европейските дипломати; нищо няма да остане от сегашните религии и църкви – камък върху камък няма да остане. Любовта ще разруши всичко старо – след това ние ще започнем да градим.

Сегашните хора казват: „Да се молим за оръжието, за добрия изход от войната, за подобряване на материалното ни положение“ – такава молитва не се приема вече. Който се нарича българин, трябва да има нещо Божествено в себе си – няма ли нещо Божествено, той е дебела глава, както го наричат гърците. Който няма Любов в сърцето, в душата, в ума и в Духа си, той не е истински човек – неговата глава е дебела и не увира лесно.

Слушайте, приятели, друг път аз няма да ви говоря така. Ако ме слушате, ще спечелите, работата ще върви добре; ако не ме слушате, още утре ще станете на вода. Казвате: „Млади сме още“; всички вие – бащи, майки, трябва да станете млади, чисти, красиви като Ангели, че като срещате хората, да не ги убивате – когато срещате неприятеля си, ударите го с шрапнел в гърдите, с топуз по главата и той ще-не ще казва: „Аз съм с вас“. Сега и ние действаме с топуз, няма да пощадим никого – ще видите как ще гласувате за нас; сега ще има топуз за всички мъже и жени, братя и сестри, за всички общества и народи – така е решил Невидимият свят. Сушата, която имате сега, е начало, предсказание за всичко, което предстои да става – хората ще разберат, че Невидимият свят определя живота и събитията във видимия свят. От Невидимия свят се казва: „Дажбите, с които хората се ползват сега, са големи, трябва да им се дава по-малко“ – предвиждам, че след две-три години хората ще имат по-малко хляб от тоя, който сега получават, а след десетина години ще имат още по-малко хляб. Не искам да ви плаша, но казвам какво ще донесе законът, който сега работи на Земята. Време е вече да заработи на Земята законът на Любовта, за да могат всички хора заедно да възприемат благата, които идват в света; благата, които Земята дава – жито, ябълки, круши, са Божии блага, а трудът е на човека; ето защо трудът трябва да се разпредели между всички, като общо достояние. Любовта ще разреши тоя въпрос – как? Като слушате Божието Слово и го пазите – искам всички да се впрегнете на работа. Казвате: „Ние сме на особено мнение“ – оставете особеното мнение настрани и направете опит.

Сега като се върнете по домовете си, ще си кажете: „Защо отидохме да слушахме тоя човек – той говори толкова страшни работи, сърцата ни се смутиха, нямаме мир в себе си“. Аз не искам да ви плаша, да ви качвам на бесилки, нито съм палячо да ви забавлявам, а казвам: върнете се от пътя, по който вървите, тоя път ще ви изведе на лош край – Бог и Природата няма да изменят законите си заради вас, но вие трябва да се справите с тия закони. Ако работите разумно, ще влезете в Разумния живот.

Който иде отсега нататък при мен, нека прочете надписа, поставен на вратата ми – надписът е следният: „Ако идеш при мен с две лица, не те приемам; ако не носиш Любовта в сърцето, душата, ума и Духа си, не те приемам“. Казваш: „Искам да ме лекуваш“. Проникнала ли е Любовта в цялото ти същество? – „Е-е-е...“. Не казвай „е-е-е“, но кажи: „Бог е Любов – Любовта е проникнала в сърцето, душата, ума и Духа ми“ – ако кажеш така, ела при мен да те лекувам, а ако си гладен, ще те нахраня, пак по същия закон. Откъде ще дойде яденето не мисли за това и не се страхувай; между вас има много страхливци, но аз съм приготвил топуза си и за мъже, и за жени – ще сваткам с него където завърна. Очите ви ще се отворят на четири – не сте ли виждали как удрям с топуза си като Крали Марко? Достатъчно е да ударя един път с топуза си, за да кажете: „Познах Те, Господи, Любовта живее в сърцето, душата, ума и Духа ми“.

За да изрази любовта към мъжа си, жената казва: „Дай, миличък, да те целуна“; целувката не е израз на Любов – на вода ще станете и ти, и мъжът ти. Новото учение казва: „Българите трябва да разберат, че пътят на Спасението е в абсолютната чистота на Живота – ако разберат Учението така, добре; ако не го разберат, пак добре“. Разберете ме поне вие, които ме слушате, направете опит в това, което ви говоря – това иска Живият Христос, когото аз виждам. – „Как Го виждаш?“ На бял кон, с голяма свита, въоръжена с топузи в ръка – когото ударят с топуза, веднага ще поумнее. Казвате: „Нали Бог е Любов, защо удря с топуз?“ – топузът не е ли Любов?

Сега като говоря, аз не си правя илюзии, но съм уверен, че от вас ще излезе нещо – всеки от вас е работил, ако не сега, поне в миналото. Помнете надписа на вратата ми: „Не приемам човек с две лица, не приемам човек, който няма Любов в сърцето, душата, ума и Духа си“ – ако дойде при мен човек с две лица, ще му светна с топуза си и втори път няма да смее да влезе. Приложете и вие същия закон, турете същия надпис

на вратата си – пишете: „Не приемам човек с две лица, не приемам човек без Любов“; дойде ли такъв човек, светнете му с топуза си – святкайте по всичките правила на Любовта.

Двама кърджалии тръгнали да продават тютюн. Като минали край едно лозе, единият от тях казал: „Хайде да се отбием, да си наберем малко грозде; аз зная български, отдалеч ще чуя и разбере да не би някой да ни хване – ако чуеш, че някой каже: „Удари го!“, бягай“. Започнали да си берат грозде. По едно време пъдарят ги забелязал, взел един голям прът и казал:

– Чакай да им светна по един на тия крадци.

– Ех – казал оня, който мислел, че знае български, – не разбрах думите *да им светна по един*; аз знаех само *удари го*.

В Любовта има и други думи – *светни му*; всички знаете само думата *удари*, но има и друга дума – *светни*. Когато дойдеш до последната фаза на Любовта, която се определя с думата *светни му*, очите ти ще се отворят. Ако влезете в Божествения свят и правите каквото си искате, ще дойде пъдарят и ще каже: „Светни на тоя!“. Казвате: „Тук имало и святкане“ – да, ще светнат на тоя, ще светнат на оня, докато целият свят се превърне на чиста вода и се оправи.

Христос казва: „По-блажен е тоя, който слуша словото Божие и го пази“. И аз желая да спазвате Словото и да бъдете полезни на братята си. Бъдете смели и решителни и говорете само Истината. Ако говорите за Любовта, която изгълва само сърцето ви, говорете за Любовта на сърцето; ако Любовта изгълва само душата ви, говорете за Любовта на душата; ако Любовта изгълва само ума ви, говорете за Любовта на ума; ако Любовта изгълва само Духа ви, говорете за Любовта на Духа – изобщо, говорете само за ония неща, които сте изпитали; не говорете за неща, които не сте изпитали и преживели.

„Слушайте словото и го пазете“ – това е Живото Слово, това е Великият Дух, това е Живият Христос, Който изисква от всички хора Любов – носителка на Вечния живот.

10 април 1921 г., София

ОГНЕНАТА ПЕЩ

А тези трима мъже – Седрах, Мисах и Авденаго, паднаха вързани сред горещата огнена печь.

Даниил 3:23

Когато в съвременното общество се дава угощение или банкет, всички гости се интересуват от банкета, но най-важното нещо на трапезата е менюто – всеки иска да види какво меню ще се сложи на трапезата. Всички разговори се съсредоточават около банкета, може да се говори за политика, за обществен строй, за финанси, но скритата цел на разговора е менюто – как е стотвено, какъв ефект ще произведе върху благоутробията на присъстващите. Менютата са от различни качества: някога менюто е хубаво, добре приготвено, има много неща за ядене; някога менюто не е добре приготвено.

В прочетената глава се предава един наглед исторически разказ в преносен смисъл: трима младежи имали особено убеждение от духовен характер, което не се съгласувало с убежденията и вярванията на тогавашните хора; за наказание те били хвърлени в огнената печь. Ще кажете, че това е станало във варварските времена; и днес става същото, светът не се е изменил много – ако днес някой се осмели да наруши основния закон на държавата, веднага ще се намери в участъка, в затвора, даже и в нагорещена огнена печь. Така постъпват не само с тях, които са се отклонили от общите политически възгледи, но и с ония, които се отличават от своите събратя по религиозните си убеждения и вярвания – и те ще се намерят в огнената печь. Всеки може да бъде хвърлен в печта: мъжът може да хвърли жената и децата си, жената може да хвърли мъжа си – всички хора се пържат в тая печь. Аз разглеждам думата *пещ* в широк смисъл: който има убеждения, ще излезе от печта, а който няма убеждения, там ще остане. Момата може да бъде хвърлена в печта от момъка, но и момъкът може да бъде хвърлен в печта от момата; навсякъде виждам хора, хвърлени в печта – това е изпитание, или, както го наричаме ние, еволюция, т.е. минаване от по-ниско състояние в по-високо.

Сега аз задавам следния философски въпрос: не може ли сегашният строй, както и тоя на миналите и бъдещите векове, да се прокарат по друг начин? Казвам: може и не може –

колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото; това зависи отчасти от причини в самите нас, както и от причини вън от нас – с други думи казано, всичко, което става в Природата, както и в обществото, не се дължи нито само на Природата, нито само на нас; Природата не е единственият фактор за разрешаване на този обширен въпрос, нито човек сам може да го разреши. Ще ви задам следния философски въпрос: защо Природата постави човека на два крака? Ще кажете, че човек е отлично устроен; отлично е устроен, но още не е съвършен – при най-слабото изгубване на равновесие машината-човек изгубва или едно колело, или спица на колелото. Гледам някой човек се наперил, маха ръце, върви гордо; казвам: „Почакай малко, колата ти още не е съвършена, има нещо да се довършва“.

И досега още хората се намират в хипнотичен сън: те вярват в нещо, но не знаят какви са техните вярвания; говорят за оня свят, без да имат спомен за него; говорят за Бога, без да са Го виждали; говорят за Любовта, но тя не изгълва сърцата им; говорят за такива яденета, които никога не са вкутали – те живеят в сънно състояние, както героите в приказките от *Хиляда и една нощ*¹⁴. Казваш: „Аз съм нещастен“ – ще бъде чудно да не си нещастен, ако сънуваш, че си царски син, заобиколен с блясък и великолепие, със слуги и слугини, а когато се събудиш, виждаш, че си обикновен човек, без дворци, без слуги и слугини. „Значи съм сънувал“ – сънувал си, разбира се. За този, който се събуди от дълбокия сън и види действителността, казваме, че съзнанието му се е пробудило – той се е пробудил в живота на еволюцията. Който изведнъж се пробуди, става нещастен: ако жената се пробуди, става нещастна; ако мъжът се пробуди, става нещастен; ако децата се пробудят, стават нещастни – щом се пробудят, всички хора стават нещастни: те виждат, че работите им не вървят както трябва и както са мислели. Как трябва да се постъпва в случая – освободете се временно поне от личния си живот и разсъждавайте заедно с мен.

Често вие носите в ума си мисълта, че дължите на някого сто хиляди лева; това не са живи левове, т.е. живи лъвове – ако са живи лъвове, има смисъл да се страхувате, но да се страхувате от умрели лъвове, това не разбирам – това са книжни лъвове. Следователно пещта, за която се говори в прочетената глава, не е нищо друго, освен самият живот, в който са поставени както индивидът, така и цялото човечество – някога пещта е силно нагорещена, както пещта, в която пекат хляб; някога пещта е слаба, приятно ти е да стоиш вътре. Има същества, които

не могат да живеят при топлината, в която вие живеете – щом попаднат на тая топлина, веднага умират; има същества, които живеят при по-висока температура от тая, при която вие живеете – влезете ли при тях, ще умрете. Ето защо, за да разберете тая мисъл, вие трябва да се освободите от книжните сто хиляди лева, които дължите – дръжте в ума си мисълта, че сте деца, свободни от всякакви дългове. Казваш: „Аз съм женен, не съм дете“ – женен си, но насън; когато умреш, ще бъдеш ли женен, когато умреш, ще имаш ли дългове, ще имаш ли полици; един ден, когато всички хора умрат, кой на кого ще дължи, на кого дължим, кой е истинският ни кредитор? Казвате: „Така е писано в закона, така е определено от Бога“; къде е писал Господ, че така трябва да бъде – не фалшифицирайте подписа на Бога, не злоупотребявайте с Неговото име.

Малцина познават Истината. Когато има да взема, човек говори истината; щом има да дава, той не говори истината – от това гледище съществуват два вида хора: едните си служат с истината, когато имат да вземат, другите – когато искат да докажат, че нямат да дават; и в двата случая те използват истината за свой интерес. Казвате, че си служите с Абсолютната истина – Абсолютната истина не си служи с вземане и даване. Какво представлява Истината – особено състояние на човешката душа, когато се намира в абсолютен покой, в хармония с източника на Живота; Истината определя отношенията на човека към Вечното начало на Живота. Когато свалим Истината от нейната висота и я поставим на равнина на обществения живот, това е нашата истина, а не Абсолютната вечна истина; аз наричам човешката истина с думата *истѣна* – който има такава истина, изстива, простудява се, треска го хваща. Казваш: „Не трябва да се говори истината“ – да, не трябва да изстиваш; следователно като измениш ударението на думата *истина*, дохождаш до човешката истина – *истѣна*.

„Тези трима младежи паднаха вързани в огнената пещ.“ Тия младежи имаха характер. Защо авторът на тази драма взема три действащи лица, а не едно, това е тайна на автора. Някой автор напише една драма, в която героят умира, а героинята остава жива – защо някой от героите ги турят в затвор, а други оставят свободни? На сцената нещата стават тъй, както авторът иска. Първият автор – Бащата на човечеството – е написал световната драма тъй, както днес се играе от Неговите деца. Ако ме питате защо днес става всичко така, отговарям: баща ви така е написал и не може да се измени написаното

от него. Ще кажете: „Господ написа тая драма“ – Господ не я е написал, Той не се занимава с такива драми. Кой ваш баща написа тази драма, мислите ли, че той е бил много благороден; мислите ли, че и майка ви е била много благородна? Бог имал голямо доверие в майка ви и баща ви и ги постави в Рая; майка ви наруши законите, затова Бог изпъди и двамата от Рая. Когато излезе от Рая, баща ви написа тази драма и каза: „Нека знае бъдещото поколение какви са били родителите му, нека знае какви герои са били те – герои, които могат да се противопоставят на Господа“.

В живота на тримата младежи са взимали участие, от една страна, умът, сърцето и волята, а от друга – Духът, душата и тялото. Когато говорим за първата тройка – ум, сърце и воля, всички я приемат; когато се говори за втората тройка – Дух, душа и тяло, приемат само тялото, а другите два елемента отхвърлят. Единственият култ на човечеството, върху който се спират всички хора, е тялото, а Духът и душата остават като елементи на Небето – казват: „На Земята Дух и душа не съществуват“, но въпреки това мнозина се запитват наистина ли човек има Дух и душа. Аз не се занимавам с този въпрос, той е личен – всеки сам да го разреши. Вижте какво е писал баща ви по тоя въпрос. Виждали ли сте Духа си, виждали ли сте душата си? Не може да се говори за неща, които не сте виждали. Думата *веди* значи да говорим за неща, които сме видели и знаем. Понятията, с които си служите, не трябва да бъдат разбъркани в ума ви, но да представляват стройна, велика Истина.

Всеки, който търси щастието извън себе си, е Дон Кихот. И тъй, съвременните хора приличат на Дон Кихот: понякога мъжът е Дон Кихот, а жената – Санчо Панса; някога жената е Дон Кихот, а мъжът – Санчо Панса. Не се обиждайте от това сравнение – не ви считам за личности, а ви разглеждам като идейни хора; аз разглеждам живота на сцената, а не Реалния живот – аз разглеждам драмата на вашия баща, затова не мислете, че животът на сцената е ваш живот. Трябва да мислите правилно, да разбирате правилно. Сега аз не искам да критикувам нещата безпощадно, но казвам, че нещата могат да бъдат истинни, а понякога да не отговарят на истината.

В древността живял в едно царство момък, който се отличавал с рядка красота. Всички говорели за него: поети и писатели го възпявали, придворни и държавници го обикаляли, за да го зърнат и да се полюбуват на красотата му – това продължило десет години. По едно време започнали да гово-

рят лошо за него – казвали, че животът му не бил тъй чист, както изглеждал, нещо тайнствено ставало около него. Кои говорили лошо за него – жените, мъжете се държали настранни. Най-после го дали под съд и в съда се явили четиридесет моми, пострадали от него. Царят издал заповед да го обезглавят. Преди да изпълнят присъдата, момъкът казал: „Не бързайте, преди да ми отсечете главата, съблечете ме гол“. Какво се оказало – тоя момък бил мома. Питам: как е могла тя да опозори тия моми и да им направи зло? Обвинението паднало само по себе си. Така е и във вашата драма: всички сте завели дело против красивия момък – че сте опорочени от него, но достатъчно е да го съблечете гол, за да се убедите, че никакво зло не е направил.

„Трима мъже паднаха вързани в огнената пещ“ – това беше изпит, който те издържаха добре. Някога изпитът може да бъде от политически характер, някога може да бъде от религиозен, някога – от семеен, а някога – от личен; от какъвто и да е характер, изпитът трябва да се издържи. Тримата момци казали на царя: „Да знаеш, царю, че на боговете ти не служим и на златния образ, който си поставил, не се кланяме; твоя воля е, може и да ни изгориш, безразлично е за нас – ние ще останем твърди в убеждението си“. Как мислите, мъже или жени бяха тримата момци? Външно бяха мъже, но какви бяха по характер – не се знае.

Сега аз няма да се впускам надълбоко да развивам тая драма, но казвам, че всички грехове и престъпления, за които говорят хората, са илюзии в техните умове. Закон е: никакво същество, никаква сила въвн от вас не е в състояние да ви опорочи; единственият, който може да опорочи човека, това е той самият – когато сам се опорочи, всеки друг въвн от него лесно може да го опорочи. Казвах: „Съблазниха ме“ – не, ти сам се съблазни. В характера на тримата момци се забелязва голямо безстрашие, а кога човек проявява безстрашие – когато душата и сърцето му са изпълнени с Любов. Само оня, който е видял лицето на Бога и Виделината, която излиза от Неговото лице, той разбира Великата истина на Живота – докато не познаете тая Истина, не говорете за нея. Казано е в Писанието: „Търсете, хлопайте, искайте“ – какво? Великата Истина. Не бъдете актьори, които мислят, че са царе; временно, на сцената, сте цар, но не и в живота – на сцената сте намерили истината, но не и в живота. Който е намерил Великата истина, той е в положението на тримата момци – той е готов да влезе в огнената

пещ, за да изгорят връзките, които го свързват с живота, и да тръгне свободен, без никакви връзки на Земята. Следователно на оня, който е намерил Великата истина, връзките ще паднат в огъня и ще изгорят – ако не изгорят, той не е намерил Истината. Ако Духът ви остане крепък, неопърлен от огъня, и вие сте намерили Истината.

Трябва ли и вие да постъпвате като иманярите? Един летен ден бях в едно провадийско село. Тръгнах да се разходя край нивите, един селянин ми извика:

– Господине, къде отиваш?

– На разходка, да се порадвам на природата.

– Струва ми се, че си иманяр. И аз се занимавам с тая работа, на път съм да открия едно голямо богатство: намерих вече деветте знака, остава последният – можеш ли да ми помогнеш да го открия, десетият знак се намира мъчно.

– Така е, приятелю, прав си, но сам трябва да търсиш богатството си, аз отдавна съм намерил своето. Ако искаш богатство, ела с мен.

– Намери ли го наистина?

– Намерих го.

– Тогава ти не си като мен диване – да се блъскаш толкова години.

Сега аз тълкувам думата *диване*. *Диване*, *диван* означава човек, който стои прав и мисли какво да прави – той казва: „Още много трябва да мисля, за да намеря последния знак“. Този знак е потребен за вашата душа, за вашия Дух и за вашия ум – само така човек може да разреши оня важен въпрос, който му се задава: да си легнеш да спиш или да влезеш в Новия живот. Кой живот е за предпочитане – животът на пиения или на трезвия, животът на спящия или на пробудения? Пианицата постоянно вдига глъна чаша с вино и казва: „Да живее България – нашите побеждават, дай още едно кило“; когато българите загубят, той се чуди как е станала тая работа. Много естествено – когато хората пият, всякога губят, обаче ония, които работят на нивата, които горят в огнената пещ, само те са хора на реалността, те повдигат човечеството. Който има пришки на ума, на сърцето и на волята си, това са знаци, че той е работил на нивата. Според сегашните разбирания на хората човек трябва да има бели, чисти ръце, без никакви пришки, тялото също да бъде бяло, чисто, без никакви рани и белези. Старите римляни са обръщали голямо внимание на тялото си. И досега още хората пазят лицата и ръцете си –

лицата си запазват с воали, а на пръстите си турят пръстени. Не е лошо желанието на човека да бъде красив, но красотата трябва да бъде вътрешна – аз говоря за красота на душата, на характера: да издържа и на най-тежките изпити. Ангелите отгоре наблюдават кой човек има доблестта и силата да влезе в огъня и да издържи – огнената пещ е създадена с цел да изпитва човешкия характер.

Питам как ще постъпят жените и мъжете, ако някой цар издаде строга заповед всяка жена да напусне мъжа си и всеки мъж – жена си, и да се оженят за други, а който не се подчини на тая заповед, ще бъде хвърлен в огнената пещ. Колко жени ще останат верни на мъжете си, колко мъже ще останат верни на жените си – и едните, и другите ще кажат: „Тъкмо това търсехме и ние“. От благодарност жените ще дадат царско угощение и ще кажат: „Бог да даде здраве на тоя цар, че ни избави от мъжете ни“; и мъжете ще дадат царско угощение и ще кажат: „Бог да даде здраве на тоя цар, че ни избави от жените ни“. Казвам: тоя закон не може да разреши социалните въпроси. Животът има дълбок вътрешен смисъл: не е важно дали ще напуснете мъжете и жените си, важно е къде ще бъдете след сто години например и какво положение ще заемате – може да бъдете лист, цвят, клон или плод на Дървото на живота, а може да бъдете и лист или цвят, паднал на земята. Често богословите проповядват на хората, че едни от тях ще бъдат в ада, а други – в Рая: ония, които са се удоволствали в живота, ще бъдат в ада, а праведните ще бъдат в Рая – всъщност това е така, но такъв ад, както го описват, не съществува. Хората сами са създали ада – там живеят души, които не са издържали изпита си; адът подразбира лошите, отрицателните мисли, които търсят условия да се проявят.

„Трима мъже паднаха вързани в огнената пещ.“ Те заемали високо обществено положение, но за убеждението си били подложени на изпитание – царят им казал: „Ако не се поклоните на златния образ, ще ви отнема положението, което заемате, и ще ви хвърля в огнената пещ, откъдето никой не може да ви избави“. И сега се повтаря времето на Седрах, Мисах и Авденаго, днес хвърлят всички хора в огнената пещ – ако не се поклониш на известни мнения, системи или вярвания, ще влезеш в огнената пещ; днес няма свобода, днес малтретират всички хора, и то как – по незаконен начин. Слагат законността като претекст на справедливост, но тая законност почива на насилие. Кого изнасилват – благородните и добрите хора.

Да се върнем към личния, индивидуалния живот на човека. Всъщност човек живее на Земята – ако тоя живот му създава страдание за векове, питам има ли смисъл да живееш; ако отричането от живота носи щастие за вековете, няма ли смисъл да се отречеш? Къде се крие щастieto – в самия човек, твоето щастие е в доброто ти разположение; в тоя смисъл реално е това, което изпитваш в дадения момент – щастieto е в Светлината на твоето съзнание. Това състояние може да се прекъсне, а може и отново да се яви, то може да съществува и хиляди години. Когато иска да разреши един въпрос, човек трябва да се вгълби в себе си и да каже: „Искам да видя какво е писано в моята душа, да разбере как мисля по тоя въпрос“ – за да реши правилно въпроса, той трябва да се откаже от своите слабости, от своя личен живот и да си представи, че за пръв път е дошъл на Земята, че няма връзки с никого, никакво вземане-даване, че не е направил нито Добро, нито зло – само така човек може да разреши важните социални въпроси. А сега срещнеш одного – усмихне ти се, срещнеш друг – намръщи ти се; защо единият ти се усмихва, а другият ти се мръщи?

Двама младежи вървят по улицата, срещат една млада красива госпожица; и двамата я познават, поздравяват я – тя се усмихва и заминава. След това други двама срещат една млада госпожица, поглеждат я, но не я поздравяват – тя се намръщва и продължава пътя си. Аз зная причината и за усмивката, и за намръщването – и двете моми спят и сънуват: едната сънува хубав сън и е доволна от него, затова се усмихва; другата сънува лош сън, затова е недоволна и се мръщи. Момата, която се усмихва на момците, казва: „Това са отлични, благородни момци, от високо произхождение“; момата, която се мръщи, казва: „Това са ахмаци, диванета, нямат нищо в главите си, само се перчат“ – това е вътрешен разговор. Според мен и едните, и другите младежи са под един знаменател, обаче и двете моми са благородни: едната има свобода да изяви радостта си, а другата – своето възмущение. И двете моми се заблуждават, че момците могат да ги ощастливят; казвам: не търсете щастieto си отвън – който се е събудил веднъж, трябва да търси щастieto в себе си. Ако си здрав, ако имаш светъл ум, чисто сърце, силна воля, ти си щастлив. Докато умът, сърцето и волята са в рамките на твоя живот, ти си щастлив; щом излязат вън от тия рамки, ти си нещастен. На богатия всички свалят шапка – щастлив е, бедния всички побутват – нещастен е; много естествено – от бедния няма какво да вземат.

„Трима мъже паднаха вързани в огнената пещ.“ И от вас се иска смелост като тая на тримата момци – чрез какво се изявява тая смелост? Чрез ума и мислите, чрез сърцето и чувствата, чрез волята и действията – прави мисли, прави чувства и прави постъпки се изискват от всички хора. Вие, които ме слушате сега, направете опит да видите колко сте смели и просветени – опитайте се да се освободите от дисхармонията във вашия ум; ако не можете напълно да се освободите, намалете поне петдесет на сто от дисхармонията в домовете си, от препятствията, които срещате в живота си. Правете опити за засилване на волята си, без да разказвате на другите какво правите; опитите са условие за намиране на Истината, което се основа на математически принципи.

Сега ще ви продиктувам няколко числа, между които има известно съотношение: 35, 57, 9, 365, 295, 37, 325, 13, 194, 16, 154, 145, 80 – това са живи числа, това е човекът. Други числа: 163, 47, 71, 36, 17, 16, 10, 7, 6, 9, 8. Какво разбрахте от тия числа? Редът, в който ви дадох числата, представлява джунгур-лунгур-пух. Числото 35 показва, че човек е обиколил Слънцето тридесет и пет пъти. Казвате: „Може ли да се обиколи Слънцето тридесет и пет пъти?“; когато Земята обиколи Слънцето един път, и вие обикаляте заедно с нея – значи вярно е, че човек е обиколил тридесет и пет пъти Слънцето. Когато човек обиколи тридесет и пет пъти Слънцето, главата му обикаля петдесет и седем пъти своя център. Намерете отношението на скоростта между тия две числа – $35 : 57$. Коя скорост е по-голяма? Мога да преведа всички тия числа към това отношение, за да се види бързината на движението на всеки орган в човешката глава. По формата на очите, на веждите, ушите може да се изчисли от колко милиона години е започнало създаването им – такива изчисления могат да се направят за органите на цялото тяло. Може да се изчисли също количеството енергия, което се изразходва при движението на всеки орган. Това са отвлечени истини. В бъдеще, когато дойдете до положение да разбирате тези истини, ще знаете как да устроите живота си.

Какво става днес? Жената очаква на мъжа си – той да работи, да ѝ остави пенсия. Какво ще стане, ако държавата един ден фалира или мъжът не може да ѝ осигури пенсия? Всичко може да се измени, на Земята нещата не са абсолютни – тогава на какво може да се разчита? Съществува един велик Божествен закон, в който няма никакво изключение – той регулира отношенията между всички хора; това е велик

математически закон, животът на всички народи и общества се движи по него и виждам, че всички народи в края на краищата ще стигнат до целта, която този закон е определил. И вие с всичките си недоразумения ще се пробудите и ще стигнете до тази цел; тогава няма да бъдете в тези тела, няма да ходите на два крака, нито на четири крака, нито като птиците ще хвъркате – как ще се движите тогава? Кажете ми как се движи светлината – с два, с четири крака или с криле? Въпреки това от Светлината излизат всички същества, които пътуват из цялото пространство – всеки светлинен лъч е живо същество, което се простира от Слънцето до крайния предел на Земята; щом стигне до крайния предел, той се свива, прибира се, а след него излиза втори лъч. – „Възможно ли е това, което ни се говори?“ Възможно е, ако се разбере Животът; единственият въпрос, върху който няма спор, това е Животът.

Философите спорят върху всички въпроси, но щом дойдат до Живота, всички го схващат еднакво: Животът подразбира всички благоприятни условия, чрез които се изразяват човешкият ум, човешкото сърце и човешката воля. За да се разбере Животът, нужна е жива Вярa по отношение на самата Реалност – да не гледаме на нея като на нещо отвлечено. Бог е Великата реалност; Той е невидим, защото вие сте Го направили такъв – вие се движите в противоположна на Него посока, затова е казано: „Бога никой никога не е видял“. Вярно е, без Светлина човек не може да види Бога; Бог е истинската Светлина, няма какво да виждаме – видимото не може да се види; светлината не може да се види – тя разкрива нещата, прави ги видими, но тя самата не може да се види.

Мярката, с която определяте Реалността, не може да се измерва; единицата, като мярка на нещата, не може да се измерва, следователно Бог е невидим – Той е единица, с която мерим всички неща; речете ли да Го измервате, ще изгубите всички съотношения на нещата. Идеята ви, че Бог е невидим, се потвърждава с мисълта за греха. Казвате: „Грешни сме, затова не можем да видим Господа“ – не е така, вие не виждате Господа, защото Той сам по себе си е реален, с нищо не се измерва. Казваш: „Когато любя, Любовта ми реална ли е?“, обичаш едного, обичаш друго и питаш Любов ли е това – какво нещо е Любовта? При Любовта се забелязва слабо повишаване на температурата – това разширява нещата. Премежете врата на момата преди да се е влюбила, премежете врата ѝ, когато се влюби – във втория случай ще забележите слабо разширяване

на врата поне с един милиметър; също така и ръцете ѝ се разширяват. И тъй, всяко увеличаване, разширяване или придаване към организма наричаме Любов; където няма разширяване в организма, там Любовта отсъства. Казваш: „Религиозен човек съм“; премери врата и ръцете си и виж има ли някакво разширяване – ако има, религиозен си. – „Аз съм политически деец“; премери врата и ръцете си и виж има ли малко разширяване – тия неща поне могат лесно да се проверяват.

Лесно е да се говори, че някой бил политически деец, общественик, че направил добрини на България; направил добрини – пет принесъл, сто отнесъл и това били добродетелни хора! Едно време правел добрини; не, в наше време какво е направил! В сърцето ви всякога трябва да стават промени – да се дойде до едно рационално число. Днес започваш една работа, а на другия ден я отменяш; казваш: „Решил съм да живея чист, благочестив живот“, но на другия ден се натъкваш на препятствие – турят те в огнената пещ, ти отлагаш намерението си и казваш: „Днес не е време за това“. Ти си от бързите хора; ония, които са ненавременно родени, които бързат, скоро умират, но и ония, които не бързат, и те умират. Който се ражда навреме, само той не умира – ето защо в сърцата ви трябва да стане коренна промяна. Любовта ви не трябва да бъде променлива като вятъра – тя трябва да бъде трайна, непроменлива.

„Трима младежи паднаха вързани в огнена пещ.“ Интересно е, че след като хвърлили трима момци, видели и четвърто лице в пещта. Царят запитал: „Нали бяха трима души, кой е четвъртият между тях?“ – това е единият милиметър, с който се разширили, т.е. присъствието на Любовта. Царят заповядал да ги извадят от пещта, за да кажат какво има там; той казал: „Там има някаква реалност“ – питам къде е вашата реалност.

Като говоря по тоя начин, някои изопачават думите ми, но това нищо не значи; аз зная обратния закон: когато положителната истина се превърне в отрицателна величина, аз вземам още една отрицателна величина и от две отрицателни величини образувам една положителна, както при умножението в алгебрата. Например някой ви обиди – той превръща положителната величина в отрицателна; кажете: „Заслужавам тая обида“ – значи вие отговаряте на отрицателната величина с отрицателна и така получавате положителна величина – който ви е обидил, ще започне да се извинява; така вие се домогвате до оная Велика истина, при която хората престават да ви обиждат.

Кога обиждат жената – когато няма мъж; щом има мъж, никой не я обижда. Под мъж разбирам ум – следователно когато имаш ум, никой не те обижда, когато Истината е в теб, никой не те обижда; с други думи казано: когато Бог живее в нас, никой не ни обижда – ето защо вие трябва да се стремите да намерите Оня Господ, който живее във вас. Казвате: „Ние сме опитали тоя Господ, Той всякога ни е помагал“ – уверени ли сте, че Той ви е помагал? Утре може да се разколебаете във вашето вярване. Някои от вас вярват в мен повече, отколкото в Господа – те казват: „Тъй ни говори господин Дънов“, обаче каже ли някой нещо лошо за мен, и те ще потвърдят същото. Така постъпиха и с Христа – посрещаха Го с финикови вейки, викаха: „Осанна във висините“, а след три дена викаха: „Разпнете Го“; това не е убеждение, това не е никаква религия. Докато обществениците и религиозните хора променят убежденията си всеки ден, всякога ще има актьори на сцената, всякога хората ще се опозоряват – така е писал вашият баща.

Коя черта от характера на тримата момци заслужава внимание – смелостта им да влязат в огнената пещ. Сега и вие се намирате пред изпита да влезете в пещта, да се изчистите, за да дойде четвъртият – той е единият милиметър, с който сте се разширили. Влезте в пещта без никакъв страх, без никакво движение отвън; вътре в душата си може да се движите, но не и отвън. Когато срещнете една красива мома, усмихвате се; когато срещнете грозна мома, мръщите се. Жената символизира душата – докато гледате на нея като на външна форма, всякога ще грешите. Казвате за някого, че е грозен, за друг – че е лош; нито едното е вярно, нито другото – това са временни прояви, които не определят човешкия характер. Истинският човек се познава тогава, когато душата му се пробуди и започне да мисли за Господа – тогава той лесно решава задачите си и помага както на себе си, така и на своите близки.

Питам като ме слушате толкова години, какво сте научили – много неща сте научили, но въпреки това се намирате в положението на оня иманяр, който се е домогнал до деветте знака, а търси десетия, последния знак. Казвате: „Да четем книги, може да е писано някъде за десетия знак“; никъде не е писано за тоя знак – нито в свещените книги, нито в светските. Аз съм намерил тоя знак; ако влезете в моята стая, ще ви кажа къде можете и вие да го намерите и когато влезете в стаята ми, ще кажа само на оня, който се е отрекъл от всичко, т.е. който се е самоотрекъл от живота. Престанете да мислите за всякакви

обиди – мислете, че сте дошли за пръв път на Земята, бъдете добре разположени към всички хора (Учителя пише във въздуха някаква формула). Ето, дадох ви тайната на тоя въпрос.

Знаете ли на какво прилича това? В Индия живял един голям философ, който можел да разговаря с движение на ръцете и пръстите си. Той срещнал един прост човек, който му казал, че също знае да разговаря с движение на ръцете и философът си казал: „Ето един човек, с когото ще си поговоря“. Философът вдигнал единия си пръст нагоре, простият човек вдигнал двата си пръста; философът прострял едната си ръка с пръсти, обърнати надолу; простият човек също прострял едната си ръка, но с пръсти, насочени нагоре. Като запитали философа какво говорил с простия човек, той казал: „Аз му посочих единия си пръст, с което му казах, че съществува само един цар в света – Бог, а той ми отговори: „Двама царе съществуват – Бог и царят на нашата държава“; после му казах, че ще вали изобилен дъжд, а той ми отговори, че след тоя дъжд ще поникнат всички растения, ще цъфнат всички цветя“. След това запитали простия човек какво е разбрал от разговора с философа и той казал: „Философът се заклани да ми извади едното око, а аз казах, че ще му извадя двете очи; после той каза, че ще излезе срещу мен с пет войници, а аз му отговорих, че ще изляза срещу него с други пет души“. Казвам: опасен е езикът на предполагаемите числа. Формулата, която ви написах, ще бъде разбрана за вас, когато се освободите от частната собственост, от всяка завист, омраза и започнете да мислите, че сте дошли за пръв път на Земята.

И тъй, истинската реална величина – това е висшата Любов, която няма нищо общо с обикновените човешки чувства и разположения. Тая Любов се познава по това: когато се докосне до глупавия, прави го умен и мъдър; когато се докосне до мъртвия, той възкръсва и оживява; когато се докосне до прокажения, показата веднага изчезва; когато се докосне до обезсърчения, обезсърчението му изчезва. Висшата Любов върши чудеса: където мине, тя твори и пресъздава – тая Любов трябва да се изучава. Всички знания на човечеството, събрани от осем хиляди години, не могат да се сравнят с най-малката проява на Великата Божия Любов; следователно има още много да учите.

Вие сте се пробудили вече. Бъдете смели, не се поддавайте на никакви съмнения и подозрения; каквото и да ви говорят, бъдете верни на своя ум, на своето сърце и на сво-

ята воля, бъдете верни на своя Дух и на своята душа – това е първият принцип. Щом сте верни на себе си, ще бъдете верни на всички; ако не сте верни на себе си, не може да бъдете верни и на другите. Някой казва: „Ти трябва да ми бъдеш верен“; аз поставям въпроса другояче: верен ли си на твоя ум, на твоето сърце и на твоята воля, верен ли си на твоя Дух и на твоята душа? – „Верен съм“. Щом е така, ще бъдеш верен и на мен; започнеш ли да отклоняваш отговора, на твоята вярност не може да се разчита.

Момък пише писмо на една мома: напише няколко реда – тури многоточие, напише още няколко реда – пак многоточие. Многоточието е ирационална величина – тоя момък работи с няколко неизвестни; казвам: приятелю, трябва да превърнеш тия числа, между вас трябва да се установят правилни отношения. И момата пише писмо на момъка, през всеки два-три реда поставя многоточие; превеждам нейното писмо: „Наистина, ти си добър, учен човек, но си обикновен чиновник, с малка заплата...“ – многоточието означава: „Аз съм дама от високо общество, ти не можеш да изпълняваш моите изисквания“. Като чете писмото, той се спира, мисли какво иска да каже тя с многоточието – много проста работа: точките са пари, златни колелца – английски или американски. Казваш за двама млади: „Много се обичат тия млади“; погледнете писмата им, за да видите на колко места има многоточие. Който се жени с многоточие, свършва пак с многоточие; женете се така, че нито едно многоточие да не влиза в писмата. Думите *ако* и *прочее* ще изхвърлите навън, речта ви трябва да бъде определена; кажете: „Аз ще ти бъда верен тъй, както съм верен на своите ум, сърце и воля, както съм верен на своите Дух и душа“ – тогава дайте ръката си, това е характер. И дори да не ни избави нашият Бог, ние трябва да сме готови да жертваме всичко за Него.

„Трима младежи паднаха вързани в огнената пещ“ – те са познавали Истината, затова четвъртият слезе между тях: за да види какво става. Те били девствени души, три възвишени Ангели, възплътени на Земята нито като мъже, нито като жени. Питам слизал ли е вашият Ангел при вас – това е въпрос, на който не можете да отговорите. Казвате: „Да видим още какво има да ни се каже“ – аз ви казах една от великите истини на Живота. Казвате: „Чакайте!“ – няма какво да се чака; оня, който тръгва на път, казва ли на трена: „Чакай“? Когато учителят преподава, учениците вече са приготвили тетрадките

си; трябва ли да кажат на учителя си да чака малко, докато ги извадят? Те трябва да бъдат на местата си поне пет минути порано – Слънцето не чака.

И тъй, освободете се от всичко, което ви спъва – аз виждам в умовете и сърцата ви толкова изопачени мисли и чувства, че сам се чудя с какъв маркуч да ги изчистя отвътре. Че ще се очистите, че ще минете през огън, че ще паднат око-вите ви, в това не се съмнявам; важно е да не минавате през излишни страдания. Задайте си въпроса дали бихте издържали изпита на тримата момци и не бързайте да отговорите. Не бързайте да кажете на някого, че го обичате – Любовта не бърза; тя и не говори – тя казва и върши. Кажеш ли на някого, че го обичаш, аз ще те запитам готов ли си да дадеш за него всичко. – „А-а-а...“ Тогава няма защо да казваш, че го обичаш. Или всичко ще дадеш, или нищо – който търси Любовта, трябва да даде абсолютно всичко.

Казвам: влезте в хармония с цялото Битие; ще ударите с нож, за да прережете всички стари връзки и да кажете: „Всичко наново“. Не казвайте, че се отвращавате от своето минало – върнете се в него и благодарете за всички страдания, които сте минали; целунете ръка на оня, който ви е мушнал с нож, целунете ръка на оня, който ви е взел парите – който ви е мушнал с нож е искал да изтече кръвта ви, за да не извършите голямо престъпление; който ви е взел парите, ви е освободил от разврат.

Ще приведа следния разказ: един богат търговец имал две деца – момче и момиче, които оставил на грижите на свой слуга, в когото имал пълно доверие. След време той умрял и слугата намислил да лиши от наследство малките, затова ги продал като роби. След големи страдания, скитания и лутания цястието се усмихнало и на тях: момичето пораснало, станало красива мома, която след време се оженила за царския син на съседното царство – така тя станала царица; след дълги лутания и момчето успяло да заеме високо положение в държавата. Царят на тази държава започнал война със съседния цар, където живеел предишният им слуга. Синът на търговеца решил да иска сметка за наследството от техния бивш благодетел и започнал да го търси из цялото царство, докато най-после го намерил – той живеел богато и охолно с жена си, с петте си дъщери и синове. Сестрата, когато научила от брат си за положението на техния бивш слуга, разказала цялата история на мъжа си и решили да го хванат и заслужено да го накажат. Не се минало

много време, слугата изгубил дъщерите си една след друга, а после изгубил и четиримата си синове, които били отвлечени някъде далеч; след това пропаднали къщите, имотите и нивите му, започнал и добитъкът му да умира, докато един ден той останал свършено сам, беден и окъсан. Казал си: „Защо ми даде Бог толкова наказания?“ и най-после му дошла мисълта, че наказанието е за направеното престъпление – продаването на децата на господаря.

Казвате, че това е разказ – да, разказ, който става всеки ден в живота. Питам не мислите ли, че сте продали сина и дъщерята на вашия господар: къде е вашият Дух, къде е вашата душа – не сте ли ги продали? Казано е в Писанието: „Какво се ползвам, ако спечеля цял свят, а продам душата си?“. Страданията реформират човека – те събуждат висшето му съзнание, докато най-после той реши да води чист и свят живот. Това, което става сега в света, се дължи на вашите деца, които ви изпращат отгоре наказание. Кажете ми кой слуга или господар, коя жена или кой мъж не са изневерили на Бога? Няма човек, който да не е изневерил на Бога, и то не само за момент, но през целия си живот. Кой е бил честен и искрен към Бога? Ето защо на всички хора казвам да се облекат във вретище и да заживеят по нов, духовен начин.

Казвате: „Ние сме от високо произхождение, ние, българите, сме измъчвани от съседните народи“ – оставете това. Всички хора, всички народи, заедно със своите свещеници и проповедници, всички мъже и жени са вършили големи престъпления. Всички трябва да се обърнете към Бога и да кажете: „Господи, ние сме извършили много престъпления, отдалечили сме се от Тебе – искаме да започнем нов, чист живот“. Вретище на всички, покаяние, а не насилие – престанете вече тоя да колите, оня да бесите; от всички се иска покаяние, а не от един. Откажете се от всички богове и заживейте с новото разбиране на Великата Любов. Какво правите сега – делите се на православни, на хора от нови учения; турете рязко ножа на старото и кажете: „Всичко или нищо“.

Казвате: „Добре ни говориш, но чакаме добри условия“ – какви ще бъдат тия условия? Утре ще дойдат червейчета да изядат всичко, което имате. Ако гърците ви наричат дебелоглави, не може ли главата ви да изтънее? Като ме слушате, някои от вас се огорчават, наскърбяват и казват: „Прекали го много“ – вие не прекалихте ли? Ако имате приятел, който ви казва истината, това съм аз – посочвам ви пътя, който трябва

да следвате. Да забравим миналото, да целунем ония ръце, които са ни причинили най-големите страдания, да забравим грешките и да заживеем с добродетелите си.

Питам ви сега: има ли хармония между вас, къде е хармонията? В Православната църква я няма, в Евангелската църква я няма, в Будистката я няма, в Новото учение – също. Тук идват много хора, но със стария си багаж; не приемаме такива – ако старото влезе тук, ще иска да му се слутува. Ние искаме да живеем в името на Великата Любов и като каже някой, че ви обича, да знаете, че обича; и ако някой каже, че ще направи нещо, да знаете, че ще го изпълни, както обещава. Казвате: „Няма условия за това“ – за Доброто всякога има условия. Не мислете, че Бог иска това от вас – Той гледа спокойно на всичко и казва: „Моите деца спят още, лош сън сънуват“. Детето спи неспокойно и вика в съня си.

- Какво има, мама?
- Сънувах нещо лошо.
- Какво сънува, мама?
- Гонеха ме.
- Няма нищо, сън е това.

На сутринта майката казва: „Снощи детето ми сънува лош сън, умът му щеше да изхвъркне от страх“. И аз казвам: „Няма нищо, мама, сън е това“, но Господ казва: „Спят моите деца и лоши сънища виждат“. Казано е в Писанието, че в последните дни хората ще пророкуват. Желая на всички да пророкувате и видения да имате – така да заговорите във вас Любовта. Тя още не е дошла между вас.

Не искам да ви обезсърчавам, но казвам веднъж загинаги да турите кръст на миналото. Не забравяйте миналото, но кажете: „Започвам в името на Любовта, отварям нова страница в живота си и колкото съм бил лош, толкова добър ще стана – ще градя в името на Любовта и ще подам ръка на всички, нека се носи Живото Слово по цял свят“. Бог, Когото ви проповядвам, е особен – никога не сте слушали Неговия глас, никога не сте виждали Неговото лице; Той не живее в църкви, нито в Йерусалим – Той слиза от Своето жилище и иде между вас. Обърнете се към Него, а не към мен; заблуждение е да се кланяте на човек – ето една Истина. Някои казват, че трябвало да вярват в мен – не вярвайте абсолютно в никого. Това да не ви обижда – не вярвайте и в мен, не вярвайте и в себе си. Това не значи да нямате вяра в нищо, но обръщам погледа ви към Бога: вярвайте в Божията Любов, която урежда всички неща –

това е великото и мощното в света. Желая всички да станете безверници, тогава ще ликвидирате с всичко старо. „В какво да вярваме?“ – в Любовта, в онази единица, която променя всички величини, която осмисля живота и полага основа на Новия живот. Изхвърлете от ума си всички философи, които са говорили за Бога, и кажете: „Искаме да видим този Бог, Който иде за пръв път и по нов начин в света – искаме сами да Го видим с очите си, без никакви посредници“ – това се отнася до ония, които се отказват от частната собственост, от своето минало, а не за ония, които казват: „Да си помислим малко“.

Върнете се сега по домовете и носете в умовете си мисълта за Седрах, Мисах и Авденаго. Началните букви на тия имена са С, М и А. Каква френска дума бихте образували от тия букви? *C'est moi*. На български бих образувал думата *семена*.

На кой Господ искате да служите сега? Ще кажете, че искате да служите на Господа Исуса Христа, Който е живял преди две хиляди години на Земята и бил разпнат на кръст – радвам се, че вярвате в Христа, но къде са плодовете на вашата вяра? Нали на кръста Христос каза: „Господи, прости им, те не знаят какво правят!“ – защо след тия думи още имате грехове? Какво направиха европейските народи, последователи на Христа – казаха ли те като Христа същите думи, когато бяха разпнати на кръст? Свещениците казаха ли като Христа? Сега се събират на конференции да оправят работите си – не, с лъжа светът не се оправя. Един ден ще държа беседа, в която ще докажа математически защо светът не може да се оправя с лъжа; ще докажа как се е създала лъжата като величина.

Обърнете се към вашата душа, зада намерите оня Живот, който още не е пипнат и за който нищо не знаете – обърнете се към себе си и започнете Новия живот. Върнете се по домовете си и започнете да работите, без да говорите; новият живот ще произведе потресаващо действие върху вас и ще ви преобрази. Няма да се объркате, но ще станете герои – нова сила ще се влее във вас и ще трансформира условията, в които живеете. Вашият вътрешен свят ще се измени, а с това заедно и целият външен свят; тогава Господ ще каже: „Понеже вие се изменихте, и аз ще изменя отношенията Си към вас“ – това значи да дойде мирът на Земята.

Върнете се по домовете и намерете къде са вашите Седрах, Мисах и Авденаго. Единият живее в ума – ще го търсите на Небето; другият живее в сърцето – ще го търсите в Астралния свят; третият живее на Земята, а четвъртият иде

сега отгоре. Понеже страданията ви са големи, Бог изпраща своя лъч и казва: „Голям вик се чува от Земята – иди да видиш какво става там, за да се сложи край на тия страдания“.

Като ме слушате сега, някои казват: „Говори ли истина-та този човек, или ни замотава?“. Това, което ви говоря, може да се опита – аз съм ви давал различни методи, препоръчвал съм ви много опити, но досега никой не ги е приложил, за да опита силата им. Много опити сте правили, но не и тоя – сериозният, решителният опит. Понеже ви казах да не вярвате в никого, няма да вярвате и в себе си; не се обезсърчавайте – казвам ви да не вярвате в това, което сте днес, а вярвайте в онова начало, което някога е живяло във вас – в Божественото начало; не какви сте днес, но какви сте били първоначално, при създаването на света – върнете се в онова време и кажете: „Това сме ние“. Когато дойдете до това състояние, тръгнете напред.

Приемете Любовта, която иде вече в света – тя ще ви направи щастливи, тя ще ви покаже къде са вашите възлюбени. Нали сега сърцата ви горят от Любов? Казвате: „Сърцата ни туптят“; сърцата ви туптят, но вашите възлюбени ги няма още – те сега слизат на Земята. Вие виждате само техните отражения, затова се разочаровате и казвате: „И моят възлюбен има слабости“ – да, Истината още не е в тях; когато дойдат възлюбените ви отгоре, тогава ще разберете Истината.

Питам обиждате ли се от това, което ви говоря – ще ме държите ли отговорен за думите ми? Аз не обичам да нося отговорност за това, което говоря – искам още сега да си платя. Не искам да кажа особеното си мнение, но искам още сега да се отплатя. Казвам: този е истинският път, но само за чисто-сърдечните, които искат да се развиват и да живеят при новите условия. Изведнъж не може да хвъркнете горе, обаче Новият живот изисква ново разбиране; Природата не търпи нищо старо – не е възможно в бъдеще да живеете като гъсеници и буби. Ония, които идват след вас, могат да живеят като вас, но вие не можете да живеете по стар начин – влезете ли в пещта, оковите ви ще паднат. Сега всички сте в пещта и желая на всички да паднат оковите, да дойде четвъртият между вас и да кажете: „Няма друг Бог като този на Седрах, Мисах и Авденаго, няма друг Бог като Този, Който туря ред и хармония между всички братя, сестри и приятели, няма сила, подобна на Любовта“; щом е така, приемете Любовта съзнателно, според законите на абсолютното отричане. Когато се отказваш от дявола, Църквата те пита: „Отричаш ли се от дявола?“ – „Отричам се“;

това значи да не вярваш в дявола, който е наредил всичко в света: той е обхванал Божествените работи, държи ги в ръцете си и под тях е поставил своя подпис. Кажете си: „Отричаме се от всичко старо, от всичко дяволско“.

И тъй, няма бог, като Бога на Седрах, Мисах и Авденаго. Желая да се върнете към вашия Бог, Той е и мой Бог – моят Бог е и ваш, Той е един. Откакто светът съществува, за пръв път Той праща един лъч към синовете на човечеството и казва чрез пророка: „Обърнете се към Мене, приемете Моята Любов, приложете Моя закон: внесете братството навсякъде, сложете насилието настрани, нито помен от лъжата; събудете се, Мои деца, за да не виждате страшни сънища, за да не се срами Небето от вашите думи и дела!“. Желая на всички когато се върнете по домовете си, да се откажете от миналото, че когато дойдете следната неделя, поне една десета от вас да сте излезли от пещта.

Напред, другари, напред – сражението е ваше, не се колебайте! Сега вие стоите и се питате как ще стане тая работа – напред, нищо повече. Така се каза и за тази война: „Напред!“ – и войната се започна. За всяка работа се казва *напред*. Социалистите казват: „Напред, другари!“, аз казвам: „Напред, братя!“. Напред, българи, ще дадем главното сражение по всички правила, ще открием артилерийски огън по всички правила.

Напред, да живее Братството! Амин. Единственото нещо, което отсега нататък ще живее, това е Братството – то ще владее над всичко. Който не може да живее като брат и сестра, той не може да бъде гражданин на Новото царство на Земята.

17 април 1921 г., София

В РОВА НА ЛЪВОВЕТЕ

*Тогаз царят заповяда, та докараха
Даниила и го хвърлиха в рова на лъвовете.*

Даниил 6:16

*И виделината свети в тъмнината, и
тъмнината я не обзве.*

От Иоанна 1:5

Този цар бил приятел на Даниил. Прочетете цялата глава, за да видите как е станало това.

Във връзка с прочетения стих от *Книга на Даниила* ще прочета петти стих от първа глава на *Евангелие от Иоанна*: „И виделината свети в тъмнината, и тъмнината я не обзве“.

Съвременните културни хора в каквото положение и да се намират се нуждаят от правилно разбиране на Живота. Не е достатъчно само едно външно разбиране, не е достатъчно само да кажеш, че разбираш – от разбиране до разбиране има разлика; аз говоря за онова разбиране, което е в сила да създава и гради, аз говоря за онова знание, което внася ред и порядък в света, което внася хармония между хората.

Мнозина се спират върху думата *знание* и казват, че според апостол Павел знанието възгордява. Наистина, Павел казва, че знанието възгордява, но Любовта назидава; аз добавям: знание, придружено с Любов, облагородява. Който не притежава Божествената Мъдрост, е способен да разединява – той носи със себе си чук, за да раздробява камъните. Аз виждам всички културни хора в положението на ония, които изпълняват трудовата повинност: те носят чукове, за да трошат камъните – от едрите правят дребни и павират улиците.

Днес в никое общество не можете да намерите двама души на едно мнение – единият казва: „Чакай да ти кажа своето схващане по тоя въпрос“ и другият казва: „И аз искам да ти кажа своето схващане“; след това започват да спорят кой е прав, кой е крив. Ако двама пияни се търкалят в калта и след това спорят кой по-малко се е окалял, има ли някаква философия в техния спор? Единият казва: „Аз пих по-малко“; какво от това – и двамата са пияни, и двамата се търкалят по земята. Съвременното общество не решава въпросите принципно, но казва, че хората трябва да бъдат морални. Аз имам особена

представа за морала. Някои казват: „По-малко да се лъже, по-малко да се краде“ – не е въпросът в това по-малко да се краде и лъже, но вие сте дошли до такава едностранчивост на нещата, която се е отразила болезнено върху вашия организъм: вие сте крайно честолюбиви, приличате на електрически бутон или на бомба – достатъчно е някой да бутне бутона, за да светне или изгасне, а ако сте бомба, веднага ще експлодирате.

И тъй, когато четете съвременната литература, ще видите, че между сегашното общество и това във времето на Римската империя има известна аналогия – голям упадък има в съвременното християнство и вместо да търсят изходен път, сегашните хора търсят начин как да укрепят това, което се събаря; те приличат на търговец, който фалира: той търси от-тук-оттам пари, дано закърпи някак положението си. Същото е и в науката. Ние сме достигнали до крайния предел, откъдето повече не може да отидем – защо? Органиите на човека, т.е. силата, с която той работи, не е в състояние да мине извън тоя предел, но да спре на това място не може – затова Природата ще го застави да събуди в себе си ония благородни възвишени сили, чрез които ще продължи пътя на своето развитие. Дали ме разбирате, или не, не е важно; Живата Природа ще ви застави да ме разберете, както заставя водата да кара машини – турят вода в парния котел, нагряват я и когато се превърне на пара, тя кара машината: пуф-пуф. Един ден и вие ще влезете в котела и ще пухкате. Мъжът не е доволен от нещо – пуфти, жената не е доволна – пуфти; мъжът, от една страна, *пуф*, жената, от друга страна, *пуф*, докато колелата започнат да се въртят и да движат машината. Учителите, от една страна, ще кажат *пуф*, учениците, от друга страна, ще кажат *пуф*; свещениците, от една страна, ще кажат *пуф*, паството, от друга страна, ще каже *пуф*, докато най-после колелото на Живота започне да се движи и върви напред.

„Хвърлиха Даниила в рова на лъвовете.“ По характер Даниил е противоположен на тримата момци Седрах, Мисах и Адвенаго – изпитът, на който бяха подложени те, имаше политически характер. Изпитанията, през които минават хората, имат различен характер – индивидуален, семеен, обществен, народен и общочовешки. Сега българите минават през изпитания. Каквито и да са изпитанията, от какъвто характер и да са, те имат нещо общо. Българите са в огнената пещ, както тримата момци – Съглашението¹⁵, ги е поставило в пещта и казва:

- Парици, парици трябва да дадете!
- Чакайте малко да се съвземем.
- Не, парици ще давате!

Българите се намират в положението на един търновски адвокат, който нямал пари в джоба си и трябвало да претърпи голям бой. Той пътувал от Търново за Севлиево и за да не го оберат, изпразнил джобовете си още у дома и така тръгнал на път. Обаче по пътя го срещнали разбойници, обискирали го, но нищо не намерили в джобовете му и ядосани от своя неуспех, те го запитали: „Нали си адвокат, печелиш, защо не носиш пари в себе си?“, за наказание го набили добре и така го пуснали да си върви. Той си казал: „Друг път ще нося малко пари в себе си, за да задоволя разбойниците, че да не ме бият“.

Сега налагат българите на общо основание, а те казват: „Ние страдаме от съгласенците“. Защо ги налагат – защото не носят пари със себе си; казват им: „Къде са парите ви?“. Вестниците изнасят различни причини за това, всъщност една е причината: българите страдат, защото нямат пари да платят дълговете си; ако България има два и половина милиарда в злато, за да плати дълга си, веднага боят ще престане.

„Хвърлиха Даниила“ – в тая глава се изпитва само един човек – Даниил, а в миналата беседа говорих за изпита на трима мъже, които заставяха да се поклонят на златния образ. А на Даниил забранявах да се моли на своя Бог, казваха му: „Нямаш право да следваш своето убеждение, ще постъпваш според нашите изисквания“. Неприятелите му го предадоха на царя, който издаде следната заповед: „Ако в продължение на тридесет дни някой направи прошение на какъвто и да е бог или човек, освен на царя, да се хвърли в рова на лъвовете“. Понеже Даниил не изпълнил тая заповед, а се молел по три пъти на ден на своя Бог, царят заповяда да го хвърлят в рова на лъвовете. Аз наричам изпита на тримата момци *изпит на сиромашията* – когато човек се мъчи да свърже двата края в едно, той е в огнената пещ, където се бори с мъчнотиите; вторият изпит, на Даниил, е *изпит на богатството* – когато забогатее, човек побеждава външните мъчнотии; той има знание, затова идват вътрешните изкушения. Сегашният свят минава през първия изпит – изпита на тримата момци; християните, както и вие, минавате през втория изпит. Ако ви хвърлят при лъвовете, ще издържите ли на своите убеждения? Лъвовете представляват ноктите, т.е. грубата сила в света – ще се подчините ли на тая сила? Когато хвърлили Даниил в рова

на лъвовете, той успял да ги укроти. Вашата душа е хвърлена вече в рова на лъвовете – можете ли да ги укротите, или те ще забият ноктите и зъбите си във вашата кожа и ще я одерат? Трябва ли да излезете от рова на лъвовете и да признаете, че нямате убеждение? Влезте в смисъла на молитвата и ще разберете защо Даниил се е молел на Бога по три пъти на ден – той е черпел сила от Бога. Все трябва отнякъде да се черпи сила: можеш да черпиш сила от семейството си, от обществото, от народа си, както и от цялото човечество. Не мислете, че човек сам по себе си е силен; да мислиш, че като имаш убеждение, си силен, сам се лъжеш – силен си, защото черпиш жива сила отнякъде. Жива сила е оная, която гради – тя е съзнателна, неразделна сила; ако се опитате да я разделите, тя сама по себе си се губи, не може да се прояви, затова е казано в Писанието: „Това, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва“.

„Хвърлиха го в рова на лъвовете.“ Понеже Даниил знаеше опасността, пред която се намираше, молеше се по три пъти на ден. Както хората ядат по три пъти на ден, така и той се молеше по три пъти на ден – значи законът за яденето е същият както и законът за молитвата. Когато се лишава от ядене, човек усеща някаква липса; когато душата се лишава от молитва, също усеща някаква липса. Молитвата не е механичен процес, но вътрешна нужда на душата – тя е общение на душата с Бога; молитвата е реалност, а не сянка; това, което в даден момент дава сила на ума, на сърцето, на душата и на Духа, е реално – вън от човека реалност не съществува. Който разбира вътрешния закон на Реалността, той гледа еднакво на всички неща; ако не разбира тоя закон, човек вижда нещата ту в една, ту в друга форма – ту по-трудни, ту по-лесни за прилагане. От погледа на човека към Реалността се определят отношенията му към Първата причина на нещата. Животът на силния човек е лек и приятен, а на слабия – пълен със страдание. Слабият и малодушен човек често попада на опасни места; той не изпълнява задълженията си, не издържа на обещанията си, затова се принуждава да лъже; слабият не мисли и не чувства право; той не обича да работи, затова е подобен на търтеите – всякога търси лесните работи.

Един български земеделец, отегчен от тежката полска работа, решил да си намери по-лека работа, да си почине. „Дотегна ми вече да работя земята с ралото, ще си потърся друга някаква работа“ – си казал той и дошъл в града, че дано намери каквото търси. Отишъл в няколко учреждения, но всички работи му се

видели тежки. Един ден, като минавал през градската градина, видял как капелмайсторът маха с пръчицата си, а пред него седят музиканти и свирят; „Е, тая работа е тъкмо за мен – казал си селянинът, – ще махам с пръчицата, а музикантите ще свирят“ – и веднага поискал да го назначат за капелмайстор на музиката.

Днес всички хора са подали заявление до Бога да ги назначи капелмайстори, за да махат с пръчицата – те намират смисъла на живота в махането на пръчицата. Всички хора бягат от мъчнотии и страдания и говорят за ядене и пиене, за развлечения; всички говорят за последните пиеси, които се дават в *Модерен театър*, в *Ренесанс*¹⁶. Колко по-хубави пиеси от тия аз виждам да се играят по софийските улици и актьорите, които играят в тия пиеси, са естествени – те играят без пари, непринудено: колко мъже и жени играят на сцената в своя дом, без да очакват някакво възнаграждение, колко деца взимат участие в тая пиеса и всички играят безплатно; като наблюдавам тая игра, казвам: „Браво, вие сте безкористни актьори – никой не ви плаща, никой не ви ръкопляска, но въпреки това продължавате да играете“.

„Хвърлиха го в рова на лъвовете.“ Когато четете живота на Даниил, виждате, че той е разполагал със Знание и Мъдрост: от предсказанията, които е дал преди хиляди години, виждаме неговата Мъдрост и че е познавал законите не само на тогавашната наука, но и на сегашната – той бил кабалист. Когато издържал изпита, заел едно от най-високите места във Вавилонското царство. И вие минавате през изпита на Даниил: ще ви хвърлят в рова на лъвовете (между грубите сили) и ако издържите тоя изпит, т.е. ако се справите с грубата сила на вашата природа, ще излезете от рова и ще влезете в Новата култура – това значи да бъдете господари на положението си. Кой са лъвовете – човешките страсти; няма по-груба сила от страстите, няма по-страшни лъвове от човешките страсти; те са разрушавали и царе, и владци, и учени, и философи – никой обикновен човек не може да устои на страстите.

Един светия се отличавал с голямата си чистота и святост, при него се стичали много хора, за да ги кръщава с полагане на ръце върху главите им. Най-после при него дошла една млада красива мома, голяма грешница; тя се разкаляла и пожелала да се кръсти, за да влезе в новия живот. Когато я видял, светията започнал да бяга – той бягал, но и тя бягала след него и го питала: „Защо бягаш, аз се разкаях, искам да изправам живота си“. По пътя го срещнал Йоан Кръстител и го запитал:

– Защо бягаш?

– Срегнах една опасна жена, не искам да я кръстя!

Йоан Кръстител го спрял, прекръстил го и му казал:

– Сега можеш да продължиш работата си.

Светията се върнал, кръстил жената и след това си казал: „Най-после кръстих и тая жена“.

Не ти я кръсти, а Йоан Кръстител – същото се случва и с вас: щом се намерите пред някаква опасност, веднага бягате; Христос ви среща на пътя, прекръства ви, вие се връщате и когато се справите с опасността, казвате: „Аз победих“, но Христос казва: „Ти не победи, Аз победих“. Нешастието на съвременните хора се заключава в мисълта, че те сами всичко си правят – всъщност никой сам не върши работата си. Питам колко от сегашните младежи могат да кръстят такава жена, колко от сегашните жени могат да кръстят такъв мъж – това не е за упрек, но казвам: вие сте далеч още да разберете човешката душа, вие не знаете още какво представлява душата, ето защо всяка външна форма може да ви съблазни.

„Хвърлиха Даниила в рова на лъвовете.“ В лицето на Даниил виждаме човек с установен характер, с непрерывна Любов към Бога. Който има Любов към Бога, само той може да се моли; който не люби, не може да се моли – молитва без Любов не съществува. Човек говори добре или се моли дълбоко, когато изпитва силни чувства на страдание или радост – когато обича някого, човек го посреща добре, говори му любезно и с Любов. Аз не говоря за молитва, предизвикана от страх – това не е молитва. Под *молитва* разбирам връзка, общение с Бога. Ще се молиш като детето – ще кажеш: „Господи, когато слизах от Небето, не предвиждах какво ме очаква на Земята; излязох чист от Тебе, но се опетних, греших, без да искам, не изпълних задължението си към Тебе, прости ме и оправи пътя ми!“. Щом кажеш истината, Бог веднага ще те упъти; кажеш ли, че си грешник, без да кажеш къде и как грешил, ти не си готов да говориш истината. Грешник може да бъде мъжът към жена си, жената – към мъжа си, баща и майка – към децата си, приятел – към приятеля си. Когато не изпълниш задължението си към децата, към жена си или към мъжа си, ти си грешник.

Питаш: „Какво задължение имам към жена си?“, ти знаеш по-добре от всички: когато си слизал от Небето, ти си поел задължение към своята жена да ѝ помогнеш, да я повдигнеш. – „Пред кого съм поел това задължение?“ Пред Господа – ти си

обещал да се ожениш за тая жена, да ѝ бъдеш верен; Бог казва: „Ако изпълниш обещанието си, и Аз Съм готов да ти помогна“. Щом слезеш на Земята, забравяш задължението си и казваш: „За тая жена ли ще се ожения – толкова жени има на Земята“; много жени има, но за всеки човек е определен само един изпит, за всеки мъж е определена само една жена – имаш ли много жени, развратът хлопа на вратата ти. Казано е в Писанието: „Двуличният човек е непостоянен в пътищата си“ – само един морал, само един закон е нужен на човека. Сегашният живот е приготвяне за бъдещия. Много естествено – ще излезете от тоя свят и ще влезете в другия, ще излезете от училището и ще влезете в обществото, между висококултурни и интелигентни хора, които не търпят никаква лъжа и измама. Щом не можете да кръстите една красива мома, ангелът ви е слаб.

„В рова на лъвовете“ – и вашата душа е в рова на лъвовете. Днес човек се проявява такъв, какъвто е в действителност. Животът го подлага на различни изпитания и противоречия, за да види своето вътрешно безверие; днес хората не си вярват един на друг: говориш с някого, който ти вярва, но на другия ден той се отказва от теб, не ти вярва вече – кой губи от това? Който не вярва, пръв той губи – отдалечава се от Първоизточника на Живота, губи своята вътрешна сила и в резултат на това осакатява ума си. Мъж или жена, всеки трябва да дружи с благородни хора, не със знатни – не всеки виден и знатен човек е благороден. Понеже интересите на хората се преплитат, те мислят, че дружбата им с професори, министри и доктори ще им принесе голяма полза; важно е човек да бъде благороден, независимо от положението, което заема. Силата не е признак на благородство; да си физически силен е едно нещо, да си духовно силен е друго – първият носи бомби, пушки и всеки момент може да убие човека, а вторият не носи никакво оръжие, но където влезе, помага и повдига хората. Вътрешната, духовната сила определя достойнството на човека. „В рова на лъвовете“ – какво спечелихте вие, които хвърлихте душата си в тоя ров?

Казва се, че цар Дарий, който заповядал да хвърлят Даниил в рова на лъвовете, не могъл да спи цяла нощ. Рано сутринта той отишъл при рова и с плачевен глас извикал:

– Данииле, Бог твой, на Когото служиш непрестанно, можа ли да те освободи от устата на лъвовете?

– Можа, царю.

– Да си жив век!

Тогава Дарий заповядал: „Извадете Даниил от рова и хвърлете там неговите неприятели с жените и децата им!“. Когато и вашата душа бъде хвърлена при лъвовете, тя не трябва да спи, но да бъде будна – цяла нощ да се моли, за да издържи изпита си; Христос казва: „Бъдете будни, за да издържите изпита, през който душата ви минава“. Сега всички хора – мъже и жени, минават през тежък изпит и бъдещото поколение – вашите деца, ще кажат дали сте издържали изпита, или не: ако го издържите, ще излезете от рова със светнало лице; ако не го издържите, лицето ви ще потъмнее.

„И виделината свети в тъмнината, и тъмнината я не обвзе“ – тъмнината показва ония условия, при които човек жертва Възвишеното, Божественото, за да постигне известно удоволствие; виделината показва ония условия, при които човек расте и се развива правилно. Съвременният обществен живот се нуждае от характери, подобни на Даниил – как може да се съградят бъдещото общество и бъдещите партии без такива характери, как би се организирано човечеството без такива характери? Какво виждаме днес – всички партии, всички общества и народи вървят по един и същ път; ако това продължава и в бъдеще, всичко ще се разкапе. Всички народи и общества са дошли до фазата, където благородството и човештината трябва да вземат надмощие; сегашните християни казват: „Един ден, когато цялото човечество се облагороди, ние ще вземем своя дял“ – не чакайте това време. Човечеството е съставено от индивиди, от които всеки трябва да мине своя изпит, но това няма да стане изведнъж – всеки на своето време.

Никой не може да влезе в Духовния свят, докато не издържи успешно своя изпит; Духовният свят е съвършен, следователно ще издържите изпита си на Земята и след това ще влезете в Духовния свят. Никоя жена не може да получи Любовта на мъжа си, докато не издържи своя изпит в рова на лъвовете; никой мъж не може да получи Любовта на жена си, докато не издържи изпита си в рова на лъвовете – същото се отнася и до обществата, както и до народите: никое общество, никой народ не може да напредне, докато не издържи своя изпит. Какво може да очаква една жена, която е в състояние да пожертва живота на своя мъж, както и живота на десетки мъже; какво може да очаква един мъж, който е пожертвал живота на много жени? Има статистика, от която се вижда как жени и мъже са готови на най-големи престъпления: едни други се изнасилват, убиват, и това става

в съвременното общество – как ще си обясните това явление? Ние казваме, че тук действа законът на израждането; това се върши от хора, които се крият под името християни, които се молят по няколко пъти на ден. Ако бихте видели живота на съвременните религиозни и светски хора във всичката им голота, бихте се ужасили – страшен е вътрешният разврат, вътрешната нечистота в човека. Сега аз не искам да изнасям греховете ви, нито да говоря за изпита, който ви предстои, но казвам, че всеки човек е подложен на изпит; за да се издържи изпита, не се допуска абсолютно никакво колебание: когато жената срещне красив мъж, окоето ѝ не трябва да трепне – тя трябва да си остане девствена, нищо да не я съблазнява. Мъжът ѝ казва: „Не мога да живея без теб“, обаче утре ще срещне друга и на нея ще каже същото – долу тоя вълк, тоя демон; демоните трябва да слязат в центъра на Земята и там да прекарат хиляди години, докато изкупят греховете си. Мислите ли, че Бог, т.е. Любовта, ще ги спаси? В бъдеще хората ще се лишат от възможността да грешат – това ще бъде наказанието им.

Казват за някого, че заема високо обществено място – какво от това, важно е какъв характер има човек. Покажете ми един честен българин, който през целия си живот да е останал девствен, покажете ми една такава българка! Не казвам, че абсолютно няма, но колко са те – колко българи и българки могат да издържат изпита си? Когато ги поставят на изпит за Христа, за народа, не могат да издържат, пропадат и после всичко отива по дявола. – „Да се бием за отечеството!“ Бийте се, но идейно, с дълбоко вътрешно разбиране: ако отиваш да се биеш без вътрешно убеждение, че изпълняваш своя дълг, по-добре не ходи; ако вярваш, че изпълняваш дълга си, бий се за отечеството си. Всяко нещо трябва да става с желание – да бъдеш верен на себе си; когато някой вярва в нещо, а върши друго, това е престъпление – при това положение как ще се повдигнем? Казвате: „Да бъдем честни българи, да бъдем истински християни“ – това са методи, чрез които човек може да се повдигне, но затова трябва да се постави на изпит; неговата честност ще бъде подложена на изпит и ако не лъже, не краде, той е честен човек. Можете ли да намерите днес в България човек, който никога не е лъгал? Ако намерите такъв, България ще бъде най-великата държава – той ще бъде рядък скъпоценен камък; ако не се намери такъв човек, къде остава културата?

Често вие говорите за Небето, за Господа и казвате: „Да ни прости Бог греховете!“; никакво прощаване вече – Бог е приключил с крадците, лъжците и разбойниците, Той казва: „Не прощавам на тия, които са Ме лъгали деветстотин деветдесет и девет пъти“. Това не показва, че Той мрази, но ще постави всички хора на изпит, за да изкупят всички лъжи – за колко години могат да се изкупят? На година по една лъжа, значи за деветстотин деветдесет и девет лъжи – деветстотин деветдесет и девет години; също така и за всяка кражба по една година – за деветстотин деветдесет и девет години ще се изплатят деветстотин деветдесет и девет кражби. Когато съберете деветстотин деветдесет и девет плюс деветстотин деветдесет и девет, равно е на хиляда деветстотин деветдесет и осем години; ако направите деветстотин деветдесет и девет убийства, ще ги изплатите също за деветстотин деветдесет и девет години – колко хиляди години трябва да се изплаща всичко това?

Не мислете, че Божественият закон, Божията Любов са празна работа – мина времето на обикновените неща, иде вече Новата Любов, за която е казано, че е огън всепояждащ; тя ще повдигне добрите хора, а лошите ще горят, ще минат през големи страдания – тя ще ги прекара седемстотин седемдесет и седем пъти през себе си, като ги слага и вади от огъня, докато ги пречисти абсолютно, и след това ще ги пита: „Ще грешите ли още?“ – „Няма повече“. А какво ще бъде вашето положение в Новата Любов?

Една гъска вървяла със своите гъсета, а гъсокът вървял пред тях. Отнякъде излязъл един плъх и хванал едно гъсе. Гъсокът сграбчил плъха и го потопил във водата; после го извадил, видял, че е още жив, пак го потопил и пак го извадил, докато плъхът престанал да мърда. Тогава гъсокът го запитал: „Ще вземаш ли моите гъсета – мислиш ли, че аз съм глупав гъсок?“ . Сега и на вас казвам: мислите ли, че може да си играете с Бога? Той ще ви хване, както гъсокът хванал плъха, ще ви потапя и вади от водата, докато желанието ви да правите пакости изчезне. Аз произнасям една присъда, която ще опитате дали е права, или не – ония от вас, които са праведни, ще ме слушат. Всеки порок трябва да се впрегне на работа, използвайте силата на Даниил като нож, за да режете с него. Не може ли жената да устои на изкушението на един мъж, не може ли мъжът да устои на изкушението на една жена? Трябва ли да те съблазнява касата, трябва ли да те съблазнява агнето? Всичко може

да те съблазни, но и на всичко можеш да издържиш. Вървиш, виждаш една хубава кокошка, но нямаш пари; вечерта минаваш край курника, влизаш вътре и хващаш кокошката – защо те съблазни кокошката? Ами ако те хванат в курника?

В едно варненско село една лисица се научила да дави кокошките на един богат селянин. За да опази кокошките си от лисицата, той направил курник с високи стени. Една вечер лисицата влязла в курника, издавила няколко кокошки, но не могла да излезе вън. На сутринта селянинът я видял в курника и извикал: „Ха сега, улових ли те – сега пък аз ще туря твоята кожа на гърба си“. И ние постъпваме като лисицата – днес удавим една кокошка, утре друга, докато Господ ни хване и каже: „Ти ли си, дете влизаш в курника и ми давиш кокошките – Аз ще те науча“; може да си министър, съдия, учител, свещеник – безразлично е, аз говоря общо за греховете на всички хора. Следователно вие трябва да бъдете безпощадни към своите слабости.

От всички хора се изисква абсолютна чистота. Хората от различните партии трябва да бъдат чисти като диамант – да нямаме нужда от никакви полици. Днес, за да ти дадат пари назаем, трябва да се подпишат най-малко двама души; ако не издържа на задълженията си, трябва да дойде стражар да ме вземе. Ако аз трябва да представя двама поръчители, това за мен е безчестие. Сега никой не плаща дълговете си: кой колкото вземе, не го връща – и който има, и който няма, и двамата не плащат, а после казват: „Слава Богу, не съм толкова грешен“.

Не е въпрос за убийството, но по-голям грях от него няма – той е последният грях. Който се опита да убива съзнателно, той е син на демона – за него се казва, че е син на дявола, за такъв човек се казва, че още отначало е бил човекоубиец, на такива и Бог не прощава. Защо не се прощава на дявола – защото е човекоубиец. Знаете ли колко трудно се прощава на убиеца – той може да напълни цяло буре със сълзи и пак да не му се прости; ако някой мисли, че му се прощава, той се лъже – не, не му се прощава. Защо дойдоха толкова много нещастия в Давидовия дом – за убийствата; защо страда еврейският народ – за убийствата на Давид, на тоя псалмопевец. Хиляди години още ще минат, но те няма да изкупят греховете на Давид. Сега свещениците казват: „Да му прочетем една молитва, да пости четиридесет дена, за да се простят греховете му“; не се лъжете, не е шега това – за убийствата няма прошка, така пише в Божествената книга: за убийствата има само наказание.

Днес говоря на религиозни и на безверници, защото и едните, и другите убиват. Някои твърдят, че дяволът си отмъщава, обикновеният човек се защитава, а духовният, понеже има вътрешна сила, се издига над всичко и не убива. Мен куршум не ме хваща; един човек се опита да ме стреля – два пъти стреля върху мен, но куршумът не хвана. Питам го: „Какво искаш, приятелю? Ако искаш пари, ще ти дам; ако искаш волове, и това ще ти дам, ще дойда да работя на нивата ти заедно с теб; обаче да стреляш не се позволява, на крив път си“. Христос казва: „Не се позволява никакво отмъщение, никакво убийство; оня, който убива брат си, няма да му се прости нито в тоя, нито в оня свят“. Мъж, който убива жена си, или жена, която убива мъжа си, е изверг на човечеството; сестра, която убива брат си, или брат, който убива сестра си, също е изверг на човечеството. Това не е християнският морал – това е грях против Духа Светаго. Даже мисъл за убийство не се позволява; който направи каквото и да е убийство, ще носи презрението на цялото човечество, на светиите, на Ангелите – всеки ще счита за престъпник този, който не е изпълнил Божията заповед „Не убивай!“.

Сега аз говоря за религиозните хора, за християнските народи, които от две хиляди години носят пушки, топове, оръдия, а свещениците четат молитви за благословение на оръжието. Всички свещеници, които поддържат идеята за войната, са осъдени вече от Бога. Виждали ли сте картини, които представят съд над духовенството? Това е вярно; и да ми се сърдят свещениците, казвам: аз съм завел първото дело против тях и ще бъда свидетел на това дело, защото са учили и продължават да учат хората да убиват – щом ме викат за свидетел, ще отида, няма да се откажа от това свидетелство. През ума ви не трябва да минава никаква мисъл за убийство! Когато се разгневят, и мъжът, и жената си казват: „Да пукнеш, да умреш!“; не говорете такива думи, мир и съгласие, Любов и хармония трябва да царят между вас – това изисква новият морал. Ще кажете, че не се занимавате с такива работи, т.е. не сте убивали. Аз говоря за ония, които убиват – няма прошка за тях; а ония, които се готвят да убиват, да му мислят. Казвате: „Това е революция, там всичко се прощава“; не е така – коренен преврат трябва да стане в хората, а не революция; всички трябва да се проникнат от мисълта никого да не убиват.

Същественото е да не причиняваме страдание на никого, да не се измъчваме, а да дойдем до пълно разбирателство

помежду си. Не одобрявам затворите, не одобрявам бесилките, където и да са те; направо трябва да се каже на всички хора, че пътят, по който вървят, не е Божествен. Християнските народи не са издържали изпита на Даниил, те нямат и вътрешно убеждение като това на Седрах, Мисах и Авденаго – не издържаха и този изпит; и народите от Съглашението не издържаха изпита си, поклониха се на Златния телец¹⁷ и за тях иде вторият изпит, моралният – да се изпитат техните убеждения. Въз основа на великите природни закони нам е известно какви наказания ще наложи Бог на всички сегашни народи; няма да остане народ в Европа, който да не бъде наказан – всички ще станат на пух и прах, ще ги раздрънкат като вълна. За да не стане това, народите трябва да си подадат ръка – никакво убийство. Сегашните народи са достатъчно културни, за да разберат това, което им се говори, долу заблужденията.

Трябва ли християните да мислят още, че са спасени – как може спасеният да казва на своя ближен да пукне, да умре? Той се моли по три пъти на ден, кае се, признава се за грешен, а казва на своя ближен да умре – какво по-голямо безумие очаквате още? След всичко това тръгнали свещеници и владици да говорят против нас, те казват: „Господи, да пукнат тия от новото учение, те рушат основите на държавата“. Ние ще им отговорим по друг начин: няма защо ние да пукнем, нито те да пукнат, но трябва да си подадем взаимно ръце и да изпълним Божията воля.

Свещеник и владика не трябва да лъжат, нито да убиват. Един владика ударил един свещеник и го повалил мъртъв на земята (това не е станало с преднамерена цел, но в състояние на гняв) – и това не се позволява. Много такива случаи зная; ако дам свобода на езика си, много има да кажа против свещениците, но ако млъкна, ония от Небето няма да млъчат. Може би аз съм най-опасният човек в света; докато съм още между вас, не е толкова опасно, обаче когато замина, всичко ще стане на пух и прах: от сегашния ред и порядък, от лъжите на хората, от сегашната земя няма да остане помен – така е решил Господ и това ще стане скоро. Не ви плаша – това са закони, които действат; казвам: ако продължавате да вървите в тоя път, ще измените природните закони, ще създадете изкуствен глад, навсякъде по света ще се явят недоразумения, раздори, епидемии, болести. Всичко старо ще се помете – има ли нещо лошо в това? Ще кажете, че ви заплашвам. Ако говоря от само себе си, нищо не съм, но чрез мен говори цялото Небе – моето Слово е

живо, разбирате ли? Божието Слово е и мое – когато го проектира, колкото по-навътре влиза, толкова повече се разгаря. Бог е влязъл вече между европейските народи: тоя кипеж в обществата и народите, това брожение между страдащите, както и войната – това показва, че Бог е проникнал навсякъде.

Бог се проявява като Самсон. В Библията се разказва за необикновената сила на Самсон. Жена му успяла да открие тайната на силата му и го предала на неговите неприязтели; като разбрали, че силата му се крие в косата му, те я отрязали, извадили очите му и го вързали за един стълб на едно голямо здание. Така вързан, той се молел на Господа да му върне силата, молбата му се чула и в скоро време косата му пораснала; когато усетил сила в себе си, помолил да му развържат ръцете, разтърсил силно стълба и съборил зданието, под развалините на което останали стотици от неговите неприязтели. Бог е великанът, който се събужда в човешката душа и руши всичко старо.

Тоя, който се възмущава в човека и воюва против всички неправди, това е Бог; Той е запалил света и го раздухва. Светът не може да се оправи с пушки и топове – какво ще правите тогава? Приложете следното правило в живота: никакво убийство – всяко убийство е грях против Духа Светаго. Понеже се казва, че човек е направен по образ и подобие Божие, то всяко убийство на човек подразбира разрушаване на Божия образ – да убиеш човека, да убиеш в него възвишеното и Божественото, това значи да извършиш най-голямото престъпление. Въздържай гнева си и не казвай, че искаш да се освободиш от жена си, от брат си или сестра си; ако ти се освободиш от тях, и Бог ще се освободи от теб, помен няма да остане от теб – така трябва да се проповядва.

Казвате: „Къде остана нашата войнственост?“. Войнствен е оня, който може да въдвори ред и порядък в света, да спазва Божествената хармония. Затова са поставени и военните – да въдворяват ред и порядък в обществото, да поддържат Божествената хармония; обаче като се отклонили от първото си предназначение, те сложили в действие топове и картечниците и казват: „Да покосим света“ – да, но и теб ще покосят. Когато впрегнат на работа топове и картечниците, първо военните изпитват пораженията им – те отнемат ръцете, краката, очите им, а после казват: „Станаха жертва за отечеството“. Едни други се убиват и наказват, а минават за герои; според мен герой е оня, който може да пожертва крака си за крака на

пострадалия си брат – ако направиш това съзнателно, ще те похваля. Следователно не давай крака си за народа, но го дай за вдовиците и сирачетата – има такива герои в света. Една от великите черти на славянството е неговото самопожертване.

Преди години в Русия обвинили една бедна вдовица, майка на четири малки деца, в подпалване на имението на един богат дворянин. Съдът я изпратил на заточение в Сибир за петнадесет години. Един млад селянин от селото, където живеела вдовицата, чул за нещастieto, което я сполетяло, и си казал: „Тази вдовица има четири малки деца, на кого ще ги остави – аз ще отида в съда, за да се представя като истинския виновник за престъплението“. Съдията помислил, че е направил грешка с осъждането на вдовицата, и вместо нея изпратил в Сибир младия селянин. След десетина години един умиращ извикал свещеника, за да се изповяда, и казал: „Преди няколко години извърших едно престъпление, запалих имението на един богат дворянин; след това избягах, властта не успя да ме хване и вместо мен наказаха друг“. Веднага съобщили на съда, че са намерили истинския престъпник; съдията дал разпореждане да освободят селянина, но се оказало, че той се е поминал. Ето един благороден характер.

Казвам: ако днес стопим всички християни, едва ли ще излезе един истински християнин; ако стопим всички българи, едва ще изкараме един крак на християнството; ако стопим всички гърци, едва ще изкараме едно ухо на християнството; ако стопим всички англичани, едва ще изкараме един нос на християнството; ако стопим всички германци, едва ще изкараме една вежда на християнството. Значи християнството на англичаните се равнява на един нос, а на германците – на една вежда. Така виждам нещата – и да ми се сърдят, и да не ми се сърдят, така ги виждам. И аз ви се сърдя. Някои ме гледат отвисоко, надули се, плюят ме – нека ме плюят; наричат ме престъпник – и те са престъпници. Наистина, аз престъпвам вашия закон, но и вие престъпвате Божия закон; аз бих желал да ме осъдят на основание на Божия закон – ако ме съдят вън от Божия закон, по човешкия закон не могат да ме осъдят.

И тъй, абсолютно никакво убийство! Щом извърши убийство, човек започва да лъже, а след лъжата идват постепенно всички останали пороци. Закон е: върви от големите грешки към малките, а не от малките – към големите, т.е. започни от големия грях, убийството, и върви към малките. Убийството е създавало всички грехове: брат уби брат си – първото убийство;

от осем хиляди години човечеството още не може да се освободи от тоя грях, той лежи на съвестта на всички хора – знаете ли какво нещо са осем хиляди години? След всичко това искат да ни убедят, че убийството било позволено – не се изкупва лесно убийството, даже Христос не можа да изкупи последствията на убийството, извършено от Каин.

Бъдете будни, не се заблуждавайте от философията на вашите стари учители и професори – тя ще бъде пометена; затова всеки професор трябва да постави нов надпис: „Не се позволява абсолютно никакво убийство“. Понеже сме кармически свързани един с друг, всеки от нас отговаря за извършеното от някого престъпление. Някои ме питат: „Защо побеляха косите ти?“, от вашите убийства – по силата на кармичния закон и аз съм замесен в тях; и вашите коси побеляха по същата причина. Всеки момент, когато стават престъпления, аз ги чувствам, вземам участие в страданията на хората: виждам как се забива нож в гърдите на някого, чувам как вика, плаче, моли се тоя човек, докато издъхне; някъде убиват жена или дете, а тия с одеждите минават край страдащите и казват: „Да пукнат тия от новото учение, които разрушават държавата“. Лошото е, че аз няма да пукна – защо? Защото ще изкарам всичките дяволи от българите, от свещениците, от владиците; няма да оставя в България нито един дявол – щом си отидат дяволите, кой ще ме гони? Дяволите ме гонят, но лесно ще се справя с тях.

Сега ние проповядваме на човечеството една положителна философия, едно Ново учение. Кой ще го приеме не е важно – то е за всички. Казвам: пътят, по който вървите, е крив – това се отнася и за управляващи, и за управляеми. Няма пристрастие в нас: и леви, и десни, всички сте на крив път – това не е култура. Не искаме да се прикриват нещата, ние вдигаме глас против всяка неправда. Не е въпрос за моето учение, но българите трябва да се ръководят от следния девиз: *В България не се позволява никакво убийство*; нека всеки свещеник, всеки войник или стражар си каже: „Аз написах в душата си, че не съм съгласен с никакво убийство“. Мислите ли, че при това положение Бог няма да бъде на страната на българите? След всичко това някои ми се сърдят, че съм ги обиждал – още ще ги обиждам, аз едва съм започнал. Моята глава побеля, но и вашите ще побелят; моите коси окапах, но и вашите ще окапят. За да издържите изпита си като Даниил, трябва да обуздате лъвовете в себе си – ако те ви разкъсат, това показва, че сте извършили някакво престъпление. Жената каз-

ва: „Чудно нещо, какво стана с мъжа ми – не зная, но внезапно умря“; аз зная тая лукава мисъл, която се загнездва в жената и я застава да извърши убийство. Няма прошка за она, който убива; нека всеки християнин постави на вратата си надписа: „Нито помен от убийство“ – това е грях против Духа Светаго, за който Бог никога не прощава; Бог каза на Каин: „Ще туря белег на челото ти, че който те срещне, да не те убие, а който те убие, неговото наказание ще бъде по-голямо от твоето“.

Сегашните хора искат със своя обикновен морал да преустроят обществото – това е невъзможно. Защо мъжете и жените не могат да живеят в хармония? Мъжът казва: „Не мога да търпя жена си“; жената не може да търпи мъжа си – защо не можеш да го търпиш? „Не мога да го търпя като мъж“; търпи го тогава като брат, а ако не можеш да го търпиш и като брат, търпи го като учител или като баща. Защо не се качиш на по-високо стъпало и не кажеш: „Брат ми е, ще го търпя“; обърни се към брат си и кажи: „Любов и съгласие“. Мъжът ти се гневи, вдига шум, кара се – кажи в себе си: „Любов и съгласие“; няма да мине много време и той ще омекне. Започне ли жената да вика и да се кара, нищо няма да постигне; тогава мъжът да каже: „Любов и съгласие“ – при тия думи и жената ще отстъпи.

Сега мъже и жени стоят, въздишат, играят някаква роля и казват: „Без любов не се живее“; аз още не съм видял образа на Любовта между хората – знаете ли какви са очите на Любовта, знаете ли какъв е образът на Любовта? И досега още хората говорят за любовта, която изгаря – това не е християнство. Жената трябва да гледа на мъжа си като на брат, да му изпраща възвишени и чисти мисли; момъкът трябва да гледа на момата като на сестра, да я пази и щади – това е нужно на сегашното човечество. Знаете ли колко красиви ще бъдете тогава? Защо погрозняват хората? Дойде някой млад човек, едва свършил училище, и веднага го хващат под мишница, опитват го здрав ли е, може ли да копае – така опитват говедата годни ли са за работа. Учителят не е учител, но е наемник; свещеникът не е наставник, но е наемник; майката, бащата – също са наемници. За да се хареса на някого, момата се облича хубаво, докарва се, че като се ожени, да роди няколко деца; за да хванат момъка в капана, обещава му петдесет-шестдесет хиляди лева, а като се ожени, той казва: „Аз съм баща вече“ – не си баща, но си наемник. Сега аз ви говоря приятелски: в бъдеще не може да живеете така; ти ще обичаш момата, няма да искаш пари

за нея и ще ѝ кажеш: „Каквато си, такава те искам“; и момата трябва да каже на момъка същото – не трябва да търси богат мъж, но да се обичат и да живеят в съгласие. Днес и мъжът, и жената гледат да бъдат добре облечени, да се покажат пред хората, а как са отвътре – не е важно; това е актьорство и не е толкова актьорство, колкото престъпление. Случи се, че жената забременее, а мъжът казва: „Не искам това дете, намери начин да го изхвърлиш“; не се минават много години, тя става хилава и казва: „Не знам защо съм толкова слаба“ – пометнала си; но и на мъжа работите не вървят добре. Никакво помятане, никакво убийство, никаква злоба – това са новите идеи.

Трябва да турим на първо място Любовта – не само да говорим за нея, но всеки момент да сме готови да вършим Божията воля. Бог казва: „Аз не убивам никого, но убийците наказвам; Аз не отмъщавам на никого, но само на ония, които убиват; Аз любя всички, но на ония, които нарушават Любовта, показвам омразата“. Никакво убийство, никакво помятане, никаква омраза – това са основите, които трябва да се поставят на новото общество. Днес воюват християни с християни; често евангелисти, православни и различни сектанти казват: „Да пукнат тия от новото учение“; след това всички четат Евангелието, цитират стихове оттам, а когато трябва да се проявят, готови са да убият човека.

„Хвърлиха Даниила в рова на лъвовете.“ Бъдете смели и доблестни като Даниил – да се молите по три пъти на ден. Бих предпочел да туря мотиката на рамо и да копая цял ден с Любов, отколкото да стана пръв министър в България; бих предпочел да гладувам, да бъда последен бедняк, отколкото да стана владика – какво по-велико от това да останеш чист в себе си, но герой.

Когато се върнете по домовете си, напишете: „Никакво убийство на брат си“; мъжът да каже за жена си: „Тя е моя сестра“, жената да каже за мъжа си: „Той е мой брат“. Братя и сестри, обичайте се и си помагайте – това изисква Божественото учение от всички хора по света. Иде Господ в света – аз Го виждам как иде намръщен, с тояга в ръка; Той маха тоягата по гърба на всички: всички раса, калимявки и саби ще хвърчат във въздуха, всички свещеници, военни и съдии ще бъдат бити на общо основание. След това Бог ще ви пита защо сте дошли на Земята – да се учите или да смушавате Небето. Той иде!

Има само един начин, за да се избегне катастрофата: никакви убийства – само така човек ще подчини силите, които

бушуват в него; само така ще подчини лъвовете в рова и тогава цар Дарий ще каже: „Няма бог, като Бога на Даниил, Който го избави от рова на лъвовете“. Сега и аз казвам: няма Господ, като Господа на Великата Любов – тя може да ни избави и повдигне; Бог е свързан с всички живи същества, Той е живият Христос на Любовта. Когато дойде Той, да няма вече бесилки и затвори – всички хора на Новото учение да си подадат ръка. Да има Живот и Радост между тях, песни и музика – всички да възкръснат и да кажат: „Долу старият ред на нещата, долу насилието, долу затворите и бесилките, нов ред и порядък навсякъде!“. Сега ще кажете: „Амин, тъй да бъде“; не *амин*, но турете волята си в действие.

Сегашните хора приличат на оня дервиш, който отишъл в една турска баня да се къпе – когато се окъпал, казал на баняджията: „Благодаря ти, добре се окъпах“; последният отвърнал: „Не е достатъчно само да благодариш, но трябва да дадеш един грош за банята“. Понеже нямал пари, дервишът се обърнал към Господа с молба: „Господи, или ми дай един грош да си платя банята, или я събори!“.

И тъй, когато дойдете следната неделя тук, искам да носите нов, положителен морал. Желая всички, мъже и жени, до Великден да сте пораснали – поне с четири сантиметра да станете по-високи. Сега се страхувате какво ще стане с вас, как ще свършите живота си. Аз обещавам да поддържам всички ония, които не убиват; ако на някого работите не вървят добре, аз съм готов да му служа, но с условие да не убива – готов съм да направя всичко за оня, който пръв е поставил в душата си закона *Не убивай*.

Сега нека да прогласим закона на Любовта. Приложете положителния морал в живота и не казвайте като владичите и свещениците: „Да пукнат ония от новото учение“. Казвам: моят Господ да им даде Мъдрост и Знание, за да възприемат Великата Божия Любов; да им стесни стомасите, за да ядат и пият по-малко. Един учен българин, когато изучавал историята на българската Църква, изтъквал факта, че по време на духовните борби българското духовенство било по-близо до своя народ, живеело с неговите радости и скърби; когато заеха мястото на гръцките владичи, те се свързаха с властта и с държавата и се отдалечиха от Бога и от народа. Ако българското духовенство обича своя народ, нека прояви самоотверженост и започне не само да проповядва учението на Христа, но и да живее според това Учение – защо държат това Учение затво-

рено? Излизат пред народа да говорят за живота на някой светия, за гръцките събори и други – това не ни интересува, ние се интересуваме от това как може да се приложи Христовото учение и как да се преустрои животът. Защо не кажат какво е проповядвал Христос, нали Той е техен Учител? Аз поддържам страната на техния Учител – Христос казва: „Абсолютно никакво престъпление, никакво убийство не се позволява – всеки ще люби брата си“; освен това и по-далеч ще трябва да се отиде – човек ще обича и врага си; Христос прилагаше тоя закон, това видяхме още като беше на кръста – Той каза: „Господи, прости им, те не знаят какво правят“.

„Не убивай“ – това е единствената реална философия, единствената реална наука; всяко учение, което поддържа убийството, е лъжливо и не е съгласно с Божията Любов – то е учение на Черната ложа. Следователно всички, които поддържат убийството, аз ги слагам наляво, аз не участвам в техните престъпления. Това е говорил Христос, а не аз: който носи името човек в пълния смисъл на думата, трябва да ликвидира с въпроса за убийството, да не е страхлив, а да е готов да жертва и живота си; всеки трябва да се обяви против насилието и да каже, че това, което става в света, не е съгласно с Христовото учение, не е съгласно с Божията Любов.

Желая ви сега да излезете от рова на лъвовете здрави и читави и да кажете: „Няма Господ като Господа на Любовта, няма друг Отец, като Отца на Христа“. Христос казва: „Отивам при Отца Си, при Бога Моего“ – сега Бог е в сърцата на хората, иска да ги избави от най-голямото зло.

Искам да бъдете герои. Не се спирайте върху това дали моята проповед е свързана, или не, но искам да запомните следното: убийството е най-големият грях, който човек може да извърши; който се откаже от убийството, ще го изпратят на Небето между светиите, които ще му дадат братска целувка – това значи да изпълниш закона на Божията Любов. Повтарям: бъдете герои, престанете с недоразуменията, които съществуват между вас, ликвидирайте с убийството веднъж завинаги.

Царят каза: „Няма друг бог, освен Бога на Даниила, Който можа да го избави от рова на лъвовете“. И аз казвам: Господ, на Когото служите, може да ви избави от лъвовете.

24 април 1921 г., София

ВЪЗКРЕСЕНИЕ НА ЛЮБОВТА

Казва им Исус: Не бойте се; идете, известете на братята ми да идат в Галилея и там ще ме видят.

От Матей 28:10

Съвременният културен християнски свят празнува Великден. Тая година по една случайност има два Великдена – единият наричат *Великден на богатите*, а другият – *Великден на сиромасите*. Не знаей защо богатите трябва да имат Великден; ако ме питат защо богатите имат Великден, казвам: за да ги освободи Бог от богатството. Най-голямото зло за богатите е парата, значи богатият празнува Великден, за да се освободи от излишното богатство: ако е затлъстял, да падне малко тлъстината му; ако сърцето му е затлъстяло, да се освободи малко от мазнините (лекарите знаят какво е влиянието на мазнините върху организма). Защо бедните празнуват Великден – за да се нахранят добре. Всичко става все за ядене. Великден има отношение към Възкресението – всеки иска да се освободи от нещо, да възкръсне. Бедните искат да се освободят от материалното робство. Сега, за да разберете двата Великдена, трябва да живеете и с богати, и с бедни – изкуство е да можеш да живееш и с богати, и с бедни.

Ние не се интересуваме от въпроса как е възкръснал Христос, не се интересуваме от гробове – за нас е важна основната идея, вложена във Възкресението; и да е разпнат Христос, и да е в гроба, това не ни интересува. Когато иска да се жени, момъкът не се интересува от това къде се е родила момата и в коя къща живее – той се интересува от момата и от любовта ѝ към него, къщата е второстепенно нещо. Обаче съвременният културен свят отдава по-голямо значение на къщата и на гробищата, отколкото на живите хора – според бедните това има своите икономически съображения.

Защо хората служат на Христа – защото им дава пари, житце, хлябец; ако Христос не предвижда никакъв бюджет за свещениците, ще видите как никой няма да Му служи – съкрати ли се малко хлябът, хората ще престанат да посещават църквите. И бедните, които имат някакви идеали, също мислят само за ядене. Това, което обединява всички хора, е общата идея за хляба; че Христос слязъл от Небето, че живял на

Земята, че бил разпнат и възкръснал – това са второстепенни въпроси. Разликата между хората е в това, че едни търсят Христа, а други не Го търсят – това е въпросът. Ще кажете, че думите ми са силни; „И да е вярно, пак е лъжа“, казват турците. Обиколете целия свят – навсякъде ще се натъкнете на тая гола истина; не критикувам, но констатирам факта: когато видя една рана, казвам, че тя е дълбока два сантиметра, а е широка десет – ако не вярвате, проверете.

Защо Христос дойде на Земята, каква беше Неговата задача – да приложи закона на Живата Любов, която разрешава всички въпроси: умствени, сърдечни и социални. Когато приложиш живата Любов, ще видиш, че всички хора чувстват като теб – те се радват и страдат като теб; всички хора имат такива нужди, каквито имаш и ти – когато разбереш това, ще влизаш в положението на всеки човек и ще можеш да му помагаш като на себе си. Това е наука, която ще се приложи в бъдеще, това изисква човешчината. Какво става сега? Срещнат се двама души и си кажат: „Христос възкресе“ – какво означава това посрещане? То е все едно, когато ти дойде един гост, да му кажеш: „Добре дошъл, радвам се, че дойде“. Ако е дошъл за два-три дена – добре дошъл; ако е за повече време – там въпросът се усложнява: ти започваш оттук-оттам да го запитваш колко време ще стои, как ще си отиде и т.н. Нашето приятелство е дошло до два-три дена, продължи ли повече, приятелството се разваля.

„Казва им Исус.“ Думата *Исус* е символична, тя съдържа три велики основни принципа. Единият принцип означава Сила, която твори, преобразява Живота и му дава нова насока; *Исус* е човек, който не се занимава с обикновени работи – той има предвид великите Божествени Истини, които поставят всичко в ред и порядък. Вторият принцип е Живата енергия, която слага всичко в изправност – тя не забобжда нещата на игли, както правят ония, които изучават буболечките и пеперудите; тя не умъртвява, но дава Живот на всички същества; тя е сила, която запазва всичко или, както я наричат още, тя е закон на Любовта. Третият принцип е законът на равновесието, който урежда всички спорове и недоразумения между хората. Защо се явяват споровете, това вие знаете по-добре от мен – те са естествено последствие на човешкия живот.

В едно малко българско градче направили баня. Когато трябвало да я постилат, гражданите се разделили на две партии: едните поддържали възгледа, че дъските трябва да

бъдат гладко рендосани; другите поддържали обратния възглед – дъските да не бъдат рендосани (от осем хиляди години хората спорят какви трябва да бъдат дъските, с които ще постилат баните – рендосани или нерендосани). Най-после изпратили един инспектор да разреши тоя въпрос: той казал, че банята трябва да се постеле последователно с една рендосана и с една нерендосана дъска и така се задоволили и двата възгледа: който поддържа възгледа, че банята трябва да бъде постлана с рендосани дъски, ще стъпва по рендосаните; който поддържа другия възглед, ще стъпва по нерендосаните дъски – важно е да има мир.

„Каза им Исус“ – Исус е човекът, който съдържа в себе си трите принципа. Какво им каза: „Идете, съобщете на братята Ми да идат в Галилея и там ще Ме видят, не бойте се“. На какво се дължи страхът – на изневяра. Нашите майки, бащи, братя и сестри са изневерили от хиляди години, продължават да изневеряват и днес на никого не вярват. Казваш на някого: „Вярно ли е това, което говориш – ще върнеш ли парите, които си взел?“. Щом страхът е произлязъл от изневяра, лекът срещу него е Любовта. Страхът е най-опасната болест за човека, той е уловка, слабост за човешкия характер; най-голяма част от престъпленията се дължи на страха. Който иска да бъде герой, трябва да изпъди страха от сърцето си; неговото сърце трябва да бъде пълно с Любов – с каква Любов? Жива, съзнателна Любов, а не с любов от картошки или просо, както наричат обикновената човешка любов.

Едно време житото, ечемикът, ръжта, овесът и царевичата тръгнали да воюват, за да освободят света от робството. Понеже трябвало да оставят някой от тях да храни човечеството, те решили да натоварят с тая служба просото и му казали:

– В наше отсъствие ти ще храниш хората, а когато се върнем, всеки от нас ще заеме своето място и ще изпълни задължението си.

Просото ги запитало:

– Мога ли да позволя на хората да правят от мен баница?

Те му отговорили:

– Ти стани за хляб, а за баница не мисли.

Някой говори за култура, за баница; той не става за хляб, а иска да стане на баница: той не е изправил още живота си на Земята, а мисли за Небето – каква баница ще има там. Казвам: първо изправи живота си на Земята, а после мисли за Небето.

Христос казва: „Не бойте се“ – защо да не се страхуват? Защото Той носи новия елемент на Любовта. За кого – за своите братя, а не за външните хора. Днес и аз говоря на своите братя, а не на външните хора. Които признават Братството, те са хора на Новата култура; които не го признават, те са хора на старата култура. Ако искате да намерите името си някъде написано с едри букви, ще го намерите в поменника на старата култура – там е написано името на еди-кой си граф, княз, владика, министър, проповедник и други, обаче човека там не можеш да намериш. Казваш:

- Аз съм учител.
- Какво преподаваш?
- Математика.
- Как преподаваш?

– Имаме десет основни числа от 1 до 10; правя различни комбинации с тях, както търговците – събирам, изваждам, умножавам, делия, вадя корени.

Обаче между едно и друго изваждане има разлика – не е все едно да извадиш зъб от устата на човека или да извадиш едно растение с корена му и да го посадиш на друго място; при това можеш да вадиш с клещи, а можеш да вадиш и с търнокоп. Ето защо аз наричам математиката, която хората сега изучават, *въведение в математиката*. Казвам: има разлика между сегашната наука и тая, която ще дойде в бъдеще. Според някои астрономи първоначално материята е била в спящо състояние; когато се събудила, тя започнала да се върти и образувала живи кръгове и сфери. Днес изучават тия кръгове и сфери, без да споменават нещо за Разумната Причина, която ги е образувала, а движението, което става във Вселената, се дължи на оня Разумен Дух, който регулира и управлява всички сили – само това движение е реално, само то прави света реален. Според философите съществуват две реални неща в света: субстанция – видимата форма на телата, и есенция – невидимото, неуловимото, което се крие в тия форми. Хората изучават главно формата на нещата, но не са дошли още до есенцията.

И тъй, когато се говори за братство и сестринство, разбираме субстанцията на нещата, изявена в две красиви форми – на физическия свят по-красиви форми от тях не съществуват. Който иска да стане красив като Ангел, трябва да развива в себе си чувството на брат и на сестра – това е закон. Аз още не виждам на вашите лица братство и сестринство; зна-

ете ли какво е лицето на братя и какво – на сестрата? В областта, където живеят братът и сестрата, няма тръни; в областта, където живеят братът и сестрата, и празници няма; в думите, с които си служат братът и сестрата, има само една форма, само едно съдържание – идеята, само един смисъл и едно значение; в братството и сестринството думите не се доказват, те са строго определени математически величини.

Какво правят хората в света – спорят. Ако са религиозни, те спорят кой е истински християнин и когато дойде нов човек между тях, те го подлагат на изпитание, за да видят може ли да издържи. По какво познават, че той е готов и може да издържа? Според евангелистите той първо плаче, кае се за греховете си и после казва, че е готов да се жертва за благото на човечеството; мине ли през тия фази, те го приемат за член на своята Църква. Православният казва, че се е родил православен – какъвто е баща му, такъв е и той (това е по-близо до истината – юрдечката юрдечета излюпва); православният трябва да вярва в Църквата, във владиците, в Евангелието, във Вселенските събори и други. На православните не им върви. Не ги упреквам, нито ги осмивам. В Братството няма деление на наши и ваши – всички са наши. В Братството няма вдовици; в който народ има вдовици, там не се говори за братство; и в която Църква се говори за вдовици, там няма братство и сестринство. На какво се дължи вдовството – на убийствата: мъжете отиват на война, където ги убиват. Едно време мъжете са били вдовци – защо? Защото тогава жените са воювали. Значи когато мъжете воюват, има вдовици; когато жените воюват, има вдовци – в такива общества няма братя и сестри. Това е от гледището на християнската култура: там няма помен от умрели, там всички са светии – светии по отношение на Земята, а братя и сестри по отношение на Небето.

Хората са обърнали света с главата надолу и се чудят защо работите им не вървят: те са турили светиите на Небето, където няма нужда от тях, а братята и сестрите – на Земята. Братята и сестрите трябва да бъдат горе, за да вадят хората от кладенеца; светиите трябва да бъдат на Земята, за да светят на хората, да им показват пътя. Къде са българските светии? Мъртви светии не искам – живи трябва да са те, за да носят своите запалени фенерчета. Сега искат да ме убеждават, че имало светии на Земята – по какво се познават светиите? Те живеят според закона на Божията Любов.

Христос казва: „Идете, известете на братята Ми да идат в Галилея и там ще Ме видят“. Галилея е мястото на ума, където нещата се разбират правилно; за да отиде в Галилея, човек трябва да бъде високоблагороден и интелигентен, а не като вълчицата, която напада овцете и ги носи на малките си. Може да се обиждате от това сравнение, но не мога да не се вслушвам в оплакванията на животните от вас – когато срещна една кокошка, питам я какво мнение има за хората и тя казва:

– Те не са истински християни, защото ни колят на общо основание.

– Вярно ли е това?

– Ела да видиш какво става в курниците, сам да се убедиш в моите думи.

Срещам един вол и него питам:

– Какво ще кажеш за хората?

– Остави се, няма никакво християнство в тях – като ни впрегнат сутрин, вечер ни разпрягат, отвреме-навреме ни дават по малко сенце, а когато умрем, кожата ни одират.

Това е страшно робство. В *Книга на Исаия*, глава 77, е казано, че който убива вол, все едно убива човек – пророк Исаия, който е живял преди повече от три хиляди години, е имал по-висок морал от сегашния. След всичко това хората казват: „Христос воскрес“ – Христос воскрес, но не и за вашите волове, овце, кокошки; докато Христос не възкръсне за всички живи същества – за вашите волове, овце и агнета, не може да влезете в Царството Божие. Аз вземам думите *вол*, *кокошка*, *овца* в преносен смисъл. Преди две хиляди години Христос е казал: „Да възлюбиш ближния си като себе си“ – в тоя стих има нещо изпуснато, не е цитиран целия, затова аз добавям: „Да възлюбиш всички живи същества, от най-малките до най-големите, като себе си“. Има живи същества, създадени от човека – за тях не говоря; например паразитите (въшки, дървеници) са резултат на човешкия живот.

Няколко американски студенти намислили да устроят шега на един от своите добри професори: те събрали части от различни бръмбари (от един – глава, от друг – крака, от трети – крила), залепили ги добре, образували „нов екземпляр“ на бръмбар, занесли го на своя професор, като му казали: „Господин професоре, намерихме един особен бръмбар, не знаем към кой клас да го отнесем“. Професорът взел бръмбара, разгледал го внимателно и казал: „Млади момчета, това е типът *Humbug* (хъмбъг), т.е. човешко изобретение“ – не се лъже професорът.

И сегашните хора са направили много екземпляри „хъм-бъг“ и ги предават като Божие дело – това са човешки измислици. Можете ли да влезете в положението на всяка буболечка, за да разберете как живее? Каква е разликата между човека и малките същества? Казвате: „Колкото повече работа върши едно живо същество, толкова по-интелигентно е то, толкова по-високо стои“; от това гледище хората считат животните за прости, несъзнателни същества. Кой научи паяка да тъче своята мрежа – може ли човек да изтъче толкова тънка мрежа като „глупавия“ паяк? Мрежата на паяка е остатък от една минала висока култура: с най-малки разходи той тъче и до днес своята тънка мрежа – това представлява културата на паяка. Питам къде е нашата тънка нишка – паякът е изпратил своето изобретение на изложението, а какво ще изпратим ние на световното изложение, какво ще изпратят българите на това изложение, какво ще изпратят християните – нямат какво да изпратят. Аз ще ви бъда крайно благодарен, ако ми покажете вашето изобретение, което сте приготвили за изложението на Небето. С какво могат българите, християните да обърнат внимание на ония културни Възвишени същества, които живеят на Небето? Сегашните хора спорят кой повече се е проявил, кой повече работа е свършил на Земята.

Преди историческите времена някъде в сегашна Азия живял един беден човек, който се отличавал със своята доброта – по-добър човек от него нямало. Понеже Бог бил много доволен от него, един ден изпратил двама Ангели да сложат венец на главата му. Целия си живот тоя човек прекарал при корените на едно дърво в плач и молитва – защо трябвало да седи при това дърво, какво било самото то? Това дърво било необикновено, имало особена история. Още в далечното минало, когато се развивала културата на Ангелите и Архангелите, Бог изпратил един от тях на Земята да помага на хората. Когато слязъл на Земята, Ангелът срещнал една красива мома, за която се оженил – така той забравил своето предназначение. За наказание Бог превърнал Ангела в буково дърво с глава, заровена в земята, за да прекара така хиляди години, докато научи урока си. Бедният човек знаел историята на тоя Ангел и за да изкупи грешката му, прекарал целия си живот при корените на тоя бук в плач и молитва. Когато гледал усилията на тоя слаб човек, Бог решил да го възнагради и за тая цел Той изпратил Ангелите да сложат венец на главата му. По пътя те срещнали една красива мома и започнали да спорят помежду си на кого

да сложат венеца – на бедния човек или на красивата мома, и най-после решили да разделят венеца на две части: едната половина на момата, а другата – на бедния и свят човек. Какво представлява тоя венец? Венецът на Любовта.

И до днес венецът е разделен на две части, затова работите на хората не вървят добре. Всъщност кой заслужава венеца – красивата мома или бедният, който плаче и се моли цял живот при корените на дървото, за да повдигне падналия? Всички хора трябва да работят като бедния, който плакал и се молил цял живот, за да обърне Бог умовете и сърцата на хората към себе си. Разумните Възвишени същества – Ангелите, когато слязат на Земята, все ще направят някаква грешка; след това трябва да се намери някой беден човек, еретик, който да плаче и да се моли за тях, за да ги повдигне. И до днес още Църквата чете Василиевите молитви, за да прогони лошите духове от Земята, обаче молитвите им не помагат. И днес двама Ангели слизат на Земята и носят венец; понеже Църквата се счита за невеста на Христа, те искат да разделят венеца – всички Църкви да вземат дял от него. Това няма да им се даде – ако разделят венеца, ще създадат нов спор, нови недоразумения. Питате на коя Църква се пада венецът – на никоя; единственият, който заслужава целия венец, е Христос. Той е жив и сега живее на Земята, но не можете да Го познаете; да видите и познаете Христа, това значи да се проникнете от Неговата Любов: който носи Любовта в себе си, той дава право на всеки свой по-малък брат да се развива правилно – когото срещне, той го запитава: „Градиш ли?“.

Помнете: един закон има в света – законът на Любовта. Тя включва едно правило: никога да не лъжеш – това изисква законът на Истината; в Любовта има само един път – пътят на Мъдростта; Любовта носи само едно благо – Добротелта; Любовта си служи само с едно право – Божията правда.

Сега вие седите около мен и ровите – искате да знаете дали говоря истината, какъв съм, откъде съм и т.н. Няма защо да ровите – като ровите около мен, и себе си ще разровите; и да ровите, нищо няма да намерите – аз не съм в това тяло, тук съм привидно. Един ден ще се дегизирам и ще се вдигна оттук – и да ме срещнете, няма да ме познаете; ще питате къде съм, но няма да ме намерите – така беше и с Христа. Питате: „И ти ли знаеш какво ще стане в Йерусалим?“. Може да кажете: „И ние можем да хвърлим бялата коса, да се освободим от тая форма, от всичко външно“. Ние не мислим за

света като вас. Според мен всички форми, които Бог е създал, са светли – за мен волът е толкова ценен, колкото и човекът, птичката е толкова ценна, колкото и професорът. – „Това е силно казано“. Във всеки индивид, във всяка форма, колкото и малка да е, живее Божият Дух – който спъва тая форма или тоя индивид, спъва работата на Духа. Следователно, когато се спреш пред едно дърво, ще гледаш на него с благоговение, без да късаш клончетата и листата му.

Докато хората колят говедата и воюват помежду си, никога не могат да се обичат – където няма Любов, там няма Мир. За Новото учение е безразлично кой ще управлява: нека управляват богатите, но да не убиват, да не затварят хората, да не колят говедата; нека управляват бедните, но да не убиват, да не затварят. Всички управляващи трябва да приложат закона на Любовта – това е нужно не само за външния държавен строй, но и за човешките души; това е нужно както за семействата, така и за отделните индивиди. Жената е недоволна от мъжа си и отива да се оплаква на съседките си – тя не е познала мъжа си; мъжът се оплаква от жена си – той не я познава, не е разтворил гънките на нейното сърце, за да види какъв извор се крие там; той е запушил сърцето ѝ, а иска от нея любов – Любовта не се изисква, закон е: който иска, той няма Любов в себе си. Казваш: „Много те обичам, дай ми известна сума назаем“. Колко искаш – колкото и да искаш, готов съм да ти дам.

Христос казва: „Идете, кажете на Моите братя, които са готови да приложат Моето учение на Земята, да отидат в Галилея“ – значи не се казва *на Небето*, а *на Земята*. Наистина, ако на Земята не можем да живеем в Любов, как ще живеем на Небето? Мислите ли, че на Небето ще пуснат несъвършени хора? Ако отиде някой на Небето, ще мине и замине като чужденец и скоро ще се върне назад. Най-голямото изкуство за всички е изкуството да любим.

Вчера дойде при мен един приятел да ме пита какво да прави с болната си сестра, как да я лекува. Казах му: „Ако сестра ти приложи Любовта, ще се излекува“. Как ще познае дали има Любов – ако ръката ѝ се разширила малко, има Любов; това се отнася до всички: ако в организма ви е станало поне микроскопично разширяване, имате Любов; не е ли станало никакво разширяване, нямате Любов. Христос говори само на хора, които имат Любов – защо? Защото те са пробудени. Всички трябва да станете братя и сестри помежду си, да гово-

рите само това, което е в сърцата ви, т.е. да бъдете искрени към себе си и към своя ближен.

Президентът на Съединените щати поканил на обед двама видни индийци. На трапезата между другото сложили и горчица; по-младият гост намазал на хляба си горчица и като хапнал, сълзи му потекли от очите и другарят му го запитал:

– Защо плачеш?

– Спомних си, че миналата година баща ми се удави в герановото езеро.

След малко и вторият индиец хапнал от горчицата – и неговите очи се напълнили със сълзи.

– Защо плачеш и ти? – запитал младият индиец.

– Плача от съжаление, че и ти не можа да се удавиш заедно с баща си.

Това значи да не си искрен. Сегашните християни говорят повече за мъчнотиите си, но не и за причините на мъчнотиите; вината не е в горчицата – ако баща ти наистина се е удавил, причината се крие другаде, а не в горчицата.

Христос казва: „Идете в Галилея, там ще Ме видите“ – какво представлява Галилея? Мястото на Любовта – там ще я видите; значи Любовта може да се види, да се реализира. Когато видите Любовта, т.е. когато видите Христа, ще носите други имена. Иде времето на Възкресението: преди две хиляди година възкръсна Христос, а сега ще възкръснат Неговите ученици. Явява се въпрос кой ще възкръсне и кой няма да възкръсне – Възкресението трябва да дойде общо. Някои искат да ме убедят, че са възкръснали вече; питам: „Видели ли сте Любовта, готови ли сте да се жертвате за всички?“. Жената казва: „Напуснах мъжа си“ – много естествено, не си възкръснала още; мъжът казва: „Напуснах жена си“ – не си възкръснал още. Възкръсналият никога не напуска възлюбения си; той отива при душата на своя възлюбен и споделя Истината с нея – достатъчно е само по една дума да си кажат, за да се разберат. Само ония души си служат с Истината, които се обичат; да разговаряме на Божествен език, да си говорим Истината – това значи да живеем в закона на Любовта.

Днес жената разговаря с мъжа си, нарича го миличък, а вътре в себе си иска по-скоро той да излезе, за да остане сама въкъщи; каквато е нейната искреност, такава е и на мъжа – това са двамата индийски герои, които плачат, без да кажат причината за плача. Жената казва: „Моят брак излезе нещастен“ и мъжът казва същото – нещастieto ти не е в брака, но в грехо-

вете, които правиш. Жената се оплаква, че родила много деца; и в това не е нещастieto – нещастieto се крие в това, че не познавате Господа. Той хлопа всяка сутрин на вратата, за да ви събуди, но вие не искате да станете. Някой е изгубил богатството си, страда, плаче, търси виновника за това – Бог е взел богатството му и казва: „Да видим ще Ме познае ли?“; някой владика е остарял, уволняват го и той страда – и той не познава Господа. След всичко това хората минават за вярващи, те се произнасят кой е свят човек и кой не е, кой е праведен, кой има Любов; това не е тяхно право – само Господ знае кой е вярващ, кой е светия и кой има Любов.

Закон е: човек човека не може да роди. А когато умножите 2 по 2, ще получите 4 – числото 4 само не може да се произведе, друго число ще го произведе. Казваш: „Аз искам да любя“ – не, ти не можеш да любиш. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си сила, а ближния си като себе си“ – значи първо ще възлюбиш Господа, а после ближния си. Откъде ще вземеш Любовта, ако не възлюбиш Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и сила – на пазар Любовта не се купува. В бъдеще, когато се жениш, ще питаш възлюбения си: „Миличък, възлюбил ли си Господа с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила? Ако си Го възлюбил и Той живее в теб, и аз ще се съединя с теб“. Когато се съединят двама млади, ще образуват едно ново число – кое е то: детето. Трябва ли след това да се питаш: „Обичам ли себе си?“, трябва ли да питаш дали печката топли – щом си запалил огъня, печката непременно ще топли. Казваш: „Ти трябва да знаеш, че съм малко по-особен човек“ – как се изразява твоята особеност? Особен си, защото твоята кесия е по-голяма, повече събира. *(В съседния двор започват да свирят гайди и зурли.)*

Понеже говорим за Любовта, нека посвирят малко – ще имаме търпение, докато свършат; те не са научили изкуството да свирят, зурлите им много бръмчат – това показва, че тия музиканти нямат Любов. Млади и стари, вложете Любовта в себе си, за да заживее Христос не само на Небето, а в душите, сърцата, умовете и волята ви – само така ще приложите Новото учение на опит. Доста глаголстване, никой никого да не критикува – не критикувай брата си, нито сестра си.

Сега няма да ви кажа *Христос възкресе*, но ще ви запитам влязла ли е Любовта в умовете, в сърцата, в душите и

във волята ви. На ония, на които Любовта е влязла в умовете, в сърцата, в душите и във волята, казвам: Христос възкресе и Любовта възкръсна. Не чакайте да дойде времето за това, не очаквайте на еволюцията, не чакайте да дойде Любовта отвън – да дойде Любовта вътре във вас, само тогава ще бъдете силни и красиви. Щом се научите да любите, няма да остарявате, ще бъдете млади – на 33 години; когато остареете, ще снемете старите си кожи – така ще се подмладявате постоянно и ще живеете колкото искате. Да бъдем млади в Любовта – това е Новото учение; човек е млад, докато люби – щом престане да люби, остарява; докато люби, човек е учен – щом престане да люби, Знанието се губи. Всеки може да опита Любовта.

Христос казва: „Идете, известете на братята и сестрите Ми да отидат в Галилея, там ще Ме видят“. Къде е Галилея не питайте, не сте още за там – един ден ще научите къде е Галилея.

Иде възкресението на Любовта. Сега няма да казвате *Христос възкресе*, но ще кажете: „Да възкръсне Любовта, да се разпръснат враговете, които ни мразят“. Вашето сегашно верую, вашето сегашно учение се заключава в следното: „Господи, да бъде Твоята воля, но да стане нашата; Господи, да бъде Твоята Любов, но да стане нашата“. Аз бих казал: Господи, да бъде нашата воля, но да стане Твоята; Господи, да бъде нашата Любов, но да стане Твоята – това са максимите, които човек може да приложи. На оня, който има Любов, никаква сила не може да му противодейства – това е човек с ново разбиране, той живее в Мир и Светлина; ако имате Любов, навреме ще жените дъщерите си и зетъвите ще идват доброволно и навреме; където е Любовта, там е печалбата, там е Знанието. Иде Любовта в света, голямо течение иде и който не е герой, да не ходи по бреговете, защото водата ще го отнесе; казано е в Писанието: „Гняв Божии иде“ – за кого? За тия, които нямат Любов.

Това Учение е заднес, за днешната култура. Страданията на сегашните хора са по-тежки от тия във времето на Христа, но разрешаването на всички трудни въпроси е в Любовта – тя ще дойде в реална, жива форма и ще помете всичко старо. Сега говоря на ваш език: който е готов, ще възкръсне; който не е готов, ще стане на вода, т.е. ще умре. Обаче оня, който познава Любовта, смърт не го хваща.

Желая на всички още днес да срещнете Христа. Вие Го очаквате в бъдеще, но желая още днес да Го срещнете – да срещнете Христа, това е велика Истина, която трудно може да разберете, от среща до среща има разлика. Някога възлюбени-

ят среща своята възлюбена и казва: „Не е тя“ – защо? Не е разположена, не я познава като такава. Ето защо, когато срещнете Христа, бъдете разположени; бъдете герои, носете страданията си леко – само така Христос ще ви познае и вие – Него.

Приемайте и прилагайте Любовта. Измервайте ръката си, за да видите с колко се е разширила – само така ще се справите със злото; това значи да проникне Любовта във всеки дом: между мъже, жени и деца, във всяка Църква – без Любовта и големият, и малкият ще плачат за бащата, който се е удавил в герановото езеро.

„Идете, кажете на братята Ми да идат в Галилея, там ще Ме видят“ – това са последните думи, които Христос отправя към вас: да отидете в Галилея, за да Го видите, да познаете Любовта, която Той носи. Той иде сега да ви възкреси – този е последният ден. Желая всички да възкръснете. Виждам, че камъните на някои гробове започват да се тресат – Христос иде да отвали камъните, мнозина идват с Него и тогава Той ще каже: „Лазаре, излез вън!“.

Поздравявам ви с Христовото възкресение! Желая да отидете в Галилея, за да срещнете Христа и да ви каже лозинката за Новия живот – възкресението на Любовта.

1 май, 1921 г., Великден, София

ИЗТЪЛКУВАЙ НИ ТАЗИ ПРИТЧА

Отговори Петър и рече му:
Изтълкувай ни тази притча.

От Матей 15:15

„Изтълкувай ни тази притча“ – аз вземам един стих, на който съдържанието е неизвестно. Христос е говорил върху много въпроси, но това, което трябва да се тълкува, го няма в Евангелието – притчата, за която става въпрос, я няма. Каква е тая притча? Тук математиците имат думата – те се занимават с неизвестни величини, т.е. те разкриват тайните. Дай на математика и най-загадъчните въпроси, но като работи върху тях четири-пет месеца, все ще изкара нещо – каквито числа да му дадеш, все ще ги съчетае по някакъв начин.

„Отговори Петър и рече Му: Изтълкувай ни тази притча.“ Питам: коя е най-важната притча за вас в дадения момент? Ако задам същия въпрос на една млада мома, тя ще отговори: „Най-важната притча за мен е кой ще ме възлюбви“; ако попитате момъка коя е най-важната притча за него, и той ще отговори като момата; ако зададете тоя въпрос на майката, тя ще каже: „Най-важна притча за мен е какво ще бъде детето, което ще родя – момче или момиче“; оня, който се готви за професор, ще каже: „Най-важната притча за мен е дали ще успея да стана професор“; лекарят ще каже: „Най-важната притча за мен е дали ще стана виден лекар“; духовникът ще каже: „Най-важната притча за мен е дали ще достигна висок духовен пост“ – всеки човек си има по една притча в живота, която сам разрешава. И вие, които ме слушате, също имате по една притча.

Аз ще разгледам само една притча, най-важната: според мен най-важната притча е самият Живот – как е произлязъл, какво е било началото му, коя е неговата майка и кой е негов баща, как се е развивал и т.н. Ще кажете, че Господ е баща на Живота и така е, но Господ е отвлечена идея, а вие се спирате върху нещо по-близо от живота – вашето положение, което всеки ден очаквате. Ако си военен, мислиш какво ще стане с теб, когато се отвори война: първо преглеждаш пушката, сабията си, за да знаеш в какво състояние се намират – от състоянието на оръжията и оръдията зависи успеха на войната. Това са математически величини, с които човек работи. Какво

ИЗТЪЛКУВАЙ НИ ТАЗИ ПРИТЧА

ще разберете от числата 502, 516, 869, 634, 739 и 604 – ще кажете, че това е забава, и децата се забавляват с писане на числа. Знаете ли от колко кости е съставено човешкото тяло? Според някои те са на брой около двеста и осемдесет. Костите не представляват цялото тяло, но само част от него; мускулите също представляват част от тялото, но костите и мускулите не представляват функциите на човешкия организъм. От черепа на човека може да познаете какъв е бил той – мъж или жена, прост или учен, честен или нечестен, търпелив или нетърпелив. Когато поставите запалена свещ в черепа на човека, ще четете по него като по книга: по черепа ще познаете целия живот на човека, живял преди хиляди години, по черепа се познава от каква смърт е умрял човек; в бъдеще, когато хората се научат да четат по черепа, ще узнаят всичките тайни и тогава повече ще мълчат. Дали ви хвалят, или корят, всякога ще мълчите; не е важно какво мислят хората днес за вас – важно е какво ще мислят в бъдеще, когато ще могат да четат и по главата, и по лицето, и по ръката.

Когато изучавате тия науки, ще дойдете до заключение, че клетките на човешкия организъм са живи и когато умре човек, те не изгниват, но минават от едно място на друго: някои влизат в състава на минералите, други – в състава на растенията, трети – в състава на животните, а някои – в състава на човешкото тяло. Някой си откъсне една ябълка от гробищата, измива я добре и я изяжда, а после се чуди защо разположението му се развалило; много естествено, той е възприел някои елементи от тялото на един от великите покойници – значи неразположението му се дължи на неразположението, което е имал покойният. По вашето разположение или неразположение може да познаете какъв е бил тоя човек.

И тъй, ако питате защо страдате, казвам: сегашните хора страдат от мислите на своите предшественици – техните мисли не са пръснати в пространството, но са материализирани и съставят организмите на минералите, растенията и животните; много от мислите на миналото човечество представляват съставна част на паразитите, микробите и други нисши растения и животни. Съществуват около шестнайсет хиляди микроби, някои от които не са изучени добре – тия микроби са причина за различни болести: туберкулоза, тиф, чума, холера и др. Болестите са резултат на мислите на учени и философи, които са вървели по пътя на Черното братство; като знаете това, не мислете, че злото може само по себе си да изчезне – злото и

Доброто са непреривни. Казвате: „Да унищожим злото“ – това е невъзможно; за да разберете злото като сила, а не като проява, трябва да познавате законите на Разумната Природа, както и тия на психологията. Изучавали ли сте злото като сила, като чувство и като принцип? Мнозина наричат злото с думата дявол и се питат: „Откъде дойде тоя дявол между нас?“. Защо са недоволни хората от дявола – защото той кара човека да работи, а сам никога не работи; когато влезе между хората, той обърква всичките им работи – той е лихвар, дава пари с големи лихви и не иска да знае как ще се плащат те. Дяволът е в състояние да бръсне и детето, затова го наричат първият учител на човечеството; той е господар на всички банки – има ли нещо лошо в това? Банките услужват на хората – дават им пари назаем; хората плащат лихви за парите, но поне колелото се върти; банкерът понякога оскубва клиента си (това нищо не значи), но понякога му помага. Който е влязъл в пътя, трябва да престане да се занимава с дявола – да не мисли, че е лош. Значи дяволът е лош, а ти си добър – не, вие трябва да изучавате силите на злото, за да ги хармонизирате; използвайте само ония от тях, които са в хармония с вас, и не се страхувайте от силите на злото, но работете с тях, да ги превърнете в положителни.

Казва се, че от много мисъл или от много учене човек заболява – не е вярно, нямам случай в своите изследвания, в който да е заболял човек от мислене или учене. Ако е въпрос за криви мисли, за особени преживявания, човек може да заболяе, обаче правата мисъл повдига човешкия Дух. Ако си в положението на Дон Кихот, може да полудееш, но ако си в положението на Санчо Панса, ще се излекуваш. Дон Кихот е човек със силно развити лични чувства: той мисли, че всичко знае и разбира – и наука, и изкуство, и политика. Светът е пълен с донкихотовци и санчопансовци – ако това не е вярно, светът трябваше да бъде в пълна изправност; накъдето и да се обърнете, все ще срещнете един Дон Кихот – той е благороден, ярващ човек, но без дълбоко разбиране на Живота; Санчо Панса е крайно наивен – той е готов навсякъде да следва Дон Кихот с надежда да се спаси някога, той очаква спасението си от Дон Кихот.

Днес съм решил да отговоря на всички, които очакват спасението си от човека: това е криво разбиране, спасението иде само от Любовта – тя е Сила, която преобразява всичко; който се домогне до нея, влиза в областта на Разумността – къ-

дето е Любовта, там е Разумността. Любовта се изявява чрез прави мисли и чувства, чрез благородни постъпки. Ето защо, когато Любовта ви посети, добре е да измерите носа, врата и ръката си: ако мисълта ви се оправя, носът постепенно се удължава и стеснява; ако чувствата ви се усилят, носът ви се разширява и скъсява; и най-после, ако постъпките ви стават по-благородни, волята ви се усилява – това се отразява на брадата, тя постепенно се оформя, придобива по-красива форма. Казвате: „Ние не се интересуваме дали носът се удължава, или се скъсява“; трябва да се интересувате, както машинистът се интересува дали налягането на парата в котела се увеличава, или намалява – ако налягането е по-голямо, отколкото трябва, котелът ще се пръсне. Ползата от знанието е голяма – ако знаете тия неща, лесно ще изправите кривините в своя живот: като знаете, че не може да разширите носа си, ще гледате да го удължите – мисълта ви ще дойде на помощ; ако нямате възможност да удължите носа си, ще потърсите помощ в чувствата си – ще гледате да разширите носа си. Това значи да направите психическа промяна в своя живот – по този начин човек може да избегне много нещастия.

Когато майката се гневи и сърди на децата си, носът ѝ се разширява. Вместо да трансформира състоянието си, тя разширява своя нос: взема пръчката и набива детето – това не е правилно разрешаване на задачата. Наблюдавали ли сте как плачат децата ви? Ако не сте наблюдавали, защо сте се женили, защо ставате баща или майка, само да раждате ли – така и рибите раждат. След всичко това минавате за учени и философи, мислите, че ще отидете на Небето – знаете ли, че когато отидете на Небето, първият въпрос, който ще ви зададат, ще бъде: „Как плачат децата ви и как си бършат очите?“; ако кажеш, че не знаеш, веднага ще те върнат на Земята, за да научиш това, което не знаеш. Това значи да изправиш ума и сърцето си, т.е. да се научиш да мислиш според законите на ума и да чувстваш според законите на сърцето.

„Отговори Петър и рече Му: „Изтълкувай ни тази притча“ – коя притча? Притчата за Живота, който разрешава всички противоречия и недоразумения. Тая притча обяснява защо когато проповядваш Словото, хората не го приемат. Христос отговори на Петър: „Противоречията съществуват, защото носовете на хората се разширяват повече, отколкото трябва“ – те се разширяват за сметка на удължаването. Когато художникът рисува носа на човека, може да го удължи, може

и да го разшири (това нищо не значи, на книга всичко може), обаче важен е живият нос, който се изменя постоянно. Защо носът на някого се изкривява на една или на друга страна – има причина за това. Защо носът на свинята е вирнат нагоре – защото обича да рови; ония хора, които копаят или ровят, вдигат ръцете си нагоре – значи и свинята обича да копае, но с носа си. На птици, които грабят, клонът им е закривен надолу. Сега, като ви говоря така, не искам да вадите криви заключения, но казвам, че всяка силно отрицателна черта се отбелязва върху носа ви – на дължината или на широчината му; това се отбелязва не само върху външната форма на носа, но и върху вашите мисли и чувства – който чете мислите и чувствата, познава в какъв ум и в какво сърце са родени те. Всяка мисъл произвежда известен ефект върху ума на човека, а всяко чувство – върху неговото сърце; това означават думите на Христа: „Няма нищо скрито-покрито в света“.

Казвате: „Какво ще правим, когато влезем в Духовния свят?“ – ще изучавате своите мисли и чувства от хиляди години и след като ги изучите, като видите добрата и лошата им страна, ще изучавате причината за това; после ще ви пратят отново на Земята, за да учите други неща. Някои проповядват лек начин на спасение – да дойде Христос и да заличи всичките грехове на хората; те приличат на ония моми, които търсят богат мъж, за да ги облича хубаво, да ги разхожда – с една дума, искат охолан живот. Такива са идеите на мнозина, но охолният живот не разрешава въпросите – той осигурява лошо бъдеще. Всеки живот носи в себе си и добри, и лоши условия и които не разбират това, сами влошават живота си. Който мисли само за себе си, неизбежно ще влоши живота си; той казва: „Днес съм длъжен да мисля за себе си, утре ще мисля за другите“ – не, всеки ден трябва да мислиш за себе си и да правиш по едно малко добро. Има програма, която определя по колко добри дела трябва да правиш на ден и на колко души да помогнеш; ако не изпълнявате тая програма, в живота ви ще се явят известни празнини. Ако помагате на хората, и те ще ви помагат; ако не им помагате, и те няма да ви помагат – тоя закон е верен както за отделния индивид, така и за всяко общество и всеки народ.

Във всеки дом, във всяко общество, във всеки народ, във всяка раса, както и в цялото човечество съществува една обща душа, която обхваща отделните единици; общите души пък се групират в едно общо цяло. Ако кажете това на външ-

ните хора, ще считат, че се занимавате с празни работи; за тоя, който не може да смята, смятането е празна работа, обаче не е така за оня, който знае да смята. Сега бих желал да дойде при мен човек, който има еднакви мисли и чувства с моите и да се опитаме едновременно да нарисуваме един и същ предмет от Природата; ако между нас съществува не относително, а абсолютно единство в разбиранията ни, и действията ни ще бъдат еднакви. Значи ако мислите и чувствата на човека са правилни, и действията му ще бъдат правилни – това е закон, в който няма никакво изключение. Казваш: „Прав съм във всички свои действия“ – прав си в сегашния момент; щом си прав в сегашния момент, ще бъдеш прав всякога и обратно – ако сега не си прав, и в бъдеще няма да си прав.

Един индус дал една ябълкова семка на най-малкия си син, като му казал: „Синко, виж какво се съдържа в тая семка“; синът взел семката, сварил я и казал на баща си: „Татко, сварих семката, но нищо не излезе от нея“. Бащата дал друга семка на втория си син – и той да я изследва; синът изял семката и казал на баща си: „Татко, изядох семката, оказа се малко горчива, нищо друго не разбрах“. Най-после и третият син получил една ябълкова семка; той посял семката и казал на баща си: „Татко, посях семката и след време ще видим какво ще излезе от нея“.

Следователно дайте на човека една семка, за да видите как ще постъпи: един ще свари семката, друг ще я изяде, трети ще я посади; малцина посадят семката. Оня син, който посадил семката, само той разбрал силата, която се крие в нея – семката е неприявеното дърво. На същото основание казвам: всяка мисъл трябва да се посее, да израсте и да даде плод. По какво се познава силата на една мисъл – по нейната Светлина и благородство. Който има светли и благородни мисли, той е в състояние да възлюби и врага си; може да си намислил да извършиш убийство, но посети ли те Божествената Любов, веднага се поляризираш. С убийство нещата не се завладяват, убийството не разрешава въпросите – какво ще придобиеш, ако отвориш стъкленица, в която има отровен газ? Отровният газ трябва да се сгъсти, да се превърне на течност и после да се преработи; злото трябва да се сгъстява, но не и да се разширява – това е закон.

Сегашните европейски народи се намират във фазата на разрушаване – те не прилагат Христовото учение, но старите учения на далечното минало. Войната е остатък от едно старо

вярване, идолите са остатъци от стари вярвания – това е старата култура, която се явява в нови форми. Казвате: „Ние се бием по нов, модерен начин, следователно ние сме културни хора“ и в Америка употребяват електричеството за умъртвяване на хората, а във Франция режат главите им.

„Изтълкувай ни тази притча.“ Ония от вас, които и сега задават тоя въпрос, трябва първо да се запитат коя е тая притча – коя е основната задача на тая притча. Притчата е самият Живот. Откъде произлиза Животът? Ще кажете, че Животът произлиза от Любовта – свързани ли сте вие с тая Любов? Тя е родила Живота преди милиони и милиарди години, не се ражда днес Животът. Ако житните зрънца се унищожат, повече няма да съществуват; ако и клетките на човешкия организъм се унищожат, втори път няма да се родят – те са родени преди милиони години. Всяко нещо е създадено при особени условия, които не се повтарят, при това ние не можем да създадем тия условия – всяка мисъл, всяко желание е създадено при особено време и при специално съчетание на условията. И за Любовта има особено време. Жената казва: „Може да се люби на всяко време“ – не, не може; да чувстваш, да се настройваш може по всяко време, но да любиш така, че да се преобразиш, да се освободиш от всички инстинкти, да възпитаеш вълка, тигъра в себе си – това всякога не става. Това, което дразни човека и събужда нисшето в него, не е Любов – то е изопаченият човешки живот, който сега се проявява. Като ви говоря, мнозина искат да им открия някаква тайна – аз мога да ви покажа само вратата на тайната, но вие сами ще си намерите пътя; българинът казва: „Покажи му вратата, той сам ще намери плевника“ – който не може да намери плевника, не е готов за работа.

И тъй, мислете за двете измерения на носа – за дължината и широчината му (за дълбочината още не съм говорил). От какво зависи дължината на носа – от правата мисъл, а широчината – от правите чувства. Ако се свържете правилно с великия закон на Любовта, който работи в цялата Вселена, носът ви ще има нужната дължина и широчина – това значи да бъдете човек в съгласие с великата хармония на Живота, с всички звезди и планети; ако носът ви се разширява правилно, вие сте във връзка с всички Същества на Любовта. Който е свързан с Любовта, никога не прави зло. Казвате: „Съвсем се оплетохме, не можем да разберем какво се иска от нас“; и това е добре – докато не се оплете, човек не може да се оправи.

Вижте как се оплитат дърветата: има дървета, на които корените – главата им, са десетина метра дълбоко в земята. Някога човек се заравя дълбоко в мъчнотиите си и докато не мине през тях, не може да прогледа. Когато някой има големи страдания, казвам, че главата му е заровена в земята; щом се освободи от страданията, той изважда главата си навън. За да се изявят силите във вашия организъм, вие трябва да потънете дълбоко в материята; следователно истинският духовен живот в човека ще се прояви само след като той се погребее в материята и после възкръсне.

Малцина разбират духовния живот; казват: „Духовният живот е подобен на въздуха и на вятъра“ – не е така, вятър има само на Земята, но не и в Духовния свят. Какво показват ветровете – че има глупави хора на Земята: между тях се образуват празнини, които произвеждат ветровете; следователно когато веят ветрове и дърветата се огъват, казвам: глупавите хора царуват. От тях всичко може да се очаква – тяхната кола се обръща на всички страни, като колата на Настрадайн Ходжа. Те нямат никакъв морал: според тях правото принадлежи на силния, моралът на живота е в яденето и пиенето; като живееш, трябва да бъдеш богат и силен; ако някой те удари един път, ти го удари два пъти. Това е философия на хората с празните глави – такива хора има навсякъде, те причиняват страдание на всички. Единственото нещо, което може да оправи живота на хората, това е Разумността. Когато настане затишие и ветровете престанат, казваме, че умните хора царуват.

И тъй, ако мислите, че днес имам желание да ви направя адепти и последователи на моето Учение, вие сте на крив път – аз имам желание след хиляди и милиони години да кажете, че Учението, което ви проповядвам, е право. Право верую е само Божественото, а всички човешки вярвания имат известни недостатъци. Обаче човешкият език не е толкова гъвкав и пластичен, за да изрази Божественото – често съществителните имена и глаголите не се поставят на местата им, според правилата на граматиката, и от думите ми изкарват неща, обратни на това, което съм говорил. Казват, че говоря против свещениците – не говоря против тях, но против всички криви вярвания, които правят хората нещастни; говоря против всички криви вярвания, които причиняват войните; говоря против всички криви вярвания, които причиняват жестокостите в живота.

„Отговори Петър и рече му: „Изтълкувай ни тази притча.“ Знаете ли на какво приличат съвременните хора? В

древността живял един черен магьосник, който си поставил за задача да улови човешката душа, когато излиза от тялото, и да я затвори в нова форма (за своите опити той избирал египтяни от високо произхождение); за целта изработил статуи от особено вещество и като наближавал моментът да умре някоя жена, веднага турял душата ѝ в новата форма и написвал: „Тук обитава душата на едн-коя си принцеса“ – така той затворил душите на много мъже и жени в тези форми; държал ги хиляди години затворени, но не могъл да ги накара да работят.

И до днес още хората се мъчат да уловят душите на своите близки, за да ги накарат да работят за тях – всичко могат да направят с тях, но не могат да ги накарат да работят; можеш да работиш, но доброволно, чрез закона на Любовта – с насилие никой не може да те накара да работиш; заблуждение е да мислиш, че с насилие можеш да накараш човека да работи. Не само това, но някои мислят, че могат да заставят Любовта да работи вместо тях – това е невъзможно, работата е резултат на Любовта; който иска да се научи да работи, трябва да възприеме Любовта. Щом придобиете Разумния живот, вие влизате в Любовта, обаче ако попаднете в неразумния живот, вие ще изпитате мъчението. Питам как сте влезли в телата си – по свобода или чрез насилие? Ако измените носа, лицето си, вие сте влезли доброволно в телата си; ако не можете да се измените, черният маг ви е вкарал насила в тия изкуствени форми. Тъй щото, ако питате на какво се дължи злото, казвам: злото произтича от факта, че хората са роби на своите страсти, а страстите не са нищо друго, освен черният маг, който затваря душите в изкуствено направени форми – затова понякога мъжът е въртоглав, сърди се, гневи се, вика, а понякога жената е въртоглава. И досега още хората слугуват на тоя черен египетски маг; когато сте влезли в изкуствените форми, направени от него, питали ли сте Господа дали да влезете, или да не влезете – не сте Го питали; ще бъдете честни да си кажете истината.

Богат търговец срещнал един млад човек, който се оплакал от жена си: „Ожених се, но не съм щастлив, жена ми постоянно ме измъчва“. Търговецът го съжалил и го поканил у дома си да поживее известно време при него, но младият човек злоупотребил с гостоприемството, опозорил дъщерята на търговеца и след тази нечестна постъпка избягал. Така светът никога няма да се оправи.

Злото увеличава злото, Доброто увеличава Доброто, Любовта увеличава Любовта – това са закони, които действат както в Природата, така и в Живота: в Любовта ще се разширяват и нагоре ще се качват, в безлюбието ще се смаяват и надолу ще слизат. Единственото нещо, което може да ви избави от злото, е Любовта; ще живеете разумно и ще знаете, че Любовта царува навсякъде в света. Не говоря за вашата любов, не говоря за любовта между мъже и жени, нито за любовта между приятели; не говоря даже и за любовта между брат и сестра. Любовта, за която ви говоря, е особена; тя действа и във вас, но вие не ѝ обръщате внимание – когато ви посети една светла мисъл, това е Любовта, обаче тя скоро изчезва. Когато минават светли мисли през вас, вие се заблуждавате, започвате да се чувствате божества; не се заблуждавайте – Божественото е силно, мощно, а къде е вашата сила? Казвах: „Аз съм учен човек“ – къде е твоето знание? Божественият човек има Любов в душата си; който няма Любов, той е черен маг, който всеки момент може да затвори душата на човека в изкуствена форма. Не се плашете, старите форми трябва да се разрушат – затова иде смъртта: тя ще разруши всички тела, превърнати на автомати; следователно смъртта носи освобождение на всички затворени души.

„Не убивай!“ – това значи: не убивай душата, която е влязла в едно тяло и работи по закона на Любовта; обаче ако една душа е влязла в бутилка, станала е роб или робиня на някого, казвам: разбий тая форма. Принципът е следният: никога не разрушавай жилището на душа, в която Бог живее и която работи по закона на Любовта – убиеш ли такава душа, Бог няма да ти прости нито на тоя, нито на оня свят. Ако разбиеш бутилка, в която е затворена една душа, ти си направил добро; ако умре една душа, която работи по закона на Любовта, трябва да плачем, но ако умре една душа, затворена в бутилка, трябва да се радваме. Не е определено свободната душа да умира, но понякога тя става жертва за повдигане на човечеството. Не убивай душа, която те обича и работи за твоето Добро! Престъпление е да убиеш вола, който по цели дни работи на твоята нива; в бъдещата държава еднакво ще наказват за убийство на човека и на вола – това изисква новият морал, новото разбиране на Живота. Добрите души, които ще дойдат на Земята, за да работят в името на Любовта, няма да се стремят към високи положения – царе, владци, патриарси, министри, но ще бъдат добри майки и бащи, добри учители и

свещеници, които ще работят безкористно. Когато тия души вземат надмощие, светът ще се оправи.

Прилагайте Новото учение и не очаквайте да дойде Христос само за да благувате – дойде ли, Той ще разбие всички бутилки, всички автомати; гробовете, за които се говори, това са ония затворени души, които от години чакат времето на своето Възкресение. И досега православните спорят дали ще възкръснат със старите си тела, или с нови – никакво друго тяло няма, освен това, в което сега живеете. Душата ще върви по пътя на Божественото, по пътя на Любовта. Жената, като види мъжа си, няма да иска пари (както постъпва днес) и мъжът няма да иска пари от жена си; сега мислят само за пари, наричат се „милички“, докато има с какво да разполагат – това са две души, затворени в бутилки: докато са един срещу друг, недоволни са, искат да се разделят; когато се разделят, страдат един за друг. Не, вие трябва да имате еднакво отношение към човека и когато е при вас, и когато е далеч от вас – това изисква истинското християнство.

Днес всички спорят за своята вяра и вярвания; едно трябва да се знае: човек създава вярванията, но те не могат да създадат човека. Човек е създал много неща, от които днес сам страда, следователно не плачи от това, което си създал, но го измени – не се моли на своите произведения, но ги измени; човешкият Дух е в състояние да измени всички вярвания и системи, които сам е създал, следователно човек може сам да измени живота си – да възкръсне, да научи Истината. Казвате: „Вярно ли говориш, или не?“ – сами ще си отговорите верни ли са думите ми, или не; „Много ни напече!“ – какво трябва да правите, когато Слънцето силно пече: ще отидете на работа.

Днес говоря на всички и ви питам: свободни души ли сте, или не; свободни граждани ли сте на Царството Божие, или роби на някого; свободна религия ли имате, или религията на вековете, която заробва душите. Определете се на кой Господ служите – на Господа на Истината или на Господа на кръста: ако дойда при теб и ти ме обереш, аз зная на кого служиш; ако дойда при теб уморен, измъчен и те помоля да ме приемеш в дома си, аз ще позная на кого служиш – кажеш ли, че не си разположен и нямаш място в дома си, аз зная вече на кой бог служиш. Можеш да имаш прави вярвания, но постъпката ти с измъчения и нещастен човек ще определи на кого служиш – важно е как ще постъпиш в дадения момент. Пророк Иезекиил казва: „Една добра постъпка заличава всички лоши постъпки“,

но и обратното е вярно: една лоша постъпка заличава всички добри. Казано е: „Който е паднал, да гледа да стане“; трябва ли да плачеш, че си паднал – стани и продължи пътя си.

И тъй, ако искате да се утешите, приложете великия закон на Любовта, използвайте тоя закон: вие никога не можете да се докоснете до Слънцето, да се ръкувате с него, но всякога можете да използвате светлината му; при Бога никога не можете да отидете, направо с Него никога не можете да разговаряте, но към Духа Му всякога можете да се отправите. Да отидете при Бога, това значи да се слеете с Него, да забравите всичко земно, да загубите всичко и да се пробудите в Божествения свят – готови ли сте за това? – „Не съм готов.“ Иди тогава на лявото слънце и когато се умориш, ела при мен. Сега Бог ви е пуснал на Земята, знаете ли къде ще бъдете следния път? Земята е извървяла половината от своя път, остава ½ още половината; когато дойде дотам, ще започне да бие звънецът и тогава ще минавате от един трен в друг, ще пренасяте и багажите си – къде ще отидете? Където ви видят очите. Казвате: „Добър е Господ“ – радвам се, че мислите така. Чувате ли гласа на Христа, разговаряте ли с Него, или предполагате, че Го чувате? Вашето предположение може да е като това на сватове, които отиват при момата и започват да хвалят момъка, че бил добър, хубав, благороден.

Заставили един млад турчин да се ожени за една мома, която препоръчвали като много красива и добра. След венчилото тя го запитала: „На кого да се показвам?“ – „На когото искаш, но не и на мен“ – толкова грозна била тя. Сега и на вас говорят за Христа – че бил добър, че спасявал хората, но и вие в края на краищата ще се ожените не за тоя Христос, когото душата ви очаква, но за оня, когото хората ви препоръчват. Много христосовци и много богородици съществуват, светът е пълен с такива христосовци и богородици, но една е истинската Богородица – аз я познавам, отлична е тя; един Бог има в света, един Христос има – не се заблуждавайте, всичко друго е отражение. Душата, която е вложена във вас, това е Бог, това е Христос, това е Света Богородица; тая душа е затворена днес – можете ли да я освободите? Често тя гъшка и плаче, но като не я разбирате, казвате: „Парички ни трябва“; тя казва: „Достатъчно са, не ти трябва повече“ – „Не, още, още!“. Не казвам, че не е нужно богатство, но истинското богатство е в настоящето, в сегашния момент – бъди богат в дадения момент. Знай, че като спиш, като ядеш и като работиш, ти си

богат – за утрешния ден не мисли. Чудя се на сегашните хора: дойде ти на гости един приятел, когото не си виждал с години, но вместо да го нахраниш, ти се безпокоиш за утрешния ден, за да не се ощетиш; нахрани приятеля си и не мисли за утрешния ден – Бог няма да те остави. С неразумния си живот ние сами си причиняваме страдания; вие имате всичко – жена, деца, къщи, пари и пак сте недоволни – какво искате още? Искате да бъдете богати повече, отколкото можете да носите. Който е истински богат днес, ще бъде богат всякога, следователно бъдете богати днес, бъдете доволни днес, приемоте Истината днес.

Казвате: „Това, което ни говориш, умът ни не го побира“; така казва и оня, от когото искаш пари назаем – той се почесва по главата и казва: „Ще си помисля малко“; колкото да мислиш, нищо няма да измислиш. Като ви наблюдавам, виждам недоволството и недоверието ви – казвате: „Тоя човек иска да вложим капитала си в неговата банка срещу големи лихви“; нищо не искам от вас – опитайте тая работа. Може да се съмнявате колкото искате, на Земята се допуска всякакво съмнение, обаче можем да се изпитаме – опитайте Учението и което приемоте с ума и сърцето си, то ще бъде вярно за вас. Това, което е вярно отвътре, вярно е и отвън – ако не вярваш в себе си, не можеш да вярваш и в другите; ако обичаш Духа, ще обичаш и другите. Какво представлява Духът – когато се давиш и някой те спаси, това е Духът; какво е Любовта – ако си гладен и те нахранят и напоят, това е Любовта, това е проява на душата. Вярвай в Духа, който те извади от водата; вярвай в душата, която те нахрани.

„Изтълкувай ни тази притча“ – коя е тази притча? Животът, който разрешава всички противоречия и недоволства. Недоволството ще превърнем в добродетел: ученикът е недоволен, че не си знае урока – ще го научи; момата е недоволна, че не е красива – от нея зависи да стане красива. Ако си доволен, иди да работиш на своите близки, за да им покажеш как си станал доволен.

И тъй, измени носа си. Ако можеш да го удължиш поне с една стомилионна част от милиметъра, ти си постигнал много – това е гениалност. Това може да стане и в ума, и в сърцето. От вас се иска разумно удължаване и разумно разширяване на носа – само така ще се освободите от недоразуменията в живота си; следователно, ако удължите и разширите носа си с една стомилионна част от милиметъра, вие ще се домогнете до цялото. Каква работа може да свърши нос, който се удължава

с една стомилионна част от милиметъра? Представете си, че изливате водата от една каца на земята – ще свърши ли някаква работа тая вода? Никаква работа няма да свърши – водата ще се разлее, ще образува една пъгъчка, нищо повече. Друг е въпросът, ако тая вода се излее в едно езеро – колкото и да е малко количеството на водата, все ще предаде нещо на езерото, т.е. в него ще се влее известно количество енергия. На същото основание казвам: енергията, която се предава към носа с удължаването му, колкото и да е малка, ще се влее в целия организъм – тя прониква в него, а не се разлива навън. Съмнението е недъг на ума, а завистта, злобата – на сърцето; тия недъзи трябва да се изхвърлят вън от човека, както се излива водата от бурето направо на земята. Ония, които не могат да освободят сърцето си от омразата, са роби на черния маг – те са играчка на живота; същото се отнася и до ума – и той трябва да се освободи от своите недъзи.

И тъй, в центъра на вашия Живот – във вашия ум, водата трябва да бъде чиста, кристална – никакви примеси не се позволяват; при това трябва да се знае дълбочината и големината на вашето езеро – сърцето; тогава Божествената енергия, която прониква във вас, ще удължи носа ви с една стомилионна част от милиметъра. От гледището на висшата математика може да се изчисли не само дължината и широчината на носа, но и обема на целия човешки Живот.

Не казвайте, че тия въпроси не са за вас – защо не са за вас? – „Стари сме вече.“ Стар е дяволът, защото не иска да работи за другите; всеки човек, който казва, че не иска да работи, той е от черните братя; който иска да работи в името на Великата Любов, в името на Великия Бог, е от белите братя. „Глупави сме, не можем да работим“ – няма глупав човек между вас, скъсайте с тая мисъл, която ви ограничава. – „Как ще живеем при тия трудни условия?“ Какви условия – в бутилката? Не се страхувайте от нищо, Любовта е Сила, която стопява всички прегради; вложете тая мисъл в себе си, за да си помогнете не само индивидуално, но и колективно, и да кажете: „Можем да живеем според изискванията на Любовта и да си изтълкуваме тази притча – можем да удължим и разширим носа си с една и съща величина“.

Запишете си формулата: *Сърце топло, душа свежа, ум светъл и Дух крепък*. Когато умът е светъл, човек се освобождава от ограниченията; крепкият Дух твори и пресъздава нещата. Кажете си: „Сърцето ми е топло, душата ми е свежа,

умът ми е светъл, Духът ми е крепък, защото живея в закона на Любовта, в която няма никаква измяна“ – това е новото правило на Живота; щом си кажете така, веднага ще решите задачата си. Знаете ли колко струва това правило – не по-малко от двайсет и пет милиарда лева; има хора, които са работили усилено двайсет-двайсет и пет живота, докато научат тая формула. Казвате: „Проста работа, ние знаем тия неща“; тоя ред, в който са дадени думите *топло, свежа, светъл и крепък*, не сте го знаели досега.

Сега, когато се върнете по домовете си, приложете новото правило. Като го приложат жените, ще стане по-леко на мъжете; като го приложат мъжете, ще стане по-леко на жените; като го приложат майките, ще стане по-леко на децата; като го приложат децата, ще стане по-леко на майките; като го приложат учителите, ще стане по-леко на учениците; като го приложат учениците, ще стане по-леко на учителите. Да се внесе мекота в живота на всички хора – по това ще се познае, че сте приложили новото правило. Кажете ли, че сте го приложили, ще ви питам стана ли ви по-леко. „Не“ – значи не сте го приложили. Който не приложи новото правило, ще плати лихва едно на сто върху двайсет и пет милиарда лева; хайде да намаля – едно на хиляда; мога да намаля още – едно на един милион; колкото и малка да е глобата, все ще платите нещо. И тъй, научихте едно ново правило, но ако не го приложите, ще плащате глоба.

15 май 1921 г., София

ЖИВАТА ЕНЕРГИЯ

И пак се наведе долу и пишеше на земята.

От Иоанна 8:8

„И пак се наведе долу и пишеше на земята.“ Всички велики работи стават в безмълвие и на тайно – великите въпроси, великите мисли и великите чувства се раждат в мълчание. Христос дойде на Земята да извърши едно велико дело – „Той се наведе долу и пишеше на земята“.

„И доведоха при него една жена, хваната в прелюбодеяние, и като я поставиха наред, казват му: „Учителю, тая жена бе хваната в самото дело, като прелюбодействаше. А в закона Мойсей повели нам: които са такива, с камъни да ги убиваме; а ти що казваш?“. А Исус се наведе долу и пишеше с пръст на земята.“ Той разрешаваше един велик закон – трябва ли да се убие жената и ако се убие или осъди, по какъв начин да стане това; когато разреши въпроса, изправи се и рече: „Който от вас е безгрешен, той пръв да хвърли камък на нея“.

Изводът, който можем да направим от тоя разговор, е, че съдиите трябва да бъдат безгрешни хора. Ако ме питате защо хората страдат, защо животът им не върви добре, отговарям: защото съдиите са грешни хора – какво благо ще донесе за народа си съдията, който се подкупва от пари или от общественото мнение? Може ли народът, чиито съдии са подкупни хора, да благува – никога. Следователно оня, който заема пост на съдия, трябва да съди според учението на Христа – той трябва да бъде безгрешен; ако безгрешният те бие с камъни, не само че няма да те убие, но ще възкръснеш – камъните ще паднат върху теб, без да те наранят. Сега се качват на власт хора пълни с грехове и когато те бият с камъни, нараняват те. В съденето на праведния има Живот, в съденето на нечестивия няма Живот – щом е така, за предпочитане е праведен да те съди.

„Наведе се долу и пишеше на земята.“ Сега като говоря, виждам, че някои си водят бележки; едни пишат с желание да се учат, а други – за да намерят нещо криво, да ме хванат – те съзнателно изопачават фактите. Според мен оня, който казва, че не говоря верни неща, е безгрешен и приемам да ме бие с камъни. Оня, който е грешен, да си затвори устата и да мълчи – ако не млъкнат устата на грешните, Господ ще ги затвори;

ако не вярвате, че Господ затваря устата на хората, идете на гробищата – ще видите, че там всички уста са затворени. От осем хиляди години Господ затваря устата на всички хора; в това отношение ония, които умират, са грешни, а които се раждат, са праведни – аз правя такъв извод.

Като се изправи, Христос каза на жената: „Внимавай в бъдеще да раждаш праведни и чисти души. Ако продължаваш да живееш като сега, няма да излезеш на добър край – поста-рай се, жено, да раждаш чисти души, защото и които вярват, и които не вярват, са тръгнали по лош път. Направи едно усилие да родиш нещо по-добро“. Доброто, възвишеното, благородното не се ражда при условия, създадени с чаша в ръка; то не се ражда и в съдилищата, когато осъждат някого на смърт; то не се ражда и на бойното поле с оръжие в ръка; то не се ражда и в дипломацията на хората, нито в интригите между тях – при тия условия се раждат деца на престъпността, там се раждат мисли, желания и действия на престъпността.

Христос им каза: „Който от вас е безгрешен, нека пръв хвърли камък на нея“. Те знаеха закона и един по един станаха и си излязоха – ако не бяха излезли, щяха да паднат в дъното на ада. Всички излязоха откъде – отвътре навън. И вие по същия закон, когато вашите фарисеи и садукееи роптаят против блудницата, кажете им: „Който от вас е безгрешен, нека пръв хвърли камък на нея“.

„И остана Исус сам с жената и рече ъ: „Жено, де са онези, които те обвиняваха, не те ли осъди никой?“. И тя рече: „Никой, Господи“. И Исус ъ рече: „Нито аз те осъждам; иди си и отсега не съгрешавай вече“ – сега следва вашето заключение: тая жена е виновна, все жените вършат бели, за друго не ги бива; когато Господ създаде мъжа, нямаше бели по света, със създаването на жената дойдоха и белите – така казват противниците на жените, но това е въпрос. Ако светът беше оставен дълго време без жени, може би щяха да стават повече бели, отколкото сега, затова Господ каза: „За да не стават много бели, да дойде и жената в света“ – това е моето заключение. – „Как ще докажеш това?“ Как ще докажете вие своето твърдение? Нещата се доказват само тогава, когато принципите и величините, които ги обуславят, са еднакви: ако имаме неизвестното x в различни степени – x , x^2 , x^3 , x^4 , как ще се разберем, ако аз боравя например с x^2 , а вие – с x ? Тия величини не са еднакви: ако работя с величината x^3 , разликата ще бъде по-голяма от x^2 ; ако работя с величината x^4 , разликата ще бъде още по-голяма.

Днес всички хора, мъже и жени, говорят за морал – какво представлява моралът? Неизвестна величина, създадена само за слабия – защо? Защото когато слабият краде, веднага го наказват; когато силният краде, никой не може да го накаже. Ако лъв влезе в кошарата и задигне една овца, казваш: „Добре, че мен не задигна“; ако в кошарата влезе едно малко палаче и разгони овцете, веднага ще вземеш прът да го удариш и ще кажеш: „Ако смееш, влез и друг път в кошарата“. Сегашният свят е пълен с малки палачета, които постоянно се наказват; големите тигри и лъвовете никакъв закон не ги хваща, народът знае това и казва: „Законът е за слабите хора, но не и за силните“. Казвам: законът трябва да бъде за всички – от най-малките до най-големите; законът трябва да бъде абсолютен и да се прилага съзнателно от всички, а не чрез стражари. Ако си служиш със стражари и минаваш за честен, аз се съмнявам в твоята честност; ако си служиш със затвори и минаваш за честен, аз се съмнявам в твоята честност; ако в една държава не съществуват затвори, бесилки, стражари и навсякъде е отворено, тогава мога да кажа, че в тая държава има честни хора. Днес навсякъде срещате войници, стражари и после казвате, че сте културни хора.

При тоя склад от мисли и чувства, от разбирания и морал каква посока можете да дадете на живота, какъв вътрешен смисъл ще дадете на своя живот? Какъв е смисълът на семейството – да възпита добри граждани; какъв е смисълът на Църквата – да изкара честни и любещи пасоми; каква е целта на държавата – да възпита добри и честни поданици. Един от основните закони на християнството гласи: само праведният трябва да се наказва; когато се разбере тоя закон, общественият живот ще мине през голяма реформа. Кой може да бъде учител – способният, ученият; невежият не може да бъде учител – това всички поддържат. Какъв трябва да бъде свещеникът – не само да има знания и способности, но да бъде абсолютно чист и безгрешен. Казват: „Не гледай делата на свещеника, но слушай какво говори и гледай как е облечен“; расото на свещеника е човешко изобретение – няма какво да го гледаш, гледай на благородството и на светостта на човека. Казваш: „Гледай шапката на човека“ – какво особено ще видиш в шапката му? Друг е въпросът да видиш една светла човешка мисъл, кажете ми една светла мисъл, създадена от човека – защо човек не може да създаде такава мисъл? Защото живее само за себе си.

Човешкият морал е създаден въз основа на егоизма – казваш: „Когато на мен е добре, и светът върви добре“. Където и да отидете – в църквите, в домовете, навсякъде цари същият морал: докато мъкът внася въщи всичко необходимо, той е мил и драг, няма подобен на него; щом нищо не внася, и жената, и децата го хокат, наричат го глупак, простак. Когато изгуби парите си, и ума си изгубва – може ли умът да е в зависимост от парите? Те са продукт на човешкия ум, следователно невъзможно е умът да зависи от парите – смешно е да мислиш, че когато изгубиш парите си, ще оглупееш, по-скоро обратното е вярно: когато изгуби парите си, човек поумнява. Докато е беден, човек никого не обира; щом забогатее, той започва да мисли как повече да спечели – събират се богати хора и започват да играят на хазартни игри, едни други се обират. Като знае това, Бог взема парите на човека, за да изправи ума му. Жената казва: „Без пари не може да се живее“ – имаше ли пари вашата първа майка, когато ви роди? Тя ви роди без пари, в Рая нямаше никакви пари.

На един беден чиновник в София се родило детенце и той си казал: „Какво ще правя с тая малка заплата, как ще се справя с новите разходи, откъде ще взема пари за кръщаване на детето?“; обаче още същия ден го повишили, дали му по-висока служба, а след два-три дена, когато отивал на работа, намерил една банкнота от сто лева – взел парите и се зарадвал, че има с какво да кръсти детето си. Детето живяло осем години и през това време работите на чиновника от ден на ден вървели все по-добре. Случило се, че детето заболяло и умряло – от тоя ден положението му постепенно се влошавало, докато дошъл до онова положение, в което се намирал преди раждането на детето. Питам: детето ли е причина за подобряване на материалното положение на бащата, или материалното положение създаде детето? Сегашните хора се нуждаят от деца, които да внесат Светлина в човешките умове и сърца – само така те ще разберат великия закон на Любовта, който създава добрите гении на човечеството; светът се нуждае от добри гении, които творят и създават, а не от зли гении, които разрушават и унищожават.

И наведе се Христос към земята и прошепна: „Жено, от ревизията, която правя, виждам, че не даваш добра насока на децата си“ – тук земята е виновна, затова Господ я наказва. Аз не разглеждам земята, както вие я разбирате, но се спирам на нейното философско значение. Ако искате да знаете какво се

съдържа в житното зърно или в жълтда, трябва да ги посадите в земята, за да израстат – така и земята ще се развива, ще създава по-добри условия за растенията. Ако можете да се повдигнете над условията на земята, ще видите, че тя не е такава, каквато я познавате; ония, които казват, че виждат земята, са още на дъното ϕ (и рибите виждат само водата, но не и земята) – за да видите земята в истинското ϕ състояние, трябва да излезете от условията, при които живеете. Който живее само на земята, казва: „Всичко е на земята“, а рибата казва: „Всичко е във водата“; коя култура е по-висока – тая на земята или на водата? Какво ще си помислите за мен, ако ви кажа, че има друга земя, освен тая, която знаете – ще кажете, че нещо ми липсва; и рибата не вярва, че извън водата има земя с по-висока култура от тая във водата. Когато на някого липсва нещо, казват, че дъската му хлопа; все трябва една дъска да хлопа – когато клепалото на църквата хлопа, богомолците отиват да се молят. За предпочитане е водите на океана да хлопат и шумят, отколкото да са тихи – защо? За да ни предупреждават – тихите води са опасни; предпочитам канарите да шумят, за да ни предупреждават, че има препятствия на пътя ни. Мълчанието и тишината се предпочитат, когато човек прави добро; според окултната наука мълчанието е необходимо, докато се роди известна идея – щом се роди, трябва да има шум, за да се посее и израсте.

Съвременното общество се нуждае от положителна философия, от правилно разбиране на Живота – това ще донесе необходимите елементи за нашето растение. Вие сте дошли на Земята не като гости, но като ученици на Велико училище, с желание да учите, обаче всеки трябва да знае какво да учи. Майката казва: „Слава Богу, родих четири деца, мога свободно да си замина, но се безпокоя кой ще ги гледа след моята смърт“; търговецът мисли, че е свършил някаква работа, но и той се безпокои на кого ще остави богатството; и министърът, и свещеникът се безпокоят кой ще ги наследи. Питам важно ли е от гледището на Божествения свят да бъдеш цар, министър или владика, важно ли е да бъдеш мъж или жена – това са второстепенни неща. Казваш: „Какъв да се родя – мъж или жена?“ – това не е важно: дали ще бъдеш с мустаци, или с дълга коса е второстепенно нещо. Родителите спорят какво да бъде детето – момче или момиче; при днешните условия не е лесно да се роди и отгледа момиче: не само че ще продадеш дъщеря си, но трябва и да платиш за тая продажба – и това

било култура! Едно време, когато се женеше мома, момъкът даваше пари на бащата, а на сестрите подаряваше дрехи; сегашните хора са обърнали нещата с главата надолу.

Днес всички хора казват: „Трябва да се работи“ – защо? „Имаме дъщери, пари са нужни, за да ги оженим“ – и женитбата е второстепенно нещо, мислете върху същественото в живота – Любовта. Ще кажете, че същественото е празна работа – не е така; когато намерите същественото в Живота, вие разрешавате някои въпроси индивидуално, а именно – откъде идете, какво ще правите, къде ще отидете, какви сили носите в себе си, как можете да се развивате правилно и т.н. Казвате: „Майката създава детето, тя си има грижа за него“ – ако ви кажа, че обратното е вярно, какво ще възразите на това? Според мен детето създава майката, то я заставя да работи. Наблюдавайте проявите на Природата: виждате една кокошка, която е готова да бяга от сянката си, страхлива е, но щом има пиленца, веднага става безстрашна, цяла настръхва: достатъчно е да се приближи някой до нея, за да се хвърли срещу него, и волът бяга от нея – откъде тая смелост у кокошката?

Друго заблуждение: казвате, че само старите хора могат да управляват – защо? Защото били умни. Досега старите управляваха, но оправиха ли света? Понеже не можах да го оправя, сега идват младите да управляват, а старите казват: „Откак дойдоха младите на власт, развалиха света“ – те искат да хвърлят грешките си върху младите. Не, старите развалиха света и те трябва да изправят грешките си. Не се обиждайте, според мен стар е оня, който живее за себе си; старият казва: „Едно време върших много работи, сега нищо не мога да направя“ – вярно е, че краката му вече не държат; той минава за свят човек, за благородник, но върнете се в младите му години, там ще видите колко е свят и благороден. Ние не се заблуждаваме от промените, които стават с човека.

Пак питам кое е същественото в Живота – малцина могат да отговорят на тоя въпрос; ако кажете, че умът е същественото, виждате, че той се разстройва: някой ви удари в главата и мозъкът преставя да работи – не може да мислите правилно, не може да разсъждавате. Къде е умът ви – учените казват, че в такъв случай мозъчните клетки се дезорганизира и човек не може да мисли и говори правилно, значи мисълта не е човекът – къде е човекът тогава? Мисълта е условие за проява на човека, но човек е вън от своята мисъл. Ще кажете, че човек е в сърцето и в чувствата си, обаче и сърцето, и чувствата се

изменят: мъжът обича жена си, но когато остарее тя, той казва: „Омръзна ми тая дъртата“; жената обича мъжа си, но когато остарее той, тя казва: „Да се махне тоя дъртак от мен“. Той гледа към една млада мома, засуква мустаците си и казва: „Ех, тая младата“, а после се извинява, че на шега е говорил – не, той си казва истината. Шега не съществува – когато човек не може да каже истината направо, казва я във вид на шега.

В Руско-турската война двама руски войници се спрели пред една рибарница да гледат рибите. По едно време и двамата спират погледа си на един голям хубав шаран, обаче те нямали пари и не могли да го купят; намислили уж да се скарат, та по тоя начин да се домогнат до шарана. Рибарят ги гледал и се смеел, стигнало се най-после до бой: единият грабнал шарана и замерил с него другаря си. Какво станало след това – и войниците изчезнали, и шаранът изчезнал. Ще кажете, че това е хитрост на човека, а не е шега – понякога човек прави шеги, когато не може да постъпи направо; понякога шегата свършва с хитрост. Аз не признавам никакви шеги.

В такъв случай кое е същественото? Ако кажа, че душата е същественото, няма да повярвате – вие нямате опитността да разговаряте със себе си, т.е. с душата си. Аз говоря за положителната наука, в която всяко нещо трябва да се опита. Как можем да разговаряме с душата си? Това е най-великата наука – ако можеш да разговаряш с душата си, ще научиш велики неща; ако не можеш да разговаряш, ще останеш невежа. Душата е майката на човека; майката означава *мая* – това, което е облякло човека в материя. Всъщност човек има две майки: едната е от духовен произход, а другата – от материален; първата майка се нарича *Божествена душа*, а втората – *материя*; последната създава за човека всички противоречия и заблуди. Под *Божествена душа* разбираме състоянието *нирвана*: когато влезеш в нирвана, ще забравиш всички мъчнотии и противоречия, ще бъдеш готов да понесеш греховете си, както и греховете на хората. Думите на Христа *ако не се отречеш от майка си* подразбират отричане от *мая*, която настоява, че те е родила и следователно има право над теб – тя казва: „Ти имаш морал, но ще ме слушаш, ще гледаш да се осигуриш, а когато се отнася до твоето благо, можеш да направиш и престъпление“; майката *мая* не възпитава добре децата си, тя ги води в крива посока.

Как възпитават сегашните майки децата си – майката казва на дъщеря си: „Ти трябва да се храниш добре, да бъдеш

здрава и червена, за да те хареса някой богат момък и да се ожениш за него; като го срещнеш, ще се усмихнеш, за да го разположиш към себе си“; тази майка не познава душата на дъщеря си, тя гледа на нея като на говедо, което иска да продаде. Ще ме извините, че употребявам думата *говедо* – в моя ум тя има друго значение: буквата *Г* е знак на вечността, т.е. тя е Божествена величина. В лицето на дъщерята майката притежава едно съкровище, което използва по крив път.

Право ли е господарят да бode вола с остена си, не може ли по друг начин да го застави да му работи? Волът навежда глава и тегли ралото. Същият вол, когато чуе бръмченето на стършел, подвива опашка и бяга – защо? Забръмчало нещо около ушите му. Сега и вестниците бръмчат: пишат, че цената на хляба се повишила, че едно кило хляб струвало шест лева; след това пишат, че хлябът спаднал на четири лева; след един-два дена пак се повишава на осем лева. Трябва ли хлябът да се продава? Когато създаде хляба, Бог забрани на хората да го продават; голямо проклятие виси върху човечеството – защо? Защото продава хляба – великото благо в Живота. Абсолютно е забранено да се продават хлябът и брашното. Трябва ли след всичко това да питате защо светът е лош, защо хората са лоши? Първото условие, което трябва да се спазва, е да се дава хлябът без пари – няма по-голямо безчестие от това да купуваш и продаваш хляб. В бъдеще хората ще се чудят на сегашните хора, че са били такива говеда, че да продават и купуват хляба – това са говедата на XX век. Първите хора, които са злоупотребили с житото, като са го продавали и купували, не са видели добро до четвъртото поколение – помнете, кармичният закон не прощава.

Не казвам, че новата идея да се дава хлябът без пари ще се приеме изведнъж – важно е тая идея да проникне в човешкия ум и постепенно да си пробива път; никакъв спомен не трябва да остане от мисълта, че хлябът трябва да се продава. България трябва да бъде първата държава, която да приложи Божия закон на Земята – хлябът да се дава даром. Само оня може да приложи тоя закон, който е абсолютно чист и безгрешен; грешният, освен че няма да приложи тоя закон, но ще създаде още по-лош – значи само мъдрият, праведният и благородният може да приложи тоя закон.

Знаете ли колко жени, колко момичета са продали своята чест само за хляба? Знаете ли колко хора са продали възвишеното и благородното в себе си само за хляба? След

всичко това казвате: „Господи, да бъде Твоята воля“ – да бъде Твоята воля, но да се изгълни нашата воля. Обличате се добре, с хубави шапки и цилиндри, а вашите сестри гният в порока, за един хляб продават своята чест – как ще оправдаете това вие: бащи, майки, учители, свещеници, професори, царе? Ще кажете, че Господ е наредил нещата така – лъжа е това, миналите поколения направили това; следователно това, което хората са направили, пак хората трябва да го изправят – ние трябва да оправим това: ако някой е развалил къщата на своя ближен, умните хора трябва да я оправят. Ето защо във всички трябва да влезе великият импулс на Любовта, а не само да се числим към някоя школа и да казваме, че Бог е такъв или онакъв. Питам: продава ли се хлябът във вашия град? „Продава се, черният по-евтино, а белият по-скъпо – ние сме културни хора“ – щом е така, аз имам особено мнение за вас и за вашата култура; ако това разбиране не се промени, в бъдеще животът ще стане сто пъти по-лош от сегашния: само в продължение на сто години хората ще се изродят – фалшификацията на хляба, примесването му с боб, пясък, вар ще изроди човечеството. Защо фалшифицират хляба – за печалба, всеки иска да печели с него. Религиозните казват: „Това не е наша работа, има държавници, които ще наложат новия закон за хляба“; питам от една капка вода ли е образуван облакът: всяка капка има желание да измие нещо, да ороси земята и да напои цветята, с една дума – да принесе някаква полза; благодарение на хилядите капки всичко в Природата расте и се развива. Всеки човек е водна капка, следователно ако ти не вложиш в работа своя ум, своето сърце, своята воля и желание, какво ще стане в света?

Казано е в Писанието: „Когато ме потърсите с всичкото си сърце, аз ще ви се изявя“ – какво значи да намерите Господа? Това значи да започне великият закон на Любовта да работи във вашите души – как ще стане това? Започнете да се храните с най-простата храна, достъпна за всички, за да създадете една вълна, която да обхване всички хора – само така ще се оправят светът.

Какво става днес – някои семейства изразходват за един обяд или вечеря по хиляда и повече лева, други едва намират петдесет-шестдесет лева за вечеря, а трети гладни лягат; някои слагат на трапезата си по две-три яденета, а други – нито едно. След всичко това ще доведат пред съда някоя блудница, която се е продала за един хляб, после питат Христа какво да правят

с тая блудница, а Христос отговаря: „Който от вас е безгрешен, нека пръв хвърли камък върху нея“. Питате кой е виновен за падението на тая жена – всички вие колективно станяхте причина за падението ѝ, следователно вие трябва да я изправите. За това се иска Чистота – да бъдете абсолютно чисти; Учението, което иде от Невидимия свят, изисква от всички не палиативна, но Абсолютна чистота. Когато придобие Чистотата, човек става мощен, силен, нищо не го обезсърчава; чистотата носи здраве за човешкия ум, за човешкото сърце и за човешката душа, ето защо първата хигиена, която се налага на човека, е чистотата на ума, на сърцето и на душата.

Новото учение препоръчва медицина за здрави хора, а не за болни. Човешкият свят разполага със затвори за престъпници, с болници за болни, с приюти за сирачета и старци, но никъде няма да срещнете заведения за здрави, добри и умни хора. Едва сега се правят малки опити в училищата – ако тия опити доведат до добри резултати, че да се затворят всички затвори, болници, приюти, ще кажем, че се е постигнало нещо ценно. Сега какво прави болният – веднага вика лекар; той пишне пулса – ненормален, сърцето – не работи добре, черният дроб – разстроен. Коя е причината за общото разстройство на организма? Хлябът. В бъдеще трябва да се избират фурнаджиите: болен, грешен, нечестен човек не може да бъде фурнаджия; само добрият, честният, здравият може да стане фурнаджия. Когато меси хляба, той трябва да пее, да мисли добро за всички. Ако домакинята не е разположена, не трябва да меси хляб – неразположението е като проказата, не внасяйте тая проказа в хляба; щом си неразположена, помолите съседката ти да омеси хляба вместо теб. Казваш: „Днес хлябът не е добре омесен и опечен“ – защо? Защото си тръгнал да преследваш блудницата и да я наказваш, а че хлябът и брашното се купуват и продават, това не те интересува – казваш: „Това е в реда на нещата, установен чрез закон“.

Всеки трябва да реши тоя въпрос сам за себе си; ако вие не го разрешите, има други сили вън от вас, които ще го разрешат. Съществуват разумни, интелигентни сили в света, които имат голяма мощ и активност; ако доброволно не им се подчините, те ще ви заставят насила – как? Както се чисти прахът от барабана: когато види, че барабанът се е напращил, барабанчикът взема пръчица и силно удря върху него – докато не се махне прахът, той не престава да удря. Сега и вие сте на барабана: ако не се подчините на законите му, барабанчикът

ще започне да удря; като удари няколко пъти, ще отскочите надалеч. Когато дойде законът на Любовта, няма да те пита какъв си и към каква партия принадлежиш, но ще те пита:

– Купуваш ли хляба с пари и продаваш ли го?

– Продавам го и го купувам.

– Хайде тогава далеч от барабана.

Някой заема високо обществено положение; питат го:

– Ти продаваш ли и купуваш ли хляба?

– Да.

– Тогава въвн от барабана.

И царе, и министри, и владици – всички ще хвърчат във въздуха; Господ ще каже: „Нямате право да продавате и купувате благото, което ви дадох – нямате право да развращавате вашите братя и сестри“.

Казваш: „Аз имам особени вярвания“ – долу вашите вярвания, само един закон съществува в света – законът на Любовта. Не трябва ли всички да възприемат Великата Божия Любов, не трябва ли всички да приемат Божията мисъл – защо да не желаем доброто за всички? И да го желаем, то няма да дойде изведнъж, но поне ще се подготвим за идването му. Искреност е нужна на всички. Жената трябва да бъде еднакво разположена към мъжа си и когато той носи нещо вкъщи, и когато не носи; ако тя го нарича *милчък* само когато носи месо, хляб и масло, казвам: „Бум, долу от барабана!“.

Казвам: вие, жени, проповядвайте на всички хора, че хлябът трябва да бъде без пари – така е казал Господ първоначално. Ще изчислия колко хляб е нужен на България и колко декара земя трябва да се посее – аз ще бъда първият, който ще работи без пари; ще изорем нивите, ще ги посеем и ще ги ожънем без пари, за да бъде и хлябът за всички хора без пари. Да работим всички, за да бъде хлябът даром – има ли нещо лошо в това? Да се отдели толкова земя, колкото е нужна за хляба; за всичко останало – добър е Господ. В *Господнята молитва* се говори само за хляба: „Хлябът наш насыщни дай го нам днес“. Сега вестниците пишат, че хлябът поскъпнал, станал шест и осем лева – всички се питат какво ще се прави по-нататък. Казвам: вместо да се създава *Член четвърти*¹⁸, да се създаде *Член десети*, според който хлябът да бъде без пари: нека всеки гражданин вземе определено количество земя, да поработи малко, за да се дава хлябът даром; тогава няма да изкарват блудницата пред нас и да питат: „Учителю, как да постъпим с нея?“ – отговорът е прост и ясен: „Който е безгрешен, нека пръв хвърли камък върху нея“.

Ще приведа един разказ за изяснение на горната мисъл. Един цар имал три дъщери с различни дарби и способности, но най-малката била най-красива и най-добродетелна. За да я предпази от човешки погледи, бащата я държал винаги затворена. Царските синове от съседните царства научили за тая царска дъщеря и пратили сватове да я искат за жена. Бащата, посъветван от мъдреците в своето царство, решил преди да даде отговор на сватове, да изпита кой от царските синове е най-достоеен за неговата красива дъщеря – за тази цел той избрал няколко красиви моми от царството си, между които турил и своите дъщери; всичките моми (десет на брой) заповядал да облекат като слугини, а на най-малката си дъщеря почернил лицето, за да изглежда най-грозна. Дошли царските синове да сглеждат момите: един харесал една от тях, друг – друга, но никой не попаднал на царските дъщери – не им обърнали внимание, всеки искал красива мома; оженили се те за своите избраници, но работите в техните царства не вървели добре. Преди избора с един от царските синове се случило нещастие (той бил най-мъдрият и най-добрият между тях) – от уважение към момите се поклонил учтиво към всички, но по невнимание се подхлъзнал и си счупил крака; момите, които не били от царски произход, не искали да се натоварят с грижи около болния и избягали, обаче най-малката царска дъщеря, която външно изглеждала черна и най-грозна, веднага се притекла на помощ – превързала крака на царския син и казала: „Няма нищо, това е едно малко нещастие“; тогава той си казал: „Тази е истинската дъщеря, познах я“. И съвременните хора не познават истинската царска дъщеря, защото е облечена в прости дрехи и е с почернено лице, обаче тя ще дойде да превърже счупения ви крак.

Следователно трите царски дъщери трябва да дойдат между вас: всички говорят за Любовта, но нямат Любов; всички говорят за Истината и Мъдростта, но нямат Истина и Мъдрост. Питал съм мнозина:

– Познавате ли Любовта?

– Как не, сърцата ни са горели!

Казвам: Любовта гори, но не изгаря. Казваш: „Аз зная какво преживях с моята възлюбена, аз зная как горя сърцето ми“. Сега гори ли – не гори; твоят огън е бил фалшив, ти не си опитал Божествения огън: на тоя огън не се пекат кокошки и агнета – на него зреят плодове, на него всичко расте.

Първият опит, който направихме през време на войната, беше да познаят хората живата слънчева енергия – да посрещат Слънцето и да използват неговите ранни утринни лъчи. Духовенството вдигна голям шум около това, но аз гледам на слънчевата енергия като на жива енергия, на която всичко расте, цъфти и зрее – тази жива енергия иде само сутрин, когато Слънцето изгрива. Тя не иде от самото Слънце, откъде иде няма да ви кажа. От Бога иде; къде е Бог – навсякъде: отгоре, отпред, отзад, но не и отдолу. Казвате, че неприятелят иде отвсякъде – така е в обикновения кръг на движение, но живата енергия не иде отвсякъде; освен живата енергия, никое живо същество не слиза по нейния път, даже и Ангелите не вървят по нейния път – тя е особена енергия. Духовенството казва: „Не търсете тази енергия сутрин сред Природата, търсете я в Църквата“ – в коя Църква? Ако живата енергия е в Църквата, къде е Животът – покажете ми една Църква, в която болният да оздравява и умрелият да възкръсва. Ако носите Любовта в сърцето си, Мъдростта – в ума си и Истината – в душата си, Живата Природа ще ви се изяви по особен начин; всеки може да провери това.

Кога се раждат добри и гениални деца – когато майката е излизала точно в това време, когато живата енергия слизала отгоре; попадне ли тази жива енергия върху човека, в неговия ум се раждат велики идеи. Доброто не иде всякога, Животът също не иде всякога, освен при точно определени моменти, когато Бог, Великата сила, слиза на Земята. Достатъчно е само веднъж да възприемеш тази енергия, за да се ползваш от нея цял живот; достатъчно е един път да зърнеш лицето на истинската царска дъщеря, за да кажеш: „Разбрах смисъла на Живота – готов съм, Господи, да изпълня Твоята воля“.

Сега четете различни книги: тоя писал така, оня писал така, описват различните полета, описват ада и Рая – къде е Раят, били ли сте там? Раят, за който ви говоря, е недостъпен за вас. Оня, който е купувал и продавал хляба, не може да надникне в Царството Божие, т.е. в истинския Рай, кракът му не може да стъпи там. Когато отидете в другия свят, сами ще се уверите в това – там е написано: „Който е купувал и продавал хляба, не може да пристъпи в Рая“; това е горчива, но велика истина. Тази истина – да ядеш хляб даром – трябва вече да се приложи на Земята; не е позволено да продаваш хляб на брата си, не е позволено да купуваш хляб от брата си – яжте хляб без пари, даром – това е новото учение. Ако го приложите, ще по-

лучите благословението на всички Светли сили, които работят в света, на всички добри хора по лицето на Земята.

Има добри хора на Земята, но списъците на имената им са горе. Ако мислите, че името ви на добър човек е записано в някоя Църква и ще се приеме Горе, лъжете се – Горе тия списъци са празни; в каквото общество или Църква да си записан, това Горе не важи – важно е да си записан в книгата на Небето. Тия, които са записани там, се наричат с общо име *чада Божи* – *синове и дъщери на Бога*; те са готови да се жертват за доброто на човечеството. В Божествената книга има още много празни листове, в които могат да се напишат и вашите имена.

Сега, като слушате да говоря така, казвате: „Тоя човек иска да ни запали сърцата“. Това е най-великото, което може да чуете; напишете думите *Любов, единство, съгласие*: Любов към Бога; единство с Бога, Който е Любов и обича всички души; съгласие с Бога, Който иска да сложи ред и порядък в света. Той е направил някои от своите деца кристали, други е поставил с главата надолу – растенията, трети е направил мушици, бръмбари, риби, птици, млекопитаещи и най-последно е създал човека, който ходи с два крака и мисли. Човекът се счита за венец на творението и си казва: „Не съм като другите същества“ – чакай, и твоята глава още не е излязла от гъстата материя, и ти трябва да станеш живо дърво – с листа, цветовете и клони, да завърнеш и плодът ти да узрее.

„И пак се наведе надолу и пишеше на земята“ – какво пишеше? Далеч сте още да разберете Божиите пътища, далеч сте още да осъждате своите братя. И днес Христос пак пише. Жената хока мъжа си и нарежда: „Господи, за такъв съпруг ли трябваше да се ожена“ – Христос пише: „Жено, ако си безгрешна, първа хвърли камък върху него“; мъжът, като жена си, и той нарежда: „Господи, защо ми даде тази грозотия, защо не ми даде красива жена – моята жена ме направи мъченик, съсипа ме“ – Христос пише: „Ако си безгрешен, пръв хвърли камък върху нея“; учителят казва: „Господи, защо ми даде тия лоши, невъзпитани деца, каква е моята съдба – да занимавам тия говеда“ – Христос пише: „Ако си безгрешен, пръв хвърли камък върху тях“; свещеникът казва: „Откъде дойдоха тия пасоми, тия лицемери на главата ми“ – Христос казва: „Ако си безгрешен, пръв хвърли камък върху тях“. Христос пише за всички; които чуват какво пише, един по един стават и излизат вън, един по един напускат Църквата и остават

само блудницата и Христос. Най-честната, най-искрената, най-благородната душа, която доведоха при Христа, беше блудницата. Христос я запита:

– Жено, осъди ли те някой?

– Никой, Господи.

– Нито аз те осъждам; иди и не греши повече!

В тая душа се криеше нещо възвишено и благородно. Знаете ли как излезе тая жена оттам? Няма да завърша беседа-та си, оставям на вас – вие да турите заключението; на умния и малкото е достатъчно. Помнете: Любовта с пари не се купува и за пари не се продава, Мъдростта с пари не се купува и за пари не се продава, Истината с пари не се купува и за пари не се продава, Правдата с пари не се купува и за пари не се продава, Добродетелта с пари не се купува и за пари не се продава.

22 май 1921 г., София

ДА ГИ ИЗПИТА

*А това казваше той да ги изпита,
защото си знаеше какво щеше да прави.*

От Иоанна 6:6

Ще започна беседата с едно просто аритметично действие – събиране. Математиците казват, че ако събираемите са еднакви числа, имаме действие умножение; ако при умножението множителите са равни, имаме действие степенуване. Значи за да се съберат двама души на едно място, те трябва да бъдат различни – ако не са различни, не могат да се съберат. Събирането и умножението са два противоположни процеса: от събирането произлиза умножението, а от умножението – степенуването. Когато искате да разрешите един въпрос по закона на събирането, страните на това действие, събираемите, трябва да бъдат различни – с други думи казано, никога не може да съберете двама мъже или две жени на едно място, обаче един мъж и една жена всякога може да съберете на едно място. И Господ започва със събирането. Понеже се знае, че от събирането произлиза умножението, казваме, че децата, когато се раждат, водят към умножение – те постепенно се умножават; децата в семейството трябва да бъдат равни – наистина, равни множители може да има само в умножението; тогава умножението се превръща в степенуване: $5 \times 5 \times 5 = 5^3$ – това действие наричаме в Живота *повдигане на човека на по-висока степен*.

Сега да пристъпим към предмета. Животът сам по себе си е велика задача, която може да се разреши чрез събиране, изваждане, умножение и деление. Първо се започва със събиране и умножение, после пристъпваме към останалите две действия – изваждане и деление; всички сте изучавали тия действия, но не сте проникнали в тях, за да видите какви велики тайни крият те – когато се научите да събирате, изваждате, умножавате, делите и степенувате правилно, тогава ще разберете какви велики тайни се крият в тях; не може да умножавате, преди да сте събирали, и не може да степенувате, преди да сте умножавали и събирали.

„Той ги изпитваше“ – в какво? Как живеят. Понеже всички хора се стремят към Живота, те търсят начин да го подобрят – как ще го подобрят? Чрез храната. Днес всички под-

държат идеята, че без хляб не се живее; смешно е да мислиш, че без хляб не може да се живее – щом живееш, и без хляб може; щом не живееш, и без хляб не може. Какво показва твърдението или отричането на един факт? Да се твърди един факт, това показва, че той е във физическия свят; когато се отрича, това показва, че той е в Духовния свят. Следователно невъзможно е едно и също нещо да се проявява едновременно в два свята, или в две посоки; не можеш да бъдеш едновременно и добър, и лош. Аз разглеждам думата *лош*, или *зъл*, като проява, а не в този смисъл, в който вие я разглеждате – има относително зло, има и принципно зло; това, което спъва даден човек, е зло за него, обаче същото може да бъде добро за друг някой: ядеш кокошка, агне и казваш, че ти е добре, но питай агнето добре ли е за него, когато го ядеш. Как ще се оправдаеш – ще кажеш, че като живееш, трябва да ядеш; един ден, когато се издигнеш на по-високо стъпало, ще разбереш грешката си.

„Той ги изпита.“ Днес всички хора искат да се събират, умножават и степенуват и това е естествен стремеж за тях, но дойдат ли до изпитанията, никой не иска да го изпитват – те казват: „Всичко е добро, но да не са изпитанията“. За да стане стихът по-ясен, ще ви приведа един окултен разказ в притчи, или в символи. Защо не го предавам направо – защото Истината със своята Светлина е непоносима за човешките очи, тя трябва да мине през известна среда, за да се смекчи (каква ще бъде тая среда не е важно – може да бъде вода, може да бъде и въздух), и щом се смекчи малко, става поносима за очите.

В древността, преди дванайсет хиляди години (така се казва в преданието – говоря по предания, а не по факти), някъде в Азия живял един крайно благочестив цар. Родил му се син, който от ранна възраст обещавал много нещо; всички мъдреци и астролози в царството предсказали, че със своите дарби и способности той ще донесе голямо благо за човечеството, обаче всичко това се помрачавало от едно събитие в неговия живот – стане ли това, животът и съдбата на младия цар коренно щели да се изменят. Един ден, след смъртта на своя любим баща, младият принц отишъл на лов. Като преследвал една сърна, за да я убие, той се спънал, паднал и един сух клон влязъл в дясното му око; още в момента окото му изтекло и той останал с едно око. За да не се изложи пред поданиците за невниманието си, той казал, че Небето го облагодетелствало с голямо благо: извадили дясното му око и го оставили само с едно око, лявото, и това било едно от великите посвещения,

през които минавали избраниците – всички добри хора трябвало да имат само по едно ляво око. Принцът издал заповед: всеки, който иска да го посети и да се ползва от неговото благоволение, трябва да извади дясното си око; това започнало да се счита за привилегия – следователно всеки човек по онова време, който нямал дясно око, е направил посещение на царя.

Дошъл ден принцът да наследи царството на баща си – за тая цел избрали една красива княгиня за негова съпруга и се оженили. Един ден, като се разхождали сред природата, голям камък паднал от една скала и ударил носа на младата царица; когато видяла, че носът ѝ е сплеснат и не може да се представи пред гражданките в този вид, тя решила да приема само ония жени, които имат смачкан нос – и така, когато срещали мъже с едно око и жени със сплеснат нос, всички знаели, че това са хора, които са посещавали царя и царицата.

И до днес още забелязваме в хората желание да се хвалят със своите недостатъци – вместо да търсят причината за недостатъците си, те казват, че това е привилегия, която Небето им дава. Защо някои мъже обичат да стрижат косите си ниско? Според мен това е остатък от миналото: един от старите френски крале имал обичай да стриже косата си ниско, понеже имал рана на главата си и искал да покаже на хората, че е герой и от нищо не се стеснява; някои видни мъже започнали да му подражават, като стрижели също ниско косите си, обаче и при това положение добрите им качества не се виждали. Срещнете ли днес жени със сплеснати носове и мъже с едно око, ще знаете, че те са посетили царя и царицата сърдечно или умствено; кога са ги посетили – още преди дванайсет хиляди години. Така не се решават задачите – не можеш да решиш задачите на своя живот нито със смачкан нос, нито с извадено дясно око.

Сега аз говоря за Съзнателния живот, който е вложен във вас – той има свой произход; под *произход на Живота* разбирам оная форма, чрез която той се е проявил. Питате от какво е произлязла формата на Живота – от безформеното; значи форменото произлиза от безформеното, именуваното – от безименното, конечното – от безконечното; значи първо се явява формата, а после – нейното име. Когато вечното, или безпределното, се е определило, тогава се проявили конечните неща. Кое е конечно – оформеното, то е свързано с безформеното, с безконечното; именуваното пък е свързано с безименното. Има ли някакво противоречие в това? Според мен няма никакво противоречие:

всяко нещо става разбрано, когато се оформи, именува и ограничи – в това отношение земният живот е оформен, именуван и ограничен, т.е. той е конечен; под *конечен* не разбирам, че животът на Земята се свършва. Това са философски мисли, върху които трябва да се разсъждава дълго време.

Мнозина искат да влязат в безформения свят – това е неразбиране на Живота; ако в Господа от безкрайната вечност се явява желание да създаде форма, име и край на нещата, помни ли сме от Него, че да се стремим да станем безформени, безименни и безконечни – това е безумие, което причинява страдание на хората. Желанието на хората е, когато направят едно престъпление, то да изгуби формата си, та да не се знае името му и да го ограничат – това не е Живот, това са аномалии, отклонения от истинския Живот, това са малки водни капки, които се отклоняват от общото течение на Живота. Аз нямам нищо против отклоненията, но важно е да знаете, че вашият живот е произлязъл от безконечния.

Какво представлява конечното и какво – безконечното: конечно е това, което човек прави; безконечно е това, което Бог прави – конечните работи произлизат от безконечните. Представете си, че един ваш благодетел вложи на ваше име в банката голяма сума, от която вие можете да теглите колкото искате; докато теглите известни суми, работите ви вървят добре, обаче един ден направите едно престъпление и вашият благодетел казва на касиера: „Не давайте повече пари на тоя човек“; така вашата помощ става конечна, т.е. прекратява се – защо? Защото сте извършили едно престъпление. Когато човек направи престъпление, благото му се прекратява, а щом се прекрати благото, веднага идва страданието – това значи превръщане на безконечните неща в конечни; всяко нещо, което човек губи, става конечно. Ето защо, когато умира, човек казва: „Свърши се всичко“ – какво се свършва? Животът му – от безконечен той става конечен. Защо умира човек – за да даде сметка в Божествената банка как е използвал Живота си. Ще кажете, че имате право да живеете, да ядете и да пиете както разбирате; не, нямате право да живеете както искате – защо? Не сте свободни – свободен е само оня, който знае да събира, умножава и степенува правилно; и майката е свободна, когато ражда добри и умни деца. Мъжът и жената представляват събирането, децата – умножението, а тяхното развитие – степенуването; значи развитието на човека започва със събирането, минава през умножението и продължава със степенуването.

„А това казваше той да ги изпита, защото знаеше какво щеше да прави“ – Христос запита учениците си откъде ще вземат хляб, за да нахранят тоя народ. Ако запитате сегашните земеделци откъде ще вземат хляб, те ще кажат: „Ще вземем жито, ще го посеем на нивите и когато израсте, ще го ожънем и приберем в хамбара“. Какво ще кажат гражданите на тоя въпрос – те отиват при земеделците, измерват известно количество жито и работите им вървят напред. Питам има ли друг начин за хранене, освен тоя, по който хората сега се хранят – има и друг начин: в бъдеще хората ще приемат храната направо от Природата, както днес приемат въздуха. И дишането е процес на хранене – за една минута човек прави двацет вдишки, т.е. приема двацет обеда. Тогава храната няма да се мели, да се пази в хамбари, да се меси, както сега става с житото. Кога ще стане това – когато хората се научат да събират, умножават и степенуват правилно, когато престанат да се хвалят със своите недостатъци. Често хората се хвалят с недостатъците и престъпленията си, за да минат за герои, а след това търсят начин да се оправдаят, за да минат за невинни – защо правят това? За да се освободят от всякаква отговорност. Ще кажат, че обществото било лошо, условията били лоши, поколенията били лоши и т.н. – всички са виновни, само те не носят никаква вина. Дъщерята и синът са недоволни от живота и питат майка си:

– Защо ни роди?

– Слушай, синко, слушай, дъще – отговаря майката, – аз не ви родих по своя воля, а вие ме заставихте да ви родя, вие ме карахте да ходя на хорото, да срещам момци, та да ме хареса някой и да се ожени за мен; вие сте причина да дойдете на тоя свят.

Сега и вие питате защо Господ е създал света; аз ще ви отговоря: вие накарахте Господа да създаде света, а днес Го питате защо е създал тоя свят и Господ отговаря: „Тоя свят е ваш, Аз го създадох според вашия план – както вие искахте, така го създадох“. Когато срещнеш днес, всеки казва, че светът не е създаден както трябва – какво искаш още? Това искаш, онова искаш и когато ти се даде всичко, което искаш, пак си недоволен.

Когато говоря за тоя свят, имам предвид човешкия, правите разлика между Божествения свят и човешкия – в човешкия свят има дисхармония, противоречие, Добро и зло. И до днес се питате защо съществуват Доброто и злото, защо едни хора са добри, а други – лоши; никой никого не може да

застави да живее добре или зле, всеки сам доброволно е приел добрия или лошия живот – живееш зле, защото намираш удоволствие в тоя живот. Нима е зле на вълка, когато изяде една овца? Когато го хване овчарят и одере кожата му, той казва: „Ако знаех, че за една овца ще ми одерат кожата, щях да ям трева“ – значи, щом дойде ден да давате сметка за престъпленията и грешките си, и вие ще кажете като вълка: „Да знаех, че ще давам отчет за всичко, можех и другоаче да живея“. Човек не е единственият фактор, че да може свободно да действа. Значи конечните същества, които са образували конечните форми и конечните имена, са причина за всичко конечно.

Сегашният свят е направен само от конци и макари – навсякъде чуваш машини: трак-трак. Много неща се шият от конци и после се разшиват; много естествено – от конци са направени. Човешките мисли и действия, човешкият морал са все от конци. Жената казва: „Аз живея честно и почтено, морал имам“ – защо живее така? Защото има господар, който прилага дървото – жената се страхува от мъжа си, мъжът – от жена си; семействата се страхуват от обществото, обществото – от държавата и т.н., всички живеят честно и почтено, защото има дърво. Това дърво не е сурово, но сухо. Аз вземам дървото в широк смисъл като символ на ония ограничения, които ви причиняват нещастия. Когато не знаете как да се справяте с нещастията си, вие се натъквате на ред противоречия.

Сега Христос изпитва своите ученици – с какво? Той им зададе въпроса: „Може ли светът да се създаде по друг начин?“. Материалният свят може да се пресъздаде по много начини – тогава каква е разликата между физическия, Астралния и Менталния свят? От окултно гледище всеки свят е оформен според законите, които действат в него, въпреки това между тях има известна връзка. Едно от качествата на физическия свят е твърдостта; в Астралния свят това качество се замества с интензивност на желанията: колкото по-силно, по-горещо е едно желание, толкова по-твърдо е то – както твърдият предмет може да ви нарани, така и твърдото, т.е. интензивното желание може да нарани сърцето ви. Ако влезете в Менталния, или Умствения свят, и там твърдостта отговаря на силата, или интензивността, на мисълта: колкото е по-силна мисълта, толкова е по-твърда; следователно ако една силна мисъл се отправи към вас, тя ще произведе същия ефект, както твърдият предмет на физическия свят. Ето защо когато минава от един свят в друг, човек трябва да знае законите за

превръщане на материята от едно състояние в друго; между един твърд предмет, едно желание и една мисъл има известно подобие, но има и грамадна разлика.

И тъй, на Земята нещата стават твърди от интензивността на желанията и на мисълта; от това гледище най-твърди хора са тия, които живеят само за себе си – егоистите, значи най-твърда сила е центростремителната – тя е съсредоточила всички космични сили да работят за човека. Когато един твърд човек управлява света, той ще създаде най-големите нещастия и сътресения за човечеството; всички нещастия произтичат от закона за космичното концентриране на силите към един център, но в посока, обратна на Божествения център – тоя закон не е в съгласие със закона на Божията Любов.

„Защото си знаеше какво щеше да прави“ – Христос взе петте хляба и според закона, който знаеше, умножи ги и нахрани с тях петхиляден народ, като останаха още дванайсет коша укрухи; аз мисля, че и вие, които ме слушате, бихте се нахранили с тия пет хляба и пак щяха да останат дванайсет коша укрухи.

Сега да се върнем към същественото – към Живота. Само чрез Живота вие ще намерите вашата душа, вашия ум и вашето сърце – защо? Животът ще даде форма на душата ви. За да познаете нещата, нужна ви е форма, а оформянето е в зависимост от закона за развитието: когато душата ви се развие, тогава ще стане видима; когато умът ви се развие, тогава ще се прояви. Красотата на нещата се изявява, когато те станат видими. Според философите едни неща са видими, а други – невидими; те казват, че видими са ония тела, които могат да се пипат, усещат и възприемат само чрез петте сетива – не е така, видими са и ония неща, които се възприемат и въвн от петте сетива. Според окултната наука човек има седем тела, а всяко тяло има седем сетива – значи всичко четиридесет и девет сетива. Ако умножите 49 по 49, колко ще получите; а ако умножите полученото число на 49, колко ще получите? Това показва, че чувствата и сетивата в човека са безбройни. Ние искаме да ги подведем към едно рационално число, с което да работим и да ги познаваме; казано е в Писанието, че човек може да познае Бога така, както и Бог го познава, само когато развие в себе си всичките четиридесет и девет сетива.

Питате: „Като развием всички сетива, ще бъдем ли щастливи?“, тъкмо това не желая – защо? Защото е невъзможно да бъде човек много щастлив, защо ще се стремите към

невъзможни неща – каже ли някой, че ти желае щастие, той те залъгва; друг е въпросът, ако ти желае сърце топло, душа свежа, ум светъл и дух крепък – условия да се развиваш; твоят приятел трябва да ти желае да растеш, да напредваш в развитието си, а не да те направи щастлив. И майката трябва да се стреми детето ѝ да расте и да се развива правилно, а не да бъде щастливо. Днес децата очакват от родителите си да ги направят щастливи, родителите очакват щастие от децата си; слугите очакват щастие от господарите си, господарите – от слугите си. Това е лъжлива, крива философия – всички обещават да дадат това, което не могат. Някоя форма на организация или общество не може да ви направи щастливи – тя може да ви послужи само като условие за растене и укрепване.

Казвате: „В бъдеще ще станем щастливи“ – възможно е това, но в кой свят? Ако е на физическия, съмнявам се – следователно докато живеете на Земята, щастие то може да бъде само далечна цел, но не и обект за постигане; в Божествения свят може да се говори за щастие, обаче на физическия свят ще говорите за постижения на ума, на сърцето и на душата – само така ще използвате Живота, който ви е даден. Когато момата иска да се ожени за някой момък, за да бъде щастлива, това е нейното посещение при царя, който ще извади дясното ѝ око – привилегия е да посетиш тоя цар, но за тая привилегия ще отиде едното ти око. – „Как мога да остана неженена?“ Щом искаш да се ожениш за твоя цар, трябва да си готова да извадиш дясното си око. Христос казва: „Ако искаш да се ожениш за твоята царица, трябва да си готов да се сплеска носът ти“. Всички моми, които са омъжени, са с едно око, всички момци, които са оженени, са със сплеснати носове; следователно по закона на наследствеността всички момичета, които приличат на майка си, са без дясно око, а всички момчета, които приличат на баща си, са със сплеснати носове.

Питате: „Защо сме нещастни?“ – защото преди дванайсет хиляди години един царски син ходил на лов и като гонел да убие една сърна, по невнимание извадил дясното си око; за да не остане посрамен пред поданиците си, той издал заповед: всички добри хора да бъдат с едно око, т.е. който иска да го посети, трябва да извади дясното си око. Природата е възприела тая мисъл, затова и до днес хората се раждат слепи с едното си око. Христос идва при жената и я пита: „Жено, защо си сляпа с дясното си око?“ – „Господи, мъжът ми извади окото“. Голяма привилегия беше за теб да посетиш тоя цар, да му се

поклониш – какво придоби от това посещение? Христос казва: „Ако те съблазнява дясното ти око, извади го“; жената трябва да извади окото си преди да отиде при мъжа си – извади ли го, тя няма вече желание да отиде при него. Мъжът е съблазън за жената, падението на жените се дължи на мъжете – те развращават жените, и обратно – жените развращават мъжете; жена не може да развали жена. Значи ония, които извадиха дясното си око, поквариха жените; ония, които сплескаха носа си, поквариха мъжете. Мислите ли, че мъж, който се грижи за жената само да я облече и представи на хората, постъпва умно – той иска да се похвали с нея, както се хвалят с угоен кон и с това повишават цената му и въпреки това всички жени искат да бъдат добре облечени, за да се харесват на хората. Добре е да бъдеш облечен както отвън, така и отвътре, но питам: твоят възлюбен облече ли душата ти с Любовта? Отвън той може да те облече, но вътре оставаш гола. Аз задавам същия въпрос и на жените: какво направихте за мъжете си, как ги облякохте? Ако се грижите само за външността им, вие ги подлагате на съблазън.

И тъй, в бъдеще мъжете и жените ще се облекат в нови форми, които Вселената сега създава – там се шият нови костюми за мъже и жени, които се готвят за женитба. Знаете ли коя е новата форма? Който е решил да се жени, трябва да отиде там, за да си купи нов костюм, нова шапка и обувки по последната мода; когато ги донесете, ще поставите нов надпис – какъв ще бъде новият надпис? Новото име на тия форми не е позволено да се казва; който иска да знае името на новата форма и на новата фирма, да отиде при свещениците, държавниците, учителите, философите, учениите, теософите, окултистите и когато обиколи всички и ги разпита, ще разбере коя е новата фирма, образувана сега във Вселената – ако знаят, те ще ви кажат как да я намерите. Те знаят следното: който прави зло, може да прави и Добро; който познава тоя свят, ще познава и оня свят – така разсъждавам и аз.

Христос запита учениците си: „Отде да купим хляб, да нахраним тоя петхиляден народ?“. Сега аз питам с какво ще нахраним хората, които днес гладуват; казвам: хлябът няма да оправи света – сега са нужни булчински дрехи от новата фирма. Когато майките зачеват и раждат децата си с Любов, тогава ще разрешат великата задача за събиране, умножение и степенуване, тогава само ще дойдат служителите на Новата култура, само тогава хората ще разберат какво значи да бъде човек добър, умен, справедлив и любещ. Казвате: „Велико

нещо е да любиш“; питам ония, които са любили, не се ли каят за това – колко пъти човек се е каял за своята любов, защо се е разкайвал? Защото любовта му не е била такава, каквато трябва да бъде. Където има разкайване, там любовта не е била истинска; любов, която не може да издържи на всички изпитания в живота, не е истинска Любов – това е настроение, чувство или временно разположение, това не е оная Любов, която носи Живот. Не казвам, че нямате Любов, но вие се спирате само върху страничните прояви на Любовта, а не върху самата Любов; вие се спирате върху несъщественото в Живота, а върху Любовта – същественото, не се спирате.

„А това казваше Христос, за да ги изпита, защото си знаеше какво щеше да прави.“ Сполети ви едно голямо нещастие или изпитание – важно е как ще го разрешите; всеки знае как се разрешават изпитанията – Соломон казва: „Мек отговор дава успокоение, блага дума дава утеха, а любов, изявена навреме, дава живот“. Може ли всякога да говориш за Любов? През целия земен живот на човека е определено само една година, един месец, една седмица, един ден, един час, една минута, една секунда, когато може да се говори за Любовта или да изговаряш думата *Любов*; ако използваш това време, ще имаш всички постижения, ако не го използваш, целият ти живот е изгубен. Това е само момент – всичко останало е само приготвяне за тоя момент, за тая секунда; хванете ли я, ще имате хляб за пет хиляди души, изпуснете ли я, ще имате разочарования, съмнения и противоречия в живота си. Казвам: приятели, вие сте изгубили великия момент на Любовта в своя живот – това не е алегория, но велика истина, която всеки от вас може да провери. Коя е тая година от живота ви не казвам; не е по-рано от 21-вата ви година, но не и по-късно от 120-а – значи от дваайсет и една до сто и дваайсет годишна възраст ще броите и изчислявате като астрономите, за да хванете деня, часа, минутата или секундата, когато пред вас ще мине кометата на Любовта, за да я видите. Всички велики хора имат желание да хванат момента на Любовта, всички майки и бащи имат същото желание – да уловят великия момент на Любовта. Няма по-хубаво нещо от това да влезеш в един дом и да размениш две разумни думи с домакините – две думи за Любовта. Какво правят сегашните хора – съберат се някъде и започват: „Бър-бър-бър-бър“; когато се разотидат, всеки казва: „Заболя ме главата от приказки, свят ми се зави от бърборене“. И едните, и другите трябваше да си кажат само по една дума – те да ти кажат и ти да им кажеш.

Мнозина от вас минавате за големи философи и казвате: „Дайте ни пособие, дайте ни добри майки и бащи, че да видите какво можем да направим“; питам: ако минавате за гении и казвате, че сте създали много неща, не можете ли да си намерите пособие и добри майки и бащи? Ако можахте да заставите Бога да създаде свят според вашето разбиране, трябва и сами да си намерите всичко, каквото ви е нужно. На вас ви се вижда чудно как е възможно да заставите Бога да направи това, което желаете; това е философска мисъл: можеш да заставиш само оня човек да направи нещо за теб, който те обича; понеже Бог е безпределна Любов, може да Го заставите да направи нещо за хората – следователно ние сме заставили Господа да създаде тоя свят и Той казва: „Така искат моите деца“. Защо Бог създаде така тоя свят – защото обича хората и те пожелаха тоя свят. Питате как ще се докаже, че Бог обича хората – по това, че съществува зло в света; понеже ви обича, Той ви е дал безгранични права да се проявявате свободно – тази е причината за съществуването и на Доброто, и на злото, но сами ще си носите последствията. Значи Любовта се познава по това, че е допуснала злото. Защо хората са недоволни – защото са сложили Любовта отвън, а не вътре в себе си; когато Любовта се изявява на физическото поле отвън, веднага идва злото.

Деца обичат плодове; когато гледат ябълките на дървото, те започват да се бият за тях – кой да вземе повече. Ако братчетата имат добри и съзнателни отношения помежду си, те ще си разделят ябълките поравно и няма да се бият за тях – четири братчета ще разделят ябълката на четири. Следователно, когато Любовта се проявява само отвън, ражда се злото; когато се проявява отвътре, ражда се Доброто. Затова някои хора разрешават въпросите външно, а други – вътрешно; в първия случай резултатът е един, във втория случай е друг, обаче и едните, и другите изпълняват Божиата воля.

Ако нямате Любов към ябълката, нямаше да става спор между вас. Казвате: „Ако не съществуваше ябълката, от която Ева яде, и до днес щяхме да бъдем щастливи, косите ни нямаше да побеляват“ – коя е първата ябълка? Тя е първият плод на Живота – жената, тя е ябълката на раздора. В сегашния свят няма мъже, всички са жени. Когато жената видяла, че е сама, пожелаала да има и мъже, за да се проектира; ето защо днес една част от хората са жени, а другата част – мъже. Сегашният свят не върви добре, защото само жената управлява, а мъжът не е дошъл още на Земята; това, което наричаме мъж, е само

отражение на истинския Мъж, сегашната жена играе ролята и на мъж. В бъдеще, когато дойде истинският Мъж, тогава светът ще се оправи. Казвате: „Да ги няма мъжете!“ – вие още не сте видели мъжа; и мъжът е недоволен от жената и казва: „Тая жена!“; но и той е жена като нея. Формата му била друга – каквато и да е формата, мъжът и жената си приличат; това е законът на умножението, а трябва да става събиране – при събирането събираемите са повече различни числа. Мъжът се сърди и жената се сърди, мъжът бие и жената бие, мъжът скубе косата на жената и жената скубе косата на мъжа – по какво се различавате? Това е умножение, а къде е събирането, къде са първият мъж и първата жена? Гледайте на Живота философски; аз ви давам повод да мислите, а не да се водите по една глупава философия – че светът бил създаден така. Тоя свят е създаден от хората, затова го наричат свят на илюзиите; аз познавам Божествения свят, в него живея – там няма илюзии.

Казвате, че светът е преходен; преходен свят е само оня, който е създаден от човешките мисли, чувства и действия. Въпреки това хората наричат тоя свят Божествен и правят усилия да го изучават; казвам: тоя свят е патологичен, създаден от хората. Според Ломброзо¹⁹ тоя свят е пълен с криминални типове, той не е разумен свят. Някои казват: „Да изучаваме криминалните типове“; няма защо да ги изучавате – ако искате да научите нещо, изучавайте здравите хора. Какъв е вашият морал – защо се събират мъжът и жената, каква основа поставят в живота си? Мъжът казва: „Обичам я“, жената казва: „Обичам го“; добре е, че се обичат, но щом се съберат, те стават врагове помежду си – щом се видят, и двамата изваждат пушки и револвери и цял ден чуваш *бум-бум*; ако всеки ден не става престрелка, поне един път през годината, през месеца или през седмицата чуваш тук-там престрелки. После казват, че Бог създал така и мъжа, и жената – това е патологичен възглед, а не Божествен. Бог е казал, че мъжът трябва да има само една жена, а жената – само един мъж; сегашните мъже обаче имат много жени и сегашните жени имат много мъже. Едно време това е било в реда на нещата, но днес не се позволява; в Божествения закон е писано: „Един мъж има само една жена и една жена – само един мъж“, обаче мъжът казва: „Жена ми е малко грозничка, искам красива жена“; и жената казва: „Учен е мъжът ми, но грозен, няма много пари, искам богат мъж“ – каква философия е тази?

След всичко това учителите казват: „Да възпитаваме новото поколение“; смешно е да възпитаваш вълка – може да го направиш овчарско куче, за да пази стадото, но все пак един ден той ще задигне овца. Сегашните учители и родители възпитават деца, които не се поддават на възпитание; Църквата възпитава паството си, но и то не се поддава на възпитание. Докато в живота не се приложи принципът, че мъжът ще има само една жена, а жената – само един мъж, никое сърце и никой ум не могат да се изменят. Ако обича мъжа си, жената е готова да се жертва за човечеството; ако обича жена си, и мъжът е готов да се жертва за човечеството – това е жена, това е мъж, това е първата двойка, която може да подобри света. Разбирайте ме право: всяка жена, която прави разлика между любовта на своя мъж и на другите мъже, създава условие за злото. Злините създават пукнатини в Живота, а пукнатините са резултат на раздвояването: когато се раздвояват мислите и чувствата, човек се натъква на противоречия и мъчнотии; всяко раздвояване в Любовта произвежда пукнатини в човешкия Живот. Не ви осъждам, но даже ви оправдавам – вие сте в предговора на Живота, следователно и вашата женитба е предговор към бъдещия Живот.

Христос каза на блудницата: „Иди и не греши повече!“; сега и на вас казвам: идете и не грешете повече; не се женете така, както сте се женили досега – това казвам не само на старите, но и на младите. Вие трябва да схванете Живота такъв, какъвто е в действителност; щом го схванете, ще разрешите правилно важния социален въпрос за женитбата – само така ще работите с Бога, ще бъдете в хармония с Него и ще Го познаете, както Той ви познава. Аз говоря за днес, не за бъдещето – сега е благоприятният момент да посеее това малко зрънце в душата си; не изпускайте добрите условия за сеене, изчистете бурените, посейте малкото зрънце и го поливайте – когато израсте, то ще ви даде права насока в Живота.

„Това казваше, за да ги изпита“ – и сега Христос ви изпитва, какво трябва да правим? Аз разрешавам този кардинален въпрос така: жената да има само един мъж, а мъжът – само една жена и в сърцето на мъжа и на жената да няма помен от ревност. Казвате, че и Бог е ревнив – това е ваше тълкуване, Христос казва: „Благ е само Господ“, Той не се възмущава от нищо. И духовете могат да бъдат ревниви, но Идеалното, Възвишеното, Божественото изключва всякаква ревност, Идеалното изключва всякакво съмнение, подозрение, грубост и насилие.

Всички хора са на едно и също поле и се питат какво трябва да се прави – всички съзнават, че сегашният морал е в упадък, че сегашният строй се разрушава. Всички хора трябва да живеят по Божествен начин: според това разбиране мъжът не трябва да бъде с едно око и жената не трябва да бъде със сплеснат нос. Ще кажете, че и Христос е казал да извадите дясното си око – да, но Христос е сложил едно условие: „Ако дясното око те съблазнява, извади го; ако не те съблазнява, по-добре да влезеш в Царството Божие с две очи“. И тъй, сегашните мъже ще влязат в Царството Божие с едно око, а жените – със сплеснати носове; и такива ще ви приемат там, но ще знаят историята на вашия живот. По-добре е да влезете в Царството Божие с две очи и със здрав нос, защото Божественото изисква всичко да бъде в изправност; под *нос* разбирам човешкия ум, а под *дясно око* – човешкото сърце: да не вадиш дясното си око – това значи да не спъваш развитието на сърцето си. Кога жената остава с едно око – когато люби за първи път; после тя се страхува да люби – защо? Не дава вече окото си. Тоя, когото залюби втори път, ще иска от нея да извади и двете си очи – каква е тая любов не разбирам.

„Защото знаеше какво щеше да прави.“ Не само Христос трябва да знае какво да прави, но и ние трябва да знаем какво да правим; аз не оспорвам, че Господ си знае работата, но и ние трябва да знаем какво да правим. Не очаквайте на Господа сам да оправи света – и вие трябва да знаете какво да правите днес, всеки трябва да знае каква е неговата задача, всеки трябва да знае какви мисли да допуска в ума си, какви желания да допуска в сърцето си и как да действа – всеки момент трябва да знаете какво да правите. „Невежи сме, нищо не знаем“ – как станяхте невежи? Аз мога за един момент да ви направя невежи и за един момент – учени: когато влезете в стаята ми, веднага ще изгася лампата; вие тръгвате из стаята, но нищо не можете да намерите и не само че нищо не ще намерите, но ще изпочупите и съборите всичко, каквото срещнете на пътя си – това показва, че сте невежи; щом запали лампата, веднага различавате нещата и знаете къде ходите – веднага ставате учени. Значи щом затворите ключовете на вашите умове и сърца, вие ставате невежи; щом запалите лампата, ставате учени. Вие трябва да знаете как да вярвате и как да любите; не се поддавайте на философски залъгвания, но дръжте се за Вярата и Любовта. Казваш на някого, че го обичаш, но това не е достатъчно – важно е какво съдържание влагаш в

думата *обич*; ако нищо не влагаш, тя е празна дума. Да кажеш на някого, че го обичаш, това трябва да отговаря на истината; когато кажеш, че вярваш, и това трябва да отговаря на истината. Кажеш ли нещо, трябва да устояваш на него – в това ви изпитва Христос; и мен изпитва.

Мнозина се съмняват в това, което говоря – аз чета в очите ви и виждам, че се съмнявате. Казвам: братя, и аз съм минал през това, което вие минавате; изкуството е не да залъгваш хората, но да живееш добре – аз ви уча да живеете правилно; не казвам да вярвате, но казвам да проверите това, което ви говоря – ако е вярно, приложете го. Това, което ви говоря, е съществено – то е съществувало в безпределната вечност, върху него почива Целокупният живот, това са истини, изказани не само от мен, но от мнозина; Истината и Любовта не са монопол, те са достояние на всички хора, а не само на едного – всички могат да се ползват от тях.

Сега аз чета мислите ви и виждам, че някои ме считат за хипнотизатор – аз не мога да хипнотизирам, защото нямам маска, лицето ми е открито. Ако искам да хипнотизирам някого, ще извадя револвера си и ще кажа: „Дай кесията си!“; след това ще сваля брадата от маската си и няма да ме познаете – който хипнотизира, всякога носи маска на лицето си. Моето желание е да имате чисти сърца, за да се развивате духовно, да просвещавате умовете си и да укрепвате от знание в знание и от сила в сила; що се отнася до щастието, не желая да бъдете щастливи – на Земята щастието прави човека нещастен. Ако вляза в дома ви и видя, че сте поставили щастието за идеал, ще кажа: „Снемете тая икона, сложете друга на нейно място“. „Искам да спечеля много пари, за да си осигуря щастието“ – с пари ще бъдеш щастлив! Ако заболееш и умреш, защо ти е това щастие – това значи да гониш Михаля. Щастието е в оня, който те обича; ако имаш приятел, който те обича, той никога няма да ти причини зло – приятелството осигурява щастие. Ето защо направи всичко възможно да придобиеш един приятел, който да те обича, да е готов във всички моменти на живота ти да устоява. Това е задача на всеки човек – да бъде приятел и да има приятел.

И тъй, снемете иконата на щастието и вместо нея сложете следния надпис: „Любовта изисква подвиг, смелост и решителност в живота за повдигане на всички братя и сестри в света“; приложете това, което е написано, и вижте какъв резултат ще имате – тогава ще чуете Ангели да

слизат и възлизат, да пеят и да ви благославят. Това не са философски твърдения и умувания, нито хипнотизиране или омагьосване – това е великата философия на Живота, Великата Истина, която може да ви направи щастливи, да укрепи Духа ви, да освети умовете ви, да очисти сърцата ви и да ви направи граждани на Царството Божие, което изпълва целия Космос; щом сложите тоя надпис, страхът ще излезе от вас: жената няма да се страхува от мъжа си и мъжът няма да се страхува от жена си – те ще се познаят и разберат.

Така действа принципът на Любовта, който започва от индивида, влиза в дома, в обществото, в народа и най-после – в цялото човечество; тоя принцип обхваща всичко, той прониква навсякъде, както проникват светлината, въздухът и водата. Няма да остане материя, колкото и да е твърда и гъста, в която да не проникне тоя принцип – той ще размекне и най-твърдите мозъци на учените, той ще размекне всички кости и мускули; това не е рахит, но тоя принцип ще превърне грубото в меко и нежно, неразумното – в разумно, дисхармоничното – в хармонично. Божествената хармония ще дойде между хората, за да се разбират по ум и по сърце.

Питам: имате ли всички новия надпис, готови ли сте да жертвате всичко за Господа, готови ли сте да проявите подвиг за Любовта – не за едно, но за всички? Ако сте готови да пожертвате всичко за Господа, и Той ще пожертва всичко за вас – тогава ще дойде Новият живот, новите хора с нови разбирания.

Сега аз не ви проповядвам морал, но чист и свят живот; не говоря за попка святост, не говоря и за учителска святост, нито за майчина святост, но за святост, която не се петни от нищо, за която Йоан е изказал в стиха: „Светлината свети в тъмнината и тъмнината я не обвзе“. Морал, който се превръща в тъмнина, не е истински – има един морал, който вечно свети в тъмнината и тъмнината го не обзе.

Станете, вие, които сте мъртви! Оживейте, вие, които сте станали! Възкръснете, вие, които сте оживели! Господ ще бъде с вас.

29 май 1921 г., София

АНГЕЛЪТ ОТГОВОРИ

*Ангелът отговори и рече на жените:
Не бойте се вие, защото знаях, че Исуса
разпятаго търсите.*

От Матей 28:5

В съзнателния, или Разумния Живот всяка форма предизвиква съответна идея: когато говорим за Ангел, в нашия ум се ражда идея, съответна на дадената форма; когато се говори за човека като форма, и тя създава съответна идея – значи всички форми на физическия свят предизвикват съответни идеи в Умствения свят, които точно отговарят на формите. Обаче на физическия свят не е така – в една красива форма може да се налее отрова, може да се налее и нектар, т.е. формата не отговаря всякога на съдържанието; в Божествения свят е обратно – съдържанието, влято във формата, отговаря всякога на нейния смисъл. С други думи казано, в Божествения свят между формата, съдържанието и смисъла всякога има тесни връзки – те се предизвикват едно от друго по закона на асоциацията; следователно, когато се говори за Разумен живот, подразбираме прилагане на законите – те се спазват само при абсолютна Чистота. Какво представлява Чистотата – среда, в която формите се движат с най-малка съпротива; колкото съпротивата е по-голяма, толкова и отклонението е по-голямо – това определя и отношението между действието и противодействието, затова именно нашите идеи и разбирания за Живота са различни. Това е велик закон, върху който ще почива възпитанието на бъдещото поколение; никаква религия и наука, никакъв обществен строй, никакво възпитание, никаква култура не могат да се поставят на здрава основа без вътрешно разбиране на законите на Живота.

И тъй, фактът – това е формата на нещата, законът – това е съдържанието, а принципът е смисълът; значи между фактите, законите и принципите съществува връзка. Обаче на Земята между фактите и законите няма връзка: например съдията може да осъди един праведен човек въпреки всички доказателства за неговата невинност – по буквата на закона, т.е. от формална страна, съдията го намира за виновен; затова се казва, че на Земята съществуват факти и форми, но законност не съществува. Мнозина живеят по закон само когато той

е в тяхна полза; щом законът не е в тяхна полза, те не го спазват. За богатия законът кога е потребен – когато се отнася до запазване на неговите пари; за сиромаша тоя закон не е нужен. Това са две различни разбирания. За богатия смисълът на живота е в богатството, а всъщност богатството е само резултат на дейността на човека в миналото.

Богатството на един народ показва неговата култура. Най-голямото богатство на човека се крие в неговия мозък, т.е. в неговата мисъл; като изгуби това богатство, човек казва: „И без него може“ – не може без него, богатството на мисълта е необходимо; то не се заключава в звонковите монети, но в събирането на силите, които създават формите и законите. На Земята човешката форма се предпочита пред всички останали форми, защото съдържа най-много сили и възможности за добър и разумен живот, и ако парите станат причина за разрушаване и разстройство на мозъка, каква полза от това богатство? Ако богатството ви представлява пукната стомна или пробито буре, каква полза ще имате от тях – каквото налеее в пукнатата стомна или в пробитото буре, непременно ще изтече навън. Ние не се нуждаем от пукнати стомни и пробити бурета – колкото и да са ценни те, предпочитам здравото глинено гърне пред красивата и пукната стомна.

Сега се върнем към въпроса за формите. В Божествения свят всяка форма е емблема на известно съдържание, на известен смисъл – всяка форма подразбира определен Живот; ето защо каквато форма си създадете на Земята, с нея ще влезете и в другия свят – по тая форма ще четат как сте живели на Земята не само в един живот, но във всички минали животи; по формата, която сте изработили на Земята, ще проникнат във всички гънки на душата ви и с най-големи подробности ще опишат историята на вашия дълъг живот през вечността – целият ви живот ще бъде изложен като на длан. Затова е казано в Писанието, че няма нищо скрито-покрито под Небето.

Ангелът отговори на жените: „Не бойте се!“. Жените са най-страхливите същества на Земята, по-страхливи от тях няма; тяхната деликатност и разумност се дължи пак на страха (това е мое субективно схващане) – така е при сегашното положение на жената, но аз нямам предвид душата на жената. И за творникът, докато е в затвора, живее в постоянен страх – всеки момент може да влезе стражарят и да го накаже; на същото основание и жената има причини да се страхува. Следователно, когато казвате, че условията на живота са тежки, подразбирам,

че много затвори има на Земята, много стражари ви преследват, храната не е добра, паразити ви нападат и т.н.; тежък е наистина животът в затвора. Често в тоя затвор слагат на жената скъпи украшения: пръстени, гривни, копринени дрехи, було, букет от цвете – всичко това е необходимо, за да я вкарат в затвора; около нея се движат сватове, кумове, шафери, но щом влезе в затвора, всички сватове, кумове и шафери изчезват, свалят украшенията ѝ и тежката врата на затвора се заключва – вътре остават само двамата затворници, а вън обикаля един стражар да ги пази. Ако това описание не ви харесва, ще ме извините, аз разглеждам формите на живота както сега се проявяват, а не бъдещите идеални форми; аз не се спирам на вашите копнежи, на стремежа ви да излезете вън от затвора на свобода.

„Зная, че Исуса разпятаго търсите“ – както виждате, и Христос е бил три дена в затвор; трябвало е да слезе Ангел от Небето, да отвори вратата на затвора, за да пусне Христа на свобода, и когато дошли жените на гроба, Ангелът им казал: „Зная кого търсите, но Той излезе вън, не е вече в затвора“. Знаете ли колко сватове ходиха на Небето, за да молят Христа да слезе на Земята – те Му казваха: „Знаеш ли колко Те обичаме, ела при нас на Земята, ние ще приемем Твоето учение, ще живеем братски и с Любов помежду си“. Христос повярва на думите им и слезе на Земята, но щом слезе, туриха Го в затвор, учени започнаха да Го обикалят, да оспорват учението Му, еврейски равини, книжници и фарисеи започнаха да Го питат откъде е дошъл, каква е целта на живота Му; най-последно трябваше да слезе Ангел от Небето – възлюбеният на Христа, за да Го освободи от затвора. Същият Ангел слиза и днес от Небето – иска да помогне на ония от вас, които са в затвора; той няма нищо общо с ония, които са вън от него – един ден, когато и те влязат там, Ангелът ще помогне и на тях. Думата *затвор* е отвлечено понятие. Ангелът, тая красива форма, подразбира Разумността, която иде да помогне на човечеството; Ангелът не е само външна форма – той подразбира вътрешно съдържание на известна идея, която обхваща всички хора – този Ангел хлопа днес на всички врати и казва: „Не е тук“, което значи: „Смисълът на Живота не е на Земята“. Това, дето създавате държави, градове, дето правите къщи, всичко е празна работа – Животът не е на Земята, т.е. в затвора. Затворът е потребен дотогава, докато затворникът излежи наказанието си; училището е потребно дотогава,

докато ученикът свърши учението си; църквата е необходима дотогава, докато има богомолци, които отиват да се молят. Мислите ли, че в бъдеще няма да има други форми, други системи, други методи на възпитание? Ще има нови форми, нови системи, нови методи ще се възприемат.

Миналата беседа говорих за двете аритметични действия – събиране и умножение, сега ще говоря за останалите две – изваждане и деление. Изваждането е обратно действие на събирането; според математиците изваждането е действие, при което се дава сумата на две събираеми (умяляемо) и едното събираемо (умалител), а се търси другото събираемо, наречено разлика, или остатък. Всяка нова култура, всичко ново започва с изваждане. Ония, които прилагат законите на изваждането, трябва да знаят не само простото действие изваждане, но и ония дълбоки вътрешни закони, които трансформират енергията, т.е. превръщат я от състояние на събиране в състояние на изваждане.

Във вашия ум стои мисълта, че изваждането е просто действие – казвате: „Кой не може да бръкне в кесията си и да извади няколко лева, кой не може да извади нещо от хамбара си?“, наистина, просто действие е изваждането, но когато дойдем до вътрешното изваждане, въпросът става малко по-сложен – трябва да знаеш как да изваждаш. Някоя майка изважда детето си преждевременно – за нея се казва, че е пометнала; лекарят преглежда жената и казва: „Слаба е, не може да издържи, детето трябва да се извади“ – по какъв начин ще стане това? Има специални методи. Ако не могат да извикат лекар, дохожда някоя баба – и тя има свои методи. Обаче и едните, и другите методи на изваждане са неестествени – само Природата знае как да изважда. Всяка жена, която е изваждала по бабешки, ще носи последствията на това изваждане до четири поколения; колкото и да ви се вижда страшно, това е факт – Природата не позволява да се нарушават нейните закони, тя казва строго на майката: „Изваждането ще става само на деветия месец, на деветия час, на деветата минута и на деветата секунда“. Деветият час може да бъде сутрин, на обед или вечер – това зависи от въртенето на Земята; ако тоя час съвпада с изгрева на Слънцето, резултатът на изваждането е един; ако съвпада със залеза на Слънцето, резултатът е друг. Аз не говоря за обикновеното броене на времето, както ние броим – Природата има друг начин за определяне на времето. И тъй, всяко изваждане в

Природата става на определено време, по определен метод; който не спазва това време и този метод, носи отговорност за това отклоняване. Всички страдания на хората се дължат на факта, че те не спазват законите, с които Природата си служи при изваждането – ако в ябълката или в крушата влезе червей, този плод ще падне по-рано от определеното време; значи щом падането на плода стане по-рано, ние казваме, че се е явила някаква причина, която е нарушила Божествения ред на нещата. Когато изнасям този факт, нямам предвид да ви заставам да се ровите в миналото си и да търсите своите грешки, но да мислите как да живеете в бъдеще – миналото е хроникерирано вече, цяла каца със сълзи да напълните, Бог няма да обърне внимание на това, Той е сит на плач и сълзи. Казвате, че в сълзите има нещо, което изкупува греха; има такова нещо, но ако сълзите изтичат от дълбочината на сърцето, иначе те нищо не изкупват.

Хванали един млад човек в кражба и заведо против него дело (кражбата била малка, само двадесет и пет лева). Адвокатът, който защитава обвиняемия, казал: „Господин съдия, моят повереник е честен човек, той нямал намерение да краде, защото близо до тия двадесет и пет лева е имало голяма сума от двадесет и пет хиляди лева; ако беше крадец, щеше да вземе голямата сума, а не само двадесет и пет лева“. Когато слушал адвоката, обвиняемият започнал да плаче; съдията помислил, че плаче от раскаяние, и го запитал:

– Защо плачеш?

– Плача, че не видях тия двадесет и пет хиляди лева – ако ги бях видял, и тях щях да взема; и така ме съдите, поне щях да покажа, че мога да открадна и голяма сума – не е вярно това, което защитникът ми говори.

Казвам: ако бях на мястото на съдията, щях да оправдая обвиняемия – той е човек, готов да говори истината.

Сегашните хора приличат на този адвокат и всеки казва: „Аз не правя големи престъпления, моите престъпления и грешки са малки“; не говориш истината – който прави малки престъпления, може да прави и големи; кажи си истината: „Аз правя малки престъпления, защото нямам условия да правя големи“. Обвиняемият казал: „Съжалявам, че не видях голямата сума от двадесет и пет хиляди лева и да я взема; и така ще лежа в затвора, поне да имам на разположение двадесет и пет хиляди – наказанието и за двадесет и пет, и за двадесет и пет хиляди лева е едно и също“.

Човек трябва да бъде искрен. Някои религиозни казват: „Ние не сме като другите хора“ – какви сте? По същество аз не виждам никаква разлика между светските и религиозните хора. Религиозният казва: „Аз не вземам големи лихви като светските хора“ – каква лихва взимаш? Само десет на сто. Според мен да вземаш десет на сто лихва, това е престъпление – в кой Божествен кодекс е писано да се взема лихва? Лихварството е закон за Земята, а вие казвате, че служите на Бога – кога? Когато имате интерес от нещо; щом нямате интерес, сваляте Божествения закон на Земята и казвате: „Така е наредил Бог“ – питам това наука ли е, религия ли е. Божественият закон не търпи никаква промяна, той не позволява да вземаш лихва от брат си – под *лихвен процент* разбирам онова изобилие, което идва над обикновеното, над определеното; когато изворът блика и излиза вън от границите си, излишъкът, изобилието, което излиза навън, представлява неговата лихва. Излишъкът не е нужен на човека. И Природата работи с лихви, но свършено различни от тия, с които си служат хората.

Един българин от Провадийско дал на един турчин осем крини жито назаем; като изплащал лихвите за житото, след десет години турчинът имал да дава на българина още осемдесет крини. За да не изпадате в положението на турчина и на българина, вие трябва да освободите мислите, чувствата и постъпките си от кривата насока, в която се движат, и да дойдете до правото разбиране на Живота. Бъдещият живот на вашите деца, на майките и бащите, на учителите и свещениците ще се основава на правилното разбиране на изваждането. И българското духовенство не иска да изважда правилно – сега те свикали събор, но и там не изваждат вярно, поради което изопачават Божествения закон; аз зная какъв ще бъде резултатът от техния събор – ако искат, мога да го предскажа. Те трябва да се научат да изваждат правилно, и то на деветия месец, на деветия ден, на деветия час, на деветата минута и на деветата секунда – само така ще разберат какъв е остатъкът, или разликата, при изваждането.

Всеки от вас трябва да направи едно изваждане, за да види каква е неговата сила. Казваш: „Аз съм интелигентен човек“; запитваш ли се какво знаеш – знаеш ли защо лицето ти е кръгло, защо носят ти е широк, защо брадата ти е широка, защо устните ти са дебели или тънки, защо ухото ти е малко или голямо, защо ръцете ти са сухи и т.н., знаете ли причините за това? Те се крият далеч някъде във ваше-

то минало – там се крие историята на вашето развитие. По чертите на вашето лице може да се чете, да се разрешават задачите на вашия живот по геометрически и математически начин. Ако прекарате една права линия над очите си, ще се образува триъгълник, обърнат с върха надолу (върхът е брадата); по ъглите на триъгълника ще познаете дали е остроъгълен, или не и може да изчислите по колко градуса е всеки ъгъл на триъгълника. Какво значение има големината на ъглите – колкото по-остър е ъгълът, толкова и падането е по-силно; ако ъгълът е тъп, падането е по-слабо. Ако се плъзгате по плоскости с наклон от четиридесет и пет градуса или седемдесет градуса, по коя от двете плоскости падането е по-силно? Наклонът на плоскостта определя бързината на движението – колкото по-остър е ъгълът, с толкова по-голяма бързина действат силите. Ако някой се движи с такава бързина, казват, че той е човек, който никне там, където не го сеят – такъв човек и на девет кола да го вържеш, пак ще се развърже. Тия сили действат така, че пред тях не може да се постави никаква преграда – каквото се постави, веднага ще се разглови; горко на оня, който застане на пътя, където силите действат под остър ъгъл – за да избегне противоречието, на което ще се натъкне, той трябва да превърне движението на тия сили от физическия в Умствения свят. Бързината на движението на силите във физическия свят трябва да бъде малка, затова е казано в Писанието: „Бъдете будни в гнева си“. Ако брадата на мъжа е заострена, той постоянно ще бие жена си – какво ще стане с нея? Когато видите човек с остра брада, не бързайте да се произнасяте за него, че прилича на тоя, за когото говорих – трябва да се знае точно големината на ъгъла. Първо измервайте, после говорете – положителната наука работи с точни числа, а не с приблизителни.

„Ангелът отговори и рече на жените“ – какво им рече? Че в бъдеще не може да се живее с предположения. Казваш: „В бъдеще, ако подобрим положението си и се осигурим, ще живеем според законите на Бога“ – това е предположение, Ангелът отговаря: „С думите *ако* и *може* не се живее в Божествения свят“; на Небето се говори точно: „Аз съм добър“ или „Аз съм лош“, а това, че „можеш“ да бъдеш добър – не се говори така. Да бъдеш добър или лош – това зависи от теб, а не от външните условия. Всеки индивид, всеки дух, който пожелае да бъде равен на Бога по сила, по разум, по големина, се натъква на злото – Бог като Абсолютна величина е Един, не може да има подобен и равен

на Него. И тъй, злото се ражда по причина на стремежа на човешкия Дух да бъде равен на Бога по големина и по сила.

В това отношение човек прилича на оная царица, която поискала от мъжа си да ѝ даде право да царува само три дена.

– Защо искаш това?

– Искам да имам и тая опитност, за да видя какво значи да бъдеш цар, да управляваш цяла държава.

Най-после царят се съгласил и задоволил желанието ѝ. Когато взела правата и силата в себе си, първата ѝ работа била да издаде заповед да обесят мъжа ѝ. Ако неподготвен човек вземе царството и властта в ръцете си, за три дена ще унищожи и умъртви най-възвишените си идеи. Няма случай в историята на човечеството, в който държавник или общественник да не се е опетнил, да не е изменил на своите идеали – защо става така? Защото той е пожелал да стане велик човек – това е противобожествено. В Божествения свят нещата се ценят по идеята, която е вложена в тях – по съдържанието и смисъла на тази идея, а не по нейната големина. Всека идея сама по себе си колкото и да е велика, не заема голямо място и пространство, затова е казано: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“; с други думи казано, Бог гледа благосклонно на малките форми, а разрушава ония, които искат да обгърнат света – това е закон, който може да проверите във всекидневния си живот. Ако човек пожелае да направи тялото си по-голямо, отколкото е предвидено в Божествения план, ще го постигнат големи нещастия и обратно – ако пожелае да стане по-малък, отколкото е определено, пак го очакват нещастия. Бъди доволен на това, което ти е дадено – ще бъдеш нито по-голям, нито по-малък. Ако желанията ви се разширят чрезмерно, и мислите и чувствата ви ще се разширят чрезмерно – това преждевременно разширяване ще ви осакати и направи нещастни. Какво трябва да правим? Ще намерите това желание, ще го окастрихте и ще му кажете: „Окастрих те, защото се разшири и зае по-големи размери, отколкото трябва, а с това измъчваш своите по-малки братя“.

Днес всички мъже и жени страдат от чрезмерно големи желания. Каква форма, каква големина и какъв ръст ще дадете на своя добър приятел? Добрият човек не е нищо друго, освен едно рационално число: неговите размери са точно математически определени – те не се отклоняват нито с една стомилионна част от милиметъра от ония размери, които Бог е определил; неговата височина, дължината на лицето, броят

на космите на главата и на веждите – всичко е математически точно определено. Наруши ли се една от тия мерки, това показва, че желанията на този човек са изопачени.

Сега, като говоря за Разумния живот, разбирам съразмерността между неговите форми и органи; тази съразмерност съответства на съдържанието на този живот, а съдържанието му – на неговия смисъл. Не мислете, че красивите форми се създават лесно – за това са нужни милиарди години; материята за красивите форми се взема от звездите и планетите, а за това са нужни милиони години. Като казвам, че звездите имат голямо значение за създаване на красивите форми на Земята, мнозина гледат на това като на проста работа – те казват: „Празна работа е това“; за тях е празна, за нас – пълна; за нас въздишките на хората са реални неща, ние ги чуваме от хиляди километри разстояние, а за глухите това са нереални, далечни неща – това различие се дължи на слуха: едни хора имат силно развит слух, а други – слабо развит или никак не чуват.

Ангелът, който слезе на Земята, за да помогне на Христа и на цялото човечество, отвали камъка от гроба и каза на жените: „Зная, че Исуса разпятаго търсите“. Под Ангел разбирам висшия човешки ум. Умни и разумни трябва да бъдете, но не както светът разбира: бъдете мъдри като оня цар, който живял преди дванадесет хиляди години в съседство с царя, който заповядвал на поданиците си при аудиенция да изваждат дясното си око. За този цар ви говорих миналата беседа, а сега ще ви говоря за другия цар, който бил голям мъдрец, адепт на тайните науки. Неговият палат бил така направен, че всичките му стаи се движели по магически начин във всички посоки – напред и назад, наляво и надясно. Той имал особен часовник, с който определял посоката, по която се движели стаите. Това ставало, когато му дохождали гости: той поканвал госта в една от стаите и следял как се изменя стрелката на часовника; движението на стрелката определяло посоката на движение на стаята, а самото движение – посоката и характера на мислите, които вълнували госта; ако мислел да направи някакво добро и благородно дело, в съответна посока се движела и стаята. Това е закон – идете в Природата, за да проверите там този закон; стаите на Природата се движат според мислите на хората: например, ако мислят зло на някого, стаите на къщите се движат наляво – така по часовника на Природата Бог определя мислите на хората. Ангелът, който седи на часовника на времето, по движението на часовата

стрелка определя човешките мисли като добри или лоши. Не е безразлично с какви мисли подхранва човек своя ум; днес и вие сте в тоя палат и стаята, в която сте поставени, се движи, а външният часовник определя направлението на вашите мисли, както и бъдещата ви съдба – тя зависи от самия човек, всеки сам по часовника на времето определя своята съдба. Казвате: „Страшна работа е това“; Писанието казва: „Страхът от Господа е начало на мъдростта“.

Ангелът отговори на жените: „Този, когото търсите, не е тук“ – това значи: „Разумното в Живота, което търсите, не е тук“; то не е в това, което сега мислите, то не може да ви спаси – Ангелът трябва да ви срещне на пътя и да ви каже: „Исуса, когото търсите, не е тук“; от тоя момент започва за вас истинският духовен живот, без тая среща, колкото и да четете Библията и Евангелието, нищо няма да постигнете. Колцина от вас сте готови да се жертвате за тоя Ангел, колцина от вас знаят защо е дошъл Христос на Земята? Ще кажете, че Христос дойде да спаси човечеството – знаете ли какъв е вътрешният смисъл на Спасението? Някой паднал във вода и го спасили – това е външно спасение, спасение по форма. Спасението е трояко: спасение по форма, по съдържание и по смисъл; когато човек се спаси по трите начина, само тогава може да разбере Живота, само тогава може да расте и да се развива правилно.

Какво се иска от нас – да дойдем в хармония с Живата Природа, да се нагласим според нейните закони; аз говоря за Живата Природа като форма, която нагласява нещата – вън от нея не зная кой би могъл да ги нагласи. Щом разберете Природата като Божествена форма, ще намерите в нея Божественото съдържание и от съдържанието ще проникнете в Божествения смисъл; в Божествената форма няма противоречия, както във физическите форми.

Ще ви задам следния въпрос: защо цветята, които отглеждате в градините си, имат различни краски? Едни са червени, други – сини, трети – жълти, бели, розови. Според мен всяка краска е етикет, в който е скрито съдържанието на цветето. Като купувате нещо, върху обвивката на предмета поставят етикет за съдържанието на пакета; същото прави и Природата: краската на цветето е етикет, на който е написано качеството му, неговия произход, история на развитие – защо е слязло на Земята, какво трябва да прави и как ще завърши живота си. Всяка краска на цветята има различно съдържание: червеният цвят говори едно, синият – друго; те имат проти-

воположно значение. Цветята крият в себе си лечебна сила: добре е малокръвният да отглежда червени цветя – червеният цвят съдържа магнетична сила, която тонизира нервната система на човека; ако някой е обезверен и обезсърчен, да се заеме с отглеждане на сини цветя – синият цвят ще му предаде излишната си енергия и Вярата му незабелязано ще се усили.

Учениците на Христа се обърнаха към Него с думите: „Учителю, дай ни вяра!“; Той им отговори: „Ако имате вяра колкото синаповото зърно, щяхте да местите планини“. Мнозина цитират тоя стих, но колко се запитват какво представлява синаповото зърно? То трябва да се постави при условия да израсте, само така ще ни покаже какво трябва да правим – синаповото зърно ще даде излишната си енергия за тонизиране на умствените сили на човека. Не само синапът, но всички растения са в сила да тонизират умствения живот на човека, обаче те се използват само от умните хора – значи красивите цветя и пеперуди са създадени за високоинтелигентни хора, защото само те могат да ги използват. Как се отнасят хората с цветята – където видят цвете, те се спират и започват да късат листата, цветовете му и после ги захвърлят; майката, като види как детето ѝ къса цветовете и листата на дърветата, радва се и казва: „Моето дете се е научило вече да къса цветя и да ги разглежда“ – тя не знае, че това дете, което днес къса цвете, след време ще къса главите на хората. Майката трябва да каже на детето си: „Не, мама, това цвете е твоё братче, Ангелче, дошло на Земята, за да ти направи една услуга; ти трябва да научиш езика му, да разговаряш с него“; как ще разговаря с него – като го разкопава и полива. Когато постъпвате така, децата ви ще се поправят, ще станат добри – отглеждането на цветя се използва като метод при новото възпитание. Има много методи за възпитание на децата, но сега няма да ви ги дам, ще оставя Бог да ви груха; един ден, когато потърсите Господа, Той ще ви каже: „Елате при Мене, за да ви дам нови методи за работа“. Много неща знам, но засега ще ги държа в торбата си – пари назаем не давам и под лихва не давам; колкото и да плачете, не искам да знам; ако плачете от желание да извършите Божиата воля, разбирам, но ако плачете, за да ме оберете, казвам ви, че не мога да отворя пред вас Божествената банка.

„Ангел Господен слезе, отвали камъка и отвори гроба“ – същият Ангел слиза всяка сутрин при цветята, когато цъфтят, и отваря пъпките им. Някоя жена казва: „Колко щастлива щях да бъда, ако бях във времето на Христа, за да

видя как слиза Ангел Господен, как отваря гроба и Христос възкръсва“; ех, жено, колко години наред Ангелът се спира пред цветята и отваря пъпките им – не си ли видяла това? „Зная какво нещо е цъфтенето“ – не знаеш: цъфтенето е процес, който се извършва в нашия ум и в нашето сърце – това е символ, който трябва да оживее в съзнанието ви.

Аз искам да прогледате, а не да ходите с пипане. Казваш: „Искам да сложа ръката си в раната на Христа, да пипна, да разбера дали е Той“; по-лесно е да отворя очите ти, отколкото да пипаш – във времето на Христа нещата ставаха с пипане, а сега стават с виждане. Ако ви карам да излизате вечер в тъмнината, за да гледате нещата, не съм прав; но когато зората се явява, престъпление е, ако не ви кажа да излезете, за да гледате светлината, за да видите това, което досега не сте виждали. Какво ще видите – Великия Божествен свят, който се разкрива пред вашия поглед; тоя свят не може да се опише, трябва да се види. Как ще опишеш красивата мома – трябва да я видиш. Красивото, пластичното в Живота се отличава с нежни, фини трептения, красотата е образ на Бога. Кой донесе красотата на Земята – Ангелът, който слезе от Небето, затова именно рисуват Ангелите красиви. Питам: срещали ли сте тоя Ангел? Някои са го срещали. Ходили ли сте при гроба, казал ли ви е Ангелът, че Исус не е там? Ако ви е казал, радвам се – значи видели сте Ангела.

Сега трябва да направите втората стъпка – къде ще отидете? Идете и кажете на братята Му, че Исус не е в гроба – казахте ли това на братята? Ако не сте казали, идете и кажете на вашите братя, че Ангел е слязъл от Небето, отвалил е камъка на гроба, а Исус не е там. „Време ли е да отидем и да кажем?“ – когато Господ ви казва да отидете, идете и не мислете повече. Слънцето вече изгрява, долу всички заблуждения!

Не мислете, че това, което е станало с Христа, има само външна форма, във всяка външна форма се крие известна идея; достатъчно е да зърнеш красивото, за да възприемеш неговите трептения, които ще създадат в теб хубави мисли и чувства – само така човек ще си създаде идея за Бога, за Неговата същина. Това значи да бъдеш готов да простиш на всички хора, да кажеш *сбогом* на тоя свят, да се простиш с дисхармонията; след това кажи: „Не се страхувам от това, което мислят хората и обществото за мен – готов съм да направя всичко за тоя свят“. От кого зависи тоя свят – от другия свят, тази мисъл трябва да проникне в умовете и в сърцата ви, да създаде красиви форми.

Казвате за някого, че е добродетелен – каква е формата на тоя човек, какви са отличителните му черти? „Добър е той“ – това не е достатъчно, това е приблизително определение, ние работим с положителност и точност: ще кажеш, че тоя човек е добър, защото има такива черти, такива постъпки, такива мисли и чувства. Не се описват и определят нещата лесно. Казвате, че някой Велик Учител на миналото проповядвал еди-какво си учение – как са го предали? Едни го предали устно, други го записали, трети го превели на чужди езици. Добре е да четете книгите на тоя Учител, но за да ги разберете, трябва да се върнете назад до времето, когато е живял Той, да схванете неговото състояние, когато е предавал своите мисли. И тъй, добре е да четете какво е говорил Учителят, но по-добре е да Го слушате като говори; добре е да четете книгата на Природата, но по-добре е да слушате какво тя говори, а ако не можете да слушате, добре е да разбирате смисъла на това, което тя е говорила. Тъй щото, ако описваш добрия човек, ще го опишеш точно, с всички подробности на неговата форма и черти.

Един беден човек отишъл при един banker да иска пари назаем и му казал: „Господине, погледни ме в лицето и кажи колко пари можеш да ми дадеш“; bankerът го изгледал внимателно и казал: „Давам ти хиляда лева“ – значи бедният човек вдъхнал доверие на bankera за хиляда лева. На едного даваш само десет лева, на друг даваш само един лев – толкова доверие ти вдъхнат. Реално нещо ли е вътрешното доверие? Реално – то почива на известни закони: по интуиция човек познава дали длъжникът ще го излъже, или не; казваш: „Аз познах, че тоя човек няма да върне парите, но от мен да мине“.

Казано е в Писанието: „Няма нищо скрито-покрито“. Всяко неизпълнено обещание, всяка лоша мисъл и всяко лошо чувство се отпечатват върху лицето на човека – лицето му постепенно огрубява, обезформя се, докато съвършено изгуби човешкия си образ; това става не само с отделния човек, но и с цели общества и народи. Не се опитвайте да разрушите една красива Божествена мисъл – и живота да ви коства, застанете на страната на Божествената мисъл, застъпвайте се за Божествените идеи; Божествените мисли повдигат и възкресяват човека. Който изгуби или разруши една Божествена форма или идея, постепенно деградира, докато най-после изгуби всякаква човешка форма; египтяните наричат това състояние *трансмигриране*, а индусите – *превъплътяване*, т.е. минаване от по-висока в по-ниска форма. Който не

пази Божествените форми, сам спъва развитието си, затова Ангелът слезе на Земята – да научи хората как да живеят, как да осмислят формите на нещата.

Не е достатъчно да се ожениш и да родиш деца, важно е да се осмисли и женитбата, и раждането: женитбата е правилно съчетаване на ума и на сърцето с цел да се изработят красиви форми, затова е казано в Писанието: „Това, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва“ – това значи: дайте условие на Божественото да се прояви и развива. Радвай се на красивите форми, без да ги завладяваш; опитах ли се да завладееш или обсебиш една красива форма, ти престъпваш Божия закон – със завладяване на формите ти лишаваш хората от тях; не е позволено да владееш едно благо, което е достойние на всички. Не спъвай човека, който с усилие възлиза нагоре, това не е морал; видиш ли, че някой се издига, остави го свободен, не хвърляй кал върху него – когато каляш ближния си, ти огрубяваш, заличаваш ония фини, деликатни черти, които Природата е поставила на твоето лице.

Българинът има обичай да точи брадвата си на коритото на чешмата: който мине край чешмата, наведе се да пие вода, наточи брадвата си на коритото и продължи пътя си; после се чудят защо толкова скоро се е развалило коритото. Така постъпват хората помежду си – когато видят, че някой се издигне, веднага казват: „Дайте брадвата да го опитаме“; един наточи брадвата си, втори, трети я наточи, докато най-после кажат: „Не знаем какво стана, но коритото на тоя човек се развали“ – това не е философия. Никога не точи брадвата си на коритото на чешмата – най-много може да поиш говедата на коритото, но не и да точиш брадвата си. Днес всички се питат защо хората се опропастват – защото точат брадвите по гърбовете си: мъжете точат брадвите си по гърбовете на жените, а жените – по гърбовете на мъжете; не се минава много време, гледаш – и жената се развалила, и мъжът се развалил. Не е позволено да точиш брадвата си на гърба на мъжа, не е позволено да точиш брадвата си на гърба на жената – гръбнак е това, то е най-нежното място, там стават най-големите сътресения – по гръбнака тече магнетична жизнена енергия.

Ангелът отговори: „Не бойте се!“ – тоя Ангел иска да ви научи да пазите всичко, което Бог ви е дал: пазете мозъка, белите дробове и стомаха си; нямате право да допускате през очите ви да минават користолюбиви мисли и чувства – достатъчно е да мине една користолюбива мисъл или едно користолюбиво

чувство, за да се развалят очите ви и да се изкриви носът ви. Казвате: „Да дойде Христос да ни спаси“; Той дойде на Земята и каза на хората, че трябва да се обичат, а те Му отговориха: „Ние имаме Любов, опитали сме Любовта, познаваме я“; и мъжете, и жените казват: „Ние сме опитали вече Любовта, а Христос дошъл да ни проповядва Любов“. Аз ви казвам: не разваляйте красивите форми, които Бог е създал; използвайте ценното съдържание, което е вложено в тях, използвайте и силата, вложена в тия форми, за ваше добро, както и за доброто на ближния ви. Знаете ли какво представляват мъжът и жената, които ви са дадени? Казвате: „Мъж е това“; аз ще дам премия на оня, който може точно да определи какво нещо е мъжът и какво е жената по форма, съдържание и смисъл. Няма по-красиво нещо от формата на мъжа и на жената, няма по-красиво нещо от формата на цветовете, пеперудите, както и на всички живи същества – отнемете ли формата на едно живо същество, нищо няма да остане от него; достатъчно е да видите една малка форма на цвете или пеперудка, за да се зарадвате – всяка форма крие велико съдържание в себе си. Когато две жени се срещнат, нека всяка си каже: „В моята сестра е вложено нещо Божествено по съдържание и смисъл“. Какво всъщност казват те една за друга – погледнат се накриво и едната казва за другата: „Аз зная каква е тя“. Не гледайте на външната форма – външната форма е обявление, на което не трябва да обръщате внимание; спрете се на съдържанието на формата, то е ценно: ценното е в ума и в сърцето на човека – вие не можете да се познаете, докато умовете, сърцата и душите ви не дойдат в съприкосновение.

Да познаеш човека, това значи да се свържеш с неговия ум, с неговото сърце, с неговата душа и с неговия Дух. Дълго време трябва да ражда майката, докато познае своите син и дъщеря; тя казва: „Родих дете“, но това не е достатъчно, ти трябва да познаеш детето си, да влезеш в съприкосновение с ума, сърцето, душата и Духа му – това значи да родиш дете; тогава ще те срещне Ангелът и ще ти каже: „Жено, твоето дете не е в гроба – ти срещна Христа и позна Божествения свят“. И вие срещате тоя Ангел. Казвате: „Знаем тоя Ангел, добър е той“ – това са вашите ангели и ангелици: докато са млади и се обичат, хората се наричат помежду си ангели и ангелици; докато не са женени, момъкът и момата казват един за друг, че са благородни, добри, но щом се оженят, всякакво благородство изчезва – между женените няма

Ангели. Казвате за някого: „Тоя човек е велик“; докога е велик – докато го познаеш, щом го познаеш, величието му пада. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да познаем Тебе, единого, истиннаго Бога“; следователно смисълът на Живота се заключава в познаване на душата.

„Ангелът отговори“ – къде е тоя Ангел? Той стои пред вратата на хората и казва: „Изучавайте всички форми, изучавайте тяхното съдържание и смисъл“. Не говоря за външните форми, които се менят, те са временни; ако сте ясновидци, ще видите, че под всяка външна форма се приготвя друга, нова и красива форма – от сегашните ви лица съдя за бъдещите; сегашните ви лица са преходни, както е преходно състоянието на бубата, но в тях се виждат бъдещите лица – бъдете внимателни, за да не ги осакатите.

В бъдеще космите на мустаците и брадата и косите на главата ще се заместят с нови, по-тънки, като най-тънката и фина коприна. Какво представляват космите? Закони. Когато мъжът иска да бие жена си, нека хване мустаците си – така той ще се свърже с тия закони и ще се откаже от желанието си да бие. Сегашните мъже бръснат мустаците си, за да не ги хваща законът; с мустаци или без мустаци – те не могат да избегнат законите, бръсненето не помага. Всяко нещо в Природата има предназначение и смисъл, всеки косъм съдържа енергия в себе си – електричество или магнетизъм. Някои ме питат защо нося дълга коса; причината е проста – за здраве: дългата коса задържа повече електричество и магнетизъм; когато реже косата си, човек се лишава от тая енергия. Аз не одобрявам подстригването на косата: добре е косата да достига на дължина поне до долната част на ухото; остане ли над тая част, ще опиташ лошите последствия на късата коса. За културните хора Природата е поставила следното правило: мъжете да носят къси коси, не по-горе от долната част на ухото; жените да носят дълги коси – може и къси, но не много къси. Косите имат отношение към здравето, а същевременно държат топло на главата и врата. Понеже жената е изпреварила мъжа и по-скоро от него е влязла в пролетта, затова е хвърлила брадата си – щом е усетила топлината на пролетта, тя намерила за нужно да се освободи от брадата. При сегашните условия мъжът не може без брада и мустаци, както жената не може без коса; в бъдеще и двамата ще имат само коса – значи и мъжът ще хвърли брадата и мустаците; днес обаче е равносилно жената да бъде без коса, както мъжът без мустаци и брада.

Сега, стремете се чрез своя живот да облагородите мислите и чувствата си, за да възприемате най-фините мисли и чувства на Възвишените същества; от човека се иска работа – да облагороди своето грубо естество, за да възприема деликатните и фини вибрации на Природата. Хората трябва да се разбират – ето смисълът на Живота. Затова дойде Христос на Земята и възкръсна – Възкресението подразбира влизане в Божествения свят, т.е. връзка с Бога; докато е на Земята, човек минава през три фази: ставане – влизане във физическия свят, оживяване – влизане в Ангелския свят, и Възкресение – влизане в Божествения свят.

„Ангелът отговори“ – какво отговори? Човек се нуждае от Знание – не книжно, но Знание, което почива на дълбоки преживявания, на жива Вяра, на връзка с Бога. Само Бог учи човека. Желая всеки ден Бог да ви казва по една дума. Сега ще ви кажа една тайна (това, което съм ви говорил досега, е само предговор на онова, което днес ще ви кажа) и тя е следната: за двадесет и четири часа Бог говори само веднъж на човешката душа. Кой е тоя момент няма да кажа, вие сами ще го намерите. В един кръг от двадесет и четири часа не само Бог говори на човека, но всички Ангели, всички Възвишени същества; в тия двадесет и четири часа на всеки човек е дадено една секунда време, за да си каже думата. Когато Бог говори на хората, повечето от тях спят; когато Ангелите им говорят, те пак спят, а когато нисшите духове им говорят, те са будни – тогава стават лошите работи и престъпления. Важно е да бъдете будни в тоя момент, когато Господ ви говори – Той ще ви каже само една дума, най-голямото благо за вас; не схванете ли тая дума, всичко изгубвате: ако не сте готови да я възприемете и приложите, ще ви приспят и тогава Бог ще ви говори един път през сто години – искате-не искате, тогава ще Го чуете. Ето защо денят има смисъл за вас – защото Господ ще ви проговори: когато изгръва Слънцето, трябва да очаквате тоя велик момент; и когато вършите работата си, пак трябва да очаквате тоя велик момент. Какво по-велико благо от това да чуете гласа на Господа – всички страдания, всички болести и мъчнотии ще изчезнат; няма по-тържествен момент за човека от тоя да чуе гласа на Господа, на Великата същина, Която не се променя, нито изменя – Бог крепи всичко живо в света. Тих и кротък е гласът на Бога – така са го чували древните пророци, така и вие може да го чуете.

Казвам: за триста шестдесет и пет дена на годината вие имате триста шестдесет и пет случая да ви проговори Господ и да чуете гласа Му, обаче малцина са имали възможност да използват тия случаи. Имали сте случаи да ви говорят Ангели, но не и Господ; има някои, на които Господ е проговорил, но те са малко. Божественият живот не се заключава в пост, в измъчване на тялото, в изопачаване на човешкия ум и сърце, но в абсолютната хармония: ще ядеш, без да преяждаш, ще спиш, без да се успиваш, ще се обличаш без излишъци. Помнете: човек е дошъл на Земята да слуша гласа на Господа; на Небето никой не може да чуе Божия глас – ако там можеше да се чуе гласът на Бога, никой не би дошъл на Земята; даже и Възвишените същества се стремят към Земята с единственото желание да чуят тоя глас – те са готови да страдат, да се мъчат, само да чуят Божия глас. Страданията развиват слуха на човека, за да може да възприеме и най-нежните вибрации на Божия глас. Някога и вие сте били на Небето, знаели сте много неща, но всичко сте забравили; сега пак сте дошли на Земята, в земното училище, за да научите изкуството да слушате гласа на Бога. Животът сега започва за вас, но като не знаете това, казвате: „Да отидем на Небето“; използвайте сегашния ден – Бог и днес ще ви проговори, важно е колко от вас ще чуят гласа Му и колко ще заспят.

И тъй, когато се върнете по домовете си, запитайте се говорил ли ви е Господ и как ще познаете гласа Му. Някой казва: „Господ ми е говорил“; не се заблуждавай – ако Бог ти е говорил, можеш ли да кажеш как говори Той? Любовта не може да се опише, много са нейните прояви; кажеш ли, че обичаш някого, Любовта се скрива, тя не позволява да я петниш – ако любиш, нищо не говори за Любовта си. Знаете ли каква красива форма създава чистата, безкористна Любов? Божественият свят е пълен с такива форми.

Желая на всички още днес да чуете оная дума, която Бог ще ви каже. Ангелът ще ви срещне на пътя и ще каже: „Жени, не бойте се, Той не е в гроба – идете и кажете на братята това, което видяхте“. Когато отидете да кажете на братята, ще Го срещнете в Галилея – мястото на ума; ако не отидете в Галилея, а живеете в Йерусалим, вие сте в стомаха, на хаджилък – днес всички хора са хаджи; Самария е в гърдите – в дихателната система на човека. Христос е ходил ту в Йерусалим, ту в Самария, ту в Галилея; в Йерусалим хората се вълнуват и питат кой е Христос, в Самария се питат:

„Къде да се кланяме, на тази планина ли?“, а когато отидат в Галилея, в ума, там всички ще видят Христа.

Мнозина казват: „Да спечелим малко пари, че да отидем в Йерусалим“; казвам: братко, ти и сега си там. Който е ходил в Йерусалим, казва: „Отидох с един дявол, върнах се с десет“ – докато живееш в стомаха, така ще бъде. Най-важното място в човешкия живот е Галилея, после идва Самария, а най-после – Йерусалим.

Сега и аз казвам: идете да кажете на братята си, че има една важна секунда през деня, когато Господ говори на човешката душа – бъдете будни, за да чуете тази дума; след това идете в Галилея и там ще Го намерите.

5 юни 1921 г., София

ДВЕТЕ ЖЕНИ

*Две жени ще наедно да мелят; едната
ще бъде взета, а другата ще се остави.*

От Лука 17:35

„Две жени ще наедно да мелят“ – значи и двете ще бъдат на мелница; „Едната ще се вземе, а другата ще се остави“ – това са иносказателни, символични изречения, чрез които се изразява Висшия, т.е. Божествения живот. С думи тоя Живот не може да се предаде. Единствената реалност в света е съзнателният Живот, който се проявява чрез светли мисли, възвишени чувства и благородни постъпки; в Живота като проява се включва животът на всички живи същества – на млекопитаещите, на рибите, на птиците, на растенията; при това всяко живо същество има стремеж да запази своя живот.

Интересно е, че когато се говори на съвременните хора за Божествения живот, те казват, че в него няма никакво съдържание и смисъл; затова мнозина казват: „Няма да вода калугерски живот“ – те мислят, че калугерският живот е Божествен. Не е така, калугерският живот е обикновен; ако калугерите мислят, че са образец на Божествения живот, те се самозаблуждават – техният живот е посмешище на Божествения. Често се казва: „Няма да стана калугер, ще живея като хората“ – как живеят хората? Вие знаете това, знаете как живеете и вие; няма да ви описвам живота на хората, нито вашия, но ще ви разкажа какво е говорил един гръцки поп на слушателите си. Преди да започне проповедта си, гръцкият поп се обърнал към слушателите си с думите:

- Знаете ли какво ще ви говоря?
- Знаем.
- Щом знаете, нищо няма да ви кажа.
- Не, не знаем.
- Щом не знаете, пак нищо няма да ви говоря.

Това е извъртане на Истината. В известно отношение свещеникът е прав: когато един човек не може да разбере Истината, няма защо да му се говори; когато я разбира, пак няма защо да се говори, да се спори с хората.

Христос казва: „Две жени ще наедно да мелят; едната ще бъде взета, а другата ще се остави“ – кога ще стане това? В онзи ден, а кога е тоя ден – когато дойде Син Человечески. Ако

имате две дъщери и красивият момък посети дома ви, която тях ще вземе – най-красивата, най-стройната, най-здравата. И двете мелят на майка си по цели дни – как и с какво мелят? С устата си – устата дъвче, а стомахът мели. Христос казва: „Две здрави жени ще мелят със стомасите си заедно; едната ще се вземе, а другата ще се остави“. Защо се взема едната – защото е удобна за работа, момъкът я харесва. И религиозните питат защо едната се взема, а другата се оставя: защото едната е развита, а другата – недоразвита; развитата мома се сгодява, оженва се и след това напуска майчиния си дом.

Двете жени представляват двата живота на човека. Изобщо жената е символ и на материалното, и на духовното начало в човека. Кое от двете начала се взема – духовното; значи Духовният, т.е. Божественият живот на човека се взема, понеже той има условие да се развива, а материалният остава на Земята. В математиката когато умножите едно число с единица, то нито се увеличава, нито се намалява, остава едно и също. Единицата представлява Божествения принцип, който нито намалява, нито увеличава нещата – те си остават каквито са. Значи $1 \times 1 = 1$, $2 \times 1 = 2$, $3 \times 1 = 3$; обаче когато умножите 2×2 , равно е на 4, т.е. когато умножите две жени по две, ще получите четири – двойката е единственото число, което, умножено само на себе си и събрано със себе си, дава едно и също число: $2 + 2 = 4$ и $2 \times 2 = 4$. Ето защо, когато българинът иска да каже, че даден факт е неоспорим, казва: „Това е като две по две или две плюс две“.

Всички хора, които живеят на Земята, имат свои задачи – индивидуални, семейни, обществени, народни и общочовешки; и аз имам свои задачи – всеки ще реши задачите си според своите вътрешни разбирания, както и според степента на своето развитие. Старите, които се интересуват от религията и от духовния живот, казват на младите: „Тоя живот не е за вас; когато остареете, тогава може да се интересувате от религия, тогава може да станете набожни“; чудно е да препоръчваш религиозен и Божествен живот на стария и хилав човек – Бог не се нуждае от стари и хилави хора. На младини ще изразходваш живота си за непотребни неща, а на стари години, когато нямаш нищо, отиваш при Господа и казваш: „Господи, посвещавам живота си на Тебе“, а Господ пита: „Какво имаш да ми посветиш, какво остана от твоя живот?“; не, в това няма никаква философия, религията е за умни, добри и здрави хора, а не за хилави и стари – старите не се нуждаят от никаква религия,

тях гробища ги очакват. Младите се нуждаят от религия, но не от такава, за която се казва, че оглупявала хората – да се мисли за религията така, това говори за кривото разбиране на хората; духовният и религиозният живот, правилно разбрани, обогатяват и развиват човешкия ум и човешкото сърце. Някои възразяват: „Ние не се нуждаем от религия, и без нея ще бъдем щастливи“; според тия хора животните са най-щастливи – те нямат религия, те нямат свещеници, черкви, обреди, следователно те са най-щастливи – така ли е в действителност? Фактите говорят друго: ако животните бяха щастливи и свободни, те щяха да бъдат господари, а ние – техни слуги; всъщност те са наши слуги, а ние – техни господари.

„Едната ще бъде взета, а другата ще се остави“ – едната се взема, защото върши работа; онова, което се оставя във вас, е излишък, то е негодно за сегашните условия, но то е единствената заложба, която може да поставите като основа на бъдещето, за да разберете вътрешния смисъл на Живота – само така ще схванете дълбочината на ония чувства, които ви възбудят. Приятните чувства не представляват още Живота; и неприятните чувства не са признак на лишаване от Живота. В Живота има много илюзии, от които трябва да се освободите – илюзиите са сънят на Живота; колко пъти сънувате неприятни сънища – гонят ви, убиват ви, бесят ви, но когато се събудите, въздъхвате си спокойно и казвате: „Слава Богу, жив съм, добре, че е било сън“; в съня си вие се смущавате за неща, които нямат никаква реалност. Колко от смущенията ви през деня са реални – само тия състояния са реални, които не се изменят; кои страдания са реални – които оставят дълбока следа във вас и никога не се заличават от съзнанието ви; ако днес страдате и на другия ден не остава никаква следа от страданието ви, то е въображаемо, нереално.

Сега вие трябва да разберете Духовния живот от гледището на сегашния ви живот, а не от гледището на миналия или на бъдещия ви живот – в това отношение и религията греши, когато говори за бъдещ духовен живот: бъдещето, както и миналото, подразбират условията, които са дадени и които ще се дадат, обаче истинският Живот се изразява в настоящето – ето защо още в настоящето човек трябва да се определи, за да знае какви убеждения и вярвания има. И до днес още много хора живеят с идеи от своето минало и не могат да се освободят от тях. Казваш: „Аз съм вярващ“ – ти вярваш в нещо, но това вярване не е твое, ти си го възприел от дедите и прадедите си.

Някой ясновидец казва, че ходил на Небето, видял много неща и ти му вярваш; той може да е видял много неща, но ти нищо не си видял – следователно ти ще отнемеш петдесет на сто от това, което той е видял, двайсет и пет на сто от неговата вяра и само двайсет и пет на сто ще остане за теб, в което можеш да вярваш; не влагайте сто на сто вяра в човешките работи – някой ясновидец може да е слизал в нисшия свят и да ви разказва какво е видял там преди години, но днес същото ли ще види?

Кой е нисшият свят? Който е под земята. Едно предание казва, че под земята, на разстояние около две хиляди километра оттук, живеят хора с култура, подобна на нашата. Ако един ясновидец от нисшия свят погледне Земята през зимата, когато има сняг, лед и виелици, ще каже на подземните жители, че тя е покрита с вечни снегове и ледове, че хората не се виждат от снега – вярно ли е това? Друг ясновидец може да дойде на Земята през лятото, когато цветята цъфтят, птичките пеят, плодовете зреят, и той ще каже, че животът на Земята е рай – вярно ли е това? Двамата ясновидци спорят помежду си: единият твърди, че Земята е покрита със сняг и лед, другият твърди, че Земята е райска градина; те са разглеждали Земята в два различни момента, затова твърденията им са различни.

Ако надзърнете в Ангелския свят, ще видите, че и там стават промени – и там има сняг, и там има цветя, плодове и птички. Ще кажете: „Ние бягаме от сняг, а и тук се натъкваме на него“ – тук снегът е символ. Не си правете илюзии, че ако влезете в Ангелския свят, ще бъдете щастливи; при сегашното си развитие и в Божествения свят да влезете, пак няма да бъдете щастливи. Има риби, които живеят на дъното на морето при голямо налягане; ако извадите една от тях и я оставите да живее на повърхността на водата, тя няма да издържи слабо налягане и ще се пръсне – направихте ли я щастлива, какво ще придобие тя от тоя красив свят? Много хора се готвят за Духовния свят и мислят, че там ще бъдат щастливи; те се заблуждават – ще бъдат толкова щастливи, колкото рибата, която изнесохте от дъното на морето. За да се ползваш от условията на Духовния свят, трябва да се приготвиш за него, да изучиш неговите закони – ако влезеш там неподготвен, ще бъдеш нещастен; който се готви за Духовния свят, трябва да изучава неговите закони. Духовният свят има отношение към чувствата: ако една духовна мома обича светски момък, страданията ѝ ще бъдат големи; щом страданията са големи, и радостите са големи и обратно – когато радостите са големи, и страданията

са големи. Този закон има отношение към чувствата на човека, а чувствата – към ума: колкото по-благородни са чувствата ви, толкова повече се развива вашият ум; колкото повече се развива умът, толкова по-благородни са чувствата и обратно – колкото повече се проявяват нисшите чувства, толкова повече умът отслабва; докато сърцето не претърпи известна промяна, и умът не може да се промени.

Някога сърцето изпада в минорна гама, а умът – в мажорна; някога умът е в минорна гама, а сърцето – в мажорна. Някои религиозни казват, че животът е лош; това е тяхно субективно схващане – животът е лош, защото те са изгубили свой близък: майка, баща или жена, други са изгубили богатството, имота си; ако тяхното схващане се приеме като общо правило, ще изпаднете в друга крайност. Според някои животът е много добър; и това е крайност – животът не е нито много добър, нито много лош. Какво ще кажете, ако дойде един момък откъм и вземе най-добрата ви дъщеря? Ще съжалявате за нея и ще си кажете: „Защо не взе една от мързеливите?“ – на себе си ще кажете това, не и на момъка. Едни майки корят дъщерите си пред момъка, а други ги хвалят; когато майката кори дъщеря си, момата се издига в очите на момъка – той казва: „Аз искам момата такава, каквата е“. Това е политика, в която има договорни страни – всяка страна иска да спечели нещо; човек все иска да спечели нещо – и при Бога да отиде, пак иска нещо; ако ти учиш, пак имаш някаква сметка и когато постъпваш честно, пак имаш сметка. „Аз съм набожен човек“ – светът страда все от набожни хора; според мен истински набожен е оня, който има ум, сърце и душа като Божиите. Ако мислите, че който е физически силен, е набожен, вие се самоизлъгвате.

Христос казва на слушателите си: „Помнете Лотовата жена“. Защо тя се превърна на солен стълб – защото се обърна да гледа към Содом и Гомор, искаше да види какво ще стане с тях; на друго място Христос казва: „Който е хванал ралото и се обръща назад, не е достоен за Мене“. Често младите казват: „Духовният живот не е за нас“; казвам: който мисли така, той е като хилавата мома, той не е за Новата култура. Когато дойде Новата култура, ще подеме само ония, които са готови за нея, а хилавите ще останат за бъдещето. Семето, което се посее на нивата, има условия да се размножава, а онова, което остава в хамбара, продава се и през камък минава; който се взема, на нивата се поставя, за да расте и да се развива, а който остава, влиза в хромела – не може да расте и да се развива. Някой

казва: „Дано не съм от тия, които се вземат“; ако не те вземат, ще останеш под хромела. Не си правете илюзии, Природата не прави изключение за никого – или на нивата ще те посеят, или под хромела ще те турят; или на Бога ще служиш, или на Мамона²⁰ – под *Бог* разбирам Възвишеното, Великото, Благородното в света (не е името, което определя нещата). Ако служиш на Бога, ще живееш в хармония с всички живи същества – това всеки може да опита; религията, Духовният живот е опитна наука – всеки може да подложи Духовния живот на строго научен опит, но затова е нужно голямо хладнокръвие.

Един английски лорд се срещнал с един руски княз в една тясна улица в Лондон. Понеже и двамата били със своите кабриолети, не могли да се разминат, трябвало единият да отстъпи, но не знаели как; докато решат въпроса, руският княз извадил вестник *Таймс* и спокойно започнал да чете; лордът изпратил слугата си при княза с молба след като прочете вестника, да го даде и той да го прочете – стоят двамата господари спокойно в кабриолетите си и чакат разрешението на въпроса. Ако вие срещнете един лорд или княз и не можете да се разминете, ще започнете да охкате и страдате; привилегия е да срещнеш един лорд, който иска вестника ти, за да го прочете, привилегия е да срещнеш и руски княз, който има хладнокръвието на английски лорд. Когато изучава окултните науки, човек трябва да бъде хладнокръвен – тия науки не са за болни, хилави и неврастеници, за ексцентрични хора; те са достъпни за хора със здрави умове и сърца, които имат търпение да прочетат вестник *Таймс* от единия край до другия и тогава да решават сериозните въпроси. Знаете ли колко голям е тоя вестник – цели шестнайсет страници; ако искате да прочетете всичко, писано в него, нужен ви е половин ден. Сега и вие, които сте дошли на Земята, се намирате в тясна задръстена улица – накъде ще вървите и как ще се разминете? Всички мъже и жени сте събрани на едно място в тясната улица и се чудите какво да правите. Хората се женят, разговарят, бият се, всеки ден четат вестник *Таймс* и после спорят кой по-добре го е разбрал: мъжът чете вестника, а жената чака реда си – и тя иска да го прочете; спорът, недоразумението между тях, се дължи на кривото им разбиране за Живота – ако в Духа на човека преобладава животът на жената, която се взема, той е кандидат за Новата култура, или за Царството Божие. Затова Христос казва: „Аз Съм Пътят, Истината и Животът“.

„Две жени ще наедно да мелят.“ Думата *жена* е произлязла от гръцката *зои*, което на санскритски означава *живот*; жената, т.е. Животът, е обект за изучаване от мъжа – тя е предметно учение и за мъжа, и за самата нея; казано е за жената, че е кост от костта на човека и плът от плътта му – ето защо жената, като Живот, трябва да се изучава от всички, за да се използва в бъдеще. Не мислете, че животът на жената е един, а на мъжа – друг; ако поставите мъжа при условията на жената, и той ще прояви същия живот като нейния: когато се намери в мъчнотии, жената плаче, огорчава се, а мъжът гледа отвисоко на нея и казва: „Женско сърце“, но когато попадне на бойното поле и го ранят, и той плаче. Човек има право да се произнася за нещата, след като е минал през всички условия на Живота и ги разбира. Не е достатъчно да разбира само Доброто – Доброто, което имате, не е ваше; Животът, който баща ви е дал, още не е ваш и животът, който майка ви е дала, още не е ваш – ваше е само онова, което вие сами съзнателно сте изработили и спечелили. Какво сте придобили и научили, като сте живели четиридесет-петдесет години на Земята? Момата казва: „Станах вече за женене, трябва да си намеря един момък“; женитбата е нещо съществено, но тя не може да стане на Земята – женитба, т.е. разумно съчетаване на душите, става само в Духовния свят, а това, което хората наричат *женитба*, е само предговор за женитбата. Казвате: „Знаем какво значи да се ожениш – ще раждаш деца, и то с големи страдания“; на Земята е така, но в Духовния свят раждат без страдание, в Духовния свят и мъжете, и жените раждат, но без мъки и страдания. Раждането и размножаването при различните животни и растения става по различни начини (напр. нисшите растения се размножават чрез делене и пъпкуване на клетката). Ако влезете в Духовния свят и мислите, че и там ще раждате както на Земята, веднага ще ви изгъдят навън – там не се допуска никаква крива и нечиста мисъл. Човешкият живот е посмешище: мъжът няма благородно и възвишено отношение към жената, не влиза в положението ѝ, когато ражда, гледа на нея като на животно, като на крава или овца, и казва: „Когато се родят нашите теленца и агънца, ние знаем какво да правим с тях“ – това е културата на вълка.

В древността овцете и вълците били културни – те заедно пасели трева и братски разговаряли. Обаче един ден между вълците дошъл един голям учител и им казал: „Не само с трева може да се живее, но и с месце – хапнете си от месцето на овце-

те, за да станете безсмъртни“ – от тоя ден се приложило новото учение на големия учител и вълците започнали да се хранят с овце; вълкът се отказал да пасе трева, а краката на овцата се удължили, за да бяга, когато види своя събрат от миналото. И до днес идват такива учители между вас и казват: „И с месце може да се живее“; щом дойде тоя учител, братството и приятелството между вълка и овцата изчезват. Откакто вълкът възприе учението, че не само с трева може да се живее, но и с месце, в света влезе културата на вълка; днес вълкът се храни с месо, но когато не може да го намери, яде и трева.

Умовете на много хора са изопачени, както е изопачен вълкът. Питайте един правоверен в какво се заключава Христовото учение и той ще ви каже, че Христос е дошъл да спаси света или да научи хората да се обичат; това не е достатъчно – важно е да се види къде е приложено учението на Христа в пълнотата му. Влезте в дома на един християнин като непознат, за да видите как ще ви посрещне: може да ви нагости, ако сте пътник, но веднага ще затвори касата и сърцето си, за да не даде нещо повече, отколкото трябва. Ако му поискате една сума от две-три хиляди лева, той ще каже: „Ти прекали вече, иди да искаш от друг някой“ – това е учението на света: според това учение слабият трябва да работи за силния, а силният има право да се ползва от месцето на слабия; според учението на света жената, като по-слаба, трябва да бъде наложница на мъжа – и това наричат християнско, културно учение! Според мен това е патологично учение, създадено поради неразбирането на оня велик Божествен закон, който работи и в човека, и вън от него – в целия свят.

Ще ви приведа един пример от края на сребърния период на човечеството, от времето на елмарите. Последен цар от тоя период бил Амар, който създал един закон – според него трябвало да се взема излишъка от богатството на всеки богат човек и да се дава на ония бедни, които страдали от глад и немотия. Когато двама души се съдели, царят издавал следната присъда: престъпникът да се затвори, но преди да стане това, той извиквал виновника в дома си, угощавал го добре и след това го пращал в затвора, който бил постанен в хубави килими и добре отоплен; към праведния, обвинен в някаква грешка, царят постъпвал по-строго: първо заповядвал да му ударят няколко тояги, а след това му давал да обработва ниви и градини. На престъпниците царят давал условия да задоволят своята алчност, затова затворите представлявали

живот на разкош и удоволствие, обаче всеки затворник сам си чистел и изнасял нечистотиите. Умен бил тоя цар – знаел как да задоволи желанията на човека.

Питам кой живот предпочитате – на затворника, който живее в разкош, но в ограничение, или свободния живот на праведния, който отглежда ниви и градини и се ползва от техните плодове? За предпочитане е да получиш десет тояги по задницата си, но да бъдеш свободен, отколкото да имаш на разположение добра обстановка, хубава храна, но да си ограничен. Сегашният свят е като тоя в миналото – и днес цар Амар управлява света: той е поставил всички престъпници в добре наредени затвори, с хубави килими и канапета, с добра храна, но ограничени; при това всеки затворник е длъжен сам да изнася нечистотиите си; на праведните царят дава ниви и градини, за да сеят и орат, да живеят свободно, обаче за всяка най-малка грешка те ще получат по десет тояги. Казвате: „Това ли значи да правиш добро?“ – днес царува цар Амар, но хората още не са го разбрали. Казано е в Писанието: „Когато Бог обича, наказва го“ – в какво се изразява наказанието? В тоягата, т.е. в единицата, която показва, че нещата нито се увеличават, нито се намаляват – който мери нещата от гледището на тази единица, той има прави разбирания за Живота. Ако жената гледа на Живота като на Божествена проява, тя няма да се счита ограничена и ще разрешава въпросите си правилно – такава жена никой мъж не може да ограничи; същото се отнася и за мъжа. Ако мъжът и жената гледат на Живота като на нещо произволно и го измерват не с единица, а с числото 2, нещастията започват да се сипят върху тях.

Казвате: „Ние знаем тия неща“ – не ги знаете, не сте правили опит; някои са правили опит, но мнозина стоят на едно и също място и там тъпчат, казвайки: „Всичко изгубихме, обедняхме, нямаме пари, къщи, мебели, не струва човек да живее добре“. Ако сте бедни, радвайте се, вие сте праведни хора – царят ще ви даде ниви и градини, за да работите; ако сте богати, грешни сте – царят ви е затворил в богати затвори, с всички удобства.

Царят имал две книги, в които записвал какво вземал от богатите и какво давал на бедните; богатите се оплаквали от царя, че ги онеправдавал, а бедните казвали, че по-добър от техния цар нямало. Като държал сметка за всичко, което давал и вземал, на всеки петдесет години царят извиквал поданиците си и на всеки от забогателите казвал: „Ти ми

дължиш толкова и толкова лева“; на всеки богат, който обеднявал, казвал: „Ти спечели толкова и толкова“ – тогава мнението на поданиците му се изменяло: богатите казвали: „Царят печели за нас“, а бедните казвали: „Царят ни излъга“. Сега и вие трябва да се освободите от илюзиите на живота: знайте, че ако царят ви дава, ще си го вземе назад; ако ви вземе нещо, ще ви го даде – това е велик закон, който работи в Разумната Природа: никое същество на Земята не може да ви отнеме благото, което сте спечелили с труд и пот; ако вие сами изгубите това благо, пак не се плашете – кога и да е то ще се върне при вас. Сега аз нямам време да ви обяснявам вътрешните тайни на Живота – когато изучавате окултните науки, вие сами ще се домогнете до тия тайни.

Като ви говоря, едни ме разбират по един начин, а други – другояче, затова някои казват: „Защо не ни говориш по-ясно, за да те разберем?“; аз говоря така, че всички да ме разберат поне двайсет и пет на сто – такъв е законът, а останалите седемдесет и пет на сто сами ще откриете. Вие трябва да преживявате нещата, да не очаквате наготово, защото условията, дарбите и способностите са у вас – всичко ви е дадено, вие трябва само да работите; животът, най-голямото благо, ви е даден даром, останалото се изисква от вас. Животът и на най-големия грешник има по-добри условия за развиване от тоя на Ангелите – какво ще кажете за това? Един Ангел, за да се повдигне на по-високо стъпало, трябва да слезе на Земята, за да мине през големи страдания и мъчности. В Духовния свят Ангелът е подобен на дърво, което може да се увеличава по обем, но не и нагоре; в Духовния свят той може да е стигнал върха на своето развитие, но на Земята за него се откриват условия за растене и развиване. Казвате: „Да сме Ангели“; Ангелите пък се стремят към условията на човешкия живот – те с готовност биха сменили своя живот с вашия, за да изпитат най-големите страдания, но Божественият закон не им позволява това. Привилегия е за един Ангел да слезе на Земята в плът – това значи да се отвори пред него нов свят. Животът на Земята остава неразбран, ако не се мине през него; и ангелският живот не може да се разбере, ако не се мине през него. Най-долният живот на Ангелите е по-висок от най-възвишения живот на хората и това се дължи на интензивността, с която Ангелите живеят – по отношение на Ангелите човешкият живот е като тоя на растенията. За да влезете във връзка с един Ангел, той трябва да слезе на Земята и дълго време да ви бута, дока-

то ви събуди и раздвижи мозъка ви; вие се чудите защо ви събуждат – Ангелът иска да ви каже, че пред вас стои едно Същество от висока култура, с което трябва да се свържете, за да научите нещо.

„Две жени ще наедно да мелят; едната ще бъде взета, а другата ще се остави“ – оная жена, която се взема, представлява Ангела, т.е. Ангелския живот; жената, която остава, е земният човек, човешкият живот – подобното от подобно се привлича. Кажем ли, че трябва да се обърнем към Бога, това е идея, която минава през цялото човечество, обаче двата живота – човешкият и Божественият, минават едновременно през човека: корените представляват човешкия живот, а клоните – Божествения; клоните се отсичат, а корените остават – значи горното се взема, а долното остава. Когато човек дойде до висока степен на развитие, двата живота в него се примиряват и се сливат в един – тогава цялото растение се изважда и насажда на друго място. Като знаете това, ще дойдете до правилно разбиране на Живота и тогава ще знаете, че Духовният живот е за млади хора, а не за стари – старите трябва да си вземат шапките и да си отидат, няма защо да ме слушат; старите ще ги изпратим в затвора с мебелираните стаи, с хубавите канапета и килими, където има ядене и пиене, а младите ще ги изпратим на нивите и градините, за да сеят и копаят, и ще им ударим по десет тояги (ако ви ударят по десет тояги, ще знаете, че сте от избраните).

И тъй, първото нещо, което трябва да направите, е да проверите имате ли на задницата си белези от тоятата: ако имате белези, вие сте от Новата култура; ако нямате белези, вие сте от старата култура и от вас нищо няма да остане. Аз облажавам ония от Новата култура, или с други думи казано – ония, които геройски са понесли големите страдания. Това може да се подложи на опит и да се убедите, че е така. Ако мислите, че животът ви не струва нищо, вие се заблуждавате – вашият Живот е голямо богатство. Заблуждение е, когато учителят дошъл при вълците и казал: „Не само с трева се живее, но и с месце“, той казва и на хората: „Не само с труд се живее, но и с пари“. Какво представляват парите – те са месцето, което причинява най-големите страдания на хората; много хора са изгубили ума си все от желание за забогатяване – вземат ли парите на някого, той полудява.

Сегашните хора, вярващи и безверници, искат да минат за герои. Според мен герой е оня, който може да живее с трева и без пари. Може ли да се живее без пари – може, но не при

сегашния строй и сегашните условия. Щом е дошъл на Земята, човек разполага с някаква сила, с известни дарби и способности, от които богатите хора ще се ползват: ако твоите мускули са здрави и можеш да работиш, богатият, който има нужда от канапета, ще те накара да направиш такива; ако не си силен, способен или даровит, никой няма да ти даде работа. Богатите хора са неспособни за работа, те живеят в ограничение, заобиколени с канапета и килими; бедните са способни, те работят на нивите и градините. Сега аз не ви упреквам, не казвам, като отидете в домовете си, да изхвърлите канапетата и килимите си – преди всичко вие нямате доблест да направите това; дръжте килимите и канапетата си, докато цар Амар ви удари десет тояги, и след това може да напуснете затвора – щом излезете на свобода, прекръстете се и хайде на нивата. Ако сте праведни, ще ви ударят десет тояжки и ще ви изпратят на нивата; ако сте грешни, ще ви поставят в добре мебелирани затвори, където има ядене и пиене. Защо Амар наказвал праведните, а възнаграждавал грешните? Той възнаграждавал грешните за безстрашието и смелостта им, а наказвал праведните, защото били страхливи – той заповядвал да им удрят по десет тояги, за да ги направи смели и решителни.

Някой казва: „Аз съм честен човек“ – честен си, защото се страхуваш от тоягата; прилагайте Доброто и избягвайте злото не от страх, но от разбиране на законите. Това са два несъвместими живота: нисшия живот, т.е. злото, ще използвате за корените на вашия Живот, а висшето, т.е. Доброто – за цветовете и плодовете на вашия Живот; тия два живота във вас трябва да се примирят. Казвате: „Обществото трябва да се измени, хората да станат добри“; докато разбиранията на хората не се изменят, нито те ще станат по-добри, нито обществото. При сегашните разбирания на хората Царството Божие не може да дойде на Земята, даже и между религиозните хора не може да се очаква идването на Царството Божие – и те се натъкват на големи противоречия, и досега те не са дошли до еднакво разбиране за спасението на човека, за идването на Христа на Земята, за въдворяване на Царството Божие между хората – колкото религиозни хора, толкова мнения и тълкувания. Христос трябва да дойде наново на Земята, за да каже на Своите ученици и последователи в какво се заключава Неговото учение. Ще кажете, че Учението Му е написано, но това, което е написано, съставлява микроскопична част от

казаното от Христа – къде ще намерим това, което Христос е казал? Във Великата Разумна Природа – да влезем във връзка с тая Природа и да изучаваме нейната книга.

Преди няколко дена бях с приятели в Борисовата градина, на сянка под дърветата. Погледнах едно дърво и казах, че през 1911 г. времето е било също така влажно, както тази година. – „Откъде позна?“ От дървото – това е написано на него. В бъдеще, когато хората научат езика на Природата, те ще четат от нейната книга и ще придобиват направо знанията, без да ги търсят наготово в библиотеките, както правят днес.

От вас се иска съзнателна, интензивна работа върху ума, сърцето и волята; работете ден и нощ върху себе си без тревоги и безпокойства: ако в ума ви влезе една лъжлива мисъл, в сърцето – едно лъжливо чувство и във волята – лъжлива постъпка, изхвърлете ги навън по всички правила на окултната наука. Кога се е явила тази мисъл в ума ви? Както по дървото се познава какво е било времето всяка година, така и по особени свои прояви човек познава кога се е родила известна мисъл в неговия ум – тя днес се проявява, но се е родила още в миналото.

Христос казва: „Едната се взема, а другата се оставя“ – значи животът, който е в хармония с Бога, се взема, а животът, който не е в хармония с Бога, се оставя; ако вашият ум и сърце са в хармония с Бога, те се вземат, а ако не са в хармония, те се оставят. – „Докажи, че е така!“ В Божествения свят нещата не се доказват – там всичко се опитва и като направиш сто опита, и стоте трябва да излязат верни; ако искаш там да научиш нещо, сам ще влезеш, ще го видиш и ще го опиташ.

Когато говореше на учениците си, Христос им казваше: „Пазете се от живота на Лотовата жена“ – кой е тоя живот? Старият. Някои от вас казват: „Да се върнем към старото, не сме готови още за нов живот“ – в какво се заключава старото? Историята го е описала, но аз бих желал и вие да го опишете: посетете скотобойните, бойните полета, химическите лаборатории и ще видите за какво се готвят хората – навсякъде ще видите разрушение, изстребление и насилие; това е старият живот: религиозни хора изстребват религиозни, учени изстребват учени, жени изстребват жени, мъже изстребват мъже – защо става това? Мъжете се бият за жени, жените – за мъже; богати се бият с богати, бедни – с бедни; целият свят е във военно положение. След това казват: „Така е писано, така е казал Господ“ и това било Христовото учение, това били

християни – не, това са утайки от старата култура, която е пред своя край. Това, което преживяваме днес и усещаме, че тежи над главите ни, е карма на цялото човечество – това е дълг, който трябва да изплатим; всички ще бъдем засегнати от общата карма на човечеството, всеки ще понесе нещо от нея. Оная жена, която се взема, ликвидира вече с тая карма, тя е свободна от задължения; другата жена, която остава, не е ликвидирала още с кармата. И тъй, сегашният живот изисква от нас смелост и решителност, за да използваме разумно условията, които са ни дадени: не казвай, че не си способен, но използвай дарбите и способностите, които имаш – ти не си използвал една стотна част от това, което Господ ти е дал.

Срещаш един човек и не го цениш за неговите вътрешни качества, но гледаш дали е красив, добре облечен, богат, с високо обществено положение; и светия да е, щом е беден и окъсан, ти казваш: „Не си струва човек да има работа с такъв бедняк“. Така мъжът оценява своята жена и жената – своя мъж, така децата оценяват своите родители и родителите – своите деца: когато бащата е богат и учен, синовете и дъщерите му го ценят; когато е прост и беден, те не искат да го знаят. Това било християни! След всичко това искат да ни убедят, че силата е във външния живот – не, Божественият живот не е във външния блясък на нещата; Божественият живот е скрит в нас, значи в нас е скрита оная сила, която създава благородните чувства, която хвърля Светлина на нашия път – в тая сила е Реалността на нещата. Време е вече всички да тръгнете в пътя на Светлината по вътрешен, а не по външен начин.

Някой казва: „Дай си ръката“ – добре, дадеш ръката си като войник на бойното поле, където отиваш да се биеш; след това се върнеш – един се връща без око, друг – със счупен крак, едни получават нещо, други нищо не получават. Казваш: „Бихме се за отечеството си“ – това не е никакво даване на ръка: да дадеш ръка, това значи два ума да се съединят в едно, за да работят взаимно за облагородяване на човека във всички области на науката, две сърца да чувстват еднакво и две воли да се обединят за Добро, без да се казва, че така учи науката, че иначе учи религията. Като се говори за наука, разбираме Божествената наука, следователно, ако влезете в Божествения свят, ще се натъкнете само на една наука – там не съществуват две науки, както на Земята (тук се говори за светска и за духовна наука). На Земята се говори и за религия, обаче в Божествения свят никаква религия не съществува – там няма

храмове, свещеници, одежди, служби, там има неща, за които не сте мислили; ако ви кажа какво има там, трябва да си послужи с езика на Павел, който казва: „Нито око е видяло, нито ухо е чуло това, което Бог е приготвил за ония, които Го любят“. Кога се яви религията – след падането на първия човек, тогава започнаха да строят църкви, в които да служат свещеници и владици. Казваш: „Ще вървя по пътя на свещениците“ – чудно нещо, защо не вървиш след Бога, а ще вървиш след свещениците? Вие сами ги създадохте и казвате, че Бог говори чрез тях; лъжете се – Бог не говори чрез платени хора, каквито са свещениците и владиците; Бог не управлява и чрез платени съдии, министри и управници – в Божествения свят не се плаща за никакви служби, там всички работят даром, от Любов. Като не знаят какво представлява Божественият свят, някои ме питат как ще бъдат облечени там, в какви къщи ще живеят и т.н., други ме питат върно ли го описват ясновидците. Според мен Духовният свят не е такъв, какъвто го описват; според ясновидците той е такъв, какъвто те го виждат. Всъщност всеки сам трябва да се свърже с Духовния свят и да го разбере според своя ум и тогава, когато ви дадат една формула, вие сами ще я разтълкувате правилно.

Сега ще ви запитам: защо животните ходят успоредно на земята, защо главата на растенията е заровена в земята, а хората ходят с главата нагоре – защо главата им, която е толкова тежка, е изправена нагоре? Ако погледнете главата на човека с окото на ясновидеца, ще видите, че в Духовния свят тя е в постоянно движение, както се върти махалото в кръг; докато главата се върти, човек живее, а щом престане да се върти, той пада на земята. Следователно в Духовния свят човек е вечно движещо се колело и от движението на това колело зависи неговия правилен живот; престане ли колелото да се движи, човек престава да живее – значи човек не е нищо друго, освен едно движещо се колело.

Казвате: „Човек е Божествен“ – видели ли сте тоя човек? Ако разсъждават като вас, и животните могат да мислят, че Божественото е в тях. Не се заблуждавайте, сегашният човек не може да се сравни с Божествения. Казвате: „Нали човек е направен по образ и подобие Божие?“; човек е минал през три форми: първият е бил направен по образ и подобие на Бога, вторият е бил направен от пръст, а третият, Ева – от реброто на Адам. Когато сгрешили, Бог ги изпъдил от Рая и понеже попаднали при лоши условия, облекли ги в кожена

дреха. Сегашният човек, облечен в дреха от кожата на звяр, казва, че е направен по образ и подобие на Бога – това е заблуждение; за да дойде до първичния човек, сегашният трябва да се преобрази два пъти.

Сега ще обясня тоя въпрос математически: имате числото 2, 2^2 , 2^3 и 2^4 – на коя степен това число е най-разбрано за вас? Ако 2 е на първа степен, разбирате мъж и жена, които вървят в права линия като войници; ако вземем 2^2 , разбираме движение на човека в две измерения, в плоскост; 2^3 показва движение в три измерения и най-после 2^4 показва движение в четири измерения. Кое е четвъртото измерение – в това измерение Животът се разширява още повече; за да разберете накъде ще вървите в четвъртото измерение, трябва да си затворите очите, докато сте с отворени очи, ще се движите само в три измерения. Да затвориш очите си, това значи да се концентрираш дълбоко в себе си; да се вгълбиш в себе си, това значи да влезеш в един обширен свят, където материята и живите същества – растения, животни, имат особена форма; в тоя обширен свят и Светлината има особени вибрации. Като казвам, че за четвъртото измерение очите ви трябва да се затворят, вие се страхувате, считате, че това е опасна работа; на оня, който е минал през първото, второто и третото измерения, казвам: ти си дошъл вече до четвъртото измерение, затвори очите си, за да се качиш горе. Следователно не мислете, че Духовният свят е свят на настроения и приятни чувства – в Духовния свят се крият причините на нещата, той обяснява защо вашият живот е такъв, какъвто го виждате; духовната наука обяснява защо живеете по тоя начин, а не другояче. Светът е създаден така, че не може да минете по друг път, освен по тоя, по който сега вървите – никой не е в състояние да измени вашия живот, никой не е в състояние да ви отклони от вашия път.

Земята, сама по себе си, ще се измени и ще влезе в нова фаза – тя ще се повдигне в по-висока област, а с нея заедно ще се повдигнат и съществата, които я населяват. Ония, които първи се повдигнат, ще възкръснат и ще влязат в Новата култура; ония, които няма да се повдигнат, остават в гробовите си, т.е. в старата култура – те ще бъдат демоните за животните и растенията и ще ги измъчват. Едно време, когато Ангелите са били в положението на хора, минавали през различни изпити; едни от тях издържали изпитите си, а други не ги издържали и паднали – те и до днес измъчват хората. Защо е станало така, това не е ваша работа; ако искате да разрешите

тоя въпрос, трябва да се откажете от ядене; можете ли да се откажете – не можете, можете ли да се откажете от мисълта – не можете, от чувстване – пак не можете.

Сега ще питате защо съществува злото в света – отговорям: злото съществува като необходимост в развитието на Битието, но не като благо; без тая необходимост вие щяхте да бъдете в положението на падналите Ангели – демони. Благодарете, че има кой да ви измъчва, иначе вие щяхте да измъчвате по-долустоящите от вас – ако няма кой да ви мъчи, вие щяхте да мъчите другите и да паднете в пропастта. Ако си богат и неразумен, Невидимият свят изпраща един лош дух да те обере, иначе ти щеше да причиниш пакост на своите ближни; ако си здрав, ще дойде един лош дух да ти причини нещастие, от което да заболеееш – така ще те запази да не правиш пакости на близките си. Косвено, без да съзнават, лошите духове ви правят добро; ако съзнаваха това, нямаше да ви правят пакости, но вие щяхте да страдате повече, отколкото сега.

Иде време и вие да се повдигнете, да излезете от постоянните тревоги за прехраната. Всичко ще се измени, както се изменя животът на младата мома: в първо време тя мечтае за своя възлюбен, мисли за булчинската си премяна и венеца, но когато се ожени, работата не излиза както е очаквала и казва: „Втори път няма да мисля за женене, глупаво нещо е човек да се жени“ – така е, когато остарее, няма кой да се ожени за нея. Бабата казва:

– Синко, наживях се, не искам да живея повече.

– Ако си млада, искаш ли да живееш?

– Искам, пак ще се ожения.

Значи когато тя остарее, минава за благочестива и прави бележки на младите – това е завист, бабата не трябва да забранява на младите да любят, младата мома прави опити. Да любиш, това е благородна проява; опитът може да не е сполучлив, но ние трябва да търсим причината за това и да изправяме кривите опити.

„Едната се взема, а другата остава“ – жената, която се взема, започва да побеждава мъчнотиите си и минава от едно състояние на живота си в друго: тя е мляла първо в стомах и оттам е минала в белите дробове, т.е. в Духовния свят – в погорно място, където започва съзнателно да работи. Духовните хора трябва да бъдат умни, да не работят с фантазии, но с реалности – с видимото, с осезаемото; те трябва да знаят кое е вярно и кое – невярно. Те говорят за духове, за Ангели, но аз

имам друга представа за тях; смешно е описанието на духовните хора за Ангелите и за Духовния свят – те го представят почти такъв, какъвто е физическият свят; има нещо подобно, но само външно. Хората пък говорят за Любовта и разбират връзката между мъжа и жената – според мен тая любов е работа за продължение на рода, но не и Любов. Майката работи вкъщи не от Любов, но от егоизъм, за да се осигури на стари години. Любовта е нещо възвишено, каквото малцина са изпитвали – тя не е чувство нито на мъжа, нито на жената, даже майчиното чувство не може да се нарече Любов; човек изпитва всички чувства, докато дойде до истинската Любов – и тогава той се взема в другия свят и казва: „Едно време бях сляп, но сега виждам, сега разбирам какво нещо е Любовта“. Павел казва: „Едно време знаех отчасти; сега познах, както съм бил познат“. И вие ще изпитате Любовта, както Бог я проявява във вас – тази Любов ще даде подтик на Новата наука, за да се прояви във всичките си отрасли, а тая наука е нужна и на млади, и на стари. Не мислете, че духовните хора не се нуждаят от наука – няма по-опасен човек от духовния, който не носи Знанието в себе си; истински духовен е оня, който разполага със знанието, до което човечеството е достигнало. Казвате: „Когато отидем в другия свят, там ще учим“ – това е друг въпрос; на Небето ще учите едно, а на Земята – друго, ето защо докато сте на Земята, ще учите земното знание.

Всеки трябва да има знание; аз не разбирам да бъде човек справочна книга – това е натоварена камила, аз говоря за онова Знание, което обяснява как е създаден светът, на какви закони е основан и т.н. Човек трябва да развива всички свои чувства и способности: чрез обективния си ум той ще създаде веждите си, а чрез разсъдъка ще създаде челото си. Всеки трябва да се развива всеотдайно, за да създаде правилна форма на главата си, иначе главата му ще бъде деформирана: на едно място ще бъде издута, на друго – сплесната. Божествената хармония подразбира разнообразие – само при тая хармония човешкото тяло се развива правилно и симетрично. Стремете се към разнообразие, за да стане животът ви добър.

„Две жени ще наедно да мелят; едната се взема, а другата се оставя“ – защо се взема едната? Защото на мелницата е нужна само една жена. Чудни са хората, когато ви питат в какво се заключава вашето учение – едно Учение има в света, а не две или повече; когато ви питат за нашето Учение, кажете: „Ние искаме да бъдем честни, добри и трудолюбиви ученици

на Божествената школа, да оправдаем доверието на нашите бащи и майки, на нашите братя и сестри; ние не искаме да влизаме в затвори с хубави килими и канапета, но искаме да изучаваме всичко живо в Природата, всеки камък, всеки извор, всяко растение и животно – ние се интересуваме от всичко, което Бог е създал“. Ако очите ви са черни или сини, трябва да знаете защо са такива – условията, при които сте живели преди хиляди години още, са причина за черния или синия цвят на вашите очи. Казваш: „Моята възлюбена има сини очи“ – това не е достатъчно, ти трябва да знаеш защо очите ѝ са сини и как ще постъпва тя с теб: сините очи са хладни, със слабо въображение и пасивна вяра; за човек със сини очи казват: „Студен човек“. Какво означават черните очи? Черният цвят е обратен на белия: черният поглъща всичко, затова е символ на злото, а белият цвят отразява, дава, затова е символ на Доброто; черният цвят е в постоянна борба с белия – иска да погълне всичката му енергия, за да го управлява. Белият цвят, като се бори с черния, иска да проникне в него, за да го контролира; той постъпва с черния цвят както едни малки жабчета с крокодила: те влизат в устата му, оттам – в стомаха и корема, където прегризват цялата му вътрешност; така те правят дупка в корема на крокодила, откъдето нахлува вода и след половин час крокодилът се обръща с корема нагоре и вече е мъртъв. Черният цвят, като поглъща лъчите на белия, сам се разрушава и става основа на Новата култура. Черните хора със своите силни чувства стават основа на културата; белите хора не харесват черните, но без тях култура не съществува – без чернозем никакво жито не се ражда, бяла земя житце не дава; бели хора, бяла жена житце не дават – черните хора, черните жени хубаво житце раждат. Казваш: „Лош, черен е тоя човек“ – черен е, но жито ражда; „Тоя е бял човек“ – бял е, но жито не ражда. Какво трябва да се прави? Ще сложите бялата жена в черната и те заедно ще родят много плод – това е закон в Природата, който трябва да се използва разумно. „Две жени ще наедно да мелят“ – едната жена е бяла, а другата е черна; бялата трябва да влезе в черната, т.е. Висшият духовен живот трябва да проникне в нишия.

Когато умира, човек казва: „Свърших вече с трите измерения, сега започвам с четвъртото измерение“ – това значи да затвориш очите си за този свят, а да ги отвориш за онзи. Някои хора и когато затворят очите си, пак мислят за този свят; не, ще се освободиш от всички тревоги, ще забравиш този свят

и ще кажеш: „Започвам нов живот, без тревоги и смущения“. Какво ще излезе от теб, какво ще родиш – житце ще родиш, който влезе в четвъртото измерение, става на жито. Всички хора трябва да се превърнат на жито, да проникнат навсякъде; стремете се да станете спасители на света – носете навсякъде жито, за да храните целия свят. В този смисъл житните зърна са Ангели, Напреднали същества, които спасяват и повдигат цялото човечество. Когато взема едно житно зрънце, дълго време го разглеждам и му казвам: „Хората ще те разберат само когато те приемат вътре в себе си с Любов и съзнание“.

Бъдете смели и решителни в живота си и знайте, че светът е създаден за вас, за да се учите, без да поддържате лоши мисли и чувства в себе си. Вървете смело в Божия път, без да се отклонявате, без да го изопачавате.

12 юни 1921 г., София

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

И рече му: Дойди вслед мене!

От Матей 9:9

„И като минаваше Исус от тамо, видя одного човека, че седеше на митарницата, Матей на име, и рече му: „Дойди вслед мене!“; и той стана и отиде вслед него“ – в този стих има две важни положения: Исус, който минавал, и Матей, който седял на своята митарница. Аз разглеждам света като митарница, в която всички хора седят и митарстват – те са чиновници в тази голяма митарница; каквито и да са те, каквото положение и да заемат, всички работят с известни материали – в цялата митарница има вземане и даване. Какво представлява митарницата? Учреждение, в което влизат и излизат различни стоки – така те донасят известни приходи на митарницата; това е външната работа на митарницата. И човек сам за себе си е митар, и в него постоянно влиза и излиза нещо; вратата на тази митарница е човешката уста, от която понякога излизат много хубави работи, а понякога – много лоши.

„Минаваше Исус оттам“ – един обикновен човек, без никакво обществено положение, без никакво звание; Той казва на митаря: „Ела след мене!“, Матей напуска митарницата и тръгва след Исус. От гледището на съвременните културни хора така може да постъпва само осигуреният човек, само той може да напусне работата си и без да очаква някакво благо, да тръгне след Исуса – човек, който проповядва някакво учение. Защо и за какво той напуска митарницата не се знае. Казвате: „И нашите дъщери и синове така напускат домовете си“; наистина, и синовете, и дъщерите ви напускат домовете си, но официално – за да вземат дъщеря ви, ще дойдат кумове, сватове, ще ви калесват, ще разговарят с вас, ще се пазарят – едно долу, едно горе, ще правят договори и най-после вие ще се съгласите да пуснете своя митар, който е седял в дома ви с години, като ненужен вече чиновник, и ще си кажете: „Има по-млади от него, които ще го заместят – старият чиновник е работил вече двацет години, ще го заместим с по-млад“. Когато се жени селска мома, идват сватбари и девери с кола, накичена с цветя, с гайди и тъпани и задигат момата, стария митар – къде отива тя? На друга митарница – от едната до другата митарница се чуват музики, свирни.

Когато митарят напуска митарницата, това е намясто; когато момата напуска дома си, и това е намясто – и едното, и другото положение показват какво е външното разбиране на човека за Живота. Човек се увлича лесно, когато се интересува само от външните форми, от своите временни преживявания и чувства – това е естествено, външните неща всякога оказват силно влияние върху човека, обаче има неща в живота, които оказват вътрешно влияние върху човека. Казвам: в живота срещате моми и момци, които се увличат едни в други – защо? Защото очите, носът, челото, косата им са хубави – естествено е да се увлича човек от красотата. Какво ще кажете обаче, когато момци се увличат по грозни моми, а моми – по грозни момци? Има грозни моми и момци, които те е страх да погледнеш, но и по тях се увличат – коя е причината за това? Момата казва: „Хората намират, че моят възлюбен е грозен, но аз не виждам това, за мен той е красив – те не виждат в него това, което аз виждам“; и на момъка говорят, че възлюбената му не е с всичкия си ум, но той вижда друго нещо в нея. За кой ум се говори – за обективния ум, от гледището на тоя ум всички хора се увличат, но от гледището на вътрешния, субективния ум, и момъкът, и момата са прави – тоя ум се занимава с отвлечени неща. Ето защо, когато разглеждате нещата чрез обективния и субективния ум, вие ги оценявате двояко.

Представете си, че имате книга с отлично съдържание, със златни листи, със златни корички, украсена отгоре със скъпоценни камъни; ако тая книга попадне в ръцете на човек, който обръща внимание на материалната страна на нещата, ще каже: „Хубава е тая книга“ – след това ще вземе златото и скъпоценните камъни от нея, ще ги продаде, а парите ще използва за ядене и пиене; обаче този, който обръща внимание на вътрешната страна на нещата, ще отвори книгата и ще започне да чете – каквото научи от нея, ще го използва за благото на своите близни. Значи хората разглеждат Живота от две становища: като външно благо, което носи условия само за ядене и пиене, и като вътрешно благо, което носи условия за вътрешно растене и развиване на човека. Митарят разбира вътрешния смисъл на Живота, затова напусна митарницата и тръгна след Христа. Какво е научил той? Трябва да го извикаме пред нас, сам да разкаже своите опитности; ако той сам не ни разкаже какво е научил от Христа, ние ще правим ред догадки и предположения. Ако митарят беше единственият, който е приел Христовото

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

учение, аз щях да го извикам пред вас, за да каже какво е научил, но понеже и вие приехте това Учение, аз ви извиквам тук, за да кажете какво е говорил Христос на митаря.

Питам кое е накарало митаря да напусне своята митарница – ако един чиновник си позволи да напусне митарницата без разрешение, веднага ще го питат: „Кой ти даде право да напускаш работата си без знанието на началството си?“, най-малко месец преди напускане на работата си той трябва да съобщи това на началника си, иначе ще го държат отговорен. Митарят без никакво обяснение напуска митарницата и тръгва след Христа – кое го е накарало да постъпи така? Понеже вие мълчите, аз ще извикам една от сегашните моми, за да даде отговор на въпроса. Ако я питате защо напусна митарницата и тръгна след своя възлюбен, тя ще каже: „Обичам го“ – ето разрешението на въпроса; ако искате, отречете това разрешение, но според мен тази любов струва повече от всички митарници в света – момата казва: „Щом имам любов в душата си, никаква митарница не може да ме задържи“. Когато хората се натъкват на Любовта, те започват да спорят трябва ли да се жертват за нея – Любовта на сегашните хора не може да издържи изпита си, всякога пропада, но днес, в края на века, всички мъже и жени ще държат изпит за Любовта си. Ако ме питате защо съществуват толкова противоречия, казвам: противоречията се дължат на неиздържания изпит на Любовта. Назначена е вече комисия, която да ви изпита.

Бъдещата Любов ще се различава коренно от сегашната, новата Любов ще се отличава с две съществени качества: благо то на едного ще бъде благо за всички, благо то на всички ще бъде благо и за едного; и сега казват така, но на думи – дойде ли до приложение, работата не излиза така. Казваш: „Помогнете ми да се повдигна, да уредя материалните си работи, че после ще уредя и вашите“, обаче не става така – наредиш своите, а забравяш другите. Вие сте опитали обещанията на хората и виждате, че когато дойде до прилагането, работата не излиза добре: мъжът казва на жена си: „Възложи на мен любовта си – ще видиш какво ще стане“ и жената казва на мъжа си: „Възложи на мен любовта си – ще видиш какво ще стане“; и двамата възлагат любовта си един на друг и после виждат какво става. Те са приложили само предговора на Любовта, а за да се приложи Любовта в своята пълнота, нужна е Вярa; основа на Вярата е Любовта като принцип, който поддържа всичко в света.

Думата *Любов* е съставена от пет букви. Буквата *Л* е съставена от две прави, които образуват остър ъгъл, насочен с върха нагоре; на колко градуса се равнява този ъгъл – около тридесет градуса. Тази буква показва, че две сили идват от Земята, от различни посоки; те се стремят към Небето, но между тях няма още равновесие. От гледище на геометрията правите линии са мъртви, но от психична гледна точка те са живи линии: това са две живи, разумни същества, които, изхождайки от своите лични интереси, се стремят към една обща точка – идеал на техната душа. Те се стремят към един идеал, но всъщност не се допират в една точка; наистина, когато двама души се обичат, макар и да се стремят към общ център, те не могат още да се докоснат до центъра на истинската Любов, докато не дойде между тях друга права, за да ги съедини. Тая права наричам равнодействаща сила: тя е жива, разумна Сила и примирява всички противоречия – това е съвършеният човек, нито мъж, нито жена, наречен в Писанието *Син Человечески* или *Син Божи*.

Сега, като говоря по тоя начин, вие намирате, че това не е за вас, че това са дълбоки философски въпроси; казвате: „Животът е реален, в него няма никаква философия“. Ще ме извините, ако ви кажа, че вие още не сте стъпили на границата на Реалния живот; когато влезете в Реалния, в Неизменния Живот, страданията ще изчезнат – и да имате страдания, те ще ви причиняват Радост. Понеже сега сте още в преходното, даже радостите ви се превръщат в страдание. Когато в някое семейство се роди момиче, докато е малко още, родителите му се радват, но щом порасне, радостта им се превръща в скръб – те си казват: „Защо Бог ни даде това дете, трябва да се грижим да го оженим, а затова са нужни пари; какво ще стане с него, ако хване кривия път?“. Защо родителите се безпокоят за децата си, особено за момичетата – защото хората още не са влезли в Реалния живот, където действат Божествените закони.

Помнете: Доброто, както и Животът, идват по закон; изобщо всички положителни неща идват по закон, а отрицателните – смъртта, омразата, завистта – са без закон. Казвате, че престъпленията се наказват със закон – това не е закон; да живееш – за това има закон, следователно ние живеем поради желанието на Бога, но няма закон, който определя смъртта на човека. Значи страданията са без закон, а радостите – със закон; да се радвате, да се веселите, да благувате – за това има закон.

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

„И отиде след него“ – кой? Митарят. Той напусна преходните, привидни форми и отиде след Христа. Питате защо съществуват омразата и недоразуменията между хората – защото живеят в света на беззаконията; като знаете това, стремете се да установите Божествените закони на Земята – тогава имате право да говорите и за Живота, и за Любовта. Само оня може да говори за Живота, който разбира неговите основни закони; само оня може да говори за Любовта, който разбира нейните закони; само оня може да говори за Мъдростта, който разбира нейните закони; само оня може да говори за Истината, който разбира нейните закони. Понеже вие слизате отгоре надолу, затова не разбирате Истината вън от нейните закони. Когато говоря за законите, нямам предвид тези, които са установени от учените хора; законите, за които говоря, са живи и неизменни – аз говоря за Разумния свят, в който всичко е живо и разумно.

„Исус видя одного човека, че седеше на митарницата, на име Матей.“ Какъв е бил митарят се вижда от името му – буквата *М*, с която започва, показва, че след като минал през философията на материалния свят, той разбрал, че всичко това е празна работа и дошъл до заключението, че материалният живот е мелница, която постоянно мели; той не намерил никакъв смисъл в меленето и дълго време мислил как да се освободи от този живот; буквата *М* представлява още шише, обърнато с устата надолу, за да се изпразни. Втората буква *И* показва, че умът на този човек бил свободен от всякакви противоречия, от всякакви софизми; той дошъл до едно прозрение, до пробуждане на висшия ум, поради което започнал да се занимава с малките математически величини. Аз разглеждам буквата *М* като символ на малките величини, затова и Мъдростта, която започва с буквата *М*, е наука за малките величини – да бъдеш математик, това значи да се занимаваш с малките величини. В големите величини има цели единици – там всичко се свежда към единицата, т.е. към цялото. Не можете да разберете единицата, докато не изучите нейните части; сам по себе си човек е голяма единица, следователно докато не изучиш частите, които съставят целия човек, не можеш да го познаеш и разбереш. Човешкият мозък е съставен от около три милиарда и шестстотин милиона клетки, т.е. малки душички; дихателната система е съставена от около десет милиарда клетки, а стомахът – от около десет милиона клетки. Дотук ще спра, няма да говоря от колко милиона клетки са съста-

вени останалите органи – това са грамадни числа; важно е да знаете, че човешкият организъм е съставен от безброй живи клетки: едни от тях образуват външното, физическото тяло на човека, други образуват етерния му двойник, трети образуват чувствената душа на човека, т.е. Астралното му тяло, четвърти образуват нисшия и висшия ум на човека, а всички клетки заедно образуват целокупния човек.

И тъй, от сегашния човек се изисква дълбоко познаване на окултните науки, за да знае как е създаден и докъде е достигнал в развитието си. Когато изучи външния строеж на човешкия организъм, той ще разбере защо някои неща в живота му стават по един начин, а други – по друг начин; само така човек ще разбере, че няма случайности в неговия живот, че всички неща са определени строго математически и когато човек е в хармония с Възвишения свят, който регулира всички светове, животът му тече плавно и естествено, а щом влезе в разрез с този свят, животът му става дисхармоничен, пълен с противоречия и страдания – следователно страданията показват, че човек е влязъл в разрез със законите на Живата Разумна Природа.

„Дойди вслед мене!“ – тук не става въпрос за физическия човек, този апел не се отправя към него. Спрягали ли сте глагола *отивам, уда?* „И отиде след него“ – този стих се отнася само до човек, който може да мисли. Само оня може да възприеме Божественото учение, който има възвишени мисли – неговият ум е добре развит, способен за право мислене, а оня, който не мисли право, живее само в чувствения свят, т.е. в света на чувствата – като знаете това, работете върху ума си, за да се развивате правилно. Не се занимавайте с дребнавостите на живота – с математиката на лука, на чесъна, на месцето, на обувките и дрехите; сегашният човек се занимава повече с тия работи, а за оправдание казва: „Ако аз не мисля за себе си, няма кой друг да мисли“. Питам кой се грижи за пелените на детето – майката или то самото? Казваш: „Какво ще правя, ако тръгна в Божествения път?“; питай детето кой се грижи за пелените, за храната и облеклото му: щом се роди, то намира всичко готово – и храна, и пелени, и дрешки; майката го е осигурила, тя му казва: „От теб искам само едно – да се учиш; ако не учиш, ще съжалявам, че ти дадох всички условия за растене и развиване – храна, пелени, дрешки“. Господ ни е призовал в този свят само да се учим, а за всичко останало Той е промислил, но като не съзнаваме това, казваме: „Бог не е промислил

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

за нас“ – щом кажем така, започваме да се грижим сами за пелени, за храна, за жилище и от усилен труд постепенно се идиотизираме. Нашата задача е строго определена – само да учим; щом се учим, всичко ще ни се даде.

„И отиде след него“ – къде отиде? Да се учи. Митарят разбрал, че всичко в света е предвидено, че животът на човека е осигурен, и казал: „Не искам повече да мисля за осигуряване, толкова години вече се лутам в тая митарница – ще отида след Христа да се уча“. Напуснал митарницата и отишъл да се учи.

Третата буква – *Т*, в думата *митар* показва защо той тръгнал след Христа: той тръгнал след Христа, за да разбере двата велики закона на Любовта и Мъдростта. Хоризонталната линия в буквата *Т* показва стремежа на човека към Бога – тя е великият диаметър, в който се съсредоточават всички линии; отвесната линия, която образува с първата перпендикуляр, от време на време го спира в пътя и го запитва: „Като отиваш при Господа, какво искаш – пари, храна или знание?“. И Мъдростта спира човека в пътя и го запитва: „Защо се жениш – да учиш ли?“. Жената казва: „Досега бях робиня при майка си; не отивам да уча, но да си поживея малко – търся охолен живот“, а Мъдростта отговаря: „Ще видиш какво значи охолен живот, че ще го помниш с години“. Наистина, щом се ожениш, идват страданията и мъчнотиите, ти започваш да се разкайваш и казваш: „Защо ми трябваше да се женя?“, тогава хоризонталната линия на Мъдростта отговаря: „Женитбата е училище“. Всяко училище има смисъл. Ако гледаш на женитбата като условие за лек живот, ти си на крив път; казваш: „Ще се оженим и ще живеем с възлюбения си като Ангели“ – да, и двамата са Ангели, но без криле, и двамата са без закон. Мъжът казва на жена си: „Виждаш ли тая тояга – ако не си стотвила добре и навреме, ще играе по гърба ти“; „Възможно ли е това?“ – запитва учудена жената. Преди да се ожени, мъжът нарича жена си *моего ангелче*, а когато се ожени, дава ѝ други имена; той ѝ показва тоягата, а тя пита: „Откъде излезе тая тояга?“ – „От Рая“ – отговаря той. Според мъжа закон е да се нашари задницата на жената, за да слуша какво ѝ се заповядва – така са постъпвали едно време учителите със своите ученици.

Един варненски учител имал обичай да бие учениците, които не обичали да учат – той вземал тояга и ги нашарвал по задницата. Един ден той взел тоягата си и наложил добре един от мързеливите ученици. Учителят бие и пита ученика:

– Ще учиш ли?

– Ще уча.

На другия ден ученикът не отишъл на училище. Майка му го запитала:

– Защо не отиваш на училище?

– Задницата ми не иска вече да учи.

И сегашните хора, като някогашните, искат да представят глупостите си като нещо свещено; време е хората да се откажат от свещените си глупости – глупостта си е глупост, не може да бъде свещена. Всички хора, у които е пробудено Божественото съзнание, служат на един закон – те представляват единицата, която е жива, съзнателна, разумна величина; да вдигаш и слагаш тая величина върху задницата на човека, това показва неразбиране на великия Божествен закон.

Когато Бог създал света, двама Ангели посетили Рая и ада и като добри математици направили своите изчисления върху творението на Господа; единият от тях намерил, че Бог е направил само една грешка, а другият казал, че не намира нито една грешка у Бога, обаче и двамата не се изказали гласно върху творението на Господа. Когато разбрал мислите им, Бог ги изпратил на Земята със специална мисия – да работят, докато научат добре уроците си. Всяка година Бог им изпращал по триста и шестдесет ореха – предвидения за тях бюджет от Райската градина. Докато били на Небето, Ангелите мислели добре, но щом дошли на Земята, оплели се, поради което объркали и мисълта си. Оня, който мислел, че Бог е направил грешка при създаването на света, щом срещнал жената, веднага се увлякъл по нея и казал: „Щом Бог е направил грешка, и аз мога да среща – ще се ожения и макар да вляза в кривия път, все ще се изправя някога“; понеже храната идвала наготово от Рая, той и жена му изяждали орехите, пиели, разговаряли и философствали. Вторият Ангел, като виждал, че светът е добре и безпогрешно създаден, колкото орехи получавал, вместо да ги яде, посадил ги с цел да превърне и Земята в Райска градина.

И двамата Ангели живели на Земята по сто и двадесет години. Жененият Ангел имал двама синове и две дъщери и когато заминал за другия свят, той спокойно си въздъхнал и казал: „Оставих поколение на Земята – има кой да яде орехите от Райската градина“, обаче животът на младите не вървял добре: те започнали да се карат и бият кой от тях да вземе повече орехи – щом пристигали орехите, борбата между тях започвала. Вторият Ангел, който посадил орехите, превърнал една голяма местност в Райска градина.

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

Когато се видели на другия свят, и двамата започнали да разглеждат делата си, за да видят кой от тях е постъпил по-добре. Първият Ангел, който казал, че Господ е направил грешка, разбрал, че е мислел криво и че не е решил правилно задачата си на Земята – наследниците му били в постоянна борба за орехите, всеки от тях искал да яде повече, те си казвали: „Ние сме благородници от високо произхождение, не трябва да работим, нашата прехрана е осигурена; ние ще ядем, ще пием и ще се удоволстваме“. Казвам: от тези двама Ангели на далечното минало са произлезли двете поколения в света – едното поколение е работно, обича да твори и създава, а другото мисли само за ядене и пиене, нищо не работи, нищо не твори.

„И като видя едного човека на митарницата, рече му: „Дойди вслед мене.“ Казвате: „Ако Христос дойде сега на Земята и ни извика, ние ще отидем след Него“; други казват: „Защо не сме живели във времето на Христа, че и ние да отидем след Него?“ – според мен това е съжаление само на думи, нищо повече, и аз мога да кажа като вас: „Защо не съм живял във времето на Христа, за да отида след Него?“. Жалко, че не сме живели в това време, за да отидем след Христа, закъснели сме; важно е какво трябва да правим ние, закъснелите – изминаха вече две хиляди години от това време. Историческият Христос не може да огрее всички хора – колко души могат да видят Христа, ако днес дойде на Земята в плът? Днес Христос има повече от петстотин милиона последователи – колко време е нужно, докато се изредят всички Негови поклонници, за да Го поздравят и да Му целунат ръка? Ако за всеки човек са нужни пет минути, изчислете колко време е нужно на Христа, за да Го видят и поздравят всичките Му последователи – всеки трябва да Го види отблизо, да Му каже две-три думи, да чуе гласа Му, за да има право да каже: „Чух Го и видях Го“. На първа линия ще бъдат видните хора – патриарси и владци, после ще дойдат простите хора, а вие къде ще бъдете – на опашката. Задавали ли сте си този въпрос? Всеки е мислил, че пръв ще види Христа, пръв ще Го посети – това е фантазия; отчасти сте прави, но всъщност не е така – по Дух може да бъдете първи, но не и по плът.

Митарят имаше привилегията да бъде поканен от Христа да тръгне след Него и той отговори на тая покана – това е едно от изключенията в Битието: Христос започна от митаря, от човека, който е прекарал живота си в безсмислие

и на когото шишето беше абсолютно празно; Христос му каза: „Дойди вслед мене“ и митарят тръгна след Христа – той беше смел и решителен човек, без никакво съмнение и колебание. Умен човек беше той – за да бъдеш митар, трябва да си умен човек; митарят не се лъже – той е изучавал древната математика и знае какво дава и какво взема. Значи Христос повика един умен човек, с голяма житейска опитност, който разбира както слабостите на хората, така и Доброто, което носят в себе си. Който иска да тръгне след Христа, трябва да носи опитностите на Живота в себе си – да бъде умен, смел и решителен, пред нищо да не се колебае.

Днес много хора искат да видят Христа – защо? За да ги направи щастливи, за да благуват. Като казвам това, не засягам вашия живот, стремежът ви да се храните и обличате добре е естествен – това желание е честно и благородно; друг е въпросът, ако човек е осигурен и се стреми към осигуряване – това желание е неестествено, незаконно. Какво печели човек, ако по цял ден умът му е зает с мисли за пари, за къщи, за ядене и пиене, за даване на този-онзи под съд – това е безсмислен живот. Човешкият живот е нареден по човешки, по своя собствена система; животът на сегашните хора не е абсолютно Божествен – по форма и съдържание е Божествен, но по проява е човешки. Казано е в Писанието: „Образът на тоя свят прехожда“ – защо? Защото Отец не го е насадил. Казано е: „Всяко дърво, което Отец ми не е насадил, ще се изкорени“ – значи човешкият свят ще се изкорени, а Божественият ще остане. „И отиде вслед него“ – митарят разбра, че човешкият свят отхожда и напусна митарницата по-рано, за да разбере и научи вътрешния смисъл на Живота; това значи да разбере човек, че е осигурен.

Едно се иска от вас: да обичате братята и сестрите си; ако обичаш както трябва, няма да се намери брат или сестра в света, които да не отворят сърцето си за теб и да ти помогнат, а ако похлопате на някое сърце и не ви се отвори, нямате Любов в себе си. При когото и да отидете, щом имате желание да помагате, всеки ще ви отвори. Ако искате света да се оправи, прилагайте Любовта – да приложите закона на Любовта, това значи да служите даром; майки и бащи, ученици и учители, духовници и пасоми, управници и управляеми, служете даром! Както съществува закон на Любовта, така съществува закон на дарбите и добродетелите – това са методи, които се изучават в Божественото училище, а резултатите им се виждат на Земята.

„Дойди вслед мене.“ Сега аз говоря за митаря принципно – като единичен и като колективен живот – този митар е живял преди две хиляди години, но живее и днес. Много от вас се намират в голямо противоречие, страхуват се от живота, не знаят как ще го прекарат – добре ще го прекарате. – „Тогава защо страдаме?“ Защото не прилагате живите закони на Любовта, Мъдростта и Истината, хората страдат, защото не познават Господа. Среещна някого и го питам: „Познаваш ли Господа?“ – „Не Го познавам“; казвам: ако човек не познава Господа, от Когото получава всички блага, какво може да очаква от своя подобен?

В един стих от *Книга на Иезекиил* се пита: „Могат ли тия мъртви кости да оживеят?“; костите представляват физическия свят – само Бог знае дали тези кости могат да оживеят. Когато дошла плътта, облякла костите, свързала ги и ги оформила, след това Животът започнал да се проявява, а най-после дошъл Духът. Едни хора са мъртви кости, други – облечени в плът, а трети очакват идването на Духа; сегашните хора са в положение на кости, облечени в плът и кръв – те мислят, че когато дойде Духът, ще възкръснат. Както костите, мускулите и Духът се съединяват в едно цяло, така трябва да се съединят физическият, Духовният и Умственият свят. Физическият свят е основа на Астралния, или Духовния свят; Астралният свят е свят на чувствата, а Божественият свят определя какви трябва да бъдат чувствата и действията на човека.

За да сте в хармония с Духовния свят, чувствата ви трябва да бъдат правилни – ако не са правилни, мислите се изопачават: тогава когато отидеш на гости и видиш, че домакиният е неразположен, ще извадиш заключение, че той има нещо против теб; ако кракът ти е счупен и дойде лекар да го намести, ще извадиш заключение, че той не е добър лекар, защото изпитваш болка. Това са криви заключения – нито домакиният има нещо против теб, нито лекарят е лош. И момата, когато трябва да запази доброто си впечатление от своя възлюбен, затваря очите си, но това не показва, че е недоволна от него; ако момата е с отворени очи за света, още на другия ден ще продаде своя възлюбен. Казвам: през деня бъди със затворени очи, а вечер – с отворени; на светлина бъди със затворени очи, а на тъмнина – с отворени.

И тъй, всяко навъсване на веждите показва, че човек мисли; когато свива веждите си, той се освобождава от външната светлина и се вглъбява в себе си – така той започва да проя-

вява Доброто; ако не мисли, човек е подобен на Месечината, която постоянно се пълни и празни – той е празно шише, без никакво съдържание. Значи веждите, поставени над очите, имат задача да регулират човешката мисъл; когато свива или повдига веждите си, човек има определена мисъл, иначе безпредметно е да свиваш или повдигаш веждите си.

Сега да се върнем пак към митаря: четвъртата буква от думата *митар* е *А* – тази буква показва стремежа на човека да помага на своя ближен, човек слиза отгоре с цел да помага. Буквата *Р* показва, че като е живял на Земята, човек се е научил да различава Доброто от злото – той знае причините за съществуване на злото и Доброто. Митарят е човек, който се занимава с математиката на Мъдростта и на Любовта, приложил е тези знания за своя полза, както и за полза на своите близки – веднъж решил да изпълнява Божията воля, той бил готов да тръгне след Христа.

Питам когато Христос мине край вашата митарница, ще намери ли там вашия митар – ако не го намери, всичко е свършено с митарницата. Митарят казва: „Не искам да служа на митарница без закони – ще тръгна след Христа“. Казвам: докато седите на митарницата и вземате повече мита, отколкото трябва, вашата работа е пропаднала; кажете и вие като митаря: „Не искам вече да служа на такава митарница, не искам да изпълнявам вълчите закони – отивам да служа на Христовия закон, където отношенията на вземане и даване са хармонични“. Тогава Христос му каза: „Дойди вслед мене“ и той отиде след Него.

Днес всички хора искат да видят физическия Христос. Женените имат физическия Исус, но не Го признават – вашият възлюбен е вашият Исус, защо не Го признавате? Вие сте като фарисеите и садукееите, които видяха Христа, но Го отрекоха. С какво мъжът и жената ще докажат, че са вашите избраници? Мъжът казва на жената: „Аз съм твоят избраник“ – жената не го признава и търси друг мъж; жената казва на мъжа: „Аз съм твоята избраница“ – мъжът не я признава и търси друга жена. Казвам: Исус е дошъл вече за вас, но вие не Го признавате, търсите Го другаде – ту в лицето на някой свещеник, ту на мъж или жена, и като не Го намерите, казвате: „Не е тук“. Дойде някой ясновидец – казвате: „Тук е“, но после виждате, че и тук Го няма; търсите Го в една, във втора, в трета Църква, но и там Го няма; казвате: „От Небето ще дойде“ – и оттам не дохожда. Най-после, като не дохожда отникъде, казвате: „Това е празна

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

работа, нищо няма да излезе от нея, поне да го ударим на ядене и пиене“. Ако очаквате хората да ви покажат къде е Христос, работата ви е спукана – Христос ще дойде отвътре, Той е вече вътре във вас; душата и Духът ви трябва да Го познаят – вашата душа и вашият Дух трябва да ви открият кой е Христос. Някой казва: „Аз мисля, че еди-кой си е Христос“, друг казва: „Аз пък мисля, че еди-кой си е Христос“; този въпрос не се решава с предположение – всеки трябва да знае точно кой е Христос, къде живее и как трябва да Му служи.

Христос казва на учениците си: „Плът и кръв не са ви открили това, но Отец Ми, Който живее във вас. Никой не може да дойде при Мене, ако Отец Ми не го привлече“. Казваш: „Еди-кой си ме привлече към себе си“ – не си прав, само Отец може да привлече човека към Себе Си. Защо само Отец привлича хората – защото Той е Любов, само Любовта носи Живот. Христос казва: „Аз дойдох да им дам живот, и то преизобилно“ – какъв живот? Който носи Любовта – кой не търси този Живот? Който приеме този Живот и разбере Христа, в него ще стане коренна промяна. Повечето хора са далеч от този Живот, затова са недоволни едни от други и виждат само погрешките си.

Често при мен идват хора, за да ме изпитват, за да видят наистина ли съм такъв, за какъвто ме смятат – те ме изпитват, но и аз ги изпитвам. Казват: „Ние мислехме, че си светия, а ти си бил обикновен човек“; по-добре да мислиш, че съм обикновен човек, отколкото днес да ме хвалиш, а утре да ме кориш. Така не се постъпва, който може да укорява човека, може и да го бие – в това отношение той прилича на оня селянин, който отишъл в града при лекар, за да иска лекарства за болната си жена. Без да му мисли много, той влязъл направо в кабинета на лекаря, който се занимавал с нещо, и му казал: „Господин докторе, дай някакви лекарства за жена ми!“; докторът се разгневил за безпокойството, което му причинил селянинът, и в гнева си му ударил една плесница: „Ето едно лекарство за жена ти“, след това му ударил още една плесница и казал: „Ето още едно лекарство“. Селянинът останал смаян от постъпката на лекаря и си казал: „Чудни са сегашните лекари, какви особени лекарства дават на болните“. Той се върнал в селото и жена му веднага го запитала:

– Носиш ли някакво лекарство?

– Нося.

– Дай го по-скоро!

Селянинът се приближил до жена си и ѝ ударил една плесница.

- Стига вече – казала жената.
- Още едно лекарство нося.
- Задръж второто лекарство за себе си.
- Умна жена – казал си селянинът.

Жена му влязла в стаята си и започнала да плаче, но след два дена била съвършено здрава. Доволен, че жена му е оздравяла, селянинът взел две гъски и отишъл при лекаря да му благодари.

– Какво искаш? – запитал го лекарят.

– Преди няколко дена дохождах да искам лекарства за жена си, ти ми даде две лекарства, но тя оздравя само от едно-то, второто ти връщам.

Лекарят започнал да го разпитва за домашните му, но без да му отговори, селянинът му ударил една плесница и си излязъл.

Това е законът, който Христос е изказал чрез стиха: „С каквато мярка мерите, с такава ще ти се отмери“; следователно когато търсим Божественото, трябва да пристъпваме с всичката си искреност – от вас се иска абсолютна искреност, абсолютна Чистота и абсолютно Знание.

Ако вярвате, че има закон, който регулира отношенията в света, той ще ви заведе при Великия източник на Живота. Да намерите Божественото в себе си, това значи да намерите Христа – когато Го намерите, животът ви ще се осмисли. В който дом влезе, Христос ще донесе Мир между мъжа и жената, между децата и родителите – този дом ще бъде пример за всички; където има Мир и хармония, там е Любовта; Бог привлича всички хора при Сина, Който е изявление на Неговата Любов.

И тъй, освободете се от заблужденията и не питайте къде е Христос и как може да Го намерите: жената може да намери Христа в мъжа си, а мъжът – в жена си; братът може да намери Христа в своята сестра, а сестрата – в брата си. Обаче който изгуби Любовта си, ще изгуби и Христа. „Аз търся Любовта“ – ще я търсиш, разбира се, Любовта е Бог, който осмисля Живота; когато намериш Господа, т.е. Любовта, твоето свърхсъзнание ще се пробуди и ти ще минеш от физическия свят в Духовния и от Духовния – в Божествения. Минаването от единия свят в другия не може да се опише с думи, само виждането ще покаже какви са тези светове – виждането има отношение към възприемането на Любовта, обаче вие сте още в предисловието

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

на Любовта; това, което наричате Любов, е според българите „сляпата събота“. Днес между хората действа сляпата любов, в бъдеще ще дойде Великата Любов, която ще работи за обединяване на всички души в едно цяло – служители на Бога. Мъже, жени, деца – това са обекти, чрез които се проявява законът на Любовта; хиляди Същества са работили на Земята и в Невидимия свят, за да създадат условия за изявяване на Великия Господ като Любов.

Това, което иде сега в света, е толкова велико, че всички Ангели надзъртат от Небето, за да видят какво иде и какво става на Земята – цялото Небе, цялото Битие се интересува от това; велик момент настъпва – изявяването на Великия Господ се очаква с интерес от всички добри, разумни и възвишени Същества. Тези, у които съзнанието е пробудено, ще възприемат Божия лъч и ще възкръснат; останалите, на които съзнанието не е пробудено, ще спят. Казано е в Писанието: „Будни бъдете, защото не знаете в кой час или в кой ден ще дойде Бог“ – това е онзи тържествен час, в който Христос ще мине край твоята митарница и ще каже: „Дойди вслед мене!“. Ще бъде ли съзнанието ти будно, или ще кажеш: „Господи, почакай малко, имам да уредя някои сметки с митарницата“? Извика ли те Господ, веднага тръгни след Него; никакво уреждане на сметки, никакво чакане – веднага ще ликвидираш с всички сметки, моментално ще решиш въпроса; никаква философия: че така било писано, че иначе било писано – писаното ще се тълкува от нашата будна душа, само тя познава Истината. Това означава стихът: „Всички ще бъдем научени от Господа“ – няма да се учите от хората, но от Господа. И аз няма да ви уча, но искам да ви освободя от всички заблуждения, които са вложени във вашите умове; от неправдата помен няма да остане, от старите вярвания също помен няма да остане.

Какви са вярванията на сегашните религиозни хора? Едни вярват, че ще възкръснат със старите си тела, а други – по друг начин. Казвам: в бъдеще ще имате други лица, а не като сегашните; в бъдеще ще имате и други тела – тогава с кои тела ще възкръснете? Физическите ще останат на Земята, значи с други тела ще възкръснете; казано е: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“ – когато се освободите от временната обвивка на тялото, тогава ще проникнете в красотата на Духа и на душата, и на ума, и на сърцето и ще разберете какво представлява човекът. Знаете ли каква Светлина и Топлина излиза от

сърцето и ума на оня, който има Любов в себе си? Казваш на някого: „Обичам те“ – когато измеря Топлината на сърцето и Светлината на ума ти, познавам колко можеш да обичаш; „Мъдър съм“ – когато измеря интензивността на Светлината, която излиза от ума ти, ще позная колко си мъдър – това е буквален израз, не е фигуративен.

Най-приятният и най-красивият пламък, който човешкото око може да види, е пламъкът на Любовта – животът се осмисля само при този пламък. За кого се жертва младият момък – за момата или за пламъка, който гори в нея? За пламъка – докато пламъкът гори в нея, тя е неговата възлюбена, а щом изгасне, и любовта му изгасва; докато пламъкът гори в момъка, той е нейният възлюбен – щом изгасне, и любовта ѝ изгасва. Докато пламъкът гори, това е Христос в теб – щом изгасне, и Христос изчезва. Пламъкът трябва да гори – не изгасвай Духа, Духът е Божественото в човека, което гори; не изгасвайте този пламък – докато той гори, ще имате такава аура, която ще ви предпазва от всички лоши условия. Който носи Духа в себе си, той има пламъка; няма ли Духа в себе си, няма и пламъка и започва да философства, че нещата могат да се постигнат по много начини. Не, само един начин има за правилно живеене: всяка дума трябва да има само един смисъл, всички ваши мисли, чувства и действия трябва да имат само един смисъл – човек не трябва да бъде раздвоен, да дава повод да тълкуват криво действията му; всички ваши прояви трябва да бъдат отмерени и абсолютно чисти, да не се осъждате едни други.

И тъй, за да схванете правилно Христовото учение и да го приложите, от вас се изисква абсолютна Чистота на сърцето и Светлина на ума. Учението на Христа ще реформира света – единствено то е в сила да оправи човешкия живот. Както светлината, въздухът, водата и храната като външни сили реформират човешкия живот, така и Учението на Христа като Божествена сила го реформира отвътре – това Учение освобождава човека от всички лъжи и заблуждения. Откъдето и да дойде Свободата, тя е Божествена сила – всеки, който идва при вас с желание да ви освободи, е пратен от Бога.

И рече му Христос: „Дойди след мене“ – митарят напусна митарницата и тръгна след Христа. И вие може да напуснете митарницата, но това не е достатъчно – трябва да приложите Учението на Христа вътрешно, а не отвън, както днес се прилага. Казвате: „Не е дошло още време за прилагане на Христовото учение“; за когото е дошло времето, да Го при-

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

ложи, а за когото още не е дошло време, да чака. Ако една жена е бременна в третия месец, тя трябва да чака – има още време, докато детето се роди; ако е на девет месеца, не трябва да чака; ако детето още не се ражда, това показва, че е мъртво – чака ли повече от девет месеца, и тя е загубена, и детето е загубено. Ето защо казвам: за някои от вас е дошло време да възприемете и приложите Учението на Христа, за да осмислите живота си.

„Тръгни след мене.“ С готовността си да следва Христа митарят даде отличен пример на човечеството. Какъв пример сте дали вие досега – събирате се, попееете си малко, въодушевите се и си отивате по домовете, а след това казвате: „Не може да се приложи Учението на Христа“. Щом мине седмицата, чакате друга, за да чуете нещо ново, да ви се сготви вкусно ядене, обаче един ден ще затворя гостилницата си и ще кажа: „Не приемам никого“ – защо? Защото е писано, че има храна само за ония, които се учат – само за тях е отпуснат кредит. За всяко дете, което е готово да слуша майка си, има пелени, има и храна; ако детето не е готово да слуша майка си, никакви пелени, никаква храна не се отпуска. Докато нещата стават чрез насилие, нищо не може да се очаква – тази е причината, че животът на хората не е уреден, а те се чудят защо за всяко нещо плащат глоба; когато плащате глоби, работите ви се нареждат и казвате: „Всичко ни е в изправност“ – да, защото плащате глоби.

Често религиозните казват: „Ние сме правоверни хора“; да, правоверни сте, защото ви заставят да бъдете православни, католици, евангелисти или мохамедани – това значи да живееш въвн от закона на Свободата. Защо някои хора са свободни, а други нямат свобода – много просто: свободен човек е оня, през който тече широката, велика Божия Любов; той е извор, който няма кран и постоянно тече. Казваш: „Искам да бъда свободен“; докато имаш кран и течеш от време на време, не можеш да бъдеш свободен. „Кога ще се освободя?“ – когато се съединиш с великия Божествен закон и Христос заповяда отгоре да се махне крана и да потече повече вода през теб. Когато слезе на Земята, Христос ще отвори всички кранове и навсякъде ще се чува бучене: *бу-у, бу-у*; тогава всички ще кажат: „Какво става, много бучи?“. За предпочитане е да има бучене, отколкото мълчание; който иска да мълчи, да отиде на гробищата – там има мълчание колкото искате, обаче докато сте в Живота, мълчание не може да съществува. Когато слухът ви се развие и влезете в устрема на Живота, в голямото бучене, ще се домогнете до великата хармония на Живота и ще разберете

значението на това *бу-у, бу-у*. Това, което вие схващате като дисхармония, Небето го схваща като хармония; докато гледате на живота като на дисхармония, вие всякога ще страдате и ще нарушавате Божиите закони.

Сега да се върнем към великия закон на Живота – към Вярата, и да я приложим. Казано е в Писанието: „Повярвай и ще бъдеш спасен“; Вярата се основава на двата велики закона – на Любовта и на Мъдростта, и тези закони трябва да проникнат в умовете, сърцата и душите ви и там да работят. При това положение няма да ви се проповядва, че Бог съществува, но вие ще знаете и ще разговаряте помежду си на друг език. Ако бяхте вярващи, щях да ви държа друга беседа, а не като сегашната – щях да ви говоря за промените, които стават на Небето, за писмата, които ви изпращат вашите майки, бащи, братя и сестри. Сега вие се занимавате с обикновени работи и казвате: „Или съществува Бог, или не съществува; или е така, или не е – по-добре да се държим за старото, за да не го изгубим“. Старото представлява свещените човешки глупости, а Новото – Любовта, която идва сега да преобрази хората, да реформира живота им, да ги освободи; като освобождава хората, тя ще освободи всички животни и растения – Любовта ще внесе ред и порядък на Земята, както и в цялото Битие. Любовта – това е Божественото учение; то е неприложимо – приложимо е, ако приемете закона на Любовта в себе си. Любовта няма да дойде без жертви и аз почитам всички хора, които са станали жертва за Истината и Любовта, т.е. за своя идеал – всички, които са пострадали и страдат за повдигането на човечеството, се ползват от почитта и уважението на добрите и праведни хора.

Днес Христос минава край вашата митарница и извиква: „Матей!“. Кой е Матей – първозваният ли? Щом чуете думата *Матей*, кажете: „Ида, Господи“ – когато мъжът чуе, че Господ го вика, да каже: „Ида, Господи“; ако жената чуе, че я викат, да каже: „Ида, Господи“. Какво ще каже Христос – и на двамата ще каже: „Върнете се у дома си да приложите Моето Учение“; той ще извика и дъщерята, и сина и ще им каже: „Върнете се у дома да приложите Моето Учение“. Когато приложите това Учение, говорете навсякъде за него – в обществото, в семейството; то ще подобри живота на всички хора.

Матей, къде си Матей, жив ли си? Не се чува още гласа ти. Аз виждам, че у някои този Матей се е пробудил от сън, трие очите си, а у други е станал вече и е започнал да работи; още днес Матей трябва да възкръсне – това е Великото учение на Христа.

ДОЙДИ СЛЕД МЕНЕ

Както е хубав денят днес, това ви очаква в бъдеще. Ако приемете Любовта и Мъдростта и ги приложите, от днес нататък животът ви ще бъде такъв, какъвто е денят, на който сега се радвате – всичко ще бъде тъй ясно и свежо. Не заличавайте стария си живот, но заличете своите стари и криви разбирания и недоразумения, заличете старите си смущения и безпокойства и напишете върху тях: „Матей, напусни митарницата и тръгни след Мене!“. *Ида, Господи* – това е новият надпис, който трябва да си поставите; когато дойде някой и прочете надписа, ще каже: „Матей не е тук – той е свършил работата със своята митарница“.

И тъй, ще отидете след Христа, ще се върнете и ще донесете Новото учение – тогава Христос ще заговори чрез хиляди и милиони уста и ще бъде слава и хвала навсякъде. Хората ще се познаят като братя и сестри – това е бъдещето учение. Матей!

19 юни 1921 г., София

В ПРАВДА, ИСТИНА И СВЕТОСТ

И да се облечете с новия човек, създадения по образа на Бога, в правда и светост на истината.

Ефесяном 4:24

„По образа на Бога“ – думата *образ* не съществува в оригинала, тя е вметната в превода на български за по-голяма яснота. Когато изучавате някой чужд език, стар или нов, вие го изучавате в най-прост вид. Изобщо в състава на речта влизат три основни елемента: подлог, т. е. предметът, за който се говори; сказуемо – какво се говори за предмета; и връзка, която свързва разумното, за което се говори в действието, което става с него. Апостол Павел се произнася за разумния човек, в смисъл – създаденият човек в Правда, Истина и светост; Правдата е подлогът, Истината е сказуемото, а светостта – връзката. Когато дойде Истината в света, само тогава се налага Правдата.

Сегашните християни изучават Евангелието както е било дадено преди две хиляди години за учениците на Христа. По-голямата част от Евангелието е била говорена за учениците, а не за мнозинството – публиката, т. е. мнозинството, е слушала, за да създаде речта; то представлява определенията и допълненията на речта, обаче изречението може и без определение и допълнение.

„И да се облечете с новия човек“ – новият човек има отношение към Разумния живот. Често хората, без да вникват в дълбокия смисъл на закона, който регулира Разумния живот, си въобразяват неща, които не съществуват, които нямат в себе си – например младите момичета и момчета живеят с илюзии, които считат за действителност. Ще кажете, че на младите е простено да живеят с илюзии; но с илюзии живеят и стари баби и дядовци – какво ще кажете тогава? Това не е за упрек, но говоря за заблужденията на хората. Вървиш по улицата и срещаш един човек, който се заглежда в тебе, като че иска нещо; ти веднага го запитваш троснато:

– Какво искаш от мене, защо ме гледаш така вторачено?

– Извини, аз търся един познат; твоето лице ми напомня малко тоя човек, заблудих се, извини!

В ПРАВДА, ИСТИНА И СВЕТОСТ

Ако тоя човек не иска да ти даде никакво обяснение и продължава да се вглежда в тебе, ще кажеш: „Колко груб, неделикатен е тоя господин!“; ако погледът му е мек, приятен и даде обяснения за своята постъпка, ще ти бъде приятно. В случая ти може да имаш две противоположни мнения за човека, но те могат да бъдат толкова верни, колкото и неверни.

Често вие се запитвате: „Защо досега християнството не е успяло, защо сегашните християни не са такива, каквито трябва да бъдат?“ – много просто, те нямат подлог, казуемо и връзка в своя живот; определения и допълнения имат колкото искате. Качествата на новия човек са Правда, Истина и светост: Правдата е за душата, за сърцето, за чувствата; Истината е за духа, за ума и за мислите; а светостта е вътрешната връзка между духа и душата, ума и сърцето, мислите и чувствата. Следователно, ако Правдата не е легнала в сърцето ви като основа, ако Истината не се е настанила в ума ви и ако светостта не е свързала ума и сърцето в едно цяло, питам: как ще разберете Христовото учение? Без Правда, Истина и светост Христовото учение не може да се разбере; хората правят опити да Го приложат и в края на краищата казват: „Това Учение е неприложимо“. Съберат се християни на молитва около някой болен и в резултат болният не само че не оздравява, но умира; за да не се изложат, те казват: „Така му било писано, такава му е кармата – голям грешник е тоя човек, не може да се спаси“. Така казват и лекарите, които не познават добре работата си: като изпрати болния на оня свят, лекарят казва, че се явило усложнение, с което организъмът не могъл да се справи – това е за оправдание, всъщност лекарят не могъл да даде точна диагноза на болестта, затова се явило усложнение; тия усложнения нямат край.

Днес и християните казват: „Усложнения има в Учението на Христа, затова не може да се разбере“; как ще се разбере, когато Правдата не е легнала в сърцето ти, Истината – в ума ти, а светостта не е станала връзка между ума и сърцето? Новият човек иде вече в света с Правда, Истина и светост, а старият човек отминава – за него в своята книга *Екlesiаст* Соломон казва, че Бог му дал голямо богатство и всичко, каквото душата му пожелала, но го лишил от възможността да яде. Питам: как ще ядете, ако стомахът ви е разстроен? Всичко имате за ядене, но стомахът ви нищо не приема – всеки човек, на когото стомахът е развален, трябва да знае, че Правдата не е в сърцето му, Истината не е в ума му. Какво трябва да прави, за да регулира

стомаха си – да внесе Правдата в сърцето си и Истината в ума си. Защо е Истината – за да се изправи стомахът ни, да мели храната и да обработва соковете, необходими за поддържане на човешкия организъм; значи Истината в най-простата си форма е необходима за възстановяване на равновесието в организма, тя държи храносмилателната система в изправност – това е моето определение за Истината. Истината написваме още с *иси* – това значи да влезе и излезе нещо от ума ти, за да се научиш да мислиш; частицата *си* подразбира ония елементи, които отнемат наслояванията от ума, за да могат силите му да действат правилно. Както умът действа върху стомаха, така и стомахът действа върху храната. Правдата пък трябва да легне в основата на сърцето, да направи човека здрав. Питате ме защо ви е нужна Правдата; казвам: Правдата държи в изправност дейността на сърцето и на белите дробове – който се оплаква от порок на сърцето и неправилно дишане, той няма Правда; където Правдата отсъства, там има меланхолия – ако си меланхоличен, ще знаеш, че Правдата отсъства от сърцето ти.

Аз разсъждавам принципно върху въпросите, както са поставени в Битието или, на ваш език, в Живата природа – тя не се занимава с изопачените човешки разбирания; който влиза в общение с Разумната природа, трябва да бъде смирен, да не мисли, че знае много. Досега хората са изучавали само определенията и допълненията в живота: те говорят за къщи, за пари, за търговия, за ядене и пиене, за бани, за разходки и други – в това няма нищо съществено. Какво печелите, ако придобиете всичко, към което се стремите, ако имате къщи, пари, имоти – ще станете ли по-красиви, по-здрави, по-учени? Освен грижи и безпокойства, нищо друго няма да придобиете. Ако къщата ви е голяма, ще давате под наем и наемателите ви няма да плащат наема си; ще носите в ума си тия наематели и ще се занимавате с дела – този ще осъдите, онзи ще осъдите. Съдията ще ви глобява, както свещеникът осветява масло; всеки месец ще ви глобява, докато най-после и вие се убедите, че с глобяване работите не се оправят. На хората липсва нещо съществено, което може да оправя техните работи – какво им липсва? Истината не е в умовете им, Правдата не е в сърцата им и светостта не ги свързва.

Едно време, когато Господ създал света, Херувимите и Серафимите дошли на Земята със задача да вложат Любовта в сърцата на хората. Като изпълнили задачата си, те се върнали на Небето. Един от учените Ангели, като направил изчисле-

ние, дошъл до заключението, че така, както Серафимите и Херувимите вложили Любовта в сърцата на хората, животът им няма да се развива добре; за тази цел той написал една обстойна дисертация върху грешката, която направили Серафимите и Херувимите, и прочел своята дисертация пред съвета на Ангелите, за да им докаже, че светът се нуждае от една малка корекция. За да изправи тая погрешка, Бог го изпратил на Земята като царска дъщеря в царството на Алгемара. И тя се казвала Алгемара и била толкова красива, умна, стройна, че всички говорили само за нея; в който дом влизала, всички говорили за нейните необикновени очи, уши, ръце, крака, движения – с една дума, тя владееела всички хора. Дошло време царската дъщеря да се жени и започнали да се изреждат кандидати един след друг – отбор момци, влюбени в нея до забрава. Когато дошъл първият кандидат, тя го приела ласкаво, угостила го и след няколко дена му казала: „Ако наистина ме обичаш, дай ми дясното си око“ (тя обичала да яде очи, добре опечени); за да изяви любовта си към нея, той казал: „Готов съм да извадя и двете си очи“. Понеже искала дясното му око, той го извадил и с любов ѝ го предложил, а тя опекала окото и го изяла с удоволствие; след това казала на своя кандидат: „Ако ме обичаш, извади и лявото си око“ и той извадил и второто си око; като останал сяп, тя започнала да се забавлява с него, но скоро му се наситила и го оставила на слугините си, те да го забавляват. След време дошъл друг кандидат и царската дъщеря постъпила и с него по същия начин, както с първия: посрещнала го ласкаво, угостила го, после му предложила ако я обича, да си извади дясното око и да ѝ го даде в знак на любов; той извадил дясното си око и го предложил на своята възлюбена; след време поискала и лявото му око, опекала го и го изяла – така постъпвала с всичките си кандидати, ослепявала ги.

Питам какво разбрахте от тая легенда – ще кажете, че с постъпката си като царска дъщеря Ангелът искал да каже на света, че сърцето трябва да бъде сяп, затова хората и до днес казват, че човек се жени, когато дойде сяпата събота. Питам: може ли съботата да бъде сяпа? Като запитвали царската дъщеря защо постъпва така със своите кандидати, тя отговаряла: „Който веднъж е видял моя образ, трябва да бъде сяп за всички останали образи“; следователно, когато Правдата, Истината и светостта се вселят в човешката душа, те правят човека сяп. Думите на Христа *да се отречем от*

себе си означават да станем слепи за света, да задържим в съзнанието си само един образ – образът на Бога. Всеки знае какво значи да носиш два образа в съзнанието си, всеки знае какво става, когато в сърцето на жената живеят два образа – тук мъжете имат думата; нека кажат жените какво става, когато в сърцето на мъжа влязат два образа. Това е наука, която Алгемара познавала, затова казвала, че сърцето трябва да бъде сляпо – с други думи казано, човешката душа трябва да държи в себе си само образа на Бога, за всички останали образи тя трябва да бъде сляпа.

И тъй, докато очите на хората не са извадени, те всякога ще се карат; аз познавам на кого царската дъщеря е извадила очите и на кого още не ги е извадила: оня, на когото са извадени очите, е доволен от всичко – когато се приближи до него слугинята, той мисли, че е царската дъщеря; оня, на когото и двете очи са на мястото, от нищо не е доволен – той е готов да се кара с всички хора. Който е доволен от живота, той е сляп за злото. Ако ме питате защо съществува злото в света, казвам: злото съществува само за ония хора, които не са се влюбили в царската дъщеря, не знаят какво ще иска от тях и не са готови още да се жертват за нея; един ден, когато се влюбят в нея, тя ще поиска и от тях това, което е искала от своите кандидати – за да покажат любовта си към нея, те ще пожертват очите си и ще ослепеят за злото.

Това е разказ, чрез който хората могат да се лекуват, т. е. да се освобождават от своите слабости. Ако се разглежда буквално, ще изпаднете в противоречия – ще срещате хора с извадени очи, без да е подобрен животът им и без да са ликвидирали със злото; човек може да извади и двете си очи и пак да си остане лош. От окултно гледище слепотата разбира толкова възпитана воля, че човек да вижда само ония неща, които му причиняват Добро, а ония, които му причиняват зло, съзнателно да отблъсква; да бъдеш сляп, това значи да разбираш същността на живота, да знаеш истинската цена на нещата, както банкерът различава златните монети от фалшивите.

И тъй, с отношенияето си към своите кандидати царската дъщеря искала да каже, че за оправянето на човешкото зрение трябвало да извади очите на своите възлюбени, за да гледат през нейните очи. Това е факт: докато е в утробата на майка си, детето гледа през нейните очи – тогава родителите се разбират; щом се роди детето, между майката и бащата се явява спор – защо спорят? Защото децата гледат през четири очи.

Една българска пословица казва: „Очите му са отворени на четири“ – какво означава тая пословица? Човек може да има четири очи, когато краде и лъже, когато прави престъпления. За да не пострадат интересите на някого, казват му: „Трябва да гледаш с четири очи, да отваряш очите си на четири – само така човек не може да се излъже“.

„И да се облечете с новия човек.“ Всички хора – мъже и жени, майки и бащи, синове и дъщери, съдии и свещеници, познават стария човек, разбират добре неговия език и говор; сегашната култура в общи черти е израз на стария човек – той не е в състояние да разбере Христовото учение; за да Го разбере, той трябва да се роди изново, да стане нов човек, с нови разбирания. Според Павел новият човек трябва да притежава следните качества: да има Правда в сърцето си, Истина в ума си и светост като съединителна връзка между ума и сърцето – само при тези качества човек може да разбере Новото учение. Когато се гневи и обижда, в Правда, Истина и светост ли живее; когато лъже и завижда, в Правда, Истина и светост ли живее? Когато люби, обича и проявява милосърдие, човек живее в Правда, Истина и светост – всички положителни качества, всички добродетели се проявяват в Правда, Истина и светост.

„Да се облечете с новия човек“ – кой е новият човек? Христос. Сегашните християни говорят за Христа, но нямат връзка с Него, нямат връзка с новия човек в себе си; за да се облекат с новия човек, трябва да имат връзка с него – само така ще се създадат условия да дойде Христос у тях. Може да прекарате целия си живот в църква, в палене на кандила и свещи, в четене и тълкуване на Библията, но ако нямате връзка с новия човек, няма да се домогнете до Великата истина, за която душата ви копнее. И най-големият учен, и най-видният философ чувства нужда от близка душа, която да го обича, с която да споделя своите преживявания – радости и скърби. Как се свързват две души – като умове те не могат да се свържат, като сърца също не могат да се свържат; изобщо два ума не могат да се свържат, две сърца също не могат да се свържат. Обаче един ум и едно сърце, или едно сърце и един ум могат да се свържат – между ума и сърцето има връзки; ум с ум и сърце със сърце не се свързват, защото представляват еднообразие в живота и Природата. Съберете на едно място две-три жени, които лесно се афектират и живеят само с чувства, да видите колко скоро ще се скарат. Ако искате да създадете голямо зло в света, съберете няколко сърца на едно място; за да не става това, събирайте заедно един

ум и едно сърце или едно сърце и един ум. Значи като съединяват сърца с умове, вие създавате хармонията в света; изгубите ли връзката между ума и сърцето си, изгубвате и хармонията. Ако не разбирате Правдата, Истината и светостта, главните въпроси, които предстоят за разрешаване в живота ви, остават неразрешени; ако Правдата и Истината не образуват основа, върху която може да живеете, всичко е изгубено за вас.

Като ме слушате да говоря, мнозина се запитват: „Кой е тоя, който говори там?“. Кой съм не е важно, какъв съм – също не е важно; аз съм човекът, в сърцето на когото живее Правдата, в ума живее Истината, а светостта е съединителната връзка между тях – защо? Защото Божият закон е такъв и аз се подчинявам на тоя закон; аз живея и се радвам в изпълнението на великата Божия воля. Казвам и на вас: вие ще ме познаете, но кога – когато Правдата влезе във вашите сърца, Истината – във вашите умове, и светостта бъде съединителна връзка между тях; при сегашните условия няма да разберете кой съм и какъв съм – значи това, което е в мене, може да го разберете само тогава, когато то влезе и във вас.

И тъй, аз разрешавам въпроса принципно. Не мислете, че вие сте православни, евангелисти, католици, баптисти, теософи или окултисти – това са само красиви имена, с които се кичите. В сърцата на всички трябва да царува Правдата, в умовете им – Истината, а светостта да ги свързва; във всичко трябва да има една връзка, един подлог и едно казуемо – това наричам аз *Божествен подлог, Божествено казуемо и Божествена връзка в реалността на живота*. Ако работите ви не вървят добре, ако се чувствате нещастни и объркани, ще знаете, че това се дължи на отсъствието на Правдата, Истината и светостта във вас; когато Бог иска да оправи сърцата на хората, Той разрушава всичко, което им пречатства в живота. В Писанието се казва: „Да не кажеш една празна дума пред Ангела, който те ръководи, защото Бог ще разруши твоите дела“ – значи ако не уважаваш Ангела, който те ръководи, ще изгубиш всичко и ще се почувстваш крайно нещастен; ти си пренебрегнал Правдата, която е основа на истинското богатство и знание. Без Правда, Истина и светост човек непременно ще фалира. Ако се колебае и съмнявате в Истината и светостта, вие ще преживеете страшни страдания – това всеки ще опита и когато се натъкне на големи страдания, ще знае, че Правдата не е в сърцето му и Истината не е в ума му. За да се освободите от страданията, приложете Правдата и Истината

в живота си; не е достатъчно само да кажете, че вярвате в Господа и Го обичате – не може да обичате, докато Правдата не е в сърцето ви; не може да мислите, докато Истината не е в ума ви; не може да вършите свети дела, докато светостта не е съединителна връзка между ума и сърцето ви.

Христос казва: „Ако имате вяра колкото синапово зърно, ще кажете на тази планина да се премести и тя ще се премести“ – това се отнася до човека, в когото живее Правдата, Истината и светостта. Не си правете илюзии да мислите, че без тия добродетели ще постигнете нещо; без тях не може да постигнете целта, към която се стремите, без тях никакъв окултизъм не съществува. Питат ме: „Защо проповядваш?“ – за да покажа на хората, че без Правда, Истина и светост нищо не се постига; това е едно строго определено Учение, което почива на здрава основа, а не на въздуха. „Защо ни е нужна Правдата?“ – за урегулиране на енергиите на вашия стомах; щом стомахът ви е здрав, ще вършите работите си спокойно – ако си майка, ще имаш добри деца, ако си учител, ще имаш добри ученици. „Защо ми е Истината?“ – да имаш светъл ум, да разсъждаваш правилно. „Защо ми е светостта?“ – да калиш волята си, за да не се колебаеш в живота; на каквито мъчнотии и да се натъкваш, да ги преодоляваш. Ако не вярвате на думите ми, може да ги опитате.

Всяка религия, всяко учение, което изповядвате, трябва да бъде ясно, строго определено първо за самите вас. Християнството, което днес се проповядва и прилага, представлява цяла каша: православна каша, евангелска каша, съботянска каша, спиритическа и човешка каша – накъдето и да се обърнете, навсякъде виждате тая каша; за да се освободи от тая каша, всеки човек, всеки народ трябва да носи Правдата в сърцето си, Истината в ума си и светостта във волята си; всеки дом, всяко общество, всяка Църква, всяко училище трябва да носят Правдата в сърцата си, Истината в умовете си и светостта във волята си – само така ще дойде великата, истинската култура в света. Днес повечето хора бръмчат, а не говорят: едни казват, че има Бог, други Го отричат; едни Го търсят на Земята и като не Го намират, отричат Го; други Го търсят на Небето. Говорите за Небето, без да знаете къде е то, говорите за Земята, и нея не познавате – казвате, че това, което виждате над себе си, е Небе, а това, което тъпчете, е Земя; не е така.

Сегашните хора се намират в положението на един проповедник, на когото от страна на руския цар били дадени за

разрешаване три важни въпроса. Вместо проповедника, пред царя се явил един калутер, дегизиран като проповедника. Той отговорил добре на двата въпроса и като му задали третия въпрос, той казал: „Царю честити, аз зная какво мислиш в тоя момент: ти мислиш, че пред тебе стои проповедникът, на когото задаваш въпросите“.

Сега на вас казвам: вие още не знаете какво представлява Небето и какво – Земята; те не са само понятия, те представляват големи, велики държави – това, което виждате отвън, не е нито Небе, нито Земя. Ако погледнете на Небето и на Земята с очите на Правдата, Истината и светостта, вие ще имате друга представа, ново разбиране за тях, не както днес ги виждате; с новото разбиране за Небето и Земята вие ще разрешите всички кардинални въпроси, всички спорове, които възникват между вас.

Казвате: „Ние сме слушали много проповедници като тебе“; наистина, много проповедници сте слушали, мнозина са ви говорили за Правдата, Истината и светостта, но като мен никой не ви е говорил – покажете ми един проповедник от Англия, Америка или откъдето и да е, който да е говорил като мене. Направете сравнение между резултатите на всички учители, както и тия на Школата, която следвате, за да видите кои са по-добри. Защо проповядвам по тоя начин – защото не искам втори път да ми вадят очите; оня, на когото са вадени и двете очи, казва: „Втори път не се подлагам на такава операция“. Кога и как е станало това няма да кажа, сега аз изнасям едната половина на тази велика история, може би в друга беседа да изнеса втората половина; това е история, през която минава цялото човечество.

И тъй, ако умът ви страда, вложете в него Истината; ако сърцето ви страда, вложете в него Правдата; ако волята ви не е калена, вложете в нея светостта. Какво може да очаквате от човек, в когото няма Правда, Истина и светост? В такъв човек и Любовта не може да дойде – такава мома купува гюлово масло или теменужена есенция, напръсква се, за да обръща внимание на момъка, че като мине край нея и усети миризматата, той да каже: „Тази е моята възлюбена“. Не е тя, това е калутерът, който се явил пред руския цар вместо истинския проповедник – този, който разрешава въпросите, не е оня, на когото са дадени да ги реши. Ако Правдата влезе в сърцето ви, Истината в ума ви и светостта във волята ви, вие ще имате вътрешен аромат, по-приятен от тоя на цветята – този аромат,

това ухание е наречено *нюкс*; няма по-хубав нектар от нюкса, който Природата е създала. Следователно, когато Правдата, Истината и светостта се съединят в едно, човек излъчва от себе си този нектар и ако слепият се намаже с него, очите му ще се отворят, глухият ще прочуе и болният ще оздравее; този нектар е оня алхимически елемент, който алхимиците търсили с векове. Всеки сам може да прави опити в своята реторта, докато изработи този нюкс; бъдете смели в опитите си – много реторти може да счупите, но не се страхувайте и не очаквайте другите да открият този нектар; когато го изработите, вие ще бъдете най-щастливият човек – радостта ви ще бъде толкова голяма, че не бихте могли да я опишете. Главният елемент на този нектар е Любовта; отличително качество на Любовта е, че носи Живот в себе си.

„Облечете се в новия човек, създаден по образ Божий в правда, истина и светост.“ Когато хората се облекат в новия човек, храмът им ще се обнови и те ще престанат да се делят. Мнозина казват, че Духът ги е посетил, че имат Божието благословение, че Радост и Любов пълнят сърцата им, но виждам, че те се самоизлъгват, те са още сектанти – посетил ги е Духът, а правят разлика между хората, делят се на религиозни, православни и светски. Не всякога радостта е признак, че Духът ви е посетил; веселието, разположението също не са признак на посещението на Духа; разкаянието също не е признак за присъствието на Духа в човека. Да изплатиш дълга си, това още не показва, че си честен човек – може да имаш намерение да направиш нов дълг. Когато Правдата влезе в сърцата ви, Истината влезе в умовете ви и светостта във волята ви, само тогава може да кажете, че сте едно с Христа и че Духът ви е посетил; тогава каквото попросите в името Божие, ще ви се даде. Апостолите, които бяха първите Христови ученици, с молитва можаха да снемат оковите от краката на Петър и да го освободят от затвора. Казвате: „Едно време апостолите се молеха и молитвата им се чу – дойде Ангел и свали оковите от краката на Петър. Хайде и ние да се помолим!“; молите се, но молитвата ви не се чува. Ще кажете, че това е ставало само във времето на апостолите; и сега може да стане същото, но при условие Правдата да е в сърцата ви, Истината в умовете ви и светостта във волята ви – нямате ли тия добродетели, нищо не става и Бог не е с вас.

Казвате: „Като умрем, тогава ще ни се отворят очите, тогава ще придобием Правда, Истина и светост“. Не мислете,

че ако се държите за Църквата, ще придобиете всичко, каквото искате. Преди всичко това, което ви проповядвам, е съгласно с Бога, а дали е съгласно с Църквата, не е важно; Новото учение трябва да е абсолютно съгласно с Божиите закони, а не с Църквата и с вселенските събори – те трябва да бъдат в съгласие с Бога, а не Бог с тях. Всяко учение, което не е в съгласие с Божия закон, е от лукавия. Онези, които ме съдят, са свободни, но аз бих ги запитал носят ли те Правдата в сърцата си, Истината в умовете си и светостта във волята си – ако тия добродетели не са в тях, не могат да ме съдят. Някоя Църква щяла да ме съди: ако Правдата, Истината и светостта са в нея, нека ме съди; ако не са в нея, не може да ме съди. Някой народ щял да ме съди: ако Правдата, Истината и светостта живеят в него, може да ме съди; ако Правдата не е в сърцето му, Истината не е в ума му и светостта не е във волята му, няма право да ме съди. Аз приемам съдба, която произлиза от праведни, истинолюбиви и свети хора; може да ме съди и най-последният човек от Църквата или от народа, ако в него живеят Правдата, Истината и светостта; и цар да си, ако нямаш Правда, Истина и светост, не позволявам косъм от главата ми да вземеш – така трябва да гледате и вие на въпроса, ако искате да бъдете свободни граждани на Царството Божие. Ако и вие не живеете по Божия закон, все ще влезете в някое царство, но там ще стрижат вълната ви, ще взимат млякото ви, ще дерат кожата ви, а с вашите малки ще играят господарските деца.

Мнозина отлагат нещата под предлог, че има време за всичко – ако тази година не придобием Правдата и Истината, ще ги придобием след две, три или повече години. Като ви е пратил на Земята, Бог е написал на вратата, през която минавате: „Всеки, който слиза на Земята да се учи, трябва да вложи Правдата в сърцето си, Истината в ума си и светостта във волята си. Ако не направи това, няма право да мине през тази врата“. Аз съм чел този надпис. Ако не вярвате, идете сами да го прочетете; ако не вярвате, питайте светиите – и те ще потвърдят моите думи. Обаче има още една врата, през която минавате, на нея пише: „Не се занимавайте с Правдата, Истината и светостта, това е празна работа; и без тях се живее“. Сега вие сте объркали тия надписи и казвате: „Не може да се живее с Правда, Истина и светост; всеки не може да бъде правдив, да говори Истината и да живее в светостта“ – не е така, всеки може да бъде правдив, истинолюбив и свет. Това е съществено Учение, от прилагането на което зависи разрешаването

на всички важни въпроси в живота ви, не отлагайте нещата! Казваш на някого: „Първо ти стани правдив, истинолюбив и свет и аз ще вървя след тебе“; всеки ще работи за себе си, никой никого не може да спаси. Когато сатаната изкушаваше Христа, последният му отговори: „Махни се от Мене, ти, в когото отсъстват Правдата, Истината и светостта!“.

Сега, като ви наблюдавам, забелязвам, че се смущавате и казвате: „Чудно нещо, толкова години вече се подвизаваме като християни и не сме придобили още Правдата, Истината и светостта – какво сме правили тогава?“; както виждам, в сърцата ви е влязло само крачето на Правдата, в умовете ви – крачето на Истината и във волята ви – крачето на светостта. Това не е достатъчно, цялата Правда трябва да влезе в сърцата ви, цялата Истина в умовете ви и цялата светост във волята ви – това изисква великият Божи закон. Всички религиозни – православни и протестанти, пеят и очакват Христа отново да дойде на Земята. Евангелистите казват: „Ние печатаме Евангелието и го изпращаме по целия свят – чак в Япония и Китай сме го изпратили“. Христос пита:

– Какво прогласихте – с Правда в сърцата, с Истина в умовете и със светост във волята си? С пари ли проповядвахте?

– С пари, разбира се.

– Тогава идете малко настрани, ще ви имам предвид.

После ще дойдат православните при Христа и ще кажат:

– Господи, колко църкви направихме в Твое име, колко молитви четохме за Тебе, колко кандила палихме, колко еретици изгорихме!

Христос ще ги запита:

– Как направихте това, как проповядвахте – с пари или с Правда в сърцата, с Истина в умовете и със светост във волята?

– С пари проповядвахме.

Христос ще им каже:

– Стойте и вие малко настрани, ще ви имам предвид.

Всички хора ще застанат от лявата страна на Христа и ще чакат своя ред – това са хората, които са разбрали силата на парата и се покланят пред чудесата, които тя върши. Петко Р. Славейков възпява парата с думите: „Парице, парице, всесилна парице; с тебе в рая, без тебе в ада“, обаче Христос говори и ще говори другояче за парата. Кога ще дойде Христос на Земята? Когато Правдата влезе в сърцата ви, Истината – в умовете ви,

а светостта – във волята ви; не стане ли това, Христос никога няма да дойде на Земята. Много брошури се пишат, много сказки се държат все в полза на Правдата и Истината; всички защитават Истината, но нищо не постигат. Казват: „Прави са хората“; прави са те, но без Правда, истинолюбиви, но без Истина и свети без светост. И православни, и евангелисти говорят за Истината, но всички имат предвид своите интереси.

Апостол Павел казва: „Да се облечете в новия човек, създаден по образа Божи, в правда, истина и светост“; като знаят това, християните не трябва да си правят илюзии, да мислят, че лесно ще придобият Правдата, Истината и светостта – първо трябва да се преобразят, коренно да изменят живота си според Божествените закони. На Земята животът трябва да се приложи по земному, а в Божествения свят – по Божественому. Ако искате да приложите Христовото учение в живота си, да станете силни, търсете първо грешките си в себе си, в своето сърце, в своя ум и в своята воля – само така ще придобиете Правдата, Истината и светостта и ще влезете в новия живот. Той пресъздава, възражда всичко; новият живот ще възроди народите, общества, семействата, училищата, майките, бащите, свещениците, управниците. Кога ще дойде новият живот – когато Правдата, Истината и светостта се поставят като основа на тоя живот.

И тъй, когато ви питат в какво се заключава Новото учение, кажете: „Новото учение препоръчва на човека да се облече в новия човек, създаден по образа на Бога в Правда, Истина и светост“; ако ви питат къде са тия добродетели, отговорете: „Правдата трябва да влезе в сърцата ви, Истината – в умовете ви и светостта – в тялото, в силата, т.е. във волята ви“.

Сега мога да ви кажа три неща, от изпълнението на които зависи познаването на Христа. Който познае Христа, и Христос ще го познае. Аз не говоря за историческия Христос, който пострада на кръста, но за възкръсналия Христос – възкресението подразбира проява на Великата Божия Любов, без Любов никакво възкресение не съществува; ако Любовта не те озари, не можеш да възкръснеш. Стремете се да придобие трите елемента в себе си – Правда, Истина и светост; щом ги придобиете, Христос ще дойде във вас и тогава можете да кажете: „Аз и Христос едно сме“. Не дойде ли Христос във вас, може да Го обичате, да говорите за Него, без да имате никакъв резултат – обичате Го без Правда, мислите за Него без Истина, прегръщате Го без светост; това е само външно

отношение към Христа. Ние се нуждаем от сърца, пълни с Любов, от умове, чиято мисъл е огрята от Истината, и от воля, която прегръща със светост. Където е светостта, там и милувката, и целувката, и прегръдката са свети; целунеш ли без светост, ще причиниш страдание.

Един негър си позволил да целуне в тъмнината една американка. Понеже гласът му бил мек, приятен, в първия момент тя понесла спокойно целувката; обаче като дошли до един фенер, тя видяла, че е негър, и веднага го предала на властта. За тая целувка му наложили голяма глоба. Казвам: тая целувка била дадена без Правда, без Истина и без светост. Ще кажете, че като говоря за целувки и милувки, развалям младите; пак повтарям: всяка целувка, в която няма Правда, Истина и светост, е престъпление, а целувка и прегръдка, пълни с Правда, Истина и светост, дават живот и сила на човека. Две хиляди години се изминаха от времето на Христа, но и до днес още хората не са Го намерили – защо? Липсва им Правда, Истина и светост. Докато нямате тези елементи в себе си, всеки ще ви лъже, всеки ще се препоръчва за Христос, но опитайте се да не изгълните думата на тоя самозван Христос, да видите как ще постъпи с вас; той носи табела, че работи в името на Христа, но събира благата за себе си – яде и пие за Христа, печели за Христа, а всичко събира за себе си.

Ако търсите истински проповедници на Христа, ще ги намерите извън Църквата, извън обществото. Всеки човек, който проповядва Истината и Любовта, ще го нарекат смахнат, заваян, неуравновесен, луд; и наистина, няма по-лош човек от оня, в сърцето на когото живее Правдата, в ума – Истината, а във волята – светостта; каквото нещастие стане в света – глад, епидемия, земетресение, все той е виновен. Къде е тогава Истината – ако питате православните, ще кажат, че Истината е в Православната църква; евангелистите ще кажат, че Истината е в Евангелската църква. Питам: ако е така, защо православните и евангелистите не са прогледали досега; ако майката и бащата са свети хора, как са родили престъпници, това е несъвместимо – вълчицата ражда вълче, овцата ражда агне, подобното подобно ражда; това е природен закон, в който няма никакво изключение. Ще кажете, че родителите са добри, а детето излязло лошо, метнало се на дядо си; не, жено, признай си истината – че когато си заченала това дете, Правдата не е била в сърцето ти, Истината не е била в ума ти, а светостта не е била във волята ти; и бащата трябва да си при-

знае истината. Ето защо момъкът и момата преди да родят, трябва да вложат Правдата, Истината и светостта в себе си – само така ще родят добри деца и в дома им ще цари радост и веселие. Момък и мома, в сърцата на които живее Правдата, в умовете им – Истината и във волята им – светостта, могат да се женят; няма ли тия три елемента в тях, не могат да се женят. В който дом цари Правда, Истина и светост, там се чува песен и музика, там владее радост и веселие.

И тъй, като е дошъл на Земята, човек трябва да направи три връзки: земни, т.е. човешки – с хората; духовни връзки – с Ангелите, и Божествени – със Същества от Божествения свят. Следователно каквото съчетание прави човек, в него трябва да участват и трите връзки. Който живее само за Земята, има една връзка; скъса ли се тази връзка, животът му се свършва. Когато Любовта слиза на Земята, прави три връзки: на физическия, на Духовния и на Божествения свят; не направи ли тия три връзки, тя напуска Земята – такава Любов не е трайна. Когато Любовта между двама души се съчетава с Правдата, Истината и светостта, Бог дава своето благословение. Където присъстват трите елемента, там всяка работа се свършва успешно; където присъстват трите елемента, там е великата Мъдрост, необятната светлина, за която копнеят душите. Три неща се искат от човека: да живеят в него Правдата, Истината и светостта; да каже в себе си: „Аз и Христос едно сме“; и най-последно, да знае, че Христос е дошъл в него, направил е жилище и ще му се изяви. Тогава ако Правдата пребъдва в тебе, и ти ще пребъдваш в нея; ако Истината пребъдва в тебе, и ти ще пребъдваш в нея; ако светостта пребъдва в тебе, и ти ще пребъдваш в нея – само така Отец ще дойде във вас, ще направи жилище и ще ви се изяви.

Да се облечете в новия човек, създадения по образа на Бога, в правда и светост на Истината!

26 юни 1921 г., София

ПОЗДРАВЪТ НА ЛЮБОВТА

А на влязване в дома, поздравявайте го!

От Матей 10:12

Сегашните религиозни и духовни хора се намират пред опасността да мислят, че знаят всичко и че са разрешили всички въпроси – всеки казва: „Аз зная“; все знаете, но светът още не е оправен. Ако ученикът казва, че разбира математика, а не може да реши най-простата задача, какво е неговото разбиране; ако някой казва, че знае един език, а не може да напише едно обикновено писмо, какво е това знание? Да знаеш нещо както трябва значи да изпълниш това, което знаеш – истински цигулар е оня, който изпълнява добре това, което свири; който чуе как той свири, казва: „Добре свири тоя цигулар“. Казваш: „Аз разбирам музиката“ – разбираш, но не можеш да свириш, малко хора могат да свирят; колко музиканти има сега в света – около десетина. Мнозина свирят, всички искат да минат за музиканти, но идеалът на всички са изключителните музиканти. Същият закон се отнася и към духовния живот – много хора минават за духовни, но малко са истински духовните. Животът е велика музика – да живееш, това значи да свириш по всички правила на Божественото изкуство. Ако си нетърпелив, лъкът трепери и тоновете не излизат както трябва; щом се съмняваш, губиш паметта си и ако си търговец, ще фалираш; ученик, който се съмнява в това, което учителят преподава, губи връзката между мислите си и не може да отговаря – такъв ученик свършва с единица.

Сега ние се спираме на външната страна на живота и се запитваме какво представлява нещастieto – то определя ъгъла на отклоняването ни от Бога: колкото по-голямо е нещастieto на човека, толкова по-голямо е отклоняването му от правия път; колкото по-голяма е радостта, толкова и приближаването ни към Бога е по-голямо. Кажете ли някой, че е нещастен, аз подразбирам, че той се е отклонил наляво. Нещастieto се определя по градусите на ъгъла, под който е станало отклоняването: тоя ъгъл може да бъде от един градус нагоре до пълен ъгъл, равен на триста и шейсет градуса. Нещастният мисли за нещастieto си, аз – за ъгъла на неговото отклоняване; по тоя ъгъл аз мога да определя след колко дена неговото нещастие ще се намали, докато напълно изчезне – след това той ще влезе в неутралната зона, т. е. ще стъпи на правата линия, която оп-

ределя посоката на неговия живот. Дойдеш ли до правия ъгъл, ти ще се движиш правилно, тогава радостта ти ще започне да се увеличава. „Искам да бъда радостен“ – щом искаш да се радваш, върви надясно; „Не искам да страдам“ – направи завой, влез надясно; „Искам да бъда учен“ – учи се, не преживявай това, което си възприел, но го обработвай.

Христос казва на учениците си: „На влязване в дома, поздравявайте го“. Колко ученици имал Христос – дванадесет. Казваш: „Да бях и аз един от учениците на Христа – щях да бъда или Матей, или Лука, или Марко, или Йоан и светът щеше да ме познава, името ми щеше да бъде известно на всички“; да, но можеше да бъдеш и Юда. Тогава имаше един Юда, а сега има милиони – щом се е увеличил броят на другите ученици, с тях заедно се е увеличил броят и на Юда. Изчислете с какъв процент се увеличил броят на другите ученици, за да намерите пропорционално на него и броя на увеличилите се Юда. Днес има петстотин милиона християни; разделете числото на дванайсет, да видите по колко милиона християни се падат на всеки ученик. – „На всеки ученик се падат по четиридесет милиона християни.“ Значи в сегашния християнски свят има четиридесет милиона предатели. Защо е така – на тоя въпрос вие сами ще си отговорите. Някой напуснал жена си, а ти питаш защо я напуснал; така, напуснал я, въпросът е свършен – свършен факт. „Защо е така?“ – така е, нищо повече; който е напуснал жена си, той трябва сам да си отговори защо е постъпил така. Това не е дълбок философски въпрос – мъжът изпъдил жена си, защото друга се е наместила на нейното място. „Защо жената е изпъдила мъжа си?“ – защото друг се е наместил на неговото място, ето цялата философия. Следователно, ако жена напуска мъжа си, друг мъж се е вмъкнал; ако мъж напуска жена си, друга жена се е вмъкнала в техния дом. Значи една жена може да развали щастието на двама мъже, един мъж може да развали щастието на две жени, обаче една жена не може да развали щастието на две жени, нито един мъж може да развали щастието на двама мъже.

Христос казва: „И в който град или село влезете, изпитайте кой е в него достоен и там оставете своя мир. А на влязване в дома, поздравявайте го“. И тъй, когато срещнете някой и не ви поздравява, това показва, че той не е от вашите; ако и ти не го поздравяваш, не си от неговите – въпросът е ясен и определен.

Сега аз искам да обърна вниманието ви към положителната страна на вашия живот. Не се изисква от всички да

извършат едно и също нещо, нито да имат едни и същи знания и добродетели; всяка добродетел има трийсет и пет милиона форми, а всяка форма, съчетана една с друга, образува нови форми – да изучиш една добродетел и да я приложиш, това е голямо изкуство. Някой казва: „Аз познавам Любовта“ – това е много казано, Любовта има трийсет и пет милиона форми. Ако броиш само, за колко време ще преброиш до трийсет и пет милиона – при умерено броене за една минута ще преброиш до шейсет, за един час ще преброиш до три хиляди и шестстотин. Колко ще преброиш, ако всеки ден броиш по дванайсет часа? Направете изчисление, да видите колко време ще ви отнеме само броенето; може да си представите тогава колко време ще ви отнеме, докато изучите всичките трийсет и пет милиона форми на Любовта. Лесно е да се каже, че познаваш известна добродетел – ако броиш само формите ѝ, много време е нужно. Какво придобиваш, ако изучаваш формите на една добродетел? За изброяване на формите на Любовта са нужни осемстотин и десет денонощия, но понеже се брои само по дванайсет часа на ден, числото осемстотин и десет се удвоява – значи нужни са за това броене цели пет години; ако се брои дневно по шест часа, нужни са десет години.

И тъй, от вас се иска да разбирате същината на Живота – това се постига чрез специални методи, в които е скрит истинският Живот. Детето не може да прескочи детството си и изведнъж да стане юноша; юношата не може да стане изведнъж възрастен и възрастният не може изведнъж да стане стар – последователност е нужна; този закон на последователност съществува във всички области на Живота. Ето защо, за да разберете една велика истина, трябва да сте развили съответни чувства и способности в себе си; също така трябва да имате и съответни органи, чрез които да възприемате и предавате онова, което придобиете и което сте придобили – това са първите стъпки към Окултната школа. За да развие своите чувства и способности, своите органи за възприемане и предаване, ученикът трябва да стои далеч от всички мисли и чувства, които го спъват – това са страхът, гневът, злобата, омразата и др. Който мрази, той сам спъва развитието си; който прави зло на другите, прави зло на себе си; като говорите за морал, преди всичко трябва да го приложите към себе си. „Защо е нужно да живеем добре?“ – за да развивате правилно своите чувства и мисли, както и органите на своята душа; който не живее добре, той се деформира. Като знаете това, не се чудете защо идат страданията; ако питаш

защо страдаш, казвам: страдаш, защото си се отклонил, взел са посока наляво – дал си място на отрицателните качества в себе си. При неразбраните страдания човек постепенно деградира.

Христос казва: „На влязване в дома, поздравявайте го“. Всеки човек е дом, който трябва да поздравявате; ако приеме поздрава ви, оставете му своя Мир; ако той ви поздрави и приемете поздрава му, ще получите неговия Мир – това значи да дойде Мирът Божи върху вас и Синът на Бога да ви посети. Където е Мирът, там е Христос; където няма Мир, Христос е далеч от вас.

„На влязване в дома, поздравявайте го“ – кого да поздравявате? Господа, който живее във вашия дом. Следователно, щом срещнете човек, в дома на когото живее Бог, ще го поздравявате. Когато синът влезе в дома на баща си, непременно трябва да го поздрави; ако синът не поздрави баща си, ако и дъщерята не го поздрави, нито синът е син, нито дъщерята е дъщеря.

Как се поздравяват хората – българите се поздравяват с *добър ден*. Какво представлява Доброто, т.е. Добродетелта? Плод на Любовта. Казано е: „В който дом влезете, ще го поздравите“ – с какво? С плода на Любовта. Лесно е да поздравиш човека с думите *добър ден* и той да ти отговори *дал ти Бог добро*, без да е денят *добър* и без да имате някакво добро – знаете ли на какво прилича това? Американските студенти празнуват един път в годината благодарствен ден – Празник на благодарността; тогава се колят, както у нас за Коледа, пуйки, гъски, прасета и всички разполагат широко, ядат и пият. Тоя ден хората са много щедри, раздават наляво-надясно бонове с различна стойност; всеки студент има на разположение много бонове и само ги подписва и праща където иска, обаче тия бонове имат стойността на сегашните руски рубли – всички бонове ще продадеш и едва ще изкараш един лев. Христовото учение забранява да се борави с тия бонове – защо? Защото днес те нямат никаква стойност – фалшиви са.

И тъй, кажеш ли на човека *добър ден*, трябва да преживееш тоя ден; ако ти отговори *дал ти Бог добро*, и той трябва да преживее Доброто – така трябва да се поздравяват. Сега ние се поздравяваме с формулата: „Няма Любов като Божията Любов“; отговарят ви: „Само Божията Любов е Любов“. Това е най-простата формула, която съм ви дал, но вие вече сте я изцапали – някои се поздравяват небрежно и бързо произнасят формулата; който отговаря на поздрава, казва накратко: „Само...“, без да довърши формулата. Ако

искаш да кажеш нещо или да поздравиш човека, ще го направиш с разположение и Любов: ще се вгълбиш в себе си и тогава ще произнесеш формулата – тогава е добре и за тебе, и за оня, когото поздравяваш; ще кажеш тихо: „Няма Любов като Божията Любов“. Това е математическа величина, която трябва да се превърне в положителна.

Сега да разгледаме буквата *X*, с която пишем думата *Христос*: ако махнем долната лява чертичка, ще получим знака *y*; ако махнем горната дясна чертичка, ще остане знакът *h* – буква, която влиза в началната сричка *Ch*, с която пишат думата *Христос* на английски. Буквата *C* означава Луната, която постоянно се пълни и празни; буквата *h* означава същество, изправено с главата нагоре; буквата *X* означава колело, което се върти и нагоре, и надолу – тая буква е образувана от две *y* – едното нагоре, другото надолу: $x = y + h$. Значи буквата *X* означава човек, който се обръща с главата и надолу, и нагоре: когато греши, той се обръща с главата надолу; когато не греши, изправя главата си нагоре. Като греши, човек петни Христа; като не греши, Христос влиза в него, за да го очисти – тогава той изговаря съзнателно формулата: *Няма Любов като Божията Любов*. Ако заличим лявата половина на буквата *H*, ще получим буквата *Ч*, която означава отворен, цъфнал цвят – с тази буква започват много думи: *чаша*, *час*, *чело*. Изкуство е да знаеш коя част от буквите да отнемаш, за да превърнеш една енергия в друга, т.е. едно състояние в друго. Яденето е също процес на превръщане – да превърнеш нисшето състояние на живата енергия във висше; с други думи казано, яденето е процес, при който живата потенциална енергия в Природата казва на човека: „Ти ще ме приемеш в себе си като проводник и ще ме повдигнеш в по-висок свят. Докато стане това, ти ще работиш дълго време върху мене и щом ме обработиш, ще придобиеш здраве – така ще се ползваме ти от мен и аз от теб“. Казвам: като превърнеш тази енергия в първа степен, ще получиш първия дар – здравето; като я превърнеш във втора степен, ще получиш втория дар – щастieto; като я превърнеш в трета степен, ще получиш третия дар – блаженството.

Сега като ученици започнете да превръщате нисшите енергии във висши. Не питайте кой къде е достигнал, какво е казал или какво знае. Не е достатъчно само да ядеш, но да превръщаш нисшата енергия във висша; като ядеш, ще трансформираш енергията правилно, в тебе ще се явят дълбоки чувства, светли мисли и стремеж към прилагане – това е плодът, който определя степента на твоята любов. От проявата на

Любовта съдят за своята работа – така Бог изпитва сърцата ви, така Той проверява как сте превърнали нисшата енергия във висша; Той ще влезе в градината ви, ще погледне дърветата и от плодовете им ще си направи заключение за вас – щом Бог те посети, първата Му работа е да прегледа какво сте посадили в градината си, колко плодове имате и какво е качеството на тия плодове; Той знае какво сте работили и какво ще получите.

Често учениците, като решават задачите си, прибегват към известна хитрост: ако не могат да решат някои задачи, те ги преписват готово решени, слагат ги под ръкава си и като им потрѣбва, поглеждат към ръкава и преписват; ако не е забелязал това, учителят пише хубава бележка, шесторка – тая шесторка се дължи на листчето под ръкава. Ако ви дам днес една задача, как ще я решите: някой ще потърси специална книга в библиотеката си, за да види какво говорят авторите за нея; друг ще погледне към ръкава си, за да види дали няма листче, на което е написал решението на задачата; най-после, ако не можете да я решите, казвате: „Тая задача не се отнася за Любовта – не може да се реши“. Много просто – ти не си я опитал, още нищо не си направил. Когато учителят е преподавал, говорил е с часове как се решават задачите; сега и ти ще седнеш на мястото си, ще мислиш час, два, три, ще се измъчиш малко, но ще решиш задачата. Бог благославя всеки, който се мъчи и труди; който очаква наготово, да преписва от листчета в ръкавите, и тях изгубва. Днес жените носят тесни ръкави, за да не крият листчета в тях. Широките ръкави означават щедрост – Бог казва: „Щом ръкавите са широки, трябва да бъдеш щедър, да даваш; ако не си щедър, ще носиш тесни ръкави“.

„На влизване в дома, поздравявайте го“ – защо трябва да се поздравяваме? Поздравът е необходимост за всички добри хора. Ако Слънцето не ни поздравяваше всяка сутрин, животът щеше да бъде в застои; когато облаците скриват Слънцето, ние сме тъжни, чувстваме нужда от неговия поздрав – всяка душа има нужда от поздрава на Слънцето, от енергията на неговите лъчи. Поздравът се изказва не само с думи, но и с нежни чувства и с мил поглед. Който не разбира значението на поздрава, казва: „Аз не искам да поздравявам тоя човек, достойнството не ми позволява“; ти не го поздравяваш, но и той няма да те поздрави. Впоследствие всички достойни хора се впрягат на работа. Така постъпват и учителите с мързеливите ученици – като не искат да учат, учителите им пишат слаби бележки и така ги заставят да учат. Щом си ученик на Божествената шко-

ла, няма да гледаш в ръкава си, но ще седнеш и ще работиш, сам ще решаваш задачите си; ще имаш широки ръкави, т. е. ще бъдеш щедър, но ще работиш. Ти се ползваш само от твоите задачи; че другите решават задачите си, това не може да те ползва – съзнателният ученик сам решава задачите си.

Мнозина влизат в Школата, но всички не са ученици: едни от тях са оглашени, други са слушатели, трети – вярващи, а някои – ученици. „Как ще позная дали съм ученик?“ – по правилното решаване на задачите: който решава задачите си правилно, той е ученик; ако не може да ги решава, той е вярващ, слушател или оглашен. Освен това по задачите, които решавате, ще познаете в кой клас сте: ако работите само с аритметичните действия, вие сте най-много в трети клас; ако решавате алгебрични задачи, вие сте ученик в гимназията и по материала на гимназията може да се познае в кой клас сте. Същото е и в Духовния свят – по задачите, които решавате, може да се определи класа, до който сте стигнали. Да бъдеш добродетелен, това е велика наука, тя осмисля живота. Когато виден цигулар свири на сцената, публиката се възхищава от него и му ръкопляска, а колко години е учил той, докато усвои това изкуство; колко години са нужни на ученика, докато стане умен – да познава формата на нещата, тяхното съдържание и смисъл!

И тъй, ще се поздравявате с новата формула – като срещнеш брата си, ще му кажеш: „Няма Любов като Божията Любов“; той ще ти отговори: „Само Божията Любов е Любов“. Кога се произнася тази формула – когато се разочароваш в човешката любов; като се натъкваш на големи страдания и се разочароваш от всичко човешко, казваш на приятеля си: „Няма Любов като Божията Любов“ и той отговаря: „Наистина, няма друга Любов, освен Божията. Само Божията Любов е Любов“. Ако произнесеш тази формула съзнателно, болният ще оздравее, нещастният ще стане щастлив. Поздравиш ли някого с тази формула и той започне да философства, ще знаеш, че той не е на прав път; на оня, който философства, казвам: ела и виж! Ако един човек ти е направил деветдесет и девет услуги, а ти не си му благодарил нито с един нежен поглед, не си достоен да се наречеш негов приятел; ако на стотния път не си готов да благодариш, ще те изгъдят от училището на живота – последната услуга решава съдбата ти завинаги. Страшно е положението на ученик, изгъден от Божественото училище и нека не се чуди, ако в следното прераждане се роди физически сакат или умствено недоразвит. И ако питаш защо си

нещастен, казвам: ти си нещастен, защото не си поздравявал брата или приятеля си в името на Божията Любов.

Казвам: ако Божията Любов хлопа на вратата ти, а ти се правиш, че не чуваш, Невидимият свят ще те накаже справедливо; ако отговориш на нейното хлопане, ще влезеш във връзка с Напредналите същества от Висшите светове и ще кажеш: „Аз виждам сега това, което по-рано не виждах“ – виждането ще ти причини радост на душата.

Сега аз ви говоря за поздрава на Любовта, понеже сте призвани да изпълните всичко с Любов. Ако не изпълните задълженията си с Любов, не сте нито приятел, нито ученик – ученикът на Любовта трябва да се проникне от Великата любов, да учи с Любов; сърцето му трябва да е запалено от Любовта – ако няма Любов в сърцето си, той не се приема в Школата; където ходи, каквото прави, той трябва да знае, че няма Любов като Божията Любов – каже ли веднъж така, въпросът е свършен. Ако питате защо не ви откривам тайните на Природата, казвам: не ви ги откривам, защото нямате Любов в сърцата си; ако имате Любов, щях да ви открия много работи. Ако ви направя деветдесет и девет добрини, а само една пакост, вие ще ритнете всичко, което съм направил за вас, и ще се откажете от Бога; днес повечето хора са такива – какво може да им се открие? Каквото и да им се открие, не може да ги ползва – те ще станат по-лоши, но не и по-добри, затова българите казват: „На бодлива крава Бог рога не дава“. Аз говоря принципно, без да имам някого предвид – в принципите няма никакво лицеприятие; казано е в Писанието: „Бог гледа на сърце, а не на лице“ – Бог постъпва с вас според вашите мисли и чувства, според това, което занимава ума и сърцето ви.

Апостол Павел казва: „Аз насадих, Аполос²¹ напои, а Бог възрасти“; помнете: Бог възраства нещата, човек не може да възрасти във вас това, което Великият Божи Дух е в сила да възрасти. За да дойде Духът у вас, трябва да сте насадили нещо. Вие мислите, че и без Учител може да влезете в Царството Божие, но се лъжете – без Учител никой не може да влезе в Царството Божие: колкото детето може да се роди без майка, толкова и вие може да се просветите без Учител. Казвах: „Аз зная всичко“; ти си храненик, който живее далеч от Царството Божие – първо трябва да намериш майка си и баща си, докато не ги намериш и познаеш, аз имам особено мнение за тебе: ти си риба, а не човек – рибата не познава майка си и баща си. Най-големите страдания, които съществуват на Земята, са във

водата, между рибите: те се ядат едни други, там няма никакъв покой – всички се гонят и самоизяждат.

Сега Христос се обръща към вас и ви говори за поздрав на Любовта. Малко ще придобиете тази година, но с Любов. Ако речете да се извинявате, да изнасяте ред причини за неуспеха си, ще знаете, че не се приемат никакви извинения; ние не взимаме никакви задължения, не приемаме и никакви извинения. Питам можеш ли да направиш нещо от Любов – „Мога“; поможеш, стой на думата си: целият свят да въстане против тебе, направи това, което си обещал! Ако си страхлив, не обещавай; мисли какво можеш да направиш и тогава обещавай. Мнозина не предприемат нищо, не мислят могат ли да направят нещо от Любов, или не могат – още много ще мислят. Който предприеме нещо в името на Любовта, ще види, че в Любовта няма нищо невъзможно; невъзможното е в човешкия ум, който не се подчинява на Божия закон. Ако вашият Учител ви е дал всички упътвания, а Баща ви – всички условия, може ли да съществуваш нещо невъзможно за вас, може ли при тия условия да не се учите? Ако сте лишени от условия, оправдани сте; ако не сте лишени, как ще се оправдаете? Работете по Любов и по свобода.

Каква е задачата ви днес – прилагане на Божествената хармония. На български думата *хармония* се пише с буквата Х – кръст, значи кръстът означава хармония. Ще кажете, че хармонията е опасно нещо; за ония, които не го разбират, кръстът е тежък, но за ония, които го разбират, той представлява закон на хармонията. Божественият живот е абсолютно хармоничен, той изключва всякаква дисхармония; ето защо, когато се говори за Небето, разбираме място на абсолютна хармония.

„На влязване в дома, поздравявайте го“ – кого да поздравявате? Бога. Казано е в Писанието, че Бог не живее само на Небето, но и в сърцата на смирените, на нищите духом; следователно, когато срещнеш един смирен, нищ духом, поздравя го – чрез него ти поздравяваш Господа, който живее в душата му. Някой християнин, като срещне нищ духом, казва: „Не искам да поздравя тоя човек, не ме интересува“ – ще се интересуваш от него, защото великият Божи Дух живее в сърцето му! Като влезеш в дома му, ще го поздравяваш; Този, който живее в неговия дом, ще ти отговори и ще те приеме.

Сега и аз ви съветвам да се поздравявате, за да не обидите Господа, който живее в сърцата и душите ви; обидите ли Господа, никакво извинение не може да ви спаси – казано е в Писанието: „Който огорчи Духа, няма да му се прости нито в

този, нито в бъдещия живот“; пазете се да не огорчите Духа, който живее в сърцата на смирените и кротки хора, за Духа е казано, че е Огън всепояждащ. Не отваряй лицето си от сиромаша! – „Той има карма.“ Знаеш ли каква е неговата карма? Има случаи, когато някой човек носи кармата на другото, която е вече назряла – той не е на Земята, но трябва да я плати; неговият приятел, който живее на Земята, поема кармата му и си казва: „Такава е Божията воля; добър е Господ, аз ще понеса кармата на своя приятел с радост и Любов“. Казвам: тоя човек е външно беден, вътрешно богат.

Днес от вас се изисква повече почитание. Българите, изобщо, са груби; и между вас има нежни, внимателни, обаче повечето са груби – казвам ви една истина. Всеки търси своето право, но дойде ли до задължение, никакъв го няма; всеки се стреми към първите места, но дойде ли до задълженията на първите места, отлага изпълнението им. Първото място е за оня, който е готов да се жертва от Любов; второто място е за оня, който има Вяра и упование в Бога; третото място е за оня, който има Надежда – той е всякога радостен. Тогава ако дойде в дома ми човек с Надежда и радост, ще го поставя на трето място; ако дойде някой с Вяра и упование, ще го поставя на второ място; ако дойде някой с готовност да се жертва, ще го поставя на първо място. Питаш: „Защо не ми даде първото място?“ – не си готов да се жертваш; „Защо не ми даде второто място?“ – нямаш Вяра и упование; „Защо не ми даде третото място?“ – нямаш Надежда, не си радостен. Желая и вие да постъпвате като мене, да поставяте всеки на мястото му. Бъдете нежни, деликатни едни към други, защото Божествените мисли и чувства растат само при взаимно почитание и уважение, при добра обхода между вас. Ако се гневиш постоянно и огорчаваш Духа в себе си, какъв ученик ще бъдеш? „Аз зная какво правя“ – нищо не знаеш; знаеш ли защо някой върши престъпления, знаеш ли защо прави добрини – не знаеш. Скрита е тайната на Живота.

Сега, аз не искам да ви съдя; ако съдя вас, и себе си осъждам. Аз констатирам фактите, както са в действителност – по резултатите в Невидимия свят съдя за същността на нещата. Някога, като седя и размишлявам, усещам, че нещо ме жегне – една стрела дойде до мене; търся причината и я намирам: един от моите ученици е направил нещо, което причинява болка, и аз възприемам болката като стрела; след малко дойде друга

стрела – сега една от ученичките ми е направила някаква пакост; аз взимам малко слюнka от устата си, намазвам раната и болката минава. Така знаят – така постъпват. След това тия ученици идват при мене, искат първи места; не, това вече няма да се повтори, цели двацет и две години правих опити, но от тази година за никого никакви изключения, няма да се мръдна от мястото си нито на една стотиционна част от милиметъра. Ако не сте готови да изпълните закона на Любовта, ще знаете, че нямам нищо общо с вас; друг път няма да се занимавам с вас – и да искам да ви срещна, не мога, други ще се занимават с вас. Законът на Любовта е строг и взискателен. Ако го изпълните, добре ще бъде за вас; ако не го изпълните, аз ще вървя по моя път – наядсно, а вие ще си останете наляво и тогава колкото повече време минава, толкова повече пътят се отклонява; аз ще поема нагоре, а вие ще останете долу и след хиляди години пак ще се срещнем, но при други условия.

Сега, като ученици от вас се иска малко, микроскопично усилие, за да направите едно малко Добро – то може да ви отнеме една минута или секунда, но от него ще зависи вашето бъдеще; ако не употребите поне една минута през деня за едно Добро, направено от Любов, това показва, че не можете да приложите закона на Любовта. Това не значи да правите свръхусилия. Казвам, че законът на Любовта е строг: колкото по-високо място заемаш, толкова повече се иска от тебе; колкото повече знания имаш, толкова по-голяма отговорност носиш. От всеки човек се искат три неща: първо, да възлюбиш Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила; второ, да възлюбиш ближния си като себе си; трето, да възлюбиш врага си. Ближният – това е твоята дъщеря, врагът – твойт син; синът и дъщерята представляват материалната страна на живота.

И тъй, започнете с Любовта: Любов към своята душа, т. е. към ближния си, и най-после – към своя враг. – „Как мога да възлюбя врага си?“ Като възлюбиш първо Господа, после ближния си, най-после ще възлюбиш врага си – който е изпълнил първите два закона, лесно ще изпълни третия. Всички, мъже и жени, ще се стремят да проявяват един към друг взаимно почитание и уважение; и да не обичате някого, ще гледате да намерите в него поне една добра черта и за тази черта ще го обичате – само така ще развитее Любовта в себе си, само така ще проявите Христовото учение, само така Христос ще влезе в сърцето ви и ще ви открие това, за което

душата ви копнее, така ще се наредят работите ви; няма да станете изведнъж богати, но ще придобиете условия за щастлив живот. За това се иска силна и непоколебима воля – каквото кажеш, да го направиш; това значи да бъдеш готов на всякаква жертва за Христа – при каквито мъчности и изпитания да се намираш, да не се разколебаваш.

Един наш брат разправяше своя опитност. През време на войната го взели войник и го накарали да носи пушка. Той казал:

– Не мога да нося пушка.

– Защо?

– Не искам да си служа с нея.

За непослушание го биели всеки ден; цели три години го наказвали с бой, но той издържал. По едно време си казал: „Ако тази работа продължи още, не ще мога да издържа“; скоро след това свършила войната и го освободили. Запитали го:

– Защо не искаш да носиш пушка и да се биеш?

– Преди да ме мобилизират в армията, Бог ме мобилизира за свой войник. Аз служа вече на Господа, не мога да нося две пушки.

– Къде е твоята пушка?

– Ще я видите, когато хвърлите вашата пушка; докато носите пушка на рамото си, не може да видите моята пушка.

Според мен тоя брат отговорил добре на зададените въпроси.

Сега и на вас казвам: докато сте мобилизирани от Господа, ще изпълнявате закона на Божествения мир – само така ще видите, че Бог е верен във всичките си пътища. Аз искам тази година софиянци да дадат пример на почит и на Любов помежду си, искам от София да излезе нещо добро. „Как мислите, може ли да се очаква от софиянци нещо добро?“ – може, разбира се. Ще кажете: „Бог да ни помага!“ – ето, Любовта хлопа на вратата ви, приемоте я, тя ще нареди всичките ви работи. „Бог да ни просвещава!“ – ето, и Вярата хлопа на вратата ви, отворете ѝ да влезе. Любовта хлопа на сърцето, Вярата хлопа на ума, а Надеждата – на волята; отворете и трите врати, за да приемоте тия гостенки, само така ще се разрешат всички въпроси по магичен начин, както Мойсей със своя жезъл – той вдигна жезъла си и в името на Вярата, Надеждата и Любовта раздели Червено море и отвори път, за да минат през него. В името на Любовта всичко е възможно. Вие се въодушевявате, искате като Мойсей да вдигнете тоягата си; отворете вратите на сърцето, на ума и на волята

си, за да постигнете всичко, което желаете – ако не отворите тия врати, нищо не може да се постигне.

Питам трябва ли да изпаднете в положението на оня, който казал, че в името на Господа може да лекува хроми и слепи – той казал на един хром: „В името на Любовта, стани!“, хромият се помъчил, но не могъл да стане. Ония, които наблюдавали опита, разбрали, че имат работа с лъжец, и го набили добре; като го питали защо го били, той отговарял: „Неблагодарни хора, не признават, че пред себе си имат учен човек“. Не е така – когато искаш да помогнеш на хромия, вратите на твоето сърце, на твоя ум и на твоя дух трябва да бъдат отворени; тогава кажи: „Братко, в името на Господа, в името на Великия Божи Дух, стани, за да се прослави Неговото име“. Всеки може да направи тоя опит, но първо да провери дали вратите на неговото сърце, на неговия ум и на неговия дух са отворени.

Сега, не мислете, че искам да ви критикувам – не виждам и грешките ви, но виждам резултата на вашия живот и казвам: бъдете внимателни, за да не страдате! Ако поставите някъде бомби, първо вие ще ги опитате – един ден те ще експлодират и ще ви причинят големи нещастия. Един селянин от Казанлъшко турил капан в гората, за да хване една мечка; обаче на сутринта видял, че вместо мечката в капана се хванало неговото магаре.

„На влязване в дома, поздравявайте го“ – с какво? С Вяра, Надежда и Любов. Кажете: „Няма Любов като Божията Любов“ – само Божията Любов се е проявявала през всички векове, само тя е безконечна; всички други форми на Любовта са конечни, в тях Бог се е ограничил – защо? За да се изяви – всяка конечна любов е изявление на безконечната; ако не познаеш безграничната Любов в граничната, ти си изгубил всички случаи в живота си да познаеш Любовта. Няма Любов като Божията, понеже тя съдържа всички условия и възможности в себе си. Който се домогне до Любовта, всичко може да направи; който не се домогне до нея, нищо не може да направи. Когато станете верни служители на Любовта, ще ви изтъквам думите „Няма Любов като Божията“ – тогава вие ще я пазите и культивирате както земеделецът оре земята и обработва посевите си. Както земеделецът и лозарят знаят кога да орат и копаят земята, кога да сеят и садят, така и човекът на Любовта знае кога да проявява Любовта си и с какви методи да си служи. Думите *Няма Любов като Божията* съдържат великите

тайни на живота. Една от тайните на живота е зачеването на семето, после растенето, цъфтенето, връзването и узряването на плода; следователно не е достатъчно само да се зачене една идея, но трябва да се храни, да израсте, да цъфне, да завърже плод и плодът ѝ да се пренесе пред олтара на Бога – тогава Учителят ще каже на ученика си: „Добре си решил задачата си. Само Божията Любов е Любов“.

Правете опити в областта на Любовта, като започнете от най-малкото, микроскопично Добро, при това опитайте се да направите едно малко Добро първо към ония, които не обичате. Лесно се прави Добро на тия, които обичате; ще изчистиш обувките на тоя, когото не обичаш – това ще произведе преврат в него. Малкото Добро, направено с Любов, се предпочита пред голямото Добро без Любов.

Може ли да излезе нещо от София и от софиянци – може. Тогава направете каквото можете, но с Любов; и аз ще направя каквото мога с Любов – така въпросите се решават правилно. Ако аз правя нещо, а вие нищо не правите, работите остават назад; или ако вие правите нещо, а аз нищо не правя, пак същият резултат. Трябва ли да сея и нищо да не получавам? Един градинар посял бостан, но нищо не излязло. Той казал: „Идната година все ще излезе нещо“. Ако аз съм бостанджия, следната година ще отглеждам градина, дано получа нещо от нея; ако и градината не даде нещо, друго ще работя – ще сея, докато най-после изкарам нещо; ако нищо не изкарам, и аз губя, и семето губи. Това са фигури, върху които трябва да мислите.

Може ли да излезе нещо добро от София – може. Ще излезе ли нещо от вашия бостан – ще излезе; искам да изкарате големи сладки дини, като пловдивските.

Сега, аз ви говоря естествено, непринудено, така искам и вие да говорите – говорът ви да бъде като водата на извора, да се лее естествено, без никакво усилие. Всеки да се прояви така, както Бог го е създал. Желая на всички да проявите своите благородни чувства, светли мисли и възвишени постъпки. Работете за развиване на интуицията си, това е необходимо за сегашната епоха. Пак питам: от София може ли да излезе нещо добро? – „Може.“ Така да бъде!

2 октомври 1921 г., София*

* В първото издание („Новият човек“, *Житно зърно*, София, 1947) беседата е датирана на 12 октомври 1921 г., сряда.

БРАТЯ И СЕСТРИ НА ХРИСТА

*Защото който прави волята на Отца
моего, който е на небеса, той ми е брат и
сестра, и майка.*

От Матей 12:50

Този стих е прочитан може би хиляда пъти, върху него има написани най-малко стотина тома – беседи, проповеди, какво ли не е казано за него. И мисля, че ако този стих беше досега изтълкуван правилно или разбран и приложен правилно, светът би бил оправен досега, но понеже светът не е оправен, подразбирам, че стихът не е изтълкуван, не е разбран и не е приложен правилно – затова вземам да го дообясня и аз.

Христос полага един принцип, върху който съгражда основата на Своето учение, т. е. материалната страна, видимата, физическата страна; когато Той говори за брат, сестра и майка, разбира чисто физическата страна, тъй като светът сега е излявен. Не говоря за Небето, защото често в Божествения свят няма такива отношения; на Земята най-възвишеното е братът, сестрата и майката. Може вие да ме запитате какви са отношенията на Небето – такива, каквито са и на Земята; но според вашите съждения ще кажете: „Ако и на Небето е така, както е на Земята, тогава няма голяма разлика“. Нещата на Земята са хубави сами по себе си, но трябва да ги прекарате през сто води, за да ги видите в тяхната първоначална чистота. Не само на думи да бъде човек брат и сестра, брат и сестра подразбира преди всичко Чистота – в какво? Чистота в помисли, в желания и в действия. Трябва разширение на ума и на сърцето.

„Защото който прави волята...“ Волята – това е Великият закон, който сега оперира на Земята. Досега Божията воля е била пасивна; Ангелите и Архангелите управляваха света, а и много други са управлявали, но не можаха да турят изисквания ред и порядък в света и сега Господ е сложил в действие Своя Велик Дух и е вложил Волята Си – горко ономува, който не слуша Неговата воля, затова казва Христос: „Който върши волята, не Моята воля, но волята на Отца Ми, Който е на небеса“. Христос дава едно строго, недвусмислено определение за Небето според закона за Мъдростта. А сега как се разбира Небето – поизправят се, погледнат звездите и казват, че астронавите изследвали небето. Те разглеждат с тръбите си

движението на небесните тела в пространството, а хабер нямат от Небето; астрономите изучават сенките в пространството: една микроскопична звезда ще я изследват (някои звезди са триста милиона пъти по-големи от Слънцето, а астрономът казва, че е изследвал едн-коя си звезда), след това дадат отчет за математическите си изследвания: каква е светлината, какви са елементите, какво е състоянието на планетата, към коя фаза на развитието принадлежи. Нищо не са изследвали – в техните очи е попаднал един микроскопичен лъч от някоя звезда, която е на билиони километри далеч, и нашите астрономи трябва да бъдат малко по-скромни; онзи астроном, като погледне в тръбата, мисли, че е научил нещо – не тръби се искат, а ум! Днес светът е пълен навсякъде с тръби: в колата има тръби, в автомобилите – тръби, в железниците – тръби, военните все с тръби свирят; светът е пълен с тръби, но Знанието още не е дошло в света.

Сега Христос казва: „Който изпълни волята на Отца Моего, той ми е брат“ – значи едно от условията е това; трудно условие е да бъдеш брат или сестра, или пък майка на Христа. Сега вие ще ме извините, но това, което Църквата говори за Майката Божия, е съвсем друг въпрос. Христос употребява тази дума *майка* в малко по-друг смисъл. Брата ще познаеш, когато си наранен, когато си в нещастие: той ще те прегърне, целуне, ще те заведе в дома ти; така и сестрата. А майката как ще познаеш? От майката са излезли братът и сестрата, майката – това е най-възвишеното на Земята, значи Христос подразбира Любовта – тя е майката, която всичко жертва. Христос подразбира Любовта, реализирана на Земята: любиш ли, майка си, не любиш ли, не си майка. Всеки може да бъде майка. Да родиш още не значи, че си майка, то е най-лесното – да родиш. Рибата ражда, т. е. хвърля хайвера си, в който има по триста хиляди зародиша на малки рибчета, но това раждане ли е? Някои от млекопитаещите раждат по пет-шест наведнъж – и това раждане ли е? А майката ще роди едно, в изключителни случаи – две. Раждането е едно предисловие на майчинството; ако сърцето на онази майка не е пълно с Любов, тя не е майка. Следователно по определението на Христа – „Който изпълнява волята на Отца Моего“, той му е брат и сестра, и майка. Майката познава ли кой е този, който е дошъл в нея? Дошъл е един дух от пространството, този малък дух става голям човек; питам: този малък човек и големият човек един и същ ли е? Съвременните майки познават своите деца само по форма;

някои едва сега са започнали да ги познават по съдържание, а по смисъл – ще трябва още хиляди години. А за Духа, който е дошъл, той може да се познае само в Новата култура.

Сега, аз не искам да ви обезсърчавам; вашият порядък си е порядък, аз нямам нищо против. Но Христос подразбира нещата малко по-другояче, много странен човек е бил той. Сега да ви направя едно сравнение. Има неща в света възможни и има неща невъзможни. Дъщерята на онзи циганин може ли да стане невеста на царския син – никога; тя може да си въобразява това, но възможно ли е – не е възможно. Още по-невъзможно е да станете в тоя свят брат или сестра на Христа. Защо тази циганка не може да стане невеста на царския син? Защото за да стане такава, трябва в жилите ѝ да тече царска кръв. Следователно на онази мома, която може да си въобрази, че може да вземе царския син, казвам: „Ти само си въобразяваш за нещата, които не могат да станат“ – защо? Защото в теб не тече царска кръв; даже и да тече, пак има известна невъзможност: може царският син да има известни капризи – не те обича, и той тогава не може да се ожени за тебе. Следователно някои искат да кажат, че много е лесно да бъдем братя; всеки може да каже, че е брат, но Христос какво казва? И дъщерята на циганина може да каже: „Аз ще се ожения за царския син“ – и тя може да си представи, че се е оженила за него, че всяка вечер се жени за царски син, и знаете ли на какво ще заприлича това?

Един българин, който се завърнал от чужбина, заварил майката и дъщерята да плачат. Пита той какво е, защо плачат, а майката разправя: „Снощи нашата дъщеря е сънувала, че се е оженила за царския син и родила дете, но детето умряло и сега плачем за умрялото дете на царския син“. Бащата се почудил и казал: „Такива глупави хора като вас не съм виждал на света и ако не видя по-глупави хора, няма да се върна при вас“. И започнал той да странства пак в България, но не виждал тази, сегашната, а едновременната България, преди десет хиляди години. Странствал дълго и намерил един българин. Тогава в тази култура гащите били на мода и този българин дал да му ушийт гащи, но не знаел как да ги обуе; мислил, мислил как да ги обуе и най-после ги свързал на покрива и искал да се хвърли в тях, та така да ги обуе. Бащата минавал, виждал го и му казал:

– Чакай, какво искаш да правиш?

– Уших си гащи, искам да ги обуя.

– Е, приятелю, така не се обуват гащи; сними ги и аз ще ти кажа как се обуват.

Та сега и вие разрешавате този въпрос на християнството както този българин, който искал да obuе гашите от покрива; и аз казвам: всички така го разрешавате – от покрива, отгоре.

Значи необходима е тази Воля, т.е. Любовта, като един Велик принцип, който трябва да проникне в човешката душа и само тогава може да се съединим с Христа и да станем брат и сестра, и майка на Христа. Възможно е по закона на прераждането дъщерята на онзи циганин (Провидението тъй да нареди) да се роди в царски род и да се ожени за царския син, и тъй невъзможното в този живот става възможно в друг живот, но време трябва – сега Христос това подразбира за нас. Но ние трябва да изменим времето. Сега вие седите и казвате: „Да бяхме и ние във времето на Христа!“; ами че нали милиони хора бяха във времето на Христа, колко учени хора имаше, на които Той е говорил, но те приека ли Го – не Го приека; в техните очи Христос беше един обикновен човек, син на дърводелец. И всички онези, които вярваха в Него, евреите ги наричаха извееяни хора, дошли да оправят света, да внесат нещо ново. Не е така! И Му правеха възражения: „Мойсей изведе народа из Египет, преведе го през пустинята и го храни с манна (хляб небесен), а ти какво даваш? Ето, ние сме под римска власт, можеш ли да ни избавиш, можеш ли да станеш цар – тогава ще те признаем“. Но мислите ли, че ако Христос беше станал цар, щеше да сполучи? Положението на съвременните царе не е много завидно, защото щом станеш цар, ще имаш най-много неприятели и където и да ходиш, ще трябва да се озърташ на четири страни. Значи царската кръв е необходима и Волята Божия, Любовта, е необходима, за да бъдеш и брат, и сестра, и майка на Христа.

Майка подразбира закона на Любовта. Когато вие възприемете Любовта, ще разберете майчинството в друго отношение; в даден случай всеки може да бъде майка, но само когато Любовта се прояви в своята душа можеш да бъдеш един слуга на Живата Природа. Когато се яви в света някой Велик учител, той трябва да носи нещо много съществено, което да е вложено в Живата Природа. Аз не разбирам под думите *Живата Природа* това, което съвременните естественици разбират – за нас Природата е нещо велико не само в своето устройство, но и в онази интелигентност и разумност, която тя проявява. И всички ние днес се намираме под прякото ръководство не на Бога, а на Природата и всеки ден тя си носи своята пръчица; и тя е толкова внимателна, че като я сложи отгоре ти... Някой

път ще я сложи на ръката ти – ревматизъм ще имаш; някой път ще я сложи на сърцето ти – сърцебиене ще добиеш; сложи я на дробовите ти – охтика ще имаш; на главата – главоболие и т. н.; и ти казва: „Ония органи, които аз създадох в тялото ви за ваше добро, ония сили, които вложих във вас, ония чувства, вие не ги употребихте на мястото им“. И следователно тя правилно наказва съвременните хора.

И сега цяла една наука иде да помага на човечеството – против кого? Против оная Майка, която учи децата да се изправят. Тогава дойде лекарят и каже: „Той има диабет“, но не обяснява причината на болестта. Какво нещо е диабет – захарна болест; каква е захарната болест – натрупване захар в организма; е, какво лошо има от това, колко струва сега един килограм захар? Причината трябва да се знае – защо тази захар се е натрупала в организма. Тази захар трябваше да се даде на други хора, Природата не търпи излишък – той събрал сума захар, иска да продава и Природата казва: „Ти имаш диабет, захарта ще изхвърлиш навън“. – „Не зная как.“ Дойде лекарят, ще ти тури една инжекция, две, три, четири – това е лекът. Освободете се от диабета – добрите, сладките неща не ги желай само за себе си, но и за другите. Аз не искам да лекувам, но за да видите, ако има някой захарна болест, в десет минути ще го излекувам. Аз няма да му взема много, но не и малко: ако е богат, ще му кажа: „Десетте милиона ще дадеш, живота си свършено ще измениш и ще го посветиш на Бога, много няма да ядеш“ и ще му туря една строга диета, каквато не е виждал; после ще му кажа: „Обикалял си чуждите жени, опропастил си чуждите семейства – всичко това трябва да изправиш и тогава болестта ще се махне“. И когато в християнството се каже *да се покае човек*, гръцкото православие разбира да му сложи попът епитрахила, да му чете няколко молитви и тогава му се прощават греховете. Природата така лесно не прощава, вие може десет пъти да сложите епитрахила и пак греховете ви да останат; Природата ви прощава само като се съобразявате с Волята Божия – и не само да я имате като прост закон, но да приложите този закон в Живота и този закон да проникне като една велика Любов във всичките ваши мисли и желания, да станете братя, сестри и майка на Христа. А щом станете братя, сестри и майка, тогава ще влезете в Новата наука, която ние сега проповядваме.

Сега при мен идват някои и казват: „Как може да стана ученик, как може да узная тайните на Природата, как може

да ми се отворят очите?“, но аз го гледам, гледам и казвам: „Има време още за тебе, по-сетне ела“; ами че ако аз му кажа: „Всичките пари, които имаш, ги дай“, той ще вдигне ръката си, ще се почеше по главата и ще каже: „Чакай да си помисля малко“ – той не е готов и аз пестя време и пространство, и казвам: „Не е за тебе“. Ако го попитам: „Може ли да станеш ученик?“, той ще ми говори два часа, че може да стане – не, не е тъй.

Сега ще ви кажа: за да може да станеш ученик, за да може да ти се поверят онези тайни на Природата, ти най-първо трябва да станеш брат и сестра, и майка на Христа – правилото е ясно. Волята Божия като мине през всичките живи клетки на твоя организъм и обърне твоята материална и реална Любов, ти ще бъдеш пред вратата на Храма и Христос тогава ще излезе и ще каже: „Добре дошъл, брат, сестра и майко!“, ще сложи ключа, ще отвори вратата и ще те въведе в Храма, и ще започне да ти разправя за ония велики тайни в Природата. Вие не сте още в Природата, говоря алегорично, Природата е още заключена за вас, а вие само обикаляте около нея – тя е един велик, но затворен свят. Знаете ли какви красоти има в нея, какви същества живеят в този свят? В този свят са останали все тия велики царе, князе, лордове, професори – това са все пропаднали ученици от векове, фалирали търговци; за тях вече нищо не съществува, затова те са сакати, слепи, хроми и глухи. Това е съвременният наш свят – фалиралият свят; аз го наричам света на фалиралите ученици, които не са издържали най-елементарния изпит на братство и сестринство – те са извън Природата. Сега, не казвам това за всички; изобщо, това е положението на света, за света говоря аз и този е най-правият възглед. Сега вие ще кажете: „Но ние, които сме оставили всичко, нас какво ни очаква?“, казва Христос: „Няма никой, който да е пожертвал или баща, или майка, или къща и да е изпълнил Волята Божия, че да не приеме стократно и в бъдеще живот вечен“.

Вие едва сега сте започнали, направили сте въведение. Някои от вас са написали първата глава, поздравявам ви; някои са написали втората глава, някои третата, четвъртата, но не си правете илюзии: докато не напишете цялата си книга, не казвайте: „Като моята работа няма“ – ти не знаеш каква е твоята работа и каква ще излезе тя; само когато я завършиш, само тогава ще знаеш.

Онзи, който иска да бъде брат, сестра и майка на Христа, той трябва да бъде първостепенен герой в света –

първостепенен герой не само в обикновения смисъл, но да бъде герой и по ум, и по душа, и по дух: той трябва да има едно сърце чисто като кристал, в ума му да има светлина като Слънцето, да има една възвишена и благородна широка душа като цялата Вселена, един крепък Дух като Бога – това е, което се изисква и което е необходимо.

Аз не ви говоря това за обезсърчение, аз искам да ви покажа какви велики закони лежат скрити в Живота. Велика е Волята Божия, тя няма да се измени никога, по никой начин. Това е една математическа проблема, която трябва да се разреши – докато не изпълниш Волята на Този, Единия Отец, Който е горе на Небеса, не можеш да станеш брат и сестра на Великия Учител – Христос. Знаете ли какво значи Отец? Отец – това е Онзи, Който движи света; Онзи, Който туря всичко в ред и порядък; Който се грижи и промишлява за прогреса, за условията на всички същества, които е създал – пред Неговите очи и пред Неговия ум всичко това седи ясно и Той е предвидил всичко така добре, че нищо не е пропуснал. И казва Христос: „Който изпълни Волята на Този Мой Отец, Който знае всичко, Който движи Земята, Който нарежда хармонията в света, само той може да Ми бъде брат и сестра, и майка както тия – Моите ученици. Само който има тази Негова интелигентност, Неговата Любов, Истина, Мъдрост и всичко това да проникне в душата му, той може да бъде Мой брат, Моя сестра и Моя майка“.

Не се обезсърчавайте, защото ако се обезсърчите, вие ще заприличате на циганската дъщеря; това се казва само по форма, в следващия живот вие всички ще имате царска кръв и може да вземете царския син. Аз ви казвам единствения път, по който може да изпълните Волята на Отца. Вие сега точно изпълнявате Волята Божия, но под камшика на стражаря, под строгото заплашване на закона. Отиваш войник и казваш: „За отечеството отивам да изпълня Волята Божия“ – патриот си, защото камшик има, но когато говоря за волята на онзи Отец, тя е диаметрално противоположна на тази воля. Да изпълниш Волята Божия, то е най-възвишеното, най-святото, до което можем да достигнем в този живот.

Ще ви приведа един малък разказ. В древността при царя на арманите живял благочестив слуга, който един ден по невнимание направил една погрешка и царят взел и го осъдил на смърт. След присъдата, след езекутирането на този слуга, явил се един от видните мъдреци на тази държава и казал на

царя: „Понеже постъпи несправедливо с този слуга, ти ще се ожениш и ще имаш син, но той ще бъде глух, сляп и нем – и това е най-малкото наказание, което Провидението ще ти даде“. И действително, на царя се ражда син, тъй както казал този мъдрец – той бил сляп, глух и нем; и той се оплаквал, че неговото нещастие било най-голямото в света. Тогава мъдрецът се явил втори път и казал така: „Понеже Вие не приехте на драго сърце това наказание, ще Ви се даде по-голямо от това“ – и си отишъл, но не казал какво ще бъде това наказание. И тръгнал царският син да пътува по света, да търси лек за себе си. Дошъл в съседното царство на келвите. Тамошният цар имал дъщеря – тя била много красива, но никой не бил виждал нейното лице; тя не се интересувала от хората, не искала да се явява пред хората никога, но като чула, че този сляп, глух и нем царски син дошъл в нейното царство, тя го поканила на гости у себе си и му казала: „Искаш ли аз да сменя от тебе малко от страданията?“ – „О, ти ще ми направиш най-голямото добро“ – отвърнал той. Попипала го тя за очите, за ушите и за езика и на царския син се възвърнали чувствата, но тя се скрила за него. А той като я видял, така се влюбил в нея, та като я изгубил, много се наскърбил и казал: „Първата ми скръб е нищо пред тази“. Сега вие сте в положението на тоя царски син, който е бил сляп и глух, и нем, забравили сте греха за убития добър слуга и казвате: „Няма ли някой, който да ни отвори очите?“. Има, но ако ви отвори очите, вие ще бъдете десет пъти по-нещастни. Няма по-голямо нещастие от това – да видиш Любовта и да я нямаш.

Следователно какво ще правите вие – ще търсите царската дъщеря ли, или ще изправите греховете си? Да, вие трябва да възвърнете живота на онзи, убития слуга. Баща ви, майка ви и всички трябва да възвърнат този несправедливо отнет живот. Значи за да дойде този принцип, всяко престъпление трябва да се помете, ни помен не трябва да остане в света от престъпленията; всички престъпления трябва свършено да се изметат от нашия свят и когато вие очистите вашия свят от всички престъпни работи, лоши мисли и желания и проектирате тази Божествена Любов през вашите душа и дух, ще станете сестри и братя, и майка – тогава елате при мен и аз сам ще отворя вратата на Храма и ще ви въведа вътре. Ясно ви говоря: герои се иска да бъдете в Новото учение, герои, а не страхливци! Нови неща ви трябва, дипломи от университета не ви трябва. Доктори били, свещеници били; каквито и да

са, все кавалери били, все честни били – светът е пълен все с честни хора, а все пак безчестието царува от единия край до другия; свършил с диплом, а като го сложиш на най-малкия изпит, не може да го издържи. Христос е проверил и казва: „Това учение, върху което почива сегашният обществен строй, е фалшиво във всичките си основи, то е изживяло“. Каквото и да правите и каквото и да учите, все там ще си остане; върху вас лежи едно наказание – че сте родили един син сляп, глух и нем; и така е сега. И ако вие ме попитате защо не може да живеете добре, ще ви отговоря: слепите, глухите и немите хора могат ли да живеят добре? Не само да кажете: „Аз те обичам“ – това е американска реклама, в това обичам няма никаква обич. Някой каже: „Аз съм свят“, а няма никаква святост, „Аз съм учен“, а няма никаква ученост.

И тъй, ще разберете, че елементът – това е Волята Божия, върху която вие трябва да положите мисълта си. Трябва да се спрете тогава и да кажете: „Готов ли съм аз да изпълня Волята Божия?“ и когато дойдете да решавате този въпрос, не трябва да казвате: „Аз мъж имам, деца имам“ – нямате мъж и деца; „Аз съм честна жена“ – далеч е честността от тебе, къде са честните хора днес? Аз говоря не според мярката, която вие разбирате, но говоря от гледището на брат, сестра и майка, аз говоря на онези, които се приготвяват.

На вас ви давам упътвания и това, което ви говоря сега, в миналото трябваше тридесет години да прекарате в някоя пагода или капище и да ви се дадат много изпити, за да ви се кажат тия думи, които аз ви казвам. Сега пак ще кажете: „Чудна работа, този строй не бил строй, това учение не било учение, нашите съвременни майки не били майки – е, какво сме ние тогава?“; ще кажете още: „Нали сме ние християнски народ, служим на Христа, познаваме Учението Му?“. 1914 година показва какви са християнските народи – двадесет и пет милиона християни станаха жертви на бойното поле, а и още двадесет и пет милиона останаха осакатени, инвалиди – значи всичко петдесет милиона. А Христос е казал: „Не убивай!“ – и помислете тогава как ще оправдаят съвременните християнски народи този позор, той е написан в Небето; тия народи не са християнски, а езически под християнска табела. И сега е дадена заповед от Природата, тя е вдигнала пръчката си и от тия народи ще се вдига само прах и пух – ни един народ от днешните няма да остане неотупан и греховете му неочистени; и ако някои останат неочистени, те ще бъдат

малки остатъци от тази стара култура. Това е, което казва Христос за онези, които не са извършили Божията воля. Сега в тия народи има зародиш на Ново човечество – ще излезе друг народ на братство, на сестринство и майчинство; следователно следващата раса, в която ще се народят новите народи, ще бъде раса на братство, сестринство и майчинство, а сегашните народи са на робство, слугуване, на труд, на мъчения и страдания – това са съвременните народи. Сега за да минеш от България в Англия, за да ти дадат един паспорт, ще видиш и ще патиш. Не трябва да си правим никакви илюзии. Този морал на Христа е странен, странен е бил Христос, особен човек е Той – не прави никакъв компромис с никого, а говори само Истината и изисква само нея.

Сега, вие искате да бъдете герои, казвате: „Аз работя за Христа“. Нищо не си направил още – тъй казва Христос; като казвам *нищо*, ти може много добри работи да си направил, но не още същественото. Ще бъде смешно, когато някоя мома ми направи хиляди услуги и иска за това да се ожени за мен. Може царският син да се е спрял по една необходимост в дома на циганина, но циганската дъщеря от това да си мисли, че той може да стане неин мъж – това е смешно, тъй си мислите вие. Не, не, той ще ви остави някое благословение – той е благороден, но нищо повече от това.

За да станете братя и сестри, непременно Волята на Отца трябва да пребъдва в душите ви. Никога няма да говорите за вашето благородство. Съвременните учени казват, че от въглена се образува диамантът, но аз оспорвам това и казвам: от диаманта се образува въгленът; те казват: „Въгленът, като се стопи, той се пречиства и става диамант“, а аз казвам: диамантът, като не е запазил блясъка си, става на въглен. Когато човек е праведен, чист, той е един диамант, а когато съгреша, той става въглен – ако си диамант, това показва, че не си опетнен. От грешен човек праведен не може да стане, как може от грешен човек да стане диамант – диамантът си е всякога диамант; около диаманта може да се образуват известни наслоявания и той да потъмнее, но то е само едно опрашване отвънка. И аз казвам: изгорелите от огън диаманти са станали въглени – кой е този огън? То са необузданияте човешки страсти, които са образували всичките тия въглени. Съвременните учени хора казват: „Голяма топлина, голямо налягане се изисква, за да се образува диамантът“ – тук сме съгласни: диамантите се образуват от огъня на Божествената Любов и при налягане-

то на Божията Мъдрост, и при действието на Божията воля. Диамантът, този камък, е едно живо, разумно същество. Аз съм срещал много диаманти, които се оплакват и казват: „Нас ни предават все от ръка на ръка, продават ни, някой каже: „Много хубав камък!“, вземе ни, но щом се намери натясно, веднага ни продава. Постоянно ни продават като овците и говедата, но затова пък и ние никога няма да им разкрием нашия живот и хората никога няма да ни разберат – те може да ни продават колкото искат, но на тези хора ние няма да разкрием нашия живот“. Говоря фигуративно. Дойде някой праведен, а хората го продават от едно място на друго, но с продаване нищо няма да се уреди. Който иска да стане ученик, не може да започне Новото учение, ако не изгълни волята на Отца и не стане брат, сестра и майка на Христа.

Сега вие сте започнали вашето предисловие, написали сте може би първата глава, продължавайте. Защото ако мъжът ви е много лош, той ще ви даде мастило да напишете историята; а ако е много строг, той ще даде вятър и вие ще пътувате много бързо – ще има погътен вятър. Тогава Любовта ще превърне всичките противодействащи сили в добро за този свят и там е дълбокият смисъл, който Любовта носи на душата, в която Волята Божия се е реализирала; тогава всичко в света ще се превърне за тяхно добро и те ще разберат тайните, които Бог е определил да им се открият. И сега ако ти се оплакваш от мъжа си, не си брат, сестра и майка на Христа; ако най-малките мъчнотии не може да носиш, ти още не си брат, сестра и майка. Но ако можеш да издържиш всичко, ти си близо до Храма, ти ще влезеш вътре; скоро ще дойде Христос, ще отключи и ще каже: „Влез в светилището, ти си Ми брат, сестра и майка и може да бъдеш ученик“. И Христос казва на учениците си: „Ето моите братя, сестри и майка“ – това са условията за всички, които искат да станат ученици, това ви казвам на всеослушание: най-първо трябва да бъдете братя, сестри и майка, да изгълните Волята Божия. Любовта трябва да стане фактор в душата, в сърцата и в духовете ви и така да се реализира и материализира – и тогава вие ще бъдете пред вратата на Храма, да приемете Новия живот на Възкръснението.

Онези, които са готови (понеже има обявена от Небето мобилизация, има вече манифест издаден), всички, които искат, могат да се запишат. Тук няма картечници, а се искат само доброволци герои, доброволно да сторят това. Които

искат, нека се запишат – нека си вдигнат пушките, но без да убиват; ножовете, но без да пробиват; раниците; всичко това да бъде спретнато, обути хубаво, цървули да имат, здрави и нови, достатъчно количество патрони да вземат, но ръце да не отнемат. Там няма запас. В сражението, което ще почне, патроните трябва да стигнат. Тази е сериозна работа, ще има *фъш*, *фъш*. И тъй, в тази нова мобилизация всички онези от вас, които искате, може да се запишете, но как? Като идете там, има една комисия: има един генерал, един полковник, подполковник, майор, капитан, един поручик, подпоручик, един фелдфебел, взводен, има, един ефрейтор и един прост войник. Най-първо ще ви посрещне генералът, а най-подир – ефрейторът и простият войник. И той може да ви зададе въпроса: „Ти брат и сестра, и майка на Христа ли си?“, ако отговориш „Да!“, той веднага ще те запише – за нашата мобилизация тъй бива. Вие ще ме запитате: „Къде е тая комисия?“, вие ще си спомните, без обезсърчение. Аз ви казвам: пътят е мъчен, труден, но е път, който трябва да се превъзмогне; аз ви казвам: за човешката душа, която иска да се подвизава в Пътя, няма нищо невъзможно. Дайте свобода на вашата душа и тя ще ви изведе на желания бряг, вашата душа ще бъде посредницата да ви направи братя и сестри, и майка на Христа; само душата ви, а не друга някоя сила, е в състояние да направи това – тая душа, която някога е излязла от Бога, която е във вас, но която вие не познавате, към нея ще се обърнете, тя е простият редник, който ще ви запише. Не ходатайствайте никъде другаде, идете при нея, кажете ъ: „Моля ти се“ и тя ще ви запише. И аз мисля, че всички, които ме слушате, вярвате, че имате душа. Аз мога в пет минути да докажа всякому, че има душа, то е много лесно да се докаже, че има душа; ние имаме други доказателства за душата, тия доказателства знаете ли какви са – те са ефикасни.

Преди две-три години дойде един доста учен човек и ми каза: „Аз мога в обществото навсякъде да си пробивам път. Имам два револвера, патроните са много ефикасни. Някъде ми се спре работата и аз извадя револвера, гръмна и началникът веднага подпише заповедта. Единият мой патрон беше от хиляда златни лева, вторият – също, и като ги гръмнах, работата стана. На следният ден отидох при министъра – не подписва да ми се даде служба. Извадих револвера, гръмнах шест куршума и той каза: „Стига, не ме доубивай“ – и веднага подписа. „Видиш ли ги ти – казах му, – сигурно оръжие си

имам“. И като вземе да гърми – умен човек е той, няма да убие хората. Аз го похвалявам – дето ще тегли един куршум на министъра и ще го убие, по-добре е да му тегли шест по хиляда: тъй и единият е здрав, и другият е здрав, но това е за предпочитане пред голямото зло. Това е философията в съвременния живот, но тя не издържа критика: той физически си остава здрав и читав, но духовно е мъртъв.

Сега ние ще се върнем към ония основни неща. Във вас вложете тази воля, не Божията воля – Бога вие не знаете, Той е неизвестен. А онзи Отец, за Когото говори Христос, Неговата воля ние я знаем; Той се е пробудил и казва тъй: „Всички ония Мои деца трябва да изпълняват Моята воля“. И връщане няма, всички трябва да изпълним Неговата воля; всичко може да стане, цялата Вселена може да се разруши, но да се измени тази Воля – никога; и този Отец ще тури в края на краищата най-силен огън и ще ни накара да изпълним Неговата воля. И да знаем, че Неговата воля е свежена. А Христос казва: „По-добре е сега“ – в Негово време; аз казвам: Волята на Този Отец иде сега в света.

Сега от едната страна вие имате царския син – сляп, глух, нем; от другата страна имате красивата царска дъщеря и на трето място имате онзи, убития слуга. Как ще разрешите този въпрос? Някои казват: „Да ни се отворят очите, да виждаме“; опасно е да виждате сега. Но пък ако се боите, онзи слуга ще ви чака, той няма да ви извини. Вие се намирате между две дилеми: между царската дъщеря и убития слуга – какво се иска сега? Един начин има, по който може да се разреши въпросът – да реализирате Волята Божия, да възприемете Божията Любов; то е тясната врата, това е тесният път, през който всички трябва да минете. Аз говоря само за онези, които искат да бъдат ученици и в които съзнанието е пробудено. Няма какво да спорим, това е едно Учение, което ще проверите. То е така.

И сега аз ви призовавам да се запишете в новата цивилизация. По цял свят е издадена вече поканата, в цяла Европа, в Америка и във всички християнски народи, и в езическите – навсякъде стават записвания. И тия, които се запишат, ще се нарекат Божи народ, те ще бъдат избран народ, ще бъдат царе и свещеници на Бога Живаго; те ще образуват новите поколения, те ще бъдат гражданите на Новата култура, на Царството Божие. Небе и Земя ще поздравяват всички онези от вас, които ще се запишат. Може да има някои записани, но всички, които не са се записали, да бързат,

защото време не остана – иде време, когато ще се затворят тефтерите и тогава не може вече да се запишете; десетдневен срок е даден – това са Божии дни, дни на благоволение.

И тъй, желая от моето гледище да бъдете в бъдеще и братя, и сестри, и майка на Христа, да изпълните Неговата воля и Волята на Отца и тогава ние вече можем да кажем, че Царството Божие е слязло на Земята.

*9 октомври 1921 г., София**

БРАТЯ И СЕСТРИ НА ХРИСТА

* В първото издание („Сила и живот“, четвърта серия, *Едисон*, София, 1922) беседата е датирана на 19 октомври 1921 г., сряда.

ПЛАЧЪТ

Които казват: Махни се от мене, не се допирай до мене, защото съм по-свет от тебе, те са дим в ноздрите ми, огън горещ вес ден.

Исаия 65:5

Съзнателният живот – това е една велика загадка в Природата не само за нас, хората от XX век, но и за ония преди нас и след нас, до скончание на века, все ще бъде една велика загадка, а само в загадките има учение, знание и мъдрост; там, където няма загадки, животът е прозаичен, в него няма поезия. Някои казват: „Защо ни трябва поезия?“, но това е същественото – следователно като казвам, че Животът е една загадка, подразбирам, че той е велика поезия, велика музика, но една музика, която не сте изслушали докрая, и поезия, която не сте изчели докрая.

Сега израилският пророк се спира върху учените хора в негово време, върху духовните, набожните хора, които са били посветени в тогавашните мистерии и които са казвали: „Махни се от мене, не се допирай до мене, аз съм по-свет от тебе!“, т.е. „Повече знания имам“; и той цитира думите: „Бог за такива хора казва: „Те са дим в ноздрите Ми“ – следователно, казва пророкът, не трябва да се спираме върху негативната страна на хората – че те били невежи, защото то не е важно; важно е какво трябва ние да знаем в живота, т. е. как можем да разрешим правилно тази загадка. Детето, когато се роди, изведнъж започва с музика: „Ва, ва-а-а“ – то е първата музика, първият тон. Казват: „Вречи като дете“; не вречи, ами с този първи тон започва животът – ако детето не каже: „Ва, ва-а-а“, всичко е свършено с него, а като каже: „Ва, ва-а-а“, започват дробовете да дишат, да се разширяват и тъй започва новият живот. Това дете разбира ли тази велика загадка – защо го е родила майка му? То знае едно нещо, то казва тъй: „Мамо, ти, която си толкова умна, ще ме научиш и аз да науча този живот, в който си ме сложила, т. е. ще ми дадеш всичкото си съдействие в новото ми положение, в което твоята любов ме е поставила“ – и майката каже: „Ах, моето пиленце!“. Същият закон е и в Духовния свят: докато вие не започнете с този пръв тон – с плача, няма да се спасите;

човек се спасява с плач. В това усилие – да заплаче детето, започват да функционират най-важните органи – дихателните, които са свързани с интелектуалния свят. Пророкът се обръща към ония хора, които изопачено са разбирали Живота, като са казвали на тия, малките: „Махни се от мене, аз съм по-свет!“. И днес е същото, светът в това отношение много не е напреднал; тази е една от спънките, която навсякъде срещаме – в християнския свят казват: „Ти малко настрани да седиш, не се допирайте до нас, светите хора, излезте вън! Вие сте такива, онакива“.

Ако аз поставя за българския народ един толкова висок и недосегаем морал, т. е. какви трябва да бъдат българите, колко българи ще има тогава, които биха издържали, помислете само: ако аз бих започнал да ги пресявам, колко българи биха останали в моето сито? Аз няма да ви реша въпроса, но ако те искат, да направим опит: ще ги сложа в ситото си, аз ще сея, а те да броят; като свърша сеенето, ще кажа: „Пребройте ги сега“. В тази работа аз съм непричом, не съм замесен, нямам такава предумисъл, да не ми се сърдите.

Сега ще ви разкажа един мит, т.е. един окултен разказ. В далечното минало на тази световна история – нещо, което се е случило не на сегашната наша Земя, но на онази Обетована земя, която е оповестена в *Притчите*, и в която са живели синовете на Мъдростта – там царят се наричал Ормузд. Той имал десет дъщери – те били толкова красиви, изящни и нежни, че служели за похвала на цялото му царство; тия дъщери бащата ги изпратил в едно от най-великите училища, където се изучавали тайните на Битието, за да ги приготви да работят в бъдеще. В това училище един ден дошъл и синът на Слънцето – и той да се учи. Но правило на училището било, че в него никаква целувка не се позволявала и на онзи, който би се осмелил да престъпи това правило, налагали най-голямо наказание; разбира се, всички ученици и ученички знаели това. Но един ден най-голямата дъщеря на Ормузд, като се занимавала в градината, унесла се в сладка дрямка и заспала. Една муха минавала, кацнала на нея и оставила извержението си на долната устна на тази царска дъщеря. Като минавал синът на Слънцето и погледнал, отворил се от тази постъпка на мухата и помислил какво да прави; казал: „Каквото и да стане, ще се приближа полека с езика си, да отнема това извержение без тя да ме усети“. Но се случило едно нещастие – като приближил, тя се събудила и станала

бяла като платно, изгубила светлината си. Другата дъщеря, като видяла тази постъпка на сина на Слънцето, почервеняла (нали хората, като се позасрамят от известна постъпка, стават червени); третата сестра позеленяла, четвъртата пожълтяла, петата посиняла, шестата станала виолетова, а седмата почерняла – всичките взели разни краски. А той, като погледнал, видял, че извержението изчезнало, но последствията били ужасни: лицето на едната станало бяло, на другата – червено, зелено, жълто, синьо, виолетово и черно. Тогава той се хванал за главата, а тия дъщери искали да скрият по някой начин цвета на лицето си, но тия цветове останали; пускали си кръв, белили си лицето, разтривали го, мили го и прочее, но всичките усилия останали без резултат. Тогава царят извикал сина на Слънцето и го изпратил обратно на Слънцето, а тия дъщери, задето били невнимателни – първата позаспала, а другите не бодърствали върху своите чувства, баща им ги изпратил на Земята, като ги превърнал в цветя, за да научат урока си. Затова имате сега белички, червенички, жълтички и т. н. цветя, те са все дъщерите на царя Ормузд – тъй казва митът. Обаче този син, като отишъл на Слънцето, бил много наскърбен, задето като имал желание да направи едно добро, причинил такава пакост.

И тъй, митът казва: това станало причина да се създаде нашата Земя – за да могат тия дъщери след време да върнат своята хубост; и като представили това дело пред Господа, той забелязал дълбоките причини на станалото и казал: „Аз ще се заема да изгладя видимите погрешки и ще поправа всичко“. Краските първоначално били много груби, но като се върнал царският син на Слънцето, много плакал: любовта му станала толкова силна, че образувала росните капки и тия росни капки – този дъжд, били от сина; те умивали росните цветя, но краските не се измивали – тогава той ги нагривал и ги милвал със слънчевите лъчи, но пак не могъл да ги изчисти и забелязал, че краските ставали все по-хубави и по-хубави. Виждате ли как една малка причина докарва големи последствия – тази муха какво направила? Но ще каже някой: „Откъде се намери тя?“; ако тази муха не беше оставила извержението си върху устната на царската дъщеря, вие не щяхте да бъдете на Земята и нямаше да разберете този живот. Това е един символ, една алегория, която трябва да разгадаете.

И защо вие почервенявате, какво се крие в червената? Втората сестра, която видяла, че царският син целу-

нал по-голямата, казала: „Защо да целуне сестра ми, а не мене?“ – и почервенияла; другата защо позеленияла – от яд; четвъртата пожълтяла – защо да не е тя; една посиняла – от страх. Следователно във всичките краски има отрицателни черти на Живота: когато човек почервенеет, става много активен; някои казват: „Много умен станал“ – значи пожълтял. Не, не, краските, с които съвременните окултисти изобразяват човешките емоции, имат и добрите, и лошите си страни. Когато тия краски са ясни, кристални, те подразбират стремеж да се изправи погрешката на мухата. Та не се чудете, ако съвременните хора имат тези краски – най-интелигентните хора, които са се намирали тогава, осъдили сина на Слънцето и не му дали да се оправдае защо и за какво; и тази погрешка Христос слезе да я изправи.

Сега този мит е представен в една повествователна форма. Той представлява влизането на змията с най-хубавия плод в Райската градина, той е все същият мит, който е претърпял много парафразирания, но аз намирам този за най-смислен; онзи в Райската градина е за деца, а този е за по-възрастни. Но да не мислите, че тук е Истината – трябва много да си напрегнете ума, трябва много да мислите, за да разберете къде е Истината. И вие ще ме попитате как тази муха да мине оттам; но тя е била много интелигентна муха, за да свърши това, и всичките съвременни интелигентни мухи все такава работа извършват. И аз не съм срещнал още една съвременна дама, на която долната устна да не е оцапана с такова извержение, но се пазя да ги чистят по този начин; разбирате ли защо – защото законът не позволява.

Следователно ние трябва да разбираме Живота в неговите дълбоки прояви, да знаем причината защо е тъй, а не другояче; и това, което тогава се е считало за голямо нещастие, днес е едно благо – краските дават импулс за развитие; щом изчезнат краските, всяка култура изчезва. Последната от дъщерите почерняла като въглен, защото чувствата у нея били най-силни и най-груби. Всичките тия краски трябва да се изправят и облагородят. Питат ме някои: „Защо този има червено лице?“; казвам: той е видял, когато царският син е целунал дъщерята. Че това е явно, може да проверите: когато някой в света се повдига или когато видите, че един се повдига, ще изпитате една от тези краски. Ако на вас не дадат тази целувка – не ви правят юбилей, ще станете или червен, или зелен, или жълт, или син, или най-после черен и

ще кажете: „Няма оправия на Земята“; но този юбилей, или тази целувка, е нещо много случайно – то не е целувка, то е един начин да се отмане злото.

Целувка може да има само между хора, които са завършили своето развитие, чиито души са обгърнати с Любов, чиито умове са оградени от Мъдрост и чиито духове са проникнати от Истината – само те могат да си дават целувка. А това е велик закон – какъв? Да те целуна, но ако нямам Любов, какъв ще станеш – ще станеш червен; ако нямам Мъдрост, ще оглупееш; ако Истината я нямам, ти ще се опорочиш. Сега вие пренесете този разказ и във вашия личен живот – но схванете го в неговата цялост, в неговото бъдещо проявление какъв трябва да бъде.

Аз в миналата беседа ви говорих какъв трябва да бъде ученикът. Сега не ви говоря за спасение, за спасение нека говорят други; но онези, които са спасени, избавени ли са от неблагоприятните условия на Земята – не. Вие искате да станете ученици – Волята Божия, Любовта Божия трябва да проникне в душите ви, да станете братя и сестри, и майка на Христа; ученик може да бъде само онзи, който е брат, сестра и майка според Великия Божествен закон – така седи работата в този свят. Вие може да бъдете ученици и при други условия, но онзи, който иска да бъде ученик като окултист или мистик, или брат на човечеството, в неговата душа Любовта трябва да бъде един двигателен принцип и той трябва да даде всички жертви. Сега вие ще ме запитате: „Може ли това?“. Може, това не е насила – Любовта дава и взема по закона на Свободата, а не насила; ти, когато даваш, не трябва да съжаляваш, и когато вземаш, пак не трябва да съжаляваш; всичко ще даваш и всичко ще вземаш – това е според Великия Божествен закон. А съвременните хора малко дават, всичко вземат – това е моралът на съвременното човечество.

Сега, като казвам всичко, аз подразбирам Живота във всичките му стадии: детето, което върви по този закон на развитие, разбира го – и то взема всичко; и възрастните, като влизат в закона на Любовта, трябва да вземат всичко и да дадат всичко. Ние не разбираме закона само в една форма, но във всичките форми; всякога трябва да прилагаме закона според степента на нашето развитие – от стадия, в който се намираме, ще зависи как ще приложим закона. Трябва да даваме всичко и да вземаме всичко – тъй каквито

сте сега, в това положение, в това разбиране, в тази еволюция, готови ли сте да дадете всичко и да вземете всичко? Вие ще кажете: „Ще си помислим малко. Условията на живота са по-мъчни, малко по-необикновени в ХХ век, ние трябва да се борим в живота, а не като едно време“. Не, не, не! Едно време хората са били повече герои; сегашните хора са по-страхливи – герои за оцет стават, но сладко вино от тях не излиза. И оцет с милиони килограми може да изкараш, но речеш ли да извадиш сладко вино, трябва да свариш няколко милиона килограма сок, за да изкараш едва петстотин грама сладко вино. Мъчна работа е това – защо? Защото има „Ще си помисля малко“.

Сега ако кажа: „Престанете да мислите“, ще кажете: „Втасахме я“; но когато онзи избраник дойде да избере някоя мома и тя каже: „Аз ще си помисля малко“, въпросът е свършен – тя трябва да е мислила още преди да дойде той. Когато канят някого да стане ученик, той не трябва да каже: „Чакай да си помисля малко“ – въпросът е решен. Канят някой свещеник, той казва: „Чакай да си помисля“ – защо ще си помисли? Аз зная: две енории има, едната дава двацет хиляди лева, а другата – пет хиляди лева, и затова казва: „Чакай да си помисля“; ясно е защо, никакъв друг мотив няма, принципът не лъже тук. „Чакай да си помисля малко“ – то е само за да избегнем, да не признаем истината. Не, няма какво да мислиш, то е лавиране.

Та казвам: Животът е една загадка, велика и приятна загадка за разрешаване. И пак ще ви кажа: за да разрешите Живота, трябва да сложите за основа Любовта; за да разрешите правилно загадката, започнете с Любовта, тогава ще ви дойде на помощ Мъдростта и най-после – Истината. А дойдат ли тия три Велики принципа в Живота, вие ще разрешите тази велика загадка. Аз не искам днес да я разрешите, но вие, като приложите необходимите условия, да я разрешите след хиляди години като ученици. Има астрономи, които за да изнамерят пътя на една комета, трябва да работят с години: те трябва да направят ред математически изчисления, за да намерят ония елементи, които дават правилното разрешение на задачата; и когато този астроном свърши своите изчисления, той е доволен, че е извършил една благородна работа. Ама ще кажете: „Чакай да се осигурим малко, да видим живота – има жилищна криза, една стая ни дават, а кухня не ни дават; хлябът колко е скъп, зелето е скъпо и прочее, разбирате ли вие това? После водата, и нея я няма;

наемите – и те са три пъти по-големи; разбирате ли вие всичко това? Чакай тия въпроси да ги разрешим, че другите задачи – после“. Ако вие решите първо истинската задача, която аз ви поставям, зелките ще поевтинееят, жилищната криза ще изчезне и всичко ще се подобри; но ако вие оставите да решите този въпрос, жилищната криза ще ви стесни още повече и ще бъдете в положението на китайските жени, на които им обуват тесни обувки, за да имат красиви крачка. А то не е тъй, то е да не хойкат жените, да разнасят речено и казано, да си хабят времето – затова китайците стискали краката на жените. Някои ще кажат, че култ било у тях; причината е другаде, но методът на китайците е крив – този метод не трябва да стане със стискане на краката; китайците искат да решат въпроса по механически начин.

Нашите крака трябва да стъпят като добродетелите само на чисто; никога не трябва да слагаме краката си там, където мястото е нечисто. – „Ама на Земята може ли това, всеки ден на Земята има нечистотии?“ Но аз разбирам малко по-другояче: когато вас ви повикат да бъдете лъжесвидетел, когато искат да ви подкупят с това или онова, там мястото е нечисто; ще кажат: „Ти си беден, жена имаш, деца, хлябът е скъп, ела при нас. Простри аршина си малко тъй, другояче пари няма; то... светът не може да се оправи“; ако послушаш, ти си опетнил крака си – нечисто място е там и ти ще имаш краката на китайската жена. Следователно в живота ние трябва да бъдем твърди и решителни във всичките си постъпки, ако искаме да бъдем ученици на Христа. Велико нещо е да бъдеш ученик на Христа: трябва да имаме един морал висок, който пред никакви условия, пред никакви мъчнотии да не отстъпва, да не се сломява от никоя сила в този свят – той трябва да издържа всичко. Ще кажете вие: „Може ли това?“. Може. – „Ама грешили сме.“ Не, не, аз слагам кръст на вашите грехове; грешил си – хубаво, казвам, от днес нататък започни да слагаш крака си на чисто място, ще заличим миналото. Ти пак казваш: „Може ли това?“. Първият въпрос ти го разреши. Аз ще ви питам тогава: брат, сестра и майка ли сте на Христа? – „Не знам, нашите свещеници не са писали това.“ Ученикът, който отива в някое училище, най-първо трябва да знае програмата на училището – студентът, гимназистът или какъвто и да е ученик, всичките те знаят какво ще учат. А сегашните християни казват: „Ние учим спасението“ – това не е наука, спасението аз го наричам на-

ука за болните, за хората в болницата: там ще те лекуват, ще ти дават да ядеш, но изцерят ли те, ще идеш да работиш; ако си болен, милосърдната сестра ще те милва, но оздравееш ли, тя не те милва вече. Аз не говоря за болници, аз говоря за училища – аз говоря за хора, които са здрави, а който е болен, да стои в болницата.

Който иска да влезе в това Велико училище, трябва да разбере дълбокия смисъл на Живота: трябва да постъпи като царския син – постоянно да праща дъжд и слънце на цветята си. Трябва да облагородим мислите си, чувствата си, желанията си и действията си; но не изведнъж, аз не разбирам тази работа, която сега правим, да бъде изведнъж завършена. Тъй прави и художникът – той най-първо ще нарисува основните черти на очите, веждите; и тия основни черти трябва да бъдат много добре нарисувани: ако художникът направи на някой човек носа много сплескан, той ще опорочи лицето; ако сложи очите много близо до носа, ако направи веждите много дълги или широки – също; той трябва да следва великите модели на Природата и да ги направи точни, тъй както са всъщност, нито една йота да не се отделя от нея. И тогава ние, съвременните хора, които имаме един морал, казваме: „Малко очите ни са повредени“ – защо, знаете ли? – „Малко ушите ни наболяват.“ Дойде докторът и каже: „Простуда има“, но това не е причината, то е само едно последствие, причината не е там; ако сърцето ви охладнее, ако вашият ум престане да мисли, кои са причините за това? Аз сега няма да разрешавам тая задача, няма да кажа защо охладняват сърцата ви. Има християни, които казват: „Изгубил съм първата любов“; някой мъж казва: „И аз изгубих тази любов“; учител, свещеник – всички изгубили любовта си и казват: „Условията са такива, тия хора не може да се обичат вече, всички са изгубили първата любов“. Причината седи в това, че ние искаме да коригираме Природата в нейните проявления, но понеже тя не е завършила своите работи, има някое криво тълкуване; Бог всичко е направил добро, но Природата в своите проявления не е завършила още работата си. Ние не може да се произнесем върху това – защо? Защото то е един акт незавършен.

Какво бихте казали на онази красива мома, на която сополът тече надолу? Но ти трябва да благодариш на тази възлюбена, че има сопол, иначе тя десет пъти би умряла; едно предпазно средство е това, но то трябва вътре да седи. Това е пак символ: носът – това е емблема на човешкия интелект

и човешкият интелект има понякога своите сопоти, особено когато има някой хрема. Понякога някой писател седи, пише и капне сопот; той го изтрие и после казват: „Плакал е той“ – какво е плакал? „Този поет толкова се е въодушевявал, че като е писал, плакал на писаното“ – тъй казват; аз пък казвам: той е имал хрема, а те държат това написано като свещено. Този поет какво е чувствал – той е чувствал своята хрема. Някои пък казват: „Ти не плачеш“; казвам: трябва да ме стиснат много натясно, за да мога да плача, но не се заблуждавайте, защото и мен ме хваща хремата – но тогава не плача, а имам хрема; не си правете илюзии, но аз казвам, че имам хрема.

Аз зная само един човек в света, който е плакал – кой е той, знаете ли? – „Христос.“ Да, Той истински е плакал. И казва Христос: „Колко пъти исках да ви събера като пилци, но вие не рачихте и затова отнине върху вас ще дойдат големи страдания, заради вашето неразбиране“ – и Той плака за бъдещите страдания, за бъдещите падания на тези души; и още плаче Христос, и днес аз Го виждам, че още плаче. Сега се събират да оправят света без Него; не питат какво казва Той, а какво са писали светите отци – а светите отци са плакали все от хрема, да, да ви кажа аз това, от хрема; тия капки върху техните постановления са все от хрема. Такава хрема и аз я имам по някой път, не считайте това за извънредно, не се заблуждавайте. Онзи, който плаче, казва Истината. Детето, което плаче, показва, че има живот в него; онези хора, които не плачат, те са мъртви. И питам: колко свещеници има, които са плакали? Има някои, които плачат, но те са все от хремавите. Аз съм слушал някой проповедник да разказва как потъвал някой параход в океана и как някоя майка давала детето си и какво казвала; и натъжил се проповедникът, разплакал се, разплакали се и другите, но като излезе вън, където плаче някой беден пред него, той не го вижда. И казвам: съвременният християнски свят е хремав – ако плачат някои, то е от хрема; аз бих желал да ги видя да заплачат, но тъй, както Христос е плакал – и бих се радвал, и бих изпял една от най-хубавите песни, и бих казал: дошло е спасението на света. И искам и вие сега да заплачете.

Второто нещо, следователно, за един ученик, като влезе в училището, е да заплаче – не заплаче ли, Учителят няма да му предаде нищо; може да го приемат, но като влезе в училището, той трябва да заплаче. Това е символ, ще го преведа. Тогава Великият учител на това Божествено училище ще му

предаде първия урок – той е урокът на Любовта: когато малкото дете излезе из утробата на майката и заплаче, то казва: „Мамо, без теб аз погивам“; а майката го вземе на ръцете си и казва: „Не бой се, ти си в моята ръка на Любовта, аз ще положа всичките грижи за тебе“ – то е пак символ. Аз вземам всички примери от Природата, говоря за възрастни, а не за деца. Това, което аз говоря, вие знаете, че е тъй – детето, което заплаче, започва да живее; следователно и ние като заплачем, в нас се ражда съзнателният живот, ние ще бъдем благородни и никой няма да може да ни подкупи.

Веднъж говорих с един интелигентен човек – един български инженер; разговаряхме с него в една книжарница и той ми казва: „Хората не могат да ме подкупят, за десет хиляди лева не се подкупвам...“, но се спира: „Ако ми дадат сто хиляди, двеста хиляди лева, бих се решил да напусна България“ – значи за двеста хиляди лева е готов да напусне България. И тогава аз казвам на това отгоре: ако направя един барометър за честността на хората и има хора честни при сто лева, други – при хиляда, десет хиляди, сто хиляди, при един милион, но от един милион нагоре топлината става толкова голяма, че като дойде милионът, не знаей дали ще намеря честни хора в този свят. Такъв един честен човек беше този англичанин, който се удави в Атлантическия океан – Стейд. Той беше оставен наследник на един богат англичанин, дадох му триста и петдесет милиона шилинга, той се отказа с думите: „Това богатство, което е добито с неправда, не го искам“; но това беше един-единствен Стейд, с триста и петдесет милиона не се подкупи, но отиде в морето – а в България дали ще се намери един? Може, вярвам да има един и той ще бъде само онзи човек, който плаче не от хрема, а който плаче като Христа пред Йерусалим – той е, когото не можете да подкупите с триста и петдесет милиона английски шилинга, той ще каже: „Не искам това“.

Аз искам да нахвърлям нови мисли и нови желания. Не мислете, че може да бъдете ученици тъй, както сега мислите – с китари; в Небето има китари, но ти трябва да знаеш да свириш – с тая китара на Небето можеш ли да свириш? – „Ама там ще ме научат.“ Отгук трябва да се научиш най-елементарните уроци на свиренето, да станеш един от най-знаменитите виртуози и тогава в Небето ще започнеш небесната музика. И сегашните християни казват: „С китари ще свирим“; а, тежко и горко – аз не съм видял една сълза да пролеее, та ще свирите; може да свири само онзи, който знае да плаче.

И тъй, първият принцип за ученика е: за да станеш брат и сестра, и майка на Христа, трябва Любовта Божия да изпълни сърцето ти, душата и духа ти и тогава ще станеш брат, сестра и майка; и след като приложиш този принцип, ти ще бъдеш ученик. И тогава Христос се обръща към учениците си и казва: „Ето тези са Моите братя и сестри – които вършат Волята на Отца Ми. И понеже Ми станаха братя и сестри и изпълниха Волята Божия, те се приемат за ученици“. Аз казвам и втория принцип, Христос не го е засегнал: плащът е второто условие за ученика на една окултна школа в пълния смисъл; и като заплачете, ще почувствате в себе си един изобилен Живот, пълен най-първо с тъга, който постепенно се превръща в Божествена светлина – такъв живот не сте почувствали никога, вашата душа ще се разшири тъй, че ще искате да помогнете на всички; ще започне във вас Новият живот. И понеже вие заплаквате и тъжите, тази Божествена ръка ще се простре върху вас и ще каже: „Понеже плачеш, ще бъдеш Мой ученик, под Мое ръководство, Аз ще ти дам всичките уроци“ – тъй казва Господ сега.

Спасени има много, те са хиляди и милиони, но ученици – малцина; и до онова време, когато Йоан е писал своето евангелие, е имало сто четирийсет и четири хиляди ученици – това са всичките ученици, които се записали, а оттогава насам колко са се записали, запитайте свещениците и евангелските проповедници; те ще ви кажат: „Сто четирийсет и четири хиляди“, а аз казвам: те са двеста осемдесет и осем хиляди, т. е. два пъти повече. При мен беше дошъл един съботянин и ми казваше, че е на правия път. Казвам му: ти ученик ли си на Христа, къде ти са документите; знаеш ли, че си записан и че си един от тия сто четирийсет и четири хиляди? Той започва да ми разправя, че е чел Мойсей; питам го: ти чел ли си по-голямата Библия? – „По-голяма няма.“ Да спрем тогава, казвам, ти си съботянин от малката Библия, а аз съм ученик на Божественото училище, на Голямата книга; аз изпълнявам Волята Божия, плакал съм и ме приеха. Две неща само се изискват, за да те приемат, това са условията в това училище. „Е, тия неща не са правоверни“ – ми казва той, а аз му казвам: твоите пък съвсем не са. На отиване той ми казва: „Сбогом, аз те извинявам“. Глупави хора да ме извиняват не искам, защото не те считам виноват и няма какво да се извиняваш, но говоря Истината: ние трябва да изпълним Волята на Отца. На Този Господ чувал ли си гласа, разговарял ли си с Него, а не

да гледаш какво са говорили пророците – ти трябва да имаш една опитност: не в бъдеще, досега поне веднъж в този живот трябва Господ да ти е говорил; щом не ти е говорил, аз знам, че ти не си изпълнил Волята Божия, не си плакал – може да си плакал, но само от хрема.

Тия са условията, при които ние може да бъдем ученици на Христа, върху тия два принципа лежи Учението; в друга беседа аз ще говоря върху един трети елемент. Първото условие е да започнеш да изпълняваш Волята Божия – да станеш брат, сестра и майка на Христа, и второто: за да познаеш Мъдростта, да заплачеш веднъж като Него – веднъж заплачеш ли, то после хиляди векове ще ти държи влага; заплачеш ли веднъж, ти си в Божествения живот и в тебе започва Божествената музика. Лошо ли е да се плаче – не е лошо, то е едно благословение, а вие плачете от хрема. Не искам да ви съдя, че не сте спасени; християни сте, спасени сте и в Църквата Божия ще влезете, но ви казвам: братя и сестри, и майка на Христа не сте, и ученици още не сте, още не ви се преподава тази Велика мъдрост. Общо казвам, може да има някои, но това са малцина, а за онези, които се готвят, това е условието. Вие може да бягате от единия край на Земята до другия, да отидете в планините, да се покалугерите, царе може да станете, нищо няма да ви помогне; и мъж, и жена да сте – не помага; само едно условие се изисква: да изпълним Волята на нашия Баща, Който ни е пратил на Земята – изпълним ли я веднъж, счита се, че в нашите жили тече Неговата кръв, ние сме братя и сестри, и майка на Христа и имаме право да влезем в това Велико училище. Като дадеш всичко и заплачеш, това подразбира, че Новият живот ще дойде – ще преминеш от смърт в живот. Бирникът, като отиде при някого, вземе му всичко и човекът се разплаква, но той не е дал всичко; и Христос казва: „Когато ние дадем всичко и заплачем, тогава ще минем от смърт в живот“. Детето в утробата на майката не плаче, то само рита – там е друг живот; и първото нещо: като излезе на белия свят, то трябва да заплаче – и вие почувствате една радост. Един християнин трябва да плаче. „Защо си будала, че плачеш?“ – ще каже някой; не е будала, добре е, че плаче, не го осъждайте! Ако той плаче, то е най-свещеното нещо; истинският Живот с плач започва, плач трябва, ама истински плач – и този плач ще покаже, че започва Новият живот, ново дишане има. Ония, които не плачат, носят ги на гробищата; и възрастният не плаче ли,

и той отива на гробищата – защо? Защото не плаче и тогава другите плачат заради него, но те плачат от хрема.

Сега не считайте, че искам да се подигравам с чувствата ви. Онзи мъж, който е биел жена си и тя умряла, у него затекат четири реда сълзи и тогава казва: „Марийке, Марийке, колко съм виновен!“; тогава той плаче, защото няма кой да му готви – това не е плач, това е хрема, той трябваше да плаче, когато тя беше жива, а не сега, когато я няма вече. Всички тия проявления в нас трябва да стават от дълбоко разбиране, това е една дълбока философия в света, един велик морал; да не бъдем дребнави – с десет хиляди лева да не ни подкупват, но да знаем, че пред нас седи едно велико бъдеще: да бъдем братя и сестри, и майка на Христа – то е най-великото. Станал ли си брат, сестра и майка на Христа – не си; ще положиш всичките усилия, за да станеш. И ще заплачеш.

Мислете върху тия принципи и работете за тях. Говоря само за онези, които ще бъдат ученици, не искам всинца ви да туря в бояджийския кюп и да ви боядисвам – това е по закона на Свободата, ни най-малко не искам да ви насиля. Вие сте се предали на много по-глупави работи; по-умни от мен не сте – в България по-глупав човек от мен няма, но другите са десет пъти по-глупави от мене; няма по-глупав, но и по-умен няма. Тъй разбирам Живота: по-умен от това – да изгълниш Волята Божия, то значи да не се подкупваш от нищо и да знаеш да плачеш; то е да любиш и със своята любов да изчистиш не хремата, а сълзите, истинските сълзи – аз тях ги събирам, в България аз нося едно шишенце и търся такива сълзи за спомен, а не от хрема, в света хремави сълзи има колкото искате.

Аз ще ви приведа сега един пример. В България един адвокат защитавал един свой клиент, който бил откраднал дващест и пет лева, и казва:

– Моят доверител не е виновен, защото ако той искаше да открадне, на същото място, където бяха дващест и пет лева, имаше десет хиляди лева на масата. То е една случайност.

Съдията забелязва, че на обвиняемия текат четири реда сълзи, помислил, че се разкайва и го питал:

– Защо плачеш?

– Плача, защото не видях десетте хиляди лева.

И тъй, плачът е нещо свещено, което показва началото на един нов живот – и тогава няма да казваме: „Махни се ти!“; време е вече за вас всички да станете братя и сестри, и майка на Христа и в жилите ни, в сърцата ни, в умовете и духовете ни

да тече тая Божествена кръв от горе до долу – Неговото Живо Слово – и тогава във вас ще има един непреодолим стремеж във всичкото ви битие да вършите Волята Божия; и всички ще я вършим и правилно ще разрешаваме тази велика загадка на Живота – какво нещо е Животът и защо е той.

И тъй, „Блажени, които плачат“, казва Христос; разбрахте ли сега защо казва Христос: „Блажени, които плачат“ – това е дълбокият, окултен смисъл на тази Велика истина, която е скрита в това дълбоко Учение на Христа.

*16 октомври 1921 г., София**

* В първото издание („Сила и живот“, четвърта серия, *Едисон, София*, 1922) беседата е датирана на 16 ноември 1921 г., сряда.

ТОГАЗ ТЕ ЩЕ ПРОСВЕТНАТ

Тогаз праведните ще просветнат като слънцето в царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша.

От Матей 13:43

Христос казва: „Тогаз“ – кога? В бъдеще, бъдещето – това е пътят, който има да се извърви; миналото е пътят, който е извървян, а настоящето е почивка. Има три неща важни: *Праведните ще просветнат в Царството на Отца си* – Той не казва, че на Земята ще просветнат или горе на Небето ще просветнат, но определя точно: ще просветнат в Царството на Отца си. Къде е това Царство? Това не е царство на Природата, понеже домът на Природата е дом за възпитание на малките деца – там има пръчица, има тояжка. Това знание, разбира се, е недостъпно за хора с обикновени умове, това, което аз ви говоря, не е за обикновени умове, но вие ще ми възразите: „Какви са нашите умове?“ – ако не ме разбирате, вашите умове са обикновени; ако ме разбирате, умовете ви са необикновени; щом разбирате математиката, умовете ви са необикновени, а щом не я разбирате, и умовете ви са обикновени. Думата *праведен* не е такава празна дума, както сега я разбирате – праведник; Христос влага нещо особено в тази дума – *праведните ще просветнат* значи Правда, в която има Светлина. Питат ме някои: „Ти как мислиш за мене, праведен човек ли съм, или съм несправеден?“; ако издаваш Светлина, праведен си, ако не издаваш Светлина, никаква Правда няма в тебе.

Същият закон е и тук – някой казва: „Аз умен човек ли съм?“; ако мислиш за велики и възвишени работи и можеш да ги разрешаваш – умен си, а ако за нищо не мислиш, ти си един първокласен глупец. „Ама – ще кажете – ние за всичко мислим“ – за какво мислите, за какво мислят съвременните хора? Вземете известни проповедници, които заемат едни от най-видните места и се занимават с най-възвишени предмети: мисълта, с която умът на този проповедник е зает, е просто той да може да държи една отлична проповед, да направи ефект, за да го харесат неговите слушатели – и този е човекът, който иска да се хареса на хората, да проповядва на хората; той иска да им покаже правия път – как да се спасят и как да идат при Бога. Аз ни най-малко не осъждам този човек, но той или не

разбира своето призвание, или не разбира самото призвание на проповедник, или се е домогнал на това място като онзи с пръчицата – понеже е лесно да се вдига пръчица. Лесно се проповядва днес, днес всеки може да проповядва; в Америка има осемдесет хиляди проповедници – преди двайсет години бяха толкова, а сега вече предполагам да са сто хиляди, а може би и сто и двайсет хиляди. Ако влезете в къщата на някой проповедник, ще забележите една богата библиотека със знаменити проповеди и други именити автори; сега той иска да проповядва върху Правдата – завърти библиотеката, извади книгата, в която е писано за Правдата, погледне еди-кой си какво е казал и в неделя излезе и проповядва върху Правдата. Ами че в България има малки деца, които декламират отлично хубави стихотворения на различни поети, каква разлика има между проповедника и тях? Разликата е много малка. Щом дойдем до съвременните християни, те ще прочетат някоя хубава книга, ще се въодушевят и след като я прочетат, тръгват и разправят наляво и надясно, но след четири-пет дена се връщат и нищо не останало – това не е ли същото, както когато те нахранят с някоя кокошка? Ти си уморен, гладен, отмалял и след като изядеш печената кокошка, казваш: „Аз сега всичко мога да направя“; но след двайсет и четири часа трябва друга печена кокошка – кокошката е, която в тебе може всичко да направи, без кокошката ти нищо не можеш да направиш. Ще питам сега: при всички тези книги, които сега са написани, ако нямаше печена кокошка, как щяхте да проявите вашето знание, вашата правда и вашата мъдрост? И тогава във вас ще остане едно такова желание.

Ще ви приведа един анекдот, разказ. В древността, далеч, един цар ходил на лов и като не можал да намери никакъв лов, видял една мечка със своите малки мечета. Вдигнал той своя лък и я убил. Явили се тогава духовете на гората и му казали: „Понеже ти уби тази мечка и децата ѝ сега ще умрат преждевременно, ти ще се ожениш и ще ти се роди един син, който ще има мечи уши“; на царя се струвало, че това е само шега, обаче станало и действително – той се оженил и първият му син имал мечешки уши. Синът, като наследил престола на баща си, срам го било и винаги си криел ушите; и за всеки берберин, който ходел да го бръсне, царят издавал смъртна присъда – и него „обръсвал“, тъй че не била много завидна длъжността на бръснарите при този цар, защото и тях ги „обръсвали“ по всичките правила. Обаче най-последен един

млад, красив и привлекателен берберин, молил се на царя и казал: „Аз никога няма да говоря за твоите уши, няма да издам твоята тайна и ще идвам всяка седмица, ще те стрижа и ти ще бъдеш свободен; само недей ми взима живота“. Съгласил се този цар, обаче берберина започнало да го надува нещо – той искал да каже, че царят има мечи уши, но не смеел, защото рискувал живота си; разболял се. Най-сетне се изхитрил, отишъл на полето, изровил една дълбока дупка, сложил устата си в дупката и казал: „Царят има мечи уши!“, затворил дупката и му олекнало. Но на същото място израснала една свирчовина и като минавало оттам едно овчарче, рекло: „Чакай да си направя една свирка“; като свирил, кавалът започнал да казва: „Царят има мечи уши“ – и тъй из целия град се чуло: „Царят има мечи уши“. Царят повикал тогава бръснаря и го попитал:

– Ти нали обеща, че няма да казваш, а сега целият свят знае, че аз имам мечи уши!

– Никому не съм казвал, само на дупката казах – изповядал си греха младият бръснар.

Тогава царят казал:

– Такава била Волята Божия.

Е, питам сега: какво е спечелил онзи, който е казал, че царят има мечи уши? Значи в света законът гласи, така казва Христос, *В света няма скрито-покрито, което да не се разкрие*; следователно по същия закон и Правдата няма да остане неразкрита.

Сега всичките хора искат да бъдат праведни, но какви? При сегашните праведни, които са без Светлина, всеки е праведен, всеки е честен; но при този праведен не можеш да прочетеш нито едно просто писмо, нито една глава от Евангелието, нито една сваятна книга. Сега за праведните всички казват: „Не ни трябва Правда, който е праведен, да си отиде горе“, обаче иде ден, когато Правдата ще излезе тъй, както излезли мечите уши; така един ден по самия закон – чрез Светлината – Правдата на праведните ще излезе наяве и целият свят ще знае. Кой свят – „В Царството на Отца Ми, казва Христос, ще просветнат праведните“; тогава вие може да възразите: „Какво ни интересува нас, че праведните ще просветнат?“ – много е важно, без Светлина в света не може да има еволюция.

Преди милиарди и милиарди години тия Същества във Вселената – праведните, са минали при Отца, придобили са тази Светлина и благодарение на нея светът сега вижда; и това е Светлината на праведните – кои са праведните? Светлите

Ангели, служителите на Бога, които са просветнали. И следователно сегашната светлина – това е един изблик на тази Правда; и ако те престане да светят – да живеят в Правда – с нас всички на Земята би се свършило. Ако вие ме запитате: „Защо има нужда от Правда?“ – за да могат бъдещите поколения да живеят във вашата Светлина, а Животът има нужда от Светлина, от Светлина, която ще се прояви в Царството на Отца ви. Христос подразбира онзи Велик Разумен Божествен свят, където праведните схващат дълбокия смисъл на нещата. Вие ще питате: „Тук, на Земята, ще дойде ли Правдата?“; на Земята никаква Правда няма да дойде, откакто светът е засветувал, Земята е пълна само с неправди и кости и докато се свърши тази епоха, тя ще бъде пълна с кости; и всички съвременни хора – и те ще оставят своите кости – защо? Защото на Земята няма Правда. И съвременните хора страдат от безправие – страдат от нямаване на Светлина.

И когато ние говорим за Правдата, казвате: „Аз съм честен човек, баща ми е бил справедлив“; да, баща ви е бил справедлив като обикновените праведни хора – аз говоря само за онези, които искат да бъдат ученици. Някой казва: „Мога ли да бъда ученик на Христа?“; можеш да бъдеш ученик на Христа, но твоята Правда трябва да издава Светлина – не обикновената светлина на газ и на електричество, по-особена Светлина се изисква. Ако е за електрическа светлина, тя лесно може да се придобие; ако е за газ, още по-лесно, от въсък – също. Светлина, която произтича от Правдата, – това е есенция на онази Светлина, която дава Живот; тя е Светлина, която носи Живота в себе си. И пак ще ви кажа: тази Светлина вие не може да я възприемете, ако нямате Любов.

Сега вие ще кажете: „Е, ти ни проглуши ушите с твоята Любов“ – не, не, вие Любовта още никак не сте я усещали, не сте усещали още Любовта, нито дори предисловието на Любовта; „Бог е Любов“ – това е наука за бъдещето, за Шестата раса, на нея Любовта ще се изяви. И казва Христос на едно място: „Аз ще се изявя на ония“ – на кои? Които са праведни и които ще просветнат в Царството на Отца – на тях Любовта ще се изяви; следователно Любовта не може да се изяви на човек, в когото няма Правда. Мислите ли, че вашият възлюбен, който иде при вас и на когото вие кроите един капан, ще изяви своята любов – никога! Мислите ли, че Господ ще направи такава погрешка, че Христос ще се отдаде на такава слабост – да се изяви на вас, които не можете да издържите дори най-малкия

изпит в света? Никога. Евангелистите казват: „Христос се из-
явил нам“; за да се изяви Той, най-първо праведният трябва
да просветне. Аз зная, мнозина от вас ще кажат: „Ама кога ние
ще просветнем?“ – в бъдеще, законът е: когато вие бъдете пра-
ведни; не в обикновения смисъл праведни, Правдата – това
е едно качество на човешката душа. Всяка душа е родена да
бъде праведна и отначало тя е била праведна; придобийте
това качество – онова ваше наследство, което ви е дадено, – да
бъдете праведни; всяка душа трябва да бъде праведна – защо?
За да може от нея да излезе Великата Светлина; а щом имате
тая Правда и Светлина, Любовта ще ви се изяви.

Питам ви вас, които ме слушате: сложихте ли си вече най-
хубавите дрехи, рокли, перца, ръкавици? Кога слагате най-хуба-
вите дрехи, нали на Великден, когато светлината е най-голяма;
когато се стъмни, казвате: „И със скъсано може да се ходи“. И
когато някой от вас иска да бъде красив, умен, това подразбира,
че той трябва да живее в онази Божествена светлина.

Сега аз ще ви дам две правила за Правдата. В далечното
минало (това е един окултен разказ, мистично изказан) между та-
марите, един народ далечен, от който няма сега остатъци, и един
друг народ – вензи, синът на тамарския цар, Тамар, отишъл в
царството на вензите, за да следва и да изучава своите науки. Той,
като царски син, се домогнал да влезе в едно от най-знаменитите
училища на времето, където само малцина са били; там се запоз-
нал с царската дъщеря на вензите (тогава заедно учили момчета
и момичета). Един ден, когато двамата разговаряли (вижда се,
между тях се завързала симпатия, обич или любов, по който и да е
начин), този момък се обърнал към тази мома и ѝ казал: „Виждам,
че ти спрямо мен не си разположена, не ме обичаш“. Ще кажете:
„То е обикновено нещо“; на мъжа си, на приятеля си казвате: „Не
ме обичаш“ – това е нещо много обикновено. Но чудното било
това, че като казал той тия думи, от нейните очи потекъл такъв
порой от слъзи, че тя се стопявала, стопявала, превърнала се на
вода и изчезнала – значи скръбта ѝ била толкова голяма, че се
превърнала на вода и потънала в земята. Той познал своята по-
грешка и започнал да плаче за своята възлюбена; тогава из земята
израснал един бял крин, той се зарадвал и казал: „Ти си за мен
утеха, кажи къде отиде моята възлюбена?“, но кринът мълчал.
„Кажи, защо мълчиш като ням?“ – и кринът започнал да вехне и
схне, докато дошъл огън и го изгорил.

Сега вие ще кажете: „Слава Богу, ние не сме от тези пре-
стъпници в света“. Колко пъти вие казвате: „Този крин е без-

гласен, неинтелигентен, неразумен“? Имате право да го откъснете, да го носите навсякъде и да казвате: „Той е едно цвете“, но този крин е жив и в него аз виждам Правдата, от която всички кринове светят – те са разумни същества и знаят да говорят, но царският син не е знаел още езика на крина, не е знаел езика на вензите. А *вензи* знаете ли какво значи – съединение с Бога, или обединение с Него, или, както го казват източните народи... как го казват те? Една дума, в която душата се поглъща, потопява в Божеството – *нирвана*. Някой ще каже: „Как да се погълна в Бога?“. Не поглъщане тъй, както вие мислите – ако влезете през някоя хубава врата в някой хубав палат, то е поглъщане, вие ще се изгубите вътре; но вие се изгубвате, за да можете да разберете великите тайни, които са скрити в него. И човек трябва да влезе в този Божествен свят, за да може да разбере дълбокия смисъл – само по този начин той ще разбере защо е слязъл на Земята.

Следователно праведният няма никога да каже: „Ти не ме обичаш“, праведният няма никога право да каже: „Ти си грешен“. Но вие ще възразите: „Нали Господ ще съди света?“ – ама че светът и сега се съди: ако аз тегля кибрита и има две свещи, и едната се запали и гори, а другата не гори, присъдата е произнесена вече; ще кажа: едната свещ гори, а другата не гори – защо, трябва да има причина: може във фитила да има нещо или в самия восък да има нещо, но все има причина. Като говоря тъй, разбирам: всички други могат да бъдат праведни и да издават светлина, а душа, която не иска да свети, е душа, която се бори с Бога – такава борба е имал един от видните представители на Израил, Яков: като се е връщал при баща си, той цяла нощ се е борил с Бога; най-после този, неизвестният, го бутнал в бедрото и той охромял.

Сега всички се борите с Господа, искате да го заставите да ви даде всичко в този свят, каквото вие искате. Казвам: било ли е време, когато Господ да не е давал на хората каквото са искали – не е било; ние сме най-своенравните деца – от паметивека Бог постоянно се жертва, ние живеем в Неговия живот, ние сме всички храненици, разбирате ли, храненици; ама хиляди и хиляди същества дават своя живот за вас: житните зърна дават своя живот, черешите, орехите, кокошчици, патици, агънца, теленца и други подобни – всичко в света дава своя живот. За кого – за тези храненици, които имат особено мнение: че всичко за тях трябва да се жертва, а те за никого да не се жертват. И когато ние направим някой път едно добро, то

е една жертва от излишъка: имаш някоя варена кокошка, държиш я няколко дена и когато се развали, дадеш един копан на някого и казваш: „Да знаеш, че аз ти направих едно добро“; имаш сто-двеста работници, които работят за тебе, изваждаш сто-двеста лева и казваш: „Да знаете, че аз съм човек щедър“; пишеш един ден едно съчинение, но с това знание колко професори са се мъчели да ти напълнят главата. Казвате: „От мен да замине“; нищо не е заминало от тебе, кажете ми едно добро, което вие сте направили – нека дойде един свещеник и да каже: „Аз направих едно добро“.

Нова философия е тази – и следователно онзи, който иска да бъде ученик на Христа, трябва да се освободи от всички заблуждения на тази стара култура, която е внесла всичкия разврат, която е покварила всичките отношения между братя и сестри, която е развратила и бащи, и майки; и съвременният свят се е сплул – разврат навсякъде: и в Църквата, и в училището, и в управлението. И тия хора искат да живеят! Не, едно велико наказание иде от Невидимия свят и всички ще познаят, че праведните ще просветнат в Царството на Отца си; ние няма да изпъдим тези хора, а ще напуснем Земята, ще си вдигнем багажа – а египтяните нека си правят кирпичите; ние ще напуснем тази Земя на неправдите – тъй сме решили и ще го свършим, а тия, които останат, да му мислят! Сега вие седите и казвате: „Чакайте да си помислим, да се осигурим, да станем малко праведни, че да влезем в Царството“ – то е едно учение на лукаваго, праведен да станеш ти, който си излязъл от Бога! Ти трябва да осветиш името на Бога и да съзнаеш, че Бог се е жертвал, жертвал, жертвал с милиарди пъти във всички същества; да дойдеш в тази Светлина и да разбереш, че не живееш както трябва – ти трябва да съзнаваш това.

И казва Христос: „Тогаз праведните ще просветнат в Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша“ – кой има уши? Само онзи гениален човек може да слуша, само онзи музикант, който има изтънчено ухо – само той може да схваща най-деликатния тон в музиката; а който няма такова ухо, той нищо не схваща. Сега някой ще каже: „Нам времето не ни е дошло“; аз не говоря за онзи, на който времето не е дошло, а говоря за ония, на които времето е дошло; и вие, на които времето е дошло, няма да ми кажете: „Обяснете ми това как става“. Както Христос е казвал на Никодим: „Ако не се родите изново, не може да влезете в Царството Божие“ и той го попитал: „Как може изново да влезем в утробата на

майка си?“, а Христос му отговори: „Ти си учител израилев и това ли не знаеш, тия елементарни работи не знаеш?“, и аз сега ще ви отговоря като Христа: как може да просветнете вие, от две хиляди години християни, раждани по толкова пъти, минавате като правоверни, как да не знаете такава елементарна истина – праведните ще просветнат в Царството на Отца, т. е. в Царството на Любовта? На кой Отец – Той е Бащата на Любовта, това е то; и тази Любов е, която обединява цялата Вселена, всички същества от единия край до другия в тази велика хармония на Любовта; и Той е, Който жертва живота Си за всичките, и те живеят в Него, и Той живее в тях.

Сега искам днес тази дума – *Правда*, „Праведните ще просветнат в Царството на Отца си“, като влезете вкъщи, да я напишете като мото. Вие ще ми кажете: „Аз съм виждал това, онова, Света Богородица, Христа, светиите, много работи зная“; радвам се, че сте видели, но това още не е съществено – ти трябва да просветнеш в Царството на Баща си, ти сам да видиш твоя Баща на Любовта и когато видиш Баща си сам, това ще бъде един от най-славните моменти на твоя живот. Вие не сте видели вашия Баща, вие сте Го чували като едно ехо. Онзи Баща, който си Го представяте, Неговото лице виждали ли сте го вие? Когато чуете Неговия глас, във вас ще се зароди желание, ще кажете: „И ние може да се жертваме тъй, както и Той“; и тогава вие ще бъдете готови всичко да дадете и няма да съжालявате, но ще кажете: „Много малко сме дали, бихме желали още с милиони години да живеем, за да можем да дадем още“ – това е Учението, което Христос е проповядвал и сега проповядва: „Тогаз праведните ще просветнат като Слънцето в Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша“. Който може, да разбира тази Велика Истина.

Следователно за онзи ученик, който няма Светлина, няма Правда, въпросът е сега решен – той ще си остане тук, при обикновения живот на Земята; и тогава – при обикновения живот, знаете ли какво ще бъде? Аз ще ви опиша вашето бъдеще, ето какъв ще бъде вашият бъдещ живот, ако останете: един ден ще се възплътите във формата на някоя муха, паякът ще ви хване и ще ви изяде; после пак ще станете муха, пак ще ви хване паякът и ще ви изяде; след това ще се родите във формата на овца, вълкът ще ви хване и ще ви изяде; ще се възплътите в една кокошка, ще ви хванат и ще ви изядат; ще станете една мида, ще ви извадят из водата и ще ви сварят с ориз в тенджерата; охлюв ще станете, ще ви сварят, ще ви изядат; риба ще

бъдете, ще ви извадят от морето и ще направят майонеза с яйца отгоре; прасе ще станете, в кочина ще бъдете, после кебапчета и бифтеци ще правят от вас – това е съвременната култура. И тъй, целият ви живот ще бъде само на скарата, все ще ви пекат. И тия кокошки – това са все ваши братя, които не са просветнали, а когато просветнат в Царството на Баща си, там няма да има такова нещо, там вие ще бъдете свободни. Ако не му е дошло времето, България ще бъде тъй; но ако просветнете, както ви казвам, вие ще се освободите от всички страдания на лукавия – това не е само една философия за заплашване, а е една велика реалност; който не вярва, ще опита.

„Праведните ще просветнат в Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша.“

Сега, понеже мобилизацията почти привършва, разбирате ли, аз затварям мобилизацията днес. За колко дена беше тя – за 10 дена; колко дена са изминали – две недели, тъй че мобилизирането свърши вече. Който се е мобилизирал, той ще влезе, а който не е, ще се мобилизира в мобилизацията на кокошките, на паяците, на вълците, на мухите – там ще се мобилизират с хиляди години; а който се е мобилизирал в Любовта, ще тръгне напред. Вратите се затвориха вече, който си е несправеден, нека си е несправеден, а който е праведен, ще остане праведен. Не разбирам, че вашата съдба сега се решава; ако след хиляди години вие не сте били в състояние да познаете Бога, вратата ще ви се затвори и вие наново ще опитате това Учение, за да Го познаете. Защото Бог поругаем не бива.

И сегашният свят ще мине през едно стъргало – такава, каквото никога човечеството не е виждало; скоро ще бъде това, скоро, скоро! Нека всички грешници да знаят или скоро да се оправят: този свят отива, всички други остават, няма да ги пометат комунистите; иде една велика Божествена метла, която ще помете като стихия всичко, иде нов закон. И апостол Петър казва: „Небесата ще приидат с бучене, а стихииите, разгорявани, ще се стопят и Земята и делата по нея ще изгорят“ – тъй всичко ще се помете. Отгоре иде това, Русия изпитва вече последствията на това, което иде, и всички народи по целия свят ще опитат същото. Бог поругаем не бива! „Праведните ще просветнат в Царството на Отца си“ – ще бъде Ново небе и Нова земя; всичко това, което е сега, ще си отиде.

Та като ви казвам тъй, някои ме гледат и питат дали сериозно говоря. Не сериозно говоря, ами аз говоря, защото ми е приятно да говоря; приятно ми е да говоря, защото пра-

ведните ще просветнат, аз за тях мисля, а какво ще стане със света – това не искам да мисля. И сега, понеже мобилизацията е привършила и вратата се е затворила, онзи, който е влязъл, за него връщане назад няма, а който е останал, той напред не може да върви. Ще ме запитате: „Е, какво ще бъде с тях, които са останали вън?“. Ние искаме да знаем само какво ще бъде с праведните, а какво ще бъде с грешните, то не влиза в нашата програма – ние не се занимаваме с дълговете на хората, ние се занимаваме с богатите хора; нам ни трябва праведните, защото те имат средства – Светлина. Да употребим това, защо ни са онези, бедните? Вие ще поддържате бъдещата култура, ще отворите касите си; говорим за една положителна култура на праведните, а за грешните и дума няма да правим – „Който има уши да слуша, нека слуша“. Сега вие ще зададете въпроса: „Какъв окултен закон има да разбираме?“. Окултен закон е: праведните трябва да просветнат и като просветнат, всичко е в техни ръце; ако не просветнат, никаква сила няма да имат – ето окултният закон. Някой казва: „Как да придобия сила?“ – като просветнеш, ще придобиеш сила.

Това са тия съотношения, които вие трябва да имате към този ваш Баща на Любовта. Не разбирайте, че Той е такъв мекушав, не разбирайте Любовта в смисъл на мекота – тя е нежна, Любовта, но не мека; мека значи неустойчива, а Любовта е една велика сила, толкова устойчива, която никога не се изменя; нежна е тя.

Следователно страданията произтичат за ония хора, които не могат да възприемат Любовта – тогава се раждат най-големите страдания; всички ония, които се противят на Любовта, за тях се ражда най-ужасният огън на ада и когато се противят, сами си създават този огън на мъчения. Мъчат се, защото не възприемат Любовта и като се противят, ще станат най-нещастни, а като възприемат Любовта, ще станат най-щастливи; а за да възприеме човек Любовта, той трябва да бъде праведен – не като сегашните хора, но той трябва да просветне. И вие не си поставяйте за правило да видите какъв е светът, външният, какъв е днешният морал – този морал не търпи никаква критика, днешният свят не търпи никаква критика.

Сега всички ги е страх какво ще каже съвременното общество за нас, не трябва да се издаваме, защото щели да кажат – какво ще кажат? Ако на мен приписват едно престъпление, то е тяхно престъпление, престъпният човек всякога престъпления вижда – двадесет години в България против мен

говорят, все ме подозират; казвам: то сте вие, които виждате вашето зло, аз във всички хора виждам доброто, виждам своето добро. Не искам никого да лъжа и бих желал и вие никого да не лъжете; и във вашето сърце да има онази Любов, с която вие да се жертвате; всяко ваше допиране, всеки ваш поглед да бъдат едно велико благословение и който го приеме, да благодари на Бога, че е приел нещо добро от вас – това разбирам аз Любов! „Тъй, казва, да те помилвам малко“ – защо? Защото е обезсолял, станал е порочен, иска да влезе във водата, да се измие. Когато любиш, няма да внасяш своята мътна вода в другата – когато любиш, чистота с чистота трябва да се събира; умното с умното се събира – то е Божието царство. Това ни най-малко не подразбира, че грешниците и праведните могат да живеят на едно място – това не може. Онзи, който люби, и онзи, който не люби, не могат да живеят на едно място. Аз виждам, че такъв човек няма никаква обич в душата си – защо няма обич? Защото той мисли само за себе си. „Господ на този дом дал това, на мен нищо не дал“, казваш; ти вършиш едно престъпление – всичко ти е дал Господ и благодари, че не ти е дал, та да бъдеш като една натоварена камила; ти нямаш нищо, не си натоварен – поне не си натоварен! Да не мислиш, че като си натоварен, си повече от другите – богатият човек е всякога натоварен, човек с много къщи е натоварен човек; натовареният носи едно благо на този свят, ако съзнава.

И тъй, тия праведни трябва да просветнат. Сега всички вие трябва да просветнете – не по обикновеному да разбирате Христос в коя Църква е, не по обикновен начин; въпросът е сега да просветнете и когато просветнете, тогава бъдещата култура ще има полза от вашата просвета.

Аз бих желал да зная тия, за десет дена колко души се записаха в мобилизацията. Ножове имате ли? Нож – то е Словото, Духът; този Дух у вас ще бъде чист: вашият език трябва да бъде златен, позлатен трябва да бъде езикът ви – подразбирам език, заквасен с Божествена Мъдрост, който говори разумно; и никаква нечиста дума не трябва да излиза от вашия език. От вашето око никакъв лош поглед на страст или на похот, или на алчност да не излиза – всичко да бъде чисто, чисто! Като погледнете някого, той да почувства радост, да почувства, че душата му се повдига. Сега момата като погледне момъка, казва: „Ах, този с черните очи, изгори ме!“; момъкът погледне момата, каже: „Ах, тя със сините очи, изгори ме!“; всички все се горят – това не е огънят на праведните, това е

огънят на греха, който тлее и гори, това са хора, които се борят с Бога. Единствената сила, която не се подчинява на никакъв закон, то е Любовта – никога не може да я изпъдите; всичко може да направите, Любовта е сила, която не се подчинява на никакъв закон, тя всякога ще ви върже, но вие никога не можете да я вържете и с каквито въжета и да я връзвате, тя е свободна, тя всичко претопява – тази Любов влиза сега в тия праведни души, за да просветнат.

Ние няма да оставим грешните, но те трябва да се приготвят. В бъдещия свят трябва да се даде на тях от излишъка на нашия труд и богатство, тези паднали души един ден да просветнат; сега те няма да просветнат, а в далечно бъдеще – тъй е въпросът. Тъй че на онези, които са останали, и на тях давам надежда, че и те ще просветнат, но като минат през всички правила на възпитанието и като дойде един ден да се каже: „Мобилизация!“, всички да влязат. И сега от Невидимия свят ще видят какъв контингент има, колко праведни има в България в тази мобилизация; в Невидимия свят знаят какъв контингент могат да дадат българите, колко свои синове могат да дадат, за да помагат в това, което сега се върши – то е един печат и аз бих се радвал; още не ги зная колко са, но ако са много, то ще бъде в актив на българите – но сега не зная колко са. Само че в тази мобилизация влизат и мъже, и жени, и момци, и моми, и деца – от всички категории има, не е както тук, в света, само младите да се викат – в тази мобилизация има от всички родове, тъй е. Някои от вас се усмихвате – види се, влезли сте вече в мобилизацията.

„Който има уши да слуша, нека слуша.“ Сега, вложете вече Любовта като един огън, който постоянно гори, или отворете сърцата си за тази Любов – за Божествената Любов (не говоря за човешката любов), тази Любов е един мек огън, който като влезе, ще внесе Мир в духа ви, Светлина в ума, Сила в ръцете и краката, ще премахне всичките ви недъзи и болки. „Тук в гърба ме боли, там ме боли...“ – онзи, който влезе в мобилизацията, не може да каже, че го боли някъде, а ще каже: „Знаеш ли, аз съм вече мобилизиран“; като дойде някой дявол, ще кажеш: „Знаеш ли, аз съм мобилизиран“; ревматизъм имаш – ако те заболи, кажи: „Мобилизиран съм“; стомах те боли – кажи тъй и всичките болести ще изчезнат; който е мобилизиран, няма болести за него!

„Който има уши да слуша, нека слуша.“ Правдата – това е основата, на която в бъдеще Любовта ще се изяви и ще осияе

човешките души. И тъй, в тази Правда, в която влизате, обединете вашата Светлина всички, тъй както слънчевият лъч; после, как се събират войниците отвсякъде и образуват взводи, дружини, полкове, дивизии и т. н. и всички съединяват своите сили – тъй и вие по същия закон взаимната Светлина, която излиза от вас, ще я препратите към този свят. То ще бъде воюване: *пфйу, пфйу* – каква артилерия ще има, тя е много ситен картечен огън; като го препратите: *тък-тък, тък-тък*, нищо няма да остане. И желая и мъже, и жени да бъдете смели и решителни; който е праведен и който веднъж просияе, куршум за него няма, той е безсмъртен – може да му теглят стотина куршума и да остане неувреден.

Ще ви приведа един пример, това се случило в странство. Двама приятели – единият адвокат, а другият медик, виден лекар, разговаряли и лекарят казва на приятеля си: „Аз съм човек безстрашен, от нищо не ме е страх, имам два револвера; който ме закачи, куршума му тегля“. Спираш се в един хотел. Приятелят му, адвокатът, като по-хитър изважда всичките куршумчета от патроните, а револверите слага под възглавницата му; сам влиза в една бяла гугла през нощта, явява се пред другаря си, медикът изважда револвера, извиква: „Стой, кой там!“ и му тегли куршума, но адвокатът бръква в джоба си, изважда един куршум, хвърля го назад в леглото и пак пристъпва; извиква: „Стой!“ и стреля втори куршум – също и т. н., докато свършил всичките изстрели; а другарят му върнал всичките куршуми и от страх докторът умрял; отива неговият приятел, какво да види – той от страх се посветил.

Такова е положението на праведника – нему като теглят куршум, той хване куршума и го връща назад, а който изпраща куршума, той умира от страх. Нас куршум не хваща! И тъй, нас не ни е страх от дяволския куршум – тия куршуми са за ония, които ги хвърлят, а не за нас.

И тъй, запомнете стиха: „Праведните ще просветнат в Царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша“ – тази е сегашната вест на Христа, Който сега ви говори, това е Неговото учение. Този Христос не е на православни, нито на евангелисти; този Христос – един е Той в света. Да няма никакво двусмислие – Той е Христос на Любовта, на изявената Любов в Правдата, която просветва в онези, които Го любят.

23 октомври 1921 г., София

СИНЪТ БОЖИ

*Защото Бог толкоз възлюби света,
щото даде сина своего единороднаго, за
да не погине всеки, който вярва в него,
но да има живот вечен.*

От Иоанна 3:16

Може да се каже, че от съвременните книги, ако искате да разберете някой автор, трябва да прочетете въведението, то е най-интересно; т. е. според степента, в която ние, съвременните хора, се намираме, въведението на Живота е най-важно. И тъй, въстъплението, или въведението, на Живота как ще го определите, кое представя въведението на сегашното битие, или на сегашния наш живот? Аз ще ви кажа, няма да ви оставя в тъмнота – има три неща важни в Живота: няма по-необходимо нещо от яденето, то е предисловието на физическия живот; следователно каквато философия и да имаш, каквото и да разискваш – това било, онова било, след като се наядеш, то оставя най-приятно впечатление. Разбираш една философия – тъй казал Кант²² или някой друг, но като си похапнеш, казваш: „Тъй разбирам, че животът има смисъл“; ама в църква си ходил, там еди-кой си свещеник служил, еди-кой си проповедник си слушал – всичко това е хубаво, но като дойдеш да си похапнеш, казваш: „То е най-хубавото!“; следователно това е необходимо. Аз го наричам *въведение на подсъзнателния и съзнателния живот* и това въведение е толкова интересно, че от осем хиляди години, откакто хора сте станали, все го учите, четете го, прочитате го; четете, прочитате и мъже, и жени, и всички, и още не сте го проучили, защото ако бихте го проучили, щяхте да го свършите, но още не е свършено.

Сега, ако това въведение на Живота е толкова важно, че толкова хиляди години се искат, за да го проучите и разберете, каква ще бъде първата глава на Живота? Аз ви давам само символи да мислите. Яденето – това е първото въведение на Природата, най-необходимото дело. А най-приятното нещо в самосъзнателния живот е музиката, пеенето; музиката е въведение на умствения живот и човек, който не знае да пее, той е „изгубена Станка“²³. Сега ще ме извините, аз вземам това сравнение, което казват българите, в неговия добър и разумен смисъл – човек, който е престанал да яде, да пее, да се моли,

е Станка без баща, майка и родство. А най-великото в света – това е молитвата. Следователно най-необходимото е яденето, най-приятното е музиката, а най-великото е молитвата – тя ни свързва с Бога, с това Вечното вътре в себе си, което ни дава смисъла. Пък молитвата е въведение на Божествения живот. Тъй че в света има три въведения: въведение на яденето, въведение на музиката и въведение на молитвата. Някой ще каже: „Защо трябва да се молим?“; ще четеш това въведение, за да разбереш вътрешния смисъл на свръхсъзнателния живот.

Спира се Йоан и казва: „Защото Бог толкоз възлюби света, щото даде Сина Своего единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен“ – това не е един акт само на чувствания, това е един акт на най-възвишената Божествена мисъл.

„Който вярва...“ – а Вярата е принцип на ума, едно състояние; за да го минете, вие трябва да сте минали вече през първото предисловие на яденето и да сте влезли във второто предисловие на музиката – тогава можете да разберете, че Бог възлюби света. Когато Любовта се яви, човек веднага почва да си тананика; всяко същество, колкото и малко да е, прави усилие да покаже какво е пеенето – то започва да пее, за да разбере смисъла на Новия живот. И тъй, ще ядете, ще пеете и ще се молите, но това не мислете, че е същността на Живота – това е въведение, встъпление само на Вечното.

И тъй, аз говоря за онази Вяра, която е създала човешката интелигентност. Аз няма да говоря за спасение от страх, от болести, не – под спасение се разбира да се придобият ония условия, да се живее един разумен живот, да се освободим от всички страдания, понеже вие имате страдания и не знаете причините. Кои са причините? За мен причината е ясна: боли ви главата, боли ви стомахът, боли ви кръстът, имате сърцебиене, сърцето ви боли – за мен причината е ясна, тя не е в самото сърце или в главата, тя е отвън; тази дисхармония показва, че вашият живот не е в съгласие с ония велики закони, които регулират Битието, законите, които регулират Разумния живот: щом твоята глава не е в съгласие с ония течения на ума, ще имаш главоболие; щом стомахът ти не е в съгласие с теченията на храносмилането, ще имаш болки в стомаха, това показва; ако те боли сърцето, показва, че твоето сърце не е в съгласие с ония желания на съзнателния душевен живот и т. н. Значи в Природата има една Разумна жива сила, която действа по разнообразни начини; тази сила индусите я наричат *tattvas* –

санскритска дума, която значи *жива енергия*, която прониква цялото пространство и е основа за движението на всичките небесни тела, и е причина за произвеждане на всичкия живот във Вселената; от тази *tattvas*, татвическа енергия, праната е едно видоизменение; и онзи научен начин да използват тази жива енергия индусите го наричат *pranauata*.

Сега, Йоан казва: „Защото Бог толкоз възлюби света, щото даде Сина Своего единороднаго“; света възлюби, „за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен“. Синът – това е Висшият разум, това е Божествената Мъдрост, в която човек трябва да вярва, Разумният живот е, в който човек трябва да вярва, да го възприема и да го приложи. Защото между знание и действителен живот има една междина – да знаеш е едно нещо, а да приложиш и да преживееш – то е друго; щом имате знание, казвам: то е първата стъпка – налял си се, чел си само първото въведение; второто нещо – ще пееш; на трето място какво трябва да правиш – ще се молиш. Ако си разбрал дълбокия смисъл на Живота, ще се качиш Горе; пък ако не, пак ще се върнеш при ядене, музика, при молитвата; ядене, музика, молитва – и все тъй ще обикаляш, а то е най-приятното в Живота, което трябва да се върши.

Сега, значи Бог, за да възлюби света, имало е нещо в този свят – какво ще възлюби в света? В света са всички ония духове, които са излезли от Него; и изпрати Любовта Си, за да може да повярват, т. е. да приложат този принцип, за да имат Вечен живот. Това е Божественото желание – да направи всички безсмъртни, както е Той; но безсмъртието не се дава отвън – като станеш безсмъртен, Йоан казва: „Трябва да повярваш в Неговия син“, а Неговият син е израз на всичката Божествена Мъдрост, която е скрита в Него – това не може да разберете; когато една душа познае тази Мъдрост, тя ще придобие Вечния живот като възнаграждение.

И тъй, някой казва:

- Ти вярваш ли в Христа?
- Да.
- Вярваш ли в Сина Божи?
- Вярвам.
- Ревматизъм имаш ли?
- Слава Богу, намира се на двете рамене.
- Глава боли ли те?
- Хваща ме по някой път.
- Сърцебиене имаш ли?

– И от него не съм се освободил, но пак имам вяра, не съм като другите хора.

Това е едно обикновено вярване, аз не говоря за обикновено вярване – тази обикновена вяра, ние свършихме с нея и започваме с необикновената Вяра; а необикновената Вяра никога не пита: „Как може да бъде това?“, Никодим беше, който питаше как може да бъде това. А Христос какво му отговори – „Ти си учител израилев и не знаеш ли това? Не заслужавах повече да ти разправам“.

Следователно трябва да имаме едно велико, дълбоко разбиране – да сме разбрали защо трябва да ядем, да пием и да се молим. Яденето, казвал съм и друг път, е наука за трансформиране на енергиите от едно състояние в друго, яденето е трансформиране на грубата енергия в умствена; след като се наядеш, ще започнеш да пееш – по този начин ще превърнеш умствената енергия в духовна. А що е молитвата – и тя е закон за трансформиране на умствените енергии: защо трябва да се молиш – за да можеш да бъдеш силен; защо трябва да пееш – когато войниците пеят, всички се въодушевяват, герои са; уплашат ли се, престанат да пеят. Турците казват: „Плюйте на краката си, идат вече“ – кои идат? Кавалерията! Щом има песни, пушката се държи, а инак, щом престанете да пеете, бягане има в света; следователно музиката сама по себе си е едно средство да премахне оная меланхолия, когато хората казват: „Животът няма смисъл“. Изучете първото въведение на Живота – яденето; в това ядене е скрита една Велика Божествена сила.

Ако аз положа една хубава мастилница на масата си, имам и перо, и един лист (да кажем, че не сте запознати с това изкуство – писане), аз топя с перото и започвам да драскам; изпразни се мастилото, пак потопя – драскам, топя – драскам, а вие ще кажете: „Този човек ту в мастилницата бръква, ту драска, изчерни цялата книга“, обаче в това драскане има един вътрешен смисъл. Ако вие започнете да анализирате мастилницата, после да синтезирате перото, да видите перото и книгата и да мислите, че сте научили истината какво се крие в написаното, нищо няма да научите – тайната, която съм вложил, не е нито в перото, нито в мастилото, това са само условия да се изрази една скрита мисъл символично. Следователно яденето е мастилница – ти ще се наядеш, че като дойде умът, да бръкне вътре; чувствата, сърцето, те представляват мастилницата, а щом дойде перото, хоп – в

Книгата на живота: тръс, тръс, тръс и после пак. Ще каже някой: „Защо ми е тази мастилница?“ – тя е необходима; „Защо ми е перото?“ – трябва един ум, да се напише смисълът на Живота. Ако е ръждясало твоето перо, нищо не можеш да напишеш – златно перо ще имаш, което да не се окислява; по същия начин яденето, музиката и моленето – това са условия, при които сегашният живот може да се изразява вътре във вас. В какво – яденето ще ви даде здраве, пеенето – щастие, молитвата – блаженство.

Един българин във Варненско, Стоян му било името, бил много беден, но бил здрав; обаче той не бил доволен с това голо здраве и казал: „Защо ми трябва това здраве, аз съм най-беден, къща нямам, пари нямам, дал ми Господ здраве, не му искам голото здраве“ – и действително, спечелва той пари, направил си къщи, имал вече изобилно да яде и пие, но разболял се и три години лежал на легло, и казвал: „Господи, вземи ми всичките къщи и пари, не искам нищо друго, дай ми голото здраве, няма по-хубаво нещо от здравето!“ – и Стоян е трябвало три години да седи, за да разбере смисъла на здравето. Сега, съвременните хора ще кажете: „Защо ни трябва голото здраве?“, но Господ ще ти даде къщи, ще ти вземе здравето и ще каже: „Това, което искаш, дадох ти“ – а здравият човек е всякога богат. Щом казвам здрав човек, той не може да бъде глупав и лош човек – щом някой каже здрав човек, аз подразбирам всичките качества на добрия човек; кажат ли ми, че той обича да пее, същото разбирам; кажат ли, че се моли – този човек не може да бъде лош, той е добър, изправен и благонадежден човек.

Сега, съвременните хора имат особени понятия за морала, особени разбирания и трябва да минат хиляди години, за да могат да разберат вътрешния смисъл на Живота. Ще ви приведа два примера, за да може да си изясните вътрешната страна на този живот. Ето какво разправя един английски лекар, доктор Уилсън. Той бил млад лекар, много способен, талантлив, свършил университет с отличие, имал отлична практика в Англия. На млади години той се заинтересувал от окултизма в някое братство и там трябвало да даде обещание: десет години да не даде никому – нито на мъж, нито на жена – да го целуне, даже ръката му; а като минат десет години, той е свободен. И започва доктор Уилсън своя подвиг, пет години минали благополучно. Един ден го въвеждат в едно благородно семейство. Там имало две малки момичета – едното на де-

сет, другото на дванайсет години; по-голямото – на дванайсет години, било заболяло от тифусна треска. Идва този доктор и сполучва като млад лекар да го излекува. Когато момиченцето оздравяло, идва малкото момиченце при доктора и иска да го целуне, защото излекувал сестричето ѝ.

– Недей ме целува – казал лекарят, – недей, лицето ми е нечисто, не го целувай!

– Тогава дайте поне ръцете!

– Но... недей, не ги бутай!

– Защо да не те целувам, аз толкова съм ти благодарна, защото ти спаси моето сестриче!

– Но и ръцете ми са нечисти; като стана чист, а ти като станеш голяма мома, аз ще дойда и може тогава да ме целунеш.

– Но след десет години, тогава аз не мога, какво ще кажат мама и тате, хората какво ще кажат?

– Тогава аз ще те целуна.

– Сега ме целуни!

– Сега не може.

Малкото момиченце не разбира този особен доктор защо и за какво и казва: „Аз сега съм малка и няма опасност“ – „Не, не, сега не съм чист, след десет години ще бъда чист и тогава“, но тя му казала: „Тогава може да бъда оженена, а ако ме намериш оженена, тогава не можеш да ме целунеш“. Той сега дал обещание да го не целува никой, а след десет години тя ще се намери на неговото място. – „Сега, ако искаш, целуни ме!“ Питам сега: момиченцето намира, че сега му е времето, той намира, че не му е сега времето, но тогава защо е дал обещание – а в противен случай той ще бъде безчестен. След десет години момиченцето казва: „Тогава аз започвам моето посвещение“.

Сега Христос, като ви намери на пътя, вие всички сте в такова положение – всеки има по едно обещание; „Свързани сме със света“, казвате. Това момиченце иска да му се отблагодари, а той има обещание – след десет години. Тя казва: „Тогава аз ще бъда голяма, тогава не може“. И тъй, вие се намирате в едно неразбиране на Живота – и от едната, и от другата страна, мъже и жени, всякога има противоречия в света, защото често се ангажирате да вършите неща, които сами по себе си представляват нещо несъществуващо. И мнозина искат да разберат какъв е Вечният живот, какъв е Господ и след това да познаят Живота – чрез

ума си вие никога няма да разберете какво нещо е Господ; и всички философи, които са писали за Господа, това даже не съставлява никакво предисловие на Бога, всичките философи, които са писали въведение на Господа – какво нещо е Господ – още не са написали нищо за Бога и когато те опитат това и онова, аз казвам: още въведение за Божествената философия в Живота нямаме. Който пее, това е музиката – има въведение; започнеш ли да пееш, има въведение; духовните хора – и те философстват, и те нямат въведение; започнеш ли да се молиш, има въведение.

И тъй, философите въведение за Божествената философия нямат и духовните хора за духовния живот нямат въведение – въведението на философите за умствения живот е пеенето, а въведението на духовните хора за духовния живот е молитвата; и тогава само ти имаш въведение на Великия духовен живот, и тогава ти ще го разбереш – а това е едно вътрешно велико преживяване на самата душа, душата трябва сама да опита нещата, а това значи да опиташ нещата заедно с Бога. Бог обича като отиваш при Него, сам да бъдеш. Христос пита всякога: „Ти свободен ли си?“, жената казва: „Обещание имам сега, след десет години ще бъда свободна“, но Господ отговаря: „Тогава Аз не мога да бъда свободен“ – защо няма да бъде свободен? Любовта не може да се ограничава и ние не може да я ограничаваме; когато тя мине в Живота, ти трябва да бъдеш тъй готов, както си готов, когато тръгва тренът – тя е толкова точна, че няма да отмине нито една десетмилионна частица от минутата; всички трябва да бъдете точно навреме. Когато Любовта дойде във вас, вие трябва да я използвате разумно; някой може да каже: „Да се повеселим малко!“ – веселие има в яденето, а в Любовта веселие няма; преди да е дошла тя, ти ще ядеш, ще пееш и ще се молиш, но когато тя дойде, има нещо по-велико, което не може да се разправи на човешки език, разбирате ли? Но това, което не може да се разправи на човешки език, може да се изпита.

Да ви покажа сега: ако един такъв момент на Любовта дойде като един лъч от Слънцето и падне случайно върху едно цвете или кристал, този цвят в двадесет минути (вие ще видите) ще вземе всичките красиви форми и ще се превърне в един много красив и разумен човек; всички неща стават с една магическа сила и се превръщат в един разумен живот.

Сега как ще разберете? Всеки от вас има по една цел в живота – искате да спечелите много пари, някой иска да се ожени, после деца да има, друг професор иска да стане и т.н., но никой не пожелава това, което трябва да стане; не казвам, че вашите избори са лоши, сега ви казвам: трябва да направите един избор – той е да повярвате в Сина Божи, да разберете Великата Сила Божия. Това е Великото, това е Божествената Мъдрост, изявена в своята целокупност, а тази целокупност – това е, което индусите наричат *tattvas*, това е тази енергия, която излиза от Любовта и движи цялата Вселена; и всичките наши желания се дължат на тази Сила, която със струите си прониква през всичките наши тела. И доколкото живеем в Божественото, тази Сила прониква в нас и ни придава много приятно настроение – някой път ви е толкова приятно, като че разбирате смисъла на Живота. Много ви е приятно и весело, но се случи, че в тази приятна минута дойде някой ваш приятел и за една минута отгоре разруши всичкото ви щастие; вие мислите, че сте разрешили проблемата на Живота, а дойде той и ви каже: „Ти вярваш ли в тази глупава работа – че има Вечен живот?“ и ти сложи един червей; ако решиш да спориш, всичко се свърши.

Вторият пример, който искам да ви дам, е малко по-друг. Аз го вземам из българския живот. Първият пример психологически е верен; и другият, който ще ви разправа, и той е верен. Случило се в България. По форма, във всичките му детайли да не мислите, че е тъй, както ще ви го опиша, но принципът, който ще вложи вътре, е верен. Един български младеж от Северна България, един от най-благородните младежи, които аз познавам, презимето му няма да кажа, но името му е Кирил, тъй се наричал той (не българският княз), свършил в странство с отличие, много благороден момък. Като се връща в България, спира се при един свой приятел, учител. Отива през летния сезон на курорт. При този учител имало едно малко момиченце, сираче на десет години, но красиво, интелигентно и много умно; между тях се породила известна симпатия, без лоши мисли. Той обичал да ходи към гората, при едно хубаво студено изворче. Един ден, като отивал на това място, и малкото момиченце взело стомничката си и отишло след него; там той без предумисъл се навел и целунал това малко момиченце; като се изправил той, тя го попитала: „Ти как ме целуна – като брат, като сестра или като приятел? Как ме целуна ти – с

целувката на брат, на сестра или с целувката на приятел, как, да кажеш сега. Ти направи една лоша постъпка, защото майка ми, като умираше, ме повика при себе си и ми каза: „Никога да не позволиш на мъж да те целуне, докато не се ожениш“, а сега ти оскверни в мен този обет“. Питам сега къде е лошото. Той ми разправяше: „Досега не съм решил този въпрос – с каква целувка съм целунал“.

Някой казва: „Да те целуна“; казвам: като брат, като сестра или като приятел ще ме целунеш? А сега светът е пълен с приятелски целувки от единия край до другия – и мъже, и жени са покварени от тези приятелски целувки, разбирате ли? Това още не значи, че целувката е нещо лошо, тя е благородна, но въпросът е как се дава – когато ние се приближим към този акт на целуване, то е най-възвишеното, то е свещено и целувката трябва да се даде най-после. Майката я дава, защото майката има право да целуне дъщеря си; тя може да я целуне, тя се е жертвала, тя е дала и честта си, и всичко, но ти, който искаш да целунеш, доказал ли си това? В Божествения свят целувката всякога ангажира човека с всичкия му живот. И едно от трите неща ще се случи: или ще бъде целувка на брат, или целувка на сестра, или на приятел; и ако ти не разбираш смисъла на тази целувка, ти ще станеш един предател и ще спънеш себе си, нищо повече! Сега, аз не говоря за обикновените целувки, да ме разбирате добре, не искам да вся съмнение. Ще кажете: „Ние толкова целувки сме си дали, какво ще стане?“; далече е от мен тази мисъл, аз разбирам: когато се събуди съзнанието в човека, не говоря за обикновените целувки; вашите хиляди целувки Господ да ги благослови, но аз говоря за ония целувки, когато се пробуди великата Божествена душа от своя сън и влезе в Божествения свят, и тя трябва да разреши каква трябва да бъде целувката. Следователно говоря за онези от вас, които са се пробудили. Досега се целувах тъй, но има и други целувки, те са велики целувки – както от Слънцето излизат целувките на великата енергия, тъй от нейния лъч произтича тази Любов, която индусите наричат *tattvas*, и тя е носител на всичките велики мисли. И когато ние не можем да контролираме тези закони според законите на Ранауата, тогава животът ще мине в мечти: ако е мома, тя ще седи и ще мисли: „Ще се ожена, къща ще си направя, че свекърва ми ще бъде такава, деверите ми, че облеклото ми ще бъде такава, че мъжът ми такава служба ще има, по

странство ще ходим“; и после вижда, че е пак сама, всичко това са мечтания; после пак мисли, че се е оженила за един княз, че тя е някаква графиня и т. н.

Но когато човек се пробуди в съзнанието, ще дойде този княз (при всекиго иде по един княз, по един царски син) и като дойде, ще бъдете ли готови? Той е висшето Аз, това, което теософите наричат *Божественото съзнание*, а аз го наричам *Божествена съзнателна душа в човека* – когато тя дойде, ти можеш ли да я възприемеш, тоя Божествен съзнателен Дух? И *Дух*, и *душа* се употребяват двояко, следователно, когато Божественият дух дойде във вас, всичките ваши постъпки, всичките ваши действия, целувки трябва да бъдат отмерени; от цялото ви сърце трябва да диша една Божествена благодат, тя да лъха от вас. Няма да бързаш да целуващ, няма да казваш: „Чакай да те целуна“; то е най-лесното, то е като: „Чакай да подпиша полицата“, ама тази полица трябва да се плаща – най-първо ще видиш в касата си имаш ли пари. „Днес с пари, утре на вяра“ – тъй ли казват? Не, във вас щом се пробуди истинският Живот, на вяра няма вече, на вяра – то е смисълът; сега ще бъде речено-свършено – то е животът на съзнателния Живот вътре в нас. И ако всинца ние започнем да работим с тези мисли...

Ще кажете: „А, труден е животът“; не, той е най-лесният живот, но вие трябваше добре да разберете въведението на яденето, на пиенето и на молитвата и тогава ще ви стане ясен този стих: „Защото Бог толкоз възлюби света, че даде Сина Своего единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен“. Възлюби Бог света: в Него се събуди тая Божествена Любов и като се събуди, Той даде всичко, каквото е имал – а това е единственият Син, Когото пожертва за всички тия души, които са били долу – за да могат да добият този Живот, който е в Него. И тогава, като се върнем в Небето, този Господ на Любовта, този Син Божи, Той ще ни даде една целувка; и когато ние влезем в този Живот, Ангелите ще запеят, защото ще бъдем готови да разбираме, и в тази песен ще научим смисъла на Живота. Пиенето в Небето – това е наука, която човек трябва да преживее, не само, както мислят някои, с китарите си ще свирят; това подразбира целокупния Живот на Мъдростта – Живот, свързан с Божествената Мъдрост.

И желая да повярвате в Сина Божи. Аз не говоря за обикновената вяра; първият акт за вас е необикновената

Вяра, т. е. тази Вяра се отнася само до ония, в които се е събудило Божественото съзнание: „Вярвам в Бога, Който е скрит в Своя Син. Вярвам, че този Син е изпратен от Отца“ – а този Син е Великият Божествен Дух, Който иде в света и иска да твори, то е Духът и Той иска да се яви, Той е пред вратата и хлопа. Само на ония, в които Божественото съзнание е близо да се събуди, там Христос хлопа; и тогава, като дойде Христос, как ще постъпите вие: както английският лекар Уилсън или както този българин Кирил – как ще постъпите? Първият отказал, защото едва след десет години ще бъде свободен, но момиченцето казало: „Тогава аз не мога“. Българинът разрешил въпроса много лесно – той, без да мисли много, целува момиченцето, но когато се изправил, тя го запитала: „Като какъв ме целуна ти – като брат, като сестра или като приятел, който ме продава да робувам? Каж ми сега!“. Това са символи, с които може да се засегне една от най-свещените области на човешкия живот, на човешката душа.

Сега вие още себе си не познавате. Първото нещо е следното: тази енергия, която слиза отгоре и произтича от Любовта, тя може да се използва само от ония, които имат съзнателен живот; след като се свържете с този Божествен закон, тази енергия ще потече във вашата душа. Вие можете да направите в един живот отличен опит. Някой ме пита:

– Аз мога ли да бъда ученик?

Казвам:

– Ти можеш ли да любиш?

– Че аз досега все на любов съм се отдавал, ако искаш, дай да те целуна.

Казвам:

– Не, сега не може.

– Защо?

Защото те са обикновени целувки. И колко жени са разени от сифилистични уста на мъже, това целувка ли е? Не, не, чистота се иска, чистота и святост вътре в нас, по всичките правила; и тази Чистота всеки може да я добие – това е едно качество, едно благо, което чака да се придобие. Ще кажете: „Аз, женена, мъж имам, какво да направя сега?“; не си женена, кой те е женил – майка ти, баща ти; питам тогава: майка ти, баща ти кой ги ожени, кой ви жени вас? Мислите, че това е закон – „Трябваше да се ожения“; къде е писано, че трябваше да се ожениш, я ми кажете! Вие, хората, правите жененето и ако твоето женене стане причина да те спъне, да не намериш

Истината в Живота, не се жени; но ако то стане причина ти да намериш Истината, Любовта и Мъдростта, ожени се тогава, аз ще те съветвам – мъж ли, жена ли – всички да се женят; но ако това женене ви спъне да станете свободни, не се женете! – „Ама какво ще стане със света?“ Каквото ще нека стане с тоя свят, ние друг, нов свят ще направим, по други закони! И овде, и онде не може – и тук, и там не може. Ние трябва да имаме една определена философия.

Всяко нещо, което ни спира да намерим онази Велика Любов, което спира съзнанието да се домогне да стане Божествено, да добие Божията Мъдрост, всички тия пречки на Живота ние трябва да ги премахнем веднага. Не правим въпрос тъй или инак.

- Не се женя.
- Защо?
- Не искам.
- Дъще, ожени се!
- Не.
- Защо?
- Не искам.
- Синко, ожени се!
- Не искам.

Тази дъщеря и този син, те са умни, казват: „Вие, като сте се оженили, какво сте направили?“ – и прави са.

- Намерили ли сте Бога?
- Не.

– Е, тогава защо да се женя, искате и аз да бъда будала като вас?

Казват момата и синът: „Аз искам да намеря Бога, без да се женя“; ама то не било тъй според Писанието – как е според Писанието? Казва се: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила“ – четири неща; и след като научиш това, ще възлюбиш ближния си като себе си; докато не възлюбиш Господа с всичкото си сърце, душа, ум и сила, не се жени – тъй поставям моя морал. Ще каже някой: „Как ще живеем?“; всички хора, които са въвн от Бога, те са мъртви – Животът ще дойде само с Любовта, следователно вие не живеете, вие сте мъртви без Бога, вие живеете в гробища, не се лъжете; и всички седите със своите надписи и искате да се осигурявате, казвате: „Тук да се осигурим“. Да, ще се осигуриш с някой голям кръст! (Смях.) Знаете ли защо аз се смея – защото

Господ казва: „Ще им се посмея“; и този смях ме хваща за тия глупави хора, които искат да живеят, да се осигурят – в гробищата; търсят щастието там, където го няма: слагат го в гробищата и ще пишат трактати, пишат как може икономично да се осигурят – с какво? С някой голям кръст!

„Защото Бог толкоз възлюби света, щото даде Сина Своего единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен.“ Сега, казах, че тази Вярa е необикновена, в тази Вярa никакво съмнение не се допуска, абсолютно никакво съмнение, и ако двама влезем в този Божествен свят и разглеждаме един Божествен предмет, аз ще ти опиша как виждам предмета и ти ще опишеш как го виждаш; можем да направим и друг опит: аз да опиша това, което виждам, и ти да опишеш каквото виждаш и тогава, ако са верни двете описания, ние сме на правия път.

Сега, какво нещо е Любовта? И мъже, и жени описват Любовта: жената каже нещо, мъжът казва: „Не е тъй, това не е любов“; „Е, какво е любов?“ – той започне; „И това не е любов“. Сега, както казва жената що е любов, то е детинско, а и той е глупав – не знае що е Любовта; значи двамата не виждат еднакво. И слушате младите: те не си говорят тъй, те са много деликатни – даже за някоя малка дума ако си кажат, като някои дипломати, обърнат си гърба – тя казва: „Той не ме разбира, аз мислех, че е нещо, пък...“; тя това не му казва, но в себе си тъй мисли и тъжна е; и той си обърне гърба и казва: „Аз мислех, че тя е умна, а то не било тъй, тя не ме разбира“. После се обърнат пак един срещу друг – дали има тук разбиране? Те можеха да се разберат, ако родителите ги бяха възпитали тъй – че те са души и имат еднакви понятия за нещата. Момата трябва тъй да изменя своето състояние, както и момъкът; или другояче казано – да разглеждат една истина от гледището на техния ум и сърце; там, където има допълване, трябва да разберем какви са тия съотношения.

Ако някой ни пита какво има в нашия бъдещ живот, ние не можем да дадем една програма. Засега програмата на Живота ни е, че ние се стремим към Вечния живот; ние искаме да излезем от временния и да се отпразвим към Вечния живот – и това е спасение. „Да не погине всеки, който вярва в Мен“ – значи трябва да има една цел: то е Вечният живот, само във Вечния живот ние можем по-иначе да изучаваме Любовта и Мъдростта; Вечният живот може да ни даде единствените условия да изучим Любовта и Мъдростта. Аз мога да

ги изменя в себе си, ей сега мога да ги изменя, и в този живот мога да изменя вечните условия или мога да отложа това; то е един преходен период, рязък в своите определения, тъй рязък, както е рязка слънчевата светлина – щом дойде, веднага просветне, и щом се скрие, веднага потъмнява. Ако ти решиш в себе си това, веднага този лъч, тази енергия *tattvas* ще проникне в тебе и ти ще почувстваш едно разширение на твоя ум и сърце, ще бъдеш силен; но усъмниш ли се малко – да кажеш: „Аз ли съм?“, веднага токът се прекъсва и ти като някоя гайда, когато гайдарят спре да я надува, се свиваш; и ще изгубиш връзката, ще кажеш: „От мен нищо няма да стане“ – защо? Защото ти си се усъмнил в Сина Божи, т. е. в ония велики закони, които работят в съзнанието. Ако ти приемеш в даден момент без страх тази енергия, тогава тя ще произведе в тебе вътрешната Виделина – ти си във връзка с Божия Син и всичко можеш да направиш; и когато аз ви казвам: „Не се съмнявайте“, това значи: не прекъсвайте Божествените токове във вас. Ти не се съмнявай!

Един ден дойде при мен един господин да ме пита дали съм честен човек. Казвам му: приятелю, кажи ми ти честен ли си – ха да видим кой повече е крал, кой повече е лъгал. Ти, за да ме изпитваш дали съм грешен, трябва да бъдеш свят, а ти си пълен с грешки – грешник да изпитва грешник; ще дойдат да ни изпитват – няма какво да ни изпитват, ние сме хора на Вечния живот: нашата цел тук, на Земята, е Вечният живот – да придобием ония условия, при които може да изучаваме Любовта и Мъдростта, това е нашата цел. „Ама ти не си ли българин?“ – това не е цел: да бъдеш българин или друг; аз мога да ви направя много сравнения откъде са българите, че да се отвратите да сте българи. Ако преди сто хиляди години вие сте били говедо в някое стадо, с рога, и сте минавали за знаменитост, и после, като станете човек, няма да кажете, че сте били говедо с рога, а ще кажете: „Аз друго произхождение имам, моето произхождение е благородно“ – а аз виждам, че сте от това произхождение. „Ама ние след милиони години ще минем в една благородна форма!“ – може.

Сега, да видим какво значи *говедо*. Имаме: *го* – *веди*; то значи: *ти знаеш ли да говориш? Веди* значи: *знаеш ли да размишляваш, да говориш разумно?* Българинът го свързал и – *го-ведо*, една дума с такъв смисъл; говедото повече мисли от тебе – защо? Защото *го* – *знаеш да говориш*. Ти не мисли, че си

глупав човек, ако някой ти каже *говедо*; кажи: „Благодаря!“ – значи: зная да говоря. А сега вие ще кажете: „А, той ме обиди“. „Го веодиш? – Можеш ли да веодиш?“

И така ние сме изопачили цялата Природа – за нищо и никакво правим цели скандали; вие трябва да изучавате цялата Природа – всеки един акт в нея има вътрешен смисъл, и трябва да се радвате на благата, които тя ни дава; затова Господ е възлюбил тоя, великия красив свят, и в този хубавия, Разумния свят, Той е изпратил Своя Син, за да може тия, малките души, като повярват в Него, да възприемат и да придобият Вечния живот, за да влязат в Разумния Живот. Да ви говоря ли още, или да спра? Тази енергия, слънчевата, аз съм говорил за нея, вие със слънчевата енергия може да направите много опити: ако във вас се проявява обикновеният живот и ходите гологлави, а Слънцето грее, към обед непременно ще имате слънчев удар, защото тази Божествена енергия ще мине през Земята, ще промени някои вибрации и ще образува нагорещаване в мозъка; значи щом имате слънчев удар, вие сте прекарвали тази енергия през Земята и затова имате удар. Обаче ако във вас имате съзнателния живот, настроени сте любовно към всички живи същества, вие ще превърнете тази енергия в *акаша* и ще усещате в себе си една велика, приятна Божествена музика, и по цялото ви тяло ще се носи един велик трепет, и ще искате да предадете енергията си на всички хора – всичко това ще бъде във вас, ако имате съзнателния Живот, тази енергия вие ще я чувствате и през нея ще се предават мислите на всички Разумни същества. Животът на всички Същества, които ви обикалят в далечното пространство, ще ви се предава с бързина, по-голяма от бързината на слънчевия лъч, и вие ще чувствате, че сте един гражданин на това Велико царство; и като погледнете този, Великия свят, вие ще бъдете радостни, всичко ще ви причинява радост – това е Новият живот. Вечер и денем може да приемете този Живот; приемете тази енергия и всички, когато някак измените вашето съзнание и повярвате без никакво съмнение в Сина Божии, Който е изпратен, щом се свържете с Него, ще започнете правилния път на вашата еволюция.

Следователно трябва ви една необикновена Вяра – в кого? В Сина Божии, разбирам – Вяра на Божествената Любов. Бог е възлюбил този свят и чрез тази Любов ние ще се домогнем до онези Велики закони, на които светът почива и чрез които сега Животът съществува. И тъй, индусите започват отдолу.

Тия енергии как вървят? Сега западните народи започват да изучават тази енергия, качествата ѝ. За да изучавате Великото, изисква се едно нещо, което индуските учители пазят в тайна и благодарение на това западните народи не са го намерили; ако европейците биха го знаели, биха го профанирали. Сега във вас трябва да се роди новото съзнание – да слугувате на Бога от Любов, всяко ваше действие да бъде един акт любовен, в който да внесете всичкия си живот, всичките си мисли, ум, воля и сърце и всичко да бъде, като че го вършите само за Бога; и следователно, като извършите такъв един акт, вие да сте доволни, че може да направите това от Любов; и колкото повече давате, толкова повече ще дойде отгоре. Понеже много пъти се говори за магнетизиране и демагнетизиране, вие казвате: „Да не се допре до мене, защото ще ме изсмуче“ – и тъй е: ако си едно малко кладенче, всеки ще те изсмуче, но ако си един велик извор, кой може да те изсмуче? Като дойде Великото съзнание, вие ще бъдете такъв един велик извор и от този извор ще има за милиони и милиони хора да пият.

Такава е тази велика енергия, която слиза от Слънцето и звездите, която изтича от Бога, но чрез видимия свят. И вие се питате защо са звездите. Ти научи ли предисловието на яденето, какво е най-необходимо за Живота – „Не зная“; а кое е най-приятно – „Не зная, не съм го научил“; кое е най-велико – „Не го зная, много велики работи има, но кое е най-велико – не зная“. Господ е най-велик, ти Господа виждал ли си? Молитвата е най-великото; аз говоря за една преживяна опитност – за молитвата, аз съм я изпитвал и няма нищо по-велико в моята душа от молитвата; няма нищо по-приятно от музика и по-необходимо от яденето – моята опитност ми казва тъй и аз съм съгласен с това, това са преживени и проверени истини. Ако това не можете да разберете, как ще разберете по-отвлечени истини? Аз разбирам под *събудена душа* душа, в която се е събудило Божественото съзнание – такава душа е свършила изпита на Живота; тя не иска да бяга от Земята, тя казва: „Сега ще живея на Земята при всичките условия; тъй ще живея, както Господ иска, сега разбирам как трябва да се живее“. Да ви говоря ли още? Хайде да оставя и за друг път, стига толкова.

„Защото Бог толкоз възлюби света, щото даде Сина Своего единородного, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен.“ И тъй, оставям ви една важна мисъл: мислете за доктор Уилсън, мислете за Кирил, разре-

шете задачата за трите целувки – братски ли са, сестрински ли са, или са целувки приятелски; и после: дали сте в положението на малкото момиченце, което иска да целуне доктора заради сестричето си, или сте в положението на доктор Уилсън, който е дал обещание на това братство и трябва да чака десет години – тия въпроси са, с които аз искам да хармонизира вашия живот, аз говоря за вашия живот; и второто нещо – да знаете, че от Слънцето е богатството – това Слънце, което всеки ден ви пече, то съдържа такова богатство и ако един ден във вас се пробуди Божественото съзнание, тъй както аз ви казвам, и дойде тази необикновена Вяра, вие ще погледнете Слънцето, ще видите тази енергия и ще кажете: „Сляп бях едно време, но сега виждам“.

30 октомври 1921 г., София

НЕНАПИСАНИТЕ ЗАКОНИ

*Този е заветът, който ще им завеща
след онези дни, казва Господ: ще влож
законите си в сърцата им и ще ги напиша
в умовете им.*

Евр. 10:16

Този е най-важният пасаж в тази глава и той е взет от друго място – „Ще влож законите Си в сърцата им и ще ги напиша в умовете им“. В миналата беседа говорих за трите въведения в съзнателния Живот. Сега, всяка работа трябва да се извърши по известни закони, по известни правила. Аз ще говоря на онези, които са ученици; ако някои от другите не ме разбират, аз говоря само за ученици – имайте предвид, че ще говоря само за необикновените неща, на елементарните работи – речено-казано, това било, онова било, ние туряме кръст; кръст, т. е. примиряваме се с миналото, миналото вземаме като основа, настоящето – като условия, а бъдещето – като цел. Вие ще кажете: „Как миналото може да бъде основа, настоящето – условия, а бъдещето – цел?“. Така е, т. е. източните народи казват „така е“, а западните народи започват да го доказват и след като го докажат, то все остава недоказано; вземете всички трактати по философия, които доказват, че има Господ – питам: колко хора са се убедили с доказаното? Когато аз гледам светлината, трябва ли някой учен да ми каже, че има светлина – и без неговото доказателство аз зная, че има светлина; ама имало толкова милиона вибрации за червения цвят – и аз схващам това; без да зная колко вибрации има червеният цвят, аз си служа с него, а този бояджия, който ми разправя тъй е или не, той сам не знае добре. Онзи, който може да ме научи и да ми каже всичко, като му дам четката и му кажа: „Ти как разбираш това?“, той разбира това, което не се вижда. И някои хора казват: „Съвременните материалисти са станали мистици: те вярват в това, което не виждат, а не вярват в това, което виждат; те знаят това, което не се вижда, а не знаят това, което се вижда“.

Сега, думата *закон* аз я вземам във втора степен, т. е. закон не по права линия, а закон в квадрат; и всичките творчески енергии при сегашната еволюция вървят в квадрат. Квадратът – то е най-ужасното нещо, там герои се искат, ти

трябва да имаш голямо хладнокръвие: да те обстрелва неприятелят – то е само за най-големите герои. Сега, квадратът, който не го разбира, за него е най-опасен – за онези, които не разбират законите, те са като онзи, който седи зад една табела, на която пише: „Тук се продава такова сирене, такъв чай, такъв хляб, такива плодове и т. н.“. Американци има, които носят такива табели на себе си (отпред и отзад) и рекламират из града, и след като един такъв е носил целия ден тия табели, вечерта казва: „Едва изкарах прехраната си“. Има някои, които разбират живия квадрат; има живи квадрати – кои са живите квадрати? Според живата геометрия мъжът и жената образуват правата линия, а правата линия е най-късото разстояние между две точки; следователно между мъжа и жената трябва да се постави правата линия, те трябва да се съединят – умът и сърцето да се съединят, да влязат в съприкосновение. А пътят, по който тази права линия може да се движи, е пътят на квадрата – затова е опасен квадратът, защото е място на движение и който не разбира това движение, може да бъде пометен. Сега вие казвате: „И таз хубава! Досега ние с тебе-шир чертаехме правите линии и казвахме, че между две точки най-късото разстояние е правата линия“, нали? Само живите същества могат да образуват точка и център. Математиците казват, че точката е нещо въображаемо, което не заема никакво пространство; тъй, не заема пространството, но владее пространството – заемане е собственост, значи точката няма никаква собственост, но тя владее собствеността.

Казва апостол Павел, който е бил окултист, ученик на тази Велика школа, ученик на Христа, който е бил обучен във всичките правила на Христовото учение и е разбирал дълбокия вътрешен смисъл: „Ще вложа законите Си в сърцата им“ – ще ги вложи, значи. „И ще ги напиша в умовете им“ – *напише* значи само по форма. Само чрез ума може да се напишат тия закони; тия закони в сегашното положение действат във вашия мозък, действат във вашите бели дробове, действат в стомаха и в симпатичната нервна система, но тия живи закони имат отношение към оная велика жива енергия в света, която изтича от своето първично състояние, за да влезе в пътя на еволюцията и тъй да видоизмени тази първична сила, която индусите наричат *prakriti*, а ние я наричаме *Дух*. Духът – това е първичното; и казва апостол Павел на друго място: „Плодът на Духа е Любовта“, т. е. първото диференциране на Духа е Любовта, а първото

изтичане от Бога е Духът. Сега няма да се спирам да ви обяснявам какво нещо е изтичане.

Следователно първият закон в света е законът на Любовта – това в индуската философия се нарича закон за татвическата енергия, от която праната е едно видоизменение – то е течение, което иде от Стълбцето, едно механическо течение. Има две противоположни течения: вливане към Земята и изтичане от Земята. Това течение иде периодически, някога се усилва, а някога отслабва. Във всичките закони има периодичност и тази периодичност зависи от вътрешните закони на Битието; известни неща се преповтарят в определени епохи, времена, дни, месеци, години, векове, периодически идат; и съвременната наука започва да съзнава периодичността на елементите – известни неща ще се случат точно в известни времена. Тъй ако вие имате главоболие, ако не вземете мерки, то пак ще се случи точно в определени дни.

От какво произтича едно главоболие – главоболието произтича от две противоположни, но еднакви по естество мисли: например искаш да биеш някого и си нагласил, приготвил си всичко хубаво да го набиеш и казваш: „Ще го наложам, че да ме помни как се говори по мой адрес“; но не се мине много, дохожда ти друга мисъл – страхът: „Може да ме турят в затвора, ще отложи биенето за друг път“. Тия две мисли – да биеш и втората, са еднакви; ти отлагаш, но с цел пак да биеш, веднага те заболи главата и казваш: „Съжалявам, че не го набих“. Питам тогава защо трябва да се бие този господин, който е говорил нещо по твой адрес – давали ли сте си някога отчет защо трябва да се бие? И ако този човек е казал нещо по ваш адрес, петдесет на сто той е имал право; ако е казал нещо лошо или добро, петдесет на сто той има право да каже едното и другото.

Казвам на учениците: когато казват нещо лошо за вас, тогава вие сте на пътя. И съвременните механици казват: „Там, където няма налягане, противодействие, не може да има движение“ – ако вие поставите един съвременен трен на една гладка площ, неговите колела ще се въртят на едно място, но движение няма да има, той ще се върти все около себе си; и тия механици се домогват до известни цели: пускат по малко пясък на тия колела, за да може да поемат напред. Казва някой: „Защо са тези мъчнотии?“; казвам: трябва да ви сложат пред колелетата малко пясък, за да започнете да се движите. Сега вие, обикновените хора, искате да живеете без мъчнотии – аз

ви подписвам паспорта, живейте без мъчнотии; а за учениците подписвам – големи мъчнотии да имате, онези ще освободим от всичките мъчнотии. Ще кажете: „Защо?“; много естествено, коя мома гонят момците – нали красивата, стройната, а онази грозотия, която нищо не струва, всеки, който минава покрай нея, никой не я поглежда и казва: „Не хвърлям на нея нито плонката си“ – хората считат за нещастие да я погледнат; а красивата – около нея са тия момци. Това е едно благословение за дъщеря ви – че момците тичат подире ѝ.

Когато аз вървя по пътя и слънчевите лъчи падат върху мене, то е благословение – това са все любовници, аз се считам разположен и весел; но когато те откажат да ме следват, работата е малко бозук. Ако един човек те обича, той все ще ти хвърли една добра мисъл; обича те човекът, не знае как да изкаже своята любов, а ти казваш: „Какъв недодялан бил!“ – „Такъв, иначе, аз искам да изкажа любовта си“. Вие не ме разбирайте сега, че аз говоря за вашата любов – тази, обикновената любов, ние я оставихме за обикновените хора; сега, като ви говоря за Любовта, някой казва: „Ние знаем“ – нищо не знаете, тази Любов, за която аз говоря, нищо не знаете за нея. Някой си прави устата: мисли, че ще го целунат или ще го погладят малко – не, не, тук няма целуване, нито гладене. След като е говорил учителят един час на учениците в клас, какво усещат те от неговото говорене – излизат от клас, известна идея е проникнала в техните умове и те се радват, че учителят им е внесъл светлина; аз казвам: това е Любов, Любовта на учителя – тя действа във вид на Светлина; то е гладене – не на лицето, а вътре, на ума – просвета е. И на онези ученици лицата им са светнали, те са бодри и свежи.

Сега, при днешните нещастия тия външни закони няма да поправят света. Не мислете, че онзи, който изпълнява законите, е много свят човек; аз съм казвал и друг път: за хора, които изпълняват законите от страх, аз имам особено мнение за тях. Във Варна имаше една госпожа (ще приведа този случай), баба Яна я наричаха, развита, духовита и съобразителна жена. Когато някой нейн роднина дойде, тя ще го посрепне, пиленце ще му сvari, вкъщи ще го нагости, но като си замине, подире му ще каже: „Днес се е намерил да дойде той, аз друга работа нямам, за него сега ще мисля“. Питам защо – баба Яна съзнава външния закон, тя трябва да изпълни този закон и като го изпълни, казва, но след това: „Дадох му винце, дадох му хляб, той нищо не остави, благословение не даде; хамбарът

се изпразни, виното се свърши, сладките думи си отиват, животът няма смисъл, аз остарявам“.

Животът на съвременните християни прилича на тоя на баба Яна.

– Ти – казва – евангелист ли си, ти вярваш ли в Господа Исуса Христа?

– Вярвам.

– Вярваш ли в Неговата кръв?

– Вярвам.

– Вярваш ли, че Той те е спасил?

– Вярвам.

– Искаш ли да станеш член на нашата Църква?

– Искам.

– Ти си правоверен, ела при нас.

Срещам друг, който не вярва в Христа, не е член на Евангелската църква; той е лихвар, дава пари с дванайсет на сто лихва. А този – и той дава пари с лихва, но казва: „От моите пари ще има берекет, понеже Христос е с мене, Той благославя; и ти, като дадеш пари, ще се благословиш“. Даже някои християни, когато малко се отличат от другите, с един милиметър – че дал някой пари с десет на сто лихва, а не дванайсет на сто, веднага казват: „Той е отличен човек, не дава с дванайсет на сто“.

Голям прогрес има, че е дал пари с десет на сто! В това Учение абсолютно никаква лихва не се позволява, разбирате ли? За учениците говоря, не за обикновените; за вас камшик има, не за другите, а за учениците говоря: камшик има за вас, ако ви хвана с лихва да давате пари – по десет на задницата ще има. Тъй че ако един обикновен човек даде пари с лихва, то се позволява, закон има, но за ученика, ако той дава, другият закон ще го хване и десет на задницата ще има; тъй щото не е лесна работа да бъдеш ученик – без лихва ще даваш пари, ще работиш, без да ти плащат.

Ще кажеш: „Само ме нахрани, нищо не искам; ама как се гледат тия деца?“, децата на учениците ще бъдат необикновени, дъщерите ще бъдат необикновени, ако е жена, мъжът ще бъде необикновен, синът ще бъде необикновен, сестрата също – всички ще бъдат необикновени; и законът е друг за тях: те гладни няма да умрат. И всеки един не може да бъде ученик – той трябва да има най-малко един първокласен талант; талантлив трябва да бъде той и не само талантлив, но първокласен талант трябва да има всеки ученик и най-малко

едно изкуство трябва да има и да го владее в първа степен: ако е лекар, той трябва да разбира своята медицина така основно, така да прилага елементите във всяко лекуване, че да няма изключения – той няма да каже като обикновените лекари: „Усложнение станало, сърцето, това, онова“ и свърши се въпросът; ако не знаят причината, веднага: „Усложнение има“, всеки казва: „Това усложнение развали живота“. Търговецът казва също така: „Усложнение има, условията на живота са такива“. За ученика, щом се извинява и казва: „Условия има“, десет по задницата; „Криза има“ – десет по задницата.

Сега казвам лошата страна да бъдеш ученик. „Ще напиша закона и ще го вложа вътре“ – да те бият. Кога – когато грешаш, а когато вършиш Волята Божия, винаги ще имаш едно велико благословение: и Любовта ще бъде една симфония в тебе, и ти ще разговаряш със звездите – вечерно време ще седнеш и ще започнат телеграмите насам и натам:

- Как е вашият свят?
- Много добър.
- Какви открития има там?
- Еди-какви си.
- Какво става на Слънцето, какви преобразувания има?
- На Слънцето стават изменения, нов род енергии идат.
- Каква е културата там, нещо ново има ли?

Тъй ще разговарят. И на втория ден няма да го дадеш обявление във вестника, ще го задържиш в себе си. Ще каже някой: „Какво гледаш в Слънцето?“ – гледам светлината на Слънцето, слушам тази светлина, която ми говори.

Сега, обикновените хора ще кажат: „Този ни забавлява“; тъй, вас забавлявам като малки деца с куклички – като излязат, ще кажат: „Е – маха с ръка, – това било, онова, нищо не му разбрахме“; ще ме извините, за вас не говоря и каквито погрешки направите, кусур не ви връзвам; когато някога дойдете, ще ви нахраним и весели ще бъдете като баба Яна, но щом излезете, ще кажем като нея: „Не са ученици“ – истината ще кажем: „Не са ученици“. А пък другото правило е: ученика не го посрещат радостно, а кисело – най-първо го набият, знаете ли на какво прилича това? На работата на Тарас Булба, чели ли сте за Тарас Булба? Той изпратил своите двама синове да се учат. Като се завърнали, бащата искал да провери дали са забравили своето изкуство да се борят и започва той с единия; като се борил с втория син, синът набил хубаво баща си, а бащата му казал: „Браво, синко, така те искам!“ – бащата

посреща своите синове. Какво ще кажете вие, майките – баща и син да се бият? Казвам: тъкмо това е по-новото учение. А след като се набили, бащата ги повиква, той е доволен от синовете си и започва да яде и да пие с тях.

Следователно в Природата има два метода. За онзи, който има съзнание, най-първо тя изпитва. Ние говорим символично, а които не разбират, ще кажат: „Представете си, той учи хората баща и син да се бият и това било Новото учение – ама че е варварско!“; не, варварщината произтича от това, че вие започвате меко, гладите се, а като се наядете, после се биете и се разделяте с пукнати глави; а ние започваме обратно – най-първо да се опознаем, да видим кой е достоен за трапезата. „Ще вложа законите Си в сърцата им, ще ги напиша в умовете им“ – казвам: тия са великите и живи закони, чрез които вие ще знаете да манипулирате. Онези сили, които действат в Природата, вие трябва да ги разбирате, а не да казвате: „Чувствам приятност, искам да целуна“ – не, десет по задниците, няма, няма целувки; ако ти е приятно, ще разбереш причината на тази приятност – ако ти изядеш кокошката, казваш: „А, приятно ми е!“, ама кокошката каже: „На мен не ми е приятно“. Тогава как?

Една положителна величина и една отрицателна дават какво? Математиците нека кажат плюс и минус какво дават. В положителното учение има само две положителни величини или в краен случай две отрицателни – едно от двете трябва да има; а плюс или минус – това е за вас, обикновените хора, за нас или плюс и плюс, или минус и минус, нищо повече. И тогава, като се срещнат плюс и плюс, те се разбират, те са две колелета – като им прокараме една ос, те ще могат да се движат отлично, то е хубаво. Ако ти имаш един плюс и един минус, колело не може да направиш, как може да впрегнеш тия две сили? Следователно, ако във вашия живот има промеждутъци, известни нещастия, та не може да успява вашият ум да расте, вие работите с такива плюсове и минуси – не разбирате законите.

Сега, вие имате един мозък и не знаете как той работи. Вие говорите за мисъл, обаче тази мисъл, тази енергия, която дава мислите, вие я не знаете; какво е чувството вътре във вас, какво нещо е Любовта? Любовта може в нейните материални проявления математически да я изразим; Любовта дава най-съвършените вибрации, тонове в музиката и онзи музикант, който излезе да свири на сцената, ако прокара той

закон, тогава душата му ще излезе от тялото, ще премине в ръката му, оттам – в цигулката и вие ще чуете да излизат от цигулката тонове, каквито никога друг път не сте чували; душата на цигуларя трябва да излезе и тя сама да играе в ръката. Като пишеш, ти трябва да прокараш душата си в своето перо, а перото е умът; следователно душата трябва да присъства в ума, да ръководи това движение; когато говориш, своята душа да бъде на езика ти, тя да контролира твоя език. Навсякъде може да прокараш своята душа и знаете ли каква велика сила е да можеш да прокараш душата си във всичките си действия – всичко това ще носи велико благословение най-първо на тебе самия, понеже всеки един тон най-първо ще произведе реакция, която ще се върне към тебе.

Казват: „Доброто и злото се връщат към своя извор“. Всичко, което мислите, най-първо ще се върне при вас и след това ще иде при другите, затова казвам: този закон се изпълнява периодически. Казвате: „Тръгнали в Новия път – започва да им се случва нещастие, не им върви“. Не сте вие, които сте тръгнали по Новия път – пари с лихва давате ли? По Новото учение вървите – да ги няма такива! Но сега вие ще кажете: „Как тъй, може ли другояче да се живее?“. Ако на кокошката стане много тясно да живее в курника, тя трябва да избира друго изкуство: да промени своята форма – да стане едно славейче и да отиде в гората; сега тя седи, дойде господарят, нахвърли ѝ малко житце и хайде пак в курника; а тя на другите кокошки казва: „Моят господар е отличен човек – филантроп е, чете Библията, отличен проповедник е“ – кокошката проповядва на другите кокошки: „Той не е като другите“, но един ден този проповедник хване кокошката, тя кряче, а другите кокошки казват: „И там кречат“. Питам тогава ако и вашите кокошки в курниците кречат, ученици ли сте – то сте обикновени хора; когато престанат кокошките да кречат и агънцата да бляят и плачат, само тогава ще ви считам за необикновени хора, а щом плачат и кречат... – „Ама тъй... инак.“ Разбирам. Кречане да няма, пеене да има; тази кокошка да каже: „Слава Богу, досега толкова време съм живяла при този човек и нито едно перце не е паднало от гърба ми; слава Богу, братски живеем – перо не падна от гърба ми“. Тия кокошки са символи, ще ги знаете.

И тъй: „Ще вложи законите Си в сърцата им и ще ги напиша в умовете им“. Сега ще ви приведа един пример да ви изясня малко това. Този пример го привеждам за обикновените хора, понеже мисълта е натегната. Неразбран е животът,

за тях – едно развлечение, а за учениците – ще видим дали ще погледнат в ръкава си; искам да дам време, за да ги бием и който не знае, ще започне да гледа в ръкава си. Хубаво, ние, макар че по някой път да не виждаме, ала все пак виждаме – който гледа в ръкава, ние знаем.

В първата епоха, през време на Римската империя, в едно царство в Мала Азия някой светия се е подвизавал: двадесет години живял като отшелник, самотен. Искал да има някое видение, да му се изяви Христос; хора отивали при него, но Христос не се явявал. Молил се той: „Господи, яви ми се или по един, или по друг начин, искам да Те видя“, молил се, плакал, молил се, плакал и така в плача си се върнал в колибата си и казал: „Работих двайсет години и Христос не ми се яви“. Но вечерта, към залязване, идва една мома. „Ха – ще кажете вие, виждаме вече мисълта ви, – пак една мома.“ Мома е, но вие не знаете каква мома – Христос ще му се изяви, нали? Приближава се отдалече, вижда този светия, че иде една женска фигура, че се приближава една жена: „Ей, Господи, това ли намери да ми пратиш?“, но като се приближила фигурата, той вижда, че лицето ѝ е само скули – тя страдала от проказа. В него се явява едно колебание – да я приеме ли, или не; ако беше красива, хубава, стройна, с ония хубави очи, изкушение щеше да бъде – дяволът ще дойде. Ще кажете: „Светия и хубава мома на едно място, в една стая да живеят, втасахме я!“. А с тази прокажена мома Господ го изпитва – той може да се зарази. Какво ще кажат хората? Но той казва на себе си: „Тази моя сестра ще я приема“. „Ела, сестро, при мене“ – взима я той, прегръща я, целува я, въвежда я в колибата си, стопля бързо вода, измива ѝ краката, нагощава я, нахранва я добре, отстъпва ѝ леглото си и цяла нощ бдял и плакал над нея, и си казвал: „Какви мъчнотии е имала тя“; на сутринта, като погледнал над нея, видял Христа в тази мома и моментално тя се изгубила.

Сега Христос ще ви се яви в една отрупана със скули мома. Вие искате да видите Христа с корона и скиптр, с Ангели, но тогава сърцето ви ще тупа от страх и за Любов няма да мислите; някои от вас ще мислите: „Да се скрия в някой курник“. Щом дойде Христос, тогава пермутации ще има: всичко ще бъде разгорявано, къщите – разхвърляни. Как ще посрещнете Христа? Той като дойде, всичко, целият свят ще се обърне с главата надолу. Сега аз плаша учениците – то не е за вас, обикновените хора, то е само за учениците, тях плаша; а обикновените хора ще кажат: „Дано не бъде в наше

време, като заминем ние, нека става каквото ще, но в наше време да не стават такива опасни работи, че отиде всичкият труд“. В наше време няма да бъде, но във времето на учениците всичко ще бъде тъй, както го описах; и тогава, при тия усилни времена, когато целият свят се обърне и започне да се движи, когато всички хора се откажат от користолюбивите си желания, когато всяка жалба престане и всеки търси място за спасение, когато всички закони изчезнат, всички беззакония престанат, всички връзки се скъсат и всичко се раздвижи, ще се яви Великият закон – тогава Господ ще започне да влага законите си в сърцата на учените и да ги написва в умовете ви. В такъв един размирнен момент, както е сегашният, ще живеете само в закона на Любовта; коя е тази Любов – нима тази скулеста мома не е Христос? Ако ви дойдат мъчнотии, нали е тази скулеста мома? И ако вие имате търпение да издържите една нощ, да измиете краката ѝ, да ѝ отстъпите леглото си, на следващия ден вие ще видите Христа и тогава денят няма да бъде бурен и мрачен, а най-прекрасният ден, който вие сте виждали в живота си – ден на какво? Ден на Любовта.

И казва Павел: „Ще вложa законите си в сърцата им“. Сега, тази енергия в света, която произтича от Великия космос (понеже светът се е диференцирал досега в еволюционната енергия, или живата енергия, а душата на Вселената е минала през пет степени), тя се е диференцирала в три направления, затова ние имаме пет чувства – това показва пътят; остават още две сили от тази Космическа душа да се проявят. Тази първоначална сила в света, която сега действа, това, което индусите наричат *акаша*, е първичното проявление, тя е създала човешкия мозък, човешката мисъл, създала е звука. Второто проявление индусите наричат *ваю*, от санскритския глагол *ва*, който значи *да движии нещата*; то е едно видоизменение, обръщане на тази енергия в инволюционен процес – надолу. Тази енергия *ваю*, тъй наречената въздухообразна, азотна енергия, образува облеклото и чувствителността, с която човек си служи днес, при сегашното състояние. И тъй, ако у вас чувствата ви извънмерно се развият и станат силни, значи тази енергия се усилва; ако тази енергия отслабва, тогава чувствата ви се притъпяват. Тия неща стават. Ако мисълта се усили, *акаша*, или тази първична енергия, дойде в ума ви и мисълта ви стане по-ясна; ако мисълта отслабне, връзката ви не е силна, тогава какво трябва да правите? Когато на съвременните хора изстинат краката или ръцете, те турят бутилки с гореща вода

на краката и ръцете, за да може да възстановят естествената топлина. Когато вашата мисъл отслабне, вие ще прокарате вашия ум към ония велики закони на Живота – към Слънцето, и ще възприемете тази първична прана.

Ще създадете едно абсолютно спокойствие на ума си, знаете ли какво нещо е да бъде човек спокоен? Каквото и да ви кажат, да не ви трепне окото и сърцето ви да не трепне. Сега, аз съм гледал като изпадне някой в изкушение, другарят му му чете морал: „Какво правиш, ти трябва да търпиш“, пък утре, като дойдат страдания върху него, погледнеш – той е в същото положение. Да не плачете като другите; ако умре мъжът ти, ще кажеш: „Такава е Волята Божия“. Вие трябва да имате хладнокръвието на онзи англичанин: двама англичани обядвали в един хотел – трябвало да имат шест порции; когато изяли втората порция, единият получава апоплектичен удар и умира на масата, а другият продължава да яде; свършил, иде келнерът, прави сметката – шест плюс шест. „А, казва този англичанин, четири порции ще извадиш, защото другарят ми изяде само две“ – тъй извадили от сметката четири порции. И тъй, той ни най-малко не се е разтревожил. Приятелят ми умрял – аз трябва да свърша работата си, това е положението на ученика; мъжът ти умрял, ти ще продължаваш яденето си, няма да казваш даже и: „Господ да го прости“ – ще свършиш яденето си, ще направиш сметката, ще кажеш: „Мъжът ми не си дояде“, ще извадиш от сметката и после ще направиш нужното. Мъжът, ако е ученик, жена му ако умре, така ще направи.

Сега, какво ще кажете вие – „Така ли?“; какво заключение ще направите – „Да не ми дава Господ такъв мъж, той ще бъде най-жестокият мъж!“. Ония, които живеят по този начин, те няма да умрат, то е привидно. Сегашните хора казват: „Ако ние така живеем, какво ще стане със света?“. Старото ще го сложим за основа под краката си и върху това старо ще започнем да работим; известни знания трябва да има вътре във вас, старото ще го преобразим. Сега вие мислите, че този живот е най-лошият – не е тъй този живот; тъй както Земята е минала досега през своето развитие, не може да има друг живот. Ще каже някой: „Има по-хубави пътища“; този е един от най-хубавите пътища, следователно тия неща са предвидени: и войни ще има, и кражби, и женитби, и умирения и т.н. – всичко в тоя живот ще има. И вие ме питате: „Защо стават тия работи

така?“ – защото ако не станеха тия неща, тогава щеше да бъде десет пъти по-лошо; следователно сега е десет пъти по-добре, отколкото би било според вас.

Ще ви обясня каква е вашата философия. Това, което ще ви разкажа, е един митичен разказ. В древността в Гърция се случило това: качил се е някой зидар майстор да гради един гръцки храм, но по невнимание пада и си счузва двата крака; като го занесли у дома, той се оплакал на тогавашния гръцки бог Зевс и му казал:

– Според моето разсъждение ти не си направил света много умен. Аз мислех, че си умен бог, докато краката ми бяха здрави, но сега се усъмних в твоята мъдрост, щом по твоя закон става така. Как ще си отгледам децата?

– Какво искаш? – го попитал Зевс.

– Искам да премахнеш този закон.

– Добре, ще стане както искаш.

След няколко дена краката му били здрави. Качил се той на храма и започнал да чука; чукал, чукал и нищо не ставало – като повдигнел някой камък, той оставал във въздуха. Взел той, че хвърлил чука, но и той увиснал във въздуха; скочил сам той, но и него сполетяла същата участ – увисва във въздуха, седем дена висял горе – от една беля в друга.

– Ама така ли трябваше да бъде светът?

– Първият закон, по който ти си счупи краката, аз го суспендирах. Ти може да седиш спокоен и без счупени крака.

Тогавашният майстор казал:

– Прости ме, аз виждам, че първото е по-добро, макар да има страдания.

И сега вие искате един свят във въздуха горе, тази е философията – горе във въздуха. Казвате: „Защо е това така?“ – по-добре е да бъдеш със счупени крака и да еволюираш, отколкото със здрави крака и да седиш на едно място; и тия закони ще ти покажат пътя, по който трябва да работиш и да разбираш тия сили, с които работиш.

Не всички са тъй добри, някой напук ще гледа да те хване в някоя погрешка и тогава ще платиш всичките лихви 100%, а не 12%. И сега ние седим и казваме: „Този дявол да го няма в света“ – каквото стане, все дяволът е виновен; ами че дяволът е създал всички условия за работа в света, ако го нямаше дявола, какво щеше да стане с адвокатите най-първо, със свещениците, с лекарите, нямаше да има болни хора, хората нямаше да се женят, деца нямаше да има – всичко това щеше

да бъде по първичному. Сега вие се нахвърляте върху дявола; Господ може да го махне, но ще бъдете горе във въздуха. И когато Павел се оплакал, че имал трън в плътта си, Господ му казал: „Доста ти е Моята благодат. С него можеш повече да работиш“. И Павел казва: „Да не би да се възгордея, този трън ми е оставен да разсъждавам правилно“ – и сам Павел съзнал тази необходимост. И тъй, ученикът няма право да осъжда дявола, дяволът е един отличен работник – той е учен човек и учен дух, разбира законите и ги извършва, така е майстор (отдалече пипа), че никога не можеш да го хванеш: осем хиляди години лъже хората и досега още лъжата му не е хваната; и хората не вярват на Бога, но на него вярват и всеки ден на дявола се кланят; а това, което хората казват – на Бога вярват, то е бошлаф, всички са поклонници на дявола.

В някой дом момата седи неразположена; майката казва: „Не зная какво е станало с дъщеря ми, не е разположена, не е в духа си, не ъ се яде, това, онова“. Аз не говоря против момите, това е, за да плаша учениците си. Казвам на тази мома:

– Слушай, аз вчера видях един момък, толкова гениален – та ум, та сърце, та талант, та какво ли не!

Тя току се обърне и казва:

– Къде го видя?

– Наскоро е дошъл.

– Е, може ли да ме запознаеш с него?

Казвам:

– Ти си първата, която имам предвид да запозная с него.

И момата казва на майка си: „Мамо, аз вдъхновение имам днес, един Божествен лъч проникна в сърцето ми“; и майката каже: „Слава Богу!“. Питам сега: хубаво, тази мома чака този момък, радва се, а аз излизам вън – *кис, кис, кис*. Тя чака вдъхновена, на втория ден отивам, казвам: „Заминал си този момък по голяма, извънредна работа – дошла телеграма, заминал си“ – и момата се натъжава. Питам сега: нашият живот не седи ли в такива извънредни забавления? Търговецът каже на жена си: „Петстотин хиляди лева имаме, осигурихме се“, а утре дойде, загубил петстотинте хиляди лева и борч отгоре, казва на жена си: „Втасахме я!“. Сега учени открили това, онова. И ние всички седим: на някого му се стегнала душата, друг отива в някое общество, където се проповядва ново учение, възхищава се от тия хора, ще влезне, но след пет-шест минути и там се разочарова, казва: „Пак го няма“.

Истината е на друго място, тя трябва да дойде от Слънцето, от горе, и нищо повече. Ученикът трябва да разбира ония периодически закони, които действат – и той ще разбере Истината само от Слънцето, само един център има и той е Слънцето; ако вие мислите, че може да разберете Истината по друг начин, лъжете се; и ако някой не ми вярва, аз, като Тарас Булба, може да направя опит. От Слънцето трябва да дойде, разберете, тази първична разумна енергия, която периодически слиза; вие трябва да разберете в кой ден, месец, година иде – да, тъй е уредено: намерите ли момента, вие ще разберете тази Истина. И Писанието казва: „Търсете Ме, докато Съм близо“. Къде е Господ – близо, в Слънцето е тая Истина. И Месечината, и Слънцето са създадени за години и времена и тия години определят законите, по които ние трябва да се качваме; и тия закони трябва да разбирате, по които върви нашата еволюция. Енергиите кога ще дойдат – когато е благоприятен моментът.

И тъй, бъдете сега от ония, които се ползват от благоприятните условия. Преди две хиляди години Христос е дошъл, обаче тогава имаше едно кармическо съчетание на планетите, и злокобно съчетание; това бе един кармически закон – че евреите не бяха в състояние да разберат Христа. Някои има – сърдят се на евреите, че не са Го разбрали; много по-добре е, че не са Го разбрали, защото ако те биха Го разбрали, светът щеше да бъде сто пъти по-лош, а сега ще ги гонят, ще ги хокат: „Как тъй?“. И трябваше евреите да ги пратят по целия свят, сложи ги Господ в чутурата си, две хиляди години ги груха и после ги извади, подуха малко и казва:

- Ти евреин ли си?
- Евреин.
- Хайде пак в чутурата!
- И удря Господ и пак пита:
- Какъв си?
- Вярвам в Мойсей.
- Пак в чутурата!
- Друг не признавам.
- Вътре!

Това са хора консерватори, които вярват само в старото, а не в новото. Хората на сегашната Църква – и те ще влязат в чутурата.

- Какъв си?
- Православен.

- В чутурата.
- Какъв си?
- Евангелист.
- В чутурата.
- Какъв си?
- Баптист.
- В чутурата.
- Комунист.
- В чутурата.

И като те извади, ще те пита:

- Ти какъв си сега?

Добро е. Казвам тия неща, но има нещо по-съществено в света, което като разберам, казва ни Павел: „Всички няма да умрем, но всички ще се видоизменим“. Няма да минем през този закон, няма да умрем, ще се видоизменим; и ученикът трябва да съзнае, че сегашното положение на света е най-добро, в което той трябва да живее.

Сега да ви обясня едно второ положение. Приведох ви разказ из живота на светиите, сега ще ви приведа друг разказ, митичен. Старото – него слагаме за основа. Този разказ ще го вземете като символ, само за да може да ви се обясни тази идея – как Господ ще напише своите закони. Имало един далечен народ – армани; в културно отношение те са били средно развити, не са били много културни, били в тия времена – в средната епоха на човечеството. И те употребявали лова, както и в наше време, и царят на този народ излязъл със своя лък на лов в гората. Видял надалече една сърна, харесал я за ядене и вдигнал лъка си да я убие. В същото време вижда едно малко, красиво момиченце; то подплашило сърната, застанало на нейно място и му казало: „Аз не позволявам да убиеш тази сърна“. „Не позволяваш ли?“ – вдигнал той лъка, пронизал го и то починало. Явява се тогава князът на духовете в тази гора и му казва: „Понеже ти извърши престъпление, ще ти се роди син, който ще се ожени за една от най-лошите жени и ще му се роди едно дете, най-лошо по възможност. И ако синът ти може да издържи тия страдания десет години само, тогава може да му се прости“. И действително, както му било казано, така и станало – ражда му се един син, който така се заслепил кармически, че попаднал в примките на една жена, грозна и много груба в своите чувства, но той си мислил, че тя е най-красива; тя била с устни много дебели – два пръста,

голяма уста, очи – големи, изпъкнали, ръце като на мечка, пръсти – дебели, приличали на бурия. Оженил се той за нея, но тя го малтретирала и не му давала да говори, биела го по два пъти на ден; всяка сутрин тя ще го наложи: „Мъж искам да бъдеш, а не дете“, вечер – същото; и той се сгушвал десет години и всеки ден по две сълзи се ронели от очите му, но той не роптаел. След десет години неговата карма веднага се ликвидирала и на сцената се явило убитото момиченце, за което царският син после се оженил.

Сега, вашият живот е лош: вие сте се оженили, защото сте в плътта си. Тази жена, с дебелите устни, всеки ден ви налага; мъже и жени – всички ви налага и вие казвате: „Тази жена да не е...“, но тази жена е на мястото си, баща ти едно време уби едно от най-хубавите момиченца в гората – разбирате ли? И чудни са съвременните хора, като казват, че са много праведни. Ще ви приведа един пример из българския живот. Преди петнайсет години бях в Търново. Един ден седя на лозето в размишление, разрешавам един от важните въпроси. Задава се една жена, а другите, които идеха с нея, дойдоха при мен преди нея и ми казаха: „Ще ни направиш една услуга – тази жена ще ти говори много нещо, но ти да мълчиш, да не ѝ говориш, ще ни направиш едно добро“. Хубаво, сега ще кажете: „Този разговаря с духовете“. Това не е илюзия. Дойде тази жена на около четирийсет и пет години и седна при мене, и ми каза: „Ти нали проповядваш, че има Господ?“. Това живот ли е – че еди-кой си бил богат, че тя била най-нещастната жена и т. н. Аз мълча. – „Е, кажи де?“. Аз пак мълча. И тя говори час и половина и се спира: „Е, кажи сега“. Казвам: „Кажи ми, ти ли си най-праведната жена в Търново?“. Тя обърна другия лист и започна да разправя за своите грехове и престъпления: как накарала някои моми да се женят, как да помятат децата си, цял час говори и ми казва: „И знаете ли какво се случи миналата нощ? Майка ми ме изпрати да дойда при тебе“. Ще ви кажа нейните думи mot a mot. „Аз бях забравила; спя, гледам – майка ми влиза начумерена при мене, вдигнала беше една стомна и така ме храсна с нея, че ми пукна главата. Протече жълто нещо от главата ми. И така ми се закани, и аз казах: „Тази пуста майка, пукна ми главата“, но като станах сутринта – умът ми се оправил. Затова ида при тебе.“

Сега, ще ви спират някои нещастия – майка ви е дошла със стомната, и на вас ще храсне някой една стомна по главата. В Германия имало един лекар за такива, които

имали изкривени челюсти – като отивал такъв болен при него, той силно го удрял по едната страна, после по другата и тъй го изпращал, нищо не му вземал; а онзи се побутвал под брадата, но просветвало му и всичко се намествало; и други хора удряли тъй, но нищо не се намествало. Тъй и вас съдбата понякога ви удря – ти влезнеш при нея да се оплачеш, но Господ като те удари силно от едната и после от другата страна и ти каже: „Вън!“, ти ще се хванеш за главата и като излезеш, казваш: „Аз поумнях“. Само животът на изпитанията и страданията (и то не само на индивидите, но и на народите), или, както казват, законът на историята говори сега; тъй става, като ни подтикват към онзи, правия път, или закона на историята. Няма какво да се оплаквате вие, в тия времена Господ влага законите в сърцата ви и ще ги напише в умовете ви; кой каквото прави, това ще намери.

Следователно с тази енергия, която иде от Слънцето, всички трябва да се свържат; бащи и майки не се ли свържат със Слънцето, да не се женят (това не е за вас, обикновените хора). Който се жени, трябва да се свърже с тази енергия, тогава и децата ще бъдат свързани и в такъв един дом ще има вечно здраве, вечно блаженство и всичко, каквото дойде, лесно ще става – тъй е. И Писанието така казва: „Повярвай в Господа!“. В кой Господ да повярваме ние – в живия Господ. И онзи ученик, като погледне Слънцето, ще види нещо повече, а обикновеният човек, като погледне, ще каже: „Слънце, кой не го е виждал“ – обаче в Слънцето има нещо, което хората не са видели. И тъй, ние ще се приближим, за да можем да схванем тази жива енергия, която всякога ви говори. Вие ослущвали ли сте се във вашия живот? На ученика не му се позволява да говори много; на ученика не се позволява да преувеличава нещата; на ученика не се позволява да казва какво е неговото произхождение; на ученика не се позволява глава да става, той трябва да бъде всякога опашка – тъй е. Той в който дом и да влезе, няма да каже: „Знаете ли кой съм аз – яйца да ми опържите с прясно масло, после с кисело мляко, хлябът да бъде хубаво омесен, по особен начин да бъде направен – аз съм човек, пратен от Господа; защото иначе знаете ли какво ще бъде върху вас?“ – това не е ученик, това е един обикновен човек, така правеха и турските запитиета: като дойдеха с камшика, веднага яйца с масло ще им направят, кокошка ще заколят и ще им кажат: „Ага ефенди!“. Ученикът, като влезе, ще носи всичко в торбичката си; той ще бъде толкова скромен,

че като влезе, тия хора да се учудят, че той толкова малко яде, а е най-здрав човек; ученикът, като влезе в къщата, да каже: „Моля ви, ако имате едно излишно място, най-долното място, което има къщата, там ще ме сложите“.

Сега с това аз плаша учениците – те трябва да го знаят, щом искат да бъдат ученици. И сега, в бъдеще, като дойде някой да се оплаква, ще го питам дали е ученик; ако каже, че е ученик, ще го питам: „Знаеш ли правилото?“; отговори ли, че не е ученик, прасенце ще му заколя и ще му кажа: „Заповядай, ти си отличен, талантлив, това прасе е за теб“ и той ще каже: „Ах, колко е хубаво!“. Тъй е, ще му сложи трапеза и ще му кажа: „Заповядай, братко, ти си отличен човек, като теб няма друг“, но ще му кажа и друго: „Един ден и ти ще станеш такова кебапче за малките ти братя – и теб ще опека, както ти правиш сега“.

И тъй, учениците трябва да изменят своя начин на живеене: те трябва да мислят, че са свързани с тази слънчева енергия, да мислят, че Господ живее в тях – кой Господ? Господ на Любовта. И всякога, дори и при най-лошо разположение, не им се позволява да се оплакват, а напротив – те трябва да благодарят за всичко. Толстой привежда един пример: двама братя отшелници се връщат в града си и единият казва на другия: „Знаеш ли каква е волята на Христа – когато отидем в една къща и ни изпъдят, отидем навсякъде и не ни приемат, тогава щом излезем вън, да благодарим и да се радваме, че никъде не са ни приели“. Това е Христовото учение – каквито и да сте, мъже, жени или деца, с такова разположение вие ще дадете едно благословение. Следователно ония хора са много скромни, които всичко имат, т. е. хора невзискателни.

И казва апостол Павел: „Ще вложa законите Си в сърцата им и ще ги напиша в умовете им“. Сега, колко души от вас можете да бъдете ученици? Все пак онези, които са ученици, те са определени. И тъй, Любовта изисква едно велико самопожертване в разбирането на тия закони, да знаете как трябва да се живее – и сегашният живот трябва да се разбере, той има вътрешна страна, сегашният живот при всичките противоречия трябва да се разбере в неговата дълбочина: жената да разбере мъжа си и мъжът – жена си; синът да разбере баща си и бащата – сина си; братът да разбере сестра си и сестрата – брата си. Но как ще се разберат те – само по закона на тази Любов: когато братът живее за сестра си и сестрата живее за брата, когато мъжът живее за жена си, а и двамата живеят за

Бога. Павел казва да се не женят, добавя и защо – не трябва да се женят, понеже хората не разбират закона, мъжът ще обича жена си и ще забрави Господа. На ученика не му се позволява да забрави Господа, никога! А който обича Господа, той трябва да обича всички хора заради Господа и трябва да ги търпи всички; тъй както Господ – така трябва да бъдете и вие.

И сега можете да направите първия опит, ако във вас има геройство. Втори път аз ще открия на учениците една велика тайна. Тайна – в какво? Това е малка примамка, та и тези, другите, да искат да станат ученици; и ние искаме да станат, може. Ето какво ще бъде: хванат те да те бият – ти станеш невидим; хванат те – изчезнеш; затворят те – не може, навсякъде си свободен; качиш се в трена, дойде кондукторът: „Билет?“ – ти станеш невидим, по железниците, навсякъде без билет ще ходиш; който те хване – изчезваш; ядеш в гостилницата, пари нямаш – дойде келнерът, изчезнеш. И тогава ще започнат всички да говорят за необикновения човек в града. Това е една привилегия за вас. Освен че няма да платите, но и друго има: когато купите плат, щом изчезнете, търговецът ще намери четири пъти повече пари, отколкото му струва платът – на тезгяха ще ги намери; в гостилницата, след като сте яли и сте изчезнали, те ще намерят четири пъти повече пари, отколкото им струва яденето; навсякъде по четири пъти повече ще платите, отколкото струва, и като изчезнете – кесията ви ще бъде пълна. Сега ще кажете: „Струва си да бъде човек ученик“. И тази тайна ще дам само на кои? Сега много кандидати ще се явят, хубаво, това е то заплатата на ученика, след като получи заслужените „десет“; и като разбере тази енергия, която излиза от Слънцето, тогава ще му се открие тайната, тогава ще му кажа: „Освобождаваш се!“; най-първо страдания, а после – благословение, затова казва и Павел: „Ще се похвалим и ние повече в своите страдания, отколкото в радостите си“. И „Отсега нататък разбираме смисъла на живота“, казва апостол Павел в осма глава „Към римляните“; в седма глава той говори как са го били: „Три пъти ме биха по трийсет и девет на задницата“ – били са го, а после, като влиза в осма глава, казва: „Слава Богу, благодарим за това велико благословение – че като бъдем невидими, плащаме по четири пъти повече; не по плът, но по дух; и ставаме видими и невидими“ и отиваше да разпространява Учението. Павел всичко правеше. „Сега разбирам, пише Павел, аз говоря нещо проверено.“ Някои

няма да се съгласят – прави са; правоверните са прави и аз съм прав – те са прави в миналото, аз съм прав в настоящето, а всички ще бъдем прави в бъдещето; следователно някои от вас ще бъдете прави и в миналото. Благороден човек е той: „Аз, казва, съм благороден; едно време като Сократ не бях благороден, но сега съм благороден и благонадежден, защото получих трийсет и девет по задницата и сега научих тайната да бъда видим и невидим; и щом ме хванат: „Пари!“, няма ме“. И затова се казва в Писанието: „В последния ден праведните ще бъдат грабнати и вдигнати във въздуха да видят Господа“ – то е ден, когато ще бъдете невидими.

Да бъдете герои, доволни; да бъдете необикновени хора, талантиливи в първа степен и в Мъдростта, и в Любовта, и в Истината – във всичките си проявления, във всички си живот; това е, което Христос изисква от своите ученици – необикновени да бъдете. Няма да напускате света, докато не ви дадем изкуството да бъдете видими и невидими; и никому не се позволява да напуска света, ще седите тук; щом ви дадем тази тайна, тогава сте свободни от закона и ще имате изкуството, и като влезете в новия закон, ще кажете: „Аз зная, аз любя, аз уча, Истината е с мене, аз познавам всичките мои братя, зная всичко, нищо не ме смущава сега“.

Да ви говоря ли още? Ще се разсърди Слънцето, ако говоря повече.

6 ноември 1921 г., София

В ЕГИПЕТ

А след отиването им ето ангел Господен явява се на сън Йосифу и казва: Стани, та вземи детето и майка му и бягай в Египет, и бъди там докогато ти река; защото Ирод има да потърси детето да го погуби.

От Матей 2:13

Има два възгледа за Живота; т. е. два възгледа има само между хората, а между животните – между рибите, между птиците, между млекопитаещите, и между растенията има само един възглед; щом дойдем до човека, ние намираме два възгледа за Живота и затова човекът се нарича *човек*, а тази дума първоначално означава *същество на противоречия*. Защото всичката философия на нещата седи в това – в противоречията; за да започне едно същество да мисли, то трябва да се натъкне на едно противоречие. Че това е факт, психологически е вярно: онези деца, които не срещат противоречие, не могат да мислят; също и онези възрастни хора, на които всичко е охолно, не могат да мислят – охолно в пълния смисъл на думата значи, че сърцето има всичките блага и такива хора не могат да мислят, техният възглед е само един: то е възгледът на рибите, птиците и животните. Само когато почувстваме някакво противоречие вътре в Живота, само тогава ние започваме да мислим.

Съвременните философи обясняват противоречията по един начин, религиозните хора ги обясняват по друг начин, хората на практическия живот – и те си имат един начин, по който градят своите обяснения. Религиозните хора отдават всички противоречия на греха – те казват, че някакво същество някъде паднало (не знаят кога, преди хиляди години); това същество завиждало на човека и следователно този дух (наричат го *демон*) е внесъл всички противоречия. И за това, което става в религиозния живот, кой е виновен – все този стар дявол: стане нейде убийство, измяна, задигане на пари, жени, избухване на война и казват: „Този дявол откъде се яви, той е причината!“. Тоест ние разглеждаме живота субективно, с един замах – това е то философия: този дявол е виновен за всичко. Философите обаче намират противоречията в самата материя – в силите,

в механичното устройство на Вселената. А практичните хора казват: „Този дявол са икономическите условия, папото; да не е туй папо, нищо няма, а има ли го, то създава всичките блага“; и според тях това най-хубаво – папото, то създава всички противоречия и най-големите злини. И аз мисля, че те са много по-близо до истината, отколкото религиозните. Да, папото според тяхната философия е причината на злото и те казват: „Да грешат хората – това е вложено в човека още с първата хапка, която е влязла в устата“; и прави са, защото Ева, която е била девствена, чиста, когато е взела първата хапка от папото, и тя, и всички се опорочили. Това са техните аргументи. Аз не поддържам нито едните, нито другите, но казвам това, което е.

И следователно в нашето съществуване на Земята животът е или разумен, или неразумен: или всичко е строго математически определено, или всичко това е едно съвпадение, възможност, вероятност – тия два възгледа съществуват сега. Едните казват: „Всичко е случайно – хората се раждат случайно, ядат случайно, женят се случайно, бият се случайно и умират пак случайно; загубил парите или спечелил – все случайно“; а другите казват: „Всичко е строго определено, нищо не е случайно“. Ти трябва да ядеш, защото има причини за това и че причините са разумни, няма съмнение. Ти сам създаваш всичките бели на главата си: искаш повече пари, че като ги вземеш, и друг иска да има повече пари – и те бият заради парите; тъй си създаваш тези бели – да те бият. А съвременните техници и инженери, или материалисти, казват: „Всякога, когато една сила срещне съпротивление на пътя си, се образува търкане, огън избухва“; следователно парите в този случай, или всичките блага – това са все противодействия; и когато енергиите, които функционират в нас, се срещнат с тия противодействия, веднага се образува експлозия. Сега някой може да попита дали това е вярно; вярно е, нека бръкне жената в кесията на мъжа си – той има десет хиляди лева, а тя му ги вземе – веднага мъжът ще извика: „Къде са парите ми?“. Губи се равновесието – парите са били на дъното на кораба, те са баластът на парахода и той е в равновесие, а жената, без да разбира този закон на баласта, взема го от дъното на кораба и мъжът става и казва:

- Къде е баластът?
- Ама на мен ми трябва.
- Но ти знаеш ли, че ние може да потънем?

И тъй, заради този баласт в света стават често спорове, понякога приятни, а понякога – неприятни; понякога се уреждат по приятелски начин, а понякога се уреждат по метода на Дон Кихот или по метода на Санчо Панса. Тоест не мислете, че Санчо Панса е бил много по-умен от Дон Кихот, но той е бил практичен човек, разбирал е отблизо живота; Дон Кихот е бил идеалист, той идейно е разбирал живота, практически не го е разбирал, а ние се смеем, като четем. Но и Санчо Панса е прав, и Дон Кихот е прав; и съвременният свят е пълен с донкихотовци и санчопансовци – това не е обида, а констатирам един факт. Ако вие влезете в училищата, ще намерите много програми, които са наредени според идеала на Дон Кихот – там няма нищо практическо; други училища имат практическо приложение, но идейното го нямат – и тогава спорят. Когато дойде Дон Кихот, той ще приложи своите закони: на първо място, с Бога ще започне той – ще сложи табела: „На първо място трябва да се преподава религията, Закон Божи, а после всички други работи“. Дойде Санчо Панса: „Долу, казва, тази табела; то не е модерно, практичното е потребно, хората трябва да живеят, да ядат, папо трябва. Като се наядем, после ще мислим за Господа“; и Санчо Панса размишлява тъй: „Най-първо, за да мисли човек, трябва да се е наял. Гладен човек може ли да мисли?“; и Санчо Панса казва: „Гладният човек ще мисли да открадне, а ситият човек ще мисли за някаква философия“.

Сега, съвременните хора ще кажат: „Ние не сме нито донкихотовци, нито санчопансовци“. Радвам се, че сте така, но трябва да ожените Дон Кихот със Санчо Панса и да се роди едно дете, то ще бъде третият – ще има възгледите на Санчо Панса и Дон Кихот, от тия два съединени възгледа ще имате нещо ново; и светът пита как ще стане Спасението – като ожените Дон Кихот със Санчо Панса. Това са символи: Санчо Панса може да бъде мъж, може да бъде и жена, всичко може да бъде – и мъж, и жена (разбирам по форма). А онзи, който е писал, Дон Кихот го е направил мъж – защо? И Санчо Панса, и той е мъж по форма, но Дон Кихот воюва заради своята възлюбена, заради своята Дулцинея – жената е причина, за да прояви той своето геройство; каквито подвизи и да прави, една красива жена има в неговия ум, заради нея той е готов да пожертва живота си. И Санчо Панса вярва в своя господар, но той си има съвсем друг възглед, той казва на Дон Кихот: „Ти, когато завладееш твоето царство, да ми дадеш малко земица, за да мога да я обработвам и да прехранвам децата си“. Затова

Дон Кихот е сух, с висок ръст, ръце – дълги, сухи, нос – дълъг и тънък, очи – остри, челото – изправено; а Санчо Панса, той е късичък човек, около 145 см, като буренце е, има ръце късички, пръсти – много дебели в основата, бърни – дебелички, нос – дебеличък; като седне на ядене, да си похапне, той се засмее като някоя месечина и казва: „Това е смисълът на живота!“. Сега, ако съвременните хора, които критикуват, виждат само това, смешното, в някой роман, в някоя пиеса, те не са разбрали високия смисъл; съвременните хора не са идейни, те са хора на преживяванията, но не учени – чел е някоя книга, въобразява си, че е някой княз или граф, но това не е достатъчно, а трябва да имаш кръвта на този княз.

Следователно идеите са нещо, което ние трябва да придобием в света; и тия идеи се дават само чрез противоречията, законът на еволюцията изисква противоречията като една необходимост. Това е закон само за човешкото царство, в другите царства няма грях; грях има само в човешкото царство и всички ония същества, които са пряко или косвено свързани с хората, всички са заразени от греха. Грешни същества в света са само хората, други същества грешни няма; всички други същества си живеят в мир и любов и разбират Бога, а само хората не го разбират и те мислят, че целият свят е обърнат – съдии, философи и учени искат да изкарат, че грехът прониква в цялата Вселена и наричат това *мирова скръб*²⁴ и се питат защо е този грях. Тия писатели ето на какво аз ги уподобявам: в Южна Америка има една известна пустиня²⁵ и пътниците, като вървят по нея, вдигат толкова прах около себе си, че нищо не виждат; и те мислят, че целият свят е само мъгла, пък тя е само на двеста метра около тях. И тая философия проектира греха и в другите светове, но там живеят много добре, както аз зная; те ще кажат: „Докажи това с данни!“ и аз ще кажа: „Докажете и вие с данни!“. Мога да докажа с данни, математически мога да докажа, да споря с математици; в човешкото тяло при една известна форма мога да докажа, че грехът е ограничен в известно пространство на мирозданието – и те ще видят, че е така. Но това е отвлечен математически въпрос и ако бих се решил да го доказвам, знаете ли на какво щеше да се обърне работата?

Един знаменит цигулар отива в Париж, там дал няколко концерта и сполучил да спечели симпатии на всички. Когато трябвало да замине, една вечер поискал да даде отличен концерт, тъй че да го помнят, да пишат вестниците, че е свирил нещо много хубаво. За нещастие обаче започнал да свири мно-

го дълга ария – няколко часа, че като се уморили слушателите, започнали всички един по един да излизат и най-после останал само прислужникът с ключа. Цигуларят, въодушевен, продължавал да свири; отишъл прислужникът при него и му казал: „Господине, моля, аз трябва да спя, вземете този ключ и когато свършите вашето парче, затворете театъра“. И съвременните философи намирам като тоя цигулар: някои излизат и говорят толкова много, че ние им казваме: „Я вземете този ключ, че като свършите вашата дисертация, затворете вашия театър, защото ние отиваме да спим“. А особено пък българите не обичат много дългите дисертации – българинът е практичен: „Каж ми с две думи какво искаш да кажеш – има ли Господ, или няма Господ, има ли онзи свят, или няма онзи свят, а не да го опгъваш много! Нямам време, трябва да вървя на нивата – има ли Господ, или няма? Ако няма, да ида да ора; ако има Господ, ще ида да му служа, а ако няма, ще работя за себе си“. Тъй разрешава той въпроса – „Има ли онзи свят, или няма – питам да ми кажеш!“; и след като му кажеш, че има онзи свят, българинът казва: „Ти ходил ли си там, ти видял ли си го, имаш ли опитност?“; ако му кажеш, че си ходил на онзи свят, ще каже: „Нима може да се ходи на онзи свят? Брей, тогава и аз да ида!“. Много е практичен, иска да опита, готов е да направи всичко, но усети ли, че излъжеш веднъж, тогава работата се изменя.

Бог има, защото в света съществува Любов; и онзи свят има, защото има тоя свят – и онзи свят, и този свят е един и същи свят. Когато говориш за онзи свят, говориш за един свят, който не разбираш, а когато говориш за този свят, говориш за един свят, който разбираш. Следователно света, който не разбирам, наричам го *онзи свят*, а света, който разбирам, наричам го *този свят*; има онзи свят, който ние не познаваме, а този свят е, който познаваме – следователно известното ние наричаме *физическо*, а неизвестното наричаме *духовно*. Но що е физическото и що е духовното? Физическият свят е проявеният свят, а Духовният свят е непроявеният. Като казвам непроявен, това не значи, че всъщност той не съществува, а че не е още оформен за нашите чувства, но само за нашето понятие – той е извън нашите чувства и ние го наричаме Духовен свят, и този Духовен свят е причина за всичко, което става на Земята.

И ако желаете, можете да си направите какъвто искате опит. Вие казвате: „Аз мисля, че съм господар на себе си, имам воля, каквото искам, мога да направя“, но не може да направиш това, което искаш, а може да направиш само това, което

ти заповядват, както на войник на бойното поле – ще стреляш, защото ти заповядват. Ти си свещеник, служиш в черквата, защото ти плащат – ще служиш, народът иска това; казваш: „Аз съм свободен да служа или не“ – не, не си свободен; който е опопен, не е свободен, който е проповедник, не е свободен. И при това ние се хвалим, че можем да мислим! Само свободните хора могат да мислят, а хора, които не са свободни, те повтарят нещата – и следователно съвременните хора преповтарят, декламират, според мене отлични декламации: „Зелена си, моя горо, миришеш на младост, но в сърце ми ти вселяваш само скръб и жалост“. А, отличен поет, той декламира отлично: „Аз, казва, вярвам в един триединен Бог“ – то е декламация; „Има Господ“ – декламираш; „Българин съм“ – декламираш; „Ама аз съм учен“ – декламираш, нищо повече. Българин си, баща ти, майка ти са българи, родил си се между тях – декламираш. Я ми кажете вие каква е българската кръв, по какво се отличава българската кръв!

Някои казват, че аз не мога да разсъждавам. Днес ще разсъждавам философски и много обективно. Тези учени – химици, естественици, анализирали ли са българската кръв и по какво се отличава тя от английската кръв и т. н.; къде са таблиците и изчисленията им, каква е българската кръв? Аз искам да я видя, да видим резултатите от нея, с какво се отличава тя. Когато някой естественик говори за някое семе, той трябва да опише не само външната форма и белезите, но и вътрешните и даже всяко едно семе какви резултати може да даде. Българска кръв имаш – каква е твоята кръв? Не само българите не са определили по какво се отличава тя, но и англичаните, и те казват: „Англичанин съм, в моите жили тече английска кръв“ – но и техните химици не са определили каква е тяхната кръв, по какво се отличава тя. Съберат се българи, англичани, французи, руси, американци и казват: „Тук българска кръв тече“; англичанинът и той казва: „Английска кръв тече“; все българска, руска, американска кръв тече, но каква е кръвта там? Всички хора говорят с неизвестни числа, с предположения. И следователно аз ги обсъждам, казвам: тия българи декламират отлично; и германци, англичани, французи и американци – всички декламират и отлично декламират, но не мислят още. Теософите определят, че човек е *манас* – същество, което мисли; да, първите хора, които са дошли на Земята, които създадоха Земята, мислеха; но ония, които останаха да я управляват – те престанаха да мислят.

Сега, някой път, гледам, когато аз държа някоя беседа, ще извадят от нея някой пасаж и ще кажат: „Той развращава българския народ“; е, хубаво, кажете елементите на моята развратителна реч, елемента, който изменя Живота. Добре, аз нямам нищо против да ме критикуват, но нека онези критици бъдат разумни критици, да докажат кои са елементите на развращението. Според нашето схващане *развращение* означава ‘развъртам’; ако на едно колело, което има завъртени винтове, ти ги развъртиш, ти правиш развъртане (развращение) и ония хора, които са в колата, може да паднат. Питам ви: моля, кажете ми на коя ваша кола кой винт съм развъртял, кои са свидетелите – аз съм готов да слушам. Кажете: „На задното колело, на еди-кое си място си развъртял еди-кой си винт“ и ще призная, че аз съм развъртял и че е имало опасност да паднат хората. Аз употребявам *развинтвам* в много мека форма. Всички трябва да мислят, аз искам всички, които ме слушат, да мислят много здраво, а не да декламираме; „Аз вярвам в Господа“ – това не е вярване, то е декламирање. Ти за този Господ, в Когото вярваш, готов ли си да умреш заради Него, да се самопожертваш, да дадеш всичкото си имане? Ти за жена си, за децата си – можеш ли да умреш за тях? Това е убеждение! Макар и да е заблуждение, то е все идеал, в него намират хората смисъл. Герой е онзи, който умира за една идея, а ти, правовернико, който вярваш в един троеличен Бог, а не си готов да дадеш един косъм от брадата си, позволи ми да се усъмня в твоята правоверност! Ние трябва да разсъждаваме право: мислим ли ние, или не? Да знаеш в твоите жили тече ли българска кръв, или не тече и тази българска кръв откъде води своето начало – нали всяка една река има свой извор? Българската кръв откъде води своето начало и откъде води началото си английската кръв? Аз ще се радвам, нека ми кажат откъде започва изворът на нещата – а има съществена разлика в кръвта на хората.

Аз ще бъда искрен. Тази българска кръв какъв цвят дава на българското лице – възчерен; значи в българската кръв преобладава на първо място въглеродът, или въглеродната енергия, която го кара да се държи близо до земята; затова той е орач, градинар, пастир. А в кръвта на англичанина преобладава водородът, водородната енергия, затова той е търговец, ходи по морето, навсякъде, неговите хора са по целия свят. Да, казвам аз, в кръвта на англичанина има повече вода и ако искаш да станеш приятел с англичанина, напои го с хубава вода;

а ако искаш да станеш приятел с българина, дай му едно парче земя – той ще те помни, ще каже: „Той ми даде много хубава земя“. И тъй, българите станаха българи, когато въглеродът взе надмощие в кръвта им; англичаните станаха англичани, когато водородът взе надмощие в тяхната кръв – това са енергии вътре в Природата, но един ден тия енергии ще се изменят. И сегашният българин ще се измени, ще стане от него нещо ново и няма да се нарича българин; и ще дойде време, когато и англичаните ще се изменят, няма да се наричат англичани, нещо ново ще се нарекат. А съвременните българи и съвременните англичани ще останат в архива, за да ги проучват като старинно нещо – как те са се проявявали в миналото.

И тъй, ние всички трябва да се върнем, да започнем да мислим и да разсъждаваме най-първо за себе си, а не да се занимаваме с други философии. Най-първо трябва да се занимаваме с великата философия на нашето тяло, с ония велики причини, които отначало са започнали да действат: с причините, които са създали ръката – ръката не е още завършена; какво е мислила Природата, когато е создала окото, ухото, човешката уста, език, нос, какъв е смисълът на всичките тия органи, какво е тяхното предназначение? Нима човешкият език има за цел само да преобръща храната? За езика у млекопитаещите хората мислят, че имал само едно предназначение – да преобръща храната; всъщност обаче езикът има три служби: не само да прекарва храната в гърлото, но и да вкусва, да прави различие между храните и третата служба – да говори и пее; това са все служби на езика. Ще питам сега: ако Природата е сложила тия органи, какво е мислила тя първоначално? Вие нямате за това никакви спомени; виждате, че имате език, че имате очи, но как са създадени тия очи, как е създаден този език, вашето ухо, мозъкът – вие абсолютно никакво понятие нямате и ако аз бих попитал някого от вас: знаете ли колко нерви има вътре в човешкото тяло, колко нерви има, чрез които тялото функционира? Те са седемстотин-осемстотин милиона отделни нервички, с които тази велика държава съществува; толкова жици са, чрез които функционират всевъзможните енергии в Природата и стават възприятията. Знаете ли колко дена ви трябва, за да ги прочетете – вие малко се понапънете да прочетете един милион и тогава си направете сметка колко години ще ви отнеме да прочетете осемстотин милиона. А знаете ли колко време е отнело на Природата и колко милиони Същества са работили за тези жици, знаете ли какви са били ония електротехници на

Невидимия свят, които са турили тази инсталация вътре в нашето тяло; и някой седи и казва: „Чудно и страшно е създаден човекът“, но как е създадено всичко това?

Писал е пророкът: „Чудно и страшно“ – той мисли, но с какво мисли? Да, „страшно“ – осемстотин милиона жици, дълги въженца има, разбирате ли? И знаете ли, че ако биха вас сложили да направите тия жици в някоя фабрика и бихте платили, дори десет милиарда не биха били достатъчни. Някои от тях са толкова тънки, че фабрикантът ще каже: „Не може в нашата фабрика такива тънки жици да направим“. А ако вие хванете специална експедиция да идете на Слънцето, на Марс, Сатурн или другаде, да направите тази инсталация и да се върнете – вие мислите ли за тая разходка? Когато дойде някой инженер от Невидимия свят, за да направи едно изобретение, той работи – връща се на Земята; ще чакате дълго време и ще чуете: „На еди-кое си място се появили нови жици“. И когато ние разглеждаме мозъка в по-низшите същества, в предната му част има бели нерви в зачатъчно състояние, а в човека те са дълги и чрез тях се проявява и функционира човешката мисъл – знаете ли от коя фабрика са направени те? Някои искат да ни убедят, че те са направени в мозъка; Природата е приготвила тия частици от много далечни пространства и тогава те са прекарани на Земята чрез четири вида енергии (заменям сега индийските термини с нашите): въглеродни, водородни, азотни и кислородни енергии.

Аз вземам думата *водород* – тя означава ония енергии, които са свързани с атома на водорода; и за да бъде един атом въглероден или водороден, то си има много по-дълбоки причини, отколкото съвременните химици мислят – има си съвсем други причини, на които ние няма да се спираме, те са области, за които в бъдеще ще мислим. Тя е велика, дълбока наука – тия енергии са прокарани на части и тогава оня велик инсталатор е дошъл и започнал да поставя тая инсталация, вашият мозък е започнал да работи, а вие започвате да мислите; та някои от тия жички, за да се изработят в ангелските фабрики, струва десет милиарда лева в злато (те са жички, дълги само два-три милиметра и много тънички) и когато вие седите и питате: „Тази глава защо ми я е дал Господ, пари да ми е дал!“, казвам: приятелю, имаш в главата си една жичка, десет милиарда са похарчени за нея – не банкноти, а злато, ефектив, за да мислиш; и ти, който декламираш, сега казваш: „Защо ми е дал Господ тия способности, тия таланти, когато аз

не мога да се проявя?“ – то е смешно синът да обвинява баща си: „Защо ми е купил баща ми цигулка и лък, като не мога да свиря? Искam да играя“; баща ти ти е хванал отличен учител, купил ти е ноти и всичко, само да свириш.

И сега съвременните хора, които декламират, казват: „Тия работи са много дълбоки – ако започнем да мислим, ще ни изхвъркне чивията, и следователно, защото чивията ще изхвъркне, не трябва да мислим. И всеки, който се осмели да каже нещо, той е еретик, той е лъжец – мами хората“. Е, хубаво, кажете ми тогава в какво седят вашите истини. Аз нямам нищо против, но като кажем *лъжец*, тя е много силна дума – от какво излиза *лъжа*, или *лижа*, на български? Аз бих желал някои от вас, ако има тук студенти филолози от университета, бъдете тъй добри да запитате вашите професори коренът на думата *лъжа* какъв е и дали този корен е чисто български, славянски ли е, или е една дума, която произтича от някой по-стар език, и какъв е първоначалният ѝ корен – ще ми направите голяма услуга. *Лъжеш* значи *не говориш истина*? Добре, но определете ми тогава какво нещо е истината – ако говорим за истината и лъжата, трябва да ги определим като две величини. По какво се отличават те: Истината, като влезе в човека, внася един елемент на смелост – като знае истината за някаква идея, той е готов да умре за нея; а лъжата, като влезе в човека, прави го страхлив. Следователно всяко нещо, което прави хората страхливи, е лъжа – това е според логиката; всяко нещо, което прави човека страхлив, има лъжа в себе си, а всяко нещо, което прави човека смел и решителен да мисли и разсъждава, го доближава до истината – така е практически. Това, което аз ви говоря, прави ли ви страхливи? Ако ви прави страхливи, аз ви говоря лъжа; но ако ви прави смели, решителни и щастливи в живота, аз ви говоря Истината. И тогава кой говори истината и кой говори лъжата? Не само за един момент да се насърчиш, не, не – аз мога да ви дам едно винце, вие ставате смели и казвате: „Знаете ли кой съм аз?“, но после, като отрезвееш, казваш: „И аз не зная кой съм“; няма такива промени в Истината, там ще се познаваш повече, ще бъдеш смел всякога и следователно Истината подразбира, че е без промяна и носи Светлина в себе си. И за всички ония растения, които са яки и здрави, по това аз мога да съдя за тяхната здравина – че те са били под влиянието на слънчевата светлина; а ония цветя в из-

бата са много крехки, защото за тях е липсвала слънчевата светлина. И тъй, Истината прави нещата гъвкави и пластични, а лъжата ги прави крехки и неустойчиви.

Сега, вие ще ми зададете въпрос: „Какво стана с твоя 13-и стих там?“, ами че тринадесетото число е фатално, именно за тринадесето число говоря, то значи: мисли ли този човек сега? Йосиф е човекът, който мисли и разсъждава. „И вземи майката...“ – майката е противоречието, което ни заставя да мислим. А на еврейски буква *М* означава *смърт*. Значи смъртта има два процеса в Природата: единият, който разрушава, а другият – който гради; не може да градиш, ако не си разрушил нещо – тия два процеса работят едновременно в Природата, чрез тях става мисълта и от всички видоизменения произлизат Животът и смъртта. Мария е жената, която минава, разваля и чисти всичко – тя родила едно дете и развалила работата на хората; и това дете ни създаде цяла беля, знаете ли колко хора умряха заради това дете: само Инквизицията е опгърлила петдесет милиона; ами Нерон, римският император, колко хора уби, ами сега колко хора отидоха по бойните полета? Значи Мария, която роди едно дете, навлече беля на хората – следователно тя иска да очисти, да изкорени всичко и да посади нещо ново, а като дойде Христос, Ангелът му каза: „Иди в Египет!“ – Египет е физическият свят, това дете, за да разбере света, трябва да иде в Египет да се учи. Защо е Земята – материалният свят, физическият свят е свят за наука и когато ви гонят отнякъде, Господ ви казва: „Да идеш в Египет, да се научиш!“; а като се върнеш пак, ще знаеш да разсъждаваш за ония неща, които Природата е създала. И ако ме питате: „Защо сме на Земята?“, ще ви кажа: да се учите. Във всяко учение има страдание, но самото учение не е страдание – произвежда страдание, а страданието е като основа, да можем да научим някои неща; следователно ние сме на физическия свят да се учим.

Е добре, какво трябва да се учим? Казват: „Аз съм българин“, там друг някой ще каже: „Аз съм сърбин“ и после онези филолози на сърбите ще кажат: „Вие трябва да считате българите врагове, понеже те спгват вашата националност“; и българите ще кажат: „Вие трябва да мразите сърбите, те спгват вашата българска култура“ – и в името на Бога се молят и едните, и другите, викат този Господ, като че този Господ не си знае работата, та те да Го учат. Сърбите, онези правоверни отци на един народ, казват: „Ти, Господи, не искаш ли да знаеш какво правиш с нас?“, и Господ, като погледне отгоре,

казва: „Тия мои много учени деца отлични философи са станали, те са се разделили на българи, сърби и т. н. и мислят, че техните игри са толкова сериозни, та трябва и аз да дойда да играя с тях. Но вие може хиляди години да си играете и един ден, когато поумнеете и престанете да бъдете българи и сърби, аз ще дойда да ви оправя“. Тези думи не са мои – Христос е учил същото и апостол Павел казва: „В Христа няма нито юдеи, нито елини, нито скит, нито раб“.

Следователно всички тия противоречия са произлезли от декламирање – ние не мислим, ние преповтаряме, ние винаги декламираме и декламираме, докато се изгуби тази декламация; но настанало е вече време и за мисъл, за сериозна мисъл, декламацията вече се е изгъркала и станала безсмислена. Иде изпитна комисия, декламации не искат: задават ти една задача – реши я вече! Ръкавите ги хвърлят и другари няма да има, които да ти подсказват; искам да разсъждаваш сериозно, на чина всички знаят – погледне в ръкава си и каже: „Аз зная“, говори, отговаря, а като го изкарат на таблата... Само способните ученици работят на таблата, а неспособният преглъща; започва тия формули, развива ги и математически разсъждава, а които не знаят, поглеждат учителя, казват: „Кажете нещо“, но той е далече, понеже има комисия. Тази комисия е дошла в света и всички ще ви повика на таблата – няма декламация сега, задачата ще я решиш; затова когато казвам, че е свършило времето на декламациите, аз бих желал да продължа още това време, но Господ ще ви повика на черната дъска, ще ви даде един плик и никой няма да има около вас. Там, на таблата, ще се поизпотите малко и като излезете от тази комисия, тя ще ви каже или че знаете да мислите, или че знаете само да декламирате; тя ще рапортува в Невидимия свят, ще каже: „Еди-кой си свещеник отличен проповедник е, но не знае да мисли. Еди-кой си, Иван Драганов, отличен професор, дипломиран астроном; друг, Иван Стоянов, преподава биология, но не знае да мисли. Драган Стоянов преподава философия, но не знае да мисли“; всички декламират, но не знаят да мислят – тъй решава комисията отгоре: „Не знаят да мислят“. Какво правят – декламират, те са отлични деца на декламацията, които минават за професори.

И тъй, Ангелът казва: „Вземи сина си и майка му и иде в Египет, да се учите“. И този Ангел сега иде и ви казва: „Хайде, вървете в Египет!“, а вие ще въздишате за Йерусалим; но Йерусалим е място за жертвоприношения, а в Египет има

Мъдрост, ред и порядък. И защо Господ съсипа Йерусалим – там евреите започнаха да правят толкова жертвоприношения, че храмът започна да мирише на кръв и Господ каза: „Съборете тоя храм, Аз кръв не искам; искам хората да мислят, да служат с ума, със сърцето си, с душата си“. И днес този Господ иде и ако съвременните хора не се научат, Той ще каже същото и на тях и всичките храмове ще се разрушат както Йерусалимският храм, и ще прати всички в Египет; по целия свят ще стане тъй, всичко ще се разруши. „Е, сега ще кажете, докажи го!“ – аз ще ви пратя, когато храмовете се съсипят, ще ви пратя да ги видите и ще ви кажа: „Вижте ги!“ . „Вярно ли е, защо стана това?“ – защото не мислехте, не вършихте Волята Божия, а вършихте своята воля; вие не се учихте, а казвахте: „Лъжеш“. Когато дойде някой да говори Истината, вие искате да го махнете. Лъжата събаря, а Истината гради, но ако аз бях първият, който говори Истината, казвам ви: „Вие сте честити хора, аз ви уважавам“.

Е, да видя културата ви, да видя вашите затвори, вашите църкви, училища, жените ви, вашите моми и момци, как живеете в домовете си – аз бих желал да почерпя една поука от вашия възвишен морал, аз съм готов да направя сега посещения; имате ли вие този морал? Ако бяхте толкова умни, откъде са тия ваши дългове; имате повече от двайсет милиарда да плащате, имате повече от десет-петнайсет министри, избити по улиците като псета – откъде е това и само това ли е? Аз съм толкова доблестен, че ви говоря една Истина и не ви желая злото: не трябва да се лъжете, това не е българщина, но това е варварщина и когато западните народи искат да определят българите, казват: „Вие сте варвари“ и донякъде са прави – българите са варвари, а онези вървят против варварите.

Сега, за нас да разрешим въпроса – може ли вие да решите въпроса? Защото българите като индивиди не съществуват, това е една колективна единица от много единици. Сега ще ви кажа: можете ли вие да любите? „Хубаво, ще кажете, тук сега докосна нашето сърце, колко е топло!“ – радвам се, радвам се, това желая, Любов, но казвам: на вашата любов отгоре, на този огън, може ли да се изкове нещо полезно, може ли да се изгъе някоя нишка; или може ли на вашата любов да зреят плодове: ябълки, сливи, круши? Ще кажете: „Сега я втасахме!“ – какво? Да, когато от лъчите на нашето сърце започнат да зреят плодове, тогава ще се оправи светът; може, на човешкото сърце може да узряват най-хубавите ябълки, на Любовта отгоре узряват най-хубавите круши, череши. И когато аз говоря по тоя начин,

някои казват: „Този език е много загадъчен“; не е загадъчен, защото ако започнете да изучавате човешкото тяло, ще видите цялата Природа: човек е един микрокосмос – каквото става в цялата Вселена, това става и в човека. В човека всичко зрее: ябълки, круши, череши, грозде, следователно тия твои круши, ябълки не зреят на слънчевата светлина, а на твоята Любов, та който вкуси, да каже: „Отлично грозде има този човек“.

„Стани – казва Ангелът, – вземи детето и майка му и иди в Египет!“ Египет – то е тялото, тук червеите ще го ядат; и тялото на оня, който не знае да разсъждава, червеите ще дойдат, за да го научат да разсъждава. Ако ти не си изучил твоя стомах, казваш: „Стомахът е един гърбук, който Господ ще унищожи. Мозъкът е непотребен“ – това е непотребно, онова е непотребно, религиозните хора казват, че и без тяло може, светските хора – и те отиват до друга крайност. Религиозните хора са донкихотовци; не искам да ви обиждам, ще ме извините сега, разсъждението е такова: ние ще живеем за Бога, няма да се опетняваме като Дон Кихот, Дон Кихот живее в ума си само за своята Дулцинея. А Санчо Панса разсъждава, че трябва да яде, трепери над тялото – като го заболи нещо, казва: „Господин докторе!“; та агънца, та пуйчета: „Само с това човек може да живее“; практичен човек е, за стомаха си мисли, че е воденица – дотам е дошъл, че трябва да мели. Като казваш на нетрезвия да пие вода, той казва: „Винцето е създадено от Бога за нас, а водата е за жабите“ – Санчо Панса тъй казва. Можете ли да ми докажете, че Бог е създал виното? Аз зная, че водата е създадена от Бога, а виното е от хората; Господ е създал гроздето, а виното е ваше – следователно вие декламирате, а не мислите.

И тогава ще вземат това вино, ще го направят да стане Христова кръв; но виното, което трябва да изтича из нашия език, то е разумното Слово – човек трябва да не лъже, разбирате ли? Когато аз говоря, ме боли сърцето за вас, като виждам, че вие сами си създавате всичкото нещастие; и когато говоря, аз имам всичкото желание да не страдате. Спасението е пред вас – само един полукръг да направите и ще измените фронта си; това става всякога, когато натежнее на човека, и когато вие кажете: „В голяма беда съм“, аз казвам: направи един полукръг и ще дойде щастие. Казвате: „Колко кръгове сме направили!“; в такава посока ще потеглите – към север и към изток, и тогава ще вложите всичко. Но вие ще кажете: „На север ли, не знаеш ли, че там е студено; а пък от изток Слънцето изгрява,

какво ще търся там? Ще ида на юг и на запад“. Казвам: досега в тия две места са се създавали всичките твои нещастия; и защото на юг се произвежда топлината, а западът създава гъстотата, материята е станала толкова гъста, а огънят, който прониква в тази материя, е станал толкова силен, че ти сам се мъчиш. Върви към Истината – тръгни на изток и на север, този огън ще се намали и разрежи и ще се образува топлина, в която твоите плодове могат да зреят. Сега ще ми кажете: „Можеш ли да докажеш това?“; хубаво, ще тръгнеш с мен, ще се хванем ръка за ръка, ще мислиш както аз мисля, ще чувстваш като мен и ако за една година не видиш резултатите от моята наука, тогава можеш да кажеш нещо, но до една година нищо няма да казваш.

Казва някой: „Аз мисля“; приятелю, ти досега не си мислил, тебе жена ти е заповядвала – ако си мъж, разбира се. По улицата като вървиш и минеш вляво, стражарят ти казва да вървиш вдясно: „Върни се, тук не се позволява!“, а ти казваш: „Аз разсъждавам, имам воля да се върна“ – ще се върнеш, какво ще правиш. Сега понеже има легитимации, казваш: „Няма да излизам, не съм разположен“; не, не, ти не си свободен – един страх имаш ти, мислиш стражарите какво са издали, а не мислиш за Божествената легитимация: наум не ти е дошло да живееш по Бога – един чист, морален и възвишен живот. Казвате: „Сега сме млади, да си поживеем, че като остареем, тогава ще се молим цял ден“, но посочете ми един стар човек, който се моли на Бога – нито един; не, не, младото поколение трябва да бъде духовно, не само с табели; на тия млади ние трябва да изясним дълбоките закони – защо трябва да се живее свободно и духовно, а не другояче, и нека направят един опит. Това не е за упрек. Направете младите поколения да мислят, дайте им свобода да мислят; а старите казват: „Синко, ти на нещата в корена не рови, гледай човек да станеш!“ – как ще станеш човек? Ако си чиновник, завърти си ръката, когато Господ спи, бръкни, вземи парите и после ще направиш една малка добрина – ще помогнеш на сираците, и Господ ще ти прости. И мислите ли, че тогава синът ще каже: „Това е морал“? С такава една религия искате младото поколение да влезе в църквата; не, на младото поколение трябва друга религия – религията на Истината, религия, която прави тия млади смели и решителни. А сегашните моми и момци се самоубиват и казват: „Няма смисъл в живота“ – защо?

Защото в тяхната кръв се е промъкнала лъжата, тя ги е направила крехки, те не намират никакъв смисъл и казват: „Не искам да живея“; и тогава в университета студентите слушат лекции, в гимназиите учат, но от тези младежи не можеш да намериш нито един студент, който да разсъждава здраво – изпокъсали му тия нишки в мозъка, изкуфили ума му. На младото поколение трябва една свежа, кристална мисъл, Божествена мисъл, която да даде простор на душите им да хвъркнат, да ходят из пространството, да имат енергия, да мислят, и сериозно да мислят.

Следователно това е, което трябва и което ти е дадено – вложи Истината в душата си; и тази Истина, като се вложи в обществения живот, ние можем да го оправим по-скоро със знание, отколкото без знание. Като се ступи някоя кола, не се искат философи, а работници; като се строи здание, трябва майстори; когато се убие някой човек, изисква се една майка да го върне пак в живота. Знаете ли какво е сега майката? Когато станеш майка, трябва да родиш дете, да го отгледаш и възпитаеш, а сега майките заблуждават дъщерите си: приказват им за моди, за капели, за това, за онова, а за същественото и дума не става. Събират се, момата мисли и момъкът мисли, а като дойде до негодите на живота, как ще се научат? Казват: „И вие ще се научите, както и ние сами се научихме“; не е тъй, сегашните моми и момци трябва да знаят смисъла на Живота, как се създава човешкото тяло, каква е длъжността на майката, на бащата, на учителя – и не само по форма, но и по същество; всички трябва да знаят своите задължения и да ги изпълняват най-добросъвестно за благо на ближния. И няма защо да се осъждаме ние. Този Ангел казва на Йосиф: „Стани, вземи детето и майка му и бягай от Йерусалим!“ – сиреч бягай от тази, сегашната цивилизация, която е извратила всяка мисъл, която е осъдена; тя е обезличила хората и ги е приравнила.

Има един окултен разказ за едно, който ходел да изучава източната наука и кой знае как попаднал между едни адепти слепи – очите на всички били вдлъбнати. Те го хванали, разгледали го с ръце навсякъде: „Всичкото е като в нас, само очите му не са като нашите – трябва да се приравним“. И натискат му очите – и те да станат като техните, и в единственото нещо, с което човек може да намери пътя, си сложили пръстите: „Да станем еднакви“; и казват: „Искаме да приравним тези хора – да хлътнат очите им“. Господ е направил правилно очите ни. Когато българинът казва „хлътнали очи“, много до-

бре разбира какво значи това; а на религиозните, като хлътнат очите, веднага кажат: „Той праведен станал“. На всеки човек, като изгуби всичко – имане, жена, деца, ще му хлътнат очите, а щом всичко върви в ред, изгъкнат очите му. Очите ни трябва да бъдат такива, каквито Господ ги е създал, те не трябва да хлътват; и аз съм против хлътналите очи – започнат ли да ви хлътват очите, това значи, че още не сте станали свети, но имате едно болезнено състояние и скоро ще си заминете от този свят, без да сте разбрали защо сте дошли тук.

Сега вие трябва да знаете един велик закон: да имате свежи мисли и да разбирате защо са създадени вашите тела. Спирали ли сте се вие да кажете: „Тия ръце защо понякога са сухи“? Коремът ви боли, ще викате лекар и той ще ви направи диагноза; никой не е разбрал още причината, лекарят не може да знае причината. И ако те боли ръката, знаеш ли какво казва ръката? „Господарю, съжалявам, че ти за много работи си ме употребил, но за същественото, за което аз съм предназначена, ти не си ме употребил.“ И ще приличате на онова момче, което, като му купил баща му цигулка и лък, взело да пердаши сестра си с лъка и счупило лъка – той не свири, а бие. И вие казвате: „Набий го! Ръката е създадена, за да мушкаш“; не, ръката не е направена да биеш и мушкаш, тази ръка е създадена, за да свириш – това е нейното предназначение. Свирил ли си ти с нея? – „Не.“ Ти не си разбрал смисъла на Живота: твоята ръка е направена, за да обърше сълзите на онзи, който плаче; тя е направена на гладния да дадеш храница; тя е направена за онзи човек, който погинва – да го избавиш с ръцете си. Разбрахте ли ме? Ще декламирате ли, или ще мислите?

Кажете ми сега, ще декламирате ли? Ако е за декламирање, аз декламирах тази сутрин. И първото нещо, което започнах да декламирам, бе: „А когато се роди Исус във Витлеем...“. И по някой път декламирам много правилно, по някой път се спирам и там има изключение – може някой да каже: „Там декламацията не е тъй“. И в декламирането има изкуство, но там мисъл няма. Йосиф трябва да мисли. Ще кажете: „Откъде намери всичко това в този 13-и стих? Всичко в 13-и стих ли е?“. Оттам изваждам тази мисъл: имаш мозък – то е реалното в Живота.

И прави са съвременните хора, когато казват, че трябва да започнем от видимия свят, за да разберем истинските нужди на нашето тяло; и след това ще дойдем да проучим първо физическите проявления на човешкия живот. Сега,

от паметивека много култури са се явявали, но светът още не е достигнал до този уровень, до който трябва да бъде – защо? Защото хората още не мислят. Но тази комисия, която иде сега, тя ще застави хората да мислят.

Сега, една малка диверсия от тия мои философски разсъждения. Те са скрити малко, защото едновременно трябва да разсъждавам, от една страна, да коригирам и да посаждам – от друга. Ще ви представя в какво положение се намират съвременните хора. То е едно предание, доколко е вярно, не мога да ви кажа, но се помни; датира от времето на Нерон. Въпросът е за една прочута римлянка, дъщеря на един патриций – Вероний, а тя се е наричала Винцила. Била е една от най-красивите девиси в Рим, толкова красива, толкова грациозна, толкова благородна и смела по характер, че всички ѝ се чудели. Един ден по една случайност, за щастие или нещастие, наблизил минава Нерон, който по обичая си обръщал внимание на всичко (и като актьор, и като художник, ученик на Сенека, но който обичал жените по особеному), и тя му обрънала вниманието. Изпраща той вечерта и казва на баща ѝ: „Искам дъщеря ти да дойде една вечер на разговор, да прекара в моя палат една вечер“. Когато бащата ѝ съобщил това, тя веднага казва: „Не! Аз предпочитам смъртта, отколкото палата на Нерон!“. Връща тя пратениците на Нерон, те му съобщават това. Нерон, който е бил много горд, казал: „Много добре“; изпраща той няколко души преторианци: „Вземете я и ще наведете носа на тази горделива римлянка, ще я целунете няколко пъти“ (в Рим всички без изключение трябвало да зачитат волята на Нерон). Казвам: тази девица, тя не е разбрала живота, разбирате ли? Като е влизала в затвора, те за първи път я посрещат с една много груба постъпка.

Сега вие, съвременните хора, ще кажете: „Какво лошо има в това да иде в двореца на Нерон“, нали? Според съвременния морал човек може да направи едно малко отклонение, но тази мома е мислила, разбирате ли, тя си има свой идеал, воля има в нея: „Не искам да ида! За нищо не желая да ида в двореца!“. Онзи, който е бил определен, отишъл да изпълни волята на Нерон с насилие и след това, по заповедта на Нерон, я пуснали навън. Тя излиза, напуска Рим, съвършено се отдалечава оттам; в нейната душа се явява отвращение към римската цивилизация: „В Рим няма нищо благородно, то е позор за Рим, аз не искам да бъда отсега нататък римлянка“ – и отива в южната страна, минава в Африка, в една планинска

местност. Там се подвизавал като отшелник друг римлянин, станал християнин, на име Финиций, който много дълбоко е разбирал живота и е бил отличен философ. Млад човек, на около тридесет и пет години, петнадесет години се е подвизавал той. Имал е желание да изчезне тази негова красота, която съблазнявала жените. И колкото повече време минавало, толкова по-красив ставал; той взимал огледало и всеки ден, като се оглеждал в него, още по-красив ставал. На Христа се молил и казвал: „Господи, този дявол – тази вълшебна съблазън, да се махне от мене!“; и той искал да изчезне тази негова красота, да бъде угоден Богу: „Господи, Ти се яви и ми покажи пътя, искам да живея един чист и свят, възвишен, неопетнен живот“ – петнадесет години това е било все неговата молитва.

Един ден към обед той вижда тази Винцила в пустинята; тя върви, иде към него и той си казва: „А, и тук ме намери този дявол, отиде ми душата!“. И той се бори, и тя се бори: тя е погнусена от онзи разврат, който е в Рим, в двора на Нерон, от онова безправие, а Финиций – и той се подвизава и казва: „Един дявол иде сега, в тази красива жена дявол виждам, сега ще трябва да воювам; ако сега пропадна, пропаднах завинаги, отидох вече – сега или никога!“. А тя се приближава до него и му казва: „Отче свети, моля ти се, бъди тъй добър...“ – и започнала да плаче. „А, колко е хитър този дявол!“ И той пада на колене при нозете ѝ и казва: „Моля ти се, сестро, не ме изкушавай, много съм грешен, отдалечи се от мене, ти ще ме погубиш“.

Вие, съвременните хора, сте като този светия и тази римлянка – ние не се разбираме. Вие сте сега тази римлянка, която е излязла от Рим, която са я целували в затвора насила, против волята; а православните, правоверните, католици, евангелисти, мохамедани, будисти – всички те са Финиций, те постоянно се молят в църквите си и когато ние искаме да им покажем пътя на Истината, те казват: „Махнете се, вие ще ни съсипете Църквата!“. Казвам за този Финиций, че нямаше по-удобен случай да помогне на тази девица. Нейната душа се късаше в безсмислието на живота, тя не можеше да разбере главния въпрос – защо човек трябва да живее на Земята; и веднъж съдбата ѝ изменила, тя престава да мисли – на това противоречие тук той трябваше да помогне, а той каза: „Махни се, голям грешник съм“. Тя не можа да го разбере: „Ти ще ми покажеш пътя – казва му тя, – пътя искам аз да зная, този истински път“. И питам сега – аз задавам този въпрос и на тази

римлянка, и на този Финиций, и двамата още не са намерили смисъла на Живота, Христос между тях още не е дошъл; търсят го: тя – в Рим, той – в пустинята, петнадесет години в името на Христа; срещат се, не се разбират: той – като християнин, тя – като езичница, в името на ония познания, които е носила със себе си. А Истината ще им покаже този, живият Ангел, който ще слезе... Аз оставам историята, без да правя заключение, вие си направете заключение за себе си.

Сега, мнозина от вас сте били целувани вътре в затвора. „А!“ – ще кажете вие. Целувани сте в затвора на Нерон, мнозина от вас сте целувани там по заповедта на Нерон, мнозина от вас сте канени в Нероновия палат – как сте решили въпроса? Аз спирам там, но ви казвам: вие сте на един кръстопът – на тази римлянка и на този млад светия; вие сте на кръстопът и как ще решите въпроса? Оставам вие, мъже и жени, да решите въпроса. Бъдещата култура зависи от това разрешение.

„Вземи сина си и майка му, иди в Египет и чакай там, доде ти кажа да се върнеш.“ И сега аз слушам гласа на онзи Ангел и казвам: върни се! Дано моят Господ да ви даде Светлина, да ви даде Своята Мъдрост, да ви даде Своите Знания, да просветнете; този Господ на Любовта, комуто аз служа, този Господ на Мъдростта, този Господ на Истината да ви даде всичкото Свое благословение, да Го познаете, за да разберете какъв е дълбокият вътрешен смисъл на този Живот, който вие не познавате още! И да сте не българи, ами аз желая вие да сте дъщери и синове на този Господ, Който е създал цялата Вселена; да имате достъп до Неговото царство, да ходите свободно, да бъдете достойни за Неговата Любов и да Му благодарите, и да Го славите. Това ви желая на всички.

Господ да благослови всички ви с най-голямото благословение, да ви даде сила, мъжество на всинца ви! И аз вярвам, че вие ще бъдете герои на бъдещата култура на Любовта, на бъдещото Ново човечество, което носи надпис: „Любов за всички!“.

13 ноември 1921 г., София

В Е Г И П Е Т

АНАНИЙ И САПФИРА

И станаха по-младите, обвиха го и изнесоха, та го погребяха.

Деянния 5:6

Тия, младите хора, друга работа не могат да правят – като умре някой, те го погребват. Новите идеи изместват старите. Сега, понеже говорим в съгласие със законите, които владеят в Природата, аз всякога имам за цел да изнеса в символи действията, които стават в тази Жива Природа, защото ако вие не научите тия символи, всичко друго, което е превод, не можете да разберете.

„И станаха най-младите...“ – не казва „по-старите“. *Най-младите* значи най-силните, най-здравите хора, на които мишците са здрави. Във всяко едно отношение този закон е верен, защото здрави мишци показват здрав ум, здраво сърце, а здрав ум и здраво сърце показват една нормална душа. Аз няма да се спирам сега върху тия работи да ги обяснявам – можете да ги четете по книгите. Нормална душа е душа, която се проявява и развива правилно. Не се учудвайте защо не се проявява още правилно – защото е още в първия етап на своето развитие; това, което се проявява, е човешкото сърце и човешкият ум. Още платното се тъче; докато е на стана и се тъче, то е тъкане, а когато този плат се изтъче, тогава душата ще се прояви. Обаче не в сегашната епоха и при тези разбирания, а в следващата епоха, в Шестата раса, тогава, когато двата принципа – на сърцето и на ума, или двата принципа, както сега се проявяват в мъжа и жената, дойдат в съгласие и схванат защо са слезли на Земята; защото докато мъжът разбира, че е дошъл в света като мъж, и докато жената разбира, че е дошла като жена, всякога ще има в света разбити носове, счупени крака, извадени ребра, разбити сърца и тем подобни.

Сега, жените ще кажат: „Защо ние да се раждаме жени?“. Аз ще ви обясня защо се раждат жени. Питат: „Защо да не се родим мъже?“. Господ е направил света толкова хубав, Той е толкова справедлив, че всякога слабото е компенсирано с по-големи блага – законът е такъв, за да няма разногласие. Мъжът е компенсиран на Земята с мъдрост, а жената – с любов; мъжът – с мисъл, а жената – с чувство; и всичкото развитие в света зависи от малкото, а не от голямото. Мимоходом ще ви обясня това: под-

тикът на развитието зависи от Любовта, а после иде Мъдростта да помага – следователно първо е слабото, малкото семенце, а после – грамадният дъб; но ако не бе започнало семенцето, тогава и дъбът не би свършил нищо. Сега, като ви обяснявам това, вие, жените, може да кажете: „Все жени искаме да останем“. Вие трябва да градите новия морал – не оня морал, за който се пише в еди-коя си книга, но вечния, Божествения морал, който е абсолютен, неизменен, т. е. в който няма никакво изключение; допуснете ли едно изключение, дяволът е сложил малкото си краче, колкото микроскопично и да е то. А в Божествения морал се намира абсолютната мярка на нещата. Тъй е.

Сега, вие, която сте една жена долу, на Земята, горе, в Духовния свят, сте мъж; а мъжът, който е мъж тук, на Земята, в Духовния свят е жена. Сега ще ви кажа защо мъжът не трябва да ругае жената: на Земята тя е слаба, а той е силен; ако той я опозори тук, на Земята, него пък ще опозори жената, която е горе, на Небето, а щом тя го опозори горе, на Небето, всичката слава на мъжа се губи. И като се казва: „Жени, почитайте мъжете си!“, подразбира се този велик принцип – че вашите мъже са горе, на Небето. Да ги почитате, това значи да знаете, че вие сте силни и че вашата сила е горе, а не на Земята. А вашата погрешка е, че търсите силата от мъжа си тук долу, на Земята. Някой казва, че в жена му седяла силата – на мъжа силата е в неговата жена, която е горе; следователно, мъже и жени на Земята, трябва взаимно да се обичат и почитат, тъй както се обичат онези мъже и жени горе. Следователно има едно прекръстосване.

Аз употребих тия думи в най-чистата им форма, вземете това без извъртане; употребявам ги, като разбирам Божественото съчетание и хармонията на душите. И жената трябва да бъде абсолютно чиста, и мъжът трябва да бъде абсолютно чист. Знаете ли защо вие, жените, трябва да бъдете чисти? Понеже като се огрешите на Земята, огрешавате вашия мъж горе, оцапвате великия принцип и следователно вие сами си създавате своите нещастия. Сега някои допускат, че като бил той мъж, неговият грях не се хваща, а грехът на жената се хваща; да, но пък грехът в Небето се хваща, там той е жена – това, което на Земята не се хваща, на Небето се хваща, а това, което на Земята се хваща, на Небето не се хваща. Следователно мъже и жени трябва да живеят абсолютно чист и свят живот, без никакъв примес от площадски морал. Мъжете казват: „Може и иначе“; може, но тогава ще се натрупа една карма, от

която ще страдат ред поколения – и децата им, и внуците им; и ще се питат: „Защо са тия страдания?“ – вие можете да си теглите заключението защо.

И тъй, всички, мъже и жени, сте равни; едни – горе, а други – долу: жената, която е слаба на Земята, е силна на Небето; мъжът, който е силен на Земята, е слаб на Небето. Следователно тия величини се уравновесяват и тогава тази Любов трябва да започне отгоре надолу и да се преплете с Мъдростта. По същия закон трябва да живеете всички: жената във всеки един мъж на Земята трябва да вижда своя мъж и мъжът във всяка жена на Земята трябва да вижда своята жена, разбирате ли, така той трябва да обича всяка една жена на Земята, разбирате ли? Това е морал, а във от това всичко е тиня и никакъв друг морал в света не съществува – така трябва да се разбират тия работи.

Сега, казва се в тоя стих: „И станаха по-младите, обвиха го и го изнесоха, та го погребяха“. Сега виждам какво мислите: „Трудна е тази работа“; е, да, трудно е, мъчно се влиза в Царството Божие. На младите говоря днес, на младите момци и моми: вие ще изнесете старите навънка и аз ще ви изпратя да ги изнесете; старото, което е окапало в разврат, ние ще го погребем, ще го погребем без молитви, без попове и без владици, ще го погребем без музика и без песни, ще го погребем и няма да му турим нито кръст, нито паметник, нито надпис, ще го сложим в пълно забвение, понеже е пълно с всички отвратителни деяния; а онези, които искат да го защитят, те искат да лъжат още. Това е, което казва Ананий, и то е, което иде сега в света за всички, без разлика. Нали вие очаквате сега от нивата ви? Питам: нивата за колко я продадохте? Дойде мъжът най-първо и казва: „Осигурихме се, една част има в банката“; идва и жената: „За толкова ли продадохте нивата?“ – „Да.“ Съгласиха се и двамата, но и двамата се погребват и кой ги изнася – младите. А младото кое е – то е Любовта в света, те са младите, младите, които сега идат с този дух. И младото е всякога готово да жертва: детето всякога дава, не гледа като стария, който прави сметки: „На стари години жена нямам, деца нямам, кой ще ме гледа, аз не мога да дам“ – тъй разсъждава старият. И неговата култура може да се провери. Онези стари с бели косми по брадата – „А, колко е благороден човек!“ . Да, бяла брада, благороден е, но каква култура може да се гради на тези бели глави и бели косми? За колко продаде нивата? – „Е, е-е-е...“ „Е-е-е“ – знаем сега как е и тогава ще говорим при отворени

карти. За колко продадохте нивата? „За хиляда лева, нито една стотинка повече или по-малко“ – свършена работа, защо ти е да скриеш един лев? „Хиляда лева“ – и жената, и мъжът да кажат: „Продадохме нивата за хиляда лева“. Ще кажете: „Ама десет лева за сина“. Не бива, всичките пари ще дадете.

Сега, вънка е малко студено, но вие имате преимущество: студеничко, но въздухът е чист, като влезе в дробовете ви, освежава. А пък тези – те имат привилегии, но нямат това, което вие имате, тъй че взаимно се компенсирате. Те са мъжете вътре, а вие сте жените – тъй ще ме разберете. Аз днес говоря много сериозно, без никаква задна умисъл; да не мислите, че има някаква подигравка, говоря много сериозно, говоря Великата Истина тъй, както си е, нищо повече. Да не замине ни най-малко.

„Изнесли...“ – кого? Онзи, който е казал лъжа, излъгал себе си и Бога. И следователно вие от себе си днес ще изнесете навън вашия Ананий и Сапфира и ще ги погребете. Като дойде той, ще го питате в себе си: „Ти за колко продаде Живота?“; и като дойде жена му, и нея ще попитате: „Вие за колко продадохте Живота?“. И ако ви кажат лъжа, погребете ги, приложете закона абсолютно – и нека вашите млади изнесат и него, и нея, и нека се свърши веднъж завинаги с тази драма в Живота. Сега в Природата младите винаги изпъждат старите. Онези млади листа изпъждат старите от дървото и какво става с тях – падат долу и младите завземат тяхното място. Следователно онзи, който лъже, ще падне като листата долу; всеки, който мисли, че може да измени на законите в Природата, той ще се намери в положението на един лист, който ще увехне и на мястото му ще се яви друг, по-достоеен.

Сега, Бог е Любов, но и ти трябва да бъдеш Любов. Любов с Любов се разбира, Мъдрост с Мъдрост се разбира, Правда – с Правда, Истина – с Истина, Добродетел с Добродетел се разбират. Тъй стои тази работа – ще любиш и ще те любя, ще мислиш и ще мислят за тебе, ще озаряваш и тебе ще озаряват, ще оправяш ли, и тебе ще оправят; ще сложиш основа в живота на хората и на тебе другите ще сложат такава основа – тъй седи великият закон в самата Природа. Следователно всички вас наричам млади и стари, но ви разграничавам: стар човек в този смисъл, както се употребява в Писанието, означава човек на греха, а млад човек – човек на Божественото, на Добродетелта, който е готов да служи на Бога. И тъй, имайте предвид, че в днешната беседа под думата *стар* подразбирам човек, който

означава грях, а не я взимам в онова първоначално значение, както се употребява *стар човек*, т. е. *човекът на Мъдростта*. Старият човек е човекът на егоизма, т. е. оня, който мисли само за себе си, а младият човек е човек на Любовта.

И следователно ще забележите у всички стари хора, че нова идея в техния ум не може да внесете – те постоянно със старите идеи живеят, все старото повтарят, те само четат молитви. Старият човек смята, като завърти колелото, колко пъти го е завъртял и от това заключава колко се е помолил, но това старо колело нищо ново не внася в живота му. Старият човек не иска да страда, той иска всичко да му бъде охолно: като натисне звънеца, каже: „Маро, Марийке, Стоянке, ти не знаеш ли, че аз съм стар човек, моите крака не държат, аз не съм на млади години“ – и свърши. Светът сега е остарял, ще видите във всички тези учреждения звънци, телефони и телеграфи. И всички казват, че днес имало голяма култура – по жиците можели да разговарят, но аз зная една култура много по-велика от културата на тия звънци, телеграфи и телефони; и аз мога да проектирам моя телеграф всякога, много лесно и без разноски. Сега вие седите на масата, искате някой да дойде и казвате на тоя човек: „Елате при мене“; но когато аз искам един човек да дойде, отивам при него, и в една-две минути ида, разходя се; до Слънцето някой път отивам за осем минути. Тук са вашите телефони – след като платите, трябва да чакате четири-пет часа, докато ви дадат линията, до второ разпореждане, а ние за четири-пет часа можем на сто места да отидем – и тогава питам: каква е вашата култура в сравнение с оная на Духовния свят? Ще кажете: „А ти знаеш ли, ние с телефони си служим?“, но ние ще кажем: „А ти знаеш ли, че ние със светлината и мисълта си служим?“. И вие сте на правата страна, и ние сме на правата страна, но ние бихме желали да заменим нашата култура с вашата.

Сега, в следващата фаза, в която вие ще влезете, всичките ваши жици вие ще ги замените – с какво? С други жици, много по-еластични – да възприемат новата енергия; но тия, младите, трябва да изместят старите, старата инсталация трябва да се замени с нова. Но казвате: „Ако ние вложим Новото учение, как ще живеем?“. Тия хора са със своите стари навици, те казват: „С тия стари навици как може да се приложи Новото учение – не може да се приложи“. Всички трябва да станат млади, в Новата култура няма да има болни, хилави, умопобъркани хора, всички ще бъдат със здрави мозъци, със здраво телосложение,

няма да мислят за умиране, защото в Новата култура ще бъдат съединени тия два свята; и като са съединени, душата ще слиза на Земята и ще се възкачва свободно, но на тази Земя няма да слиза душата, а ще слиза на Новата земя, която сега се строи; и тогава ще дойде Новият Йерусалим и ще започне културата на Божествената душа и на Божествения Дух. А сега казвате: „Сърцето ми е разстроено, малко съм неразположен“, а някой път вие смесвате и казвате: „Боли ме душата“; душата, своята душа, не може да те боли, тя не е слязла, а е горе и чака.

„И станаха младите да извършат...“ – какво? Да изнесат този Ананий, човека на лъжата. И тогава ако вие, съвременните хора, не извадите тази лъжа от себе си, каква наука можете да имате? Не може да имате една положителна наука. И причината на съвременните криви схващания, всички погрешки в науката стават, понеже умът не е толкова еластичен да схваща нещата отвътре, точно, а ги схваща отвън, погрешно. Вземете двама човека, те се питат: „Колко е това разстояние?“ – „Мисля, че е два километра“, а то е четири километра; „Мисля, че е десет километра“, а то е пет – лъже се човек, а в ума си има такъв прибор, мащаб! Бог, като е създал човека, е вложил в него всички тия прибори. Ние можем да измерим всички неща, и то само с едно изключение, в милион. При сегашното развитие можем да изчислим нещата с едно изключение, т. е. в милион постъпки може да направим една погрешка – то е малко.

После (в символ ще взема), вие не считайте как се изразява външната страна на видимия свят. Вие мислите, че този свят е много грешен – от човешко гледище е така, но от Божествено не е тъй. Когато вие донесете това чисто платно на художника и не знаете каква е целта му, а той вземе четките, че нацапа хубаво бялото платно, вие ще кажете: „Отиде платното, той си играе с него“; не, този художник иска да вложи една идея в това платно, но тази идея не може да се изрази моментално. Във фотографията не всякога се проявява идеята, на този художник му трябва време да вложи тази идея и ако вие почакате, тя ще изпъкне във велика картина и платното ще придобие своята ценност.

И Бог, като дойде да работи върху вас, най-напред ще ви нацапа – ще се изменят мислите ви, почакайте ден, два, месец, два, три месеца и ако от това платно не излезе нещо, тогава – да. Това не могат да разберат съвременните хора. Като дойдете при мене, и аз ще ви нацапам, а те казват: „Обърнал ви ума“; че съм обърнал ума ви, че съм ви нацапал от вашето

гледнище – признавам, но чакайте ден, два, три, месец – ако не излезе нищо, тогава говорете. Да не мислите, че аз разсъждавам несериозно или пристрастно? Допуснете, че хората са платното, а този художник, тази Божествена четка, е започнал да цапа. На онази хубава мома, когато стане бременна, излизат петна по лицето – този велик художник рисува вътре своята картина, а бялото платно трябва да се нацапа, защото ако не се нацапа, нищо няма да излезе. Аз имам предвид не глупавият художник да те цапа, а умният, гениалният, Божественият – той да те цапа, а не онзи. Кой онзи? Хайде да го заминем.

Сега, правете разлика. Някой ще тегли друго заключение. Като го нацапаш, трябва да изкараш нещо, т. е. не само да нацапаш човека, а трябва и да го очистиш, да нарисуваш тази картина и да кажеш: „Братко, доволен ли си? Хайде, иди си и се радвай“. Когато някои дойдат между нас, те искат да ни видят всички чисти; те са стари хора, бятат от външния свят и идат при нас като в някой приют или спасителен дом, като ония домове по планините, и казват: „Не са те добри хора, аз ги мислех, че са благородни, а те ми дадоха мотиката да копая; аз дойдох да живея като хората, да си похапнем с пържолички от рибиците, посипани със солчица и червен пипер, с винце от избата, седемгодишно“ и тогава: „А-а-а, велик е животът! Е, какво мислиш, Иване, кой е хранил това прасе? Отлично прасе, а пък туй винце – благословено е. Какви велики работи Господ е създал“ – и пие една, две: „Да има, бих написал една велика поема, а като пия още две чаши, нещо повече“. И жената започне сега: „Е, наздраве, хубаво прасе, нали?“ – „Много хубаво“. И сега всички тия хора седят с чашките, със своите ножове, седят и пишат морал – как трябва да се живее. Как трябва да се живее ли? Прасетата ще квичат, кокошките ще кречат, агънцата ще бляят, кравите ще мучат, жените ще плачат – защо тъй? Сватба ще стане с винце, с месце, църкви се осветяват и после: „Хайде, на хаирлия да е“; навсякъде все на хаирлия, пък освен че не излиза на хаирлия, ами все с разправия. И в Америка се е забелязало, че щом се направи една църква, на тия хора не им върви напред.

Сега, ще ви приведа два анекдота, аз съм ги слушал и ще ви ги разправя. Минава един благороден християнин по улицата. Той имал един съсед, който постоянно се молел пред комина – оттам да слезе Духът Божи. Но гледа – на този комин все един дявол седи; и го пита:

- Защо седиш тук?
- Тук, долу, има един човек, много се моли и ми пречи.
- Защо не идеш в църквата, там всички се молят?
- Онези в църквата са мои, но този много кади, искам да

му затуля комина, за да не кади, не мога да го търпя.

Вторият пример за този дявол е следният. Излезнал дяволът отдолу и дошъл да посети църквите – гледа най-първо църквите в какво положение са. Влиза в една православна църква, гледа – всичко запрашасало: клепалото, иконите, а кандилата – неизчистени. „А, такава църква не ми трябва“ – и си излязъл. Продължил другаде. Най-после намерил една църква, вижда – вътре полилеите хубаво изчистени, прах няма, кандилата чисти. „А, тази църква е за мене, тук може да работя.“

Докато нашите кандила са запрашасали, дяволът казва: „Мене не ми трябва тези църкви“, но щом кандилата ни са чисти, тук идва дяволът и той работи – започва да цапа; и той си носи четка и казва: „Чакайте и аз ще нарисувам нещо!“ – художник е той.

Тия, младите, трябва да влязат да изнесат този Ананий навън; аз сега ще кажа на младите момци да изнесат Ананий, а младите моми да изнесат Сапфира – мъжете мъже ще погребват, а жените жени ще погребват; и когато вие погребете старото, новото ще дойде на негово място. Следователно, когато във вас се явят разочарования, съмнения, подозрения, вие сте в пътя на Истината; и при най-големите подозрения, при най-големите страдания, при най-големите мъчнотии вие сте най-близо до Царството Божие, вие сте близо да разрешите задачата; и когато учението е най-мъчно за ученика, той е най-близо до своето решение и даже в него се заражда едно желание: „По-добре да го напусна“. Почакай малко! Ако във вас се яви някоя мъчнотия, дали сте на правия път, трябва да разберете кой е правият път – правият път е в Любовта, правият път е в Мъдростта; не трябва да разбирате тази Любов, обикновената, а Божествената Любов; и Божествената Мъдрост. Правият път е в Истината, в онази Божествена Истина, която гледа на работите без никакво изключение – то е да признаем факта такъв, какъвто е.

И сега тия, младите, трябва принципно да погребат старото в себе си. И като дойде новото, тази нова четка – Божествената четка, която сега иде, като започнете тя да цапа това платно, да имате всичкото търпение да почакате, за да видите какво ще изработи във вас Божественият Дух. И няма да имате

понятие, че Духът е нещо въображаемо, без същина – Духът е реална същина, най-реалното, най-същественото, това, в което няма никакво изменение, това е Духът – основа на Битието; и когато този Дух дойде, той ще донесе онези блага, онзи Живот, в който вие ще се почувствате като слепия, на когото Христос отвори очите, и ще кажете: „Едно време бях слеп, а сега виждам!“. И аз затова съм казвал и друг път: когато се потопите в Божествената Любов и почувствате всичките нейни вибрации, когато разберете тази Любов, тогава ще разберете симфонията на тоя Живот. А сега вие цените Живота само от свое гледище – жената казва: „Като моите деца няма и като моя мъж няма“, тя се радва; и мъжът казва: „Като моята жена няма тук“. Не, не, своята жена не е тук, а горе. А горе какво е – неопетненото. Опетнил ли си святото в себе си, чакай докато станеш чист. Защо ние трябва да се очистим? Този, горният мъж, и горната жена, тая Божествена Мъдрост и Любов, като се съединят, ще прекарат сегашния човек през седем живи огъня и тогава ние така ще се префиним, ще се трансформира сегашната материя, че ще придобием нови тела, в които грехът няма да има свърталище.

И тогава няма да става въпрос, че еди-кой си целунал и прегръщал някоя жена или че някого похванали. Да, но тъй, както светлината целува и прегръща, светлината не целува ли всички ни – всеки един лъч, който иде отгоре, той е жив, той ни целува по лицето, по мозъка, прегръща ви и вие благодарете, че е тъй; ако той не ви прегръщаше, вашата работа отдавна щеше да се свърши. И онази жена, която казва на мъжа си: „Онзи любовник какви целувки ми е давал!“, и мъжът каже: „Зная, зная, от пет-шест години своята любов не е такава към мене“ – външният мъж да не те целува, а Божественият Дух. Мъжът ϕ си мисли, че друг мъж я целува. Външният мъж, който и да е, нищо не може да даде; хората, когато се сдобият с тази Божествена Любов, само тогава могат да дават. Отвътре трябва да дойде Любовта: изворът отвътре тече, като чешмата, за да можем да вкусим от този Живот. И младите, и те се лъжат като старите – те знаят, че в женитбата, както сега става, всичко в нея е лъжа. Ще ме извините сега: женитбата, както сега се разбира и се практикува, е един позор на Божествения първоначален закон, на Божествения Дух, на Божествената Любов, на Божествената Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел; съвременният брак е един позор. Аз говоря от името на тази Велика Божествена Любов, в която

няма абсолютно никакво изключение: един позор е бракът. Че е един позор – целият свят е покрит само с кости. Хората не се раждат по Божествения закон, по Любовта, а се раждат по своите похоти и затова не идват хора отгоре, а от Земята, отдолу излизат повечето и се раждат и затова светът сега е пълен само с престъпници.

Разправяше ми един господин за един свой приятел. Неговото дете, дванайсетгодишно момче, със свои другари разбиват касата на баща му, взимат две хиляди лева и избягват; и баща му ходи в градоначалството да търси сина си. Това дванайсетгодишно дете да бяга от баща си и отсега започва с търговия – тогава как ще внесем ние морал? Търговията е навсякъде – в църквата, в училищата, и всички тия търговци идват и казват: „Морал трябва да има“. В какво се състои моралът? Че „много ми взеха“. Много му взели – и сега вече какво? Един господин разправя на друг господин как става подкупването: отива търговецът там в някое влагалище и казва: „Пет дена ми трябва“ – и сочи с петте пръста на ръката, т. е.: „Пет хиляди лева ви давам, не можете ли да ми услужите?“. А той седи. Онзи сочи тогава с двете ръце; „А, тъй ли?“, т. е. десет хиляди лева; той бързо подписва: „Дайте на този търговец!“.

– Деца имам, жена имам...

– Нали хора сме, разбирам, влизам в положението ви, аз съм човек много чувствителен.

– Да, да, г-н началник, затова ви говоря, защото много ми съчувствате.

Това отвън се гледа комично, но тия действия произвеждат такава зараза, такава живеница в духовния живот, че с хиляди години цял преврат става в нашето органическо развитие. Ти ще кажеш тъй с ръката си, но знаеш ли какво може да произведе след време тази ръка? Тия малки причини произвеждат много големи последствия.

През 1875 година целият град Чикаго изгоря от голям пожар. Отива един кравар да си дои кравата, кравата ритнала с крака си свещта, запалила се сламата там наблизо, вятърът бил благоприятен, разгоряло се всичко наоколо. Най-големият пожар в Америка бил причинен от една свещ! Този огън при известни условия дава най-големия пожар. Ти ще кажеш: „Тъй, г-н началник“ и ще сочиш с петте си пръста, но след няколко поколения ще се види какво значи това „г-н началник“ – лоши последствия ще има. И в този пожар много добър пример е дал един беден човек. Минава един богаташ и казва на един работник: „Двеста

хилйади лева ви давам, изнесете касата до края на града“, а той му отговорил: „Не ви искам парите, аз искам да спася живота си“.

А вие сега, когато светът гори, голям пожар иде, ще кажете: „Къде е?“ – ще го видите. Забавлявате се с касите си и казвате: „Как да не я взема?“; и гледам сега – християни нарамили касите си.

– За какво ти е, братко?

– Искам да прехраня децата си.

– Скоро ще ги прехраниш, огънят след теб иде.

Друг случай: един от Варна спечелил петдесет хилйади лева и си казал: „Отсега нататък сбогом на сиромашията – и децата ми, и аз се осигурихме“. Още вечерта той умира, взел касата и умрял. Това са разсъждения на старите хора, на младите хора не трябват никакви каси и пари. Ние трябва да имаме чисти души и светли умове, а не да слагаме доверието и надеждите си в банките – това е разврат; тия пари вие ги създавате, те са за улеснение, а не за доверие. И следователно не трябва да влагаме парите в банките, а трябва да станем живи банки на Бога: и мъже, и жени, тази енергия, която Бог е вложил в нас, да я употребяваме все за Добро.

Старото трябва да се обнови. И това Учение е, което ще обнови света. „Ама – казва някой, – те искат да се обнови старото.“ Старото трябва да си замине, нищо повече – сам Господ казва така, това не са мои думи: старата Земя и старото Небе си отиват като вехта дреха. Това Учение не е мое ново учение, него Господ го е вложил, то е Учение на Бога. Вашето старо Небе Господ го помита, слугите му идат – те са милиони, идат със своите метли и всичко ще пометат, разбирате ли? И всичките въпроси Господ ще ги реши тъй, моментално. А сега и богати, и сиромаси вкъщи водят война. Гледам един ден две малки дечица: майка им дала две ябълки, братчето казва на сестричето: „Дай ми ябълката си, защото е по-голяма от моята!“ – „Не я давам!“; той отива, взима ябълката и насила. Питам сега: братче е, но като я хваща за косата, разтърсва сестричето си, за да вземе ябълката, и майката казва: „Ето ангелчето ми“ – този герой, който казва: „Аз написах едно стихотворение“; да, написа той – на главата на сестричето си. Не, такива братчета и гении нам не ни трябват. Когато сестрата вземе ябълката и я разреже наполовина, Господ разбира такива сестри; а братчето да каже: „Моята ябълка е по-голяма, чакай да ѝ я дам, че нейната е по-малка“, а не да я хване за косата и да каже, че той е по-голям. Това, което малките деца вършат, откъде го виждат? Виждат го от старите.

И каза Петър на младите: „Станете и изнесете Ананий!“ – защо? Искал да излъже Духа Светаго. И Петър му казал: „Нали туй е твое?“. И следователно според Божественото учение ние трябва да вършим всичко доброволно; ние не задължаваме никого, опитай и виж! Това, което ти извършваш, трябва да го извършиш съзнателно, от тази велика Любов – можеш ли да го направиш тъй, то е прието от Бога, не можеш ли да го направиш от Любов, то не е прието. И в това отношение ние трябва да бъдем умни – умният в света много нещо може да извърши.

Ще ви разкажа един пример из американския живот, да видите в какво трябва да се състои тази съобразителност. Един богат американец направил една железница от Чикаго до Бъфало, близо 400 км; и похарчил толкова милиона, и така заборчлял, че нямало как да посреща своите полици. Замислил той да се самоубие, винаги се отделял, никого не пускал в стаята си. Жена му била много умна. Един ден тя идва при него и му казва:

– Моля те, ти имаш една голяма мъчнотия, кажи я на мене, аз ще ти помогна!

И той ѝ казва:

– Аз съм заборчлял, този позор не мога да понеса, не мога да живея.

– Бъди спокоен – казва му тя, – аз ще уредя тази работа.

Отива тя един ден при един от американските милиардери: „Искам да видя този милиардер само за пет минути“. Той я приема и ѝ казва:

– Господжо, кратко говорете, понеже времето ни е скъпо.

– Искам само да пропътувате по нашата железница от единия край до другия; колкото ви струва времето, ще ви платим, само съгласете се да пропътувате от единия край до другия.

Той помислил, помислил.

– Ще ми направите една услуга като жена, искам вие да сте първият, който да пътува по нашата железница.

Той се съгласил. На следния ден дават обявление, че еди-кой си милиардер ще мине по новопостроената железница, и той пръв с влака ще мине. Понеже тази железница била паралелна с линията на друг един милиардер, последният веднага запитал:

– Продавате ли тази железница? Двадесет милиона долара давам.

– Добре – и те му я продали.

Ето, умната жена наредила само този милиардер да мине от единия край до другия по железницата. И аз ви казвам: оставете, железницата е дошла до фалиране, нека жена ви да иде при Христа и да каже: „Моля ти се, Господи, само да минеш по нашата железница и ще се спасим“ – това е символ – и четиридесет милиона долара ще имате във вашата каса. Сега вие ще кажете: „Философия! Христос може ли да мине по железницата?“. И Христос като този милиардер може да мине по вашата железница; целият ви живот – това е една железница. Христос сега слиза от време на време, но Той казва: „Моето време е много скъпо, ако ти си от Новото учение и от тебе човек може да стане, Аз съм готов да мина, но ако ти си от старото учение, Аз не се мъждам крачка оттука“.

Светът, за който ние говорим, е един реален свят. Не мислете, че за вас няма кой да се грижи, има кой да ви обича, поне един има да ви обича, знаете ли кой е? Ако си мъж, има една жена, която те обича; аз съм я виждал каква е и знаеш ли колко те обича? Сега ще кажете: „Вярно ли ми говориш?“. Вярно е. На жената казвам: има един да те обича, да, има, има; той е верен, абсолютно верен, аз го приемам без никакво изключение. Има Един, Който ви люби, Който е готов да жертва всичко за вас и като мине Той по пътя на вашия живот, всичките ви мъчности ще изчезнат и вие ще заприличате на една цъфнала роза. Ще кажете вие: „Всичко това е хубаво, ама ние треперим сега“. Е, хубавите работи тъй лесно не се вземат; онзи говорител всякога, когато някой има да декламира нещо, той все трепери – това треперене е вдъхновение у вас. Ако ви дадем трибуната, какво ще правите? Можете да декламирате много добре.

Сега ще ви приведа още един пример от времето на Нерон. Вие ще кажете: „Знаем ги ние“; и вие, и аз много работи знаем, но мълчим. Във времето на Нерон (не искам да го вземете като един проверен исторически факт, то е предание) живял римски патриций на име Онорций – млад, на около трийсет и пет години, един от най-благородните римляни на времето, човек много учен, запознат с философията, който добил своето образование, като ходил в Индия, Египет, където и се запознал с тайните на окултизма. Един ден след завръщането си в Рим среща на пътя едно десетгодишно момиче, много

оцапано, много грозно, обаче в неговата душа се заражда голяма любов да му помогне, без сам да може да си даде сметка за своето разположение; хваща го за ръката, завежда го в дома си. Името на това малко момиченце било Амриха и той решил да му даде по възможност най-доброто възпитание, с което римляните разполагали – и наистина, тя посещавала школата на Сенека, запознала се с гръцката култура. Но Онорций забелязал, че с постъпването на това момиче в училището лицето ѝ започнало да се изменя, изменя и към шестнайсетгодишна възраст тя станала една от най-красивите римлянки; не само това, но той забелязал, че в ръцете на това момиченце имало грамадна сила – като си простирала ръката да хване някой камък, камъкът се издигал нагоре.

Вие ще кажете: „Това е преувеличение“; не, това е близо до истината. Преди повече от двайсет и пет години в Америка се яви една мома и с нея са правили опит някои учени американци: осем души, най-силни хора, не са могли да задържат едно много дебело дърво, защото когато тя си слагала ръката отгоре му, това дърво се въртяло. А като сложила дървото на едно менгеме и го стегнали здраво с щипци, тя прекарала ръката си отгоре му и то станало като очукан коноп.

Онорций се заема да запечата в нейното съзнание да употреби тази сила за добро. Но забелязал, че в това момиченце всичките думи били отмерени, никога не е чувал да излезе от нея някоя несериозна дума; всичкият говор, всичките думи били избрани като най-хубави бисери и никога от нейните уста не излизала дума нецензурна; и тя се отличавала с голяма чистота. С тази красота започнали да я обикалят римски патриции, синове на богаташи, за да може да я привлекат. Един ден, както онази първата, Винцила, която избягала от Нерон, по същия начин минавал по пътя Нерон и я вижда и казва да иде в двореца му. Тя отива. Нерон мислил да си поиграе с нея, да разполага с нея като красива. Вечерта тя останала и когато той я хванал, тя положила ръка отгоре му и той се вдигнал нагоре във въздуха. Намерил се в чудо – за пръв път срещнал такова нещо; тогава в него се зародил страх, той я погледнал и казал: „Моля ти се!“. Като си отдръпнала ръката, той се успокоил; втори път пак посегнал, тя положила ръката си на него и той – пак нагоре, във въздуха. Тогава тя си отворила вратата и излезнала навън; искали да я спрат, но всички, на които тя полагала ръка, увисвали във въздуха – така постъпила и с всички преторианци. И в целия Рим била пословична: срещне

някаго, когото карат в затвора, положи си ръката на ония, които го конвоират, те увисват във въздуха, а тя казва тогава на затворника: „Хайде върви си, свободен си!“; а където срещала бедни, помагала им, където се явявала, пътят се отварял. Но Нерон издал заповед да не се говори и пише за Амриха, понеже е опасна мома; и бил толкова амбициозен, че не искал никой да знае за тази велика истина. Казвам: вие, съвременните, можете ли да играете ролята на тази Амриха? Всички велможи и знатни римляни благоговеели пред нея, навсякъде пътят ѝ се отварял; когато положила ръка на някого, издигал се във въздуха; и всеки признавал, че Амриха не е мома от света, за да си играе с нея всеки, който поиска.

Вие сте игра на света. Имате ли вие езика на Амриха? Знайте, че силата на човека се крие в неговото слово, в неговата реч; ако можете да пречистите вашия ум тъй, че всичките ви думи да бъдат отмерени, да разчистите всяко едно неразположение към когото и да е и от сърцето ви да излезе всичко нечисто, т. е. да се залюбите в Бога, да сте Го залюбили и заради Неговата Любов да имате най-хубавите думи и мисли, и сега може да имате тази сила на ръката си. Ето, аз ви давам един начин: сложете десет години да пречистите вашия ум и вашето сърце и тогава, като поставите вашите ръце, ще придобиете тази сила на Амриха. А вие, сегашните християни, защо не я добивате? Защото много се хвалите: „Аз ще ти направя нещо“, но ще го окичи, после за себе си ще говори. Например дойде някой при мене, аз го излекувам (много хора съм излекувал) и после ще го окича, ще кажа: „Знаете ли, този нямаше да оздравее, но аз, само като сложих ръката си, излекувах го“. Въпросът седи тъй – този човек аз го излекувах по Закона на Любовта, тъй е, истина; а тази Любов – тя е Божествена; на този човек по Закона на Мъдростта аз му дадох знание. Река ли да притурия малки качулчета – че само аз мога да сторя това, силата си отива. В ума си трябва да имате мисълта, че вие сте само един проводник на Великия Божествен Дух в света, че вие сте една малка нота на петолинието и милиони такива ноти в живота ще образуват една велика ария; като мине, този Божествен такт ще внесе Великото във вашия Живот. Аз не трябва да се хваля за своята святост, за своята сила и своите знания – с всичките тия похвали човек губи своята сила; скромност, абсолютна скромност се изисква като сила, която изтича от вас. Бог, Който живее във вас, ще ви въздигне; Писанието казва: „Бог да ви въздигне“, а не вие. Щом имаш сила, Бог ще те въздигне, но само когато душата и сърцето ви са абсолютно чисти.

Бог, Великият Дух, ще дойде, но Той може да живее само с нашата душа, а с нашия ум не може да живее, защото мислите ни се менят; вие знаете какъв е умът на хората – някой пише един ден: „Това е тъй“, утре пише: „Не е тъй“; сърцето днес каже: „Аз те обичам“, утре каже: „Не те обичам“. Питам: каква е моята любов, колко пъти аз съм я изпитвал? Дойде някой, аз съм любезен, седя с него, занимавам се с глупави работи; след това дойде някой друг, умен човек, казвам: „Нямам време“, той ми казва: „С този глупак говори толкова време, а с мен не искаш“; казвам: „За Вас съм оставил друго време“. И знаете ли, тогава аз изпитвам тяхното търпение.

Сега ще ви приведа още един разказ – в какво се състои този разказ? На мен са го разправяли други, но аз ще го разкажа с мои думи. Той е от индуския живот. Един ревностен ученик на Индия, който искал да се запознае с учението на йогите, отива при един виден Учител и му казва: „Аз искам да науча великото на света. Искам да бъда твой ученик, търсих много учители, но само ти си, само ти можеш да ми предадеш великото учение, какво да правя?“, обаче Учителят мълчал, дълго мълчал, „като пън“, казват българите. Тъй мълчал той и нищо не говорил – един ден, два, три, четири, цяла седмица, най-после ученикът казал: „Учителю, кажи какво да сторя, само ти си, при тебе идвам аз“. Хваща го за ръката този Учител и го завежда в една празна стая, дава му един чувал с едра сол и му казва: „Ще счукаш тази сол, да стане ситна; за всичко може да мислиш, само за думата *носорог* абсолютно нищо да не мислиш, тази дума да не ти идва в главата!“ – и си отишъл. Започнал той да чука; свършил всичката сол, отива при Учителя, той го пита: „Е, какво мисли през това време?“ – „За нищо друго не можах да мисля, освен за думата *носорог*“.

Сега аз ще ви дам едно малко обяснение. На този ученик Учителят му дал свобода да мисли за всичко, само за носорог да не мисли, то е забранено – това значи всичко да вършиш, само за греха да не мислиш; а вие, съвременните хора, само за греха мислите – то е носорогът. И казвам: докато вие не престанете да мислите за носорога, тази сила не може да дойде във вашите ръце; когато вие изключите тоя носорог и не мислите за него, тогава силата ще дойде. За индусите носорогът е един символ. И тази сила ще потече през вашето сърце, и вие ще станете силни и мощни.

Моята цел не е да ви осмивам, защото да осмивам вас, ще рече да осмивам себе си; но слабата страна не може да

не се прояви, понеже вие не можете да спазите това, което Божественият Дух изисква, а ние трябва да бъдем проводници на Божествения Дух. Тази Амриха живяла във времето на Нерон докато дошли християните и била почитана навсякъде; а когато тя се отдалечила от Рим, тогава започнало гонението на християните. Но защо тя заминала от Рим? Защото тогавашните християни (тя била запозната с това учение) започнали да се питат дали тази сила е от Бога, или е от дявола; и тъй християните със своите мисли – дали тя е от Бога, или от дявола – я заставили да си замине от Рим и след това дойде най-голямото гонение на християните, защото Амриха и Онорций си заминаха; и ако днес дойде едно страдание в света, то е, защото Амриха си отиде.

Изисква се Истина и Чистота в този свят, Чистота голяма трябва да има. Някои мислят, че ние говорим едно, а тайно вършим друго. Чистотата е като пред Бога – един ден ще се открие всичко, нашият живот ще се отвори, няма скрито-покрито, казва Христос, което да не се разкрие. Нас не ни е страх от нищо. Аз и на вас ви препоръчвам – има само един начин и Писанието казва: „Страхът от Бога е основа на Мъдростта“. Следователно бойте се само от Бога, страх да имате от Бога, а от нищо друго да не се боите; всеки друг страх ще внесе грях във вас, страхът само в един случай ще го приемем – от Бога, а във всеки друг случай страх да няма!

И сега тия, младите, да погребат старите. Казвам на младите, които не са остарели (защото и аз не бих желал да остареете): ако остареете, други млади ще ви погребат. Искате ли сега да ви вдигна всинца във въздуха? (*Учителя простря ръката си.*) Ще ви вдигна, ще ви вдигна. Не само аз, но искам всички така да простирате ръцете си; моето изкуство ще го дам и на вас и няма да мине дълго време, ще видите – ще започнат да увисват във въздуха и щом започнат да увисват във въздуха, тогава младите да бъдат готови да погребат старите – Ананий и Сапфира.

В света лъжата трябва вече да си замине, първото нещо за нас, за онези, които ме слушате, онези, които искате вашият живот да придобие смисъл, да се повдигнат сърцата ви и умовете ви, да станете силни и крепки, първото нещо е: свършете с лъжата. Не се борете с нея, аз не искам да се борите със земното, не, на Дон Кихот няма да подражавате; вместо лъжата ние ще внесем Истината, вместо отрицателното, ние ще търсим положителното в нещата. Не мислете за лъжата,

мислете за Истината. На мнозина, които са идвали при мене, съм давал тази сила. Казвам: „Ти ще живееш чист и свят живот!“ – „Ама ако аз направя едно малко прегрешение?“; аз казвам: „Този ми говори за носорога“. Щом ви казвам, че трябва да живеете чист и свят живот, разбирам това без изключение. Вие ще кажете: „Ще бъде ли тъй?“. Тъй ще бъде, не ви говоря аз и ако Господ тъй ми говори, аз казвам: „Тъй, Господи, тъй да бъде!“. И вие ще кажете: „Господи, да бъде Твоята воля!“. Аз казвам: „Когато Си ми говорил, без никакво изключение, тъй и Твоето име ще бъде едно съкровение в сърцето ми, най-святото, най-ценното то ще бъде“. Искам всички да имате Божието име, да го пазите в душата си, то да бъде чисто и свято, неопетнено вътре; и тогава ще дойде тази сила и ще бъдете силни, и животът ви ще придобие Светлина, и ще започнете да разбирате Новата наука на окултизма – по друг начин да разбирате. Не че не мога да ви говоря, но трябва да се развият новите чувства, защото органи се изискват.

Сега, ние употребяваме символичния език, понеже символите съкращават времето, а пък аз нямам много време; ако поискам да ви говоря една реч според вашия език, трябва ми цяла година да ви разправам на обикновен език. Аз ви казвам: Вселената – това е едно единство в разнообразие, в множество, тъй се проявява Вселената. Вземете едно житно зърно: то е едно, но посейте го – веднага ще поникнат хиляди листа, много корени – едно разнообразие, но то е едно в себе си. Следователно многото има един принцип, от който всички са излезли; и движението на този принцип произтича от едно Божествено начало. И следователно движението е начинът, по който може да се предаде тази енергия, единият принцип в нас, а пък числата, математиката – това е резултатът, с който ние обуславяме нещата, резултат на това движение. А когато кажем, че някоя работа е завършила, това показва, че ние всички се връщаме в този, Единия Принцип, при Единия Бог, от Когото сме излезли. Вие сега ще кажете: „Краят му вече дойде“. Краят показва, че всичко е завършило и ние ще се върнем при Единия Бог – Той е Онзи, от Когото сме излезли и при Когото ще се върнем с тази богата опитност, за да живеем в Него и да разбираме смисъла на всичките светове, които сега съществуват.

Ако аз взема сега да ви разправам какво има в Сириус, каква култура се развива в Плеядите, Голямата и Малката мечка, Орион, какви същества има в Млечния път, в тия осемнайсет милиона слънчеви системи – такъв един свят за пътуване! А сега седите

вие и казвате: „Какъв смисъл има това?“. Ако аз бих ви взел на крилата си като един Ангел и ви занеса горе, ще кажете: „Имало смисъл да се живее“, но трябва простор, а сега вие си поплаквате. Всяка една звезда казва: „Сестро, защо плачеш, при мен ела, ти гледай да дойдеш тук“ – Слънцето, Марс това ти говорят. Не само те, но в тайно някой Дух крилат ви казва: „Не бой се, не бой се!“; и в тишината, когато се молите и мечтаете, Духът ще ви шепне нещо, някоя опитност; ще кажете: „Има нещо, което ми шепне“ – то е реалното, та ние сме заобиколени от един свят свидетели – горе и долу, видими и невидими, които казват: „Не бойте се, Вяра, Любов, Истина – всичкото е за вас; и всичките ваши страдания са нищо, вие можете да бъдете силни – ако на Земята сте слаби, горе сте силни“. Силни ще бъдем! И седим сега, някой казва: „От мен нищо няма да стане“; тъй, както мислиш, нищо няма да стане, но ако станеш една Амриха – да бъде избрана твоята реч, да бъде чисто твоето сърце, тогава целият Рим ще бъде една отворена врата и Нерон ще виси във въздуха, и няма да издава тогава прокламации: „Този да се изпъди!“.

Казвам на младите: да се стягате да погребете старото! На момците казвам: вашия Ананий да го погребете; на младите хора, днес само на младите говоря; на момите навсякъде казвам: вашата Сапфира да я погребете! И ще казвате тъй: „В нашия дом трябва да царува гълна Истина – без никаква лъжа, гълна Любов – без никаква омраза, гълна Мъдрост, гълна Правда, гълна Доброта“. Ние сме решили да служим на Бога без никакво изключение, ние няма да си изкривим душата за никого! Но нашият Господ, на Когото ние служим, Той е верен; тъй се нарича – *Верен и Истинен*, тъй го знаем ние, тъй се казва в Библията; и бих желал всинца да знаят кой е Христос – Той се нарича *Верен и Истинен*. Този *Верен и Истинен* в Църквата ли е, Този *Верен и Истинен* в техните сърца ли е, Този *Верен и Истинен* в съдилищата ли е, във вашите домове ли е? И това се изисква. За Него аз говоря, аз искам Този *Верен и Истинен* да Го сложите на Неговия трон и да казвате навсякъде: „Верен и истинен е Бог, Който живее сега в нас!“. И желая и вие да се наричате всички *Верни и Истинни*.

Сега върху мен се хвърля някой път един упрек и той е следният: че мен са ме правили някакво божество, че съм бил заобиколен с жени, с това-онова; божество като Бога ме смятали. Бог ли съм? Аз бих желал всички хора да бъдат богове. Що значи Бог – да любиш като Бога. „Благ е“ – каз-

ва Христос, ти благ ли си? Докато не си Бог, ти ще грешиш. Да любиш всички хора без никакво изключение, душата ти да бъде пълна с Любов! Не само аз, но всички да бъдат божество – в какво отношение? Ако имам Любов, божество съм, а без Любов – тогава съм един паяк и паяжината ми може да бъде отнесена от вятъра. Не отричам – Бог е Любов. Любовта, която е в мен, е Бог и аз съм благодарен, че Бог се е ограничил, за да се прояви в мен; видимият, ограниченият Бог се е ограничил със Своята Любов в мен и аз искам да възприема Неговата Любов, да се жертвам заради Него – какво противоречие има тук? „Ти не трябва да се правиш божество.“ Не, братя, аз искам да ви кажа всички да бъдете подобни на Христа; и Писанието казва: „Трябва да бъдете подобни на Бога, свършени“, Павел казва: „Подражавайте на мене, както и аз подражавам на Христа“. Като Бога трябва да бъдете: да бъдем благи, както Той е благ; да бъдем милостиви като Него – това аз проповядвам, това е Учението, което аз проповядвам, и съм готов още един път да умра, хиляди и милиони пъти съм готов да умра за това Учение, знаят ли те това? Ако е въпрос за умиране, аз съм готов, стига това да изискват, но Господ сега не иска смъртта на праведника; веднъж е умрял Христос, сто пъти не може да умира Той, сега други ще умират. И когато Той дойде, евреите не повярваха в този закон, не го разбраха. Когато си заминаха Онорций и Амриха, какво стана – целият път от Йерусалим до Рим беше постлан само с кръстове, шестдесет хиляди души евреи бидоха разпнати на тия кръстове, когато Тит превзе Йерусалим. По колко души се пада на километър – по шест души евреи.

Като си замина аз, ще видите какво е моето Учение. Колко километра има от Рим до Йерусалим? На всеки километър, сложете десет хиляди километра, по шестима души на един километър. Мислите ли, че Христос няма да сложи в действие Своего учение? Аз казвам: ако сегашният свят не приеме Христовото учение, ще има сто милиона християни, разпнати на кръст, разбирате ли добре това – тогава имаше шестдесет хиляди, сега ще има сто милиона християни, Земята ще бъде опасана няколко пъти само с кръстове. И тогава Ангелите ще изнесат всичките Ананиевци и Сапфири, и всичките Юдовци, които съществуват; и от този свят, от тази култура няма да остане ни помен – това е великото решение на Небето, на Бога, на Ангелите, на светиите, това е решението на всички добри хора: да пометат резултатите от тази култура.

От света помен няма да остане, Ново Небе иде и Нова земя иде и младите трябва да погребат старите!

Говоря открито, открито трябва да говорим: такъв морал трябва да се проповядва – Любов, а не бабина любов, на мен не ми трябва мъртва любов! Не искаме да убиваме; не че сме баби, ние искаме да съградим нещо добро, ние искаме всички хора да се спасят – в какво отношение? Всички да заживеят като братя и сестри, да се разбират. И всички блага и духовни богатства са общи за всички братя, за да ги използват всички, тъй е писал Господ, и всички ние сме братя и можем да ги употребим, но кога? Когато станем като Онорций и като онази мома Амриха. И няма да питаме от Бога ли е, или от дявола е нейната сила. Ще кажете сега: „Дали Христос говори в този човек, или дяволът?“ Ако аз си замина един ден от България, тогава ще знаете кой говори – дали Христос е говорил, или не. Всяко нещо трябва да се опита. Какво ще им кажа? На онази свещ можеш ли да четеш – ако можеш да четеш, свещ съм; ако не можеш да четеш, никаква свещ не съм. И желая не само аз, но всички вие да бъдете като мен, бих се радвал и желая всинца да имате моя ум и моя стремеж; всинца да говорите като Амриха – като излизат думите ви, да бъдат сладки като мед и кристални като росни капки; като дойда при вашия чучур и пия, да кажа: „Колко е хубава тази вода!“. Този чучур аз го считам за плод на слънчевите лъчи.

Светът ще погине. Не физическият свят ще погине, а всички тия стари, криви разбирания в умовете на хората ще изчезнат и нова култура ще се яви; и тия тела, и те ще се изменят – ще се явят нови тела и светът ще се измени. Ще кажете: „Свърши се, няма живот вече!“, но вие още не сте живели, отсега нататък иде Животът. Небето трябва да дойде на Земята, че да заживеем ние в Любовта – да има две сладки думи, че като каже мъжът на жена си една дума, да ѝ падне като мед на сърце. А сега имате ли вие тия капки – носорогът докато е в света, няма.

После, някои ми правят бележки, че всякога не съм достатъчно сериозен – говоря умни работи, ама тъй несериозно не ми подобава. Някои думи са малко грубички, но езикът ви е такъв, какво да правя? Аз българския език от двацет години го изучавам: има думи толкова груби и аз виждам, но какво да правя – езикът е такъв; ако този език беше пластичен и имаше сто хиляди думи – да, а сега колко хиляди думи имате? Аз не съм много сериозен, но ако стана много сериозен, вие щяхте

да заспите. Аз не обичам да се смея, но някой път се смея, искам да видите, че и аз съм донейде като вас, да не кажете, че аз не съм; аз съм много естествен, някой път се поухиля като вас. Казват, че по някой път обичам да поухапвам; казвам: изглеждам като вас, но не съм като вас.

Да не мислите, в душата си нямам абсолютно никаква мисъл да ви обиждам, в моята душа аз ви обичам и ви се радвам. И желая да видя, че имате знание, знаете ли каква радост усещам, когато видя в някого да има знание? И бих желал всички да растете тъй, както Бог ви е създал – ами че вашето растение е и мое, вашите мисли са и мои мисли, вашите чувства са и мои чувства. Така е, ние не можем да постъпваме разделно; всеки ще живее отделно, но всички ще участват в Божественото развитие, което ще разберете един ден, когато идете горе, когато свършите своето развитие. Не говорим нещо много научно. Аз мога да имам езика на учените хора, но този език не би принесъл полза; аз разговарям с вас тъй, както с някои деца: ще седна като дете, ще видя как те разглеждат и как аз разглеждам. А че сте деца, то е много хубаво. „Децата – казва Христос – ще наследят Царството Божие, а не старите хора.“ Сега ще кажете: „Учителя още за деца ни смята“. Докато сте деца, вие ще имате всичката моя любов и аз ви обичам; но щом остареете, аз ви погребвам в себе си; ако сте млади, имате моята обич, ако сте стари – носилката.

И тъй, желая всинца да бъдете млади, млади, млади, верни и истинни, да служите на това Велико Божествено учение; и този Господ да говори на всинца ви, да говори на сърцата ви, на душата ви и да не се отказвате, Той говори на душата; всинца да бъдете подобни на Христа, да любите като Бога и да обичате както Бог обича – тази е Любовта, която Новата култура носи в света и за която ние се готвим. И аз желая този ден скоро да изгрее, още един час остава да изгрее Слънцето. И като изгрее Слънцето, всичките мъртви ще бъдат погребани и всички ще изпеем новата песен. Няма да ви кажа коя е тя.

20 ноември 1921 г., София

АЗ ЩЕ ГО ВЪЗКРЕСЯ

Който яде плътта ми и пие кръвта ми, има живот вечен; и аз ще го възкреся в последния ден.

От Йоанна 6:54

Ще ви прочета част от шеста глава на Евангелието от Йоана – от четиридесет и първи стих нататък.

Някои изваждат заключение, че никой не е видял Бога; не е тъй – мнозина са Го видели. Христос казва: „Никой не е видял Отца, освен онзи, който е от Бога – той е видял Отца“ – всеки, който е от Бога, той е видял Бога. Ще говоря върху петдесет и четвърти стих. Някои от учениците на Христа, макар и ученици, се съблазниха, когато Христос им каза: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Това е един факт: месото на всички животни и тяхната кръв – на гъски, на пуйки, на агънца, което хората си похапват, това е тялото на Христа; и тия хора се съблазняват, това е в буквален смисъл вярно – от осем хиляди години насам хората се хранят с плътта и кръвта на тия агънца. Христос иска да каже: „Вие ядохте от плътта Ми и пихте от кръвта Ми, но Вечния живот не добихте“ – това по форма, в прав смисъл, е вярно, но по отношение на Неговото учение има нещо по-съществено: „Ако вие не ядете от тази плът и не пиете от кръвта Ми, няма да имате живот вечен“, т. е. ако вие не приемете Моето учение и не го приложите, не можете да придобиете Вечния живот; и после добавя: „В последния ден Аз ще го възкреся“.

Първата фаза – ще ядат и пият; тъй правят хората, но това не е смисълът – кога ще дойде този смисъл? В последния ден, т. е. „Ще ги възкреся, когато хората изменят този ред на нещата“. Кой е този последен ден – онзи, от който всички се плашат, той е ужасен, казват: „Последен ден е той!“. Онзи търговец, който има да плаща сто хиляди, казва: „Последен ден е, утре ще дойдат“ – а той няма нито пет пари; съдят някого, трепери му сърцето – последен ден е, може да го осъдят на десет години затвор; момата излиза от дома на баща си, отива при момъка – последен ден е, има едно преходно състояние. Следователно последен ден е онзи ден, в който започва Великият живот; Великото, Безграничното, това, което има смисъл в себе си, започва все от последния ден. И следователно

всеки един от вас, който не започне с този последен ден, той не може да се домогне до онази Велика Божествена наука, която Бог е отредил и вложил в недрата на Природата, т. е. до ония блага, които са приготвени за Неговите избрани деца, които днес живеят на Земята.

Досега са ви проповядвали все за Небето и всички се готвите все за Небето; как ли не си представяте Рая, как ли не си представяте Ангелите, светиите, но всички тия неща са нео-пределени във вашите умове. Вие били ли сте на Небето, били ли сте – не сте били; като казвам, че не сте били, аз подразби-рам във формата на вашето сегашно съзнание, а не на мина-лото – с това съзнание вие не сте били в Рая. И когато някой каже, че е бил в Рая, ние разбираме не такъв, какъвто е сега, но то е друго съзнание – свръхсъзнанието, чрез което той може да влезе. Христос казва: „В последния ден ще го възкреса“. Сега, между съвременните религиозни хора и светските има вечен спор: едните искат да живеят постоянно в Небето – религи-озните казват: „Дотегна ни животът на Земята – в Небето, в Небето!“, другите казват: „Нам дотегна да слушаме за Небето – на Земята, на Земята!“. Тук е то, това е всичката философия – спорът е дали да се живее на Небето, или на Земята; и във всичките лекции в университета доказват субективно и обек-тивно – посредством понятията, чувствата, волята – всички доказват дали на Небето да бъдем, или на Земята. А ние казва-ме: „Ще бъдете на Небето и на Земята“, защото в Писанието се казва: „Когато Бог създаде небето и земята“; но понеже Небето е било устроено съвършено, а Земята трябвало да се развива, Писанието казва: „А земята не бе устроена“ – това подразбира, че Земята трябвало да мине през един период на еволюция, да се самоусъвършенства. А усъвършенстването е един естествен процес. И аз казвам: момата, когато се готви да се жени, нали трябва да мине известна еволюция – та булчински дрехи, та корделки, та чепици, та панделки, та това, та онова – цяла еволюция; после зълви наоколо десетина ще я обличат, ще я редят – цяла еволюция трябва да мине; и като я облекат, цял ескорт ще има подире – със сватове, с кумици, с гайди. Що е сватба – то е една цяла еволюция: булката е била неустроена, необлечена в булчински дрехи и е трябвало да се облече. Това значи „Земята не е била устроена“ – обикновена дама е била, та за женитба е трябвал един дълъг период, докато се накичи като булка; и като стане тази сватба, тогава всички тръгват с гайдите, със свирките – това е приятно в Живота.

АЗ ЩЕ ГО ВЪЗКРЕСЯ

Сега някои, като ме слушат, казват: „Този език не е религиозен“. Аз отдавна съм се отказал да говоря на религиозен език и пиша един нов речник, в който казвам тъй: всеки разумен човек трябва да се научи да говори по Божественому, всеки разумен човек трябва да изучи Божествената граматика: глаголите, прилагателните, съществителните, съюзите, местоименията, представките, приставките (там как ги казвате) – всичките тия неща трябва да се научат; знаете ли колко велико е това нещо?

Сега ще ви позанимая малко с математика. „И в последния ден – казва Христос – ще го възкреся“. От думата *възкресение* колко пермутации трябва да направите, за да се осмислят? Ако вземете тази дума вие, които сте математици, колко пермутации можете да направите? Аз взимам за пример четири букви: a, b, c, d. Вижте колко пермутации аз правя от a, b, c, d:

abcd bacd cabd dabc
 abdc badc cadb dacb
 acbd bcad cbad dbac
 acdb bcda cbad dbca
 adbc bdac cdab dcab
 adcb bdca cdba dcba – 24.

То са все пермутации на тия числа, това са математически съотношения на тия елементи, които влизат в тая редица. Ние направихме двамадесет и четири пермутации от четирте букви a, b, c, d, колко съединения вие може да образувате от думата *възкресение*? Аз бих желал да знам това, следния път да ми кажете. Жените, които знаят (когато нямат друга работа), и ония от тях, които не знаят, да повикат мъжете си и втори път да пресметнете колко пермутации има. Трябва да се разбира основният закон на възкресението – възкресението е едно преходно състояние от подсъзнателен живот към съзнателен и свръхсъзнателен живот. Следователно, когато едно нисше животното мине от подсъзнателен в съзнателен живот, самосъзнанието, което се заражда, е възкресение, оживяване.

Следователно в сегашния живот самосъзнанието у вас е необходимо, за да изправите вашите минали и сегашни грешки, като ги замените с нещо разумно. Вашият живот не е онзи, който вие очаквате; като съзнаете всички ваши погрешки, всички тия недостатъци и недоимъци на тоя живот, страданията, които произтичат от незнание на тия закони, тогава ще се пригответе за възкресението; вие ще се решите да излезете

най-после като една жаба от това благо, което е вече пресъхнало. Докато човек мисли, че в живота му не става никаква промяна, той живее в процеса на подсъзнанието. Сегашната Бяла раса ще мине изцяло в пълно съзнание, а не в пробуждане и заспиване – то е една връзка на свръхсъзнанието, то е възкресение, то е Новият живот вече.

Следователно Христос казва: „Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, има живот вечен“. От нисшето излиза висшето. „Всички, които са яли и пили, Аз ще ги възкреса“ – защо? Има си дълбоки причини, понеже Христос не искаше да изгуби своя капитал – Неговото слово да остане безплодно. Не е въпрос сега да се спираме дали трябва да ядем плътта на Христа, или не, то е друг въпрос. Казва Христос: „Аз ще го възкреса в последния ден“; вие сега сте в последния ден – ако вие се решите днес да пробудите това самосъзнание, вие можете да възкръснете; и Писанието казва, че когато Христос възкръсна, много телеса възкръснаха с него заедно и се явиха на мнозина свои приятели, и ги убедиха, че има друг живот, по-разумен, по-устойчив и по-щастлив, отколкото е сегашният.

Понятията на съвременните религиозни и светски хора за Живота са толкова изопачени! Това не произтича от зла воля, а от една оптическа измама на човешкия ум, в съвременните хора висшият ум не е още развит – теософите го наричат *висшият манас*; в ущърб на висшия ум се е развивал низшият, в който се намира локализиран човешкият егоизъм, а стремежите на този низш ум са диаметрално противоположни на висшия манас. Вие често се питате и не можете да си обясните защо има борба между плътта и Духа; това не е борба, мнозина се мамят, това е един закон, необходим за развитието на човешката душа, и той се обуславя от следния факт: ако вземете двама неприятели, които кръвно се мразят, и ги сложите на една греда или дъска, под която има пропаст (единият е на единия край, другият – на другия край, и двамата са поставени над една опасност), какво трябва да направят? Ще напуснат всеки спор. Те не бива да се приближават, трябва да пазят равновесие; ако плътта се противи на Духа, има си причини и ако Духът се противи на плътта, пак си има причини; защото ако те нарушат равновесието, и двамата губят. Съвременните хора цитират стиха: „Трябва да унищожим плътта, защото тя се противопоставя на Духа“. Не, не трябва да унищожите плътта или пък да премахнете Духа, защото Духът и плътта са два елемента в Божествения свят, необходими за развитието

на човешката душа и на човешкия ум – тук няма вътрешен антагонизъм и вътрешен спор, спорът е само за условията, при които се намират Духът и плътта. Сега ясно ли е това? Нещата трябва да станат много ясни във вашия ум, за да няма спор.

Сега да ви обясня друг един закон. Старите алхимици са взимали земята, водата, въздуха и огъня като четири основни елемента, а съвременните химици имат за основни въглерода, водорода, азота и кислорода. Тъй тия елементи са като основни, водородът – като един от най-леките. Сега тия четири елемента играят важна роля в човешкия живот: кислородът и азотът са смесени и тъй образуват въздуха (не са съединени, а само смесени); докато са смесени, нашето развитие върви правилно, но в деня, когато се съединят, образува се една отрова. Казва някой: „Ние не сме пратени на Земята да образуваме съединения, а само да бъдем смесени“; казвате: „Ще образуваме братство чрез съединение“. Казвам: вие не може да се съедините, за да образувате братство, защото ако се съедините както кислорода и азота, ще образувате една отрова и ще отровите цялото човечество, но можете да се сдружите. Следователно не е позволено за въздуха да се съедини кислородът с азота му, защото тогава въздухът ще изчезне. И каква е философията?

Мъже и жени искат сега да се съединят. Не, не трябва да се съединят, при сегашните условия не е позволено мъже и жени да се съединяват; единият е като кислорода, а другият – като азота във въздуха, ако вие се съедините, ще отровите живота си, ще отровите децата си. И мога да ви дам пример: на много майки и бащи, на които измират децата, причината е, че те са съединени и вследствие на това отравят организма на своите деца. И ще кажат хората: „Тя е дълбока работа, кой ще сее просо на тези корени?“ – ако не сеете просо, децата ви няма да живеят, ще сеете просо и боза ще правите от него. Някой казва: „Няма да сея просо“ – ще сееш просо, потребно е, това просо трябва да се сее, тия корени са необходими за развитието на нашия живот. Вие трябва да бъдете смесени, за да разберете вашите длъжности един към друг, защото ако майката и бащата се влюбят, те забравят децата си – ако мъжът и жената цял ден се целуват, ако те постоянно си казват: „Колко те обичам, за тебе умирам“, децата гладни ще умрат. Сега и мъже, и жени се оплакват: „Няма любов в света“ – искате да се съедините; с когото и да се съедини тази жена, тя ще образува азотна киселина, която ще даде отрова за когото и да е, следователно при сегашните условия на Земята жената

не трябва да се съединява. Знаете ли това? Това не го изваждам като абсолютен закон. Ако нямате деца, бих казал да се съединявате, но за благото на децата ви казвам: няма да се съединявате, защото ще пожертвате техния живот. Логично ли е това – да, аз разсъждавам логично, това е една философия, която има приложение в Живота. И вие питате: „Защо са тези нещастия?“ – защото има не смешения, а съединения, всичките експлозии произтичат все от съединения.

И в съвременния европейски живот е доказан фактът, че след всяко съединение, т. е. когато тия народи се съюзят, са наставали най-големите войни. Руският цар Николай II, миролюбецът, взе инициативата да се свика Хагската конференция²⁶, за да се образува съединение на народите, но след това съединение какво дойде в света – дойде войната, не е ли факт? Ще кажете: „Е, факт е, но не е доказателство“. Да допуснем, че 50% е вярно – тия 50% да не ги ли вземем предвид? Следователно при тия условия, при които живеем, съединение не се позволява. Има само един закон, той е следният: ние имаме право да се съединяваме само с Бога и с никого друго в света; с Бога, понеже Той е едно Същество неизменяемо в Себе Си, с Него можем да се съединим и резултатите ще бъдат добри; а всяко друго съединение, при каквито и условия да е, ще причини повече вреда, отколкото полза. Следователно трябва смешение, сдружаване, а не съединение. Нотите съединени ли са, или са смесени? Музиката е съставена по закона на смешението и ако хората съединят тези ноти, какво ще излезе – най-голямата бомба, при която всички музиканти биха хвъркнали във въздуха; ако един музикант би се осмелил да направи едно съединение, в музиката би произлязъл един от най-големите взривове, какъвто светът не е изпитвал. И казва Христос: „Аз ще го възкреса в последния ден“ – кога? Когато той се научи да се съедини с Бога и да се разединява от света; със света да е смесен, а с Бога да е съединен; когато научи този велик закон – „Аз ще го възкреса“, той ще влезе в Божествения живот, за да разбере великия закон – защо нещата са тъй, а не иначе.

Сега, в този Причинен свят намирам всички последствия на ред минали съществувания, през които човек е минавал; тия последствия са причини за обуславяне на сегашния ваш живот, те са набрани в Божествения свят, ние не може да ги избегнем; и от тия причини Великото Начало – Бог, ще образува един живот, какъвто миналите ваши съществувания поз-

воляват. Да допуснем, че вие живеете в едно общество, в което моралът е паднал на 0°C или на -10°C . Вие сте майка, оженили сте се и искате да родите една красива дъщеря. Питам: желаете ли да имате много хубава дъщеря? При такъв един морал аз казвам, че вашата дъщеря трябва да бъде най-грозната в света, ако искате да спасите нейната чест; а ако живеете в едно общество, където моралът е 100°C , тогава вие можете да имате най-красивата дъщеря, тя ще бъде едно благословение и за себе си, и за окръжаващите я; но при първите условия тя ще бъде проклятие и за себе си, и за окръжаващите я близки: ще бъде един елемент, който ще се съединява и ще разрушава навсякъде, заради нея най-малко сто души ще се самоубият и най-после и тя ще се самоубие. А ако вие, като се ожените, ми кажете: „Искам да родя една красива дъщеря“, аз, ако съм астролог, ще ви отговоря каква ще бъде съдбата на тази ваша дъщеря. Ще каже някой: „Откъде знаеш това?“. Хм, виждаш ли тия пермутации $abcd, dabc...$? Това са все величини, това са рационални числа, това не е гадание, това не са бабини деветини; това е една строга наука, в която няма никакво изключение, изключенията са само за глупците. 39 916 800 пермутации се образуват от думата *възкресение*, разбирате ли какво нещо е това? Това е наука, брате, това са числа, това са данни, това са условия, при които новият организъм – възкръсналият Живот, може да се развива. Следователно ще имате всички онези трийсет и девет милиона възможности. Сега, не аз изчислих това – един приятел тук го направи и аз се основавам на неговите данни.

Следователно трябва да има смешение. Вие искате да се съедините; не, никакво съединение не бива да има между вас, ще се съедините само с Бога, а между вас да няма никакво съединение. А който се съединява, ние ще го изгъдим навън, навън – защо? Защото е вече опасен. Под *изгъждане* аз разбирам: ще го сложим в някое шише, ще го запушим като киселина – тя е отрова, всяка една капка където падне, гори. Човешкият егоизъм е опасен затова, защото е образуван по този закон на съединението; няма по-голяма отрова в света от човешкия егоизъм, това е едно ужасно съединение! И когато някой каже, че трябва да напуснем човешкия егоизъм, разбирам, че трябва да го разложим – азотът отделно и кислородът отделно, за да функционират като смесени елементи. И тъй, щом в дома си имате някакво нещастие, аз казвам: има азотна киселина у вас. Тогава какво се изисква? Ще разлагате, смешение трябва да има.

Сега, някои седят и ме питат: „Как можем ние да разберем великите закони, които управляват света, и как може да станем господари на положението?“ – и четат книги, и пишат тия маги, някои от тях знаят нещо, а някои изпитват другите; всички искат по нещо, но никой не се заема да работи по Божествения начин. Съвременните хора се намират в мравичната култура, човечеството сега минава през културата на мравките; тази култура е по-опасна от културата на змиите – че е тъй, вие ще видите по това, че там, където има мравки, змиите бягат, понеже мравките със своята киселина пропъждат змиите. Че това е един факт, вижда се в живота – там, където хората са станали егоисти, извънмерно алчни, интелигентността бяга – защо? Тази алчност е в състояние да разсипе всички клетки на благородство и един алчен човек вие можете да го подкупите с хиляда лева. Той много не мисли, казва: „Дай ми хиляда лева!“, а че може да го хванат и осъдят на пет години да седи в затвора и после да има двайсет-трийсет хиляди лева загуба на година, той не мисли за това – това умно ли е, култура ли е? Следователно съвременните европейски народи се намират в тази фаза и те не могат да гледат по-далече; че иде нещо по-ужасно – за това те не мислят. Азотна киселина иде и тя ще разруши всичко само по себе си, и след като дойде разрушението, тогава те ще кажат: „Кои са факторите? Икономическите условия, търговският пазар“. Не, не, приятели, факторът е вашият егоизъм – основата на културата на мравките; по закона на съединението азотът и кислородът във вас са се съединили и са образували една от най-силните отрови – тогава ще се разедините и ще се съедините с Бога, ще се образува едно вечно благо, а помежду си ще живеете като братя; и като дойде Христос в последния ден, ще ви възкреси.

Що е възкресение – влизане на Живота в новите условия, при които Новият живот може да се прояви. Мислите ли, че онзи роб, който двайсет години е работил на господаря си и който е носел нож и е гледал как да убие господаря, за да се освободи, не би могъл по друг начин да се освободи? Казвам: има такъв друг начин, чрез който ти може да се освободиш, без да убиеш твоя господар. – „Е, каква е тази сила?“ Тази сила е Любовта. Любовта като жива сила произтича от Висшето, от Божественото; когато говорим за Любовта, ние не разбираме тази любов, която иде от долу, а онази, която слиза от горе – ако вие я повикате, тя ще ви освободи от робство и ще ви даде сила да знаете да се спра-

вяте с всички мъчнотии. Сега, като говоря за Любов, аз пак ще помоля нашия брат да изчисли колко пермутации може да се направят от думата *любовъ*. Ще вземете думата с шест букви, които тя съдържа по старото правописание, тъй както е в реда на нещата. Любовта трябва да се изучава като жива сила, която работи, а не като едно приятно чувство, не като един приятен стремеж, не; когато тази Любов започне да идва, вие ще почувствате във вашето съзнание, дълбоко във вашето битие, една малка светлинка – тя ще започне да се развива, да става все по-голяма и по-голяма, обемът ѝ ще се увеличи, ще обхване мозъка ви, сърцето ви, след което вие ще започнете да ходите в Светлина; във вас ще се яви едно разширение, като че сте господари на целия свят, и каквито и мъчнотии да ви се явят, за вас ще бъдат нищо.

Тъй, от думата *любовъ* на български език стават седемстотин и двайсет пермутации – те не са малко за българите. Ако българите разбираха начините, по които Любовта може да се прояви, ако те работеха, за да се проявят всички нейни елементи, те щяха да бъдат най-великият народ – ако само разбираха пермутациите на тази Любов! И тъй, първото съединение, което трябва да направим, то е с Бога, с Любовта; нашата душа трябва да се съедини с Божествената Любов и в таква едно съединение ще се яви новият живот, който Христос нарича *възкресение*. Опитвали ли сте се вие да се съедините с Бога? Но бъдете спокойни – вие по някой път се стискате и казвате: „Тая няма да я бъде“; ще я бъде тази работа, ще я бъде, не се обезсърчавайте, ще я бъде, разбирате ли? – „Няма да я бъде.“ Аз казвам тъй: в Любовта, чрез нея, всичко може, трябва само да се научат всичките ѝ пермутации.

Сега ще ви приведа един пример, той е една моя опитност; този пример е верен само по съдържание и смисъл, няма да го вземате буквално. То беше преди петнайсет години, когато правех своите научни наблюдения и изследвания. Бях в Пловдив. След една от моите сказки ме повика един българин, който имал две деца: едното с естествен недъг, а другото – малко момиченце на десет години. Отивам в дома им. Виждам жена му – една високоинтелигентна, строга, с доста завършен характер; момиченцето, красиво дете, идва с майка си, тя му казва да ми целуне ръка, а то отговаря:

- Не искам да му целуна ръка.
- Целуни!
- Не искам.

Казвам:

– Оставете момиченцето!

Това момиченце бързо излиза навън. Майката се чуди, че за пръв път се явява едно противодействие в детето – „Не искам да му целувам ръката!“; казвам на госпожата тъй: „В характера на детето ви има една доблестна черта – иска да каже: аз по заповед не целувам ръка, имам си особено мнение“; и казвам: „Бъдете спокойни, вашето дете е отлично, на мен много ми харесва“. Отивам аз при момиченцето, виждам – то си играе. И ми казва:

– Ти знаеш ли защо не ти целунах ръка?

Казвам:

– Не зная.

– С това целуване знаеш ли колко съм страдала? Нито мама знае, нито тате знае. Тук преди един месец дойде една леля; майка ми ме накара, целунах ѝ ръка, но после повръщах, повръщах... После, имам един чичо; и неговата ръка целунах, но пак повръщах.

И ми разправи още на кой поп целунала ръка и пак повръщала.

– Та като те видях и теб, не искам вече, защото ако и твоята ръка целуна, ще ме заболи корем.

Казвам: в това момиченце толкова е развито обонянието, че целуването ѝ причинява болки. Казвам ѝ:

– Много хубаво направи, че не ми целуна ръката.

Тя ми каза:

– Защото ако я целунех и ме заболеше корем, после и за тебе щях да мисля както за другите хора.

Казвам:

– Много хубаво направи.

Вие ще кажете: „Тези неща са преувеличени“. Не е тъй, вашият нос трябва да има това чувство. Детето вече разбира характера на хората, тя казва: „Колко ужасно миришат хората, какво да правя – и в училището се мъча“ – постоянно това детенце се мъчи: „Пък и на мама не смея да кажа, ще ме считат... тъй... малко... но на тебе ще кажа. Е, какво мислиш?“. Казвам:

– Тебе Господ те е благословил да познаваш хората. Хората не са чисти.

– Не са чисти, не са чисти, нещо много лошо виждам в хората, но какво да ги правя?

Е, питам сега: ако във вашия нос това чувство беше така силно развито и онези от вас, които обичате тъй да

целувате моята ръка, бихте после повръщали, щяхте ли да целувате? Тогава и аз щях да бъда свободен, и вие щяхте да бъдете свободни. Във вас сега има едно притъпяване на мислите, чувствата и желанията, вие сте изгубили смисъла на думите за благородното, за възвишеното.

Ще ви приведа друг пример. Някои хора мислят, че ги осъждам; ще ме извините, това не е за упрек. Аз имах една видна ученичка, която много се интересуваше от окултизма и постоянно настояваше да ѝ открия някои работи. Казвах ѝ: „Не си готова“ – изискваше се благородство, а не че не щях да ѝ кажа. Един ден ѝ казах: „Ще направя един опит“. Дохожда тя, завеждам я в моята стая; като влезнах, заключих вратата, тя погледна наоколо; тогава отворих и ѝ казах: „Ще извините, не сте още готова – това показва съмнението ви. Друг урок искам да дам: твоето сърце трябва да бъде заключено, то трябва да се отвори само за Бога и за никого друго! да не се отваря – този урок исках да ти дам. А твоето сърце е отворено, следователно никаква тайна не може да ти се даде“.

Казва някой: „Ти какво мислиш?“. Една мисъл трябва да има в твоя ум: или чест, или безчестие; или Правда, или безправие; или Истина, или лъжа. Не може да играеш ролята на актьор – и тук, и там, на нас не се позволява това. Една определена мисъл всякога трябва да има в твоя ум – да знаеш, че винаги има една Велика душа, която наричаме Бог, която следи, гледа и не извинява; под израза *не извинява* разбирам, че Тя всичко хроникира и отбелязва правото: когато някой светия съгреша, Тя отбелязва, че тоя светия е съгрешил, Тя справедливо хронологически отбелязва всички ваши действия и погрешки и върху тях гради бъдещия ваш живот. Вие ще кажете: „Какво ни очаква?“. Съединете се с Любовта и разединете се от света; съединете се с Бога и разединете се от света и вие ще бъдете свободни; не се обвързвайте, не давайте дума никому, не се съединявайте с никого. Момата казва на момъка: „Аз ще ти бъда вярна“ – свързва се с момъка; и той същото прави – и той ѝ обещава. Я ми кажете, колко души са опазили това обещание?

Аз в България нямам нито един ученик, който да е издържал изпита си; двама души има сега, които наполовина са изкарали изпита си, а 50% още не са – двама души само! Разбирам закона, в който Бог ги е сложил; не ги слагам аз, Бог казва: „Сложи ги в този закон, изпитай ги!“. Вие ще кажете: „Без изпит не може ли?“, не може, изпитът е, кой-

то създава характер и воля, и когато ви дойдат страдания, трябва да се радвате и да запалите по сто свещи на вашия свети Никола – а сега, когато ви дойде едно нещастие, вие изгасвате по сто свещи. Е, питам тогава: има ли Любов в душата на онзи, който гаси? Не, онзи, който пали, само той има Любов в душата си. И тогава аз поставям следния морал. Вие казвате: „Аз вярвам в тебе, аз те обичам“ – добре, може ли аз да преседя ден-два при вашата дъщеря и тя да остане чиста; може ли един мъж, който има възлюбена жена, да отида аз в дома им и той да не се съблазни, че искам да измамя жена му, след като съм бил при нея и нейният характер се е изменил (той може да се измени в низходяща или възходяща степен). Когато някой дойде в дома ви, той трябва да донесе благословение, а сега разправят: „Еди-кой си какъв е бил“.

И онова момиче казва: „Не искам да целуна тази ръка“. И тогава знаете ли какъв изпит направих с него? Аз казвам:

– Ти хубаво направи, че не ми целуна ръката, защото досега мнозина ме целуваха, донеси ми един леген!

Извадих аз сапуна и казах:

– Полей ми сега! – измих се. Тъй направих опит със себе си. Помирисах ръцете си и казах:

– Още веднъж! – десет пъти измих ръцете си и като се уверих, че всички тия елементи от света се магнаха, казах: – И ти да си измиеш десет пъти ръцете!

Изми се и тя, а после ѝ казах:

– Сега няма да ми целуваш ръката, а само ще похванеш ръцете ми и помириши ги какво ще почувствуваш.

– Ама ако ме заболи корем?

– Ако те заболи корем, оттук нататък никому ръка да не целуваш. Опитай ги, няма да ми целуваш ръката, само ще я похванеш, да бъдем приятели, да не си замина от вашия дом така.

И тя, като помириса ръката ми, започна да се смее и каза:

– Няма, сега нищо няма.

Да, казвам, нищо няма, ала трябваше десет пъти да се измият нашите ръце. Ръцете са емблема на нашата воля, вашата воля трябва да се очисти от всички мръсни действия; като погледнеш към Бога, ще кажеш: „Десет пъти ще се измия и после ще Ти похвана ръката“, защото и Бог има ръце, а ние Го докоснем и казваме: „А, на Господа мирише ръката“ – това са съвременните философи.

Какво нещо е *възкресение*? Това са тридесет и девет милиона пермутации. И сега, който иска втори път с мен да

се ръкува, ще ми полива десет пъти – аз да се измия и вие да се измиете. Няма да целувате; а за целувките колко миене ще се иска! И аз препоръчвам – не бързайте с целувките; когато целувате, вие трябва да внесете новия живот на Любовта, но отнемете ли някому щастието, не го целувайте, вие ще внесете нещастие – ето това е философия.

Така говори Христос: „Ако ядете плътта Ми и пиете кръвта Ми, Аз ще ви възкреса в последния ден“. И този последен ден – той е вече сега. Във вас трябва да се пробуди това висше съзнание и то се е пробудило, но не давайте сега място на съмнението, което като един психически червей ще унищожи Божественото във вас. Вярвайте в онзи Господ, Който живее във вас, в това Висше, което сега се е събудило, в Божествената душа – безсмъртното в човека; ако вие не вярвате във вашата душа, никому не вярвате. И ако ви срещна втори път, да имате Любав към Божествената душа – това, благородното, което ще ви направи безсмъртни, и тогава, като се срещнем, ще се погледнем меко и нашият поглед няма да бъде раздвоен.

Има една наука, която се нарича *боваризъм*. Турците казват за някой поглед: „Теб гледа, мен вижда“ – раздвоен е погледът му. Седи някой и ти казва: „Много се радвам, че съм в дома ти“ – радва се, ама поглежда към дъщеря ти; не, не, този човек трябва да си измие десет пъти ръцете. Ако аз трябваше десет пъти да си измия ръцете само за това малко момиченце, и този господин трябва да се измие – това е, което Христос казва. Тази Чистота е необходима за нашето развитие, за благото на нашия ум, за благото на нашето сърце, за благото на нашата душа – тия неща са необходими; вие не можете ни една крачка да направите, ако не се съобразите с тоя закон – тогава ви чакат нещастия върху нещастия. Това не става по механически начин, не мислете, че това трябва веднъж да стане; Бог ще извърши всичко заради вас.

Аз привеждах такъв пример: пита ме един мой приятел какво нещо е Невидимият свят; казвам: в една крепост си бил двайсет години и дойде един приятел, направи една дупчица, влезе един лъч светлина – какво скачане ще бъде вътре! Той ти каже: „От това има още по-хубаво“ – „Как може това?“, той разтвори тази дупка, направи я по-голяма, ти скачаш, радваш се; „От това има по-хубаво“ – и тази дупка става все по-голяма и по-голяма, и ти скачаш и се радваш на Любовта; „От това има още по-хубаво!“ – то е онзи Велик пастир, Който ще те изведе навън, в Природата – на зелените пасища и при бистрите отоци.

Затова иде Христос сега – да ви изведе от този затвор на вашия егоизъм, да ви заведе във Великата Природа, където ще играете и ще скачате при изворите; за вас е това, това е Новият живот, който иде сега. Това е възкресението и то ще бъде пак на Земята, но не в тази материя, тази материя ще претърпи едно видоизменение: вие ще получите духовни тела, ще влезнете в Астралния свят, в една материя по-рядка; и там има твърда земя, и там има вода и въздух, едно нещо е само – че тази твърда земя се различава много от нашата Земя. Вие ще кажете: „Какво е това нещо?“; аз ще ви цитирам думите на апостол Павел: „Това, което око не е видяло и ухо не е чуло“. Днес има хиляди очи, които са видели това – и в Англия, и в Германия, и в Америка хиляди хора има, които са ходили в Рая и са се върнали, и това те разправят от своята опитност. И вие един ден, когато се съедините с Бога, ще отидете там; ще дойде този ден и ще кажете – какво ще кажете? Да, ще бъде!

Желяз сега да ви се отвори по-голям прозорец, да бъдете готови. Някои от вас още днес ще възкръснат, някои – утре, някои – след десет дни, петнайсет, двацет, някои – след една година, две, три, а някои може би след хиляда, две, след десет хиляди години. И казвам: на когото времето е дошло, да не закъснява нито с една стотиционна част от секундата – вие трябва да бъдете като онова пиленце, което се е замътило, черупката се изтрила и то каже: „Чик-чик, чик-чик!“, а майката каже: „Клок-клок, клок-клок!“. Какво му казва – „Употреби този малък клоп, за да излезеш, и ще влезеш в новия живот, в който ще възкръснеш“. И това малко пиленце си покаже най-първо гагичката, после цялата глава, най-после цялото излезе навън; и майката каже: „Браво, ето, моето пиленце възкръсна“. Вие казвате: „Кога ще възкръснем?“; аз казвам: клок-клок, клок-клок. – „Ама какво искаш да кажеш?“ Клок-клок, клок-клок – то е велика философия. Българите казват „клок“, а англичаните казват „клак“, което значи ‘часовник’, ‘движение’. Движение, движение напред, напред в Божествено съзнание. „И в последния ден Аз ще го възкреса“ – тоест ония, които „...пият кръвта Ми и ядат плътта Ми“, които разбират закона, да се съединят с Бога и да се разединят от света.

И сега аз ви поздравявам с новото съединение и с новото разединение.

27 ноември 1921 г., София

АЗ ЩЕ ГО ВЪЗКРЕСЯ

ОЩЕ ПО-БЛАЖЕНИ СА

А той рече: още по-блажени са, които слушат словото Божие и го пазят.

От Лука 11:28

Често в моите беседи има две крайности, или два полюса. Аз не обичам да стоя по средата – трябва да стоя или в началото, или в края, т. е. две неща, които, като се слоят, да се завършват. И всички ония неща, които имат смисъл в Живота, трябва да имат начало и край. Начало е главата, а края са краката. Следователно с началото гледаме към Бога, а с края ходим по Земята; с началото говорим, а с края ядем и следователно когато човек яде, това е края на нещата – нали всичко се свършва в паницата; тази паница, колкото и да е пълна (супа било или друго), всичко това е фертиг – край. А пък когато слушаш Словото Божие, то е нещо, с което се изпълваш – не се изпразваш, а се изпълваш. Следователно всяко нещо, което те изпълва, е начало на нещата, а всяко нещо, което те изпразва, е край; или, да се изразя на съвременен културен, или научен, език, края на нещата – това е материалният свят, а началото на нещата – това е Духовният свят. Това са само термини, думи за улеснение на нашия разговор.

Христос казва: „По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“ – а в какво седи пазенето на Словото Божие? Миналата беседа, когато говорих за възкресението, някои от вас започнахте да мислите: „Дали аз съм възкръснал, или не?“, да мислиш дали си възкръснал, то е материалната страна на нещата; ако ти мислиш да възкръснеш по тяло, то е края на нещата и възкресението всякога подразбира физическата страна на нещата – на материалния свят ще възкръснеш, когато пък Писанието означава нещо по-дълбоко – ще оживеят. Животът – това е единственото нещо, което знаете на Земята, а какво нещо е възкресение вие не знаете, вие го слушате и само се въодушевявате от него; но Живота всички го знаете, всички го усещате, чувствате, то е реалното, то е същественото.

И казва Христос сега: „По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. Словото – това е единственото нещо, това е именно Разумният Живот, за който трябва да живеем. В какво седи той – в разумното изпълнение. Вземете някой цигулар – нали в музикалното изпълнение се

състои всичко тъй, както законите на музиката изискват, тъй че когато изпълнява, да е доволен и самият цигулар, да са доволни и самите слушатели. Следователно външната страна на цигулката, този лък, може да се изкриви хиляди пъти нагоре-надолу; всички тия изкривявания не важат, а важат ония тонове, които ще излязат изпод лъка, за да се влеят в душата ви. Това, което ще схванете и разберете, то е музика, а този лък, тази цигулка – това са само условия, при които това, възвишеното, може да се предаде на душата ви.

И следователно при сегашните условия всички хора приличат на цигулки, цигулки са хората – с по четири струни, опнати върху тях, и чакат някой да дойде да свири. Сега да не ме разберете криво, аз бих желал тъй да свирите, както Паганини с цигулката си – да издавате ония Божествени тонове, и всеки, който ви слуша, да каже: „Тази цигулка е отлична“. Цигулката – то е вашето тяло; следователно трябва да дойде оня велик артист, вашият Дух, да се всели във вашето тяло и да свири; и ще започнат един ден тялото-цигулка и Духът-цигулар да свирят. И ние можем напълно да знаем каква е цигулката на всекиго и какъв е цигуларят – казват: „Погледни му живота“, т. е. виж го как свири, знае ли привидно да манипулира с лъка и какви тонове излизат, или пък не знае да свири. Но ако цигулката му скърца и струните му са разгласени, тогава не съществува връзка помежду им; може той да каже: „Моята цигулка е отлична, но вчера не бях в духа си, не бях разположен, обаче втори път като ме слушате, какъв майстор съм аз, чакайте само“ – действително във всеки живот има такива добри моменти, ние ги наричаме вдъхновение, тогава и мъжът, и жената свирят добре и приличат на Ангели в дома си; но когато си изгубят вдъхновението, тогава казват: „Не си струва“.

„Няма никой по-блажен, казва Христос, от онзи, който слуша Словото Божие и го изпълнява.“ Словото Божие – това е великото в света. Аз бих ви го превел на вашия език. Този израз – *Слово Божие*, е непонятен, вие сте го чели, чели много пъти; какво означава *Словото Божие* – То е онзи първоначален момент, когато Божествената Любов съзнателно се е проявила вътре в материалния свят. Когато вие чуете първата дума, съзнателната дума на вашето дете, което говори разумно, то е Словото Божие; и майката усеща една радост, веселие – вдъхновена е тя; или пък някой път пишете някое писмо, драските, драските, но не сте доволни;

един ден напишете няколко строфи и казвате: „Това е“ – то е разумното, във вашия ум е проникнала една нова мисъл, вашият ум е започнал да мисли и вие съзнавате, че имате ум. Някой път хората не знаят дали имат ум, или не; ще кажат: „Действително, ние имаме ум“, но аз под *ум* разбирам оня слуга, онзи добър слуга, който нарежда добре работите на господаря си; а щом този слуга не ги нарежда добре, аз не го считам за добър – нашият ум е само тогава добър, когато нарежда нашите работи добре, схваща ги добре, предава ги добре, не изкривява фактите и хората ги виждат добре.

Ние говорим сега индивидуално, т. е. как се развива животът за всекиго отделно. Това, което казват: „Светът да се оправи, народите да се оправят“, са метафизически фрази, какво нещо е един народ? Един народ – това е една семка развита, един човек, развит в своята голяма форма, следователно какъвто си ти в семката, т. е. в началото, такъв ще бъдеш и в края; един народ е краят на един човек и следователно този народ е създаден за човека, за да се види какъв е той, и ако вие, българите, искате да знаете какви сте, какъв е народът ви, погледнете на всекиго отделно – той е първоначалният индивид; погледнете, изрисувайте, вижте, да не кажете, че аз говоря това – вие сами говорите.

„По-блажен е...“ – казва Христос. Сега, не отивам по-далеч – нас не ни интересуват народите, нас даже и човечеството не ни интересува, нас ни интересува Словото Божие, нас ни интересува чисто Божественото. Цялото човечество – това си ти; един ден, ако ти и жена ти останете сами и ако цялото човечество изчезне, ти ще създадеш ново човечество. Сегашното човечество на кого е? На Адам и Ева – те бяха двама непослушници, изгонени от Господа из Рая, и те образуваха това човечество; и културата сега прилича на тези Адам и Ева в Рая. Казва там Писанието, че голи били; един човек, който в Божествения рай може да бъде гол, можете да разберете какъв е бил мързеливец – и като видял Господ, че няма да работят те в Рая, изпъдил ги навън, да се облекат. И сега, слава Богу, всинца сте облечени, а ако някой биха ви видели голи като Адам и Ева, веднага щяха да ви пратят в лудницата. А за Адам и Ева казват: „Защото били много чисти и свеги, затова ходели голи, а децата били грешни, те да се облекат“, но там е въпросът – Адам е бил мързеливец, търговец на едро; ако бяха много почтени хора, Господ не би ги изпъдил из Рая, не е ли така? Но веднъж ги е изпъдил (аз сега като някой адвокат говоря), те не са били почтени. Какво ще

кажете вие? Ако бащата и майката бяха много почитени, Господ би ги държал в Рая, не би ги изгъдил; тъй че не произлизате от много благородна фамилия – не само вие, но всички.

И сега Христос казва (Той, Христос, разбира много добре): „Блажени, но по-блажен е онзи, който слуша Словото Божие“, т. е. онова Божественото, възвишеното, това, което не е излязло от Рая. По-хубаво е да слушаш Божественото, което не се е изменило, отколкото да си сукал млякото на това, което се е изменило, и великото – то е Божественото Слово, което живее във вас вътре, а не отвън. Видите един красив учител и учениците му казват: „Отличен е нашият учител, като него няма!“; аз знам, учениците въобще тъй правят – един ден се хвалят: „Нашият учител, той глава има, та как предава ясно, та по история, по естествена наука, по химия...“, въодушевяват се учениците, а след два-три месеца гледаш – започнат да стават недоволни, някой получил двойка или единица и казва: „Аз го мислех, че е нещо, но той не е нищо“ – защо? Двойка му сложили, единица. Това е повърхностно разбиране. Вие казвате: „Има Господ“ – защо? „Къща имам, пари, децата ни са здрави – има Господ“; но щом умре бащата, казвате: „Не знам дали има Господ“, а като умре майката, започнеш още повече да се съмняваш; децата ти умрат и тогава ще кажеш: „Ако имаше Господ, Той нямаше да ги вземе от Земята, но понеже ги взе, аз се усъмних в този Господ, че е мъдър“. Господ не е взел майката и бащата, а ги е изгъдил из Рая, та ти сега не ги виждаш.

Ще ви дам едно сравнение. Като се разделяли един ден лисицата и децата ѝ, излезли из своята дупка и попитали майка си: „Къде ще се срещнем, мамо?“ – „Е, у кожухаря“. Излезете вие из вашите дупки и питате: „Къде ще се срещнем?“. Отишъл някой за храна, насам-нататък, одрали му кожата, ти казваш: „Господ я взел“ – не, при кожухаря е тя. Ако майка ти е взел Господ, ако баща ти е взел Господ, може и сина ти, и дъщеря ти, ако Господ ги е взел, то е голяма привилегия, то е най-голямото благо, което имате, и освен че не бива да плачете, ами вие всеки ден трябва да се радвате; щом плачете (от плача и сълзите заключавам), съмнявам се дали те са при Господа.

Сега, „По-блажен е – казва Христос, – който слуша Словото Божие и го изпълнява“ – това е Разумното Слово. Ако Господ днес би се явил в света като един човек, вие щяхте да се натрупате, да Му изкажете своите излияния, Господ щеше да има толкова писма, че нямаше да има време да ги чете: вземете

християнския свят – само по две писма да прати всеки християнин, това са един милиарда писма; ако са по четири – два милиарда; ами по десет писма – това са пет милиарда. Хайде да не правим сметка да си губим времето, аз имам предвид краката ви. Пет милиарда писма за колко време може Господ само да ги прочете? Ами да ги отвори и да ги прочете? Някои са с по два реда, но някои с по десет-петнайсет реда – изливат сърцето си; е, ако Господ трябваше да чете, и то с внимание, колко години би Му отнело да прочете всички тия писма? Ние бихме се намерили в такова затруднено положение, ако схващаме така – че Господ би дошъл като един човек на Земята. А този Господ е вътре във вас.

Аз ви говоря съществено върху въпроса – да не си правите илюзии. И този Господ живее във вашата душа, а не в тялото ви. Защото ако бяхте дошли на тази Земя преди двеста и петдесет милиарда години, тогава Земята е завземала едно грамадно въздухообразно пространство, имала е само една ядка – като един голям орех; всичката твърда част преди двеста и петдесет милиарда години е била като един орех – толкова голяма е била нашата Земя, а всичкото това пространство е било пълно с тази мъгла, която постоянно се е съгъстявала. И затова вие не знаете и казвате: „Дали съм тук, или съм навън?“ И след като възкръснете (възкресението ще бъде моментът, когато във вас се яви съзнанието за Висшето, Божественото), когато във вас се яви новият Божествен живот – онзи индивид, който се нарича *Божествено Аз* (окултистите и теософите тъй го наричат), тогава ще започнете новия Божествен живот. А знаете ли в какво седи той – в разбирането на тия велики закони, които сега съществуват.

Вие седите и казвате: „Как да си оправя живота?“. Ако имяхте това знание, можехте да измерите едната си вежда – колко е? Шест сантиметра и другата шест – дванадесет. Ушите си да измерите, височината на челото, на брадата. Щяхте да направите една пермутация и в дадения момент щяхте да знаете какво трябва да направите. Защо на някой човек носят е къс и широк, защо на друг човек е дълъг, кои са причините? Казвате: „Тъй е“. Не, има си причини. Защо са очите сини или черни, или кафяви, а ушите защо са големи или малки – тъй Господ искал. Това не е наука; ако ти знаеш защо очите ти са сини, ще бъдеш близо до истината, а сега казваш: „Черни са“. Какви са ви очите? – „Не зная.“ Гледал ли си ги в огледало? – „Приличат на черни и кафяви.“ Какви са, черни ли са; ако са

черни, защо са черни и ако са сини, защо са сини? – „Тъй ме е родила майка ми“ – и вие свършвате: „Така ме е родила майка ми“. Вие сте като една статуя. Не е тъй, в утробата на майката ние съграждаме нашия нос, нашите очи и другите органи; майката ни е дала само материалите, а ние ги създадохме според нашия Дух; тъй Духът работи вътре и той ни създаде, а не майка ни. Тогава няма да се сърдите никому, че вашият нос е късичък – сами сте си го направили, вие сте художникът, тази идея ви е дошла и никому да не се сърдите; а сега хората разправят: „Майка ми тъй ме създаде, Господ тъй ни направи“ – не позорете името Божие. Аз знам, че Бог е направил само душата, а на нашето тяло ние сме му майсторите и затова телата ни са сега хилави – защо? Защото ние не разбираме Словото Божие, това, Разумното.

Например ако аз имам четири-пет милиарда лева, бих обърнал всички в цяла София да станат мои последователи; пет милиарда да имам и да кажа „Петстотин лева ще ти дам на месеца“ на вестникарите, всички най-хубаво ще пишат, ще кажат: „Като г-н Дънов човек няма, човек и половина е“ – защо? – „Пет милиарда дава, в него сърце има, като него човек няма.“ Но жалкото е, че толкова пари нямам аз, а и да ги имам, няма да ви ги дам; колкото пари имам, аз съм ги вдигнал за другите. Следователно за българите не мисля да дам нито петаче; единственото наследство, което ще им оставя, то е – „Още по-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го изпълнява“. И следователно който разбира, само той ще се ползва – аз ви говоря за неща много важни, велики.

Аз пак съм поставен сега на едно изкушение, но ще победя това изкушение – няма да ви го кажа, видите, няма да ви го кажа; бях на едно изкушение да ви кажа нещо, но няма да ви го кажа. Сега ще ви приведа един пример, т. е. скрих го, няма да ви го кажа, ще мълча. Сега, ще ви кажа: можете ли да разберете какво скрих аз?

Един прочут американски милиардер дава обявление, че му трябва касиер. Започват ден след ден да се явяват личности, все с препоръки. Влиза един, представя си писмото; „Много добре, ще те имам предвид“ – казал му той; но всеки, който влизал, държал главата си високо, все нагоре гледал; влиза втори, трети, четвърти, десет души влизат, той на всички казвал: „Ще ви имам предвид“. Влиза едно момче; то най-първо погледнало надолу, вижда книжни парчета разпръснати, очистило пътя си; отива при милиардера и казва:

– Господине, четох във вестника, че търсите момче. Аз нямам никаква препоръка.

– Ти носиш най-добрата препоръка; заповядай, вземи своята длъжност.

Всички онези са сукали – първите десет души са сукали от майка си, а този, последният, е имал Словото Божие и той му казва: „Ти си човекът, когото аз очаквах“. Следователно, ако вие не се наведете да очистите тия книжа, които са разпръснати по вашия път, няма да идете при Господа. Що са вашите разбъркани работи, тия външни мъчнотии – то са разпръснатите листа. И казвате: „Няма ли някой да ги очисти?“ или: „Господи, аз от толкова време те търся!“ – и Господ ще каже: „Ще ви имам предвид“; ще дойде друг правоверник и той казва: „Няма ли някой да очисти тия листа? Господи, аз те търся, искам да живея при Тебе!“ – „Ще те имам предвид“.

Хубаво. Не мислете, че аз ви говоря на подбив, аз съм много сериозен. Кога е сериозен човек – когато говори искрено. Когато съм в стаята си, аз съм много сериозен, а когато съм тук, аз съм решил да нямам външно благочестие. Някои отвън се показват много благочестиви; не, не, това е актьорство, трябва да бъдете искрени спрямо себе си – това е хубаво. Аз не осъждам онзи, който прави това, но бих желал това положение да го задържи не само за един момент, а за ден, два, цяла година; хубаво е това положение в живота, ама да го задържиш. Аз не казвам: „Това няма да го бъде – то е по стария закон“. Нашите очи може да бъдат благородни, лицето ни да бъде благородно – всичко зависи от нас; но в действителност благороден е само онзи, който разбира Словото Божие и го изпълнява.

Сега вие ще кажете: „Моят ум тъй ми казва“. Твоят ум какво ти казва? Изпитайте вашия ум дали е много просветен. Вие знаете ли ония закони, с които сте работили в утробата на майка си? Припомнете си ги! – „Смътно ми е.“ Сърдиш се, гневаш се, къде ти е умът? Всякога, когато умът ти не присъства в една работа, сполетява те катастрофа; всякога, когато се явяват такива състояния, това е признак, че умът отсъства. Във всички работи, където умът присъства – висшият ум – катастрофа не може да стане. За да може да издигнете себе си, непременно вашият ум трябва да присъства – ако вие се молите, а умът ви не присъства, молитвата ви не е приета, тя е само една педя над главата ви. Ако пишете или съчинявате, вашият ум трябва да присъства и в дадения момент за нищо друго не бива да мислите; ще мислите върху този въпрос и като го свършите,

тогава за друг ще мислите. Най-великият закон в Духовния свят е, че трябва да впрегнем нашия ум на работа с всички негови сили. Щом си се разгневил, умът ти не е на мястото си и сърцето ти не е на мястото си: сърцето не се гневи, влезли са други сили в него; умът, както аз го знам, не се раздражнява, не се отчайва. А това, което се дразни, което се отчайва, то е извън ума, умът – това е основата на Божествения свят; и когато Господ иска да създаде един свят, Той слага ума за основа. И за да може да се създаде нещо трайно, непременно този Божествен елемент, тази Божествена сила трябва да присъства във вас във всичката своя пълнота. И вие имате власт да държите вашия ум; а ако вие сте нещастни, вашият ум не сте го впрегнали на работа и вие нищо не можете да постигнете – ще го впрегнете и ще видите каква велика работа той ще свърши за вас. И съвременният окултизъм сложи вече тази основа и настоява върху това правило: умът и сърцето трябва да се впрегнат на работа – как? Сърцето е създадено да люби, а умът е създаден да мисли; не мислиш ли – ума го няма, не любиш ли – сърцето го няма; това не са фрази.

Но вие ще кажете, че любите някого. Любите, кого любите? А колкото автори съм чел досега, аз не съм намерил още нито един да опише Любовта; вашата любов е играчка, тя не е Любов, Любовта е нещо велико. Не може Любовта да влезе за един момент в сърцето ти, в дома ти и да излезе навън, то е немислимо; тя е като слънчевата светлина – ако не ѝ затворим пътя, тя вечно ще тече, а ако ѝ попречим, тогава е друго нещо; Любовта влезе ли, тя вечно ще бъде в нас. И мисълта влезе ли в ума, тя няма вече да излезе от него. Следователно вие сте причината да изпъдите Любовта и мисълта навън. „Господ тъй е направил“ – казвате; Господ не е направил това, Той е направил света така, че е оставил нас да сме отговорни.

И Христос казва: „По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“. Много повече неща е казал Той, но не са писани; Той е изложил закони и правила как да живеят учениците Му. И във всичките си беседи аз имам за цел да ви накарам да мислите и да любите – кого? Някои казват мен да любите. Моята душа виждал ли си, сънувал ли си я? Да не вярваш на съня си. Като срещнеш ти моята душа, тя ще бъде светла като Слънцето и ще носиш моята светлина с хиляди години и векове. А сега, като срещнеш някой човек с потури, бели гащи и калпак, казваш, че си срещнал Учителя; и това било философия – срещнал си Учителя. Учителят е

като Слънцето – като срещнете моята душа, това Слънце, което гледате, ще потъмнее пред нея; от това Слънце ще чуете най-хубавата музика, най-хубавия говор и ще кажете: „Сега разбирам какво нещо е Животът, който изтича от Бога!“.

Сега, не искам да ви обезсърча от вашия живот, не, аз гледам много разумно на нещата – този Господ е направил Земята като едно възпитателно заведение, една забавачница, с всичките приспособления; всичко е наредено, за да ни въведе в един друг свят – по-висш, където Природата е съвсем другояче уредена. Тук е най-малкото, а онзи свят, където ще влезете сега, скоро (няма да се мине дълго), неговата природа е десет пъти по-хубава, отколкото тук, на Земята, светлината там е по-мека. Вие сега пак ще ме разберете криво, ще кажете: „Кога ще влезем в този живот?“. И днес можете да влезете. Ама представете си, ако вие сте вървели по пътя и ви е валил дъжд, голям студ има и водата върху вас е замръзнала и вие сте станали толкова голям, че не можете да влезете през вратата, какво трябва да правите тогава? Ще разчупите леда, да се разтопи – как? Ще се стопите, да останете в своята естествена големина. Виждам сега, вие сте толкова грамадни, около вас има толкова лед, че не можете да влезете. Ще се стопите – как? Ледът върху вас трябва да се стопи. Това са метафори, иносказания – как да ви говоря? Любовта не е нещо – тъй, да ви я извадя и ви я покажа като някоя ябълка.

И аз ще ви приведа сега следния пример: допуснете, че вие сте болен, лежите на легло, десет дена вие сте се увивали, корем ви боли, гръбнакът ви боли. Някоя приятелка мисли за вас и изпраща със своето детенце цветя и някое писмо; вие вземете цветята, миришете ги и от цветята започнете да мислите за вашата приятелка, и после нейните думи се съединяват с вашата душа и се явява лицето ѝ – та тия цветя трябва да преминат и да дойдете до същественото, до онази, която е изпратила цветята. Следователно да започнем душа с душа да се разбираме, сърце със сърце и ум с ум.

Сега, поетите казват, че сърцето е било олтар в храма Божии – но то е символ, не е тъй; че умът бил слуга – но и то е символ, не е тъй. Ама душата била цялата Вселена – и то е само символ, какво нещо е цялата Вселена, ти знаеш ли какво е Вселената? – „Не че не знаем, знаем – учени хора има.“ Външните учени хора, като обърнат ония крила горе – аеропланите, и ония superdreadnaught-и, в един час могат да пометат един град, като хвърлят шрапнели, по-дълги от един метър; после ония бръмчила отгоре спускат

бомбичките много майсторски. Тия учени имат знания, но съвременните хора знаят само да разрушават, те нямат това велико изкуство – да градят. И съвременната култура от осем хиляди години насам е култура само на разрушение; и ако някой оспорва това, ще кажа: покажете ми един град, който е направен преди хиляди години и да е останал здрав, или един човек, който от няколко хиляди години да не е умрял. И такава една култура – че Земята е пълна само с кости и лицето ѝ е пълно само с развалени градове, имате една култура на вечно разрушение, която гради и разрушава – защо? Не че тя е лоша, тя приготвява света за нещо по-велико.

Тъй, сега вие, които влизате вътре, които сте дошли тук, имате знания – аз се прекланям пред вашите знания, но какво можете да направите? Можете да ми отрежете главата, можете да ме нацапате във вестниците; и на това се учудвам аз, то е гениалност – да знае човек да измисля и то е култура, но тази култура не носи щастие за човешките сърца, не носи Живот за човешкия ум – защо? Ако вие идвате да слушате от мен това, което светът ще ви каже, няма защо да идвате. Вие може да умрете, но може и да кажете: „Аз съм от онези, които не умират“. По тяло ще умрете всички, ще се стопите, безсмъртието е качество само на човешката душа, а не на човешкото тяло; когато душата възприеме безсмъртието, то е условие, закон и тялото ще бъде безсмъртно. Павел казва: „Духовно тяло ще имате“, а сегашните тела ще се изменят. И аз ще хвърля тази брада (дегизиран съм сега, едно време тя беше черна), ще изменя и гласа си, и ръцете си – как ще ме познаете тогава? Казвам: само един начин има за познаване.

„Още по-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази.“ Ако това Слово Божие пребъде в нашите сърца и Божията мисъл – в нашите умове, ние ще се познаваме в Божествения свят като разумни души; и тогава ще дойде Новата култура – не на мъже и жени, не на стария Адам, който е направен от пръст, но на разумните мъже: а онзи мъж е разумен, който дава всички условия на жена си да расте и се развива, не казва нито една лоша дума и не изпраща нито един лош поглед; и онази жена – и тя оценява мъжа си, и тя му дава всички условия да прояви своята любов и своите благородни и възвишени мисли.

„По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази.“ И Слънцето изгря, и то се зарадва. Сега, разбира се, ще бъде грехота, след като сте треперили толкова време, да няма

нещо съществено. Умът и сърцето ви трябва да бъдат всякога във вас. Ще ви дам сега две правила, които трябва да пазите: сърцето си не залагайте, ума си не продавайте! А сега какво е положението? Учителят продава ума си: „Напишете една статия, ще ти платим двеста лева“ – и той веднага напише; ами сърцето на онзи актьор – той показва как страда някой беден и затова му казват: „Ще ти платим две хиляди лева“ и той се мъчи, представлява. А, не тъй! И съвременните хора ходят с продадени умове и със заложені сърца. Сърцата си ще вземете, умовете ще ги откупите и в бъдеще ще знаете: по никой начин ума си за слуга не давайте под наем никому, който ще и да е той – умът е само за тебе и това сърце е само за тебе, то не е за никой друг. Ама ще кажеш: „Аз си имам възлюблен“ – дръж ума си и сърцето си за тебе; и той си има един ум и едно сърце и каква нужда има ти да му даваш твоего сърце? Той е разбойник, ако иска твоего сърце; ако ли иска твоя ум, той е негодник. Тая дума – *разбойник*, е малко груба, но какво да правя, такъв е езикът ви; *апаш* да употребя – тя е френска дума, а *разбойник* – ‘разбой’, на румънски значи да воюваш, воюване. Ето какво трябваше да кажа аз, за да се коригирам: не е благороден човек онзи, който взема сърцето на другиг; не е почтен човек онзи, който задига ума ти. Сега, *не е почтен и не е благороден* – това е друга пермутация. Аз смекчих думите, сега законът не може да ме хване, но в първия случай биха ми наложили и глоба.

А сега ще бъда откровен и ще ви приведа един случай – как казвал един англичанин на един друг човек *liar* – *лъжец*. „Лъжец ли?“ – този го дава под съд. Пък *liar* и *lawer* – *законник*, са много близки. Първият казва на съдията: „Аз казах, че той е законник, знае законите, но подхлъзна ми се езика и казах *liar*“. И съдията казал: „Станало подхлъзване, следователно не го хваща законът“. Но аз ще бъда откровен – това не е подхлъзване, аз говоря всякога съзнателно, нарочно употребих думата *разбойник*. Ако ще за десет години да ме осъдят, казах *разбойник*. – „Ама десет години!“ Десет години. Ако дойде да кажа Истината, ще я кажа, макар за десет години да ме осъдят. Думата *разбойник* аз я употребявам, защото тя има и добро значение. Ако някой каже: „Аз ви мразя“, думата *мразя* за мен е отлична – защо? Защото омразата ми припомня за Любов. Следователно, като мрази той, аз ще му благодаря, че ми е напомнил за Любовта; като ми каже: „Лъжец!“, аз мисля за Истината; или: „Ти си глупак“ – аз се радвам и започвам да

мисля за Мъдростта; пермутации на енергиите правя – това е разумното. – „Ти си един разбойник!“ Спри се, значи аз съм човек, който държи нещо в ръката си – това е *P*; *A* – имаш нос, имаш ум – това, което мисли: „Може ли да го приложа в живота?“; от *З* мога да направя една котва, да я спусна в морето и да спра кораба си, да го държи в равновесие; *B* е законът на растенето. Ако имам ум, ще знам да говоря разумно, навсякъде пътят ще ми бъде отворен. От окултно гледище думата *разбойник* е отлична дума, тя има ритмично произношение, но тъй, както вие я разбирате, придавате едно значение, което тая дума няма в себе си. Ако аз направя един нож от книга и ви мушна с него, не бих ви причинил никаква вреда; питам вие можете ли да ме теглите под съд, да кажете: „Този ме мушна с нож“ и ако аз занеса ножа от книга, съдията как ще ме осъди тогава? Следователно ние се съдим според мислите и желанията, които имаме вътре, дълбоко скрити в душата си – то е, което не се задага; ние сами градим своя живот.

И първото нещо – вие трябва да впрегнете вашия ум на работа, трябва да изучавате тялото си (и аз похвалявам анатомите, физиолозите) и след това да проучите всички елементи, които влизат в човешкото тяло, и какви роли играят те. Например каква роля играе черният ви дроб – едно време нали поставях българите в черния дроб? Черният дроб е един велик фактор в човешкото тяло, ако черният дроб си замине, човек е фалирал; при сегашното устройство черният дроб всичко решава – ако той се разстрои, човек става неразположен, мрачен, той е песимист, не може да говори внимателно, мрази, сърди се, може да извърши убийство – всичко това излиза от черния дроб. И ако в съвременния строй има толкова престъпници, причината е, че черните дробове на хората са развалени; поправете им черния дроб – на този човек ще дадете известна храна, има известни тонически средства. На някой мъж жена му неврастения хванала, той казва: „Лоша жена станала“ – на жена ти черният дроб се е развалил, ще ѝ даваш храна, да се тонизира; поправи ли се, оправя се и домът ви. Мъжът се разгневи – черният му дроб е развален. И ако вие се разгневите, кажете: „Моят черен дроб не е на мястото си“; при всяко нещастие говорете на черния дроб, кажете: „Моля ти се, братко, като се дразниш ти, животът ни не върви; ти си благороден, а като си тъй, в ненормално състояние, какви ли не работи правиш“ – всяка вечер му говори и твоят живот ще се поправи. А сега боли ли те черният дроб, дойде лекарят –

веднага инжекция; не инжекция, а Слово – говори на черния дроб, в Божествения свят той е нещо духовно; стомахът е нещо духовно, сърцето, дробовете – това са неща духовни, мозъкът е нещо духовно – на тия органи ние ще им говорим тъй, както на разумни същества, разбирате ли? И тогава проучвали ли сте вие мозъка, каква е функцията на мозъка?

Казвате: „Да възлюбим Господа“, а как може да Го възлюбите, като не сте се заели да изучите вашия ум, който е основа на Духовния свят? Ако аз имам един приятел, който много ме обича, а не знае очите ми какви са, веждите какви са, казва: „Не зная, не съм обърнал внимание“, е, питам: каква е била тогава неговата любов? Любовта, като влезе през вратата, ще се наведе, ще вдигне падналите книжни листенца и ще погледне да види какви са очите. Някои ще кажат: „Това е фиксиране на погледа, хипнотизиране – искам да те хипнотизирам, ти трябва да се подчиняваш“ – такива работи ги няма у нас. За да констатираш един факт тъй, както Господ го е направил първоначално, ти трябва да познаваш ума на приятеля си и като го срещнеш, да кажеш: „Този е умът на моя приятел“; както познаваш и знаеш коня на своя приятел, тъй ти трябва да знаеш и ума му, и сърцето му; и като го знаеш, няма да го докосваш, ще го ограждаш, спрямо този ум ще постъпваш много разумно, а спрямо това сърце на твоя приятел ще постъпваш много деликатно и много нежно.

Аз ще ви приведа онзи пример. Вашата любов трябва да се повдигне като на онази американка, която се е сгодила за одного по време на Гражданската война. Отива той на бойното поле и след две седмици ѝ пише: „Раниха ме и единия ми крак до коляното отрязаха, затова аз Ви освобождавам“; тя му отговаря: „Ти си ми приет, макар тъй, с един крак“. След един месец отрязват и другия му крак и той ѝ пише: „И другия крак ми отрязаха, Вие сте свободна“; „И без двата крака ти си ми приет“. Тъй, и без крака може, но така може да мисли само едно същество, което знае, че „По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие“, същество, което има душа; тия крака може да израснат пак.

Та основното нещо на днешната беседа е: сърцето си и ума си ще ги контролирате и ще започнем една Нова култура. Ама вие ще ми кажете: „Добре, но тогава мъже и жени как ще живеем?“ – аз ще ви отговоря веднага: вие мислите, че това Учение ще развали вашите домове; питам ви досега щастливи ли сте били – онези, които са щастливи, не го прилагайте, но

онези, домовете на които не са щастливи, приложете моето Учение и животът ви ще се подобри, за една седмица вие ще се реформирате. Един мъж, който наказва жена си, казва: „Ти много си се захласнала в Учителя“; аз не проповядвам едно учение на захласване и не искам да се захласвате, сърцата ви не искам, умовете ви не искам – какво има да ме осъждате? Мисъл на вашия ум мога да дам и материал на вашето сърце мога да дам. Дръжте сърцата си, за вас са те и само Един има, на когото вие трябва да отворите вашето сърце и вашия ум – той е Господ; и никому другиму, който и да е, без изключение: мъж ли е той, сърцето си на жена да не отваря и жената също на мъж да не отваря сърцето си. Сега ще кажете: „И тази хубава, втасаме я!“; разберете правилно: мъж сърцето си на жена да не отваря и жена сърцето си на мъж да не отваря – защо? Мъжът да чака да дойде Господ, да влезе в сърцето му и като влезе в сърцето му Господ, той да каже: „Господи, каквото заповядваш, аз ще изпълня Твоята воля“; ако Господ каже: „Отвори сърцето на жена си!“, отвори го, не чакай, но не чуеш ли гласа на твоя Господ, дръж сърцето си заключено, никакво отключване. Ама твоята жена може да рони четири реда сълзи – не вярвайте на тези сълзи! Аз ще ви приведа хиляди примери, има мъже, които са плакали (не визирам вас, във вашия дом има мир и съгласие, а говоря за широкия свят вън) – седи мъжът, коленичи, моли се на жена си, сълзи му текат и тя му прощава, а след една седмица той бие жена си, пука ѝ главата. Казвам: черният дроб е развален, свършена работа.

В Новата култура духовно трябва да разбирате работите. Първо вътрешно, умът (по аналогия, този закон психологически е винаги верен) е създаден само да мисли, а ако вие пуснете този ум във вашето сърце, той ще развали всичката работа; и ако вие пуснете сърцето при ума, и умът ще се развали, и сърцето ще се развали – те ще работят, но няма да се сближават, ще си говорят, но няма да живеят един в друг. И казва се там: „Господ ги е съчетал“. В музиката има свързване на нотите. Какво значи *свързване*? Пишат се прави линии, има слизване, качване нагоре и нотите се свързват, а самите тонове се сливат – сливането на тоновете дава обем, широта, но всяка една вибрация е отделна, те не се поглъщат, а заемат своето пространство; но ако тия вълни се вливат една в друга, тоновете изчезват. Тъй е – не позволявайте умът да слиза в сърцето, той е капитан на кораба, не бива да слиза долу; и в най-бурно време той трябва да бъде горе, да се разхожда, да управлява

кораба. А сърцето – то е машинарията, която трябва да работи; ако сърцето се качи горе, какво ще стане – ще има огън и пожар; ако пък умът слезе долу, ще има корабокрушение.

Ще кажете вие: „Тази философия е много трудна, отвличена. Ум, сърце, горе, долу – не го разбираме, забъркахме се“. Аз ще бъда малко по-ясен. Когато дойде един приятел в дома ви – един закон ще ви поставя, – ако в присъствието на този ваш приятел, който и да е той (може да бъде учен или прост), ако вашият ум добива светлина, вие се усещате свободни, можете да мислите свободно и сърцето ви се разширява и неговото и вашето сърце работят нормално, казвам тогава: каквато работа и да започнете двама, ще върви; но ако той се стеснява от себе си и ти се стесняваш и прикриваш, умовете ви не са на мястото си и сърцата ви също не са на мястото си – тогава вие не сте един за друг и никаква задръжна работа не бива да започвате. Мнозина ми казват: „Аз искам да пипна Учителя малко“. А, казвам, не се пипа вашият Учител. Моето сърце е затворено с девет ключа – разбирате ли защо? Там се пазят всичките богатства, които Бог е вложил, то не е мое, то е Божествено богатство. И умът, този ум, той ми е даден да върши работа, да седи на мястото си – горе на кораба.

И сега Христос казва: „По-блажен е онзи, който слуша и пази Словото Божие“. Умът и сърцето трябва да разбират това Слово Божие. Сега всинца вие можете да приложите този закон. И някой път виждам, че няма хармония; вие се отчайвате, чакате някой Ангел да слезе и да ви обясни. Духът Божи работи последователно; невежата и християнин да е, пак си е невежа – тия недостатъци Духът няма да ги отмахне изведнъж. Изисква се нещо сериозно – размишление се иска, трябва да работиш над себе си, съзнателно да работиш. Как размишлявате вие? Вашите съзерцания не трябва да бъдат както индуските съзерцания. Всеки ден можете да съзерцавате. Първото нещо, което трябва да спазвате, е тия ваши умове да ги турите на работа и да не критикувате никого; ако искате да се развивате, вашият ум не трябва да бъде като червей, в себе си, във вашата душа, трябва да бъдете тъй снизходителни към хората, както към себе си. Но бъдете последователни – мислете за другите тъй, както за себе си, това е правото; ако аз сложа себе си по-високо, а вас – по-ниско, това не е едно естествено положение. Например да допуснем, че съм един цвят, който е разцъфтял напълно, а вие сте една пъпка; и вие може да разцъфтите като мен, и вие имате всичкото желание

да се развиете като моя цвят, но ако измените на този велик закон, който работи отгоре, вашата пъпка може да се развали. Във вас има вложени велики неща.

Аз често забелязвам някои от вас, както и аз сега правя, увъртат го много. А го увъртат знаете ли защо? Искам да ви изнеса един недостатък: дойде някой, обикаля, обикаля; кажи ми същественото: „Аз ида да ми дадете някоя рецепта или начин да поправам живота си и съм готов да го изпъляна“ – а той говори и след два часа каже какво иска, но тогава е късно и аз му казвам: „Сега е обяд, няма време да ти кажа, ела друг път“; и тъй и ти губиш, и аз губя. Англичаните казват: „Ясно, точно и определено трябва да говорим“.

Ние трябва да служим на Бога. Вярваме ли, но не с тази обикновена вяра? Господ живее в нас, някой път дълго време мълчи, а някой път говори. Аз знам – няма нито един от вас, на когото Господ да не е говорил, на всинца ви е говорил Той, но не еднакво сте Го разбирали – както Слънцето еднакво ви е осветявало и гряло, но не всинца сте го възприели еднакво, различно сте възприели вибрациите му. На едни очите станали ясни, на други – мътни, на трети – черни; защо тъй? На онези, които казали: „Да започнем Новата култура, за Бога да мислим и да живеем“, очите им станали сини; на онези, които казали: „Да забогатеем“, очите им станали зелени и т. н. Но ако ти си мислил за Небето, очите ти са станали сини, а касата ти пращи от пари; ти си писал: „За Бога ще живееш“, а в материята се търкаляш. Някой пък казва: „Касата ми да е пълна с наполеони“, но после казва: „За Бога ще живея“ – разтвори касата си и очите ти ще станат сини! На мнозина, на които очите са черни, ще станат сини и на които са сини, ще станат черни – зависи от стремежите на вашия ум и на вашето сърце.

Има такива преживявания, които струват милиони, знаете ли какво нещо е едно хубаво преживяване? Когато е така нагласено сърцето ти, българите казват: „Искам да разцелувам целия свят“; това е едно хубаво поетическо изражение – да целунеш като душа, да изкажеш тая нагласа, която имаш.

Представте си сега, че Христос би бил пред вас, върнете се две хиляди години назад и слушайте Христа, Който казва: „По-благен е онзи, който слуша и изпълнява Словото Божие“. Вие ще кажете: „Преди две хиляди години да бяхме, какво щастие да видехме благия Христос, кроткия, възлюбления; колко ли са били сладки думите му... Исусе, Исусе, Господи!“; о, преди две хиляди години вие бихте били в състояние да напра-

вите това, а сега, след две хиляди години, не сте в състояние. Аз ще пиша днес на Христа, ще му кажа, че тия хора преди две хиляди години биха Го слушали, но сега не искат да Го слушат, те казват: „Всеки, който дойде след Христа, е лъжепророк, отсега нататък никакви пророци не може да има“. Не, не, ние живеем в закона на еволюцията – Христос ще дойде на Земята, Бог ще се открие сега тъй, както никога не се е откривал. Сравнено с идването на Христа преди две хиляди години, идването Му сега ще бъде като едно необикновено събитие; толкова велико и славно ще бъде това събитие, в което Бог ще се яви в света, че сърцата на хората моментално ще се отворят и ще се нагласят, умовете ще започнат правилно да мислят и по цялата Земя, навсякъде ще се въдворят Мир и Радост, и пеене ще има по всички краища, ще бъде една велика Радост. Велик е Той като Слънцето. И тогава ще се прояви във вас това съзнание и ще кажете: „Сега разбирам дълбокия смисъл на оная Велика Божествена Мъдрост“.

Искам сърцата ви да плачат, а умовете ви да мислят. Не говорете напразно, задръжте мислите и сърцата за себе си. За ония, които ме слушат днес, аз имам един чук и всяко едно сърце, което не се отвори за Господа, ще го смажа, няма да си поплъюя; дошъл е Господ и хлопа и като намеря някого, че на Господа не отваря сърцето си, ще го ударя с чука и ще кажа: „Този човек не заслужава да живее“. Сега вие ще кажете: „Знаеш ли, той бил много лош!“. Това е символ. Мъжът казва на жена си: „Ти да ме слушаш, че като взема това дърво, ще те направя на пестил“, пък после на мен казва: „Аз я плаша“. Казвам: бил ли си я друг път? – „Не, плаша я, да ме слуша.“ Под думата *чук* разбирам онзи велик кармически закон – ако вие не отворите сърцето си за Господа, онзи чук – кармата, т. е. съдбата, тъй ще ви удари, че сърцето ви ще стане на пестил. Тъй някои нещастия, които сполитат домовете ви, те са страдания, защото когато Господ е похлопал, вие не сте Му отворили; и всеки, който не отвори сърцето си за Господа, него го очаква една лоша участ.

И тъй, впрегнете ума на работа, четете, мислете, любете; не мен – себе си, мъжа си. Една жена, която е жена, да люби мъжа си и мъжът да люби жена си, но не да се захласват, защото захласването не е Любов; хармонично да любите, дом с дом да се люби, общество с общество – тази Любов да се разпространи навсякъде. Разумни трябва да бъдем, нали, защото ако аз обичам само някого, това не е Любов – като говоря за

Любовта, подразбирам Бога, Оня Принцип, Който работи сега в света, ние трябва да дадем място на Този, Великия Господ, да се прояви; не разбирам себе си, а Онзи Велик Дух, Който работи сега в света, и този Дух е еднакво деликатен за всички. Всички сте деликатни по сърце за Него, само някои сте по-деликатни, а някои сте по-грубички; по-грубички казах, хайде да посмекча – ще ме извините, да направя своята мисъл по-ясна: някои от вас сте облечени с такава материя, вълната е по-остра, а някои са с мекички дрехи; на някои сърцето е от по-фина материя, по-мекичка, а на други – от по-груба. А може ли вие да носите мекички дрехи – то е въпросът. Разно сте облечени – то е външната страна, но сърцата на всички са добри, те са направени първоначално такива от Бога, също и първоначалната Светлина на ума е излязла от Бога. Не мислете, че сърцата са развалени, ще оставя какво е писал пророкът, неговите думи са верни и моите думи – и те са верни; ако това сърце би било развалено, Господ не щеше да каже: „Сине мой, дай Ми сърцето си!“ – значи има нещо хубаво в сърцето и Той го иска: „Сине мой, дай Ми сърцето си!“.

И тъй, „По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го разбира“. Проучвайте великата Природа, всички велики закони, давайте поощрение на всеки един да мисли, да чувства, не се спъвайте: мъжът ти започнал да мисли – не го спъвай; не се спъвайте едни други, поощрявайте се, поощрявайте се и в мисли, и в добри чувства. И бих желал (сега аз ви поощрявам) да бъдете велики хора, гениални; на всички душиите ви са отлични и духовете, а и умовете ви – и те са отлични, но още не сте ги впрегнали на работа.

И сега този Господ иде, но умът ви готов ли е за Божествената Мъдрост? Господ иде, сърцето ви готово ли е да се отвори? Като се отвори това сърце, Господ ще каже: „Елате с Мен да работим в света!“ – готови ли сте да идете в света, да Му служите? Този Господ няма да ви постави на масата на първия стол да седите, Той ще каже: „Ти ще идеш в Африка, ти – в Австралия“ – и мъже, и жени ще ги разпръсне и ще стане такава бъркотия... Казвате: „Нали Господ иска щастливо да живеем?“. Щастливо ще живеете, разберете добре, не по старата култура: мъжът ти ще помисли за тебе, ще дойде за шест-седем минути в Австралия, ще каже: „Марийке!“ – „Как си дошъл, с кой параход?“; тя се разтъжи, за десет минути ще иде при него – много лесно се пътува. А хубаво е да сме далеч. И като дойде тази култура,

тогава ще има за всекиго една особена стая, двама души в една стая няма да има, децата ще бъдат в особена стая. Е, сега ще кажете, кога ще стане това нещо?

„По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази“ – и когато възприемете това Слово (вие сте го възприели, не е права моята дума), Господ е във вас, но пазете се от други заблуждения. Казвате: „Господ не е такъв, какъвто Го знаем“; какъвто е Господ в мене, такъв е и във вас, с тази разлика, че в моето сърце Той разполага, а вие... Седи жената въкъщи, дойде Господ, хлопа на вратата.

– Кой е? – пита тя.

– Аз съм, Христос.

– Чакай да попитам мъжа си, в тия времена такива Христосовци ги има много.

Той пак чука.

– Ама не съм проверила, не може да Ви пусна, какво ще каже мъжът ми, като дойде?

И като влезе Христос, мъжът ще каже на жената: „Ти си се изменила“; а като влезе у него, жената ще каже: „Изменил си се!“ – да, всички ще се изменим.

Но Бог на Любовта трябва да влезе във вашето сърце. Аз не искам да вляза във вашето сърце, нито пък искам вие да влезете в моето сърце, но бих желал да дадете сърцето си на Бога, на онзи Господ на Любовта; да не се заблуждавате, никое същество – нито Ангел, нито Архангел, няма да може да ви заблуди; когато вие веднъж имате тази Любов, вие ще любите, когато възприемете тази Любов, ще ви бъде всичко ясно. Само не искам да се осъждате – ще кажете: „Много грехове имаме“, но Любовта заличава много грехове.

Отворете сега сърцата си за Господа! За някои Господ довечера ще дойде. Сега ще си помислите вие: „Той ще ни задигне“ – мнозина, на които съм казвал: „Довечера ще дойде Христос“, тъй мислят. „Хубаво, казва, ама още не съм готов“ – те мислят, че ще умрат. Аз казвам: тази вечер, днес, Христос ще похлопа на вашето сърце – на мъже и на жени, навсякъде; и ако проникне някоя възвишена, Божествена мисъл във вас, кажете: „Слушам, Господи, готов съм да изпълня Твоята воля!“ и Той ще проговори тъй нежно, както е говорил на пророк Илия и той си покри главата със своя кожух.

Сега, ако съм казал нещо повече, ще ме извините, аз искам извинение; някога моите думи са груби, но вие сте благородни ученици, толкова добри, сърцата ви са просвете-

ни. Ще кажете: „Как ни подиграва Учителя“. Не, не, за мен е малко по-тежко да искам извинение, но аз опитвам вашите сърца, т. е. опитвам дали и вие ще искате извинение – същият закон е; но аз да искам, а вие – не, тояга има тогава. Това го правя заради Любовта – казвам на Господа, Който е във вас: „Ако аз в моите думи, в моите изрази не съм изказал Твоята Истина...“; може някой да каже: „Одраска ме“ – „Ще ме извиниш!“ – тъй казвам на Господа, не на вас, и вие ще кажете същото. На Земята сме – като тегля ножа, може да отрежа малко и от здравото месо, и то да отиде; не, не, само гнилото месо искам да отрежа, а ако някъде съм забил ножа по-дълбоко, казвам: „Господи, Ти ще ми покажеш къде е“; ще прегледам, където съм рязал, и съм готов да ида да го изправа: правя си сметка, гледам там, където съм рязал, навсякъде моите операции – проверка правя дали са здрави; ако съм отрязал повече, отколкото е трябвало, ще ида, ще изправа, тъй че никой да не се оплаква от моите операции.

„Още по-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го пази.“ И аз искам Словото Божие да зацарува в умовете, в сърцата и в домовете ви. Да не казва мъжът: „Ти си се захласнала в Учителя“ и жената да не казва тъй, защото и мъже има захласнати; ще ги хвана и ще кажа: и двамата трябва да ме обичате. Жена без мъжа си и мъж без жена си не ги искам; дете без майка и баща не го искам: по един, по един не ви искам, и тримата ги искам, а един по един не ви искам. Тъй. Как тъй? Не съм дошъл аз да разединявам домовете ви, а да въдворявам Любов. Аз си имам едно сърце – то е достатъчно, което имам; и умът, който имам, и той е достатъчен, защо ще искам вашите? Тъй и вие да постъпвате, по същия начин.

И сега, този Господ, Който иде... Ще кажете: „Все иде и все не е дошъл още“; иде отвътре, а не отвън. „По-блажен е онзи, който слуша Словото Божие и го изпълнява“ – изпълнете това Слово Божие и то ще бъде за ваше благословение!

4 декември 1921 г., София

СТАНИ И ОПАШИ СЕ

*И рече му ангелът: Опаши се и обуи
сандалите си! И стори така. И казва
му: Облечи дрехата си и ела след мене.*

Деяния 12:8

В моя ум има една трудна задача, която сега разрешавам – защо християните не са разбрали досега Христовото учение; не само да се каже, че не го разбират, но защо, причините – тази е една трудна задача, която спада към висшата математика, към областта на нерационалните числа, т. е. с обикновените математически правила не може да се реши; такива задачи има във всеки живот. Не само защо християните не са разбрали Христовото учение, но питам защо и вие не сте разбирали още смисъла на вашия живот; и друг важен въпрос – защо досега хората не са възприели Любовта, за да я приложат в нейната пълнота. Ето въпроси, с които бъдещата култура, бъдещото човечество ще се занимават – те са сериозни задачи, задачи за най-умните и сериозни хора, за хора с характер, хора с ум и с воля. Ония, които искат да разрешат тия задачи, трябва да имат сила да контролират своя ум и да владеят своето сърце. Умът им да бъде на мястото си; под думите „умът им да бъде на мястото си“ разбирам съзнателно, не механически, в това седи именно човешката еволюция – човек сам да завладява своя ум и своето сърце. И единственият стремеж сега на съвременните хора е, че те искат да бъдат богати, искат да бъдат силни – всички тия неща са хубави, но това са само резултати, външни неща, които се обуславят от една вътрешна причина, по-дълбока, отколкото ние разбираме. Следователно човек, който иска да завладее света, който иска да забогатее, трябва преди всичко да завладее своя ум и своето сърце; и неговият ум и сърцето му трябва да бъдат в пълно съгласие с неговата душа.

Сега, защо ние се отклоняваме от Пътя? Наместо човек да завладее своя ум, той иска да завладее чуждите умове; вместо да завладее своето сърце и да го контролира, той иска да завладее чуждите сърца. Това е само един факт, аз няма да го обяснявам – защо? Той е задача от висшата математика, състояща се от нерационални числа. Но сега, както виждате, снегът не позволява много да се впускаме в разрешаване на

тия отвлечени въпроси; аз не искам да говоря много, днес ще се старая да бъда кратък. Не искам да правя онази погрешка: един евангелски проповедник в Америка много се молил, молитвата му продължавала два часа въвн от беседата. На едно вечерно събрание баща води сина си, едно малко дете на дванайсет години, иска да го направи набожно. Според обичая на Евангелската църква те коленичили на двете си колена. След половин час детето се уморило и казало: „Татко, ще свърши ли скоро?“, а този проповедник обичал да почва от Битието, постепенно да цитира всички стихове от Библията и да свърши с Откровението; „Синко, той е още в пустинята, в *Изход* е“, т. е. оттам цитира тия стихове. Та сега аз ще бъда внимателен, да не цитирам всички тия факти.

„И рече му ангелът: Опаш се, обуи сандалите си.“ Изкуство е да знае човек как да се опасва – с какво; „Обуи сандалите си“ – да се обуе с какво; „Облечи дрехата си“ – каква дреха? Сега, вие всички ще кажете: „Ние знаем как да се обличаме“ – приемам; тъй, външно, знаете как да се обличате, но вътрешно още не сте изучили това изкуство. „И ела след мене.“ Този Ангел е носител, служител на кого? Той не е служител на старите понятия и разбирания, които са имали древните религиозни хора, а и сегашните хора. И на вас казвам общо: често в моите беседи слагам пръста си тук и там, да видя дали тялото ви е здраво; ако не се обиждате, казвам: „Тия хора са здрави“; ако ли някой се обиди, казвам: „Този човек има рани“ и правя диагноза, да видя от какъв характер е тази рана – може ли да се лекува, или не. А сега можете ли да ми кажете, че нямате такива ранички? Все има някой мазол на пръстите, някоя малка раничка на гръбнака, някоя малка раничка под гушата, някое възпаление в носа, някоя склероза в очите, перде има – и всички тия недъзи се образуват само в затворите, ние сега се намираме в един голям затвор. Сега съвременните хора говорят за култура, за свобода – не, не, всички сте в затвора между двама войници, отвън ви пазят стражари. Но силата, най-великото в света, най-силното в света, то е молитвата – не това обикновено моление за спасение, а онова моление, когато хората се съединяват, за да избавят един брат, да го измолят от затвора; и слизането на този Ангел се дължи на тяхната молитва. Може да кажете: „Не можем ли ние да направим същото?“, можете, ако разбирате нерационалните числа.

„И рече му ангелът: Опаш се.“ Този Ангел говори сега: „Опаш се, стани!“. Ти спиш, заспал си духом и не знаеш, че на следния ден Ирод ще те изведе и твоята глава ще се отре-

же така, от дъното, като някоя лукова глава. Ставай, казва Ангелът, не спи, а сега изобщо вас ви приспиват – с какво? С какво ви приспиват лекарите, когато искат да направят някоя операция, нали слагат хлороформ под носа? И след като стане, болният усеща болките; не е усещал никаква болка, а всичкият му въпрос е: „Защо са тия страдания?“ – операция са ви направили. И вие ме питате сега за причината на страданията – приспал ви е и операция ви е направил някой. Ако аз ти сложа хлороформ под носа и ти заспиш, а после направя операция на джоба ти и на касата ти, ти, като се събудиш и видиш, ще се хванеш за главата – дойдоха страданията; нали това е една майсторска операция? Ами когато ви сложат хлороформ под носа и ви упоят и вземат вашата чест (в широк смисъл вземам думата)? Днес в целия свят надали може да се намерят честни хора. Не казвам, че хората са безчестни, но дали може да намерим хора с чест, с Божествена чест? Аз не разглеждам въпроса за обикновената чест – когато казвам *честен човек*, разбирам може ли да намерим един артист цигулар, който като свири, да кажем: „Ето ти един майстор, който свири безпогрешно и с душа!“ – това е изкуство; за моя ум честта е едно велико изкуство на човешкия ум – да бъдеш честен в пълния смисъл, това значи да знаеш как да свириш.

„Стани, казва Ангелът, не спи!“ И какво говорят сегашните страдания, не е ли този Ангел, който побутва хората по ребрата: „Ставайте!“ – казва той. Ама ще дойде някой вестник, пише там, че във Вашингтон една конференция на народите щяла да възстанови някакъв мир; турците казват: „Гял, кузум, гял!“, а българите казват: „Трай, коньо, за зелена трева“ – ние приличаме на ония впрегнати волове на нивата, на които селянинът казва: „Ха, чоджум, орете, че като изорете нивата, ще ви дадем изобилно слама; житото ще турим в хамбара, а вие ще ядете слама през зимата“. И сега казват: „Мир ще дойде, на вас – сламата“.

Ангелът казва: „Стани, не спи!“ – то е заспиване вътре в света. „И рече му ангелът: „Опаши се, обуи сандалите си!“ . И стори така. И казва му: „Облечи дрехата си и ела след мене!“ – това е необходимо да направим. За да може да направите това обличане, непременно трябва да се събуди във вас висшето съзнание; вие трябва да познаете ония права, които Бог е вложил във вас: какви сили е вложил Бог, какви способности; кога е тръгнал човек от Небето и кога трябва да се върне – той трябва да намери разписанието и да върви

по това Божествено разписание; така трябва да прави в света всеки разумен човек, който се е пробудил.

Вие, съвременните хора, много се страхувате; вие сте много страхливи и вас ви плашат не големите работи, плашат ви малките работи – например плаши ви фактът: „Ама ако остана гладен, ако започна да ходя бос?“. Тук преди години, преди десет години, аз имах една опитност в София. Ще ви приведа пример за едно малко момиченце като факт; фактът е верен по съдържание и смисъл, но не и по форма. Минавам един ден към *Свети Крал*²⁷, там се продават вестници. Надвечер отивам на разходка, затичва се едно малко момиченце на около дванайсет години:

– Господине, няма ли да си купиш *Мир*?

Гледам го – босичко.

– На драго сърце ще си купя.

Бръквам в джоба си, нямах дребни пари; бръквам в другия джоб, изваждам пет лева, давам 5 ги.

– Нямам да ти върна.

– Вземи ги всичките.

– А, не всичките, аз съм решила да изкарвам с честен труд хляба си, не искам даром.

Рекох:

– Аз съм добър човек.

– Макар че си добър, зная такива „добри“ хора като тебе.

Питам я:

– Какво ще правиш? Колко не ти достигат?

– Един лев.

Казвам:

– Да вървим, че може из пътя, като разговаряме, някои да купят вестници.

Вървим и разговаряме.

– Ти гледаш, че съм боса – ми казва тя.

– Гледам те.

– Знаеш ли защо съм боса? Защото не съм добра – ако бях добра, щях да бъда обута. И сега, като мине някоя богата дама, облечена хубаво, казвам си: „И ти щепе като нея да бъдеш, но сега се научи боса да бъдеш!“. Един ден гледам дама с един господин седят в бирария, пият и си говорят любезно и си казвам: „Хм, ще продават и вие вестници като мене“.

И казва ми тя:

– Сега се наказвам, нещо ми говори: „Не искам нищо даром!“.

Така вървахме оттук-оттам и разговаряхме с това малко момиченце. Запитах я:

– Не искаш ли да идеш на училище?

– Искам, ако мога сама да си спечеля пари; но ако не, не искам учение. В света има много учени хора. Ако аз мога със своя труд...

Казвам:

– Ако аз ти купя едни обувки?

– Не, не, ще ме накараш да мисля, че си много лош човек; аз така Ви гледам – добър човек, ама който купува обувки на другите хора, аз имам особено мнение за него. Внимавай, и ти някога като мен може да ходиш бос, ако даваш даром тия пари и вземаш обувки.

– Ти си много добро момиченце.

– А, не ме хвали, защото бос ще ходиш! – и ме гледа изпитателно.

Казвам: ето едно благородно момиченце – с характер. Минавам след два дена, гледам – десетина момчета около нея, тя ги респектира, очакват нейното меродавно мнение. Казвам: ето едно цвете, което расте в калта; у него има един дух вътре, този Ангел е заговорил на това момиченце: „Стани!“ и то е станало, продава вестници, но си е поставило за цел даром никога да не взема – боса предпочита да ходи, само да си изкарва прехраната с труд и чест. И казах \$:

– Ще ми позволиш ли някой път, аз имам хора, на които говоря, да те представя на тях за пример?

– А, няма да го направиш.

– Ама аз ще кажа само външната страна, вътрешната страна на въпроса няма да разправам.

– Другото можеш да им разправиш, но името ми няма да казваш, защото много лошо ще мисля за теб. Пък и тия хора, които те слушат, нямат нужда от мене.

Като напуснах това малко момиченце, казах: ето един пример за подражание, един характер изработен, дванайсетгодишно момиченце.

Сега Ангелът казва на Петър: „Стани!“ . „Какво ще бъде с нас?“ – вие не трябва да се боите, самостоятелни трябва да бъдете: боси, но да знаете защо сте боси; обути, но да знаете защо сте обути; богати, но да знаете защо сте богати; сиромаси, но да знаете защо сте сиромаси; ако сте учени, всяко нещо, което е във вас, вие трябва да го разбирате – само при една такава наука може да се уреди вашият живот. Вие мислите,

че Господ излива дарбите току-така; не, не е така, дарбите се дават даром само на способните, дарбата – това е един инструмент, една сила. Кому дават най-хубавата цигулка да свири? Най-хубавата цигулка е в ръката на онзи велик цигулар, той е достоен за такава цигулка, а най-хубавият лък е пак в ръката на такъв цигулар. Следователно, когато Бог раздава дарбите, Той прави много добре своята сметка и не си правете илюзия, че Той може да ви надари с някоя голяма дарба; но Той ще ви постави в положението на това малко момиченце и като види самостоятелността на характера, тогава ще определи дарбата.

Сега пак вие ще кажете: „Господ нали знае?“. Знаете ли какво е Знание? Знание се добива само с Живот; ако живееш в света без Живот, Знание няма. И Знанието, което има Бог, се дължи на милиарди години, в които Бог е живял и е добил едно Знание от опит, Той е опитал всичките неща, Той знае всичките положения, които има в света. И ако някой от вас пита: „Не можем ли да знаем?“, и вие можете да знаете, но само когато живеете. Следователно знанието е резултат на съзнателния Живот – във всичките моменти, във всичките положения да схващаш и да казваш: „Това ми трябва“; във всеки един момент – и като учител, като доктор, като жена, каквато форма и да заемаш, ако ти съзнаваш това свое положение и се съобразяваш с ония основни закони, които са вложени вътре, ти ще придобиеш онова Знание.

В какво се седи Любовта? Срепнете някой човек, обичате го, той ви привлича – защо ви привлича този човек? Аз ще ви попитам защо ви привлича онази хубава моравя, чистият извор, хубавата местност – защо ви привлича? Защото отговаря на всичките ваши стремежи и копнежи. Сега някой ще каже: „Той ви въодушевява“, а някой казва: „Аз искам да обичам“. От колко категории е Любовта, знаете ли колко пермутации има тя – тридесет и пет милиона ли бяха? Да, толкоз е. Да обичаш онзи, който е пълен с Любов, това е едно, а да обичаш онзи, който няма Любов в себе си, който е в пустиня, това са две противоречиви положения; първото всеки може да го направи, а второто малцина могат да го направят. Хиляди и милиони мъже има, които биха се оженили за най-красивата мома, за най-богатата – всички биха си дали кандидатурата за нея, но колко мъже има в света, които биха се оженили за една жена, която е заразена от проказа, колко от тях биха свързали своята съдба с нея – това са единици. И апостол Павел казва: „Едва ли ще се намери праведен да умре заради праведен“. А

Христос умря заради нас, които сме грешници – какво означава това? То е великата философия на Ангела, който казва: „Стани, не се заблуждавай, стани, ти си свободен, ще бъдеш свободен днес“, а той мисли, че е в сън – я бъде, я не; става Петър, върви, мисли, че е сън, излиза на улицата и когато го напуска Ангелът, казва: „Действително, спасен съм“.

Та вие – съвременните хора, искате този Ангел да ви изведе из затвора, да ви доведе до последната улица и да ви каже: „Спасени сте, идете си!“, а правоверните ще кажат: „Да се върна в затвора, да стана мъченик“. Господ няма нужда вече от мъченици – когато онзи пияница го убият като мъченик, мъченичество ли е това; когато онзи убиец умре на въжето, това мъченичество ли е; и когато мъжът е убил жена си или когато жена е отровила мъжа си, мъченичество ли е това? Светът е пълен с такива мъченици, нам не ни трябват те, нам ни трябват хора, които да живеят.

„Стани!“ Какво беше първото – „Опаши се!“; значи – „Вложи волята си!“. С какво се опасват хората – с ръцете. Българите често си турят пояса, за да се стегнат, защото тогава могат да ходят добре. „Опаши се!“ – с какво да се опашете, какво казва Писанието, с какво да се опаше? Аз няма да ви кажа, втория път вие ми го кажете. „Обуй се!“ – с какво? И най-после: „Облечи се!“ – с какво? Да се облечем в Христа, да се облечем в Любовта. Когато във вашия живот Любовта стане една дреха, вие ще живеете един най-хигиеничен и целесъобразен живот; не обикновена дреха, но когато тази сила на Любовта, която е във вашето тяло, обгръща всяка една ваша мисъл, всяко едно ваше чувство и действие, тази Божествена дреха проникне така във вас, във вашите клетчици, тогава Ангелът ще каже: „Ела след мене!“ – тоест ти си човек, достоен за свобода, ти не бива да седиш повече в този позорен затвор и Ирод няма право да вземе твоята глава.

Вие казвате: „Ще ни учат нас, това били причините – нали е писано тъй?“. Да ви освободя от едно заблуждение. Влизате в кръчмата, нямате никакъв дълг, казвате:

– Иване, дай едно кило вино!

– Ето ви едно кило.

– Още едно кило дай! – и не плащате.

Иван пише на черната дъска: „Стоян изпил едно кило вино“. Втория ден пак: „Иване, дай едно кило вино!“, Иван пак пише. Всеки ден писал Иван и след десет-петнайсет години всичкото имане на Стоян изчезне, а Иван

изписал цялата черна дъска, Стоян останал голак – и тогава? – „Съдбата е такава.“ Не, Стоян сам е определил своята съдба – той накара Иван да пише. И сега съвременните религиозни хора казват: „Господ така писал“; Господ така е писал, понеже вие пихте, а Той писал, но трябваше един горчив факт, за да ни събуди от това заблуждение.

Един българин, след като пропилил всичкото си имане в една кръчма, влиза в кръчмата. Няма нито пет пари в джоба си. На тезгяха имало кошница с череши; прострял той ръката си, да вземе една череша. „Чакай, как смееш ти без позволение да вземеш череши?“ – му казал кръчмарят. Стреснал се Иван и си казал: „На този човек дадох цялото си имане, а той не ми дава нито една череша! Сбогом, разбрах сега“. Излезнал и си казал: „Отсега нататък капка вино няма да влезе в стомаха ми, ще се випрегна да работя и всичко, което съм изгубил, ще го върна“. На следния ден минава той покрай кръчмата, кръчмарят му казал: „Иване, ела!“. „Разбрах, черешите ще ги ям аз, няма да ги ядеш само ти“ – тия череши в кошницата, те са за всинца ни.

„Стани, казва Ангелът, излез от тоя затвор!“ Ще кажете: „Условията са такива, беднотия“. Ти не си роден да бъдеш беден, ти не си роден да бъдеш грешен, да бъдеш човек без характер, нито да бъдеш евангелист, нито православен – ти си роден да бъдеш син Божи, ти си роден да бъдеш човек свободен, а не Ирод да вземе главата ти. Стани, обуи си краката с Добродетелта, свободен бъди, мисли като човек, никой не може да вземе главата ти. А сега казвате: „Чакай да видим дали това е съобразно с Библията“. Онези, които написаха Библията, не бяха като днешните хора, те написаха Библията със своята кръв – всичките са били мъченици; и Христос, Който даде Новия завет, мъченик е бил, написа го с кръвта Си – това Учение на Христа е право, защото е писано с кръвта Му. Преди години, като казвах: „Българското духовенство има ли кръвта на Христа?“, разбрах: това Учение на Христа имат ли го владиците и свещениците в духовите си? Аз казвам: не съм християнин, вие сте християни – изпитвам ви сега: изпъгнали ли сте Учението на Христа? Аз съм комисия тук, в света, и ще дам такъв един доклад, какъвто никой не е давал; и като го дам, Земята ще се обърне с главата надолу – няма да си попълно, ако трябва и главите на всички хора да хвъркнат, ще го дам; и на Земята не трябва да има престъпници, а хора свободни. Ще каже някой: „Грях няма“; има грях, има престъ-

пления в света. – „Ама при Бога...“ При Бога въпросът е друг, тук, на Земята как е – роден съм аз да греша ли, или да водя чист живот? Ще каже някой: „Ама условията са такива, възпитанието е такова, майка ми така ме е родила, съдба е това“. Не, не е това съдба, а е заблуждение: ти пиеш, а там Иван пише на дъската и казват после: „Е-е-е, съдба е това“ – не е това съдба, аз мога да обясня причините, но съжалявам краката на тия, външните. Не, не, аз съм решил кратко да говоря, аз се поставям на това място на онова, босото момиченце, то ще каже: „Този проповедник скоро да свършва“. Малко, та сладко.

Не бивайте роби на греха. Трябва да бъдете всички самостоятелни. Има някои, които мислят, че са самостоятелни; не са самостоятелни – ако ти отиваш от една Църква в друга, не си свободен, ако ти отиваш от една държава в друга, не си свободен. Ти в своя ум трябва да бъдеш свободен, та при каквито условия и да живееш, да можеш да се справяш с мъчнотиите на този живот – това е велика наука. А сега жената очаква мъж-ангел, ами този идеален мъж за глупавата жена ли ще се ожени; и идеалната мома за глупав мъж ли ще се омъжи – трябва кукувица да ѝ е изпила ума. Глупав за глупав се жени и умен за умен се жени – тъй е. И сега казват: „Каквото Господ е определил“; Господ е определил умен с умен, глупав с глупав, праведен с праведен и грешник с грешник – тъй седи въпросът, праведник и грешен не може да се оженият. Някой ще каже: „Такива има“; съвпрегнати може да бъдат, в някоя яма може да влезнат и вълци, и овци, ама то е едно изключение, то не е един факт в Природата – там овците са отделно, вълците – също, всяко нещо е отделно в света.

„Стани!“ – казва Ангелът. И днес той казва: „Станете!“ и аз искам да ви извадя из този затвор. Сега вие сте като Петър, разтривате си очите: „Дали е това вярно, дали този човек говори истината, или ни заблуждава?“. И тъй, като излезем на улицата и аз изчезна, тогава ще познаете; и когато аз си замина от България, тогава българите ще познаят. И втори път няма да дойда вече, десет милиона свещи да ми запалите, няма да дойда, няма да дойда, разбирате ли? Свещи не ми трябват, искам човешките сърца да бъдат запалени – Любов искаме ние; Църкви не искаме, каменни църкви не искаме – искаме сърца да се любят; хора, ред и законност във всеки един дом, във всяко училище – това се иска днес в света, това е законът на еволюцията. Нека всички свещеници съблекат своите одежди и да посещават бедните. Невидимият свят е сит от тези молит-

ви. А сега казват: „Господ е благ, милостив“ – кой не знае това? Ти, братко, справедлив ли си като Господа? А сега обръщат псалмите: „Бъра, бъра, бъра“; от две хиляди години насам тия псалми се четат, а Давид как се е криел – той не ги е чел, както ги чете духовенството днес. Един ден българите ще познаят, че аз съм им бил един голям приятел, но когато си замина, не искам никакви паметници и ако ми направят такива, ще ги разруша; Любов иска Бог, да се обичат всички като братя и сестри – това са паметниците на бъдещето. В главата на всеки свещеник, на всеки проповедник, учител, майка това трябва да се втъпни – братство и сестринство трябва в света; и тогава ние ще влезем в една нова философия – в нерационалните числа на висшата математика. Мога да ви разправам, но трябва да бъдете здрави, за да ви разправам. Има велика наука.

„Стани!“ – казва този Ангел. Сега, разбира се, и без аз да го кажа, той пак ще дойде, но казвам: моите думи са Божии думи, те не са мои думи. Какво Господ мисли да направи в бъдеще, те ще познаят. „Стани, казва Ангелът, изпълнявай Волята Божия!“ А този Бог на Любовта иска от всинца ни един закон, той го е вложил в нас – какъв е този закон?

Ще ви дам едно малко изяснение – един пример от XIX век, из съвременната култура, за да видим как ще си го обясните. Това се е случило във Франция, изваждам го от един неиздаден роман, писал го някой автор, без да го издаде. Някой си граф Морели имал млада дъщеря на име Елисавета, била е на около двацет и една-двацет и две години, много интелигентна, с характер, със силна воля, красива извънмерно. Един виден поет и музикант, почти виртуоз, един ден, когато вървял по пътя, срещнал я и се влюбил лудо в нея; но понеже бил много чувствителен, търсил начин, по който да се запознае с нея – по цели нощи е прекарвал, мислил, мислил за начина, по който може да се запознае с нея. Дохожда му една светла идея и написва на една бележка тъй: „Мъчно е да се живее без идеал“ и я сложил в плик. Той изучил нейните нрави – къде ходела тя, и един ден се приближил, сложил в джоба ѝ писмото, без тя да усети нещо. Вечерта, като се върнала, тя изважда писмото и чете: „Мъчно е да се живее без идеал“; какво е това „Мъчно е да се живее без идеал“ – разбира се, някоя моя приятелка е писала това. След две седмици той пак сложил друго писъмце в джоба ѝ, пише тъй: „Но ако тази душа е зърнала своя идеал надалече, какво трябва да прави?“. Вечерта тя изважда писъмцето, чете и все си казва: „Тази приятелка... ако го

е зърнала, какво трябва да се прави?“. След един месец той пак написал друго писъмце и пак го сложил в джоба ъ: „Ако този идеал е толкова висок като Слънцето, начинът за постигането му...“. Четвъртият път писал: „Крила трябва, но време трябва, за да израснат“. „Какво ли пише пак? – казала си тя. – Крила ли трябва? Щом нямаш идеал, търси го.“ Но когато той искал да сложи петото писмо, тя имала в джоба си чек от десет хиляди франка, за да си купи една дреха. Сложил той петото писмо, вътре писал тъй: „Няма сила като Любовта“; като бръкнал, извадил гуздана (портмонето), но с благородната мисъл като съобщи във вестниците, че се е изгубил, той да иде да ъ го предаде и тъй да се запознае с нея; но в този момент един полицаи го пипва, обръща се тази мома и казва:

– Господине, вие сте роден за нещо по-благородно, вие сте талантилив, с такива работи не трябва да се занимавате! – и като го погледнала, той забравил всичко, така се смутил, видял голямата си погрешка и не знаел какво да каже.

– Госпожице, какво казвате?

– Оставете го, господинът не е направил нищо лошо – но тя го изгледала тъй сериозно и забелязала в очите му само една сълза.

Тия двама хора разбраха ли се? С какви впечатления остана тя от него – че е един обикновен апаш, нали? Сега вие, съвременните християни, приличате на този музикант, пращате такива любовни писъмца на Христа и търсите начин да се запознаете с Него: евангелистите – по един начин, свободната църква, православните, будистите, окултистите, теософите все ни показват пътища, много хубави пътища.

Този музикант беше писал: „Мъчно е да се живее без идеал“, но идеалът е нещо вътрешно. И той решил да се на-каже: снел хубавите си дрехи, облича работнически съдрани дрехи, хвърлил си обувките и бос се решил да иде да служи по някой начин в дома на този граф Морели, който имал грамадно имение; най-после се домогнал като един прост одърпан работник да работи в градината и правел отлично впечатление със своята скромност на графа, който си казал: „Никога не съм имал такива слуги като тоя“. Ама защо е слу-гувал тоя слуга – за дъщерята на граф Морели. „Мъчно е да се живее без идеал“ – право е, постигнете своя идеал! И казва: „Ако човек е зърнал своя идеал, какво трябва да прави?“. „Ама далеч е“ – върви към идеала си. „Как?“ – както тоя музикант: с боси крака; както това момиченце в София: с боси крака.

Не очаквай да бъдеш нито професор, нито видно лице – те са второстепенни работи; гледай човек да бъдеш, обичан от Бога и ти да Го обичаш, да познаваш всички твои братя и сестри, да ги обичаш и да бъдеш готов да се жертваш за тях. Вие ще кажете: „Ние в това отношение сме герои“; аз се радвам, не казвам, че не сте – отлични герои сте.

Остава второто нещо. Досега много писма сте сложили в джоба на Христа, остава да хвърлите вашите дрехи и обувки и да работите боси в градината на граф Морели; тази градина е бъдещият свят, бъдещата култура, в която с боси крака – с Абсолютна чистота – трябва да работите за Новата култура и да съградим света върху новите основи. Не да говорите: „Братство и равенство“, а затвори да има; „Да се любим!“, а да се убивате. Говоря за всички хора, върху това ще почива бъдещото щастие. А сега, като ме гледате така, казвате: „Брей, той, нашият Учител!“. То е един закон, аз съм принуден да чукам, турил съм ви в мътилката, искам масло да извадя. Казва някой: „Защо чукаш?“; масло да извадя искам, всичкото масло, което има във вас, искам да го извадя – вие сте се вкиселили и сега, като ви очукам, маслото ще продам, а парите ще сложа в банката и ще ви кажа: „От вашето масло имате толкова пари, вземете парите си“. Та вие сте хора недоволни – кисело мляко сте, а в Париж казват: „Киселото мляко продължава живота“; действително, киселото мляко продължава живота, но ако прокисне, разваля го; докато вие чувствате глада като един подтик, той гради, но ако се обърне в един формален глад, той разрушава. Всяко нещо е вярно до известна степен, а невярно в друго отношение.

Примерът с това малко момиченце в София, един пример от толкова години, ми е обърнал вниманието. Бих желал всички софиянци да бъдат като това момиченце, бих желал всички министри, владици, свещеници, професори, всички учители, всички майки, братя и сестри, всичките ви деца да бъдат като това момиченце. Много неща са изчезнали, са се изтрили от моята памет, но образът на това момиченце седи и ще седи, аз ще го нося в моя ум като едно скъпо възпоменение, разбирате ли? Всяка негова дума се е запечатала в паметта ми, няма раздвояване: „Не, не, господине“. Тъй е, един морал има в света: човек трябва да бъде честен и самостоятелен, с труд и пот да изкарва прехраната си; и тъй казва Господ – с пот на чело, и затова изпъди Адам и Ева – да се научат да работят; и ние всички сме изпъдени да работим, да

създадем един великолепен ум, едно великолепно сърце и да се върнем в Духовния свят забогатели.

И този Ангел казва на Петър: „Стани!“. Сега вие седите в затвора и сънувате: някой сънува, че е богат – чете парите си; някой мисли вътре в затвора, че се жени; някой мисли в този затвор, че е много учен; какво ли не мислят хората, но като се събудят, ще видят, че са в затвора вътре. Къде е свободата?

Любовта не заробва. И когато някой ми каже, че горяло сърцето му, от любов станал разсеян, казвам: това не е Любов, Любовта не прави разсеяни хората; сърцето гори, но този огън е толкова благ, тих, приятен, в този огън се развиват най-великите мисли; той разтваря – да се разбере смисълът на Природата, той разтваря – да познаем сърцата на хората. За да се разтворят тези сърца, нашият живот трябва да се слее с техния живот, сливане трябва да има в света. Бистрата водича аз я слагам в гърлото, ама пясъка никога няма да сложа. Следователно Любовта е еликсир – влиза и носи Живот.

Сега, някой път, като ви говоря, вие се въодушевявате и казвате: „Като се върнем, този въпрос ние ще го разрешим“. Толкова години аз правя своите опити, все го решавате и решавате и не сте го решили. Разбиране трябва да има; вие казвате: „Нашият Учител знае“ – а вие знаете ли? Утре ще ви кажат: „Вашият Учител е глупав“ – но и вие сте глупави тогава. Самостоятелно трябва да съдите. Глупавото е глупаво, умното е умно: умният човек не може да бъде глупав, той не може да играе две роли; и глупавият човек не може да бъде умен, защото у него няма ония материали, с които той да може да трансформира своите мисли – глупав човек е онзи, който няма материал да работи. Петър беше един краен консерватор, трябваше да го сложат в този затвор и след като излезе, още не можеше да се освободи от старите си вярвания, от тоя национален дух.

Ние имаме едно Отечество, един Велик Баща в света, ние сме забравили Неговото име и сега минаваме за християни. За християните трябва една друга философия. Две хиляди години християните не можаха да приложат Христовото учение, те не го приложиха, затова в света ще дойдат най-простите хора, те ще го приложат – това е решение, сега какво ще кажете? Вие, жените (те са простите), вие ще го приложите; най-простите хора са жените, изобщо за жената казват презрително: жената била крава; да, казвам, с тия крави, с тяхното мляко вие се хранехте и ще благодарите на тия крави вие, мъжете, на вас казвам; на жените, на вас казвам: станете и из затворите – навън!

Сега, ако се ожените в затвора, затворничета ще имате. Аз бих ви привел ред примери за ония роби във време на междусобните граждански войни между Северните и Южните щати на Америка²⁸ – негрите са раждали деца, но техните деца се продаваха. И цяла Америка се бе разделила на две партии: едните воюваха за свободата на негрите, а другите – против; едните доказваха, че робството било съгласно с Библията, а другите доказваха свободата на човека – пак съгласно с Библията. И сега тия учени пак доказват, че всяко ново учение било от дявола, а старото учение не било от дявола. Ако новото учение е от дявола, тогава и старото учение е от дявола; ако ли новото учение е от Бога, тогава и старото учение е от Бога и ако това учение не сме приложили, не е крив Господ, а ние сме криви.

И тъй, тогава ще дойде тази велика философия. Обединение трябва в училищата, в университетата, да започнем новия живот, широкия живот, в който всички хора ще бъдат свободни да мислят; нека има ред и порядък, и законност навсякъде. Писанието казва: „В Христа няма ни елин, ни юдеин, ни роб, ни скит“, а всички са свободни, във всички прониква един Дух. Ние живеем по един велик закон на Любовта, следователно всички наши мисли, чувства, действия трябва да бъдат определени. Ние не поддържаме робство, не поддържаме умовете ни да бъдат ограничени, Господ другояче е направил, Господ е казал: „Свобода за всички мои деца на Земята, идете, кажете им на тия деца да излязат вече из затворите си, свобода; идете, кажете на тия деца да не вярват на всички ония, които казват, че тъй Съм писал – те са го измислили: всичките им събори, всичките им книги са техни. Моето Учение е Учение на Любов, на братство и сестринство, на абсолютна Свобода, в която всеки зачита правата на другите, и най-големите са готови да бъдат слуги на малките и слабите“ – това е то Божественото учение, това е казал Христос и това ще говори Христос, Който иде сега отгоре. Как иде Христос? Хайде да не ви говоря как иде, това няма да ви кажа; Той ще дойде и ще го видите, не е далече времето.

Сега, довечера, като се върнете, вашият Ангел ще похлопа и ще ви каже: „Стани!“; ще похлопа, ще видите, и ще каже: „Опаши се!“; после ще каже: „Обуй се и облечи се!“ – довечера този въпрос ще го решите, довечера или никога вече; това е то великият закон на Бялото Братство в света. Сега ще кажете: „Чакай да видим какво ли ще видим ние“ – какво

ще видите? След като се събудите и Ангелът си замине, ще кажете: „Действително, извън затвора сме!“ – това ще знаете, ще знаете, че сте свободни. Ако дойде Ангелът довечера и вие почувствате, че оковите падат, умът е свободен, сърцето е свободно, вие сте извън затвора. Доста сте се занимавали с партии; такива – религиозни, онакива – на особено мнение. Свободни сте, вие само лежите в затвора, станете!

Сега, казва някой, че хипнотизирам хората. Ако аз сложа пастърма в капана, кой хипнотизира? Мишката обикаля наоколо и си казва: „Как ме гледа и ме чака“, и започне да смята по нерационалните числа: „Като влезна вътре и взема тази пастърмица, ще се осигуря“ – ще се осигуриш в капана много хубаво. Не вярвайте, никой не може да ви хипнотизира, никой не може да ви лиши от вашата свобода; човек е силен, той е като Бог в миниатюра – в какво отношение? Бог в света може да направи всичко, каквото иска, а нас никой не може да ни застави да направим това, което не искаме; няма никаква сила, нито горе на Небето, нито долу на Земята, която да може да ни застави да направим това, което не искаме, следователно в това отношение ние сме силни. А сега ударят ти две тояги, ти нарамиш пушката, тръгваш да се биеш за отечеството – характерно ли е това? Ти си човек без воля, без ум, без сърце. И питат някои: „Скарат се двама – какво трябва да се прави с тях?“. Излезте от затвора на Ирод, опашете се с Истината, обуйте се в Добродетелта, облечете се в Любовта – въпросът е решен и вие сте свободни.

Удържах ли думата си? Първото нещо, което ви оставям сега, добре да го знаете, това е: свободни сте! Аз отворих вратата на затвора, ставайте сега и който не излезе, грях му е на душата; и тогава за ония, които не излязат, ще кажа тъй: „Тези излизат навън“, а за ония, които ще останат, ще кажа: „Искат да излязат“. Тогава да не кажете, че нямаше кой да ви каже, казвам ви сега. И още веднъж ще ви срещна – ще срещна онези, които са в затвора, които не са излезли, и ще срещна онези, които са излезли от затвора.

Сега, като казвам тъй, като излезете на улицата, да не мислите да пощуреете. Не. Първото нещо, което трябва да направите, без да ви знае някой, е да идете при своите приятели; няма да тръбите във вестника, че еди-кой си господин благоволили да го освободят от затвора – никой да не знае, че вие сте излезли, но да има тревога, че еди-кой си избягал от затвора.

Ще идете при своите – при кои? При ония, които ви обичат и които са се молили за вас; първата ви длъжност е да отидете при тях и да им кажете, че тяхната молитва е послушана. „Свободни сте, казва Христос, всички съвременни народи в Европа са свободни.“ Бедни и богати – всички са свободни и всички Той ви призовава на една нова култура: и мъже, и жени, без разлика на положение. Той иде и онези, които казват: „Първото изключение иде“, вие ще забележите, че иде едно изключение в Слънцето, иде едно изключение в Земята, ще го видят това изключение. Сега един английски учен казва: „Изключение дойде в Месечината“. Аз казвам: щом е дошло в Месечината, ще дойде и на Земята; то засяга и нашия живот и ако хората в бъдеще биха живели, както сега живеят, както сега живеете, вие решавате вашата съдба – как я решавате? По два начина: или да живеете в свобода, или да умрете в затвора.

И сега всички трябва да идете при своите. На жените казвам: да обичате вашите мъже, които се молят и работят за вас; на мъжете казвам: да обичате вашите жени, които се молят за вас; на братята казвам: да обичате вашите сестри, които се молят за вас. Под молят се с молитва разбирам които работят за вас – Любовта е работа, сериозна работа. Сериозна работа се изисква от нас. И като срещнеш един човек, да не правиш разлика. Често, като минавам, аз виждам колко е мъчно ние да държим еднакво положение спрямо всички: като срещнеш един богат и един беден, еднакво да ги обичаш и уважаваеш, без разлика, еднакво разположение на духа да имаш спрямо тях, без никаква омраза в сърцето си. Утре, ако този богат дойде в нужда, да можеш да му помогнеш тъй, както и на бедния; еднакво разположение да храниш – това е, което се изисква от Новата култура сега, само по този начин ние ще създадем една атмосфера здравословна. Свобода, свободни сте всички. Опашете се, обуйте се, облечете дрехите си; в ума ви да остане граф Морели и дъщеря му, и онзи музикант, и това бедно малко момиченце от София, с босите крака; излезте от затворите си, идете при своите и тогава ще започне един нов живот, ще се отворят нови хоризонти във вашия ум, вие ще станете ясновидци.

Някой път аз правя погрешка, като разправям какво виждам. Аз не виждам тъй, както ясновидците виждат, има голяма разлика; ако аз гледам в огледало, виждам себе си, аз в огледало не виждам; без огледало много добре виждам, сенки не виждам – навсякъде виждам един реален свят, където не-

щата не се менят; има Същества, които са много по-реални за мене, материални са тия същества, по-материални от вас.

И друг път съм казвал: сега за вас няма българин, който да не е срещал Христа, и няма англичанин, който да не е срещал Христа, но не го познават – защо? Ще кажете, че чудно било. Ирационални числа са това. Двама от Неговите ученици, които отивали за Емаус, казват на Христа: „Само ти ли си странник и не знаеш ли какво стана в Йерусалим?“. За да познаете някого, трябва да го обичате, как ще го познаете, без да го обичате? Вие казвате някой път: „Особено беше вдъхновен Учителя, лицето му светеше“; вие лицето на вашия Учител не сте го виждали, аз съм маскиран днес, виждате ме с брада, наполовина бяла.

Съвременните хора казват: „Сериозни трябва да бъдем“ – кога човек е най-сериозен? Когато краде – колко е сериозен онзи, когато отваря някоя каса, смях няма там. Аз казвам: не съм сериозен – защо? Защото този занаят не съм го учил; когато започна да го уча, и аз ще бъда сериозен, но сега не съм.

И тъй, бъдете свободни, за да се създаде тази атмосфера на Любов. Да започнем с Любовта, с Истината, която внася Свобода; да се молим едни за други: „Молете се един за други, за да изцелеете“ – не чакайте, молете се; не само да се молим, но в тази молитва ще направим хиляди други работи, всички да изцелеем. И като излезете навън, не бутайте с вашите остени: „Това направи ли го?“, нищо няма да си говорите един на друг, остен не трябва; на себе си ще казваш: „Иване, ти тая работа направил ли си я тъй, ти, Драгане, Стояне, ти, ти, ти...“ – в себе си, да престанете вече с чуждите грехове. Вашите грехове са един лед, а Слънцето, което иде, ще стопи тоя лед; и пак ви казвам, тъй Господ пише: „Ще залича греховете ви, няма да ги споменавам вече“; затова иде Господ, ще съди Господ, но кои – които много са взели; и ще даде на онези, които нямат, защото казва: „Ще залича всичките ви грехове, ще изтрия сълзите ви и плач няма да има; гладните ще бъдат нахранени, всички ще имате и всички като васански телци ще скачате и възиграете“ – да, сега трябва утробата ви, вашият ум, вашето сърце да заиграят.

„Стани!“ – казва Ангелът; този ваш Ангел аз го виждам вече – не само един Ангел виждам, а много Ангели. Сега вие ме гледате: „Дали нашият Учител право казва?“. Виждам, Ангел седи отгоре и ви зове – това вие не мислите, вие казва-

те: „Той видя Ангел, ние нищо не виждаме“. Че не виждате, това не е доказателство, че няма Ангел: слепи сте – не виждате; пък ако аз виждам, ще кажете: „Това е халюцинация“. Всяко нещо си има своите причини, в света има три вида причини и те произвеждат три вида резултати; първични, вторични и третични причини има, има и първични последствия, вторични и третични последствия.

И тъй, сега Христос, Любовта на Христа, е Първичната причина, която иде да сложи ред и порядък. Ако вие влезете в хармония с Него, вашето съзнание ще се събуди, вие ще Го видите и вашият ум и сърце ще се събудят и вие ще бъдете мощни. Опашете се тази вечер, облечете дрехите си и идете при своите. Отправете към вашия небесен Баща една топла молба за благодарност!

11 декември 1921 г., София

И ПЕТЪР СЕ ГРЕЕШЕ

*И стояха рабите и слугите, които
бяха наклали огън, защото беше студено,
и се грееха: с тях стоеше и Петър и
се грееше.*

От Иоанна 18:18

Малките неща, малките причини са подтик за велики дела или за велики престъпления – едно от двете. То са ваши схващания, казвам: велики добродетели и велики престъпления – това са ваши съвременни схващания, защото много велики добродетели са велики престъпления, а много велики престъпления са велики добродетели. Може да ми възразите: „Защо това така трябва да бъде?“ – понеже съвременните хора не са умни; че не са умни, се вижда от това, че цялата Земя е покрита само с човешки кости – от техните глупости; то е достатъчно, това е най-силно доказателство, други доказателства няма; има и други, но те са второстепенни.

Наклали слугите огън, защото било студено, и се греели; и Петър – и той се грее. Имаме две категории хора: слугите от стария свят, служители на Иродовото управление, и Петър, ученик на Христа, и той между тях – и едните се греят, и другите се греят. Сега питам какво заставило Петър да седи между тях. Всяко нещо в Природата си има своята причина; и вие сега в този свят, и вие треперите; какво ви прави да треперите – някоя идея имате. Сега, каквото и да кажете, дълбоката идея е скрита. Всяка идея може да бъде скрита. Никога човек не казва същинската идея, която го заставя да пише нещо – той ще каже много маловажни работи, но най-важното скрива; и вие не може да намерите някой светия, велик човек, добродетелен човек, да изкаже пълната истина.

Студено било – защо е било студено? Отговарям: защото не е било топло. Е, защо не е било топло – защото е било студено. Това са философски аргументирания. В това време Земята е била в особено положение, нейните ветрила силно духали, тя искала да се разхлади – много ѝ било жежко, та като духал вятърът, на хората станало студено; на Земята било хладно, а на хората – студено.

Сега, нали знаете, някой път хората си правят такива увеселения с разни бомбички: влиза в едно кафене едно дете,

което носи една малка бомба, и я хвърля; ама като хвърля своята бомбичка, всички изскачат навън изплашени; баща му купил малката бомбичка, обаче хората, непригответени, се стряскат повече, отколкото трябва.

Вие казвате: „Студено е“. Как ще докажеш, че е студено, това нещо реално ли е, можеш ли да го хванеш? – „Ама чувствам.“ Твоето чувство не е едно доказателство, чувството е един субективен начин на схващане, че нещо било студено. Аз превеждам думата *студ* с *омраза*. Тези хора наклали малко огън, направили усилие да видоизменят тоя студ с малко топлина. Това са съвременните хора – понеже сега е студено, църквите им са студени, те са наклали малки огньове, където служителите им – учители, свещеници, всички се греят; и Петър – и той се грее, и като му казаха: „И ти си от Неговите ученици“, той отговори: „А, не, аз съм точно като вас“. Сега, може да ми възразите: „Колко безхарактерен е бил Петър!“; не, той е бил човек с характер, той си показва характера, той е казал на Христа: „Ако всички се отрекат от Тебе, аз няма да се отрека“ – беше скрил своя страх, но като го хванаха слугите, каза истината: „Не Го познавам“; да бе казал по времето на Христа истината, но той я скри и Христос, като го погледнал, каза му: „Петре, Аз те изпитах“.

Сега ще приведа един силен аргумент – такъв аргумент, толкова силен, че всинца ви ще сломи, като бомба ще го хвърля. Завеждат младата невеста в църква, свещеникът се изправя, кумовете и всички други са там и я питат:

– Ти вземаш ли този мъж?

– Да – казва тя, – вземам го и с него ще деля радости и скърби, само с него ще живея и за него ще умира.

– Много добре.

На мъжа и на него казват:

– Ти вземаш ли тази невеста?

– Заради нея ще умира.

И свещеникът каже:

– Хайде, свърши се работата.

Кажете ми сега, дайте ми доказателства: колко от тия обещания в църквата са изпълнени? Като хванат Петър там, при огъня, и му рекат: „И ти си от неговите ученици“, – „А, не, всичко може, но аз съм точно като вас“. Защо стават тия недоразумения – защото ние не изказваме самата Истина. Да направя тази моя мисъл по-ясна: ако ти омаловажиш своя противник, излагаш се на опасност, а ако излъжеш приятеля си, оскверня-

ваш своята съвест; но ти ще признаеш факта в себе си тъй, както е – огънят е накладен, трябва да признаеш факта, че е студено; ние трябва да признаем живота такъв, какъвто го намираме.

Защо е Петър там – иска да види какво ще стане с Исус, с неговия Учител. Защо е там? Той казва: „Три години проповядва, очаквах да стане цар на Израил, а мен да направи пръв министър, а сега Го виждам вързан“; мисълта му е много права, той бе хитър, но не мъдър като Соломон – ти трябваше да избереш друг учител, а не да гониш вятъра. – „Не го познавам!“ И ние наричаме тия хора, които се отказват, здравомислещи, учени, благородни, трезви, те са най-благочестивите хора; и в съвременния свят такива петровци колко ги има – в християнския свят има четиридесет милиона: и мъже, и жени заедно – двайсет милиона мъже и двайсет милиона жени; те са като Петър, които се греят, и като ги хванеш, те се отричат.

Студено било; аз вярвам, че този аргумент е много силен, и сега е студено – нали сега и вас ако хванат и ви питат как е тази работа, ще кажете: „Да ни очисти Бог от греха, тази работа“. Защото всичките хора идват в този свят не да учат, ами един дошъл министър да стане, друг дошъл учен да стане, богат да стане, красив да стане, левент, това, онова – всичко това е хубаво, но да е дошъл някой тъй, за мъчение, няма, не е дошъл нито един. Вие ще ми възразите: „Говори ни за нещо по-положително, за някоя идея, дай ни нещо по-утешително, за да има животът смисъл“. Друг е смисълът на съвременния живот. Майката ражда десет деца, те умират и тъй всичките нейни идеали се разрушават, мъжът ѝ умира, а и тя умря – питам какъв смисъл има това раждане? Е, ти си ходил в университета, свършил си три факултета – по математика, по химия и по право, а утре в изборите някой те хлопне с една цепеница и всичкото твое знание изчезне; какво разбра от това учение? Е, хубаво, майка ти те родила красива, за тебе всички тичат; дойде „Баба Шарка“, обезобрази лицето ти – е, какъв смисъл има това? И такава дама ще си сложи един воал. И защо ще си сложи това було – защото било модерно; всички модерни неща са все с покривала, да се покрие, разбира се. А турците казват: „Понеже сме толкова грозни, да се покрием, за да не дадем повод на хората да се отвращават от нас“, а красивите вдигат булото нагоре, та който мине, да погледне, да види, че са красиви – и прави са; и Петър имаше смелостта да покаже, че е красив.

Този Петър, който е основа не на Православната, а на Католическата църква, за него Писанието казва: „Той е кра-

йтъгълен камък и вратата адови няма да го преодолеят“ – ама кой Петър? Ха да го заминем. Петър необикновеният камък вземете вие и изтълкувайте дълбокия смисъл, който Христос е вложил в него; Христос казва на Петър: „Петре, Петре, сатана поиска да те пресее, но Аз ще те прекарам през седем огъня и като минеш през седмия огън, тогава ще съгради една Църква, която вратата адови няма да преодолеят“. Съвременните хора са съградили Църквата на стария Петър и аз ще докажа, че тя е на стария Петър. Глупавата майка ражда глупави деца, а умната майка ражда умни деца; престъпната майка ражда престъпни деца, а благородната майка ражда благородни деца. Добре. Ако този Петър беше като онзи Петър на Любовта, какви трябваше да бъдат съвременните християни? Те не биха направили тази всеобща война, а че я направиха – това показва, че е старият Петър. Този Петър, за когото говори Христос, сега иде в света, сега Христос ще съгради Църквата Си върху него; него още го няма, сегашният Петър в Църквата е Петър на отрицанието. Петър казваше: „Господи, ние тръгнахме подир Теб, оставихме баща, майка, какво ще ни дадеш? Тъй няма да ходим след Теб да си губим времето, кажи ни нещо по-реално и по-съществено“; и сега всички Петровци в Църквите – владиците, свещениците, служителите на Църквата, казват: „Господи, трябва да ни дадеш нещо“. Но ще кажете: „Нашите владици, българските, толкова големи заплати взимат!“; питам тогава: за какво служат те на Христа? – „По стария закон.“ Онази мома, която се жени за графа, защо се жени – понеже момъкът има имот, ще ѝ даде всичките условия да живее богато; ама когато този възлюблен изгуби всичките си ниви, всичкото си богатство, знаете ли на какво ще заприлича животът?

В Китай един философ се оженил за една много красива мома, но голямото му нещастие било в това, че нямал средства, а тя била амбициозна жена. Сега вас не визирам, аз визирам ония, старите жени, от старата култура. Живяла тя година, две, десет с него и най-после му казала:

– Дотегна ми твоята сиромашия, философ човек си, ама умът ти не стига, затова ти ме освободи да се ожения за някой богат.

– На драго сърце – ѝ казал той, – свободна си и имаш всичкото мое благословение.

Тя се оженила за един много богат търговец. Но в Китай настанала голяма криза и викат този философ да оправи Китай; станал той цар – управлява и разпорежда. Като чула тя

това, отишла при него и му казала: „Много се радвам, че ти си достигнал такова високо положение, аз не очаквах, но съдбата тъй завъртяла щастieto при тебе; не може ли както по-рано да си заживеем пак с любов?“; гледал той, гледал, взел една чаша нектар, излял я на земята и ъ казал: „Събери този нектар в чашата и ако можеш да го събереш тъй чист, както беше, можем да заживеем пак заедно“.

И сега, когато Христос дойде на Земята да царува, всичките свещеници ще дойдат като тази китаяка да искат да живеят с Него, но Христос ще излее чашата и ще каже: „Съберете този нектар!“. Аз не говоря за сегашните свещеници, те са праведни, аз говоря за големите грешници, които са умрели; с умрелите аз лесно се разправам, но с живите не се закачам, с тях не се разправам – то е един кошер, а пчелите имат жило и ако ги бутнеш, ще те ужият и всичко подпухва; не бутайте пчелите.

И казва Писанието: „Студено било и слугите се греели, и с тях бил и Петър“. Ще ви приведа още един анекдот. В един богат замък живял някой си философ. Той имал една благородна котка (сега, и котките са благородни), благородството ъ седяло в това, че тя с отворени очи ловяла мишките – като седяла пред дупката, не си затваряла очите. Седи котката пред една дупка, излиза едно мишле и ъ казва:

– Какво си седнала срещу дупката ми, нямаш ли друга работа, та тук си седнала с всичкото си благородство, махни се!

– А, ти не знаеш, аз съм благороден котак. Знаеш ли моето произхождение какво е? Приятелство може да направим. Много от вашия род съм ги запознал с този дом. Очите ми са отворени, ама ти не бой се.

– Е, какво ще направиш?

– Защо седиш в тази дупка? В нашия свят каква светлина има, аз цял ден се излагам на Слънцето, с мен ще ходиш из моята градина.

– Истина ли ми говориш? Чакай да питам майка си.

Отива мишлето, след малко иде пак с майка си – на котака очите са отворени. „Действително – казва майката на мишлето, – котките със затворени очи са опасни, но на този котак очите са отворени; хайде, с него можеш да отидеш“.

Сега вие ще си направите заключение дали е станало приятелство между това мишле и този котак с отворените очи. Баснописецът, който е написал тази басня, спира там. Престъпникът и с отворени очи, и със затворени очи има едно правило (аз не зная кое е, но и вие не го знаете); до-

брият човек и със затворени, и с отворени очи да е има едно правило – и двамата едно правило имат: това правило седи в това, че всеки желае да придобие по нещо, нищо повече. Само че когато умният придобие някои неща, тия неща се считат законни, а другите – незаконни; това е въпрос на правниците, не спада към моята беседа.

Следователно зависи от вътрешното разположение какъв е нашият стремеж. Ако например аз седя и проповядвам, а мисля какво ще кажат хората за мене... Хубаво, какво ще кажат? Две неща може да кажат: или че говоря умно, или че говоря глупаво – едно от двете; и едното е вярно, и другото е вярно – някой път говоря много умни работи, а някой път говоря много глупави работи; и при някои условия аз съм много глупав човек, като мен глупав човек няма, но при други условия аз съм толкова умен, че като мен умен няма. Е, как ще примирите тия две твърдения? Примирявайте ги както искате. И аз бих желал и вие да бъдете тъй – някой път много глупави, а някой път – много умни: когато искаш да се скараш с някой човек, няма да знаеш как да се скараш, бъди глупав тогава; а пък ако искаш да правиш добро, бъди много умен човек. И сега такива хора много ги има. Сега, Петър се намерил в това некрасиво положение – направил се на глупав; той ще ме извини, този свети Петър сега не е такъв, той ще ме извини, понеже вземам неговото минало, но този, сегашният Петър, и онзи Петър никак не си приличат – толкова много се различават и двамата. Следователно, когато ние разглеждаме нещата, трябва да ги разглеждаме с отворени очи, за да става постоянно разширение вътре в нас; и всяка моя беседа, ако не ви помогне да имате една малка придобивка – да ви придаде да израснете една стомилионна част от милиметъра на ден, няма смисъл; всякога и във всичко човек трябва да има една придобивка.

По същия закон е придобито и нашето тяло, което сега имаме. Кога се явили сините очи в света знаете ли, кога се явили дългите носове, късите, месестите, тънките устни, малките уши, малките бради, широките бради – знаете ли? То е цяла една култура в миналото; тя преди хиляди и хиляди години е служила и сегашните ни очи показват през каква култура сме минали. Не мислете, че нашите очи са много съвършени – колко ще се изменят още! Вие казвате: „Колко са красиви очичките му!“, но сегашните очи, тъй както са, са и много хубави, и много лоши; а пък трябва да дойдем до едно положение, в което очите да бъдат всякога хармонични – тъй очите всякога трябва

да изразяват Божествената Истина и единственото нещо в нас, което никога не лъже, то са очите; очите трябва да изразяват Божествената Истина – само като погледнеш, можеш да видиш Истината в очите. Ти си дошъл до последната мярка. Казват: „Играят му очите“ – кога може да играят очите, знаеш ли какво нещо е играта? Играта има всякога за цел да се придобие нещо, в нея е скрита една користолюбива цел – всякога играта има за цел някаква придобивка, нищо повече. „Иска ми се да си поиграя“ – да, иска ти се; някой казва: „Той си играе с мислите“ – да, има хора, които си играят с идеите; но когато нашите очи започнат да изразяват Истината, тогава няма да има такава игра, а ще има хармония. Русите казват *играть*, а българите са по-практични, те казват *да си посвирим*; и русинът сега играе в Русия, и затова те казват: „Славянин крепкий задным умом“ – човек, който играе, развитието му е отзад, а не отпред.

И когато човек се понапие (аз съм забелязвал), колкото и да е меланхоличен, казва: „Ха, да поиграем!“ – и си поиграват и счуват джамовете, а после плащат. В света всички имат да плащат. Следователно сега, в тия времена, хората са изложени на най-големите престъпления: хване те жилищната криза – ще поиграеш, ще поизлъжеш малко; захарта е скъпа – и там ще поизлъжеш; чиновник си, имаш жена, деца – пак ще излъжеш; дрехи трябва, обувки трябва, студено е – вие ще поизлъжете. Всички хора са изложени на едно голямо изкушение.

– Ама ти нали имаш верую, убеждения?

– Остави убежденията, деца имам, това, онова... – и каже: хайде!

Аз не осъждам тия хора, то е слабост. Трудно е човек да говори Истината; аз не говоря за вас, има някои, които говорят Истината, за тях дума не обелвам; аз за себе си говоря и за ония, които са мои братя – виждам колко е мъчно човек да говори Истината. Понякога човек се озадачава да говори Истината и казва: „Да кажа ли поне някоя дума? Хайде да мине“; и на вас казвам: като не може да кажете Истината, кажете: „Хайде да мине“. В сегашната епоха хората – и млади, и стари, всинца са изложени на едно от най-големите изкушения и пред вас седят хиляди грехове, които може да направите, всеки от вас може да се огреша. Греховете имат разнообразен характер – някои в едно, други в друго направление, но всеки от вас е в състояние да се огреша, всинца понякога сте слаби; свещениците и те като хора имат слабости; съдиите и те си имат своите слабости, и те се намират пред някое изкушение.

В турско време отива един подсъдим при съдията, дава му сто гроша и му казва: „Кади ефенди, сен юзуме бак – на лицето ми гледай, да знаеш, че аз съм ти дал, да решиш тая съдба в моя полза“. Идва другият подсъдим, дава две златни монети и му казва: „Кади ефенди, сен ики юзуме бак – в двете ми лица гледай“. Много хубаво. Иде първият, изправя се, говори: „Г-н съдия...“; „Много добре, но какво да правя оня, с двете лица, какво да го правя?“ – и на двамата обещава. Тия неща са тъй – то не е подкуп, то е... как се казва... не рушвет, то е подарък за Великден, за Коледа: „Вие имате деца, аз ви поднасям един подарък“. Но подсъдимият изгуби своето право.

Вестниците тук преди време бяха писали (аз не зная доколко случката е вярна), че един шоп от Софийско носел едно каче масло да го продава. Идват двама апаша, представят се за търговци: „Много хубаво е маслото, за колко го продаваш, ще го купим“. Съгласил се селянинът. – „Ще ти платим сега, ама ние имаме един ортак – свещеник, той е богат, ще ти плати.“ Взимат те маслото, дават му една разписка да иде при свещеника да си вземе парите. В същото време те отиват при попа, дават му дващест лева и му казват: „Ако дойде някой селянин да ти иска пари, ти да му четеш молитва; той е малко смахнат, ще си туриш патрахила, чети му“. Идва шопът, свещеникът бил в църква; взима погът, туря патрахила на главата му и му чете, чете, чете... – „Ама, дядо попе, много хубаво, ама за маслото...“ Той пак му чете – три, четири пъти. – „А, дядо попе, с четене няма да мине, ще платиш за маслото.“ Ето какво става. Ако този свещеник не четеше молитви за пари, нямаше да се изложи на такова порицание. Доколко е вярно това – не се знае. И ние се излагаме на едно изкушение; като този Петър и нашите работи се излагат на поругание, ние сме в положение то на Петър – не можем да издържим на този морален изпит. Като говорим истината, онези правоверни казват: „Как тъй?“.

Ще ви приведа още един пример. В древността на един от египетските царе – фараони, се ражда красива дъщеря и астролози предсказват, че тя ще бъде една от най-знатните моми в Египет. Този фараон се наричал Рамзес (там има Рамзес I и Рамзес II). Аз няма да описвам цялата история на тази мома, но тя била забележителна по това – познавала хората по един особен начин, той бил следният: ако някой я хване за ръката, тя веднага си я измивала и тази вода наливала в едно шише; който ѝ пипнел ръката (тя всякога не давала ръката си, но който я пипнел), тъй постъпвала. И тогава правела опит: ще

отиде при някой болен, ще му даде малко от тази вода; ако болният умре, тя ще знае какъв човек е бил този; ако полудее, тя си знаела и записвала всичко в една книга и знаела качествата на тази ръка – от водата. Тя си имала шишенца от всички придворни, но нищо не казвала на баща си. Обаче един ден среща на улицата беден работник – дрипав, окъсан, с мургаво лице, дала му една златна египетска монета, а той, в знак на благодарност, ѝ целунал ръката; веднага тя се върнала в двореца, измила си ръката и наляла водата в едно шише. Тя за пръв път срещала такъв оцапан човек, египтяните са били много чисти хора; тя направила опит с тая вода и където давала от нея, всички оздравявали и поумнявали; потърсила го тя тогава, но не могла да го намери.

Аз ще приложа сега това правило на тази египетска мома – да измием ръцете на владиците, да измием ръцете на всички свещеници, ръцете на всички съдии и водата ще налеем в шишета; ще направим опит, безпристрастен опит. Сега, аз ни най-малко нямам за цел да излагам другите, аз съм толкова справедлив, че и с мен направете опит – самата истина да излезе наяве, не да казвате: „Този само упречи ни прави“. Господ вижда отгоре, Той не се лъже, Той налива водата в шишета и като идете в другия свят, ще каже: „Иван Стоянов от София, ученик, правоверен, дошъл тук, дайте Ми неговото шише! Стоян Драганов, дошъл в онзи свят, дайте и неговото шише!“; хиляди шишета има там: еди-кой си професор, еди-кой си владика – все Господ си е измивал ръцете и е събирал водата на всички и знае качествата на тая вода. При такава велика Истина как ще се оправдаем ние? Тази мома била умна. И аз препоръчвам и на вас: направете си една лаборатория, купете си сто шишета; който ви целуне ръката... Това е опит, ще правите наблюдения, всички наблюдавайте; това е нашето Учение, ние трябва да познаваме себе си и ако нашето Учение не ни издигне, ако ние в този живот не можем да изправим първо нашия организъм, после нашите чувства, нашите мисли, то значи, че напразно сме живели; нашата душа е отлична, аз не говоря за нея.

„И слугите наклали огън“ – къде? Вътре в сърцето, там да се запали огънят. И ще започнете опитите: дойде някой, каже: „О, колко те обичам, аз за тебе умирам!“ – „Целуни ме, да видим дали ме обичаш!“; умийте се и налейте водата в шишенце с надпис „Еди-кой си“. Повикат те да лекуваш хората (опасно е, не се опитвайте да лекувате), но ако някой много здрав е по-

пурял, дайте му една капка – на втория ден вие ще го видите прострян на леглото; ще кажете: „Отличен човек е. Здравият едва издържа, а болният – отива си“. В старо време алхимиците са правили опити (и сега може да се провери), че по потта се познава дали човек е добър – и вярно е. Аз говоря символично, но ако ме разбирате, ще ви дам един метод. Някои ме питат: „Защо не ни кажеш ясно?“. Знаете ли какво е ясно – $2 + 2 = 4$. Е, какво означава $2 + 2 = 4$ и какво означава $2 \times 2 = 4$? Една аксиома – нещата може да бъдат по този начин, а не и по друг. Всяко нещо, с което може да се направи един сполучлив опит (не веднъж и дважд, а всякога), изразява една положителна истина; този е начинът, по който можете да намерите онзи работник с опापаните ръце. Не мислете, че човек с гладко лице и хубави очи е винаги добър човек – на Небето е тъй, но на Земята не е тъй, аз оспорвам това. Коя земя дава най-хубавия плод – бялата или черноземът? Разбира се, черноземът. Някой казва: „Да бъдем белички“, ама ако искаме да родим житце, трябва да бъдем чернички, следователно външната чернота не е лоша. Това са само символи вътре в Природата – и черното, и бялото си имат своите добри и лоши качества. Нима ако се допрете до онази електрическа жица, която е толкова малка, и се изгорите, как мислите, намясто ли е тя? Не е намясто. И онова студено поточе – като си сложите ръката в него, ако ви боли, ще вземе всичката топлина, то е лек. Сложете малко вода в черната земя, направете от нея каша и ако ви боли ръката, наложете я; ето ви един компрес и този компрес помага много повече от бялата пръст – и следователно правете си такива компреси; и слонът си прави такива компреси от тиня с хобота си – като се нарани, слага си такава тиня и чака да заздравее раната му.

Студено било и слугите наклали огън, и Петър бил между тях. Това *студено* е сега, всичките религиозни духовни хора са петровци, които седят и се греят, и чакат да видят какво ще стане сега с религията. Днес християнството е на изпит, светът го съди, какво ще кажем пред външния свят? Тия хора ще ни възразят тъй: „Ако това учение от две хиляди години насам можеше да се приложи в живота, то щеше да даде един резултат; резултат обаче няма, следователно това учение е неприложимо“. Прави са, но това Учение Христово минава сега в една нова фаза. Мислите ли, че ако днес дойде Христос, ще проповядва тъй, както едно време; не, другояче ще проповядва Христос и какво ще проповядва днес? Ако дойде днес, Христос ще проповядва на първо място Любов, братство и равенство –

защо? Защото сега еволюцията на човечеството така изисква, този закон сега е необходим. Няма друга сила, която да може да свързва хората, не да ги съединява, а да ги сдружи, да ги примири, както Любовта; но не тази любов на чувствата, тя не е достатъчна, не това временно настроение – това не е Любов. Любовта е една съзнателна сила, която всякога може да те стопли и да снесе тежестта от сърцето ти; Любовта няма да те държи гладен, Любовта е онази сила, която дава на хората всички блага; тя е вътрешен стремеж. Сега всички искате все богати да бъдете. Любовта, ако дойде днес, няма да ви каже: „Бъдете сиромаси, раби и слуги“, не; тя ще каже: „Бъдете братя и сестри, а такива слуги – навън!“; тя ще изпъди и слуги, и господари, и ще каже: „Само братята ще приемем!“ – братство и равенство проповядва тази Любов.

Нашите души са излезли от Бога, каква разлика може да има? Разликата е само в нашите дрехи: твоите дрехи са нечисти, а душата ти е чиста – сними си дрехите, аз ще ти дам други, а твоите ще оперем; измий си тялото и тогава можем да се разхождаме. Следователно външните условия трябва да се подобрят днес, а не да говорим: „Тъй е казал Господ“. Не, не е казал тъй Господ и каквото има да каже Господ, аз ще го замълча, защото Той скоро ще го каже и целият свят ще разбере – няма да остане нито една глава, която да не разбере какво ще каже Той, и пред тази велика Истина ще мълчим; това, което Той има да каже, всички умове ще го възприемат, защото то е тъй необходимо, както слънчевата светлина е необходима, както храната, която възприемаме, както мисълта, която ни е потребна за нашия живот, и както чувствата, които са необходими да стоплят сърцата ни.

Сега, във вашите умове остана мисълта: „Господ единличен ли е, или е с две лица, или с три“. Аз не зная с колко лица е Господ, с тази философия не съм се занимавал, но зная едно нещо – че който познава Бога на Любовта, Той оживява, и за него Животът добива пълен смисъл, той става гражданин на Великото царство – и в материалния, и в Духовния свят. Досега се проповядваше: „Човек, като стане християнин, трябва да напусне търговията и всички трябва да бъдат свещеници“; аз проповядвам обратното: не свещеници, попове, професори трябва да бъдем, ами всички трябва да станем слуги – слуги на Великия Господ на Любовта; разбирате ли, всички да станем слуги – и мъже, жени, и деца. И мъже, и жени, и деца, всички да служим, но не, разбира се, да има ос-

тен и картечници отподире; отсега нататък, като се срещнете, не да казваш: „г-н началник“, не, а „г-н слуга“; не: „почитаема г-жо баронесо“, а „г-жо слугиня“ – нищо повече.

Сега седят някои, разпират как щели да оправят нещата. Булката и с десет булчински дрехи да я облечете, те няма да изменят нейния характер; ако в нашата душа не се зароди Новият живот, ако в нас не се пробуди това съзнание да можем тази материя да я използваме, нищо няма да излезе от нас – и следователно тия наши тела ние трябва да ги изменим. Сега някои, които ме слушат, разсъждават така: „Какво мисли този?“. Аз ще ви кажа какво мисля, аз не говоря скрито-покрито; аз мисля: ти, който си болен, да станеш здрав; който е глупав, да стане умен и ако лъжеш, да не лъжеш вече; ако ти не работиш, да се научиш да работиш; ти си жена, помятала си децата – да не ги помяташ; и бих ви наредил цял поменик още – това уча ясно, това има практически приложение. И ако съвременното човечество не вземе поука от това, ще иде... ще замълча къде ще иде.

Пак ще ви кажа: вие мислите, че знаете какво щях да кажа – не, не знаете, вие сте в положението на онзи гръцки свещеник, който казвал (аз говоря не за българските, а за гръцките свещеници; българските свещеници не визирам и ако ги визирам някога, то е все за едновременно – от турско време), та този поп казвал:

- Благочестиви християни, знаете ли какво ще ви кажа?
- Не знаем, дядо попе.
- Щом не знаете, няма защо да ви го казвам.
- Е, знаем.
- Щом знаете, пак няма какво да ви казвам.

Но и в единия, и в другия случай няма тук никакво знание, нито у свещеника е имало някоя определена идея.

Друг един гръцки свещеник, на Задушница било, като му показали една рязаница, изправил се пред купчината на масата и казал:

- Виждате ли ме?
- Само главата ти се вижда, дядо попе.
- Идващата година никак да не ме виждате.

Това е символ, това ни най-малко не е осмиване. Ама този куп – като натрупам аз парите идващата година, ще се виждам ли?

Няма ли да се намерим в положението на онзи германски проповедник, който е бил беден, но много красноречив

и германският император, като отишъл да го слуша, останал много доволен и казал на министъра: „Този проповедник е достоен, трябва да се осигури“. Добре, издава един указ да му се увеличи заплатата. Но след време императорът попитал министъра: „Какво стана с нашия праведник, защо не му се чува гласът?“. Министърът му отговорил: „Петелът, когато затлъстее, не пее“. И българинът така казва: „Петелът, когато затлъстее, не пее“. Ако нам турят едно непоносимо бреме върху ума и сърцето, как ще можем да мислим и чувстваме; ако има сто неща, които те съблазняват, как ще мислиш – не можеш да мислиш.

И следователно Петър седял и размишлявал, той искал да види края на тази работа – ще успее ли Христос, ще го пуснат ли, или не; той искал да знае дали ще го освободи Пилат, или ще го осъди; тогава казал: „Ще си острижа косите и ще си обръсна брадата и хайде в гората, с този човек вземане-даване да нямам, да работим както всички други хора“. Сега, правоверните ще кажат: „А, този Петър какъв безхарактерен човек е бил – да ходи три години с благия си Учител и да се откаже от Него!“. А днес и ония, които са ходили две хиляди години, пак се отказват. Който се отказва, и на три години, и на две хиляди години се отказва. Аз съм срещал хора и отвън, които не са ходили с Христа, и пак не се отказват – хващат една учителка комунистка:

– Комунистка съм, убеждение е това.

– Ще те изключим.

– Можете да ме изключите, комунистка съм, убеждение е това.

В Бога не вярва, но поддържа учението си, каквото и да е то, а ние, които вярваме в Христа, казваме: „Да се разберем“.

Не говоря за историческия Христос или за Космическия. Кой Христос? Няма исторически Христос, няма Космически Христос, но има един жив Христос на Любовта, Който живее сега в нашите души, във всяко благородно побуждение вътре в нашата душа – това е то живият Христос. Дали е Той в сърцето на един прост човек, на един съдия, на един беден човек, на едно животно – все едно. Аз съм виждал кучета да ближат рани и много кучета са излекували раните на своя господар – съзнава кучето, то казва: „Господарю, аз зная, имам опитност от себе си – като имам рана и започна да ближа мястото, ближа, ближа и тя оздравее“. А това близане да ви го преведа: скръбно е някому сърцето, кажи му една

сладка дума, друга сладка дума – тя е същинско бонбонче, първокачествено, не от захарин, а от най-добрата захар; едно бонбонче, две и най-после напомнете му, че има един брат в света, който половината от имането си ще даде за него – това са сладките думи, това е Любовта.

Христос седи при всички и мълчи. Той казва: „С вас съм Аз“. Аз бих ви говорил и за Космическия, и за историческия Христос, но сега имам думата за тоя Петър, да кажем свети Петър. Сега знаете ли колко последователи в християнския свят има свети Петър? Той има двеста и петдесет милиона католици, те са все на свети Петър, а сто милиона има Православната църква, или всичко – триста и петдесет милиона. Сега, да те намразят те, знаеш ли какво е то? Затова свети Петър не го бутайте; и аз не го бутам. Хубаво, ти имаш триста и петдесет милиона последователи, а в света има един и половина милиарда хора и други иноверци, и други братя. Аз говоря сега на хилядата милиона, а не на триста и петдесетте и петстотинте милиона; и ако аз не се разбера тъй със свети Петър, той би ми оскубал хубаво брадата; той сега е смел, но е иначе благороден.

И Петър се е греел, и вие се греете сега, нали? Някой път мъжът е наклал огъня на жената и тя се грее: „Е, Маро, къде си ходила днес?“; пак някоя лъжа, някоя дубара, и после – метне го. Върне се мъжът от вън – жената наклала огън: „Ти къде си бил досега?“; и той я метне, казва: „Едичъде бях“; не, не бива да има мятане. Обръщайте внимание на добрата страна на Живота – в какво седи тази философия? Сега, малко ще поразгледам свети Петър по характера му; той хубаво е направил, защото изказал своя характер, за да го изправи: „Аз изказах своята безхарактерност, аз сам себе си не познавах“ – това е доблест. Две противоречиви състояния трябва да има във философията, за да започнат хората да мислят. Петър започнал да мисли и плакал, и тогава Христос му казва: „Паси Моите агънца!“. Казва му още:

- Любиш ли Ме, Петре, повече от тия?
- Ей, Господи, Ти знаеш, че те обичам.
- Паси Моите агънца!

Казва му втори път: „Любиш ли ме?“. Някои казват, че аз говоря без аргументи. Най-големият коз кой е? И най-после трети път пита: „Любиш ли ме?“. И огорчи се Петър в себе си, значи още нещо има – и паричките обичам: „Аз Те обичам, но този ми недостатък, този грях, и него ще изправя“.

Ако твоят мъж (моите думи се вземат някой път в изопачена форма)... имате мъж, той обикаля някоя жена по-умна от тебе – тя знае да свири, а ти не можеш да свириш, и този мъж казва на тази жена: „Ти издигна жените в моите очи“ – ти благодари на Бога, че този мъж е с тази жена; ти я считаш за лоша, но той, ако вие му пречите, ще иде при друга, трета, четвърта. Кажете: „Благодаря на Бога, че тази моя сестра ще го угъти“, а сега тя е в стаята ви вътре: „Нямам вяра в него“; не, не, имай вяра и в своята сестра, и в своя мъж – това е то характер; вложи добрите си мисли, тогава и тя, и той ще се издигнат. Жената отива при някой мъж, тя му казва: „Ти издигна моя мъж в моите очи“; ако тя не е с този мъж, ще бъде с друг, с трети, има хиляди мъже в този свят. Тъй трябва да гледат хората на Новото учение, абсолютна свобода трябва да дадем. Ако аз извърша едно престъпление, къде ще ме хванат хората? Ревнивост имаме, това-онова. А щом едно нещо се върши в името на Любовта и Мъдростта, в него престъпление няма; когато ние прилагаме Божията Любов, и Бог е в нас; когато аз съм в Бога и Бог е в мене, и Той свърши известна работа, тогава човек се издига. Ще дойдат изкушения, но без Бога и без Любовта е най-лошо, а с Бога и с Любовта ще извършим най-доброто дело. Бог всичко може да извърши. Без Любов ще извършим най-лошото, а с Любов ще извършим най-доброто – и всички трябва така да мислят.

И щом влезе тази Любов вътре във вас, да не се греете само. Христос, живата Любов, не се грееше, а седеше вързан. Любовта не е Петър в света. Ти си жена или мъж и взаимно се подозирате; че ти, ако подозираш мъжа си, Христос в твоето сърце ли е – Христос е при Пилат, горе, а Петър е долу, при слугите – ти от кои си? Ето приложението, на което искам да обърна вниманието на всинца ви – на млади и на стари: да вложим този велик принцип на Любовта. – „Мъчно е, много е мъчно.“ Зная, че е мъчно, то е един от най-трудните изпити – да пуснеш Любовта в сърцето си. Не мислете, че ние трябва да пуснем злото въщи, но това зло можем да го заместим. Аз не говоря за историческия Христос, не говоря и за Космическия, но говоря за този Христос на Любовта, който е сега жив вътре в нас; и ако ние всички бихме знаели това, ние щяхме да създадем нов свят.

Като видим онези слуги, ще кажем: „Може той да има карма“. Правверните казват: „Той е грешник“. А сегашната карма (имаш да страдаш), тази карма аз мога да я смекча – ще ти кажа: „Ела, братко, аз ще я поделя наполовина с тебе“. И

следователно какво ще кажете вие сега, след две хиляди години? Аз ще ви питам: от кои сте вие? Не бързайте, нищо не ми казвайте от кои сте, отговорете на себе си. Аз зная какво ще кажете, но то не е правилен отговор, няма да ми дадете отговор. А утре ще пратя твоя мъж при някоя жена и ще видим как ще издържиш изпита си и какъв отговор ще дадеш. Човешката душа е благородна и тази душа е в състояние да се издигне и да се преобрази и в една минута да стане като диамант; грешникът в една минута може да стане праведник, но трябва едно абсолютно решение. Ние можем да живеем за Бога, но за кой Бог? За Бога на Любовта. Следователно този свят можем да го трансформираме и да го направим свят на ред и порядък. И следователно вие ще гледате да намерите този Христос – с оцапаните ръце; търсете Го по пътищата, навсякъде, ще Го срещнете. Налейте водата в едно шише; щом мъжът не върви по правия път – една капка от тази черна водичка на тази черна ръка, тя е за изцеление. И този Христос ние Го налагаме: „Господи, моят мъж не върви“. Слушам една жена да се моли: „Господи, защо си ми дал този мъж?“; моли се тази жена и аз отговарям в молитвата: „Ти сама си го взела, аз четири-пет пъти ти внушавах да не го взимаш, но ти го взе, той е твоят избраник, твой, а не Божи“. На друга страна гледам – мъж се моли: „О, Господи, защо ми даде тази жена?“; някой има сестра: „Господи, защо ми даде такава сестра?“; търговецът, съдията, всички се молят на Господа. Аз казвам: спрете. И Господ казва: „Затворете църквите, доста тия глупави молитви, сит Съм вече на молитвите“; и Той казва още:

- Какво искаш ти?
 - Добър мъж.
 - Ще го имаш.
 - Кога?
 - Когато умрете и двамата.
- Братът казва:
- Тази сестра не я искам.
 - Какво искаш?
 - Нова сестра.
 - Може да я имаш.
 - Кога?
 - Когато умрете и двамата.

Трябва да умрете за този, стария свят, и да възприемете Любовта – не на миналото, тази изменчива любов, а Любовта на брата. И аз вярвам във вас. Вие сте си наточили ножове-

те, напред всички в света, воюване трябва, всинца можете да воювате. И трябва да се разнесе това Слово по света, но не по стария закон, а по новия – на Любовта. И този Господ на Любовта, който е в нас, да живее във всички сърца. Няма вече бездарници, прави и криви няма, само че Господ отделя едните отляво, другите – отдясно; левите, като си поплачат като Петър, ще идат вдясно – Господ ще ги тури при десните, а ония, които си поплачат отдясно, Господ ще ги тури отляво; ляво и дясно, ляво и дясно, то е хубаво в света.

И тъй, вложете сега тази Любов във вашия живот, във вашите домове, в сърцата, в цялото общество, да дадем един подтик навсякъде и всички да бъдете бодри и весели. Този Господ е жив; Той не е на небето и на звездите, Той е навсякъде, Той е в нас и ние живеем в Него, и всичко можем да направим чрез Него. И аз ви казвам: сложете си сега ръцете и грейте се на този огън на Новия живот!

Е, вие в двора си издържахте изпита, не се отказахте – сега аз ви изпитвам и ако някой се простуди, колкото души се простудят, каквото платите за лекар, не само ще платя за лекаря, но и петдесет лева ще ви давам на ден: десет дена ако сте боледували, петстотин лева ще ви дам; ако някой се разболее, да ми каже тъй: „Ти много държа своята проповед, аз се разболях“ – веднага ще има един чек от хиляда лева, сериозно ви казвам: който се разболее, да дойде при мене.

Да приложим сега Новото учение, приложете го! И бих желал да бъдете герои; и ще бъдете, аз ви зная – едно време, като излязохте от Небето, колко свежи бяхте, отдавна ви зная аз вас, познавам мнозина от вас, но време се мина; затова казвам: „Ще бъде!“. И ако някой каже: „Няма да бъде“, вие му отговорете: „Ще бъде!“. И ако много вдига шум, ти му кажи тъй: „В името на Божията Любов и на Божията Мъдрост и със силата на Словото Божие – да се махаш!“.

18 декември 1921 г., София

КАКВОТО ВЪРЖЕТЕ НА ЗЕМЯТА

Истина ви казвам: каквото вържете на земята, вързано ще бъде на небето; и каквото развържете на земята, развързано ще бъде на небето.

От Матей 18:18

Този стих е един коз, най-големият коз в ръцете на Църквата и на служителите ѝ, на правоверните – че каквото те вържат на Земята, вързано ще бъде и на Небето и каквото те развържат на Земята, развързано ще бъде на Небето; следователно те казват: „Ако не ни слушате, връзваме, а ако ни слушате, развързваме“. Аз тази вълна ще взема малко, да я разчепкам на дарака си (както стивосарят – дръндарят, който стивосва), да я раздрънкам. Връзва кой – който е силен; развързва кой – пак силният; право е, но кой е силен човек – умният, а кой е умен – добрият. Следователно силният, умният, добрият човек може да връзва и развързва на Земята и на Небето. Но да връзва какво? Сега, Христос е казал това, но те вземат този стих и го нагласяват съобразно, както един търговец си нагласява сметките – той има две фактури: една за истинската цена, както е купил стоките, и друга фактура, фиктивна – на каква цена трябва да ги продава. Значи има две фактури: да развързваш вързаните от злото, затворените да ги развързваш (ако развържеш вързаните на Земята, те ще бъдат развързани и горе на Небето); да свържеш някого с Доброто – онзи човек, който се дави в морето, да го вържеш със спасителното въже.

Сега във вашата философия вие заемате положението на онзи циганин, за когото се говори в един анекдот. Какво е било това положение? Разболяла се жената на един циганин, той започнал да се моли на Господа: „Господи, трябва ми тая циганка, кой ще проси, кой ще ме храни? Ако я изцериш, имам една кобила, ще я продам и с парите ще ти запала една голяма свещ“ – и действително жена му оздравяла. Верен на своето обещание, той развързва кобилата, но изважда и една котка, завързва я за опашката на кобилата и ги води на пазара – котката и кобилата, продава ги и двете. Пита го един купувач:

- Колко искаш за коня?
- Шестдесет пари.
- А за котката?

– Триста гроша.

– Защо тъй?

– Ако искаш – и двете, ако не, не ги продавам.

Конят е обещан на Господа, а котката остава на циганина – за кобилата шейсет пари, а за котката триста гроша иска. Та съвременните хора често водят и котката, и кобилата и ги продават и двете – верни, значи, на буквата на закона. На Господа, както е обещал, ще запали една свещ за шейсет пари, обаче жената само веднъж няма да се разболе, може да се разболе и втори път.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде и на Небето.“ И това са причините – според онова, което ние правим на Земята, това ще ни направят и горе, защото Господ точно така постъпва, тук е онзи закон на причини и последствие. Причината – то е едно свързване, ако вържем нещо на Земята, вързано ще бъде и на Небето; а ако развържем нещо на Земята, развързано ще бъде и на Небето – то е едно последствие. „Ако вържем на Земята, ще бъде вързано...“ – сега, тия думи на Христа са малко отвлечени, нали? Но отвлечените работи, скритите работи в живота, те са приятни; това, което е скрито, то е ценно; това, което е далече, е чисто; близките неща, външните неща, те са обезценели. И когато вие искате да изразите една велика идея, казвате, че тя е велика, безгранична – тогава вашият ум схваща ценността на тази идея.

Сега, можем да развързваме и да връзваме, но кога? Трябва да разбираме основно тия закони, защото ако вържеш някого и след сто години се вържеш ти сам на мястото му, и ако развържеш някого и след сто години се развържеш и ти сам, какво добиваш от това? Когато изучавате закона за наследствеността, ще видите бащи и майки, които връзват и развързват, т. е. добре или зле възпитават децата си – и те сами се връзват и развързват. Следователно всичко, което ние връзваме, и всичко, което развързваме в Живота, ще бъде вързано и развързано – разбирате сега. За да направя своята мисъл малко по-ясна, ще ви кажа: вие всички сте учили аритметика, занимавали сте се с делимостта на числата, всяко число на колко се дели? Например числата от 1 до 10 на колко се делят? Преди всичко те се делят на 1 и на себе си, а после някои от тях се делят още и на други числа: тъй 4 се дели на 2, 6 се дели на 2 и на 3, 8 се дели на 4 и на 2, 9 се дели на 3. Това е от 1 до 10, а разглеждали ли сте делимостта на числата от 10 до 100 и от

100 до 1000? Ще кажете: „Какво има от това, ако се дели едно число?“; там, където едно число се дели, то е слабата страна – следователно слабата страна на 4 е 2-те. 4 – това е един мъж, нали? Той е устойчив, богат, скъперник, нищо не дава, пет пари не дава, слугите бие; но като дойде една жена и го дели, всичкото богатство излиза от кесията му – той е делим на две. Мъжът и жената са символи, не вземайте това сравнение в буквален смисъл; мъжът и жената са символи на ония закони и сили, които работят в Живота. Следователно всеки трябва да намери на какво се дели той. Ония хора, които много се делят, наричат ги в химията *неустойчиви съединения*, там има постоянно съединение и разлагане – неустойчиви съединения; ти не можеш да разчиташ на едно такова съединение.

Христос, като казва на своите ученици: „Всичко, каквото вържете...“, говори на ученици, които разбират законите на Царството Божие и се съобразяват с тия закони. „Каквото вържете на Земята, ще бъде вързано и на Небето.“ Да не мислите, че можете нещо да вържете без Волята Божия, т. е. разбирам ония закони, които действат в Живота? Вие не можете да ядете каквото искате; аз съм слушал много герои, които казват: „Аз мога да ям всичко“ – да, можеш да ядеш всичко, но после превиване има; не всичко можеш да ядеш, ще ядеш само това, което обичаш и което подхожда на твоето естество. Следователно ние можем да връзваме и развързваме в Живота, но условията ние можем да смекчим, своята карма да я развържем – значи да нарее тя, и можем да завържем своята карма; можем да подобрим живота и можем да го влошим – и човек, който е живял двайсет години, може с една дума да разруши своя живот. Какво ви коства да приблизите само едно малко кибритче до онази бомба, която е сложена вкъщи, да запалите фитила ѝ? Бомбата е една сила, създадена за неприятели, но тази бомба може да експлодира и между приятели.

И Христос казва на своите ученици: „Каквото вържете...“. Не да връзвате, да поставяте правила; както казва еврейският пророк: „Връзвате правила върху правила и не искате нито с пръста си да ги повдигнете“ – не за такива правила става дума. Сега, за да можете да разберете Христовата мисъл, вие трябва да се върнете, мъже и жени, към онова чисто, разумно състояние, от което човек се е отдалечил. От осем хиляди години мъже и жени се отдалечават от Природата и са се толкова отдалечили сега, че нито жената е жена, нито мъжът е мъж и ако вие днес сравните мъжете с първоначалния оригинал, а

също и жените, знаете ли каква смешна карикатура щяхте да видите? Не само жената да има женска форма и мъжът – мъжка форма, не. Какво трябва да се крие в една женска форма? Трябва да се крият всичките велики добродетели, трябва да се крият всичките най-благородни мисли и чувства – жената е носителка на най-възвишеното в света, на онази нежност, която се съхранява в нея; жената може да гради, а мъжът може да създава, но само онова, което е разумно. Ако разгледате работите на мъжете и жените, вие ще видите доколко жените са жени на Любовта и доколко мъжете са мъже на Мъдростта. Мъжът постоянно ли трябва да повтаря на жената: „Ти знаеш ли, че аз съм мъж?“; ами че жената не знае ли, че ти си мъж? Той всеки ден ѝ казва: „Ти трябва да знаеш, че аз съм мъж“ – какво означава това? Когато богатият осиромашее, той много говори за своето богатство и казва: „Едно време, когато баща ми беше жив, какво имахме...“ – когато изгубите нещата, вие много говорите за тях. И жената казва на мъжа си:

- Ти трябва да знаеш, че аз съм жена.
- Е, каква жена?
- Слаба съм, не трябва да ме караш на работя.

А, не. Мъжът казва на жената: „Ти трябва да знаеш, че аз съм мъж, глава съм на къщата. И понеже съм глава, не трябва да ме буташ“. Обаче и жената бутат, и мъжа бутат.

Сега ще ви приведа един малък разказ, за да обясня моята мисъл. Но ще вземете всичко, което аз ви говоря, символично. Вземам този малък разказ из американския живот, от един неиздаден роман, един ненаписан дневник, на който героинята е Мейри Клинтон – тъй се наричала тази млада госпожица, дъщеря на професор, с високо образование, благородна по характер. Запознала се тя в колегията, когато е завършвала, с един свой приятел (понеже там колегиите са смесени) – един млад колега на име Джеймс. След като разговаряли дълго време за идеи, за приятели, Джеймс се влюбил в Мейри. Един ден той изповядва своята любов пред нея и казва:

- Аз без тебе не мога да живея, искам да те целуна.

Тя го попитала:

- Досега друга жена не си ли целувал?
- Една първа братовчедка, само нея съм целувал.
- Е, не е голяма грешка – първа братовчедка; ще може да ме целунеш.

Целува я той. След една година той свършил колегията, но на втората година се оженил за друга една богата мома. Тя

пише в дневника си: „Този, който е целунал първата си братовчедка и ме е целунал, се оженил за една богата“. Вторият, който се запознал с нея, се наричал Ричард. И той се влюбил в Мейри, и той изповядал любовта си пред нея:

– Без тебе не мога да живея, аз искам да те целуна.

Тя го попитала:

– Друга жена целувал ли си?

– Две братовчедки имах, само тях съм целувал.

Тя си помислила: „Не е голям грях – две братовчедки; мен ме е целувал един, може да дам още нещо от себе си“. И той я целунал. Но след една година се оженил за една милионерка. И тя пише: „Този, който е целунал двете си братовчедки и ме е целунал, се ожени за една милионерка“. Най-после иде третият герой на име Алфред. И той се влюбва, и той изповядва любовта си, и той иска да я целуне. Мейри Клинтон пак пита:

– Ти друга жена не си ли целувал?

– Някоя жена не съм целувал!

– Е, не искам ти да цапаш твоята уста с моята, защото моята уста е нечиста. На тебе целувка не давам.

Сега тя не знае какво ще излезе от него, понеже нито една жена не е целувал, чуди се тя. След една година този Алфред написал една поема в чест на Мейри Клинтон; той я възпява, поет е станал. Тя пак пише: „Който е целунал първата си братовчедка и мене, за богата се ожени; който е целувал двете си братовчедки и мене, за милионерка се ожени; а който не е целувал никоя жена – поет стана“. Значи първите двама се оженили, свършили с материалното, а на третия, който никак не е целувал, на него тя му казала: „На тебе няма какво да жертвам, понеже мен двама са ме целували, а ти никоя не си целувал“. Той станал поет и Мейри Клинтон седи като един идеал в неговия ум.

Сега, всичките неща на Земята си имат свои дълбоки причини; и в обществения живот, и в религиозния живот каквото и да вършим, то си има причина – тази причина може да бъде истинска, може да бъде и привидна. Ние може да вярваме в Бога само за да подобрим своето положение – то не е една дълбока причина в нас; ние някога може да изповядваме безверие, без то да е дълбоко в нас; вяра и безверие – то е днес на мода. Аз съм обяснявал и друг път: когато някой каже, че вярва или не вярва, аз определям: вярваш, защото още не си изгубил обекта. Имаш някой богат приятел или роднина, очакваш от него наследство, нали? Ти за него говориш със сладки думи,

ти вярваш в него, но един ден, когато той умре и не ти остави нищо, ти не вярваш вече в него – защо? Защото обект няма. Причината на нашата съвременна вяра се дължи на парите.

Христос казва: „Онзи, който иска да връзва и развързва...“. Може само по два начина: чрез Любовта и чрез Мъдростта – това е идеята, която не е изказана тук, в стиха. Любовта винаги връзва, тя никога не развързва – някой казва: „Свободен си, ти ходиш като мечка“, но видиш някоя жена – свързан си; момата – и тя е свободна, но като роди дете, свързала се е: като заплаче в люлката онова дете... Любовта я свързала. Ама къде е да си свързан с дете и къде е да си свързан със своите пари в касата – детето ще заплаче, ще го погалиш; и парите може да галиш, но те не плачат и не може да ти проговорят; но детето е свързано, а и жената е свързана – и двамата имат всякога задължения. А развързва кой – Мъдростта. Следователно, когато ти пратиш своето дете, своя син в училище, то ще бъде развързано от какво – от ония криви схващания на Любовта. И майката каже: „Поразвързал се е езикът на моето дете“; но по някой път, като се развърже езикът му, синът става упорит, своенравен, не се покорява – Мъдростта го е развързала. Следователно казва Христос: „Каквото вържете с Любов на Земята, вързано ще бъде с Любов на Небето; и каквото развържете с Мъдрост на Земята, развързано ще бъде и на Небето“.

И тъй, някой се стреми да се развърже с Любов – не може. Трябва да бъдеш много умен, много умен; аз съм изследвал много случаи, знайте: едно изкуство има – то е Любовта. Който разбира този велик закон на Любовта, той е Божествен; и който разбира Мъдростта, той може да развързва – в тия два велики закона седят скрити условията, при които можем да съградим бъдещия дом и да намерим бъдещите си приятели. А не както са сегашните държави и общества – вижте какви са те! Вие можете математически да изчислите колко години може да живее всяка една държава. Русите казват, че славянинът бил крепък със задния си ум – славянинът значи знае да връзва, но не знае да развързва. Ако ти вържеш всичките си приятели, като те нападне неприятелят, кой ще воюва за тебе? Как ще вържеш неприятелите си? Омразата – то е пак една връзка. Ако ти се скараш с всички свои добри приятели, един ден, когато ти дойдат нещастия в живота, кой ще ти помогне? Значи езикът трябва да се превъзпита чрез закона на Любовта. Като вържеш приятеля си, то си има ключ, кажи му:

„Аз те връзвам временно“; но когато искаш да го развържеш, ще отключиш с този ключ – дай му ключа, а не да кажеш: „Аз като те вържа, аз ще те развържа“. Аз бих желал онези в Църквата да кажат така на своите пасоми или верующи, да им дадат ключа на развързката – ключът на развързката, това е Божествената Мъдрост. А като не давате ключа, значи вие нямате вяра в тях, а ако нямате вяра в тях, значи вие не може да ги любите; човек, който не вярва в мене, не може да ме люби. Може и другите да кажат: „Ама и ти нямаш вяра в мене“; хубаво, в какво искаш да имам вяра, в тебе ли? Ако ти пожертваш всичкото си имане за бедните, аз вярвам в тебе; ако ти можеш да живееш добре с жена си, аз вярвам в тебе; ако ти си един държавник и внесеш добри закони, да се подобри обществото, аз вярвам в тебе, може ли да не вярвам; но ако ти влезнеш вътре в това общество и не произведеш тия резултати, тогава аз имам право да се съмнявам малко.

Под думата *небе* Христос разбира Разумния Живот. Каквото правиш на физическия свят, това ще се отрази и в духовния ти живот – ако развързваш, същото ще се отрази и в духовния ти живот, законът е много верен. Ако ти мислиш: „Имам си къщичка, парички в банката, един приход от десетпетнайсет хиляди в месеца“, умът ти е свободен, развързал си ума. Някои ще ми кажат: „Аз в банката не искам да дам парите си, ще ги сложа в Божествената банка“ – ти вратата на Божествената банка виждал ли си? Ние, съвременните хора на Новото учение, не бива да говорим за неща, които не знаем. Ако ти си виждал тази врата, ако ти си виждал това Божествено здание, добре; но ако не знаеш, ще намериш някого да питаш къде е Божествената банка и откъде се влиза – от юг ли, от запад, от север, или от изток. Ами че като дойде някой в града, как пита: „Народната банка къде е? На коя улица, откъде се влиза?“ – положително знаят хората, ама ние, като дойдем до религиозния живот, колко знаем? Ще кажете този тъй писал, онзи казал, не знам кой ходил и видял; хубаво, тези хора са ходили, са видели, но ти ходил ли си? Ще дойде някой при тебе, ще каже, както при тази Мейри Клинтон се явил първият любовник:

- Искам да те целуна.
- Ама друга жена не си ли целувал?
- Той ще каже:
- Братовчедка си.
- Е, то не е голям грях.

Той ще те целуне и след две години ще се ожени за богата жена. Ако този момък не беше целунал Мейри Клинтон, той не би се оженил за тази, богатата; по математически съображения аз казвам, че и вторият, който я е целунал, не би се оженил за тази милионерка, ако не бе целунал Мейри; и третият не би станал поет, ако не бе се запознал с нея. Само че двамата я целунаха физически, а поетът – духовно, той запази образа ѝ в ума си и написа една книга, а онези двамата – взеха си жени, забравиха я; третият написа книга заради нея.

Питам сега: образът на Христа седи ли в Църквата? Два вида християни има: едни като Джеймс, други – като Ричард. Първият е целунал първата си братовчедка, Мейри и жена си – значи на три жени се е разделил; вторият е целунал двете си братовчедки, целунал Мейри и жена си – значи на четири жени се е разделил; а третият никога не е целувал – той станал поет. Сега питам тъй: Учението Христово намира ли се в умовете на хората в неговата първоначална чистота? И след като отидете в духовния живот, как си представяте Христа? Той ще каже:

– Ти целувал ли си някого?

– Е, първата си братовчедка.

Ще каже Христос:

– Може да жертвам нещо за тебе.

Господ жертва нещо – ще му даде жена богата, той ще се ожени. Ще дойде вторият (тези братовчедки са символи).

– Ти целувал ли си някоя жена?

– Само двете си братовчедки.

– Е, и за тебе може да жертвам нещо.

Идва третият и казва:

– Никаква жена не съм целувал.

Казва Христос:

– На тебе целувка не може да ти дам.

Сега знай, във вашия ум ще кажете: „Нашият Учител какво се е заел, такива работи откъде ги е намерил?“. Аз ви говоря на ваш език: целунал първата си братовчедка – то е един символ, трансформиране на енергията от Небето към Земята и от Земята към Небето, това са все символи. И заловете се да изучите историята на целувката – кога е дошла целувката на Земята, какви са условията за нейното употребление; сега аз няма да разглеждам този въпрос, а той е много важен психологически въпрос.

И следователно целувката – това е една връзка на Божествения свят; когато искаме да се свържем с Божествения свят, ние си служим с целувката – то е най-ниспето в Божествения свят. И ако ти искаш със своята целувка да измамиш Господа, да продадеш коня за шейсет пари, а котката – за триста гроша, тогава не ще можеш нито да развързваш, нито да връзваш в света. Ако вие сега имате мъчнотии, в живота нали имате мъчнотии, аз искам да насоча ума ви в друго направление. Вие казвате: „Някои неща са възможни, някои – невъзможни“; казвам, че за Любовта всичко е възможно – как е възможно? Ако можеш да любиш всички хора, всичко е възможно; не само да ги любиш така, не, не, това чувство е най-възвишеното, най-благородното, което отсега нататък трябва да се развива в човешката душа. Чувството на Любовта още не е започнало да се развива във вас; когато това чувство се яви в душата ви (аз го наричам *прозрение*), такива сили получава човек, че той се примирява с всичко и в нищо не вижда зло; не само, че не вижда злото, но той е майстор – всички неща може да превръща в добри; той може да съединява и да разединява, може да връзва и да развързва, а окултистите казват, че той е станал маг. И тази пръчица, с която си служи магът, къде я носи той? Поповете носят широки ръкави, а те са ръкави на магите – в този широк ръкав магът е носил своята тояжка, с която е извършвал своите чудеса; този широк ръкав показва, че всичко трябва свободно да излиза навън, да бъде като един изобилен извор. На свещениците ръкавите са много широки, а крачолите са тесни. Защо гащите им отдолу са тесни, а не широки? Аз харесвам светските хора, в тях виждам култура – гащите им отдолу са широки.

Всичките външни форми в човека се дължат на известни промени, които стават в Умствения свят: най-първо се явяват в подсъзнанието, после – в съзнанието и най-после – в свръхсъзнанието. А съзнанието е едно преходно състояние, щом дойде съзнанието във вас, вие ще виждате само своите грешки; като станеш един съзнателен човек, ти ще виждаш и ще си казваш: „Това не трябваше да направя, онова...“. Съзнание значи един слуга, който постоянно трябва да внася и да изнася пари от банката на своя господар; съзнанието – то е едно товарно животно, което ту товарят, ту разтоварват, и казват: „Той води един съзнателен живот“. Аз казвам: да водим един подсъзнателен и един свръхсъзнателен живот – това е Живот; ако една идея сложиш в подсъзнанието си, тя ще се сбъдне, ако я сло-

жиш в съзнанието, няма да се сбъдне – направете един опит. Съзнателният живот разваля; той е онзи, който носи чука и постоянно троши камъни, приготвява материали и затова в окултната наука и умните хора казват, че трябва да мълчим, т. е. да живеем в подсъзнанието, много да не говорим. То е една философия – да не бъде твоето самосъзнание болезнено, – защо? Ако ти станеш толкова самосъзнателен, че постоянно да се самоосъждаш, трябва да знаеш закона да минеш в свръх-съзнанието; ако ти си направил една грешка, няма какво да се спираш на нея; ако онзи ученик, който свири на цигулката си, направи една погрешка, той няма да остави цигулката си и да му потекат четири реда сълзи – учителят ще каже: „Дръж цигулката си, поправи тона!“. И съвременните християни все плачат, а и вие ще плачете, но Господ казва: „Дръж цигулката и лъка, доста тия сълзи!“. Като свирите много, тогава плачете; и сега някои казват: „Нека си поплачат“ – хубаво, да плачат, но свири и плачи, не да оставиш цигулката и да плачеш, този плач не е намясто – ти нито връзваш, нито развързваш.

Следователно в съвременния свят жените не бива да плачат. Аз казах в една своя беседа: жената не бива да плаче – как? Не бива да сложи цигулката си долу и да плаче, не бива да казва: „Защо се аз ожених за този мъж?“ – никой не те е вързал, ти сама се върза; този мъж насила не те взе, ами че ти обиколи света от България до Америка заради него – колко писма любовни си му писала: „Без тебе не мога да живея“ и застави го да се ожени за тебе, а после казваш: „Защо се ожених?“. Ти си се свързала и хубаво си направила, че си се свързала; сега ще научиш втория процес – разумно да се развържеш. Връзване, какво е връзване? Когато аз сложа пръста си на цигулката, то е Любовта; след това – една малка пауза, пренасяме един тон от една позиция в друга; следователно Мъдростта ще влезе, за да направи разлика между тоновете, да ги разедини, да ги сложи в хармония.

И тъй, Христос казва на своите ученици: „Каквото вържете, вързано ще бъде и каквото развържете, развързано ще бъде“ – това е един закон; и пророците каквото са предсказали за зло, то е станало; и каквото са предсказали за добро, и то е станало. Сега съвременните хора очакват своето спасение от науката, нали? Не е спасението във от твоя ум, а от това, което е вътре в твоята душа. Ами че вие всичките сте идолопоклонници, науката е един голям идол – еди-кой си тъй казал, друг иначе казал, събрали всичко в една книга и я нарекли *наука*; и

казват: „Тази наука ще ни спаси“. От деветнайсет века все науката ни спасява – е, какво ще ни спаси? Топове, картечници и всички казват: „Каква велика наука е това, то е култура, ум има тук“ – да, това е културата на циганина, който продал коня за шейсет пари, а котката – за триста гроша. И тъй, в бюджета днес, да речем, Англия, колко има? Тя има един милиард и половина за държавата, а за Църквата ще отпусне петдесет-шестдесет милиона – те са шестдесетте пари за коня. Възхваляват Господа: „Господи, на Тебе палим свещи сега“ – за военни работи какво не харчат, но щом дойде за някое благо дело, там са малцина. И казват тъй – че Църквата връзвала и развързвала; хубаво, защо Църквата не развърза всеобщата война – да не стане? Нали тя беше в сила? Но не само че не развърза, ами Църквата свърза, свърза още нещата. Ако ме чуят някои, ще кажат: „Тъй се уронва престижът на Църквата“; но вие сами уронихте този престиж – понеже не работихте с Божията Любов и Божията Мъдрост, сами уронихте този престиж. И Онзи отгоре, този Господ, вижда, иде сега и ще съди всекиго: най-първо ще съди водителите – свещениците, владичите, патриарсите, царете, учителите, най-видните, а простите хора, тях ще остави, ще им каже: „На вас ви прощавам“ – комуто много се е дало, много ще се иска от него, не го казвам аз. И те не вярват, но ще повярват, всичките.

Сега, и аз връзвам и развързвам; аз ида в света и тъй ще вържа, че този възел никой не ще може да развърже; и тъй ще развържа, че това, което ще развържа, никой няма да го върже. Ще вържа хората да живеят в Любов, та всеки да вижда в лицето на брата си брат, за когото всичко да жертва; и ще развържа тъй, че нито помен от лъжата да не остане. Това са думи Христови, привеждам неговите думи, тъй е казал Христос: „Даде ми се всяка власт на Небето и на Земята. Идете, прочее, научете всичките народи... и Аз ще бъда с вас до скончанието на века“ – то е сега; то са Неговите думи, следователно Той връзва и развързва и ако Христос живее с твоето сърце, ти ще връзваш и развързваш с него заедно – ще научиш новия закон.

И тъй, ние трябва да приложим Учението Христово в живота си; това Учение не е за Небето, там други работи ще ви дадат, това Учение е за Земята. Ами че ако ние не можем сега да живеем с Любов, как ще можем да живеем в съгласие в другия свят? Един французин отишъл в Африка, станал милионер, не се оженил там. Връща се в Париж, при двамата

си братовчеди – искал да изпита при кого от двамата може да живее: престорил се, че много е спечелил – сто милиона, но после всичкото си имане и пари изгубил и много закъсал. Първият му братовчед казал: „Можеш да останеш при мене“; след като поживял един месец, той му казал: „Не можем да търпим патилото ти, иди на друго място“. Отива той при втория братовчед, а той му казал: „Заповядай, каквото имаме ние, това ще имаш и ти“; цяла година живял отлично там и казал на братовчедата си: „Не съм аз сиромас, вас ви оставям наследници на всичкото си богатство“. Като чул, първият братовчед идва, но било вече късно. Тъй ни изпитва Христос – на кого трябва да остави Своето богатство.

Казва Христос: „Което вържете на Земята, ще бъде вързано и на Небето“. Вложете мисълта, че всеки един от вас може да връзва и да развързва. Всички сте силни да връзвате, затова пазете вашия език: най-първо, вашият език – то е една ужасна картеница, най-ужасната картеница, по-ужасна картеница от езика аз не зная в света – пазете тази картеница и всеки от нас да се заеме да говори чрез закона на Любовта. Когато дойдат страдания, ние ще знаем да развързваме тия страдания, да видим какви са причините; да ги развържем тук, за да бъдат развързани и горе. Аз мога да ви обясня причините на страданията, в една Школа може да стане това. Вас ви боли корем, нали? Заболи ли ви корем, сложете си двете ръце на корема и след четири-пет минути няма да имате болки. Какво стана – развързали сте, болката е отминала. Можете да развързвате, като сложите двете ръце, това става по силата на един закон – в лявата ръка минава космическото течение на Любовта, а в дясната ръка минава космическото течение на Мъдростта, на Знанието. Ние сега се ръкуваме само с дясната ръка, а когато ние обичаме някого, трябва с двете си ръце да се ръкуваме. А сега аристократически – с едната ръка. Когато обичаме, ние трябва да хванем с двете си ръце, да вложим и Мъдростта, и Любовта; Божественото трябва да се предава и да минава навсякъде.

И тъй, Христос казва: „Каквото вържете с Любов, вързано ще бъде“ – защото Бог е Любов; И каквото развържете с Мъдростта – страданията на хората, и те ще бъдат развързани, понеже Бог е Мъдрост. От всички вас искам две неща, по които да се отличавате – да бъдете хора на Любовта и на Мъдростта; онзи, който не носи тия два велики закони – на Любовта и на Мъдростта, той не може да бъде от Новото

учение. Ще каже някой: „Аз съм слаб, грешен“; не, не, ние слаби хора не приемаме – като дойдеш между нас, ще те представим на комисия и ще те попитаме тъй:

– Ти можеш ли да връзваш?

– Мога.

– Ела тук, ти си с нас.

Дойде друг.

– Ти можеш ли да връзваш?

– Аз съм слаб, не мога.

– Вън!

– Можеш ли да развързваш?

– Слаб съм.

– Ти не си за нас. Човек, който не може нито да връзва, нито да развързва, той е опасен човек.

Две неща ще гледате: ще бъдете хора на Любовта – да връзвате, и ще бъдете хора на Мъдростта – да развързвате, от това се нуждае съвременното общество; и внесете ли тия два принципа, аз ще ви разкрия чудни неща и ще можем да разговаряме. Аз ще ви питам: „Можете ли да ме вържете вие?“ – „Можем“. Тъй. Да, аз ще оставя да ме вържете, ще кажа, че не ме е страх; вие ще се съберете всинца да ме вържете. Сега ще ви питам: „Мога ли аз да се развържа?“, вие ще кажете: „Можеш“, аз ще направя няколко движения и веднага ще се развържа. После ще кажа: „Чакайте и аз да ви вържа сега“ – тъй ще опитам да не бъдете страхливи.

– Можете ли да се развържете?

– Можем.

И тъй, ще се връзваме и ще се развързваме и ще бъдем хора свободни, без страх – един важен психологически закон е това. И тогава връзвайте брата си с Любов, развързвайте го с Мъдрост и му съдействайте в Добро – това е то Учението, което ние трябва да прилагаме навсякъде. И аз бих желал всинца да станете поети сега, да напишете една книга.

„Каквото вържете, ще бъде вързано; и каквото развържете, ще бъде развързано“ – и затова в света сега работят тия сили на връзване и развързване: развързваме се от старото, връзваме се с новото – има връзване и развързване; и Новият живот ще бъде живот на връзване и развързване. Превеждам сега: ще бъде живот на Любов, живот на Мъдрост – като ви срещна, ще ви питам: „Дъщеря ви развързана ли е?“ – значи „Мъдра ли е?“; ще питам: „Синът ви вързан ли е?“ – „Вързан е, вързан е“; радвам се, може ли

да се връзва и развързва – „Може“. Казвам: вашият дом е щастлив дом, понеже може да се връзва и развързва.

Това са думите, това е идеята, дълбокият смисъл, който Христос е вложил в думите си: „Което вържете с Любов, ще бъде вързано; и което развържете с Божествената Мъдрост, всякога ще бъде развързано“. И искам който е вързан, да остане вързан; и който е развързан, да остане развързан. Тоест мъжете искам да бъдат развързани всякога, мъж вързан не искам да видя; а жените искам всички да бъдат вързани. Тогава кой има повече? Мъжът, който не е вързан, въже няма, а жената има и въже – като го развърже, има един коз. Жените са като камшик в света – развързват въжетата си, пердашат света, тъй че опасно е жените да се бутат; вързаните хора са опасни, защото имат много силно оръжие. Говоря на символичен език: да бъдете жени и мъже. И ако моите думи след години биха ги изтъквали, ще се явят богослови и ще кажат: „Какво е искал да каже г-н Дънов – жената да бъде вързана, а мъжът да бъде развързан?“. Вързаният човек е човек на Любовта – силен е той; развързаният човек е човек на Мъдростта. Следователно мъжът трябва да бъде развързан, а жената – вързана, и тогава в света ще има съгласие и мир. И да бъдете занапред не тъй, както сте сега: вие, жените, не ми харесвате, много жени има в мъжка форма; и няма по-отвратително нещо – мъж, влезнал в женска форма; те са най-отвратителните неща в света и затова се върнете – жените да сложат образа на първоначалната Любов, а мъжете да сложат образа на първоначалната Мъдрост; и знайте тогава, че светът ще се поправи.

Което вържете, жени на Любовта, ще бъде вързано; и което вие, мъже на Мъдростта, развържете, то ще бъде развързано – това са думите на Христа. И следователно жените в света могат да вържат всичко, а мъжете могат да развържат всичко – всичко е дадено в нашите ръце. И затова направете тоя съюз – мъжете да развързват, а жените да връзват. Което на Земята вие, жените на Любовта, вържете, ще бъде вързано и на Небето; и което вие, мъжете на Мъдростта, развържете на Земята, ще бъде развързано и на Небето – това е то Учението, което е проповядвал Христос, това е Учението, което Христос носи за всички вас. Искам сега да бъдете хора на Любовта. Хора – то е гръцка дума, трябва да измислите някоя нова дума в българския език. Жената да знае Любовта, а мъжът да бъде мъдър – от това се нуждае сегашният свят; тогава и децата ви – синовете ви и дъщерите ви, и те ще бъдат подобни на вас: синът

ще бъде мъдър, а дъщерята ще люби. А Мъдростта и Любовта като се срещнат, ще образуват най-великите вибрации на света; те ще изменят културата и като се срещнем, всеки ще произвежда още отдалече радост в другите.

Сега мислете върху тези думи – аз ви ги изясних, но много неща има още да се изясняват – „Кое то вържете, ще бъде вързано; и кое то развържете, ще бъде развързано“.

25 декември 1921 г., София

КАКВОТО ВЪРЖЕТЕ НА ЗЕМЯТА

СРОДНИТЕ ДУШИ

Да възлюбиш ближния си като себе си.
От Матей 22:39

Повидимому този 39-и стих е много ясен, нали – „Да възлюбиш ближния си като себе си“, и целият съвременен християнски свят мисли, че разбира тази заповед и я прилага. Аз нямам нищо против този възглед. Когато някоя жена изтъче платно, по какво се познава това платно? Нали по самото изтъкаване – дали е то хубаво изтъкано, или не; ако основата на това платно не е дотам здрава, платното се къса – самото платно може да е изтъкано много добре, но основата му да не е здрава. Онези от вас, които се занимават с висшата математика, могат да изчислят по закона на вероятностите колко пъти от създаването на мира досега е произнесена думата *любов* от мъже и жени, от братя и сестри, от деца и приятели – нека всички изчислят, това е една философия.

Сега, по закона на еволюцията всички ония неща, които еволюират, развиват се и растат, а всички, които инволюират, слизат, т. е. смаляват се и се разнищват. Тъй щото човек първоначално, когато е слязъл от Бога, е започнал да произнася думата *любов* много правилно, обаче като се отдалечавал от Бога, първичният, или Космичният човек, както го наричат, тази дума по съдържание започнала полека-лека да се смалява, да се смалява незабелязано и когато човек слязъл до дъното на битието, почти нищо не е останало от тази дума – разнищала се. Това слизание било тъй незабелязано, тъй бавно, че и този велик човек даже се самоизлъгал. И вие сега се намирате в положението на този Космически човек по отношение на Любовта на вашия Баща. Знаете ли на какво прилича тази Любов? Тя прилича на едно парче или една част, останала от някой голям разбит кораб или параход от вълните на развълнувания океан, който го клатушка. Това парче се люшка насам-натам и казва: „Е, любов, любов“, но като излезе на брега на някой остров, казва: „Слава Богу, спасих се!“. Тъй че и вие, събраните тук, както и всички християни, сте изхвърлени парчета от този велик параход на брега на някой остров.

Положението на съвременните хора прилича на онова, в което се намирал един английски лорд, който тръгнал от Англия с дъщеря си и слугата си да обикаля света. Случило се

обаче, че параходът, с който пътувал, се разбил и потънал и англичанинът с дъщеря си и слугата си едва успели да се спасят с лодка на един близък остров. Лордът знаел само да заповядва в Англия, а слугата му – да се подчинява; обаче като излезли на този остров, слугата, който носил малко семенца и знаел как да ги сее и обработва, станал сега господар и започнал да учи лорда и дъщеря му как да се прехранват. Така те живели десетина години на този остров. Та и ние сега не сме господари, но господари са нашите слуги. Кои са нашите господари – те са нашите страсти, на които ние служуваме; те сега ни казват: „Господарю, едно време ти беше наш господар, но сега, на този остров, ние разбираме от тази работа и ти ще ни слушаш“.

И тъй, колко пъти досега е произнесена думата *Любов*? Ами че тя е най-силната дума – когато Господ произнесъл за пръв път в света думата *Любов*, Той създал с това целия Космос, образували се всички Слънца, които се разделили и тръгнали по своите орбити; като произнесъл втори път думата *Любов*, всички Велики същества, всички богове се събудили от своя дълбок сън; когато произнесъл Господ десетия път думата *Любов*, родил се човекът. Няма да разказвам какво е станало при произнасяне на думата *Любов* третия, четвъртия и т. н. пъти. Тъй че Господ е произнесъл досега само десет пъти думата *Любов* и върху тези десет думи почива всичката философия на кабалистите с техните сефироти. Според теософите това е диференциране на думата *Любов* във всички нейни проявления в разните полета, понеже няма нищо по-реално в света от Любовта. Сцеплението на материята зависи само от Любовта, която съществува между нейните частици и ги кара да се привличат, хармонията на световите зависи от Любовта, която ги привлича и чрез която те се движат и се въртят. Но сега да дойдем до тази *Любов*. Като се качвате нагоре, ще изучавате Любовта. Сега започвате от числото 1, т. е. ще изучавате каква част от големия кораб, който се е разбил, съставлява това парче, на което сте се спасили. Сега според Божествения план всички тия части на разбития кораб ще се съберат и от тях ще се направи един много по-величествен кораб, отколкото е бил първият.

Един велик виртуоз цигулар отива при един майстор на цигулки да поправи цигулката му, на която не могъл да свири, защото имала някакъв малък дефект. Майсторът взима цигулката, удря я силно на земята и я разбива на десетина парчета. Като видял това, виртуозът се хванал за главата от ужас и скръб,

че цигулката, най-скъпото му съкровище, отива. „Нищо, не бой се!“ – му казва майсторът; той събрал всички тези парчета и образувал от тях една цигулка десет пъти по-хубава от първата. Тъй че ако вашата цигулка се развали някой път и онзи майстор я хвърли на земята, не бойте се за тази цигулка – този майстор ще направи нещо много по-хубаво, отколкото е била първата. Че нашето тяло не е ли направено от множество малки, микроскопични частици? Не си правете илюзия да мислите, че е нещастие, когато в света става разрушение; всяко разрушение е един случай да покаже Бог Своята Сила, Своята Мъдрост, Своего Знание, Своята Любов към онези, които уповават на Него. Когато Господ казва, че ще разруши света, ние подразбираме, че ще създаде много по-хубав свят, отколкото е бил първият; когато кажем, че този свят ще премине, ние подразбираме, че ще дойде друг, по-хубав от първия; когато кажем, че този човек ще си замине, подразбираме, че той пак ще се роди, и то по-добър от първия – това е правилната философия.

Сега, да дойдем до Любовта. Ще кажете: „Побеля ни главата от любов!“ и действително – всички глави все от Любов са побелели. Ами това, че ядем – то е от Любов; че се обличаме – то е все от Любов; че се учим – все от Любов; че се съдим – все от Любов. Любовта създава и радости, и скърби, тя е причина на всичко; който разбира Любовта, радва се, а който не я разбира, скърби; който разбира Любовта, работи, а който не я разбира, почива си.

„Да възлюбиш ближния си като себе си.“ Под думата себе аз разбирам Божествената човешка душа. Всички души, които са излезли първоначално от небитието и са влезли в битието, са били все двойки – две души са били те и тези души сега се търсят; всички стремежи на хората – да се любят, да се женят, деца да раждат – подразбират това, че всеки търси своята душа. Когато се разрушил онзи кораб, тези души се изгубили, омотали се в материята и днес се търсят. Ще ми възразите: „Че как тъй, не виждаме ли ние, не виждат ли хората?“. Духовното зрение във вас още не е развито. Някоя мома намери някой момък, ожени се за него и казва: „Моят възлюбен той е!“ и погът дойде и ги венчава в името Божие; не се минава един месец след женитбата и тя казва: „Не е той“; мъжът намери някоя жена, ожени се за нея и казва: „Не е тя“. Всеки се намира в положението на английския реформатор Джон Уесли²⁹, който се влюбва в една мома, оженва се за нея, но три дни след женитбата си казва на приятелите си:

- Не си струва човек да се жени.
- Защо?
- Не е тя, не е моята душа, която аз търсех.

Христос казва: „Да възлюбиш ближния си“, т. е. да възлюбиш ближната, сродната душа – имайте предвид, че когато вземем думата *душа*, аз я употребявам като една мярка – ако ти не можеш да любиш близката си душа, ако не можеш да любиш душата, с която си излязъл, никого не можеш да любиш. „Като себе си“, казва Христос, а не „извън себе си“; от думите *като себе си*, от онзи човек, който може да люби, започва творчеството на Земята. Вие ще възразите: „Как, колко ми е горяло сърцето, по цели нощи не съм спал“; ако не си спал по цели нощи, това не е още доказателство, че си любил; като те набият и ти счупят крака, спиш ли – по цели нощи не спиш, не можеш да се обърнеш; като си счупиш крака, това от Любов ли е? Аз се чуда на хората, когато казват: „От любов не мога да спя“ – че каква е тази любов, която гори; „Ума си сях да изгубя“ – каква е тази любов, която взема умовете на хората? И сега имаме много писатели, автори на романи, които пишат, че героят и героинята припаднали; пишат това, което не е – ами че аз мога да накарам всекиго да припадне; не само аз, но и всеки от вас може да стори това: като го хлопнеш по главата, ще припадне и тогава казват: „Припадна“; не, не, това не е философско разглеждане на думата *Любов*.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Не да го любиш, а да го възлюбиш се казва. Казваме на български език *възлюбвам* и *любя*; думата *възлюбвам* е по-силна от думата *любя*. Вие любите, но не се възлюбвате – любете се и се възлюбвайте, във влюбването има разлюбване, а във възлюбването няма разлюбване, в него има един процес на възрастване: тези две сродни души са двата полюса, в които се ражда Животът – само когато намериш душа, сродна на своята, която да съставлява противоположния полюс на твоя живот, само тогава ще има растене и ще започне истинската еволюция.

Когато Христос казва: „Да възлюбиш ближния си“, Той подразбира, че в дълбокия смисъл на окултната наука лежи друго едно знание, в което напредналите хора едва имат едно малко прозрение. Само когато придобиеш истинското Знание, само тогава ще намериш другия полюс на своя Живот, или пътя на своето възлизане; това, което се казва *посвещение*, ще стане, когато намериш Учителя си, а той – своите ученици; всичката тайна стои в това да намериш своя-

та възлюбена, сродна душа – не я ли намериш, никой Учител няма да те вземе, да ти покаже онова дълбоко, тайно знание, да ти покаже пътя на твоето възлизане; като намериш тази сродна душа, ще тръгнеш напред. Има ли една опорна точка, всичко става; как е казал Архимед³⁰ – „Дайте ми една опорна точка, за да сложа своя лост, и ще вдигна цялата Земя“. Следователно този ближен, когото трябва да възлюбиш като себе си, той трябва да ти бъде опорната точка, на която да сложиш своя лост – кой лост? Любовта – и тогава всички действия ще стават правилно. Любовта не е едно преходно чувство, преходни неща са само материалните неща, те са сенки – сенките прехождат, защото Земята се движи, върти се и в нейното движение сенките постоянно се менят.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ – това не значи да се слееш с ближния си, тук няма сливане. Не да му кажеш, както някои се изповядват: „Аз съм готов да ти стана роб“ – това не е Любов; някой казва: „Аз съм готов да жертвам всичко за тебе“, но и в жертви не стои тази Любов, тази Любов с жертви не се откупува. Прочетете Второ послание към Коринтяните от Павел, 13-а глава, там се казва: „Ако пожертвам всичко, а любов нямам, нищо не се ползвам“; това не е Любов – може да направиш всички жертви, тези жертви са за тебе, ти искаш да се жертваш, какво ме ползва твоята жертва? Не, Любовта изисква нещо повече от жертви, жертвата е само закон за изкупление на нашите грехове: когато човек изгуби своята Чистота, той може да я възстанови само чрез закона за жертвата, самопожертването е само закон да възстановим своята първоначална Чистота и след като я придобием, ще имаме основание да видим Бога; а като видим Бога, ще придобием онова истинско съзнание за нашето развитие – това ще бъде първият ден на нашата еволюция, денят на изгряването на Слънцето; това Слънце, като грее хиляди години в нас, ще издигне душата до оная висота, на която тя е била, преди да се разбие нашият кораб. И тъй, с жертвата се придобива Чистотата, с Чистотата се полага основа да видим Бога, а с виждането на Бога започва истинското съзнание, истинското развитие, еволюцията на душата, нейният Живот. Следователно, когато кажем, че трябва да любим, подразбирам, че трябва да започнем да живеем.

Сега, в първата заповед: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила“ Христос дава правила и методи, които ние разбираме. Сърцето – това е съзнателният

живот; умът – това е самосъзнателният живот; душата – това е подсъзнателният живот, а силата на Духа – това е свръхсъзнателният живот. Следователно вие, които разбирате математиката, ще направите тия пермутации: ще образувате двата полюса на Духа и ще сложите сърцето на противоположния полюс, защото Животът не се намира в самосъзнанието и съзнанието – това са преходни етапи, през които душата трябва да мине, това е движение.

Ти очакваш бъдещото си благо. Можеш да се радваш на неща, които в миналото си преживял, или пък на неща, които в бъдеще ще преживееш, но никога не можеш да се радваш на неща, които преживяваш в настоящия момент – всичкият ни живот седи или в бъдещето, или в миналото; следователно, който очаква щастieto си в сегашния момент на своето съзнание, той всякога се лъже. В съзнанието всякога има едно жило на горчивини – те са процеси на чистене; в съзнанието и самосъзнанието спада законът на жертвите, защото в тях ние започваме да виждаме своите грешки, постъпките на миналото, и тогава в подсъзнанието на нашата душа, която носи всичко от миналото си, в свръхсъзнанието на Духа, който сега слиза и твори, който носи бъдещото знание, т. е. онова, което Бог сега твори в света, само тогава ще започне да се проявява между тези два полюса Божествената Любов.

Сега аз виждам, че във вашите къщи често има някакви останки: например някой ходил на Света гора, донесъл си някое малко парченце оттам и го туря в къщата си като светиня; друг ходил на Божи гроб, донесъл от кръста на Христа нещо, оставил го вкъщи; трети взел от космите на някой свой приятел и ги държи като муска; някой прибрал половин писъмце от някой свой приятел, на което другата половина изгоряла, и скрил го. Целият ви живот се състои все от такива останки от вашите минали животи, оставили сте ги по долапите и ходите да ги преглеждате, като постоянно пъшкате: „Ух!“; не, престанете вече с тези пъшкания, защото пъшкат само хора, които са преяли – в Любовта пъшкане няма, затруднения няма, умопобъркване няма, обезсилване няма, смърт няма, тогава има един велик Живот вътре.

„Да възлюбим ближния като себе си!“ Правило е човек да обича себе си, защото себе си донякъде познава. Онзи, другият, когото ще възлюбиш, той ще прилича точно на тебе, той няма да седи нито по-високо от тебе, нито по-ниско; затова, според закона на Любовта, ако искаш да обичаш

някаго и се поставиш по-горе от него, не си ти, ако пък си смирен и се поставиш по-долу, не си ти – нито си по-горе, нито си по-долу. Разбирайте ме, искам да разсъждавате по-добре; не от сегашния ваш живот, не от сегашните ваши чувства има големи наслоения, трябва да очистите всичко това, за да разберете Любовта. Сега, когато човек изучава Любовта, изисква се най-голямо геройство; щом дойдем до Любовта и започнем да я изучаваме, казваме тъй: „Какво ще стане с мен, какво ще стане с общественото ми положение, с децата ми, какво ще стане с моите вярвания?“; ти никога няма да намериш Истината, ако разсъждаваш така, ти трябва да имаш смелостта на онзи американец – на кого?

Ще ви приведа един пример. Близко под Ниагарския водопад американците опъват едно дебело въже и опитват дали ще се намери някой да мине по въжето с върлина сред рева на този голям водопад. Измежду всички американци се явява един, който взема върлината и минава по въжето; първия път той минава с върлина, втория – без върлина, а третия път взема на гърба си друг един и с него минава по въжето. И този, който минава по въжето, и онзи, който е на гърба му, и двамата са герои – това са двете души, които са излезли от Бога. Те трябва да минат над този голям рев на водопада; при най-малкото колебание, при всяко малко нарушение на равновесието всичко е изгубено. Аз не ви казвам да правите още сега тези опити, но само ви насърчавам: най-първо ще минете по въжето на един по-малък, по-тесен водопад, та като минете, да не се удавите; после ще минете през по-широк и най-после – над течението на онзи голям водопад.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Щом намериш тази сродна душа, ти си разрешил половината от своята задача, намерил си правия път – тогава твоят Учител ще те намери и Христос ще ти заговори, само тогава Христовите думи имат смисъл. И тук е великият закон *Където има двама души, събрани в мое име, там съм и аз*; тези двама – това са тези две сродни души, само при тези две сродни души Христос ще бъде третият; това не е обикновен закон, да не си правите никаква илюзия, никаква измама. Често цитирате този стих: „Където са двама или трима, събрани в мое име, там съм и аз“; двама или трима, събрани в чие име – в името на Любовта. Които са разбрали това Учение, те са дошли до Божествената същина, откъдето именно започва растенето.

И тогава Любовта ни към големите и малките работи трябва да бъде еднаква. Ако имате една семка от ябълка и една малка ябълка, каква трябва да бъде любовта ви към едното и към другото? Ще кажете: „Аз обичам ябълката повече, отколкото семката“. Любовта към семката е по-безкористна, отколкото любовта към ябълката – ти ябълката обичаш повече, защото е за ядене, има какво да се асимилира от нея, но ако можеш да обичаш семка, любовта към нея ще бъде по-безкористна. Следователно, ако ти можеш да обичаш тази семка, трябва да виждаш еднакво и във великото – малкото и в малкото – великото. Така ние не бива да се заблуждаваме от нашите външни черти: някой път нашето лице е по-правилно, носът ни по-симетричен, правилен, по-стройни сме и хората, като ни погледнат, казват: „В него има нещо хубаво“ – обикнат ни; когато видиш някое слабо, хилаво, болно дете, казваш: „Нищо няма да излезе от това дете“ – в това малко дете има толкова вложено, колкото и във възрастния, защото духът на това малко дете функционира на друго място; този дух в Божествения свят е същото, каквото е духът на възрастния тук, там Любовта е еднаква между всички същества. Като казвам еднаква, как разбирате това? Не еднаква по степен, но еднаква в своите проявления – и във великите си проявления Любовта е еднаква. Ако някому в Небето направите най-малката, микроскопична услуга, той е толкова доволен, колкото ако бихте му дали целия свят – безразлично е, но на Земята не е тъй; ако на Земята те нахранят хубаво, сложат те на меко легло, направят ти хубав костюм, започваш да пишеш за тях добре във вестниците, казваш: „Тези хора са благородни“ – защо? „Нахраниха ме с кокошки, баници, сложиха ме на меко кресло, направено с пух от патици“ – но ако тези хора са те нахранили с малко мамалига, ако са те сложили на някое кораво легло, като излезеш от тях, ще кажеш: „Много проста работа беше“. Сега това сравнение е по отношение на любовта у съвременните хора, тя прилича на същото нещо – където има заклани повече патици и кокошки, там има и повече любов; където няма толкова патици, кокошки и баници, там има по-малко любов. На Небето не е така.

„Да възлюбим ближния си като себе си!“ Ти от себе си искаш ли нещо, за самия себе си жертваш ли нещо, като си гладен, режеш ли нещо от своето месце – не режеш, но всякога очакваш някаква кокошчица. Та сега Христос казва: „От ближния си няма да пожертваш нито един косъм, нито един

мускул за своето благо“ – това, както го разбирате, не е за обикновените хора; ако вие разрешите вътрешно този въпрос, вие сте разрешили всички други социални въпроси в света.

Ще ви приведа един малък пример. Преди пет хиляди или шест хиляди години в Школата на Бялото Братство в Египет се явява за пръв път една от царските дъщери като ученичка. Главният Учител от тази школа, за да опита дали царската дъщеря е готова за онова учение, което ще ѝ се повери, трябвало да направи следния опит с нея: един ден той се превърнал в малък гълъб (великите Учители имат това свойство) и отива като гълъб в дома на своята ученичка, но в същото време произвежда в нея едно болезнено състояние. Явява се слугинята и ѝ казва, че трябва да се направи една жертва, за да оздравее – с това искали да я опитат дали ще пожертва този гълъб за своето здраве. Хванали този гълъб и го сложили в един кафез; Учителят познал какво е намерението на тази ученичка и докъде е достигнала тя в развитието си, въпросът бил решен – принесли гълъба в жертва, за да оздравее царската дъщеря, затова отложили влизането ѝ в Школата. Даже и досега още жени в Бялото Братство няма – докато вие сте жени, никога няма да влезете като членове, като души в Бялото Братство; дотогава, докато човек иска да живее, той е жена; дотогава, докато човек иска да живее, той е мъж. Всеки, който иска да живее, той живее като другите, а когато жертва себе си за другите, вече се е издигнал една степен по-високо; та като казвам, че и досега в школата на Бялото Братство няма жени, не разбирайте жени по форма.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Искам да ви дам една правилна философия, правилни схващания, за да се учите. По този въпрос има писано на много места, даже и в сегашната литература вие ще намерите писано, но това са само сенки, а такъв въпрос досега не е разглеждан. Вие трябва да се чувствате като души. Никога не бива да приемате жертва от когото и да е заради вас. Никой учител, който и да е той, не иска заради себе си жертва от своя ученик; ако ученикът иска сам да се жертва за своето самоусъвършенстване, да добие своята първоначална Чистота – може, но Учителят няма нужда от неговата жертва. Следователно ние трябва да жертваме всичко, за да върнем своята Чистота. Когато вие се жертвате, не казвайте, че се жертвате за Господа – не се жертвате за Господа, а за вас. Ами Господ за кого се жертва? За Себе Си. Ще кажете: „Това е криво схващане“. Да, за Себе

Си. Ние Го опорочихме и следователно, за да се очисти от нашите пороци, от нашите грехове, Той трябваше да се самопожертва, за да добие първоначалната си Чистота, а това на човешки език значи: Господ се пожертва за Себе си, та като очисти Себе си, очиства и нас, понеже и ние влизаме в Него; Той се жертва за Себе си, за да възстанови първата хармония. И оттам излизат Павловите думи: „Бог беше в Христа и примиряваше света със Себе си“; значи за да го примири, трябваше да докара тази първоначална хармония в себе си, т. е. да принесе Сина Си – Любовта Си, Живота, в жертва.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Тогава ще ви запитам: намерили ли сте тази ваша сродна душа? Сега вие ще ми зададете въпроса: „Ами сега с тия наши жени, с тия наши мъже какво да правим?“; този въпрос не го зачеквам, то е все едно като да ме питате: „Какво да правим с нашия костюм?“ – костюмът си е костюм, жената си е жена, жененето е женене, този велик въпрос не стои в свързка с това. Жененето е закон на самопожертване. Като се ожениш, какво правиш – добиваш своята Чистота. Щом си чист, не трябва да се жениш; щом си нечист, жени се колкото искаш, женитбата е закон на самопожертване, за да добиеш своята Чистота, или да изкупиш своята карма, както казват индусите. Но щом влезеш в епохата на истинското развитие, имаш Чистота, законът на жененето и раждането вече ще се измени – хората няма вече да се женят, да се раждат и възплътят по този начин, както е било досега. Че няма да е така, Господ казва: „И ще се вселя между тях, и ще живея в тях“; и всички ние ще започнем да дохождаме чрез вселяване, а не чрез раждане, възплътяване. А сега жената, като ражда, колко пшпка, вика бабите и колко пъти помисля да пометне детето; не е въпросът там, това е жертва. Когато дойде законът на вселяването, ние ще бъдем вече в Царството Божие и оттам ще дойде истинското разбиране – да познаем Бога. Аз не говоря за сегашната епоха, а за истинската, но това не значи, че трябва да напуснем живота си, ни най-малко, ние трябва да довършим работата си; работата, която вършим сега в живота си, ще има отношение към бъдещия ни живот. Онзи, който краде майсторски, той и в другите си работи ще бъде такъв майстор; онзи, който много мрази, той може и много да люби – като видя някой лош човек в света, аз му се радвам, защото този човек, като дойде в познание на Истината, ще бъде пак също тъй ревностен в Доброто, както е бил в злото. Аз не говоря за обикновеното добро, не; за мен сегашните и

добри, и лоши хора са все под един и същ знаменател. Всички са добри – кога? И най-лошият лъв, тигър, като го нахраниш, е добър, но я го остави 24 часа гладен и се опитай да го побутнеш; и най-лошата змия, като е нахранена, добра е, но когато е гладна, посмей да се приближиш до нея! Тъй щото ние често казваме: „Той е благороден човек“; казвам: той е нахранен човек, но за да го познаете дали е благороден, оставете го 12-24 часа гладен и опитайте да го побутнете – добрият човек сит ли е, или гладен, в него няма никаква промяна, той е един и същ. Да се не мени нашето съзнание.

Следователно, когато Христос казва „Обичай ближния си“, то значи, че ще дойдем до положението да познаваме своя ближнен. Казвате: „Аз измених мнението си“; да, той е тъй изменчив като тебе: даде ти хиляда лева – добър е, вземе си ги назад – лош е; значи всеки момент ще изменяш мнението си за характера му. Добрият човек всякога остава тих и спокоен – знае, че неговото богатство никой не може да го вземе.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Под това себе (теософите го наричат *висшето Аз*) се разбира да се пробудиш, да любиш тази своя близка душа. Сега, само като прилагате този закон, ще започне да се въдворява хармонията между вас. Аз съм решил: в бъдеще вече няма да говоря за примиряване, това е много банално: „Хайде да се примирим!“; аз лесно мога да примиря всинца ви, аз съм майстор да примирявам, имам това изкуство. Някой ви изял нещо, изял ви хиляда лева – плащам му ги; сърдиш ли му се сега – не. Жената се сърди на мъжа си, че нямала костюм; купете ѝ костюм, доволна ли е сега? Като дадеш на хората това, което искат, в дванайсет-двайсет и четири часа са доволни, примирени; като изпратиш децата им в странство, като увеличиш заплатите им, като им доставиш печено месо, това-онова, казват: „Е, дошъл е един добър човек на света, той е Христос. Светът на добре отива, може да го последваме“ – този Христос може да царува само дванайсет часа. По тоя начин поставен въпроса Христос можеше да го разреши, обаче Той не се зае така да го разрешава; ние ще разрешим въпроса по друг начин, съществено.

Както върви сегашната еволюция, тя е еволюция на кармата, или аз я наричам *изплащане на кармата*. Ние вървим по един правилен път и няма да се мине много, ще влезем в пътя на Божествената еволюция; затова аз ви подканвам да изпълните този закон – да намерите ближния си. Намерите ли своята близка, сродна душа и любите ли я както себе си,

ще бъдете в Божествения път; като намерите тая душа, няма да я целувате, няма да я докосвате и пипате, а само отдалеч ще я гледате. Ще кажете: „Да, но аз искам да си я постисна малко“; щом речеш да я постиснеш, пропада всичко – това, което може да се гали, пипа, целува, то се разваля; целувките, стисканията са едно предаване. Когато обичаме някого, ние повече взимаме, отколкото даваме; постиснем някого: „А, аз те обичам“, но чрез това ние взимаме. Виждал съм някога, вземат едно мехурче, пълно с въздух, вдигат го, постиснат го, то се изпразва; вземе шишенцето, глътне, глътне, после го сложи в джоба си и казва: „Колко го обичам!“ – щом се изпразни шишенцето, вече не се обича. Това са лъжливи понятия за Любовта, има нещо по-хубаво от прегръдките, има нещо по-хубаво от целувките, има нещо по-хубаво от гладенето, от сегашното виждане, разбирате ли? И когато казвам, че едно малко преживяване, едно мигновено виждане на Бога струва повече от хиляди живот, това подразбирам аз. И когато видиш и познаеш тази душа, за която Христос казва да я познаеш и да я възлюбиш, ти ще почувстваш в себе си голяма сила – не само в тялото си, но ще почувстваш такава сила, каквато никога не си чувствал; ще изпиташ такава едно проявяване на ума, че изведнъж ще започнеш да виждаш много далеч, отгатък Млечния път. Да видиш Бога – то е много нещо.

Как мислите, как ще го видите? Сега току гъшкате. Не, не, слушайте, така постъпват само децата, които са свикнали да гледат през дупчиците, та и сега, като дойдат, казват: „Чакайте да погледнем през дупчиците“; не, сега ти си в широкия път, няма защо да гледаш през дупчиците. Някой напъне очите си да ме гледа; казвам: няма защо да ме гледаш така, какво ще познаеш – за да ме познаеш, намерил ли си своята близка, сродна душа? За да те позная, трябва да намеря своята близка, сродна душа. В тези два полюса започва да действа Божественият принцип и да се проявява Бог, това е великото начало, което трябва да сложите като основа. Не си правете илюзии: някой път дойде у вас някое възбуждане, мислите, че сте в Рая, но след половин час мине настроението ви, мислите, че сте в ада; някой път казвате: „Струва си човек да умре“, а след половин час: „Не си струва човек да умира“ – това е Петрово, а в Любовта има нещо устойчиво. Не казвам, че това произтича от нас, ние сме като една опорна точка в един кинематограф на Вселената – всичко, което става в ума ви, всички мисли, които ви идват моментално, те не са ваши. Следователно вие си

правите илюзия, че мислите, които ви идват и ви се взимат, са ваши и скърбите за тях – те са чужди, няма защо да се радвате и скърбите за чуждото.

Христос казва: „Да възлюбиш ближния си като себе си“. Първо, ще намерите методи в своето съзнание, подсъзнание, самосъзнание и свръхсъзнание и само като приложите тия методи в живота си, ще намерите своята сродна душа; и като я намерите, двамата мълком, тихо ще започнете да работите и няма да правите голям шум в света. Ако аз съм милиардер, няма защо да разправам това; ако аз познавах и цялата Вселена, не ми трябва да правя реклама по вестниците, няма защо да разправам на българските журналисти, че зная това – какво ще ми придадат те; аз с тях ще се разправам за лук, за чесън, за Македония и Тракия, за Англия и Германия, но за същественото – никога! Един ден, когато някой заслужил човек умре, те казват: „Еди-кой си светия тъй направил“; нищо не е направил, този светия, за когото пишете, вие не го познавате. Евреите от две хиляди години още не са познали Христа; християните Го въздигнаха до Седмото небе, евреите казват: „Какви са будали тези християни!“. Питам: кои са по-умни – християните ли, или евреите? Евреите могат да ни съдят, да кажат: „Вие, ако вярвате в Христа, ние сме поне по-искрени: не вярваме, но поне не лъжем. Лоши хора сме, но поне не лъжем, казваме си право: не вярваме в Христа, не искаме да приложим Неговото учение“. А ние, християните? Христос това казал, онова казал, но не прилагаме Неговото учение, лъжем, че го прилагаме. Тогава питам: какво е това приложение на лъжата? Не е вярно, не е вярно, че сме християни. Е, тук има евангелски проповедници, православни свещеници, владици и други, те нали са сложени от Христа? Но идете само и ги запитайте нещо за мене, какво ще ви кажат – ще ви кажат, че аз съм демон, сатана, лъжец. Защо? Аз зная от какво произтича това, да съм на тяхно място, и аз ще говоря тъй; но благодаря на Бога, че не съм на тяхно място, при техните изкушения, и казвам: благодаря, че те носят моя багаж. Та ние трябва да бъдем последователни в нашите вярвания; ще кажете: „Аз вярвам в Бога“ – не, бъдете искрени: ако вярвате, поне малко прилагайте.

„Да възлюбиш ближния си като себе си!“ Сега, като излезете отука, ще започнете по вашите стари методи: „Еди-коя си сестра не прилага това Учение“. Не казвам, че вие сте лоши, вие сте по-добри от мене; това Учение едва сега аз го прилагам, вие сте го приложили малко като християни, а аз го прилагам

като евреите. Не, всеки от вас ще намери своята сродна душа и като дойдете при мене, ще кажа: „Радвам се, че Бог е влязъл във вас“. И ще влезете с Радост в Божия храм и само тогава можете да славословите Бога. Как ще го славословим – само чрез закона на тази велика Любов, която може да прозре във вашите души. Някой от вас ще каже: „Ние сме много големи грешници“; не сте много големи грешници, аз не ви намирам за такива, но погрешката ви е там, че искате много да живеете, а не знаете как да живеете. Тогава ще ми зададете въпроса: „Ами нашите вярвания в Христа от толкова години, ами молитвите, които четем, ами на църква дето ходим, къде остана всичко това?“. Ами Христа намерили ли сте Го? Аз не казвам, че не сте Го намерили; Бог е оставил хората да Го пипат, дано го напишат, преди две хиляди години Той е говорил чрез Христа. Срецаха ли сте този Христос, да поговорите нещо върху Неговото учение? Можете ли да кажете поне един ясен сън, в който Христос да ви е разказвал нещо от Своето учение? Положителна философия трябва да има човек, за да види Христа. Това чувство искам да видя пробудено у вас, но непременно трябва да видите своята сродна душа от Небето. Павел изказва тази мисъл, само че малко по-другояче, той казва: „Нито жена без мъж, нито мъж без жена“ – с това той подразбира, че двата сегашни принципа – мъж и жена, трябва да се слоят в една душа и тази душа да намери другата сродна своя душа; само тогава Христос ще бъде между тях третият.

Сега някои ще се обезсърчат – не искам да се обезсърчавате. Това е по отношение на Мъдростта. Ако всички ние имаме това състояние, то когато дойде тази велика Любов, бихме вдигнали цяла София; ако аз бих имал само една опорна точка у вас, бих вдигнал цяла София на лоста си, но колко пъти у вас се явява съмнение? Ще дойде още по-голямо съмнение; когато Христос се възнасяше, присъстващите се усъмниха в Него и вие като тия верующи ще се усъмните дали видяхте, или не. Само когато дойде онзи велик закон – *Да възлюбиш ближния си като себе си*, вие ще бъдете в пътя на същинското знание.

И тъй, не считайте, че жертвата е Любов, жертвата е само примирение; Чистотата в нея е основа, подсъзнанието – това е душата, съзнанието – това е сърцето, самосъзнанието – това е умът, свръхсъзнанието – това е човешкият дух. Това, което са казали старите гърци: „Познай себе си!“ – и те не са имали голяма философия, те са се занимавали само със съзнанието и самосъзнанието, а сега християнската

философия се занимава с великото учение на подсъзнанието и свръхсъзнанието; значи човешкият дух, човешката душа трябва да бъдат обединени, за да намерят истинския път на своето развитие. И тогава сегашните мъже и жени ще бъдат свободни и ще се разбират, и децата ви ще ви разбират, и вие ще ги разбирате; а сега децата казват: „Майката трябва да се пожертва“, майката някой път казва: „Децата трябва да се пожертват“, държавата казва: „Моите поданици трябва да се пожертват“ – всички искат жертви. Не, ще започнем Новата култура без жертви. И Давид в един от своите псалми казва: „Жертви бих ти принесъл, но Ти не искаш жертви: жертви за Тебе са сърце чисто и смирено и дух съкрушен“ – значи като разбереш своето съзнание и самосъзнание, ще видиш, че нито сърцето, нито умът няма да те спасят; Давид казва: „Само в моята душа и в моя дух, които са излезли от Тебе, само там ще Те потърся“.

Сега ще се върнем да потърсим този Христос на Любвта. Днес, като е Нова година, ще Го потърсим по новия начин и по стария начин. Ние ще направим като Давид, който отишъл при Саул; Саул му дал нови оръжия, но той, като походил малко с тях, с тези нови научни инструменти, казал: „Това не е за мене“, съблякъл ги и си взел своята прашка. Ние започваме с това-онова, с наука, но това, което имаме, още не е наука; истинската наука трябва да ни даде такива методи, които да можем да прилагаме, с които да работим. И като дойде онзи истински учен човек, ти от неговото мълчание ще научиш много повече, отколкото от говоренето му; и в старо време някой ученик дойде при учителя си, стои около една неделя, не говори нищо, но като си отивал, много нещо е научавал – ще поеме аурата на своя учител, ще има неговите мисли, чувства и желания. Като отидеш в някое кафене, ще се вмиришеш от тамошната миризма – това е същото, както действието на влагата и слънчевите лъчи върху растенията, такова мълчаливо действие произвеждат те. Тъй че това знание никъде няма да го намерите, в никоя книга няма да го прочетете, а ще го добиете в най-голямото мълчание на вашата душа; като го добиете, няма да постъпите като Архимед, който излязъл от банята и извикал: „Еврика!“, и какво намерил – колко струвала златната корона, колко тежала. Вие няма да приличате на Архимед, а ще намерите това, което ще преустрои целия ви живот; ще кажат: „Този човек преустроил живота си“.

И сега сложете това начало, за да се измените. Иде времето, за което апостол Павел казва, че всички няма да умрем, но всички ще се изменим. И аз бих желал да ви срещна втори път не по един, а по двама – вече и вашата сродна душа, вашия ближен, нея да намерите.

И тъй, Христос казва: „Да възлюбиш ближния си като себе си!“.

1 януари 1922 г., София

СРОДНИТЕ ДУШИ

ЦЕЛУВАНИЕ МИ НЕ ДАДЕ

Ти целуване ми не даде; а тя, откак съм влязъл, не е престанала да целува нозете ми.

От Лука 7:45

Аз ще засегна сега произхода на целувката, т. е. ще разгледам принципно какво нещо е целувката. Ако това беше се случило с някоя целомъдрена мома в някоя скришна стая или с някой момък, всичките съвременни вестникари знаете какво биха писали за дъщеря ви (ако е ваша дъщеря, разбира се). Това е един епизод (тъй го наричам аз), или един инцидент, или една случка, станала още преди две хиляди години с една от големите грешници и развратници, които светът познава; разврат от любов, разврат по любов, защото има разврат и без любов. Сега аз се пренасям две хиляди години назад. Тази жена се приближила до одного от най-великите човеци, Който някога е слизал на Земята, най-чистия човек, Който някога се е явявал на Земята, най-възвишената душа, Която някога е посещавала този свят, най-великия Дух, Който някога е озарявал човешката мисъл.

Ако би решил Христос да дойде днес в съвременния свят, аз не зная каква форма би взел, как би се явил и как щяха да го посрещнат съвременните културни хора – както тогава ли? Навярно много по-добре, отколкото тогава, и не ще съмнение – днес има толкова много църкви, съградени в Негова чест, в Негово име, има повече от петстотин хиляди негови служители – цяла една армия; все пак ще му направят един отличен прием, поне официално. Официален прием лесно се извършва – заколва се някой угоен пуяк, да тежи поне дванайсет килограма; българинът, като го претегли и тежи дванайсет килограма, казва: „Угоен е този пуяк, от него би се направила отлична чорба, а тъй, знаете какво нещо е мазничка пуйча чорба, с малко изцеден лимон, а джигерчето и воденичката му – тъй ситно нарязани в супата, та като ви падне по едно малко джигерче...“; после този пуяк напълват вътре с ориз, стафиди, фъстъци, това-онова, опечен, зачервен, та като ти отрежат едно такова зачервено парче, ще кажеш: „Хайде, хайрлия да е, Христос е дошъл на Земята“. Или най-малко ще опекаят едно от тези малките, по десет-дванайсет килограма, прасета, които колят сега за Коледа; хубаво опе-

чено, слагат го на масата с малко винце, всички да се наядат затова, че Христос ни е посетил – това е официалният прием и след това ще има речи и благодарности, че е благоволил да дойде, и от Него ще има отговор, че са Го приели добре. Това предполагам да е тъй, не казвам *de facto*.

А тук, в къщата на Симон, има друг прием – приели са Го, без да му опекаат прасенце; и нито целувки е имало, нито пък нозете Му са умили, а са Му дали един обикновен прием, какъвто евреите са могли да Му дадат. Влиза тази жена (нахална ще я наречете, безочлива, съвсем безочлива), за да се приближи до най-чистия човек – представете си каква смелост, каква нахалност, какви дебели очи имала тя, побезочлива жена от нея не знай (употребявам съвременния език). Ще кажете: „Бива, бива, но такава нахалност!“, но ето че тази велика нахалност е хронизирана в Евангелието и се поставя за един отличен пример.

Знаете ли какво е казвала тази жена, като е целувала нозете на Христа? Сега ще ви обясня: тя е казвала: „Господи, заради Тебе извърших всички тези престъпления, като Те търсих; тук мислех, че си Ти, там мислех, че си Ти – всички престъпления съм направила все заради Тебе. Това го направих не от зла воля, но нямах у себе си тази мъдрост да Те познавам, а сега, сега вече Те намерих“. Аз представям тази жена като един идеал на Любовта; пък и не се церемони да изказва Любовта си пред цял свят – тя казва: „Да става каквото ще, аз съм оцапана вече, да говорят, каквото искат, ще целувам публично, пет пари не давам за мнението на хората“.

Сега, защо целувката се счита по някой път за незаконна? Аз имам тук едно математическо разрешение на целувката, изразено в геометрична форма – какво означава тя по правилата на висшата трансцендентална математика? Буквата *Ц* означава произхода на целувката; буквата *Ц* представлява един квадрат, който по-напред е бил затворен, понеже всички престъпления, всички борби в света стават все в ограничено място, което квадратът обема; т. е. във всяка жива твар, която се ограничи в каквато форма и да е, се явява желание да се освободи, а желанието за свобода произвежда престъпление, следователно целувката е един пряк начин да се освободим от злото. Тъй че целувката е права линия, която се слага отдолу на квадрата и образува буквата *Ц* – това в Природата аз наричам цъфтене; следователно онзи, който иска в Природата правилно да се освободи от злото, от

ограничението, което е над него, непременно трябва да махне горната, затворената линия, за да възприеме слънчевите лъчи – трябва да бъде отворен квадрат. В Природата трябва да има цъфтене и у хората цъфтенето съвпада с целуването; когато целунем някого, ние му казваме: „Пътят на твоето спасение е да цъфнеш“ – това означава целувката. Кой трябва да целува? Ние казваме, че слънчевите лъчи целуват цветето; не, онзи, който е дошъл вкъщи, него целуват – като дойде някой гост вкъщи, стопанинът на къщата ще го целуне. Ако си стопанин, ти, дъщеря ти, синът ти ще се изредите да го целувате; ако целува гостът, това не е правилно.

Следователно мога да ви кажа, че Христос беше на гости у тази жена. Тя беше наела стая в къщата на Симон, който даваше банкет на Христа, и когато Той дойде, тя непрестанно Го целуваше; тя постъпи според законите на Природата, по закона на цъфтенето, за да покаже, че спасението е там – значи тя отвори душата си, тя отвори сърцето, ума и духа си, за да възприеме тези Божествени лъчи – обърна се на едно цвете. Христос казва: „Понеже постъпи тъй умно, прощават ъ се всички грехове, които е направила в миналото“.

Някой път ще се спра да изтъквам какво означава *грях* и *погрешка*, сега ще ви оставя със старите ви идеи за греха. Когато човек не знае как да цъфти и целува, той винаги е в квадрата, неговият врат е както на онзи вол с рогата – волът едно време е направил рогата си, за да се брани, но човекът, като го е хванал за рогата, създал буквата *В* и от нея образувал хомота, в който го впрегнал. Ние казваме *велик човек* – кой е велик човек? Велик е онзи човек, който сам може да се впряга и разпряга; весел човек е онзи, който има хомот, впрегнат е; и двамата са весели. Тогава в какво седи развързването на вола? Тази единица отгоре на буквата *В* трябва да се премахне, за да остане той свободен. Защото ти може да си вързан и развързан не само с въже, но може да си съзнателен като човек; на вола сложат оглавник, а човек се връзва със своята дума, със своето съзнание. Следователно разумното връзване става по закона на Свободата.

И тъй, целувката според нейния произход е начинът, по който ние можем да се спасим от злото, което съществува сега в света. Какво нещо е устата? Долната устна означава Любовта, силите, които съзиждат – те имат един произход, а горната устна означава Мъдростта; Любовта и Мъдростта в Божествения свят съставят основата, върху която живеят всич-

ки живи, Велики същества. Следователно, когато целувам някого, това означава, че аз се ангажирам да служа на тази велика Мъдрост и Любов, които съставляват Божествения свят, и да живея съобразно с тях.

И тъй, на онзи, който ви целува, вие сте му гост. За да целунете някого, Господ трябва да е в него – това е истинската целувка. Вътре в Христа кой живееше – сам Бог. Тази жена разбираше закона – тя целуваше Христа, а не Той нея. Следователно ние можем да целуваме само Божественото. Някой казва: „Защо не ме целуваш?“; в тебе живее ли Господ, в тебе ли е? Ако не е в тебе, аз не бива да цапам устата си. Единственото същество, което може да целунеш и което може да донесе твоето спасение, е само Светлината. Цветята се разтварят за кого – за светлината, има ли светлина, те я възприемат; тези слънчеви лъчи, тази слънчева светлина целува цветята, тя произвежда техния чудесен растеж. И тъй, въпросът е решен, когато ви питат: „Може ли двама души да се целуват едновременно?“ – не може, то е немислимо: или мъжът ще целува, или жената; или братът, или сестрата; или господарят, или слугата – тъй седи законът. Двама, които се целуват едновременно, не разбират този закон и от такава целувка не може да има никакви добри резултати; двама, които се целуват, приличат на двама банкери, които оперират със своите капитали в една и съща къща – непременно там ще има ританица.

Сега се поражда от това във вас едно криво разбиране. Не е въпросът кой те е целунал, а кого си целунал – това е въпросът; аз не говоря за това кой те е целунал, а въпросът е кого си целунал. Дяволът целува. Когато някой пита кой те е целунал, подразбирам злото, а кого си целувал – подразбирам Господа; значи има две целувки. Ако целунеш една жена, тя казва на мъжа си, че еди-кой си я целунал; има право, тази целувка не е Божествена. Но ако тази жена целуне Христа, друго е – кого е целувала? Ако запитате цветето кого е целувало, ще ви каже: „Слънцето, Слънцето съм целувало. Тъй както съм хубаво, Слънцето ме е направило. Като съм целувало Слънцето, всичките ми грехове се простиха, Слънцето ме въздигна“.

Христос се обръща към Симон и му казва: „Ти целуване не ми даде“. Този Симон е бил един културен човек като нас, съвременните; като видял, че тази жена целува нозете на Христа, той си казал: „Този човек минава за пророк, за Учител, Който всичко знае, чист и свят е, а тук от толкова време една жена му целува краката, не знае ли Той каква е тя? Аз да бях

на Негово място, десет пъти досега щях да я изпъдя!“ И тогава Христос се обръща към него: „Симоне, имам да ти кажа нещо“, а той казва: „Учителю, речи!“ – „Някой си заемодавец имаше двама длъжници: единият му бе длъжен петстотин динара, а другият – петдесет“. Числото 5 е, което преодолява тук; едното число означава духовният човек, а другото – светският, плътският човек; единият, който разбира нещата само вечно, а другият, който разбира нещата временно.

Като изучаваме Христовото учение, ние не бива да правим погрешката на онзи слуга на свети Антоний. Това Учение трябва да го разберем правилно, понеже то е обосновано на велики закони, на живи закони, които ние, сегашните хора, можем да приложим. Каква е погрешката на слугата на свети Антоний? Това е един анекдот, доколко е верен – не зная, аз го взимам, за да разясня принципа. Свети Антоний бил поканен някъде на гости и тръгнал със слугата си. Той яздел на кон, а слугата му – на магаре. Обаче свети Антоний имал противници, които искали да го спрат на пътя му. Вечерта спрели на един хан. Дошли противниците му, отрязали главата на коня и на магарето, като си казали: „Не трябва да ходи на гости, стига му дотука“. Сутринта дохожда слугата, иска да извади и приготви коня и магарето за път, но вижда, че главите им са отрязани. Съобщава за това на свети Антоний, той му казва: „Нищо, прилепи ги и ще вървим!“. Слугата в бързината разменил главите, на коня турил магарешката глава, а на магарето – конската; свети Антоний се качва на кон с магарешка глава, а слугата му на магаре с конска глава и тръгнали. На съвременните хора главите им са разместени – мъжете мислят като жените, а жените мислят като мъжете. Казвате: „Тогава как ще се разреши въпросът?“, конската глава – на коня, магарешката – на магарето; нещата трябва да бъдат тъй, както са създадени първоначално, а не да се тълкуват. Казвам: тази конска глава да се снесе от магарето, а магарешката да се снесе от коня; това значи тълкуване – да дадеш едно правилно разяснение на онзи велик закон, върху който се градят сегашните наши закони.

Каквото е говорил Христос, това Учение с неговите основни принципи може да се приложи още сега. И след хиляди и милиони години пак същото ще бъде, Любовта и до скончание на века, и след скончание на века ще бъде същата. Като казвам същата Любов, подразбирам същата по субстанция и есенция, а не по форма. Виждали ли сте как изгрява

Слънцето сутрин? Така е и с Любовта – тя ще се усилива, усилива до зенита си, после ще залезе, а при новото зазоряване пак ще се усили. Следователно във всички свои проявления Любовта се усилива, затова трябва да се приготвим да изнесем първо Великото – Божията Любов; вие не сте усещали още онази Любов – ако тази Божествена Любов, с която беше въодушевена онази жена, която целуваше краката на Христа, хората биха я приложили, светът днес би се спасил. И ако ние се поставим на това становище и се запитаме защо се учим, защо ни е знанието в света, отговарям: знание – това е познаване на Бога; всичката философия в света седи в това – да познаем Бога в Неговото есенциално проявление, както Той самият се познава, да Го познаем в неговото субстанциално проявление, да Го познаем във всичките негови материални проявления в света, това е великата наука в света.

И тъй, всички съвременни борби, които сега съществуват, не са нищо друго, освен познаване на онзи истински Бог, който ще внесе Великата Любов, която служи за растене, цъфтене, за връзване и узряване на този плод. Върху вътрешния смисъл на Любовта няма да се спирам, понеже това е една велика задача, която вие трябва да проучвате. Да говоря за Любовта, то е тъй безсмислено за мене, както да ви говоря за тази трансцендентална математика, за виспата Божествена математика. Всички числа имат свои съотношения, числата от 1 до 10 имат свои съотношения. Казвате: „Аз зная какво означава числото 1“; това число има безброй съотношения, то може да има хиляди проявления с хиляди качества – познаваш ли го във всичките негови качества? Може да означава един килограм вода, може да означава един килограм от човешкия мозък, може да означава един килограм въздух и т. н. и какви ли не други съотношения има единицата.

Като дойдем до числото 2, трябва да знаем и неговите съотношения; трябва да знаем какво означават числата 1, 2, 3 – 10, това е проявление на първичния Божествен свят. Следователно първата целувка е образувала единицата, целувката е извадила първата единица. Когато искаш да бъдеш пръв, то значи, че пръв може да бъде само онзи човек, който може да отваря квадрата. Някой казва: „Аз искам да бъда пръв“; питам: знаеш ли науката да отваряш квадрата, знаеш ли науката да целуваш? – „А, колко съм ги целувал!“ Ти като онази грешница знаеш ли да целуваш нозете на Христа, на най-великия човек, т. е. твоята уста занимавала ли се е с есенцията и субстанцията

на Божествената Любов, на Божествената Мъдрост, вкусвал ли си ги като плод? Защото като се вкусят Любовта и Мъдростта, това е тъй приятно, както когато вземеш един плод и кажеш: „А, колко е хубав!“. Това е субстанцията на тези основи, върху които почива Божественият свят. И затова Христос казва: „Аз Съм Живият хляб, слязъл от Небето, и който Ме яде, ще има вечен живот“ – как? С устата си. Думата *ядене* подразбира всякога размножаване. И който ме целува – цъфтенето подразбира отваряне на този квадрат.

Сега, аз ви питам: вие сте нещастни, нали? От какво произтичат вашите нещастия? Все заради Христа – вие търсите Любовта и в името на тази Любов може да направите хиляди престъпления. Вие може да видите една красива жена и казвате: „А, там е любовта“; целунете я, но като я целунете, казвате, че не е тя, после у вас се явява едно отвращение, една омраза. Най-напред дяволът те е излъгал да я целунеш, после идва Господ и казва: „Не е тя“. – „Като не е тя, ще взема ножа, хайде, ще я пробода.“ Господ пак казва: „Няма да я прободеш“.

Представете си сега една съвременна жена или мъж, които са извършили такова престъпление като тази блудница. Ще ме извините, аз нямам ни сянка от умисъл да вземам някоя от вас. Да си представите за момент една такава жена, която е извършила едно престъпление, взима, че целува краката на мъжа си и казва: „Заради тебе направих всичките грехове“. Какво би направил един съвременен мъж – ще каже: „Махни се оттук, ти ме опозори!“; и ако се намери един мъж, който да прости на жена си и каже: „Хайде, от мен да мине“, всички вестници ще пишат: „Доблестен мъж!“. Но Христос другояче постъпи с нея, друго нещо имаше (тъй е писано в Евангелието); Той каза: „Симоне, Аз слязох в твоя дом, ти целуване не Ми даде, ни вода Ми даде за нозете, а тази голяма грешница откак Съм влязъл, не престава да целува нозете Ми“; а нозете – това е великото, това са Божествените добродетели.

Онзи човек, който търси Добродетелите, онзи човек, който търси Правдата, той е, който целува тези крака. Онова, което жадува, което гладува, това е устата. Следователно това състояние на човешкото сърце и този израз на човешката уста ние наричаме целувка. Тази целувка я има не само у хората, но и между птиците и другите животни и дори между цветята, но хората днес са я развалили, изгубили са смисъла ѝ и наместо да те целуне някой, кога се напие, казва: „На ти един юмрук, да знаеш, че моята ръка е силна“. И сега ние, съвременните хора,

воюваме – защо? Защото хората са изгубили смисъла на целувката, начина, по който да се целуват, не знаят да се целуват и започват да се бият, има удряне на глави, чупене на крака. Правверните тогава започват: „Господи, ние Ти се молим да благословиш нашето оръжие, за да можем с нашето велико войнство и герои да победим и да ни посрещнат с баници, с винце, че ние сме победили; тъй да познаят всички народи, че само Ти си Господ и че като Тебе няма друг“; и тогава казват: „Благословен Господ, во имя Отца и Сина, и Светаго Духа, амин“. Не, не, не, всички свещеници трябва да проповядват на съвременния свят и да целуват краката като тази блудница – на кого? На бедните вдовици, на бедните сирачета, на страдащите, на онеправданите – това е, което се изисква.

Ще кажете: „Целувка“. Да, целувка! За да се даде целувка, трябва да се стопли вашето сърце, за целуването се изисква голямо геройство. А в България аз съм срещал малцина, които знаят да целуват; срещал съм някои – понаместят устните си, зачервят се... Сърце, сърце! Не искам да вземеш нещо от мене, но да съзнаеш, че твоят живот е бил досега безполезен, живот на заблуждения в мисли, желания и чувства, и да се роди в тебе онази велика мисъл, че отсега нататък ще живееш чист живот, ще целуваеш онези слънчеви лъчи, които създават растенето на твоята душа. И тъй, който целува, трябва да бъде на мястото на тази грешница, а когато го целуват, трябва да бъде на мястото на Христа; и така, когато дойде някой да те целуне, ще кажеш: „Чакай, братко, чакай, ти мислиш, че от мен можеш да добиеш нещо – не“.

Един калутер ми разправяше следния случай. „Отидох, казва, на църква. Излезе един богат човек и аз му хванах ръката, целунах я, той ми даде сто лева; излезе след това една богата жена, хванах и нейната ръка, целунах я, тя ми даде двеста лева; излезе най-после и нашият владика, целунах и неговата ръка, той ми даде един лев. Казах си: „Пфу, да знаех, отиде ми целувката напразно!“. Този човек си продава целувката за пари: „Онзи, богатият човек, ми даде сто лева, богатата жена – двеста лева, а владиката, той е бактисал и не само че ми даде един лев, но го извади с недоволство и рече: „Хайде, върви си!“ – но целувка за сто лева, за двеста лева и за един лев не се продава. Владиката пръв казал истината, той казал: „Слушай, не ставай глупав, аз съм владика, не съм Христос. Докато целуваш моята ръка, ти все тази глава ще носиш и добро няма да видиш“; а онзи, богатият, който дава сто лева, казва: „Докато целуваш

моята ръка, дърво ще има. Аз не съм Христос“ – това значи сто лева; а жената, която дала двеста лева, казва: „Докато целуваш жените за пари, никога няма да прокопсаш“ – целувката трябва да бъде свършена, абсолютно безкористна.

Тук имате една жена, която е отритната от цял свят и търси спасение; тя е жената, която се дави и се хваща за Христа и казва: „Само ти, Господи, само Твоята Любов, само Твоята Мъдрост може да ме избави от това положение, в което съм изпаднала“. И вие, жени (ще се обърне към вас и към мъжете, аз нямам вашата опитност), нали всички сте целували и сте били целувани, какво сте усещали след целувката? Цяла нощ сте се въртели на леглото – защо? Не сте целунали Христа, а дявола, там е мъчението; където се целува дяволът, язва се явява и злото се ражда – там е всичко. Забележете, това е един факт – на жена, която е целунала един покварен мъж, лицето почернява; на мъж, който е целунал жена, която не е на мястото на Христа, и неговото лице се разваля; ако е бил чист, непременно лицето му се изменя. Целувката винаги произвежда един преврат или за добро, или за зло – ако сте целунали Христа, непременно ще свети лицето ви, но направили ли сте една грешка в целувката, винаги ще ходите наведени като тази грешница, ще казвате: „Няма за мен смисъл в живота“. Тогава какъв е цярът: ще дойдете при Христа, вие можете да намерите Христа и днес – вземете Евангелието, пренесете се две хиляди години назад или идете две хиляди години напред, вие ще намерите и ще целунете Христа. И няма живо същество, което да се постави в положението на тази жена и на което Христос да не се изяви – тогава Христос ще каже: „Прощават ти се греховете и сега се започва новото ти развитие“.

Христос казва: „Слязох в дома ти, ти целувка не Ми даде“. Влезе една благородна мисъл в теб – тази мисъл е Христос. Някой път Христос минава в този свят, аз го виждам, често минава. Сега, за себе си аз няма да говоря, ще говоря за един ясновидец, който ми разправяше следното нещо. „Гледам, казва, Христос, застанал при една красива жена (отвън много красива, но отвътре – не) и ѝ говори, а от другата ѝ страна гледам – и друг някой ѝ говори.“ Христос ѝ казва: „Жено, обърни се към Бога, Любов ти трябва повече, за да се спасиш“; тогава и дяволът ѝ пошепва нещо. На мястото, където говори Христос, тя постоянно си маха ръката край ухото, защото Христос ѝ казва: „Любов!“, а тя подразбира: „Да любиш, значи да целуваш, какво ще каже моят мъж?“ – тя плътски разбира Любовта.

Едно вътрешно себеотрицание е процес на душата, не е процес на тялото, на ума; това е едно съотношение, което съществува между моята душа и моя първоизточник – Бог, от когото съм излязъл. И всякога, когато се нашепват тия мисли на Христа, ние ги критикуваме. Щом дойде някой и ни нашепва такива мисли, например: „Отвори търговия, ще имаш големи печалби!“, не махаш ръка край ухото си, започваш търговията; щом дойде Христос, казва на жената: „Жено, ти си богата, толкова дечица има там бедни, дай две хиляди лева да им се помогне!“, а дяволът казва: „Не слушай!“ – и тя маха край ухото си. Аз гледам хората – все махат: на някоя жена говори Христос, тя маха на ухото: „Това не е за мене“; щом дойде някой друг, нашепне ѝ нещо, казва: „Готова съм!“.

И тогава ме питат: „Как да познаем гласа Христов, толкова гласове ни говорят?“. Христос говори тъй, както никой друг: Той казва: „Раздай всичкото си имане на бедните!“, а вие махате с ръка; „Иди в някоя болница, да служиш на болните!“ – пак махате; „Мий краката на мъжа си, примири се с приятеля си!“ – пак махате. А като ви се каже: „Натрий носа на приятеля си!“, приемате; „Дай го под съд, двайсет хиляди лева имаш да вземаш!“ – „Това разбирам, толкова пари имам да вземам“. Когато Христос говори, няма душа в света, която да не разбира Неговия глас. Всяка мисъл, която прави човека готов за самопожертване, е Божествена мисъл, в това няма никакво изключение; приеми я, тя иде от Христа; спреш ли се да мислиш дали е онзи Христос, който е бил преди две хиляди години, всичко изгубваш. Слушай, приятелю, ако ти чакаш този Христос, който е бил преди две хиляди години, ти ще отидеш в дъното на ада; този Христос е пораснал сега, преди две хиляди години Той е бил малко дете, Той е бил бебе още на две години, а сега е възмъжал, сега е на възраст, силен е. Следователно няма да го търсиш като едно малко детенце и да казваш: „Ех, да имам едно малко бебенце като Христа и да го помилвам!“. Тогава Той не е могъл да спаси света, бягаше в Египет, биха Го и Го разпънаха на кръст – това беше Волята Божия; Той си казваше: „Е, нали си слаб, тъй ще бъде!“; като възкръсна, казваше: „Всякаква власт Ми се даде на Небето и на Земята и в бъдеще няма вече тъй да бъде, няма да Ме бият. Идете и проповядвайте това Слово, Аз ще бъда с вас до скончание на века“. Нам ни проповядват за разпнатия Христос. Аз не ви проповядвам за разпнатия Христос, аз ви проповядвам за онова Христово възкресение на Божията Любов, на Божията Мъдрост, на Божията Истина,

Ц Е Л У В А Н И Е М И Н Е Д А Д Е

Правда и Добродетел и за онзи Христос, Който носи Живот в Себе си, Който носи Мъдрост, Знание на света; за онзи Христос, Който носи Истината, Който иде да ни даде тази вътрешна Светлина, за да устроим домовете си; да ни даде Правдата и с нейната мярка да мерим; да ни даде и Добродетелта; Христос носи и онези велики методи, чрез които ще можем да съградим нашите домове – този е великият Христос. Ще кажете: „Къде е?"; аз Го виждам сега, шепне на ушите ви, ето, виждам Христа, виждам Го, а вие виждате ли Го? Виждам Го, виждам Го, Христос шепне. Сега определям кой какво ще направи – някой ще махне с ръка на ухото си, а друг ще слуша.

Мнозина мислят, че аз искам да омагьосвам хората – не, Христос ви говори и знаете ли какво ви говори Христос? Ето какво слушам аз: „Сърцата ви са студени, отвънка има сняг, следователно нямате проветряване, противодействие има там; Любов ви трябва, Любов, с която да преодолеете всичко; Любов, която да стопли тези ледени сърца, да ги стопли с температура сто милиона градуса, да светнат сърцата ви“; пак ви говори Христос, знаете ли какво ви говори – „Знания, знания ви трябва; не ви трябва знания как да стотвите боба, как да стотвите пуйката, как да накълцате зелето, да направите кебапчета; не това ви трябва, а знания, знания – да предадете тази мъдрост на вашите дъщери, синове, на вашите мъже, на вашите слуги, приятели и неприатели“.

Виждам Христа, Той ви говори сега и вие седите. Виждам една отлична картина – като че ли седи една мома, която очаква момъка, който идва сега и ѝ предлага да се сгодят; тя стои много сериозно, аз я виждам в сериозна поза. Такава поза сте заели вие и аз казвам: всичко е готово, само да не мръднете дясната ръка при ухото си. Момата казва: „Сега, като дойде момъкът, чакай да си помисля да го взема ли, или не; да го взема, но имам друг, по-богат, по-учен, повече удобства ще ми създаде; само че той още не ми е предложил“; тя решава, мисли, колко сериозно мисли – сериозно мисли, но за онзи. Няма какво да мисли; „Взимаш ли Ме, или не?“ – „С Тебе съм, Господи!“ – свършена работа; оставиш ли да мислиш много, нищо няма да излезе. Има моменти, когато човек не трябва да мисли много, веднага трябва да решава.

И ние трябва да бъдем като онзи инженер на Наполеон, комуто Наполеон казал:

- Трябва да построиш един мост за минаване на войската.
- Нямам инструменти.

– Аз ти казвам: ако в два̀сет минути не построиш моста, ще те застрелям.

Инженерът отдава чест, отива си веднага, умът му заботва и в два̀сет минути построява моста.

Няма време, няма какво с инструменти да се решава, бързо трябва да работим: когато човек стрепи, иска дълъг срок, обтяга, протака в съдилището – грешниците искат, когато се разглеждат делата им, да бъде времето дълго; когато крадем, ние искаме дълго да бъде времето, а когато искаме да имаме резултати, обратно – късо да бъде; когато дойде да ни възнаграждават за постъпките ни, да не се протака това с години, а като Наполеон да се издаде заповед да съградим този мост в два̀сет минути, за да се минава от единия бряг на другия, от единия свят в другия. Следователно тези принципи трябва да приложим в домовете си, в живота си.

Христос казва: „Аз в дома ти дойдох, ти целуване Ми не даде, а тази жена, откак Съм влязъл, не престава да целува не устата Ми, а нозете Ми“; тя казва: „Аз съм недостойна да целуна устата Ти, а ще целувам нозете Ти, тези прашните нозе, които ходят по земята“. За да целунеш Христа по устата, изисква се ангелски живот. Някой казва: „Дай да те целуна по устата!“; ангелски живот се изисква за това, чистота се изисква. Ако ние бихме ценили тези целувки...

Българите, които са ходили в Русия, казват, че на Великден всички се целуват и цап-цап – докато я оцапаха; „Ну, поцелуемся“ – цап-цап. Сега Христос им казва каква трябва да е целувката – този квадрат трябва да се отвори и да се изхвърлят тези заблуждения, те трябва да престанат в Русия. Казвате: „Православната църква е била такава“. Ще ви приведа един анекдот. Един от руските императори писал до всички руски манастири конфиденциални писма, с които молил: в който манастир се намира главата на свети Йоан Кръстител, да му се изпрати – той получил от всички манастири по една глава! Наслагал ги в отделни стаи – четиридесет глави в четиридесет стаи. След това отива в руския Синод и запитва:

- Колко глави има свети Йоан Кръстител?
- Ваше Императорско Величество, само една глава.
- Не – казва, – четиридесет глави има.

Взима тези старци, завежда ги във всички стаи: „Четиридесет глави, документално четиридесет глави“. Прави са те; ако вземем прераждането, може да кажем, че Йоан Кръстител имал четиридесет глави, но императорът им казал:

„Не заблуждавайте народа с тия суеверия!“ . Затова днес страда руската Църква, защото Йоан Кръстител имал четиридесет глави. Бог поругаем не бива, в Негово име не трябва да има никаква лъжа; ако аз в името Христово искам да ви заблуждавам, тежка е кармата на този народ; никой не може да прокопса, ако е лъгал. Някой казва: „Струва да се лъже“. Не, никога! Някой път може да икономисаш истината, може да избегнеш отговора или да премълчиш, но никога да не говориш лъжа; не можеш да кажеш истината – мълчи; не можеш да кажеш истината – бягай, никой не те застава да говориш.

И тъй, две неща са потребни: смирение като на тази жена, за да познаем заблужденията си – тази жена е познала, че пътят, по който е вървяла, животът, който е водила, знанията, които е имала – всичко това дало най-лоши резултати; и след всичко това тя казва: „Господи, всичко сега изменям“. Аз знам, че тази жена като индивид не е една; тя е изменила своя живот, после е станала една отлична работница на Христовото дело, изменила съвършено живота си. Нейният живот се измени от целувката. Следователно, ако и в нас влезе тази Божествена светлина и ние възприемем тази Светлина и я целуваме, тя ще произведе всички тия добри резултати.

И тъй, когато дойде някой в дома ви, какво трябва да направите с него? Нали когато имате jour-fixe, дойде у вас някоя ваша приятелка, някоя ваша възлюблена, която вие си обичате, слагате я да седне на вашето място. Дойде една – целунете я; дойде друга – целунете я; дойде трета – целунете я; до десет като дохождат – целувате ги, другите десет, които идват, не ги целувате. Тогава десет сте целунали, десет – не. Аз определям: десет са от Господа, а десет – от дявола. Вашето randevu – този ваш jour-fixe, все jour-fixe ще стане – като излязат от дома ви, ще започнат да ви критикуват. Всички ще целунете; започнеш ли с целувка, всички ще целуваш, ако не целуваш, никого няма да целуваш – тогава вашият jour-fixe ще излезе благополучен. Ще кажете: „Тази жена не ми е симпатична“; ами тази, която целунахте, симпатична ли ви беше; нима онази жена е била симпатична на Христа? Че на вас това, което е симпатично, е дяволът; имате две моми: едната е скулеста, с рани, а другата – не, красива е; коя ще целунете – красивата; в нея е дяволът, а в тази, скулестата, е Христос. В красивия момък с мустачките – там е дяволът; щом го целунеш, ще почернее лицето ти, а в този, грозния момък, там е Христос – в името Христово ще го целунеш, в него е принципът на Христа. И тази жена

предпочете да целуне прашните крака на Христа, а не чистите на онзи буржоа (защото Христос ходеше със сандали от кожа и без чорапи, с боси крака, Неговите крака бяха прашни); та тази жена не целуна краката на Симон, а на Христа, тя каза: „Господи, и Ти си прашен и нечист, и аз; аз ще Ти измия краката, а Ти – моето сърце“; и Христос отговори: „Жено, речено свършено“ – и тя го стори.

Сегашните учени казват: „Събрал ги тях, все такива, невежи хора, не ги ли знаем кои са те?“ Че аз не съм дошъл в България да събирам красивите моми и момци, аз оставям тях за Църквата, а онези, които нямат никакъв подслон, скулестите, те са дошли при мене; тъй че няма защо да бъдем в недоразумение, но веднъж една моя овца, изцелена по такъв начин, не я пускам вече. Какво разбирам под думата *в църква, църква*? Под *църква* разбирам едно живо същество, което мисли и чувства, има воля, а всички тия каменни здания – това са приюти, това не са църкви. А сега свещениците питат: „Ходиш ли на църква?“, аз бих дошъл у тебе, ти си отворена врата; аз виждам, че вратите на сърцата у поповете и владиците са все затворени, нямат и ключ: питам клисаря къде са ключовете – „Днес дядо поп не служи, елате в другата църква“ – това не е църква. Когато някой иска да дойде в моята църква, аз отварям вратите за богомолците в четири часа, преди да изгрее Слънцето – тъй трябва да бъдат отворени вратите за всички хора, които искат да служат на Бога; и в тази църква всички кандила трябва да бъдат запалени, да се лее от тях светлина и благодат и който влиза в нея, трябва да остави вън всичкия си товар – това е то църква, тъй трябва да се разбира. Ще кажете: „Ами какво ще стане с простия народ?“; те не са прости хора, ние говорим за всички учени – те са свършили гимназии, университети, все със забавления ли ще ги занимаваме? Ще им позволим да влязат в църквата, да служат, но как ще служат? Като дойде владиката, нека се облече с одеждата на Любовта, тя е вътрешната дреха; после има един фелон – тя е дрехата на Мъдростта; като си облекат тези дрехи, после нека си сложат и корони, и друго и тогава нека служат. Като дойде тъй, аз ще му дам първо място, но ако дойде със сегашните си дрехи, ще го изгъдя навън. Вън вие, които продадохте името Христово; идвате да служите за пари, да ги събирате във вашите котлети – Христос не умря за пари, Христос дойде да служи в името на Божията Любов и Мъдрост, за да възкреси хората. Това е не само с нашите свещеници и попове. Когато говоря Истината, в

името на Христа я говоря, горко на онези, които се противят на тези Божествени истини – в Христовото име, в Божественото няма никакво заблуждение. Нека българите сеят нивите си, аз съм готов да дам на българите сто пъти повече жито и царевича, преизобилно, нека сеят; и свещеникът нека сее, но не с кръста и с котле в ръка, нищо да няма в църквата – никакви пари, никакво разнасяне на дискоси, това е безобразие, всичко това трябва да се изхвърли – тъй говори Христос.

Сега, дойде някой, пита ме: „Ти свещ палиш ли в църква?“; аз казвам: моята свещ винаги гори, кандилото ми е запалено от паметвека, то никога не е изгасвало. – „Ами в църквата вярваш ли?“; в тази, Христовата църква, вярвам, в църквата на Любовта, в нея е Христос, в нея са и всички светии, и всички добри хора. – „Ами при нас защо не идваш?“; идвал съм и при вас, но вашите църкви са затворени. – „Как?“ Затворени са те и сега, аз не мога да ги целуна. Те искат да отида да целуна ръката на владиката; не съм от тях, та да целуна ръката на владиката, някой път и моята ръка не искам да целуват. Преди няколко дни дойде един човек, в когото беше Духът. След като го поканих да остане на трапезата, той казва, че никой не трябва да ми целува ръката. После дойде една жена, която ми целуна ръката. Казвам си: е, това внесе в него съблазън. „И той е един от владиците“, помисли си гостенинът. След половин час той стана, излезе, иска да се ръкува, аз го спрях – да не се ръкува, и му казвам: „На добър час, хубаво мислиш“.

Аз съм за онази вътрешна целувка на Любовта, на нашите сродни души. Някои питат: „Как да намерим сродните си души?“; това е най-лесната работа, по-лесна работа от тази няма – това и най-малките деца ще ви кажат; до пет-шест годишната си възраст децата ще ви кажат как, от седемгодишна възраст нагоре те ще ви заблудят. В Русенско един баща ми разказваше, че запитал един ден малкото си детенце: „Синко, откъде си дошъл?“; това дете му отговорило: „Да не ме смущавате“. Кой си, откъде си дошъл – ако ти имаш Любовта в себе си, няма да го питаш откъде е дошъл, ти знаеш, че Любовта знае откъде си дошъл. Когато ние любим хората, от Бога сме дошли, а когато не ги любим, от дявола сме дошли.

Първото нещо: като дойде Христос в дома ви, ще измиете краката му с вашите уста, а това, преведено на ваш език, значи: ще му служите с Мъдрост и Любов, ще носите Неговото Слово без никаква примес – това е целувката. Когато аз прилагам всичкия си ум и всичкото си сърце, да му служа тъй, че да нося

Неговото Слово без никаква примес, това е целувка – ако така можете да служите на Христа, Той ще ви каже: „Прощават ви се греховете и вашите имена се записват в Небето пред Ангелите, и в бъдеще вие ще станете граждани на това Велико царство“. И тъй, аз сега ви поздравявам всинца да служите на Христа с Мъдрост, да служите с Любов, да ги вложите в умовете и сърцата си. Този Христос аз Го виждам, с Него говоря сега. След като си отидете у дома си, Той пак ще ви говори; внимавайте, не продължавайте да умувате, но кажете: „Да решим!“; не, къс е срокът, веднага решете, речено и свършено – никакво махане на ръката. Вие ще ми кажете: „Ти говориш ли истина – че Христос е при нас сега?“; при вас е Христос, при вашите души, разбирайте – вътрешно. Говоря ви една велика Истина – велик е този Христос и когато хората един ден съзнаят тази Истина, знаете ли каква култура ще има? В Европа ще пътуваме свободно, без никакви спънки и тогава всичко ще поевтинее: и житото, и маслото, всичко – как? Когато хората започнат да служат на Бога с Любов и Мъдрост. Това Учение трябва да го подемаат всички духовници, а те се докачат още, но Христос ще ги застави да не се докачат. И учители, и всички други в бъдеще трябва да служат на Христа с Любов и Мъдрост.

Сега, аз ви проповядвам не като на българи или като на англичани, или като на французи; аз ви проповядвам като на мои братя и сестри в името на Христа и никога няма да изопача Истината. Аз ви говоря като на мои братя и сестри, като на приятели, като на ученици, които ви държа на равна нога със себе си, давам ви най-хубавите си мисли, макар че треперят тези хора във на студа; аз ви давам най-хубавото от себе си, запознавам ви с тези Истини, за които никой друг от две хиляди години насам не ви е говорил – защо? Защото аз любя Бога, защото му служа с Любов и Мъдрост. И вие всинца можете да му служите, всинца можете да служите на Бога с Любов и Мъдрост; всички можем да бъдем братя, безразлично каква е степента на нашето развитие, ще идем да работим според силите си.

И тъй, ние можем да дадем тази целувка на Христа, понеже Христос е навсякъде, в цялата Природа, навсякъде е Христос и ние можем да Му дадем тази целувка; щом я дадем, ще цъфнем, ще завържем и ще станем силни. Моите думи са малко символични, но истинността им е отвътре; всяка мисъл, всяка целувка трябва да бъде пропита с Любов и като целунете, да не съжбялявате, а да знаете, че сте извършили един дълг,

дали сте нещо от себе си; и тогава ще чуете този глас на Христа: „Прощават ви се греховете“. *Прощаваме се* – това е отлична дума. Ако днес Съглашението каже на българите: „Прощава ви се дългът“, какво ще бъде? Барабаните ще бият из града, обявления ще има, залепени по всички градове, по всички общини, че Съглашението е простило на България два и половина милиарда лева дълг. А това, което носи Христос, е много повече от тези два и половина милиарда лева.

Любов и Мъдрост трябва на всинца ни сега, Любов и Мъдрост. Някои казват: „Еди-коя си сестра е кисела“; казвам: тя не е целувала още краката на Христа. – „Еди-коя си малко критикува“; казвам: не е целувала краката на Христа. – „Еди-коя си е невежа“; не е целувала краката на Христа. Онези мъже и жени, сърцата на които са пропити от тази Любов и умът им – от тази Мъдрост, те са целували краката на Христа; човек, който един път е изпитал тази Любов, който един път се е докоснал до нея, той вече се е издигнал така, както светът не подозира.

И тъй, служете с Любов, служете с Мъдрост; това Учение трябва да се приложи, там е силата и спасението в бъдеще.

8 януари 1922 г., София

РАЗГОВОР С УЧИТЕЛЯ*

– *Защо евреите сами не колят кокошки?*

– В бъдеще не само евреите, но никой няма да коли животни. Тогава всеки момък, който иска да се жени, не само кокошки, нищо няма да коли, ръцете му трябва да бъдат чисти от убийства или от кръв. Ще кажете, че животното е нисше същество, следователно всеки може да посетне на неговия живот – не е така, според мен както отдават почит на умрелия човек, опяват го, заравят го, така трябва да опяват и закланото прасе или агне. Няма действие в живота, което най-много до четири поколения да не даде своето противодействие; знай, че ако днес извършиш едно убийство, рано или късно ще понесеш неговото последствие. Каквото правите, правете го не от страх, но от Любов – това изисква Божественият морал.

– *Как се изявява Божественият морал?*

– Чрез закона на Любовта. Няма друг морал, освен Любовта – защо? Защото ако обичаш, ти никога няма да направиш зло или престъпление на онзи, когото обичаш – Любовта изключва всякакво зло и престъпление.

– *За коя Любов се говори?*

– За която и да е. От какъвто източник да произтича, щом е Любов, тя не върши зло; тя може да се ограничи, може и теб да ограничи, но никога няма да причини пакост.

– *Какво ще кажете за животинската любов?*

– И животните проявяват любов, и те имат съзнание, макар и ограничено. Който се занимава с животните, трябва да бъде снизходителен към тях; като изучавате животните, ще разберете доколко са развити вашите чувства и способности. И растенията имат съзнание – това може да разбере само онзи, у когото е развит моралът на Любовта, той ще се приближава към растенията като негови по-малки братя и те ще го приемат като свой гост.

– *Трябва ли да сечем горите?*

– Не трябва.

– *Тогава как ще се отопляваме?*

* Този разговор се е състоял на 8 януари 1921 г. от 15 ч. в трапезарията на дома на ул. *Опълченска* 66 и е непосредствено продължение на беседата *Целувание ми не даде*.

– Когато хората дойдат до съзнание да не секат горите, тогава те ще използват електрическата енергия не само за осветление, както днес, но и за отопление. Когато се говори за Божествен морал, човек трябва да го приеме и приложи без никакво оправдание. Как ще се отопляваме, откъде ще взимаме строителен материал – за това не трябва да се мисли; приложи този морал и не мисли, той ще донесе своите блага. Човек не живее само един път на Земята, ето защо каквото днес изработи, то ще принесе своето бъдещо благо, сегашният живот приготвя бъдещите условия. Носете в ума си мисълта да се отнасяте приятелски с растенията; вашата мисъл ще окаже влияние върху мисълта и на другите хора, които ще изменят отношенията си към растенията – достатъчно е да минеш през гората с мисълта да не се секат дърветата, за да я възприемат и други след тебе.

Влиза човек в гората с брадва в ръка с намерение да отсече едно дърво, но като възприеме своята мисъл, той се спира пред дървото и си казва: „Няма да го сека, и без него ще мина“; без да подозират, добрите хора оставят своите добри мисли навсякъде в света, те пазят като страж – това е закон, но малцина познават този закон. Горите, които виждате във от себе си, съществуват и в човека, в неговия организъм; ако имате очите на ясновидеца, щяхте да видите в човека целите растително и животинско царства, които виждате и във от него, следователно, когато се изсичат горите в природата, това се отразява и на горите в човека. Нарушения и изсичания на горите стават не само в България, но и по целия свят, особено в Америка – годишно там изсичат стотици декари гори, обаче това се отразява зле върху тях. Неврастенията у хората се дължи на безразборното изсичане на горите; никъде не страдат от неврастения толкова много, както в Америка; причината за неврастенията се дължи още и на безразборното изстребване на животните – американците съзнават вече това и със закон забраняват изстребването на животните и изсичането на горите, вегетарианството масово си пробива път в Америка.

Разрушителното чувство у българина е силно развито, няма дърво, на което той да не е опитал брадвата си; влезте в една гора и ще видите колко дървета са накълцани от брадвата на българина, обаче той опитва това накълцване и върху себе си – каквито беди дойдат, все през България ще минат и ще я накълцат. Който може да чете, ще види каква история е написана там. Започнете с новия морал и пазете правилото:

това, което Бог е посадил, човек да не го изкоренява. В бъдеще, когато зрението се развие, човек ще види, че в организма му съществуват такива растения и животни, каквито и във външната природа, ето защо като изучава законите на Великата Разумна природа, той изучава и себе си.

– *Вярно ли е, че у някои хора преобладават такива растения, които определят тяхното духовно развитие?*

– Вярно е. Има растения, които преобладават в един човек повече, отколкото в друг, и на това отдават неговото високо духовно развитие. В едни хора преобладава червеният цвят, в други – синият, жълтият или зеленият и т. н.; всеки цвят дава специфичен характер на човека, същевременно цветът показва посоката, по която човек се движи: нагоре или надолу, надясно или наляво. Казва се, че човек е мислещо същество; понеже мисълта е носител на светлина, значи човек е светлина. Тя е създала живите форми в света. Когато земната светлина хармонира с Божествената, тогава човек започва да свети. Докато е на Земята, човек е трансформатор на Божествената светлина.

– *Защо някога не успяваме в живота си?*

– Защото работите ви се усложняват, а нямате методи за разреждане на гъстата материя. Някой се оплаква, че не може да тъче; да знаеш да тъчеш, това е голямо изкуство – погледаш стана, мислиш, че се тъче лесно, обаче като започнеш да насноваваш, виждаш, че не можеш. Не се обезсърчавайте, но започнете от елементарните работи и постепенно вървете към по-сложните. Бог е определил програмата на всеки човек, следователно всеки може да изпълни тази програма. Друг е въпросът, ако искаш да излезеш вън от програмата си – там се иска особена сила, малцина могат да направят това.

И тъй, като станеш сутрин от сън, кажи си: „Всичко, което Бог ми е начертал за деня, мога да го изпълня“ – ако започнеш да се съмняваш в това или философстваш, сам ще се спънеш. Например Бог е наредил днес да работиш, за да израснеш един милиметър на височина; казваш: „Дали мога да израсна толкова?“ – работи и не се съмнявай, ще израснеш колкото ти е определено. Ти трябва да достигнеш 1.60 м височина – ще работиш и всеки ден ще прибавяш по малко към ръста си. Определено е на човека какви очи да има, какъв нос, уста, уши и ако той не се меси в този план, ще стане точно както е казано. Определено е също каква професия човек ще изпълнява; не една, най-малко сто професии имате на раз-

положение – от вас зависи коя ще си изберете, обаче въвн от стоте професии нямате право да взимате друга. Човек умира, без да е реализирал даже стотна част от програмата, която му е определена; определено ти е да станеш учен, а ти искаш да станеш държавник – защо изменяш своето предназначение? – „Искам да бъда като приятеля си.“ Това е подражание, не подражавай на никого, но изпълни своята програма: роден си да станеш учен – ще вземеш микроскопа и ще правиш научни изследвания; роден си за поет – ще вземеш перото и ще изпълниш програмата, която ти е дадена. Кажи си: „Всичко, което Бог е начертал, ще изпълня. Ще реализирам всичко, което е вложил в мене. Условията, които ми е дал, разумно ще използвам. Каквото Бог е казал, ще изпълня“.

Мнозина се питат: „Мога ли да изпълня плана, който Бог ми е начертал?“ – такъв въпрос не се задава. Един ден преди заминаването си за другия свят – тогава можеш да се запиташ: „Свърших ли това, което ми беше определено?“. Ако не си свършил всичко, ще го сложиш в съзнанието си като задача на бъдещия живот. Човек е дошъл на Земята да расте и да се развива, а не да боледува и умира; да бъдеш болен, беден, хилав – това е човешката програма, а програмата, която Бог е наредил, е съвсем друга – като влезе човек в тази програма, всичко се нарежда добре. Какво ще кажете за онзи вол, който напуска гората и отива между хората?

– *Защо напуска гората?*

– Да научи нещо ново от хората. Ще научи да оре нивите им. Според мен положението на вола в гората е по-добро от това да работи на хората – в гората той е свободен, а в дама на господаря си – ограничен. Такова е положението и на хората – като изгубят свободата си, те влизат в обществото на цивилизованите, да ги дупчат с остена. Не трябва да излизате въвн от Божествения план, който излезе, остен го чака – така е решил Господ; ако не искате доброволно, с остен ще изпълните Божията воля, в това няма никакво изключение. Спасението на всички е в изпълнението на Божия план. Всеки има свой път. Какви дарби не се крият в човека! Въпреки това той се стреми към цивилизацията, а тя нищо не допринася. Често водят учениците на представления, дават им да четат различни романи; не е лошо това, но като не разбират истината, те се мъчат да подражават на главните герои – така те сами си пакостят. Младият казва: „Ето един случай да стана герой“; старият пък казва: „Ех, да бях млад!“.

Какво ще направиш, ако си млад – ще вършиш глупости. Пък и авторът на романа едва ли е изнесъл фактите както са в действителност, малко писатели има, които изнасят действителния живот. Ще кажете, че героите представят умни хора – да, умни хора, които играят на въже.

Умен човек е този, който предвижда какво зло предстои да му се случи и най-малко десет години преди това го избягва. Ще кажете, че героите са смели, решителни хора; ако са смели и умни, това е една страна, ако са смели и безсмислени, това е друга страна. Нови писатели, нови романисти ни трябват – да изнесат същественото в живота; ако романистът вземе героя си от най-низкото общество, от калта на живота, и го издигне до положението на истински човек, този герой е достоен пример за подражание. Обаче да вземеш за герой човек от високо общество и да го свалиш до най-низкото стъпало на живота, този герой ще внесе изкушение между младите; ще дойдат новите писатели, ще дадат ново направление на човешката мисъл. Какво ще ви предам, ако покажа само знанията си пред вас, без да ви дам условия за придобиване на тези знания – то е все едно да давам пари под лихва; какво ще придобия от това – лихварят, освен че не печели, но повече губи; външно печели нещо, но вътрешно губи – който дава пари под лихва, съкращава живота си. Аз съм наблюдавал много такива случаи в живота си: ако си лихвар, трябва да станеш съвсем безчувствен; той се мъчи да се огражда, но работата му не излиза на добър край. Лихварството не е път за забогатяване. Казвал съм в шеговита форма: ако искаш да продължиш живота си, взимай пари назаем.

– *Защо е така?*

– Щом имаш да даваш, твоят кредитор ще се моли да се продължи животът ти, за да изплатиш задълженията си. По-добре да взимаш пари назаем, отколкото да даваш, по-добре е да отнемеш злото на хората и да им дадеш добро – значи да не даваш назаем зло. Американците съзнали това и създали отлична система в отношенията – в Америка хората избягват да си пакостят: някой беден иска помощ от богатия, последният му казва: „Ето, имам голяма къща, нуждая се от помощник. Ела при мене: ще палиш печките, ще метеш и ако искаш, може да се учиш“. Много бедни свършват така университет. Няколко студенти взимат под наем една къща – образуват студентски клуб; те не взимат външна прислуга, но приемат бедни студенти, които работят в кухнята, чистят и мият салона и така

се хранят и учат; между десет богати студенти могат да минат десет бедни със своя труд. У нас мнозина очакват наготово. Ето защо трябва да се създаде работа за всички.

– *Какво ще кажете за тези, които остаряват?*

– Кой остарява? В Божествената програма не е предвидено никакво остаряване, щом остаряваш, ти си извън кръга на живота – ще те пратят на онзи свят и след време ще дойдеш като млад, готов за работа. Под *стар* разбирам умен човек – значи можеш да остарееш, т. е. да поумнеееш, но не да станеш инвалид, това не е предвидено в Божията програма. Като изпълнявате великия Божи план, вие ще живеете и ще заминете за другия свят, без да сте били тежест на някого. От всички се изисква да влезете в Новия живот, да се потопите в новата атмосфера.

Представете си едно общество от сто-двеста души, все разумни и благородни хора. Достатъчно е те да съединят своя духовен и материален капитал, за да направят чудеса. Да направим следното изчисление: взимаме сто души, всеки от които е свързан с още десет хиляди; десет хиляди по сто прави един милион; знаеш ли какво представят един милион души, които живеят в единомислие – всеки от тях е свързан с още десет хиляди от Астралния свят, значи един милион по десет хиляди е равно на десет милиарда. Да си представим, че стоте души са на бойното поле; всеки от тях има тил от един милион войници, тези пък имат още по десет хиляди, пак тил; както виждате, за всяка работа човек има възможност да направи поне десет хиляди опита. Ако един човек има десет хиляди възможности за една работа, можете ли да си представите какви възможности се крият за десет хиляди души? Казвате: „Какво могат да направят сто души?“; ако си сам, малко се очаква от теб, но като си свързан с още десет хиляди души, това е тил, на който можеш да разчитааш – с помощта на толкова души и най-силният бент може да се премахне. Като знаете, че не сте сами, не се обезсърчавайте; един ще гони десет хиляди.

– *А двама?*

– Двамата – това са двата принципа. И зад втория има още десет хиляди.

Първото нещо: у всички да се яви съзнанието, че зад нас има един велик, мощен тил; зад този тил е Господ. Никой не може да апелира за помощ направо към Господа, ще вървите постепенно от една йерархия към друга, докато най-после стигнете до Господа, където всичко става моментално. Сегашното

човечество е дошло до границата, където е Христос; Той се е наел да помогне на човечеството да си свърши всичката работа, Той работи със закона на единия милион, затова е казано в Писанието: „Тисяща на тисящи ще служат“ – това показва, че имаме тил зад себе си и с него всичко можем да направим. В това е смисълът на живота: ако живеем само за себе си, нищо няма да оставим на Земята, като живеем за Господа, ще работим и за тила; който живее за себе си, не е разбрал смисъла на живота. Който разбира закона на десетте хиляди и на единия милион, без страх може да отиде и в най-отдалечения край на света – един от десетте хиляди ще те посрещне, ще ти услужи и препоръча на други; където и да стигнеш, поне един от десетте хиляди ще те посрещне, няма да останеш сам, още на първата станция ще бъдеш посрещнат и ще ти услужат.

– *Кога ще бъде това?*

– Когато си кажеш: „Докато съм в този кръг, с всички възможности и условия, където Бог ме е поставил, всичко мога да направя“. Ако се устыгниш и кажеш, че нищо не можеш да направиш, че никой не се интересува от тебе, ти ще останеш сам. Имай предвид стотте, десетте хиляди и единия милион – в тези числа е великото, чрез тях се проявява Господ. Аз искам да се яви у вас желание да реализирате Божествения план – само така ще зачитате Божественото в човека; няма култура, няма еволюция, ако не зачиташ Божественото в човека. Да изпеем песните „Благославяй, душе моя, Господа“ и „Росна капка“.

Всички братя и сестри пеят.. Студен, снежен ден, прозорците са отворени. Пред тях отвън са приседнали братя и сестри и слушат Словото на Учителя. Той продължи:

– Псалмопевецът казва: „И Господ ще ви бъде задна стража“, а за бъдещето се казва: „Винаги ще гледам Господа пред лицето си“ – значи като слиза човек на Земята, Господ му е задна стража, а като се качва, Господ му е предна стража. Сегашният човек е слязъл толкова дълбоко, в такъв тунел, че като излезе от него, ще се пази друг път да не попадне там. Това слизване и качване подразбира обработване на материала; използвайте материала, без да противодействате, използвайте естествените противодействия и не си създавайте изкуствени. За да не грешите, дръжте се за закона. Знайте, че в пътя, по който вървите, има само печалби, в този път е Истината. Изпейте още една песен! (Диригентът си подаде главата отвън, даде тон на външните и вътрешните и всички запяха любимата песен „Ще се развеселя“. Че мръква вече, че вън е студено – никой не мисли за отиване.)

Учителя продължи:

– Доброто сърце подразбира винаги просветен ум, но просветеният ум не подразбира винаги добро сърце. Всяко чувство е качество на времето, което го е установило. Кое е похубаво – да те обичат или да обичаш? И като обичаш, и като те обичат, всякога ще страдаш 50%. Имаш един скъпоценен камък, радваш му се, обичаш го; по едно време ти мине мисълта: „Дали не е фалшив този камък?“ – сърцето ти трепне; после се успокоиш и казваш: „Не е фалшив. Ами ако е фалшив?“ – пак ти трепне сърцето. Съмнението създава страдания, обаче то е неизбежно. Като обичаш и като те обичат – все ще се съмняваш. Ти се съмняваш в скъпоценния камък, а онзи, който е продал камъка, се съмнява да не би парите да са фалшиви. Съмнението е причина за трепване на човешкото сърце, няма човек, на когото сърцето да не е трепвало. Ако си на мястото на Бога, по-добре е да обичаш; ако си на мястото на цвете, по-добре е да те обичат – всеки ден идат росата и светлината да го възрастват, това са писма, които го насърчават.

– Може ли едновременно да обичаш и да те обичат?

– Когато обичаш, ти си като Бога, когато те обичат, ти си като цвете. От онзи, който обича, много се иска. Понеже много се иска от Бога, затова Той създал света. Когато се говори за Любовта, приятна, мека светлина ни обикаля. Когато се говори за любовта на Земята, става дума за користна и безкористна любов; когато се говори за Божията Любов, думата корист е изключена, Божията Любов е известна само като Любов, като светлина на живота. Любовта може да се представи в две живи картини, за които може само да се каже: „Ела, виж!“ – така постъпиха и с Павел: качиха го на Третото небе и казаха: „Гледай и каквото видиш, то е за тебе. А за онези, които не могат да видят, ти ще пишеш“. Ако влезете в Невидимия свят и се усъмните в това, което видите, ще минете през такива страдания, които никога не сте изпитвали, ще слезете до дъното на ада, където е мястото на съмнението; адът не е толкова страшен, както са страшни противоречията, въпреки това те са неизбежни в еволюцията на човека. Като слизат на Земята, и Ангелът, и волът ще минат през противоречия. Който разбира закона, знае, че те са на мястото си, и лесно се справя с тях; който не разбира закона, слага ги на гърба си и бяга с тях. Като знаете това, прекарайте всичко през вашия огън; скъпоценният камък задръжте за себе си – и Христос, като намери скъпоценния бисер, отказа се от всичко земно.

Ще ви представя една романтична картина. Млад красив момък се отчаял от живота и изпаднал в песимизъм. Майка му, баща му, учителят му го увещават, посочват му добрата страна на живота, обаче за него животът нямал смисъл, той решил да се самоубие. Тръгнал към гората да търси място да се самоубие, но един маскиран човек се приближил до него и му прошепнал нещо. Момъкът се изправил, погледнал нагоре, усмихнал се и се отказал от намерението да се убие. Кое е това лице – неговата възлюбена; той мислил, че не го обича. Понеже била от високо произхождение, тя се маскирала, за да не я познаят, но на него се открила – прошепнала му няколко утешителни думи. Той веднага се преобразил, забравил отчаянието си и двамата се върнали назад.

Лампите изгаснаха – токът се прекъсна. Изпяхме песента „Любовта е извор“.

– Следователно не се съмнявайте във вашите възлюбени, знайте, че те никога няма да ви оставят. И Христос, когато беше на кръста, каза: „Господи, защо си ме оставил?“. Той трябваше да мине през огън и като издържа изпита си, каза: „Господи, в Твоите ръце предавам Духа Си“; след тези думи Христос видя своя възлюбен, Който на третия ден Го възкреси. Когато изпадне в мъка и отчаяние, човек се чувства изоставен от своя възлюбен. Това не е изключено, всеки ще бъде изоставен, за да придобие известна опитност – това не е признак, че няма любов, но необходимост: за да се прояви повисоката Любов, нужно е вашият възлюбен да скрие лицето си от вас, временно да ви изостави.

– Къде са нашите сродни души?

– Те се крият от вас. Ако имам време, щях да ви изнеса примери от романите на велики писатели, в които се описва животът на сродните души. За да изнесат тези примери, писателите са възприели мислите на някоя душа, заминала за другия свят – тези писатели пишат под диктовка. Докато Любовта се изявява, човек е внимателен в отношенията си; когато Любовта слезе в Астралния свят, явяват се сенки, които я покриват; като слезе на физическия свят, Любовта започва да ограничава, тя поставя човека в ограничения – докато е на физическия свят, човек все ще слага в кафез възлюбената или възлюбения си, все ще се намери някой да ви сложи в кафез.

Изпейте песента Събуди се, братко мили.

Няма Любов като Божията Любов.

8 януари 1922 г., София

ЗАЩО ТВОИТЕ УЧЕНИЦИ ЯДАТ И ПИЯТ

И те му рекоха: „Защо учениците Иоанови често постят и молба правят, така и фарисейските, а твоите ядат и пият?“

От Лука 5:33

Поясненията върху един стих могат да бъдат прями и косвени: прямите обяснения са обяснения за децата, а косвените – за възрастните. Когато учителят в първо отделение разправя на децата за събирането, той взема мамули и казва: „Един мамул и още един мамул колко стават – два мамула“; детето гледа и казва със страх: „Два“. Сега, някои хора имат това свойство на ума си да казват: „Дайте ни да го пишнем, да видим“; и те като малките деца казват: „Един мамул и още един стават два“. Мислите ли, че като кажем: „Едно зърно мамул и още едно стават две“, сме разрешили целия въпрос на мамулитe; мислите ли, че ако даже съберем сто мамула и още сто мамула, сме разрешили въпроса на мамулитe? Ако дори знаем да делим и умножаваме, въпросът за царевицата, мамулът, остава неразрешен; за да се разреши, трябва да имаме други познания – да знаем при какви условия тази царевица расте, кога се сее, при каква почва расте, как се развива, за какво се употребява и каква може да бъде нейната сила. Сега, по тази аналогия вие можете да си правите и по-далечни сравнения. Например често в математиката има обяснения за функциите; функции има и във физиологията, те са физиологични функции, функции има и в сърцето, функции има и в ума, и в общественния живот, и в домашния – навсякъде все има функции. И сега, като се върнете у дома си, онези, които знаят повече за функциите, нека разправят какво е функция. Каква е функцията на жената – да готви, каква е функцията на учителя – да учи, каква е функцията на свещеника – да служи, каква е функцията на крадеца – да краде; това са първа степен функции, т. е. прями функции. Сега, учителят не е роден само да учи, свещеникът не е роден само да служи, това е прямото обяснение на стиха – една царевица и една царевица правят две царевици.

Обаче в косвеното обяснение на един въпрос или на една идея се съдържа по-дълбоко знание за самия предмет. Ние можем да докажем комуто и да е, че човек има душа, тъй както можем да докажем, че една царевица и още една царевица правят две царевици: можем да поставим когото и да е в магнетичен сън, да извадим двойника му, в който живее душата, и да го съгстим и ето – отвън един човек и още един – двама са, но тия двама живеят в един човек. Възможно ли е това – възможно е: слагаме ги един в друг, събират се и после пак изваждаме единия. Значи правим този процес. Ние не само трябва да знаем как да извадим този двойник, но трябва да знаем и онези велики закони, при които душата се развива, расте и придобива своите знания. Ние трябва да се поучим от царевицата, когато тя пуска своите коренчета в черната почва; тя стои на много по-ниска степен на развитие, отколкото ние, но когато се посади в почвата, тя умее да схване онези елементи, които са необходими за нас, и така да ги усвои, че от това складиране на тези елементи в царевицата да зависи нашият живот. Ако царевичните зрънца, житните зрънца, ечемичните зрънца не събираха тези елементи за живот, какво би станало с нас, интелигентните хора, които мислим, че сме много културни? Ние не владеем още знанието на царевицата, на житото, на крушата, на сливата, а при това казваме: „Ябълка е това, круша е това!“ или: „Той е прост като круша“; не, крушата по своята специалност седи десет пъти по-високо от човека в културно отношение. Турците казват: „Персенги олсун“, т. е. „На калем иде“ – това буквално не е вярно. Не е вярно, че една царевица и една царевица правят две и че крушата седи десет пъти по-високо от човека – това е по косвените обяснения, а не по прямите, по прямите е обратно. Сега тук може да се роди цял спор, можем да спорим колкото искаме по въпроса.

Тези учени хора задават на Христа въпроса: „Защо учениците Йоанови често постят и молба правят, така и фарисейските, а Твоите ядат и пият, има гуляй, ядене и пиене?“. Ами че да пости човек много наука ли се изисква, голяма наука ли е това човек да пости и молба да прави – ни най-малко не е наука. Като ти се скват устата, какво ще правиш – постиш: стомахът ти нищо не взима, казваш: „Пост“; като те бият, ще се молиш и отгatkъ ще минеш: „Моля ти се, мамо!“. Та някои хора мислят, че много нещо правят, че постили и много се молили – като има камшик, ще се молиш; и ние знаем от коя култура си. Съвременните хора казват: „Лекарят ми забрани

да ям, на диета съм, ще се пости“. Не, не, не. „Досега ядох и пих, но отсега ще постя“ – каква култура има в това? Нима Господ се нуждае от нашия пост и молитва, нима Господ се нуждае от нашите сълзи, постоянно да плачем и да се оплакваме?

Двама студенти си приказват. Единият дава съвет на другия, който е беден, да отиде при един негов богат чичо, добър, духовен човек, да му иска пари: „Иди при него, по-искай му пари, но гледай да започнат сълзите ти да капят. Ако заплачеш, ще ти даде пари, ако не заплачеш, няма да ти даде, той е човек, който само на сълзите вярва“. Отива и опитът излиза сполучлив. Нима днес опитът не излиза сполучлив, когато посетим някои бедни? Някой вестникар веднага ни описва състоянието (така описват глада на руснаците), нима сърцето ни не се отваря – отваря се. Но ако тази храна не отива до болните, до гладните, а отива в джобовете на здравите? Та и Господ, когато изпраща толкова много храна, повече, отколкото трябва, не се ли изгубва тя някъде из треновете? Господ изпраща комисия да види какво става с тази храна; хората гладуват в Русия, Англия, Германия, България, навсякъде се изгубили тези вагони и храната я няма; и всички религиозни хора какво правят – „Хайде да се помолим на Господа пак да изпрати храна!“ и пак Му се молят. Както виждате, тази година Господ пак изпраща и пак се губи. Всяка година Господ изпраща десет пъти повече и хората започват да се чудят къде отива тя.

А, казват, Йоановите ученици (т. е. тези на старата култура) постели и се молили и фарисейските също, а онези на Христа само яли и пили. Сега нам ни казват: „Какъв е пътят за спасението?“. Аз ще ви приведа един разказ и ще ви оставя после математически да си разрешите тази велика проблема как да се оправи светът. В далечното минало, в предисторическите времена, живял някой си прочут цар Ормузд-Дей, който бил поклонник на Единия Бог, Бог на вечната хармония. Но в съседното царство негов съседен събрат бил цар Соломон-Ра – той бил многобожник, но не само многобожник, а и поддържал жертвоприношенията, принасял човешки жертви на боговете си. Цар Ормузд-Дей имал пет много красиви дъщери. Първата от тях, Адита, била най-красивата и най-умната в цялото царство. Обаче в сърцето на цар Соломон-Ра се заражда едно желание да открадне дъщерите на Ормузд-Дей. Щом се зародила в него тази идея, той повиква най-вещите си мъдреци и им заръчва

да направят един палат, който да се отваря и затваря по магически начин; в този палат да се изкопае един тунел, през който да се отива до царството на Ормузд-Дей. И по един тайнствен начин дъщерите на Ормузд-Дей започнали да изчезват и тъй всичките дъщери били задигнати и затворени в този палат, направен по магически начин, за да не може да бъдат освободени. Ще кажете: „Каква ли му е била целта, да се ожени за тях ли?“; не, ни най-малко; понеже той принасял жертви, имал предвид да ги принесе в жертва на своите богове, за да го направят най-виден цар в света.

Когато тези пет сестри се намерили затворени в палата, там прекарвали цяла година. Втората година започнали да разсъждават, да търсят начин за освобождението си. Най-голямата дъщеря, Адита, намерила една книга в своята стая, която била оставена от мъдреците, които правили този палат – те били от Бялата ложа. Адита разбирала тайния език на тази книга, в която се пишело, че еди-къде си имало четири ключа: единият бил обърнат към изток, другият – към запад, третият – към север, четвъртият – към юг; за да си отвориш, ще завъртиш един път ключа към изток, два пъти – ключа към запад, три пъти – ключа към север и четири пъти – ключа към юг; после отново ще ги завъртиш: източния ключ ще завъртиш два пъти, западния – три пъти, северния – четири пъти и южния – пет пъти; ще завъртиш пак наново ключовете: източния – три пъти, западния – четири пъти, северния – пет пъти, южния – шест пъти. Като ги завърташ тъй, числата ще вървят едно след друго; като ги завъртиш по три пъти, ще се образува числото 12, тъй ще намерите по колко пъти ще завъртите източния, по колко пъти западния, по колко пъти северния и южния ключове; тогава математически ще си направите едно съотношение и ще работите. След като се завъртят тъй ключовете в този палат, ще се отвори врата, откъдето трябвало да излязат навън. Тъй казва мъдрецът в тази книга: „Щом влезеш, ще завъртиш вратите по обратен път – източната врата ще завъртиш шест пъти, западната – седем пъти, северната – осем пъти, южната – девет пъти; при всяко ново отваряне постепенно ще намаляваш: при второто отваряне: източната – пет пъти, западната – шест пъти, северната – седем пъти, южната – осем пъти; при третото отваряне: източната врата – четири пъти, западната – пет пъти, северната – шест пъти и южната – седем пъти. Щом излезеш вън, други

ключове има, тогава ти и сестрите ти ще се върнете у дома си“. И тъй:

При излизане:	при I отвар.	при II отвар.	при III отвар.
Източна врата:	1	2	3
Западна врата:	2	3	4
Северна врата:	3	4	5
Южна врата:	4	5	6

При влизане:	при I отвар.	при II отвар.	при III отвар.
Източна врата:	6	5	4
Западна врата:	7	6	5
Северна врата:	8	7	6
Южна врата:	9	8	7

Обща табличка при отваряне и затваряне:

Източната врата:	1, 2, 3, 4, 5, 6
Западната врата:	2, 3, 4, 5, 6, 7
Северната врата:	3, 4, 5, 6, 7, 8
Южната врата:	4, 5, 6, 7, 8, 9

Сега вие ще ме запитате: „Какво трябва да правим?“. Завъртете източния ключ един път, западния – два пъти, северния – три пъти, южния – четири пъти; завъртете още един път източния два пъти, западния – три пъти, северния – четири пъти и южния – пет пъти; и като завъртите още един път източния ключ три пъти, западния – четири пъти, северния – пет пъти и южния – шест пъти, тази врата ще се отвори. Коя врата – вратата на Знанието, да разбирате дълбоките пътища, които водят към Бога, към спасението, т. е. към вашия дом.

Сега, ядене и пиене. „Ако не ядете и пиете – казва Христос – плътта и кръвта на Сина Человечески, нямате живот в себе си“ – това ядене и пиене трябва да бъде Знание, нашата душа трябва да жадува за Знание. Ние препоръчваме яденето в широк смисъл; всички онези, които се учат и които работят, трябва да ядат и много трябва да ядат. Само духовните хора мислят, че с малко ядене може; те трябва да ядат, многожко ядене трябва. Но многото ядене не подразбира, че трябва да напълниш стомаха си, то не е ядене; многото не е в количеството, многото всякога подразбира качество и живот в себе си, който трябва да се произведе. Христос им казва: „Можете ли стори сватбарите да постят, докле е с тях младоженикът?“;

Той дава това сравнение, за да покаже, че не могат сватбарите да постят, докле е младоженикът с тях; ще бъде смешно, докато на онези хамбарът е пълен с жито, те да плачат и постят – защо? Когато някой е гладен, да плаче – разбирам; когато някой се моли, когато го бият – разбирам; но когато Господ му дава всички блага, какво трябва да прави – да се радва, да учи, да помага на своите близки и на себе си.

Следователно нам искат да представят действителния живот в палата на цар Соломон-Ра. Ако сме там, ще ни принесат жертва на петимата богове, но ако имаме книгата на онези мъдреци, ще намерим тези ключове, които ни водят към вратата – изход за своята бащиния. Сега някои казват: „Покажете ни пътя!“. Два пътя има. Ако аз отида в някой богат дом, убия господаря на къщата, взема парите и стана господар на неговите богатства, какво съм спечелил; ако аз принеса дъщеря му в жертва, какво съм спечелил – нищо. Не е въпросът там – да убием този богат човек, но жив да го оставим, да отворим сърцето му, да принесе своите жертви доброволно и да остави за себе си колкото му трябва, а останалото – това, което Бог е изпратил, – да принесе за своите братя. Мислите ли, че ако днес Господ изпрати една комисия, няма да намери житото къде е, царевицата къде е? За всички българи ще има изобилно жито. Сега всички българи се потриват, толкова комисии има назначени и не могат да намерят къде е житото, къде е царевицата; и не само в България, в целия свят има такива комисии и очакват дано химиците изнамерят някакъв лек начин за прехранване, някакви хапчета. Но докато изнамерят те това, какво ще стане с нас? Въпросът е за това, готовото, не е въпросът за парите, нека стоят в касата. Това жито, тази царевица трябва да се дадат на всички хора, да имат да ядат и пият; всички ние не искаме пари – „Хляб наш насъщни, дай го нам днес!“, никъде няма в Господнята молитва: „И парите дай ги нам днес“, но казва се там за царевицата, за хляба. И Христос е казал да излезе тази царевица намясто.

И аз бих желал всички да започнат не да се молят, а да завъртат този ключ на знанието. Сега да ви кажа защо и вие не сте завъртели този ключ. Мнозина от вас, които ме слушате толкова години, аз виждам (пак ще кажа: виждам!), мислите още дали това Учение е тъй или може да има друго учение. Няма друго учение в света, освен Учението на Любовта; няма друго учение в света, освен Учението за Божията Мъдрост, аз не зная друго учение; и ако вие мислите, че има друго някое

учение, заблуждавате се от Соломон-Ра. Помнете, че Любовта е само за здравите хора, Любовта не е за болни хора; болните не могат да любят, това трябва да го знаете, болните, мъртвите не любят; само живите хора, които са изпълнени с Божествения Дух, те са, на които сърцата са изпълнени с Любов, в тях Любовта функционира. Няма да искам Любов от мъртвите хора; Любовта не е достъпна за болните и невежите, нито Мъдростта е достъпна за тях – невежите хора нямат Любов и онези, на които сърцата са стиснати, и те нямат Любов. Любовта е една постоянна, разумна сила в света, в която Бог пребъдва и сам живее, следователно, когато някой каже: „Аз любя“, питам го: „Ти болен ли си?“ – „Болен съм!“ – не те е озарила Любовта още. Нека дойдем до положителното, мислете здраво и не се лъжете! Ако сърцето ви е болно, Любовта не е дошла там; ако умът ви е болен, Мъдростта не е дошла там; ако вашата воля се колебае, вие не знаете да въртите тези четири ключа на Адита. Адита е тя, знаете ли я? И аз бих желал всички вие да бъдете Адита – Адита, това значи първоначалната субстанция на Мъдростта, от която произтичат всички неща.

Запитват Христа: „Защо твоите ученици ядат и пият?“. Защото са здрави, само здравите хора ядат и пият. Но разберете ме, аз днес говоря принципно: казвам „само здравите“, защото и болните ядат, но това не е ядене – когато през някоя счупена стомна наливат с хиляди килограми вода, тя изтича; питам: яде ли тази стомна – не; болните ядат като счупена стомна, а здравите – като здрава. Някой казва: „Ям и не мога да се поправа по никой начин, като кука съм“ – счупена стомна си, пукнатата стомна си; но сега други пък възразяват: „Аз от много ядене надебелях“ – и надебеляването не е ядене: водата, която е в стомната, има толкова много утайки, които са се наслоили около стомната отвътре, като кал, затова става надебеляване, това надебеляване е кал. Тъй щото яденето не се състои в това нито да си тънък, нито да си дебел, но среден. Яденето подразбира всякога какво – онзи, който яде в правия смисъл, той всякога свети, като свещ трябва да бъде; неговото сърце трябва да бъде изпълнено с радост и благодарност към Бога – дотогава, докато вашето сърце е пълно с радост и благодарност, вие ядете правилно, но в момента, в който изгубите тази радост и благодарност, вие сте счупена стомна. Не казвам *вие* за вас, *вие* – това е граматически, вие не сте граматическо *вие*; вие сте друга единица, вие сте извън граматиката.

Следователно в храненето две неща са необходими – ядене и пиене. *Ядене* значи твърдата храна да се превърне на каква – на течна; за да я превърнеш на течна, трябва да пиеш непременно нещо отгоре; значи две качества са необходими, за да знаеш тази материя при яденето да я превърнеш. Сега, след всяко ядене това, което изядеш, трябва да го превърнеш в чувство, и то в най-висшето чувство – то е богатство, то е растеж на сърцето; и не само там да се спрем, но тази енергия да я превърнем тъй в нашия ум, че да произведе най-висши, най-възвишени мисли – тогава растежът на нашата душа върви правилно и тия функции постепенно съграждат този организъм, който ние имаме.

Сега ние постоянно се спираме на Йоановото учение и фарисейското учение. Христос определя, че когато младоженецът е с тях, и едното, и другото учение си нямат мястото: когато Слънцето стопля вашата стая, нямате нужда от печка, но щом това Слънце замине към Северния полюс, в тези северни нощи, тогава ще имате нужда от вашата печка, тогава ще имате нужда от вашата малка свещица. Не казвам, че тези учения не са нужни, но Йоановото учение и фарисейското учение – това не е Христовото учение; понеже богатият, който яде и пие, постоянно е недоволен, той казва: „Да, жадува душата ми за нещо, иска душата ми нещо“ – той е гладен. И всички хора сега са гладни, имат едно желание незадоволено, всички са болни. Казвате: „Болни хора сме ние“; да, всички са болни. Че всички хора са болни, ще познаеш, ако само бутнеш някого и той веднага казва: „Не знаеш ли, че съм болен човек, че съм нервен, че съм неразположен, не знаеш ли, че снощи не можах да си отспя?“ – когото бутнеш, все кипва.

После пък четем, преобръщаме Библията – какво казал Христос; какво казал Христос – че неговите ученици знаели как да ядат и пият. Това ядене трябва да го научим. Думата *ядене* е символична, думата *пиене* е също символична. Ако прекараме яденето във всички области на нашия живот, ако прекараме пиенето във всички области на нашия живот, и то не само външно, във всички хора ще се яви желание да знаят да ядат и пият; не да преяждат, да пианстват, но всички хора да бъдат радостни, бодри, весели и всички да имат за живота необходимото, което Бог ни е дал. Следователно, когато Бог ни е изпратил на Земята, Той е промислил за всичко. Знаете ли защо идат тези страдания – Господ по един ексекутивен начин иде да възстанови своя закон, Той пита:

– Къде е царевицата, къде е житото? Я викайте главния директор на пансиона, да каже къде е хлябът на децата, къде е мармаладът, къде са ябълките, крушите, които бях изпратил.

– Е, продадохме ги.

– Защо ги продадохте?

– За да имат пари да си купят хубави шапки, дрехи, та да излязат навън като някой пуяк с вирната опашка – тър-тър-тър!

А че хората умирали от глад...

– „Хайде сега да отидем на църква!“ Всички са облечени и Господ ще ги намери облечени; за обличане – всички са облечени, но има и техни братя, които не са облечени. Господ ще пита: „Защо вашите братя са гладни и жадни?“ и тогава всичките тези богати с хубавите дрехи ще се намерят в положението на богатия, който като умрял, се намерил в мястото на мъчението. Някои мислят: „Ще дойде ли такъв ден?“; аз ви казвам, че Господ всички тези богати до един ще ги прати на мястото на богатия, където има скърцане със зъби. Тогава често разказват за смях този анекдот: оплаква се един гръцки поп на слугата си: „Ех, Стояне, не съм служил добре на Господа, ще се скърца на онзи свят със зъби“ – „Е, дядо попе, ти поне нямаш зъби, твоите са опадали“. И ние трябва да се върнем към думите Христови. Яденето и пиенето трябва да бъде тъй, както Неговите ученици са яли и пили; за съвременния християнски свят (нали всички се наричат християни) трябва да се приложи Христовото учение и най-малкото благо е това, което е сложено в Господнята молитва: „Хляб наш насыщни, дажд нам днес!“. Ако питат какво иска Христос днес, най-малката програма е тази – хлябът наш насыщни да го дадете на вашите братя. Сега вие ще говорите за спасение, за това, онова, за всичко, а за това, което Господ изисква тук, на Земята, за него и дума не става; ще се цитира какво казал еди-кой си автор в Германия, във Франция, какво казал някой си проповедник – много хубаво, всички тия неща ние ги похвалваме; всички тия неща, които хората са казали, ще ги разберем само тогава, когато сме се наили добре, когато сърцето ни е топло, когато умът ни е светъл, когато волята ни е крепка – тогава ще разберем този свят, който стои пред нас. Следователно и вие ще ме разберете.

И тъй, постенето аз съм го кръстил почивка. Има право да почива само онзи, който дълго време е работил, това е почивка; и постът в такъв случай ще служи като начин за об-

новление на организма, а молбата ще служи като начин да усвоим знания и мъдрост; ученикът ще се моли на учителя си да го учи, ще се моли за знания. Ако Йоановото и фарисейското учение се прилагат по този начин, те са в права посока, а ние, съвременните хора, след като скрихме царевицата и житото в къщите си, после отиваме да се молим на Господа: „Господи, ние сме големи грешници, скрихме житото и царевицата, какво да правим сега?“ – „Е, запали една свещ!“; не, Господ казва: „Ти скри тази царевица и това жито. Щом съзнаваш греховете си, ще отидеш да върнеш царевицата и житото на гладните си братя“. Та и вие ще върнете царевицата на братя си, защото виждам, че във вашите стаи има много царевица скрита; в най-широк смисъл у вас, правоверните, има скрита царевица, но съдбата ще започне от вас. В този свят има съдба за грешните – ще го питат веднага: „Как се осмели ти да говориш истината, на какво основание отгоре ти се осмеляваш винаги да не лъжеш, кой ти даде право да бъдеш милосърден, кой ти даде право да бъдеш честен, защо не си крал, защо не си обирал другите?“ и т. н.; и за всички тези престъпления, и за много други по тази процедура съдиите ще издадат резолюция, че еди-кой си праведник на Земята се осъжда и се осъжда на какво – тук, на Земята, се осъжда да плати глоба, а онези, обвинените по член 4, да платят четири милиарда лева, да се конфискува всичкото им имане; а праведните се осъждат да им се върне в двоен размер всичкото имане, което им е взето, и да им се даде възможност, условия да живеят най-добър, най-щастлив живот – тъй се осъжда на оня свят.

Запитали Христа: „Защо твоите ученици само ядат и пият?“ – как да не ядат и пият, щом са ме осъдили с такава резолюция? Щом са ме тъй осъдили, аз ще дам на всички ви едно отлично угощение, един банкет; вчера ме осъдиха, дадох ми една отлична присъда, ще ви дам едно угощение, да ядем и пием, да се радваме за присъдата. Следователно присъдата в Духовния свят има точно обратен ефект от този на Земята и небесният живот е точно обратен на земния, в обратен смисъл: хората там са майстори да говорят Истината, когато тук са майстори само да лъжат; в онзи свят хората са майстори да ти напълнят касата с пари, когато тук са майстори да ти изпразнят касата; в онзи свят хората са тъй майстори да те облекат с нови дрехи, когато тук са най-големи майстори да те съблекат в Борисовата градина и да се върнеш по долни дрехи. Тълкувайте в обратен смисъл зем-

ния живот и ще намерите какъв е небесният живот – точно тъй е, няма никакво изключение. Ако някой ми оспорва, аз ще му докажа – как ще му докажа?

Един от турските султани дал три въпроса на един свой учен ходжа да ги разреши: 1. Колко е далеч Слънцето, 2. Колко е далеч онзи свят и 3. Колко има от Земята до Месечината. Върнал се ходжата и отговаря: „Слънцето е далеч 12 часа, защото след 12 часа изгрява пак. За онзи свят е много дълъг пътят, защото баща ми отпреди 33 години е заминал и още не е стигнал. А разстоянието от Месечината до Земята е толкова голямо, колкото е дълъг конецът на това кълбо. И ако не вярваш, дръж края му и върви“. Това са косвени доказателства, а не прями.

Сега, това правило, което ви дадох, за тези четири ключа: спрете се и направете един опит, само една манипулация направете. Как да преведем думата *манипулация* на български – да знаеш как да управляваш с ръката си. Намираш се в трудно положение; спри се, завърти източния ключ един път, завърти западния два пъти, северния – три пъти, южния – четири пъти; напиши си ги, после пак отново: завърти източния ключ два пъти, западния – три пъти, северния – четири пъти, южния – пет пъти; завърти ги и трети път и виж после какво ще стане с твоя ум. Представете си, че сте Адита и се намирате в този затвор и когато излезете от вратата навън, не само вие да излезете, но да намерите и вашите сестри – и тях да изведете навън.

Запитаха Го: „Защо твоите ученици не правят както учениците Йоанови и фарисейските?“. „Всеки ученик си е на мястото – Йоановите ученици са за Йоан, фарисейските са за фарисеите, а Моите са за Мене – казва Христос. – Другите се приготвят за Моето учение, а понеже Моите са минали през пост и молба, затова ще ядат и пият“. Аз взимам думите *ядене* и *пиене* в смисъл на процес, през който е минала душата, за да дойде до Любовта и Мъдростта; когато тези две добродетели завладеят човека напълно, той започва да разрешава всички обществени проблеми и навсякъде може да помага на хората. На цял свят човек не може да помогне, но най-първо всеки от нас трябва да знае как да помогне на себе си: скръбен си – да знаеш как да излекуваш скръбта си; в недоумение си – да знаеш как да излезеш от това недоумение; безволев си, слаба ти е волята – да знаеш как да я калиш. Както царицата знае да пуска своите коренчета,

за да добие своите елементи, които са необходими, така и ние по същия закон трябва да знаем как да правим нашите опити. Не мислете, че в този свят ще минем без страдания, не; и тази царица има хиляди мъчности, но тя се бори и ги побеждава; когато влагата дойде, царевната използва всеки момент и след всяка влага тя прораства и се развива.

И сега Христос на всинца ви препоръчва това ядене и пиене. Яденето е синонимно с изучаване на Словото и ако ние, съвременните хора, сме бедни, то е, защото не ядем. Ние не сме нищи духом, но сме бедни; ние не се съзнаваме нищи в света, а силни в Бога, но се съзнаваме силни в света, а нищи в Бога; не, трябва да се съзнаваме нищи в света, а силни в Бога – това е Учението Христово. Всеки един трябва да храни много добре своята душа, много добре да храни своя ум, много добре да храни своето сърце – да яде и да пие. И тогава вземете този пример на Адита и въртете ключа. Кой е първият ключ – източният. Аз ще ви кажа, аз ще отида малко по-надалеч, да разреша задачата: завъртете своя първи ключ, който е към изток – ключът на вашия дух; завъртете своя втори ключ, който е към запад – той е душата ви; завъртете своя ключ на север, той е вашият ум; завъртете и четвъртия ваш ключ, който е към юг, той е вашето сърце. Въртете тези ключове, яжте и пийте, не бойте се; и ако дойде някой да ви осъжда, елате при мене, аз разрешавам ядене и пиене в пълния смисъл, но не като пукната стомна, не като счупена, а като здрава; тъй щото и главата ви, и сърцето ви – всичко ще бъде светло, да бъдете здрави и бодри и да трептите като утринната зора, и да носите това велико благословение. Нашата воля, душа и дух да носят благословение по целия свят. Вие като станете сутрин, потриете ръцете си и плачете – тъй правят и малките деца; дойде майка им и казва: „Има, мама, мляко“ – „Има ли?“ – зарадва се; най-първо плаче за ядене. Така и вие, като станете сутрин, първо за ядене – завъртете ключа на вашия дух; какво ще ядете, какво ще пиете – завъртете ключа на своята душа; „Но това, което ще ядем и пием, как да го употребим?“ – завъртете ключа на своя ум; „Какви ще бъдат резултатите?“ – завъртете ключа на вашето сърце! Така ще имате правилно разрешение на всички мъчности, но не тъй изведнъж, не бързайте, а полека.

Гледам, всички религиозни хора искат изведнъж да разрешат всички въпроси. Дойдат някои и ме питат: „Я ми

кажи, откъде е произлязъл Господ?“. Отива един верующ при един мисионер, хваща Библията, отваря я накрая и казва: „Кажи ми какво означава това“; мисионерът му отговаря по същия начин – отваря Библията в началото и го пита: „Я ми кажи, какво означава това?“; изведнъж: „Какво?“. Отивам в Сливен, някои ученици ме запитват: „Какъв е смисълът на живота?“; аз ги гледам, казвам им: ще ви дам едно обяснение. В Слънчевата система има сто милиона слънца³¹, през всеки живот ще минете тези слънца; върнете се и после ще ви кажа какъв е смисълът на живота. Чакай, чакай, най-първо трябва да научиш как да ядеш и да пиеш – първото нещо е да научиш да ядеш и пиеш в правия смисъл, та тогава ще разрешаваш тези велики въпроси за Божествената Мъдрост, тогава ще можем да говорим по тези въпроси – за произхода на нещата, не прямо и косвено.

„Защо учениците на Йоана постят и молба правят, така също и фарисейските, а твоите ученици ядат и пият?“ Яжте и пийте, и благодарете на Бога за всичко, което Той ви е дал; малкото винаги се благославя.

15 януари 1922 г.

ПЛЕВЕЛИТЕ И ПШЕНИЦАТА

А той рече: „Не, да не бикато плевите плевелите, да изтръгнете купно с тях и пшеницата“.

От Матей 13:29

Вярвам, понеже сега сте възрастни ученици, няма да се смутите от такава сложна математическа задача. Нали учениците, които са вещи, не се смущават, когато учителят напише някоя сложна задача на дъската – всички ококорят очи и започват разрешението, и гледат как ще я разреши. От какво произтичат противоречията в Живота – в личния живот и в живота на сърцето, на душата, на ума и на духа? Във всички тия категории се включва съвременният живот, който се проявява. Ние се натъкваме на ред препятствия, недоумения. Нашите учени философи имат за цел да ни утешават със своите обяснения за Живота: лекарите ни обясняват как са произлезли болестите и как се лекуват; психолозите ни обясняват произхода на душевните състояния; служителите на Бога Живаго ни обясняват нашите правилни отношения към Бога; учителите ни запознават с Живата Природа; майките и бащите ни доставят храната, която е необходима за поддържането на този живот. Но въпреки това има противоречия, нашето щастие и радост на Земята постоянно се рушат и ако има някой човек, на когото щастieto не е разрушено, той е може би изключение. Няма да се спирам да аргументирам, защото Животът сам аргументира.

Слугите казват да идат да изхвърлят тия плевели – не, оставете ги да растат. В съвременното общество се заражда мисълта да се махнат тия плевели, но представете си, този господар е бил много по-умен и слугите му са били високо интелигентни, десет пъти по-интелигентни, отколкото сегашните културни хора; и този господар е бил десет пъти по-умен, отколкото сегашните господари – той казва: „Не, оставете ги да растат до скончанието на века, тогава ще заповядам на жетварите да отделят пшеницата на една страна, а плевелите – на друга“ и въпросът ще се разреши. Защото в процеса на растенето има опасност, че след като изтръгнат плевелите, може да изхвърлят и пшеницата. И ако изтръгнеш един плевел, а унищожиш две пшеници, питам какво добро си внесъл

ПЛЕВЕЛИТЕ И ПШЕНИЦАТА

в света; ако затъчеш две нишки на стана си, а разтъчеш три, какъв смисъл има; ако научиш човека на една добродетел, а го научиш на две злини, пак няма смисъл.

Казва: „Оставете ги да растат!“. Сега това, което спъва съвременните хора, е, че те искат да се освободят от злото, те искат да се освободят от всички ония неприятни чувства, от всички неприятни мисли, от всички неприятни действия и всичко да им върви като по мед и масло. Всички искат да работят тъй, както в Халима на „Хиляда и една нощ“ – като вдигнат пръчицата, обаче съвременният космос е създаден на съвсем друга основа, на която ние трябва да се подчиним. „Оставете ги – казва умният господар, – нека растат.“ Сега, аз няма да аргументирам защо трябва да растат, няма да обяснявам, понеже имам един силен аргумент. Тази сутрин съм решил да говоря много кратко, понеже моята почитаема публика е изложена на студ. Аз имам и други аргументи, понеже се засягат и моите лични интереси – понеже и аз обещах който се простуди, да му платя; десет души ако се простудят, ще платя по хиляда лева и освен че даром трябва да проповядвам, но трябва и да платя глоба десет хиляди лева.

Трябва да растат и едните, и другите, т. е. трябва да станем ние толерантни въз основа на този велик закон, без който не е възможен никакъв културен живот, никакъв умствен живот. Всеки философ, от каквато и да е категория, трябва да примири тия две противоречия – да остави и Доброто, и злото еднакво да имат условия да растат и да се развиват. Това ни най-малко не показва, че трябва да поощряваме злото. Вие казвате: „Той поощрява злото и Доброто“ – ние не можем да поощряваме, аз бих оборил всички философи, че ние не можем да поощряваме. Нима, като посея онзи бодил на нивата, аз го поощрявам да расте като бодил – не, той расте, защото е бодил и вън от моето поощрение; нима онази ябълка, която съм посял, аз я поощрявам – тя сама е ябълка и се развива сама по себе си. Едно време, когато плодовете не са били обработвани от хората, са расли по-хубаво, отколкото сега, тогава е имало много по-хубави плодове от днешните; не говоря за сегашната епоха, говоря за една далечна епоха. Когато ние казваме *поощряване*, разбирам да оставим Доброто да расте тъй, както неговите закони изискват; да оставим и злото да расте тъй, както изискват неговите закони – защо? Защото тъй е казал господарят.

Сега някои, които ме слушат, ще кажат: „Ето едно противоречие“ – ако е за противоречие, аз ще ви изкарам сега десет противоречия: няма вие, когато идете при някоя канара и начупите камъните, най-първо у камъните се явява една голяма радост, че сте ги индивидуализирали, радват се; носите ги с кола в града, но образувате от тях цимент и ги сложите дълбоко вътре в земята, градите къщата си. Едно време те са били изложени на Слънцето, а сега започвате да градите вашата къща; питам каква култура сте принесли на тези камъни – построили сте къща, но то е култура за вас, не за тия камъни. Под *култура* в Природата се подразбира такава, която включва едновременно култура за всички: когато аз стана културен, с тази култура да засегна всичкото ви битие. И затова казва този господар: „Оставете ги да растат едните и другите и в края на века, когато дойде денят за жетва, ще отделим едното от другото и светът ще се оправи“.

Ще си послужи с един пример. В старо време в Египет (това е в християнската епоха) живял някой отшелник, много благочестив човек. Прекарвал той живота си само в молитви, четене и размишление за начините и методите как да се поправи светът. Четиридесет години той прекарал така и ни един човек не дошъл при него; той имал толкова знания, но през тия четиридесет години никой не отишъл при него. Станало му много мъчно и казал: „Господи, поне одного прати при мене, да му предам това знание; остарях вече, негоден съм“. И този стар отшелник мислел, че ще дойде някой ученик, способен; и какво вижда – при него иде една блудница. И защо дошла тя при него? Тя била най-голямата блудница в оная епоха в град Александрия и като чела Евангелието, станала християнка и поискала да се кръсти, но нито една църква, нито един поп (не знаей дали е имало попове тогава), нито един служител не се наел да я кръсти, да вземе отговорността върху себе си: „Не можем да те приемем в нашата Църква, ти си една неизправима блудница, ти си един възпитан дявол, който иска да ни изпитва, но ние сме много учени, чели сме Писанието и ти не можеш да влезеш вътре, да прекратиш прага на нашата Църква“. И тя, като плакала, плакала, молила се, явява ѝ се Христос и ѝ казва: „Иди в пустинята при този отшелник!“. А той, като я видял, казал: „О, Господи, тази ли намери да ми пратиш на края на живота ми, тази ли намери да ми пратиш?“ и въздъхнал дълбоко. Но чул един глас: „Ти ще я кръстиш“. „Да я кръстя ли?“ – навел глава и се колебаел дали не е някой лош дух, който му гово-

ри; „Ще я кръстя, че каквото ще да става“. Кръщава я и след няколко дена тя умира. В деня на погребението той дошъл в екстаз, в изстъпление, и видял, че от тялото на тази блудница, като я погребали, излиза един крилат светъл Ангел. Не била тя блудница, а един възвишен Ангел. След няколко дена и той умира, но преди това заръчал да го заровят при блудницата. Всички се замислили – в този гроб, при нея... И какво става? Като го заровили и него, всичката околност се стичала там, ставали големи чудеса и всички се изцелявали. Като се събрали грешниците и този светия, тогава се оправил светът и започнали хората да проучват учението на тоя отшелник.

Сега вие ще пренесете това във вашия живот, защото по някой път и вие ще се намерите в положението на този отшелник. Мислите, че сте много благочестив, благоутоден на Бога, а при това някой път някой ваш брат, който е противоположен на вас (повидимому той е един плевел), може Господ да го прати при вас – как ще разрешите тази задача? Ще я разрешите само тогава, когато го кръстите и ви се отворят очите да видите какво излиза от тялото му – светъл Ангел ли, или някой демон, нагоре ли отива той, или надолу. И когато Христос казва: „От плодовете им ще ги познаете“, някои мислят: от сегашните плодове; не, то е от завършването на една епоха, той е последният плод. Аз направих едно добро дело и казвам: „Той е отличен човек, добър“; или ако направя едно лошо дело, ще кажат: „Той е лош човек“ – не, от сегашните ми дела вие не може да ме съдите, аз може да бъда съден само от целокупния ми живот, където всичките ми дела ще бъдат като един плод в един или друг смисъл; сега няма никаква съдба. Следователно всеки един трябва да бъде оставен да изкара започнатото си дело. И ако във вашия ум се зароди мисълта да премахнете злото, знаете ли какво ще стане с вас? Аз слушам често да казват: „Това зло аз искам да го премахна, да го изкореня от душата си“; аз бих се радвал да го изкорените, но то е друг въпрос.

Аз ще ви приведа друг пример. В един манастир живял един стар игумен. Манастирът бил богат, но той не е български манастир. Аз говоря сега не за българските манастири – този е един манастир, който е съществувал преди хиляда и петстотин години, тъй щото да не би да мислят някои, че докосвам сегашното време. Живял в него един игумен, който събирал богатствата на този манастир. Умира той и сметките му останали неоправени (всякога въобще сметките на манастирите остават все неоправени); и тук (по простата причи-

на, понеже много влизат да ядат и пият) сметките останали неоправени. Другият игумен, като дошъл, казал: „Трябва да извикаме стария игумен, той трябва да дойде тук да ни разпрати сметките, защото иначе ще се забатачим“. И започнали те да се молят; като мислели, че този игумен е горе на Небето, а той бил долу в ада. И действително, той дошъл и им дал отчет; и знаете ли какво станало – като стъпил кракът му в манастира, този манастир станал на пух и прах, кракът му, където стъпил, образувал такава миризма, че всичките поклонници избягали извън манастира. И ако вие решите да унищожите злото, ще повдигнете такава воня (ако е в София това), че от София нищо няма да остане и всички софиянци трябва да избягат. Затова е казал господарят: „Оставете ги да растат и двете“ – не бутай, има голяма воня; нека да бъдат заровени и корените на тия два живота да се хранят от своите сокове до скончанието на века; и тогава има един метод, с който злото може да се отдели от Доброто.

И го попитали слугите: „Да ги изкореним ли?“; казва: „Не, оставете ги да растат“. Имате една лоша мисъл – не се старайте да корените тази лоша мисъл; съвременните психолози казват: „Махни я!“ – не, не, нека растат тия мисли в твоя мозък; те като растат, растат и хубавите семена, защото други, много хубави мисли има във вас. Във вас се зараждат може би хиляди благородни желания, а между тях оставете някои плевели; имайте доблестта да кажете: „Между многото нека растат и те“. И всеки, който поиска като този игумен, да пита: „Това защо е тъй, да дойде да даде сметка“, но като стъпи кракът на оня игумен, който е заминал, целият манастир фалира вече. И българите казват: „Прекален светец и Богу не е драг“; светец, който няма никакъв грях, и Богу не е драг, защото прекалените светец не е разбрал дълбокия смисъл на Живота; ако такива светци трябваха на Господа, Той можеше да прати Христа като един светец Ангел, че да изплаши света, но Христос слезе като един обикновен човек, Който работеше между грешните хора.

И казваха Му: „Ето един човек, Който яде и пие, не е като Йоан, онзи поне постеше, в него имаше известно благочестие, не се обличаше, а Този живее най-широко с митарите и грешните“; Христос, Който дава този пример, разбираше философията на тази Божествена наука и казва (като цитира думите на този господар от една Велика книга, от която Той чете) какво е казал господарят: „Оставете ги да растат“. И на друго място Христос често заставаше и казваше: „Кой от вас

Ме изобличава за грях?"; защото онзи, който изобличава другигиго за грях, трябва сам да е безгрешен. Често чувам някой да казва: „Ти, слушай, тази твоя погрешка трябва да я изправиш“; е, хубаво, ти правил ли си опит да знаеш как се поправят грешки? И съвременните хора бръснат на чужди глави – на сухо, без сапун, бръснат, бръснат... Но ще извините, аз не вземам в лош смисъл (думата – бел.ред.) *бръснене* – тя в български има малко лош смисъл и по някой път аз се намеря в чудо каква дума да употребя, но Писанието употребява тази дума.

Някои питат защо аз не употребявам по-избрани думи. Ако употребявам най-избраните думи, от вас нищо няма да остане и вие се благодарете, че в моите беседи има някой плевел от думите да израсне. Има и друго значение: понеже аз кажа някоя дума и зная колко други значения има тя, може дяволът да дойде и да каже: „Може и други думи да употребиш“; да, може – когато Христос е казал: „род лукав и прелюбодеен“, не можеше ли да употреби друга дума, хубава дума ли е тя – „рождби ехидни“; те са думите на един човек, на когото устата са били най-святи – „Вие сте – казва – деца на дявола“ и т. н. Моите думи са такива, които нямат личен характер; това са думи, които означават принципи вътре, който разбира принципно; защото на човек, на когото тия думи влияят, т. е. плевелите, ще родят плевели в душата му. Аз не привеждам това, за да се оправдая, а да кажа, че много пъти нещата се проявяват така, както плевелите, много пъти ще кажеш това, което не искаш: например някой път вие сте много благочестиви и в говора, и във всичко, пък някой ден, като ви раздразни някой, викнете и после съжелявате за това – появил се този плевел. По-хубаво е, че у вас има плевели и ще кажете: „Имам ги тия плевели“. Какво ще правиш с тях? – „Ще чакам края на века и тогава плевелите ще идат на една страна, а житото ще иде на друга страна.“

И тъй, този е методът, който трябва да употребим (аз ви навеждам на тази мисъл), но не се смущавайте – във всеки един дом има противоречия: в децата ви, в дъщерите ви, в къщите ви, всички питат какво ще правим; аз бих ви казал: оставете ги да растат, дайте им условия да растат. Който обича пари, ако носи двайсет килограма, сложете му още четиридесет килограма пари, злато му дайте; който обича книги, дайте му; който обича да яде, дайте му хубаво да се наяде и не му препоръчвайте пост; хубаво да се наяде, да му пращи стомахът и ще каже: „Прядох, няма да ям вече толкова“ – той сам да си сложи едно

правило. А ние сега искаме да морализираме съвременните хора; светът по този начин никога няма да се поправи, само един начин има – когато приложим Божествената Любов; не тази, обикновената любов, а Божествената Любов, която има в себе си всички елементи за пробуждане на Божествения живот – и тази Любов гради чрез методите на Божествената Мъдрост. И когато в тия методи влиза Светлината на Божествената Истина, и когато тази Светлина се подкрепи с мярката на Божествената Правда, и всичко това се обособи на Божествената Добродетел, тогава ще имаме добра насока на Живота. Няма да казвате: „Не се криви, Иване, моля ти се, не се криви“; говори на мъжа си постоянно за Любовта, да му се проглушат ушите (нали тъй се казва?); като му говориш, говориш, та той да каже: „Чух вече, разбрах“. Като онзи, на когото хлопали и казал: „Станете, дайте ми един хляб, че не мога да спя“.

В Америка отива един музикант от негрите (имал една свирка, една фисхармоника) към десет часа вечерта, застава той пред къщата на един богат милионер и засвирва, не млъква, а богатият му казва:

- Махни се оттук, че не мога да спя!
- Ти не можеш да спиш, ама и аз не мога да спя.
- Казвам ти, че не мога да спя от тебе.
- Ама че и аз не мога да спя, искам да имам другар.

Милионерът изважда сто долара и му ги хвърля.

– А-а-а, благодаря, приятелю, по този начин млъквам – взел парите, свил си фисхармониката и си тръгнал.

Този приятел ще свири, ти ще кажеш: „Не мога да спя“, но като извадиш сто долара (те са български петстотин златни лева), – „Хубаво, приятелю, сега мога да млъкна, спокойна вечер и да имате един отличен сън“.

„Оставете ги, нека да растат!“ – казвам ви, че това не е едно насърчение на греха; когато ние се занимаваме да изкореним злото, изгубваме всички условия, при които нашата душа може да расте, а когато приемем тези факти тъй, както са, ние растем правилно. Оставете Доброто в душата ви само да си расте; и апостол Павел казва: „Където се увеличава грехът, увеличава се и благодатта“, следователно вярвайте в Бога – там, където се увеличават мъченията, там ще се увеличи и благодатта, която ще ви помага. Оставете всички неща във вас да растат и не седете всеки ден да казвате: „Чакайте, аз ще си сложа една програма какво ще правя и какво ще говоря“; не,

не твоята програма, остави Доброто в твоята душа само по себе си да расте, не мисли за него. Не мисли, че си добър, нито че си лош; и ако някой ти направи упрек, кажи тъй: „Аз съм оставил Доброто и злото да растат в мен и в края на века Господ да отсъди тази работа“. Вие сега казвате: „Отлично нещо е това, нали?“. Този въпрос мога да го обясня и по друг начин, но ще навляза в друга област, в която има толкова воня, че ако аз бих изнесъл тия факти да аргументирам моята философия, почитаемота публика би изфирясала.

Злото е една необходимост при сегашните условия на Живота и Доброто е друга необходимост за растенето на човека; следователно ние се намираме при две необходимости – на едно зло и на едно Добро, които служат за развоя на сегашната наша еволюция, или за развиването на сегашната наша душа. Може в бъдеще този закон да се измени, в Природата нищо не е вечно. Вечна е само Любовта, всегашна е Любовта и Доброто, като плод на Любовта, е включено в нея; тя е безконечна, а всички неща вън от нея са конечни. Вие ще кажете за Мъдростта: „Тя е метод на Божията Любов, следователно тя е включена в Любовта“; Истината – тя е семе, но и тя е включена в Любовта; е, какво е Правдата – и тя е включена в Любовта. Следователно, щом проявите Любовта, всички велики добродетели ще се проявят и тогава вие ще бъдете нагласени както една китара или цигулка – ще дойде великият артист да свири на нея. По някой път може да се скъса една струна – ще опънете нова; като се скъса някоя струна, има опасност да си повредите окото; ако струната се скъса от подбрадника – не, но ако се скъса от ръчката, може окото да почервене. Как може от свирене да почервене окото? – „Е, аз свирех тъй въодушевен, че от любов струната ме удари в окото“. Ще кажете вие: „Като е тъй, не си струва човек да свири“. Че аз колко пъти виждам вашите очи зачервени и като ги видя, казвам: струната от ръчката се е скъсала; лекарите обясняват, че станало някакво възпаление, аз казвам просто: струната се е скъсала и го ударила по окото – и те са прави, и аз съм прав. После, опасно е човек да се захласне в добрините, опасно е; започнем ли ние да мислим, че сме много добри, че много знаем, се намираме на един хлъзгав път – това психологически е вярно: онези хора, които мислят, че много знаят, не четат вече, казват: „Стига толкова, ние свършихме“.

Двама художници иконописци влизат в една църква, вземат под наем да рисуват няколко икони в църквата – най-

хубавите. Единият, най-знаменитият, повдигнал едно скеле и започнал да рисува Света Богородица. Ама това не е в сегашните църкви, то е преди хиляда и петстотин години, тогава са работили тия двама художници. Качил се единият и като нарисувал Света Богородица, казал: „Колко е красива!“; искал да ѝ се любува и казал: „Чакай да видя отдалеч как изглежда“ и направил няколко стъпки назад и още малко оставало да падне отгоре. Другият художник взима четката и право на иконата – зацапва цялата икона. Този се хваща за главата; ти благодари, защото иначе твоята икона щеше да се развали! И често Ангели от Небето слизат със своите четки и когато ние рисуваме някъде, те ни зацапват иконата, а ние се извъръщаме и казваме: „Сърцето ми счупи, отиде ми картината“. Но казвам: благодари, че твоята икона е зацапана, защото иначе ти, живата икона, щеше да пострадаш. Трябва да мислим едно нещо: ние сме дошли на Земята да се учим; можем ли да бъдем добри ученици, да усвоим Божието знание, да направим своя живот поносим, тъй както сегашните условия изискват това, което Бог иска от нас, Богът на тази Любов – да преодолеем болките, мъчнотиите? Всеки ден има мъчнотии, с които трябва да се борим. И казва господарят: „Оставете ги да растат – и Доброто, и злото“. И не казвай, че ако оставим злото, да не се борим с него, то щяло да се увеличи – те могат и двете да се развиват; всяка една сила има крайния предел, в който Бог е сложил рамки да се развива. Трябва да оставим всички недоразумения, остави времето да разреши всичките мъчнотии, а във времето работи Бог, във времето работи човешкият дух. Следователно, ако съвременните културни хора биха запитали какво трябва да правим, ще им кажем: оставете всичко да си върви, дайте условия на всичко – на Доброто и на злото – и в края на века, когато дойде Новата култура, всички тия неща ще се изменят.

Какво трябва да правим в домовете? Ще ви кажа пак същото правило, защото всякога моите думи се вземат в двояк смисъл. Когато думите допадат на жената, тя казва: „Знаете ли какво каза Учителя? Прав е той“; и другата страна – когато моите думи допадат на мъжа, и той казва: „Прав е Учителя“; слугата, като чуе, казва: „Знаеш ли какво казва Учителя?“. Не, не, аз не говоря на жени и мъже, въпросът е въвн от жени и мъже, въвн от господари и слуги, а как трябва да живеем. Ние сме ученици, а че добрият учител ме е накарал да направя една услуга, да очистя обувките на някого, това не

значи, че аз съм му слуга; те са странични работи, но важно е доброто учение, което трябва да придобием. Сега често казват: „Да бъдем търпеливи“; в тази философия трябва да се разбира така: нетърпелив ли си, още по-нетърпелив стани; много търпелив ли си, стани още по-търпелив; гневиш се, някой казва: „Нека се гневи, не го спирай“; говори ли някой много, нека говори – ако говори половин час, дайте му един час да говори; ако мълчи половин час, нека мълчи цял час. Дайте на всеки едно от това, което обича.

И тъй, казва господарят: „Оставете ги да растат!“, а в края на века Той ще изпрати своите слуги – кои са тия слуги? Христос подразбира бъдещата култура, когато ще дойдат тия, умните, които ще слязат на Земята – те ще уредят живота по друг начин, който ние не знаем. Сега, да ви разправам за Новия живот какъв ще бъде, то знаете ли на какво ще прилича? Ще ви разправам един анекдот. Явила се една жаба в едно бласто при един голям чифлик, където млякото се чукало по новия начин, и разправа за културата. Две жаби, много любопитни, казали: „Да видим в какво се състои културата на този земеделец“. Хоп-троп, хоп-троп – влизат в двора на земеделеца, виждат един котел, хоп вътре, а то било мляко; скачат, но навън не могат да излязат. „Какво трябва да правим?“ – започнали да обикалят; сега, отвън имали опорна точка – обикаляли, обикаляли; „Трудна е тази култура на хората, нашата вода е по-приятна, а това нито е вода, нито... особена култура е“ – казват си.

– Сестро – казала едната (те не били братчета, а и двете били сестричета), – сестро, какво трябва да правим, аз се уморих и мисля да слезем на дъното, да видим каква е културата долу.

– Не, ние се излъгахме веднъж и няма да излезем вече.

Слезнала едната и там останала; а другата, като обикаляла млякото, очукала масло, изкачила се по него и казала: „Разбрах каква е културата – биене на млякото“. Явява се земеделецът, вижда млякото очукано и казва: „Какво природно явление!“; той повикал всичките свои съсед: „Представете си, млякото оставих небито, как ще си обясните, че е бито млякото? Нещо невъзможно станало“. Жабите, които искали да опитат културата на хората, – едната от тях очукала млякото. Та ако аз река да ви обясня каква е Новата култура, ще приличам на една от тия жаби и тогава вие ще обясните биенето на млякото по един начин, а аз – по друг.

Какво е казал господарят: „Не, оставете ги да растат до скончанието на века и тогава ще заповядам“. И тъй, за да ликвидирате с всички смущения, които сега имате (тях навсякъде ги има, не само между вас), да оставите всичко да расте. А ние да се учим и да вършим Волята Божия. Няма по-хубаво нещо от това да опиташ след едно страдание смисъла на несполуките, може да преживееш такива приятни моменти! Преживели ли сте вие? Да, преживели сте; те са малко, но такъв един момент, едно преживяване на мир, една тишина, като че ли човек се разправя с Ангелите, с всички Възвишени същества – и как се повдига човек; и такъв един момент струва повече, отколкото всички богатства.

И тъй, няма защо да се смущаваме, че дяволът царува в този свят; и дяволът царува, и Господ царува – сега те двамата се разправят. Когато господарите се разправят, слугите да седят и да гледат как се разправят господарите им. Когато слугите се бият, господарите не се бият; те казват: „Ти знаеш ли мойт господар какво е казал?“; другият същото ще каже и започнат: „На ти господар, на господар!“. Набият се слугите хубаво и казват: „Господарю, аз днес те защитавах, онзи вагабонтин каза такива работи по твой адрес“ – „Хубаво си направил“ – казва господарят.

Този господар е казал: „Оставете ги да растат“. Не се разправяйте с тях – то е правото схващане. И всеки, който от памтивека се е опитал да се бори със злото, да го изкорени, всякога е излизал оцапан и хиляди години са му трябвали, за да се очисти само от миризмата на това зло.

22 януари 1922 г., София

ПАК ЩЕ ВИ ВИДЯ

И разумя Исус, че щяха да го питат.

От Иоанна 16:19

Целият живот зависи от ред питання и въпроси: *защо* и *за какво*, *защо*, *за какво* и *как*. Върху *защо*, *за какво* и *как* почива философията и цялата съвременна наука. Съвременната наука пита как е станал светът, а философията пита *защо* е станал светът. Сега, Христос схванал, че неговите ученици щели да му зададат някои важни въпроси – такива важни въпроси се повдигат във всички улове, но въпросът е може ли да се даде един правилен отговор.

При мен дойде една млада госпожица, високообразована, седна и ми каза: „Когато говоря с теб, ти ме заставяш да мисля, а когато говоря с твоите ученици, те ме заблуждават и сковават мисълта ми, говорят ми за някакви пардесюта и че трябвало да ги снемем. Аз не разбирам *защо* трябва да снемем тия пардесюта. Нали вие казвате: „За да влезе човек в Царството Божие, трябва да снесе пет-шест пардесюта“. Ако със снемането на пардесютата може да се влезе в Царството Божие, това е една аналогия неуместна и несъвместима със самата идея. Мога да снеса едно пардесю и второ, и трето – как мога да го снеса? Ако температурата се повишава, аз мога да снеса пардесюто си – според повишението на температурата ще снесам и пардесютата си. Следователно, когато дойде най-високата температура, ще остана с едно пардесю, а ако температурата надмине и тази норма, ще снеса и последното пардесю и човек ще се намери в едно естествено положение. И обратното – ако се смали температурата, по същия закон, по който си ги снел, ще ги облечеш пак. Каква философия има тук в снемането и обличането на пардесютата? Това показва само повишение и понижение на температурата. После, например у религиозните хора се заражда едно желание да започнат да постят, за да смалят тялото си; но това трябва да бъде обосновано на един закон, на един вътрешен закон. *Защо*, *за какво* да постиш, *как* и *защо* – всичко това трябва да се обоснове много добре. Казват ми: „Казва ми някой, аз го слушам, един дух ми казва“; е, тия духове... кому духът не говори, кому не говорят духовете? На философи, на учени, на проповедници – кому духът не говори? На всички хора духове

говорят, само че някои признават, че им говорят духове, а други не признават. Без духове не може да се говори и онзи, който би казал, че без дух може да се говори, ние ще му кажем, че той е без душа. Следователно хора, на които духовете не говорят, са без душа. Преди години идва една сестра, на която духовете много говореха, пишеше стихове много хубаво; казва ми: „Искам да ги проверя чрез тебе“; като ги чете, виждам, че който и да е поет може да ги напише, а тя казва: „Особен някой дух е“. Не трябва да бъдем деца!

Великите Учители на света заговорват на своите ученици само когато те са готови да разберат тяхното учение; онзи Велик учител или музикант заговарва на своя ученик само когато последният е готов да разбере великата математика на музиката, да разбере вътрешния смисъл. И ония ученици, които сега едва започват с гамите, при тях се явяват само обикновени учители. И сега, някой път тия ученици ще повдигнат реномето на своите учители. Не, не, той е един обикновен учител по музика, нищо повече.

Исус разбра, че ще му зададат един важен въпрос. И Той определя, че една жена, която ражда, на скръб е – защо е на скръб? Защото ражда. Защо скръби – понеже е поискала да има един човек; може да вземете това обяснение в пряк и косвен смисъл. Но и човек, в когото мисълта се заражда, и той страда. Я онзи ученик – когато се замисли, в неговия ум се заражда нещо; как си държи главата – и той скръби и пъшка, но щом се роди идеята, дойде светлина и веднага ученикът забравя скръбта, става весел и се радва. И Исус казва: „Като роди жената, забравя своята скръб, понеже човек се е родил, който осмисля живота“. И разумя Исус, че ще го питат, а то много значи. Сега, ако вас ви запитат защо вярвате в Бога, как ще отговорите на тия хора? Ако мен ме попитат: „Защо ядеш?“, ще отговоря: „Защото съм гладен“; яденето е една необходимост, гладът търси храната, жаждата търси водата – това е разрешението на въпроса. Защо пиеш – защото съм жаден, а водата е една необходимост, следователно трябва да пия. Не може ли без вода? При условията, при които сега живеем, без вода не може, без храна не може; може да постиш ден, два, три, четири дена до четиридесет дена, но все таки най-после ще проядеш. И най-после славата на Бога не се състои в постене, а в ядене и в пиене. „Яжте и пийте, и благодарете!“, казва Писанието, а не казва: „Постете!“. Тогава аз ще ви поставя следната аксиома: в яденето и пи-

енето е славата Божия и в Знанието е славата Божия; да не яде човек, то значи да няма Знание; и да е жаден човек, то е пак същото. Знание, Знание трябва! Но ще каже някой: „А, то, знанието... И без знание може“. Е, какво трябва тогава, невежество ли? На Бога не трябва невежи хора, Бог иска всички негови деца да бъдат тъй умни, както Той е умен; тъй любящи, както Той е любящ; тъй истинолюбиви, както Той е истинолюбив; тъй правдиви, както Той е правдив и тъй благи и добри, както Той е благ и добър – тъй, нищо повече! Всяка друга философия, всяка друга наука е фалш в Живота, няма никакъв смисъл.

Някой ще каже: „Аз трябва да се спася“ – от какво да се спасиш? Аз разбирам едно спасение от своите глупости; от своите глупости да се спаси човек, от своята беднотия, от своя глад, от своята жажда – от това трябва да се спасява човек. И ако аз бих имал време да обясня защо трябва да се спасяваме... Аз вземам думата *спасение* в косвен смисъл, а не в пряк. После, при отговарянето на такива и други философски въпроси ние често се заблуждаваме, мислим, като че разбираме тайната на Битието; не, не, има неща, които разбираме, но има и неща, които не разбираме – есенцията не разбираме, а това трябва да учим сега. И следователно първото нещо: човек трябва да схване, че не знае, че е празен, или да се изпразни, за да се напълни наново; трябва да се научим да се празним и да се пълним.

Един от древните крале, когото придворните много хвалели като такъв, комуто всичко се подчинявало, че дори и Природата, казал да му занесат трона и скиптъра при брега на морето, когато щяло да има един голям прилив. И седнал той там със своя скиптър, а приливът иде с големи вълни и той казва: „Аз ви заповядвам да се върнете назад“. Околните му казали:

- Ваше величество...
- Аз заповядвам на тия вълни.
- И ти, и ние ще идем, трябва да бягаме.
- А, значи има нещо по-силно от нас, на което трябва да се подчиняваме. Тогава вземете трона и бягайте!

Има неща в Природата, които са извън нашите сили, извън нашия ум и извън нашите схващания. И ние смирено трябва да схванем този велик факт, да знаем, че ние сме деца на тази велика Природа и трябва да се учим да бъдем прилежни и трудолюбиви.

Сега аз искам да ви наведе на мисълта – ако ние вървим по един път и мислим, че имаме по-голяма светлина, а в живота ни няма разлика между окръжаващите и нас, питам тогава: в какво се състои нашето учение? Нашата сила не трябва да се проявява както онези паднали духове, които седят в кафенето или кръчмата и казват: „Ха наздравица!“, тъй; после замислят се – не им върви вкъщи и казват: „Дай половин кило!“. Пак мислят, дълбоко разрешават въпросите: „Силата дойде – казват. – Този въпрос може да го разреши, като изпия още половин кило“ – но това е временно решаване, с половин кило въпросите не се решават. И в един ден човек светия не става, и в една година човек светия не става. *Светия* значи който е научил великия закон да поддържа Светлината в себе си и да дава от нея на окръжаващите го – това значи светия; със своя ум и със своята душа да показва пътя.

„И разумя Исус, че ще го питат.“ Онези, които вървят по Новия път, трябва да се пазят от следния недъг. Една графиня на Запад се влюбва в един прочут художник; толкова се влюбила в него, че се зародил страх у нея и казвала: „Ако той много се прочуе, аз ще загубя неговата любов, затова трябва да измисля едно изкуство, за да го лиша от славата му“ – и започнала да му дава един прах, но с това повредила зрението му, той не могъл да различава краските и картините му приличали на карикатури; и като направил изложение, всички се смеели, хванали се за корема и се смеели. Тази графиня може да повреди ума на всекиго, да не може да разпознава цветовете – то е човешкото тщеславие. И у сегашните религиозни хора има повече тщеславие, отколкото религиозност, а тщеславието не е наука, то е култ; тщеславният човек изключва каквото и да е страдание и по това аз знам, че този човек е тщеславен.

Ако питате защо трябва да страдаме, пак ще ви приведа примера, където англичаните наложили закон да реформират Цариград. Един ден влиза един английски стражар в турски дюкян и казал на търговеца:

- Десет лева глоба.
- Защо?
- Петнадесет лева.
- Ама защо?
- Двадесет лева.
- Защо?
- Тридесет лева.

И тогава търговецът отворил касата и казал:
– Тук има хиляда и петстотин лири, вземи ги.

И после узнал причината коя била – че пред неговия дюкян имало едно малко парченце хартия.

Пред вашия дюкян може да има малко парче хартия и ако дойде английският стражар, ще каже: „Десет лева глоба“. И аз виждам не една книжка, и бих желал да дойде английско управление, за да влезе такъв стражар в дома ви и да каже: „Десет лева глоба, петнайсет, двайсет, трийсет“. – „Ама защо?“ Не само трябва ние да започнем религиозен живот, духовен живот, но трябва и да свършим разумно този живот. Този духовен живот върви по известен правилен начин.

Преди време дойде при мен една сестра, която наново се обърнала, тръгнала в пътя на това Учение. Като я видях, хареса ми начинът ѝ на говорене – тъй откровенa и разумна беше, Божественият Дух бе заговорил в нея; казвам си: заговорил Господ на тази душа, такава красота на Духа, виждам, че Божият Дух работи. Обаче не се минава един месец, тази същата сестра се изменила, детинското го няма вече, та ѝ казвам:

– Как, защо твоето лице се е изменило?

– А, има причини.

Смутила се вътрешно. И защо се смутила – защото в един месец отгоре я изкарали на фронта и я сложили в едно силно сражение. Казвам ѝ: „Ония офицери, които са те сложили в сражението, са сгрешили. Ти трябва да стоиш в тила, а те те сложили там, където има картечен огън“. Тя се уплашила и казала: „Няма да я бъде тази работа“. У вас има желание щом някой се обърне към Бога – хайде на линията да се сражава; за първата линия на сражението се изискват духове крепки, възвишени духове, там само Ангелите може да се борят. „Хубаво, казва, но дяволът?“

Сега ще ви приведа друг пример. Един наш приятел преди години сънувал един сън, действителен сън. Вижда той, че се задава една голяма буря, виелица, но минава тази хала и на изток се показва една дъга, а в дъгата – Христос; под нея – един мост, хиляди хора искат да минат и някой му казва: „Ти там не може да тръгнеш, нагоре дръж“. Той, като минава моста, вижда някои юнаци, облечени с бели дрехи, водят един грамаден вълк, а той казва:

– Чакай на този вълк да ударя една тояга, колко овци е удавил.

– Ти се пази, че като те пишне със задния крак...

И той казал:

– Брей, може ли да направи нещо?

Няма какво да го биеш, той е в ръцете на вашите момци, а вие казвате: „Хайде и аз да му ударя една цепеница“; не, не, това не е никаква философия, никакво разбиране на духовния живот: от всички вас се иска да развиете ума и сърцето си, всички благородни чувства и умствени способности и в разсъжденията, в анализирането и в приложението на това Учение да намерите метода – другояче то няма смисъл.

„И разумя Исус, че ще го питат“ – какво? Сега ние проповядваме, че трябва да бъдем добри, а в живота казваме: „То не може човек да бъде добър“. Въпросът не се състои там; когато отивам в училището, трябва да бъда добър, но вън от Доброто аз трябва и да се уча; аз мога да имам поведение „шест“, но при това да бъда последен ученик. Казват: „Много добро дете, но не се учи“. Ние смесваме две неща – нашата добродетел с учението ни; ти можеш да бъдеш един от примерните ученици по успеха си и да бъдеш най-способен ученик, а имаш поведение „единица“. „Ама защо, Господи, на този с поведение „единица“ си му дал такива способности?“ – защото той е умен и е разбрал Божия закон преди ти да си го разбрал. Ти мислиш, че си добър, и той мисли, че е добър – следователно по-рано трябва да бъдем умни, преди да съзнаем, че сме добри, а ние искаме да бъдем добри, преди да съзнаем, че сме умни. И затова у религиозните хора има една мания: захващат, щом се обърнат към Бога, да показват смирение – пардесюта ще се снемат, ще се пости. Ако ти си болен, ще постиш, то е една необходимост за тебе; постът е необходим само в болезнено състояние; и в Духовния свят, когато наложим пост някому, подразбира се, че той е болен и неговият организъм трябва да си почине – това е един вътрешен закон. А щом човек е здрав и сърцето му може да възиграе, ще кажем: „Ще ядеш и ще славиш Бога“ – ясна ли е тази философия? Никаква критика, друг начин няма, само един начин има. Някои, които вървят в този Път, искат да бъдат по-умни от мене; не, ние не можем да бъдем по-умни от Природата, нито пък по-умни от онзи, който е приложил тия закони. Вътре ние трябва да се подчиним разумно, не насила да се подчиним, а да съзнаем и като дойдем до хората, да им дадем едно правилно обяснение, да обясняваме всички неща. Ако аз ям, то е един процес; да ядеш – това не значи да се учиш, ти може да ядеш много добре, а да се учиш много зле; и може да се учиш много добре, а да ядеш много зле – и едното,

и другото е възможно. Но онзи, който се храни добре и се учи добре, и пие добре, той е умен човек.

Сега на всинца ви, които ме слушате тук, все ви липсва по нещо. Не е докачение – липсва ви. Един отшелник, светия, живял четиридесет години в пустинята. Молил се на Господа, молил се, молил се; той мислил, че е готов за Небето, какво му липсва още? Дохожда един Ангел, взима го и започнал да го развежда из града и му показал едно от най-хубавите здания. Той му казва:

– Красиво здание.

– Но там липсва един камък. Да, този е камъкът, който ти трябваше да сложиш отдавна, а не си го сложил още.

Вие още не сте си сложили вашия камък и ако ви заведат горе на Небето, ще видите, че във вашето здание най-важният камък липсва; и затова, като дойде Ангелът, ще каже: „Този камък трябваше да го сложите отдавна още“, а този камък – това е Божията Мъдрост, „камъкът, който отхвърлиха зидарите“.

„И разумя Исус, че учениците Му ще го питат.“ Аз разбирам, че всичките ученици все питат, питат кога ще дойде Христос, как ще царува на Земята, как ще се оправи този свят; българите питат как ще се подобри това икономическо положение, какво трябва да се прави, ресурси откъде да се намерят; всички народи все се питат, все такива въпроси задават в училището, в църквите, в държавата, между търговците, навсякъде: как, какво ще се прави с тази скъпотия; всички питат и понеже ме питат, аз ще им отговоря. Скъпотия има, казват: „Яжте само необходимото“. Ама пътуваш по пътя, срещне те един твой приятел, три дена си гладувал, а той ти даде един самун хляб; благодари му, пийни си малко водича, подъвчи хляба, не казвай: „Е, да имаше кокошчица, да имаше ябълки, орехи, па масълце, па това, онова“ – не повдигай тия въпроси, не си дразни вкуса, благодари за хляба – той е една необходимост; скъпотия е, задоволи се в даден момент с малко; утре, като има повече, яж колкото искаш. Ще възразят някои: „Ама ако се храним само с хляб, ще отслабнем“. Аз мога да ви докажа, че и ония, които се хранят с кокошки, и те отслабват – то не е философия, то е от начина на яденето: който яде кокошки и благодари на Бога, и той е здрав, а който яде кокошки и не благодари на Бога, той не е здрав. Вижте месоядните животни и тревопасните – и едните, и другите все са здрави.

Вие ще пренесете тия естествени неща и в Духовния свят. Задоволете се с ония обяснения, които ще хвърлят

светлина във вашия ум. Да кажем, имате дете; сърди се, недоволен е от това и онова и казвате: „Какъв дявол е влезнал в това дете“. *Какъв дявол* – това не е обяснение, то не обяснява нищо; казвате му: „Излез навън!“, не излиза – на какво ще приличате вие? В Пловдив направили един сеанс: духът на един турчин влиза в медиума и не иска да излезе. И казват му: „Излез!“ – „Няма да излезна“; и започва спор – не иска да излезе. Ако имаш сила, ще го изпъдиш, а ако нямаш сила, няма да излезе. Ние мислим, че като извадим някой дявол, въпросът е решен по-лесно; аз зная къде седи този дявол – дойде мъжът от канцеларията, работил, нахокал го неговият началник, пък и гладът се притурил и жената малко го закачи, и той избухне – какъв дявол е влязъл? Колкото по-скоро сложиш и му намажеш стомаха, толкова по-скоро дяволът ще излезе, тъй е това, нищо повече; то са неща най-естествени.

Като дойдем до духовния живот, всяко едно отрицателно проявление се дължи на една вътрешна нужда, всяко недоволство се дължи на една вътрешна нужда. Гладният е недоволен – защо? Защото е гладен. Жадният, и той е недоволен – защо? Липсва му нещо. Търговецът е недоволен от живота – защо? Липсват му пари. Учителят е недоволен – защо? Няма ученици. Музикантът е недоволен – защо? Няма кому да свири. Момата е недоволна – защо? Хванала я сипаницата. Липсва нещо, всяко недоволство се дължи всякога на една вътрешна липса. Когато ни липсва Знание, Добродетел, в нас се заражда една нужда, ние трябва да си намерим един закон, който да ни удовлетвори тая нужда, затова казвам: който е загубил красотата си, да я придобие; на учениците – да придобият знания; на жадния – да пие; болният – да оздравее; на всички хора трябва да се дават положителни отговори за техните нужди. – „Добър е Господ.“ Аз зная, че Господ е добър; този Господ заради мен е дал храна и всичко друго и затова аз искам да удовлетвори своите нужди. – „Не му е времето.“ Според вас не му е времето, а според мен времето е дошло.

„И разума Исус, че ще Го питат.“ И ще Го питат сега: „Защо, Господи, настанаха тия лоши времена; защо богатите да имат да ядат и да пият, а ние, които по три пъти на ден правим молитва, да гладуваме; и отвън ти пеем, и треперим, и ти кадим тамян, а на нас нищо не си дал?“. Господ казва: „Аз не Съм ви дал да кадите тамян, а да мислите; не искам Аз кадене“.

И наместо да бъдете добри, вие ще заколите някое теле, ще го изядете и ще кажете: „Ние служим на Господа“. Аз вземам тази дума в много широк смисъл.

Сега, когато дойдем да разискваме, ще кажете: „Ама че ни калайдисаха днес“; не, това не е калайдисване, аз не обичам да калайдисвам, но приготвям една пещ – пещ, разбирате ли? И в тази пещ, като ви сложа вътре, отгоре – един пласт въглища, един пласт руда, един пласт въглища, един пласт руда, че като сложа огън, златото ще падне отдолу, а димът ще излезе отгоре и вие ще излезете чисти навън. Огън, и какъв огън! И като се намерите в тази пещ, ще има плач, рев, но аз ще кажа: „Чакайте, отдолу като излезете, ще бъдете чисти тъй, както не сте били“. Сега вие ще ми възразите: „Дано да не бъде!“; дано да бъде! „Дано да не бъде!“ – с това *Дано да не бъде* светът е дошъл до това положение; и сега ние казваме: да бъде – да дойде този огън, да ни очисти, да сложи всичко на мястото му, да заживеем тъй, както някога сме живели.

И казва Христос: „Аз ще ви видя пак и ще се зарадвате“ – кога ще ви види? – „Когато почнете да мислите, да изпълнявате Волята на Моя Отец, Аз ще дойда и вие ще се зарадвате и вашата радост никой няма да отнеме.“ Христос е най-силното проявление на Божията Любов и на Божията Мъдрост, и на Божията Истина. Следователно вложете сега, пак ще кажа, Любовта! Любов чрез Мъдрост – да знаеш защо обичаш човека; вие обичали ли сте по този начин? Онези от вас, които сте жени, обичате децата си и казвате: „Моето ангелче“, но това ангелче, като стане на двайсет и пет-трийсет години, тогава казвате: „Нашият ангел не е ангел“; да, не е Ангел, вие още Ангела не сте го познали. Любовта подразбира да знаеш защо обичаш човека – аз ще ви кажа: аз обичам човека, защото Бог живее в него. А защо трябва да се обичаме – като обичаме, ние търсим Бога; и когато казвам, че трябва да любим, с това разбирам, че трябва да търсим Бога – защото Бог е Любов, а ние сме паднали, ние още не сме любили; ти ще идеш при Любовта, за да станеш Любов, Любов значи като Бога да станеш. А някой мисли, че е любил; не, не, ти не си любил още, твоята любов... хайде да не казвам една дума; тя е твоята любов, която живее ден до пладне.

Ние трябва да любим, за да можем да намерим Бога, защото Бог е Любов; да Го възприемем в себе си, да Го опитаме, а щом Го възприемем, тогава опитваме Неговата Мъдрост – по този начин трябва да разсъждавате. Някои от

вас казвате: „А, тази сестра много люби“. Люби? Аз казвам: най-добре люби само онзи, който люби като Господа. А ти като Господа любил ли си – не; следователно още се учиш на Любов. „А, тя люби!“ – как люби? Не, не, да любим тъй, както Бог люби – Бог е Любов – и то е най-великото изкуство; и когато ние намерим това изкуство, тогава Христос ще ни отговори разумно на въпроса.

„И Аз пак ще ви видя и радостта ви тогава никой няма да отнеме.“

И тъй, искам да бъдете умни. Не говорете само за снемане на пардесюта, не говорете само за пост; когато си болен, ще постиш и ден, и два, и три – то е начин за лекуване; пост аз вземам в много широк смисъл – пост има и умствен, и физически, и духовен.

29 януари 1922 г., София

ПАК ЩЕ ВИ ВИДЯ

КАКВО ТРЯБВА ДА ИСКАМЕ

А Иисус отговори и рече: Не знаете що искате. Можете ли да пиете чашата, която аз има да пия, и да се кръстите с кръщението, с което аз се кръщавам? Отговарят му: Можем.

От Матей 20:22

Във всеки живот изпъкват желания, които са неестествени, небожествени желания, защото внасят дисхармония вътре в света; и целият съвременен свят е пълен с такива дисхармонични желания, затова няма що да аргументирам: който и вестник да отворите, който и книга да вземете, в който дом и да влезете, все такива желания има – те не са отсега, а отдавна са влезли; следователно много желания се явяват, които не са за добро: ние искаме това, което не е за наше добро.

Тук има един пример за учениците на Христа. Христос е проповядвал едно идеално учение. Явява се майката с двамата си синове и иска да бъдат те почетени от Христа, да ги сложи един отляво, а друг отдясно на Себе Си, да им даде място, което не трябва да им се даде, едно от най-видните места; другите десет ученици, като видели това, възнегодували: „Как тъй, да има привилегия?“; и Христос се обръща и казва: „Не знаете какво искате“, и тогава запитал: „Можете ли да пиете чашата, която Аз пия, и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?“; отговарят му: „Можем“. Има чаши, които са приятни, но има и чаши, които не са приятни; има кръщение, което е приятно, но има кръщение, което е неприятно. Христос употребява думата *чаши*. Нима за онзи затворник, който е осъден както Сократ да изпие чашата с отрова, тази чаша е приятна? Той е длъжен да я изпие и тази чаша ще бъде гълна, и той ще свърши, след като я изпие. Също има и кръщение, с което като се кръстите, ще свършите.

– Можете ли да пиете чашата, която Аз има да изпия?

– Можем.

– И да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?

– Можем.

– Да пиете от чашата и да се кръстите можете, но да седнете отляво и отляво на Мен не е Мое да дам, но на онзи, комуто е определено, комуто е дадено от Отца Ми.

Погрешката въобще на всички хора, каквито и да са – светски или религиозни, се състои в това, че ние мислим да разполагаме с живота си тъй, както ние искаме – това е едно много голямо заблуждение. Ние, съвременните хора, сме много ограничени: и най-големият герой на бойното поле, след като го жегне някое парче от граната, веднага започва да плаче и да се моли; онзи, най-големият герой, на който касата е била пълна с пари, след като му я изпразнят, като че ли всичката му сила изчезва; онзи държавник, докато е на власт, е силен, но падне ли от власт, силата му изчезва; при умиращия болен герой всички наоколо – лекари, роднини, всички плачат и всички усещат това огорчение.

Смисълът на Живота е, че в света всички ние сме пратени да служим вярно на Бога. Сега, как ще извършим своята длъжност? Първо, ние имаме отношение към Бога, второ – към нашата душа, и трето – към нашите ближни; ако ние разбираме отношенията си към Бога, ще разберем втория закон и третия ще изпълним, но не изпълним ли първия закон, и другите два закона не можем да изпълним – те са свързани. Ако бих имал време, бих ви обяснил, но ще се отклоня. Всички съвременни хора трябва да започнат с първия закон, той е, който ще уреди света. Ако ние не сме готови чистосърдечно да изпълним в даден случай Волята Божия, то всички други усилия са безполезни. Трябва ли законът да бъде написан – този закон не е написан, а се подразбира от самата същина на нещата; кой ще разбере това, как да изпълним задълженията си към Бога? Този закон е написан вътре във всяка душа.

И Христос се обръща и казва: „Вие можете ли да пиете тази чаша?“ – защото обичта се показва във време на нужда. Жената не трябва да обича мъжа си, защото той ѝ купува дрехи, рокли и шапки – то не е Любов, а когато този мъж остане най-беден, страдащ, само тогава може да покаже своята любов към него – значи във време на страдания. Следователно вашите приятели ще ги познаете във време на страдание. Кога може да имате приятели, само когато сте богати ли – тогава всичко можете да направите; и най-простият човек, като му напълня касата, той ще има много приятели, но тия приятели не носят никакво благо; но онези приятели, които постъпват по този Божествен закон, те носят целителен балсам. Това Учение не е само на Христа, това е Учение на самия Живот; приложим ли го, ние сме спокойни, физически сме здрави; изгубим ли това Учение, веднага идат разни болести върху нас. И ако някой

пита защо идат болестите, аз казвам: понеже ние често губим връзката между душата ни и Бога; тази връзка никога не трябва да прекъсваме, тази връзка никога не трябва да се скъса – където и да бъдете, в Австралия, Африка и другаде, тя трябва да бъде еднаква, тя не се обуславя от никое общество. Ако един човек е добър, защото той е в едно религиозно общество, това е понятно според мен; но който е в едно лошо общество добър, той е истинският добър човек. Да си добър между добрите – то е естествено, но да си добър между лошите – това е нещо извънредно; и другият закон пак е верен: да бъдеш лош между лошите, то е много естествено, но да си лош между добрите хора, то е нещо извънредно.

Следователно Христос се обръща към своите ученици, към тия двамата и казва: „Можете ли да пиете тази чаша, която Аз пия?“ и те му отговарят: „Можем“. Но в практическия живот се оказва, че щом ни дадат тази чаша, мъчно се изпива. Виждал съм често малки деца да не могат да пият горчиви капки.

– Пий, мама, за твоето здраве – казва майка им.

– Не може, мамо, горчива е тази чаша.

И аз бих желал да няма горчиви чаши в света; и ще дойде ден, когато в човешката еволюция тия чаши няма да ги има. Не че Бог иска да ги дава, страданията не се налагат от Бога; Бог съизволява, но не благоволява в тях, Той казва: „Не благоволява душата Ми в смъртта на грешника“. Когато ние страдаме, изплащаме, но не изведнъж, в сегашното развитие на живота си. Как ще примирите: една овца, когато я колят, казва: „Защо Господ ме създаде? Защо да ме колят?“ – каква философия има тук? Кажете на тази овца: „Една необходимост е при сегашното развитие на хората, трябва, Господ това не иска, но хората го искат“ – тъй да разбираме, хубаво. Когато този нож минава през врата на животното, ние не го мислим, ни най-малко ние не мислим за това; но когато този нож дойде до нашия врат, ние казваме: „Защо?“. Е, да, защо – защото сме скъсали първата връзка, между Бога и нашата душа, това е причината; възстановете вие тази връзка в душата си – между Бога и вас – и всичките ви отношения постепенно ще се изгладят. Първо ще започнат да се възстановяват силите ви по един много естествен път. Ще кажете: „Как?“. Ако на вашето тяло имате рана, превържете я и самото тяло ще започне да я лекува, защото то съдържа тая сила; каквато рана и да имате, тази

рана ще оздравее и няма да остане нито помен от нея – значи тялото съдържа сили вътре за лекуване и когато изгуби тази сила, никакъв лекар не може да ви помогне. И за душата ни същият закон е: докато нашата душа е свързана с Бога, тя притежава природни сили и може да лекува раните си; раните ще дойдат в света при сегашния живот, на всяка стъпка може да ви дойдат рани, на всяка стъпка – на пътя когато вървите, в някой трамвай ако се возите, навсякъде може да претърпите някаква малка авария.

И сегашните страдания съществуват поради тази необходимост, в каквото и положение да сте; и целият свят минава през една пертурбация, целият учен свят в Америка, в Англия и другаде казва: „Какво трябва да правим?“. Всички се запитват, но никой не е дал едно лекарство. Има една панацея, за да се излекуват тези страдания. Нямаме нито един учен, който да е дал лек на тия рани, които разяждат обществото – и не само домовете, ами и самите нас. Богат си, учен си, неспокоен си, изгубил си смисъла на Живота; сега Христос отговаря право: „Не знаят те що искат“. Ние, сегашните хора, всичко искаме, но същественото не искаме; всеки иска да бъде богат, всеки иска да бъде силен, все материални блага искаме. Идете в обществото и кажете някому да се свърже с Бога – колко хора биха пожелали това? Ще ви отговорят: „Не, не, пари, пари!“; но парите – това е един резултат. Преди милиарди години Господ ги е сложил на Земята, това злато е складирано, преди милиони години тук е складирано жито, царевица, храни има преизобилно, всичко е промислено; но това изобилие, което съществува в света, не може да дойде точно навреме, защото ние се спъваме не само физически, но и духовно – ние спъваме енергиите на духовния си живот. Често енергията, която трябва да дойде за нашето сърце, не иде навреме. Някой път станете рано, но не сте разположен и нямате оная енергия. Както гладният – как ще познае, че е намерил храна? Когато се наяде. Ще кажете: „Е, как ще познае кога съм намерил Истината?“; казвам: как ще познае гладният – след като се наситил; и жадният знае, че се е напил, след като уталожил жаждата си; и онзи, който намери Истината, по същия закон и той ще я разбере. Сега онези, които следват в това Божествено учение, са тръгнали с някои свои навици и искат да го приложат, да направят един компромис между Божественото и човека. Човек трябва да бъде основа, а градивото – то е само Божественото; хармонията

КАКВО ТРЯБВА ДА ИСКАМЕ

може да произтича само от Божествената Любов и ако в едно общество няма хармония, Божествената Любов я няма там, Божествената Мъдрост я няма, те не са заработили в него; ако самото общество не се проникне от тях, ние имаме едно механическо натрупване, но не и органическо градене.

Питам какъв е смисълът на земния живот – смисълът на земния живот е да познаем Бога, понеже ние търсим Божествената Любов, а всички хора, мъже и жени, сме малки частици от тази Божествена Любов, проявена у всеки човек; щом разбираме Бога, ние ще разберем, че тия малки хора са частици от Бога; и както любим Бога, тъй ще любим и всички хора. Ако не Го любим, всякога ще правим разлика между тоя и другия човек; даже най-идеалното състояние, което съществува в дома – където казват, че майките обичат безпристрастно, и те имат обич повече към някое от своите деца, отколкото към другите; бащата има обич повече към един син, отколкото към друг. Много лесно е да кажем: „Обичай!“, но когато дойде да приложим закона, там е изкуството; лесно се казва, но мъчно се изпълнява – защо? Когато касата ми е пълна, може да дам много, щедър съм, но когато в касата няма нито пет пари, каква сума може да дам? А нашата каса може да бъде пълна само при едно условие – когато ние сме свързани с този Велик извор на Живота; и ще дойдем тогава да разрешим тия въпроси заради Бога по най-разумния път.

Сега, в нашия живот се раждат известни недоволства, от какво произтичат те? От пресищане. Ще ви приведа един малък разказ. Пресищането от живота ражда много по-страшни болести, отколкото обикновените. Един американец, на когото баща му оставил двацет милиона долара, започнал да яде и пие, ял и пил, докато най-сетне загубил смисъла на живота, станал хипохондрик; заражда се мисъл да се самоубие, отива при един лекар, при втори, трети, четвърти, най-сетне отива при един виден лекар в Ню Йорк и му казва:

– Ти си последният, ако и ти не ме излекуваш, ще се самоубия.

– Добре, но ще направим един договор, че каквито методи употребя за твоего лекуване, ти няма да имаш нищо против.

Той се подписва и плаща двеста и петдесет хиляди лева за първото лекуване. Лекарят му слага хлороформ и заповядал на един от своите асистенти да му отреже десния крак отдолу под коляното. Той като става, вижда, че кракът му го няма, и казва:

– Това ли е вашето лекуване? Двеста и петдесет хиляди лева да ви дам, а сега ме лишихте от едно благо. Ах, да е здрав моят крак, всинца ви бих изритал.

– След две седмици – казал му лекарят, – когато поутихнеш, аз ще дойда пак да те видя.

След две седмици болният започнал да плаче и казал:

– Г-н докторе, или ми кажете един път за спасение, или като си започнал да ме убиваш...

– Ще платиш още двеста и петдесет хиляди лева.

Направил му един изкуствен крак, сложил го и след това болният не помислил да се самоубива – разбрал смисъла на Живота.

Често и ние, съвременните хора, заставяме Природата да ни прави такива операции – и ги прави, и виждаме навсякъде: някому окоето го боли, ухото; и има стотици и хиляди болести, които лекарите не знаят за какви имена да ги кръщават; и всички говорим за една култура – за някакви микроби – това не е причината: болестите произлизат от единствения фактор, че ние сме скъсали първата връзка с Бога – този е законът. Аз правя сравнение и то е следното: там, където прониква Слънцето, където има хубава вода, хората са най-здрави, а по северните склонове на планините, където прониква много малко слънчева светлина, има най-много болести; и следователно там, където южните и източни прозорци са затворени, а са отворени само северните прозорци, има най-много болести; а северните прозорци – това е човешкият егоизъм. Някой казва: „Искам да се осигуря“; питам аз: кажете ми един човек, който се е осигурил; сега няма осигурен човек, следователно осигуряването е закон да влезем в хармония и да живеем с Бога. Може да правим каквото искаме, но всяко учение трябва да има своето приложение.

Някой казва: „Ти проповядваш, ама тези, които те слушат, не живеят тъй“. Вярвам – онези, които ме слушат, не живеят според моето Учение, но ако не живеят според моето Учение, аз крив ли съм? Ако съм крив, аз съм готов да се изправам. Ние по един нов начин ще изправим живота и тия хора сами ще почувстват, че Бог живее в тях; то е велико изкуство и аз ви казвам: ако аз свързва тия две жици, да прекарам този Божествен ток, животът им ще се изправи. Аз правя сега инсталация, но когато я завърша и пусна този ток, тогава елате и вижте; сега още трупам камъни, дисхар-

мония има, вик, крясък, работници, инсталацията още не е приготвена. Моето Учение вие не сте го видели, но когато пуснем тази инсталация, тогава вашите лица ще просияят и вие ще кажете както в Евангелието: „Едно време бях сляп, но сега виждам“ – и тогава в домовете ви няма да има спор, между мъжете и жените няма да има раздори, ще има едно надпреварване да проявят повече любовта си към всекиго. Тази, старата инсталация, виждате какво е произвела, от хиляди години все същото е било; нова инсталация трябва – ако не сложим новата инсталация, старата знаете ли какво ще произведе? Трябва свършено ново осветление. Имайте търпение, това Учение всички ще засегне и тогава първите ще бъдат последни. Ще го правим от Любов, а не от задължение; ние, най-умните и най-силните, ще помогнем на по-слабите и тогава дъщерята ще стане сутринта, ще пригответи чай на баща си и всички деца ще го целунат. А сегашните дъщери казват: „Не съм разположена да стана“ – то е старата инсталация. Кой е крив, ако някой човек е болен, кой е виновен? Та не трябва да обвинявате Учението и да казвате: „Защо не се прилага това Учение?“; трябва да бъдем толкова искрени и честни да го приложим; това Учение не е мое, то е Учение Божествено и трябва да засегне всинца ни като братя и сестри – нищо повече.

И Христос казва: „Не знаете какво искате“. Сега, аз съм изпитвал много положения. Тия, горчивите чаши, ние трябва да ги премахнем вече. Сега в съвременната медицина има хомеопати и алопати, които спорят по кой начин да се лекуват болестите: алопатите поддържат горчивите церове, а хомеопатите – сладките. На един хомеопат цяла аптека може да изпиете и няма да ви се причини никакво разстройство; там има деления, до трийсет деления, знаете ли какво е то – то е такава микроскопична част! Да кажем правите разтвор, в сто грама вода ще разтопите десет грама захар, от това ще вземете една капка и ще я сложите пак в сто грама вода – това е първото и второто деление; от там пак ще вземете една капка и така до трийсет деления; и от него, като вземете една капка, тя трябва да излекува болния – една тридесета част само! Хомеопатите казват, че техните лекарства действат право, а алопатите поддържат обратното. Има трети метод между тия два; и едните са прави, и другите са прави в това отношение. Питат ме някой път: „Трябва ли лекарите да правят операция на тялото?“; казвам: не трябва да правят, ако тялото е здраво, а ако тялото

е болно, има цирей, лекарят трябва да изстиска тази гной, да направи тази малка операция; но ако няма нагнояване, лекарят няма право да реже, нека оставим Природата да работи, тя може да направи най-голямата операция, глупаво е да се прави операция на здраво тяло. Сега ще кажете: „Може ли, или не може?“ – това са условия, при които ние можем да работим. Сега в дома, при сегашните условия, жената може да употреби крайни мерки и мъжът може да употреби крайни мерки всякога, когато има някой голям цирей; и някой път даже самата Природа ни налага такива крути мерки.

Ще ви приведа един пример. Преди години, може би има пет или шест години, мъж и жена идват при мене. На жената ръката подута. Питат ме: „Да си направи ли операция на ръката, или не?“. Казвам: „Идете при един хирург, нека ви направи операция“. Тръгват си, но на пътя тя се препъва, пада в един трап и казва: „Ето операцията“ – и наистина, отлична операция е станала. И лекарят ѝ казва: „Аз не мога да направя такава операция“ – той взел, само я изчистил и сам признава: „Отлична операция е направена на ръката Ви“; и след няколко дена ръката оздравяла. Следователно, ако във вашия дом се препънете, боли ви ръката, не го считайте за голямо нещастие: вземете сами да изстискате цирея. Ако ние сега попитаме: „Защо аз да падна?“, трябва да паднем, за да стане тази хубава операция. При лекаря ще легнеш и ножът ще дойде; и Природата, като прави тази операция, и тя ще те положи да легнеш. Не трябва да питаме да правим ли ние операция, или не; това, което се случи в даден момент, то е въпросът; ако мога, да благодаря на Бога, а ако не взема предпазни мерки, да не се случи в дома ти никога.

Следователно при тази положителна философия за Бога аз не ви казвам, че Бог е скрит в Небето, а ви проповядвам за един Господ, който живее във вас, вие можете да го намерите – Той спи във вас, можете да го събудите. Да не кажете някои: „Какъв Господ?“. Аз ви препоръчвам да намерите вашия Господ и това ме радва; и ще кажа тогава: аз те поздравявам, че си намерил твоя Господ. Аз употребявам думата *спи*, но Той, Господ, не спи, а вие спите; когато се пробудите, ще чуете Неговия глас и като го чуете, той ще бъде толкова сладък, този глас ще произведе цял преврат в живота ви и вашата работа, каквато и да е, ще се осмисли – този Господ ще осветли всичките ви работи, тогава най-малките работи ще ни бъдат приятни да ги правим. Та казвам: някои от вас започват да се

пробуждат – заговорил ви е този Господ. Някой път вие казвате: „Не е Той“ – вие се съмнявате. Спасението се състои само във вътрешното пробуждане. Който и да ви проповядва, ако вие сами не чуete този вътрешен глас, въпросът за вас ще остане неразрешен; но в деня, в който вие чуete този глас, той ще се разреши. То няма да бъде едно обикновено слушане, а ще бъде както когато чуete онзи, който донася радостна вест: „Един ваш роднина ви прави наследник на десет милиона наследство“, и ви даде съобщението – нали тази вест ще бъде най-приятната? И когато вие намерите Господа, ще бъдете човек на десет милиона и ще кажете: „Сбогом, сиромашийо!“; ще бъдете щастливи, защото вашият дядо ви е оставил наследник на десет милиона; и Господ, като чуete гласа Му, ще направи такава промяна, че вие никога няма да се връщате назад.

Сега, Христос казва: „Не знаете какво искате“, а трябва искане, трябва да искаме! Днес аз съм сериозен. В нашия живот трябва да стане един вътрешен преврат, едно преобразование, за да докажем фактически, че имаме тази Любов. Ако ние вървим по едно учение и нашият живот се отличава само по форма, тогава нищо не се ползваме. Трябва да бъдем искрени в себе си; нашият живот трябва да бъде чист като кристал, трябва да има такива пречупвания, както в най-чистия диамант – като ни погледне човек в лицето, то да свети и да кажат: „Този човек няма никаква задна мисъл“; и да бъдем готови на всеки човек да покажем нашето чистосърдечие и незлобие; да бъдем като един голям извор, който изхвърля нечистотиите навънка. Този свят е пълен с неразбории – вестниците, които четем, книгите, разговорите всеки ден оставят у нас утайки; ние сме поставени на много голям изпит, не е лесно да се живее сега един Божествен живот. Едно време светиите бягаха в горите, а сега и горите са пълни с харамии; не може сега светиите да живеят в горите, а сегашните светии трябва да живеят из градовете, а щом живееш в градовете, ще обичаш тези хора; и ако ги обичаш, и Господ ще каже: „Ти си разбрал Моето учение и ще носиш Моята светлина“. Бог изпраща Светлината на всички еднакво – и на добри, и на зли, даже Господ към лошите хора сега е по-снизходителен. И вие нали казвате: „Той не живее добре, а върви му“, а ти, който вървиш по Бога, постоянно камшик има за тебе; на онзи пък детето не заболява, жена му здрава, а ти по три пъти на ден се молиш – днес загубиш

двайсет хиляди лева, дъщеря ти умре и прочее. Защо става това, как ще примирите тази работа – защо Господ е низходителен към тия грешници, може ли да отговорите? Вие ще кажете: „Ето виждаш, Господи, те не Те слушат, а ние по три пъти се молим на ден...“. Е, там е изкуството, а вие трябва да се радвате, че той много добре е направил; вие трябва да кажете: „Този човек има парици, пък ние нямаме, но си го заслужаваме“ – защо тъй да не кажете? И следователно тия хора са били толкова години на страдания, сега Господ ги е оставил на почивка, а вие сте дошли на тяхното място да по-работите; брат ти да яде, а ти ще носиш неговото нещастие. Тия неща обаче са привидни, ние не знаем кой човек е добър и кой е лош; вие ще кажете: „Знаете ли, че Иван Драганов е един разбойник?“, но Иван Драганов познавате ли го вие? Той е съдружие. Ако в една фирма слугите в името на някакъв господар са извършили някакво престъпление, той не е крив; повидимому той може да бъде отговорен косвено за своите слуги, но питам той ли е виновникът? Слугите ни и слугините ни грешат, а ние, господарите им, отговаряме. Но често има и между господарите, които грешат. Аз говоря за верующите: нито един от вас няма желание да направи зло, но някой път кажеш нещо, сгрешииш и после казваш за себе си: „Аз вече няма да говоря лошо, сладко ще говоря“; обаче като те поставят на изпит, освен че сладко не говориш, ами после кажеш: „Прекалих го“; да, вие всички го прекалявате, защото не знаете какво искате. Господ го е поставил тук, а ти кажеш: „С добро няма да бъде, ама чакай аз да му напълня главата“ – какво ще му пълниш главата?

И тъй, Божествената Любов трябва да се приложи. Не подразбирам, че у вас няма Любов, но във всекиго трябва да дойде Божественото, да се усили това стремление у вас, това съзнание у всинца ви, да имате един положителен опит и тогава ще стане едно коренно преобразуване. И ще дойде денят на освобождението, денят на Свободата в този свят; този ден за някои може днес да е дошъл, за някои – утре, но днес той за всинца ви може да бъде, всеки един от вас може да бъде добър. Донесат ви един чек от десет милиона; и какво по-хубаво състояние от това – където и да влезете, в църкви, в домове, навсякъде ще ви правят почести. Един град, в който всички хора са уредени, какъв ще бъде животът им – идеален; може да имаме значи на Земята един идеален живот. А сега всички казваме: „Може да бъде, но не сега, а

след хиляди години, когато човек се повдигне“. Но за някои е дошло това време – как е дошло? Онази какавида, която се излюпи и излезе из пашкула си, не трябва да плаче за него, а веднага да отиде в Природата, да не чака другите. Ние, религиозните хора, докато видим къде сме, нас ни оставят гладни; да, докато чакате, гладни ще умрете. Ще се питаме: „Къде ще се срещнем?“; ще се срещнем по цветята и тогава ще си разправяте своята история. Не стойте на пашкулите си отгоре, не ти трябва този пашкул, навън! А вие държите пашкулите си, за да не влязат други вътре. Не, сега ти си свободен, хвъркни с крилцата си, пий от този Божествен нектар и тогава ще имаш сили да извършиш Волята Божия.

Та казвам: нам ни трябва едно нещо – Силата Божия трябва да влезе в нас, без нея и най-съществените работи, които трябва да разрешите, ще останат неразрешени. Сега, Христос се обръща: „Не знаете какво искате“. Трябва ни кръщение на Духа, трябва ни чашата на Любовта: и на брат си дай не отрова, както на Сократ, а ще му дадеш една чаша с най-хубавия нектар в името на Любовта и ще му кажеш: „Ти много си пил, но като тази чаша не си пил“, и ще каже той: „Дайте ми тази чаша, не съм пил от нея“; и ще го кръстиш, ама това кръщение е особено, българите казват: „Да го кръстим с бой, да го направим българин“ – а като те кръстят с такова кръщение, ще кажеш: „Това кръщение, което вие ми давате, внася в съзнанието ми нов живот, осмисля моето сърце и ум“.

Та казвам: събудете вашия Господ, на това аз настоявам; и да кажете сега: „Нашият Господ, спасението е там“ – признавате Го вие. И според Писанието Господ казва: „Призовете Ме в ден скърбен вие, които скърбите, и Аз ще ви помогна и вие ще Ме прославите“. И Христос казва: „Ако пребъдете в Мене и думите Ми пребъдат във вас (във вашите отношения към Него), тогава – казва Той – Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас, и Аз ще ви се изиявя“. Как ще се изяви? С Любов. Първото нещо, ние да пребъдваме в Бога; второ, и Христос в нас; и трето положение, Отец и Синът трябва да дойдат в нас и да направят жилище в нас. И Христос казва: „Аз ще ви се изиявя“, т. е. Любовта ще се изяви. Тия три положения трябва да дойдат, да стане преобразуване в нашия ум, в душата ни и тогава изявлението ще стане; но не дойдат ли тия положения, Животът всякога ще бъде без основа.

И тъй, трябва да се приложи тази Любов, нея аз препоръчвам. И най-напред жените трябва да я приложат. Аз ще кажа къде е погрешката: мъжът изгуби Любовта, огрубее и съгреси; там е грешката – че е изгубил Божията Любов. А съвременните жени изгубиха Божията Мъдрост, и те сгрехиха и огрубяха. И мъже, и жени изгубиха два съществени елемента: мъжът е изгубил Любовта, а жената е изгубила Мъдростта. И в оня дом, в който мъжът няма Любов, а жената няма Мъдрост, тегли му една клечка кибрит да изгори. Ще кажете тогава: „Може ли да има живот?“. Не може да има. И следователно мъжът трябва да внесе Любовта – Божията Любов, в дома, а жената трябва да внесе Мъдростта, за да се създаде хармония – това е Учението, което Христос е проповядвал. Семейството е нещо Божествено, а не както е сега; то е един Божествен институт, основан на Любов и Мъдрост, а децата ще внесат Истината – и тогава ще имаме законност, Правда и Истина и едно идеално общество; внесат ли ги, тогава Бог е в този дом, ще имаме един дом според Новото учение и ще дадем пример на света как трябва да се живее. Но не трябва да си правим илюзии: няма ли Любов у мъжа, въпросът е свършен; няма ли Мъдрост у жената, въпросът е свършен; няма ли Истина у детето, въпросът е свършен. Бащата и майката се радват само на онези деца, които имат Истината в себе си; обича ли детето да послъгва, те скърбят. Когато мъжът види, че у жената няма Мъдрост, и той скърби; когато жената види, че у мъжа няма Любов, тя скърби. Говоря на всинца ви сега, разбирате ли?

Този, стария дявол, трябва да го изхвърлим навън и в дома ни трябва да царува Господ на Любовта, Мъдростта и Истината. И като влезем, тогава ще има Светлина в дома и тогава едно верую ще има – верую на Любовта, верую на Мъдростта и на Истината; и всинца ще живеем по това верую и ще бъдем братя и сестри в Господа. Е, какво, вие ми казвате: „Сега ще те послушаме“; не да ме послушате, а прилагайте, прилагайте! Или аз съм дошъл сега, че ще се запретна сам да приложам; щом дойде някой да се оплаква, ще сложа халата си и ще оправя дома ви, нали все някой трябва да оправя работите? Не казвайте, че мъжът или жената има право, аз не вземам страната на никого: ще кажа на мъжа: „Ти Любов имаш ли?“ – „Имам“; ще кажа на жената: „Ти Мъдрост имаш ли?“ – „Имам“; ще кажа на детето: „Ти Истина имаш ли?“ – „Имам“; тогава може да

работим и само при тия условия Господ ще се събуди – и щом се събуди, невъзможните неща ще станат възможни. И в името на вашия Господ аз ви моля, не се заблуждавайте да казвате: „Този човек има едно погрешно учение“ – това Учение не е мое, а е ваше. Ако вие имате някое друго учение, аз съм готов да ви послушам и ще го приложам, ако то е Божествено; ще слушахме, защото ние сме готови да слушахме Божественото от когото и да е. И следователно то трябва да се приложи; то е вътре в нас, не е отвън.

И тъй, Христос, този, живият Христос, вашият Христос днес ви призовава към Любов, Мъдрост и Истина, да осветите Неговия велик закон; и като го приложите, да го прославите, че като видят хората делата ви, да прославят Отца вашето – не мене, а Отца, Който е горе на Небето. И сега ние трябва да прославим нашия Отец, Който е горе на Небето.

5 февруари 1922 г., София

ЯДОХА И НАСИТИХА СЕ

*И ядоха, и наситиха се; и вдигнаха
остатките от укрухите седем кошници.*

От Марка 8:8

Този стих е един от обикновените стихове, прилича на едно малко планинско камъче, но само един вещ учен човек, някой минералог или геолог, който разбира строежа, или устройството, на тия камъни, тяхното произхождение, може да се произнесе върху стойността им; много обикновени думи – „Ядоха и наситиха се, и вдигнаха останките от седем кошници“. Какво трябва да яде човек на физическото поле – хляб, най-важното нещо; в Духовния свят какво трябва да яде човек; а в Божествения? На двата въпроса отговорете вие. В Духовния свят няма хляб като нашия; и там се яде, но какво? Сега за себе си отговорете – ако си отговорите правилно.

Яденето е една необходимост на Земята, то е най-важното от всичките неща в света. Вие ще кажете, че имате някакви идеи, по-други вярвания, религии, науки; всичко това признавам, но ако вие сте гладували шест-седем дена и са ви приготвили един отличен обяд, и после ви поканят да слушате някоя дисертация на някой философ или да идете на някой концерт или представление, или ви дадат хубави дрехи да се облечете, кое ще вземете? Яденето, разбира се. След като се наядете, всички други неща се нареждат съобразно – тъй се състои законът. Добре, сега някои казват: „Яденето е нещо обикновено“. Не, то е нещо необикновено, това са най-великите сили, съгъстени в такава видима форма. С хиляди години хората ядат, но не са разбрали смисъла на тази храна. Седнал някой химик и казва: „Хлябът има водород, кислород“ – това били хранителни частици; хлябът не се състои от никакъв водород и кислород, той нито е водород, нито кислород, нито е въглен. Когато някоя есенция е затворена в някаква форма, това не значи, че тази есенция произтича от формата; следователно азотът, кислородът, водородът – това са форми, в които са затворени известни сили в Природата, а в тия сили е затворен разнообразният Живот, който се предава; тъй че силите са носители на Живота и трябва да го предават на хората. И сега във вас има желание да се наядете, нали, но знаете ли на какво прилича вашето положение? То прилича като онази млада

ЯДОХА И НАСИТИХА СЕ

мома или млад момък, които искат да се харесат някому и се обличат хубаво. Но не трябва само за един ден да те харесат; може да те харесат и корона да ти сложат, и венец, а след три месеца тази корона ще падне и венецът ще изчезне. Питам: защо трябва да се харесваме един на друг; откъде се е пръкнало това желание у младия момък да се хареса на момата и момата да се хареса на момъка, откъде се е появило, защо и за какво – задали ли сте си тоя въпрос? „А, казвате, те са обикновени работи“ – да, за глупавите хора всички работи са обикновени, а за умните хора всички неща са необикновени.

Ще ви приведа един смешен анекдот с един знаменит художник, Гарио; аз го кръщавам така, скривам му името. Заражда се в ума му една идея да може да извае от въськ една хубава, прекрасна женска фигура, на която той сам да се люби и въодушевява – за себе си той твори. Дълго време се е занимавал с окултните науки. Избира си стая, десет години работи над своята въсьчна форма и вече е достигнал сам да ѝ се люби, но всичко държал под ключ. Понеже бил женен наскоро, заинтригувала се неговата възлюблена и си казала: „Какво прави този човек?“, искала да се домогне до неговите тайни – какво върши той в тая стая. За нещастие един ден тя взема ключа от неговото палто и като отворила вратата на стаята, казва: „А, видиш ли какво си правил? Под ключ се държиш, а!“. Фигурата била толкова жива, че тя не си представила, че е въськ, и започнала да я удря в носа; тя паднала на пода, мачкала я, натискала я и викала: „Ти как смееш в моята къща да нарушаваш моето щастие“. Като я набила, излязла из стаята навън и пак сложила ключа в неговия джоб, но станала сериозна, обидена кръвно, обидена от него. И той, като влязъл вътре, вижда и неговата мумия кръвно обидена. Сега и ние в този свят имаме такива спорове, които приличат на този случай, и тъй ги разрешаваме; учените хора разрешават въпросите като жената на Гарио, която казала на въсьчната мумия: „Ти си причина за моето нещастие“; и често ние си въобразяваме такива неща, които не съществуват.

Сега, яденето не е един такъв процес, не е въпросът само тъй да се отнесем към тази храна. Тази жена мисли, че ще даде един хубав урок на мъжа си: „Как смее той с чужди жени да ходи!“. И често ние даваме такива обяснения за света, каквито не съществуват; и знаете ли, че ако Напреднали същества биха дошли на Земята и биха изслушали нашите разрешения за онзи свят, щяха да се хванат за корема и да се кискат сто

години не само с нашите глупости, но и с най-видните наши окултисти – на техните теории и изяснения за света. И когато човек пристъпва към великото в света, трябва да има онова велико смирение, трябва да знае, че той не го е разгадал. За да може да разгадае света, трябва да бъде свършен като Бога; а веднъж не е свършен, изтича от Бога и се учи от Него – той никога няма да разгадае великата загадка. И философите твърдят, че ще я разгадаят; не, никога, светът всякога ще остане една загадка неразгадана: от една страна ще я разгадават, а от друга – ще се загатва пак; от една страна ще разплитаме, а от друга – ще заплитаме. Това ще прилича на един параход, който отпред разцепва водата, а отзад тя пак се слива – и тъй ще ходим. Не е въпросът, следователно, да разгадаваме света. Ако анализирам вашето тяло и зная колко водород и колко азот, кислород, желязо и т. н. съдържа, мислите ли, че аз съм намерил есенцията на вашето битие? А може да не зная нищо за вашето тяло – от колко елемента се състои, а трябва да зная елементите на вашата душа. Възможно е и едното, и другото.

Следователно казва: „Яли и се наситили“. Човек трябва да се наяде. И Христос казва, че сте яли живия хляб: „Аз Съм живият хляб“ – е, как ще изясните този жив хляб? Казва още: „Аз Съм Живата вода“ – изворът, който ще извира от вас вечно, и няма да имате нужда да идвате, да черпите от този кладенец. Следователно ние трябва да се стремим да имаме една пряма връзка с произхода на нашето битие. И често връзките ни се късат по външни съображения. Ще ви представя още един пример. Д-р Фурио (аз наричам този доктор Фурио) – доктор медик, но същевременно талантлив и имал извънредно голяма обич към музиката, до полуда, искал да пее, но нямал глас. Това му съставяло голямо мъчение, защото имал едно непреодолимо желание да пее. Да обясня желанието на доктор Фурио с онова на друг един доктор, англичанин; той пък бил доктор адвокат и даровит механик, но станал правник. Той сам разправя за себе си: ще седне да проучва някое дело на някой свой клиент и изведнъж вижда пред себе си колелета, машини, не може да работи; а след един час, като свърши с тази работа, тогава ще започне своята адвокатска професия и казва: „Кога ще ме освободи Господ от този дявол?“. Не е дяволът, но по-силните способности и стремежи изгъкват по-напред. Доктор Фурио намерил една госпожица Берта, която имала отличен глас, и се заел според своите методи да развие този талант у нея. В негово присъствие Берта пеела отлично, като Ангел; и

дватамата пътували из света, тя пеела, а той е бил зад сцената и навсякъде произвеждали фурор; но тя пеела, докато той бил там, а като излизал той, нейният глас прекъсвал – сила идвала от Фурио и тя я изразявала. Обаче в нея се влюбва един млад господин и казва: „Знаменита певица, но от онзи дявол трябва да се освободя аз“. В едно представление зад кулисите той му тегли един куршум, но и певицата прекъснала да пее и нито дума повече не произнесла.

И ние, докато сме свързани с Невидимото, докато сме във връзка с Бога, откъдето иде нашата сила, докато Той е наша задна стража, докато Неговите сили са проектирани в нас, ние сме отлични певци на сцената; но когато някой грях се появи и връзката се скъса, тогава всичко се прекъсва, всички таланти свършват и моментално всичко изчезва. Тази връзка се скъсва и у всички писатели и поети, у всички учени и прости, всички са опитали това. Тия хора не са яли и не са се наситили, защото човек пее само когато е сит. И българите имат обичай като викнат един кавалджия, нахранят го най-напред и той свири ли свири. Българите имат за това една поговорка: „Гладна мечка хоро не играе“ – и гладен кавалджия не свири. Затова и човек без убеждение нищо не може да направи – това е същият закон.

Сега Христос казва, че Той е Живият хляб – значи трябва да ядем тази храна, която е жива; и от яденето трябва да остане нещо, от това изобилие трябва да се спести. Аз вземам думата *ядене* в широк смисъл, човек трябва да яде и да мисли върху онова, което се съдържа в тия елементи. Този Живот е скрит в ябълката, в житото, в царевицата, в ръжта и прочее, във всички тия плодове е скрит един невидим живот и когато вникнем в неговия дълбок смисъл, ще разберем, че съобразно с тоя живот се развива и нашият умствен кръгозор.

Ще ви приведа още един пример, за да обясня своята мисъл, и с него ще заключа – много кратък ще бъде днес. Синът на адитския цар Зензибо пожелал да има една вечно горяща свещ, която да осветлява и да отоплява стаята му. Един от най-видните мъдреци на царството му, негов подажник, намерил една овчарка, която била влюбена в царския син, и превърнал душата ѝ в такава една свещ; и отива да му я представи, но като погледнел тази свещ, очите му се напъгнали със сълзи, без да знае защо. Живите горящи свещи – това са вашите души, вие трябва да имате души любящи, души, които да светят; ако вие имате такава жива свещ, такава млада овчарка, на която душата е превърната на свещ

и вие я използвате, питам: какво дължите на тази свещ? Аз ви оставям този пример вие да си разрешавате загадката, която се крие в него – тя е велика загадка, един ключ.

И следователно храната всякога е една запалена свещ, която вечно гори. А това, което ядем, то е масълцето, което постоянно приижда в света, то е едно преливане от един свят в друг. А греховността на нещата се състои в това, когато ние използваме тия енергии не за благородни дела в света, а живеем само за себе си. Когато велики мисли са вложени в умовете и велики желания – в сърцата, ние само ходим постоянно от къща на къща и се разправяме за това и за онова с дреболии; влезте в обществото, разгледайте вестниците, идете между вестникарите, между религиозните хора и само послушайте какво говорят, за какво приказват. Тук като дойдете, потривате се, но с потриване нищо не става. Знаете ли, аз съм виждал някоя майка, на която детето се дави, а тя си чупи ръцете на брега и вика: „Удави се детето ми!“; и религиозните хора викат сега: „Удави се детето!“ – не, не, с чупене на ръцете работа не става, а извади детето от водата! И после, всички имате желание да вземете първото място. Като отидете на Небето, искате: „Първия стол да получа аз, обичам Христа“, но за Христа колко косъма сте дали вие? Говоря за този Великия Христос – колко косъма от вашата глава сте дали за Него? Вземам думата *косми* в живия смисъл, т. е. каква част от вашия живот сте дали за Христа, какво сте направили за Него? Христос за вас е една горяща свещ, с хиляди години Той седи на вашата маса и постоянно гори, вие се топлите, разрешавате всички въпроси, казвате: „А, хубава е тази свещ“, но аз да обърна вашата душа да стане една такава свещ, да знаете тогава какво значи горяща свещ.

„И ядоха и се наситиха.“ И всички хора все ядат и се насищат, все сме наситени, но главният въпрос в света още не е разрешен – той е Мирът, великият Мир, който трябва да съществува между всички хора, той още не е въдворен в техните сърца; и казвам: Мир няма в нас. Любовта се появява, тъй както в яденето, но едновременно се появява и недоволство; и Мъдростта също така се появява, някога сме много мъдри, но пак изгубваме своето равновесие. „Ядоха и се наситиха“ – казва евангелистът. И сега във вашия ум ще остане мисълта: „Пак има един упрек“. Не, няма никакви упреци, но констатирам един факт; трябва да изходите хиляда километра и казвам: колко сте изходили, докъде сте стигнали – изходили сте двеста километра, остават още осемсто-

тин километра. „Ама аз мисля има повече“ – ти мислиш, че има повече, но в картата тъй е посочено. „Ама не може да бъде!“ – факт е докъде сме достигнали. Ако довечера дойде един Ангел и ви каже: „Хайде, върнете се“, колко километра сте изходили вие? Сега мнозина има, които казват: „Ние сме готови за онзи свят“, но знаете ли на какво приличате?

Аз ще ви дам още един малък анекдот из американския живот. Една негърка, стара християнка, била на осемдесет години. Живяла при един американски университет и студентите, като минавали покрай вратата, все слушали, че тя все се молела: „Прибери ме, Господи, прибери ме“, и си казали: „Хайде да направим една малка смешка“. Преобличат се, отиват при вратата и хлопат.

– Кой там?

– Архангел Михаил, за да вземе душата ти.

– Кажете на Господа, че нея я няма, тя е заминала.

Ние все решаваме въпроси, задачи, но като дойде до нас, казваме: „Моята задача още не е решена, но в бъдеще ние имаме велики проекти; когато ги решим...“.

Ние трябва да разрешим въпроса на Фуриу, ние трябва да разрешим въпроса на Гариу, трябва да решим въпроса на Зензибо – те са важни въпроси: нашата връзка с Бога. Онази восъчна мумия, това наше тяло, което имаме, защо ни е дадено? Понякога ние налагаме, бием нашето тяло, тъй както онази жена е набила восъчната мумия; правим грехове, грехове и после кажем: „Хайде да набием нашето тяло, ти да не грешиш вече!“ – господарят греша, а коня си бие.

Минавам онзи ден тук, в София. Натоварил един колата си, има повече от осемстотин кила; конят поеме нагоре, върне се, бие го онзи с лопатата си; спрях се, казвам: „Слушай, приятелю, снеми половината от товара, за да изкара конят, защото аз ще те впрегна и тогава ще взема лопатата“. Той се спря, изгледа ме (аз мислено му казах това), сне лопатата, послуша ме. Не товарете вашия кон с осемстотин килограма! Вашето тяло не е виновно за нищо, яденето е едно благословение, което Бог е дал, и неговата задача е велика – и Той иска да разрешим тази задача. „Яжте и пийте, казва апостол Павел, и благодарете“ – ама как да благодарите? Вие отхранвате вашата дъщеря или вашия син, служите цял един живот на вашия мъж, жената служи цял един живот на своя мъж; питам след като си заминете за онзи свят, какво правите тогава? Мъжът ви казва: „Хубаво стана, че си замина, Господ я прибра – и

тя да е свободна, и аз да съм свободен“; когато мъжът умре, жената отвън плаче, но си казва и тя: „Хубаво стана, че си замина“. Питам тогава: нима ние сега не сме свободни?

Сега, тази, горящата свещ, която ни е дадена тук, на Земята, защо е тя? Тази восъчна мумия, която я прави Гарио, за какво е? Д-р Фурио, който пее със своята певица Берта, защо пее? И ние пеем, но тя защо пее? – „Да спечели пари.“ Не е въпросът за пари. Ние разрешаваме въпроса точно противоположно, като казваме: „Ядем, за да се наситим“. Да, но и да останат седем кошници пълни, седем кошници трябва да останат, след като се наядете – а знаете ли защо трябва да ядете? След като се наситите, да останат седем кошници. Учите – защо? А, казвате, то е необходимо учението, за да се преживее в този свят. Да преживееш в този свят ли – не, защото ако това е философия, има много неучени животни, например прасенцата, които, без да се учени, пак живеят. И ако аз сравня живота на един пияница – на един човек, който постоянно е пиянствал, с живота на едно прасенце, кой от тях стои по-високо и е извършил по-хубава работа? „Наздраве, Иване!“ – казва пияницата; а прасето, като намери нещо, изрови го и всеки ще каже, че това прасенце изровило орталъка. Не ме разбирайте криво: този Иван, за който говоря, е специален, той е първоначалният Иван. Знаете ли кой беше Йоан Кръстител – той бе на стария закон. И ако аз съм произнесъл сто пъти, хиляда пъти името Божие, като казвам: „Добър е Господ“, с това принесъл ли съм полза на света, или не? Ако аз вдигна чашата и кажа тъй: „Хайде, хаирлия да е, добър е Господ, наздраве“, утре пак същото: „Добър е Господ, добър е Господ“, питам: този Господ добър ли ще бъде? Не, този Господ, когото призовавате по този начин – с пиене, ще се яви, но тогава ще ви побелеят космите, те ще побелеят и почернеят девет пъти; и ако искате да разберете това, проучете окултната наука и вижте кои са причините за побеляването и почерняването им в преносен смисъл.

И тъй, ние сме призвани да разрешим един от най-важните въпроси – яденето и насищането. Насищането има смисъл само тогава, когато нашият живот се облагороди; облагородиш ли се, ти си наситен и животът ти има смисъл, а ако не се облагородиш, в душата ти ще има вечен глад и ще изгубиш смисъла на живота си. И тъй, яжте и се насищайте. Значи тази запалена свещ, която имате в себе си, започнете да я проучвате. Ако по някой път поплачете, дайте си отчет защо плачете; ако някой път скърбите или сте радостен, за всяко

ваше състояние дайте си един правилен отчет за себе си – това е правото разбиране на Великото учение, което иде сега, което слиза и прониква долу. От две посоки иде това Учение: отчасти иде от горе, а другата част иде от долу, от центъра на Земята, следователно тия двете вълни ще се посрещнат.

Ако не ядем по този закон, раждат се всички престъпления, а ако ядем и се насищаме според него, раждат се всички благородни деяния. И казва се, че всички месоядни животни имат постоянен глад – тревопасните животни се насищат, а месоядните всякога ядат и всякога са гладни, не се насищат. И следователно според мен месоядството е престъпване на Божия закон – всеки, който престъпи Великия Божи закон на Любовта и Мъдростта, е месоядец, първокласен месоядец – тъй казвам аз; а всеки, който изпълнява Божия закон на Любовта, Мъдростта и Истината, е плодоядец – не вегетарианец, а плодоядец; следователно тъй като поставим вегетарианството, ще има смисъл. Някой казва: „Той употребява растителна храна, а не се е облагородил“ – да, няма да се облагороди онзи, който яде растителна храна, ако не изпълнява този закон. Ако бутнеш онзи кон по задницата, ще хвъркнеш; бутни котката, веднага от ноктите ѝ ще получиш дълбоки бразди; конят е тревопасно животно, но докоснеш ли неговите интереси, мисли му. Следователно месоядството и вегетарианството не се състоят само в това да не ядем месо, както сега разбират – то е буквата на закона; месоядец е всеки, който не изпълнява Божия закон. Приложете това и ще видите, че има смисъл. – „Как да стана вегетарианец?“ Ще изпълняваш Божия закон и ще има резултати. И сега учениците доказват, че хората не се облагородяват от храната. Само в едно същество, което не изпълнява Божия закон, има такава жестокост – да гледа страданието на другите същества.

„И ядоха и се наситиха“ – кои? Ония, които изпълниха Великия закон на Божията Любов, на Божията Мъдрост и на Божията Истина.

12 февруари 1922 г., София

ИСКАЙТЕ, ТЪРСЕТЕ И ХЛОПАЙТЕ

*Аз ви казвам: искайте и ще ви се даде;
търсете и ще намерите; хлопайте и ще
ви се отвори.*

От Лука 11:9

Човек има три велики нужди на своето естество: искане, търсене и хлопане; така ги е предал Христос преди две хиляди години на един класически език, а преведени, тия думи на нашия език ще имат друг смисъл. За да се породи такова желание на искане, трябва да има известна причина. Причините могат да бъдат разумни и неразумни: тоест причината, която застава детето да иска хляб от майка си, е разумна – казва: „Хляб, мамо“; а причината, която кара винопийцата, пияницата да иска вино, като казва: „Винце!“, е неразумна. Ние основаваме нашата философия върху резултатите, които се произвеждат в даден момент, защото има един велик закон в Природата, който определя нещата моментално; Истината се определя веднага, не се искат векове, за да намерим Истината – в тоя момент моментално тя влиза в ума и в сърцето на човека. Следователно ще каже някой: „То е в условията на еволюцията да познаем Истината“; аз пък наричам това забавления, представления, развлечения в театъра. Когато покания някой гост, който е сит, и искам да го нагостя, той ще каже: „Почакай малко!“ – защо? Защото е сит, нека изгладнее, тогава. Опитвам твоя обед; има нещо, което измества това, което аз искам да дам, следователно ние отлагаме, казваме: „Не му е времето сега“, но знаете ли защо не му е времето? Ако вие имате една тежка раница на гърба си и аз искам да ви сложа друга, ще кажете: „Чакай малко, то не е по силите ми“. Следователно отказът е разумен, но отлагането никога не е разумно; когато човек търси една велика Истина, той никога не трябва да отлага! Ще каже някой: „Има време“; да, има време, но времето е разпределено – ако вие влезете в едно съвременно училище: в университета, гимназията, прогимназията или отделенията, там времето е също разпределено и всеки ученик трябва да бъде точно навреме в своя клас.

Сега, съвременните хора, които са изгубили тия понятия за реда в Природата, искат да се образува един нов ред на нещата и казват: „Не може ли да се даде друг ред?“.

ИСКАЙТЕ, ТЪРСЕТЕ И ХЛОПАЙТЕ

Може – и тогава ще ви приведа един пример. Цигуларят Паганини давал един концерт на четири струни, отличен концерт. Питат Паганини:

– Можеш ли да дадеш един концерт на три струни?

– Мога.

Явил се той и концертът пак излязъл отличен.

– Можеш ли да ни дадеш един концерт на две струни?

– Мога.

Най-после те искали и на една струна; той пак казал: „Мога“, но не се явил вече. И Природата, когато искаме концерт с четири струни, дава го; с три тя го дава, с две пак го дава, но когато поискаме от нея концерт с една струна, млъква – а знаете ли какво значи мълчанието? То е най-лошото нещо. Там някой на телефона, като натисне слушалката, вика: „Ало, ало!“, другият мълчи – ни глас, ни усещане; току гледаш – хвърлил слушалката, разхожда се. „Как тъй?“ – пак на телефона: др-р-р; казва: „Тия хора глухи ли са?“. Именно тия хора свирят на една струна, нищо повече – а аз наричам хората с една струна безидейни. За да има процес в Живота, трябва два елемента, това е необходимо; само с кислород не може да го създадете, защото ще има горение, но то не ще бъде трайно; и само с водород не можем да го създадем; или само с азот, с въглерод и т.н. Старите алхимици, както и съвременните химици, считат, че има четири основни елемента, но има и други.

Сега, Христос казва: „Искайте и ще ви се даде“, но искайте разумно, съобразно с ония велики закони, на които почива Животът – тъй както детето, което познава майка си, иска хляб и тя ще му даде; обаче ако това дете поиска отрова от майка си, тя ще откаже да му даде – искайте разумни неща. Следователно искането определя степента на онези култура, до която е достигнал умът. Защо да иска? Човек трябва да бъде много умен, за да иска.

Второто положение: Христос казва „Търсете и ще намерите“. Аз отнасям търсенето към сърцето, то е един процес на сърцето. Само жадният човек в пустинята търси хубавите извори, само онзи, който е ожаднял, търси в планинските места някъде да намери вода, неговите очи са насочени към някое изворче или малка рекичка, той търси – значи у него има пробуждане на едно желание, една нужда. Но и пианицата търси кръчмите, и той търси хубавото вино. Има обаче грамадна разлика между онези хубави планински извори и

извора на онази бъчва: ако пиете от онези извори, вашият ум ще се освежи, ще се избистри, а в кръчмите, ако пиете от тези извори, вашият ум ще се замъгли. И тогава някои питат: „По какво ще познаем Истината?“. Истината прилича на ясен ден, без мъгла, когато цялата Природа цъфти и расте, тогава и умът се проявява; а там, където няма Истина, умовете на хората се помрачават. И от това гледище всякога, когато вашият ум се помрачава, това е един признак, че вие не пиете от онзи балкански извор, а от кръчмата, от бъчвата. Ще кажете, че условията са такива; и вашият извор може да определи условията на вашия живот.

Аз приемам, че условията съществуват в света; но има условия, които са създадени от Природата, и такива, които ние сме създали. Когато Природата е дала на рибата водата, тази риба вие не можете да я извадите оттам, защото ако я извадите, тя ще умре; културата на водата е определена, какво друго може да се проповядва на рибите, каква друга култура може да се насади? Най-първо, трябва да се измени тяхната среда. Сега пренасям: един човек, който има понятие за рибешкия живот (защото има хора, които живеят като рибите), казва така: „Господ създаде водата за жабите, а виното – за хората; водата – за жабите, защото те живеят във водата, а виното – за хората, които решават великите въпроси на света: като му теглят една чаша, всичко върви наред“. Но именно водата създаде Господ за хората. Защото ако глупавите жаби са съумели да живеят във водата, колко повече ние, умните, трябва да използваме тая вода? Хората са започнали да използват тази вода за електрическото осветление, воденичарите въртят своето колело и прочее, тъй щото водата не е създадена за жабите, а е създадена за много наши потреби. Аз взимам водата като емблема на Живота, но някой казва: „Защо е животът?“. Животът е едно велико благо – ако ти го разбираш, от него ще изкараш и Топлина, и Светлина, а ако не го разбираш, като жабата само ще кречиш. Но по-добре е креченето, отколкото смъртта.

Третото положение, за което говори Христос, е: „Хлопайте и ще ви се отвори!“. Отварянето е завършване. Аз свързвам хлопането с човешката воля – може да хлопа само онзи, който има здрави мишци. Ще каже някой: „Как да хлопаме?“. Много лесно, аз ще ви дам един пример: когато някой е закъснял вечер и времето е топло, той хлопа, но ако няма кой да му отвори, може да се спи и отвън; а когато

е студено и има виелица, той усилва хлопането. Тъй че хлопането може да е силно, но има и друго хлопане на света – хлопане е като вземеш мотиката и започнеш да хлопаш от долния край до другия, та охлопаш цялото лозе и после идещата година гроздето ще каже: „Добре дошъл, защото много хлопа и грозде ще имаш“. А сегашните хора са научили да хлопат по банките, по кафенетата и по бирариите; не, трябва хлопане в Природата, ние трябва да имаме една ясна представа за онези велики закони в Природата, за живия закон, който може да проверим всеки ден, да го проверяваме и прилагаме в даден момент.

Аз мисля, че пред себе си имам едно събрание интелигентно, което може да използва това, което казвам – не говоря на онези, които не разбират, а на онези, които разбират. Задава се въпросът: „Как, дали това ще бъде приятно, дали ще бъде работата сполучлива?“. Ние, съвременните хора, искаме всяко начало да бъде тъй, както когато посрещнат някого с венци и музика или когато някого венчават; но имайте предвид, че на Земята, в съвременната култура, животът всякога започва с нещастия: вие, когато повикате вашите гости, щастieto на вашите гости ще бъде нещастieto на няколко гъски, кокошки и пуйки или агънца – тия агънца ще бъдат нещастни. Следователно щастieto в едно отношение е нещастие в друго отношение: едни на бойното поле спечелят боя, радват се, пият наздравичи; а онези, които са го загубили? Онези, които са завладели някоя страна, радват се, че са победили; а победените? Питам тогава как ще обясните този факт: хората, които са създадени по образ и подобие Божие (тъй казва Писанието, това е преди две хиляди години), а след две хиляди години народите, които минават за културни, считат идването на Христа за благо, считат Го за Бог и може да има един милион църкви в света, с няколко милиона свещенослужители, които Му служат и които все произнасят, че хората трябва да живеят в Любов – как ще си обясните този факт, че тия Негови последователи поддържат, че един народ трябва да завладее друг народ, един човек трябва да притеснява друг? Защо? Те казват: „Благото го изисквало“, но не само народите, а и Църквата е поддържала това от векове и още го поддържа.

Сега, за мен е важно как да обясните психологически кои са причините, които създават това аномално състояние. Когато някого хване треска (има няколко вида трески, но аз

ще взема тази тъй наречената трепетница, как я наричат вие – от която зъбите тракат и треперят ръцете и краката), питам: този човек, който е културен, сдържан, никога не си отваря устата, благороден е, но като го хване треската, мърда се, устата му се движи, какво го е хванало? Казвам: хванала го е треската. Сега старите хора си представят, че треската, като някоя жена, суха, която иска да изсмуче кръвчицата, ще им извади греховете; тъй са казвали в Средните векове, а сега учените казват, че това са малки бацили, които се образуват в организма. Както и да е, но тези малки същества са накарали да хлопа устата на този благороден човек, въпросът е ясен; и какъв интерес имат тия малки същества да накарат моята уста да мърда? Съвременната наука на този въпрос отговаря: „Микробите са причината“, но причината на микробите; и какъв интерес имат да ме заставят аз да си мърдам челюстите? Аз си го обяснявам малко по-другояче: тия микроби, като влезнат, вземат нещо от човека, пък този, като го хванат крадци, казва: „Брей, какво правиш там?“, таман го хване този, после – онзи и този човек постоянно се разправя с тия микроби, които грабят и крадат, следователно той ги схваща като разбойници и тогава с краката, с ръцете, с устата си мърда. Но въпросът не свършва тук, той не може да надделее и тогава казва: „Тази работа няма да я бъде, скоро да дойде лекарят!“ – и той дойде със своята инжекция, със своята аптека и силна доза от хинин; но след четири-пет дена инжекцията подейства и той казва: „Слава Богу, освободих се от тия разбойници“. Е, то е една фигура: лекарят иде с всичкото свое величие да помогне на един свой брат, който е атакуван от малки микроби, но има и друга страна – че микробите нападат хора, които някога незаконно са забогатели; микробите никога не нападат човек с чиста и здрава кръв, а там, където намерят нечиста кръв и нечисти мазнини, нападат. И затова, когато ние обуславяме защо трябва да се живее чист живот, казваме: за да не те атакуват микробите, защото ако намерят нечистота в тебе, ще тракат краката ти, ще дойдат много лекари и после, като мине, ще бъдеш малко жълт, очите – хлътнали.

Сега, Христос казва: „Искайте, търсете и хлопайте“. Нека изясня сега моята мисъл с един малък пример. Аз вземам пак един окултен разказ, понеже тия разкази са малко по-безопасни. В далечното минало царят на един древен народ, наречен амрихори, имал две дъщери: едната – Азибо,

а другата – Беноми. Азибо била отлична, на пълна възраст, много красива, една от най-видните царски дъщери в тия времена; тя била толкова умна, че за всичките най-важни дела в държавата давали право тя да ги отсъди и да наложи наказанието. Царският син на америте искал да посети царството на амрихорите, за да се запознае с царския двор, с държавния строй, с културата им. Той бил посрещнат много добре, запознал се с Азибо, тя го приела много ласкаво и вежливо, тъй както една царска дъщеря може да посрещне. Но в това царство на амрихорите почитали много славеите, почитали ги като божества. Царският син на америте не знаел тия обичаи, един ден ударил едно славейче в главата и то паднало. Хващат го и го подвеждат под отговорност за престъпление; затварят го, осъдили го и Азибо трябвало да се произнесе – наложила му петнайсет години затвор. Питам сега: смъртта на един славей струва ли петнайсетгодишен затвор на един царски син? Е, каква е връзката? Следователно аз казвам: Истината – това е тази красива Азибо. И когато в нейната държава не престъпиш закона, от нея по-хубава няма, а когато престъпиш закона вътре в Природата, Азибо е безпощадна.

Следователно съвременните хора казват: „Комуто всичко върви тъй лошо, така става с него – нещастията дошли, бутнал си някъде някой славей“. Аз вземам славея в тоя случай като емблема на човешкия ум. Всякога, когато ние застреляме този славей, т. е. разстроим своя ум, приемаме заслуженото наказание; няма човек, който, като е бутнал своя славей, да не е лежал петнайсет години в затвора. Да определим сега: само онзи човек може да иска, да търси и да хлопа, у когото има един просветен ум и добри разбирания; той не е човек на случайностите, на щастieto, защото ние на Земята търсим само щастие. Казваш: „Дано някой дядо да умре, че да ми се падне наследството му“; да, може да умре, но може и да не умре, не мислете, че вашата молитва може да се случи, може малко по-другояче да ви се отговори на молитвата.

Покойният Михалаки Георгиев разправяше един пример за един шоп, който живеел в Цариград. Живеел при един турски паша и искал много да си дойде за малко при своите. Пашата му позволил, но казал: „Ако след трийсет дена не се върнеш, ще те обеса“. Той дошъл в Софийско, но закъснял; тръгнал и казал: „Ще ме обеси този човек, но дано дойде един кон да се избавя“. Този човек се помолил и гледа – един турски бирник иде на кон и води едно малко конче; казал си: „Хубаво,

той ще ми даде коня си и ще стигна навреме“, но като го настигнал, бирникът му казал: „Я вземи кончето и го носи!“ – и той го сложил на гърба си и казал: „Господи, аз ли криво се молих, или Ти не ме разбра?“. Не, не, молитвата трябва да бъде нещо разбрано, нещо разбрано трябва да бъде; съвременният християнски свят не разбира какво нещо е молитвата – има едно прозвище: „Той е глупак, той само се моли“, а те не знаят, че молитвата е най-великото нещо, за което трябва да се даде едно много хубаво обяснение; разумно трябва да се обясни на сегашните учени хора според първоначалния език какво е молитвата, а не така, както сега го знаят.

И казва Христос: „Искайте и ще ви се даде, търсете и ще намерите, хлопайте и ще ви се отвори!“ – тоест Христос казва: „Развивайте онова благо, което Бог ви е дал“: искането ще провери дали вашият ум върви в правилния път на своето развитие, търсенето ще определи дали вашето сърце върви правилно по своя път и хлопането – дали вашата воля се развива правилно. Защото всякога всички неразположения в света произтичат от едно вътрешно неразумно тълкувание, това, което сегашните хора наричат разместване на интереси; но когато ние се намираме в един Божествен свят, който е свят на хармония, където правовите отношения са верни, няма от какво да се опасяваме.

И тъй, ние трябва всеки ден да упражняваме ума си, трябва да има упражнения; умът трябва да се упражнява, тъй както българинът упражнява своето рало – то всякога е гладко и не само гладко, но и светло, а когато остане без работа, то рждяса. И българите казват: „Много не трябва да се мисли, защото от много мислене човек може да изгуби ума си“. Аз оспорвам тази философия, в историята няма нито един случай, където човек от много мислене да е изгубил ума си; от грижи и тревоги – да, но мисълта укрепява и освежава човека. Българите казват: „Много мислене не му трябва“; ако българите разбират „Много тревоги не трябва“, така е, то е правото, но трябва да се преведе: „Много тревоги не трябва“, а не: „Много мисли не трябва“; и прави са, от много тревоги човек си изгубва ума. И много от българските поговорки са криво преведени, например: „Бог дава, но в кошара не вкарва“, „Лозето не иска молитва, а иска мотика“. Ако аз се моля, ще имам сили да прекопая лозето, но ако не работя, а само се моля, не може да има резултат – всякога молитвата подразбира закон на работа.

„Искайте и ще ви се даде, търсете и ще намерите, хлопайте и ще ви се отвори!“ Нашите искания трябва да бъдат разумни, това трябва да се сложи като закон и всеки един от нас трябва да проверява всеки ден разумно ли е това, което искаме, в съгласие ли е със закона, в който живеем – не закона на хората, но законите, които са поставени в нашето битие, които ние наричаме Божествени, и всички трябва да се стремим да дойдем до това съгласие.

Сега, българите имат друга една слабост: българинът, когато направи някоя погрешка, не отива към целта, да изкаже причината, но търси странични фактори, да избие жегъла; но ако ти избиеш един жегъл, ще дойде друг, трябва да разрешим въпроса основно. Жегълът не може да се избие, Природата е сложила толкова много жегли, че с векове да искаме да ги избием, не ще можем; жегълът не може да се избие в никой случай. Например аз съм наблюдавал каква е психологията на българите: че има кражби, пиянства, че се убиват – това го считат в реда на нещата, но когато някой момък или мома направи една малка погрешка, извикват: „Да се избият, те са причина на всички наши нещастия“; онзи, който огладнял и откраднал, човешко е, трябва да се наяде, ама да престъпи другото... Вземат малките факти и правят капитал от тях – е, хубаво, ако се приложи този закон, да се приложи към всички. Ние се намираме в положението, както сегашните християни изясняват Мойсеевия закон: „Вие да се пазите, с духове да не се сношавате“ – казват те, но Мойсей писал много, а християните вземат двайсет и пет на сто, което да приляга на кесията им; хубаво, с духове не се съобщават, но с кесията ми се съобщават и с парите ми се съобщават – с тоя закон Мойсей обяснявал лихварството. Това не е култура, това не е разсъждение, това не е разбиране, това не е човечество – върху такива разбирания ние не можем да градим, на съвременния обществен строй не може да се гради, защото на този обществен строй, на всички тия органи на властта можем да разчитаме дотогава, докато те са морални и честни; те имат един принцип, върху който почива техният живот. Ако ти сложиш един орган и не е в състояние да изгълни закона, на какво ще разчитате? Ако той е пиян, може ли да разчитате на него? Ако тия греди изгният, какъв строй може да остане?

Христос определя: нашите искания трябва да бъдат разумни – какво трябва да искаме? Искане на един разумен Живот: първо, в света трябва да има ред – и следователно за

какво трябва да хлопаме? Това искане трябва да бъде за всички и търсенето трябва да бъде за всички – постави ли се така, хармония ще има, щом в света има Правда. Право казва един българин: „Трябват днес правда и истина“. Всички български партии трябва да имат написано какво трябва да искаме днес – Правда и Истина; и във всеки един дом да бъде тъй написано или Христовите думи: „Искайте, търсете и хлопайте!“. Но за да искаме, търсим и хлопаме, трябва да има философия, а сега казвате: „Какво ли е искал да каже Христос: искайте, търсете и хлопайте?“. Ако Христос би изяснил Своята мисъл, още на първия ден щяха да Го разпнат на кръста. И даже след две хиляди години хората не могат да търпят Истината, а те не знаят, но ще се убедят, че всички нещастия в света идат от това, че не разбират Неговата мисъл. Тази Истина трябва да бъде жива, да засяга всинца ни еднакво – тя трябва да ни засяга както слънчевата светлина, само тогава ще внесе Живот; не засягане по друг начин, а както слънчевата светлина ни засяга. Тъй и искането, търсенето и хлопането, или знанието, чувството и волята, трябва да ни засегнат по един разумен начин.

И следователно тази Азибо ще ви осъди. Вие сте сега в царството на амрихорите. Тия амрихори са един окултен народ и ние сега минаваме през това царство, и мнозина от вас ще намерят драголника заради славеите. През царството на амрихорите минаваме, а съвременните хора ги наричат амери. Българинът казва: „Какво бива едно славейче – да му откъсна главата“, но умът – това е един славей; за онзи, който се осмели да откъсне главата на един славей, петнайсет години затвор има в царството на амрихорите. И дълго време ще мине, докато напуснем това царство.

И тъй, аз ви моля да мислите здраво, да чувствате здраво, да въздържате вашите желания и тогава хлопането – вашата воля, да бъде силна; да имате постоянството на онази мравка, която е наблюдавал Мохамед – Воля се казва това. Когато се обезсърчил Мохамед за своето учение и мислил, че е невъзможно да го прокара, затворил се в една пещера. Умът му се насочил в една мравка, която носела един товар петнадесет пъти по-голям, отколкото била тя – тя е искала да го пренесе от едно място на друго, издигнала го донейде, товарът падал и тя пак наново започвала да го вдига; деветдесет и девет пъти товарът все падал, но на стотния път тя го изнесла на другата страна и той си казал: „Брей, ако една мравка може деветдесет и девет пъти да слиза и се качва, разбрах тайната“. И аз казвам:

това е Истината в Живота – Господ ще те опита деветдесет и девет пъти и на стотния път ще каже: „Ти заслужаваш да ти помогна да минеш на другата страна“. Но две деветорки трябва да има – мъже и жени; жената е една деветорка, мъжът е друга деветорка, а всяка деветорка от какво е създадена? 3×3 колко прави – 9. Значи в една деветорка Божественото влиза три пъти – тоест три пъти ще влязат искането, търсенето и хлопането, така ще се образува деветорката.

И тъй, Христос казва: „Искайте разумно, търсете разумно и хлопайте разумно“ – това е то великата философия на Живота. Не търсете друго щастие.

19 февруари 1922 г., София

ЦАРСТВОТО БОЖИЕ

*Но търсете първом Царството Божие
и правдата негова и всичко това ще ви се
приложи.*

От Матей 6:33

Разумният живот на Земята започва с един външен обект, или философски казано, с една външна цел, или окултно казано, с една външна основа. Всичко, каквото ние говорим, обуславяме с един велик вътрешен принцип на Живота. За нас в това отношение няма разлика между материален живот, духовен живот и Божествен живот – това са три велики фази на целокупния Живот. И онези, които не са запознати с тоя Живот, казват: „Само с вяра не се живее“ – тогава думата *вяра* не е разбрана. Ако вярата е основа на интелигентността и ако интелигентността е основа на материалния живот, тогава можем да кажем: за да можеш да си устроиш работите на Земята добре, трябва да бъдеш интелигентен. Но тази интелигентност пак може да се обуслови: можеш да имаш интелигентността на лисицата, можеш да имаш интелигентността на вълка, интелигентността на овцата, на кравата, на вола, на орела, интелигентността на пауна, интелигентността на маймуната, докато стигнеш до интелигентността на човека във всичките нейни проявления.

Някога в далечното минало една крава се отелила и понеже вълците тогава били по-възпитани, два вълка застанали около нея, един отляво, друг – отдясно, не нападнали кравата, но чакали с едно скрито намерение като се отели, след това да вземат телето. И защо застанали – понеже не могли да се споразумеят как да разделят кравата. Двамата били еднакво силни и си казали: „За да не си хабим силите напразно, ти стой отляво, а аз отдясно, така по-лесно ще разрешим въпроса“. Минавал един овчар и попитал вълците:

– Какво правите тук?

– Бабуваме на тази крава, помагаме ѝ да роди.

Сега, съвременните хора, като ги попитате за техния идеал, приличат на тия два вълка – те седят при кравата и като ги питат: „Какво правите?“, отговарят: „Бабуваме, нашата цел е благородна“. Но как – привидно или по същество?

Сега, Христос слага един обект – *търсете*; не казва: *Искайте Царството Божие*, а: *Търсете*. Търсенето е обект на сърцето. Какъв е обектът на майката – детето; какъв е обектът на учителя – ученикът; какъв е обектът на лекаря – болният. По този начин аз мога да ви изредя, че всичките хора си имат по един обект, т. е. стремеж, какъвто и да е. Ние не правим разлика в стремежите, но всички стремежи имат различни последствия – не е все едно да се стремиш в каквато и да е посока. Някои мислят, че светът е разумен, други мислят, че не е разумен, но светът е тъй устроен, че всеки обект има своите резултати; тия резултати може да бъдат близки, може да бъдат далечни, може да бъдат индивидуални, може да бъдат семейни, обществени, народни, може да принадлежат и на цялото човечество.

Сега, мнозина застават и казват: „Как трябва да разбирате Живота?“. Разбирам Живота тъй, както сега се проявява, а не както се е проявявал в миналото и не както ще се прояви в бъдещето. За това проявление някой казва: „Аз живея“; живееш, но в Живота има два момента, някои хора живеят със стария живот. Вие ще възразите: „Как е възможно човек да живее в настоящето своя стар живот?“. Ето как: да допуснем, че на младини ти си ял и пил, живеел си разпуснат живот, а на старини постоянно те боли гръбнака, това и онова; живееш, ама как живееш – разпуснатия живот на своите младини; следователно ти не си един старец, но живееш своя стар живот, разпуснатия живот. А може да си живял отличен, чист живот и на старини ти си свеж, бодър. Ще кажете: „Свеж?“; да, той преживява живота на своите младини. Друго изяснение да ви дам: ти си взел пари назаем, стотина полици имаш, ял си, пил си и сега се наредят тия кредитори, хлопат на вратата ти; „Побеля ми главата“, казваш. Кой живот живееш? Те са приятели на миналото, които те посещават: „Тук има едно любовно писмо, няма ли да устоиш на твоето обещание?“; полиците – това са любовни писма, това е факт. И когато момъкът не иска да се ожени за момата, тя изважда писмата му – това се все полици. В съда има закон, с който може да се застави длъжникът да изплати своя дълг.

Сега, духовните хора, като минават от физическия живот към духовния, казват, че нашият живот се различава от физическия – е, по какво се различава? Ще кажете: „Живот духовен“; тогава духовният живот трябва да се различава по

стремежите на своите обекти, по стремежите на своите цели, по стремежите на принципите, които са вложени. Христос казва: „Но търсете първом Царството Божие и Правдата Негова“ – този стих е цитиран много пъти. Царството Божие за нас е един велик обект и в това Царство Божие е вложено Разумното, Разумният Живот е вложен, в това Царство Божие са вложени всички ония сили, с които можем да работим; то е кредит, то е основата, върху която ние можем да градим. „Търсете, казва Христос, Царството Божие и всичко ще ви се приложи“, т. е. ще дойде само по себе си.

Сега, като дойдем до науката, и тя си има свой обект. Най-първо, Животът избира една точка, която не може да се измени (колкото и малка да е, основа е тя, тази точица е жива), където всички сили се концентрират в един вътрешен възел – кръстопът, където всички сили се сливат; и в този кръстопът на Божествени сили Висшето, Съзнателното, човешкият дух или умът започва да се съгражда нашето тяло. Аз искам тази сутрин да хвърля светлина в ума ви и когато казвам, че този живот е една илюзия, т. е. не е съществено това и онова, казвам кое е същественото в света; когато аз говоря за живота, подразбирам нашите понятия за него – не Божествения живот (той е реален), но нашите схващания за Живота: създадем си една голяма илюзия и тъй се отдалечим от Божествения живот, отдалечим се от законите на Природата и тогава приличаме на ония цариградски кокони. В Цариград преди четиридесет-петдесет години един попитал тия цариградски кокони (по-модерно – тия дами, които нямали понятие как се пече хлябът и казвали „Тия самуни какви дървета ги раждат?“): „Какво ли дърво е родило тия самуни?“. Сега съвременните учени хора имат такова понятие – че някои неща са родени, когато те не са родени. Тоест самуните не се раждат по нивите, а се пекаат в пещта.

Сега друго. Казвам на хората: трябва да се живее по Бога, а те казват: „По Бога, но човек трябва да живее за себе си“ – ето пак една идея неразбрана. Те разбират Бога като един съдружник отвън – тази идея е лъжлива; Бог не е наш съдружник и всеки, който мисли така, поддържа една лъжлива философия, върху която са основани някои религии, които считат Бога за наш съдружник и искат да Го убедят със своите молитви, да Го склонят, да го вземат на своя страна. Не, не, всичко в света е Негово, то е тъй хубаво направено; Бог е тъй хубаво направил света и знае защо го е направил. Ние, които не разбираме

далечната цел на това Същество, казваме: „Защо Господ е направил тъй света?“ – Той много добре го е направил, а ние не разбираме Живота. Христос казва: „За да разберете Великия Живот, търсете първом Царството Божие и Правдата Негова“.

Сега, ще си послужи с едно изяснение (един пример, взет из българския живот) откъде се раждат противоречията. Един млад българин в турско време, който свършил – пригответил се за учител, повикали в едно богато село за учител. Той, като разгледал селото, видял, че селяните са богати; „Може да се живее“, казал си, решил да им стане даскал. Но като тръгнал (бил малко цигулар), майка му казала:

– Синко, вземи си и гъдулката.

– Е, учител съм, защо ми е гъдулка?

Майка му му я дала:

– Вземи я, синко, да си посвириш.

Той послушал майка си, взел гъдулката. Отишъл в това село и всички се заинтересували да видят какъв е той. Тогава преценявали учителите по това как пеят в църквата. Това било на Великден. Влязъл той в църквата и като запял ония тропари – „Ангел вопияше“, всички останали много доволни, всички му стискат ръката: „Даскале, ние сме много доволни от тебе“; един му стиска ръката, друг му стиска ръката, всички го стискали и поздравявали, но никой не го поканил на обед и той останал на Великден, без да го покани някой. Отишъл си той вкъщи, но гладен не се седи; станал, взел си гъдулката и отишъл в кръчмата (там всички яли и пили) и започнал да свири. „Откъде е дошъл този гъдулар? Хайде половин кило вино и на този гъдулар!“, дали му и хлебец, месце, наял се хубаво. Онези, правоверните, като се разчуло за това, казали: „В църквата тъй да пее, пък тука в кръчмата... Как да се освободим от този даскал, той ще ни опозори?“. Викат го и го питат: „Защо правиш това?“. Той им казал: „Аз ви пях в църквата, всички ми стискахте ръката, но никой не ме покани в дома си да ме нагости, а тия хора разбраха цигулката ми и ме нагостиха“. Та светските хора разбират по-добре цигулката на гъдуларя, отколкото ние разбираме Словото Божие. Светските хора ще се съберат и ще свършат известна работа, а религиозните ще се питат: „Дали е такава Волята Божия?“ и докато ние се намъдруваме, други се наиграват. Следователно аз не правя разлика между духовни и светски хора. Всеки човек, който живее разумно, съобразно с Божиите закони, аз го наричам умен човек. Ще

кажат: „Какво лошо е направил този гъдулар?“. Този учител много хубаво е направил. Ние сега по някой път мислим дали да свирим с цигулката; щом не са те поканили на Великден на обяд, иди в кръчмата, не бой се. Някой казва: „От църквата излезнал и мисли как да се оправят работите му“. Гладен си, нали? Иди в кръчмата, цигулка имаш, свири, всички тия приятели ще кажат: „Дай една чашка на нашия брат, който е дошъл“ – веднага работите ще се оправят; всички тия братя ще те познаят и ще кажат: „Идващата седмица пак ще те викаме на гости“. Сега, под думата *свирене* разбирам всякога Разумното, проявено в каквото и да е направление, стига резултатите на проявеното да бъдат целесъобразни.

И тъй, Христос казва: „Търсете първом Царството Божие и Неговата Правда и всичко ще ви се приложи“ – това Царство Божие трябва да го сложим като основа на сегашния наш живот. Сега се проповядват две противоположни учения: има сега майки и бащи, които проповядват на дъщерите и синовете си, че като млади трябва да живеят по един начин, а като остарееят – по друг начин; не, не, младият и старият трябва да живеят по един и същ разумен начин, нищо повече. Някои казват: „Той е млад, сега му се позволява да прави каквото иска, но като остарее, тогава ще стане благочестив“; аз препоръчвам благочестието на младите, а старите да ядат и пият; младите да се въздържат, старите да бягат, да им се развържат краката, а младите никога да не отстъпват. Но кои са стари хора – онези, на които умовете са ръждясали със стари идеи и трябва да дойде някоя Божествена сила да тонира умовете им, новите идеи да тонират живота им.

Една госпожа в Сан Франциско, Америка, седемнайсет години била парализирана. Мъжът, след като опитал всичките лекари, се убедил, че тя е неизлечима. Обаче във време на земетресението, което станало там, тази жена забравила, че е парализирана, скочила и избягала навън и два часа я убеждавали да влезе въщи – как е станало излекуването? Земетресението е внесло един нов подтик. Хората казват: „Защо трябва да дойдат нещастия?“, някой път са необходими нещастията, за да тонират вашия ум в нова посока и ако във вашия живот дойде едно земетресение, а вие сте били парализирани и после се освободят краката ви, земетресението е подействало на ума ви.

И тъй, в общия промисъл, или в законите на Природата, всичко е предвидено. Всичките тия малки случки в живота в

едно или друго направление всякога имат за цел да тонират умовете, да тонират сърцата ни. Що е човек въвн от неговия ум и неговото сърце, я ми кажете? Човек има ум, има и сърце, след това иде неговата воля; и ако имаме един приятел, той трябва да има светъл ум и сърце възвишено и благородно – това е то. И българите имат една поговорка, те казват: „По-добре един умен неприятел, отколкото един глупав приятел“; този, умният неприятел, ще ти даде един добър съвет, а глупавият приятел ще ти създаде нещастие. Следователно в Живота всички ония, които помагат в нашето развитие в каквото и да е направление, те са приятели.

Христос казва: „Търсете първом Царството Божие и Правдата Негова“, ние започнем да правим разграничение: „Ако търсим Царството Божие, дали това Царство Божие ще бъде в съгласие с нашите възгледи?“. Върху това Царство Божие почива целият порядък на нещата; не само културата на миналото поколение, но върху него ще почиват всички култури на бъдещото време, когато ще съграждаме нашия Живот. И тъй, Христос се обръща към нас да разберем отношението на Царството Божие индивидуално към нас – как трябва да го разберем? И тогава в моя ум се заражда следната мисъл: ако аз казвам на болния: „Търси първо Слънцето и всичко друго ще ти се приложи“, има ли смисъл – има. Всякога търси Слънцето и всичко ще ти се приложи – тъй има смисъл, но ако аз ви кажа тъй: „Търси първом винената чашка и тогава всичко ще ти се приложи“, ще ви се приложи ли? Ще имате два различни опита; следователно от търсене до търсене има разлика: ако приложим първия закон за Царството Божие, ще имаме един резултат както от Слънцето; ако ходиш само по своите желания, ще имаш резултата на чашката и ще ходиш бос и болен и всички ще бъдете болни до четири поколения.

Понеже когато дойдем до Царството Божие, духовните хора подразбират, че щом човек стане духовен, не трябва да яде, то е криво схващане – не, трябва да се яде, но какво? Като духовни хора ние трябва да се научим каква храна е най-здравословна за тялото; като духовни хора трябва да знаем какви мисли са най-здрави за ума ни и какви желания – за сърцето ни. Не е въпросът да не ядем, а каква храна трябва да избираме и следователно според тази програма духовният човек трябва да яде най-здравословната храна и никога да не преяжда; това са две правила: да яде най-здра-

вословната храна и никога да не преяжда. А най-здравословната храна е най-евтината (особено в днешно време) и най-хубавата – и това може на опит да се провери, днес животът е пак евтин. Ако пазиш двете правила в яденето, ще имаш един отличен живот. Ще кажете: „Толкова проста храна, не трябва ли малко месце, масълце?“ – това са излишества в Живота. Същественото на една дреха, с която дамата се облича, е платът да бъде здрав и да приляга на тялото, а дали има една панделка червена тук или там, те са неща второстепенни – може и тях да сложите (колкото искате), после ще ги махнете. Най-първо, трябва да започнем Живота с това, без което не може; разрешим ли този въпрос, тогава ще дойдем да разрешим второстепенните и третостепенните неща, а ние всички започваме с последното и вие казвате: „Ама ние сега да си уредим живота“ – как уреждаме този живот? Гробищата по света показват как уреждаме живота: „Тук почива един млад, който е загинал на бойното поле“, „Тук лежи една млада, покосена от инфлуенция“ – и ние въздъхваме: „Ах, тия болести, където ги е пратил Господ!“ Тия болести ние ги наредихме, те са все наши деца и сега нашите деца ни измъчват. Ами кой уморява майка си – дъщерята; кой уморява бащата – синът; учителя кой го уморява – учениците; свещеника кой го уморява – богомолците; държавния мъж кой го сменя отгоре – поданиците; началниците кой ги сменя – техните подчинени. Защо страдат все тия хора, защо става тъй? То е много естествено – когато тежестта на един стълб стане толкова голяма, че е непоносима за основата, целият стълб се срутва. Сега, ние казваме: животът не е съграден разумно, съобразно с Божиите закони, със законите, които сега действат, които и в бъдеще ще действат. И тия закони като ги приложим, ще имаме един отличен резултат; сега може да се опита стихът – казва Христос: „Търсете първом Царството Божие и Неговата Правда и всичко това ще ви се приложи“.

Сега ще ви приведа друг пример: при един мъдър светия се явява да се изповяда един млад момък и му казва: „Свети отче, аз живях много чист живот, тъй както може един млад човек да живее, но ако съм направил някой малък грях, дойдох при тебе, като много свят, да ми простиш този, малкия грях“. Старият светия искал да изпита младия момък по следния начин (това е една легенда, съчинена в Средните векове, във времето на рицарите) и казва тъй: „На един рицар

дъщерята се влюбва в един красив момък, но тъй се влюбват двамата, че си дават дума никога да не си изменят. Но така се случило, че бащата настоял дъщеря му да се ожени за друг и я насилва да се ожени за един, когото тя не обича; и тя трябва да измени на своето обещание“. След това казва, че дъщерята дала писмо на баща си да го предаде на нейния възлюблен, в което пише, че държи своето обещание, но понеже бащата я насилва, омъжва се – да знае момъкът, да не би да се самоубие (понеже той е казал: „Ако ти ми измениш, ще се самоубия“). Венчава се тя, не изгълнила обещанието си; но и бащата не изгълнил обещанието си и не предал писмото. Венчава се тя за другия рицар, но в нейното сърце се заражда голяма тъга, иска да се поправи и казва още вечерта на възлюбления си: „Понеже баща ми ме ожени за тебе, аз искам да ми дадеш позволение да отида при първия си възлюблен, да му кажа, защото ще ми остане голяма тъга, ако той се самоубие“, още вечерта му казва тя това. Той поседял, поседял: „Иди!“ – казва, позволява. Всички гости чакат; тя отива пред тях и казва: „Вие, гости, яжте и пийте, аз имам свой възлюблен, отивам при него да го спася, ще се забавя три-четири часа, но вие повеселете се, аз ще се върна“. Гостите казали: „Ние ще чакаме, докато ти се върнеш“. Среща я бащата и казва на дъщеря си: „Аз не дадох писмото, ще ми простиш“. Минава тя в кухнята, готвачът там се занимавал с огъня – развалило му се яденето; пажът го набил, като че той е виновен. Тя му казва: „Не го бий!“ – „Заради тебе ще му простя“. И тръгва тя в гората; там я среща разбойник и казва: „Тази млада булка като я обера, ще живея“, но като я вижда толкова хубава, дава ѝ пгът. Дохожда до реката, среща я отшелник, който е постил шест дена и в този ден щял да яде. Взел я той на гърба си и я пренесъл оттатък. Отива при своя възлюблен, хлопа, хлопа, най-после той отваря и тя му разправя своята история, а той казва: „Понеже твоят мъж беше доблестен и те пусна, аз не искам да останеш при мен, ще се върнеш назад“. Той оседлава два коня и я връща при мъжа ѝ.

Сега, ще кажат, всички тия хора – бащата, младоженецът, гостите, готвачът, разбойникът, отшелникът и възлюбеният и т. н., питам: кой от тях извърши най-голямото самоотричане, най-голямата жертва? Младият момък казва: „Няма съмнение, ти ще се върнеш“, нейният мъж, който ѝ позволи да излезе, гостите, които се отказаха да ядат без нея, и готвачът. А то във всичките тия отказвания се крие по един грях: на пример бащата е символ на гордост: бащата се гордее с децата

си, иска да ожени дъщеря си за един рицар; мъжът е символ на ревнивост, защото само у мъжа има ревнивост; готвачът е емблема на гнева – нали той слага огъня, готви; разбойникът е емблема на жаждата да се задигне всичко; а този отшелник е емблема на леност, в този разказ отшелникът, богомолецът означава леността, само религиозните хора са лениви – те, като служат на Бога, забравят да работят и тогава попадат от този грях на леност в манастирите и църквите, където казват: „Подай, Господи!“; той е един от смъртните грехове. Хубаво е да се молим, но този грях трябва да се премахне. Добре, а онзи възлюблен там? Ще кажете: „Колко е благороден, че не се самоубил“, но той е емблема на сладострастие. Когато младите се обичат, какво е това, обичането – то е сладострастието; какво вълнува младите – любовта им: любов, сърцето ми трепери – то е сладострастие; на младата мома тупа сърцето от какво – един смъртен грях има вътре в душата ти и ти мислиш, че този грях е някое благородно нещо. Да бъдеш баща значи да развиваш гордостта, да си младоженец – да развиваш ревнивостта, готвач – да се гневиш, да бъдеш разбойник – то е жаждата; и най-после казваш: „Аз ще стана богомолец“. Този светия позна младия човек какъв е.

И следователно вие разглеждате в себе си какво искате да бъдете. Ще познаете къде ви е слабата страна на живота – това значи да гледаме обективно на нещата, защото всяка една форма може да роди две неща едновременно. Ако този баща няма основа в душата си – Царството Божие, ако той няма съзнание, че един велик живот му е даден, а мисли, че е някакъв баща, и се възгордее, народи деца, тогава грехът в него се е родил – защото баща в света е само Бог, тъй седи великата идея. Ти дал ли си на сина си нещо? Ще кажеш на сина си: „Аз съм ти дал живота“; ако ти си толкова силен, то когато синът ти умира, защо не го задържиш? Казваш: „Аз ти дадох, синко, живота“ – „Тогава аз ще умра; ако ти можеш да ме задържиш, ти си ми баща, но ако не можеш да ме задържиш, ще позная, че ти не ми си баща“. И затова умираат децата.

Сега, тия са странични работи. Затова казвам: трябва да мислим здраво върху нашия Живот, трябва да го пресеем, за да остане Божественото; не да се освободим, а да се пазим да останат в нас чистите Божествени принципи. Сегашният живот трябва да бъде резултат на ония велики трептения и тогава лицето ни, очите ни ще имат друг израз; а сега ние седим и мъдруваме: „Някога ще се освободя от този грях“; сега можеш да

се освободиш, моментално може да се освободиш, моментално. И мнозина ме питат как. Ще ви дам един пример. Някой си богат човек го гонили в живота разбойници да му вземат богатството (това е един разказ) и като насъбрал всичкото си богатство от скъпоценни камъни, сложил го в един сандък и със сандъка се скрил в дъното на океана, та разбойниците не могли да го намерят. Там седял година, две, но нищо не става: „Богатство имам, но то не расте – казал си той. – Ох, да бях им дал нещо“. Той не може да отвори богатството си да го види, богатството му на гърба седи. Тогава иде един от великите духове и му казва:

– Защо седиш тук?

– Този сандък, какво да правя?

– Аз мога да те освободя, но готов ли си да оставиш този сандък?

Мнозина ме питат защо Христос казва да се освободим от богатството си. Ако ти си на дъното на океана, не заслужава ли да оставиш този сандък и да излезеш горе, на Слънцето? Ще имаш земица, да ореш. Някой казва: „Не е ли по-добре този сандък да излезе горе?“; не, не, и ние сега сме сложили тия фалшиви идеи у децата – „Трябва да имаме пари за черни дни“. Ти вложи в ума на сина си идеята да бъде умен, смел, решителен, каквото и да се случи, и той е осигурен, не му слагай в ума, че в банката си вложил петдесет-шестдесет хиляди лева – възможно е утре тази банка да фалира и този син може да се самоубие; ти накарай своя син да уповава на себе си и да вярва в Бога – това е неговият капитал.

Вие ще кажете: „Той, нашият Учител, говори, но не е опитал“. Аз ли не съм опитал Живота? Аз знам това, което вие не знаете. – „Ти деца отгледал ли си?“ Много деца съм отгледал и други отглеждам. – „Ти женен бил ли си?“ Чудна работа! – „Ти с жена живял ли си?“ Аз разбирам какво значат тия неща. Всички ние сме имали тия мъчности, можеш да преживееш мъчнотиите на другите; тия мъчности аз ги преживявам по друг начин – може да се свържеш с някой човек и да вземеш всички негови мъчности. Може да ви дам един опит, че един може да вземе мъчнотиите на другото, може да направите тоя опит. Някой човек е пропаднал, носи револвер и си казва: „Не си струва да се живее“; аз имам сто хиляди лева, питам го:

– Колко борч имаш?

– Сто хиляди лева под лихва.

Давам му парите и отгоре му давам още десет хиляди лева – е, питам, не вземам ли неговите мъчнотии? Тъй че човек много лесно може да носи мъчнотиите на хората, мъчнотиите може да минават от един гръб на друг, те са общо достояние на всички, не са специални.

И затова казва Христос: „За да разрешите всичките мъчнотии на Живота, търсете първом Царството Божие и Правдата Негова, и всичко това ще ви се приложи“. Ама пък не да бъдете горделиви, не да бъдете ревниви. Казвате: „Той е ревнив в делото Божие“; често казват: „Той е горделив между народа си“, но от какво страдат народите? Друго трябва – наместо тази гордост, ако бихме внесли Любов; наместо тази ревнивост, ако бихме внесли Мъдростта; ако наместо гнева бихме внесли в живота си Истината; и вместо тази жажда за грабежи бихме внесли Правдата; и вместо тази леност на онзи светия и отшелник, бихме внесли Добродетелта – какъв, мислите, можеше да бъде вашият живот? Ако всички хора са чисти и сега всички отправим една колективна, обща молитва? „Ама, сега ще кажете, светът, общият строй е такъв, условията са такива, следователно ние трябва да се подчиним; ще дойде време, в бъдеще това щяло да стане, еволюцията щяла да се измени“ – коя еволюция, вие тази еволюция виждали ли сте? „Ама биологията“ – тази биология виждали ли сте? Еволюцията е в тебе, биологията е в тебе – ти можеш радикално да решиш всички въпроси и да ги решиш не по правилата на гордостта, не по правилата на гнева, леността, жаждата и сладострастието. Но ще каже някой: „Мъчно е“ и после: „Е, то човек свят живот не може да живее, но поне да не е голям грешник, умерено да е всичко; да лъже, то без лъжа не може, но който лъже, малко да лъже“ – но който малко лъже и много ще лъже. Никак не трябва да се лъже! „Ама тогава каква ще бъде моята работа?“ – аз не говоря за твоята стара работа; когато казвам никога да не лъжеш, казвам: старата ти къща така е направена, че Господ ще я завлече, а новата къща като направиш, всичките камъни, които ще влязат в нея, трябва да бъдат здрави; за новото говорим, ние искаме да преобразим Живота.

Сега Христос се обръща и казва: „Търсете със сърцето си дълбоко“. Ние се спираме и казваме: „Големи грешници сме“ – то е друго заблуждение; казвате: „Голяма грешница съм“ – в какво си грешница? „Ама аз съм голям грешник“ – я ми кажи големите си грехове! Тогава приличаме знаете ли

на какво? Ще ви приведа пример за един голям грях. В Русия отива бедна жена при един светия и му казва: „Аз съм голяма грешница“. Той си помислил и си рекъл: „Кой знае какво е направила, дали е убила някого?“.

– Не, по-голям грях е.

– Да не си откраднала?

– Не, не, по-голям е.

– Е, кажи какво си направила!

– Като кърмех моето дете, че падна една капка от млякото на ръката ми и аз го облизих.

Те имат такова суеверие. Та ние сега изблизали сме малко мляко.

Това не е философия на Живота, големите ни грехове не се състоят в това; нашето нещастие се състои не в големите грехове, а в малките ни грехове, първото отклонение оттам започва. Аз на младите няма да кажа да си поживеят малко; не, сега, като млади, ще живеят като хората. Ще кажете: „Как като хората?“. Ето кое съсипва човека. Бог е създал този свят и светът има други забавления, ние можем да си създадем хиляди забавления още по-благородни. Светът е създаден, ние не сме използвали още Природата и онова, което Бог е вложил в нея; толкова забавления има, а ние още не сме ги изпитали. А сега се проповядва, че Земята е „юдол плачевен“; тази Земя е едно велико училище и трябва да изучаваме всички блага, които Бог е внесъл, и върху тази Земя да потърсим Неговото Царство. И ако вие можете в даден момент да измените вашето състояние, в даден момент всички, които сте изгубили смисъла на Живота, старите, да измените коренно състоянието си, вие ще извършите коренен преврат във вашата душа и ония, които са ви били неприятели, ще ви станат приятели. А сега имате нужда и казвате: „Дай ми десет хиляди лева“, той казва: „Нямам“; но ако ти започнеш да живееш за Господа, той ще каже: „Аз знам защо идваш“ – ще ти помогне, ще се отворят сърцата на хората. А сега вратата е заключена, защото ние живеем за себе си и казвам: днешният век е век на свещения егоизъм, никой не търси Божието Царство; и време е за всинца ни да минем от свещения егоизъм в Божието Царство, което внася хармония във всички ни. Аз не казвам лошо за това, което е в света: то е много хубаво, може, с едно малко изключение, всички неща да се изправят, но трябва майстор. Когато някому се изкълчи кракът, трябва ли ние да наместим този крак – не, майсторът трябва да дойде да намести крака на мястото му. Следователно

на сегашния свят трябва да дойде майсторът, за да намести всичките му членове – умовете ни да се наместят, сърцата ни да се наместят; а ние започваме от външното.

И тъй, когато ме питат някои, аз казвам: ще ядете, къщи ще имате, ще се жените, деца ще имате, обществен живот ще имате, но разумно ще се жените, мъже и жени по Любов ще живеят, приятели по Любов ще живеят, по Мъдрост, Истина. А сега жената, като дойде мъжът, казва: „Бива да се произлъже“. Той я пита: „Къде ходи (някой път става тъй и не искам да казвам имена, които ги има тук), къде ходи, Венке?“; онази Невенка: „Е, тук, до една своя приятелка“ – пък тя не е била там. Никъде ние не говорим Истината. Като дойде някой да ти каже: „В какво вярваш?“, той ще започне със заобикалки: „Е-е-е...“. Право на Истината, ще кажеш: „Аз вярвам в Живата Любов, която носи Живот в света, аз вярвам в Мъдростта, която оправя хората, аз вярвам в Живата Истина, която ни показва пътя, в Живата Правда, която дава правото на всички, вярвам в Живата Добродетел, която е основа на всички домове“. Има ли смисъл – има. Ще кажете: „Аз вярвам в това, в онова“; от осем хиляди години вярваме и нашето вярване свършва с неверие – и сега има същите спорове. По-голяма смелост се иска, смели да бъдем, да служим на Бога; да се засрамите – не от мене, всички трябва да се засрамят, че ние сме лъгали нашия Баща; ще кажем: „Татко, ние ще служим на тази Земя, Ти си я направил и от днес ние за Тебе ще живеем“ – това е то Новото учение. Можете ли да го кажете, ще дойде избавление и тогава няма да се скриете в гората; пролет ще има, ще ядат и пият хората, но ще ядат и пият по Любов; и тогава всинца може да се разбираме, на този език разбрано може да си говорим.

И тъй, „Търсете първом Царството Божие и Правдата Негова и всичко това ще ви се приложи“ – щом сложим тази основа, тогава ще имаме условия да проучаваме дълбочината на Битието, дълбочината на небесата, на звездите, на далечните светове, на другите Същества, които са минали нагоре по тази йерархия. Но ние, в тази забавачница, трябва да минем курса си и добре да го минем. И сега искам да не остава в душите ви, в умовете ви, че това Учение не е обосновано; всичко, което ви говоря, аз съм го проверил и където не е вярно, постоянно коригирам и съм намерил, че това, което е вложено в Живата Природа, е неизменяемо и ако един ден хората повярват, само да повярват! в тази Жива Природа, ще се измени техният живот.

Българите трябва да идат в Англия, да изучат вътрешния, интимния живот на англичаните, а не как се управлява – оттам може да научим нещо добро. Какъв е интимният живот на американеца, интимният живот на германеца, гърка? Във всеки един народ има добри черти и ако ние искаме да се ползваме, трябва да влезем не във външния, а вътре, вътре, в интимния живот; и вие сами се запознайте интимно; и аз искам. И като влезеш в интимния живот на един човек, ще влезеш с изути обувки и ще чакаш своя брат да те покани с всичкото си почитание; той е твой брат, неговата душа е подобна на твоята – и той плаче, страда, и той има същите слабости, всинца ги имаме. Ама той бил големец, цар; всички имаме едни и същи нужди, а другите неща не са съществени – това трябва да създадем. Ние имаме нужди в този свят и в това свещено здание на нашето битие ние трябва да се уважаваме, да знаем и прилагаме правилата на Божествената Мъдрост.

И сега всинца, казвам, да любим – как? Ах, ако те обича някой, то е, защото парици имаш, но като бръкне да ги извади, обичта престава; обичта е външна, но това, Божественото вътре в нас, ще ни даде всичките блага и богатства. Има затруднения, които ни очакват отсега нататък. И сегашният човек, тъй както аз го гледам, неговото тяло, както е направено, то е и хубаво, и лошо направено. И когато ние се приближаваме при хората, при съвременните хора, ако вашето обоняние е развито, какъв смрад има в тялото им! Това нещо не е Божествено, ние не сме изчистили телата си. Аз сега се радвам, че има бани, но бани да има и вътрешни – за умовете ни, за сърцата ни; аз харесвам, когато под ноктите няма черничко, отлично е това, но вътрешните нокти? Гледам, космите са много загладени отвън; да, харесвам този, външния човек, в когото е Господ, но и когато започнем вътре, така трябва да правим; и право е казал апостолът: „Да обновим вътрешния човек“, а този човек само чрез Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел може да го създадем.

И тъй, основната мисъл: търсете Царството Божие! Направете един коренен преврат в себе си, да бъдете готови на смърт и живот за Бога; да кажете: „Отсега нататък каквото и да ме сполети, аз ще живея за Бога“, но не да знае целият свят, вие в душата си да знаете. Вътре в душата ви да стане един преврат. Някой казва: „Раздай имането си“; да, но разумно ще раздаваш. Апостол Павел казва: „Ако раздам всичкото си имане, а любов нямам, нищо не съм“. Разумно ще даваме, разумно

ще мислим, разумно ще чувстваме – разумност трябва навсякъде и във всичко, което е вложено вътре в това Божествено Царство, което трябва да търсите със сърцето си.

Сега, не говоря само за младите; младите са отражение на старите и каквито са сега старите, такива ще бъдат младите – старите са огледала за вас; ако се огледате, изтривайте се и считайте старите хора за свещени, понеже счупи ли се огледалото, и вашата работа е свършена.

„Търсете първом Царството Божие и Правдата Негова и всичко това ще ви се приложи“ – това е то Разумното!

26 февруари 1922 г., София

В ДОМА НА ОТЦА

*В дома на Отца вашето много жилища има.
От Йоанна 14:2*

Има един стих някъде из Евангелието, ще го намерите; аз само ще го цитирам, а вие ще си го намерите: „В дома на Отца вашето много жилища има“.

Мисля, това е една интимна беседа, която Христос е имал със своите ученици. Думата *дом* има няколко смисъла: някой път има физически смисъл, а някой път – духовен; под думата *дом* всякога разбираме нещо идейно, на Земята най-възвишеното, най-идейното – това е домът; следователно домът – това, възвишеното, трябва да бъде съграден разумно на Земята. Основата на дома са майката и бащата, стените на този дом са децата, а покривът, керемидите и другите неща са всички ваши приятели, които ви съчувстват. За да се съгради домът, човек най-първо трябва да вярва в Разумното в света, без Вярата интелигентност не може да има. Аз вземам Вярата не в смисъл на вярвания; Вярата – това е основа на интелигентността, а интелигентността е основа на Живота, а Животът е основа на всички радости, които ние изпитваме. Следователно, ако ние не свържем по този закон нещата, ако не съградим дома така, всякога може да изпитваме един горчив живот и домът постоянно ще се руши. Не е въпрос само да градим и събаряме, но онова, което съградим, трябва да бъде здраво. Някой казва: „Трябва да вярваш“ – в какво? Вярата може да има само в едно нещо – може да вярваш само в Любовта, нищо повече, тъй е. Вярваш ли в Любовта? Само в Любовта може да се вярва, а всяко друго вярване е лъжа, аз определям така. Но казват: „В какво трябва да вярваме?“. В Любовта! И именно там е слабата страна на съвременния свят, на съвременното общество, на съвременните религии; и слабостта им е, че те не вярват в Любовта; те във всичко друго вярват, но не и в Любовта, Любовта не е обект за тях, те само проповядват за нея.

Христос казва на своите ученици: „В дома на Отца вашето много жилища има“; Христос влага един специален смисъл в думите: „В дома на Отца вашето много жилища има“. Ако някоя душа дойде на Земята и не се облече с такова тяло, подобно на вашето, питам ви: може ли тя да се прояви?

Следователно тя ще си създаде един дом, съответстващ на нуждите на физическия свят. Сега онези, които не разбират дълбокия смисъл, често се оплакват от своите тела – как може те да са домове и жилища на техните души. Например ние се оплакваме често, че не можем да ядем, т. е. не че не можем да ядем, но че искаме много да ядем, а то е грешката; през целия си живот от сто-сто и двацет години три пъти като ядеш на ден, полекичка, по малко ще ядеш и ще опитваш, колко ще ядеш, все ще се наядеш един ден; не се безпокой, ако един ден не си ял сладко, все таки един ден ще се наядеш сладко, а сега всичият спор в света е за яденето и яденето разваля всичкото щастие. Не че нямаме, ние имаме, но в нас всякога съществува едно недоволство, че нашата къща не е такава, каквато трябва, нашето ядене не е такова, каквото искаме, ние мислим, че на другите хора яденето е по-хубаво. Влезем в една къща, тя е много хубаво мебелирана – със столове, пружини, плюшове, и като погледнем, казваме: „Живее се в тая къща“; но според мен тя не е здравословна: аз, като вляза в една къща, гледам дали има южни прозорци и прозорците големи ли са – ако има такива и влиза изобилна светлина, казвам: „Тази стая е хубава“, а ако няма големи прозорци и завесите са спуснати, казвам: „Тази къща не е хигиенична“. Сега например ние, съвременните хора, така сме мебелирали нашите къщи, че много неща трябва да се изхвърлят навън; прозорците трябва да бъдат големи, трябва да влиза през тях изобилна светлина, тя е необходима за дома.

И Христос казва: „В дома на Отца вашего много жилища има, хигиенично направени, първокласни; но, казва, след като живеете в тия, сегашните къщи, ще влезете в онези жилища и там ще разберете хубостта на Живота“. Сега ние като кажем, че има небесни жилища, казвате: „Ще се мре“ – не, то е едно криво схващане, няма никакво умирање. Чудни са хората, нима за да минеш от една стая в друга, трябва да умреш? Щом се говори за небесна къща, казват: „Ще се мре“; то е просто излизане от едно нехигиенично жилище в друго, хигиенично, напускане на един организъм. Когато една душа, която е живяла във волска къща... Аз пак ида до едно изкушение да направя сравнение, да кажа тоя пример: когато една душа, която е живяла в една волска къща (защото всяка къща си има своя емблема) и е достигнала до едно развитие, нима е нещастие да напусне волската къща и да мине в човешка? Някой ще пита възможно ли е; възможно е. Някой ще каже: „Докажи го!“; мога да го докажа,

но сега нямам време, в един час не се доказват тия работи. И сегашните хора имат смъртно понятие за това, като мислят, че в някои отношения човек седи по-горе от вола, но има много волове, които са по-умни от хората. Писанието казва: „Волът познава господаря си, а Израил не познава Бога си“. Питам: онзи вол, който познава господаря си, и онзи човек, който не познава Бога си, кой от двамата е по-умен? Волът е по-умен. И следователно нашата интелигентност се състои само в това да познаваме Любовта като основа на Живота, която съзижда Вярата; Вярата дава основа на интелигентността, а интелигентността слага основа на сегашния живот, а чрез този живот познаваме Бога по един обективен начин.

Някои казват: „Покажи ми Бога!“ . Не, не, Бог не е нещо материално, не е външно, Той е нещо вътрешно; тогава ние можем да Го познаем и да Го опитаме само чрез закона на Любовта. Как детето познава майка си – чрез Любовта; как майката познава детето си – пак чрез Любовта; и кои деца са най-интелигентните в дома – най-интелигентни са ония деца, които майката обича най-много. Някой път ще каже майката, че обича някои глупави деца – не, това не е вярно, никога не можете да обичате един глупав човек и когато майката люби своето дете, непременно това дете е интелигентно. Сега вие, майките, ще кажете: „Докажи това!“; и на вас мога да го докажа, но нямам време. Някои казват: „Светът не ме обича“; стани интелигентен, умен и ще те обичат.

Сега, в какво се състои Любовта? Някои казват: „Мене ме обичат“. Но ако вие на Земята имате само един човек да ви обича, то е достатъчно; да ви обича един човек, това значи съзнателно да ви опитва – и аз ще ви покажа признаците на тази Любов: в присъствието на този, който ви обича по Божествен начин, каквато скръб и разочарование да имате, веднага ще ви олекне и ще заприличате на една птичка в пролетта, веднага ще изчезне всяка тъмнина от вас. И затова благото ни в Бога е голямо, защото Той ни обича; може греховете ни да са тежки колкото Земята, но щом като идем при Бога, всичките ни грехове ще се стопят в Неговата Любов и ние ще кажем: „Слава Богу, освободих се от греховете си, олекна ми“. Достатъчно е един път да видиш Бога, ама да Го видиш! Някой казва: „Мъчно може да се види“. Веднъж като Го видиш, всички грехове ще се заличат, но да Го видите; а за да Го видиш, трябва да Го любиш. И за да те види някой, трябва да го любиш; някой казва: „Аз много те обичам“, а като направя някоя погрешка, той не ме обича.

Любовта не вижда никакви погрешки, колкото и да ги направиш; ще кажете: „Хора сме на Земята“; не е въпросът за погрешките, но в благородния човек, в любещия човек има съзнание, той казва: „Моята постъпка е такава“ – той не чака комисия, не иска адвокати, а веднага казва: „Моята постъпка не е права“ – свършена работа, слага я на Божествените везни. Сега и в много Църкви (има Евангелски църкви, Православни и други) като влезеш, всички имат един метод: грешникът ще иде и ще му докажат, че е грешник; по някой път той отрича, докато най-после признае и каже: „Съгреших“. Това съгрешаване е и в участъка, там ще те питат:

– Открадна ли?

– Не.

– Открадна ли?

– Не.

Ще кажат:

– Сложете го на земята: едно, две... двадесет.

– Чакайте, ще кажа!

След двацет и пет казва: „Откраднах парите“ – казва грешката си. Сега, ние всякога очакваме дърво и затова казваме, че дървото излезе из Рая; но това дърво излезе из Рая не да бие хората, а за да расте, то е Божествената пръчица. Като направиш една погрешка, трябва да кажеш: „Това е погрешка, не трябва да я правя“.

Сега, Христос казва: „В дома на небесния Баща много жилища има, които приготвява за вас, и вие, като имате тази пръчица, това съзнание, Той ще ви извади из сегашната ви форма и ще ви сложи в тия бъдещи жилища“. Някой пита: „Далеч ли са много те?“; не са много далече, аз пак ще си послужа с аналогия: колко е далеч човешката форма от мравешката форма, от формата на един микроб – но даже в една мравка няма съзнание, че човек съществува, даже мравките не мислят, че хората съществуват; значи хората представляват за тях един отвличен свят, мравките нямат способност да видят тоя свят и следователно мравката трябва да придобие това съзнание на човека, да влезе в неговата форма и като се върне при мравките, да им докаже с формулите им, че съществува човекът. Сега ние от това високо положение – от формите на Божествения свят – трябва да се смалим, да се смалим, за да докажем на хората, че има небесни жилища, т. е. красиви форми, където болести не съществуват и дисхармония няма: той е един свят на пълно блаженство. „Е – вие ще кажете, – как тъй,

ние мислим, че човек, за да се зарадва, трябва да страда. “Тъй е, но в Небето е точно обратното – там ако страдаш, не може да се радваш никога. И скръбта – това е един резултат на изопачения човешки ум и аз мога да ви докажа това по следния начин: майката вземе едно кило ябълки, изважда две и дава на двете си деца по една; едното получило по-голяма ябълка, а другото, като погледне, започне да плаче, недоволено е – защо е недоволено? Умът на това дете е изопачен. Майката каже: „Моето ангелче“, но това ангелче не мисли добре, това е едно ангелче без крила; то казва: „Ще ми дадеш толкова, колкото и на другото, две ябълки ще ми дадеш“. Питам защо е недоволено – то не е опитало вътрешното съдържание на ябълките. Майките ще кажат: „Дете е, не разбира“; ами ние, големите деца, разбираме ли? Някой си има малка къщица с три-четири деца, живее добре, слава Богу, няма дългове, но мине, види някоя по-голяма къща и в неговия ум се заражда мисълта да вземе пари назаем и иска да си направи къща като оная на брат си; заборчява, дойдат страдания и след това този брат продаде къщата и той остане без къща. Е, питам, кое съставя щастието на човека: двуетажната къща или къщата с един етаж, в която може да се живее, да има достатъчно светлина, да бъде суха, да няма влага?

Сега, в Небето, в небесните жилища, атмосферата, в която живеят, е Любовта, защото тя съставлява въздуха на Божествения свят; вие, като влезете в този Божествен свят, ще дишате само Любов, отвсякъде ще я възприемате и следователно тя ще бъде необходимост за живота ви, тя е атмосферата там. Следователно всички хора еднакво можем да се ползваме от въздуха – и богатият има право, и бедният, там няма разлика. Някой казва: „Той е богат, Господ към него е по-добър, благословил го е“; и тебе е благословил Господ – ако ти са здрави краката, можеш да идеш на Витоша, да дишаш въздух, а брат ти ще седи в кафене *Панах*³². Кой е по-умен? Значи благото е дадено на всички хора еднакво и ако вземем проста храна, и тя е изобилна за всички; и водата е дадена за всички. И тъй, ние седим и казваме: „Какви ще бъдат икономическите условия на света?“; но икономическите условия зависят от Любовта, която хората имат – колкото Любовта намалява в света, толкова и икономическите условия стават по-тежки, хората стават егоисти и тогава всички започват да трупат къщи и богатства. И най-после, като види Господ, че тия доброволци не мислят да се изправят, казва: „Съборете

им къщите, тия деца да не си играят, на работа всички! Аз ви пратих на училище да се учите на велики Добродетели, да живеете разумно“. А че можете да правите къщи, можете; но поне едно време хората, като имаха къщи, можеха да поканят някой човек, а сега можете да имате къща на два-три етажа, но като дойде някой гост, ще кажете: „Господине, хотел има, с тази къща ние се прехранваме“. И сега нашите къщи са не да живеем в тях, а да се прехранваме от тях. Вместо да живееш разумно, ти ще се оплетеш във всички грехове.

„В дома на Отца вашего много жилища има.“ Не е както сега – с жилищна комисия, която стеснява гражданите и те се оплакват, че комисията ги стеснила; чудна работа, стеснила ги е комисията – щом като нямаш дърва вкъщи, студът ще те стесни отвън, но щом имаш дърва, ще запалиш собата и ще се разпуснеш. В света сега се иска Любов, Любов и всеки един от вас може да бъде проводник на Божествената Любов, може да бъде. И сегашните християни не вярват, че те могат да бъдат проводници на тая Любов – ако седим с тоя ум, и след сто години няма да дойде Любовта. Трябва Бог да живее вътре в нас, а не да живее в телата ни; Той трябва да живее в нашите души, в разумния ни Живот. И сега ние вярваме повече на хората, отколкото на Бога: ако някой вестник пише (както преди време писаха), че някой марсианец е слязъл в Русия с един апарат, до мен дойдоха някои вярващи да ме питат: „Възможно ли е жителите на Марс да посетят Земята? Толкова културни ли са станали, та са могли да слязат тук?“. Казвам: марсианците ако рекат да слязат тъй, както нашите вестници описват, това не е възможно, не по този начин те слизат на Земята. Ние трябва да вярваме в какво – да вярваме в това, което е вложено вътре в нас.

Сега, всички искат да ни убедят, че ние не можем да мислим и да разбираме. Това мислене няма да дойде изведнъж; в нас става един друг процес – ние искаме всички неща изведнъж да станат, но то е крив метод, в Природата няма такава бързина, там има други процеси – всички Божествени неща започват микроскопически. Аз ще обясня защо е така: когато един предмет се яви отдалече, той се вижда много малък; после, като се движи към нас, той се увеличава и става все по-голям и обратно – ако вие се приближавате, предметът става по-голям, а ако вие се отдалечавате, предметът става по-малък, намалява се. Следователно увеличение и намаление подразбира, че ние се движим в две противоположни посоки и тогава ние имаме

илюзия, че някои неща растат, а други се смаяват. Ако аз ви кажа, че няма нито растене, нито смаяване, какво ще кажете вие – „И таз хубава, нашите учени хора го доказват“. Аз ще ви кажа, че много неща има доказани от науката, които не са верни, и има хиляди неща, които не са доказани, а са истински. Като казвам: „Не растат и не се смаяват“, в моя ум има друга идея – ние схващаме, че има промени в света, промени на съзнанието. Чрез физически промени в съзнанието ти схващаш, че един предмет е станал по-голям или по-малък – съобразно с твоето съзнание; и някой казва: „Аз го опитам с ръката си“ – ти вярваш ли на ръката си? Не всички хора схващат големината на един предмет еднакво: попитай един селянин къде се намира еди-кое си място, той ще ти каже: „Като прехвърлиш оттук половин час, ще стигнеш“ – а ти вървиш три часа и казваш: „Много дълъг е този български половин час“; друг пък ти каже: „Много е далеч, трийсет километра има“, а ти тръгнеш, след един час стигнеш и казваш: „Много скоро дойдох“. Това е схващане на нещата, хората нямат определено схващане. Инженерите имат определени мерки, но когато проверим дали е вярно, или не, всякога има едно малко заблуждение.

Сега, тия небесни домове, които са устроени много хигиенично, имат отлични градини – големи паркове има всеки един дом; и в тия, новите жилища, ще имате всичките органи, всичките приспособления, с които да разбирате Великата Жива Природа, в която сега живеете, да разбирате онези процеси, в които Бог се проявява, защото всичко, което живее в света, е едно проявление на Бога. В своите мисли и действия ние можем да дойдем до много практически схващания. Ще кажете: „Ако всичко е Бог, тогава ние къде сме?“ – къде е схващането? Бог се проявява във всичко, Той не е вътре в проявеното. Когато аз направя една картина... Те мислят, че Господ, като направи нещо, Той е вътре; аз в картината ли съм, ако боднете картината, мен ще ме заболи ли? Аз мога да имам едно морално страдание, но съм вън от картината. Направя някоя къща; може да съм вън от къщата и може да съм вътре в къщата. И когато кажем: „Бог е направил света“, подразбираме, че Господ е във всяко едно камъче и ако това камъче се разруши, и Бог се разрушава – то е лъжливо схващане, Бог по този начин не присъства в нещата; Той е извън материалния свят и ние не можем да Го засегнем, но когато разрушим нещо хубаво, което Той е на-

правил, в Него се хвърля една сянка, Той дойде и те отхвърли с пръста си и ти втори път няма да помислиш да разрушиш едно Божествено дело.

Сега много учени хора има, ще напише някой от тях някоя книга, да докаже, че нямало Господ – и тогава Господ какво прави? Започне да го изсушава, докато остане само кости и мозък и тогава го питат: „Има ли Господ, или няма?“. Той е недоволен, ходи насам-нататък и като го сложат на огън, пак го питат: „Има ли Господ, или няма?“ – този огън е Любовта. Той скача и казва: „Няма Господ!“ – хубаво, усилва се този огън, докато се разтопи тази форма в него и тогава казва: „Има Господ“; разбира Любовта и казва: „В какво заблуждение съм бил!“.

И сега за Толстой казват, че оглупял; едно време бил много велик автор, писал много книги, но като се обърнал към Бога, оглупял. Питам в какво се състои гениалността на неговите книги, преди да се обърне, нека вземем „Война и мир“ – какво е великото в тоя роман? Той е описал същността на нещата, но после, като проникнал по-дълбоко, започнал да говори за Любовта. И когато ние започнем да говорим на хората за Небето, всякога ни мислят за глупави; и сега достатъчно е един учен човек да покаже Любов и да го считат най-големия глупец; и когато младите покажат Любовта си, майката казва: „Моят син оглупял“. Сега дъщеря ти, която не люби, е дъщеря, а утре, като люби, тя не е твоя дъщеря. – „Ама той един ден ще поумнее.“ – „Ти любиш ли я?“ – „Любя я.“ Ще кажете: „Ама тя за тебе ли е?“ – коя е за тебе, там онази, богатата? Кой е богат – онзи, който има Любов; който няма Любов, той е толкова сиромаш, като един глист, да, като един глист е сиромаш. И тия хора, които са като глисти, пробиват тунели. Казват: „Учени хора са те“; учени хора на дупките, ние искаме от учените хора днес да сложат един строг закон, такова възпитание на младежите, та да ходим без детективи.

Във време на войната вървя по улицата и един ми пипа братата. Казвам:

– Защо ми пипаш братата?

– Искам да видя дали е естествена.

Казвам:

– Естествена е.

Е, питам, ние минаваме за едно общество, отлично е нашето общество, но трябва ли да пипаме братата, за да познаем естествена ли е, или не? Не, не по този начин.

– Извинете, господине – казвам, обръщам се към него, – ти за Любовта нещо учил ли си?

– А, да, на младини.

– Ами сега?

– Сега съм един детектив, изкарвам прехраната си.

Казвам:

– Крив път си хванал, братко, и много зле ще свършиш. Върни се, както си бил на младини.

Сложете Любовта навсякъде и въпросът ще се разреши.

И Христос казва: „В дома на Отца вашето много жилища има“ – в този дом, в който атмосферата е Любов; следователно да внесем в нашите домове тази атмосфера, да дишаме Любов. И понякога, като я опиташ, мислиш, че Бог се е изменил; не, Той не може да се опетни никога, не може да стане измяна в Него. Евангелистите казват: „Повярвай в Исуса Христа и ще се спасиш“, аз казвам тъй: влезте в този Божествен дом и като дишаш тази Любов, ще бъдеш спасен и ти, и домът ти, та няма нужда от второ спасение – защото по някой път (у англичаните го има това) тези, които са спасени и се подхлъзнат, те втори път трябва да се обръщат. Че аз мога на някой човек да обърна кесията и да взема парите – това обръщане не е обръщане. Трябва да се проповядва Учението да живеем в Любовта, всяко друго учение при сегашните условия е неестествено. „Повярвай в Исуса Христа“ – това се разбира в този смисъл: повярвай, бъди умен, интелигентен, изучавай законите на Живата Природа, живей съобразно с тия закони, с онова, което Бог е положил, повярвай и ще бъдеш спасен ти и домът ти – това е всичко. А те мислят, че като повярват в Исуса Христа – че Той е дошъл и пострадал на Земята – с това се свършва всичко. Той казва: „Думите, които ви Аз говоря, са Дух и Живот“; това Слово, като приложите в живота си, то ще ви спаси.

Аз ще ви приведа сега един малък разказ за някоя си светица, тя е из Католическата църква. Екатерина Сиенска³³, млада мома, която се решила да се не жени и да живее свят живот, понеже ъ се явил Христос и тя се е влюбила в Него, и казала: „За никого не искам да се женя, аз отсега нататък сгодих се за Христа“. И започнала да живее един чист и свят живот не само в килията си, но и на сиромасите говорела за своя Годеник и им разправяла за своята опитност. Сега, някой си млад момък от дворянско произхождение (случката е станала в Италия) посетил града Сиена. У него се зародила идеята да повдигне селяните, но гражданите поискали да

се освободят от него, хванали го и решили да му наложат смъртно наказание. Той бил млад, на двайсет и пет години. Отивали католическите свещеници, говорили му за обръщане, но той казал: „В никакъв Господ не вярвам; ако имаше Господ, нямаше тъй да ме накаже“. Най-после решили да изпратят тази светица при него; тя, като отишла там, казала му: „Много съжалявам, братко, че са ти дали само слама за постелка, това не е човешко“ и се обърнала да го гали. Вие сега ще кажете: „Много човешки постъпила“, но той почувствал, че в нея имало Любов, т. е. Любовта към Христа се предала на него и му казала: „Колко съжалявам, че ти дали само слама“. А той казал: „Ако аз бях видял по-рано тази млада жена, не бих влязъл в този дранголник“, т. е. би предпочел да се ожени за нея. Защото след два-три дена решили да му отсекаят главата, а тя му казала: „Седни, братко, сложи главата си на коляното ми“, започнала да го гали и да му говори. Вие ще кажете: „А, това е грешно, не се допирай; ти си един голям грешник, затова си влязъл в този затвор“, а тя му казала: „Такива са хората, но ако ние обичаме Бога, може да имаме Любовта Му и понеже ти отиваш на Небето, аз бих желала, ако мога да те заместя, да замина по-рано от тебе“. И той казал: „Сега познах Бога. Искам от тебе едно добро да ми направиш: утре, като ми отрежат главата, да я вземеш и само да ми я подхванеш“. И тя обещала да му вземе главата. И като отишла, преди да му я отрежат, тя му пошушнала: „Братко, ти си по-смел от мен, а аз съм страхлива; ти седиш по-високо от мен и като отидеш на небето, помоли се за мен, да се усили моята вяра“. Тя изпълнила обещанието, взела главата му и казала: „Сбогом, братко!“. А сега колко глави падат и ние ги ритаме навсякъде.

„В дома на Отца вашего много жилища има“ – и тия жилища са жилища на Любов. И сега нашите умове и сърца може ли да станат жилища на тази Любов? Казват: „Каква е тайната на тия жилища?“, тайната е тази велика Любов – да можеш да приемеш главата на този момък и да кажеш: „Братко, тази глава пак ще се намести“. И затова има стих в Писанието, който казва: „Тия кости и глави могат да останат на мястото, да оживеят“.

„В дома на Отца вашего много жилища има“ – и атмосферата на тия жилища, това е Божествената Любов. Сега ние ще кажем: „Когато идем на онзи свят“, онзи свят е вътре в нас. Ако след две хиляди години не можем да разберем този стих,

ако след две хиляди години Христос не може да ни говори върху Божествената Любов в нашите сърца, ако след две хиляди години не можем да жертваме всичко за Бога, ние сме закъснели, много сме закъснели; не казвам само за вас – всички са закъснели, целият свят е закъснял. И тогава Христос, Който иде (когато казвам аз, че Христос иде, те мислят, че иде отвън), всичките тия затвори, всичките тия форми лъжливи, всичко това ще се стопи, тъй както се стопяват ледът и снегът, и ще започне новото разбиране – онова, което ще бъде проникнато от тази Разумна Божествена Любов.

И казвам сега: жената може ли да вземе главата на мъжа си? Защото всеки ден можете да вземете главата му. Нима когато вашият мъж се е развратил, не му е отрязана главата? Отрязана е. Именно тогава ще му вземеш главата, тогава; тогава, когато твоят живот е вътре в затвора, тогава има условие, тогава ти ще сложиш главата му на коленете си, а когато той е богат и има всички блага, няма нужда от тебе. Аз искам тия неща да ги разбирате не буквално. Мъчно може да се служи в света без Любов, невъзможно е; но влезе ли тази Любов, всичко е възможно и само тогава ще имаме една велика култура, дълбоки познания за Природата и ще се внесат нови методи за възпитание, всички ще бъдат радостни и весели: и децата ни, и дъщерите, и приятели, и братя – навсякъде ще има радост и веселие.

„В дома на Отца вашего много жилища има“, казва Христос. И сега тия жилища са приготвени за вас, готови ли сте сега вие, когато тук жилищната комисия ви е стеснила, че няма място да живеете, готови ли сте? Там имате жилища. Ще кажете: „Да ме пази Господ“. Можете да опитате този велик закон: ако вие вложите Любовта в сърцата си и в сърцата на всички, които са стеснени, ще се намери място в София да живеете – това е Великото учение в света.

Аз искам всички вие да бъдете герои и да кажете: „Ние познаваме Любовта“. В името на Любовта, на този, Живия Господ, ще придобиете друга форма, този живот ще се разшири и тогава всички блаженства, които Господ е определил от паметивека, ще влязат в нас и ще бъдем радостни и весели, понеже знаем, че това е така, а не друтояче; и ще кажем като слепия: „Едно време бях слеп, не виждах, а сега виждам“ – а виждането става чрез човешкия ум.

„В дома на Отца вашего много жилища има“ и тия жилища ви чакат; и там атмосферата на тия жилища е пълна

само с Любов, нея ще дишате. Не само Любовта е като атмосфера, но има и живи извори, които постоянно извират, в тях Животът ще бъде вечен; влезете ли там, Любовта е като жива вода, която ще разхлажда вашата жажда и, както казва Христос, там ще имате и жив хляб.

„В дома на Отца вашего много жилища има.“ И сега Христос ви поканва след две хиляди години, готови ли сте вие? Той казва: „Отивам да ви приготвя място и когато ви приготвя, ще дойда да ви взема“. Ние чакаме тук да ни вземе Господ, да ни занесе на Небето; не, ти ще поканиш брата си, той пък ще покани друг, така всички, целият свят, всинца ще тръгнем нагоре; всеки ще иде да покани брата си, вторият ще покани третия и т. н., а двадесетият – и той ще иде да покани някой; изведнъж всички ще тръгнем. Някой казва: „Аз да ида, че с него каквото ще да става“; но тебе като повикат, ти ще идеш да поканиш друг и тази покана на целия свят ще се даде, на разумния свят, и тогава с песни ще влезем в Новия живот, за всинца ни е той – там няма богати и сиромаси, там всички ще бъдат братя и сестри на Христа, а Христос ще бъде нашият голям брат.

5 март 1922 г., София

СЛУШАЙТЕ НЕГО

И когато той още говореше, ето облак светъл ги засени, и ето глас из облака, който казваше: Този е син мой възлюблен, в когото благоволих: слушайте него!

От Матей 17:5

Слушането – това е едно от качествата на Реалния свят. Да слушаме Реалното, Разумното. Във физическия свят ние забелязваме три състояния, през които човек минава: едното състояние, чисто механическо, е състояние само на движение; второто е състояние на чувстване, а третото е състояние на мисъл. Човек може да си помръдне крака без усещане, а може да чувства без мисъл. Най-хубавото състояние е, когато всяко движение е придружено с чувстване и мисъл. В тия три състояния се заражда Разумното и Великото в Живота, аз го наричам Божественото – това, което осмисля Живота. Когато съвременните хора говорят за Реалното, вярват в едно, а отричат друго; ние отричаме реалността всякога на ония неща, които не съдържат в себе си Божественото. Семките сами себе си отричат. Това, което се проявява и изгубва, е преходно, следователно дали ние го поддържаме, или не, то само по себе си се явява и изчезва. Вие не можете да разчитате на една ваша мисъл, която се появява и изчезва, вие не можете да уповавате на едно ваше деяние, което е преходно. Защото то ще заприлича на следното: често американските милиардери си правят за удоволствие палати от лед; там, на север, в Америка, със стотици хиляди долари дават за палати от лед, украсяват ги, но щом дойде лятото, целият този палат се стопи, изчезне. Често и ние на Земята съграждаме такива ледени палати. Сега има богати хора, учени хора, но зданието им е съградено от лед; красиво е това здание, но само зимно време – дойде ли пролетта, всичко това се стопява. И когато някои питат: „Това не е ли реално?“, аз отговарям: това е реално само зимно време, а лятно време – не, защото изчезва. И когато ние казваме на богатите хора, че вашето богатство е един американски палат от лед, ще кажете: „Как тъй, реално е“; зимно време може да разчитате на вашето богатство, но лятно време не можеш да разчитаеш.

„Слушайте него!“ – кого? Божественото вътре във вас, то е, което създава характера. Човек в каквото и да е смисъл, който се лишава от своето Божествено, изгубва смисъла на Живота, не

може да има никаква философия, не може да разбира смисъла на Живота в каквото и да е направление. И съвременният наш живот се обуславя от много малки неща, или от много малки причини може да се разруши цялото ни щастие – цялото наше щастие, цялата наша сигурност на Земята е окачена на една паяжина, на конеца на една паяжина, и толкова е сигурно нашето щастие. И при това учениите, съвременните философи, даже религиозните хора и духовните хора искат да ни уверят, че животът на Земята е нещо реално; аз нямам нищо против, реален е, но зимно време: докато детето живее, майката е щастлива, но в деня, в който заминее едничкото ѝ дете, тя става нещастна; докато касата на богатия е пълна, той е щастлив, но в деня, в който богатството му излезе из касата навън, той е нещастен; ученият, докато знанието му е в главата, е щастлив, но един ден, когато знанието му си заминее, той е нещастен; великият оратор, докато неговият глас работи, и той маха ръка, но щом неговият глас престане да работи, той е нещастен; например красивата мома, докато лицето ѝ е красиво, тя е щастлива, но щом лицето ѝ погорознее, тя е нещастна. И на всички хора щастиято почива само на една паяжина и искат да ни убедят, че това е реалното в света – да бъдеш богат, красив, учен. Питам кой учен досега е запазил своето знание, коя майка и докога е запазила своите деца, кой богат човек е запазил своето богатство, кой цар е запазил своята власт, коя красива мома е запазила своята хубост; казвате: „Стакива работи не ни занимавайте“ – да, може да не ви занимавам, но ние искаме да кажем: „Слушайте Него“. Кое – Божественото.

И когато аз цитирам този стих, някой ще каже: „Той има предвид себе си“; не мен, това, Божественото, е вътре във вас, то не е отвън и ако вие мислите, че Божественото е отвън, вие не разбирате философията на Живота. Невидимият свят е широк, а този свят, който вие виждате, е един микроскопичен свят. Седели ли сте вие да наблюдавате под микроскопа, да видите какъв живот има в една капчица вода, при едно увеличение от две-три хиляди пъти да видите какви малки същества има в нея, как се движат, какво развитие има? И там има движение, и тия същества имат съзнание; ако вие ги попитате, ще ви кажат, че това е работа на техния свят, а в нашите очи техният свят е смешен. И когато един Ангел подложи един човек под микроскоп (защото Ангелът, за да види един човек, той трябва да сложи микроскоп – ние сме толкова големи, че Ангелът трябва да ни сложи под своя микроскоп), и той трябва да увеличава не три хиляди пъти, а няколко милиона пъти, за да бъдем видими

от него. И тогава хората записват, изследват, пишат съчинения, дисертации за някой философ в някоя академия, за някой проповедник на амвона, за някой тълкувател на Словото Божие, пишат книги, после определят тия качества. И ние, съвременните хора, имаме голямо мнение за себе си, ние мислим, че сме близо до Ангелите; даже като се проповядва, всекиму се иска да стане Ангел – възможно е в бъдеще, аз не отричам това, но докато вие станете Ангел, колко изпити трябва да държите!

Тогава слушайте Него! Този, който се е домогнал да стане Ангел, Божественото е вътре в него и няма раздвояване дали да постъпи така, или не; в ума си той има една мисъл, едно желание, една воля, която да извърши великото, воля, с която може да свърши всичко. Сега ние, съвременните културни хора, приличаме на ония малки деца, които седят на брега на морето и пишат. Аз често съм минавал по варненския бряг и там младежи с бастуните си пишат, и всеки пише според степента на своето развитие – гледам някъде написано: „А, сладка е любовта!“, но после мине някоя вълна и писаното изчезне; друг е писал: „Парици трябва в този свят“ – казвам: този е по-умен; но дойде вълната и то изчезне. Трети писал: „Законност трябва в този свят!“ – мине вълната и това изчезне. И всички все пишат край морето, но и от млади, и от стари, кой каквото е писал, нищо не е останало досега. И аз наричам съвременния живот едно бурно море, при което ние пишем своето щастие, все любовни писма, обещания – това ще направим, онова ще направим, но досега никой не е направил това, което е трябвало да направи. Като казвам никой, подразбирам оня, който живее при брега на морето, а не далеч от него; те пишат целия ден и казвам: не се задържа това писмо. Когато загубите вашето Божествено, не е ли минала тази вълна, че е заличила вашето любовно писмо; когато е заминала вашата дъщеря, когато ученият е изгубил своя ум, не е ли тази вълна? Навсякъде тази вълна заличава – защо? Защото ние не слушаме – кого? Него. Кое? Това, Божественото.

Сега, на всеки един човек трябва да му доказвам дали има това, Божественото, или не. Именно това, Божественото, то е стабилното, онази любов, която има между двама хора, това е Божественото у тях; докато това Божествено е у тях, има Любов, има връзка, но в деня, когато дойдат близо до морето и тази вълна мине и го заличи, те не се познават. И как бихте обяснили, да кажем: един господин дойде и ти иска пари назаем, казва: „След четири-пет месеца ще ти ги върна, аз съм честен човек, баща ми е честен, майка ми“,

но след шест месеца го няма никъде, търсиш го, търсиш го, няма го. Питам защо този човек не устоя на думата си; казвам: тази вълна е минала и заличила неговите задължения. Казва: „Няма да ти ги дам, свършена работа, ако искаш, дай ме в съда“ – и сега всички хора се съдят в света, наслагали са съдии, от хиляди години се съдят и светът още не е оправен: всички ние седим при морския бряг.

Сега аз ви проповядвам, нали, и вие искате да възприемете Божественото; и тъй, както ви гледам, красиви са лицата ви, аз ви считам като наследници, които очакват някой богат роднина, като умре, да се отвори завещанието; и всеки от вас е много сериозен: „Колко ли ми се пада от това наследство?“ – седи сериозен и човек мисли каква ли философия има в него; мисли колко ще вземе, нищо повече, но казват: „Велики мисли има той“. Някоя мома седи много сериозна, казват: „Колко е благородна!“; и тя мисли същото – колко струва нейният възлюблен. Моралът е там – колко струва! Сега, не се обиждайте; ако ви подложат на изпит вас, младите, как ще постъпите? Ето тези, старите, питайте тях и да не ме осъждате, че някой път аз съм пристрастен, но ние трябва да погледнем сериозно на Живота, да разрешим правилно въпроса според този велик вътрешен закон – затова сме дошли на Земята.

„Него слушайте!“ Когато това, Божественото, дойде у човека, то ще разреши въпроса. На гладния не се иска голяма философия да му доказвам има ли глад, или няма. Някой ме пита: „Има ли онзи свят, или не?“ – тази философия е отрицателна. – „Има ли Господ, или не?“ По някой път смешно е за мен да доказвам на гладния, че той е гладен – че това той сам го знае; единственото нещо е: аз съм гладен, можеш ли да ме нахраниш? Онзи, бедният, дойде, няма пари; важният въпрос е: „Можеш ли да ми дадеш пари?“. Дойде онзи, невежият – няма какво да му доказвам, че е невежа; „Господине, знание можеш ли да ми дадеш?“ – това е важното в Живота. Има нещо, което ни липсва; всеки го знае това и докато му липсва, същественото, той е недоволен, гневи се, сърди се, не може да спи, обръща се на лявата страна, на дясната, недоволен е, че не може да спи – какво има? Липсва му същественото. Гладният, който не може да спи, какво му липсва – хляб му трябва; дайте му една печена кокошка, ще спи като агънце. После, аз препоръчвам печена кокошка, но и шестгодишно вино; и ние по някой път употребяваме шестгодишно вино, а знаете ли кое е нашето шестгодишно вино – то е врялата вода; и ние имаме „печени кокошки“...

„Него слушайте!“ Сега, за да поясня моята мисъл, ще ви приведа един малък анекдот за един светия. Някой си отшелник на име Хато (живял е отдавна, когато светът се е намирал в едно по-тежко положение, отколкото днешното), той е считал, че целият свят отива към погибел и не можал да си обясни как е възможно Господ да търпи този грешен свят, защо изведнъж не го заличи, да направи нещо по-хубаво. Всеки ден се молил да дойде Господ да премахне всички тези грешници и да сложи ред и порядък, да не страдат хората, но колкото повече се молел, толкова светът ставал по-лош. Един ден той решил да излезе из града, да вдигне ръцете си към небето и да не ги снесе дотогава, докато Господ не изпълни неговото моление. Вдигнал си той ръцете – това било в началото на пролетта, някои птици, като го видели тъй, искали да си направят гнездо; започнали да се увиват около неговите ръце, за да видят дали могат да си направят гнездо, обикаляли, обикаляли и започнали да слагат сламчица по сламчица, и си направили едно гнездо; целия ден правели гнездото си. Той, като светия, забелязал и казал: „Какво ли иска Господ да ми каже с тия птички?“. Направили те своето гнездо на ръцете му отгоре и започнал той да ги наблюдава; те сложили перушина, приготвили се за работа. Съседните селяни, като го видели в това положение, започнали да му отдават по-голямо уважение, задето бил толкова свят, че птичките гнездо си свили на ръцете му, а той всякога проклинал хората. Те идвали, слагали мляко в устата му, а той после ги нагрубявал: „Махнете се, грешници, вие само ядете и пиете, светът от вас страда“. Птичките си снесли яйцата и започнали да ги мътят, а той започнал да мисли: „Не прилича ли Земята на това гнездо в ръцете на Бога?“ – тъй разсъждавал той. Започнало да му идва наум по някой път да снесе ръцете си и да захвърли гнездото, но после казал: „Не, аз ще устоя на обещанието, ще стоя, докато малките се отхранят, изникнат им крилца и си хвъркнат“ – и действително от тях той много нещо научил и разбрал защо Господ не поправя света; и един ден тия пиленца изхвъркнали из гнездото навън и нему станало жалко за тях.

Сега някой се притеснява за оправянето на света, а аз казвам: ти държал ли си пиленца в своите ръце, за да видиш защо Господ търпи? Ние някой път казваме, че светът прилича на лудница – това са наши психически схващания, този свят не е лудница, нито е един от лошите светове, и то не е право; този свят е едно Божествено гнездо, където се измътват тия

малки пиленца, а знаете ли какво правят тия малки пиленца? Виждали ли сте вие лястовички: майката често ще сложи своята човка, ще вземе извержението на малките и ще го изхвърли навън – какво себеотрицание! А ние, съвременните хора, сме само като онези гарджета; лястовицата седи на едно по-високо развитие, по чистота тя стои по-горе от нас. Чистотата е необходима за нашата мисъл и желанията ни трябва да бъдат чисти, за да не стане нечисто сърцето; тогава идват всички волеви усилия. „Него слушайте!“ Трябва да разбирате защо е създаден светът – той е създаден заради нас. Ние в това положение, в което сега се намираме, не можем да бъдем щастливи; нашето щастие ще дойде в бъдеще, то ще дойде, ако ние вземем друга форма. И формите, които съществуват в света, са форми, през които Божественият Дух минава, и за всички Божият промисъл се грижи. Ако тяхната къща, техните тела се променят, това не подразбира промяна на техния дух, а то е видоизменение на техните тела. Когато една морска звезда е дошла да прави тялото си, тя употребява всичките възможности, които са скрити в тая форма, но ако рече да мине в една по-висока форма, тя ще започне отново да живее. Следователно, ако най-ученият от нас влезе в Ангелския свят, той ще започне живота на едно бебе и ще бъде толкова невежа там, колкото са невежи гарджетата. Следователно ние трябва да имаме търпение да се учим и да знаем в какво се състои истинската наука: истинската наука се състои само в това основно начало – да се научим да любим. Кого – Оногова, Който живее в нас. Можеш ли да бъдеш всякога готов заради Онзи, Който живее в тебе, да не кажеш обидна дума никому; можеш ли заради Този, Който живее в тебе, да не убиеш никого; можеш ли заради Този, Който живее в тебе, да не откраднеш нищо; можеш ли заради Този, Който живее вътре в тебе, да не обезчестиш никого? Това е отрицателната страна. А сега: можеш ли заради Този, Който живее в тебе, да пожертваш всичко? Но *всичко* като казвам, разбирам да дадеш всичко излишно. И когато у нас се родят тия желания, тогава ние ще познаем Онзи, Който живее в нас.

Сега мнозина посещават всичките Църкви: и Евангелската, и Православната, Католическата, мохамеданската църква; но съвременната религия се намира още в преддверието на храма, ние гледаме само външната страна. Казвате: „Той е евангелист“ – в какво се състои това? Вярва ли в Евангелието – вярва, евангелист е; но вярването в Евангелието не прави човека евангелист. „Ама той е православен, вярва в православие“ –

но вярването в православието не прави човека православен. „Той е мохамеданин“ – но вярването в Мохамед не прави човека мохамеданин. Когато това, Божественото в нас, започне да се проявява не само по форма, но и по съдържание и по смисъл, тогава ние започваме да разбираме какво нещо е Божествената Любов. Когато ние почувстваме това състояние, всеки страх ще изчезне у нас в този свят и ще затрептят ония вибрации, които досега вие не сте чувствали; и във вас ще се създаде най-прозорливият, най-ясният ум. Сегашните религиозни хора мислят, че за да стане човек духовен, трябва да оглупее. Кой хора оглушават – хората на еднообразието. И когато искат да хипнотизират един човек, по този начин го хипнотизират: вземат един светъл кръг, въртят го дълго време – и той ще се хипнотизира. И аз казвам: съвременните хора са хипнотизирани от парите – парите се въртят около тях; минава някой банкер, ходи, но цял тефтер има около главата му: той си мисли кой има да му дава – ходи, върви и все тефтерът му е в главата; срещнеш някой учен – и той тефтери носи; срещнеш някой богослов, писал някое съчинение – и той го носи в главата си; някой философ съчинил някоя нова теория, проповядва, че тя е най-правата – и той си маха главата; друг направил някое ново изобретение и прочее. И всички мислят, че това, което те имат, като влезе в света, ще се оправи. Но то, като влезе, ще развали света, благодарете, че Господ не е допуснал да влезе вашето изобретение в света. Вие имате аероплани, целелини и казвате: „Е, култура е това“, но като дойдат тия неприятели отгоре, всички се криете в земята, казвате: „Откъде дойде това зло!“; освен че те не оправиха света, но го развалиха, друго нещо трябва да предшества.

Слушайте Него, Разумното, то трябва да влезе във вас и тогава ще ви се дадат велики блага. Благата изпраща Господ заради нас, и Павел казва: „Това, което не сте сънували и не сте почувствали, това, великото, ви чака“ – кога? Когато тази Любов влезе във вас – не да влезе, а когато се събуди. И някой ме питат какво нещо е Любовта. Е, как да ви я обясня? Едно време една овца се влюбила в един вълк. Вълкът бил отличен кавалер – така, с мустачки (вълците имат и мустачки). Майката овца казала на дъщеря си: „Доколкото ние знаем, момците от тоя род зле свършват със своите избраници“ – „Но аз много го обичам!“. А като се оженила, всеки ден вълкът откъсвал по малко месце от нея, докато тя съвсем се обезобразила; и питала: „Защо моят възлюблен е толкова жесток?“ – защото е вълк, а щом е вълк, това е крайният его-

изъм, в който ние живеем сега. Нашият век е век на вълците: сега може да ти дадат угощение, но цял един капан ще ти сложат и всякога с живота си ще платиш.

Сега, аз говоря за вас, за вашите домове: ако искате да се реформирате, не трябва да си правите илюзии, че ще постигнете това, ако продължавате да живеете както сега. Но ще кажете: „Ние правим усилие“; не, не, не сте направили още усилие, ще направите едно велико усилие над себе си, ще сложите вашата воля в действие в най-трудния момент – какъв е този момент? Един американец се хванал на бас да пропътува около света, но бил гол и без пари. Хваща се на бас и го извършва. Приятелите му го събличат гол, но той сполучил да намери дрехи и пари и тъй сполучва да пропътува целия свят. Казвам: ето един човек, който при най-лошите условия е можал да превърне всичко в една сполука. И следователно ние, съвременните хора, не сме герои, ние сме хора без воля. Господ казва: „Би ли пропътувал света?“. Има в човека една воля, която може да победи всичко, аз я наричам *Божественото*; и аз казвам: вложим ли ние Божественото в нас, всичко можем, но в момента, когато изгубим това, Божественото в нас, всичко изгубваме. И ако вие искате една положителна философия, опитайте Божественото в себе си и вижте може ли Божественото да преобрази света и да превърне вълка на овца – може; това, Божественото, превръща вълка на овца и Писанието казва: „Агнето и вълкът заедно ще пасат трева“.

И когато онзи Арабишапка, русин, го извикали руските князе, дали му този стих. Повикали го на угощение и го попитали:

– Как ще обясниш този стих, може ли вълкът и агнето да живеят заедно?

– Може, може, вие сте вълците, аз съм агнето и братски можем да живеем.

И право им е казал. Когато влезе Божественото, с вас, които сте тъй алчни, можем да си подадем ръка, но когато Божественото в нас изчезне, ние нямаме никаква основа и тогава ще се зароди онова разединение. И тогава бъдещата култура на Шестата раса ние я обуславяме само от този закон – като те срещна, ще те погледна и попитам имаш ли в себе си това, Божественото, него ние наричаме Слънцето на Живота. Докато това, Божественото, говори в нас, умът ни и сърцето ни се намират в едно прекрасно състояние и следователно онези чувства (във вас се зараждат някой път прекрасни чувства) не

ги унищожавайте! Да кажем, имате вие един беден човек, той има отлично мнение за вас, обича ви; не скъсвайте тази нишка с него, срещнете го, той е любвеобилен; но после казвате: „Той е беден, той е по-малко културен“ – и онази малка вадичка, която минава през някоя градина, дава живот на растенията, следователно Любовта в каквато и да е форма (аз не говоря за любовта на сенките, да не ме разберете криво, защото има любов на сенките), истинската Любов прилича на една вадичка, която ще внесе нещо ново в живота ти и умът ти ще стане светъл, душата ти – свежа, а волята ти ще стане мощна.

Кой ви обича? Само онзи човек, който като се приближи, в негово присъствие вашите морални чувства се усилват и вие станете и двама радостни – само той ви обича; а ако усещате едно неприятно чувство, той ви е подействал в отрицателен смисъл. Следователно той върви вляво, а другият – вдясно.

И сега, казва Писанието: „Него слушайте!“ . От две хиляди години, откак е слязъл Христос на Земята, мен ме учудва не защо светът не вярва в Христа, но защо служителите на Христа не проповядват Неговото учение. И днес, ако вие влезете в една евангелска църква, ще чуете много повече да се говори за разни автори, отколкото за Христа – Христос е на трети план, а за Него те казват: „Христос е глава на Църквата“. Нека имаме една глава. А сега Евангелската църква има една глава, Православната църква – друга глава, Католическата – трета глава; е, колко глави трябва да има, една Църква с три глави може ли да успява? Не може. И сега казват: „Църквата трябва да има глава“, но тя има глава, Господ я е създал с глава, не трябва да ѝ слагаме нова глава – новите глави, които ние слагаме, развалят Църквите. И аз настоявам, че в света има само една глава – тя е Божественото; никаква друга глава няма, всички други глави отрежете ги отдолу. Някои, които ме слушат, казват: „Какво ще кажеш за мене?“. Аз казвам какво ще каже Господ след шейсет години за тебе: „Колко глави имаше на Земята?“ и питам: вие колко глави имате? Моето Учение е Учение на една глава: да направи хората свободни във всяко отношение, да разтвори касите на хората, да отвори затворите, всички хора да живеят като братя; това не е мое Учение, то е, което нашият небесен Баща изисква.

И сега, като дойдат войни, казват: „Може ли без войни?“. Поне ние, които вярваме, можем без войни, светът нека се бие колкото иска. Двама души се карат и се бият: единият дал десет хиляди лева, другият не му ги връща, бият се, викат и мен. Казвам:

- Колко ти дължи?
- Десет хиляди лева.
- Изваждам десет хиляди лева, казвам:
- Заповядай, не бий този брат, нямал човекът.

А сега какво ще стане? Най-малко аз ще се приближа, ще го хвана този нехранимайко, да видя защо не плаща – това не е философия на Живота. Аз ще се поставя на неговото място, ще кажа: „Братко, заради него аз плащам, не бий този брат“, а на другия брат ще кажа: „Като се намериш пак в затруднение, ела при мен“. Питам: ако всички тъй поставим въпроса... Ще кажете: „Като станат всички здрави, как ще се прехранват докторите, кой ще плаща за тях, в църква кой ще ходи?“. Ама хората сега не ходят в църква. Ще ме извините, аз съм толкова откровен, нека ме извинят всички: представлението е това, което хората разправят пред Господа, а не Любов. Аз разбирам човек да бъде искрен, да бъде искрен в душата си, да няма задна мисъл, това разбирам под Любов. Когато се приближа при него, какъвто е да е, мъж или жена, да бъде толкова чист, да имам всичкото благопожелание, да постъпя с този брат тъй, както бих постъпил със себе си – и тъй е великият закон, който гласи: както искате хората да постъпват с вас, тъй постъпвайте и вие с тях. И някои казват: „Хубаво е това Учение“, хубаво е, но можем ли да го приложим?

И сега всякъде в света чакат да дойде Христос: в Америка, Германия чакат да дойде Христос, за да оправи света; и тук, в България, започнаха да чакат да дойде Христос. Христос е дошъл, Той хлопа на всички сърца: „Любов!“ – това е Христос, това съзнание вътре; Христос е дошъл, хлопа на вратата и Ангелът казва:

- Ти няма ли да станеш?
- Ще поспя още малко.
- Можеш да поспиш, но закъснял си.

Закъснели са хората. И тогава ме питат какво нещо е Любовта. Любовта е един огън на трийсет и пет милиона градуса и когато този огън влезе, той внася Живот, а не разрушение на Живота; и твоята душа ще трепне тъй, както душата на един Ангел трепти, и всички ще бъдат мощни с този огън. Този огън всичко събаря – и Църкви, и каси, този огън иде в света. И ако вие не излезете, знаете ли какво Господ ще направи с вас? Аз гледам някой път някой лалугер в дупката си погледне, скрие се от децата, погледне, скрие се; но някой път тия деца се изхитрят, донасят две-три кофи вода и я изливат в дупката

и лалугерът – през водата – навън. И сега Господ е решил да налива вода в дупките на децата си. Из дупките ще излезете навън! Ако дойде пожар, и тогава ще напуснеш къщата си; щом дойде пожар, и мъже, и жени, и деца, всички бягат. И тогава ще се намерите в положението на онзи богат американец: когато е горял Чикаго, целият град се запалил, всички бягат, един богаташ взел касата си и казал на един работник:

– Двадесет и пет хиляди долара ти давам да ми изнесеш касата.

– Не ти искам парите.

Най-последователният оставил касата си и заминал. Ще оставиш касата си и отгъбът ще минеш, огън иде отподире!

„Него слушайте!“ Това, Божественото Слово, иде и то ще разтопи и сърцата, и умовете на хората и ще внесе новото; и казва Писанието: „Ще им дам ново сърце“. Защо ние да не възприемем Новото учение? Не само да кажем *Ново учение* мълчешката, а и да пристъпим към прилагането на това Учение. Онези земеделци, когато искат да обработват някоя култура, започват с малък опит. И аз казвам на всички християни, които са израснали в тази страна: те могат да си подадат ръка и да влезнат в това Божествено учение.

„И дошли Мойсей и Илия“ – защо дошли? Те са дошли да се учат от Христа и Христос, казва там Писанието, е говорил за страданията, но Той предаде на Мойсей и Илия два урока. Защо с тяхното учение светът не може да принесе ония резултати, които те очакваха, – защото заради Илия на четиристотин души пророци им отрязаха главите, а Мойсей сложи законотелство и сега то царува в света. И Христос каза на Мойсей и Илия: „Докато не влезе онова Велико Учение на Великата Божия Любов, светът няма да се преобрази“; и следователно Той каза: „Аз трябва да пострадам“ – значи: „Тази Любов, която е в Мене, Аз трябва да я дам на света, да влезе в човешките души и да започнат хората да живеят с Божествената Любов“. Като казал Христос това на старозаветните пророци, Неговото лице станало светло като Слънцето. Казвам: вие сте Мойсей и Илия, а вие казвате: „Да се отстъпи малко за Църквата, трябва пари“ – осигурявате се, значи при вас са Илия и Мойсей. Нали вие сте учен човек, вие сте законник? Какъвто и да сте, поддържате стария завет на нещата – хубаво, Мойсей и Илия сте; дойде Христос и ви казва: „По този начин вашият живот никога няма да се оправи“ и ако вие разберете, ще кажете: „Както Господ пожертва живота Си заради хората, тъй и аз

заради Господ може да се жертвам“ – тогава вашите лица ще светнат като Слънцето и дрехите ви ще станат бели като сняг.

Сега ще дойдат да тълкуват думите ми: „Човек ще живее тъй, както е, че като умрем, тогава ще се оправи светът“ – не когато умреш, а докато си жив трябва да направиш това, тази е смешна философия, като казвате „когато умрем“. Но като изгубя богатството, какво ще помагам на бедния? Докато съм богат, мога да помагам – здравият може да помага, а като станал хилав, как ще помогна? Но душата ми трябва да бъде пълна с Любов и тази Любов трябва да я жертвам – това е Учението, което от хиляди години се проповядва; това не е учение на насилие, това е Учение на Абсолютна свобода. И колко е велико Неговото търпение! Той постоянно казва: „Тия Мои деца в гнездото ще поумнеят“, обръща ги, погалва ги, по някой път Му иде на ума да ги захвърли, но казва: „Ще поумнеят“. И аз вярвам, братя, вие ще поумнеете, ще станете добри, аз вярвам, че ще израснат вашите крилца и ще хвъркнете из това гнездо, всички ще отпътувате за Царството Божие, а не за ада; всинца ви един ден Господ ще ви изведе из ада (Земята е ад) в Неговото Царство, където Неговата Любов цари – вярвайте в тази Любов и Царството Божие ще дойде. Всички ние трябва да бъдем спасени и ще бъдем спасени. Сега, може да цитират някои стиха, но в Откровението Йоан казва тъй: „И чух цялото създание да хвали Бога“ – а ако той е чул цялото създание да хвали Бога, значи всички ще бъдат спасени. Но пред всичкото време ще има страдания и един ден всички ние ще излезем из този огън и ще влезем в Божията Любов. Някои сте на прага да излезете – излезте!

„Слушайте Него!“ – Този, Който е сега във вас, слушайте Него. И като срещнеш някой проповедник, свещеник, кажи му: „Братко, ти слушаш ли Него?“; ще му кажеш: „Ние сме горе на планината, при нас е Мойсей и Илия“. А сега казват: „Той е отлъчен от Църквата, той е проклет“, но Христос казва: „Не, Любов за всички, всички вие сте братя“, тъй казва Христос: „Всички вие сте братя“. Никакви еретици няма, Илия и Мойсей са пълни само с Любов, а за Христа има само братя и сестри, макар че вие се казвате другояче. Един ден вашето еретичество ще изчезне и ще остане само Божественото във вас; и защо ние да не заживеем този Живот, този разумен Живот, и да изучаваме великата философия на Живота? Ние ще станем тогава хиляди пъти по-умни, отколкото сме сега, и в тази Земя, ако рекат всички българи да слушат Него, мед и

масло ще потече; ако всички се спрат върху този стих и рекат да слушат Него, мед и масло ще потече и всичките им дългове и нещастия ще изчезнат – ето една реална философия; всеки народ, който от хиляди години е слушал Господа, е бил благословен. Той е Великият Господ на Любовта, както са Го проповядвали досега, Който спасява, Който се жертва, Който всеки ден ни дава храна и утеха във всички положения; Той казва: „Не бой се, ще се оправи твоята работа“; изгубил си сина си, дъщеря си – Той казва: „Не бой се, ще се оправи тази работа!“.

„Него слушайте!“; и аз желая сега вие да се въодушевите от тази мисъл – Него да слушате в себе си; влезе ли Той, въпросът е разрешен. Илия и Мойсей ще ви кажат: „Нашето учение досега беше“, но и те ще добавят: „Него слушайте“; и гласът отгоре казва (кой глас – Божественият): „Него слушайте! Това, което Аз съм вложил вътре във вас, него слушайте – този Дух, Него слушайте!“. Някой казва: „Много просто е това Учение“; приложете го навсякъде: ние няма да идем да отваряме манастири и църкви, ние ще образуваме една църква в сърцето си, един олтар ще има, ние ще вложим тази църква в нашия ум и ще ги държим чисти, тъй че телата ни ще бъдат храмове на Бога живаго; другите външни храмове лесно се съзиждат.

Сега, Бога къде ще го намерим? Ако вие не сте честни и спрямо Оня, Който ви обича, изневерите на Неговата Любов, как ще се прояви Бог у вас – нали Бог е, който ви люби; и кого може да обичате, нали Бога, следователно Любовта, която се проявява по един или друг начин. И ще ни питат дали това е Любов, или не: Любовта зло никому никога не мисли – първото нещо; Любовта е Абсолютно Добро, аз я наричам Абсолютно Добро в света. Бог се наслаждава, като вижда, че всички същества могат да живеят. Аз минавам покрай някоя мравица, правя ѝ път; може да я стъпча – не, аз се радвам, и тя има свой живот: качва се, слиза; казвам: това е мое братче и ако мравката зачитам, онзи брат, големия, повече ще го зачитам. Вие казвате: „Това са мравки“; майката каже: „Моето детенце къса главите на мухите“ – а после? И неговата глава отива. „Какво да правим, нападат кухнята!“ – очистете кухните и мухите няма да ви нападат; сложете една-две чинии за тия малки братчета. А сега ще сложат захар, а отгоре – капан и после – очистихте мухите; това не е култура, оттам започват всичките престъпления. И тогава ние се чудим защо Господ е направил така света. Не, и мухите си имат своето предназначение; мухите, мравките,

всички същества извършват отлична длъжност в света; тия мравки, които си правят дупки, вършат велика работа. За нас всяко нещо си има своето предназначение; дали е добро, или зло от наше гледище, то си има своето предназначение за нас, умните хора на Земята. И тъй, „Него слушайте!“ – и тогава пред Неговото лице ще затрепти сърцето ни и като срещнем вълка, ще гледаме на него като на овца и той ще измени характера си; и когато вълкът ни срещне и види, че в нас има „Него слушайте“, той ще каже: „Понеже ти сега слушаш Него, и аз ще Го слушам, и двама можем да живеем“. А *вълк*, както сега се разбира, е отсъствие на Божественото у нас, нищо повече; то е една отрицателна идея.

И казва Матей, който хроникира тази идея: „Горе на планината“. Ние сме пак горе на планината. Някой казва: „Дали съм аз там?“; днес си горе на планината. Казва: „Тук да направим три шатри“ – кои са тия три шатри? Това са трите Църкви: едната – Евангелската, другата – Православната, и третата – Католическата; тъй казват някои: „И всеки, казват, който не е в една от тия шатри, не е християнин“ и всички казват (католиците например): „В нашата шатра е спасението!“. Не, никаква шатра! Петър казва това, а Христос казва: „Петре, Аз трябва да слеза долу в света, да се пожертвам и да дам живота Си за откуп на света“. Никакви шатри. И следователно, ако живеете в шатри, вие сте в учението на Мойсей и Илия, а ако живеете без шатра, вие сте в Учението на Христа, където целият свят е ваш дом. И следователно Учението Христово не е шатра, а е Учение на Абсолютна свобода. И анархистът, който живее в Небето, е в правия път. А когато човек придобие Абсолютна свобода на своята мисъл, не е анархист. Трябва да се признае тази Свобода на всички хора и тогава всеки е в правия път; и ние затова сме дошли – да се научим какви са нашите права, как да слушаме и кого да слушаме, и само тогава ще се върнем на Небето и ще бъдем достойни негови граждани. А докато не приемем това, дълго време ще живеем в пансиона и ще приемаме любовни писма; и ще ви се каже: „Синко, ти още не си свършил, а като свършиш, върни се, синко, с дипломата си“.

На всички вас, които са свършили пансиона, аз ви пожелавам добър път – да се върнете при Баща си и Майка си и да имате едно отлично утешение.

„Слушайте Него!“

12 март 1922 г., София

ТВОЕТО СЛОВО

*Освети ги чрез своята истина,
твоето слово е истина.*

От Иоанна 17:17

Този стих е един от дълбоките, един от великите стихове на Евангелието: той съдържа такава грандиозна Истина, която мъчно може да се опише. Само Природата е майстор, тя имата възможност големите работи да ги прави малки и малките – големи. Следователно, за да може човек да разбере този стих, неговата душа или неговият ум, или неговият дух трябва да бъде в състояние да разбере какво е искал да каже Христос: „Освети ги чрез Твоята Истина, Твоего Слово е Истина“.

Не че думата *истина* е вам непонятна, но къде я употребявате? Казвате: „Ти говориш ли истината, това нещо, което казваш, истина ли е?“, но когато дойдем в Божествената Школа, ние не боравим така отвлечено с нещата, но трябва да ги разбираме конкретно, да разбираме тяхното отношение. Например ако вземем думата *вода*, ще кажете: „Кой не знае какво е вода?“, но ако вие попитате рибите, които живеят във водата, какво нещо е тя, те ще ви кажат: „Водата е една течност, в която ние живеем“ и нищо повече – за какво може да служи тази вода те не знаят. Рибите не знаят нищо за парата – че водата може да се превърне в пара; рибите не знаят, че тази вода може да разхлажда хората и растенията в тяхната жажда – това е още непонятно за тях. Когато някой каже *истина*, ако си риба, разбираш истината като риба и ще кажеш: „Ние живеем в истината“. Павел казва: „Ние живеем и се движим в Бога“ – как, като рибите ли? Едно време хората са живели като растения и като риби в Бога, а сега сме по-умни, живеем и се движим в Бога; а има други, които живеят привидно – като рибите във водата. Които не разбират тази философия, ще кажат: „Това е отклонение, това е еретичество“, те мислят, че нещата в света може да се изтълкуват само по един начин – там е заблуждението. Животът има критерий, или мярка за разбиране; всички същества, наредени в тази лестница в низходяща степен от човека надолу – всички животни, млекопитаещи, риби, мекотели, дори до растенията, кристалите и т. н. – имат критерий. И сега мислите, че разбирате Живота – кристалите, казвате, са мъртви. Знаете ли на какво прилича вашето поло-

жение? Кристалите са толкова далеч от нас! От чисто астрономическо гледище някои звезди са толкова далече, че не можем да забележим, че те се движат по небето, а онези астрономи, които се занимават с това, казват: „Те пътуват с грамадна бързина, а при това ние не можем да забележим това движение“; и следователно от наше гледище казваме: „Те са неподвижни“. Предмети, които се движат и са близо, движението им се забелязва, а предмет, който се движи, но е по-далече, неговото движение се забелязва по-мъчно и се показва по-мудно.

Сега, когато ние питаме какво нещо е Истината... Е, Истина е това – млякото ти чисто ли е. Е, хубаво, ако млякото ми е чисто, това Истина ли е? Казва някой: „Кажи ми тази дума истина ли е, тази дума представлява ли истината?“, аз тълкувам – когато някой каже: „Ти говориш ли ми истината“, аз подразбирам следното, ето какво е скрито: когато някой човек ме пита този плод на Слънцето ли е узрял, ако плодът е узрял на Слънцето, под силата на Слънцето, какво ще стане? Създаването на този плод не може да се обясни само със светлината, със силата на Слънцето – е, какво е Истината? Узрял ли е плодът в Истината – това се разбира, но какво нещо е Истината? Истината – това е насока, в която ние се движим, пътят, по който ние се движим, това е Истината; че това е така, Писанието казва: „Глава на Твоето Слово е Истината“, а ние знаем, че всички движения вървят все към главата – и нагоре, и надолу ние всякога изхождаме от главата; главата ни показва насоката и когато кажем, че някой човек има глава, разбираме, че той има насока, цел, към която се стреми. Някой казва: „Ти вярваш ли в Истината?“. Изисква се нещо повече, отколкото да имаш цел, но аз казвам: ти движиш ли се към истината? – „Движа се.“ Но как, в кръг ли, или в права линия – в градините има коне, които се движат само в кръг. Казва някой: „Аз се движа в Истината“ – как, в кръг или в права линия? Конят и той се движи, изважда вода и полива градината – какво е свършил? На другия ден пак се движи, извършва една сериозна работа; ако го питаме какво върти, ще отговори: „Едно колело“; е, това колело какво отношение има към тебе? – „Аз не зная, моят господар знае“. И тогава ние, съвременните учени, културни хора, знаете ли на какво приличае? На един кон, който е служил трийсет години в такава една градина (бахча я наричат) да полива зеле и пиперки и след трийсет години господарят му бил тъй благороден, че казал: „От мен да мине, хайде на стари години там на ливада-

та да пасе и тъй да си умре“. Обаче конят не бил доволен; след като се напасвал и дохождало време, той отивал пак на това място и се въртял и след това пак се връщал на ливадата да пасе – това доброволно вече вършел конят. Та и ние, когато ни освободят от нашите разбирания, пак се въртим наоколо и мислим, че вършим нещо; това въртене още не е философия.

Всичките неща се движат в кръг, във Вселената всички неща се движат само по една вечна линия. Ако Земята се движи по един кръг около Слънцето, а Слънцето се движи около друг кръг, пък той – около трети и т. н., значи движение в движение имаме; то е насока на една права линия, а правата линия е насока към Истината – значи всички се движим към Бога. И тогава питат хората що е Бог; за Бога ние имаме две понятия: когато излизаме от Бога, ние Го разбираме като ограничен в Себе си, т. е. Безграничното, Коего се ограничава в Себе си – и тогава разбираме Бога като ограничен; а като започнем Живота си и отиваме към Истината, т. е. отиваме към Безграничното, Вечното, следователно към онова, което е без граници, без начало и без край – следователно Истината е насока към Безграничното и Безначалното, което има връзка с ограниченото.

Е, какво разбрахте вие от това – гранично, безгранично, безначално... що ни ползва това, какво е това? И тогава ние се намираме в положението на онзи козел, който се хвърлил в един трап, подмамен от една лисица. Лисицата влязла в един курник, пък като издавила десет-петнайсет кокошки и взела да ги носи, не виждала пред себе си, та паднала в една голяма яма. И като паднала, гледала навън и казала: „Тази работа е лоша за мен“. Седяла два-три дена, най-последна минава един козел.

– Какво търсиш тук? – пита я той.

– А, какво, горе ми беше много топло, пък слезнах тук да се поразхладя, тук е отлично място за живеене.

– Може ли да слезна и аз?

– Как да не може, може!

Хоп, скочил козелът вътре. Той имал големи рога. Лисицата се покачила на гърба му, после на рогата му и изскочила от трапа; тя се освободила, а козелът останал дежурен на нейното място. Та сегашните хора, като ни разправят за Истината, ние влезем в трапа като козела, а те се качват на нашата глава и излизат навън – всеки говори за Истината, докато се освободи; например онзи, който заема

пари, казва: „Вярвай ми, аз съм честен човек, ще ти ги платя навреме, ти вярвай в думите ми“ – и той му повярва и даде парите, но после онзи го няма.

Сега, когато дойдем до другите обществени положения, всички ние обещаваме: майките обещават, мъжете, жените, учителите, все обещават. Казвам: обещават, но никой не изпълнява, а някои забравят, а от това забравяне в света произтичат нашите страдания – защо? Понеже всички ние влизаме в един велик Божествен организъм; всяка една душа, всеки един индивид в света играе важна роля в този Божествен организъм и само човекът, който има Истината вътре в себе си, знае насоката на своя живот. А тази насока каква е – тази насока в религията наричат Бог и тогава спорят за Него. В Писанието се казва: „Бога никой никога не е виждал“, само единородният Син, Който е излязъл от пазвата на Отца, Той ни Го е открил – а този, единородният Син, кой е? Това е Любовта, която е излязла от Бога – тя ни Го е изявила; и тази Истина, която е излязла от Безграничното, тя е направила нещата ограничени и граничното тя го е изявила. Следователно трябва да разбирате защо главата и сърцето имат известни съотношения. Ако питате защо сърцето постоянно се свива, то е защото то работи за главата, към която праща кръвта. Защо не главата, а сърцето е мястото на Любовта? Любовта работи за главата, а тя е глава на Истината: „Глава на Твоето Слово е Истината“; следователно всички наши мисли и действия са насочени към това да познаем Истината. И тогава Писанието казва: „Когато познаем Истината, ние ще бъдем свободни“ – а в какво се състои свободата? Свободата се състои в това и да живеем в Безграничното. Ако ходиш по земята, ти можеш да се спънеш и да паднеш, но ако хвъркнеш като една птичка, дали можеш да се спънеш? Представи си, че можеш да пътуваш с крилата на един Ангел в пространството или с мисълта на един Ангел в тази Велика вселена – какви ще бъдат вашите понятия за нея? Ние толкова сме издробенели, че мислим само за какво – сутрин истината за нас се състои в това какво ще ядем и това, което ще ядем, дали ще ни даде сили да свършим работата; и работата дали ще ни даде някакъв приход, парички ще спечелим ли, ще можем ли да живеем щастливо. Всички хора все планове кроят щастливо да живеят; ако ние говорехме за Истината, те ще кажат: „Не ни говорете сега за тия отвличени неща, а като станем богати“, но те не знаят, че цялото им богатство – тия техни пари, се обуславя от

Истината, понеже всяка една частица от нашия организъм, колкото и да е малка, има своето движение и своята насока.

Сега ще ви дам едно малко определение защо не трябва да се яде свинско месо или някои меса не трябва да се ядат – говеждо месо или свинско. Аз ще се спра на свинското – защо не трябва да се яде; психологически ето как стои въпросът: понеже клетките на свинята са крайно индивидуализирани, когато тия клетки влязат в нашия организъм, ние трябва да харчим два пъти повече енергия, за да ги запазим; и който яде свинско месо, лесно заболява, понеже тия свински клетки по някой път не работят и тогава стомахът спира, затова ние наемаме работници отвън, не е ли умно? Ама ако наемеш стотина работници и нищо не работят, струва ли си да ги наемеш, защо да ги наемеш – ще платиш, без да ти свършат работа. Ще кажете: „Какво да правим тогава?“; не наемай работници от свиня да ти работят, от картошките, от житцето, от морковите, от зелето, от пипера, от маданоза, от гулията, от крушите, от черешките, от това, онова ще наемеш тия прекрасни работници, които, без да платиш, работят отлично и без стражари – тъй стои великата истина и затова Писанието казва: „Ние трябва да живеем много чист и свят живот“. Сега работниците, които ние наемаме – десет-двайсет души, работят някои, гледам, на шосето, ама войници с байонети седят; и те работят, но не работят от любов, пушка има. И гледам някой път стражарят, като се захласне някъде, работникът избяга и казват тогава: „Еди-кой си затворник избягал“. Така е и със свинските клетки – всеки ден все напускат и бягат и затова казвам: в нашия организъм да няма затвори, в себе си най-първо вие унищожете затворите – в своя ум, стомах – и всички клетки, които работят, понеже са разумни, ще работят по закона на Истината, защото всички се движат към Бога.

„Освети ги чрез твоята Истина“ значи „Хвърли Светлина в техните умове, да мислят, за да може да познаят Истината и понеже „Истината е глава на Твоето Слово“ („Твоето Слово е Истина“), само тогава те ще разберат Истината“. И на друго място се казва: „Ослепил Си ги, за да не се обърнат към Тебе и се избавят“ – кои хора Господ е ослепил? Онези, които не разбират Божия закон. И в Писанието има един стих: „И не введи нас во изкушение“, но там е криво преведено, то е: „Давай ни Знания и Мъдрост, да не би със своите глупости ние да попаднем в изкушение и да страдаме“ – тъй е мисълта: „Давай ни Знания и Мъдрост, да не би със своите глупости да попаднем в

изкушение и да страдаме“. И следователно ние, като грешим, ще се ослепим, сами ще се ослепим и тогава, когато Бог ни говори Истината, няма да Го разберем. Един човек, за да разбере Истината, най-първо неговият ум трябва да бъде освободен от всички заблуждения, тия заблуждения са наши. Когато човек направи някой грях и не иска да го поправи, той понякога се заблуждава, не вижда своята погрешка; е, хубаво, днес направиш едно, заблуждаваш се, утре направиш второ, трето, четвърто, но тия заблуждения един ден ще повредят самия твой живот. Е, да допуснем, аз взема една чашка ромец или една чашка ракийка, за да може това да действа на моето храносмилане – тъй съветват лекарите; е, хубаво, аз ще видя дали това мнение на лекарите съвпада с мнението на Природата, какво ще каже тя; като пия винце, стане ми тежко и казвам на лекаря. – „След време ще стане една промяна вътре.“ Каква промяна става? Днес една чашка, утре друга и т. н. Мене ми разправяше един, че жена му боледувала от неврастения; лекари я лекували с пиене, излекували я от неврастенията, но тя станала пианица – това лекуване ли е? Питам какво е спечелила тя, знаете ли на какво прилича това?

Аз ще ви приведа един анекдот. Един турчин в Цариград бил лаком за пари, искал много пари да спечели. Отива друг един при него и му казва: „Защо си слагаш парите в касата, дай ми двеста лири, аз ще ти дам сто процента лихва“. Турчинът му дал парите и той започнал да му дава сто процента. Шест месеца давал и после му казал:

– Ти благодарен ли си?

– Доволен съм, хиляди пъти съм доволен, ами майката на парите кога ще ми дадеш?

– Майката остави я да си върви.

Та мнозина сега казват: „Слушай, ние ще ти дадем сто процента“; да, сто ще изядеш ти, а сто на мен ще дадеш – в това няма никаква философия и така не се разсъждава. И в съвременния строй ние постоянно изоставяме майката настрана, не искаме да знаем, че вървим по крива посока, та търсим, че този е виновен или онзи. Не, не, във всяко отношение ние трябва да знаем пътя на своето движение и това движение не трябва да го спираме по никой начин. В Истината не се допуска нито за миг абсолютно никакво колебание, всяко поколебаване е грях, защото твоето движение е свързано с друго движение, може да попаднеш в някоя катастрофа – пресичане има на тия пътища във Вселената. И това е великата философия, Божествената

наука ще ни научи да живеем, ще ни покаже кое е глава на Истината; на този въпрос само Истината може да даде един задоволителен отговор, да ни направи разумни, да знаем защо живеем и как трябва да живеем.

В Америка имало един знаменит проповедник, много учен, д-р Гордон. Там има Църкви демократически, към демократическите Църкви спада Методическата църква, а този д-р Гордон е спадал към аристократическата църква, Епископалната. Проповядва, събират се, слушат го, но живот няма в тази Църква. В неговата църква ставали много инциденти, с този д-р Гордон. Един ден влиза един бедняк – сполучил да влезе в църквата му вътре. Те ги наричат *свободните хора в религията*, те са такива, че пет пари не дават за хората, когато си изказват мнението; те мислят свободно, на никакви правила не се подчиняват и на всяка Църква те са тръни; и американците ги наричат *крянкс* – т. е. колелото им се върти навсякъде, те влизат в църквата, без да плащат (там се плаща за всяко място по хиляда и петстотин-две хиляди долара, столовете са плюшени и там се служи на Бога много хубаво). Влиза един беден и сядат на един стол. Стопанинът на стола го гледа, иска да го изкара, но не може. Пита го:

– Ти знаеш ли на кого е това място?

– Не зная.

Казва му:

– Това място е мое.

– Радвам се.

– Знаеш ли колко съм платил? Две хиляди долара.

– Струва си парите.

Сега, спира се там. Иде проповедникът д-р Гордон и започва да говори; каже някой пасаж – този се провикне: „Амин, тъй да бъде!“. Всички се смущават. Този казва: „Господи, помогни му да не се спъва, хубаво говори“. Сега този д-р Гордон разправя своята опитност в една книга, обаче всички тия инциденти не са могли да му дадат опитност да започне един нов живот. Една вечер той сънувал един жив сън – че проповядва в църквата пред грамадно събрание, всички места – пълни. Иде един човек, няма място за него; той му направил силно впечатление. Като свършил проповедта, си казал: „Искам да зная кой е този човек“ и пита: „Кой е този човек?“; един от неговите хора казва: „Той беше Христос“. Събужда се и казва: „Христос дойде в моята църква и за Него място нямаше!“. Питам ви във всички църкви има ли място за Христа – Той прав стои!

„Глава на Твоето Слово е Истината.“ И сега нас ще ни убеждават за какво ли не – за всичко друго ще ни убеждават, обаче Истината, която ще насочи нашия живот, която ще внесе една нова насока, никой не говори за нея. Всички въпроси, които вълнуват обществото, могат да се разрешават от Истината. И казва Писанието: „Когато ние познаем Истината, ще бъдем свободни“. Много естествено е: когато тръгнеш с един човек на път, ти ще делиш с него всичко, каквото имаш – където седнеш, ще отвориш торбата си; българинът е много учтив – вървиш с него, той те храни. Следователно всички хора, които вървят в Истината – в една и съща посока, могат да си помагат и ще имат разположение да ядат и пият. Защо не се разбират хората сега – защото не вървят в Бога; един – наляво, на изток, друг – на запад, и търсят все идеали; какви идеали, никакви идеали няма. – „Ти да бъдеш българин!“ Казвам: българинът остава ли вечно да живее – не. – „Ама да станеш професор.“ Хубаво, ти като професор ще останеш ли да живееш? – „Министър да бъдеш.“ Ще останеш ли – не. Е, тогава? Съдбата на всинца ни е да отидем в Орландовци, да влезем в джоба на попа. Това не е разрешение, никога не влизам в попски джоб; веднъж излязъл из джоба на попа, втори път не влизам вътре. Чудна работа, какво спасение може да има в един попски джоб? Но това не са разсъждения, това показва колко леко ние разсъждаваме, това са поговорки. Българите казват тъй: „Ще влезеш в попския джоб“ – защо ще влязат хората в този джоб? Всеки един човек, който не следва Божествената Истина, ще влезе в попския джоб и този джоб е много дълбок, той е най-дълбокият, най-опасният джоб, няма по-опасен джоб от попския джоб – този джоб е гробът, тъй го разбирам аз; и като те заровят, може да плачат за тебе, но никой не мисли за тебе. – „Иване, защо ме остави?“ Иван казва: „Защо не ме разровиш?“. С години идват, плачат, но жената казва: „В попския джоб си, не те откопавам“. Някои казват: „Като умрем, ще се свърши всичко“; е, питам аз хората: ти умираш ли си, да знаеш какво нещо е смъртта? Съвременните хора казват: „Нито един не е проверил що е смърт!“. Аз оспорвам смъртта, не говорете за неща, които не знаете! Умираш ли си, за да знаеш? И сега всички казват: „Ще умрем“. Смъртта подразбира ограничение на Живота, смъртта – това е най-тежкото ограничение, което Животът може да представи, един абсолютен покой – да нямаш съзнание, да не проявяваш никаква инициатива, така определям аз смъртта; като влезеш в попския джоб, ти ще влезеш в най-тежкото

робство. И тогава ние казваме: за да се избавим от смъртта, трябва да се стремим към Истината, а за да се стремим към Истината, нашето сърце трябва да бъде пълно с Любов и да познаем Бога като Любов. И тогава Христос казва: „Никой не може да дойде при Мен, ако Отец ми не го привлече“ – значи Бог, като Истина, ще ни привлече към Себе си, а Христос ще ни покаже истинския път на това вътрешно движение. И каква е емблемата на Истината? В Истината всеки един човек какво ще почувства? Вие, когато възприемете Истината, няма да ви говоря много, ще ви говоря положително върху Истината толкова, колкото можете да ме разберете. Отчаян си, мислиш да се самоубиваш...

Аз преди време привеждах един пример: млад момък, способен, талантлив музикант, се влюбва в една графиня (това го изваждам из един ненаписан роман), обаче тя му казва тъй: „Условията, при които живея, са тъй сложни, баща ми, майка ми по никой начин не ми позволяват да се ожена, аз не мога да те взема“. Той се отчайва и един ден тръгва – светът му притъмнял, загубил всякаква цел в своя живот и искал да се самоубие. По това време тя, за да го избави, слага си маска на лицето, стига го на пътя и му прошепва нещо (авторът не дава тия думи, никой не ги е чул); изведнъж той става бодър. Какво му е казала тази маска – тя е казала една магическа дума, от която веднага лицето му светва, той се връща и казва: „Отсега нататък аз ще живея“. Какво му е казала? „Аз те обичам и с тебе ще споделя всичките мъчнотии в твоя живот“ – следователно тази графиня, Той е Христос. И когато в този живот си се отчаял и кажеш: „Аз свърших“, Христос, маскиран, ще ти прошепне: „Аз те обичам, с тебе ще споделя всичките мъчнотии в живота, напред“; тогава ти казваш: „Има смисъл“ – защо? Когато Любовта е вътре в нас – тази вечната, безгранична Любов, ти си познал Истината; следователно след като познаем Истината, ражда се в нас една вътрешна Светлина, става ни леко на душата, ние сме като една свободна птица с крила и тръгваме в права посока. Първото нещо, което трябва да намерим, е Истината. Питам сега вашата графиня: на пътя проговорила ли ви е тази Истина тази тайна дума? Това е едно вътрешно преживяване, което всички трябва да имате.

И това, върху което Господ настоява, е: абсолютно никаква лъжа; на ония, които славят Истината, не се позволява, абсолютно никаква лъжа! Вън, в света, можете да лъжете колкото искате, да лъжете и да ви лъжат, но влезете ли в този

път – да служите на Бога, абсолютно трябва да сложите в ума си Истината. А сега какво казват българите: „Без лъжица и без лъжа не може“. Лъжица значи може да се сърба. Лъжа и лъжица някой път, както в английски – *lawer* и *layer*, са близо; опасността е с тази лъжица, ако се засмееш, яденето ще отиде в кривото гърло и с тебе ще се свърши. Никаква лъжица! И аз не зная – който е измислил тия лъжици, е бил много умен. И по някой път казваме, че най-силната храна е супата, която хората правят; те все супа ядат и с нея започват, а Природата в своето меню никъде не е предвидила супа, супа няма там; щом идеш на нейната трапеза, супа няма. А ние – първото нещо, ще изнесат супа от кокошка, от пуйка, гъдпъдъчета, с малко лимон, воденичката изрязана вътре и гълтаме ли, гълтаме; гълташ, ама болести се раждат. И сега всичките духовни, религиозни хора искат да се хранят със супа, а Павел казва: с мляко. И вие, съвременните хора, искате да се храните с чорба. Казвам: в моето меню супа няма; ябълки има, твърда храна има, а супа? Може да ви кажа къде има най-хубава супа.

„Глава на Твоето Слово е Истината.“ Следователно тази чорбеста храна, то е като някой роман: четем романа, какво става – някоя героиня се ожени за поет, родят се деца, скарват се, развеждат се; и казват: „Отлична супа е този роман!“ – да, това е една първокачествена супа. Няма ли някой да напише един роман по друг начин, без супа (аз още не съм срещал някой роман без супа), например да напише, да прекара героите си в другия свят, без да умрат. А сега ще кажат: „Еди-кой си е живял седемдесет-осемдесет години, че почтено го погребали, сложили дървета, цветя и написали: „Тук почиват двама велики герои на света“. Кои са тия герои на света – които обичаха да ядат супа с лъжица. И защо не се оправя светът? Докато ядете супа, няма да се оправя светът; здрава, твърда храна трябва, която да подложим на нашите зъби, да я дъвчем. Ние все чакаме по благодат да дойдат дарбите; Господ иска от всички същества – от най-малките до най-големите – работа и работа. И ако ние страдаме, то е защото не сме работили в миналото – и Господ те наказва заради твоята леност; а на този, който е работил, Бог въздава повече, понеже в миналото е бил трудолюбив. Трябва да работим в каквото и да сме положение: сложен си слуга – извърши своята длъжност, един ден твоего слугуване ще ти даде по-големи знания, Бог е предвидил за тебе нещо по-велико, отколкото ти мислиш. И ако аз бих написал какво ви очаква в бъдещия живот, знаете ли какво би станало с вас –

вие бихте напуснали всичките ваши колиби, бихте напуснали всичките си работи. Но понеже това време иде, ще напуснете Земята. Но засега има още малко работа, трябва да я свършим, да приготвим почва и условия за бъдещото поколение, което иде на Земята. Пък като се освободите от всички тия връзки, ще тръгнете към тази посока, към Истината; и тогава ще разберете какво е казал Павел: „Око не е видяло и ухо не е чуло, и на човек на сърцето не е дохождало това, което е приготвил Бог за тези, които Го любят“. Ще кажат някои: „Какво е това нещо?“. Какво ли? Трябва да го видиш, чуеш и опиташ, то не може да се опише. Някои религиозни хора казват: „Всичко в света върви към една цел“, но ти пишеш, само за да нахраниш жена си и децата си; и Толстой разсъждава тъй: „Ти ще ги нахраниш, но един ден те ще умрат – значи да даваш повече материал на смъртта“. Не, всеки един, баща или майка, брат, сестра, приятели, всички трябва да говорят само Истината – тя е нашето спасение; да излезем из рамките на временното, на смъртта, и да влезем във вечната Свобода. Някой казва: „Като умрем“; не, не ние да умрем, а те да останат да ядат и пият – бащата казва: „Аз да работя, че като умра, синът да яде и пие“. Не, бащата трябва да научи своя син да следва Истината и да му каже: „Синко, аз няма да умра, аз само отивам в своето старо отечество, но като се върна в света и не те намеря в пътя на Истината, да му мислиш!“. Това показва, че нагоре трябва да се движим.

„Глава на Твоето Слово е Истината.“ И тъй, всички, които ме слушате, сложете Истината за основа на живота си – Истината, както вие я разбирате, аз говоря според вашите разбирания. Ако вие разберете себе си, ще разберете и мене. Аз казвам: този стих е много велик, аз не искам да го засегна в неговата вътрешна страна, а засягам само неговия предговор; ако аз бих имал време да ви опиша световите, тия Йерархии – как ще минете от една система в друга, после как ще преминете в духовните светове, какви сили ще придобиете ... Сега вие се борите за хиляда метра място, карате се и се сърдите, а аз казвам: не си трови живота, един ден Господ ще ти даде цяла планета като тази, да ти бъде собственост, цяла земя като тази те очаква в пространството. Защо си дошъл тук – учи се, учи се, велико наследство имаш горе, с цяла една планета ще разполагаш и ще станеш господар. Вие ще кажете: „Но кога?“ – сега, сега, в този живот; ще кажете: „Да е сега, да го опитаме!“ – това знаете ли на какво прилича? На вола, като му разправяш за

университет, за човешка култура, той ще каже: „Сламица, сламица трябва, да се наям“ – тоест ние можем да минем от едно състояние на нашето съзнание в друго. Нашето съзнание не се ограничава от нашето тяло, нашето съзнание може да мине в един момент, да вземе друга посока и следователно да минем в съзнанието на Ангелите – то е над нас; като влезем в това съзнание, ще се разшири умът ни и ще влезем в четвъртото измерение, което учените сега оспорват. Значи има места, където духовете живеят, и учените започват да признават, че и духовете имат място да живеят.

И тъй, Истината има отношения към нашата глава и като влезе в нашето съзнание, ще направи ума ни светъл, на сърцето ще даде вътрешен мир, а на мускулите – сила. И герой в света може да стане само онзи, който има Истината. Той може да има друг ум... не друг ум, погрешно е това, но той може да се жертва и като се жертва, ще влезе да живее в душата на своя народ; и онези, праведните, които заминават, като се жертват, влизат в душата на своя народ. И един ден ние ще обсебим света и ще кажем: „Стига вече тези заблуждения!“ и ще се стремим все към великата Истина, на която подтик е Любовта. И всички ваши желания са милиони светове, които се образуват и се движат, и милиарди системи, които се движат към една велика цел, а тя е Истината: „Освети ги чрез Твоята Истина, Твоето Слово е Истина“.

И сега, пазете се от супата, яжте твърда храна. Трябва правилно разбиране за Бога – че Той е Истина и Любов, всички други неща в света са второстепенни. Започнете да мислите за Истината, от вас искам: спирайте се всеки ден по пет минути, отправяйте ума си към Истината; пет минути всеки ден и тогава в една година отгоре вашият ум ще придобие други трептения. Ние сега потърсим Истината – усъмним се, потърсим я – усъмним се: „Няма друг живот!“; духовните хора казват: „В този живот не може, ама в следния живот“, други казват: „На Земята не може да се живее чист и свят живот“. Ако на Земята не можеш да живееш чист и свят живот, и на Небето няма да живееш такъв живот – такъв е законът! Той тук не знае да свири, че на Небето ли ще свири? Това прилича на следното. Във Варна една баба сънувала, че отива на другия свят. Била е шейсетгодишна. Гледа там, че има зелени маси, хора с бели дрехи седят и пишат, решават нещо. Питат бабата:

– Защо си дошла тука?

– Е, синко, дойдох от онзи свят тука да си поживея.

- Знаеш ли да четеш?
- Не зная.
- Тогава тук само вода ще носиш.

Ако вие не знаете да четете и да мислите, вода ще носите. А знаете ли какво нещо е вода да носите?

И сега казвате: „Господ е благ“; благ е към трудолюбивите, които мислят, чувстват и изпълняват волята Му, но Бог е много строг към ония мързеливци, които казват: „Той е наш Баща, ще бъркаме в джоба му“ – никакъв джоб няма Той.

И тъй, аз ви говоря като на мои братя и сестри, в мен няма никаква критическа мисъл. Истината и Любовта – вложете ги в живота си и положението ви, каквото и да е, ще се измени само чрез тази Истина и чрез тази Любов!

19 март 1922 г., София

КОИТО ВАС ПРИЕМАТ

*Който вас приема, мене приема, и
който приема мене, приема тогоз, който
ме е проводил.*

От Матей 10:40

Във всяко учение има основни елементи, основни закони, основни принципи и понятия – това са положения, които не могат да се менят. Известно е на колко възлизат основните елементи в химията – мисля, че са повече от седемдесет; някои искат да ги сведат до по-малко – и едното положение е вярно, и другото. Значи хората на света, учените хора, искат всичко да сведат: да сведат фактите към известни закони, а законите – към известни принципи, за да могат да обяснят проявленията в Природата. Религиозните хора, които считат, че положенията на светските хора са криви, правят едно общо заключение, като мислят, че всичко, което светът учи, е криво – не е така, в света има много криви учения, но има и много прави; и у религиозните хора има много криви учения. В това отношение ние не си правим никакви илюзии, т. е. не искаме да се самозаблуждаваме. И знаете ли от какво произтича заблудението у хората? Заблудата – това е една негативна страна на човешкия ум, на низшия ум на човека, на неговия животински ум. Погледнете кое и да е животно, на което опашката стои надолу; направете опит: като погледнете котката или вола, те си повдигнат опашката, ние вземаме това за форма и казваме: „Повдигнал си е опашката“. Но защо се повдига тази опашка – погледнали го; а защо го погледнали – похвалили го; а защо го похвалили, за някакво достойнство ли? Казаха му: „Ти си отличен поет, като твоите стихове не сме чели досега“. „А, така ли?“ – и той си повдигне опашката, на другия ден върви другояче. Но ти си същият, онзи, който те е похвалил, не е внесъл нищо съществено в твоите стихове; не трябва да се самозаблуждаваш.

Сега, аз не отричам похвалата, и тя е на мястото, но не всякога: по някой път похвалата заблуждава човека. А негативната страна на похвалата е да укорим човека, за да му отворим очите. Някой казва: „Защо ме кориш, защо ме обиждаш кръвно?“, ако твоите очи са затворени или имат перде, аз ще направя една операция с моя нож, за да падне пердето от очите ти и

КОИТО ВАС ПРИЕМАТ

да виждаш по-ясно. Казваш: „Ама аз виждам“; да, виждаш, но мрачково, а като махна пердето, ти ще виждаш по-ясно. Това Учение, което ние проповядваме, е основано на един вътрешен закон. Ако аз направя тази операция и ти казвам: „Ти виждаш ли по-добре?“ – „Да!“ – „Разбираш ли добре?“ – „Да!“, тогава моята обида е намясто; ако обаче те обидя и ти кажа: „Виждаш ли по-добре?“ – „Не!“ – „Разбираш ли по-добре?“ – „Не!“, тогава обидата ми не е намясто и тогава ще употребя втория метод и ще те похваля. Казвам тогава:

- Виждаш ли?
- Много добре виждам.
- Разбираш ли?
- Разбирам.

Значи похвалата ми е намясто. Тези са общи положения. А когато някой човек ни похвали или обиди, ние трябва да разрешаваме в себе си: ако този човек, който ме обижда, внася в мен една нова идея и изправи една моя погрешка, тази обида е намясто; а ако този човек развали моя мир и с години не мога да се примиря, тя не е намясто.

Сега Христос казва: „Който вас приема“, т. е. Той започва отдолу нагоре, не казва: „Който приема Бога, после Мен да приеме и най-сетне вас“, а казва: „Който вас приема, Мен приема, а който Мен приема, приема Тогоз, Който Ме е проводил“. А вие често казвате: „Аз не искам да зная за другите хора, аз искам да зная какво Господ е говорил“. Е хубаво, ако Господ е говорил по-напред на един твой брат, на твоите близки, Той два пъти не говори; то е: ако учителят е говорил веднъж, а ти си бил вън, той няма да дойде два пъти да говори за ученика, който е отсъствал – ще идеш при ученика, който е слушал беседата на Учителя или лекцията на Учителя, и той ще ти я разправи. Ама ще кажеш: „Как, аз да слушам един ученик – това не мога да го нося“; зпом не можеш да го носиш, ти невежа ще останеш – смирение трябва. Всеки трябва да бъде на своето място в класа, да чуе какво ще му каже Господ.

Мнозина хора казват, че те са слушали Господа – кой Господ? „Рече Господ на Господа моего“ – значи има и един малък Господ вътре в нас, и един голям Господ, който говори на моя малък Господ; големият Господ ще проговори на този, малкия Господ, пък Той на тебе ще го каже и ти ще узнаеш Истината – а това окултната наука го нарича *висшето* Аз у човека, пробуждането на Аза, а християните го наричат *Ангел хранител*. Окултистите наричат богове тия, които ни

ръководят. Има едно Божествено начало, с което ние сме свързани; това Начало ние го наричаме Христос, Който е вътре в нас, Той е малкият Господ в нас. И някои искат да представят, че Христос е над всичко, все и во все – не е така, ако вие искате да узнаете философски, не е така. Христос е началото, в което Бог се изразява най-добре, Той много добре казва: „Никой не може да дойде при Мен, ако Отец, Великото Начало, не го привлече“ – с какво? С Любов, ако във вашето сърце не затрепери тази Любов, Той няма да ви привлече. Аз искам малко да се спрете върху положителната страна на Любовта; докато вие се съмнявате, докато вие се тревожите, докато вашето сърце е алчно, докато търсите във славата, всичко в света е отрицателно, вашата любов е негативна, отрицателна, слаба е енергията ви – това не е Божествена Любов; и цялата наша култура се създава на тази отрицателна любов.

Ще ви приведа един окултен разказ, за да знаете каква е тази любов, негативната. Тя е отлична любов, но само за четири дена. Минава един млад вълк, който за пръв път дошъл на Земята. Понеже, като се родил между вълците, бил неблагороден, той пожелал да реформира своя род и казал: „Аз съм изпратен от Невидимия свят, за да се поправите, защото вашите престъпления са толкова големи, вие толкова много грабите овцете, че е решено да се поправите, трябва да се ограничите и аз ще ви дам един пример какво да правите“. Един ден той среща една млада овца, една мома (тъй, овците не са толкоз възрастни) и ѝ казва:

– Аз много те обичам, влюбил съм се в тебе, искам с тебе да прекарам целия си живот.

– Целият живот с мен да бъдеш? Но аз зная какво зло, какви пакости сте нанесли на нашия род.

– Не, не, аз ида от Невидимия свят, за да реформирам всичките вълци, и ти ще видиш това, на опит ще го покажа.

– Е, тогава готова съм.

Залюбват се, хващат новото учение, тръгват по пътя да докажат по новото учение, че между вълците и овцете настава братство и равенство, но понеже овцете живеели много далеч, трябвало да пътуват много време. Овцата пасла трева, а вълкът постил – „За любов, казва, издържах пост първия ден“; вторият ден седят, тя го подканя; „Не съм разположен, ти си паси, пък аз ще походя“ – и втория ден казва: „Издържах“; на третия ден тя пак си пасе и го кани. На четвъртия ден той казва:

– Действително, аз много те обичам, четири дни съм страдал за тебе, но ти обичаш ли ме?

– Обичам те.

– Готова ли си да се пожертваш заради мене?

– Готова съм.

– Гладен съм, може ли да те изям?

Това е то съвременната наша любов, така е с всички хора, на всички казвам това и всички там се спъват. Четири дена може, върви, но после: „Нали ме обичаш? – Обичам те – Може ли да те изям?“. До четири дена всичко добре върви. Божествената Любов обаче е обратна на човешката. И какво ще остане от тази овца – само костите, всичкото месце ще изчезне. Тогава ние ще кажем: „Този вълк колко е бил жесток“; е хубаво, когато вие вземате една жена, която е била чиста и благородна, майка ϕ и баща ϕ , целият род са вложили най-хубавото в нея, обещаващ ϕ златни планини, обаче като живее тя четири години с тебе, в нейната глава нищо не остава от онова, което е било вложено в нея, питам кой е овцата и кой е вълкът. Този закон се прилага между всички: и за мъже, и за жени, и за проповедници, и за слушатели. Ако аз само ви проповядвам четири години и от вас нищо не остане, то значи, че Учителят е вълкът, а учениците – овците; безпощаден е този принцип, аз го прилагам и вие го прилагайте навсякъде.

Първото нещо, Любовта изисква Свобода, Свобода – навсякъде пълна Свобода и не само материална свобода, има друго робство, по-тежко от материалното. Един човек може да работи в една фабрика, но той е свободен да мисли и чувства каквото иска. А има и умствено робство. Еди-кой си автор е казал тъй: „Ти искаш да се изкажеш, но не можеш да изкажеш мисълта си“, тоест ако в материално отношение слугата не може нищо да каже, а само господарят, така е и в умствено отношение – хората си имат правила. И поетите си имат правила как да римуват, и всеки поет говори в рими, но поезията не се съди по римата – то е едно от условията в поезията; поетите трябва да разбират що е поезия: тя е като музиката, хармония трябва да има и думите така трябва да са наредени, че като прочетеш едно стихотворение на някой поет, да почувстваш едно трептение в сърцето и едно разширение и да станеш радостен и весел; тъй разбирам аз кой е истинският поет: като прочета стиховете му, ако съм бил наскърбен, да ми снемат тъгата, да се утеша, а онзи поет, който казва: „Каква

съдба настана, да сме роби и двама“, такава поезия в окултната наука ние не искаме. Бог е Любов, а в света ние създаваме тази съдба; това робство, това заблуждение са чада на нашите изопачени умове, на нашата философия, на нашите управници в миналото, а не на сегашните; от хиляди години те създадоха това, свещениците, не сегашните, а на миналото, са внесли всичките заблуждения, които сега съществуват, сегашните не са виновни – те носят греховете на миналите.

И Христос казва: „Който вас приеме...“ – ако ти от Любов не можеш да приемеш братя си, не можеш да приемеш и Христа, законът е много верен. Ако ти не можеш да дадеш на един просяк един лев, как ще дадеш на Христа нещо повече – защото Христос като дойде, той ще иска повече; ако ти не можеш да нахраниш една муха, ако ти е свидно, как ще нахраниш една овца, която ще изяде хиляда обода на мухите; ако ти не приемеш братя си, как ще приемеш вечното и Бога, който ще иска повече? И тъй, Христос казва: „Най-първо ще приемеш братя си“; понеже ние сега вървим по закона на еволюцията, ние ще приемем братя си, след него ще дойде Христос и след Христа – Бог, т. е. пълнотата на Любовта ще се появи.

Сега ще ви приведа един малък разказ за две сестри. Едната е била учителка, а другата, по-малката, е служела вкъщи. Тази мома, сестра ѝ, събирала пари, за да си накупи книги, да помага на бедните. Обаче сестра ѝ се влюбва в един момък, а този момък не бил хубаво облечен. И какво да направи тя, за да го хареса сестра ѝ? Намислила да вземе скритом пари от сестра си, да се облече той хубаво. Дава му парите, направя си той един костюм хубав, взема си бастун, цилиндър, напарфюмира се, влиза вкъщи и тя казва на сестра си:

– Е, как, харесваш ли го?

– Много добре, харесвам го.

Но потърсила парите си, няма ги; пита сестра си:

– Къде са парите?

– Не знай, трябва да ги е откраднал някой.

Това става сега със съвременните хора – ние вземаме техните богатства и обличаме ония, недостойните. На този момък не му трябва цилиндър, нито бастун, нито парфюм, на този момък му трябват ум, сърце и воля. Ти, като се ожениш, цилиндърът ще се махне – цилиндър и бастун къща не въртят, а и парфюмът, ни най-малко. При това всички казват: „Вижте как е облечен“; прави сте, но трябва да вземете това обличане

вътрешно: вътре той облечен ли е с едно благородно сърце, с една силна воля, на която ти всякога да можеш да разчиташ – това е то същинското обличане.

А ние сега приемаме културата на този свят, но не и великото, не вървим по Христовия закон. В какво се състои съвременната култура – тя почива абсолютно на човешкия егоизъм, който след четири дни ще ви озоби и оголи и вие ще станете само голи кости; ако това не е вярно, нека излезе някой да каже, че не е тъй, тогава проверете го. И аз имам един цяр за света и един закон, който моят Господ, на когото аз служа, ми е дал да го дам на света, т. е. не на света, а на вас. Аз искам, като ида в света, да постъпя според Христа: искам най-първо вас да приема, своите малки братя, на вас ще го дам. Но вие ще кажете: „Ние ли сме най-благородните?“; аз не започвам с най-благородните, а с най-калпавите, с хромите, клосните, прокажените, с всички, които са изхвърлени – ако аз не съм в състояние тях да приема, да им дам Любовта си, с мен въпросът е свършен; щом приема вас в сърцето си и ви дам този закон, тогава ще дойдат по-благородните: като свърша с вас работата, тогава ме чакат другите, по-благородните – там е Христос. И с благородните зная как да се отнеса. Хвалят се учените хора, че и те имали наука, но ние можем да разговаряме и с учените хора, с професорите и философите – ние и с тях имаме начини как да постъпваме: с доказателства и прочее. После ще дойдат управляващите, които имат силата; и ние имаме сила и с тях ще бъдем на друга нога, с друг език ще говорим. Но ако аз мина и оставя вас и ида право при тях, и вашата работа е свършена. И ако те ми кажат: „Ти защо правиш това?“, моят Господ ми е казал най-първо на най-малките братя да дам дела, че после на другите; ще кажат: „Ама не знаете ли, че ние сме благородни?“ – зная, зная, но ако вие сте благородни, ще се радвате на моята постъпка и вие ще направите същото: напуснете местата си и елате да помагате. И сега седят някои в църквата и казват: „Отишъл да говори на простациите, при нас да дойде“; да, но вие ще ме разберете криво – колкото разбрахте Христа преди две хиляди години, толкова и мен ще разберете. Аз не се лъжа и ще им кажа: когато аз излязох от Небето, Христос ми каза:

– Погледни Моите ръце, онези, „благородниците“, още не са изменили характера си, те са все същите.

– Защо?

– Защото не са приложили още Моя закон на Любовта.

И ако те биха приложили закона за Любовта, между всички Църкви на християнския свят трябваше да царува мир и съгласие. Има ли го това съгласие между всичките – няма го. Даже между правоверните, където проповядват едно и също Евангелие, каквито са евангелистите в Америка, не си ходят в Църквите, един проповедник не може да отиде в друга Църква, защото догмите, възгледите им се различават в някои маловажни точки – тия хора комара прецеждат, а камилата поглъщат. И следователно на Земята ще започнем с малкото и ще свършим с великото.

И Библията казва: „Най-първо Бог направил човека по Свой образ и подобие“ – аз няма да се спирам да ви обяснявам стиха, той съдържа една велика окултна истина, която не може да се разкрие напълно; и второ казва: „Бог направи човека от земя и пръст и вдъхна му живо дихание“ – това показва неговото произхождение, не на неговия дух, а произхождението на неговите страсти и желания и на неговия нисш ум, на животинското в него. Значи хората ще имат друга еволюция, ще тръгват по реда на минералите и растенията и следователно Божественото и животинското са свързани едно с друго и едни започват със стария човек, а други – с новия човек. И Павел казва: „Кой ще ме избави от този закон на плътта?“ – кой закон? Животинският закон. И после казва: „Благодаря, че добих това знание“ – как? Чрез закона на Любовта, защото само Любовта може да ви освободи и само Любовта, като влезе като една сила във вас, вие няма да напускате дома си, но ще бъдете толкова силни, че всичко под тези трепети ще се разтопи: всички тия въжета, железни вериги, с които сте обвързани, под огъня на тази Любов ще се стопи и вие ще бъдете свободни. И ако аз проповядвам за Любовта, то е, за да може тази Любов да стопи вашите вериги, а аз виждам много вериги около вас. И съм правил не един опит, а два, три, четири, пет, шест и прочее – всички са верни.

Някой казва: „Защо с един се отнасяш любезно, а с други – не?“, аз ще ви кажа защо: с болните хора се отнасям много любезно, ще погладя такъв човек по лицето, после мекичко ще му поговоря, като на приятел, и ще му кажа: „Ти ще оздравееш“. Представете си, че аз съм един лекар с видно обществено положение, влизам в едно семейство, дъщерята – красива, със завършено образование; какво бихте помислили за мен, ако аз започна да я галя, милвам и целувам, нали ще ме считате за умопобъркан човек? Но понеже не бих желал да ме наричат

човек без характер, ще седна два-три метра далеч и ще кажа: „Моите почитания“, а вие ще кажете: „Колко официално се държи, виждате ли го този лицемер“. Казвам: ако вашата дъщеря дойде един ден на мястото на болната, аз ще постъпя по същия начин, но понеже сега е здрава, аз не мога да приложа друг начин. Най-първо трябва да направи операция. Кога ще дойде операцията? Болният трябва да стане. И Писанието казва: „Умните хора трябва да оглупеят съвършено, за да намерят Бога“; единственият път е и вие да „оглупеете“, т. е. да повярвате в Любовта. Да не вярвате в сегашната култура, че тя ще може да ви спаси – някой техник ще изработи някоя картечница, която може да изхвърля двацет и пет хиляди куршумчета в минутата, и тогава казват: „Това е за благото на народа“; някой химик измислил някоя отрова, от която да умират много хора, и казва: „Ще ги накарам да треперят от нашето изобретение“ – и всичко това ние похвалваме. Сега има отрицателна философия колкото искате: някой адвокат, който знае законите, може да направи кривия прав; други искат да убедят младото поколение да влезе в църквата – в коя църква, в църквата на лъжите? Но това не е църква. Аз ви говоря искрено: Христовата църква е Църква на Любов, на Мир, на Мъдрост, на Истина, където хората са братя и сестри – това е Христовата църква; има ли го това, аз съм първият, който ще вляза в тази църква и ще коленича, ще се помоля и над всекиго ще положа ръцете си – но само когато вляза в тая църква. Сега искат някои да ме съдят – за какво ще ме съдят, в България свещениците могат ли да ме съдят? За да ме съдят, трябва да бъдат по-чисти от мен и по-умни от мен. „Не по вашему – казвам на тях, – а по Бога да донесете по-голяма Светлина и във вашата Светлина да видя, че моята светлина не е голяма“ – аз съм готов да я приема, аз съм готов да приема всяко знание, от всичко се интересувам, аз не съм толкова тесногърд.

„Който вас приеме...“ Опитайте това Учение, приложете го, то може да се приложи във вашите домове; вие имате деца – Учението е за вашите деца, за учениците, за слугите; приложете го, ако няма резултат, оставете го настрана. „Като приемат братята си, Мене приемат“ – какво означава този малък брат? Връзката е следната: когато аз реша да приема моя брат, то значи всичко материално, което имам в този свят, трябва да го дам на вас, моите братя; аз, като дойда при вас, няма да дойда с голи ръце, моята торба ще бъде пълна, аз ще ви дам материали; след това

иде вторият процес: когато съм готов това, материалното, да го пожертвам за Бога, тогава ще дойде Христос – духовното в мен, законът на Любовта, – а когато приема закона на Любовта, тогава ще се прояви Духът и Великият Господ. Това значи, че трябва аз да направя първата жертва в света; а пък ако държа къщата за себе си и всичко държа за себе си, нищо не съм готов да дам и при това проповядвам за Любов, тогава нищо не може да се постигне. И казвам: ако ние не сме готови... Тук Христос е скрил своята мисъл.

Ще ви кажа един анекдот из българския живот. Минава един богаташ и гледа на пазара един беден, който си казва: „Нямам нито пет пари; да имам пари да купя тоя дроб и черва, жена ми ще ги сготви“. Минава един богаташ и го пита:

– Какво гледаш?

– Гледам този джигер и тия черва.

Богатият изважда кесията си, развързва я, изважда една турска монета и казва:

– Дайте му този джигер, дайте му и червата.

По пътя питат го:

– Къде ходи, дядо Стояне?

– Ходих по пазара, видях този беден човек, направих един хаир: хайде, рекох, да му купя този дроб и червата.

И сега нашите добрини навсякъде приличат на добрините на дядо Стоян – като направят добро, тръгнат с циганина и червата и казват: „Ние направихме добро“; не, не, с циганина тази работа няма да се свърши, не е това добро, не е това приемане на твоя брат. А се изисква най-първото нещо: ние трябва да създадем условия, да си създадем добри тела; тия наши братя трябва да премахнат всичките си физически недъзи, да поправят тия тела, които страдат, по един разумен начин и след това душите да влязат да живеят в тела хигиенични. А сега ние казваме: „Тъй му било решено, такава му била кармата, тъй му било писано, тъй е рекъл Господ, съдба“; не, съдбата му не е била такава, Господ не е решил така, а ние сами пишем така, ние пишем и четем, ние сме написали нашите четива и казваме, че Господ така е писал.

Та трябва да вложим тази Любов вътре. Аз като говоря, разберете ме: днес нямам предвид никого от вас, понеже съм решил да приема всички ви; да не мислите, че аз ви критикувам, ни най-малко – аз само ви обяснявам известни факти, закони и принципи. Те имат общо с вас, но вие не сте отговорни за тях; ако аз намеря една въшка на главата ти, ще се погнуся

ли от теб – ти не си виновен, не мисля, че си я създал, а пролазила в главата ти, но като не си бил толкова чувствителен, оставил си я; има цяр: ще вземеш гъст гребен, а ако нямаш пари за такъв гребен, вземи рядък, но го стегни с конци и тъй ще се очистиш; по-добре да изметеш въшките от главата си, отколкото да ги оставиш да мътят там. И сега има такива философи, които искат всичките злини да останат в нас; не, не, всичките злини да излязат навън, всичките ти лоши мисли – навън, това са гниди, въшки. Аз не укорявам тия въшки, те казват: „И ние трябва да живеем“, това е тяхна култура. Ти си един голям човек, а с жилото въшката казва: „Нали имаш любов, аз искам да взема малко от твоята кръвчица, колко ти коства“; но като влязат две хиляди въшки в главата ти, тогава? Аз нямам нищо против да дам малко от кръвчицата, но вие с вашите хоботи ще ми донесете много отрова; не че не мога да ви търпя, но аз имам градина, ще ви науча хубаво да работите, ще ви дам мотичка и ще ви приготвя една хубава супица от млечице и може да ядете колкото искате; но само на главата ми няма да се качвате, понеже тази глава е създадена за друго – да мисли и да живее в Мъдростта, а не да играете по нея.

„А който вас приеме, Мене приема“, казва Христос. Ако ние приемем този принцип, какво ще стане? Има известни велики, неизменни закони в Природата, които действат вътре в битието; ние не можем да примирим тия закони. Всяка една мисъл, всяко едно желание е свързано с известни течения вътре в Природата: известни мисли привличат атомите на желязото и ако вие живеете дълго с тия мисли, вие ще станете нетърпим, по-груб, процесът става вътре; известни мисли, като действат дълго време във вас, ще започнат да привличат атомите на среброто и когато това сребро вземе надмощие у вас, ще се яви желание да вземете всичкото богатство и мислите, че като натрупате всичкото богатство, ще направите кой знае какво – не можете нищо да направите, ако светът можеше да се поправи с пари, милиарди има. Най-богатият човек не е по-добър; американците създадоха закон против това натрупване на богатствата, тия богатства са само големи лавини от сняг, които слизат от високите планински места, и горко на ония села, върху които ще слязат – разрушават ги. Ние искаме богатство не материално, а със сърце, с Любов, че като влезе в дома ти, да донесе благословение. Със сила външния свят няма какво да го подобрим, днес трябва да се учим как да орем земята, че да даде повече жито. Ние имаме повече жито, отколкото ни

трябва, но това жито е в Америка и в Германия, навсякъде е натрупано в хамбарите и всички богаташи чакат да се повдигне с един франк цената му, че тогава да го продадат и да спечелят, а ако не се повдигне, тия малките братя нека страдат; но това жито е пратено за хората на Земята и ако ние всички бяхме умни, то трябваше да се раздели по равно на всички и да ядем и пием, и да благодарим на Бога. А ако някой беден човек си позволи да открадне един хляб, веднага ще намери участъка; аз не казвам, че той трябва да краде, този човек от неволя е станал слабохарактерен, той се е принудил да краде и ние не влизаме в положението му; но казвам: като прилагате този закон, прилагайте го еднакво: бедният в затвора и богатите в затвора – ако е закон, нека бъде закон и за малките, и за големите, но този закон да бъде безпощаден, да няма лицеприятие. А сега постоянно заобикалят законите: един богаташ тук, в България, направил едно голямо престъпление и като го съдили, най-после го оправдали и той казва: „Аз се радвам, че ме освободиха, скъпо ми излезе това освобождение, много ме обраха – един милион трябваше да платя“; а който няма милиони, ще стои в дранголника – питам закон има ли тогава? Това е външната страна. Ние, които искаме да приемем Истината в нас, ако имаме такива закони, ако аз поставя някой свой брат в това положение, тогава? Трябва да бъдем справедливи.

В моите постъпки аз съм бил понякога различен: спрямо някои хора съм бил по-любезен и ще ви кажа причините защо – тези, които са компрометирани пред мене, извършили някое престъпление или са се провинили в нещо, аз се приближавам към тях; в мен има такъв стремеж да се приближавам повече към слабите, безразлично дали е беден, или богат – принципът е същият; аз всякога имам съчувствие към слабите хора, искам да им помогна. А някои хора нямат нужда от мен. Казва се за някого: „Той е чист, той е свят“, но други забелязват: „Защо с нас не постъпваш тъй?“ – нямате нужда от мен, тъй е постъпвал и Христос: Той не е дошъл за праведните, но за страдащите и за болните, слабите и бедните; един ден и с вас ще се съберем. Аз другояче знам: при болните ще ида с аптеката си, а между вас ще нося само цигулката на гърба си и като вляза в дома ви, ще свиря и всичките ви деца и вие ще ме слушате, и ще кажете: „Много хубави неща свириш, от Бетховен, от Моцарт, от Бах, я извири още едно парче – тръгнал да оправя света с цигулка“. Ако с цигулка не мога да оправя света, ще взема перото и ще стана поет; дотам съм дошъл – още веднъж ако дойда в света,

или музикант, или поет ще стана, те са двете неща, които ще оправят света, те са останали вече: музиката и поезията. И аз искам вашият прозаичен живот да изчезне. Две неща остават чисти в света – те са музиката и поезията, те са неопетнени още, всичко друго е оцапано и следователно всички трябва да бъдем музиканти и поети. Започнеш една работа, направи един опит: преди да идеш да ореш на нивата, изпей една песен; отиваш на нивата – напиши поне един куплет и тогава вземи оралото; съдия си някъде, искаш да съдиш някого – изпей една песен и тогава съди; а ако си поет, кажи: „Чакайте, присъда няма да дам“ – напиши един куплет за съденето и тогава пригответи присъдата; ако си стражар, седни тъй и съчинявай стихове. И ако всичките свещеници, съдии, министри, учители, всички ние държим тия две правила – да пеем и да съчиняваме поезия, знаете ли тогава каква хармония ще се създаде? Дойда в къщата ви и искам да се карам, но си попея и след това ще кажа: „Братко, аз дойдох да се карам с тебе, но като си попях, моята песен каза, че може и без караница, ще ме извиниш, че имах едно лошо желание“; или дойда като поет, искам да те обидя, но като напиша една поезия, ще кажа: „Братко, мислех нещо да те огорча, но сега това ще ти дам като подарък и втори път няма тъй да мисля“. Аз сам прилагам това практическо правило: като напиша поезията, горчивото се изоставя; изведнъж то не може да се приложи, но постепенно, веднага светии не можем да станем; всеки ден като прилагаме тази Божия Любов, ние ще можем да подобрим живота си. Този Христос, малкият Господ, който живее в нас, във всинца ви говори същото: когато отивате някъде да направите зло, той казва: „Недей, потърпи малко“. А животинското в тебе казва: „Не, не може да се търпи, сега направи злото!“; потърпи малко и ако послушаш, ще се оправи животът, а ако искаш да направиш добро, животинското каже: „Не, какво ще стане с тебе, ако все постъпваш добре!“. Следователно това са тия два принципа – злото е животинското, а доброто е Божественото в нас, които постоянно действат, и ние трябва да ги различаваме строго: единият принцип е на тъмнината, а другият – на Светлината; ако ние ги различаваме във всеки един момент, каква поезия, какви Божествени стихове можем да пишем! А знаеш ли хубаво да пишеш, ще можеш и да пееш, а щом можем добре да свирим, да пеем и да пишем, знаете ли какви хубави мисли, желания и действия могат да дойдат у нас и да се извършат от нас?

И следователно ние трябва да приложим това Учение, да дадем на света един образец. Всички стремежи на политическите партии са добри, но на тях им липсва едно – Любов, най-важното; във всички религии, които сега съществуват в света, има отлични неща, ценни богатства има, но им липсва Любов; във всички съдилища не липсва дисциплина, ред и порядък, но им липсва Любов; навсякъде липсва Любов. Едно нещо: вложете тази Божествена Любов, която носи музика и поезия, повярвайте вие на този Господ, Който ви говори. „А, казвате, не му е дошло времето“ – закъснели сте, закъснели сте, отдавна е изгряло Слънцето, още много ще закъснее. Тия музиканти са като пойните птички, които като мине месец юли, престават да пеят. И ако още закъснее, тия Божествени певци ще престанат да пеят и ще кажат: „Ние ще идем на друго място“ – и ще ни оставят. Днес аз искам да ви приема, искам да ви попея и да ви съчина една поезия. Каква трябва да бъде тази новата песен? Тази новата песен за мен ще бъде: „Господи, благодаря Ти, че аз можах днес да приема тия мои малки братя, а Ти, Господи, запей сега на моята душа Твоята песен на Любовта“; след това и вие, и аз ще запеем на големия Господ и на Духа, а като приемем Христа, всички ще запеем, което значи да славословим Великия Господ.

И казва Христос: „Който приеме Мен, приема Този, Който Ме е пратил“. Ще дойде в нас Духът и щом дойде Божественият Дух, ще бъдем безсмъртни, ще бъдем свободни от великото робство на света и смъртта. И първото нещо: гледайте да освободите вашите умове от робство, да освободите вашите сърца от робство, да освободите вашата воля от робство. И онзи брат, който ви обича, не трябва да ограничава вашия ум, вашето сърце и вашата воля, той трябва да има Вяра във вас. Аз по някой път казвам на майките: „Имай Вяра, детето ти няма да падне, защото чрез Вярата ти му предаваш силата си“; те не могат да разберат какво може Вярата да принася. Ако аз чрез моята Вяра мога да ви спася, без да ви говоря? Аз чрез Вярата мога да повдигна вибрациите на вашето съзнание и ако вие политнете да паднете, ще запазя равновесието ви – вие веднага ще се изправите, без да паднете, ако аз кажа: „Този брат, ако така върви по пътя, ще падне, но той само е покривнал из пътя и ще стане отличен брат“.

Сега, някои братчета има, които едва са израснали, други са цъфнали и завързали, има и такива, които са узрели, а някои са дали и добър плод. Всички до един ще станат такива,

нито един от вас няма да бъде изгубен, нито един от вас няма да остане глупав или жесток, всички вие ще бъдете братя и сестри на Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата, Добродетелта и милосърдието и всички ние ще славим Господа – тъй ще бъде; и аз вярвам във вас, че вие, каквито погрешки имате, сами ще ги изправите и от мен по-добри ще станете. Като казвам: „от мен по-добри ще станете“, Христос казва на едно място, има един стих: „Ще правите по-големи чудеса, отколкото Аз правя“ – вие ще имате в бъдеще условия да правите по-големи чудеса; не че по-добри ще станете, но ще имате условия вашите добродетели да се явят повече в света. Аз сега не съм толкова добър. Ако някой човек се облече хубаво, а пък този хвърли отгоре му кал, онзи хвърли кал, тогава? И аз трябва да се преоблека. И като мина из вашата улица, децата ме нацапат и казват: „Този човек култура няма“ – не зная аз ли нямам култура, или вие? А вие, когато дойдете да живеете пак в света, цапане няма да има, вие ще бъдете различни.

И тъй, когато вие приемете Любовта, ще мога да ви говоря един език разбран и много научен, да ви науча тия факти, закони и принципи как съществуват и действат в света. Много малко се иска да работим в света и нашите нужди може да се задоволят с много малко; и къщите ни малки трябва да бъдат, ще ги правим по един много естествен начин. Но за да придобием всичкото това знание, трябва да дойде Божествената Любов, не любовта на оня вълк; но като влезеш в един дом, да нямаш нито една задна, кориснолюбива мисъл, чист и свят да бъдеш в себе си и да вземеш последното място, да не изпъкваш напред; изпъквай само тогава, когато твоите братя имат нужда, за да се повдигнат, и нека тяхната радост да бъде твоя, нека тяхната любов да бъде твоя любов – тъй трябва да живеете.

Сега, аз повиших гласа си като някой моралист; аз не обичам това и предпочитам да говоря естествено, не искам да забивам моите мисли; аз се пазя да не говоря силно, за да не кажете, че налагам мислите си – не искам да налагам своето. Аз искам да ви представя какво е Любовта; ако приемете тази Любов, тя ще ви принесе Мир и Радост в дома, децата ви ще ви бъдат здрави, работите ви ще се оправят, в живота ще ви върви добре, ще се спасите, ще намерите Царството Божие – всичко едно подир друго ще дойде. А сега хората седят и казват: „Откъде ще дойде Христос?“. Свещениците казват: „Той ще дойде чрез нас, защото ние сме ръкоположе-

ни“; да ме извинят, но аз ще им кажа кой е ръкоположен: ръкоположен е само онзи, на когото Бог е положил ръцете си, Духа си, ръкоположение с човешки ръце не става. Първото ръкоположение Бог е направил на едно място – когато е направил човека по образ и подобие свое, тогава е сложил ръцете Си върху него; а ако те е направил от кал, ще ти кажа: братко, ти си още в животинското царство – има братя, които са още в положението на животни и чакат Господ да дойде, за да се събудят. Следователно ръкополагането е от Бога – това трябва да знаете, така гласи Новото учение: Свобода хората не могат да ви дадат, Свободата иде само от Духа, чрез Бога; ако ние чакаме този или онзи да ни освободи, това е заблуждение, свободата всякога иде чрез Бога; и второто нещо – Знанието идва не от хората, защото те са само негови носители, а от Бога, всички тия велики добродетели идат от Бога. А сега искат да ни заблудят, че трябва да чакаме. Аз не казвам, че Любовта иде от мен, аз ви нося тази Любов, аз отварям душата си да дойде тази Любов; от един Велик източник, Безграничен, на Вечността, иде всичко, от ония Велики светове на цялата Вселена, на тия слънца и Светове, от това Божествено съзнание, което ни обгръща; Този, Великият Господ, работи, за да създаде тая хармония в света. И сегашните наши страдания, и всичко, от което сме недоволни, ще изчезне един ден, когато Господ положи ръката си върху нас, и вашите лица ще бъдат красиви като ангелските. Вие още не знаете какво е красота; красиви трябва да бъдем, красиви като Ангели трябва да бъдете; и сърцата ни да бъдат красиви, и умовете ни красиви, а не черни.

Някои от вас ще кажат: „Красиви са тия работи, но условията?“ Условията ли? Знаете ли каква е вашата работа? Майката на едно дете му дала една връв много дълга, четиридесет-петдесет метра; то вързало връвта за едно дърво и около гащите си и започнало да обикаля, че най-после забравило на коя страна да се развива; стои и плаче, оплело се – какво да прави? „Кой те върза?“ – питала го тя. То лъже: „Е, другарчето“. Не, то се е завило само, но не му дошло наум да се развърже и майка му казва: „По който начин си се увил, сега ще се и развиеш“. Сега и вие сте такива братчета, увили сте се и плачете: „Условията такива“; не са условията такива, я се развий назад като въртележка, сам ще се развържеш от това въже, както си бил майстор да се вържеш; и аз вярвам, че вие ще се развържете.

Една забележка: Магдалина, това е пробуждане на човешкото съзнание – когато човек е живял в греха и се събужда, решава да живее по Бога. И всеки може да бъде Магдалина – в момента, когато ние съзнаем, че сме живели в греха, и се обърнем да живеем по Бога, това е Магдалина; във всинца ви има една Магдалина, която се пробужда – тя търси, има съзнание за Божественото.

„Който вас приема, Мен приема, а който Мен приема, приема Този, Който Ме е проводил“ – и ние носим това Учение за всички, без разлика; сега аз искам и вие да възприемете вашите малки братя и като излезете, да кажете: „Заради Теб, Господи, аз ще приема всичките тия мои братчета“; и бъдете верни, тогава Христос ще ви отговори: „Понеже тях сте приели, Мене сте приели, а понеже Мене приехте, приемате и Този, който Ме е пратил“. Следователно Христос съединява всички в тази непрерывна Любов, в която трябва да живеем като братя и сестри. Ония, които са родени от Бога, на които Бог е положил своите ръце, добили са образ и подобие Негови. Ще бъдем свободни от сегашното робство – и материално ще бъдем свободни, и духовно, и умствено; Свобода навсякъде, Свобода на Духа!

Желая всички да се въодушевите от тази Любов и като идете в домовете си, всички да се разцелувате, да вземете цигулките си, да свирите, да пеете и да кажете: „Отсега нататък ще пеem и с поезия ще живеем“.

26 март 1922 г., София

ПРАВИ ПРАВЕТЕ НЕГОВИТЕ ПЪТЕКИ

Прави правете неговите пътеки.

От Матей 3:3

Близко преди две хиляди години е изказано това изречение; казано е малко по-отдавна, а е преповторено преди две хиляди години – да се преповтори нещо значи да се каже от някой велик артист, художник. Какво е искал да каже пророкът, когато е изказал тия думи: „Глас на едного, който вика в пустинята: пригответе пътя Господен, прави правете Неговите пътеки“? Съвременният християнски свят може да има повече от петстотин хиляди пророци, като оставим настрана мохамеданските пророци, будиските и тем подобни; петстотин хиляди души, които постоянно викат: „Прави правете Божиите пътища!“, а при това тия пътища прави не стават. Не казвам, че между тия пророци няма искрени хора, има, но когато човек изкаже това изречение: „Прави правете Господните пътища“, той трябва да разбира вътрешния смисъл на думите, трябва да има знание, знание, знание, знание, знание. Сегашните хора казват: вярa, вярa и вярa; и вярата е, която управлява. Но като влезеш в някоя кръчма, казват тъй: „Днес с пари, а утре на вярa“; тъй щото днес взимане и даване – в звонкови пари, а утрешният ден – на вярa, но вярата е като един обект непостижим.

Сега, нас не ни интересува какво казват тия петстотин хиляди души пророци, нас не ни интересува даже какво говорят мохамеданските или будиските пророци, нас не ни интересуват и философите на Земята. Ще кажете: „Защо?“. Ако аз съм болен, ако моите очи, моите уши не могат да приемат благата на този свят, а всички други ги приемат, каква полза има от това за мен? – „Ама нека те бъдат щастливи.“ Това не е философия, в Божествената наука такава философия няма, в Божественото или всички трябва да бъдем щастливи, или всички трябва да бъдат нещастни – едно от двете; половината щастливи, а половината нещастни – такова нещо няма, а това, където едни са щастливи, а други – нещастни, то е наша философия, то е човешко. И следователно всички искат сега да ни кажат, че едни трябва да бъдат щастливи, спасени, а другите трябва да погинат; едните да бъдат в Рая, а другите – в пъкълa; едните трябва да бъдат невежи, а другите – учени. Не е така,

ПРАВИ ПРАВЕТЕ НЕГОВИТЕ ПЪТЕКИ

тия лъжливи положения са създадени от нас. Днес всички казват: „Вярваш ли ти в религията?“; няма какво да вярвам, ние с бъдещи опити не ходим, а ходим с настоящи – тъй както всяка сутрин аз трябва да излизам да опитвам Слънцето, да излагам гърба си то да ме грее, да опитвам неговата сила, по същия начин всяко същество, колкото и да е малко, дали е във формата на един човек или муха, комар и бълха, в каквато и да е форма (аз вземам тия форми в първичния им смисъл), имат право да опитат тия слънчеви лъчи, за да възприемат, колкото и да е малко, Живот от тях, да изпитат сладчината на това Слънце. И когато някой човек намери някоя вършка на главата си, чукне я между двата ноктя; като се е покачила, тя не знае, че това е едно културно същество, тя е един голям простак и като е изследвала света, влезнала е в една философска глава и започнала да я чопли и да разглежда какво е това и философът казва: „На криво място правиш своите изследвания, и аз съм изследовател“, затова той я чука. Не че вършката трябва да умре, но понеже се е качила на тази философска глава, тя се осъжда на смъртно наказание, както всеки престъпник – щом престъпи държавния закон, или го обесват, или го застрелват. И тогава хората ще кажат: „Тъй било писано в Божествения закон – понеже го престъпи“; в Божествения кодекс абсолютно няма сянка от смъртно наказание и смъртното наказание – това е една измама, фалшификация само на човешкия ум. Казват: „Нямаме ли ние право заради народа си да убием някого?“; за народа си можеш да убиеш някого, но за Бога нямате право да убивате. Следователно за вашия народ ще го осъдите, а заради Бога ще го оправдаете и в бъдеще ще кажете: „Ние те осъждаме за престъплението, което ти направи спрямо нашия народ, но понеже ние имаме и друг закон – за нашия Бог, ще те оправдаем и ще те пуснем; ти си свободен“.

Този пророк, като е казал: „Прави правете Божиите пътища“, това трябва да се разбира, че тези пътища трябва да ги направим прави в себе си – прави пътища в нашите умове, в нашите мисли. Сега ние искаме да оправим вън света. Слава Богу, ако идете в Англия или Франция, там има такива хубави пътища, че приличат на една отлична градина, и хубави автомобили вървят по тях; а българските пътища не са толкова хубави. Наказанията на Франция и България, въпреки че пътищата на първата са гладки, а на българите не са гладки, са еднакви, те еднакво обират и еднакво крадат, само че единият ще открадне тъй, че няма да се забележи веднага – по това се

отличава западната култура: на Запад, като открадне някой нещo, след двайсет години ще го хванат, а българите ще го хванат след една година. Следователно българинът е профан, не е толкова културен да прикрие своето престъпление и затова гърците казват, че е дебелоглав. А тази култура аз я наричам византийска култура, това не е Божествена култура, т. е. трябва да си признаем истината. Правото е право във всички народи, една благородна черта е такава във всички народи, във всички общества и индивиди; всички благородни черти имат Божествен произход, а всички лоши черти имат обратен произход. В света има две велики учения – едното слиза отгоре и другото възлиза отдолу; едното течение е чисто Божествено, а другото течение е човешко, то е течение на мисълта и следователно тия две течения влизат в нас и всякога произвеждат две противоречиви влияния: когато едното течение влезе в нас, ние станем буйни, гневим се, мразим се и цяла анархия става в нас – това течение иде от центъра на Земята; другото течение, като дойде, внася мир, съгласие, чисти мисли, благородни, възвишени желания.

Всички велики Учители на миналия живот, които са разбирали закона на Природата, всякога са прокарвали тази велика Истина: „Прави правете пътищата Господни“. Тъй, вземете Божественото течение, то е в съгласие с Природата; като влезе, душата има материали, с които може да работи. Вие ще кажете: „Защо именно трябва да правим Добро?“ – защото само в това Добро нашата душа може да намери онези материали, с които тя може да съгражда своите тела. И когато това земно течение започне да взема надмощие в нас, произвежда два противоположни резултата в човешкия организъм: ако действа на физическото тяло, човек започва да съхне, съхне и стане сух като чироз и най-после си заmine; а другият резултат е обратен – човек почне да тлъстее, тлъстее и после пак краят е един и същ, пак смърт – това течение е просто едно натрупване отвън, натрупване на материя, докато човек се сломи; а другото течение, което иде отгоре, организира нещата – тази материя е пластична и остава у човека толкова, колкото му трябва за развитието му. Сега, за да могат да останат тия две течения, Учителите на миналото са препоръчвали някои методи, а съвременните християни, мохамедани, будисти и други са забравили как да регулират тия течения. Постът е за регулиране на тия две течения, а сега са сложили поста, за да се спаси човек – няма какво да се спасява, постът никога не спасява.

Казват: „Да изсъхне човек“ – като изсъхнеш, ще оглупееш; чудна работа, човек трябвало да изсъхне, за да прилича на светия – е хубаво, ако вашият кон изсъхне и го впрегнете в колата, каква работа може да свърши; а ако вашата ябълка изсъхне? И т. н. – тук няма никаква философия, следователно нямате право вие да измъчвате тялото си, нямате право да измъчвате ума си, нямате право да измъчвате сърцето си; имате право да хармонизирате ума си, имате право да хармонизирате сърцето си, имате право да хармонизирате тялото си. И ако този пост вие си го налагате като една диета само за хармонизиране на душевните си сили, вие сте в права посока, т. е. да регулирате теченията във вас и да ги използвате. Крайният пост, крайното въздържание е родило обратния процес и лакомството; крайното лакомство и неяденето са два противоположни полюса.

Казвате: „Човек се е родил да яде и да пие“ и вие сте на кривата посока, човек не се е родил на Земята да яде и да пие; той трябва да яде с Любов и тогава ще знае защо яде, ние трябва да знаем защо ядем. Аз и друг път съм запитвал днешните хора защо трябва да ядем и защо три пъти на ден трябва да ядем – сутрин, на обед и вечер, трябва да си обясним защо; отговарят: „Е, тъй е останало от деди и прадеди“; и всичките наши вярвания са все от деди и прадеди – книги е имало, така било писано, това, онова. За съвременните културни хора тия твърдения не важат; ако ние вярваме, ние трябва да обосновем нашата вяра, защо вярваме; да сме готови да дадем един разумен отговор на какво се базира вярата ни, трябва да имаме здрава основа, за да сме готови да дадем един разумен отговор. Казват: „Трябва да имаме едно верую“ – защо? Новата наука, Новото Божествено учение поставя всичките неща на един велик вътрешен опит; това, което не можете да опитате, не го приемайте, това, което не можете да опитате, не вярвайте в него. Можеш да вярваш в Истината – това, което е опитано, в него може да се вярва, а сега в нас са натрупани толкова суеверия, в какво ли не вярваме. Сега някоя баба вярва в магията, а всички учени се смеят, но колко учени хора има, които вярват в повече глупости, отколкото бабата – учените вярват, че човек ще остарее и умре, понеже това е закон в Природата; това е вярване на бабата – казват: „Закон има в Природата, човек расте, развива се и най-после трябва да умре“. Подлежи ли това умиране на опит, кой от тия учени хора е опитал какво нещо е смъртта? Опитват те, че пулсът спира, но аз мога да направя да спре човешкото сърце и след двацет и четири часа пак да

живее човекът. Те казват, че като спре сърцето, човек умира – не е така, може да престане една деятелност, а да остане вътрешна по-тънка деятелност, която действа. Нека вземем един прост пример: вземете една машина, каквато и да е тя, която функционира по железната линия; най-първо машината е студена, стои като една грамада, след това една малка топлина се появява в нея, след това започва едно бухтене, колелетата се въртят и гледате през целия ден – тази машина оживява; вечерта машината умре, а на другия ден пак оживява – какво показва това? Това е само смяна на енергията, нищо повече; и когато някой говори за смъртта, ние ще му кажем, че смъртта не е нищо друго, освен смяна на енергията в Природата от едно състояние в друго. Когато човек престане да функционира на физическото поле с грубата материя и влезе да функционира в другия свят, където материята е по-ефирна, по-деликатна в своите трептения, онези, които не разбират закона, казват: „Заминал си, хайде да му занесем тялото“ – и по този начин хиляди и хиляди хора има, които са заровени живи.

„Прави правете Божиите пътища“ – тия пътища, които от паметвека, откогато Бог е създал настоящия свят и е вложил тия закони, които ние трябва да изучаваме. Сега, аз трябва да аргументирам, да ви докажа има ли Господ, или не. Аз ще ви докажа с два най-силни аргумента, против които човек не може да устои, те са като бомби. Кога човек трябва да яде – когато е гладен; ами кога не трябва да яде – когато е сит; кога трябва да пие – когато е жаден; а кога не трябва да пие – когато се е напил. Който не вярва в Бога, е сит; който вярва в Бога, е гладен. Следователно безверниците – това са хора наситени, те казват: „Ние сме сити; този Господ, когото са ни проповядвали досега, малко умовете ни да Го смелят“; тия, безверници аз ги наричам, това са сити хора. – „Едно време и ние бяхме като вас.“ Срещат се един гладен човек и един сит и спорят – за какво? Задавайте въпроса както трябва:

– Приятелю, сит ли си?

– Сит съм.

– На работа!

Гладен си – иди на ядене. Превеждам: ти си сит, нямаш нужда от Вярa; аз съм гладен, имам нужда от Вярa. Следователно всички, които трябва да вярват, са гладни хора, а които не трябва да вярват, са сити хора. Но закон е в Природата, че става смяна: гладните ще станат сити, а ситите ще станат гладни, следователно след време, като се завърти това колело,

безверниците ще станат вярващи, а вярващите – безверници. Е, каква нужда има сега тия хора да ги убеждавам има ли Господ, или няма, няма какво да ги убеждавам. И всичките свещеници сега се сърдят. Има два вида безверници в света (аз говоря в пряк смисъл, ще ви обясня защо не правите прави пътищата Божии): има благородни безверници, или човек е ял и е доволен от яденето си и казва: „Отличен обед“; а друг, след като се наяде, недоволен е, критикува жена си, нещо му е лошо на стомаха – ял, ама не му е паднало на сърцето. Два вида безверници има: едните са вън от Църквата, а другите са вътре в Църквата; външните са благородни, а другите – безверници, това са само проповедници, ама не казват, че са безверници, те лицемерстват; цяла редица от данни има, че те не вярват, аз им казвам: „И вие сте сити, само че не сте яли добре“.

Един православен поп веднъж ми каза: „От този тамян дотук ми е дошло! За сто години не искам да му помириша мирзмата: на умряло ида, тамян кадя; дете се роди, пак тамян; водосвет нейде има – тамян. И главата ми се напълни: деца се родили, умрели, водосвети, маслосвети; искам да се освободя от този тамян“. Ще кажете: „А, без тамян не може“. Друго, друго означава този тамян: без една благородна мисъл не може, а без тамян може; а онзи вътрешен тамян, който означава човешката мисъл, без нея не може. Следователно тази кадилница означава ума, тя означава човешкото сърце, в което гори Божественият огън; тамянът възлиза нагоре към Бога, за да отвори цялата Вселена, целия Космос; това значи да кадим – да знаеш защо светът е направен, защо вярваш; и да слушаш Бога – то е правото вярване. А сега ще кажат: „Ела и виж как хубаво знае нашият свещеник да кади, той има особен начин за кадене“; да, казвам, той знае как да мърда кадилницата, а не знае как да мърда ума си – това не е упрек, аз говоря за една велика истина; ума си трябва да знаем да мърдаме. И всинца вас, моите приятели, аз искам да освободя от едно заблуждение: в този живот за мен няма компромис – или вярващ, или невярващ; или сит, или гладен, средна линия няма. И тогава, ако сте безверник, ще ви хвана за ръката и ще ви питам:

- Доволен ли си от яденето?
- Доволен съм.
- Хубаво, добър безверник си.

А другият ще каже: „Наядох се, ама не съм доволен“ – лош безверник си. Тогава и гладните хора, и те са на две категории: който дойде гладен и пак е кротък, смирен, очаква

да яде, казвам: „Ти си един от добрите гладни“; а другият стои намръщен, казвам: „Лош гладен човек си“. Тъй щото лошите гладни стават лоши сити; тъй лошите вярващи стават лоши безверници, добрите вярващи стават добри безверници. Следователно от вярващите са излезли безверниците и безверникът е плод на вярващия – ето една философия, нали? И като видя един безверник, казвам: „Дали е излязъл от добрите вярващи, или от лошите вярващи?“.

Сега да се поспра и да направя една малка диверсия на моята мисъл: знаей, българинът изобщо, ако му кажеш една мисъл дълбока, философска, той или ще се отвлече, или ще заспи – умът му не може да издържи една силна мисъл, та затова ще направя една диверсия с един разказ из римските времена, пак във времето на Нерон. Някой си благороден патриций, който се наричал Иверций, благороден и високообразован, запознава се с една вдовица, римлянка, която имала едно малко момиче. Но по естество той имал голямо отвращение към жените; обичал жените, но не обичал жени да го пипат и при всяко докосване от жена като че с огън са го попарвали. Този Иверций се запознава с учението на тогавашните християни и решава да посвети живота си на новото учение. И според тогавашния обичай решил да иде в пустинята, да прекара в съзерцание, в съсредоточение на своя ум, да намери Божествените истини, т. е. да опита има ли такъв жив Господ, или не и може ли Господ на опит да Го види. Когато ние кажем: „Може ли да видим Господа?“, евангелистите казват: „Бога никой никога не Го е виждал“. Не, не, слепите хора не са Го видели, а всички хора, на които очите са отворени, са Го видели поне един път в годината; а който е писал Евангелието, взел е само този стих: „Бога никой никога не Го е виждал“, а е извадил тия думи: „Бога никой никога не е виждал в своето невежество“ – понеже Бог не е на невежите, на слепите, а Бога всеки Го е виждал, който има знание, Божествено знание. Ако е православен, ще каже: „Господ е толкова свят и чист, че ние, грешните хора, сме недостойни да Го видим, но чрез някой правотворен, светия, свещеник – той да се помоли за нас, че дано Господ да се смили“ – и затова сме дошли до този хал, защото пращаме при Господа все такива неспособници.

Ще ви приведа един пример. Един учител се влюбва в една мома, учителка, но за да узнае дали тя ще се ожени за него, изпраща един свой ученик да види, да говори с нея. Отишъл ученикът, хвалил там своя учител, хвалил го, но тя

се влюбила в ученика и му казала: „Защо не ми говориш за себе си, ами за своя учител?“. И ние изпращаме все нашите ученици при Господа, да ни уредят работата. И най-после ученикът се оженил за момата, а учителят останал на понеделник – това е един факт; и ние, като пращаме сватове, те са уредили работите си, а ние оставаме с въпроса дали има Господ, или не. Сам ще идеш, ако искаш да се жениш; иди, срещни се с момата, не ти трябва никакъв сват, сватове – това са най-лошите хора на света. Е, дошли да сватосват: ще кажат това, ще говорят, което не е, ще въздигнат момъка до небето и ще въздигнат момата до небето; и после, като не се разбират, ще кажат: „Е, това трябваше да направим – и те да се научат на нашето учение“. И всичките религиозни учения все тия лъжи ги слагат на избор. Основно задайте вие на един религиозен човек въпроса: „Ти вярваш ли в Бога?“; той няма да ти отговори направо, а ще каже: „Чакай да видя какво е писал еди-кой си; зная, това съм го учил, ама ти кажи; е, трябва да видя окултизмът какво казва, как говори еди-кой си“. Науката знае тия работи, но ти, твой личен опит какъв е, имаш ли личен опит? Той, за да не се издаде, ще си помисли малко какво да отговори; аз зная, че той няма никаква опитност, ако го запитам да каже чистосърдечно.

Един господин дойде при мен в моята стая и ми задава един такъв въпрос: „Слушай, ти като на твоите слушатели да не ми говориш, да не мислиш, че съм такъв глупак да ме убеждаваш; не искам да ме убеждаваш, но ти опитност имаш ли, това, което проповядваш, тъй ли е, или само така залъгваш хората?“. Казвам: „Аз ще ти кажа сега“. Направих му един опит в какво аз вярвам и като направих опита, казвам му: „Вярваш ли в Господа?“ – „Вярвам“. Това, което проповядвам, е една Велика Истина и ти можеш да я опитаеш, тъй както аз съм я опитал; и като опитаеш тази Велика Истина, в ума ти ще стане един велик преврат, че ти може да слугуваш на всички хора със съзнание, и душата ти и сърцето ти ще бъдат радостни. Казвам и на вас: вие можете да направите този опит. Някои са го направили, но още се спират, мислят: „Ние сме грешници и Господ няма да ни приеме“; този Господ, Когото аз проповядвам, много обича грешниците: като ги погледне, Той се усмихне и им изпрати своите лъчи; този Господ, когото аз ви проповядвам, особена слабост има към грешните хора, обича ги, разбирате ли? Аз го наричам Господ не на праведните, а Господ на грешните хора, Господ на безверниците.

„Прави правете пътищата Господни.“ Ние оставихме Иверций, той си отиде. Решава се сега да иде той в пустинята, да изучава това учение. Двадесет години живеел там. Но това малкото момиченце, като израснало, имало особена слабост към Иверций и се решава да отиде да го намери. Но тази млада мома знаела, че той имал голямо отвращение към жените, и решава да вземе мъжка форма – облича се като един млад момък, който бяга от света и иска да се посвети на християнството. Макар че двайсет години служел Иверций на Бога, Провидението го заслепило, той не можал да я познае, че е жена, и я считал от същия пол както него. Той казвал:

– Ти трябва да се пазиш от жените, понеже тия жени може да ти създадат на тебе, млад момък, най-големите главоболия.

– Да, да – казвала тя, – аз зная и ще сложа учението ти на сърцето си и ще изпълня твоето учение.

Но учудвал се той: когато дохождала някоя жена или мома, той бил особено весел, т. е. тя – ще се приближи, ще хване момата за ръка, ще я целуне, ще я прегърне. Вечерта Иверций пак ще я повика:

– Ти ме слагаш в голямо изкушение, такива работи не трябва да правиш, тия хора, които идат при мен, ще видят; ти си млад момък, не трябва да целуваш момите – или трябва да изправиш поведението си, или аз трябва да бягам.

– Моля ти се, учителю благи, аз имам една слабост към жените; като ги целувам, може да изкореня тази слабост.

– Дано Господ ти помогне да изкорениш тази слабост.

Питам: този Иверций имал ли е много право разбирание за човешкото естество? Ако този фиктивен момък целувал тия моми, каква пакост прави, я ми кажете? Никаква пакост не прави.

Сега, вторият пример, който ще ви приведа, той е от класическите времена. Азман-Тура се наричал този Велик учител на Бялата ложа. Азман-Тура имал двама ученици, но тук и двамата ученици вече са момци, т.е. не ученици привидни само – жена, облечена в мъжки дрехи. Вторият се наричал Вимерсиде. Той се влюбил в една мома, без да знае Учителят му, а това в тия времена било забранено на всички ученици, които следват тази школа; влюбване в този смисъл, както сега ние разбираме, било забранено. На тия двама ученици той е разчитал много и искал да предаде своите знания и да ги направи наследници в бъдеще. Това било в онази епоха, когато той е искал да напра-

ви един опит за подмладяване, възстановяване на своята енергия. Повикал двамата си ученици. Имало известна стаица, там да направят опита: ще влязат и на двамата дава една течност; те трябвало да я разреждат и да я сложат в стаята отвън. Няма да ви разправам как стават тия неща. Но той искал да ги изпита, той подозирал каква е работата. Възлюбената на едного от тях била болна и в ума си той вложил да употреби това за благото на своята възлюблена. Питам сега, имате два морала: едно задължение към своя Учител, а другото – влечение към своята възлюблена; как бихте решили въпроса – има ли право той да излъже своя Учител за благото на своята възлюблена? И опитът на Азман-Тура излязъл несполучлив. И съвременните християни приличат на този Вимерсиде – те са взели Божието благословение и сега на Земята го употребяват, ядат и пият; да, ядат и пият, но смъртта, възмездие на кармическия закон, постоянно иде. Азман-Тура постоянно прилага закона – че всеки един човек ще пожъне плода на своето вярване, плода на своите действия. И казвам, че нашите пътища, най-първо, трябва да бъдат прави. Ако този ученик беше верен към своя Учител, добре щеше да стори, този Учител разбра сърцето му; той не искаше учителят да помогне на неговата възлюблена, той искаше да лицемерства, сам да помогне и да покаже, че той е един велик авторитет.

Сега казват: „Прост поп не искам да стана, поне владика“; и майката казва: „Расти, синко, владика да станеш – с патерица; и ако не поп, поне архимандрит да стане“ – това е най-долният морал, който съществува в света. Ако човек влиза в Църквата, да стане владика, да стане архимандрит или друг, той няма нищо общо с Божествената Истина; преди всичко той трябва да влезе в Църквата, за да намери Божествената Истина, да служи на Бога, да стане като едно дете – и казва Христос: „Царството Божие е за децата; ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“. И днес всички питат защо младите бягат от Църквата – защо да не бягат от Църквата, и повече бягане ще има от Църквата. Сега някои, които ме слушат, казват: „Това не е за доброто на българския народ“. Питам: вашите възгледи, които имавте досега, бяха ли за доброто на вашия народ? Преди хиляди години (аз преди хиляди години не бях тук), сравнете преди хиляда години, осемстотин или петстотин – ако България е била по-добра, отколкото сега, аз съм готов да оттегля думите си. Учение, което почива на патриотизма, ще се разруши, то не почива на

здрава основа; общественият патриотизъм трябва да почива на абсолютните истини, патриотизмът трябва да почива на Божествената Велика Любов, трябва да почива на Божествената Велика Мъдрост, да бъде обоснован на един вътрешен закон. И нам ще кажат: „Ние сме българи“; не, преди всичко ние сме хора, човеци, които мислят, след това сме българи. А сега искате да ни убедите, че вие сте българи; е, тогава, ако вие сте българи, България трябва да бъде най-великият народ в света. Не е така, аз нямам нищо против кой народ, животът им не намирам, че е лош, но едно нещо липсва на хората – липсва им Любов. Пак ще ми кажете: „Е, тази Любов“; да, да, аз ще ви проглуша с Любовта, виж, като дойде до закона на Любовта, аз ще направя насилие – аз съм намислил да ви разруша и къщите, защото ако не се разрушат вашите къщи, вие ще измрете в тях, а като ги разруша, ще влезе Слънцето и ще бъдете свободни. Гробът не е ли една къща? „И ще се разпукат гробищата и мъртвите ще излязат навън.“ Сегашните къщи и църкви трябва да се разпукат, свършено да се разпукат; аз разбирам вътре, във вашите убеждения, които са напластени от хиляди години, вашите теории трябва да се разпукат и да влезе Божествената светлина и топлина, да разтопи този лед, който ви е сковал. Вие все сте недоволни – и учени, и богати; защо? И тогава ще кажете: „В света има един Господ, Който е милостив, всемъдър, Господ на Любовта, Който обича грешните, Велик Учител на невежите“. Когато някой е невежа, Той е готов да го учи, и всеки един, който се нуждае от Неговата светлина; на Господ Му е много приятно, когато ние излезем, каквито сме, да ни огрее. Казва някой: „Не Те ли оскърбяваме?“ – „Не, на Мен ми е много приятно, когато се грееш на Моята светлина; и на Мен ми е приятно, когато те пека“; тъй чета аз в Божествената книга. И най-напредналият (като дойдат след мен и когато вие влезете в Божествения път) ще разберете, че това е Господ. А сегашният Господ знаеш ли на какво прилича?

Аз ще ви приведа онзи анекдот, който са направили студентите в една колегия в Америка. Искали да опитат един професор колко е учен (той бил отличен зоолог): всички студенти направят един бръмбар, взимат десет-двайсет части от разни буболечици и направят една особена буболечица; избират комисия, отиват при него и му казват: „Господин професоре, намерихме един особен специмент, молим ви, понеже сме невежи, да ни кажете, да ни осветлите върху

него“. Той го разгледал и казал: „Humbug! Момчета, това е ваша измислица, такова нещо Господ не е направил“. Та и ние сега humbug правим и който не знае, казва: „Особена перура е тя“; да, за невежия е особена, а за учения професор е хъмбък. Кажете: „Това не е същността“.

Когато във вашето сърце влезе Любовта, Божията Любов, тогава по особен начин ще разбирате Истината. Сега, за да обясня, ще ви дам как можете да намерите тази Истина. Къде се раждат противоречията? Да кажем, аз имам един отличен палат и ви приемам, но стаята ми е толкова малка и има само един малък прозорец, който гледа към изток. Може да сложа един да види Слънцето, двама, а другите не може да го видят; а вън чакат двеста души и ще се роди едно съревнование: „Защо този да е при прозореца, а не друг?“, ще започне едно мушкане: „Ти ли си прав, или не“. Аз им казвам: „Имам една нова философия, където няма мушкане. Този прозорец ще го махна“. „Ама без прозорец не може, ние ще гледаме Слънцето от прозореца“ – това не е наука, това е наука на мушкане, но ако аз ви наредя вън, в двора на палата, и ви наредя на разстояние по десет метра един от друг, всичките двеста души може да се наредят да го гледат и пак ще има достатъчно празно пространство за още толкова. А сега нас ще ни сложат в Църквата и ще ни кажат: „Само оттук може да гледате Слънцето“ – да, humbug, тия лъжливи теории трябва да ги изхвърлите и да знаете, че ние сме чада на Живия Господ. И тъй е писано в кодекса: „На умните, на онези, които Ме познават, които Ме любят, Аз ще им се изявя и ще им дам всичкото благословение“. В сегашното човечество най-силните души, най-мощните души са възплътени в бедните хора, в богатите хора са хилавите души; между бедните има герои, те побеждават, а богатите, които имат всички условия за живота, слизат надолу, защото са слаби души. И нашето Учение не е на богатите, не е и на учените, защото между учените не се намират най-силните души. Някой учен запитайте има ли Господ, или няма – той няма доблестта да каже знае ли, или не, а ще каже: „Е, науката това още не го е доказала“; не науката, а ти си професор, учиш другите хора, този е съществен въпрос. Най-първо човек трябва да познава Бога, нищо повече; всяко едно същество най-първо трябва да е запознато със Слънцето, за да има свежа мисъл, а ние можем ли да имаме една свежа мисъл, без да познаваме Бога – не е така, това е една квадратна лъжа, квадратна

лъжа. Всеки един от нас може да види Бога, да се разговори с Него, да живее с Него, да работи и всички благословения ще дойдат; и да тръгне към този велик свят – кога? Цялата вечност е на ваше разположение, най-първо ще се освободите от мисълта, че има смърт; това може да бъде днес, утре, след една година, след десет, двайсет години; хора, които мерят времето, са хора смъртни, а ние не мерим времето. Добър е Господ и за нас, защото ако не в този живот, в другия, петия, шестия... Но нека всяко нещо дойде на своето време.

„Прави правете Божиите пътища“ – тия пътища, които Бог е направил за нас. Той ще дойде да освободи нашите души и аз искам вашите души да бъдат свободни от лъжливата идея за смъртта, свободни от лъжливите понятия, че си смъртен, много свободни трябва да бъдете. Мислете право. Всеки да каже: „Аз видях Господа“ и аз ще питам: „Господ кога го видя – когато изгриваше или когато залязваше?“. Сега ще кажете: „Тези са поклонници на Слънцето“. Не, не, това Слънце го гледат хората и пак не се оправят, но който е виждал онова Слънце веднъж, той никога няма да го забрави, в неговото сърце ще трепти такава Светлина и Топлина, която ще го преобрази, и той, като се върне от този изгрев, вие ще го познаете. И сега времето наближи, изгревът иде, велик изгрев иде; аз искам вие всички да бъдете готови и на мястото си. Кога иде Слънцето? Сега пак някои от вас ще кажат: „Ето една мистификация“. В нас мистификация няма, тайни няма, тайните са за глупавите хора; ние искаме да направим всички неща разбираеми за хората и следователно нещата, Истината е всякога една и всеки може да я узнае, а лъжата всякога е тайна и никой не може да я узнае. И тогава казват: „Да изучаваме тайните на Природата“; да изучаваме не тайните на Природата, не тайните на живота, на света, а Живите истини в Природата. Аз твърдя: да изучаваме Великия живот на Живата Природа, да дойдем в контакт с нея, да работим с този Господ, Който сега работи; и сега някои ще кажат: „Дошло ли е времето?“ – за умните времето е дошло, а за глупавия още няма да дойде; за гладния времето е дошло, а за сития още няма да дойде; за жадния времето е дошло, а за онези, които не са жадни, след хиляди години ще дойде. Който от вас е гладен, времето за него е дошло, времето е сега, след половин час ще имате или закуска, или обед. На ситите Господ дава лопата и мотика – там далеч, на лозето, по къщите – всички на работа!

„Прави правете Божиите пътища.“ Аз не правя упрек, но казвам: време е за всички. Всинца попове, без разлика, евангелисти, да знаят, че в света има един Господ, Който призовава всички хора да живеят в братство; този е правият път – в братство, в сестринство, тъй казва Божественият глас, който идва отгоре, и той говори във вашите сърца тази Истина. Аз не ви говоря никаква мистификация и виждам колко сте доволни. Има ли по-хубаво нещо от това да срещнеш братя си или сестра си, да те прегърне, да ти даде тази братска или сестринска целувка – то е най-великото, най-благородното в света. И ако аз превода тия форми на братство и сестринство във втора и трета степен, ще кажете: „Ето друга мистификация“; хайде, ще ги оставя тия степени, ще оставя в първа степен тия братства. „Прави правете Божиите пътища.“ И кажете: „Аз видях ли Господа? Не съм“. Не казвайте: „Е, няма да Го видя“, не, кажете тъй: „Аз ще направя всичко, всичко ще употребя, но ще видя Господа, ще Го видя този Господ, искам да ми проговори, една дума да ми каже“. Ще Го видите и ще ви каже тази дума и във вас ще стане един преврат; и вие ще минете от едно състояние в друго, и ще придобиете ум на един Ангел, и ще кажете като слепия: „Сляп бях едно време, но сега виждам; невежа бях едно време, но сега зная, зная, защото ме озари Светлината на онзи Бог и сега Го познавам – тогава Той е моят възлюблен, в Когото живея, движа се, съществувам и върша всичко“.

„Прави правете Божиите пътища“, защото Господ иде!

2 април 1922 г., София

ВОЛЯТА НА ОТЦА

*Защото слязох от небето не моята
воля да сторя, а волята на тогози,
който ме е проводил.*

От Йоанна 6:38

Ще прочета част от 6-а глава от Евангелието на Йоана. Тук се спират мнозина и казват: „Да повярваме в Исуса и ще се свърши работата“; не това, а да повярват хората в Любовта, да я възприемат и усвоят – не приемат ли това Учение, всяко друго учение е нищо. Исус Христос – това е символ на Любовта. Няма ли Любовта, никого няма в света. *Воля* в най-простия смисъл означава акт, проява на Разумния живот, а в Разумния живот има три основни елемента, три основни проявления, от които ние заключаваме: Разумният живот е смислен живот, живот на разумни желания и разумни действия – значи влиза мисъл, чувстваме и действие; но това е само външната страна на Живота, защото тия три елемента са преходни, не са съществени, макар че ние се спираме и казваме, че мисълта е всичко – обаче нашите мисли постоянно се менят: имаме мисли добри, имаме мисли лоши. Следователно това, което се мени и променя в себе си, не е реално; като казвам не е реално, не че не съществува, съществува, но е дисхармонично, а Разумният живот подразбира вечна хармония в себе си.

Сега, Христос казва: „Слезнах от Небето не Своята воля да изпълня, но волята на Онзи, Който Ме е пратил“. И най-голямото заблуждение, което днес съществува в света, е, че всички ние мислим, че на Земята никой не ни е пратил; и учени, и прости – всички са под един знаменател. Идете в гората, попитайте кое и да е птиче: „Кой те е пратил?“ – то само ще подскочи от едно място на друго и ще каже: „Аз“; попитайте един червей: „Кой те е пратил?“ – той само ще се помръдне от едно място на друго и ще каже: „Аз“; попитайте всеки друг: „Кой те е пратил?“ – „Тър-тър – казва, – аз, аз“; елате при хората, попитайте простите хора – и те ще ви кажат същото; попитайте учените, всички казват: „Аз, аз“. И знаете ли откъде иде заблуждението?

Едно време един голям дявол и един бог се сдружили; дяволът бил много невежа, а богът (говоря за старите богове) бил по-учен. Като разсъждавали и изучавали Природата, на-

тъкнали се на себе си: „Как се явихме ние в света, какъв е нашият произход?“. Тръгват те, отиват в гората при един велик мъдрец и му казват: „Учителю, я ни кажи кои сме ние?“. И той им казва: „Вие сте това, което сте, намерете себе си – Азът, то сте вие“. И двамата казали: „Разбрахме живота: ние сме това, което виждаме“. Дяволът, като разбрал това, дошъл на Земята, направил къщи, гостилници, кръчми, пече кокошки, гъски и казва: „Азът, сиреч това, което съм, трябва да го храним, аз съм всичко в света“; и направил всички гостилници, които сега съществуват – тигани, тенджери, паници, лъжици, всичкото това изкуство той го образувал за ядене и пиене, той е първият учител по готварството. И той останал такъв, какъвто бил – невежа; задоволил се с това и казва: „Аз разреших философията на живота: яж и пий, другото е празна работа, никакво знание не трябва на света“. Като попитате някой материалист какво нещо е Животът, той ще опече една кокошка и ще каже: „Това е животът“ – и прав е донякъде, но ако това положение и това твърдение беше вярно в своята основа, то онези, които ядат кокошки, трябваше да живеят добре, да не боледуват, да не умират, а виждаме тия господа, които поддържат тази философия, след петдесет-шестдесет години опяват ги и ги оплакват; какво тогава? Липсва на тази философия нещо, този живот не съдържа всичко – значи кокошките дават една липса на елементите, дяволът не се решил да разрешава по-нататък въпроса. Но този бог, като ял и пил, не го задоволило това, пак се върнал при мъдреца и му казал: „Какво съм аз?“. Мъдрецът отговорил: „Намери какво си ти!“. Отишъл той в света и разбрал, че в човека има сили, които действат при желанията; но виждал, че и в тия желания пак има нещо променливо: някой път човек е щастлив, после е нещастен, някой път е доволен, друг път е недоволен – и разбрал, че и тук има нещо. Пак отишъл при мъдреца: „Учителю, кажи какво съм аз, какво е Животът!“ – „Намери го, казал мъдрецът, иди и го търси“. Отишъл той и започнал да мисли, че в Живота има и мисъл, но разбрал, че и в мисълта има нещо променливо; отишъл наново при този Учител и го попитал пак за същото. „Иди – казал мъдрият – и търси Живота не в променливостта на нещата, но във всички онези неща, които не се променят“ – и този бог намерил и разбрал, че истинският Живот нито се ражда, нито умира.

Сега някой ще каже: „Как може това – да не се ражда? Нали трябва човек да се роди и да умира?“. Ние разбираме, че *раждане – умирање* – това е само една фаза, ограничение на

Живота. Защо и за какво – няма да се спирам да разправям, а ще ви кажа само това: Животът – това е кръг, един конечен кръг, направен от конечни прави линии; а безконечният Живот – това е една безконечна окръжност, а безконечната окръжност – това е една спирала, следователно тази спирала, гледана отгоре надолу, се показва като окръжност. Но човек трябва да излезе извън тази философия, да разгледа и да види, че животът не се състои само от един кръг, но от много кръгове, които вървят нагоре и се издигат все по-високо и по-високо. Сега всички, които ме слушате, намирате се в един кръг и казвате: „Ние сме хора, мислим“, но знаете ли преди сто години, хиляда години какви сте били? А преди сто милиона години? „А – ще кажете, – преди сто милиона години ние не съществувахме.“ Аз ще ви задам друг въпрос: след като заспите и вашето съзнание се изгуби и пробуди и нищо не помните, питам: къде бяхте снощи – защото ако бяхте в тялото си, трябва да помните. – „Не зная къде бях.“ Е, може ли това съзнание тъй да изчезне и да се връща, къде е било това съзнание? Материалистите ще кажат, че нашето съзнание се произвежда от мозъчните клетки; е добре, ако мозъкът е един фактор на съзнанието, той трябва да стои по-горе от съзнанието, а всъщност ние виждаме, че не е така: когато заболее мозъкът, съзнанието го лекува, а когато те заболи ръката, кой я лекува – съзнанието е, което лекува, и доколкото съзнанието е ясно, дотолкова човек е здрав. Колкото съзнанието повече се замъглява, толкова и повече налитат болести – значи всичко зависи от Светлината на съзнанието, от тази вътрешна Светлина, следователно носителите на това Божествено учение трябва да пробудят в себе си съзнанието си. Може да направите един малък опит. Не ви питам от коя вяра сте, а от кое вероизповедание (евангелист или православен, или будист, или мохамеданин, за нас тия неща не важат, вие можете да приемете каквото искате верую). Ние сме хора на живия опит и на малките опити – ние не правим големи опити; и всяко нещо при нас е строго математически определено, всичко подлагаме на опит, и всякога може да направим един малък опит, да ви докажем, че това, което ние твърдим, е една истина, такава истина, както един машинист би казал за своята машина: „Тази машина е направена от това и това“ – този човек има едно положително знание.

Сега, в математиката има такива задачи, че някой път елементите са неопределени, но все таки в математиката трябва да има един или два елемента, върху които да се гра-

ди другото – може ли да се гради то, ако има все неизвестни? Сега съвременните хора искат да разрешат какъв е смисълът на Живота; Бога не познават, Светлината не познават, а искат Ангели да станат. Да, Светлина липсва у хората и след това седят и питат: „Какво нещо е Господ?“; започват с това: „Я ми кажи какво нещо е Господ“ и мислят, че този е един от най-важните въпроси. Аз казвам: това е най-глупавият въпрос, по-глупав въпрос от тоя няма – да питаш какво нещо е Господ, и онзи, който задава този въпрос, е по-беден от фасул. За да запиташ ти какво нещо е Бог, трябва да учиш, да учиш, да учиш и след като свършиш всичките науки на Земята и на Небето, само тогава ще зададеш въпроса какво нещо е Бог. И знаете ли как ще ви отговорят? Бог е Любов, която трябва да опиташ вътре в себе си – това е прямият отговор. И тогава казва: „Е, какво сега, като намериш Господа?“. Ако си мъртъв, като го намериш, ще оживееш, ако си беден, ще станеш богат, ако си глупав, ще поумнеееш – тези са резултатите; и тогава обратните резултати са: като намериш Господа, ще излезеш из Православната църква, ще излезеш из Евангелската църква, ще излезеш из мохамеданската църква, ще излезеш из будистката църква, ще излезеш из българския народ, английския, френския и други – и какво ще остане тогава? Ще остане само човекът, тъй както го е направил Господ първоначално, тъй както майка ти те е родила – това са все пелени, в които майка ти те е повила. Аз не казвам, че тия пелени са лоши неща, прекрасни са – имате ги, докато сте деца на шест месеца; прекрасни са, този повои е необходим, така ще те повият с него, но като станеш на двацет години момък или мома и да те повие майка ти с тия пелени – то е смешно, в сегашните векове да се говори за пелени е смешно. Не се нуждаем от пелени, а от хубави гащи, направени от най-хубав плат, и от дълги палта, пак направени от вълнен плат или ленен, или конопен здрав плат; и този плат да бъде тъй широк, че да можем свободно да се движим, а не майките да казват: „Чакай, мама, ти не знаеш, може да ти се превият крачката“. Когато някой проповядва: „Търси Господа в Православната църква, там има верую“ или като дойдеш при евангелистите (да не мислят тия мои братя и приятели, че ги подигравам, ще ме извинят), казвам: колко са смешни! Там казва някой:

– Вярваш ли в Господа Исуса Христа?

Казвам:

– Ти този Господ виждал ли си Го?

– Тъй е писано в Евангелието, а то е православно, тъй са писали светите отци.

Питам жабата защо кречи в блатото – „Е, едно време тъй кречаха и дядо ми, и баба ми, това е един обичай у нас“. Това няма никакъв смисъл – ако аз намеря онзи впрегнат вол в ралото, да го попитам: „Как си турил врата си в тоя хомот?“ и той казва: „Не зная“; трябва да го е впрегнал някой и той казва: „Впрегнат съм, ще работя; има една естествена сила, впримчила ме е за врата, нещо усещам и трябва да ора, необходимо е, неволя е това“. Да, неволя е човешкият остен, а ние такива хомоти и остени не искаме, Господ не ги е създал; първоначално Господ е създал един живот на Любов и хармония, а ние, когато развалихме тази Любов и хармония, направихме всички хомоти и остени и казахме: „Този хомот е необходим, този остен е необходим“ – необходим е за воловете, но ако и теб сложат в този хомот като човек, тогава ще кажеш: „Може и без хомот“.

Христос казва: „Аз дойдох да сторя не Своята воля, но волята на Оногова, Който Ме е пратил“ – значи изпратил Го е да каже, да изяви Неговата воля. И казва в Писанието: „Бог привлякъл ви е с нишките на Любовта Си“, и единствената главна цел, за която Бог е създал света, е тази: Той иска да ви покаже, че е Любов. И ако вие ме питате как трябва да живеете, ще ви отговоря: целият ви живот трябва да бъде едно изявление на тази безконечна и безгранична Любов, която действа в целия Космос, и всички ваши мисли, чувства и действия трябва да бъдат проявление на тази Велика Божия Любов – това е смисълът; вън от тази Любов животът няма никакъв смисъл. И може с вас, които ме слушате, да направя един опит; един опит мога да направя и той е следущият – да ви докажа Любовта. Когато аз говоря, не се шегувам и което съм говорил, аз го подлагам на опит. На ония, които вярват, им казвам: опитайте, ние правим опит. Да вземем един осемдесетгодишен старец и една мома на двайсет и една години, най-жизнерадостна, и да направим опит: да вложим това Учение, което казвам, в ума на стария и старото учение – в ума на младата мома; след пет години аз ви казвам, че старият човек с това Учение ще се подмлади, а младата мома ще остарее. Е, питам: едно учение, което ви остарява и обезсмисля живота ви, има ли смисъл да го носите на гърба си – не; следователно ние проповядваме едно Учение, което вие можете да опитате. При нас заблуждение няма, при нас, като дойдете, всички заблуждения ще изчезнат. Ние не казваме: „Тъй е искал Господ“; като дойде гладният при мен, аз

не казвам, че Господ му е рекъл да бъде гладен, а ще му кажа: „Братко, ела, аз днес имам случай да ти покажа моята Любов. Най-първо ще попеем малко с тебе, вземи моята арфа на трийсет и две струни и двама ще пеем“ – той пее, аз пея, той пее, аз пея; след половин час казвам: „Отлично парче е това!“ – може това парче да е направено от зеле, от праз, пшеничен хляб и той казва: „Благодаря ти“. А сега ние, съвременните философи, като дойде някой гладен човек, ще започнем философски и ще кажем: „Ти знаеш ли, че си един голям грешник, затова си изпаднал до това дередже; ако беше прокопсан... Майка ти такава, баща ти, това, онова“; ще му четете молитви и той ще търси друго място. И после ще му разправят закона за кармата; законът за кармата се проповядва само на сити хора, а на гладни хора няма да проповядват този закон – на бедния не му разправяй защо е беден, на глупавите хора не разправяй как е създаден светът, то е само за ученици, а на глупавия друго ще кажеш; на гладния имате едно добро условие да му покажете Любовта си, на жадния имате един случай да му покажете, че го обичате, не питайте защо е жаден.

И сега мнозина казват: „Да се превъзпитаме тъй, че като дойде Духът в нас и като излезе навън, ще направим нещо“ – и колко са смешни, те мислят, че Духът изведнъж ще дойде. Българите, като повикат един гайдар, той като извади гайдата си и я надуе, започва да свири; и казват тъй: „Да ме надуе Духът, ще свиря“ – това е физическо разбиране, това не е разумно свирене. Ти си една гайда, която сама може да се надуе; и как ще се надуеш – трябва да вложиш Любов в себе си и тогава ще свириш хубаво. Не вложиш ли Любов, чакай Духа; ами че проявлението на Духа – това е Любовта, ако ти не приемеш Любовта, никога Духът не може да дойде. Ние не вървим по един правилен път; не приемем ли Духа, и Бог няма да дойде – така вървят тия неща. Това велико вътрешно просветление на ума става последователно. Първото и необходимо нещо в живота е: всички искате да живеете един щастлив живот на Земята; но не по земному можем да живеем тъй.

Сега, някой път аз съм казвал, че на Земята няма щастие – при какви условия? При това разбиране, при тази философия, при това знание, при тези религиозни вярвания, при тия традиции вярно е това – щастие не може да има. Двама души или два народа се скарват, започнат: дан-дун; хубаво, направят една каша и след това с музика се връщат и казват: „Победихме!“; тревога е, сега един победи, друг победи и

цялата земя е покрита с кости, и отгоре написано: „Еди-кои си победиха“. Кога побеждавате вие – да победи може човек само тогава, когато знае да владее своя ум, своето сърце и своята воля, това е велика победа в Живота. Не мислете, че в света няма и други сили, които може да употребим за своето въздигане, има. Ние, съвременните културни хора, ако ни попитат може ли светът да се оправи, ще кажем: „Не може да се оправи“. Ако идете по-надолу и попитате по-низшите животни, може ли да ви отговорят? Ще си повдигнат раменете – защо? Това е невъзможно за животните. И следователно много културни животни не могат да направят един железен път или една къща, но един поет, професор, един съвременен медик могат да построят такава къща; животните и да искат, не могат, казват: „Това нещо е невъзможно за нас“, но невъзможното за животните е възможно за хората. Следователно има неща, които са невъзможни за нас, а са възможни за други Същества, които стоят една степен по-високо от нас. Пак са човешки същества, има и други хора, които вие не виждате, материални хора са. И по някой път българите казват: „От тия, големите хора, се урочасва“; ама че на някого от тях може да му се е схванал гръбнакът, което показва, че при известни условия този, големият човек, го е натиснал малко – уроките са именно тия натискания от по-горните хора от нас. Като имаш такъв човек, ти трябва да го държиш да не си отива. Ами ако някоя муха кацне горе на главата ми и аз кажа: „Не ме безпокой!“ един път, два пъти, три пъти и после я натисна с крака, та като се върне при мухите, ще каже: „Някакъв елемент ме притисна“; не, не, притисна я един разумен човек, който е хиляди пъти по-горе от нея, нищо друго; не е добре да безпокоим главата на някой умен човек.

Христос казва: „Аз дойдох на света не Моята воля да сторя, но волята на Тогози, Който Ме е проводил“. Е, как тълкуваме ние работите в света? Аз ще ви дам един малък анекдот. Доктор Мерил, един знаменит доктор, млад и красив, високоинтелигентен и благороден момък, се оженва за една хубава мома, графиня, от високо произхождение. Но тя била толкова ревнива, понеже той бил много хубав и като лекар приемал болни – хубави дами с пръстени, с капели са идвали, а тя казвала: „Тия болни... Тя е тъй здрава, но за доктора идат, зная какви болни сте вие“. Първата, която иде, ще я приеме той в стаята си – в кабинета си ще я приеме. Жена му слуша. Седи първата дама, казва:

– Господин докторе, имам разстройство на сърцето...

А жена му:

– Зная, зная, и моето сърце едно време трепереше.

– Нещо ме стяга в гърдите...

– Да, зная, зная, стяга те в гърдите.

Тя тълкува, че и нея стягало едно време така. После казва:

– И главата ме боли.

– И мен едно време ме болеше.

Едната разправя за болестта си, а другата седи в стаята и философства; тя не вярва: „Знаем тази болест – все искаш да те попипа докторът, нямаш никаква болест“ и след десет години клиентелата на доктор Мерил съвсем намаляла, кабинетът му съвсем запустял.

И ние в съвременния ни живот така постъпваме: каквато и благородна черта да прояви някой, той казва: „Знаем ги ние тия, виждали сме ги“ и в целия Балкански полуостров няма по-нешастен народ от българския – той прилича на жената на доктор Мерил: красив е, отличен е, но неговата ревност и тщеславие са големи. У българина има любопитство, крайно любопитство, българинът си слага ухото навсякъде, да подслушва какво се говори, но дойде ли някъде да философства, да знае, то не му трябва; а поприказвайте му за магия, за неща, за работи невъзможни, той ще даде ухо – и българските учени хора, и музикантите все са такива.

Един музикант ми се оплакваше: „Ние сме толкова много в София, но не можем да се срещнем“. Всички музиканти се критикуват. И българите сега се намират при най-добрите условия на своето развитие. Двама музиканти не могат да се срещнат и да свирят; този не свири хубаво, онзи – хубаво; това е една лоша черта, това е неразбиране на Живота. Лошавината знаете ли къде седи – в погрешните разбирания. Ако този български музикант беше повярвал, че той е един грешник, един велик, голям грешник, който иска да учи, и като учи музика, го очаква един велик живот, той другояче щеше да живее и всякъде можеше да прояви своята дарба; но той, щом свърши музикалното училище, иска да свири за пари, свещеник да стане за пари, навсякъде само за пари. Не казвам, че само българите са прости – всички народи в съвременния културен свят са хора само за пари. Има само един народ, с който ние си приличаме, – американците, те казват тъй: „Всесилният долар“; и Славейков е казал тъй: „Парице, парице, всесилна царице, с тебе в рая, без тебе накрая. Простият за мотика направили

са го владика“; българите си приличат с американците – те казват, че с парата всичко може. Аз казвам: не, не, владика с пари може да станеш, но с пари брат не може да станеш; и това, което казва той: „И простият с тебе в рая отива“ – да, в земния рай може, но в небесния Рай – никога.

Христос казва: „Аз дойдох не Своята воля да сторя, но да изявя Разумната воля“. В днешния век всички казват: „Християнин мога да бъда, ще изпълня Волята на Онзи, Който ме е пратил“ – а тази Воля е Воля любовна. Сега, по някой път аз искам да бъда много ясен, откровен, чистосърдечен, прям, някой път никак не мисля за последствията. Всички трябва да се научим на този велик закон на Любовта; и понеже вие остарявате, аз ви казвам: правият път, по който можете да направите живота си щастлив, е този. Недоволен си – това е липса на някакъв елемент в тебе: гладът на какво е липса – гладът е липса на храна; гладът подразбира храната, жаждата подразбира водата, недоволството подразбира липса на някакви чувства, лошата мисъл – липса пак на благородна мисъл. Ние казваме: „Откъде са тия лоши мисли?“; тия лоши мисли не питай откъде са, а в даден момент може ли тази празнина да я изпълниш, тъй както глада – с храната, жаждата – с водата, твоето недоволство – с доволство. Може ли да го задържиш – може. Ако ти си недоволен, намери някое бедно същество да го обичаш.

И сега аз ще ви представя, че в света има два вида любов и в двата си вида тя е благородна. Ето как ще я представя в две фигури: представете си двама благородни момци, възпитани от родителите си, които трябва да проявят чувството на любов. Единият момък намира една осемдесетгодишна баба, изоставена, взема я при себе си, завежда я вкъщи, измива краката, лицето, нахранва я, услужва, оправя леглото, гледа я, докато умре; другият момък намерил едно бедно момиче, хубаво, красиво, той го завежда вкъщи и той го храни, облича. Питам: коя от тия два вида любов е по-благородна? Първата е по-благородна, понеже е безкористна, а вторият момък ще има изкушение. Но ето какво се случва: тази, бедната мома, се влюбва в другия и той остава недоволен. Както бабата на първия умира, така и младата мома на втория се оженва за другия, само че първият момък останал доволен морално, вторият казва: „Не си струва човек да отхранва млади моми, те са неблагодарни същества“ – поне тази мисъл ще му мине. И тъй, великият закон е: да се яви в нас онази безкористна

Любов. И двата вида любов са хубави. И сега всички ние трябва да се стремим към този закон.

Аз виждам хората, всеки ден ги наблюдавам. Правил съм опити, не един опит, два, три, четири, хиляди опити съм правил, от двайсет години насам проверявам дали ще има изключение. Вземете вие две малки момиченца: ако еднакво им давате ябълки, еднакво се отнасяте към тях, и двете се поправят, щом виждат, че ти си справедлив. И те следят как ще постъпиш. Дрешките им са еднакви. Като им даваш храната, те имат вяра в тебе, но направиш ли едно малко отклонение, покажеш даже само привидно едно пристрастие, веднага ще се измени лицето на едното – едното ще стане по-хубаво, другото ще погрознее. Срещне го някой и го пита: „Какво ти липсва, момиченце?“. Казвам: ябълката е била по-малка, дрехите не са тъй хубави, яденето е по-малко – това са психически причини, това може да е привидно; изменете тогава условията и приложете обратния закон: обърнете вниманието си към това момиченце, другото ще започне да погрознява. И вашите лица са погрознели от този закон, остарели сте по този закон.

И някои казват: „Сега ти, като проповядваш, не искаш ли да оставиш това име всред този народ?“. Не, то ще бъде най-голямото нещастие, то ще бъде младата мома. Аз бих желал да оставя само спомена за старата баба, отколкото за една млада мома, и на българите искам да оставя любовта към старата баба на осемдесет години – то е философия, безкористие трябва да има. Ако приемете Любовта и живеете в името на тая Любов, то е Божието име, Великото име, което трябва да остане; ако вие приемете Любовта, страдания няма да има. Този свят страда все от имена, доста имена има; сега казвам: за моето име няма място в света – защо няма? Всичките имена, които трябваше да се напишат на този свят, са написани и за моето име няма място, аз го задържам за другия свят; като се върна на Небето, там ще напишат моето име – то ще бъде името на Любовта, разбирате ли? Питат ме някои: „Ще те срещнем ли?“ – никъде няма да ме срещнете; „Няма ли да те видим?“ – никъде няма да ме видите; „Тогава?“ – аз искам вие да срещнете Бога, Който ви е дал тази Любов – Той е тази Любов. Не се заблуждавайте; ако вие сами себе си не можете да любите, ако си неверен към самото себе си, ако вие не сте се научили себе си да любите, вие не мислите вашето добро; а понеже не мислите доброто на себе си, не можете да мислите доброто и на другите хора. И първото нещо: ние трябва да направим един опит със себе си.

Аз не проповядвам: „Ти бъди добър!“, а казвам: направи опит; казвам: мога ли аз да бъда добър и при какви условия; а как мога да бъда добър? Опити – един, два, три; и като науча това изкуство, ще кажа: „Братко, моите опити излязоха сполучливи по този начин и това е добро“.

И тъй, Христос е дошъл на Земята да стори волята на Тогози, Който Го е пратил. И вие казвате: „Колко е блажен Христос, че Го е пратил Господ да изгълни Неговата воля“, а вие сте нещастни, че вас не е пратил; но това е една квадратна лъжа, и вас Господ е изпратил да извършите Неговата воля, но вие като дойдохте, изпооженихте се, направихте си къщи и сте забравили защо сте дошли и после трябва да дойде Христос да ви намери. И казва някой: „Аз ще направя като Христа“; да, като Христа – в това отношение, че Той не забравя, че не е двоумен като вас, един ум има Той, едно сърце има, което не забравя. Любвта е, която не забравя при всичките условия на Живота, разбирате ли? И Христос иде да ни научи и да ни каже: „Братя, толкова забавления са достатъчни на Земята, проливане на толкова кръв, изпочупване на толкова глави, смазване на толкова сърца, смазване на толкова дробове; стига, върнете се сега! Аз дойдох да сторя не Моята воля и вие сте погрешили, че правите вашата воля. Аз дойдох да ви покажа, че трябва да правим волята на кого – на Оногова, Който ни е пратил“. А сега казват: „Повярвай в Господа Исуса Христа и ти ще бъдеш спасен“. И в какво ще повярваш – ще повярваш, че ти си пратен от Бога на Земята и да направиш Неговата воля. Ти ще кажеш: „Ще сторя Неговата воля – на Тогова, Който ме е пратил, а не моята воля“ и ти ще бъдеш едно с Христа. Духът Христов и нашият Дух са едни и същи духове по произхождение, нашата душа и Христовата душа са едни и същи души, от едно и също произхождение и когато ние кажем: „Може ли да бъдем като Христа?“, ние поставяме въпроса на една нелогическа почва; а като кажем, че Христос бил от царско произхождение, а някой е роден от проста селянка, то е все едно. Каква е разликата – онази земеделска жена е много по-благородна понякога, стои много по-горе от тази царица и обратното: благородството не е в знанието на човека, а е вътре в съзнанието. Когато ти съзнаеш, че си пратен от Бога да изгълниш Неговата воля, когато ти си спомниш, че си благороден човек, ще разбереш своето произхождение; а когато те питат кой е баща ти и вие отговорите: „Не зная кой ми е баща“, значи вие сте едно захвърлено дете. Ама вие напуснахте вашия дом на Небето, тръгнахте по

Земята, ядохте и пихте и сега се чешете по главата и се чудите как сте дошли в това положение; и всеки, който не чувства, не мисли, този му е краят – млад е, яде, пие, остарява. Когато искаш да разрешиш въпроса правилно, отвори очите си, погледни нагоре, поеми дълбоко въздух и обърни се към Слънцето, за да те проникне тази светлина навсякъде; разширявай се, а не се свивай в себе си, нагоре повдигай ума си.

И така, всички ние трябва да бъдем свежи. Ние сме пратени да изпълним Волята – не само аз, но и вие. Вие ще ми кажете: „Можем ли да бъдем като тебе?“. Аз питам мога ли да бъда като вас – мога. Щом като взема вашия ум и точно да мисля като вас, да действам като вас, аз ще стана като вас; и щом вие носите моя ум, и вие ще станете като мен – но кога може? Сега, аз не съм се проявил още, аз даже от себе си не съм проявил една стотна част; занимавам ви с една философия, която е още едно предисловие. Има нещо велико в света, има един жив опит, един велик жив опит, който може да проникне не след сто години, а днес. Нещата в света може да станат само по един начин – като внесем този огън на Любовта, всичко можем да направим, още днес всичко можем да направим; и тогава ще се приготвят условия за втория, третия и т. н. дни и ще разберем, че в Живота има един вътрешен смисъл.

Казвам: философията на Живота е тази – да познаете, че вие сте изпратени отгоре, да изпълните Волята на Онзи, Който ви е пратил преди милиони години на Земята. И следователно затова е дошъл Христос – да донесе закона на Любовта; и казва: „Само по закона на Любовта вие можете да изпълните тази Негова воля, понеже Той е Любов“. И там, дето е Любовта, там е и Духът – това, което движи силите; а това в индуската философия го заместват с думата *прана* – праната във всички нейни проявления е материя, която прониква във всичко и вечно се движи. Има няколко имена: прана, акаша – това са сили, които са в потенциално състояние; някои я наричат *татвас*, но *акаша* е първото проявление на тази татвическа материя в света. Това са пак отвлечени думи. Индусите имат своя дума; те трябва да изменят своята философия. И съвременните християнски философи трябва да почерпят опитност от източните и да започнат оттам, където те са сирели.

Не казвам, че онова, което проповядват Църквите, е лъжливо; всичко, което е вярно в Православната църква, в Евангелската, ние го приемаме, но всичко, което е лъжливо, ние го изоставяме. Ние не признаваме ония Църкви, които носят остен и юлар.

Ние имаме уважение към всички хора, но на всеки човек, който не говори Истината, казваме: „Братко, това, което говориш, не е вярно; аз виждам твоето лице – очите ти показват, че ти не говориш Истината; не е искрено, свежо сърцето ти, ти нямаш този Божествен пламък; умът ти няма Светлина, той е потъмнял“. Ще каже някой: „Ама откъде знаеш това да говориш за мен?“. Тъй е, домът ви не е уреден, вкъщи има неразбиране – работата, делата, нивите, всичко; биете се, карате се – това не е Любов. А когато влезе Любовта в един дом, мъжът ще отстъпи, жената ще отстъпи, синът ще отстъпи, дъщерята ще отстъпи, всеки отстъпва; не само отстъпление, но всеки дава и всеки иска да покаже услуга. Ако ние нямаме това разположение – да вършим тези малки услуги, как ще вършим по-големи? Господ не иска големи работи от нас, много малки работи иска: а ако аз се спра да завържа обувките на един старец, то е една благородна черта; ако аз се спра при някоя стара баба, да дам една чашка водица, това е велико дело, то струва много повече от няколко милиона лева, дадени за бедните; то струва повече пред Бога на Любовта, понеже го правя съзнателно. Добро е, когато самият аз влагам сили от себе си, а не когато баща ми е оставил десет милиона и с тях правя добрини – това не е никакво Добро. Аз разбирам Добро да дойда на лозето ти с мотиката, да покопая един час, един час да ти жъна или да ти шетам – това е Добро; ти си беден човек, един час да дойда в къщата ти да ти поочистя – това е Добро, но от готовото да дам, то не е Добро, никакво Добро не си направил, не се лъжете, не се самоизмамвайте. Старото учение почива на една лъжлива философия, а в Новото учение всяко действие, всяка мисъл, всяко чувство, всяко проявление на нашия дух трябва да излиза от дълбочината на нашата душа, от дълбочината на нашето сърце. От всекиго да приемете това благословение.

Сега, има едно заблуждение в света. Ние в петък направихме един малък опит. Казвам на моите ученици: „Ще направим един опит, ще идем на екскурзия“ и те мислят, че „Ние като тръгнем с Учителя, времето му се подчинява“, и казват: „Времето ще бъде много хубаво“. Аз им казвам: „Слушайте, не се заблуждавайте, ще сложите дебели фланели, палта, хубави обувки“ и им казвам какво ще бъде времето. Чудят се. После, ще разберете в бури, в дъжд кой може да прави разходка – тъй трябва да ги правим и тогава трябва да започнем в най-лоши условия и да ги победим. Като дойде Доброто, ще повикаме и млади, и стари, а в бурите най-силните трябва да дойдат. Това

са малки опити, а ние искаме всички да започнем с целия свят; не, не, вие тръгнете в този път на Божествената Любов и ще разберете, че всъщност зло няма в света, то е само привидно, но всичко в света си има своя добър смисъл, всичко е отлично в този свят. И това, дето казваме, че вятърът е лош, че студът, че времето е лошо – не, не, студът си е намясто, той е отличен, вятърът е намясто. Болестите са отлични, те са едно отлично състояние. Ще кажете: „Как?“. За болестите някой път давам сто хиляди лева. Някой е намислил да убие някого; хваща го някоя треска или епидемическа болест, наоколо казват: „Горкия човек“, но тия микроби са донесли едно благословение, те казват: „Братко, ти имаш много енергия в запас, чакай, дето ще убиваш другите, ние да почерпим малко“. Казвате: „Какво ли е направил?“; болестта го е спасила от едно лошо състояние. И тъй, болестите съществуват като една спирачка и като се научат хората да живеят правилно – по закона на Любовта, няма да има никакви болести, беднотия и сиромашия няма да има. И казва Христос: „Аз дойдох да сторя не Своята воля, но волята на Оногози, Който Ме е пратил“ – каква е тази воля? Тя е воля на Любовта.

И тъй, когато волята на Любовта дойде, ти пак ще опиташ неприятности, но тия неприятности ще ги превръщаш, както скулпторът превръща калта: ще я вземеш и от нея ще направиш най-хубавите грънци или като онзи градинар ще направиш най-хубава градина. Като дойде разумът, най-лошите условия в света ще ги подобрим. А сега ние търсим някой да уреди света. „Момата трябва да бъде учена, момъкът трябва да бъде учен, богат“ – не, не, в бъдеще момъкът трябва да търси най-бедната мома и момата да търси най-бедния момък; после, момъкът да търси най-глупавата мома и момата да търси най-глупавия момък. Ами слушайте да ви кажа защо сегашните хора са много глупави: когато някой извърши някое престъпление, докторите казват: „Да се престори на умопобъркан, за да се освободи от затвора“. Не такава глупост, а без да си извършил престъпление да бъдеш глупав – тъй да ме разбирате. По закона на Любовта ние ще слизаем, ще слизаем и ще започнем тази велика работа – да повдигаме нашите братя; и целият свят може да се повдигне чрез закона на Любовта. Може да дойде някоя критика, но този камък, тази мисъл хвани я и я подчини, направи нещо хубаво! Аз критикувам някого, че не постъпва добре. Бедният казва: „Гледам – онзи богат; защо не ми даде пари?“, защо да го критикувам

и аз? Аз мога да му дам пари и ще кажа: той не е длъжен да даде на този беден пари, а аз съм длъжен, то е моя работа, няма какво да го съдя; ще взема този човек, да го заведа дома, длъжността е моя. Там, където се пробужда нашето съзнание, ние сме длъжни да вършим Волята Божия. Някой казва: „Аз ли ще оправя света?“; ти не си пратен да оправяш света, но да изпълниш Волята Божия, а Волята е: този човек ще го вземеш в дома си и ще му говориш научно – ти ще кажеш: „Братко, не се заблуждавай в хората. Бог е Любов. Добре дошъл в моя дом. Господ ме е изпратил да ти покажа, че Той е Любов“. А сега ще ти кажат: „Повярвай в Господа Исуса Христа и Той ще уреди твоите работи“. Идете в някоя къща; там се карат, вие казвате: „Повярвай в Господа Исуса!“; не, не, вие ще внесете вашата Любов. На тях им липсва нещо – какво им липсва? Бият се двама. Мъжът е внесъл малко вкъщи, жената да каже: „Нищо, Господ ще промисли“; донася хляб, лучец, репички, ябълки; да каже: „Елате, братя, Господ е Любов“. Всички се усмихнат от любов, че Господ е дошъл, и те повярват в Христа. След това тя каже: „Хайде да попеем“, а сега ще кажат: „Да коленичим, да се помолим“ – но гладни хора не се молят; българите казват: „Гладна мечка хоро не играе“ и много са прави, а нас искат да ни накарат хоро да играем. Та молбата е едно състояние на благодарност, тя е Любов и заради тази Любов ще играя; като се нахраним, ще играем.

И аз одобрявам тия хора на Любовта: като се нахранят, играят; и бих желал всички така да играете – след като се наядете, да си потропате. А сега, ако видят, ще кажат: „Пошцурели стари хора; всички да играят, в тия времена започнали да играят, не ги е срам, стари хора на четиридесет и пет години! Пък и децата, не бива да играете“. Щом сте гладни, ще бъдете замислени като философи и ще кажете: „Голямо е това нещастие, което Господ ни е изпратил“.

„Аз дойдох не Своята воля да изпълня, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил“ – кой Онзи? Нашият Баща, Който е Любов; и Той ни призовава на тоя любовен акт. Ние можем да разберем, че всинца сме изпратени за работа и време е да извършим тази велика работа – едни по-рано, други по-късно.

9 април 1922 г., София

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

После казва на Тома: „Дай си тука пръста и виж ръцете ми; и дай ръката си и тури в ребрата ми; и не бъди неверен, но верен“.

От Иоанна 20:27

Съвременните културни хора запитват какъв е смисълът или каква е целта на Живота – този въпрос е зададен не само от съвременната култура, не само от съвременните философи, не само от съвременните религиозни хора, но и всеки човек си го задава и всеки по своему си дава един отговор, добър или лош. Гладният, когато се приближава при трапезата, какво запитва? Запитва какво има за ядене, хляб или нещо друго сготвено, добре сготвено ли ще бъде, или дали тази храна ще бъде приятна – това е важното за него, неговата философия не отива по-далеч; когато някой отива на концерт, иска да знае какви парчета ще бъдат изгълнени, дали хубаво ще бъдат изгълнени и дали нему ще допаднат на сърцето; когато някой свещеник отива на църква, иска да знае как ще изгълни своята работа и дали богомолците ще бъдат доволни, дали ще го слушат тоя ден, защото това служене е само една част от цялата му служба; когато ученикът отива на училище, той се запитва дали ще може да се учи, дали ще може да свърши – това е въпросът.

Сега, съвременният християнски свят си задава въпрос, задават си въпрос повечето от езичниците, повечето от невярващите и искат да покажат, че те имат една философия, която почива на по-здрава основа, но резултатите на вярващите и невярващите са едни и същи и аз ще ви го докажа, че са едни и същи: един човек, който не вярва в Бога, но има закони от държавата – по тях постъпва и дава пари с лихва; има друг човек, който вярва в Бога и дава пак пари с лихва, но вярващият ще каже: „Аз вярвам, но давам с един грош по-долу“, тъй че всичката негова доброта е в единия грош. Невярващият, като го обидиш, и той ще те нахока най-добре, а ако му удариш една плесница, той ще ти удари две; вярващият ще ти удари една плесница и ще ти каже: „Благодари, че не ти ударих две“ – разликата е, че не ти ударил две плесници, но „Око за око, зъб за зъб“.

Ако дойдем да говорим за Истината, светските хора обичат малко да поизвъртат истината; религиозните и те я извъртат, а при това те казват: „Ние нямаме намерение да лъжем“ – да, вярвам, че нямате намерение да лъжете, но при това употребявате тази лъжлива монета, защо? – „Дадоха ни я, трябва да я прокараме.“ Сега религиозните хора са напълнили джобовете си с фалшиви монети и казват: „Дадоха ни ги, ще ги прокараме някак“. И застават сега хората, искат да намерят Истината; Истината по този начин не може да се намери, за да можем да намерим Истината, трябва да знаем най-първо какви качества тя ще ни придаде, какви качества ще вземем от нея и какво ще ѝ предадем – когато приемаме Истината, има една обмяна между нас и Истината. Когато приемем Любовта, пак има обмяна, когато намерим Бога, пак има обмяна.

Сега, има една съществена философия, едно вътрешно разграничение, което всеки вярващ трябва да прави: идеалното, неизменното, постоянното трябва всякога да бъде далеч от нас, ние да не може да го достигаме нито със своите ръце, нито със своя ум, защото всяко нещо, което ние пипаме с ръце, разваляме го; бъдете уверени, че всяко нещо, което ние можем да докоснем с нашия ум, и то се разваля. Материалните работи с ума не се развалят, а с ръце се развалят, но има други форми, които се развалят от ума. Ако вие се греее на Слънцето, няма никаква опасност, Слънцето досега никому зло не е направило, но ако имате светлината на Слънцето, концентрирана в една свещ, с тази свещ може да направите хиляди злини; с тази свещ може да прочетете една хубава книга, но може и да запалите цял град, сто плевни и хиляди къщи. Та някои казват: „Да имам светлината на Слънцето“ – на кое слънце, което запалва ли? И то как – отдалеч или отблизо? И според мен всеки, който носи свещ – който носи светлината на Слънцето отблизо, той е опасен човек; това е мое заключение, това са мои умозрения, обосновани на един велик вътрешен закон. Аз не казвам да ги приемете, тъй е в Живота; със свещта може да запалите една плевня, но със Слънцето не можете да запалите никаква плевня. И тъй, ако в нашите умове преобладава Божествената светлина, с тази Светлина не можем да направим никому зло, но ако в нашия ум тази Светлина е концентрирана и преминала от друг някой човек в нас, тази Светлина е опасна; тази Светлина е безопасна, докато не е минала през нас, затова трябва да бъдем внимателни; и ако сложиш свещта на пода и ти четеш и заспиш, а подът е направен от дъски, тя може и

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

тебе да изгори. Като казвам, че човешкият ум може да изгори всичко, аз подразбирам, че неговият под е направен от дъски, паднала е свещта, запалила цялата къща и тя изгоряла.

Да се спрем на 27-ия стих от прочетената глава: „Дай си тука пръста и виж ръцете Ми; и дай ръката си и сложи в ребрата Ми; и не бъди неверен, но верен“. Значи човек, който иска да изпита нещо, трябва да има воля. — „Дай си пръста!“ Ръката е израз на човешката воля; тази воля трябва да бъде добре оформена и всички пръсти трябва да бъдат подчинени на нея, защото ако твоят пръст не би се подчинявал на твоята воля, как би си сложил ръката, как би си сложил пръста? И тогава как ще изпиташ нещата? Сега съвременният свят проповядва спокойствие и мир, никакво движение, т. е. ние сме се устремили към един живот на едно вечно спокойствие и вследствие на това в нашия мозък много органи са атрофирани, останали са в бездействие; много органи вътре в нашето тяло са останали също в бездействие и вследствие на това в нас се забелязва една аномалност — например ние не сме способни да изкажем една права мисъл. Искаш да изкажеш една права мисъл, но си казваш: „Ще ми коства“ и се спираш; после, като започнеш да я изказваш, помисляш: „Да прочета еди-кой си автор и ще разбера“, този автор пък те изпраща при друг; хванете един автор, после друг, трети, осветляват ви малко, но най-после ви казват: „Има нещо, което ние не знаем“. А това нещо, което ние не знаем, това сме самите ние, ние себе си не познаваме.

Тогава ние приличаме на онези двама българи от старо време, за които говори една поговорка, че тръгнали тия двама млади за война в римско време. Те били млади, но след като отсъствали дълго време, около четиридесет години, израснали им дълги бради и мустаци. Като се видели един ден в огледалото, не се познали и се запитали: „Дали сме ние? Ще проверим този факт, ще отидем при нашите жени“. Отишли при жените си и ги запитали:

- Вашите мъже имаха ли бради?
- Не, нашите мъже бяха млади, без бради и мустаци.
- Тогава не сме ние.

Сега някой се върне, дойде с мустаци и брада и казва: „Я ми кажи къде съм бил!“, казвам: в римските легиони, да воюваш. Обръсни мустаците си и хвърли брадата! Но все пак има нещо, което се е изменило, ръцете — огрубели, лицето не е тъй гладко и тогава жените казват: „Това не са нашите

мъже, нашите мъже бяха млади, а тия са стари“. Тогава как ще познаем истината?

Христос казва: „Дай си пръста тук!“ – то е външната страна.

– Положи го!

– Къде?

– Виж ръцете Ми! Ръцете Ми виж най-първо!

Сега, съвременните хора, като се срещнем, казваме: „Дай си ръката тук!“. Питаме се: „Как са баща ти, майка ти?“. След като се ръкуваме, казваме си името и като си сложим пръста в тази рана, на нищо не обръщаме внимание и пак не се познаваме. Ние не обръщаме внимание, например, като хванеш ръката на някой човек, за да се ръкуваш, каква е тя. „Ама ръкуването е обичай“, казвате. Ти, като хванеш този човек, ще видиш неговата ръка мека ли е, или е корава, топла или студена, влажна или суха – това са отличителни качества на човека. А ти, след като се ръкуваш с някого, питат те:

– Каква му беше ръката?

– Не зная, ръкувах се с него.

След това не можеш да го познаеш. Ти ще вложиш ръката си в тази рана, за да го познаеш. Попитай го:

– Кой си ти?

– Аз съм този.

– Кой?

– Който бях горе на кръста.

– А, от тази дупка има малко кръвчица.

В тази дупка аз влагам закона, че като близнеш кръвчицата на човека, тя дава сила, нали? Нали е казал Христос на едно място в Писанието: „Ако не пиете кръвта Ми и не ядете плътта Ми, няма да имате Живот вечен“. Ако днес би дошъл Христос и би изказал тези думи, биха го затворили и нашите психиатри кой знае как биха се изразили за нашето ново гледище. А когато лекарите чрез своите помпи изкарват кръвта на хората навън, затова и не се мисли.

„Дай ръката си тук и тури я в ребрата Ми и не бъди неверен, но верен“ значи: тури ръката си при сърцето Ми. Важните думи тук са *неверен* и *верен*. Има два вида неверие, или безверие, има и два вида вяра – може да вярваш в Доброто и да не вярваш в злото, а може да вярваш в злото и да не вярваш в Доброто. И следователно, ако те убеждавам сега да не вярваш в злото, тогава неверието е положително; ако някой сега те убеждава да не вярваш в Доброто, да имаш неверие към Доброто, а вяра в злото, тази вяра е отрицател-

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

на. Следователно някои казват да вярваш и да не вярваш; зависи – някой път неверието е полезно, а някой път вярата е вредна, но някой път вярата е полезна, а неверието – вредно; това са пак мои заключения, това са аргументации. Аз не правя разлика между вяра и неверие, за мен важи частицата *не* – тя е един елемент, който носи в себе си киселина, следователно от неверието като извадиш киселината (*не*), всички други елементи са на мястото си; като извадиш от неверието *не*-то, то остава безопасно, а като сложиш *не*-то, то става опасно. И ние винаги казваме: „Не, да“. Защо като казваме *не*, не разбираме *да*, и защо като казваме *да*, не разбираме *не*? Защото вибрациите на *не*-то означават чисто отрицателни качества; думата *не* означава две противоположни величини, две противоположни истини, на които трябва едно място, или трябва един ум, за да минеш от едно състояние в друго и да примириш тези две противоречиви истини, които нямат допирни точки; *не* означава два бряга, между които тече вода, и следователно онзи, който не знае да плува, той всякога ще се удави в тази река, затова трябва да има мост. Онези, които се занимават с отрицателни мисли, трябва да бъдат здрави хора и да имат светли умове.

Сега, Христос казва: „Не бъди неверен, но верен, след като си направил опита“ – значи трябва да направиш опита. Аз искам да направя едно разграничение в днешната си беседа. Мнозина се спират и казват: „Това е едно заблуждение, което се проповядва днес там“. Заблуждение? Ако аз посея на нивата моето жито по това „глупаво“ учение и то израсне и даде една педя класове със стотина зърна всеки клас, а ако по „хубавото“ ваше учение израсне един клас с големина пет сантиметра и във всеки клас има само по двама зърна, питам тогава от чисто икономическо гледище кой е на правата страна – но ще каже някой: „Тъй, нашият житен клас дава двама зърнца, но те са пълни, хубави, а вашите са хилави“. Добре, и на този опит съм съгласен. Ще направим хляб и с този хляб ще храним болните хора, най-хилавите хора и ще видим с кой хляб ще оздравеят най-скоро хората, на опит ще подложим това. Ако техният хляб изцерява хората по-бързо, те са на правата страна – от това ще признаем правотата на учението им; но ако нашият хляб изцерява болните по-скоро, ние сме на правата страна – тъй стои въпросът. Ние ще проверим това, а няма да се оставим на вярвания, в нас няма вярвания.

Христос казва: „Сложи сега пръста си в ребрата Ми и не бъди неверен, а верен“. След като си направил опит, бъди верен и не поддържай вече своето неверие. Сега от противоположния лагер ни казват: „Вие вярвайте в това, което светите отци са писали“. Ние ще повикаме светите отци, ще сложим пръста си в раните им и тогава ще повярваме – време е вече всички свети отци и апостоли да дойдат в този свят и да засвидетелстват истината тъй, както Христос я засвидетелствал; и всеки от вас, който се окаже, че е християнин, нека дойде да сложи пръста си и да засвидетелства. Ако дойде някой неверник Тома и ви запита: „Вярваш ли в Христа?“... не, това е второстепенен въпрос, той трябва да ви запита: „В твоята душа живее ли Божественият Дух и Божествената Любов проявява ли се?“, как ще обясниш на този човек – ще му кажеш: „Дай си тук пръста в ръцете ми и в ребрата ми и ще познаеш!“.

Има едно предание, то е мое, не е проверено и за пръв път ще го чуете сега. Ще кажете: „Какво ли е това предание? Чудно трябва да е!“. Много просто предание, то е следното. Една чужденка, бедна жена, дълго време търсила Христа, за да я излекува, но не могла да Го намери. Когато приковавали Христа на кръста, тя чула това, отишла на мястото, където ставало приковаването, и започнала да плаче, че било късно и няма да може да я изцери. Като я видял, Христос помолил войниците да освободят едната му ръка, положил я на главата на жената и я изцерил, като казал: „Иди и живеи според вярата в Любовта“. Сега вие всичко правите, но това не можете да направите, нали? Че не можете да го направите, всеки ден фактите ще свидетелстват против вас. Вие сте неразположени, дълго време сте Го търсили, намерите Го, но Той ви казва: „Не видиш ли, че Аз Съм прикован на кръста, дълго време страдах“; не, ще кажете на войниците: „Освободете Ми едната ръка!“, ще кажеш: „Тури си пръста между ребрата Ми, за да познаеш, че Аз Съм Този“ – в това има една велика философия. Когато започнете да разбирате Живота тъй умно, само тогава съвременният християнски свят ще се видоизмени, ще се видоизменят и сърцата, и умовите на хората; със сегашните вярвания, със сегашните начини не може. Аз чета една брошура на евангелистите – в какво стои правотата на Христовото учение. След като прочетох брошурата, казвам: всичко са казали, но не и Истината; не са казали: „Отковете Ми ръката, да излекувам тази болна жена“. Там се казва как

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

са гонили вярващите, как са преследвали Църквата – всичко това разбирам, ами кого не гонят в този свят?

Сега ние няма какво да се хвалим, защото има светски хора, които са страдали повече от религиозните. Колко души има в затворите, те страдат и аз страдам. По какво можем да се отличим – по това ли, че ти си затворен заради Христа? Това е въпрос – дали ти си затворен заради Христа; може да се провери – ако ти, като си закован, помолиш войниците да ти освободят едната ръка, за да излекуваш жената, и после пак сложиш ръката си горе, да изтърпиш докрай твоите мъчения, ти си затворен заради Христа. Ние, съвременните хора (слагам и себе си с вас заедно, защото ако кажа *вие*, ще кажете: „А, вие, а пък ти?“; е, ние), ние нямаме тази доблест в себе си, искаме Господ да слезе при нас. И евангелистите пеят една песен: дохожда един Ангел, взима една душа, прегърне я и я носи на ръцете си горе на Небето; но знаете ли каква е тази душа, която Ангелът носи горе на Небето? Тя е една страдаща душа, която е измила своите грехове чрез страдания; само нея, само чисти души носи Ангелът, а онези души, които са грешни и не са измити, стоят още с хиляди векове като червеи в земята, Ангелът дойде и им казва: „Не си чист, не мога да те взема още на Небето“. „Ах, да има един Ангел да ме прегърне!“ – да, но и ти трябва да имаш Чистота, и ти трябва да имаш ръце, за да прегърнеш този Ангел; Ангелите са опитали нашето изкуство.

Знаете ли в какво положение се намираме? В положението на един змиеукротител, който често правил опити с една от своите змии, боа – карал я често да се завива около него и после ѝ заповядал да се развие. Един ден тя се обвила около него и той започнал да ѝ заповядва да се развие, но тя не го послушала, стиснала го добре и всичките му кости станали на парченца. Та често и ние, в името на Любовта, строшаваме много кости. Аз съм опитал хората, знаейки ги сега и като ги срещна, знаейки ги от кой чешит са, за нищо не мога да се излъжа; опитал съм и мъже, и жени, опитал съм всички горчиви неща и виждам, че в името на Бога са извършени хиляди престъпления. Никой Ангел не може да се излъже. Аз казвам: „Ако искаш да ме опитваш, няма защо да ме пипаш. Ако ти трябва кръвчица, аз ще ти дам колкото искаш“. Ти си намислил да направиш едно престъпление, по-хубаво го кажи, а не да направиш две престъпления. Искаш да ме изядеш – кажи го това, а не като искаш да го направиш, да мислиш как да го скриеш; но да ми казваш, че няма да ме изядеш и да ме

изядеш – това са две престъпления, които никога не се прощават. Като изядат и тебе и като преминеш на другата страна на живота, Господ ще ти каже: „Сега ти прощavam“. Тогава и двамата – и този, който те изяде, и ти, когото изядоха – като двама фалирали търговци ще започнете Живота наново. Като направиш едно зло, по-добре си кажи, тогава Господ ще ти прости; а сегашните хора сто души изядли и искат Господ да ги прости, искат Христос да ги прости. Христос е вечна Любов, Той не прощава, Той казва: „Този брат дайте да го изядат“. Ами по-раншните християни в римската арена не ги ли разкъсваха зверове, кучета? Какви ли не страдания претърпяха те, защото бяха грешници. Христос им казва: „По кой начин искате да изкупите вашите грехове?“. Разкъсваха ги зверове – тежко, но тия светии заслужи́ха тия страдания, дадоха добър пример: казваха, че кой каквото прави, такива последствия ще носи; те си изплатиха кармата по този начин.

А сега ние проповядваме едно Учение на Любов. И казвам: „Аз проповядвам Любов“ – за кои? Не за ония, за които има Любов, а за онези, за които няма Любов в света, които са в дисхармония с нея. Няма по-страшна сила от Любовта, когато си в дисхармония с нея. Следователно Животът в света не е нищо друго, освен да вършим всичко в една и съща посока със своите стремежи и цели – и тогава ние няма да си противодействаме. Но когато в нас целите се различават и са диаметрално противоположни, тогава ще има насилие, постоянно ще има борба: един път ще излъже другия, вторият – третия, третият – четвъртия, няма да говорят Истината. Щом двама християни не могат да се примирят заради Бога, това показва, че техните цели са различни. Щом двама души не могат да се разберат, техните цели са различни, между тях не е Господ, техният Господ е свещеният егоизъм. Евангелската и Католическата църква не могат да се примирят. Народът се примирява, но свещениците, служителите, които водят паството, не могат да се примирят. Един евангелски проповедник не беше допуснат да служи в една православна църква, защото трябвало да го ръкоположат; и един православен свещеник, ако отиде в някоя евангелска църква да служи, няма да бъде допуснат, защото трябва да мине през същата процедура. Нямам нищо против това, но казвам, че всичко се е материализирало: Христос се е обърнал на златни кръстове, на златни одежди, всичко отвътре е излязло навън – одежди, кръстове, светии, всичко е златно. Ако отидете в някоя евангелска църква, със стиховете

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

на Библията е облечена цялата църква, но като погледнеш в сърцата на хората, стиховете ги няма там. Казват:

– Ти вярваш ли в златния кръст?

– Вярвам, как не!

– Той е златен, знаеш ли колко струва?

– Как да не вярвам, за половин година може да ме осигури.

Е, хубаво, елате при мен без този златен кръст! Ела при мен и ми кажи:

– Вярваш ли?

– Защо да вярвам в тебе, ти гарант можеш ли да ми станеш?

– Не.

– Не вярвам тогаз.

И ние, съвременните християни, искаме сега да приложим какво е искал да каже Христос. Христос искал да каже следното: „В света има само една цел – да се приближат хората към Бога, от Когото излиза Духът, Който дава Живот“ – и този Бог е Любов, а тази Любов съдържа в себе си всички методи, всички начини, всички условия, чрез които човешката душа може да се развие, за да бъдем щастливи и радостни. Следователно Христос казва: „Само Любовта съдържа в себе си всичката велика наука да направи хората щастливи, да се обичат“. Когато казвам „да се обичаме“, вие отговаряте: „Нима не знаем обичта и че трябва да се обичаме?“. Не я знаете, трябва да се научите как да обичате. Това са методи; аз казвам: как ще обичаш човека, ти научи ли го да не лъже? Ние казваме на децата: „Няма да лъжеш“ и там си остава, „Няма да крадеш“ и там си остава – но по кой начин да не краде, да не лъже? Методите трябва да научи. Ние казваме: „Да се обичаме“. „Как?“ – как ли? Е, хубаво, ето какво изисква Любовта: допуснете, че аз съм писател или един проповедник, животът ми е много добре уреден, къщата ми много добре мебелирана, леглото ми е добро, удобно, искам сам да спя на него, да няма никой друг при мене, флуидите ни да не се смесват, за да не изгубвам силата си; и казвам: „В моята стая никой не може да влезе“ и проповядвам на хората за Любов отвън – това е старото учение. Е, хубаво, една сестра, която вярва в старото учение, дошла на гарата отнякъде, никой не я приема, а вълн дъжд, сняг и тя похлопа на моята стая; ако аз кажа: „Не ме безпокой, ела утре, за утре имам важна тема, готвя проповед“, това Любов ли е? Аз ще оставя беседата си, ще оставя всичко друго, ще я

приема, ще стопля вода, ще я нахраня, ще дам моето легло, а аз ще дежурия и ще кажа: „Сестричко, няма нищо, аз се радвам, че ти от толкова години не си дошла, сега те намерих, изгубена беше“. И обувки ще дам, ще дам дрехи да се облече, ако е нужно учение, на училище ще я пратя. Ще кажете: „Можем ли да направим всичко това ние?“; можем, можем – това е Новото учение, това е Учението, което Христос проповядва.

Казвате: „Само майките могат да направят това за своите деца, които те са родили“. Аз виждам много майки, които това не вършат. Една майка ще отхрани днес дъщеря си и после ще каже: „Слушай, ти гледай да се храниш добре, да се харесаш“; после ще гледа да дойде някой късметлия да я продаде някак си. Той ще гледа здрава ли е, пълничка ли е, ще може ли да готви, има ли прикия, има ли повече пари, това-онова; най-после ще прати сватове и ще гледат да се оженият. Оженят се, но след два-три месеца виждаш я нещастна, върне се при майка си, която казва: „Непрокопсана е“. Когато майката роди една дъщеря, тя не я ражда да се жени, разбирате ли? Според Христовото учение тя ражда една дъщеря и я учи да обича Господа, да изпълнява Волята Божия, а само Господ жени хората в света – нито владици, нито попове имат това право; никой няма право да жени дъщеря си, освен Онзи, Който я е изпратил на Земята – само Той има право, тъй говори Новото учение. Вследствие на това, понеже ние вършим известни престъпления, които Бог не е санкционирал, затова идат и тези страдания. Ние постоянно венчаваме и развенчаваме, обаче ние нямаме право нито да венчаваме, нито да развенчаваме, а имаме право само да санкционираме това, което Бог е предвидил.

И когато Христос казва на Тома: „Ела и сложи пръста си в ръцете Ми, ела и сложи ръката си в ребрата Ми и не бъди неверен, но верен и знай, че Аз Съм Този, Който бях горе на кръста и пострадах“ – заради кого? Заради тези, които не вярваха. Тогавашните християни, които са заминали на Небето, вече са оправени и мислят като нас, но тези, които са на Земята, не са оправени. И вие ще се оправите. Аз не казвам специално за вас, някои от вас сте оправени, някои от вас не ви достига още малко, една стъпка. Вие седите и казвате: „По кой начин да се изпълни Волята Божия?“; чакате и си казвате: „Аз нямам разположение“ – не, Волята Божия не се изпълнява само с разположение: и при разположение, и при неразположение трябва да се върши Волята Божия. Казвате: „Аз не мога

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

да правя Добро, защото не го усещам в душата си“. Е, хубаво, когато вълкът има едно усещане, какво прави – хване овцата и я изяде. Когато имаме едно усещане, то не е доказателство, че трябва да се извърши нещо; когато пък имаме неразположение, то не е доказателство, че не трябва да се извърши нещо. Някога неразположението може да е негативно; някой казва: „Не съм разположен да говоря Истината“ – именно когато ти си неразположен за Истината, изкажи я, направи я. Някой казва: „Аз не мога да любя, не е в естеството ми, аз съм човек, който мисли“ – а именно, че Любовта минава през ума, който има ум, трябва да люби; ако мислиш, без да любиш, аз бих казал, че ти не си от най-умните хора, не мислиш. Най-великият аргумент за това, че Бог, Който е най-умното Същество в света, Който е родил всички други същества, е, че за Него се казва, че е Бог на Любовта, защото най-много люби; следователно най-великото, най-мъдрото нещо в света е Любовта. А ние казваме: „Аз съм същество интелигентно, което не трябва да люби“. Извинете ме, ще ви кажа, че вие не сте интелигентни, нямате никакъв ум. Защото Онзи, Който е създал световите, Който е направил всичко, Той е Бог на Любовта, дал е всички жертви, а ти, един пигмей, със своя ум казваш, че не можеш да любиш – защо? Защото си имал ум. Владиката не могъл да люби – защо? Защото седял много високо, не могъл да слиза долу. Да, ти си един владика, голям човек, не можеш да любиш. Господ отгоре, от Небето е слязъл, възплъттил се е долу на Земята, приковали са Го на кръста като слуга, а ти като един владика, като господар, сгънеш ръце и казваш, че не можеш да се занимаваш с дребнавости – не е право това, в това няма никаква философия. Друго е, ако не можеш да обичаш – това твое учение принадлежи на лявата страна.

„Сложи пръста си на раната!“ – къде? Във Волята Божия, в сърцето Божие – да знаеш, че Бог е Любов, да видиш тия ръце, които пострадаха, да пипнеш тия ребра, които пострадаха за Любовта. Някой казва: „Аз се въодушевям от тая любов“. Тия рани на ръцете ми защо са – защото се въодушевих от тази Любов. Казваме: „Колко велик е Христос!“. Да, въодушеви се от тази Любов; да, в Любовта си трябва да бъдем велики – по какво можем да бъдем велики? Ние по ум не можем да бъдем велики, но по сърце и по душа всички можем да бъдем велики.

Разправят за един древен цар – Ида-Мури, че имал син, много учен и даровит. Синът започнал да пише една велика

книга на Живота – защо са създадени мъжете и жените и какво е тяхното предназначение. Според обичая на това царство бащата, когато оженил своя син, дал му една свещ, с която дълги години могъл да си свети, но мъжът и жената трябвало да употребяват само една свещ. Един месец след като се оженил, царският син запалил тази свещ, отворил книгата си да чете първите думи на своята любима, но вижда един пасаж ненаписан, искал да го допише. В това време дохожда една гостенка на жена му, тя влязла в стаята, взела свещта и мъжът остава на тъмно. Тази нейна другарка гостенка донесла своя книга и взела да чете. Минава час, два, не донесли свещта. На царския син домъчняло и започнал да плаче. Дохожда при него една негова другарка от детинство и го пита:

– Защо плачеш?

– Без свещ съм, не мога да допиша това, което ми трябва, в тъмнината.

– Къде е свещта ти?

– У жена ми, тя разговаря със своята другарка.

Сега схващате ли къде отива тази философия? Една свещ е дал Господ и на мъжа, и на жената – един светилник. Сега между мъже и жени има борба в света. Светилникът е един, но ако жените вземат светилника и отидат в своята стая, мъжът остава на тъмно; ако мъжете вземат светилника и отидат в своята стая, жените остават на тъмно. И досега този светилник е ходил ту в стаята на мъжа, ту в стаята на жената: и когато този светилник е при мъжете, те са въодушевени, те са културни, драскат ли, драскат; а когато жените го вземат, те пишат – и те са културни. Но в бъдеще мъжете и жените ще си сложат тази свещ на една маса и в една стая заедно ще пишат и ще четат каквото са писали.

Следователно Христос е слязъл на Земята и казал на Тома и на жена му: „Сложи си пръста в ръцете Ми, сложи си ръката в ребрата Ми и не бъди неверен, но верен“ (Тома имал и жена, защото Христос мъж без жена и жена без мъж не приема). Понеже викнал Тома, казва му:

– Сложи си пръста! Ти вярваш ли?

– Вярвам.

Бъдете сигурни, че само една свещ има – тя е запалена от Божията Любов, няма друга запалена свещ. Следователно всички вие, мои братя, трябва да запалите тази свещ с великата Божествена Любов, но да е близо до вас тази свещ. И мъже, и жени трябва да четете тази свещена книга, но трябва да я

четете само при свещ, запалена чрез Любовта – и тогава ще я разберете; дълбокият смисъл на всяка една дума ще се разцъфти тъй, както всяко едно житно зрънце и както всяко едно цвете – и тогава ще видите този красив свят. Към тези мъже и жени се обръща Христос и казва: „Елате вие, невярващи!“ . Казвам и на вас сега: днес Христос ви приканва, мъже и жени, нали искате да служите на Христовото учение, т. е. да снемете ръката от кръста и да изцерите жената и след това пак да ви приковат? Да сложите пръста си в ръцете Му и да ви пита:

– Отсега нататък ти готов ли си да живееш по любов със своята възлюблена?

– Готов съм, Господи.

– Извикай и жена си, нека дойде твоята възлюблена! Сложи си пръста в Моето сърце. Ти готова ли си отсега нататък да живееш в тази Велика Божия Любов?

– Готова съм.

– Бъдете благословени от Мене, идете и проповядвайте това Ново учение и носете тази свещ, за да могат всички чрез нея да дойдат до истинското познание на Божията Любов!

Сега вие ще се въодушевите, но мен въодушевляването не ме радва. Когато богатият от имането си дава, това не ме учудва ни най-малко, но когато онзи беден човек, който си е взел мотиката и отива на работа, като ме срещне, веднага напуска работата си и идва да ми послужи, мен това ме учудва – ние именно трябва да бъдем като този, последния. Аз често съм виждал прости работници – взели мотиката, отиват на работа, но напускат работата си и отиват да разправят някому нещо, услужват му, а с това изгубват няколко часа. По-богатият човек казва: „На мен времето ми е скъпо“, а времето в света е създадено само за Бога – пет минути, прекарани в Любов, струват повече, отколкото хиляди години без нея и отколкото всичко друго в Живота; разбирате ли, пет минути, прекарани в Божията Любов, струват хиляди години, следователно вие тези пет минути готови ли сте да ги прекарате в Любов? Аз бих предпочел да прекарам пет минути в Божията Любов, отколкото да ме коронясват като цар и да получа наследството на целия свят. Защо ми е това наследство, защо ми е тази корона; какво ще направя като цар – ще обеса хиляди души; какво ще направя като богат – ще изнасям сто-двеста души и ще отида като грешник на онзи свят. Ако прекарам пет минути в Божията Любов, ще сложа брата си на моето легло в стаята ми, той ще стане

свеж, бодър и като ме види, ще каже: „Вярвам, Господи, в сърцето Ти, в ръцете Ти, в Любовта Ти, защото Ти с делата Си го доказваш“.

Сега вие си казвате: „Къде е Христос, сега да ни се яви!“; да се яви сега Христос с Ангели, ще има треперене и ще повярвате, как да не повярвате! Ще кажете: „Сега в затвори ще ни сложат“; Христос няма да постъпи тъй – ако е за затвори, Христос си има тук свои Ангели и закони, те ще изпълнят това, ще ви сложат в затвори; а ако иска да покаже Новото учение, Христос няма да се яви с Ангели, с корона, а ще го приковат на кръста, ще спусне ръката си от кръста и ще каже: „Ела по-близо!“; ще положи ръката си отгоре и после пак ще я вдигне. Ако разбереш смисъла на тази Любов, ти ще тръгнеш – накъде? В правия път. А тоя прав път наричам пътя на Божествената Любов – този път е вътре. Вие ще кажете: „А, не, горе е“; вътре, вътре е този път. Когато го намерим, той дава най-големия Мир, най-голямата Радост, каквито някога човек може да почувства. И казвам сега на всинца ви накъде трябва да вървите.

Казвате: „Какво учите вие?“; аз уча в резюме следното: че всички хора трябва да имат по една свещ, запалена от Божията Любов; тази свещ трябва да бъде тъй високо, да свети на всички ви и без да я засягаме, без да пипаме фитила, да видим от какво вещество е направена. Да свети и всички да се радваме – на такава свещ може да проповядваме, а свещи, които всеки може да носи, да пали плевници с тях, това не са Божествени свещи, това са свещи, изобретени само от вашия ум.

Следователно Божествената Любов приканва всинца ви към това здраво Учение. Когато ние го приложим, ще бъдем всички здрави, а сега има опасност. Аз даже не си правя илюзия – виждам, че когато проповядвам на хората Любов, мнозина страдат, не разбират Учението, а само се въодушевяват. Най-първо, твоят ум трябва да е на мястото си и Божията Любов трябва да минава през ума ти; минава ли отвън, заобикаля ли го, ти си на опасен път – Божията Любов трябва да мине през човешкия ум, през него да се прояви. И тъй, ако Бог, най-умното, най-великото Същество, казва, че е Любов, то ние, които искаме да Го следваме, и ние трябва да представляваме тази Любов.

„Дай си тука пръста и виж ръцете Ми; и дай ръката си и сложи в ребрата Ми; и не бъди неверен, но верен!“ Сега, аз днес ви пожелавам, като се върнете у дома, да ви повика Христос и да ви каже:

НЕ БЪДИ НЕВЕРЕН, НО ВЕРЕН

– Тома (защото повечето от вас сте Томовци), ела сам тук, положи ръката си в ребрата Ми и не бъди неверен, но верен! Хайде и Томовата жена нека дойде. Хайде и ти сега сложи ръката си в ребрата Ми и не бъди невярна, но вярна! Бъдете сега верни! Вярвате ли?

– Вярваме, Господи, вярваме.

– Оставете вашето неверие, приемете вярата на Любовта и живеете; и Аз ще бъда с вас отсега до скончанието на века.

Една малка забележка. Искам да ви предпазя от едно заблуждение – като казвам: „Христос да дойде“, вие ще кажете: „Нима Христа ние досега не Го познаваме?“. Тома три години вървеше с Христа; в познаването на Христа имаше нови фази, Тома не познаваше Христа, но не познаваше този Христос на Любовта – когато Го позна, той каза: „Господ мой, Бог мой!“. Не да познаваме историческия Христос, но да познаваме този Христос, Който сега се проявява – Христос на Великата Любов, която действа вътре в нас, вътре в света. Това не е един упрек – да кажем, че не познаваме Христа; но Христос като Любов малцина го познават. Следователно това е необходимо: да познаем този Христос като Любов и да имаме смелостта на Тома – да си сложим пръста в ръцете Му и ръката в ребрата Му и да кажем: „Господ мой, Бог мой“.

16 април 1922 г., София

ХРИСТА РАЗПЕТ

Защото решил бях да не зная между вас нищо друго, освен Исуса Христа и него разпет.

Първо Коринтяном 2:2

Стихът повидимому сам по себе си е ясен, който не знае разпятието Христово? В Православната църква през Страстната седмица постоянно изнасят Христа разпет, цветя хвърлят, китки хвърлят; евангелистите говорят за Христа разпет; всички знаят, че Христос е разпнат, но това знание за Христа прилича на онзи гладен българин, който, като минавал покрай една турска гостилница, имал само сух хляб, слагал го на парата на всяка една тенджерата и казвал: „Слава Богу, похапнах си от всичко“.

Ние сме достигнали до една фаза на развитие, в която ни трябва нещо по-съществено. Не трябва да си правим илюзия, че храната, която имаме, е съществена. Съвременните културни хора, ако ги питате, ще кажат, че те живеят най-културен живот, обаче ако разгънете тоя живот и сравните тази култура, ще видите, че това не е култура – нито в яденето има култура, нито в жилищата, нито във философията. Това не е много казано, аз сега принципно говоря по въпроса. Че не е култура, това показват страданията и болестите, които съществуват – днес има толкова много болести в света, че лекарите не знаят как да ги кръщават, болести, които разяждат удове на човешкия организъм. Едва ли ще намерите в съвременния свят човек здрав, на когото или белите дробове, или мускулите, или стомахът, или мозъкът, или нервната система да не са заболели; и всички тия болни хора са професори, проповедници, министри, началници, всички те управляват света. И питам: може ли болни хора да управляват, да дават тон и направление на културата? А нас на първо място ни трябват хора здрави.

Сега, Павел казва, че той решил да не знае нищо друго, освен Христа разпет. Той употребява тази дума в малко по-друго значение. Когато човек разпгне в себе си всички ония низши прояви на своето естество и ограничи всички низши чувства, низши желания, низши действия и даде ход на всичко възвишено и благородно в най-висок смисъл – това е да познаем Христа разпятаго. А според мен това значи да сложим Любова

в нейната нова форма, както сега се е появила – като един нов, велик закон в Живота, който иде да изправи всички недъзи на хората. Досега Любовта е съществувала в аптеките, в църквите, в манастирите като панацея и хората са я вземали в малки хапчета само когато ги е болял коремът, слагали са я като едно лекарство на краката, при някои малки болести се е прилагала. Но досега хората не са приложили Любовта, казват: „Тази Любов е неприложима“. Че е неприложима, старите казват на младите: „Едно време ние имяхме любов като вас, идеалисти бяхме, идеално мислехме, идеално любехме, но видяхме, че светът не може да бъде идеален, това – идеалната любов, е за другия свят, в този свят ще живеем материалистически“. А материалистическото разбиране какво е? Материалистическото разбиране на нещата е това, от което сега се зараждат всички страдания; и когото и да питате, всички съзнават, че страдат от нещо, всички са недоволни – в мислите им има недоволство, в желанията им има недоволство, в действията – също. И ако попитате съвременните хора за това, ще ви дадат много отговори – някои ще кажат, че причините им са чисто социални, хляб нямало. Хляб няма, но защо няма – понеже хората не са го разпределили по равно, от Невидимия свят има изпратен достатъчно хляб. Някои казват: „Въздухът е нечист“; въздух има достатъчно, но ние сме затворени в такива тъмни и задушни здания! Богатите хора са добре в това отношение, те дишат много въздух, но има кантори, където никаква светлина не прониква. Такива здания има в големите европейски градове, даже и тук, в София, и ако един човек живее в такова здание десетина години, той ще почувства влиянието на тази атмосфера. Това е във физическо отношение; като дойдем до религиозната култура, и в нашите религиозни стаи има такива, където слънчева светлина не влиза, където светлина никак не прониква; и там има светлина на свещи, но светлината на свещите не е идеална. Е, питам на тази светлина може ли да зреят плодовете – не, те не зреят.

Плодовете и всичко на Земята зрее само на слънчева светлина. И всичко възвишено и благородно в човешката душа може да зрее само при лъчите, при Божествената светлина на великата Любов, която се проявява от този велик закон. Любовта на това Велико слънце, което озарява целия Космос, трябва да грее и в нас; понеже Господ е заповядал на всички Ангели да разтворят всички прозорци на Невидимия свят, тази Светлина ще блесне и всички хора трябва да изля-

зат на това Слънце. А сегашните хора казват: „Не излизайте, ще слънчасате, не ви трябва това учение, не му е дошло времето!“. Като излезете на това ново Слънце, най-първо ще се разболеете – питам ви аз: коя жена, като чисти, не вдига прах; коя жена, като пере своите дрехи, не размътва водата; кой е онзи, който, като боядисва къщата, не си напръсква малко дрехите, но какво показва това – това показва, че той работи. Трябва ли тия външни спънки да ни спънат, за да не вървим към целта? Но няма на онзи пътник, който върви по пътя, няма да се скъсат обувките? Той по пътя ще срещне много мъчности, но целта трябва да се постигне.

Павел казва: „Когато говоря между вас, аз не искам да зная нищо друго, освен Христа разпет, и тази е моята цел“. Като служат всички на този Христос, надпреварват се да казват: „У нас е правото учение“, но ако влезете, ще намерите Христовата Любов, сложена в стъкленица като панацея: „Ако си при нас, ти можеш да имаш тази Любов, но ако си вън от нас, ни капка не даваме“ – Любовта държат в тия малки шишета. Православната църква казва: „Ако дойдете при нас, ще имате всичката Любов в тия шишета“, евангелистите казват същото, мохамеданите – същото; всички си имат шишета. Божията Любов в шишета не се държи! Тази Любов, както ние я разбираме, прониква цялото пространство, защото пространството и времето според нашето схващане – това е нещо живо, целият Космос е едно живо същество, в което ние живеем и се движим; и тогава този Космос може да бъде и безграничен, и граничен, и велик, и малък: това е свойство на Вечното – да произвежда каквито форми иска. Сега, за тия разсъждения ние трябва да имаме един светъл ум, за да схванем Божественото.

Често учениците от по-горните класове, когато дойде учителят и казва: „ A^1 , A^2 , A^{36} “, тия три степени може да ги обясним по три разни начина. Какво означава A в първа степен? Да допуснем, че то е едно живо същество, а в първа степен е един човек, който се движи по права линия – правата линия, която има само дължина, без никаква ширина и дебелина. Питам как ще определите такава една линия, тя е математическа линия, има само дължина. А пък A във втора степен означава: това същество е намерило друго същество и двете се движат в прав ъгъл на себе си и образуват плоскост, следователно на тази линия се прилага и широчина. После, има дължина и широчина, но няма дебелина. Е, как ще си представите един свят, който има дължина и широчина, но няма

дебелина? И тогава A^3 показва, че цялата плоскост, движена пак в прав ъгъл на себе си, образува куба. Това A е минало пак през три степени: по права линия – то е придобило дължина в прав ъгъл на себе си и е образувало плоскостта – придобило широчина; по прав ъгъл на плоскостта е образувало куба – придобило е дебелина. И така, сегашните хора са A^3 и са един куб. Като разтворите куба, вие ще образувате човешкия кръст, следователно кръстът не е нищо друго, освен разтворен куб, за да стане проветрение. А разтварянето на куба означава цъфтене в Природата – всяка пъпка е разтворен куб, за да се прояви новото съдържание, а като се прояви новото съдържание отвътре, да може то да приеме и небесното съдържание, понеже в света има две течения: едното – от центъра на Земята, а другото – от центъра на Слънцето.

Павел казва: „Исках да зная само Христа разпет между вас“. Как бихте си го представили вие този Христос? В една тукашна школа и на Запад често казват: „Бог е Светлина“. Аз казвам: Бог не е Светлина; и на пръв поглед, като казвам, че Бог не е Светлина, ще кажат: „Той отрича Бога“. Когато някой ваятел извае някоя статуя, той статуята ли е; и когато някой богомолец запали една свещ, той свещта ли е? Писанието казва тъй: „И рече Бог – и стана светлина“ – значи Словото, изказано, произвело Светлина; следователно Бог може ли да бъде Светлина – не, светлината е проявлението на Бога. И вие като казвате: „Бог е Светлина“, във вашия ум тя ще произведе съвсем друг резултат. Тази Светлина, която иде отгоре, е минала през няколко степени; за да разберете правия смисъл на Светлината, трябва да я върнете назад до онова Същество, което я е създало, т. е. до първоначалното Слово, което е казало: „Да бъде Светлина!“. И законът е верен: когато някой ученик се е занимавал с някоя трудна задача, първоначално има смътни понятия за нея, тази задача му е трудна, но след като помисли дълго време и разбере съотношението на елементите в задачата, една малка светлина се появява. Следователно всякога, когато Словото стане разумно вътре в нашия мозък, когато Словото стане разумно в нашето сърце и в нашата душа, Светлината се явява като един резултат – значи Бог е казал: „Светлина да бъде в този ум, Светлина да бъде в това сърце, Светлина да бъде в тази душа“ и бива Светлина – и какви са резултатите на Светлината? Най-първо тази Светлина ще произведе буря, ветрове, дъжд, ураган – цял един катаклизъм, и след като образува своя почва, тази Светлина ще

произведе златни плодове, реки, извори; а чрез тия плодове ние ще познаем качествата на Светлината. Защото всичките плодове еднакви ли са? Аз бих попитал който и да е ботаник: ако Светлината, която произтича от своя извор, е една и съща, ако вибрациите ѝ са едни и същи, как тъй ябълката има един вкус, а крушата – друг, как става това? Ще кажете: „Тъй го е наредил Господ“ – тъй говорят религиозните хора, но учените хора не могат да говорят така. Този Господ, за когото ние говорим, Той е Господ на Любовта и като произнесем думата *Любовъ*, цялото ни битие трябва да почувства едно трептение, една велика Радост да се появи в сърцата; а като кажем: „Бог е Мъдрост“, в твоя ум пак по същия начин трябва да изпъкнат най-великите мисли.

Каква е била задачата на Христа на Земята – задачата му е била да изяви Бога като Любов и като Мъдрост; да Го изяви външно и освен това да даде методите и начините как да се приложат Любовта и Мъдростта. Всичките растения си имат методи, а ние, съвременните хора, които искаме да подобрим своя живот, нямаме такива методи. Ще изучаваме техните методи, с които те създават своите сладки плодове, и само тогава ще подобрим живота си, ще изучаваме как употребяват те и светлината за същата цел. Някой казва: „Искам да бъда добър“; изучавай черешата, изучавай гроздето, смокинята и много други растения, да видиш по кой начин те правят плодовете си сладки. А ние, хората, казваме тъй: „Господ ще ги направи“; не се самозаблуждавайте, бащата всичко може да даде на своя син и учителят всичко може да даде, но учителят и бащата за своя син не могат да учат. Бащата и учителят всичко могат да дадат на своя син, но не могат да ядат за него – ако аз ям за сина си, аз ще взема силата, а вие нищо няма да се ползвате; когато се храните, вие сами ще ядете – това е необходим закон. И сегашните хора искат да ни научат да мислим за други улове. Не, не, грехота е за нас да не мислим, грехота е за нас да не действаме – но когато кажем, че трябва да ядем, трябва да знаем какво да ядем; когато кажем, че трябва да мислим, трябва да знаем какво да мислим; когато кажем, че трябва да чувстваме, трябва да знаем какво да чувстваме.

Сега, аз ще ви приведа един разказ, който съм разправял на някои свои приятели, но сега ще изясня вътрешното съдържание на разказа. Той се отнася за един индуски адепт, или учител в Индия – тъй го наричам аз Тагор-Бил Ра, знаменит учител на една Школа, служител на един от видните индуски

храмове. Посветен, според своето звание той трябвало да прекара живота си в девственост, за да завърши напълно цикъла на своето самоусъвършенстване, т.е. да не се жени. Обаче една млада мома, жрица на храма, се влюбва в него. Той не ѝ обръщал внимание, но след дълги години тя му казала така: „Когато аз дойда при теб и приложа любовта с теб заедно, ти по-скоро ще завършиш своето самоусъвършенстване“. Най-после той повярвал на това и се влюбил в нея, но в момента, в който се влюбил, тя го разлюбила. Сега ще оставя втората половина на разказа, после ще го разправам. В гнева си, че тя го спира в пътя на неговата еволюция, той я прокллина и тя се превръща в змия. Той казал: „И като змия от този храм никога да не излезеш вече“. Защо тя го е разлюбила – тя се е влюбила в одного от учениците на Тагор-Бил Ра. Този адепт се спира в своя живот, умира, петстотин години се минават.

Сега, това е разказ, легенда, не го вземайте буквално, разсъждавайте върху него, то е само един разказ, за да обясня един принцип. Той се преражда като лорд в Англия (името му като лорд няма да кажа какво е, ще го замълча, казвам само първото име), обаче този, първият ученик, който е съблазнил и едновременно изпитал тази жрица, и той се преражда като англичанка. И така става, че Тагор-Бил Ра се оженва за този ученик. Отива след петстотин години на разходка в Индия и в него се заражда желание да изучава индуските храмове, да изследва някои възпоминания. И като идва в този храм, в който претърпял своето нещастие, усеща, че го побиват някакви тръпки. Когато се разхождал в зданието, от невидено идва една змия, ухапва жена му и тя моментално умира. Питам ви сега защо змията ухапала жена му – тази змия е същата жрица, тази жена казва: „Ти спъна и мен, спъна и него“. Той разбрал закона, снел проклятието си и тя приела своята първа форма и започнала наново своята еволюция.

Мнозина от вас тръгват като тази жрица да намерите Христа, влюбват се в Него и казват: „Господи, ако Ти ни позволиш да влезем в Твоето царство, ще успее Учението Ти“, но след като влезете, съблазнят ви учениците на Тагор-Бил Ра. Няма днес проповедник или свещеник, който да не е съблазнен от одного от учениците на Тагор-Бил Ра; като казвам: „Няма нито един“, не го считайте, че е крайност, то е хиперболично твърдение. Българите казват тъй: „Яйце да хвърлиш, няма място къде да падне“ – то е израз, не го вземайте в математически смисъл, за хиляди яйца има място къде да паднат,

думата е тъй. Турците казват: „Персинги лаф гелсън“, т. е. „На думата ни приляга, тъй да дойде“. Следователно, когато вие тръгнете в този път, не трябва да се съблазнявате; съблазните ли се, петстотин години ще бъдете затворени като змията в някой храм. Някои казват: „Да умра в църквата“; тази жрица, и тя е умряла в тази пагода, но като змия. Някои казват: „Да го затворят в храма“; може да ви затворят като змия, но не си правете илюзия, че ако те заровят в църква, ще бъдеш в Рая. Тук се иска един свят живот на Божията Любов – въодушевен от тази велика Божия Любов, да знаеш, че във всеки даден момент ти изпълняваш Волята Божия. И сегашните хора, като започнат да умират, нареждат: „Еди-как ще ме облечете, еди-кой си свещеник, еди-какъв си ковчег, еди-кое си място“; много хубаво, отлично е това, но това не е Христовото учение, това не е Учение на Любовта, това е един стар езически култ; тогава и още по-великолепно са се погребвали – по какво се отличаваме ние от езичниците? – „Те са езичници.“ Много добре, езическите народи се погребвали по този начин, ама ние, христианите, по кой начин се погребваме – по същия начин. – „Ние вярваме в Христа.“ Да, вие сте хора, които вярвате в гробища, в паметници, казвате: „Хем, като умра, да ми четете много молитви, да не ме оставите без помощ“ – тъй са го правили езическите народи и тия обичаи са минали в съвременния свят. Не са лоши тия работи, те са добри, но ще бъде смешно за онази пеперуда, която се е превърнала от гъсеница в пеперуда, да спазва своите навици на гъсеница – нейният начин за ходене, нейният начин за ядене е диаметрално противоположен на този на един червей. И когато рибата се превърне на човек, този човек ще се различава диаметрално от рибата. Сега не трябва да казваме: „Ти си христианин – превърнал ли си се, имаш ли хриле; от риба си станал човек, имаш ли дихателни дробове?“ – „Нямам, ама аз мисля, че съм човек“.

Тогава пак ще ви приведа онзи смешен разказ за американеца, който излекувал един болен. В Америка стават чудесии – може да лекуват хората отдалече, без никакви церове, тъй, само с мисъл ги лекуват. Някой богат човек си счупил крака, явява се един доктор и му казва: „Ще мислиш, че твоят крак не е счуен, ще мислиш ден, два, три и твоят крак ще се намести“ – дал му всички правила. И действително кракът му се наместил. Явява се докторът и казва:

– Господине, аз ти направих една голяма услуга, ще ми платиш и богато ще ми платиш.

– Да, господине, колко искаш, ще ти платя, петстотин долара ще ти платя. Мисли, че имаш петстотин долара, мисли, мисли и ще имаш всичките долари.

Има разлика между мислене и мислене, ако мисля за петстотин хиляди долара, няма да дойдат така. В Любовта има един начин, за който ще ви говоря. Има начини, по които растенията превръщат светлината в сокове, има методи, чрез които може да превръщаме соковете на тази Божествена Любов – да произведат съществени качества в нашия ум и сърце; тия методи не се преподават тук.

Аз общо говоря, но за християнския свят трябва да има училища като сегашните, в които да се преподават тия методи. И най-малките деца да знаят по кой начин се превръща Божествената Любов в Милосърдие, по кой начин се превръща тя във Вярa, в Надежда, в Радост, в Смирение, Знание и т. н. – това са методи, които трябва да знаете. И тогава ще дойде някой и ще каже: „Има по-лесен начин от този. Повярвай в Господа Исуса Христа и ще бъдеш спасен – ти и домът ти“, сиреч като този американец: „Повярвай и ще имаш парите“. Повярвай? Трябва да имаш начини, за да повярваш, трябва да стане в тебе един вътрешен преврат. Не можеш да повярваш, докато нямаш Любов – първото нещо е Любовта, първият закон, с който започва Животът, е Любовта. Следователно малките деца, животните знаят до известна степен как да превърнат тази Любов. И някои ученици Христови казваха: „Придай ни Вярa!“. Има начини, чрез които може да се превърне Любовта във Вярa; и след като се превърне и дойде Истината, Вярата ще се превърне в Знание; а като дойде Знанието, ще дойде Разумното Слово, ще дойде Светлината и дойде ли тя във физическия свят, ще ви помогне. Защото има две течения: когато дойде Божията Любов отгоре, непременно ще дойде противоположното течение отдолу и следователно според тази наука, която поддържа, има две течения: едното – от безграничното, което постоянно се смалява и слиза към човека, а другото, както съвременната наука казва, човек е произлязъл от малка микроскопична клетка. Едното – малкото течение, което се възраства, става велико, а другото – великото, става малко; тия две течения, като дойдат в съприкосновение, в това вътрешно налягане, тогава (който разбира този закон) се зараждат всички велики добродетели и способности на човешката душа.

Сега, във вашия ум ще кажете: „Тази работа е необяснима“; необяснима е, разбира се, само онзи, който дълго е

проучвал, който е правил хиляди опити, той може да разбере дълбокото значение на онези велики стихове и изречения в Писанието, където Христос казва: „Ако думите Ми пребъдат във вас и вие пребъдете в Мене, каквото поискате, ще ви бъде; Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас и тогава ще ви се изяви“. Едно семенце, което е паднало на земята, след време то се проявява, цъфва и завързва.

Сега, Павел казва: „Реших да не зная нищо друго, освен Христа разпет“, а на нов език казано това значи: той решил да знае само великия закон на Любовта, който внася всичко вътре в човешката душа, защото Христос представлява този, великия закон на Любовта. Само онзи, който е пълен с Божествена Любов, той може да бъде разпет. Вашият идеал е да се жертвате. Само богатият може да се жертва; и Павел казва на друго място: „Този, който беше богат горе, реши да осиромашее и слезе между нас, да вземе човешки образ, за да помогне на своите братя чрез онази Любов, която имаше, да им даде тази Любов, да ги свърже с Бога, т. е. с Любовта“. И Христос спасява хората само по този начин – като ги свързва с Любовта.

Сегашните хора казват: „Да се любим“; е, хубаво, знаеш ли да правиш възли от Любовта? Вземете тези, които правят електрически инсталации: някой път, като изгори шнурът в инсталацията, който не разбира, не знае къде е повредата. Аз видях един, когато поправяше една такава повреда: изведнъж намери погрешката, взе едната жичка и другата, съедини двата тока. Значи трябва да има една малка жичка, която да съедини твоето сърце с Божието сърце, или една жица, която да съедини твоето сърце с Христовото сърце – и кой може да направи тази инсталация? Само Христос е, който може да я направи, разбирате ли, само Христос е, Който може да сложи тия жички, да свърже хората с Бога – само Той знае това изкуство и дълго време вие трябва да се учите при Него. И аз следя сега хората, които вървят в Новото учение и в старото учение, и във всички Църкви: много добре започват – започват с Любовта, а свършват без Любов. И съм забелязал това като факт в църквите: в една евангелска църква един проповедник, като проповядвал десет години все върху едни и същи въпроси – спасение, покаяние, това-онова, и всички слушатели започнали да спят вече, и той усетил, че те са разбрали всичко. И когато идвал някой друг, проповедникът съсредоточавал цялото си внимание върху него, като че публиката е той, а другите не го слушат, защото

са преситени от безсмислени работи. Проповедникът говори за спасение, а той сам не е спасен; говори за милосърдие, а той сам не е милосърден; говори за самопожертване, а той сам не се жертва; говори, че когато някой умре, не трябва да се плаче, но като умре жена му или детето му, той пръв заплаква – хората проповядват неща, които не прилагат, и казват: „Опасно е Новото учение, то разрушава обществото“. Онези войници, които отиват на бойното поле, как се връщат? Отиват с китки, с музика и цветя, но се връщат кой със ступена ръка, кой със ступени крака; и на всички тия хора им сложат по един кръст, защото за отечеството са дали жертва. И от тази жертва вашият народ колко се е повдигнал? И всички ще кажат: „Извършиха Волята Божия“. Не извършиха нищо, от осем хиляди години насам човек върши своята воля и затова Бог казва на смъртта: „Ти постоянно ще възпитаваш тия непослушни деца“ и какво прави тя – възпитава ни днес. И ако вие ме питате: „Докога ще умираме?“ – в деня, в който решите да приложите закона на Божията Любов, смъртта ще остави всинца ви и ще каже: „Оставям ви свободни да идете при баща си“ и като ме срещнете, няма да ме питате: „Може ли това да бъде?“ – може, може, има хора, които вече не умират.

И в България има предание, че като са заравяли някои, после потърсят ги в гроба – няма ги. Казват: „Той не стои в гроба, понеже е възкръснал“; ще каже някой: „Това е мистификация“ – може да бъде мистификация, излязъл е от гроба. Има хора, които не умират, и ако вие всички повярвате, няма да умираме – Ангел Божи ще слезе, ще отвали камъка и ще ви извади, но се изисква Вяра в Живата Любов, иска се Вяра, непреодолима Вяра в Любовта, която да погълне всичката наша омраза. Разбирате ли какво значи омраза? Ние ще се борим с нея. Аз говоря за Любовта, която може да стопи всичките прегради, които днес съществуват в нас, това е Любов. Ако твоята любов не може да разруши всичките прегради, ако ти не си в състояние за Бога да се повдигнеш, с един замах да отрежеш седемте глави на този демон, няма да се проникнеш от Божествената Любов. Чакаш и казваш: „Дъщеря ми да се нареди, мъжът ми да се нареди и тогава ще служа на Господа“; никога няма да се наредите вие, от осем хиляди години все по този начин се нареждате, но вътре в нас – в нашия ум, в нашето сърце, в нашата душа, трябва да стане един прелом, таен прелом – да приложим това Учение за себе си, и като го приложим и опитаем неговата сила, тогава всички ще започнем правилно да живеем.

„Решил бях – казва Павел – между вас“ – между кои? Между вас, които се карате, вие, които враждувате, които спорите и всеки един от вас иска да бъде пръв, решил бях нищо друго да не слушам, да не зная вашите спорове, а само едно искам да зная – само Христа разпет, само Любовта искам да зная. Ако идете в съвременна някоя църква, където проповедникът е даровит, той, като слезе от амвона и ако вие сте един интелигентен човек, ще ви каже: „Жалко ми е, че тия хора не са интелигентни, не ме разбират“; ако някой съвременен музикант свири и ако вие сте музикант като него, той ще ви каже: „Публиката не разбира от моето свирене, не разбира от музика, но няма какво да се прави, ще се свири, ще внасяме култура“; ако е някой свещеник, който хубаво е служил, а публиката е вдигала шум и ако има друг някой свещеник, който знае да служи като него, той ще каже: „Употребих най-големите усилия, но не разбират“. Защо не разбират – Любов нямаат. И действително, Любовта контролира ума на човека, да ви го докажа ли това? Аз ще ви го докажа с много силни аргументи. Най-слабия аргумент ще взема: имате дъщеря, която много говори, и казвате: „Дъщеря ми много бърби“, но тя се влюби в някого и веднага става мълчалива. Казвате: „Дъщеря ми поумняла“; казвам: радвам се, че е поумняла – новото Слънце я стоплило и тя започнала да мисли, и ако никой не откъсне това Божествено цвете, тя може да се домогне до някои Божествени знания. Но когато младото момиче намери Божественото слънце, ще дойде някоя стара баба – ще бутне тази пъпка, ще дойде друга баба – и тя ще бутне, и тъй една по една капват пъпките. И тогава Любовта няма къде да действа, капне и тази пъпка и бабата казва: „Нищо, нищо, и ти стана като нас; едно време и ние бяхме като тебе, но сега и ти живееш като нас“ – това е съвременното учение. На никоя баба не се позволява да бута тази пъпка, която ще цъфне; то е свещено място, не може никой да бута там, само Божествените лъчи ще бутат във всяка пъпка, докато тя се разцъфти и приеме Светлината и даде този плод, който вие сами трябва да вкусите. Това казва Павел: „Решил бях да не зная нищо от тия спорове, които стават“.

Сега например мен ме питат: „Защо тъй говориш?“, т. е. за начина, по който се трансформират енергиите; един го схванал по един начин, друг се обидил, че съм казал: „Операции не трябва да се правят“. Принципно говоря: там, където Природата не е разрешила да се прави операция, не правете. Когато искате да правите една операция, питайте Природата; ако тя позволи,

направете я, но там, където тя не е дала разрешение, никой лекар няма право да прави операция. Най-великият лекар е Природата, а лекарите са асистенти, те трябва да слушат своя главен лекар и ако той позволи, нека правят операции; аз съм за разумните операции, а не за безумните. За всяко учение и за всяка Църква, която прилага своето учение, казвам: това учение съгласно ли е с Бога? Ако е съгласно, приложете го. Това учение опитахте ли го? – „Ама то е останало от нашите деди и прадеди.“ Опитахте ли го? Ако на един човек остане жито от дядо му, нали той трябва да го посее, за да го опита; да го занесе на воденица, да го смели, да опита качеството на брашното. А ние го държим като една светиия и кой как дойде, кажем: „Това остана за възпоминание, ще го сложим като муска и като идем на бойното поле, ще го носим – и докато е муската с нас, слава Богу, няма никаква опасност“, обаче един ден смъртта те задигне въпреки муската. Я ми кажете, кой човек с муска не е умрял? Спасението не е в това.

„Решил бях – казва Павел – да не зная нищо друго, освен Христа разпет“, Христос, Който внася Живот, Радост и Веселие в душата, Христос, Който ще ни научи как да живеем, как да се отнасяме. Голямо изкуство е да знаем как да се отнасяме, не е лесна работа да се живее братски. Като казвам: „Живейте братски и сестрински“, не е лесно това учение, мъчно е, но е учение, което може да се приложи, и приложи ли се веднъж, ще имаме едно общество, един народ, едно човечество – тогава човек ще живее под своята смокиня и ще може да каже: „Добър е Господ, заслужава да се живее“. А сега всеки от нас, като преживее петдесет-шестдесет години, ще каже: „Дотегна ми животът, няма ли да идем при Господа?“. Синът не е доволен, не е благодарен – защо? Бащата не е богат. И обратно – бащата е сиромас, той е недоволен от синовете. Всички са недоволни, защото всички схващат Живота само материално; всичко търсим, само не Христа разпятаго, всичко търсим, но не и Любовта, а трябва да потърсим Любовта.

А сега, като проповядвам за Любовта, мъжът казва: „Тъй трябва да живее моята жена“, а жената каже: „Тъй трябва да живее моят мъж“. Не прилагайте това Учение тъй, аз проповядвам, но като ме слушате, да кажете: „Аз тъй ще живея“. Мъжът да каже в себе си дълбоко: „Отсега нататък аз тъй ще живея, ще направя този опит“, жената да каже: „Аз тъй ще живея“, синът: „Аз тъй ще живея“, дъщерята, приятелите, всички да кажат: „Аз тъй ще живея“. А не трябва да натякваме на другите, като

че ние сме на правия път, а другите – на кривия, не, не, а трябва да казваме: „Аз, аз“. Съвършени трябва да бъдем, а съвършени ще бъдем само тогава, когато усвоим методите на тази Любов. Едва сега започваме с великите методи на Христовото учение. Има някои християни, които са добили тия методи, но онези, които са сега на Земята, не трябва да си правят илюзии: „За нас светите ще се молят“ – те ще се молят и без да искаме, но ние трябва да ядем, да се учим и да работим сами. Питам: ние за Христа какво сме направили, за себе си какво сме направили? Грехота е при това благословение, което сега иде в света, един човек да остави своята душа да страда; грехота е човек да остави своя ум, своето сърце и душа да се терзаят, да остави своята воля да атрофира. Сега е време благоприятно и сгодно вече за Нова култура. Условията на Земята са трудни, аз го признавам, но ще живеете в тия условия, тъй както растението живее и постоянно се трансформира – така и ние, хората, ще живеем при най-лошите условия и пак ще се трансформираме.

Искам да ви кажа: вложете Вяра в Любовта! В деня, в който вие повярвате, че Любовта всичко може да направи заради вас (не сегашната любов, вие тази Любов не сте опитвали, вие сте опитвали предисловието, сянката само), но в деня, в който вие повярвате в Божията Любов, във вас ще стане едно велико преобразование и вие ще кажете като слепия: „Сляп бях едно време, не виждах, но сега виждам – тази Любов в мен произведе онова, което аз искам“. И аз не искам да останете като онзи американец. Двама души, учени американци, пътували с един трен. Единият бил вярващ, а другият – безверен, и двамата спорят: единият доказва, че има Господ, а другият доказва, че няма Господ, и привеждат най-силни аргументи, за да се покажат кой е по-учен. Като минавали през един мост, мостът пада и двамата се удавят – питам: решиха ли въпроса? Въпросът по този начин не се разрешава, когато разрешаваме този въпрос – има ли Бог, или не, в трен не трябва да пътуваме, а пеш трябва да ходим, на краката си, сиреч трябва да бъдем в нашата Добродетел. И единият, и другият трябва да седят върху Добродетелта, и двамата трябва да бъдат искрени. Ето отличителните качества на Любовта, която аз проповядвам: всяка една дума трябва да има само един смисъл. И когато аз казвам *обичам*, да няма *повече обичам* – *по-малко обичам*; думата *обичам* да има само едно значение; и като кажеш *обичам*, да бъдеш готов това, което е вложено в думата *обич* в дадения случай, да го изпълниш, тъй както един чиновник изпълнява

своята длъжност; и като погледнеш човека, твоят поглед да бъде установен – да знаеш, че в душата си ти си искрен, честен и нямаш никаква задна мисъл и си готов да направиш услуга – това значи Любов; този поглед трябва да бъде чист, лазурен, тъй както небето – то е Любов. В ръкуването ни и във всичките ни обходи тази Любов трябва да вдъхне на всинца ни доверие, че ние сме, които ходим по Новото учение на Любовта.

Още не сме го приложили, но казвам: това са качества-та. Щом приложим Любовта, нашите лица ще сияят и ние ще бъдем доволни от себе си. И когато тази Любов проникне във вас, вие ще почувствате една Радост, тя ще ви направи силни и мощни; тогава всички да произнесат думите: „Всичко бива чрез Христа“ – кой Христос? Не историческият Христос и не Христос на плътта, а Христос, в когото обитаваше Божият Дух, Духът на Любовта – чрез този Дух на Любовта всичко можем да направим и тогава ние ще кажем като Него: „Извърших всичко, за което Отец Ме е пратил да извърша, изпълних Неговата воля“. Изисква се най-първо от всинца ви да изучите методите на Любовта – да изучавате Любовта, тъй както съвременните учени хора изучават светлината, нейното проявление и разлагане, по същия начин трябва да започнем да изучаваме Любовта.

Ако говорим за Любовта в сегашния смисъл, раждат се много противоречия. А тази Любов има едно отлично качество: като влезе в сърцата, тя ще направи всинца ни интелигентни. Когато Любовта не се приложи правилно, тя внася тъмнина. А човек, който върви по Бога, той те обича и щом дойде при тебе, най-първо ще внесе Светлина в ума ти – това трябва да бъде едно от качества-та; не внесе ли това качество, това не е Любов. И ако вие всички бяхте нагласени тъй, както аз говоря, знаете ли каква аура щеше да има тук? Но колко са далече вашите мисли, вашите желания! Като излезете оттук, ще кажете както турците: „Я има, я няма“, ще кажете като онзи циганин: „В онзи дол я има вода, я няма“. Но аз казвам положително: в онзи дол има вода, има един богат извор, идете и вижте – един отличен извор, какъвто никога не сте виждали, и като пиете от този извор, всички болести ще изчезнат в света. И Христос е един такъв велик извор, велик извор е Той, Който изтича от Бога; и казва Той: „Жива вода ще има“.

Сега, този Христос някои от вас сте Го намерили; слушайте Го, приложете Учението Му. Аз не казвам, че не познавате Христа, но казвам, че вие още не сте приложили Учението

на вашия Учител. Две хиляди години откак е дошъл Той; не че не Го знаете, знаете Го, говорил ви е, но вие не сте имали достатъчно Вярa и доблест да приложите Неговото учение. Вие сте казвали: „Учителю, почакай малко!“ – две хиляди години все сте отлагали и понеже иде последният цикъл на този живот, Христос ще каже: „Затварям училището“ – тогава? И Павел казва: „Защото бях решил да не зная между вас нищо друго, освен Исуса Христа и Него разпет“.

Започнете да проучвате Любoвта научно, строго научно; прилагайте всички нейни методи и всички ония отрицателни условия, които спъват нейното действие, отстранявайте ги и аз ви казвам, че вашият Учител Христос ще ви помогне, но трябва да сте готови. Има неща добри, заложени във вас, и вие можете да успеете.

23 април 1922 г., София

ЩЕ СЕ СТОПИ

И тъй, понеже всичко това ще се стопи, какви трябва да сте вие в свята обхода и в благочестие?

Второ Петрово 3:11

Съвременният свят е свикнал да му се говори само за похвали, за обещания, за награди – по тоя начин можете да говорите колкото искате, всички ще ви слушат. Но когато изкажете някоя трезва истина, всички се озадачават и казват: „Това не е вярно“; когато се каже, че съвременният свят ще се стопи, казват: „Как може да бъде това, ние не виждаме никакви признаци“. Но като казваме „съвременния свят“, ние не разбираме онези тела в пространството, а нашия свят, земния. Някой може да възрази: „Нашите учени хора още не са го доказали“; не са го доказали, но започват да го доказват, има възможности. Това, върху което стоим сега, не е така прочно и стабилно, както мислим, много пъти са ставали изменения на Земята. Сега се готви друго изменение и то ще дойде, няма да закъснее, ще дойде на своето време – то ще бъде Нова земя и Ново небе, в които Правдата ще царува.

Сега, някои от вас може да разберат, а и всички хора изобщо разбират, само физическата страна. Когато някой човек умира, казват: „Как ще умре?“; те подразбират излизане от тялото, но да излезе човек от тялото си, да се прости с тялото си, това не е голямо нещастие. Питат може ли човек да живее без тяло; може, тъй както може да излезеш от своята хубава къща, от своя палат и да живееш в някоя колиба, под някоя шатра – под тях даже по-добре можеш да живееш, защото има чист въздух. Душата и тялото са две неща различни. Хубаво е човек да има къща, но аз бих предпочел чистия въздух със слънчевите лъчи и хубава храна, отколкото онази хубава къща; аз бих предпочел чистия въздух, слънчевите лъчи и добрата храна, отколкото оня замък, в който чистият въздух и слънчевата светлина рядко проникват.

Сега, този свят има две вътрешни страни. Ние говорим не само за физическия свят, но за онзи свят на възгледи и теории, който ние сме създали. Например у всички народи по земното кълбо, езически или християнски, всички считат за свещено да се бият за своя народ; само чрез воюване, само

чрез унищожение на своите врагове мислят да въздигнат своя народ, да донесат неговото благо; и всички се стремят за слава, като казват: „Нашият народ трябва да се прослави“ – няма по-глупаво нещо от тази слава. Кажете ми в историята кой народ се е прославил чрез воюване – къде е старият Египет, къде е старата Сирия, къде е старият Вавилон, къде е Рим? Всички са мислили, както ние, съвременните хора, помислихме (и съвременните европейски народи помислиха), че ако отворят войната, ще се прославят и ще подобрят икономически положението си, обаче какво излезе? Намериха се на една хлъзгава почва, защото не постъпиха съобразно със закона на Божествената правда и на онова благочестие, които са заложени в човешката душа. Всяко разумно същество знае кое е правото, сега не остава да се учат хората кое е правото и да отречаме това, значи да отречем същността на Живота.

И тъй, понеже всичко това ще се стопи, какви трябва да сте вие в свята обхода и благочестие; каква е нашата цел на Земята, каква е задачата, която имаме? Вашата цел може да бъде много близка или много далечна; вашата задача може да бъде много лесна и много трудна за разрешение; задачата ви може да бъде от събиране и изваждане, може да бъде от умножение и деление, може да бъде някакво уравнение с едно неизвестно, с две, три, четири и т. н. Но всички вие искате да бъдете щастливи на Земята, първото нещо, което съвременните хора търсят, то е щастието – защо трябва да бъдем щастливи? Раждаме се, защото искаме да бъдем щастливи; учим се, защото искаме да бъдем щастливи; храним се, защото искаме да бъдем щастливи и т. н. – във всички положения на Живота ние търсим щастието, а при това ни казват: „Щастието е непостижимо, няма го, в света няма щастие“. Защо го няма, щастието нещо физическо ли е – не е физическо, то е Божествено. Ако двама души могат да се любят и в душите им няма абсолютно никаква лъжа, тия двама могат да бъдат щастливи; ако тези двамата могат да любят други двама, в душите на които да няма абсолютно никаква лъжа, никакво користолюбие, тези четири души могат да бъдат щастливи. Ами че аз мога да направя всекиго нещастен: ако вие сте работили през целия ден и не сте яли, сложена ви е трапеза и чакате да ядете, а аз взема и изям всичко и за вас не оставя нищо, питам няма ли да се намали, да се наруши вашето щастие; ако са ви приготвени хубави и топли дрешки, а във е студено и аз ви взема дрехите и ви оставя гол, няма ли да наруша вашето щастие – ще го

наруша; ако запаля къщата, в която живеете, и ви накарам да бягате навън, няма ли да наруша вашето щастие; ако дойда при вас, които имате известни убеждения и вярвания, с които живеете, и разруша вашите вярвания, и нищо не ви дам, няма ли да ви направя нещастен? Да, ще ви направя нещастен.

Не само ние трябва да говорим известно учение, да обещаваме на хората, но това обещание трябва да се реализира; всяко обещание трябва да се реализира, да е истинно, всяка дума, която казваме, трябва да бъде абсолютно вярна и реална в своето изпълнение. Когато аз ви казвам, че има Невидим свят, този Невидим свят трябва да бъде хиляди пъти по-реален, по-неизменчив от този свят. Този свят, за който говорим, ще дойде на Земята, но не на тази Земя – на тази Земя щастие не може да има. И аз разбирам под тази дума условията, в които хората сега живеят. Сегашните хора, като те срещнат, ще те погледнат от главата до краката – снемат ти мярка, а кому снемат мярка? Изобщо, когато някой умре, снемат му мярка, за да му направят ковчег: „Трябва – казват – да се премери този човек“. И ние имаме философията на умрелите хора: „Да го видим – казват – морален човек ли е“. Изнесете го на слънчевата светлина и ще познаете морален ли е, или не: ако започне да мирише, той е неморален, а ако не мирише, той е морален; ако се разлага, неморален е. Изнесете го на слънчевата топлина: ако се топи, неморален е; ако не се топи, морален е. Ако е от вода направен, той ще се стопи. Добре, изнесете го на Слънцето: ако е направен от твърда материя и ако тази материя изсъхва, неморален е, а ако остава тя пластична, разтеглива, морален е този човек.

Сега ние определяме какво е морал: моралът е един вътрешен процес, Божествено растене на човешката душа, за да реализира всичките идеи, вложени от Божеството – това е правилото. Значи всяка една душа има заложени в себе си семенцата на Добродетелите и този, който я е пратил, дал ъ е условия да реализира благата – тия блага ще бъдат щастieto. И следователно ние в света нямаме право да спираме когото и да е в неговия Божествен път. И когато ние, християните, от каквото веруя и да сме, съзнаем, че в нас има заложени известни добродетели, известни сили, известни способности, известни Божествени чувства, които трябва да се реализират, трябва да им дадем условия, при които те трябва да се развият – това е морал. Не е морал да проповядваш на един човек, че има пъкъл, пъкъл ние знаем какво е – сега сме в пъкъл. Проповядват

ни пъкля; аз не съм виждал по-голям пъкъл от земния, сега аз съм в пъкля и изпитвам неговия огън – най-големият пъкъл е тук, на Земята. И моето положение често прилича на онова на малкото Ангелче, което, като слушало за хората, казало на един голям Ангел: „Я ме занеси при онези, които Бог създал по Свой образ и подобие, да видя какво нещо е Земята“. Големият Ангел го донесъл на ръце на Земята. Хората се биели, навсякъде – само страдания. „Нали ти казах – рекло Ангелчето – да ме занесеш при човеците, които имат образ и подобие на Бога, а ти ме заведе в пъкля.“ „Това са – казал големият Ангел – хората в сегашното тяхно състояние.“ Тогава някой казва, че огънят е ограничен; този огън не е ограничен, навсякъде го има: между учители, свещеници, вярващи – навсякъде гори този огън. Двама от вас не могат да се съберат на едно място, да се обичат и пламъци има около тях, не може да се ходи. Ние сме като кокошки, които пекаят на пиростия, обръщат ги на едната страна и на другата.

Най-първо трябва да се освободите от стария дявол на заблудението – дявола на тия лъжливи неща, в които Животът не може да бъде щастлив. Какво ще бъде вашето положение, ако на гърба ви сложат петдесет килограма злато и двама стражари вървят с вас, но като дойдете дома (вие мислите, че сте се осигурили), пристигате и ви ударят един камшик, и ви казват: „Вървете си без злато“ – питам какво сте спечелили вие. Питам какво е спечелила онази млада мома, която убеждават: „Ти него като вземеш, ще бъдеш щастлива – той има такива къщи, ниви, майка му е такава, че братята му...“ и пр. и тя, горката, казва: „Слава Богу, най-послед следствията ми престанаха“ и се оженва за него. Но след четири месеца гледат, че текат четири реда сълзи и тя казва: „Плача от радост, плача от щастие“ – все от щастие въздишат; понеже е благородна, ще мълчи, възлязла е тя на тази пиростия, пече се, ама мълчи – защо? Защото старите казват: „Не казвайте на младите, че ние се печем, нека дойдат и те, да видят какво нещо е пиростия“. Старите, които са вярвали, не вярват вече, а искат да убедят и младите да влязат в това верую: „Имало действително онзи свят, имало Господ“.

Аз против тези твърдения нямам нищо, не оспорвам това – има хляб, има вода, следователно има едно отношение към нас. Когато кажа: „Има хляб, който мога да възприема, да ми послужи в моя живот“, идеята е друга вече. Бог е вътре в нас и вън от нас – това са две понятия различни: Бог, Който съ-

пеществува някъде, Който е направил цялата Вселена и аз нямам никакво отношение към Него, нямам връзка, Той е вън – това подразбира една идея; но ако мога да участвам в благата, които е създал, и съм вътре, идеята е друга. Ние не проповядваме един Господ отвлечен, не, не; ние проповядваме един Господ, една Любов, която иде да уреди Живота и да покаже, че щастие то е възможно на Земята – ама не на тази Земя. И като казва Петър, че Земята ще изгори, аз се радвам: ще има Нова земя и Ново небе. А според моите схващания всяка една болница след четиридесет години трябва да се изгори – защо? В тази болница има толкоз хращения, пъшкания, тя е просмукана с тези болезнени мисли, с миазмите, че който влезе, здрав не излиза; и лекарите напразно се мъчат да лекуват болните – те се заразяват от самите мисли на другите болни. И аз казвам: след четиридесет години драснете един кибрит, да изгори тази болница, за да създадете нова, за предпочитане е новата пред старата болница. И следователно по същия закон и формите (не принципите) на религиите се менят – след всеки хиляда-две хиляди години Господ изпраща от Небето хора на Земята, да направят нова болница. И когато се явят такива благодетели, някои казват: „Как, ние си имаме стара болница, нямаме кредит“. Аз казвам: изгорете тия болници, аз ще ви създам нова болница, в която вие трябва да се лекувате по-рационално.

На мен ми разправяше един православен свещеник, един брат, който сега е заминал в другия свят (имам право да ви разправя една негова опитност): той чел Евангелието и дошъл до едно дълбоко разбиране на Христовото учение, казваше: „Това Учение не трябва да го прилагам по попки, но искам да го приложя, както Христос е учил, трябва да бъде за пример. Виждам, че трябва да се изменят нещата, но не почвам, чакам година, две, три. Дойдоха русите, напълниха ми се хамбарите с жито, имаше ядене и пиене. Но отвътре ми казва: „Ти всичко това трябва да го раздадеш, трябва да бъдеш православен свещеник за пример“. Все се колебаех. Една вечер гледам, че се намирам на едно голямо поле; там имаше много свят – народ, хиляди, хиляди хора минават през един тесен проход, а от двете страни две големи пещи. И като приближих, гледам някакви черни хора – вземат ги и хайде в пещта ги хвърлят. Казвам на себе си: „Ще намеря и аз това“; като приближавам към тази пещ, и мен ме хващат да ме хвърлят, но идва Христос и казва: „Този човек е Мой, не го хвърляйте“. Щом се събужда от този сън, решава се да живее за Христа и с тази вяра зами-

на той за другия свят и вярвам, че сега той е с Христа. Той не е само на Небето, но и между нас. В този човек имаше една реална опитност, на която той посвети живота си, и всякога имаше у него нещо младенческо, чудеха се на неговата старост – живееше като млад, преживяваше една Велика истина, верую имаше в душата му, не на теория само. И днес, когато Христос се приближава, казва тъй: „Вие сте на полето, пещта гори и хората отиват в нея“.

Какво ви казва този стих на Петър: „В свято благочестие“? Благочестив човек е само онзи, който разбира великия Божествен закон на Любовта, човек, който разбира, че всяко същество може да страда, че всяко същество, колкото и мъничко да е, и то си има известен стремеж. Когато ние дойдем да разберем, че всички същества искат да бъдат щастливи и не искат да страдат, ние сме на пътя към Божествения живот. Сега мислим, че само ние страдаме, а другите не страдат. Ние трябва по възможност да не обиждаме никого, да бъдем тъй искрени и да не искаме да причиним вреда и страдание никому; не само да ви кажа една сладка дума, но когато изкажа нещо, да го изкажа от дълбочината на душата си; и когато ви правя едно добро, да го направя тъй, както на себе си. Вие сте тъжен, а аз съм чел една хубава книга, която ми е причинила добро; давам ти я и казвам: „Братко, прочети я, искам да си кажеш мнението“, ще я прочетеш и ще станеш щастлив. Това значи, че аз съм на хубаво място, имам хубав обед и казвам: „Ела при мене, аз намерих една фурна, където хлябът е много хубав“; вземам този самун на трапезата, половината от яденето, което съм приготвил, давам на моя брат, а половината вземам и имаме отличен обед – това значи да имаме еднакви чувства. Когато намериш твоя брат в страдание, в немотия, беднотия, да споделиш с него залька си – това е не само физически, а и духовно – това е Учението, което Христос е проповядвал; Той казва: „Болен бях и не дойдохте, гладен бях и не ме нахранихте, жаден бях и не ме напоихте, в тъмница бях и не ме посетихте“. Никой не отиде да Го види. Четири неща има, за които Христос ще съди съвременния християнски свят.

Питам сегашните християнски народи приложили ли са това Учение – не са го приложили. А как постъпиха християнските народи през тази война? Мисля, че от Германия искат сто милиарда, но ако биха употребили петдесет милиарда за Европа, тя щеше да прилича на райска градина. Нямаха ли възможност – имаха, но нямаха знание; те поддържаха прин-

ципа на тшеславието, а не принципа на Любовта и затова не го направиха. И следователно сега съвременният свят го очаква друго. Сега, искам вие да бъдете спокойни, да не мислите, че аз предсказвам; аз не говоря от себе си, но ви казвам другите какво са предrekli. Това предсказва някой американски учен – че Европа щяла да пострада. За мен физическите страдания на хората не са важни, те са резултат на техния духовен живот. От наше гледище, според схващането на окултната наука, съвременната Земя, понеже е заразена, трябва да даде място на един нов свят, на една нова материя – Нов живот трябва да се влее, тъй като този живот е опорочен. Ако вкарате един вълк в каква да е форма – във формата на една овца или в човек, вол, кон и прочее, този вълк при всички форми ще остане пак вълк. Ако вие поставите тази интелигентност на вълка в човешка форма, той ще стане учен човек, но всякога ще употребява навиците, които вълкът има, вие не може да го измените по никой начин. Следователно в тази човешка форма трябва да вложите Нов живот, с нашия стар живот сега ние нищо не можем да направим и затова Христос казва: „Ако не се родите изново“, т. е. ако не дойде Нов живот, новата Божествена струя, в тая форма нищо не можете да направите – това е един велик закон в света: новото трябва да дойде във вас. Направете следния малък опит: прекъснете съобщенията на едно блато с реките – да няма рекички да се вливат, ще видите, че няма да се мине много време и това блато ще се развали; посадете каквото и да е растение, оставете го без въздух и светлина и то ще се развали – постоянно трябва да има едно вливане на светлина и въздух, втичане на Новия живот. Светлината носи Живот и влагата носи Живот; да, постоянно трябва да има едно втичане на този Нов живот в нашата душа.

Сега, аз нямам за цел да укорявам никого, не съм пратен да укорявам, но имам едно право – имам право, като вляза в дома ви, да ви кажа тъй: „Братко, вашата къща е направена по всичките правила на Божествения закон, отвори само прозорците, да влезе повече светлина“; и ако вие не ги отворите, ще ви наложи глоба, ще ви наложи наказание. Ще кажете: „Толкоз време не сме отваряли“; по причина, че толкова време не сте отваряли, досегашният ви живот не е бил естествен, вашите лица са се изменили и вие сте станали хилави – отворете всички прозорци, всички завеси, повече светлина и повече въздух да влезе и когато се пречисти съвършено, пак затворете прозорците си. И този малък опит можете да направите.

Сега вие, съвременните хора, страдате от една илюзия. Отива един стар вълк в овча кожа при една млада овца, която се обагвила и имала син. Явява се тази „овца“, казва: „Аз искам да възпитам твоя син. Както виждаш, ние, старите овци, имаме особена култура, не сме глупави като вас. Вие имате копита, а нашите крака са направени по особен начин. Аз съм овца, както виждаш, но ще видиш, че краката ми са меки отдолу. Но в тия меки крака (показва си ноктите) имаме си оръжие да се пазим. От дълга опитност разбрахме, че трябва да се браним. Вашия син, като дойде при мен, ще му дам това изкуство. И нашите уста са като вашите, но ние се научихме не само трева да пасем, а имаме зъби по-остри, за да кажем на своите неприязни, че не трябва да ни бутат“. Младата овца се убедила и казала: „Ако моят син може да стане такъв, давам ти го, учителю, да го вземеш“. „Ще го взема и като го върна, ще видиш какъв юнак ще бъде“ – взема го той, преметнал го на врата си и го понася. Овцата казва: „На добър час, синко, аз вярвам, че ти ще се върнеш“. Среца го човек и го пита: „Къде?“. „Дадох ми го даром, ще видя какво ще направя с него“ – е, как мислите, как ще го възпита, тъй както сега, когато свети Георги иде, нали? Техните кожи ще ги продадат на кожарите и след това ще бъдат на вашите гърбове, кожуси ще ги направите, следователно тъй ще върнете синовете на овците. Това е вярно не само по отношение на агнетата, а и по отношение на хората – и ние така развъртаваме душите: като вземем една душа, която е невинна като овца, след време я одираме и остава от нея само една кожа.

Направете един опит – кои са днес тия християни, ако дойдеше Христос, готови да пожертват всичкото си имане за Христовото учение и да не мислят за утре? Колко християни има, които да подарят всичко? Ще кажат: „Ние не трябва да бъдем глупави“. Тогава – друг въпрос: вие, които сте толкова умни, колцина досега сте се осигурили? Колцина християни има, които биха пожертвали всичко и разумно да го пожертват, защото и в пожертването има тѣлеславие. Ако рече някой да плати на българите един-два милиарда, казва: „В историята на вековете ще запишете името ми; вие може да се бие, да вършите всички престъпления, но моето име да бъде записано в книгите – че съм платил два милиарда за България“. Такова учение не проповядвам, аз казвам така: аз ще ви платя всичките дългове, повече ще платя за вас, но само с едно условие – да изпъдите абсолютно лъжата из живота си и в домовете ви да

царува Мир и Любов, Свобода и Правда, мъже и жени да бъдат радостни. Всичките ви дългове ще платя, ето, обзалагам се с българите – искам един опит да направя с тях като народ и ако аз не устоя на своята дума, да плюят отгоре ми. Но искам и те да устоят на думата си: в българския дом да няма сълзи, ред и правда да има навсякъде, никъде да няма нещастия, за думата си да умрат и да се жертват за ближния. Нека се съгласят българите, да видят дали това Учение е право, или не. Ето, Господ иска да ви направи едно добро; вие ще кажете: „Сега ще си помислим. Каква е тази философия, той говори символично, отвлечено, а трябва да разберем точно, математически“. Действително има неща тайни, отвлечени, аз против това нямам нищо, но има неща, които не са тайни, не са отвлечени.

„В благочестие“ – сега на всинца ни трябва благочестие. Не само на нас, но и на целия български народ трябва благочестие – на неговите управници, на свещениците, на майки, бащи, търговци и прочее, от всички се иска благочестие. Като влезеш в един дюкян и ти кажат: „Това е вълнен плат“, да знаеш, че това е наистина вълнен плат; отидеш в някоя фурна и ти кажат: „Този хляб е чист“, да знаеш, че е чист; като идеш да искаш пари назаем, да знаеш, че няма да ти смъкнат кожата – да не приличаш на онзи българин от Провадия, който е взел жито назаем от един турчин и след като плащал осем години, имал да му плаща още осемдесет крини жито. При такива условия може ли един народ да успява? Съвременните европейски народи направиха войната и сега победените трябва да плащат осемдесет крини жито и мислят, че този Господ, Който е на Небето, ще им прости – не, няма да им прости никога! Не изнасилвай ближния си.

Сега, някои от вас ще възразят: „Но ние вече сме си уредили работите и ако тоя свят се развали, ние ще ядем и пием“. Не, не, този свят, от една страна, ще се развали, а от друга, ще се пресъздаде – тъй подразбира Оня, Който създава нови форми, в които Нов живот ще се вложи, ще започне Божественото. То ще започне тъй, както рибата може да излезе от водата и да живее на суша – така и ние можем и при други условия да живеем, не е това невъзможно. Не е този единственият начин, единственият метод, при който човешкият живот може да се развива – за съвременните хора има и други условия, при които могат да живеят. Не трябва чрез своето въображение да си създаваме лъжливи

понятия – и затова не съм аз, аз съм за онзи чист опит: ела и виж. Ще те заведе при извора и ще пиеш; ще питам: „Как намираш този извор?“; или ще те заведе при хляба, ще те нахраня, ще ти дам време – ден, два, три, и ще те питам: „Как го оценяваш?“; ще ти дам книга и като я прочетеш, всичко сам трябва да прецениш. И твоят ум, твоето сърце да бъде в съгласие тъй, както Бог е вложил Истината в самия тебе. Ще ви сложа при тия условия. И ако аз се осмеля да ви говоря лъжа, аз ще излъжа Бога и Той ще ми каже: „Не говориш Истината“. На Бога ще говориш Истината, защото в същото време, аз като говоря и вие като ме слушате, проверявайте. Аз, като говоря Истината, ще проверявам сърцата ви как приемате тая Истина. Сега вие ще кажете: „Защо един трябва да говори?“; такъв е законът: един ще говори, а мнозина ще слушат, това не е противоречие. Мнозина са хората, които работят, и вие ще вземете тази Истина и ще я разработите, от вас се очаква великата работа в света; вие в дадения случай може да извършите повече от мен при условията, при които живеете – това семенце ще вземете да го посееете. Сега вие заставате на една почва и казвате: „Какво мога аз да направя в света?“; много можете да направите и многото не седи в записването на името ви тук, на Земята, многото се състои в това: Онзи, Който ви е пратил на Земята, Великата тази Любов – Бог, да е доволен: като посееете Доброто, Той ще го възрасти; след като направите това, Той ще ви каже: „Много добре постъпихте, радвам се, Аз ще го възрастя“; щом посееш семето, Господ ще каже: „Аз ще възрастя Доброто, което сте посели“. Това дърво, което посадите, е ваше и вие ще му вземете плода, аз няма да дойда да взема плода. И Павел казва: „Аз посадих, а Бог е, Който възраства“.

И сега благочестието трябва да възрасне в нас, но не механически. И не да раздадем имането си, а най-първо трябва да се яви предразположение у всички. Някой казва: „Аз ще дам къщата си“, но онзи влезе вкъщи и не излиза. Вземеш един кираджия и той казва: „Аз съм честен човек, ще си плащам наема“ – трябва да вярваш на думата му; но влезе и не плаща – значи не е честен; и после се караш. И господарят казва: „Аз съм честен човек“, но постоянно увеличава наема – този господар иска половината от заплата на наемателя си за наем, но питам: ако получава четиристотин лева, тогава с двеста лева този човек може ли да живее – не може. И хората търсят други ресурси – откъде ще ги вземат? От кожата на

овците. Горите може да изчезнат, животните може да намалят, откъде ще дойдат тези ресурси? И в съвременния живот ние трябва да бъдем разумни – да ядем толкова, колкото ни е дадено. Ние ядем повече, отколкото ни трябва; ние правим поголеми къщи, отколкото ни трябва – на всеки човек трябва само една хубава стая, изложена на Слънце, а някои хора имат по четири-пет стаи, когато други пък нямат нито една.

Ако дойдем да разгледаме нашия вътрешен живот, същата аномалия съществува навсякъде и все от тия лъжливи учения. Чете някой българин Библията и ще каже: „Всичко това не е вярно“. Най-после ти трябва да обосновеши живота си върху това, което е вярно – но кое е вярно? Единственото вярно в света е разумната Любов; не тази, сегашната, която кара хората да плачат – това не е Любов; Любовта е онази, която създава, която възраства. В Писанието за Господ се казва, че е благоутробен, милостив и дълготърпелив. И когато ние разрушаваме тези форми постоянно в света, тези малките същества плачат. Той постоянно твори – защо? Защото ние постоянно разваляме. Бог е принуден да твори, да им създава нови форми, изпраща ги при други условия. Дойде едно агне – ние го убием, дойде втори път, трети и четвърти път и прочее, а ние постоянно произвеждаме все нови страдания и тогава чакаме от Небето един ден да бъдем щастливи. Небето трябва да започне тук, от Земята, от сегашния живот. И всички вие, които ме слушате (не само вие, но и целият български народ), няма човек, който да не разбира Любовта – всеки я разбира. Как няма да я разбере човек, не се иска дълго време да ме познаете честен ли съм, или не – един ден е достатъчен. Два, три или седем дена като живеете при мене, може да ме познаете честен човек ли съм, или не. Ако живеем в една стая, ако за една седмица на този приятел, който влезе в стаята ми, аз му донеса вода и му поливам, направля му леглото, аз съм добрият човек; ако той ми направи леглото и ми полее, той е добрият човек. Според мен който работи, той е добрият. Христос не е дошъл да почива, а да работи, да послужи. И всеки човек, който работи и служи на ближния си, е добър – това е моето правило. Не работиш ли за другите, не си добър човек. Ако аз всеки ден мисля за себе си, как да подобра своето положение, не съм добър човек, но ако седна през деня и мисля за страдащите, постоянно мисля как да премахна страданията, може да не направля нищо, но в мислите си, че искам да помогна, вътрешно аз съм добър човек. Ако и вие действате по същия начин, добри хора сте. Добрият

трябва да запази само вътрешното условие. Това ни най-малко няма да ми пречатства да ора на нивата с воловете и при това пак да мисля по кой начин да помогна на ближния.

При всички условия трябва да сме заети с една важна идея – да помогнем на ближните си. Казвате: „Аз съм благочестив“. Аз може да имам най-доброто условие – да бъда свещеник или някой владика, и да мисля, че вестниците ще пишат за мене, че беседата ми е била отлична и да ме похвалят; който е и да е този човек, според мен е лош човек, щом чака вестниците да кажат, че беседата е била добра – тогава тежко и горко на този народ. Не, сърцата и умовете на хората трябва да кажат, че този владика е добър. Сега това ще го приложим. Ние не осъждаме владиците, защото всеки човек на мястото им би се изложил на голямо изкушение и благодарете, че Господ не ви е направил владици, когато дойдат да ви кажат: „Владико свети“; свят в света е само един Бог и ако човек не мисли така в душата си, заблуждава се. Свят съм дотогава, докогато Бог живее в мене, т. е. докато тази Любов живее в мене. Докато се жертвам за ближния и мисля за другите, аз съм свят човек; престане ли човек да мисли за другите, а мисли за себе си, той е потъмнял – тъй виждат на Небето.

„Живейте в святост и благочестие“ – и в това отношение ние трябва да се окуражаваме. Аз похвалявам някой комунист, когато кажат: „Той не е вярващ, но върши добро“; и свещеник да е, но щом мисли за брата си и върши добро, аз го похвалявам; този човек, макар и комунист, без Бога мисли за ближния си и аз го похвалявам. Ако той без Бога прави Добро, а друг с Бога не прави Добро, кой стои по-горе? Първият има Господа в душата си, а вторият има Господа отвън. Всички ония хора, които се жертват за своите близки – които и да са, каквито и да са, те са благото на един народ, а всички, които не се жертват, те не съставляват това благо. И за да люби някой човек себе си, той трябва да люби ближния си, понеже тези три закона са свързани: любов към Бога, любов към душата си и любов към ближния – те са един закон, който се проявява. Който люби Бога, това показва, че той е в чисто Божествения свят; а който люби душата си (това значи, че не трябва да я изнасилвам), той живее в Духовния свят; и най-сетне, който люби ближния си, това е външната страна, физическият свят. Те са три велики закона: ближния, моята душа и Бога – това е Света Троица, и от това гледище, когато видя този брат, ще го целуна. В бъдеще праведните

трябва да целуват грешните, а не грешните – праведните. Защото праведният, като целуне грешния, ще внесе своите вибрации, подтици и желания и грешният ще се повдигне. И в Природата е така – Слънцето е, което иде отгоре и постоянно ни целува, а не чака ние да го целуваме. Следователно Божественото е, което постоянно действа в нас.

И често някой пита: „Дали Господ ме люби?“; ако някой човек би ви казал, че Бог не ви люби, той говори една квадратна лъжа – единственото Същество, което ви люби, то е Бог. И когато страдате, и когато се радвате, Той е същият. Когато вие страдате, Той казва: „Съжалявам, вие не сте постъпили по Моя закон, изправете поведението си“ и като го изправете, вие почувствате радост и Господ казва: „И аз се радвам, че Ме послушахте“. И в страдание, и в радост Бог е, който ви говори – това е една от великите истини. И когато казвам: „Радвайте се и в страданието, и в радостта“, то е затова, защото Господ ви говори. В страданието вие Господа не разбирате, а в радостта го разбирате, но и в единия случай, и в другия Бог е, Който ви говори вътре във вашите сърца; и единственото Същество, което може да ви направи културни и разумни, да развие умовете ви, е Той; това Същество като възприемем в себе си, ще възвием умовете и сърцата си. В този жив Господ ние трябва да вярваме, да Го възприемем в нас всинца ни, Той е, Който работи в сърцето на всекиго. Дойдат някои и ме питат има ли Господ в света; казвам: има, има Господ, братко, Той е в тебе. – „Аз досега не съм Го видял, досега все страдания съм имал.“ Радвам се на твоите страдания, защото Господ е в теб; ти, като страдаш, Господ е в тебе, значи не те е оставил, обича те – тъй и Писанието казва: „Когато Господ обича, на него дава страдания“, значи – учи го.

И тогава в нас се явяват тия, старите възгледи, че трябва да се отдалечим от света, но от кой свят? От света на лъжите, на неправдата, на нечистосърдечието, от всичко, което ни спъва – от него трябва да се отдалечим. И този свят за пример, в който вие се радвате, може би след хиляда години, като се върнете пак на Земята, само ще има някакви останки от него, както в музеите от някое предпопшно същество. И черепите на сегашните хора (аз съм казал на учените) ще бъдат в музеите. От тия типове, които ще изследвате, ще отличаваме новите типове. И ще питате защо едните трябва да живеят по един начин, а другите – по друг;

аз ще обясня защо: ако на един виден цигулар дадете една пропукана цигулка, какво може да изкара – нищо; на този цигулар се иска инструмент съобразно неговия гений, а и на другия, ако му я дадете, не ще изкара нищо. Тъй че дайте на способния човек един отличен инструмент, а онази пък – пропуканата, дайте на онзи, невежия, да се упражнява. Сега и в бъдеще всички лоши инструменти ще се дадат на тези, които не са се научили да свирят.

И тъй, Петър казва: „Понеже всичко това ще се стопи, какви трябва да бъдете в свята обхода и в благочестие?“. Бъдещата култура, която иде сега, е само на благочестие. Говоря на вашия език: трябва да имате ум, изпълнен със Светлина – гъвкав, пластичен и схватлив ум, който изведнъж да схваща Истината; да имате едно сърце тъй чисто, че всеки в това сърце да може да се огледа; да имате една душа, обсебена с Истината, в която абсолютно никаква лъжа да не съществува. И когато тази Истина дойде в нашите души, няма да има връзване, няма да ви казват: „Ти ми обеща, трябва да го направиш“; аз ще кажа: „Братко, ако обичаш, ако твоята любов, в която живееш, ти позволява, каквото искаш да направиш, направи го“ – това ще бъде законът. И аз, каквото моята любов ми казва, ще го направя. Няма да казвам: „Ти си длъжен, обеща ми, срамота е“, но в името на Любовта ще става. Ще имаме един свят отличен и нашите лица ще бъдат светли и красиви. Мъжът няма да дойде да каже на проповедника: „Посплаши малко жена ми, проповядвай една такава беседа“; дойде жената и казва: „Проповядвай на мъжа ми, защото е малко груб“ – сега мъжете учат проповедника как да проповядва на жените и жените – как да проповядва на мъжете. После бащата дойде и казва: „Проповядвай на сина ми, посплаши го“; дойде майката – и тя учи как да се проповядва на дъщерята; господарят дойде и казва: „Посплаши моя слуга, трябва да се подчинява на господаря си“; дойде слугата: „Посплаши моя господар“ – и тъй, проповедникът има толкова съветници и той, горкият, като седне, почеше се: „Какво ми каза онази жена?“ – и започне да плаши мъжете. Дойде тя и благодари. Но дойде мъжът и казва: „Ти на тия жени знаеш ли какво направи, къде отиде?“; втория път той проповядва за мъжете. Дойде бащата – и той учи; проповедникът пак се почесва, мисли как да сплаши сина. Не с такива сплашвания, ами трябва да се проповядва искрено, честно и откровено: на сина да каже: „Баща ти на

тебе е дал живота, той те обича и ти трябва да го обичаш! Благородно е да бъдеш син“; дъщерята какво ще я плаша, на дъщерята ще кажа: „Отлично нещо е дъщерята да обича майка си, майка ти ти е дала живот. Няма по-благородно от това да обичаш майка си с всичкото си сърце“; на майката пък ще кажа: „Ти, която си дала живот, няма по-благородно нещо от това да обичаш дъщеря си! Не я ограничавай, не я слагай в своята пещ“. Но оставете дъщерята – тя да си избере своя път, какъвто тя иска; оставете и вашия благороден син и вашата благородна дъщеря, в които умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто – оставете да вървят, както Бог ги ръководи. Оставете мъжа и жената, но кой мъж – на който умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто; коя жена – на която умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто. Това е, което аз говоря на хората.

Някой казва: „Учителя тъй казва“ – какво съм казал аз? Аз съм казал: мъжа, на който умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто, жена му трябва да го обича и всичко да върши за него, да го държи като писано яйце; аз казвам: онази жена, на която умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто, мъжът да я държи като писано яйце, като цвете, да трепери над нея; аз казвам: онзи син, на когото умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто, баща му да го държи като писано яйце, той е неговото бъдеще; аз казвам: дъщерята, на която умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто, в правия смисъл, майката да я пази като писано яйце; аз казвам: онзи слуга, на който умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто, господарят да го пази като писано яйце, той е един отличен слуга; и обратно: онзи господар, на който умът е намясто, сърцето е намясто, душата е намясто, слугата да го пази като писано яйце. Това е, което аз говоря на хората: господарят да обича слугата си като себе си, мъжът да обича жена си като себе си, жената да обича мъжа си като себе си, бащата да обича сина си като себе си, всички да се обичат тъй, както себе си, и да приложат този велик закон вътре в света – да действат. Изведнъж може да не дойде, но да сложим този принцип – това е благочестието.

И този ден, който иде, да ни намери Господ, че сме пригответни. Той иде, Господният ден. И ако дойде Божият ден и ние сме пригответни, ще видим това лице на Господа усмихнато и Той ще каже: „Елате, вие, благословени от Отца,

които повярвахте, и наследете Новото небе и Новата земя, живеете в Мир и Радост, живеете и се радвайте на всичките блага, защото старото премина и в новото с песни да служите на Истината“. А вие ще ми зададете въпроса: „Сега ти говориш за Новото небе и Новата земя, но сега какво трябва да правим?“. *Сега* – това е едно уравнение, което вие ще разрешите. *Сега*, какво значи *сега*? Ако вие възприемете този закон, сегашното мигновено може да се измени. Как ще се измени – някой изпаднал в летаргичен сън или го хипнотизирали; дойдат, пляскат го, но не става, не може да се събуди; дойде онзи, който разбира закона, и започне обратни паси на хипнотизма, потегли ръката по известни правила – той изведнъж стане, върне се съзнанието. Щом приемете Любовта, Господ ще започне отгоре да тегли ръката Си и после, като вдигне и свали двете Си ръце, ще каже: „Стани и излез навън и живей във великия свят на Свободата, който съм създал, и не мисли вече за старото“. И ако вие повярвате в тази Любов днес, във вас ще стане едно велико променение: то е вътрешен закон. А вие решите да живеете в Любовта, но има нещо, което ви спъва; казвате: „Отлично учение, аз ще живея за Господа“, но като приближите към къщата си, слушате – децата плачат, мъжът – малко разгневен, усъмните се: „То не му е дошло времето“. Влез вътре и кажи на мъжа си: „В името на Любовта“, прегърни го, целуни го; той започне да се смуцава, но вие още веднъж го прегърнете и му кажете: „Ела, аз ти нося нещо много хубаво“ – „Какво?“. Той е жаден или гладен и вие, щом го напоите и нагостите, той ще каже: „Тъй, разбирам сега Царството Божие“. Съмнението „Може ли това?“ – то е, което ви спъва. Един приятел ми казва: „Много хубаво Учение и когато го слушам, като че ли съм хипнотизиран, но като вляза в света, казвам: „Може ли това да се приложи, ние сме остарели, то е за младите“. А младите казват: „Ние, като станем стари, тогава ще го приложим“. Не, не, речено-казано и свършено – приложете закона! Той работи.

„В благочестието“, а благочестието произтича от този велик закон на Любовта. Абсолютно никога не се съмнявайте в Божественото, което е във вас; имайте Вяра във вашия ум, който е намясто; във вашето сърце, което е намясто; във вашата душа, която е намясто, и не чакайте спасението си отникъде, а от самите вас, от себе си. А вие казвате: „Аз за другите не се грижа“ – то е едно схващане, но у всички хора

едно е началото. Като казвам това, аз подразбирам, че всеки човек може да мисли като другите. Когато чуя моят брат да каже тъй, радвам се, че той може да мисли като мен. Можем всички да живеем по закона на Великата Божествена Любов, да сложим ред и порядък и да възстановим Божествената хармония. И в бъдеще остава да бъдем свободни, да не ограничаваме никого; светът може да се ограничи, ако започнем да учим хората какво трябва да правят, т. е. ако аз дойда да ви уча, когато страдате, как да се молите – да коленичите или не; вие знаете как да търсите Господа. От вас се изисква да нямате никакво съмнение.

Благочестие – това трябва на всинца ви.

30 април 1922 г., София

УЧЕНИКЪТ НЕ Е ПО-ГОРЕН ОТ УЧИТЕЛЯ СИ

Не е ученикът по-горен от учителя си.

От Матей 10:24

Всички философски системи са учения за изяснение на Живота. Ние изучаваме Природата, понеже тя има отношение към нашия живот: лекарите изучават качествата и свойствата на вредните микроби, за да могат да лекуват по-успешно своите пациенти (те изучават и микроби, които са по-благосклонни и разположени към човека, за да знаят как да ги употребяват); химиците, техниците и т. н. – всички изучават Природата, понеже всичките сили имат отношение към човешкия живот. И каквото и да е учението, каквото и да е положението, ние трябва да го отнесем към известна област и да определим точно неговото място и предназначение – това е задачата на Съзнателния живот.

Вземете например религиозните учения. Религията е система от методи за направление (или отправление) на по-висшия човешки живот в права насока. Не религията създава човека, а човек създава религията; не човекът създава Природата, а Природата създава човека (в обикновен смисъл). Аз често казвам: „Да почерпим нещо от Природата“ – това изречение е, само по себе си, наполовина разбрано. Когато някой велик цигулар иска да изрази това, което е скрито в него, какво му е необходимо – една цигулка; тая цигулка и този лък са Природата, следователно чрез нея, чрез тази цигулка, той може да изрази своето вдъхновение. Цигулката, влизайки в ръцете на цигулара, говори отлично, тя оживява в ръцете му, но сложи ли я на земята, тя пак заспива; следователно Природата понякога е жива, а понякога е спяща. Казвам: трябва да идем в Природата, но кога да идем – само когато Великият цигулар свири в нея, когато Божественият Дух я е взел в ръката си и всички сили действат както тази цигулка; тогава трябва да идем, а не когато Цигуларят почива, или Божественият Дух се е оттеглил – тогава и тя почива. Защото и тази цигулка, Природата, се нуждае от почивка, всичко в света се нуждае от почивка.

Сега, мнозина имат криво схващане за Живота – например искат да ги обичат хората, нали? Някому е тъжно, че няма

УЧЕНИКЪТ НЕ Е ПО-ГОРЕН ОТ УЧИТЕЛЯ СИ

кой да го целуне, тъжно му е, че няма кой да му каже някоя блага дума, тъжно му е, че няма кой да му помогне, да го нахрани и т. н. Но вземете например целувката: имаш хиляди приятели и те срещне един – целуне те, втори, трети – всички тия хиляди души те целунат; питам: като те целуне крайният, в какво положение ще се намираш – ще кажеш в себе си: „Не искам приятелски целувки“. Когато човек казва *целувка*, подразбира само една целувка, а не хиляди; и тия хиляди приятели трябва да дойдат всеки по един път да те целуне, а не да тръгнат всички в един и същи ден – всеки да си определи ден; но целувката сама по себе си е нещо неопределено.

Откъде е дошло това желание у човека, това целуване, ядене, пиене – тия процеси как са се явили? Те си имат свой произход, но сега няма да се спираме на него, защото ако се спрем на произхода на целувката, мнозина може да кажат: „Не искаме да знаем за целувката, не е много важно“. Целувката е толкова важна, колкото онзи, който подписва някоя полица. Казват ти:

- Искам да си сложиш подписа.
- Защо?
- Защото тази полица е валидна само с подписа ти.

Трябва да целунеш полицата ми тъй, че твоята целувка да остане – да се знае, че твоето име е там, та един ден където и да представя полицата, да зная, че ти си я целунал и в която и да е банка може да се шконтира. Ако ти сложиш само три инициала: *Г. Т. Ц.*, никой няма да я шконтира – тълкува се, че не си я подписал валидно. Щом не може да се шконтира тази полица, значи не си я подписал, не си я целунал.

Следователно във всяко желание на хората се крие една користолюбива мисъл. Когато някой ми каже: „Подпиши ми тази полица!“, каквото и да ми говори после: „Аз те обичам, ти си ми приятел, ти ми направи една услуга“, зная, че зад тази полица се крие нещо – едно користолюбиво желание. Ако аз обичам някого, защо ми трябва полица? Ще му кажа:

- Колко искаш от мене?
- Десет хиляди лева.
- Вземи ги!

И нищо повече – никаква полица, никаква целувка; и без целувка може да дам парите – това е правото учение на нещата.

Христос казва: „Не е ученикът по-горен от учителя си“ – какво е искал да каже Той с тия думи? В ума на ученика не трябва да се яви желание да стане по-горен от учителя си и

защо – аз ще ви кажа: водата не може да се повдигне по-нагоре от уровня на своя източник и това е закон; слънчевата светлина не може да се повдигне по-нагоре от Слънцето; човек не може да се повдигне по-нагоре от Бога – той може да стигне до Бога. Ученикът трябва да бъде като Учителя си, до същия уровень – нито по-надолу, нито по-нагоре; като достигне дотам, по-нагоре не може да се повдигне. Да бъде като своя Учител и по тяло – да има същия строеж на тялото, и по сърце – да има сърцето на своя Учител, и по ум – да има ума на Учителя си, и волята му да е както волята на неговия Учител. Тогава какво е искал да каже Христос: „Не е ученикът по-горен от учителя си“? Той поставя два принципа. Иска ли ученикът да бъде Учител, той е изгубил своето предназначение, той не е разбрал основния Божествен закон в света; иска ли човек да стане като Бога, той е изгубил своето предназначение. Ученикът е една бяла книга, върху която може да се пишат хубави неща; ако тази книга е написана, няма какво да се пише отгоре.

Учителят е написана книга, на която хората се учат, а от ненаписаната книга никой не може да се учи, но всеки може да слага своите забележки. Питам сега: ако онова, което сте научили от вашия Учител, няма къде да го сложите на тази книга, какво ще ви ползва вашето знание? Един прост пример: ако идете при някой земеделец и се нуждаете от жито, той е готов да ви даде две крини, но вие нямате торба и той няма торба, как може да го използвате? С една шепа не може да се храните, трябва чувал – този чувал е ученикът, а житото, като се изсипе вътре, ще бъде Учителят; двамата – учителят и ученикът, като идат на нивата и изтърсят житото в нея, ще дойде растежът.

Сега, ние встъпваме вече в една нова област, която е малко неразбрана, но казвам: под думата *Учител* Христос разбира един завършен процес, а под думата *ученик* – един процес, който сега започва. Следователно, когато вие слушате каквото и да е друго учение, трябва да имате желание да възприемете всичко онова, което е принципно, което е вярно, и да го приложите. Вие се нуждаете от подобрение на живота си и всички неща в Живата Природа са създадени за живите души, които са възплътени тук, на Земята. Чрез кого и как Бог изпраща нещата – това не е толкова важно. Когато Слънцето изпраща своето благословение, когато Бог изпраща Своето благословение чрез слънчевите лъчи, всичките те идват, съединени като бяла светлина. Сегашната наука ни казва, че бялата светлина не е само една, но има няколко събрани светлини, обаче между

тия светлини няма спор на коя да се сложи името – например има червена, жълта, зелена, ясносиня, тъмносиня, виолетова и други, ала нито една от тях не си слага името, за да каже: „Моето име трябва да фигурира тук“; щом минат през призмата, разделят се и всички се нареждат в една цветна гама, но като прекараме тези лъчи през втора призма, пак се събират.

Сега, често в Живота стават различни спорове; тия спорове произтичат от разни призми. За пример аз ще ви дам какво ми разказваше един приятел – каква е призмата на съвременното общество. Един вярващ, спиритист, който вярва в прераждането, и един евангелски проповедник разговарят сами в стаята и се разбират. Евангелският проповедник казва: „И аз вярвам, че има духове, че има прераждане, това и в Писанието го има“; излизат обаче и отиват в евангелската църква, а там пасторът казва: „Не е вярно, такива духове няма“ – там не могат да се разберат, защото евангелският проповедник е минал през една призма и светлината вече не е цяла: вътре има личен интерес, в него е заговорил портокаленият цвят. „Аз съм проповедник; ако поддържам такова учение, което не е близко до моите слушатели, може да изгубя репутацията си, следователно духове не съществуват и прераждане не съществува“ – защо не съществува? „Понеже са вредни за моя интерес.“

Събират се на третия ден, единият казва: „Как тъй, защо не поддържаш това, за което бяхме съгласни?“, а другият отговаря: „Е, ти си човек свободен, без закон, а аз съм под закон; един ден, когато махна юлара и остена отзад, и аз ще говоря като теб“; следователно той счита своите пасоми за юлар на главата си и за остен отзад и затова не може, не му дават да говори както той иска, но ще говори и даже ще мисли както те искат. Смешно е, ако учениците заставят учителя си да мисли тъй, както те искат; смешно е, ако слугите заставят господарите си да действат тъй, както те искат да действат. Учителят ще мисли по правилата, по които е длъжен да мисли, и ученикът ще възприема това знание според правилата, на които животът му е подчинен. Учителят има известно задължение, а ученикът има друго задължение, но не мислете, че тия отношения се раждат сега – да бъде човек в духовен смисъл ученик е определено от хиляди години, то съществува от хиляди години.

Сега, когато някой ученик постъпи в едно учебно заведение – гимназия, университет, там все си има известни правила; но въпросът е откъде тази мисъл в главата на професори или учители да сложат тия правила – защо и за какво, без правила

не може ли? Не може, те прилагат ония правила, на които са се подчинявали в далечното минало – всички ученици трябва да се подчиняват на тия правила. Следователно първото нещо е всички вие да съзнаете отношението си като ученици. И злото в сегашния свят е, че всички искат да бъдат учители. Нямам нищо против това, стига да сте една книга, не само написана, но хубаво написана; и тази написана книга, като я прочете който и да е, да може да изправи и подобри своя живот. В света има хиляди извори, но тия извори имат своята ценност с лечебната си сила. Всичко това вземете като символи: извори, гори, планини, долини, реки и т. н. – това са все символи, уподобления на Духовния свят. И ако вие не знаете как да четете тази книга – Природата, да научите тази азбука на Земята, не мислете, че като идете на Небето, ще ви научат на тези работи, на тези елементарни работи – ще ви върнат на Земята, за да се научите. Прераждането е закон, вие ще се преродите в тая забавачница – Земята; на всички невежи, които са мислили на Земята, че са много знаещи, като идат на Небето, ще им кажат: „Какво – ние тук нямаме такива заведения, такъв курс, такива забавачници, върнете го да довърши своето учение!“.

Един българин, който след Освобождението завършил в Америка, имал големи претенции, бил много тщеславен. Като се върнал тук, явил се при княз Батенберг, който му дал отличен прием и му казал:

– Аз съм готов да ви дам каквато служба поискате – пръв министър или друга някоя.

Българинът се понадул:

– Трябва да си помисля малко... Аз искам да бъда директор на гимназия.

– Е, тогава – казал князът – ще се отнесете до министъра на просвещението.

Българинът мислел, че директор на гимназия е много важна длъжност.

Сега, когато Господ ни повика и каже: „Поискайте нещо от Мен“, ние се изпъчваме.

– Какво искаш?

– Искам да бъда директор.

Господ казва:

– Иди при министъра на просвещението.

И всички сега са пратени при този министър на просвещението тук, на Земята. Този министър на просвещението – това е възпитанието; и този министър, като дойде, ще те назначи, ще

подпише указа и тогава ще го прати при Бога, Който ще го санкционира, и ти ще станеш директор. Но ония ученици, на които си директор, тъй ще те посрещнат, че ще ги помниш задълго.

Сега ще се поспра малко, ще ви разкажа една легенда. Един от великите Ангели на Небето (аз го наричам Орифил) дошъл да посети хората и да види как живеят, да се позанимае малко с изследвания. Като минавал през една улица, чул да се вдига голям шум. Видял в една люлка малко дете и го попитал:

– Братко, защо плачеш?

– Няма кой да ми помогне, тия хора не ме разбират; те са ме оставили в тази люлка, малък съм, не мога да се проявя, пък и не разбирам закона.

– Какво искаш?

– Гладен съм.

Взел Ангелът биберончето и го сложил в устата му. Детето било малко момиченце на една година.

Ходил той, изследвал и след четири-пет години минал през същото място. Видял на пътя момиченце, пак в неволя, плаче, плаче.

– Защо плачеш? – попитал.

– Изгубих майка си, не зная как да се върна у дома.

Взел Ангелът това момиченце, завел го вкъщи и забелязал, че е същото, на което е дал биберончето – първият път плаче, че няма кой да му даде храна, а вторият път плаче, че изгубило майка си.

Ходил Ангелът, изучавал управлението на хората, науките им. След деветнадесет години минал при една река и видял мома на деветнадесет години, която се готвела да се хвърли във водата. Спрял и попитал:

– Какво искаш да направиш?

– Отчаяна съм от живота; не ми се живее, защото имах един, който ме обичаше, но той ме излъга и сега за мен животът няма смисъл.

– Мислиш ли, че този, когото обичаш, може да ти даде това, което желаеш?

– Аз мога да бъда щастлива само с него – пак плаче тя.

Първият път плаче за хлебец, за млечице, вторият път плаче, че е изгубила майка си, а третият път – че е изгубила своя възлюбен.

– Ще чакаш, ти ще намериш своя възлюбен; излъгала си се, а твоят възлюбен никога не лъже – теб е излъгал някой в името на своя възлюбен и сега ти искаш да се хвърлиш в реката.

И съвременните хора са се отчаяли: някой плаче за хляб, друг – за баща и майка, а трети – че е изгубил смисъла на своя живот. Защо са изгубили смисъла на своя живот – те не са намерили още тоя смисъл, не са го намерили. А когато вие намерите вашия възлюбен, какво ще ви даде той? Сега мнозина говорят за възлюбения и казват: „Да има някой да ме обича!“; аз казвам: ако сложат една въшка на главата ви и тя ви обича, ще хапе, вие ще започнете да се чешете, а тя ще каже: „Аз искам да посмуча от твоята кръвчица, за да стана благородна като теб“ – е, колко години трябва да една въшка да смуче, за да стане като теб?

Силата не се състои в това да те любят. И казвам една велика истина: няма човек в света, който да ви люби, и ако някой ви казва, че човек може да ви люби, аз съм на противоположното мнение. Човек може да бъде проводник на Любовта, но да ви люби не може; Любовта в света – това е Бог в Своята целокупност и да искаш да те люби някой значи трябва да искаш да те люби Господ. Този Господ, за да ви люби, трябва да избере един човек, който да е проводник, за да го познаете. Заблудите ли се – да помислите за онзи, чрез когото Любовта иде, и да кажете, че от него излиза, вие ще бъдете при реката, да се хвърлите вътре, за да се удавите. Ами ако на този прозорец, през който минава тази Любов, някой сложи своите кепенци, тя не може да премине и остава навън, кой е крив? Първото положение трябва да схванете. И за себе си някой казва: „Трябва да ме обичат“; ще отговориш тъй: „Когато Господ ме обикне, аз ще Му кажа и теб да обикне; когато Господ дойде и прояви Своята Любов към мен, аз ще Му спомена и за теб – Той може всинца ни да обича“.

Какъв е законът на Любовта? Нека направим едно определение. Когато Слънцето грее, изпраща своите лъчи от далечните пространства, изпраща светлина и топлина, какво се иска от нас – всеки да определи една малка площ на Земята, да я изкопае, посее и ще израсте нещо. Това Слънце не можете да приближите, да го целунете, да го прегърнете, но от неговата целувка ние можем да направим едно благо за себе си. Слънцето казва: „Изори нивата и посей нещо, аз ще проявя Любовта си: ще изкарам каквото посадиш – ябълки, сливи, круши, дини, тикви, репи – всичко ще възраста. Ти ще опиташ сладостта на моята Любов в дините, в ябълките и прочее“. Следователно, когато Бог се прояви в нас и сегашните хора искат да Го прегърнат, Той няма нужда от прегръщания, а казва: „Изори сърцето

си, след това посей най-хубавите семена и когато те израснат и плодовете узреят, ще вкусиш от благата на Великата Любов“.

Сега, какво ни учат съвременните учени хора? Много хубаво учат, не намирам нищо лошо нито в химиците, нито в техниците, нито във физиците, астрономите, биолозите – всичко, каквото учат, е право, но то е външната страна на Живота. Светлината имала седем цвята, но ако ние не знаем как да използваме всеки един цвят, какво от това? Онзи художник, който разбира закона, като вземе четката, знае как да съчетава тези бои – ще направи някой образ; и онзи земеделец, който разбира закона на тази светлина, ще я използва по друг начин. Въобще, който разбира закона на тази светлина, той ще я използва по един или друг начин. И ако ние не знаем как да използваме Божията Любов, всичко е напразно. И тя си има не само свои цветове, пак ще кажа: Любовта няма само седем цвята. Един английски учен и проповедник твърди, че и Любовта има седем цвята, но аз се различавам, аз мисля друго за Любовта: тя има повече цветове, много повече цветове; и от всеки един цвят на Любовта се раждат особени плодове. Съвременната наука още не е изучавала при какви условия се раждат ябълките, крушите, защо соковете на ябълката се отличават от соковете на крушата или сливата и по какъв закон се различават. В сливата има нещо особено, в ябълката има нещо особено, в крушата има нещо особено, в портокала, лимона – във всички тия плодове има нещо особено; това са съчетания на тази светлина по особен начин. В някои плодове известни цветове преобладават повече, в други – по-малко. Например вземете черешката – в нея преобладава повече червеният цвят и следователно, ако някой е малокръвен и ако разбира закона при яденето на черешите: ако има това разположение, ако яде по новия начин (ядене чрез разбиране, а не механически – че е дошло времето, дванадесет часа), ако има това вътрешно разбиране – тъй както Природата е създадена и както ние сме създадени, непременно ще възприеме всичко онова, което е необходимо за неговия организъм. Тъй във всяка една наша дума, във всяка една наша мисъл преобладава различен цвят от цветовете на Любовта.

Някой казва: „Ние можем, лесно е да се живее в християнството“; ако беше лесно, защо християните не са сполучили в приложението на Христовото учение? То е наука, дълбока наука. И Христос казва: „Само по един начин може да се предаде Истината – този Дух на Истината, когато дойде, Той ще ви я

предаде“. Ако ние учим християнството без Божествения Дух, въпросът е свършен – ние ще научим само външната страна: че Христос е бил велик човек, реформатор, но сега не можело да се приложи Неговото учение на Земята, не му е дошло времето; в бъдеще, когато човек еволюира по този или онзи начин...

Христовото учение трябва да се разбере, то е основано на един велик Божествен закон, закон над всички закони – неотменния закон на Любовта. И ние казваме, че тази Любов може да се приложи навсякъде. Любовта изисква само да нахраниш гладния, голия да облечеш, невежия да научиш; Любовта не изисква да правиш на хората палати, да правиш по десет костюма, по десет чифта обувки, но Любовта изисква да му дадеш само това, което му е необходимо – другото даже децата могат да направят. И аз забелязвам, че съвременните хора, когато дойде някой приятел, му готвят много и в самото ядене влагат нещо лошо. Ние искаме да го задоволим с ядене – сложим му едно ядене, две, три, четири и му казваме: „Хапни си от това, от онова“; стане му тежко на стомаха, а сетне го молят: „Е, кажи ни нещо важно“ – какво ще ви каже? Казва: „Нямам разположение, преядох, ще чакате“. И погледнете – той се разболял и си заминал. Като дойде вашият приятел и искате да научите нещо от него, не го гощавайте – малко му дайте, но с Любов. И българинът казва: „Не гощавайте много“.

„Ученикът – казва Христос – не е по-горен от учителя си“ – т. е. изявената Любов не може да бъде по-голяма от неизявената Любов, граничната любов не може да бъде по-голяма от безграничната. И чудни са хората, като казват: „Ти не ме обичаш“ – защо да те обичам, на какво основание съм длъжен да те обичам? Или ако аз кажа: „Ти на какво основание, защо си длъжен да ме обичаш?“. Ако аз съм подписал един запис, взел съм пари назаем, ще кажеш:

– Господине, ти си целунал този запис, готов ли си сега да устоиш на думата си?

– Да, признавам.

А ти дойдеш, представят ти един запис и кажеш:

– Не е мой, не го познавам, друг го е подписал.

Любовта – това е закон на свободни отношения. Отношенията на Учителя и ученика са абсолютно свободни: Учителят няма право да вика, да казва на ученика: „Ти трябва да учиш, ти знаеш ли, че си в моята Школа?“; не, не, в Божествената школа Учителят е абсолютно свободен и ученикът е абсолютно свободен – ученикът може да каже: „Ако искам, ще уча, а ако не

искам, няма да уча“; той може да стане учен, а може да стане и невежа. Сега вие може да го морализирате или не; той е избрал едно положение, за да придобие известна опитност – нека я придобие. И Учителят нека си избере – и той има свое разположение. Следователно между двамата, ако са в тази Велика свобода, няма да има никаква дисхармония.

Всичката съвременна дисхармония от какво произтича? Ти любиш някого, но започнеш да ревнуваш – какво показва ревността? Ревността – това е една любов, проявена на физическия свят; ревността – това е първото съмнение, ти нямаш вяра в моралния престиж или уровень на твоята жена или мъж. И учителят може да ревнува своя ученик, ако е изгубил доверие в него, и ученикът може да ревнува своя учител, ако е изгубил доверие в него – проявление на чисто физическото поле. Е, питам: ако ревнуваш, какво ще спечелиш? Ревност за Истината е друго, а ревност за Любовта е друго; и когато с тази ревност ти отслабваш и ограничаваш човека във всичките негови постъпки, то е безразсъдство, то е чисто физическо. Това са полици – ти ме следиш, аз съм подписал десет полици и ти ме следиш, където и да отида, да не би да избягам някъде. Може да питаш:

– Еди-кой си господин в София ли е?

– Защо?

– Аз се много интересувам от него, защото имам вземане-даване.

Или:

– Не искам да излиза от България, защото десетте полици...

Като вземеш полиците – да отива където иска. Прав е човекът.

Следователно, ако ти ревнуваш човека, разбирам, че имаш да му плащаш, а ако той те ревнува, има да ти плаща. Питат някои как да махнем ревността – ще си изплатите полиците, ще влезете в положението на учители и ученици, т. е. същите принципи ще усвоите; ще влезете в положението на слуги и господари. Защото за да подобрим този живот на Земята, ние трябва да разберем Великия Божествен закон и да уредим сегашния си живот. Някои казват: „Ще се уреди“ – да, но в този живот, днес трябва да уредим този въпрос. Някои казват: „В бъдеще“. От чисто Божествено гледище всеки въпрос може да се уреди сега; ако ти не си готов сега, в този момент да го уредиш, то и в бъдеще няма да си готов. Казват: „В

следното прераждане“; ако в следното прераждане този цикъл завърши, ще изгубите последния трен – нали треновете имат разписание и когато идеш и изгубиш последния трен, тогава кой ще вземеш? Някои казват: „Има време“; да, има време, но ако има десет трена и вие сте изпуснали първия, втория, третия, ако сте изгубили и деветте, а остава само един трен, тогава питам: какво ще бъде вашето положение?

И Христос казва: „Ученикът не е по-горен от своя учител“. Доста е на ученика да бъде като своя Учител – не е ли достатъчно за нас да бъдем като Христа: не е ли за всинца ни достатъчно да бъдем тъй доблестни, тъй самоотвержени, както Той е доблестен и самоотвержен; не е ли достатъчно да имаме Неговия ум, Неговите стремежи, Неговото далечно схващане? Но ние ще кажем: „Той е Христос, Син Божи“. Тоя Учител разбира, че всички вие сте ученици. Нали онези, които искат да бъдат ученици, онези, които въздишат и казват: „Да има някой да ме обича“, трябва да имат тия качества?

Само ученикът, който е разбрал своя Учител, може да има тази Любов. Любовта – това е едно разумно проявление и само между две възвишени и разумни Същества; и всякога, когато Любовта се проявява, има разумност. Даже тази Любов се проявява в кристалите. Любовта трябва да бъде разумна – престане ли тази разумност, Любов няма. И когато говорим за Любов, разбираме две същества, които са еднакво развити по ум и сърце: еднакво умни, повдигнати културно, с благородни души и силна воля – само такива две същества могат да се разберат. Ако твоят приятел ти каже една дума и ти я разбереш по един начин, а той – по друг, каква Любов може да има? А ако се скарат, каква Любов е тя – когато се карат, каква Любов може да има? Любовта е като музиката: само двама велики музиканти, които като се съберат, единият вземе първата цигулка, другият – втората, се обичат. Защо? Двамата ходят заедно и дават концерти. Ако дойде третият и каже: „И аз ще дойда“, него може да вземат да им пази цигулките, а на сцената ще свирят сами. Това значи да се обичат: казват как ще се свири това нещо, проверяват, Любов имат. А други казват: „Да се обичаме!“ . Можеш ли да свириш на тази цигулка? Тогава може да се обичаме, а ако не можеш, ще пазиш кутията на цигулката; ще пазиш тази кутия на Любовта, защото там, на сцената, ще бъде много трудно. Някой път ще слушаш, но и то е благодат. А като знаеш сам да свириш, едно нещо е със свой приятел да свириш, друго нещо е да вземеш тази цигулка на Любовта

заедно с Христа (само че аз вземам Христа в преносен смисъл) и с Него да свириш, друго е някой да свири за Христа, а ти да слушаш отвън; има разлика между свирене и свиране.

Ще ви приведа пак онзи анекдот за един българин. В Москва един българин по необмисленост взел под наем скъпа квартира – дал толкова пари, че не му стигнали до края на годината. Казва на един приятел:

– Да знаех, не бих влязъл, дадох пари напразно.

Другият му отговаря:

– Аз лесно ще накарам тая руския да ти върне парите назад.

– Как?

– Мълчи!

Един ден той идва със свой приятел, донася си гайдата в стаята и като засвирил – един ден, втори... На третия ден рускията идва и казва:

– Моля, вземи си парите и напусни стаята!

Българинът е изобретателен, употребил една хитрина – не иска да се кара, а свири. Казал:

– Празник имаме ние, българите, и обичаме тъй да свирим.

– И ние пеем, но вие свирите и пеете повече от нас; не ви искаме тук, защото не можем да работим.

Достатъчно е на ученика да бъде като своя Учител. И както тая малка хитрина, и ние често се освобождаваме с хитрини. В християнството, в Новото учение никакви хитрини не се допускат. Изисква се един живот чист, абсолютно чист и свят; този живот трябва да има всичките стремежи тъй, както са излезли от Бога: във всичките си действия трябва да бъдем тъй безкористни, както Бог е безкористен, тъй любещи като Него. Да не въздействаме на Божията Любов, да не я използваме, т. е. тая Любов да минава през нас и нито едно зрънце да не вземаме – всяко да отиде по своето предназначение. Чуждото нека си върви. От Невидимия свят следят, Светлината е определена за нас. Някой казва: „Може да се грееш, когато искаш“; не е тъй – има дни, когато е определено да се греете, а има дни, когато не е определено, и ако се греете, когато не трябва, ще ви затворят. Щом не е определено, вие ще бъдете болни. Някой казва: „Ще се грея“; не, не, ще се грееш, когато е определено, и трябва да използваш това време – а сега мислят, че всякога може да се грееш.

Сега, нас ни учат, но вие казвате: „Добър е Господ“; аз нямам съмнение, че Господ е много добър, но ние не сме

добри. Господ е всеведущ, да, но ние не сме такива още, т. е. ние, като не знаем, ще престъпим закона, ще съгрешим и ще дойдат лошите последствия. И тогава ще дойдат да ни утешават – счупи ми някой крака и казва: „Такава е била Волята Божия“. Не е такава Неговата воля – защо Господ ще ми направи крака, а после ще го счупи? Защо Той ще ми даде ум и после ще го вземе, ще ме направи идиот? Не е Волята Му такава. Някой друг те е хлопнал и казваш: „Господ е казал тъй“; не, не, всички тези аномалности са произлезли от неразбиране на Неговите закони.

И затова Христос казва: „Ученикът трябва да бъде като своя учител“. Тогава има друго заблуждение: ако не може да бъде като своя Учител, какъв трябва да бъде – търговец например не може да бъде, а какъв трябва да бъде? – „Проповедник трябва да бъде, свещеник, владика – някое високо положение, да бъде осигурен.“ Ами в Природата няма ли търговски сделки – има търговски сделки и в Природата. Човек всичко може да бъде и да изгълъни Волята Божия, всичко може да бъде в света; и ние можем да бъдем такива само когато разберем тъй дълбоко смисъла на Живота – когато Бог е с нас, всичко можем да направим. Когато Любовта е в един човек, той може да се повдигне над своя уroveň – но Любов ни трябва: учител ли си, свещеник ли си, каквото звание и да имаш, без Любов ти не можеш да свършиш работата си както трябва. Обратно: имаш ли Любовта, можеш да заемаш най-ниското положение в света, метач може да бъдеш, но ще извършиш всичко отлично. Ако си метач, с Любовта можеш да извършиш много повече.

В Америка един американец получил петнадесет милиона наследство. Той раздал всичките тези пари на бедните, взел една метла и започнал да мете в Ню Йорк. Питат го:

– Защо?

– Предпочитам – казва – с труд да си изкарам прехраната, отколкото да живея с тези пари, които не съм заслужил.

И наистина, с труд и със своя пример той е направил повече, отколкото с тия пари.

И тъй, моята беседа тази сутрин има за цел само учениците ми, а не онези някои външни слушатели – те много късно са дошли, аз съм много напреднал, не мога да се връщам назад, говоря за учениците, за малцината говоря. Пак казвам: какви философски разбирания трябва да имате? Вие не трябва да си правите илюзии. Време е за вас да си зададете един въпрос: разбирате ли Христа, мислите

ли като Христа, чувствате ли като Христа, действате ли като Христа? Вие ще кажете: „Приблизително“; не, не приблизително, а абсолютно еднакво с Него – подразбирам принципно: трябва да имате същите желания, които са движили Духа Христов, същите подбуди. Единият този Дух трябва да прониква и в Учителя, и в ученика – не два духа, а един Велик Дух трябва да прониква и тогава, според Неговата Мъдрост, Той ще определи положението и на ученика, и на Учителя – отношенията им на физическото поле.

Някой ще попита: „Какво иска да каже Учителя?“; какво искам да кажа ли – ако този Дух е във вас, Той ще ви научи и припомни какво искам да ви кажа аз. И като казвам Аз, подразбирам онова Божественото, Великото, Което е създало всичко в света; едно Аз има в света – само Бог е Аз, Онзи Първият, Който е създал всичко в света. Аз подразбира Бога, Който е създал целия Космос – само Той може да каже: „Аз създадох всичко това, всичко това е Мое, Аз Съм и освен Мене няма друг“. А сега ние се изгъчваме и казваме: „Аз съм, знаеш ли?“. Да, ти си един аз, който нищо не е направил; ти си един аз, който даже сто килограма не може да носи на гърба си; ти си един аз, който не може да претърпи една малка обида, един аз, който не може да живее с никого, не е уредил сметките си и т. н. Трябва да съзнаеш кой е тоя Аз – това е Бог, Любовта; тъй трябва да мислим и само по този единствен начин ние можем да урегулируме живота си.

Само един морал има в света. Ще каже някой: „Да живеем в Любовта“ – това са празни работи; „Да си кажем една сладка дума“... „Ама ученикът не се учи“ – а ти ли ще го морализираш? Ако иска, да се учи, ти ли ще го учиш? Всеки един, който е влязъл в Божественото училище, трябва доброволно да се учи; ако иска да седи, ако иска да се учи – той е абсолютно свободен. Учи ли се, той е с нас; не се ли учи, не е с нас. Люби ли, обича ли, с нас е; не люби ли, той е вън от нас, няма какво да се безпокоим.

Сега, вие се спирате и казвате: „Учителю, кажи ни някоя тайна“; по-велика тайна от *Любовта* няма в света и ако вие бихте разбрали тая дума, щяха да се отворят очите ви и щяхте да видите това, което никога не сте виждали. И тогава ще приличате на онази мома, която като седи, гледа, че минава един много богат момък, и казва: „Да е Господ толкова добър, че да живея с него“; а как ще живееш с него, като не знаеш да свириш? Това е желание: всинца ние искаме да живеем с

Христа и можем да живеем – как? В нас трябва да тупти също-то благородно сърце (вземете го не само в преносен смисъл), това благородно сърце, което е туптяло в Него преди две хиляди години, и този ум да мисли така, както преди две хиляди години. А знаете ли как мисли Христос сега – две хиляди пъти по-добре, отколкото едно време.

Като говоря така, вие ще дойдете до философски разбирания. И Христос се е разширил сега – в какво отношение? Най-първо, в началото, майката повива своето детенце в пелени и говори като него: детето говори криво и майката говори криво – и тя се мъчи да говори като него, но след десет години казва: „Не така, мама, едно време аз говорех като теб, а сега ти ще говориш като нас“. Едно време Христос говореше като нас, а сега иска ние да говорим като Него, това едно време мина вече. Едно време Христос говореше като нас, днес законът се е изменил и Христос казва: „Сега вие ще говорите като Мен; едно време Аз чувствах като вас, но сега вие ще чувствате като Мен; едно време Аз мислех като вас, а сега вие ще мислите като Мен“ – не е ли правдоподобно това? И следователно, ако вие след две хиляди години не сте в състояние да мислите, чувствате и действате както Христос мисли, чувства и действа, не можете да бъдете ученици.

„Не е ученикът по-горен от учителя си.“ И тъй, на тия, малкото ученици, които са, казвам: като се върнете у дома, сложете ръката си на сърцето, вслушайте се дълбоко и кажете: „Тупти ли това сърце както сърцето на Христа? Толкова хиляди години то е туптяло за празни работи, започна ли да тупти като сърцето на Христа?“. Поддръжете дълго време ръката си и си дайте един положителен отговор. После си сложете ръката на главата и кажете: „Този ум хиляди години е мислил за празни работи, започна ли вече да мисли като ума на Христа?“. След това погледнете ръцете си и кажете: „Тия ръце хиляди години са работили, всичко са вършили, започнаха ли да вършат това, което Христос върши, да действат, както Христос е действал?“. Ето важния въпрос, който учениците трябва днес да разрешат.

7 май 1922 г., София

ДЪЩЕ СИОНОВА

А Иисус намери осле и възседна на него според както е писано: „Не бой се, дъще Сионова, ето, твоят цар иде, възседнал на жребие ослично“.

От Иоана 12:14, 15

Потребен е смисъл в Живота. Когато първосвещеникът или някой съвременен архиерей се облече с всичките си накити в църквата, питам: каква е целта на това обличане? Ще ми отговорите: „Служение на Бога“, т.е. когато този архиерей се накичва със своята премяна, той е като онази мома, която се кани да се жени или сгодява – това е същото положение. Защо се облича момата? Попитайте всяка българска мома, която отива на хорото (тя ще се срещне, ще се облече хубаво, цветя ще сложи на ушите си, на главата си), за какво мисли – иска да се ожени, но защо трябва да се ожени? Ще ми отговорят: „Човешкият род трябва да се поддържа“ – защо трябва да се поддържа човешкият род? „За да се самоусъвършенстват хората“ – защо трябва да се самоусъвършенстват хората? „Е, това е закон в Природата.“

Всички тия разсъждения ние ги слагаме под един знаменател – да познаем Бога. Това не е само до младата мома; и в ония цветя, и в ония дървета – и в тях има това съзнание: като посрещнат своя любовник – Слънцето, и те слагат най-хубавата премяна, ония хубави шарени цветя. И цветята имат много по-добри познания за Слънцето, отколкото сегашните хора. Сегашните образовани хора, когато Слънцето ги напече, слагат големи дъждобрани, омбrellи или големи шапки, слагат и големи завеси, за да не влиза в стаята светлина през ония малки прозорчета; и всички проповядват предпазване от слънчев удар. Така учат гражданите, а селяните имат друго учение: само когато дойде обед, тогава ще се скрият под някоя круша.

Питам тогава къде е смисълът на Живота. Смисълът на Живота не се състои в частностите, в нашите разбирания; смисълът на Живота не се състои в една теория, в едно разбиране; смисълът на Живота не се състои в религията – даже религията не е израз на онзи смислен Живот, защото религията е форми, начини, чрез които трябва да служим.

Нима онази мома, която може да играе всички хора, всички игри на хорото, нима тя е научила смисъла на Живота? Тя на хорото може да играе много хубаво, а да не знае да готви; тя може да играе прекрасно, а да не знае да шие; тя може да играе отлично, а да е много устата. На хорото е отлична – първата мома, тя води хорото: като го завърти, като нея няма втора, но идете у дома ъ и ще видите, че тя върти хорото по друг начин: на хорото всички се радват, а вкъщи, като върти хорото, всички плачат. Питам защо. Свекървата плаче от нея, свекърът плаче от нея, деверът плаче от нея, зълвата, наоколо съседите – всички плачат и казват: „Тя беше първата мома на хорото“. Как тъй – първа мома на хорото, а вкъщи всички плачат от нея. Това съждение – че тя е лоша, че всички плачат от нея, е частично, то ни най-малко не показва, че нейният характер е лош; тя се проявява частично. Аз мога да обясня от какво произтича това: ако вие имате едно идеално гладко шише, може да го носите, безопасно е, но ако го счупите на няколко парчета, всяка част е опасна, тя може да се натъкне на кой да е крак; казвам: тази мома на хорото беше цяла, а вкъщи е на парчета. Е, какво трябва да се прави – съберете всички части на място, залепете ги и тя ще бъде отлична тъй, както е.

Сега нека дойдем до известни разсъждения. Да кажем, ние проповядваме известно Учение – това Учение не само ние го проповядваме, всички разумни хора го проповядват; проповядва Христос едно Учение и аз изнасям сега Учението Христово. В Негово време Христос говореше много логически, говореше едно от най-трезвите учения, най-трезвото Учение в света, а Неговите съвременници намериха, че това Учение е неподходящо за тогавашната култура. Даже сега, след две хиляди години, намират Учението Христово неподходящо – не можело да се приложи: ако някоя жена днес вземе и приложи учението Христово, мъжът ъ ще я изпъди навън; ако някой мъж приложи учението Христово, жената ще го изпъди; ако дъщерята приложи учението Христово, бащата и майката ще я изпъдят, веднага ще се разделят тези хора. Казват: „Ние такива набожни хора не искаме“, защото всички имат представа, че на човек, като стане набожен, ще хлъгнат очите му, лицето му ще се измени и мислят, че в тия хлъгнатици има набожност. Аз се чудя откъде е дошла, откъде се е появила тази идея за хлъгнатините – ако това е набожност, тогава ония хора в болницата са най-набожните. Ако разсъждаваме така, тогава какво ще

кажем за ония свещеници от гледището на тази логика – като съдим по това, ще кажем, че у тях няма набожност, всички са оправени, и то тъй, както никой друг.

Това са крайности в разсъжденията, това не е никаква логика. Нашата реч може да е логична, без да съдържа тази необходима Истина за ума, т.е. аз казвам *Истина* в пряк смисъл. Вземете храната, която дава сила на организма – тя съдържа в себе си Истината. „Истината ще ви направи свободни.“ Ако на мен, който пътувам, след три-четири дни краката ми са се откъснали от умора и ми е невъзможно да свърша своя път, онази малко храна, която приема, ми е предала Истината, тази храна ме е направила свободен да пътувам по-нататък. Следователно някой ще каже: „По какво да познаем Истината?“ – Истината ще ви даде сила да довършите своя път и ще ви направи свободни, ще ви даде сила да довършите назначения път и назначената работа. Тогава каква е целта на религията – да ни даде Истина, да ни покаже пътя към Бога и нещо повече: не само да ни покаже пътя към Бога, но да ни съедини с Бога – по кой начин? Чрез закона на Любовта; те казват: „Самата Църква трябва да бъде Любов“.

Ще ви приведа един пример, ще го нарека „За набеде-ния благодетел“. Ще ви дам един нов начин за мислене, да видим как ще го приложите. Той е следният. Една графиня на име Бероза осиромашава свършено и попада в такава беднотия, в невидяна беднотия; тя е дъщерята Бероза. Поем на име Самусали (аз го наричам така) искал да ѝ помогне, но понеже знаел, че тя е много честолюбива, много горделива, избирал начин; минават ден, два, три, всяка вечер той мислил по кой начин да ѝ помогне, за да може да я повдигне, и да ѝ помогне, без тя да усети, че той ще извърши каквото и да е благодеяние. Изучавал нейните навици, как ходи и като знаел, че нейният портфейл е празен, намислил да сложи десет хиляди франка в портмонето ѝ, без тя да усети. Но случва се така, че като взема портмонето и слага тия златни монети, хващат го стражарите и казват:

– Госпожице, това портмоне Ваше ли е?

– Мое.

– Ами парите Ваши ли са?

– И те са мои.

– Е, тогава този господин, този благодетел иска да обере тази графиня.

И хайде Самусали в затвора. След това се образува съд, съдят го, идват адвокати, пледират и най-после доказват, че той е виновен, и го осъждат на десет години затвор. Питам: вие, след като излезете от този затвор, втори път ще се опитате ли да сложите в кесията пари? Вие ще се обърнете и ще кажете: „Колко е непризнателна!“; да, това е гордост – да не се каже, че е нямала нищо. Гордост е – нашата гордост. Съвременните хора не искат да признаят, че в тяхната кесия е нямало нищо. Всички свещеници, проповедници, съдии, благородници, всички днес не искат да признаят, а казват: „Това в кесията е мое“ – и всеки благодетел трябва да иде в затвора.

Питам тогава: тия свещеници, които държат днес тази Истина, откъде я взеха, тяхна ли е? Църквата тяхна ли е – те казват: „Нашата Църква“; и Бероза казва: „Мои са тия пари“. Нашата Църква, българската Църква, английската Църква... Нашата Църква, символът на нашата Църква, на нашата кесия... Горко на оня, който казва: „Тия пари аз ги сложих вътре“. Питам ви каква логика има в такова учение и нека да ми докажат кой гений, кой велик гений е вложил нещо ново в света. То е едно заблуждение. Онзи, Който влага всичко вътре в нашата душа, ние още не сме видели в Неговата красота, Той седи още в затвора – Самусали е, тъй го наричам аз. Вашият Самусали е сега в затвора, затворен е заради вас, а вие ходите като графиня Бероза. „Ние сме хора благочестиви, никакво зло не сме направили“; казвам: едно зло сте направили – вашият Самусали е затворен и заради кого – заради вас.

Питам къде е вашият Христос, къде е Христос на свещениците, къде е Христос на проповедниците, къде е Христос на българския народ, къде е Христос на английския народ или на американския, къде е на руския народ, има ли Го? Не само да говорим, че Христос преди две хиляди години е дошъл – този Христос жив ли е сега? Тоест ние нямаме нужда от един Христос, който е умрял – историческия Христос; нямаме нужда от тия реликви на предпотопните същества, на мамутите – да им пазим скелетите, какви са били грамадни. Хубави неща са това, но ние искаме един Живот Божествен – Живот, в който сега можем да живеем, сега! Може ли този Живот да влезе в нас, може ли този Живот да излекува всички наши недъзи, да изправи нашите умове, нашите сърца, да ни даде един благороден подтик в света? Някои, като ме слушат, ще кажат: „Ето, той осъжда“; не, аз не осъждам, аз говоря Истината – Истината ще говоря тъй, както никой не е говорил, и ако тази Истина

огорчава някого, аз не съм виновен. „Да не осъждаме“, казва Христос; съгласен съм с Него да не съдим, но Той казва: „Аз Съм пътят, Истината и Животът“ и казва: „Идете и кажете тази Истина на Моите братя, да дойдат по пътя за Галилея, да Ме видят, да разговарят с Мен“.

И аз днес ви казвам: „А Исус намери осле и възседна на него, както е писано“ – защо възседна Христос осле? Ослето е емблема на едно същество, което е и горделиво, и тщеславно. Христос най-първо възседна магаре – искаше да покаже, че трябва да подчини човешката гордост и тщеславие чрез Своето Слово, да я сложи на работа, на велика работа, и възседна това муле.

Нали знаете, аз имам един окултен разказ за магаре-то – как е станало магаре: понеже като видяло за първи път жената, която Господ създаде, у него се появило грамадно тщеславие, особено понятие за жената и казало: „Тази жена, която Господ създаде, нищо не струва“; затова станало осле – защото казало, че жената не струва: „Тя не е по-хубава от мен, не е по-красива от мен“. И Христос седна на ослето, за да подчини това тщеславие. Този осел символически е това тщеславие и тази гордост, която спира не само цялата култура, не само народа, но индивидуално и нас спира. Всички спорове в домовете стават все за такива работи.

И казва се: „А Исус намери осле и възседна на него, според както е писано: „Не бой се, дъще Сионова, ето, твоят цар иде, възседнал на жребие ослично“. „Не бой се“ – какво имаме, когато се боим? Онзи, който е изгубил своята Любов, той се бои, а онази, която е изгубила Любовта на своя възлюблен, сърцето ѝ трепери, краката ѝ треперят, пребледняла е, пожълтяла е, не може да яде вече. Защо е изгубила своята Любов? Сега вие ще ми възразите: „Е, хубаво, за онези, които не могат да ядат, така е, а за онези, които ядат?“. Докато тя съзнава, че е изгубила своята Любов, нейните крака треперят; най-после казва: „И без него може“ – зарязва го, казвайки: „И без Любов може“, и тогава започва да яде и да пие.

Жълтите хора са по-близо до Царството Божие, отколкото угоените хора – последните са съвсем потънали в материалния живот, толкова дълбоко, че за да ги извадиш, изискват се хиляди години. Тогава се поражда въпросът какво трябва да се прави. Не че трябва да се откъснем от Живота, но трябва да го разберем, за да го живеем в неговата пълнота; трябва да се замислим дълбоко върху него. Ако аз видя моя

баща (който е живял 50, 60 или 80 години и не е учен човек), че умира, и след десет години го извадя от гроба – всичко е изчезнало; вземам главата му – черепът му е само кост, а мозъкът му го няма – и казвам: „Татко, татко!“ . Какъв татко? Взема този череп и казвам: „Баща ми“ – баща на кости. „Тази свещена глава, татко мой“ – ние плачем: „Къде е моят татко?“, но можеш ли да разговаряш с него? Тогава ще викате свещеник, ще му чете молитви, ще полива с вода, с масло, но не става татко. Това ли е Божественото учение? И казва Христос: „Бог не е Бог на мъртвите, а Бог на живите“. Ако нашето сърце не може да се затрогне при страданията, които съвременното човечество има, ако нашата мисъл не може да се затрогне от мислите, които съсипват цялото човечество, тогава питам: не сме ли ония мъртъвци, онези глави, на които мозъците са изчезнали, а са останали само мъртви кости?

И ако днес някой се опита да говори Истината, първото нещо, което ще кажат, е: „Той е еретик“; какво нещо е *еретик* – *еретик* значи *отцепник от Църквата, който не поддържа учението на Църквата*. Хубаво, приемам го, да допуснем сега, че аз съм един еретик. Православната църква и Католическата църква в светлината на Еврейската църква не са ли един отцепник? Казвам: братко, и вие сте еретик, и аз съм еретик – без разлика; и аз съм толкова прав като вас. Какво гражданство имате вие, откъде накъде смятате, че сте прави, а пък аз – не? Евреите ви считат за еретици. Ако се съдим, следователно, юридически, моите повереници, които ще ме защитават на основание на Библията, ще кажат, че вие, православните, сте еретици. Ние трябва да бъдем последователни.

Но казват: „Нашето учение е право“; аз казвам, че и моето Учение е право, но да твърдим без доказателства не може. Аз поставям работата на малко по-друга почва. Поставям моето Учение на един велик опит на социална основа, може да го направя със свещениците по един мек начин – например да вземем по сто души ученици от най-бедните (аз ще ги избира не от богатите, а от най-бедните фамилии) и свещениците да изберат сто ученици и ще ги възпитаваме; в края, след четири години, ще поставим на изпит тия ученици и според тяхното учение, и според моето Учение, за да видим по кое от тях ще се постигнат по-добри резултати. Не е ли това един добър опит? Ако вашето учение даде по-добри резултати, аз ще го приема; а ако моето Учение даде по-добри резултати, вие да приемете моите методи – какво може да пострада? Този е опитът.

Всяко учение трябва да се постави на нозете си и чудно е, когато някой каже, че това Учение щяло да завладее света; само едно Божествено учение, Учение на Истината може да завладее света, а животът на всяко учение на лъжата е кратковременен. Казано е там някъде: „Всяко растение (подразбира учение), което Отец Мой не е посадил, ще се изкорени“; питам тогава: ако аз проповядвам едно Учение, което е от Бога, ако това дърво, което садя аз, е от Бога, знаете ли от какво българите могат да пострадат? Преди пет години ме глобиха с двадесет и пет лева, че съм проповядвал без позволение, без да взема позволение от началството, и моят повереник предложи да заведем дело; не, казах, да платим. Глоба от два милиарда и половина наложиха на България заради тия двадесет и пет лева. Ще кажете: „Една случайност, съвпадение“; да, едно „съвпадение“, но нека направим още един опит – пак същото съвпадение ще дойде. Сетне ме интернираха незаконно и несправедливо.

Аз не казвам, че може да има бъдещ живот или може да няма бъдещ живот; в мен няма „може да има“, аз разбирам друго, а именно Живота. „Има ли Господ, или не?“ – и този въпрос аз не разрешавам тъй, както те го разрешават, имаме ние и друг начин за разрешение. За мен логиката на съвременните хора е логика на слепите. Хората казват: „Да разсъждаваме логически“ – това аз го наричам слепота. Хубав е и този начин, но има и друг, не е този единственият път. Когато си сляп, ще аргументираш с чувствата си, ще пипаш и като намериш съотношението на съществата, ще си съставиш известно понятие за това същество, което изследваш. И понеже тия хора не виждат Бога, те го напишват. Цели томовете има, аз ги чета и казвам: много хубаво аргументираш, но не е този единственият и най-правият начин да намерим Бога. Те казват: „Да разсъждаваме от следствието към причините и от причините към следствието“; да, не го оспорвам. „Преди хиляди години някой пророк е казал така“; но, казвам, този пророк, който преди хиляда години е говорил, днес се е възплътил и пак говори – аз го намирам в Европа и му казвам: „Приятелю, ти преди две хиляди години си писал една книга, апостол си бил, Йоан, Петър, но какво си искал да кажеш?“ и започва човекът да ми разправя.

Другите коментатори, които не отиват при Бога, вземат сега да разсъждават, ще го теглят. Например за посланието на апостол Павел: на гръцки има за неопределителния член цели дисертации – защо Павел някъде слага неопределител-

ния член, а някъде – определителния. Защо апостол Павел е говорил така? Казвам: Павел, когато е писал, не е мислил за членове, той е искал да изкаже една велика идея, а членовете са дошли, без да мисли. Седят сега и казват: „Какво ли е имал в ума си Павел, за да сложи този, а не онзи член?“ и като намерят, казват: „Колко учен богослов!“. Защо Павел слага неопределителния член? Аз казвам, че разговарям с апостол Павел, но той ни най-малко не е мислил за тия членове; апостол Павел казва друго нещо: „Много работи, които аз писах, не са изнесени, моите писания са осакатени, не всичко е изнесено“. Аз питам и Христа. Някои ме обвиняват, че не се отнасям благочестиво към Христа; аз не се отнасям благочестиво, но имам Любов към Христа, обичам Го, какво повече от това? Казвам Му: „Някои хора казват: това Си казал, еди-какво Си казал“, а Той ми отговаря: „Аз толкова много работи говорих, Моего учение не е изнесено, съществени неща са изхвърлени, всичко това е окастрено и остават само семките на учението Ми“. И съвременната Църква е съградена само върху семките на Христовото учение, него го няма там, Любовта я няма там, в Църквата я няма. Аз бих желал да видя под този филон на всеки свещеник тази жива Любов, аз бих желал под всяка дреха да видя живата Любов на Христа, това живо Учение.

Да не мисли някой да каже за мен: „Той говори каквото му скимне“; не, аз не говоря каквото ми скимне, а говоря такива велики истини, които съм опитал, опитал. За мен светът не е мъртъв, за мен целият свят е жив и във всяко същество – в един вол, в една муха и прочее – виждам това, което светът не вижда. И аз казвам: ние знаем защо воловете са волове, ние знаем защо мухите са мухи, ние знаем защо рибите се риби, ние знаем защо растенията са растения, ние знаем защо минералите са минерали, ние знаем причините защо това е така и го разбираме. Сегашните физиолози и ботаници може да пишат още хиляди години, против това нямам нищо, ние се радваме на техните усилия, но сме разрешили този въпрос и сега се занимаваме със съвсем други. Ние знаем защо са се родили мъжете и жените, знаем причините, а сега все спорят: дали жената е излязла от мъжа, от кое ребро – от дясното или от лявото, но Господ е взел едно ребро (отдясно или отляво) или две ребра; и най-после, човек сега има дванадесет ребра – значи ако е взел едно, тогава е имало тринадесет ребра. Едно ли е взел, или две ребра, защо – по този начин хората разсъждават и затова не могат да дойдат до никакво заключение.

Възседна Христос на това осле – значи Той е подчинил в Себе Си тщеславието и гордостта. А това показва: отсега натаък ще служи на Бога с Любов, с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа, с всичката си сила; всичко, което имам, подчинявам го на Негово служене – това показва *възседна на осле*. И тогава, като се приближи, казва: „Не бой се, ти, дъще Сионова, едно време Аз бях, Който те измъчвах, Аз бях, Който те държах в затвори; не бой се, дъще, твоят Цар иде, Царят на Любовта, Той иде, за да отвори тези затвори“.

Когато вие влезете в някой царски двор, трябва да целунете ръка на царя. А едно време са целували краката на царя, по-точно големия пръст, и коленичели, от десет-дванадесет крачки пъплели при него. Как пъплят понякога котките? Ще пъплиш напред, някой път ще се оттеглиш назад, пак ще пъплиш и ако царят простре своя жезъл, тогава имаш право да станеш и да изкажеш своята мисъл. Колко пъти вие сте пъплили по този начин и като виждам вашата история, какви неприятни картини виждам на това пъплене и това целуване! Сега сте забравили всичкото това тщеславие и казвате: „Ние сме разрешили една велика задача“, но аз ви отговарям: не сте разрешили основната задача на вашия живот – трябва да се качите на това осле и да кажете на вашата Сионова дъщеря: „Не бой се, твоят Цар иде“ и тогава няма да пъплите. Тогава е било по този начин – ще целунеш малкия пръст, а сега като идеш при новия цар, той ще те посрецне и ще те целуне, като брат ще те посрецне; ако е царица, тя ще те посрецне като сестра – няма да чака ти да я целунеш, а ще каже: „Сестро, всичко което аз имам, е на твое разположение“.

Сега, аз знаейки защо се плашат от мен, ще ви кажа: има някои свещеници и владици, които мислят, че ще ги накарам да ми целуват крачето; казвам: такова пъплене ние не искаме, не, не – това е учение, противоположно на Божественото, това е учение човешко. Аз искам да ги науча не да целуват краката ми, а другояче ще се целуваме – както ви казах сега. В широк смисъл говоря: ние трябва да изпитаме себе си. Когато дойдат някои, искат да кажат, че моята реч не била свързана; хм, аз мога да покажа в колцина у вас музикалното чувство е развито: ако ви дам един тон от четиридесет до петдесет билиона вибрации (до тридесет и два билиона имате най-високи вълни), ако аз повдигна гласа си до тридесет и две хиляди вълни, ще чуете ли нещо – нищо няма да чуете; ако сваля трептенията под шестнадесет хиляди вълни, ще чуете ли нещо – нищо

няма да чуете, но под тези трептения има друга гама в света. Ние още не сме дошли до онази Божествена логика, нашата логика е безлогичност горе на Небето; когато ние говорим най-логично, Небесните жители се хващат за корема.

И аз често представлявам един Ангел, който посетил Земята и искал да изучава живота на конете. Взел тяхната форма, понеже слязъл да ги изучава, станал кон. Като се молел, всички коне му се смеели, че не може да говори като тях – не може да цвили; всички му се смеели и казвали: „Колко е невеж, той не може да цвили както ние цвилим“. Сега, понеже и аз не мога да цвиля, признавам погрешката си. И ми трябват още хиляди години да живея между тия коне, за да мога да произведа едно такова цвилене като тяхното. Ще се уча, но казвам: ако аз трябва да се уча на вашето цвилене, и вие трябва да се учите на моята наука – защо? В бъдеще не аз ще слизам при вас, а вие ще дойдете при нас. Сега аз съм при вас, аз ще се уча, но когато напуснете вашите форми, тогава ние ще ви се смеем, че не можете да говорите като нас – тъй че взаимно трябва да учим уроците си, езика си.

И Павел казва: „Ако говоря на ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм“. Не го слагам това за упрек, хубаво е да бъде човек учен, но учението не е крайната цел на Живота. „Отчасти знаем – казва също там Павел – и отчасти мъдруваме, и отчасти познаваме, а когато дойде съвършеното, ще знаем“ – как? Тъй, както изисква Истината, Великата Любов в света. Та моето желание е всички вие да започнете да мислите по един начин и по този истински начин, който поставям в себе си, аз опитвам своята реч. Когато някой ме е обидил, аз се вълнувам. Ако разсъждавам и моите разсъждения внесат Мир в душата ми, казвам: право разсъждавам; ако разсъждавам и моите разсъждения не донесат Мир в душата ми, казвам: не разсъждавам добре. Вие казвате, че обичате Христа; мъжът ви ви е обидил и Христос казва: „Заради Мене, прости му!“, а вие: „Как, да му простя ли, не искам да го видя!“ – питам: е, къде е вашата Любов? Христос сега казва на българските свещеници (аз много пъти съм срещал Христа): „Аз им казах да бъдат по-внимателни“. Ако аз им кажа, че Христос е казал така, те ще възразят: „Ти искаш да ни лъжеш“. Христос казва: „Бъдете внимателни, Учението на този човек ще се съди по неговите резултати – чакайте какво ще покаже, няма скрито-покрито, ще видите каква е целта“.

Ще ви приведа една поговорка. Настрадаин Ходжа живял честен живот, но не му вървяло и един ден той казал: „С честност не се живее“. Решил да извърши кражба, отива вечерта, намира си една пила и започва да реже: *трака-трака-трака*. Питат го:

- Какво правиш там, Настрадаин Ходжа?
- Свирия на цигулка.
- Ами къде е гласът?
- Гласът утре ще чуете...

След като свирите, след като извършите едно действие, то само по себе си ще даде своите резултати. Смешна е тази приказка, но така е: всички наши думи, всички наши вярвания, в каквото и да е направление, ще дадат резултати; и в бъдеще всяко дърво по своя плод ще се познава.

Сега ще ви приведа друг пример, за да обясня по-добре моята мисъл. Аз вземам този митичен разказ от историята на Вавилон. Аземфо, синът на Авузадар, се влюбва. Като казвам *влюбва се*, тази идея ви е вече понятна – всички все сте се влюбвали. В по-широк смисъл човек може да се влюби в науката, но казвам, че той се влюбил тъй, както младите се влюбват; вземам младите за идеал, понеже те, като се влюбват, са по-безкористни, нямат користолюбива цел. Неговата възлюбена не била красива, не била от високо произхождение, но Аземфо се влюбва тъй силно, че иска да застави баща си да приеме момата в двореца, ала не искали да я приемат, понеже била грозна. Тогава, според тогавашния обичай на магите от Черната ложка, казват, че за да станела красива, трябва да изваждат сърцата на малки деца, красиви момиченца, тъй, че по особен начин да ги варят и от соковете им да пие, за да стане красива. И започва царският син Аземфо: погледнеш – днес едно красиво момиченце изчезне, утре друго изчезне, чудили се хората къде изчезват; казвам: за възлюбената на Аземфо – понеже била грозна, за да стане красива и да влезе в царския палат. Но какво става в края на краищата? Бялото Братство във Вавилон осъжда тази възлюбена на наказание, също и Аземфо (той принадлежал към тази тайна Школа и искал да използва своето изкуство), и тя се обезобразила още повече – десет пъти повече, отколкото по-рано. Тогава Аземфо се молил на боговете и решил да стане магаре, но черно магаре. Понеже думата *магаре* е малко некрасива, груба, казвам *осле* – черно осле. И на английски има две имена както в български: казват *donkey* и *ass*; употребяват повече *donkey*, отколкото *ass* – *ass* като *ма-*

гаре. А той станал черно осле – защо? Черното братство имало нужда от едно черно осле и го намират, за да го купят; те не знаели, че то е Аземфо. А той е станал такъв, за да може да изследва тайната на неговата възлюбена – кои са причините тя да придобие тази грозота и дали има начин, окултен начин, да я излекува. Дълго време носил товар с дърва и се вслушвал във всички разговори. Ако питате защо е служило това осле на това Братство – за да спаси своята възлюбена.

Някои често са ме питали, когато някое осле носи дърва: „Виждаш ли как Господ е направил това осле?“; казвам: това осле Господ не го е направил, това осле има съвсем друга задача, която вие не подозирате. Онова, което съвременните хора схващат, и онова, което е всъщност Животът, не е едно и също. Например вие какво схващате? Аз сега говоря и после беседвам с вас, но интимния ми живот – това, което мисля, вие не го знаете. Това, което съм пред вас, не съм още всичко, не съм още всичко в тази реч, която сега ви говоря. Може да я критикувате както искате – че съм говорил Истината или не, това мен не ме засяга ни най-малко, това е един малък опит, който правя; моят живот се изразява в друго направление, а че трябва да ви говоря е само едно задължение; тъй както това, че едно осле изнася дървата от едно място на друго, аз не считам за нещо велико, за кой знае какво – не, не, аз гледам много скромно на тази работа.

Казват: „Той е отличен проповедник“; казвам: то е едно отлично осле, което знае много хубаво да реве. Но ако ви говоря така, вие ще се обидите: „Как тъй, разумно същество, човек, реве ли?“. Ами ако аз не казвам Истината в Името Божие, не е ли това безобразен рев? Ако аз в Името Божие изговарям най-голямата лъжа, не е ли безобразен рев? Ако аз искам да ви отделя от Църква, да ви отдалеча от баща ви, от майка ви, питам не е ли това един безобразен рев? Мислите ли, че моята реч ще бъде възвишена – не, ни най-малко! Аз казвам: когато магарето реве десет пъти на ден, този рев има много повече смисъл, отколкото моята реч, ако е такава. Но аз казвам на света следното: ако вие не възприемете Божията Любов и не приложите този велик закон на Любовта, като това магаре ще ревете десет пъти на ден и ще носите дърва от едно място на друго, няма да имате ръце, а копита и тогава по сто пъти на ден ще ви бият по задницата; ще кажат: „Тъпан бие в долна махала, а се чуе в горна“. Ако ме бият по задницата, не съм ли аз, който страдам? Смеят се, че като е по задницата, е по-мал-

ко – да не дойде само до главата, на задницата не е нищо. Но не е това философия на Живота, бой не трябва да има нито по задницата, нито по главата.

Следователно нашият живот в света трябва да бъде разумен. И Христос се обръща към Сионовата дъщеря – вие сте тия сионовци дъщери и ви казва: „Не бойте се!“. Сега някои от вас, които ме слушате, казвате: „Хубаво е това Учение, да го приемем, но после какво ще каже общественото мнение?“ „Какво ще каже общественото мнение за нас?“ – тук вие искате да правите едно сравнение между Божията Любов и общественото мнение. Аз не се спирам да правя сравнение, защото ще обидя както Божията Любов, така и това общество. Всички тия общества трябва да бъдат внимателни – и аристократи, и владици, архиереи. Когато ние говорим за Божията Любов, без разлика от най-висшия българин до най-нисшия, всички са длъжни да обърнат лица, да паднат на колене, да погледнат към Бога и да кажат: „Господи, да се възцари Твоята Любов в нас“ – това иска сега Христос от нас. И аз искам сега от вас по-голяма смелост – не смелост да говорите, а смелост в Любовта; да започнат да туптят вашите сърца, вашите умове да вземат друго направление, да сте готови да се жертвате. Ако ще умре някой, да умре за тази велика Божия Любов и като ви питат на Небето защо умряхте, да кажете: „Умряхме, за да се възцари тази Божия Любов на Земята“. Ако всички ония българи, които измряха на бойното поле, бяха умрели заради тази Любов, България не щеше ли да се въздигне – щеше. Това е Учението, което аз проповядвам, и то е истинно. Всички ние трябва да бъдем братя, а не страхливци; без разлика, за мен имената не важат, но всички трябва да изпълним своя дълг и аз искам всеки да изпълни своя дълг както го разбира, но да го изпълни в името на тази велика Божия Любов – ясно ли е това? Това е великата логика, живата Божествена логика. И ако ние приложим всичко това, ще възкръснем в света и тогава няма да плачем за умрелите, за мъртвите глави на нашите баща и майка – за костите, а всичко това ще оживее. И тогава онези, които ще дойдат, ще разберат Истината.

Сега, някого тук го оженят, но докато го оженят, какви ли не сватове слагат да го убеждават. Дойде някой да взема пари назаем, ще те убеждава, докато ти вземе парите, и ще си замине някъде. Значи за да му върви, слага лъжата – защо? Някои искат да ме лъжат. Едно нещо има, което аз мразя – на всичко се поддавам, но никога не на лъжата. В историята на

моя живот не е имало момент, в който някой да е могъл да ме излъже. Нито съм лъгал, нито някой може да ме излъже. Лъжата – това е едно отрицание на Божията Любов, лъжата – това е едно отрицание на великата Божия Истина, лъжата – това е едно отрицание на Правдата, лъжата – това е едно отрицание на Божията Добродетел. Лъжата е отрицание на всичко онова, което е положително, велико, благородно, възвишено, лъжата е тази, която ни е докарала до това положение. Сега аз говоря принципно за лъжата, не говоря за вашите понятия, не, не; онази лъжа, която съсипва, която в името на благочестието казва: „Господ ме е пратил“, ала не го е изпратил Господ; „Мен Духът ми говори“, ала Духът не му говори; „Аз съм еди-кой си“ – той не е, той се е дегизирал: Иван Стоянов, но като му хванеш брадата, виждаш, че е друг. Ако Господ изпрати един Ангел на Земята само да погледне брадите на всички владци, проповедници, свещеници и моята да погледне, знаете ли каква дегизация ще излезе тук пред вас?

И тъй, ще бъде Божията Истина; тя няма да се наруши заради никого, Господ няма да отстъпи заради никого, Той поругаем не може да бъде. И ние говорим в името на тази Истина и искаме от България да излезе Истината. Няма да говорим защо е потребна или не е, а във вашия живот ще сложите тази велика Истина – никаква лъжа! Когато дойдем до Любовта, абсолютно никаква лъжа не се позволява. Нека сърцата ви да вибрират, нека тази Любов вибрира във вас. Това не казвам, за да я изповядвате, но като идете пред Бога, трябва да кажете цялата Истина. Ние сме казвали лъжата, когато сме далеч от Бога. Казват: „Да се любим“; аз не поддържам да се любим по човешки, не, не, аз казвам: ще се любим с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, т.е. с всичкото Битие, ще проявим цялата Божия Любов – може ли това да бъде? Може и ако не любиш тъй, ти ще кажеш една лъжа. Някой казва: „Може, но с малка любов“; аз от малка любов умирам. В мен има два полюса: или да ме любят както трябва, или да ме мразят както трябва, а тъй, по средата – не; ако е Любов, да е Любов и ако е омраза, да е омраза. Някой казва: „Аз те мразя“ – той говори една отрицателна истина. Отрицателната истина и омразата разрушават, а положителната Истина и Любовта съграждат. Вие ще кажете: „Заслужва ли моята Любов?“; всеки един брат, всяка една сестра заслужват моята Любов. Някой път някоя сестра или брат ме срещнат и казват:

„Най-сърдечният човек е той“ или понякога: „Много студен човек е той“, а не, че не мога да изразя моята Любов; други казват: „Студен е“. За да ви целуна, аз трябва да бъда чист; устата ми са кални, понеже се намирам между хората. За да ви целуна, трябва да бъда чист, а не като онзи негър в Америка, който платил петдесет хиляди долара за една целувка. Той бил работник в една мина. Излиза една вечер, намира една американка и в мрака я целува, но оставя петно на лицето ѝ. Тя помислила, че е красив, поприказвали, но като стигнали до един пост и видяла, че е черен, извикала, свидетелствала, че я е целунал, хванали го и го осъдили на петдесет хиляди долара за една целувка – оставил черно на лицето ѝ. Аз не искам да ви целуна в мрака, т.е. подразбирам лъжата, аз не искам на вашето лице да оставя петно. Но когато целунеш някого, ще го целунеш с онази велика Божествена Любов и тогава цялото Небе да се възрадва и да кажат: „Днес тези братя се целунаха с Божествена целувка“; и Павел казва: „Целунете се с целуване свято“.

И казва Христос: „Не бой се, дъще Сионова“ – защо да не се бои? Защото отсега нататък „Аз ида, Моето учение на Любовта иде, иде Любовта, иде Правдата, иде Истината, иде Добродетелта, иде Милосърдието – всичко добро, което Бог е приготвил от паметивека; всичко това ще бъде един накит за теб, ти ще се накичиш, ще бъдеш красива пред света, както никога не си бил накичена“.

Е, сега как да ви нарека, да ви нарека ли братя и сестри? Вие няма да ми повярвате, не можете да ми повярвате – защо? Защото у вас имате толкова бащи, а за да ви нарека братя и сестри, трябва да признаем само един Баща. Може да ви нарека братя, ала утре другият ваш брат... Само един Баща трябва да имаме и този наш Баща се нарича Баща на Любовта. Ясно ли е това Учение? Опитайте го вътре в себе си, положете го на един опит. Ако си болен, грей се на Слънцето и това Слънце ще те излекува. И Отец ще те научи на Истината. Ще кажете: „Господ е далеч някъде“ – това са философски разсъждения; мислете за Бога като за една всеобемна Любов, в Него няма противоречие. Каквото и да ви дойде, казвайте: „Бог е Любов“: изгубите пари – казвайте: „Бог е Любов“; безпокойства, баща ви умрял – „Бог е Любов“; децата умрели – „Бог е Любов“; нещастия – „Бог е Любов“. Поддържайте това до последния изпит и в последния изпит всичко изгубено ще се върне назад: баща ви, майка ви... И Любовта, като възвърне баща ви, майка

ви, ще яви и вашата сестра; тогава ще видите вашия Баща и Той ще ви даде една отлична целувка, каквато никога не сте имали, и тази целувка ще бъде толкова топла, толкова приятна, толкова велика ще бъде; тя ще внесе този Вечен живот и вие ще станете безсмъртни – това е Второто възкресение. И аз бих желал да се пригответе за този ден, за да може този ваш Баща, Който ви даде тази целувка, да направи всички да оживеете. И като се срещнем, да знаем, че сме в Новия живот, и да кажем, че всичко старо премина, а Новото остана – само тогава ще можем да си дадем по една братска целувка и ще знаем, че сме братя и сестри.

14 май 1922 г., София

ДЪЩЕ СИНОВА

МНОГО ПЛОД

В това се прослави Отец Ми, да приносяте много плод; и така ще бъдете Мои ученици.

От Иоана 15:8

В какво се изразява Разумният живот на човека? Природата отговаря на тази задача с плода – там, където има плод, има Разумен живот, а там, където няма плод, няма Разумен живот. Сега, тия плодове в Природата се различават по качество, различават се по състав, различават се и по силата, която съдържат в себе си. Върху тази философия на Живота съвременните хора не мислят. Съвременната култура е заприличала на културата на ония картоиграчи, таблоиграчи, шахматоиграчи или билиардоиграчи, цялото внимание на които е съсредоточено върху топката с пръчката – цяла нощ играят, сякаш светът се състои само в тия топки, от единия край до другия, и като ги въртят, ще кажат: „Играхме и аз победих“. Какво е победил? От единия край до другия – с топката. Има някои с кегелбан, с куклички: прекатурва ги – изправя ги, прекатурва – изправя и казва: „Победих“; после казва: „Аз го победих, като играх на карти“ – дамата му взел, това и онова взел – вземане все на хартия. „Сражавал се“ и „победил“; аз не виждам никаква победа, никаква култура – то е едно приятно забавление, но не е никаква наука.

Съвременните културни и религиозни хора – и те играят на карти и на билиард. Богословите имат такива дълги щеки, топките от единия край до другия си играят и наоколо има други, които слушат; разискват те и казват, че добре изтълкували еди-кой си стих на Писанието. Аз казвам: приложихте ли го добре? – „Не, не го приложихме, но само го изтълкувахме“; Природата не търпи никакво тълкувание, тя признава само приложение, приложение! И всички нещастия в света произтичат от неприлагане на нейните закони, всичките съвременни нещастия – сегашните, предишните и ония, които ще дойдат, произтичат от този факт на неприложението. Това неприложение, където и да е (дали е в политическия живот на една държава, дали е във физическия живот, в културния или във вътрешния живот – който и да е), щом има нарушение на този закон, непременно ще дойдат лоши последствия, няма изключение. И всички съвременни

учени хора искат да ни убедят, че има изключение, че по известни начини един ден... Те ми казват, че щели да направят малки пилюлчета – да се храним, без да работим.

Турците казват: „Гял, кузум, гял“, а българите казват: „Зей, коньо, за зелена трева“; има утешения, които са верни, а има утешения, които не са верни. Ще бъде смешно, когато завеждат някой човек да го бесят на въжето, да му кажат: „Няма нищо, добър е Господ“; твоят Господ е добър, но въжето не е добро. Пак ще ни убеждават, ще кажат: „Е, тъй е писано“; не, не е тъй писано, хората написаха този закон. Защо трябва ние постоянно да извиняваме своето прегрешение с това, че Господ е писал? Във Великата Божествена книга, която аз съм разглеждал, не съм срещнал досега Господ да е написал нещо подобно; срещал съм много коментатори, които са писали много, но в Неговата книга е писано тъй: „Всеки, който е изпълнявал Моя закон, е благословен, а всеки, който не е изпълнявал Моя закон, е наказан“ – тъй пише в Книгата и тогава законът гласи така.

Когато аз говоря за Любовта, криво ме разбирате. Абсолютната Любов на Бога разбира Абсолютна Правда; там, където няма Правда, няма Любов, следователно физическата страна на Любовта е Правдата – за да се изяви Любовта на физическото поле, за да имате Любов, непременно трябва да имате Правда. Няма ли Правда, най-сладките ви думи, най-сладките ви увещания: че това било, че Небе имало, че Ангели имало, че Църквата била такава, че оня бил прав – това са празни забавления. На нас ни трябва в дадения случай Правда, Абсолютна Правда, и тази Правда трябва да се приложи спрямо всички еднакво, без никакво изключение – Правда, която трябва да бъде еднаква и спрямо вола, и спрямо човека. И в Божествената книга аз чета тъй: „Човек седи по-горе от вола по интелигентност, но по Правда волът и човекът имат еднакви права пред Бога“. И ако вие не отдавате това право на вола, то е ваше разбиране, но един ден Бог ще ви докара в съда и ще ви каже, че трябваше да бъдете справедливи спрямо този вол, който ви е орал десет-петнадесет години на нивата, а вие сте му давали малко сламица, мислите, че сте му заплатили, и след това го заколвате. И жена му, кравата, сте взели, и детето му сте взели и казвате: „Господ така е решил“; не е решил така Господ. Аз говоря сега на разумните хора, на вас, като мисля, че сте разумни; за разумните хора е така, а за глупавите е другоаче.

Сега, може да се спра и да обясня какво разбирам аз под думата *вол*. В Божествената книга воловете имат съвсем различно значение от онова, което вие знаете. Вие, като намерите един вол, ще го впрегнете да ви работи, нали? А в Божествения свят тия същества извършват съвсем друга длъжност и воловете на Небето са много по-интелигентни, отколкото най-великият философ тук, на Земята – знаете ли това? Духът на един вол горе, в Божествения свят, е десет пъти по-интелигентен от най-гениалния човек тук, на Земята, и благодарение на тази гениалност тия волове с търпение носят боденето на остена и клането и казват: „Няма нищо, ние ще се жертваме за тия, „интелигентните“, „умните“, направени по образ и подобие Божие“. Следователно воловете изпитват интелигентността на хората, но един ден те ще застанат пред Бога и ще кажат: „Ние имахме рога, орахме нивите, а тия хора без рога и с най-хубави ръце и крака какво направиха?“; и тогава ще се наредят от една страна машини, топове, ступени крака, хора, които ще представят човекът „по образ и подобие Божие“.

От делата на хората какъв плод има – човек е направил банки, каси, сложил е пари, това, онова, взима лихва 10%, 20%, 30% и като се изнесе всичката тази култура, не знаей колко плод ще излезе от нея. И вие сега, всичките съвременни хора, и религиозните в това число, говорите в един глас като онези четиристотин пророци във времето на израилския цар, които викаха да има война, да идат на война – всичките с един глас викаха; идва Йеремиа, но му казват: „Ти лъжеш, не те е пратил Господ, каквото ние казваме, това е вярно“. И съвременните хора казват: „Кой те е пратил теб да ни говориш тука, да ни смущаваш?“. Аз ще им отговоря тъй: вашата кола скоро тук, на пътя, ще се забатачи и ще се счупи, а там някъде има друг път, много по-удобен; аз съм се явил да ви предпазя и след като извърша моята длъжност, ако ме послушате, добре, а ако ли не, вие от собствената си опитност ще се научите.

Сега аз ще ви приведа един малък пример. Има хора в света, които са умни. Двама неприятели – единият граф, а другият обикновен господин (графът се нарича Кьонигсберг, а другият господин – Брутсън, и двамата са ужасни неприятели), понякога се дуелирали, не можели да се примирят. Граф Кьонигсберг имал красива дъщеря. На Брутсън идва една светла мисъл – да се примири. Подкупва един работник, дава му около четири-пет хиляди лева, за да бутне дъщерята на първия, като се разхожда до някоя река – да я бутне и да не

мисли за последствията. И работникът, като взел тия четири-пет хиляди лева, един ден, когато графът се разхождал с дъщеря си, бутва дъщерята. Графът не можел да плува, Брутсън се хвърля в реката и изважда дъщеря му. Това били хора, които четири-пет пъти се дуелирали и не могли да се примирят, а в този случай графът отива, хваща ръката на противника си и казва: „Аз ти благодаря, сега разбрах, че си благороден“. И аз казвам на съвременните хора: трябва някой да дойде да бутне дъщеря ви във водата, за да се примирите.

Вторият пример, който ще ви приведа, е от съвсем друго естество – *Отвореният мост* го наричам. Това се случи в Америка. Господин Браун и Мел-Би, млада мома, се обичат. Ще кажете: „Какво лошо има в тази обич?“; нищо лошо няма, отлично нещо. Браун е чиновник при един въртящ се мост със задължение да отваря и затваря моста – да отваря моста, когато морските кораби минават, и да го затваря, след като отминат. Обаче при един случай той отваря моста, идва неговата възлюблена и той забравил да затвори; експресът идва, те се любуват двамата, разправят си за щастливи дни, а целият експрес пада долу в реката.

И аз казвам сега, че всички съвременни религиозни хора са отворили този мост и си правят забавление като тези двамата, Браун и Мел-Би, и експресът ще падне в реката. Не сте направили умишлено това престъпление, а от любов. Не можехте ли да затворите моста? Тази Мел-Би трябваше да каже: „Затвори моста и тогава да разговаряме“. А сега всички съвременни хора разрешават най-трудните и спорни въпроси при отворен мост; казвам: този мост трябва да се затвори. Кой е отвореният мост – това е омразата. Затворете моста – това е скачване с Любовта. Вложете тази Правда.

Аз съм готов да ида в коя да е църква да говоря, но искам едно нещо: без епитрахили и одежди, а по Бога; Господ е сит на нашите хвалебствени песни с отворени мостове. Най-първо ще застанем всички да се попитаме: от толкова хиляди години на Земята какво сме извършили за Любовта? Има ли Любов, за да я признаем като един факт? Никакви извинения! „Ами ти какво мислиш?“ – отговарям: от делата ми ще ме познаете; вие какво мислите – от делата ви ще ви познаят, Това много ясно е казано. И когато някой път аз съм малко рязък в своите беседи, казвате, че искам да ви нападам; не, аз говоря Истината. Аз обичам да говоря на мек език и съжалявам, защото съм принуден да кажа Истината и когато я кажа, тя едновременно влиза

в стълкновение с интересите на хората, понеже те не съвпадат. И аз съм поставен пред дилемата: на Бога ли да угодя, или на хората; ако угодя на хората, Бог ще ме отхвърли, а ако угодя на Бога, хората ще ме отхвърлят; тогава казвам: предпочитам по-малкото зло – да ме отхвърлят хората, защото да ме отхвърли Бог е голямо зло. При това аз излагам това Учение принципно. Не само на теория, а бих посочил на всички бащи и майки начини за възпитание, които трябва да приложите – кога? Когато съблечете вашите одежди. На всинца ви казвам това, защото вие сте свещеници с филони, но никога няма да ви поверя цялата Истина, защото е свещена, а вие може да злоупотребите с нея; само когато смъкнете филоните си, когато смъкнете вашите одежди и приложите Правдата, само тогава ще ви посоча правила вътре в Природата и в една година вие ще имате такива резултати, както за хиляда години.

Сега някои ще питат: „Има ли Господ, няма ли Господ?“ – тази е една лъжлива философия. Господ в света е изчезнал по причина на нашата неправда. Ако аз извадя на някого очите и го питам: „Има ли светлина?“ – но защо очите му са извадени? И ако на много хора очите са извадени, не са на място, те казват: „Няма Господ“. Кой е причина, кой е виновен за това? Обаче аз съм готов да ви наместя очите. Вие казвате: „Може ли като Христа да ни отвориш очите?“; мога, мога на всинца ви. Не да наместя физическите ви очи, то е най-лесното за мен, мога да ги отворя на всинца ви. Сега виждам по лицата ви: вие схващате материалната страна и казвате „Дали това нещо ще дойде?“; не, не, в това Учение, което аз проповядвам, пътят е най-лесен, но методите са най-мъчни. Тия опити, които ще направя, няма да бъдат тъй сполучливи. Ще си създадете голям труд. Учение трябва, учение, учение, учение! То няма да дойде лесно. Най-голямото заблуждение е, че казват сега: „Господ изведнъж ще го научи“; е, хубаво, покажете ми един човек, който се е родил учен – той се ражда с известни дарби, но Духът не може всичко да даде. Най-учените хора са минали през такива страдания, мъчения, изпитания, за да добият това знание, сега искат да ни убедят, че то лесно може да се даде – това е лъжлива философия; Бог обича прилежните, трудолюбивите, искрените хора, които обичат да работят. Честно и почтено трябва да се работи.

Сега Христос казва: „За да приносят плод, в туй се прослави Отец“ – кой се прослави в това? Любовта се прослави. Коя е онази сила, която може сега да ни сближи, защо ние не

се разбираме? А можем да се разбираме, светът е толкова широк, в него има вложени за всички толкова блага! Вие можете да бъдете щастливи, но още не сте живели, не сте живели. И вашият живот, сегашният ви живот, аз намирам, че не е от много щастливите – той е един живот само на мъчение. Малко медец ще ви дадат...

Вие сте почти в това положение: в Ямбол българите имат такива даращи, че площта, в която конят върви, е подвижна. Слагат малко сенце на този кон и той, като отива към сеното, се движи цял ден, гледа сеното и върти дарака, вълната се разчепква и конят казва: „Все ще стигна“; и като свърши работата, казват: „Хайде да му дадем малко сенце“. И за вас сега Дяволът е поставил малко сенце, вие казвате: „Имаме идеал“ и най-после, като му свършите работата, Дяволът каже: „Хайде да му дам това сенце“ и вие казвате: „Много съм спечелил“. А пък аз казвам: много загубихте.

И питам сега: като напуснете Земята, на какво ще се обърнете? Когато дойде последният час, да идете на Небето, какъв ефектив ще има във вашия ум? Нали плодът на дървото е, който завършва всичко? Който е работил, от този плод ще се оцени. Следователно и целокупният ни Живот, който ще се завърши в една Школа, е плодът, който Бог ще откъсне – да види как се е развивал. И ако в този плод има десет червея, питам: вашият живот постигнал ли е целта?

Сега ние, съвременните хора, сме заети само с отрицателната страна на Живота. И каквото и да ни се каже, ние сме толкова чувствителни, понеже сме болни: нищо не можем да вземем в добър смисъл – всяко докосване, всяко говорене. За Правдата например – ако аз говоря за Правдата, някои ще кажат: „За мен се говори“. Правдата е един велик закон в света; навсякъде – и в духовния, и в политическия живот, и в домовете, навсякъде тази Правда трябва да съществува и тя ще даде своя плод – това, което е необходимо. Ако синът е справедлив, ако бащата е справедлив, ако дъщерята е справедлива, майката е справедлива, ще дадат своя плод, ще има Мир; те ще знаят да изпълняват своите задължения. Ако бащата е несправедлив, и синът ще бъде несправедлив; ако майката е несправедлива, и дъщерята ще бъде несправедлива. Ако майката люби, и дъщерята ще люби; ако бащата люби, и синът ще люби. Законът в Природата е такъв: подобното от подобното се ражда. А съвременните хора искат да докажат, че от Любов омраза се ражда – това е невъзможно, Любовта омраза не може да роди

и Правдата неправда не може да роди; ако тия неща се раждат, те се дължат на съвсем други причини.

Един външен човек може лесно да скара двама души от вас и двама души от вас лесно може да се примирят – но и в единия, и в другия случай трябва жертва. И когато смразяваме хората, даваме жертва, и когато примиряваме хората, пак даваме жертва. Нима мислите, че ако вие смразите двама души, ще бъдете щастливи? Не, вие ще приличате на онзи писател, за който разказват един анекдот.

Някой отишъл да посети другия свят. Отишъл в Чистилицето и забелязал, че под един писател сложили пиростия с малко огън, за да го грее, като че ли е измръзнал – защо го сложили на тази пиростия? Огънят е малък, но след сто години тоя огън е голям, огромен. Каква е работата? Неговата книга, когато я е писал, е дала малък огън, малък резултат, но след сто години произвела голямо зло, затова и огънят ще се увеличи.

И когато представим такива примери, казват: „Това са празни работи, да ядем и да пием, всичко е тук“ – кое *всичко*? Аз да ви кажа: най-ужасното не е в другия свят, в ада, а в гроба: там душата на грешника не излиза от тялото, а остава в него и като те заравят, ще слушаш, че плачат, ще започне да гние тялото ти, всичко това ще виждаш, докато последната частица месо се вземе и ти ще започнеш да плачеш над твоята съборена къща – това е положението, което очаква в бъдеще всички ви. Това е един факт, който ще проверите, няма никаква измяна. Някой казва: „Излезнала му е душата“; само душата на праведника излиза, а душата на грешника не излиза. Кой излиза от затвора – който го е излежал. А който не го е излежал, може ли да излезе? Кого кредиторите освобождават – който е платил, а който не е платил, не го освобождават. Сега вие мислите, че лесно ще се освободите от греховете си, без да сте платили; Христос е казал тъй: „Небето и Земята ще преминат, но нито една резка от закона няма да премине“.

Сега, не казвам за вас. Вие, които ме слушате, това не се отнася за вас, ще съжалявам, ако помислите, че вас визирам. Аз само констатирам един факт, който съвременният свят ще опита. Това е за света, а за вас не е – вашите души ще излязат и свободни ще бъдете. Но ви казвам: ако във вас, в един ученик, който е в това Учение, дойде най-малкото съмнение или колебание и каже: „Хайде и аз да си поживея като хората“, и вие ще останете вътре като грешника. Внимавайте, на ученика мъчно се прощава! Не мислете, че е лесно; Бог е милостив,

но Абсолютната Любов изисква Абсолютна Правда. Ако Бог ни прости, то е по причина на Своята Любов. Любовта не позволява никакво прощаване; не от омраза, а защото Любовта изисква да се изпълни всяка Правда. Тази Любов да бъде общо достойние на всички.

И ние, съвременните културни хора, които живеем в Божествения организъм, причиняваме на Бога най-големите страдания; мислите ли, че Бог няма да ни се отплати – ще ни се отплати, и то по закона на Правдата. И сега във вас няма такива големи грехове, но има друго: например вие седите, критикувате някого, нали? Но не го критикувате от Любов, от онази вечна Правда, за да го оправите, а понеже ви е засегнал, вие го критикувате, когато е съгрешил. Ще го критикувате според този велик закон така: като застанете на онова становище, което е Божествено, ще говорите меко и съзнателно и няма да има никакви изопачения, а ще поставите Истината тъй, както си е – нито да я увеличите, нито да я намалите. И сега гледам, че на мнозина от вас лицата са изменени – защо? Двама души седят недоволни един от друг. Шом си недоволен, вдигнеш веждите. Извадете дъщерята от водата! Имаш някой, който те мрази; този човек е беден, иди му помогни, направи му едно добро и ще се примириш – Господ ти е дал един случай да помогнеш на един беден, благодари!

Всякога, когато слагаме желанието да направим добро, ние очакваме да станем по-напред много добри и така да работим за света – такова учение не съществува, Бог така никога няма да ти напълни хамбара, Той по-малко ще ти даде. Земеделецът, като отива да сее, взема ли целия хамбар на колата си – не, той ще вземе три, четири, пет или шест крини и ще посее. А ние сега искаме да вземем целия хамбар, за да покажем, че сме много богати; не, ще вземеш две крини, три, четири, ще ги посееш по всичките правила, после се върни у дома да си дадеш отчет.

Сега, този Господ, когото търсите от толкова години, е вътре във вас и бих желал да говоря с Него, с вашия Господ. Вие имате ли намерение да бъдете честни хора? Ще кажете: „Как тъй, ние сме честни хора“. Вие имате ли намерение да бъдете абсолютно справедливи хора? – „Да.“ Радвам се. Ала аз ще дойда, мен много ме интересува да посетя дома ви, да се порадвам на вашата справедливост. Ако дойда в двора ви и чуя, че някоя кокошка кречи; ако дойда в къщата ви и видя, че слутиятя ви плаче; ако дойда в двора ви и видя вашите длъжници,

които ви молят, а вие сте ги изнудили и сте им сложили 30% лихви, тогава вие сте все от „справедливите“ хора. Ще кажете: „Законите са такива“; тия закони са ваши, а в Божествената банка такава лихва няма. Това е за онзи, който съзнава.

Сега, при обяснение на Живота има други фактори, които ние вземаме предвид. Сегашното общество е вече в края си – този цикъл е в края си, той свършва вече; и всички хора са поставени на един голям изпит. Вие не можете да знаете кой ви е приятел и кой ви е неприятел, но аз ще ви дам една диагноза, с която да познавате вашите приятели и вашите неприятели: онзи, който ви е приятел, започва с грубост – той ще ви оскърби, но в душата си има за цел да ви направи добро; а онзи, който иска да ви направи зло, с него политиката е такава: той ще започне с много големи неща, ще ви угощава, но неговата цел е лоша – да ви направи зло. В Абсолютната Правда ние започваме с Добро и свършваме с Добро.

Бялото и Черното братство употребяват два различни метода. И аз ще ви опиша такъв пример: в село излиза стопанката с цяла крина жито и казва: *къти, къти, къти* и всички кокошки казват: „Колко е хубава нашата господарка“; после пак: *къти, къти, къти* и *кряк*, докато това *къти, къти* влезе в тенджерата. Това е един факт, и с младежите е така: дойде някой младеж в дома ви и вие: *къти, къти*; той носи, хвърля своите блага и майката и бащата казват: „Какъв зет Господ ни изпрати, да ни го поживи, *къти, къти, къти*“. Но няма да се минат три-четири години, той ще заколи дъщерята и тя ще се измени – и от това *къти* ще останат само кокалчета; това е един зет, изпратен от Черната ложа, той няма нищо общо с човечеството. Дойде друг, който е беден, казва: „От мен не очаквайте много, аз съм беден“, но в края излиза отличен; той е благороден, изпратен е от Бялото Братство. Краят на всяка една работа ще покаже какви сме ние.

Всички трябва да бъдем благородни в своите подбуди; вярвам, че вие, които ме слушате, сте такива. Трябва да се отделят козите от овците, трябва да се отделят сега. Моето желание е не да ви говоря красиво, не, аз нямам това за цел; моето желание е да ви сложа в контакт с Бога сега, а не след хиляди години. Не че вие не сте в контакт с Бога, но аз искам да увелича вашата Светлина, да ви помогна на дело – следователно на някое колата се е спънала, той се мъчи, конят е слаб и казвам: „Чакай, братко, аз ще вложа всички усилия, за да тръгне колата“; срещам друг – и неговата кола е спряла там. Когато върви

вашата каруца, и на мен ще ми бъде приятно да говоря с вас; и сега ви говоря, защото вашата каруца е спряла.

И казва Христос: „Да приносяте плод“ – в какво се състои този плод? Това е плодът на Любовта. Готови ли сме ние всеки един час, всяка една минута да принасяме този плод на Бога, Който живее в нас? Да кажем: „Господи, работи сега Ти – ние сме готови, Ти ще ни ръководиш и ние можем да работим; и каквото кажеш, ние ще Те слушаме“. Вие ще ми възразите: „Това Учение е много опасно“; да, казвам, когато Господ каже на умния: „Напусни жена си“ или „Напусни мъжа си“. Ще кажете: „Е, втасахме я, какво ще кажат в обществото?“. Когато Господ ти казва нещо, каквото и да бъде, не прави думата Му на две. Ами ако Господ прати Архангел Михаил да вземе душата ти, как ще напуснеш жена си? Ако доброволно не я напуснеш, тогава Архангел Михаил ще дойде и всички ще плачат. Ако ти доброволно напуснеш жена си и децата си, ще ще останат живи и жена ти и ти ще се благословите. И когато тръгнеш, децата ти да не казват: „Къде отиваш, татко?“, а да кажат: „Татко, ние се радваме, че Господ те е призовал“; и бащата ще се учуди и ще каже: „Аз много ви благодаря, че ми дадохте свобода“. А сега казват: „Как, ти ни отхрани, а като ни уредиш, тогава иди и върши Волята Божия!“. Трай, коньо, за зелена трева! Хората от съвременната култура страдат от това: когато трябва да се отиде на бойното поле и стане мобилизация, жените пускат мъжете, а когато мъжът за Бога иска да напусне дома, казват: „Това не е умно“; за бойното поле умно ли е? Следователно на онази мобилизация, която сега ви призовава и иска да воювате, всички трябва да се подчинявате. За глупавия ще проверят седем пъти, за да му дадат доказателства, а за разумното, което е вътре, ще направят един опит, втори, трети, седем пъти – ти ще имаш доказателства и ще започнеш да извършваш Божието дело. И ако всички ние бихме се подчинили на този велик вътрешен закон, на Божията Любов, и ако приложим тази Абсолютна Правда, целият съвременен строй веднага би се променил.

Оплаква ми се една сестра за един случай и аз ще ви го приведа. Една млада сестра живее при друга сестра. И двете са от едно и също учение, вярват в едно и също, четат едни и същи молитви, подвизават се и двете, но старата сестра постоянно троши сол на младата в кухнята. – „Какво да мисля – слугиня съм и не е седнала с мен, за да ми каже една сладка дума, да говори за Господа, а в кухнята все: „Ти си такава, глупава, това

не си направила, онова“ и при това казва: „Господи, да дойде Божият Дух вътре в мене“, но пак: „Чесън да счукаш!“...

Благородство се изисква от нас. Няма по-отвратително нещо за един християнин, за един ученик, ако прави това, което казах, съзнателно. Ако го прави съзнателно като учителя – с цел да изпита, то е благородно, но ако с това се удоволства, понеже онзи, другият, е послушен, това не е благородно. Има примери (аз съм виждал такъв случай) – някое по-голямо куче дави по-малко, то бяга, срещне друго куче – и другото се нахвърли да го дави; казвам: „Учат си занаята“. Това куче, което е давено, не е научило изкуството още; по-голямото куче му казва: „Ти не давиш като мен“, а малкото куче разбира: „Да давиш като мен“. Господ ти дава страдания и казва да не правиш неправда, а ти казваш: „То без неправда не може“. И тогава има две възможности, или два метода, с които можем да изправим живота си. Единият е на граф Кьонигсберг и на Бургсън, а вторият метод е на благочестивия християнин, а не на Браун и Мел-Би. И всички съвременни окултисти, даже на Запад, имат една слабост – че показват на сегашните младежи как да развият своята сила и как да се повдигнат над съвременното общество. Че това не е нещо ново, то е едно старо учение; това не е плод, а едно дело. И затова казва Христос: „Да приносите плод“ – плода на нашия Баща, Който живее в нас. И няма да се мине дълго време, Той ще изпрати своите служители да ни повикат, за да видят плода, който ние сме изработили на Неговата нива.

Сега аз бих ви задал друга задача да обмисляте дълбоко: не да напускате живота си, но да бъдете внимателни към малките неща в Живота. Не се старайте да раздадете хиляди левове на бедните, но поставайте се един ден, като излезете, да кажете на един човек една блага дума; на някоя просякиня, бедна жена, може нещо да ѝ дадете, но кажете ѝ една блага дума: „Сестро, ти довечера, като се напросиш, ела ми на гости у дома“. Не давайте пари, то е в някои случаи престъпление, а кажете: „Аз бих желал да те нагостя, да си поприказваме“. Срещнете някои бедни; поканете ги в еди-кой си ден да дойдат на обед у вас: един да дойде в понеделник, друг – във вторник и т. н. Ето откъде трябва да започнем и ако всички бихме приложили това правило, много от тези души щяха да се утешат. Сега ние седим и казваме, че Христос е пострадал на кръста: „Горкият Христос, как е пострадал на кръста!“ – и плачат със сълзи, но като минават край някои бедни, не мислят, че

Христос живее в тях, нито за Христовите страдания, а казват: „Кармата им е такава“ и после: „О, Господи, как си страдал на кръста!“ – това е едно заблуждение на Черното братство. Това прилича на нашите съвременни театри: някой автор написал трагедия, всички благородни дами плачат, сълзите им текат за онзи герой там, на сцената; това е актьорство, те плачат, а като излязат вън, където други умират, нито една сълза! Казвам: за тях плачете, а за вътрешните се смейте.

Някой ден, аз съм намислил, имам една дума да ви кажа; една дума ще ви кажа, една бележка, ще направя един малък психологически опит, и тя ще бъде толкова силна и такава експлозия ще направи, че нито един от вас няма да се намери в този салон. – „Ах – ще кажете, – чудна дума, трябва да бъде много силна, каква дума ще каже той?“ Ние, съвременните хора, приличаме на онзи евангелски проповедник, който проповядва в църквата върху страданията на Христа и цялата публика плаче. Една бедна жена влиза вътре и казва: „Помогнете ми!“, отговарят: „Не ни смущавай!“. Сега бедните са отвътре, а Христос е отвън, Той страда, а вътре Го няма. Следователно тази дума, когато я изкажеш, да произведе цял един преврат; да кажеш: „Отсега нататък аз ще живея по Бога“ и не калугерски живот, не свят живот, не – светият живот ще дойде, след като прекараш целия си живот само в добри дела и после ще станеш светия – а като изгълниш Волята Божия.

Например аз зададох такава задача на моите ученици: „Ще ми кажете един от най-големите ваши недостатъци“, но знай, че те ще кажат най-малкия. Най-големият недостатък – това е главата на змията, а най-малкият е опашката; те ще ми дадат опашката, а ако хвана опашката, тя ще се обърне и ще ме ухапе. Не разбират закона. Дайте ми главата на змията, най-голямото зло е в главата; като хвана змията за шията, тогава с опашката лесно мога да се справя. И ние, съвременните хора, трябва най-големия грях, най-големия си недостатък да хванем за шията и тогава тази опашка ще се предаде.

Тази дума знаете ли коя е? Да ви я кажа ли, или вие сами ще си я кажете? Аз може да ви я кажа, ала има особен начин за казване – например един може да пее една песен и втори може да я пее, и трети, но като я изпее някой певец, ще кажете: „Ах!“ И единият пее, и другият пее. И сега какво положение е, ако ви кажа тази дума – вие ще кажете: „Ние знаем това“. Тази дума трябва да се каже при голяма светлина – на виделина, а не в тъмното. Когато ви я кажа, вие трябва да ме познавате и аз

трябва да ви познавам; тази дума, когато ви я кажа, вие трябва да ме обичате и аз трябва да ви обичам; когато ви я кажа, аз трябва да жертвам всичко за вас и вие трябва да жертвате всичко за мен; когато ви я кажа, вие трябва да виждате в моето лице Бога и аз трябва да виждам лицето Божие във вас. Имате ли тия усети, тогава ще ви я кажа. Имате ли ги? Това са условия. Сега аз ще ви я кажа и тази дума знаете ли какво ще произведе? Тази дума вие никога не сте я чували. Една нова дума ще чуете, която ще произведе цял преврат във вашата душа. Жив е Господ, Който е днес в света – знаете ли това? Не да се афектирате, аз не искам да се афектирате, а да впрегнете вашия ум, вашето сърце и вашата воля в една интензивна мисъл. Един велик опит на проверка е това, един опит, който ще произведе цял преврат в обществения строй. Тази дума може да пресъздаде цялото общество, да накара всички хора да живеят като братя и да направи цялата Земя Рай. Но ние сега ще оставим всичките тия аргументи.

В миналата беседа казах: има и друг начин, чрез който можем да познаем Истината. Ние не сме от ония пеперуди – да напускаме живота, не; ние сме от ония, които искат да използват сегашния живот в най-добър смисъл, да го използваме тъй, че да произведе най-добрия резултат. Аз бих желал вашите лица да бъдат светли, сърцата ви да не са тъжни – да имате една малка тъга, но да не се нервирате в дома си, да имате постоянно разположение. И тогава Животът ще има смисъл. И казвам: ако ние можем да произнесем думата *Любов* тъй добре, тази дума ще ни открие всичко; ала щом се произнесе *Любов* на Земята, тя има и низходяща, и възходяща степен. Понякога ти искаш Доброто само за себе си; тъй е, прав си. Малките извори са само за малки хора, а големите извори – за големи хора. Като дойде големият извор, той е за всички. Седиш при чучура по половин час и не даваш на другите да пият, но ако аз ида, пусна крана и сложа най-големия кюнец, тогава ти ще седиш насреща.

Следователно аз съм решил да направя големи кюнци, да пусна такова голямо течение, че всички ще помните – бистра вода ще протече. Аз казвам: Господ ме е пратил. Този кран, като го отворя и като мине през обществото, всичко ще изчисти и измие – и съм решил да го пусна; най-първо ще има кал, но след това ще се изчисти, всички ще бъдат доволни и ще има изобилие. Аз искам да бъдете готови, когато тази вълна дойде; да не се уплашите, че ще се удавите, защото идел голям порой,

и да бягате, но да застанете на краката си и да кажете: „Слава Богу, че тази вълна иде“. А сега казвате: „Бягайте да бягаме, голям порой иде!“ и всички говорят против мен: „Бягайте, за да го не слушате“. Мен няма да слушате, но Онзи, Който говори, ще слушате. Въпросът не е личен, а принципен. Аз, като ваш брат, съм длъжен да ви кажа Истината и ви казвам: вие сте мои братя и сестри, не е позволено да живеем по старому; ние сме длъжни в името на тази Любов да живеем на света братски и ще живеем. И залъка си можем да делим – един като работи, друг ще почива, но всинца да си носим бремето и на всички ще бъде леко; като срещнеш някого, да кажеш: „Я ми дай малко от бремето си“. Да има едно състезание, че Животът да е красив. А сега ще кажат: „Тъй е наредил Господ, тъй е писал Господ“, не е писал така Господ, Господ е писал всички хора да бъдат разумни и щастливи на Земята и всички да имат ядене и пиене, да бъдат доволни и да благодарят на Бога.

Като се качвам на една каруца, то е, за да ме заведе до моя дом; и като ме заведе, ще целуна коня. Какво е предназначението на яденето? Това ядене е една сила – да ни заведе по-близо до Бога. Яденето всеки ден е като един трен, в който постоянно слагат въглища – и ние трябва да слагаме енергия. Някои казват: „Да не ядем“, не, ще ядеш, за да можеш да идеш при Бога, по друг начин душата не може да отиде при Бога. Яжте и пийте и всичко вършете за славата Божия.

Не мислете, че само един човек може да оправи тоя свят – всинца целокупно ще го оправим и ще казваме тъй: „Ние знаем, че Той е, Който ни е създал, че Той е нашият Баща, Който ни е родил, Който е създал Земята и Небето за нас; ние знаем, че Той е и Неговата воля ще изгълним“. И този Господ не е горе на Небето. Някои казват, че Господ е на Небето; лъжат ви, къде е това Небе? „На Небето е Той“, но това Небе прониква всинца ни, това Небе всичко прониква. И казва Писанието, че в началото Бог създаде Небето и Земята. Небето държи Земята, това е направено от такива сили, които държат целия Космос; те не са горе над нас, те са навсякъде – вътре в нас и под нас, и над нас. Ние сме все в Небето и в деня, в който съзнаем, че в него живее нашият Отец на Любовта, това Небе ще ни се усмихне, всички цветя ще ни се усмихнат и животните ще ни проговорят. Когато го познаем, като срещнем вола, той ще каже: „Братко, понеже ти позна Бога, аз мога да ти говоря“. Досега воловете защо мълчат? – „Че какво ще каже един вол?“ Той не се оплаква, вол е, върви, мълчи и ние му казваме:

„Дий“, но когато приложим Любовта и снемем хомота и тия остени, ще идем заедно с воловете да работим на нивата и те ще кажат: „Братко, аз те познавам“. Те познават ония, които живеят в Любовта; и всички знаят да работят на нивата. И тогава волът няма да работи осем часа, а само два часа и тези два часа ще дадат толкова, колкото осемте часа. Една круша, която сега ви ражда стотина круши, тогава ще роди хиляди – и хубави круши ще бъдат. Нивите ще раждат изобилен плод и по цялото лице на Земята ще има благословение.

Сега, готови ли сте да приемете това Учение и да го приложите? Щом го приложите, който го приложи първи, тъй както ви казвам, аз ще го целуна. Тогава ние ще се разбираме. Но знаете ли какво значи целувка? Когато Господ целунал човека, създал го е – „И направил Бог човека и вдъхнал му в носа“; най-първо Бог направи човека чрез една целувка. Има един разказ: направил Бог човека, но без душа го направил и той дълго време викал и казал: „Господи, Ти ме направи като животно, дай ми душа!“. Викал Го, викал, с години Го търсил и най-после Господ го целунал и човекът станал жива душа. Следователно, когато Господ ни целуне, ние ще оживеем. Сега сме без душа, много хора има без душа. Минава там един беден, някой го гледа и отминава – няма душа; ако имаше душа, щеше да каже: „Братко, ела“. Не говори само на тялото, а ще съзнаеш, че тук има жива душа като тебе; може да бъде с високо положение в обществото, нищо не значи – душа с душа ще разговарят.

И сега аз желая на всинца ви, на моите ученици (аз ви наричам сега ученици), да ви целуне Господ, моят Господ, на Когото аз служа; и като ви целуне, във вас ще има една по-велика душа, отколкото сегашната, вие ще се изпълните с този Велик Дух и тогава ще бъдете свободни. И тогава, казвам, ще дойде правилото: Истината в душата ще ви даде Свобода, Светлината ще дойде в ума ви, а Чистотата – в сърцето; Истината ще ви даде Свобода, Светлината ще ви даде Знание Божествено, а Чистотата ще ви даде Сила и чрез тази Сила всичко ще направим в този свят.

Сега аз ви пращам в домовете ви и не само ви пращам, но ще посещавам лично домовете ви. Вие казвате, че имате Правда. Ще започна да ви посещавам, няма да оставя никого непосетен, никой няма да ми се сърди; и като ви посетя, имам си дневник – каквото видя, ще си отбележа в него. То ще бъде едно красиво възпоменание, всичко ще бъде красиво.

Сега ще завърша своята беседа с един малък разказ от персийския живот. Синът на един персийски шах, Сабусадин, попаднал в плен на едно номадско племе и понеже баща му искал да го откупи, князът на това племе се съгласил само при едно условие: да му дадат толкова човешки очи от неговия народ, колкото тежи синът му – човешки очи да му дадат, да ги сложи на терезия и да получи толкова, колкото тежи синът му. Е, знаете ли колко хиляди хора са се жертвали за този Сабусадин? Това е жертва. Тогава аз питам: знаете ли колко очи са дадени за вас? И ако за този персийски син, Сабусадин, гражданите на неговото царство са дали очите си, как, мислите, е живял той? Той е живял най-благочестивия живот. На всички ония, които са дали очите си за него, той дължал целия си живот и работил за тях, и плакал за тях, разбирате ли? От дом на дом е ходил да казва: „Вашето нещастие се дължи на моето невнимание“.

Знаете ли колко има, които са изгубили очите си за нас? Знаете ли колко наши братя и сестри има, които плачат сега за нас? И ние няма ли да бъдем толкова доблестни, колкото този царски син? Той е бил много по-благороден. Ние ще задържим ли сълзите си? Това е, което изисква сега Божествената Любов. Аз бих желал всинца да заплачете, поне веднъж да заплачете за очите на онези, които ги изгубиха, за да ви откупят от това невежество; те заслужават този плач. Аз не искам никой да се афектира. Ако вие ще плачете както в театъра, задържете си сълзите; ако вие заплачете, защото баща ви е умрял, задържете вашите сълзи. Но ако вие заплачете тъй, както когато сте избавили някой ваш приятел и го прегръщате, този плач е благословение; или ако вие заплачете, когато някоя бедна жена дойде, вие я прегръщате и тя се зарадва; или когато си спомните за страдащите. Плачът, който носи Радост и Веселие на някоя душа, той е истински плач. И аз бих желал всички християни да заплачат, за да може този страдащ свят да се утеши; всички трябва да плачем, да плачем, а другият плач – за умрели или за изгубено имане, този плач не ни трябва, доста сме плакали заради него.

Сега, вие ще се пригответе за онази дума. Аз съм приготвил тази дума да ви я кажа и ще я произнесем заедно – аз ще я произнеса и вие ще я произнесете. Ще направим един опит и вие ще проверите има ли Истина, или не, има ли Бог, или не, жив ли е светът, или е мъртъв, онзи Господ, за когото проповядвам ли е, или не. Ще опитвате, ще разберете смисъла

на Живота. Но по-смелите ще започнат новата наука – науката на Любовта, Мъдростта и Истината.

Сега, бъдете доблестни с вашите най-големи грехове, казвайте ми ги; хванете тази змия за врата и ми я дайте. Едно е: ще бъдете смели и няма да мълчите. Когато ви питат какво съм ви казал, ще кажете: „Да си кажем най-големите погрешки и как да ги изправим“ – ето какво ви проповядвам. Не е „онзи свят“ за живеене, светът е тук, един е светът; ние сме в Божия свят, в Рая, а сме болни, но като оздравеете, ще видите, че светът е един. Онези искат да ни заблудят, като казват: „Ама ние не сме виждали Божия свят“.

„В това се прослави Отец Ми, да приносите тоя плод на Любовта“; така, в това се изявява Божията Любов – да принасяме тия плодове. Аз искам да принасяме този плод и трябва да започнем тази работа смело и решително. И ако вие започнете с Любовта, нито косъм няма да падне от главата ви. Бъдете уверени, през този огън ще минете, през вода ще минете, но неуязвими ще бъдете, няма да пострададете – това е казал Христос. Ако ние служим на закона на Любовта, всичко е ясно.

Ние нямаме нищо против никоя Църква, никакви лоши намерения. Аз бих желал на тия Църкви да се увеличи заплатата на свещениците, проповедниците, но то не е важно, а друго, друго се иска – живот чист и свят вътре, живот на Правда; и след като разберем това, ние ще дойдем до другата страна на науката: от чисто научно гледище ще излизаме в Природата, за да изучаваме начините и методите, с които да подобрим обществения строй. А общественият строй с такива примери като оня, който ви приведох, не се подобрява – ние ще възприемем всички примери от Природата и ще видим как може да се подобри животът; и след като направим този опит, тогава ще започнем с Великото Учение на Новата култура, която иде в света. Светът преминава вече тази стара култура, всичко това ще се стопи и този ден на стопяване трябва да ни намери готови. Аз похвалявам всички ония, които работят в това направление – ние трябва да служим на Бога на Любовта. Където и да сме, всички можем да живеем в съгласие: и бедни, и богати, от всички партии в тази страна, всички можем да се съгласим; Любовта ни може да бъде обща, беззаветна и да дадем право и свобода на всички народи и индивиди да живеят тъй, както тази Любов е предначертала според Божията вечна Правда.

Сега моите най-добри пожелания за всинца ви: да бъдете бодри и весели и като се върнете, онези, които са наскърбени, половината от скръбта ви да се премахне; онези, които са много заборчлели, половината от борча им да се заплати; онези, които са болни, наполовина здрави да се върнете, а онези, които са гладни, половината да се нахранят – все по половина; онези, които нямат къща, поне една малка колибка да им се даде и да имат по едно юрганче да се покрият. На всинца да се даде по нещо, всинца да сте доволни, докато дойде онова Великото, което светът очаква.

Тази Любов да пребъдва с вас и тя да ви въодушеви, да ви направи герои за новия подвиг, за който сме призовани в този свят да извършим.

21 май 1922 г., София

НЕГОВАТА ЗАПОВЕД

И знаем, че Неговата заповед е живот вечен.

От Йоана 12:50

Законът – това е първото ограничение на Разумния Живот. За да се изяви Великият принцип на Живота, той трябва да приеме каквато и да е форма, съответна на неговия стремеж и на неговото движение. Под думите *движение* и *стремеж* подразбирам две различни идеи: стремежът – това е вътрешен разумен подтик, а движението – това е физическата страна на нещата.

Христос казва: „И знаем, че Неговата заповед е живот вечен“; значи обуславя: Вечният Живот почива върху тази заповед. Когато някой изобретател започне своето изобретение, той най-първо установява принципа, т.е. като намери принципа, върху който има да работи, той търси онзи закон, чрез който този принцип може да се изяви; и след като намери закона, той има вяра в себе си, че принципът ще работи.

Следователно същото е и с всички онези, които търсят Бога: Бог е велик принцип, Той е нещо повече от принцип и трябва да познаваме Неговия закон. Ние понякога говорим за Бога така несвързано, неразбрано, уподобяваме Го на светлина, на разум, това-онова; Бог не е нито светлина, нито разум, Той не е нищо – ние не можем да Го определим. Ако един критик може да определи художника от неговата картина, ще бъде смешно, понеже художникът ще нацапа с маслени бои картината си и в този идеал, който е нарисувал, може ли да се мисли, че е в боите? Не, тия бои и цветове са само сенки, които изразяват Реалността, която сама по себе си е неизразима.

Когато пиша думата *Любов*, Любовта вътре в думата ли се съдържа – ни най-малко; вие можете да напишете цяла беседа върху Любовта и Любовта не е вътре в беседата, но тази Любов почива, проявява се по известни закони. Когато знаем законите, ще знаем да работим. И музикантът също ще намери закона на музиката и върху този закон трябва да гради; така е и с писателя: когато изучава граматиката, най-първо има закони, правила, с които започва да пише; така правят и децата, когато се учат да пишат. Само съвременните религиозни хора правят изключение – те казват: „Ние и без закон можем да живеем“. Не отричам, че и без закон може да се живее, но Разумният Живот

започва със закон. И в гората има шумолене и свирене, там без закон шумят и свирят листата, там без закон са наредени тия листа, но колко е голяма разликата, когато свири някое пиано или някой орган; когато някой свири на цигулка, знаем каква голяма разлика има между шумоленето на листата и свиренето на цигулката – има грамадна разлика, в цигулката е вложен законът на човешката интелигентност. Сега, по някой път аз казвам: и в Природата има музика, но не в тази Природа, която ние виждаме. Трябва да имате особени сетива, особени чувства, малко да бъдете досетливи, за да схванете тази музика, и то при особени случаи: не всякога пее Природата, не всякога свири, не всякога говори – и тя мълчи, понякога има гробно мълчание и в това мълчание се разбира един велик вътрешен смисъл, един смисъл, който се заражда в нейните недра; затова тя мълчи, докато тази мисъл вземе своята форма и се изрази в този велик Божествен закон. И често някои са ми задавали въпроса защо съвременните общества не виреят както би трябвало – защото не са намерили онзи велик закон, чрез който Животът може да се изрази. Кой няма желание да живее – във всекиго има такова желание. Кой не обича да е музикант, да си посвири? Ала като вземе инструмента, не може да свири, а само дрънка и му казват: „Я остави, не прави шум“.

Сега мнозина, като дойдат в това Божествено учение, казват: „Ние ще живеем един чист и свят живот“; питам ги: „Какво подразбираш под *чист и свят живот*?“. След като живеят една-две години, казват: „Това не е за нас“, отидат в света и започват да живеят по старому – защо? Защото не са намерили онзи закон, за който казва Христос: „И знаем, че Неговата заповед е живот вечен“. За да можем да разберем тази заповед и да се възстановим, трябва да се борим с много мъчности в себе си. Всички изобретатели често прекарват десет, петнадесет, двадесет години, докато сполучат, а някои даже не сполучват; има художници, както и някои музиканти, които с години са минали през ред мъчности, докато дадат нещо хубаво, за да изразят великия закон на Живота. Какъв е той, как трябва да се изрази? Да кажем, имаш очи; защо са тия очи? Котката е приспособила очите си и казва: „Господ създаде очите ми само за мишките и за птичките – за да си намирам храната“ и всеки ден търси, гледа дали има мишка или птичка; ако попиташ онзи търговец, той ще каже: „Господ създаде очите ми само за платовете“ – всеки ден ходи да гледа платовете, пише сметка, казва: „Затова са моите очи“; гледаш онзи писател – седи с

перото и казва: „Господ създаде очите ми, за да пиша“ – и той драска, пише нещо; художникът казва: „Господ създаде очите ми, за да рисувам“, музикантът казва: „Господ създаде очите ми, за да гледам своите ноти“ и т. н. – всички хора присвояват зрението за своята професия. Всъщност защо са създадени очите? Като дойдем до ушите, пак същият закон. Да попитаме защо са създадени ушите; някой казва: „За да мога да усетя откъде иде моят неприятел, опасността откъде иде; и всички животни най-първо упражняват своя слух за тая цел, затова е създаден слухът“ – до известна степен те са прави, но слушането има по-дълбок смисъл.

Нека вземем нашите чувства – защо са създадени? Като казвам: „Защо са създадени?“, не казвам, че не са съществували, а защо са се появили – те имат свое предназначение. Някой път ние се оплакваме от тия чувствания и казваме: „Подобре човек да не чувства“. Знаете ли на какво би заприличал човек, ако не би чувствал? Представете си едно човешко око, сложено в един камък и оттам наблюдава света, без да чувства; какви ще бъдат понятията на това око за света, ако кажем, че човек гледаше света само с окото, без да чувства? Допуснете сега обратното – че вашата ръка е сложена в този камък без окото и че само чувства нещата; тогава какво щеше да бъде вашето схващане за света? Щяхте да познаете, че едни предмети са топли, други – студени, трети – гладки, грапави и прочее, ще знаете промените. И сега вие можете да схванете, че някои хора живеят почти като ръката в някой камък – те само усещат промените. Казват: „Днес нямам никакво разположение“, но не си задават въпроса защо е това неразположение; „Еди-кой си ме обиди“, но не си задава въпроса: „Защо ме обиди?“; „Днес съм радостен, защото еди-кой си приятел ми каза една блага дума“ – защо тази дума произведе такъв ефект? Ще се спрете и ще кажете: „Така е устроен животът“; не, това подразбира, че тази Божествена душа иска да даде израз на всички свои мисли и желания и следователно Бог живее в нас и се проявява чрез нас. И всеки, който Му противодейства, след като употреби хиляди години, всички условия, за да застави този индивид да Го слуша, да върви в хармония, най-после, като не се подчини, заличава го – и Писанието казва, че грешните ще погинат. Аз не говоря за праведните; под *праведни* подразбирам ония, които разбират този велик Божествен закон.

Сега, с това схващане трябва да приложим това Божествено учение. Има ли то приложение при сегашната фаза

на нашето развитие – има. Нима трябва да останем в тази форма, в която сме сега, нима нашето лице, нашите очи, уши, ръце трябва да останат такива, каквито са – не, трябва да се изменят, и Павел казва: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим“. И чудното е, че мнозина, които вървят в този път, Новия път, искат да влязат много лесно в Царството Божие. Вие лесно можете да влезете и сега можете, но ние не разбираме това Царство Божие; и сега Господ говори, но не Го чуваме; и сега Ангелите ни пеят, но не разбираме тяхната песен – защо? Защото имаме такова възпитание, че очакваме баща ни или някой богат дядо да умре и да ни остави наследство – един, два милиона наследство – и после да започнем да разполагаме без никакъв труд.

Съвременните хора искат да живеят много икономически по отношение на Бога – без труд. Ако питаш когото и да е сега, всеки ще каже: „Да ми е оставил баща ми парички, да имаме парички, парички, парички, пък да имаме знания и сила, да се наживеем“ – но как да се наживеем? Аз няма да ви описвам, аз съм сит от това живеене, което хората имат; много хубаво е за тях, но това живеене отсега нататък няма да придаде нито една стотиленна част на вашия растеж. Ако вие затворите една свиня в кочина и ред години я храните по всички правила на науката, ще имате само една много цивилизована свиня, но все ще остане свиня – никога не може муцуната ѝ да се измени; и щом я пуснете вън от кочината, пак ще започне да рови, макар че в кочината не е ровила – ще прилича на една възпитана свиня, но пуснете ли я вън от кочината, пак си е старата свиня.

И когато ние, съвременните хора, говорим за възпитание, казвам, че това не е възпитание, а нашите съвременни методи са методи само за дресиране; в съвременната култура нямаме още истински методи за възпитание. Аз казвам *възпитание* на следното: когато вземеш едно дете в училището, в първи, втори, трети, четвърти клас и после в университета, ако работиш една година върху него със същите закони, както един градинар, ще можеш да имаш резултати, а не само дресировка. Възпитание трябва, не само привидно, но съществено: да се прояви онова Божествено съзнание, че този индивид или това дете само себе си да познае, да се регулира без контрол. А когато едно ваше дете е направило погрешка, а не я признава веднага, вие вземате пръчката и тогава то казва истината. Най-първо ще каже:

- Мамо, не аз бутнах захарта!
- Бутна ли я?
- Не я бутнах.

Втори път – пак „Не я бутнах“, трети път – „Бутнах“. Друго казва от първия път: „Бутнах“; второ – от втория път: „Бутнах“. Значи някои деца казват истината при три, някои при четири, а някои – при пет-шест удара, тъй щото математически може да определим кое дете при кой удар ще каже истината. Сега някои хора ме питат: „Защо има в света много страдания?“; аз казвам: вие сте деца и някои от ония, които страдат, още при първата пръчка казват Истината, други – при втората и т. н. и много страдания, много тояги, Природата ти е сложила, за да кажеш Истината. Сега, не в този обикновен смисъл да кажем истината, а да разберем Истината – защо сме дошли на Земята.

Ако ви запитат: „Имате баща, но защо ви е този баща; имате майка, защо ви е тази майка; имате братя, защо са ви тези братя; имате сестра, защо ви е тази сестра?“, вие ще кажете, че знаете защо: „Така е наредил Господ“ – наредил, добре. Законите знаете ли ги? Знаете ли се вие по този закон, който Господ е наредил? Почитате ли вие бащи и майки по този закон, който Господ е наредил? Братя и сестри почитате ли се по този закон? Знаете ли, че този закон носи Живот вечен – не. И в света единият брат е богат, а другият осиромашава и първият казва: „Да си търси чайрето на главата“; всеки брат тегли чергата повече към себе си, отколкото към братя си. Аз казвам: тези двама братя не са разбрали този Божествен закон и се усещат като отделни индивиди.

Ние мислим, че светът е създаден само за нас – това е най-голямото заблуждение: да мислим, че светът е създаден само за нас. Не е създаден за нас, Бог създаде света не за нас, а за Себе Си, Той да се прояви, ние сме случайни същества в този свят – да, случайни същества сме. Моята коса може да расте, затова я подстригвам, част от нея минава-заминава, тя не представлява нещо съществено. Някои от вас, като опадат косите им, слагат перука. Действително, Природата знае: като оголее главата на човека, той се простудява, по-хубаво е да има коси на главата. Космите имат и друга добра страна. Знаете ли защо опадват космите? Учените казват: „От наслояване на пикочна киселина“; това е вярно, но има и ред други, психологически причини, които от миналото са действали, за да оголят главата. Когато някоя местност се оголи (в България са

оголели много местности), коя е причината – самите жители изсичат горите и пороищата идат да оголят тия могили. Всяка година, като става наводнение, хората казват: „Не знаем какво стана у нас, но от няколко години много порои имаме“ – аз разбирам, че техните могили са изсечени; никой не се грижи за горите, не съзнава тяхната важност.

Сега, ние, съвременните хора, сме оголили всички Божествени баири. И у нас днес не можеш да намериш двама души на едно мнение. Всички казват, че светът е лош; тъй е, но в какво отношение е лош? Лош е в това отношение, че всеки иска да живее за себе си, без да познава и зачита този Божествен закон. Съдията те съди по друг закон. Ние говорим за Истината, но сме забравили правия Божествен закон, за който Христос казва: „И знаем, че Неговата заповед е живот вечен“. Вечният живот какво съдържа в себе си? Вечният живот съдържа всички условия за разумното растение – Живот, в който нашата мисъл може да се изрази в най-висока степен; само в този закон ние можем да търсим и да намерим нашето благо. Този закон е написан вътре в нас, много пъти е писан там. Казва Господ (ще цитирам Писанието): „Ще отнема каменните им сърца, ще им дам плътски сърца и ще напиша в тях закона“.

В анализите на Природата има, че много пъти Господ е писал своя закон в човешките сърца, но хората са го заличавали; и аз правя следното заключение: ние, съвременните хора, сме като малките деца – като намерят някоя монета непочистена, не гледат какво е написано, а я слагат на един камък, изглаждат я хубаво. Така и ние – всичко правим по един метод. Тъй се е родил национализмът, той не е нищо друго, освен изглаждане на това, което Бог е написал; германците са изгладени, българите са изгладени, англичаните и прочее, всички са изгладени, няма нищо написано на тях от това, което Бог е написал; за своя народ те знаят много, бият се за своята чест, но нямат един метод да застанат на правата страна. Ще се яви някой велик човек, по-достоеен, някой Гладстон, но и неговият глас за правата кауза на човечеството ще прозвучи като глас в пустиня.

Всеки народ действа според своите закони. И ако ви питат защо – защото великите хора в тия народи не съзнават още, че „Неговата заповед е живот вечен“, че ако приложат тази заповед, ще имат по-голямо благо. И мисията на Христа не е била друга, освен да дойде и да примири тия народи. Тия народи са членове на това велико Божествено тяло. Не е лошо човек да бъде националист, но всеки народ трябва да се съзна-

ва като уд в Божественото тяло, да знае къде му е мястото и да функционира правилно в Божественото тяло, за да може да приложи Божествените идеи. А сега всеки народ мисли, че светът е създаден само за него, всяко общество мисли, че светът е създаден само за него и всеки индивид мисли, че светът е създаден само за него – но Бог ни доказва, че светът е създаден само за Него. И ще дойде ден, когато Той ще помете всинца ни, ще заличи всичките ни форми и след хиляди, милиони години, ако потърсите в архива, ще има само едни жалки остатъци от сегашната култура; всички тия настоящи форми ще бъдат в забравата, тъй както много форми от миналото са заличени. Следователно Божественият Дух се стреми да създаде най-възвишената форма, в която да се прояви Той. И всеки от нас, който възприеме такава мисъл – да познае, както казва Христос, Неговия закон, ще се сподоби с Вечен живот; само при такава форма, при такъв закон, силите на Природата ще ни дойдат на помощ.

Сега ние седим и мислим, правим си планове, мислим, че всичко можем да решаваме, но нашата мисъл е ограничена от по-високо място – например ония Същества, Ангелите, които са минали преди хората и които седят на по-висока степен, контролират нашите мисли чрез растителното царство; те са в състояние винаги да изменят живота ви когато искат и както искат. Като не ви дадат хлябец, бузите ви поспадат, коремът ви хлътне, няма шкембенце, благоутробие няма. От какво излиза благоутробието – днес едно прасенце, утре една пуйка, кокошчица, гъска, намазана с масълце, и прочее; казват тогава: „Господ затова е създал тия прасета, заради нас; ние, благородните същества, трябва да ядем, само така ще бъдем хора“ – и ние разбираме, че Господ е създал човека само да яде. Не, човек не е създаден за това, днешната култура върви в съвсем крива посока; яденето е нещо случайно, има неща похубави от него, то е само един символ на нещата.

Как ще разберем дълбокия смисъл на думите на Христа, Който казва: „Аз Съм живият хляб, слязъл от небето“? Водата и хлябът са живи. Но аз питам: ти хванеш прасето (това не го вземайте за обида, аз констатирам само един факт съобразно този закон), ти хванеш едно прасе или една пуйка, тя ти се моли според езика на пуйките: „Моля ти се, остави ме!“, а ти казваш: „Как ще те оставя, аз гладен ли ще стоя?“ – и *кръц* – отрежеш *с* главата; но утре дойде някоя болест, „кръцне“ детето ти и ти казваш:

„Господ да го прости“. Няма какво да го прости Господ, но ти изяде пуйката, а болестта изяде детето ти; ти трябваше да кажеш: „Господи, понеже аз изядох пуйката, болестта изяде детето ми“, а ние казваме: „Господ да прости детето“. Няма какво да прощава, то не е грешно; твоето дете ли стана причина за твоите грехове?

Аз ще ви приведа един пример: един българин, касапин, който двадесет и пет години клал все говеда, забогатял и казал: „Слава Богу, поуредих живота си, отсега нататък ще напусна касаплъка и ще живея като човек – както хората живеят; но имам още десетина агнета – да ги заколя и тогава ще ликвидирам със сметките си“. Имал три деца, двете от които били братчета; едното казало на другото: „Ще ти кажа как тате коли агнетата“ – теглило ножа и му прерязало гърлото, заклало го. След като вижда това, взема ножа, бяга, пада и се натъква на него. Майката къпела третото дете, но като чула, оставила го в коритото и то се удавило. Едното – заклано, другото – паднало върху ножа, третото – умряло в коритото; и с трите деца този българин ликвидирал, „уредил“ живота си. Ще кажете: „Такава му е била съдбата, така му е било писано“; всекиму, който коли, така е писано. Сега ние искаме Божието благословение, но ако ти си такъв касапин (ще вземете това в по-тънък смисъл, примерът е груб), ще разбереш тази заповед, както Христос е разбирал Вечния живот. За да я познаем, ние трябва да се освободим от всички грехове.

Божият закон не търпи никакво изключение, той не прощава и не извинява. Той не е груб. Ще бъде смешно, когато някой ученик, като свири при учител музикант, сгрещи и иска да му простят; казва: „Не съм грешен“ – не си грешен, но трябва да свириш правилно. Всяка работа трябва да се върши тъй, както законът изисква. Животът на Земята трябва да бъде свършен – може ли? Може, който се труди – може. Да бъде Животът ни свършен – това е смисълът на нашето съществуване. Свършени бъдете! А ние постоянно, като видим грешките на хората, казваме: „Ти сгрещи“; не, не, спири се, когато направиш първата грешка, кажи на себе си (ако името ти е Стоян): „Стояне, ти и аз сме братя, заедно си свързахме живота, в съдружие живеем; тъй, както вървиш, нашата работа на добре няма да излезе“. А ние, щом направим някоя погрешка, казваме: „Тегли платното на лъжата отгоре“ – така създаваме най-благочестивите хора и най-лъжливите хора са най-благочестиви в този свят.

Ония хора, които най-много лъжат, най-много говорят за Истината. По някой път и аз се опасявам да говоря много за Истината, но в този смисъл, когато говори човек, трябва съзнанието му да присъства, понеже не сте само вие, които ме слушате. Моята мисъл и чувства произвеждат известни пертурбации вътре в самата Природа, могат да вървят или в хармония, или в дисхармония с нея, могат да вървят или към Бога, или вън от Бога. И следователно можем да образуваме два процеса: единият процес, който разрушава, а другият – който гради. Процесът на разрушението води към смърт, в него няма никаква култура; само процесът, който съгражда, е Божествен. И следователно, ако вие не сте готови да зачитате Божествения закон, във вас са заработили тези сили, които ще разрушат не само вас, но и от вашите деца, пари, къщи помен няма да остане след няколко поколения – защо? Защото не сте разбрали живота си, не сте го съградили върху този велик закон, който определя каква може да бъде истинската форма на онзи Живот, който е вечен.

Сега вие ще вземете само отрицателната страна. Това не е догма, но показва как законът работи. Този закон, Божественият, може да се изяви по три начина: като един механичен закон – като колело, което щом те хване с един зъбец, ще те разкъса; може да му се молиш, но той няма съзнание. Обаче понякога при това колело може да има някое Разумно същество, което го регулира, и ти, като му се помолиш, щом те хване зъбеца, спира; то ще ти каже: „Стой по-далеч от колелото!“. Ние, съвременните хора, сме нахълтали в един свят, където всички колелета са механични, без да има кой да ги пази, и следователно на всеки, който минава покрай тях, очите трябва да бъдат отворени на четири. Излизаш от дома си; ти трябва веднага да бъдеш скачен с Невидимия свят, умът ти да бъде скачен с Бога, в душата си да бъдеш изправен. Някои хора казват: „Няма нужда да сме скачени“, но на съвременните народи, които отстъпиха от този закон на разумност, подобри ли се животът? Всички започнаха да подобряват живота, какво ли не говориха, какви ли не комбинации правиха, какво ли не писаха, но не намериха онзи закон, чрез който този велик принцип би могъл да се изрази. Този принцип вътре в себе си не търпи насилие; когато се изрази във всички форми, той ще действа по всички начини, но не може да има дисхармония.

Сега ние се спираме и казваме: „Господ ще уреди света“; хората от света казват: „Ние ще уредим света“; други казват:

„Управляващите ще уредят света“ – все чакаме да се уреди светът. Той се урежда постепенно, не че не се урежда, аз зная това, само че нашият живот, сегашният, индивидуалният живот, до известна степен остава неуреден. Най-важното при сегашните условия е душата на човека. Ти, като едно разумно същество, как очакваш да живееш в бъдеще? Сега мнозина от вас познават Бога, нали? Някои от вас ще кажат, че любят Бога. Признавам това, че Го познават, че Го любите, но аз ще ви кажа познаването, любенето ви на Бога на какво го уподобявам. Имате отлична дъщеря, благородна, красива, възпитана, много нежна; запознава се, дойде един възлюблен, тя го среща нежно, милва го – толкова внимателна и търпелива е, а той говори сладичко на момата, да не я обиди; от друга страна, и над него всички треперят, пред него казват: „Имате благородство“. Но щом се оженят, спре се този лист: посрещане няма, треперене няма – сега се образува друг един лист, езикът става малко форте; най-първо върви пианисимо, а после – фортисимо. Казват: „Как тъй?“ Само музиката се е изменила – защо? В дъното на тази мома се е криел не един идеал, а един материалистичен егоизъм – да се осигури. Това е вярно и за момъка, това е вярно и за учителя – навсякъде ние виждаме, че хората са много любезни и най-после си разкриват картите. Питам: какво спечелва тази мома?

Не е Господ, Който може така да се лъже; Той допуска да бъде излъган, но записва в книгата Си всеки, който Го е излъгал, и казва как е бил посрещнат и приет. Той пише от хиляди години, все пише нашите посрещания и изпращания и като идем при Него, казва: „Много добре зная как Ме посрещнахте и изпратихте“. Религиозните хора, търговците, всички Му палят свещи и се молят, когато не им върви, а щом им провърви работата, казват: „Човек на себе си трябва да уповава“; и военните на бойното поле, щом се намерят в мъчнотии, коленичат и казват: „Господи!“, а щом победят: „Виждаш ли нашите мишци, гледаш ли тия топове?“ – тъй посрещаме и изпращаме Господа. Но какъв е смисълът на воюването? Добре започваме, но и добре трябва да свършим; а ще свършим добре само когато признаем този закон.

Сега, причината аз намирам в това, че ние познаваме закона само отчасти – идеално го познаваме. Да кажем, някой изобретател, след като скицира планове, намира, че са много хубави – много добре е започнал, идеално; но като приложи този чертеж, нищо не излиза – чертежи отлични, но като се

приложат, фалират. Сега ние теоретично сме почти на правия път, говорим добре, но като дойде да приложим Любовта и Мъдростта, както и всички други принципи, накрая фалираме и казваме: „Съдбата ни е такава“, а астролозите казват, че някоя звезда е причината. Какво общо има звездата с твоя живот, какво ще ти препятства тя? Не, твоят ум е, който не е разбрал този велик закон, той те е спънал в твоя път; сега за нас се изисква един развит, просветен ум и да обръщаме внимание на малките неща.

Има един малък разказ за Христа: като пътувал със своите ученици, видял на едно място едно петало и казал на Петър: „Вземи това петало“, но Петър не го взел, а си казал: „Защо ми е – опитва ме Господ; не, аз се отказвам от това петало, аз ще служа на Бога“. Минал и заминал. Христос се връща, взема петалото и тръгва. Минал покрай един човек, който продавал череши, и му казал: „Дай ми за петалото череши“; взема ги, слага ги в джоба си (Христос имал джоб) и като вървели, понеже учениците му изгладнели, започнал да пуска по една череша. Всички вървели след него и се навеждали; Той дълго време пускал череши, те все се навеждали и Петър, който не искал един път да се наведе за петалото, се навел десет пъти за черешите.

Сега и нам, на съвременните хора, се казва, че трябва да се наведем, да разберем и изгълним Божия закон, но ние отговаряме: „Как, може ли да се изгълни? Какъв е този закон, какво е Вечен живот? Философски разбирания!“. Казвам: приятелю, ти ще вземеш ли петалото? Ако не го вземеш, Учителят ти ще го вземе и ти после десет пъти ще се наведеш, докато разбереш, че за предпочитане е да вземеш петалото, отколкото десет пъти да се наведеш за черешите. Този закон ние можем да го изгълним – как? Нека се спрем на следния факт: не може ли искрено да постъпим спрямо другите тъй, както искаме да постъпят те спрямо нас? Ако аз разсъждавам така: някой казал нещо грубичко, аз почувствам болка и повиша гласа си; но нали по-рано усети какво значи да повишиш гласа, защо го повишаваш сега? Някой те е излъгал и ти го излъжеш, казваш: „Това минава“; когато аз лъжа, това минава, а когато другите лъжат, не минава, защото ако минава в един случай, минава и в друг и ако не минава в един случай, не минава и в друг. Погрешката, ако е моя, не е погрешка, но тя нито мен оправдава, нито вас. Доброто, дали е във вас, или е в мен, е все Добро – то е едно благородно качество, което съзижда, съгражда Живота. И не е ли по-добре, като се срещнем, да се познаваме?

Някой казва: „Искам да зная“ – какво искаш да знаеш? „Искам да зная какво се крие в мен“ – братко, много лоши работи се крият в теб и много добри работи се крият. Ако аз зная твоите лоши работи, нищо няма да ме ползва. Ако зная, че в твоята каса има десет хиляди златни монети, какво ме ползва – нищо не ме ползва; и ако зная, че ти дължиш десет хиляди златни монети, какво ме ползва, че си имал да даваш или да вземаш – то е само едно бреме за моя мозък. Това, от което ние трябва да се интересуваме, са нашите отношения. В дадения случай това е постъпката – може ли аз да се отнеса добре с вас; да ви интересува само думата, която ви казвам – то е най-важното в дадения случай. Думите, които ви говоря, това съм аз. А вие ще мислите какво съм искал да кажа. Аз съм толкова откровен, че ви казвам една велика Истина, която съм приложил и съм имал отлични резултати. Някои от вас още не могат да се убедят, че това е вярно, и приличате на онзи българин, който се научил да пиянства, но се молел на Господа да го освободи от пиянството. И ръката му започнала да трепери: поиска да пие – излива се, не може да пие, но му се пие. Мислил той ден, два, не може да пие; казал на жена си: „Ще ми усучеш една връв“ – с връвта искал да пие. Господ искал да го избави по един начин, той ще свърже ръката си и казва: „Не ме обичаш, Господи“.

Сега аз ви виждам с много върви вързани, виждам и ви казвам: долу вървите! Не че сте лоши хора, но кажете: „Няма да пием, ще изпълним Божия закон, в нас има воля, воля, воля! Ние сме живи същества, не сме роби, ще служим на Бога“. Но ще ми отговорите: „При по-благоприятни условия, в бъдеще, в някое друго прераждане, когато ни прати Бог отново на Земята“ – това са разсъждения на онази свиня в кочината, която казва: „Аз сега ровя, но като дойде някой по-добър господар, ще ме храни по-добре и ще се отуча да ровя“. Турците казват: „Бошлаф“ – сто хиляди пъти по-добри господари да дойдат, тя ще си остане все свиня, докато нейният ум не се промени: тя трябва да остави кочината, да действа по друг начин, защото иначе ще остане в същата форма.

Следователно и ние можем да живеем в Бога, но само ако възприемем Неговия закон, ако започнем да мислим както трябва и да чувстваме както трябва – в противен случай ще си останем в кочината. Но казвате: „Господ ще ни промени“; ще те промени Господ, ако ти се промениш. Господ има друго едно променяне, но аз казвам: да ви пази Господ от това променяне.

А вие казвате: „Няма да се подчиним“; Господ има и пещ за хората – като ги хвърли вътре, стопява ги, а когато се стопят, не се познават. „Нима ние не сме индивиди – казвате, – аз съм Стоян, знаеш ли кой е баща ми?“ – може, ала като ви сложи Господ в пещта, нищо не ще остане и няма да се познавате. За какво ще се разправяте в Неговата пещ, как ще се разправяте?

Сега, да се върна към съществената мисъл: „И знаем, че Неговата заповед е живот вечен“ – този велик закон е изразение на Божията Любов. Чрез този закон вие можете да промените вашия личен живот: искате да бъдете щастливи – можете да бъдете щастливи съобразно закона; искате да бъдете учени – можете да бъдете учени; искате да бъдете силни – можете да бъдете силни. Всичко, което пожелаете, можете да го имате в името на този закон, в който Любовта действа, но ще го приложите тъй, че както действате спрямо себе си, така ще действате и спрямо ближните си. Няма да ви смущава обществото, то не може да ви пречи; нищо не значи това – когато човек иска да приложи Божествения закон, че обществото живеело по един начин, а ние – по друг, не трябва да обръщаме внимание на това. Не трябва да си правим илюзии, че обществото живее по друг начин, защото всички хора живеят според своите разбирания. Сега, в това разбиране, ние можем да поправим своя път в този свят, можем да го поправим. Това, което един конец не може да направи, десет конци могат; това, което един човек не може, двама, трима, десет, сто, хиляда души могат да го направят. Вие разговаряли ли сте с вашия Господ вътре във вас, казвали ли сте: „Господи, каква е Твоята Воля? Господи, може ли да изпълня Твоя закон?“; ще кажете: „Трябва ни някой добър човек да ни каже“ – да, трябва ви добър човек да ви каже, но как трябва да разбирате този добър човек?

Ще ви приведа един стар разказ от египетската история. Тацин, велик Учител на Бялата ложа, човек на 70 години, търсил един ръкопис от създаването на света, в който били написани всички основни тайни – как да се живее и как да се използва Животът. Този папирус бил написан на особен език и се намирал в ръцете на най-красивата, но най-бедна мома, Изис. Според тогавашните правила на Бялото Братство жените напълно се изключвали, понеже не били повдигнати до тази висока култура. Имало едно правило за учениците да не дружат много с жените. Започнал Тацин да посещава тази млада мома, а окръжаващите започнали да обсъждат какви са

неговите намерения – те не подозирали, че в нея се криел този скъп папирус. Тя трябвало само да сложи папируса пред него и след като четял дълго време, той ставал от масата, връщал се в неговото светилище, а тя пак завивала папируса и го слагала в нейното хранилище. Така ден след ден ходел да чете и младата мома се чудела каква любов има той към тази книга – когато докосвал книгата, у него се зараждал един свещен трепет, лицето му се изменяло, но тя не можела да си обясни. А външните хора мислели: „Навярно той се е влюбил в тази мома“. Тя се чудела кои са причините, поради които той четял тази книга, а външните хора се чудели кои са причините, които го заставяли да посещава нейния дом.

Когато някой съвременен човек започне да изучава Божието слово, хората започват да мислят защо този човек е започнал да трепери. Някой медиум потреперва, а хората казват: „Смахнат е“. Ами вие на хоро играете – не треперите ли? На бал сте – реверанс правите. Има ли някой човек, който да не трепери? Ако някой се разтрепери, казват: „Този човек е подлудял“ – това не е в реда на нещата, а когато мъжът се разсърди и бие жена си, то било в реда на нещата; когато началникът или министърът се разсърди – също, и тогава казват: „То е в реда на нещата, нещо е предизвикало човека“. А щом някой религиозен човек, който търси Бога, се разтърси, казват: „Нещо му липсва, дъската му хлопна“; не, на този човек дъската му се намества и друга е причината на това треперене – той търси Бога. Това е един процес на ума, разтърсване става вътре, докато тия движения станат по-хубави, по-музикални, по-хармонични – тогава ние ги считаме нормални. Медиумът дълго време се разтърсва, понеже среща препятствие. И всички хора, когато започват да мислят и да действат, все се разтърсват, но в това разтърсване те търсят закона. Щом го намерите, спрете се и не философствайте.

Вие ще кажете: „Може ли да се приложи законът?“; може, сега може да го приложите – някои от вас са тъй намерили, че могат да го приложат. „Но какви ще бъдат резултатите?“ – резултатите ще бъдат отлични. „Ще стана ли добър човек?“ – ти няма да станеш добър човек, но ще знаеш как да живееш. Добро и зло – това не са съществени неща в Живота, Доброто и злото – това са слуги, които те упътват към Бога; и едното, и другото те упътват, те са живи същества – злото те упътва по един начин, Доброто – по друг начин; те са служители, които те отправят към Вечното начало, от Коего си излязъл. Злото

казва: „Слушай, ако ти не изпълниш Божия закон, ще приличаш на мен – желаш ли това? Ако ти търсиш друг смисъл на Живота, върни се!“; а като минеш при Доброто, то казва: „Ако търсиш смисъла на Живота, работи, както аз работя, и ще намериш този път“. Тия същества са толкова искрени – едното казва: „Не бъди като мен, но ако искаш, ела да работим заедно на едно поле“, но най-първо един дух, колкото и да е лош, ще ти каже: „Говори Истината, не бъди като нас, защото ние не обичаме страхливите хора“.

Следователно и Доброто, и злото ни упътват към Бога. Затова Павел казва: „Когато завършим своята еволюция, ще остане само Любавта“. Ще кажете: „Само едно чувство“; не, не, ние ще влезем в такъв Живот, който не може да се опише – нашият език не може да опише даже сенките, предисловието на това, което има да се разкрие. Този Живот, който иде, е толкова велик, толкова славен във всички възможности, толкова велик в своите изявления – в наука, музика, поезия, обществен живот, в Любав и в Истина, че заслужава човек да прекара хиляда години в страдание, за да може да живее една минута в този Живот. Един момент в тоя Живот се равнява на хиляда години наши страдания.

Христос казва: „И знаем, че Неговата заповед е живот вечен“ и сега Христос ви казва (тоест Той казва на Себе Си): „И знаем, че Неговата заповед за Мен е Живот вечен“. Ако и вие с Христа кажете същото: „И знаем, че Неговата заповед е Живот вечен“, ще влезете в тази заповед. Не питайте дошло ли е времето – това е от лукавия; ще бъде смешно, когато някой ученик дойде при учителя си и пита: „Дошло ли е време да уча?“ – че той е на 20 години, значи отдавна е дошло това време, на седем години трябваше да дойдеш. Някой дошъл на 40 години и пита преминал ли е; два пъти е преминал. Друг дойде на 60 години и пита: „Дали ще мога да разбера?“ – чудна работа, ти на 60 години ако не разбереш, кога ще разбереш? Казва: „Нашето се свърши, защото остаряхме“ – остаряхте ли? Онзи, който търси Истината, колкото е по-стар, толкова по-добре е за него. Ако започне като млад, добре е. Казвам: добре е за вас да учите, да си не губите времето с речено-казано. Да изучаваме религиите и тяхната история, историята на Земята (през какви геологически периоди е минала тя) – всичко това е хубаво. Когато разберете този велик Божествен закон, ще изучите историята на Земята в един ден – като в кинематограф, в картини ще видите как се е създала Земята. В тая Земя има други съкровища, които трябва да се учат, но сега за тия

велики съкровища някои от вас ще кажат: „Покажи ни ги!“; опасно е да се покажат.

В миналото една красива мома от бялата раса попаднала при черните и за да се предпази, сложила си една маска, два пъти по-черна от тях. Те я считали за герой. Дохожда при нея един и ѝ казва: „Вдигни си маската, да те видим!“. Опасно е да се покаже същността. Някой казва: „Вдигни си маската!“; не, не, при черните е опасно да се вдига маската, черно трябва за тях.

Това Учение, което проповядвам в днешната беседа, не е за света, а е за вас. То е един вътрешен психически момент за преживяване – такова преживяване, което никому не трябва да казвате; такива моменти са свещени – толкова свещени, че трябва да ги запазите като рядкост. Знаете ли колко е красиво за самите вас, какво значи да ви проговори един ваш брат, един брат от Невидимия свят, колко е сладко да ви проговори Христос, но не този Христос, за когото всички говорят?

Има един разказ за проповедник, който дълго време учил за Божията Любов и за Истината. Той попаднал веднъж между разбойници и те му счупили и двата крака. Минали неговите събратя край него и всеки му казвал: „Хайде, твоята работа е свършена, само да не дойде и до нас“. Минавали и заминавали, а той плакал и всички го изоставили. Най-накрая идел Христос като един беден човек.

– Понеже ти, последният, си толкова дрипав, неблагодарен, не вярвам в теб да е останало нещо добро, но може ли ти да ми послужиш?

Спира се Христос при него и го пита:

– Какъв си, приятелю?

– Проповедник съм.

– Проповедник? Ами какво проповядваш? Аз съм толкова прост човек, но имам едно изкуство – да поправам крака. Хайде, ти ще ми проповядваш, пък аз ще ти поправам крака, ама хубаво ще ми проповядваш.

Започва Той и казва:

– Кракът ти е строшен на много места; ако не говориш Истината, костта ще иде на криво място. Ще ми държиш най-красивата, най-хубавата проповед, поправянето на твоите крака ще зависи от твоята проповед.

Спрял се проповедникът – трябвало да говори Истината, защото тази Истина засяга неговия крак, неговите кости. Събрал мислите си, погледнал Христа, искал да излъже. Казва му Христос:

– Помисли, помисли добре, защото тук забелязвам, че едната ръка започва да шава.

Проповедникът започнал да изповядва своите прегрешения:

– Ще ме извиниш, братко, ама моите проповеди не бяха много добри.

– Много добре!

Христос започва да му намества крака, намества, намества и по едно време казва:

– Ти си здрав, стани и иди си, втори път да проповядваш добре.

Сега, аз виждам, Христос ще дойде, много ваши крака са строшени, сърцето е строшено; и за да оздравее вашето сърце, Христос ще каже: „Дръжте ми най-хубавата проповед, най-хубавата реч и ще започна да нареждам частиците; и ще зависи от онова, което ще говорите“.

Мъчно е да се говори Истината, мъчно е, но най-благо родно и най-доблестно е ние да я изкажем. Христос е последният, който ще дойде; последният, но Той ще намести всичко на своето място – имате ли вие Вярa да повярвате това? Вярвате, ала сега кракът ви е счупен и ако не говорите Истината, няма да се намести. Не само да говорите: „Вярваме“ – ако дойде до-вечера един и каже:

– Братко, дайте за Христа сто хиляди лева, за да се намести кракът ми!

– Чакай да си помисля по-добре, да поразгледам сметките си, да попитам жена си, децата си – ще кажете.

А някому ще каже:

– Можеш ли да посветиш един месец от живота си?

– Да, но само че децата ми...

Не, не, няма отлагане. Като дойде този момент – краката ти са счупени, всичко трябва да жертваш доброволно. Върху този велик Божествен закон ние всичко трябва да съградим доброволно. Аз не ви казвам да се измените, а да бъдете искрени спрямо себе си, да имате добрата воля. Търговецът да е търговец, но пак да е честен човек; лекарят да е лекар, но пак да е честен човек. Нима един лекар не може да посвети един месец от цялата година, без да взема пари? Нима адвокатът не може да посвети един месец да разглежда дела даром? Нима една майка, един син, една дъщеря, всинца не можем да посветим по един месец от годината за Бога? А ние спираме там: „Какво ще каже този, онзи“. Мъжът казва: „Какво ще каже

жена ми“, Господ казва: „Твоята жена казва да не работиш“, но след някой месец Той ще я уволни – тя ще си замине. Той започне да я оплаква и след това пита: „Може ли да се ожения втори път?“. Оженва се за втора, Господ пита: „Готов ли си?“, сега пак казва: „Какво ще каже жената?“. Замине и тя и той вземе трета. Третата жена дойде и Господ пита, а тя: „Какво ще каже мъжът?“ – и Господ го уволни. „Какво да кажа, чакай да намеря друг“ – Господ чака; като дойде вторият мъж, и той я слага в коша. И се извиняваме: мъжът – с жената, жената – с мъжа, братът – със сестрата. А Волята Божия не е изпълнена.

И казваме: „Ще дойде Христос от Небето с Ангели и Той ще оправи света“ – не е тъй, Христос хлопа на вашите врати и ви казва: „Вие можете ли да посветите един ден за Мен?“. Ще ми кажете сега, че това съм ви казвал много пъти; да, но като днес не съм ви говорил. Днес може да няма такова въодушевление – ще кажете: „Ние не усещаме такова въодушевление“; не, не, днес казвам: въодушевление не искам. Парите, парите тук! Досега аз давах, а вие казвахте: „Охо!“.

Един приятел ми разказваше следния анекдот. Някой отишъл в една гостилница, започнал да яде и казва: „Кебапчета и винце, охо-хо!“, но като дошъл моментът да плаща (казва му хазиянът: „Плащай сега!“), „Вай-вай!“; досега беше „Охо-хо“, а отсега „Вай-вай“. Защото казвам: „Дай тук ти сто хиляди лева, плати!“; ти казваш: „Чакай!“.

Първо, на работа всички! Ще кажеш: „Но къде е философията ни?“; оставете вашите философии, имаме по-голяма философия и на опит ще я приложим. Вие казвате: „Да си помислим сега!“; няма време да си мислим, ще дадеш или не? Ако дадеш, заповядай, влез, а ако ли не, върви си, не те спирам. Искаш нещо; заповядай, вземи си! Изисква се доблест от наша страна, за да изпълним задълженията, които сме поели, като сме тръгнали от Небето. Знаете ли колко задължения имате?

И когато държа последната си беседа в България, ще донеса гълъния си архив – на всички ученици; ще ви го прочета и ще ви питам готови ли сте, или не. Ако ли не сте готови, ще затворя архива си и ще ви оставя да се разправяте сами със себе си – чисто и ясно. На ученика не се позволява да има две мнения. Това е Учението, което трябва да приложите на опит, и ще го опитате: ако е вярно, добре; и ако не е вярно, поне ще знаете самата Истина. Нали няма да имате никакво задължение? Ще знаете самата Истина тъй, както си е. Сега седите и казвате: „Може да е“. Този архив ще ви изнеса и в един момент ще го

преживеете, а като го преживеете, знаете ли какво ще стане с вас? Някои ще се стопите като восък; като го донеса, от вас ще останат само костите ви – голи кости, а мозъкът и всичко ще изчезне тъй, както в някоя лаборатория, щом се двоумите. А щом видите вашия архив и въздигнете душата си към Бога, въздъхнете дълбоко и кажете: „Да дойде великото съзнание“, ще се почувствате и ще преминете от смъртта в Живота. Това не е шега, но ви казвам: иде един велик момент в Живота, най-великият, най-славният момент; или кости ще останете, или жива запалена свещ – да светите във вековете като ония звезди на небето, да показвате пътя на ония ваши братя, които идат по този път. Аз говоря на учениците, а не на вярващите и на оглашените – свободни са те.

Тази Истина ще се провери и за вас е последната секунда в живота ви, последната секунда е тя; отсега нататък, ако вие не използвате тази секунда, изгубени сте завинаги, това да го знаете – всичко е изгубено завинаги, но ако я използвате, вие сте спасени, бъдещето е ваше, славата Божия е ваша и Бог ще бъде с вас. Като казвам *изгубени*, то е едно наклонение. Ще дойде някой да каже какво е казал Павел; оставете Павел, не си играйте с Бога, вие грешите. Тъй ще кажете, както Христос е казал: „И познавам, че Твоят закон е вечен живот“ – да, този закон е Вечен живот. И като видя този закон, всичките мои погрешки трябва да слязат в съзнанието ми и трябва да кажа: „Господи, в мен две мисли няма да има. Ще има само един свещен ум, само едно сърце чисто и свещено, само една свещена душа, един дух, за да извърша Твоята велика Воля и през всичките векове на бъдещето да бъда съработник с Тебе и да служа с Теб заедно“. Следователно ще бъдете съработници и ще влезете във Великото училище. Като казвам *изгубени сте*, разбирам: ще изгубите всичките условия да се запознаете с онази велика Истина, с онази велика Мъдрост, за която вашата душа от хиляди години е копнеела. Това копнеете вие и сега е моментът, не се колебайте, един друг не се гледайте. Сега всички ученици се съсредоточете и кажете: „Без страх и без тъмнина в безграничната Любов на вечността!“.

28 май 1922 г., София

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ, НИТО ОКЛЕВЕТАВАЙТЕ

Питаха го и военните и говореха: „А ние що да правим?“. И рече им: „Не правете никому насилство, нито оклеветявайте и доволни бъдете от заплатите си“.

От Лука 3:14

Военните – това са силните хора на Земята, които управляват. И сега трябва да се говори на силните, а не на слабите; на богатите, а не на сиромасите; на учените, а не на невежите; на добрите, а не на лошите. Всяко учение трябва да бъде строго оформено в себе си с математическа точност, оформено в съзнанието ни, а не вън, не по форма. Мога да ви изкажа едно знание в поетическа форма или в проза – това не е знание, оформено вътре в съзнанието ви. И следователно целият спор, който съществува в съвременната култура, е по отношение на външното оформяне на знанието; във външното оформяне всякога има спор кой е на правата страна, а във вътрешното оформяне няма абсолютно никакъв спор. На двама цигулари, които са завършили своето изкуство, оформили са своето знание, дайте каквото и да е музикално произведение – като вземат цигулката, могат да го изпълнят и няма никакъв спор; но цигулките им трябва да бъдат еднакво нагласени и те еднакво да са следвали, еднакво знание да са придобили, еднакви правила. Обаче ако един цигулар, един български гайдарджия вземе да изпълни това музикално съчинение, как мислите, че ще го изпълни? Клавишите, тъй да кажем, на българската гайда липсват, на пискульника липсват известни дупчици, с които могат да се създадат тия тонове. Даже в едно модерно пиано липсват много клавиши; и на съвременния орган липсват – и той има много недостатъци. Пианото не може да вземе една четвърт тон; една втора взема, но една осма не може да вземе, а една шестнайсетина – никак.

Съвременните християни са се научили да пеят тъй, както онзи, който започва с цяла нота на четири четвърти: като започне цяла една нота... Аз не казвам, че това е лошо, но то е само начеване на музиката, а музиката има за цел

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

повдигането на човешката душа. Ако вие ме попитате защо съществува музиката, ще ви отговоря, че тя е едно средство от Духовния свят за повдигане на падналата душа на човека, която е слязла на Земята. Всички музикални тонове имат повдигане и когато човек започне да пее, по който и да е начин, му поолеква на душата, а когато не пее, неговата душа се стеснява, става му тъжно. Следователно музикалният човек може да мисли и да чувства музикално с музика, а може да чувства и мисли музикално и без музика – и едното, и другото; но единият процес ще бъде на възлизане, а другият – процес на слизане.

Сега например, когато развивам тази беседа, вие можете да бъдете съгласни с мен, като кажете: „Право е това“. Аз не искам вие да констатируете правото – от това нямам нужда; да констатируете моите думи дали са прави, или не, това не е философия, защото аз полагам това Учение на един велик опит. Не искам вие да констатируете, не питам право ли е, или не. Ако аз дойда при вас и ви донеса в две сандъчета семена (в две златни сандъчета, еднакво изработени, напъстрени, нашарени) и кажа, че в едното сандъче има такива и такива семена, тия семена вие ще ги посееете във вашата градина при такива и такива условия – и ви давам всички наставления, и кажа: „И в другото сандъче има семена, те са особени семки, при които ще излязат особени резултати“, ако вие посееете семената от двете сандъчета, какви ще бъдат резултатите? Едно учение може да бъде златно и безплодно; едно учение може да се състои от семена и ако ги посееете, тия дръвчета да образуват своите плодове.

Следователно аз искам всички да вкусите плодовете на това Божествено учение, което проповядвам; и тогава, когато вкусите тия плодове, на мен ще ми бъде приятно. Това Божествено учение не зависи, не се обуславя от златното сандъче, понеже последното е случайно – може тия семена да ги сложа в някое просто сандъче. Може да изкажа една велика Истина в прекрасна поетическа форма, мога да говоря и поетически. Аз съм способен да говоря поетически, по природа съм поет; и музикално мога да говоря, по природа съм музикант; и философски мога да говоря, защото по природа съм философ, но някой път предпочитам да говоря с грешки като децата – по-хубаво е това, защото да се говори на Земята с грешки е по-добре, а на Небето да се говори свършено е по-добре. На Земята да говориш свър-

шено означава да правиш грешки, а на Небето да говориш с грешки означава да бъдеш несъвършен.

Ще ви кажа сега защо на Земята трябва да говорим с погрешки: на Земята като направиш една къща, не трябва да я направиш херметически затворена, без аралтък, а с големи дупки, така че вечер, като дойде някой беден човек, да може да влезе; понеже си заспал, като чука, не може да влезе, но като намери тази пукнатина, да каже: „Слава Богу, намерих“. Затова в моите беседи оставям големи пукнатини – за да може да влезе някой човек въкъщи; защото някой път не съм въкъщи, а слугите са заспали, тъй че за да влезе, оставям пукнатини. Разбирате ли тази философия? Това е фигура на речта, от ония фигури от *Хиляда и една нощ*. Впрочем такива къщи в България няма направени; нито в Англия, нито в Индия, никъде по света няма направена такава къща, за каквато ви говоря – с пукнатини, никъде по света; следователно като един факт тя не съществува, но съществува като една вероятност, математическа вероятност, а пък когато тази математическа вероятност може да се изпълни, става математическа надежда – защото има математическа вероятност, математическа вяра и математическа надежда. Математиците казват: „Когато всички условия са тъй благоприятни, верни и няма изключение, то можеш вече в аванс да вземеш печалбата“ – това значи математическа надежда. А когато тази математическа вероятност е малко проблематична и един от елементите е несигурен, тогава ще чакаш да се получи, за да вземеш колкото ти се пада.

Сега, питат Йоан (той е старият живот, който имаме сега): „Какво трябва да правим ние, силните хора в света? Ти си дошъл пророк от Бога, какво трябва да правим?“. На едни той казал да не събират повече, отколкото им е позволено, а на други казал две дрехи ако имат, да дадат едната, и от хляба си да дадат; на военните пък казал насилие да не правят никому и никого да не оклеветават. И действително, ако в съвременния строй насилието би се изключило, също и оклеветаването ако би се изключило от която и да е държава, най-малко петдесет на сто държавният строй би се подобрил и злините биха се отстранили; и ако от всички общества биха се изключили насилието и оклеветаването, същият резултат би се постигнал. Сега този грях у всички го има – да насилилите човека можете, и то да го насилилите по няколко начина: има чисто пряко насилие, в своята груба форма, което се дължи

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

на физическата сила, тъй както животните могат да насилят други животни; има правово насилие, насилие чрез закона, употребен в своята лоша форма; има и духовно насилие, когато казваме това, което не е, т.е. изопачаваме и лъжем хората. Представете си сега, питат някои: „Как ще познаете вие дали един човек е от Бога, или не?“; ще кажете: „Той е сладкодумен, разумно говори, от Писанието говори, цитира Исая, цитира Исуса Христа, говори за вярата“, но всичко това според мен не е доказателство, че той е пратен от Бога.

Аз засягам основата на нещата, подлагам и себе си, и другите на същата критика. И тогава питам защо един пророк ще мисли, че е това, което не е, или защо един християнин ще мисли за себе си това, което не е; защо в себе си ние да не признаем великата Истина тъй, както се схваща в даден момент в нашето съзнание – това, което дълбоко съзнаваме и чувстваме? Ние трябва да бъдем искрени към себе си, а не само да разгледаме живота си от ония благоприятни моменти, от онова приятно настроение, когато има повишение на температурата, защото то може да е случайно. Сега дядо ти оставил един милион или два милиона лева наследство, но то е случайно; а след като изгубиш капитала, парите си, богатството си, това знание, което имаш, формата вече не ти помага.

И ние, съвременните хора, сме се заблудили да мислим за културата, че е нещо съществено. Е, питам каква полза има за Невидимия свят, за Бога, ако някой машинист в България измисли някоя машина да лети във въздуха? Господ ще вземе ли модел от тази машина? Преди този българин да я направи, преди милиони години Господ е имал такива машини, и то живи. Сега казват някои: „Култура“ – каква култура имаме? Какво ще се ползва Невидимият свят от това изобретение – че той сложил електричеството в полза на културата? Това електричество Природата го е впрегнала преди милиони години; преди той да го впрегне в жици, тя си е служила с него. Той казва: „Аз мисля“; преди милиони години той се е изправил на два крака. Ум има, можел да мисли – като мисли, какво може да предаде на света; нима преди него хората не са мислили? Тогава в какво се състои същността на нещата? Трябва да дойдем до един велик принцип, върху който можем да поставим своята душа и да се познаем – аз ли съм, или не съм аз.

Аз ще ви приведа пак онзи анекдот, защото е български и трябва да го помните. Ще изменя името – Стоян беше по-рано, стояновци има; ако сложа Иван, ивановци има; ако сложа Петко, петковци има; ще му сложа името Манго, за да не се обидите. Един Манго, циганин, от циганското племе, имал само едно магаренце, но му трябвали парици; искал да го изкара на пазар, да го продаде и да направи на жена си ново фередже за байрама. Подкарал магарето в града с юлара му и запял своята песен. Поуморил се, спрял под една круша да си почине, завързал юлара за ръката си и заспал. Две деца извадили юлара, възседнали магарето и избягали. Събужда се Манго и гледа – магарето го няма, а юларът е там; какво е станало, как тъй магарето е могло да си извади главата от този юлар? И си казва: „Чудно, изгубил съм това магаре. Ако аз съм Манго, магарето се изгуби, отиде магарето, а ако не съм Манго, ще кажа на жена си, че този юлар го спечелих – значи имам един юлар“.

И ние, съвременните хора, носим по един юлар със себе си и се питаме: „Изгубено ли е магарето, или юларът е спечелен?“. И хората казват: „Спасени ли сме?“. Тогава някои ще ни убеждават, че след като се спасял човек, какво щял да спечели в оня свят; то е юларът, магарето си изгубил – щом си изгубил магарето, в онзи свят нищо няма да спечелиш, положително ти казвам: нищо няма да спечелиш; но ако твоето магаре е с теб, много ще спечелиш. И според мен Манго не трябваше да продава това магаре.

Всяко учение трябва да бъде строго определено в нашите умове, за да не се зараждат тия противоречия. Кое е правото учение? Правото учение е само Божественото учение, което може да се приложи – Учение, което може в една година да видоизмени човека и по форма, и по съдържание, и по същество. Някой път говоря символично, защото материята е много отвлечена, а символичният път е най-лесният – това значи да съкратя времето, пестя време. Ако се впусна тъй, както вие говорите, за една моя символическа реч трябва цяла година – една година трябва вие да говорите върху един символ. Всеки символ или уподобление са свързани, те имат свои съотношения, съчетания – как са възникнали, дават обяснения защо и за какво; тия определения не са сложени произволно, те вървят по известни закони, има известни съчетания, това е цяла музика. И Природата така говори, това е особен език, който в бъдеще ще изучавате. Всяко учение

трябва да бъде строго математически определено – не механически, а строго математически определено – и да имаме тази увереност, че това учение е чисто Божествено и всякога да можем да го използваме в живота си.

Например вие имате твърдението, че Бог е Любов; хубаво, проверили ли сте това учение? Всички говорят, че проповядват това. Идете в една православна църква, идете в една евангелска църква, в една мохамеданска църква – всяка Църква, всички религии казват: „Бог е Любов“, но колцина от богомолците са проверили, че Бог е Любов? Нека да си послужи с една аналогия. Аз вземам за сравнение човешките пет чувства. Нека започнем с човешкия език: да допуснем, че човек чрез езика трябва да схване какво нещо е светлината – и той си изплезва езика, ако е сляп и глух, и прави наблюдения. Какво ще стане, как ще определи дали има светлина или топлина? Само по едно нещо – че неговият език ще изсъхне. Като го държи на Слънце, неговият език ще изсъхне, ще започне да се сбръчкава, а това ще бъде един признак, че Слънцето го е гряло; ако не изсъхне, ако остане влажен, значи Слънцето не го е гряло. И затова Природата е скрила езика вътре – понеже не трябва да съхне, разбирате ли? По аналогия съдя сега: ако нещата в света съхнат (аз правя своето заключение, мога да го обусловя и докажа математически), ако съхнат, ако не прогресират, ако става връщане, дегенериране на хората, развращение, техният език е в аномално състояние, отвън се грее на Слънцето. Следователно механичната топлина и светлина за езика са едно вредно средство. Добре, да допуснем сега другото: че вие бихте опитали тази светлина само с вашето ухо; как ще чувствате светлината и топлината? Ухото ви ще изгори и понякога ще усещате голяма горещина. Вътре в тъпанчето ще усетите две аномалности: повишение на температурата и изгаряне. Следователно, когато сегашните болести се явят и се повишава температурата, аз казвам: „Хората възприемат светлината и топлината чрез тъпанчето си“. Тоест разумното възприемане на светлината и топлината не е нито чрез езика, нито чрез ухото. Сега мога да направя една аналогия и чрез носа, но я оставям. Единственият орган, чрез който възприемаме светлината и имаме едно истинско понятие за нея, са очите. Чрез очите човек изпитва известна приятност – в какво се състои тази приятност? Ако светлината дойде чрез ухото, няма никакво разширение,

ако дойде чрез езика, няма никакво разширение, но ако дойде и влезе чрез твоите очи, веднага пред теб се отваря една цяла нова област – всички предмети, които са били неясни, неопределени и стоят в тайно, сега се разкриват пред твоето око. Следователно всяко едно учение е вярно само когато може да разкрие Божествения свят пред нас по форма, съдържание и смисъл.

Сега, това можете да приложите върху себе си. Не прилагайте за другите това Учение, което възприемате. Някои правят разлика какво искал, какво учил Христос и какво съм учил аз; аз и Христос учим едно и също нещо, нищо повече. Някои питат: „Ти кой си?“ – не е въпрос аз кой съм; други питат: „Кой е Христос?“ – не е въпросът и Христос кой е; в света има само Един и Той е Бог на Любовта, Който се проявява както иска и чрез когото иска. Всяка слава, всяка мъдрост и всяко знание в света е Негово; и всеки един, колкото и да е велик пророк, учител или някой от боговете, който се осмели само да вземе тази титла върху себе си, да усвои това, което Бог има в Себе Си, той е една фалирала личност. Ние не сме заблудени, нито искаме слава отнякъде, за да отговаряме какви сме – не, не е за нас; за нас е важно в това Слово на великия Господ на Любовта всички хора да имат Неговото благоволение, Неговата Светлина и Топлина – и не чрез ушите, не чрез езика, не чрез носа, но чрез очите си.

Не е въпрос сега какви трябва да бъдем ние – православни, евангелисти или католици. Някои сега ни кръщават *дъновисти*; най-голямата пакост, най-големият позор за мене е това име *дъновисти*; дъновист – това е псевдоним, аз сам не съм дъновист. Някому може да е много приятно да се нарича дъновист, но за мен думата *дъновист* или когато споменат думата *Дънов*, то е забиване на един гвоздей в ръката ми. Не е въпросът за това, ние всички страдаме от дъновисти, павелисти, апостолисти, петровисти и tutti quanti. От тази неразбранщина страда днешният свят, от имена като каравелисти, тончевисти, драгиевисти, стамболовисти³⁴ и т.н.; никои от тях – нито стамболовисти, нито каравелисти оправиха България. Всяко нещо, което е обосновано на човешки ум, не е истинно – и християнството, като му сложиха това име, изгуби. Аз нямам нищо против християнството, но силата му не е в името; ако мислим противното, т.е. че силата е в името, ние се лъжем. Аз принципино тълкувам този закон.

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

Силата на едно учение зависи само от Любовта, която прониква в това учение – само тази Любов, която прониква в човешката душа, в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешкия дух, тя е, която повдига. Вие можете да сложите моето име във венци, но и тогава не само нищо няма да ви придаде, а съвсем ще избледнеете и изсъхнете. Не трябва да идете на другата страна. Не ви казвам кой е Дънов, не искам да знаете това; аз съм като вас, като разглеждам Христовото учение, аз не се делим от вас. А защо съм един от вас – защото зная, че Бог е Любов, не мога да правя разлика между Неговите същества. Ако ви гледам вън от Бога, нищо не сте; но от гледището на Любовта – в този организъм, в това съзнание – аз имам почитание и Любов към вас, като зная, че вие сте проявление на Бога.

Да ви питам ли сега вие какво мислите за мен? И едно време Христос попита учениците: „Какво мислят за Мене, кой съм Аз“; отговорили Му: „Едни мислят, че ти си Исая, други – че си някой от пророците“. „А вие какво мислите?“ – един се осмелил да каже: „Ти си Христос – Син на Бога живаго“, но той не изказал още Истината, а Христос го коригирал, като му казал: „Плът и кръв съм“ и добавил: „Хората не са ти открили това, но Отец мой“. Това, което му е казал, когато го е коригирал, не е писано в Евангелието. Ще ме запитате какво е писано; ще ви кажа, но когато Любовта заживее във вас. Готови ли сте вие да пожертвате целия си живот, всичкото си имане за Бога? Някои от вас искат да ви разкрия нещо; нищо няма да ви разкрия. Готови ли сте да пожертвате всичко? – „Наполовина.“ Не, не, когато ще разкрием една Божествена истина, ние искаме от хората да пожертват целия си живот – без никакви резерви, без никакви клаузи, аз съм много ясен в това.

„Да напусна жена си“, казваш. Не си доволен от нея, но да ѝ оставиш всичкото си имане – ще я осигуриш и ако спечелиш нещо, пак ще ѝ го дадеш, за себе си нищо не задържай; ще кажеш: „Всичко ти давам, но само да ме оставиш свободен“. Сегашният мъж продаде имането си, сложи парите в касата и отиде да служи на Бога – то е отлично „служение“! Казва: „Тъй е рекъл Духът!“; не, не, тъй никога не е казвал Духът. А и жена, която иска да я осигурява мъжът ѝ, е последната изменница в света; няма нищо по-скверно в света от това – жени, които се женят, да правят това с цел да ги гледат мъжете, да ги осигурят. Това ли е женитба?

Следователно вие не уповавате на Бога, а сте направили от мъжа си един кумир да ви гледа. И затова се яви смъртта, затова умират мъжете, които направиха жените си кумири, затова умират и жените. И когато идете при мъжа, гледате дали е оставил нещо – това са търговски сделки, защо не си направите договор тогава? „Тъй казал Господ“ – не е казал това Господ, това са вашите казвания. Трябва да различим Божественото от човешкото, ако искаме да имаме в бъдеще една култура не само на думи. И не само да кажат, че това Учение е в облаците, а това, за което аз говоря, може да се приложи в обществото, навсякъде; има начини, има и методи, за да ме разберете право.

Навсякъде трябва да се сложи Правда. Сега на някоя жена е дотегнал мъжът ϕ и си казва: „Учителя право говори, аз ще го напусна“ – не, не, аз не говоря за това; и на някой мъж, като му е дотегнала жената, и той иска да я напусне. Аз не поддържам това, а говоря по този въпрос принципно, вътрешно: ти сам си дошъл в света и сам трябва да живееш – какво значи да живееш сам? За Бога да живееш сам означава за всички да живееш и всички да живеят в теб – това значи сам.

И сега питат: „Ние какво трябва да правим?“; да не насилваме – ние се насилваме всички. Дойде някой при мене, иска по някой път (забелязвам, познавам хората) да му кажа нещо – не мога да ви кажа. – „Нима ми нямаш доверие, значи ли, че не съм толкова достоен да ми кажеш нещо?“ Сега хората не разбират: в това Учение понякога трябва да изясня някой велик закон някому, но има опасност. Ще ви дам една аналогия, едно сравнение защо е опасно. Да допуснем, че сте беден човек, идвате при мен, нахранвам ви, обличам ви и след това ви давам една торба със злато; там, на пътя, има десет банди от разбойници, които чакат – ако ви пратя с тази торба, как мислите, ще минете ли жив и здрав? Ще платите с живота си и по-добре да минете със здрави гащи, отколкото да имате тази торба със злато. Ако пътят е сигурен и общество то – уредено, и две торби да ви дам, безопасно е. От окултно гледище това значи един човек да е подчинил материалното, да е повдигнат морално високо, да няма разбойници в него – тогава може тази велика Истина да му се повери; но няма ли тази материална стабилност, има ли разбойници в него, щом се яви тази торба, той ще плати с живота си. Аз не искам сега да бъде така, старото е старо вече, така не може.

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

Какви трябва да бъдат новите форми в Живота, новите разбирания, какъв трябва да бъде новият морал? Например казват: „Не лъжи!“; право трябва да се говори, една максима е да няма лъжа, но не е въпросът в това. Лъжата, то е отрицание на Истината. Любовта трябва да бъде съвършена, безкористна, без граници, без никакви изисквания вътре в човешката душа. Първият принцип: Любовта в нас трябва да бъде пълна и съвършена; тази Любов трябва, при това схващане, да бъде не само в ума ни, но и по същество, и по съдържание да бъде в сърцето ни и по сила да бъде в нашите души или в нашата воля, за да можем в даден момент да я приложим. Любовта сама за себе си ще я приложим, ще я опитае.

Къде се показва силният човек? Човек може да покаже своята сила по два начина: той може да се бори с друг силен човек – да покаже силата си, както пехливаните се борят, и след като победи своя противник, дават му награди, окичват го с венци и той казва: „Като мене такъв пехливанин няма; който ме бутне, като го мушна, ще стане карамбол“ – и казват: „Той е един герой на нашето отечество“. Светът е пълен с такива герои. Вторият герой, силният човек, е онзи, който като срещне някоя стара баба (или млада, безразлично), взема я на гърба си, приказва с нея („Бабо, къде може да те занесе?“), занесе я у дома, оставя я, прислужва ѝ и заминава; види, че някой ще се дави – хваща го за ръка, изважда го и му помага. Този юнак, откъдето мине, услуги прави на всички. Кое е по-хубаво: да си мерим силата или да правим услуги на слабите? Силен е само онзи, който може да помага на слабите.

Да помагаме на слабите! Вие всички тук, които ме слушате, сте все силни хора, герои сте. Кой от вас няма такава идея за себе си – не мисли да стане пръв министър в България? Коя измежду жените няма такава идея – да стане графиня? Самото общество е такова, всички имате това качество, но криете, не го изказвате. Ако направо ви задам въпроса, ще кажете: „Не е вярно“; не искам да задам въпроса, да попитам, понеже ще ме излъжете, а не искам да причинявам вреда и на себе си, и на вас. У всички има това. Ако е въпросът за графинство, вие сте повече от графиня; ако е въпросът за министерстване, вие сте повече от това. Ала да бъдеш един граф в България значи в Небето да бъдеш един метач;

на най-големия граф на Земята на Небето няма да му дадат последната служба, разбирате ли това?

Тогава ще ви приведа анекдота за онзи велик вол. Във времето на тяхната култура, на волската култура (култура са имали воловете; сегашната им култура е остатък от миналата) този вол пребродил целия свят и го победил със своите рога – нямал противник. Научил за хората и казал: „Ще ида там, трябва да знаят, че аз имам рога“ – това е великият вол в света, той не е срещал противник, който да може да му противостои. Отива при хората да побеждава и те го хванали и впрегнали на работа – показали му, че има по-силни. Сега и той, и неговите домашни орат нивите им.

Ние, съвременните хора, религиозните, мислим, че сме набожни, силни. „Това е направил Христос за нас“ – Христос заради нас може да направи нещо само при едно условие и само при закона на пълната Божия Любов, Той е казал тия думи. Вие седите в някоя църква и казвате тъй: „Обичам Христа и съм готов заради Него да пожертвам живота си“, но сте вързани за църквата, седите и казвате: „Какво ще кажат нашите в църквата, какво ще каже баща ми, какво ще каже майка ми, какво ще каже народът, какво ще каже този и онзи?... Обичам Христа, но не му е дошло още времето; някога може, в далечно бъдеще“. Някои, които вярват в прераждането, могат да кажат: „В това прераждане не, в следващото“; религиозните пък ще кажат: „Като идем на Небето, Господ ще ни научи да го правим, а на Земята не можахме“. Не, не, който не може да служи на Христа тук, на Земята, не може да Му служи и на Небето, а който може да Му служи на Земята, може и на Небето – знаете ли вие това? Сега всички проповядват, че в Небето всичко може; то е в символичен смисъл, означава, че при по-благоприятни условия на Земята, които съществуват на Небето, когато се сложи този ред и порядък, когато законите на Невидимия, далечния свят (не че е далечен по време и пространство, но е далечен, понеже ние нямаме тия сетива, не можем да влезем в съобщение с него), когато тия закони на Невидимия свят станат достъпни за нашите умове, за нашите сърца и се приложат на Земята, ще има по-благоприятни условия да може да се приложи тази Божествена Любов на Земята. Това значи, следователно, че ние трябва да напускаме Земята и да се връщаме, за да можем да преработим тия материали, да

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

вземем тия нови форми, чрез които да се внесе Новото учение, че да може в света без насилие.

Сега ще се спра, ще ви приведа един окултен разказ за едно племе, наречено финуси. Не казвам същинското му окултно име, понеже не е позволено; това име е измислено от мен, то е мое, говоря ви истината. И името на героинята не давам, аз я кръзвам Квистиния или Квистина, както искате. В нея се пробудило съзнанието и поискала да постъпи в Бялото Братство, за да може да ускори своето развитие; тръгнала тя по света да търси начин и методи, чрез които да се домогне до това знание, като минавала през разни братства, с които не била запозната. На едно място трябвало да заложи своя ум, за да ѝ дадат знание – заложила го; на второ място трябвало да заложи сърцето си, за да ѝ дадат любов – заложила го; на трето място, за да добие сила, трябвало да заложи своята воля – заложила я; и на четвъртото място заложила душата си. Като заложила душата си, тя разбрала, че е изгубила всичко, а не е придобила нищо.

Сега аз ще направя своето сравнение, ще превода този далечен разказ. Ако ние зложим своя ум, който Бог ни е дал, ако зложим своето сърце, което Бог ни е дал, своята воля, която Бог ни е дал, и своята душа, ние ще усетим, че всичко сме изгубили – това се нарича грехопадение. Това е онзи велик разказ от Библията за Райската градина, това е залагане на всичко, за да придобиеш Знание и Любов; но като заложиш всичко, ти ще усетиш, че всичко си изгубил, а нищо не си придобил. Питам тогава: как трябва да се намери тази Истина в света?

Е, знаете ли кога се е явил бракът? Сега ще начена един въпрос – историята на брака. Един от адептите или от Учителите на Великото Бяло Братство, като изпаднала тя в отчаяние, обърнал се с молитва към Бога и казал, че погрешно е направила всичко това и нека Бог да ѝ покаже един път. Тогава трябвало един от братята на Бялото Братство да се ожени, за да я спаси – да отдели половината от своя ум, да ѝ даде половината от своето сърце – това е онзи разказ за излизането на Ева от Адам, тя е другата история. А сега вие се жените, но за какво? Женитбата – това е един закон за спасяване на хората, то е една от великите жертви, които човек може да направи. А сега, когато женят някого, как го женят? Поне българите как се женят? Ще се явят най-първо стари баби (не зная как ги наричат – сватите), ще започнат

отдалеч да посещават дъщерята, казват: „Не мислите ли да я задомите? Има красив момък, той е такъв, онакъв, тя ще живее щастливо, те са богатички хора, заможни, ще бъде гледана като писано яйце“. Все са писани яйца – и той ще бъде писано яйце. И майката няма да каже на дъщерята истината, а казва: „Ти ще живееш живот“. Щом се оженият, дъщерята казва: „Мамо, ти каза тъй, ама ние не живеем както каза“, а майката казва: „Мама, и ние с баща ти така живеем, тъй се мъчим“. И тази дъщеря ще проповядва на своята дъщеря, че ще живее щастливо – така се жените вие.

Ще кажете: „Тъй е направен светът“. Не женете никога никого, не женете, разбирате ли? Онзи, който е готов да пожертва своя живот, да избави тази Квистиния, нека се ожени и като се ожени, тази женитба трябва да бъде между нея, него и Бога. Ако той може да влезе в тази област, трябва да бъде герой, където и да е: да се качи в Невидимия свят, в Менталното поле и там да се сражава, да вземе нейното богатство; след това да слезе в Астралния свят, там да има друго сражение, да освободи сърцето на своята възлюблена; да слезе във физическото поле, да освободи нейната воля; тогава да се качи в Причинния свят, да освободи нейната душа; и след като ϕ възвърне всичките богатства, да каже: „Възлюблена, аз свърших твоето избавление, вземи си всичко; ние сме свободни и можем да служим на Бога както искаме“. Това значи женитба, а сега е обратното – мъжът ще заложи ума на жена си, ще заложи сърцето ϕ , всичко ще заложи, ще я опропасти, пък и жената ще заложи някой път.

Аз не засягам никого лично, засягам въпроса много принципно, а какви са сегашните ваши погрешки не ме интересува. В бъдеще, ако искате да изправите вашия живот, да няма насилие, трябва да приложите Божествената Любов в себе си; вие трябва да кажете: „Господи, ние ще работим отсега нататък точно както Ти искаш от нас: първо, никога няма да изменим Твоя закон, а ще го изпълним; Твоята дума на две няма да направим, всяка Твоя дума ще бъде свещена за нас, свещена, свещена ще бъде“. И тогава знаете ли каква Радост ще блика, когато някоя Божествена дума влезе? Когато тя проникне във вас, каква Радост иде, каква Светлина прониква в душата ви – вие ще имате ли тази опитност? Всички можете да я имате.

Питат ме някои: „Трябва ли да се женим?“. Аз ще определя. Вие казвате: „Нашият Учител казва, че не трябва да

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

се женим“. Ако ще продаваш ума на своята жена, сърцето, волята, душата ѝ, не се жени, кракът ти да не стъпи в нейната къща; и ако ти, като жена, ще постъпиш така, не се жени. Но ако ти, като герой или героиня, идеш да я освободиш, ожени се за нея, ожени се без сватове, без попове, без ничия друга сила, освен само едната Божествена Сила – Божествена Любов, която те прониква; това трябва да бъде новото схващане за брака. А за сегашния брак Павел казва: „След като умре жената, ти можеш да се ожениш за друга“ и в този брак, който е до шестдесет години, той може да се ожени десет пъти. Не, като се ожени, той ще тръгне на далечно пътуване и след като придобие всичкото богатство, ще се върне и ще ѝ го предаде – ще ѝ даде една свещена целувка, която ще струва сто хиляди пъти повече, отколкото всички ваши сегашни удоволствия. Тогава и сто пъти може да се жените, ако искате, но ще ходите като герои. Аз говоря за бъдещия брак, за истинския, а за сегашния брак не говоря. Женете се, живеете както искате, ни най-малко не се меся там. Вие имате сделки като двама търговци, които се договарят – всеки трябва, както е обещал, да изпълни своето обещание; право или криво – трябва да го изпълни.

„Насилие да няма.“ Сега, казвам, ние имаме отношение към тази велика Истина в света. Е, как може да стане един народ герой? Мислите ли, че българският народ с този морал може да се повдигне в бъдеще, да стане нещо повече – не, по-хилав ще стане; мислите ли, че английският, германският или американският народи с този морал могат да се повдигнат – ни най-малко нямат идеал вече. Това не е укор – не може да се повдигнат повече; тия форми, в които живеят, не могат да дадат растеж на човешкото същество. Всички тия хора в сегашната култура имат само един идеал – те мислят само за пари; парата не е цел в живота, тя е само едно средство, едно условие. Нима има само едно средство за живеене? Че средствата не са само парите, средства има: земята, нивите, градините, плодовете, зърната, Слънцето – всичко това може да служи. Но един ли е начинът, по който можем да се повдигнем?

Сега вие, религиозните хора, казвате: „Светските хора живеят по един начин, а ние – по друг, на нас пари не ни трябва“ и при все това с пари работите; казвате: „Не искам“, а пари носите в джоба си. Той не носи пари, а ще кара други да носят пари, хляб – тогава каква разлика има? По буква

говорите. Не, не, другояче засягам този въпрос: ако аз имам вяра в парите, а не в душата си, то е едно престъпление. Отвън можем да ги употребяваме, не е въпросът външно да не ги употребяваме, а вътрешно, вътрешно това чувство за парите да не засяга душата ти. Ако аз имам нож, отвън може да го употребявам, но ако имам за цел с този нож да прережа гърлото някому, там е въпросът; ако този нож е свързан с едно порочно чувство на престъпление, това чувство на престъпление трябва свършено да изчезне. Когато говоря за парите, подразбирам, че те са едно зло – то е нож с една заразна идея вътре в човешкия ум, вътре в човешката душа; следователно тази идея не трябва да съществува в света, а ножът, като нож, нека си е нож, можем да си служим с него.

И тогава спорите: „Този пророк от Бога ли е, или не“ – че колко пророци има в България, които са от Бога? Като вземете Библията, ще видите, че еврейските пророци са канонизирани. Европейските народи нямат канонизирани пророци, но питам: тия пророци, като дойдоха в израилския народ, донесоха ли му избавление? Няма народ по-нещастен от еврейския, народ, който от две хиляди години е отвсякъде постоянно гонен, гонен, гонен – защо? Защото този народ не е изпълнил своите задължения и обещания, които е дал на Бога; служи на Бога, но по форма, а не по Любов; престъпи закона на Любовта и вследствие на това дойдоха страданията и нещастията върху него. И сегашните християнски народи не по Любов служат на Бога. В църквите им – същите проповеди, службата става отлична, Писанието разбират, молитви – отлични; на пръв поглед всичко това е хубаво, даже и аз сам го харесвам, но същественото – онази Христова Любов, няма между тях, т.е. има любов, но обикновената. Ще кажете: „Някой християнин дал сто хиляди лева“; има и светски хора, които не са християни, но са дали един милион. Героят на християнството трябва да се отличава с нещо от светските хора. Той трябва да бъде герой, който трябва да се качи горе, да върне ума на брата си и да внесе Светлина в него; да му върне сърцето и да даде Свобода на чувствата му; да освободи волята – да му даде Сила; да развърже онези ремъци на душата му, за да може тя да расте и да се развива, да почувства пълна Свобода – това наричам Любов в света, то е Любов. То е Любов, която не заробва, която те освобождава, ти започваш да дишаш и да растеш. И тогава, като мине втори път, ще кажеш: „Аз много ти благодаря, ела в моята

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

градина, ще ти откъсна тия плодове, вземи от тях“ – тогава и двамата ще бъдете радостни.

Сега ще ви приведа още един пример за нещата, които са по-съществени, а не за такива, които са само по съдържание и по форма. Аз ви подарявам една градина, която трябва добре да обработвате, но в тази градина няма вода; вие започнете разработване, правите пътечки, окръжности, набивате колове, правите хубави площи, но в градината нищо не посявате; правите шадравани, статуи слагате навсякъде, но градината е мъртва – вода няма. Питам какво ще ви ползват тия статуи, тия шадравани – кое е същественото на тази градина? Същественото е, ако вие прекарате една малка вадичка в градината и ако във вашата градина посадите хубави плодни дръвчета, ябълки и зеленчук. Употребете тази вода и ще бъдете полезни на вашите ближни, ще се задоволите – това е най-същественото. Ние можем да имаме един прекрасен характер, направен от мрамор като статуя, ние можем да имаме отлични знания, които се съдържат в Библията, но то е мъртво знание, а важното е да имаме характера на една жива градина, на една жива рекичка – това е, което Христос изисква. И Той казва: „Аз ще ви покажа това“. Той хлопа на сърцето ви и пита:

– Имате ли водица от Моята река, отбихте ли една малка вадичка да мине през вашата градина?

– Господи, няма кой да ни я прокара.

– Аз ще ви я прокарам, готови ли сте?

Стига вие да искате да отбиете една вадичка. Ще зададете въпроса: „Отдалече ли ще бъде?“; колко ще бъде дълга вадичката – не важи: от сто хиляди километра, един милион километра, но водата е необходима. Един жив извор трябва да има вътре във вас.

И казва Йоан: „Не правете насилие“. Когато Божественият принцип на Любовта влезе във вас, първото нещо, с което ще укрепне характерът ви, ако вие сте силен, е, че във вас няма да има желание да насилвате. А ако искате да знаете второто нещо, то е: няма да наклеветявате никого. Аз съм поразен от подозрението, което хората имат. Правя опити, слагам в изкушение хората, които имат такова подозрение, каквото съвременните хора имат. Сложете в една стая мъж и жена и попитайте хората какво правят тия двамата; сто души сложете да си дадат мнението – да ви кажат какво правят този мъж и тази жена, без да се виждат, при спуснати

пердета; нека напишат сто души какво мислят за тях – какво ще напишат? Колко души ще бъдат близо до истината, да я кажат? Тия двама души, мъж и жена, могат да разискват най-свещените идеи, но на тях ще припишат най-калпави и порочни постъпки – при такова състояние на нашите умове как можем да служим на Бога?

Ще бъде интересно, когато минавам покрай някой умрял вол, кучетата се дават за него и някой ме гледа, започва да се чуди и казва:

– И ти ли искаш да ядеш?

– Не, не – отговарям, – това е ваша привилегия.

Да, братя, от всички нас се иска един идеал. Всички трябва да се борим с тия порочни чувства. Чистота, Абсолютна чистота по Бога е необходима – не само външна, не по форма (всинца сте чисти по форма), а вътрешна, вътрешна Чистота е нужна. Аз бих искал да ви опитам като една вада, която може да очисти някого или да го опорочи; всеки от вас може да опита. Според мен чистотата или опорочаването се състоят в следното: вие сте един млад учител; аз имам една дъщеря, поверявам я на вас, вие да ѝ преподавате музика или каквото и да е – нещо да я учите в дома ви. Да кажем, че вие сте неженен, млад учител, имам доверие във вас. Ако характерът ѝ, след като дойде тази моя дъщеря, се измени в благоприятен смисъл или е станала умна, вие сте ѝ придали нещо, вашите влияния са били благотворни; а ако, след като е била при вас, е станала леконравна, хилава, тогава казвам: „Вие сте ѝ повлияли в лош смисъл“. От това гледище всякога можем да покажем какви са нашите влияния, не се иска голяма философия – достатъчно е някой да живее един или два-три месеца с мен.

Някои питат какъв съм. Аз често казвам: живеете с мен един месец и ще ме познаете, на опит ще видите, това е живият опит; има и други, но този е един опит, който трябва да се приложи на Земята. Ние трябва да бъдем доблестни, понеже който опорочава другите, опорочава и себе си – всичко в света ние вършим за себе си. Следователно в името на тази Велика Любов ние трябва да служим, за да освободим Божествения организъм – да дадем Свобода на всички тия души, които служат в Божественото тяло, но свобода не както сегашната. Аз искам у всинца ви да блика Любов и като се видите, да се индивидуализирате, да имате почитание един към друг.

НЕ ПРАВЕТЕ НИКОМУ НАСИЛИЕ...

Сега някои питат: „От всичко това, което се каза, кое е правото?“. Аз ще бъда много категоричен, ще го кажа толкова прямо, че да не остане никакво съмнение: едно велико право има и когато това право влезе в света, ще царува ред и порядък по всички краища на Земята; вратите ще бъдат отворени и градините незаградени, цялата Земя ще заприлича на Райска градина и тогава вашата дъщеря може да ходи с когото и да е, нито един косъм от главата ѝ няма да падне; дъщеря ви с каквито дрехи излезе, ще се върне при вас с още по-чисти. Тъй ще бъде, но кога? Вие ще кажете: „Тия идеали са далечни“; не, братя, тях можем още сега да приложим.

Имате ли характер? Или трябва да ви доказваме дали имате душа? Няма какво да ви доказваме дали имате душа, или не. Имате ли един вътрешен стремеж? Вие отговаряте: „Ще видим кой учен какво е писал“; той не е дописал нещата. И едновременно пророци не са знаели всичко; има неща в света, които и пророците не са знаели, има неща, които и Великите учители не знаят, това да го знаете. Онази Велика Божествена Мъдрост, която се изявява, ония тайни в Бога, които са скрити, само времето изявява. И тия Учители, понеже разбират законите, и те се учат; но за тях вземат милиони векове, за да проверят една Велика Божествена Истина. А сега ние сме заети с дребните работи – да ги изправим, и сме оставили същественото.

Казва някой: „Аз искам да обичам“; хубаво е да обичаш, но намери ли ти начина как и кого да обичаш? Мислите ли, че ако вземете една змия в себе си, като я храните, ще ви даде нещо, мислите ли, че като стоплите малката змия, ще ви даде любов – не, тя само ще смуче, ще става по-голяма, като боа, и един ден ще се навие около вас, ще ви стисне ребрата и вашият живот ще влезе в змията. Казват: „Да се любим“ – как, да храним малкото змийче? Вие, младите тук, по кой начин искате да любите? А вие, старите, по кой начин искате да любите? В името на Христа ви задавам въпроса: по кой начин искате да любите? През колко от вашите съществувания на Земята тази змия е строшила вашия организъм, знаете ли? Казват: „Добър е Господ“. Ако не храните тази змия във вас, как може да строши организма ви?

В *Клетниците*³⁵ Виктор Юго³⁶ (нали сте чели този роман?) описва един герой, Жан Вальжан, и една героиня, Козет. Той я взема като бедно момиченце, нали така, а същевременно се влюбва в нея, но не е в състояние да се ожени. Когато тя се влюбва в друго – в един млад, го обзема дълбока тъга и

става ексцентричен. И всички ние, когато се влюбим в света и не можем да го придобием, ставаме ексцентрични. Питат защо се влюбваме в това, което не можем да вземем. Козет има чувства, тя е признателна на Жан Валжан, но любовта е от друг характер. Вие сте обикнали света, но тоя свят не ви иска, защото светът е една сила, която взема, а нищо не дава. Светът днес прилича на онзи турчин, който нямал пари, сложил си кюлафа вкъщи, запалил една свещ на кюлафа и казал: „Който види, ще съжaliaва; и който не види, пак ще съжaliaва“. Събират се всички, искат да видят. Влиза един в стаята, вижда един кюлаф и една запалена свещ върху него, плаща му, излиза навън.

– Какво видя?

– Влез и виж.

Той пак вика:

– Който види, ще съжaliaва, и който не види, пак ще съжaliaва.

– Как, какво има?

Влиза друг, вижда да гори свещ на кюлаф. Един след друг влизат, гледат изложението на този дервиш и капиталът му се увеличава; а който излиза, не казва, че е бил толкова глупав да гледа една запалена свещ върху един кюлаф.

Сега и вие виждате в света, в това изложение на дервиша, и казвате: „Отлично е там“, но като излезете, казвате: „Влез и го виж“. В този свят има един кюлаф и една запалена свещ – всичката истина е там. Който е видял, казва: „Влез и виж“; аз зная вече какво има, на този кюлаф никаква култура не може да съществува. Че не може да съществува такава култура, каквато ние очакваме, че не можем да бъдем щастливи в този живот, да живеем братски – защо да не признаем тази истина? Ако не може, има причини. А може да се създаде Нова култура в света – даже двама-трима души могат да дадат пример на истинско разбиране за Бога, а не това, физическото разбиране, което е сега. И те ще имат право. Трябва ни онова същинско разбиране – че Бог е един Велик принцип на съзнателната Любов, която прониква в нас. Всеки човек може да има момент в живота си, да има една микроскопична опитност и от тази микроскопична опитност може да извади закона; това, което микроскопично е вярно, и по-голямо да стане, пак е вярно. Трябва да се домогне изобретателят до онзи велик закон – да познае, че Любовта работи.

Сега, тъй говори Йоан преди две хиляди години: „Без насилие и без оклеветяване“. Две неща искам да останат във вашите умове от тази беседа: не насилвайте никого и не оклеветявайте никого в душата си. Можете ли да приложите тези две елементарни неща? След тях ще последват и други блага, които ще опитате. И когато говорим в този смисъл (защото Йоан тъй говорел), след тия две положения, ако бъдете верни, ще дойде вече Христовият закон на Любовта. Той иде вече в света и носи други два елемента: Духа и Огъня; Духът – това е пречиштането на мисълта, а Огънят – това е пречиштането на нещата. Като дойдат тия два елемента – на Духа и на Огъня, те ще пречистят съвременния свят и ще внесат в живота ни една нова мисъл, една нова философия и ще сложат основата на великия закон, който трябва да се прояви. Следователно ние трябва да имаме това широко разбиране в душата си, широко, широко разбиране.

Какво да ви кажа сега? Аз ще ви кажа: „Моят мир да бъде с вас“.

4 юни 1922 г., София

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ Всички библейски текстове, цитирани в началото на беседите, са приведени в съответствие с Виенското издание на Библията от 1885 г., с което си е служил Учителя Беинса Дуно.

² *Блудният син* – Учителя цитира Христовата притча (Лука, 15:11-32), като по-подробно се спира на нея в беседата „Блудният син“ (27.06.1915 г.).

³ *Вaal* – древно финикийско божество, един от главните богове във Финикия, Сирия и Палестина, на което са принасяни и човешки жертви. В *Изгубеният рай* на Джон Милтън ваалите са група демони, последвали Луцифер в неговия бунт срещу Бог. Като фразеологизъм *служи на Ваал* означава ‘стремя се към материални блага’.

⁴ *Четиринайсетте точки на Уилсън* – на 8 януари 1918 г. американският президент Томас Уилсън (1856–1924) произнася знаменитата си реч, в която формулира четиринайсет точки за сключване на справедлив мир и създаване на Общество на народите.

⁵ *Ще се свикват свещениците на събор, да ме съдят* – Архиерейският събор се свиква на 7 юли 1922 г. и обявява Учителя Петър Дънов за самоотлъчил се от Българската православна църква.

⁶ *Изпращат комисии в Англия...* – вероятно Учителя визира опитите на българската дипломация да предоговори поне частично някои от клаузите на Ньойския договор. Според мемоарите на Дж. Грегъри, служител на Форин офис (Британското външно министерство), в една от преговарящите групи участва „някакъв дъновист – писателят Андрейчин“ – очевидно е споменат Стефан Андрейчин (1869-1961), организатор и участник в комуната в с. Аслан Кайряк, поет, писател, редактор на вестници и списания, преводач от английски и френски езици.

⁷ *Трудова повинност* – закон, въведен през 1920 г. от земеделското правителство на Александър Стамболийски, според който всички граждани трябва да извършват в полза на държавата определен строителен труд.

⁸ *Мидхат паша* (1822-1883) – именит турски държавник, високообразован, полиглот, реформатор, инициатор на приемането на първата конституция на Османската империя. Като валия (губернатор) на Дунавски вилает (1864–1868) извършва редица нововъведения, целящи модернизирането на империята: построява първата железопътна линия в България – Русе-Варна, и нов главен път София – Северна България (Плевен и Русчук), прокарва прохода Арабаконак, изгражда водоснабдителната мрежа на Русчук, организира земеделски стопанства, основава първото българско земеделско училище (дн. Институт по земеделие и селскостопанство) и др.

⁹ *Мечников, Иля* (1845–1916) – бележит руски и френски учен, един от основоположниците на ембриологията и имунологията, Нобелов лауреат за физиология и медицина (1908 г.). Според една от неговите хипотези стареенето е болест вследствие на гнилостни процеси в червата, които могат да бъдат неутрализирани чрез бактерии от киселото мляко.

¹⁰ *Солунският фронт* – един от театрите на военните действия на българската армия през Първата световна война (1914–1918); с пробива на фронта при Добро поле (15 септември 1918 г.) от армиите на Тройното съглашение (Антанта) България фактически губи войната.

¹¹ *Сократ* (469–399 г. пр. Хр.) – древногръцки философ, създал нов клон на философията – *етика* (гр. *ethike*), разглеждащ характеристиките на индивида и ключови морални концепции като Добро и Правда. За най-важен принос към западната философия е считан диалектическият му метод, познат като Сократов, или метод на оборването, заради който Сократ е смятан за баща на политическата философия. С името му са номинирани редица философски термини: сократическа ирония, сократически интелектуализъм, сократически парадокси, сократически стоицизъм и др.

¹² *Притчи Соломонови* (10 в. пр. Хр.) – текстът се отнася към Поетическите книги на Библията. Счита се, че израилският цар Соломон е автор на по-голямата част от 560-те притчи, съдържащи съвети и изводи на мъдростта, а пословиците му са общо 3000.

¹³ *Толстой, Лев Николаевич* (1828–1910) – руски писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист. Автор е на „Война и мир“, „Ана Каренина“, „Хаджи Мурат“, „Севастополски разкази“ и др., както и на поредица религиозни съчинения. Реформира теоретично християнството, утвърждава християнската нравственост, изразена в планинската проповед на Христос (Матей, гл.5), която е лично дело на всеки индивид и не е свързана с обредите и тайнствата на никоя Църква. Създава философското учение *толстоизъм*, в което са застъпени идеите за непротивене на злото чрез насилие, за вегетарианство, за природосъобразен начин на живот.

¹⁴ *Хиляда и една нощ* (ок. 9 в.) – сборник с народни приказки от Близкия Изток и Южна Азия, съставен на арабски език през Златния век на исляма. В съвременния си вид произведението се формира в продължение на столетия с приноса на автори, преводачи и учени от Близкия Изток и Северна Африка, а генезиса на самите приказки може да се проследи до древните арабска, персийска, индийска, египетска и месопотамска литератури и фолклор.

¹⁵ *Съглашение* (Тройно съглашение, или Антанта) – военен блок от Първата световна война, сформиран през 1907 г. с обединяването на Англо-руското съглашение (1907), Сърдечното съглашение (1904) между Британската империя и Франция и Военния съюз между Франция и Руската империя (1894). В хода на войната в пакта

се включват редица държави от цял свят, а САЩ воюват само като „присъединила се сила“ заради нарушаването на неутралитета на страната чрез атаки към американски кораби.

¹⁶ *Модерен театър* и *Ренесанс* – популярни драматични театри в София. *Модерен театър* е открит през 1908 г. и преустроен през 1913 г. в една от най-бляскавите и внушителни за времето си сгради и освен като сцена за театрални постановки е известен с първия в страната салон за кинопрожекции. *Ренесанс* е издигнат през 1914 г. в неокласически стил с амбицията да привлече интелектуалния елит на столицата – там се поставят класически постановки, както и модерни драми, а актьорският състав е сформирани от имена, превърнали се в емблема на българското сценично изкуство.

¹⁷ *Златният телец* – според *Стария завет* телецът е идол, излят от златото на блягащите от Египет евреи. Те го превръщат в обект на култ, отстъпвайки от монотеизма, докато Мойсей е на планината Синай. В изкуството образът му е символ на парите, богатството и алчността.

¹⁸ *Член четвърти* – Учителя визира *Постановление 4* на Министерския съвет от 1920 г., озаглавено *За прилагане в най-непродължително време Закона за преследване на незаконно обогатените чиновници*. Издаването му е наложено по време на правителствата на Радославов и Стамболийски като мярка срещу „нарушения на Конституцията и причиняване вреди на държавата за личен интерес“, но първото му приемане и прилагане е още в 1894 г. – това е един от първите антикорупционни закони след Освобождението.

¹⁹ *Ломброзо*, Чезаре (1835–1909) – именит италиански криминолог от еврейски произход, основател на позитивистична школа в криминологията, според която престъпниците притежават разпознаваеми физиогномични белези на деформация.

²⁰ *Мамон* – Учителя цитира Христовите думи *Не можете да служувате на Бога и на Мамона* (Матей, 6:24). Мамон е древносирйски бог на богатството и земните блага, често персонифициран в литературата като символ на алчността (напр. в *Изгубеният рай* на Дж. Милтън).

²¹ *Аполос* – според *Новия завет* апостол, родом от Александрия, интелигентен и красноречив евреин, който проповядва пламенно и убедително християнското учение в Ефес, Ахая, Коринт, Крит. Пътят му е описан в *Деяния на апостолите* (18:24–28, 19:1) и в *Първо послание към коринтяните* (3:4–22 и 16:12). Мартин Лутер и неговите последователи вярват, че той е авторът на *Послание към евреите*.

²² *Кант*, *Имануел* (1724–1804) – немски философ, последният от класическата верига на Просвещението, включваща Лок, Бъркли и Хюм. Основните му трудове са *Критика на чистия разум* (1781 г. и 1787 г. – преработено издание) и *Критика на способността за съждение* (1790 г.). Поставя на преден план темата за човешката свобода в мисъл, израз и проява, както и идеята

за трансценденталния идеализъм; поставя начало на диалектическия метод във философията; развива учението за логиката; оказва голямо влияние върху философията на романтизма и идеализма. От теориите му възникват школите на кантианството и неокантианството.

²³ *Изгубена Станка* – българска драма (1865 г.) от Илия Блъсков, с подзаглавие „Разказ из българските теглила по време на Кримската война“, считана за началото на българската повестователна проза. Сюжетът е изграден върху известния мотив „нещастна фамилия“ и се движи в кръга разрушаване – възстановяване целостта на семейството. Творбата е изградена в духа на идеализираната фолклорна поетика и търсеното от възрожденския читател утвърждаване на традиционните български ценности.

²⁴ „... наричат това *мирова скръб*...“ – *космическият песимизъм*, обхванал умовете на Европа в началото на XIX век, е провокиран от бездуховността и егоизма на тогавашния живот и е форма на протест срещу една пошла и прозаична действителност, враждебна на човека и неговата лична свобода. Мировата скръб с необичайна острота и напрежение придобива универсален характер и поражда настроения на безнадеждност, отчужденост и отчаяние, които се проектират както във всички направления на изкуството, в научни области (психология, философия, физика, астрономия и др.), така и във формите на ежедневно общуване между хората.

²⁵ *В Южна Америка има една известна пустиня...* – пустинята Атакама заема площ от 181 300 кв. км в северната част на Чили, между Андите и Тихия океан. Възрастта ѝ е около 15 млн. години и е известна като най-сухата в света, дори името ѝ на езика на местните индианци означава *пустинна земя*. Температурната ѝ амплитуда варира между петдесет градуса през деня и около нула през нощта. Теренът се използва от НАСА за изпитания на модули, предназначени за мисии до Марс.

²⁶ *Хагска конференция по инициатива на Русия* – на Първата (1899) и Втората (1907) Хагска мирна конференция са приети *Конвенции за законите и обичаите по време на война*, които са включени като комплекс от норми в международното хуманитарно право. Първата е подписана от 23 държави (включително България), а втората – от 43.

²⁷ *Свети Крал* – църквата *Света Неделя* в София през XIX и в началото на XX век се е наричала *Свети Крал*, тъй като в нея се съхранявали мощите на сръбския крал Стефан Урош II. След построяването му храмът дава името си и на площада, на който е издигнат.

²⁸ *Войната между Севера и Юга* (1861-1865) – Американската гражданска война между индустриалните прогресивно настроени северни щати и селскостопанския Юг, чиято икономика се основава предимно на робски труд. След победата на Севера е въведена 13-а поправка на Конституцията на САЩ, въвеждаща забрана на робството.

²⁹ *Уесли, Джон* (1703-1791) – английски духовен деец и теолог, основател на методизма. Държи своите проповеди под открито небе, близо до вярващите, които насърчава да разпространяват Метода за четене и тълкуване на Светото писание. Влиятелният методизъм предизвиква много социални реформи, в това число поставянето на основите на аболиционизма.

³⁰ *Архимед* (287-212 г. пр. Хр.) – древногръцки учен, математик, астроном, физик, инженер и философ. Има забележителен научен принос в областта на геометрията и механиката, считан е и за един от пионерите на математическия анализ.

³¹ *Сто милиона слънца* – изразът вероятно не визира астрономични обекти, а е употребен в смисъл на традиционната езотерична символика за йерархиите от Светли възвишени същества.

³² *Кафене „Панах“* – кафе-сладкарница към грандхотел *Панах*, построен в края на XIX в. на тъгля между бул. „Дондуков“ и ул. „Сердика“ в София. Най-люксовото заведение за времето си, посещавано от културния и политическия елит на България.

³³ *Екатерина Сиенска* (или *Катерина Сиенска*, 1347-1380) – светица на Католическата църква, съпокровителка на Италия и Европа. Известна с мистичните си видения, разговорите с Исус, помощта за болни и бедни; ангажира се активно с проблемите на времето, в което живее – пише писма на папи и крале, отправя съвети и послания. Папа Павел VI я нарича „мистичка на политиката“.

³⁴ *Каравелисти, тончевисти, драгиевисти, стамболовисти...* – привърженици на политическите платформи на партии и движения след Освобождението, номинирани по името на своите лидери: Петко Каравелов (1843-1903), един от водачите на Либералната (по-късно Демократическата) партия, три пъти министър-председател на България; Димитър Тончев (1859-1937), водач на Младолибералната партия, финансов министър на България по времето на Първата световна война; Димитър Драгиев (1869-1943), водач на земеделско движение, отцепило се от БЗНС с лидер Ал. Стамболийски; Стефан Стамболов (1854-1895), един от водачите на Либералната партия, министър-председател на България (1887-1894).

³⁵ *Клетниците* (*Les Misérables*) – роман от френския писател Виктор Юго, считан за едно от класическите произведения на XIX век. Главният герой, Жан Валжан, преминал през ада на каторгата и преобрънатите житейски ценности, търси нови ориентири за своето битие. След смъртта на жената, за чиято съдба се чувства отговорен, най-близкият човек за бившия каторжник се оказва нейната дъщеря Козет...

³⁶ *Юго, Виктор* (1802 – 1885) – френски писател, поет, художник, общественик, един от теоретичите на културното направление романтизъм. Член на Френската академия. Сред най-известните му произведения са: *Човекът, който се смее*, *Клетниците*, *Парижката Света Богородица* и др. Творбите му имат огромно влияние върху десетки изтъкнати представители на изкуството.

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

агностицизъм (гр. agnosis) Идеалистическо направление във философията, отричащо възможността за познание на обективно съществуващия извън човека свят.

аралък (тур. aralik) *диал.* Цепнатина, помеждутък, пукнатина.

бабам (разг. тур. babam 'татко мой') **1.** За усиляване, подчертаване на казаното – точно, именно. **2.** За изразяване на радост, желание, възхищение.

байонет (фр. baionnette от собс.) Щик.

байрам (тур. bayram) **1. рел.** Един от важните мохамедански празници след рамазана. **2. прен.** Тържество, гуляй.

берекет (тур. bereket) *разг.* Плодородие.

боваризъм (фр. мед.) Психично състояние на неудовлетвореност, дължащо се на разминаване между житейските условия и стремежите и вътрешните потребности на личността.

бозук (тур.) Развален, повреден, несполучлив.

борч (тур. borç) Финансов дълг.

бошлаф (тур. bos laf, от перс.) *разг.* Празни приказки, празна работа.

бурия (тур. boru) *разг.* **1.** Тръба, кюнец. **2.** Тръба за свирене.

влагалище (остар.) Склад, съкровищница.

вретиче (остар.) Молитвена дреха от груба материя, обличана в израз на покаяние, за измолване на опрощение и във време на скръб.

гага (тур. разг. gaga) Човка, клюн.

гноза (гр. gnosis) Знание, познание, възможност за познаване на света.

гностицизъм (от гр. gnostikos 'познавателен') Религиозно-философско течение от първите векове на християнството, разработващо християнската догматика въз основа на неоплатонизма, питагорейството и други източни учения, утвърждавайки познаваемостта на света.

гял (тур.) Ела.

дам (тур.-перс. dam) Обор за едър добитък.

дарак (тур. tarak) Уред или машина за влачене на вълна, памук и др.; чешкало.

дегенериране (лат. degeneratio „изграждане”) **1. биол.** Изчезване или разрушаване на органи и клетки в жив организъм. **2. мед.** Изменение в структурата на химическия състав на органи или тъкани, което води до увреждане на функциите им. **3. прен.** Влошаване на качеството на нещо.

дервиш (тур. derviş от перс.) Мохамедански монах.

джигер (перс.-тур. ciger) Дроб.

дискос (гр. diskos) **1.** *църк.* Плоско метално блюдо или поднос за събиране на помощи в църква или за поставяне на нафора върху него. **2.** *прен.* Събиране на помощи в църква.

доста **1.** *нарч.* В значително голямо количество или степен; достатъчно, твърде. **2.** като *межд.* Стига, достатъчно.

дръндар (остар.) Лице, което се занимава с разбиване на памук, ярина, вълна.

дубара (тур. dubara от перс.) **1.** При игра на табла – 2 по 2 (и двата зара показват двойка). **2.** *прен.* Измама, хитрина.

епитрахил (гр. ері „на” и trachelos „врат”) *църк.* Вид дълга богослужебна одежда, която има форма на тясна престилка и се надява на шията.

ефенди (гр. authentes през тур.) Обръщение към богат или образован човек в Турция като израз на почит; господин.

жегъл (остар.) Напречна пръчка на ярем, с която волове и биволи се държат впрегнати. *Избивам жегъла (прен.)* – измъквам се, изклиничвам.

живеница (диал.) **1.** Болест скрофулоза – туберкулоза на периферни лимфни възли. **2.** Изобщо тежка неизлечима болест.

забатачвам *разг. прен.* **1.** Не връщам нещо, взето назаем, не плащам задълженията си. **2.** Затъвам, забърквам се, оплитам се в нещо.

законник (остар.) Лице, което познава или изучава правните закони; правист, юрист.

зей, зейвам *прен. разг.* **1.** Отварям си широко устата. **2.** За дупка, отвор, врата, прозорец и под. – отварям се, стоя отворен. **3.** Виждам силно, заговорявам на висок глас.

иждивявам (цсл.) Изразходвам, харча.

инфлуенция (ит. Influenza) *мед.* Остра епидемична вирусна болест на дихателните органи; грип.

инфузория (от лат. infusus ‘разлян в нещо’) *зоол.* Едноклетъчно микроскопично животно със сложен строеж на тялото, живеещо във вода или паразитно.

кадия (тур. kadı от ар.) Верски и граждански съдия при мюсюлманите.

калесвам (гр. kaleo) Каня, поканвам на гости за тържество (обикновено годеж или сватба).

капелмайстор (нем. Kapellmeister) Ръководител и диригент на хор или оркестър, предимно военен.

капице (прабълг.) *ист.* Езически храм.

карамбол (ит. carambolo) *сл.* **1.** Билиардна игра с три топки. **2.** Удряне на останалите две топки с третата при билиардна игра. **3.** Червена билиардна топка. **4.** *прен.* Сблъсък.

кинематограф (гр. kinema „движение” и grapho „пиша, чертая, рисувам; нещо написано или: лице или уред, който описва, записва нещо”) *остар.* **1.** Апарат за снимане върху филмова лента на движещи се обекти или за прожектиране върху екран на движещи се картини. **2.** Помещение за публично прожектиране на такива картини; кинотеатър, кино.

клоча (диал. от *клочка* – *квачка*): буквално – издавам звуци като квачка.

конфиденциален (лат. *confidentia*) Поверителен, таен, секретен.
краска (рус.) Цвят, боя, багра.

кречи (рус.) *остар.* 1. Креци, издава силен глас, кара се.

2. Дърдори, говори много бързо.

крин (гр.) 1. Род едногодишни тревисти растения *Lilium*.

2. Цвете бял крин; Петров кръст. *Lilium candidum*; крем, бял крем, лилия, бяла лилия.

кузум (тур. *kuzum*) Галено обръщение – агънце, миличко.

кюлаф (тур. *kulah* от перс.) *остар.* 1. Вид островърха шапка.

2. Конусовидна кесия за продукти.

кютюк (тур. *kutuk*) *разг.* 1. Пън, дънер. 2. *прен.* Тъп, недоद्याлан човек; дръвник.

лествица (*остар.*) Стълба. В съвременна употреба – стълба към духовен живот.

наумявам (*остар.*) 1. Решавам, намислям нещо. 2. Припомням, спомням, напомням.

непричом (рус. непричём) Непричастен.

омбреела (ит. *ombrello* от гр. *ombros* „дъжд“) *остар.* Чадър, дъждобран.

остен (*остар.*) Тояга с тънък железен бод за подкарване на добитък.

отнине (*остар.*) Отсега; отсега нататък.

оттоци (от прасл. **tekti*) Извори, малки рекички, ручей, бари.

охромял, хром (*остар.*) Окуцал, куц.

пагода (порт. *pagoda* от инд.) Будистки храм или светилище в Индия, Япония, Китай и други източни страни.

панацея (гр. *panakeia*, лат. *panacea*) 1. Лечебно средство за всичко (търсено от алхимиците). 2. *прен.* Средство, начин за решаване на всички проблеми.

папирус (гр. *papyrus* през лат.) 1. *бот.* Тропическо многогодишно тръстиково растение, разпространено предимно в средиземноморския регион. 2. Писмен материал, лист, приготвен от това растение в древността, най-вече в Египет. 3. Писмен паметник, написан на такъв лист (обикновено като свитък). 4. Висококачествена хартия.

пенкилер (англ. *Pain-killer*) *разг.* 1. Лекар за всички болести. 2. Човек, който се наема с всяка работа.

петало (гр. *petallon*) Подкова.

пианисимо (ит. *pianissimo*) *муз.* Много тихо (отбелязва се с pp).

пилолчета (фр. *pillule* от лат. *pilula* „топчица“) *остар.* Лекарство на прах, приготвено във вид на топчица за по-лесно гълтане; хапче.

пиростия (нгр. *pyrostia*) Железен триножник или четириножник, който се поставя върху горящ огън като поставка за съдове; саджак.

пискульник *остар.* 1. Свирка, която издава остър звук. 2. Отвор в духов музикален инструмент, от който излиза остър силен звук.

писмовник (остар.) 1. Грамотен човек, който срещу заплащане пише писма или друг вид текст, обикновено по образец. 2. Сборник с готови текстове по различни поводи.

плащаница *църк.* 1. Бяло платно, с което увиват мъртвец за погребение. 2. Голям къс платно, на което е изобразено полагането на Исус Христос в гроба.

подбрадник *муз.* Приспособление, поставяно на цигулка за по-удобно държане под брадата при свирене.

прикя (гр. *proikeia* „за въкъщи“) Зестра, ченз.

прочно (рус.) Здраво, трайно.

разно (остар. от рус.) Различно по вид, разнообразно.

рандеву (фр. *rendez-vous*) Свиждане, среща (обикновено между влюбени).

реверанс (фр. *reverence*) 1. Почтителен поклон, обикновено с приклякане. 2. *прен.* Преувеличен израз на почит в ироничен контекст.

реторта (лат. *retorta* „обърната назад“) 1. *хим.* Областъкления с дълъг и прегънат отвор; служи за химически опити, дестилация и др. 2. Наименование на различни уреди и апарати, които са снабдени с отводна тръба и служат за нагриване и дестилиране на вещества.

рязаница (остар.) Филия хляб.

сефироти (стревр. Кабала) Проява на единия Бог в юдаизма чрез десет божествени атрибута (сефирот), които в своята цялост представляват саморазгръщането и явяването на Бога в Космоса.

соба (тур. *soba*) *остар.* 1. Стая с печка или пещ. 2. Печка, пещ.

софизъм (гр. *sophismos*) 1. Формално и привидно правилно, но невярно и измамно по същината си съждение; умозаклучение, построено върху преднамерено некоректно приложение на логическите правила и операции. 2. *прен.* Хитро и умело извъртане – софистика.

специмент (лат. *specimen*) 1. Образец, мостра. 2. Образец от подпис за сравняване в документи. 3. Подписан документ за получаване на нещо.

терезия (тур. *terazi* от перс.) 1. *остар.* Везни, теглилка. 2. *спец.* Зидарски инструмент за измерване на хоризонтално положение.

трен (фр. *train*) *остар.* Влак.

тропар (гр. *troparion*) *църк.* Църковна песен в чест на светец.

укрухи (библ.) Къшеи, парчета, трохи. В някои църковни текстове с *укрухи* се отбелязват остатъците от просфората.

уровен (рус.) Равнище, ниво.

услишание (остар.) Чуване.

фалага (гр. *pha'anx, -ngos*) Приспособление, с което стягали краката на ученика при телесни наказания в училищата (до Освобождението).

фелон (гр. *phelonion*) Богослужебна дреха на свещеник, която се облича върху другите одежди.

фертиг (нем. *Fertig*) *пазг.* Готово, готово е.

фисхармоника (от гр. physa „духане“, „мях“ и хармония) муз. Пневматичен музикален инструмент с клавиши.

форте (ит. forte) муз. Силно (отбелязва се с f).

фортисимо (ит. fortissimo) муз. Твърде силно, с възможно най-голяма сила (отбелязва се с ff).

хабер (тур. haber) разг. 1. Известие, вест. 2. *прен.* Понятие, знание.

хромел (гр. cheiromylos от cheir „ръка“ и mylos „мелница“) Ръчна мелница от два камъка – единият е поставка, а другият се върти върху него с дървена дръжка.

чайре (пер.-тур. care) *остар.* 1. Цяр, лек. 2. *прен.* Способ, начин.

чоджум (тур. *остар.*) Свойско обръщение – дете мое, мой човек, приятел.

шеник (тур. от гр. choenix) Дървен цилиндричен съд, който служи за мярка на зърнени храни (8-10 кг).

шконтира (ит. skonto „отбив“) 1. *банк.* Изплащане или осребряване на полица преди срока с отбив (шконто). 2. Отбиване, отстъп от цена. 3. *прен.* Намаляване.

юдол плачевна (библ. *остар.*) Долина на скръб, или свят на мъки и печал.

юлар (тур. yular) 1. Водило на оглавник за добитък. 2. Оглавник.

aller-passer (фр.) Двата глагола: aller – „отивам, тръгвам, вървя, ходя“, и passer – „минавам, изминавам, извървявам, да дойда“, образуват съчетание, чийто фразеологичен превод на български език би звучал като „тръгнал – пристигнал“ в смислова употреба на лесно започнато и завършено действие.

ass (англ.) 1. Магаре. 2. *прен.* Глупак. 3. *прен.* Който става за смях.

c'est moi (фр.) Това съм аз.

de facto (лат.) Фактически, наистина, действително, на дело.

donkey (англ.) Магаре.

humbug (англ.) *прен.* – Измислено, несъществуващо, измамно. В конкретната употреба – изобретено, създадено от човек.

jour-fixe (фр.) Определен ден. Определен ден за посрещане на гости.

mot a mot (фр.) Дума по дума, дословно.

superdreadnaught (англ.) Вид голям тежковъоръжен военен кораб от началото на XX век.

tutti quanti ит. И всички подобни.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

Абсолютното 14, 17, 30, 36*, 38, 47, 50, 79, 80, 88, 89, 96, 100, 106, 112, 114*, 116*, 126*, 127*, 128, 132*, 133*, 137*, 156*, 168, 173, 175, 197, 203, 214, 245, 249, 251, 265, 278, 337*, 346*, 352, 369*, 383, 385, 391*, 394, 396, 403*, 409*, 449, 451, 470, 471, 512, 633, 634, 635, 641*, 643, 644*, 645, 654*, 666*, 675, 725*, 726, 731*, 737*, 739*, 749, 752, 754, 769*, 773, 779, 780, 781, 809*, 825

Алхимия 264, 408, 465, 586

Ангел, Ангелски йерархии 81, 84, 87*, 91, 95, 104, 111, 124, 129, 141, 178, 195, 198, 203, 210, 212, 225, 226, 231, 232, 233, 235, 242, 261, 264, 269, 315, 370, 375, 377, 392, 400, 405, 432, 438*, 439, 440, 441, 442, 445, 446, 450, 451, 452, 454, 455, 489*, 528, 551, 553, 558, 562, 579*, 598*, 614*, 623, 624, 639, 647, 678, 700, 718, 727, 746, 765, 773, 796

- **Ангел хранител** 650

- **Ангелски свят** 48, 213, 219, 627

- **Архангели** 144, 284, 436, 582*, 781*

- **думата Ангел** 205

- **Серафими** 257, 258

- **Херувими** 257, 258

- **и Христос, Господ** 43, 55*, 62, 145, 197*, 199, 205, 206, 207, 208, 211, 214, 243*, 244*, 250, 334, 350, 362*, 372, 373, 381, 401, 419*, 436, 444, 447, 515, 519, 546, 547, 560, 582*, 631, 650, 663, 682, 707, 710, 769, 781, 793, 807

Астрален свят 14, 48, 69, 80, 115, 186, 246, 417, 526, 529, 821

Астрално тяло 241

Астрология, астрономия 85, 141, 182*, 190, 284, 285, 303, 327, 373, 410, 463, 607, 637, 748, 800, 808

- **Определение*** 375

- **астрологически аспект** 355*, 748*

- **Божественото слънце** 719

- **Велико слънце** 710

- **Венера** 15

- **време и пространство** 24, 711

- **времето на раждане** 200, 202

- **Вселена, Космос** 24, 58, 141, 157, 189, 196, 290, 296, 314, 319, 327, 332, 351, 363, 365, 375, 381, 399, 426, 489, 499, 500, 544, 638, 639, 641, 663, 670, 683, 710, 711, 728, 754, 785

- **душата на Вселената** 351, 426*

- **звезди** 20, 157, 205, 284, 285, 340, 347, 400, 472, 489, 542, 607, 637, 663, 800, 808

- **кармическо съчетание на планети** 355

- **комета** 190, 303

- **Космически човек** 488

- **Космос – живо същество** 711

- **Луна** 15, 87, 247, 274, 355, 365*, 453, 540

- **Марс** 15, 370, 400, 615

- **Млечен път** 399, 499

- **планети** 15, 20, 157, 205, 285, 355, 646

- **Плехи, Орион, Голяма мечка*** 399

- **Сатурн** 15, 370

- **Сириус** 399

- **Слънце, слънца** 15, 16, 17, 20, 21*, 28, 30, 43, 45, 90, 106, 107, 112, 161, 162, 178, 200, 208, 213, 275, 285, 290, 299*, 300*, 301*, 305*, 312*, 319*, 324*, 331, 333, 338*, 339, 340, 341, 344, 345*, 347, 352, 355, 358, 359*, 360, 361, 370, 371*, 372*, 375, 386, 400, 402*, 403, 425, 426, 427, 433, 434, 448, 453, 454, 460*, 466*, 489, 492, 502*, 506*, 507, 509, 511*, 517, 537, 540*, 542, 545, 569, 593*, 600, 604, 629, 632, 633, 637, 638, 661, 663, 666, 675, 676, 677, 690, 695, 710, 711, 712, 719, 724*, 726, 734, 736, 743, 747, 756, 770, 814, 822

- **Слънцето на Живота** 629

- **Слънчева система** 15, 399, 542*

- **създаване на Космоса** 15*, 381*, 488, 489, 544, 754

- **същества на Слънцето** 17

- **хороскоп на Исус Христос*** 355

- **център на Слънцето** 355*, 712

- **Юпитер** 15

Безкористие 30, 122*, 161, 214, 495, 512, 528, 687, 688, 752, 766, 818

Безсмъртие 57, 223, 324, 327, 416, 427, 661, 771

Битие 12, 72, 112, 232, 244, 250, 253, 257, 299, 311*, 325, 326, 344, 390, 412*, 488, 490, 545*, 556, 579*, 592, 607, 608, 658, 713*, 769

Благост 25, 190*, 193, 400, 401, 433*, 447, 450, 468, 483, 517, 556, 648, 742, 782, 792

* Страници и понятия, отбелязани с [*], не съдържат посочения термин, а негов синоним.

Благодарност 11, 37*, 46, 59, 77, 78, 104*, 112, 136*, 144*, 232, 273, 276, 305*, 322, 330*, 339, 359, 360*, 381, 390, 401, 428, 450, 455, 464*, 470, 500, 505*, 536, 542, 548*, 551, 555, 560, 571, 582, 628, 655, 659, 661, 684, 687*, 693, 694*, 720*, 735, 737*, 779, 781, 785, 823

Благородство 34*, 35, 36, 38, 42, 43, 46, 51, 54, 56, 60*, 62, 81, 82, 94, 101, 104, 105, 118, 119, 124, 125, 132, 143, 153, 154, 156, 162, 167, 168, 171, 173, 180, 205, 211, 213, 216, 220, 221, 222*, 229, 232, 244, 245, 283, 290, 293, 301, 303, 305, 307, 329*, 332, 333, 338, 361, 379*, 384*, 388*, 394, 411, 414, 416, 421, 424, 427, 428, 429, 436, 442, 448, 458*, 459, 460, 468, 469, 471, 476, 481, 495*, 498, 512, 526, 547, 559, 581*, 583, 584, 589*, 595*, 600, 603*, 606, 613, 625*, 637*, 651*, 652*, 654, 667, 670, 671*, 678, 685*, 686, 687, 689, 691, 709, 710, 727*, 738, 747*, 751, 755, 759, 769, 775*, 780, 782, 783*, 787*, 796*, 799*, 800, 805*, 806

Бог, Божественото 10, 11, 12, 17, 20, 21, 26, 27, 28, 29, 34, 35, 36, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 61, 63, 65, 66, 68, 73, 75, 76, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 93, 95, 99, 100, 101, 102, 104, 107, 109, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 128, 129, 133, 134, 138, 144, 145, 148, 151, 158, 159, 160, 163, 164, 166, 167, 169, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 193, 195, 201, 205, 206, 209, 212, 215, 218, 224, 226, 231, 234, 235, 242, 244, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 262, 264, 270, 275, 280, 286, 295, 298, 300, 301, 305, 306, 312, 313, 320, 325, 328, 329, 330, 331, 342, 346, 348, 349, 350, 351, 353, 354, 355, 356, 357, 360, 362, 363, 367, 368, 370, 372, 373, 375, 376, 377, 378, 380, 382, 392, 394, 400, 402, 404, 406, 410, 411, 413, 414, 415, 418, 420, 421, 423, 424, 426, 433, 437, 439, 440, 441, 443, 444, 445, 446, 449, 452, 454, 455, 458, 459, 464, 469, 473, 474, 477, 480, 482, 488, 489, 492, 496, 498, 500, 501, 505, 508, 511, 512, 514, 519, 522, 526, 527, 532, 533, 534, 537, 539, 541, 545, 546, 555, 556, 561, 564, 566, 569, 571, 576, 577, 579, 580, 581, 582, 583, 587, 588, 589, 590, 592, 594, 604, 610, 611, 612, 616, 617, 618, 621, 622, 623, 625, 626, 629, 630, 635, 636, 638, 641, 642, 645, 646, 650, 654, 655, 656, 659, 667, 669, 670, 672, 673, 677, 678, 680, 694, 696, 700, 709, 712, 714, 719, 720, 727, 728, 731, 732, 734, 737, 738, 745, 746, 751, 756, 757, 758, 763, 765, 766, 772, 773, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 790, 799, 803, 811, 812, 817, 820, 823, 825

- Бог е Любов 13*, 96, 126*, 136*, 179, 191, 214*, 233*, 248, 249, 250, 315, 319, 321*, 324*, 366*, 385, 401, 412*, 435*, 484, 497*, 502, 503, 631, 639*, 644*, 647, 653, 679, 682, 683, 688, 690, 693, 701, 702, 704, 707, 708, 713, 717, 733, 747, 754, 770, 814, 816, 827

- Бог на Любовта 13, 23, 136, 137, 319, 324, 334, 359, 381, 436, 447, 466, 468, 470, 471, 472, 502, 551, 575, 634, 675, 691, 704, 708, 713, 785, 788, 815

- Божествен Дух 59, 97*, 146, 162*, 251*, 277, 278, 282, 284*, 334, 335, 344*, 387, 388, 389, 390, 396, 397*, 398, 432, 435*, 529*, 536, 558, 627, 657*, 661, 663*, 684*, 689, 699, 702*, 722, 741, 749, 782, 796, 828

- Божествен език 7, 25, 147, 322*

- Божествен живот 91, 214, 216, 229, 278, 309, 326, 409, 422, 549, 572, 595, 597, 729, 759

- Божествен закон 19, 24, 33, 40, 52, 72, 86, 106, 127, 132, 137, 142, 173, 187, 192, 202, 210, 223, 225, 239, 240, 243, 252, 253, 261, 265, 266, 267, 278, 281, 284*, 302, 335, 338, 364, 390, 391, 475*, 478, 521*, 559, 565, 584, 598, 600*, 601, 640, 666, 718, 725, 729, 730, 740, 743, 749, 750, 767, 781, 791, 792, 794, 795, 797, 798, 800, 801, 802, 804, 806, 819

- Божествен свят 8, 16, 19, 43, 49, 80, 88, 91, 97, 162, 170, 185, 188, 192, 197, 198, 203, 204, 208, 211, 213, 214, 219, 228, 229, 230, 245, 246, 249, 267, 269, 284, 302, 315, 317, 333, 337, 407, 409, 425, 427, 430, 481, 495, 506, 507, 509, 510, 591, 613, 614, 735, 774, 815

- Божествен принцип 217, 399*, 499, 603, 660, 824

- Божествена душа 172, 220*, 333, 387, 416, 490*, 726*, 792

- Божествена Любов 16, 23, 30, 31, 32, 33, 37*, 40, 43, 52, 91, 110, 114, 127, 136, 137, 142, 156, 176, 187, 252, 267, 273, 274, 276, 277, 282, 283, 291, 293, 296, 302, 308, 323, 334, 339, 389, 390, 396, 412, 419, 470, 472, 483, 493, 509, 510, 513, 517, 528, 529, 549, 550, 562, 568, 573, 575, 584, 615, 619, 620, 624*, 628, 632, 633, 651, 652, 660, 661, 662, 675, 676, 683, 688*, 692, 699, 705, 706, 707, 710*, 711, 715, 716, 717, 718, 721, 722*, 740, 748, 752, 767, 768, 769, 770, 781, 787, 788, 802, 805, 819, 821, 822, 824*

- Божествена мъдрост 13*, 23, 30, 31, 32, 33, 37*, 40, 43*, 72, 118, 294, 322, 327, 332, 334, 336, 389, 390, 434, 435, 472, 479, 483, 484*, 486, 490*, 506*, 507*, 510, 513, 517, 535, 542, 549, 560, 562, 568, 575, 584, 608, 675, 713*, 826

- Божествена наука 24, 72, 74, 229, 315*, 405, 547, 665, 668*

- Божествена светлина 51*, 308, 316, 516, 523, 549*, 675, 681*, 691*, 695, 710, 786*

- Божествена съзнателна душа 326*, 334, 340*

- Божествена хармония 32*, 82, 84*, 131, 196, 233, 278, 383, 523*, 567*, 568*, 591*, 740

- Божествена човешка душа 490

- Божествено съзнание 243, 249*, 334, 335, 340, 341, 417, 419*, 422*, 597*, 663, 664, 793,

- Божествено учение 14, 24*, 135, 241, 251*, 253, 267*, 393, 403, 451, 494*, 567, 570, 632, 668, 681, 761, 762, 764*, 791, 792, 810, 813, 814

- Божия воля 23, 40, 58*, 62, 88*, 91, 92, 94*, 130, 135, 149, 174, 178, 191, 207, 247, 261, 279, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 296, 297, 302, 308, 309, 310, 311, 314*, 347, 352, 374, 399*, 431, 436, 447, 475, 513, 524, 553, 562, 565, 574, 598, 648, 679, 683, 685, 687, 689, 690, 692, 693, 703, 704, 715, 718, 722, 753, 781*, 783, 785, 802, 807, 808

- **Божия истина** 30, 139, 389, 390*, 462, 513, 518, 549, 562, 584, 643, 671, 674, 769, 816, 826

- **Господнята молитва** 88, 176, 535, 538

- **Живият Господ, Бог** 22, 23, 24, 39, 42, 43, 296, 358, 472*, 543, 620, 634, 671, 676, 736, 784, 816

- **Христова душа** 689

- **Царството Божие** 33, 39, 40, 42, 88, 90, 143, 161, 178, 194, 196, 221, 227, 265, 277, 296, 297, 318, 322, 384, 389, 403, 475, 497, 554, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 603, 605, 606, 607, 608, 609, 633, 662, 674, 739, 760, 793

Богатство 16, 33, 36, 40, 50, 51, 53, 54, 55, 60, 63, 64, 67, 68, 73, 75, 76, 79, 81, 82, 85, 89, 91, 93, 103, 105, 112, 120, 128, 132, 135, 138, 146, 148, 155, 158, 159, 162, 163, 169, 170, 173, 192, 198, 218, 220, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 232, 256, 261, 279, 281, 288, 307, 313, 321, 322, 323, 329, 341, 357, 391, 392, 393, 395, 399, 402, 432, 433, 438, 441, 442, 443, 450, 453, 458, 459, 460, 463, 466, 475, 476, 477, 480, 484, 498, 511, 513, 514, 525, 526, 532, 535, 537, 538, 546, 549, 553, 561, 565, 567, 589, 598, 604, 608, 614, 617, 620, 621, 622, 623, 625, 632, 633, 639, 653, 657, 658, 659, 661, 675, 676, 682, 692, 706, 710, 715, 717, 720, 722, 754, 761, 779, 788, 793, 794, 797, 809, 812, 821, 822

Бодрост 41, 74, 300, 345, 472, 537, 541, 596, 644, 707, 789

Братство 9, 11, 20, 23, 25, 30, 34*, 35, 36, 40, 41, 42, 51, 61, 77, 78, 93, 95*, 97, 116, 117, 129, 131, 132, 134, 135, 137, 138*, 140, 141, 142, 143*, 145, 146, 148, 149*, 150*, 152*, 160, 164, 176, 178, 179, 191, 195, 199, 202, 204, 208, 214, 215, 222, 223, 234, 245, 249, 253, 254, 276, 277, 281, 282, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 297, 302, 304, 308, 309, 310, 318, 320, 329, 332, 333, 335, 341, 349, 359, 361, 388, 392, 401, 402, 408, 411, 412, 429, 439, 447, 449, 451, 453, 462, 465, 466, 469, 470, 471, 483, 485, 488, 496, 511*, 519, 521, 527, 529*, 535, 538, 539, 546, 552, 570, 573, 574, 575, 589, 599, 608, 614, 618*, 619, 620, 621, 629*, 630, 631, 633, 634, 646, 648, 650, 651, 653, 654, 656, 657, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 678, 682, 684, 687, 689, 691, 692, 693, 701, 705, 706, 717, 720, 727, 728, 729, 730, 735, 736, 737, 740, 746, 760, 761, 764, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 780, 783, 784, 785, 786, 787, 794, 797, 801, 802, 805, 806, 808, 820, 823, 825, 826, 827

Будност 38, 53, 56, 93*, 99, 103, 105, 107, 109, 110, 117, 119, 125, 133, 141*, 146, 148, 162, 203, 213, 215, 218*, 226, 243, 249, 250, 253*, 296, 333, 334, 335, 340, 341, 407, 416, 440, 441, 445, 450, 452, 455, 467, 498, 501, 571, 574, 576, 628, 663, 681, 739*, 820

България, българин 7, 21, 23, 32, 33, 34, 39, 41, 43, 47, 48, 53, 56, 63, 68, 82, 83, 92, 95, 96, 97, 103, 108, 113, 115, 117, 119, 120, 121, 126, 132, 133, 135, 136, 139, 142, 144, 157, 173, 176, 202, 210, 217, 250, 255, 260, 273, 277, 278, 279, 286, 287, 293, 299, 307, 310, 313, 320, 321, 323, 325, 329, 332, 335, 338, 357, 366, 367, 368, 369, 371, 372, 373, 374, 377, 381, 397, 402, 412, 414, 417, 420, 423, 429, 433, 440, 444, 445, 446, 447, 454, 459, 462, 467, 468, 482, 486, 491, 500, 504, 511, 515, 517, 518, 519, 520, 522, 532, 535, 540, 546, 547, 548, 549, 560, 574, 580, 591, 592, 593, 598, 600, 608, 616, 631, 633, 643, 645, 656, 657, 659, 666, 667, 671, 674, 675, 682, 684, 685, 686, 687, 688, 693, 696, 709, 714, 718, 731, 732, 734, 745, 749, 750, 752, 756, 759, 762, 765, 766, 768, 769, 773, 777, 794, 795, 797, 801, 807, 809, 811, 812, 813, 815, 818, 820, 822, 823

Букви 12, 115, 173, 239, 240, 242, 247, 274, 278, 372, 406, 412, 505, 506

Бяло Братство 164, 451, 496, 533, 673, 766, 780, 802, 820

Вдъхновение 354, 394, 419, 454, 741

Веселие 41, 42, 54, 62, 74, 76, 239, 264, 269, 331, 332, 345, 347, 419, 472, 506, 527*, 537, 555, 620, 652, 673*, 720, 787, 789

Виделина 102, 118*, 125, 338, 783

Воля 16, 88, 91, 92, 94, 101, 102, 103, 107, 111, 130, 135, 136, 148, 149, 174, 185, 228, 229, 259, 340, 359*, 366, 379, 405, 407, 415, 438, 444, 452, 505, 517, 536, 541, 587, 591, 600, 624, 627, 629, 630, 653, 696, 721, 743, 784, 801, 806

- **Божия воля** 23, 40, 58*, 62, 88*, 91, 92, 94*, 130, 135, 149, 174, 178, 191, 207, 247, 261, 279, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 296, 297, 302, 308, 309, 310, 311, 314*, 347, 352, 374, 399*, 431, 436, 447, 475, 513, 524, 553, 562, 565, 574, 598, 648, 679, 683, 685, 687, 689, 690, 692, 693, 703, 704, 715, 718, 722, 753, 781*, 783, 785, 802, 807, 808

- **просветена воля** 57

- **разумна воля** 75, 687

- **сила воля** 105, 106*, 154*, 267*, 281, 447, 538*, 574*, 593, 654, 751, 818*, 820*, 823*

- **и каленост** 262, 263, 540

- **и Надежда** 281

- **и Разумния живот** 679

- **и светост** 261*, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 783*

- **и свобода** 62, 106, 262, 376*, 574, 661, 781*, 821, 822*, 823

Въздържание 25, 131, 589*, 593, 599, 668

Възраждане 267

Възкресение 43, 45, 90, 110, 136, 138, 139, 143, 147, 149, 150, 158, 161, 166, 178, 196, 208, 209, 213, 231, 246, 250, 253, 267, 294, 404, 405, 406, 407, 409, 410, 411, 412, 415, 416, 417, 418, 422, 513, 517, 529, 718, 768, 771

Възнесение 501

Вяра 8, 14, 16, 17, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 39, 40, 42, 43, 45, 51, 52, 55, 56, 65, 77, 78, 89, 90, 93, 94, 98*, 99, 104*, 107, 109, 114, 115, 116, 117, 124, 126, 129*, 139*, 140*, 142*, 148*, 149, 153, 157*, 158, 161, 163, 167, 170, 172, 176, 194, 195, 199, 207, 213, 218, 219, 226*, 234, 238, 249, 250, 253, 262, 265*, 276*, 279, 281, 282, 287, 295, 307, 320, 325*, 326, 327, 328, 332, 334, 335, 337, 339, 340, 341, 342, 346, 354, 355, 358, 364, 367, 368, 381, 400, 401, 415, 416, 425*, 431*, 433, 450*, 451*, 452*, 458*, 462*, 468, 470, 471, 477, 478, 479, 483, 494*, 500*, 501*, 518*, 532, 549, 555, 569*, 573*, 575, 595, 604, 607, 610, 612, 615, 616, 618, 619, 622, 623*, 627, 628, 630, 633, 637, 639, 656, 661, 662, 663, 665, 666, 668, 669, 670, 671, 672, 674, 679, 681, 682, 683, 684*, 686, 688, 689, 693, 694, 695, 697, 698, 699, 700*, 702*, 703*, 705*, 706*, 707, 708, 714*, 715, 716, 718, 721, 723, 726, 727, 728, 729, 731*, 733*, 735*, 736, 739, 744*, 750*, 766*, 770*, 780*, 788*, 790, 805*, 806, 811, 812*, 814, 819, 823

Вярност 14, 104, 110, 111, 124, 126, 281, 282, 394, 400, 403, 414, 473, 474, 565, 664, 674, 688*, 694*, 696*, 697, 698*, 699, 703*, 705*, 707*, 708, 828

Геройство 15, 35, 36, 39, 42, 51, 54, 56*, 57, 58, 60, 66*, 73, 74, 88, 99*, 101*, 115, 131, 132, 135, 137, 140, 149, 150, 183*, 185*, 226, 289, 290, 291, 293, 294, 303, 328, 342, 343, 360, 361, 364, 368, 381, 392*, 449, 472, 475, 494, 511, 524, 525, 565, 620, 629*, 645, 647, 676, 789, 805*, 818*, 821, 822, 823

Дарба 177*, 182*, 225, 227, 229, 245, 274, 443, 524, 645, 686, 704*, 719*, 776

Деликатност 34*, 198*, 210*, 213, 279, 318, 337, 430, 435, 669

Доблест 104, 135, 227*, 374, 413*, 469, 510*, 547, 602*, 676*, 700*, 723, 751, 787, 788, 806, 807

Добро 11, 26, 30, 36, 45, 47, 48, 49, 56, 62, 64, 66, 69, 73, 76, 82, 84, 86, 87, 88, 98, 102, 104, 108, 110, 111, 113, 126, 136, 138, 143, 152, 170, 172, 173, 174, 175, 177, 179, 183, 184, 188, 204, 205, 207, 209, 211, 212, 217, 221, 223, 229, 241, 242, 244, 248, 250, 256, 260, 262, 263, 269, 270, 288, 290, 291, 293, 294, 296, 300, 304, 305, 309, 317, 318, 325, 333, 342, 347, 350, 355, 357, 371, 372, 376, 377, 380, 388, 389, 392, 395, 401, 409, 421, 423, 424, 436, 441, 443, 444, 452, 453, 457, 461, 466, 471, 473, 477, 481, 488, 495, 500, 504, 505, 507, 511, 512, 516, 522, 524, 528, 532, 538, 541, 543, 552, 554, 560, 561, 562, 564, 577, 583, 587, 588, 590, 595, 600, 603, 604, 607, 609, 633, 638, 650, 657, 667, 670, 674, 677, 681, 685, 686, 689, 696, 698, 703, 704, 710, 723, 725, 726, 729, 731, 732, 734, 735, 752, 753, 755, 761, 765, 766, 772, 773, 774, 777, 779, 789, 794, 799, 802, 805, 806, 807, 810, 814, 824

- Абсолютно добро 634

- и Живот 13, 16, 19, 20, 24, 35, 43, 46, 50, 55, 63, 65, 72, 75, 83, 85, 89, 92, 94, 96, 114, 139, 144, 155, 160, 166, 167, 168, 178, 181, 186, 192, 194, 195, 198, 199, 203, 218, 220, 222, 224, 225, 227, 233, 239, 243, 245, 246, 247, 253, 258, 259, 261, 272, 273, 275, 279, 292, 334, 356, 365, 368, 419, 420, 430, 431, 435, 469, 475, 478, 479, 494, 525, 529, 539, 549, 550, 551, 559, 572, 598, 608, 614, 660, 662, 680, 701, 702, 713, 720, 724, 743, 745, 750, 754, 783, 784, 788, 797, 798, 800, 803, 804, 817

- и зло 16, 22, 23, 27, 32, 37, 39, 40, 41, 50, 51, 83, 92, 93, 105, 114, 127, 135, 153, 155, 160, 161, 162, 167, 169, 182, 185, 186, 189, 191, 203, 206, 220, 227, 232, 234, 246, 247, 259, 268, 277, 301, 322, 329, 344, 349, 353, 391, 442, 465, 470, 474, 475, 482, 497, 498, 500, 512, 525, 544, 546, 547, 550, 551, 559, 566, 572, 573, 634, 635, 660, 671, 679, 691, 692, 694, 697, 701, 715, 780, 801, 803, 804, 809, 811

- и Любав 15, 16, 19, 20, 24, 37, 38, 42, 43, 50, 52, 77, 93, 94, 95, 114, 123, 127, 135, 139, 145, 154, 157, 160, 168, 169, 176, 189, 191, 193, 238, 246, 247, 253, 258, 273, 274, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 289, 294, 322, 334, 345, 400, 402, 415, 428, 439, 470, 478, 485, 490, 494, 498, 518, 549, 550, 551, 556, 563, 634, 651, 652, 658, 660, 661, 684, 688, 691, 692, 693, 700, 702, 713, 717, 733, 756, 770, 784, 800, 804, 826

Добродетел 29, 36, 42, 55, 83, 85, 108, 114, 145, 163, 177, 180, 209, 245, 260, 262, 264, 265, 267, 272, 273, 276, 304, 385, 390, 445, 452, 456, 476, 510, 514, 540, 544, 549, 550, 559, 561, 605, 607, 608, 615, 662, 663, 716, 721, 726, 769, 770

Доверие 80*, 101, 112, 163*, 209, 234, 392, 722, 750, 817*, 825

Достойнство 10, 11*, 13, 27*, 85, 92*, 124, 177*, 220, 271, 275, 276*, 348, 381, 385, 443, 444, 468, 525, 635, 649, 795, 817

Дух, духовност 19, 21, 39, 44, 45, 46, 51, 54, 55, 56, 58, 61, 64, 67, 68, 73, 74, 75, 76, 78, 95, 96, 98, 101, 103, 111, 113, 121, 124, 136, 141, 145, 151, 153, 161, 163, 164, 165, 172, 178, 188, 193, 195, 196, 202, 203, 204, 206, 211, 213, 217, 218, 220, 221, 226, 229, 234, 244, 245, 248, 250, 256, 264, 270, 279, 285, 286, 290, 291, 294, 296, 302, 308, 310, 313, 322, 323, 327, 328, 331, 343, 345, 354, 356, 357, 360, 362, 376, 384, 391, 400, 402, 407, 408, 419, 423, 431, 439, 442, 445, 447, 451, 453, 456, 465, 479, 480, 490, 493, 495, 501, 502, 504, 506, 508, 518, 519, 523, 526, 532, 534, 541, 543, 545, 551, 554, 555, 557, 561, 563, 567, 574, 592, 595, 596, 597, 598, 600, 604, 610, 618, 623, 628, 634, 636, 645, 647, 655, 664, 690, 691, 729, 730, 735, 744, 745, 748, 754, 769, 774, 776, 777, 786, 804, 808, 812, 816

- **Божествен Дух** 59, 97*, 146, 162*, 251*, 277, 278, 282, 284*, 334, 335, 344*, 387, 388, 389, 390, 396, 397*, 398, 432, 435*, 529* 536, 558, 627, 657*, 661, 663*, 684*, 689, 699, 702*, 722, 741, 749, 782, 796, 828

- **Духовен свят** 12, 24, 25, 37, 48*, 49, 79, 125, 155, 158, 182, 219, 222, 225, 230, 231, 232, 233, 246, 249, 269, 276, 298, 366, 383, 386, 418, 425, 430, 450, 466, 539, 559, 560, 577, 646, 735, 745, 810

- **Духовно тяло** 48, 417, 427

- **Свети Дух** 129, 131, 134, 284*, 393, 435*, 511*

Душа 36, 39, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 55, 56, 68, 87, 101, 103, 105, 113, 115, 121, 123, 124, 131, 133, 155, 159, 173, 175, 193, 198, 213, 215, 222, 240, 241, 259, 272, 275, 281, 293, 324, 349, 354, 374, 379, 382, 383, 392, 396, 397, 399, 407, 408, 419, 422, 423, 429, 430, 432, 435, 438, 440*, 447, 452, 464, 467, 471, 482, 531, 543, 546*, 548, 549, 555, 557, 567, 581, 582*, 583, 606, 607, 611, 657, 668, 677, 691, 712, 716, 718, 724, 730, 738, 743, 778, 779, 780, 781, 784, 785, 798, 810, 812, 822, 826, 828

- **Божествена душа** 172, 220*, 333, 387, 416, 490*, 726*, 792

- **Божествена съзнателна душа** 326*, 334, 340*

- **Божествената човешка душа** 490

- **Велика душа** 333, 414, 504*, 786*

- **душа на народ** 647

- **Космическа душа** 290*, 351, 426*

- **сродна душа** 488*, 490*, 491, 492, 494, 497, 498, 499, 500, 501, 503, 518, 526*, 529

- **събудена душа** 109*, 250*, 333, 340, 416*

- **Христовата душа** 689

- **и безсмъртие** 57, 327, 416, 427

- **и Божествения Дух** 278*, 334, 387, 558, 699

- **и Божествения организъм** 639, 825

- **и Бяло Братство** 496

- **и еволюция** 149, 351, 491, 492, 498, 527*, 550, 566

- **и Истина** 52*, 89, 90, 95*, 97*, 100, 102, 109*, 111*, 147, 161, 162*, 178, 212, 220*, 239*, 250, 256, 258, 260, 269, 290, 302, 337*, 340, 377, 380*, 400, 403, 491*, 492, 502, 519, 630*, 636, 639, 644, 647, 667*, 672, 729, 737, 765, 786, 787*, 808, 818*, 825

- **и красота** 104, 109*, 187, 250, 339, 558, 759

- **и Любов** 21*, 33, 37, 52*, 90, 94, 95, 96, 97, 102, 136*, 146, 147, 148, 149, 160, 161, 163, 164*, 174, 178*, 179, 180*, 189, 238, 250, 253, 269, 277*, 280, 287, 290, 291, 294, 302, 308, 316, 322*, 323, 334, 335, 336, 339, 359*, 395, 400*, 401, 403, 412, 415, 416, 425*, 466*, 468, 481, 488*, 490, 491, 492, 494, 497, 498, 499, 500, 501, 503, 518, 529, 540, 550, 574, 580, 603*, 608, 615, 630, 631, 632, 633, 644, 647, 661, 663, 676, 699, 701*, 702, 704, 706, 710, 717, 722, 725, 735, 737, 739, 751, 764, 769, 799, 816, 818, 820*, 821, 823, 825

- **и Мъдрост** 33, 178*, 253, 269, 290, 302*, 327, 400*, 501*, 540, 808

- **и нирвана** 172, 317

- **и подсъзнателен живот** 493, 500*, 501, 502

- **и свежест** 164, 188, 377, 630

- **и Христос** 54*, 58*, 61, 125, 148, 149, 161, 162, 167, 172*, 180, 211, 244, 248, 258, 269*, 287, 295, 302, 306, 308, 327, 331*, 401*, 403, 412, 416, 433*, 468, 491, 492, 494, 499, 500, 501, 502*, 503*, 504, 506, 511, 513, 519, 534, 537, 541, 565*, 574, 579*, 610, 632, 636, 661, 689, 699, 700, 701, 702, 717, 720, 721, 729, 731*, 765, 782

Еволюция 98, 99, 149, 303, 314, 339, 342, 343, 351, 353, 355, 365, 405, 434, 438, 446, 466, 488, 491, 492, 498, 527, 528, 550, 566, 585, 605, 653, 655, 714, 749, 804

Единство, единение 13, 17, 19*, 40, 107*, 115, 155, 156, 179, 217*, 238*, 240, 243*, 290, 374, 399, 532, 754

Електричество 24, 39, 119, 157, 212, 315, 369, 465, 522, 587, 717, 812

Енергия 31, 32, 39, 46, 49, 57, 68, 69, 72, 73, 106, 139, 164, 166*, 178, 200, 207, 210, 212, 234, 262, 274, 275, 327, 328, 332, 333, 335, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 347, 348, 351, 355, 358, 359, 360, 363, 368, 369, 370, 377, 386, 392, 399, 429, 480, 522, 537, 567, 581, 640, 651, 669, 674, 692, 719, 785

Етерен двойник 241

Жертва 11, 21*, 29, 49, 51, 54, 60, 61, 62, 74, 111, 125*, 131*, 132, 137, 142, 147, 160, 179, 193, 196, 206, 238, 251, 253, 259*, 279, 281, 285, 289, 292*, 302, 317, 318, 319, 322, 333, 334, 339, 364, 368, 373, 374, 384, 394, 401, 409*, 449, 477*, 479, 480, 483, 492, 493, 495, 496, 497, 501, 502, 513, 532*, 533*, 535, 602, 620, 627, 632, 633, 634, 635, 647, 652, 657, 704, 717, 718, 731, 732, 735, 768, 774, 778, 784, 787*, 806, 816, 819, 820, 821

Живот 9, 11, 13, 14, 16, 17, 21, 25, 26, 27, 28, 35, 36, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 84, 85, 89, 94, 95, 99, 100, 101, 102, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 127, 131, 132, 135, 137, 138, 141, 144, 145, 151, 152, 153, 154, 155, 161, 166, 167, 168, 169*, 170, 173, 174, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 191, 192, 194, 196, 201, 202, 203, 204, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 237, 244, 245, 247*, 252, 253, 256, 257, 259, 261, 262, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 279, 281, 283, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 300, 301, 302, 304, 305, 306, 307, 308, 310, 311, 314, 315, 316, 317, 318, 320, 325, 328, 329, 330, 332, 333, 335, 338, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 352, 354, 356, 357, 360, 361, 362, 364, 368, 371, 372, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 388, 391, 392, 393, 394, 396, 397, 398, 399, 400, 403, 404, 405, 408, 409, 414, 417, 419, 420, 421, 424, 425, 427, 429, 430, 431, 433, 434, 435, 438, 442, 443, 446, 447, 448*, 449, 453, 457, 458, 459, 464, 465, 467, 469, 471, 474, 475, 476, 477, 478, 480, 481, 482, 484, 489, 491, 494, 496, 499, 500, 501, 502, 505, 506, 508, 510, 511, 512, 515, 516, 517, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 529, 530, 531, 532, 534, 535, 537, 539, 540, 542, 544, 545, 546, 547, 550, 551, 552, 553, 554, 556, 557, 559, 560, 561, 562, 564, 565, 566, 567, 569, 571, 573, 574, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 586, 587, 589, 590, 593, 594, 596, 600, 602*, 603, 604, 606, 608, 610, 611, 616, 619*, 623, 624, 625, 626, 629, 631, 636, 638, 639, 640, 641, 643, 644, 645, 646, 647, 651, 652, 655, 657, 659, 661, 667, 669, 670, 673, 677, 681, 682, 684, 685, 686, 687, 689, 690, 694, 695, 696, 697, 701, 705, 709, 711, 713, 714, 719, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 730, 731, 732, 733, 738, 741, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 750, 752, 753, 755, 756, 757, 760, 761, 762, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 771, 777, 778*, 779, 780, 781, 782, 783, 787, 791, 792, 793, 794, 796, 797, 800, 801, 802, 803, 805, 806, 808, 811, 812, 814, 817, 818, 819, 821, 822, 824, 825, 826, 827, 828

- **Божествен живот** 91, 214, 216, 229, 278, 309, 326, 409, 422, 549, 572, 595, 597, 729, 759

- **Живият Господ, Бог** 22, 23, 24, 39, 42, 43, 296, 358, 472*, 543, 620, 634, 671, 676, 736, 784, 816

- **и Любов** 17, 18, 20, 23, 24*, 29, 31, 38, 39, 40, 79*, 87, 91, 92, 93, 96, 97, 113, 114, 134, 136, 139, 140, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 157, 159, 160, 164, 165, 171, 177*, 190, 193, 195, 199, 240, 242*, 246, 248, 249, 251, 258, 260, 264, 269, 280*, 282, 303, 319, 322, 334, 336, 337, 339, 340, 351, 359, 365, 390, 402, 411, 412, 416, 444, 450, 451, 460*, 466, 468, 470, 472, 483, 485, 492, 493, 497, 507, 528, 536, 549, 588, 607, 612, 614, 615, 618, 620, 621, 627,

630, 632, 635*, 648, 660, 662, 664, 678, 683, 688, 692, 699, 702, 706, 708, 715, 716, 718, 720, 728, 735, 737, 739, 740, 754, 763, 785, 786, 788, 804, 816

- **и Мъдрост** 23, 24*, 30, 32, 38, 39, 58*, 242, 246, 254, 298, 299, 327, 334, 336, 337, 384, 514, 575, 605, 607, 658, 680

- **и разумност** 17, 48, 57, 80, 81, 82, 83, 86, 87, 88, 93, 96, 158, 159, 160, 163, 197, 198, 205, 206, 239, 240, 241, 243, 255, 294, 326, 327, 331, 339, 363, 406, 407, 418, 426, 479, 555, 558, 568*, 592, 595, 597, 598, 599, 601, 607, 615, 622, 633, 642, 679, 734, 772, 790, 795, 798, 799

Жизнерадост 683

Знание 7, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 43, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 114, 115, 118, 120, 121, 122, 123, 128, 130, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170, 173, 177, 178, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 218, 221, 222, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 232, 233, 234, 235, 236, 238, 240, 241, 242, 243, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 253, 254, 255, 256, 257, 259, 260, 261, 262, 263, 267, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 285, 286, 288, 289, 290, 292, 295, 296, 298, 299, 301, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 312, 313, 314, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 330, 332, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 345, 347, 348, 349, 350, 352, 354, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 365, 366, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 375, 377, 378, 380, 381, 383, 384, 386, 387, 390, 391, 394, 396, 397, 400, 401, 402, 403, 406, 409, 410, 411, 413, 414, 415, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 433, 434, 436, 439, 440, 441, 442, 443, 446, 447, 448, 449, 450, 452, 454, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 476, 477, 478, 479, 480, 482, 484, 486, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 513, 514, 516, 517, 518, 519, 521, 522, 523, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 534, 535, 536, 537, 539, 540, 541, 543, 545, 546, 547, 550, 551, 552, 553, 556, 557, 558, 561, 562, 564, 565, 567, 568, 569, 570, 572, 573, 574, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 585, 586, 587, 590, 591, 593, 597, 599, 600, 602, 603, 604, 605, 606, 608, 612, 617, 619, 620, 623, 624, 625, 627, 628, 631, 636, 637, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 653, 654, 655, 656, 658, 659, 660, 662, 663, 665, 666, 668, 670, 671, 672, 673, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 689, 690, 691, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 702, 703, 704, 706, 707, 708, 709, 711, 712, 713, 715, 716, 717, 719, 720, 722, 723, 725, 726, 729, 732, 734, 737, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 760, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 769, 771, 774, 775, 776, 777, 780, 783, 784, 785, 786, 787, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 807, 808, 809, 812, 815, 816, 817, 819, 820, 821, 824, 825, 826, 827

Идеал 45, 49, 62, 138, 193, 195, 199, 204, 239, 253, 270, 364, 368, 379, 446, 447, 448, 458, 477, 505, 564, 568, 573, 575, 595, 643, 695, 710, 717, 757, 766, 777, 790, 799, 822, 825, 826

Идея 10, 15, 21, 26, 32, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 53, 62, 74, 79, 80, 84, 92, 101, 107, 126, 129, 135, 138, 142, 151, 155, 170, 173, 178, 182, 197, 199, 204, 208, 209, 218, 226, 283, 345, 356, 364, 365, 368, 371, 382, 386, 387, 423, 447, 456, 458, 462, 467, 474, 476, 478, 481, 486, 506, 531, 532, 554, 555, 577, 578, 586, 597, 599, 603, 604, 610, 616, 618, 635, 650, 677, 726, 727, 728, 735, 757, 763, 766, 790, 796, 818, 823, 825

Издръжливост 15, 33, 53, 70, 75, 102, 104, 112, 120, 121, 122, 125, 126, 128, 130, 133, 142, 190, 200, 219, 231, 238, 281, 289, 292, 294, 296, 299, 304, 315, 351, 356, 414, 463, 465, 471, 472, 529, 651, 671

Изкуство 28, 36, 59, 64, 70, 138, 146, 148, 153, 195, 214, 270, 272, 274, 276, 328, 347, 349, 361, 378, 398, 427, 439, 440, 478, 498, 523, 557, 563, 568, 569, 573, 680, 689, 700, 717, 720, 731, 766, 782, 805, 809

Измерение 12, 19, 157, 231, 234, 235, 647

Изобилие 52, 55, 110, 202, 248, 308, 329*, 481, 518, 535, 567, 580, 611, 614, 630*, 784, 786

Изпитание, изпит 12, 17, 26, 32, 33, 39, 42, 53, 56, 73, 87, 98, 102, 104, 109, 112, 119, 120, 122, 124, 125, 126, 127, 130, 133, 142, 163, 177/, 181, 182, 185, 186, 190, 193, 195, 225*, 231, 238, 248, 271, 275, 281, 289, 292, 316, 338, 340, 348, 350, 358, 373, 397, 411, 414, 415, 424, 445, 457, 463, 465, 470, 471, 472, 484, 528, 529, 545, 570, 572, 573, 601, 606, 624, 625, 674, 696, 714, 727, 761, 764, 770, 774, 776, 780, 782

Изпълнителност 22, 37, 38, 39, 40, 58, 63*, 65, 68, 79, 91, 92, 94, 114, 118, 121*, 123, 124, 126, 129, 130, 137, 140, 155*, 174*, 178, 191, 247, 257, 261, 267, 268*, 277, 279, 280, 281, 285, 289, 290, 292, 294, 296, 297, 308, 309, 310, 345, 349, 377, 418, 419, 421, 423, 424, 431, 433, 436, 437, 445, 447, 457*, 498, 523, 524, 526, 562, 565, 568, 584, 592, 602, 619, 639, 648, 673, 679, 687, 689, 690, 693, 703, 707*, 715, 721, 722, 726, 753, 768, 773, 777, 779, 783, 785, 800, 801, 802, 804, 807, 821, 822, 823

Инволюция 351, 488

Интуиция 209, 283

Истина 12, 14, 15, 25, 26*, 36, 37, 43, 45, 49, 52, 53, 55, 59, 64, 73, 77, 83, 85*, 86, 87, 88, 89, 93, 95, 106, 107, 110, 113, 114, 116, 123, 145, 147, 158, 163, 170, 172, 177, 180, 182, 184, 192, 201, 206, 212, 218, 233, 239, 240, 259, 261, 263, 265, 270, 279, 290, 301, 302, 303, 304, 309, 310, 328, 334, 336, 337, 340, 347, 363, 371, 372, 374, 376, 377, 378, 380, 395, 399, 414, 428, 446, 452, 454, 456, 460, 463, 465, 473, 477, 494, 497, 502, 509, 524, 525, 527, 539, 550, 556, 566, 567, 587, 590, 605, 607, 616, 627, 630, 637, 638, 641, 642, 645, 646, 648, 652, 659, 668, 676, 680, 681, 691, 695, 698, 704, 706, 724, 726, 733, 739, 750, 758, 759, 761, 765, 767, 775, 776, 779, 784, 785, 786, 788, 793, 794, 798, 807, 814, 818, 820, 821, 825, 827

- **Истина (определение)** 100

- **Абсолютна истина** 30, 100, 644*, 675, 737*

- **Божията истина** 30, 139, 389, 390*, 462, 513, 518, 549, 562, 584, 643, 671, 674, 769, 816, 826

- **Велика Истина** 40, 90, 101, 102, 103, 108, 111, 139, 149, 178, 190, 196, 260, 262*, 272, 311, 319, 385, 396, 464, 466, 519, 585, 640, 647, 655*, 667, 670, 672, 729, 736, 747, 763, 769, 801, 808, 810, 812, 817, 822, 826

- **Верен и Истинен** 400, 403*

- **Дух на Истината** 748

- **Учение на Истината** 762, 768

- **и Любов** 10, 12, 15, 19, 24, 25, 30, 37, 40*, 43, 87, 89*, 90, 95, 97, 102, 110, 116, 145, 147, 149*, 177, 178, 180, 190, 195, 233, 239, 240, 246, 253, 260, 263, 264*, 265, 266*, 267, 268, 269, 290, 302, 303, 310, 319, 336, 361, 381, 385, 389, 390, 396, 400, 428, 437, 452, 454, 491*, 492, 497, 509, 513, 517, 519, 549, 550, 556, 562, 575, 576, 584, 605, 607, 608, 627, 630, 639, 644, 647, 648, 656, 662, 675, 676, 695, 704, 706, 716, 747, 750, 765, 768, 769, 770, 785, 788, 804, 805, 818, 820

- **и Христос, Господ** 10, 19, 24, 63*, 68, 72, 90, 97, 100, 109, 126*, 132*, 139, 142*, 143*, 149, 159, 161, 162, 178, 195, 196, 216, 220, 221, 246, 250, 253, 255, 256, 257, 258, 260, 262, 264, 266, 267, 268, 269, 293, 306, 308, 311, 319, 355, 361, 381, 398*, 400, 403, 422, 437, 457, 464, 491, 492, 507, 511*, 513, 514, 516, 517, 518, 519, 562, 575, 576, 593, 594, 608, 636, 639, 640, 644, 660, 666, 662, 671, 672, 674, 677, 678, 697, 699, 701*, 716, 729, 736, 748, 760, 763, 769, 770, 787, 795, 804, 805, 806, 812*, 815, 816

Карма, съдба 54, 133, 173, 179*, 182*, 206, 229, 256, 265, 276, 279, 320, 353*, 355, 356, 357, 358, 380, 383, 410, 434, 443, 445, 446, 453, 460, 463, 470, 475, 497, 498, 516, 539, 546, 643, 653, 657, 674, 684, 701, 783, 797, 800

Клетки 47, 152, 157, 171, 222, 240, 241, 289, 411, 640, 681, 716

Концентрация 12, 92, 98*, 187, 231, 242, 597, 671, 695, 717, 772, 808

Красота 14, 44, 50, 74, 80, 83, 89, 92, 95, 101, 102, 104, 105, 109, 112, 122, 124, 126, 134, 141, 144, 145, 149, 154, 162, 163, 177, 179, 183, 187, 192, 197, 198, 199, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 217, 219, 229, 237, 250, 251, 257, 258, 261, 289, 291, 296, 299, 300, 301, 304, 305, 314, 316, 331, 332, 339, 345, 350, 351, 356, 364, 379, 380, 395, 410, 412, 421, 443, 447, 458, 459, 461, 463, 510, 512, 516, 517, 529, 532, 551, 558, 560*, 561, 578, 590, 602, 613, 622, 623, 625, 629, 640, 655, 663, 682, 685, 686, 687, 706, 737, 757, 759, 760, 766, 770, 774, 780, 785, 786, 799, 802, 805, 810, 821, 824

Кротост 25, 121*, 213, 279, 433, 670, 700*

Кръщение 9, 26*, 27*, 58, 61, 62, 115, 122, 123, 124, 137, 161, 169, 227, 267, 278, 304, 342, 383, 384, 401, 493, 513, 515, 516, 518, 529, 545, 546, 564, 569, 574, 583, 593, 697, 699, 702*, 703, 704, 706, 707, 712, 718, 782, 783

Култура 7, 17, 20, 21, 28, 33, 34, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 61, 63, 66, 80, 81, 85, 92, 94, 118, 122, 124, 126, 130, 133, 138, 140, 141, 142, 144, 149, 157, 168, 170, 171, 174, 189, 197, 198, 200, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 226, 229, 231, 234, 236, 260, 262, 286, 293, 296, 301, 318, 320, 321, 322, 347, 356, 372, 374, 379, 381, 384, 386, 387, 395, 399, 401, 402, 403, 411, 418, 420, 427, 430, 431, 433, 435, 438, 439, 447, 449, 453, 459, 461, 481, 483, 487, 502, 504, 507, 519, 527, 531, 532, 543, 544, 545, 551, 552, 569, 586, 587, 588, 589, 590, 592, 600, 615, 620, 624, 628, 629, 630, 632, 634, 637, 647, 651, 654, 656, 658, 662, 666, 667, 668, 685, 686, 694, 705, 709, 710, 719, 721, 731, 736, 737, 751, 757, 760, 772, 774, 779, 781, 788, 793, 796, 798, 802, 809, 812, 817, 819, 822, 827

Логика 17, 66, 371, 409, 689, 757, 758, 759, 762, 765, 768

Любов 9*, 27*, 48*, 53, 69, 83*, 112, 117, 125, 129, 153, 162, 166*, 182, 230, 232, 234*, 235, 237*, 259, 270, 275, 305, 307, 320, 333, 344, 347, 348, 364*, 374, 391, 393, 394, 397, 408, 426, 427, 443, 446, 449, 453, 477, 495, 496, 504, 516*, 521, 548*, 565, 570, 572, 578*, 596*, 602*, 613, 625*, 640, 646, 668, 673*, 674*, 729, 730, 746*, 753, 758, 760, 766, 777, 789, 803, 808

- **Абсолютна Любов** 634*, 773, 779

- **Бог е Любов** 13*, 96, 126*, 136*, 179, 191, 214*, 233*, 248, 249, 250, 315, 319, 321*, 324*, 366*, 385, 401, 412*, 435*, 484, 497*, 562, 563, 631, 639*, 644*, 647, 653, 679, 682, 683, 688, 690, 693, 701, 702, 704, 707, 708, 713, 717, 733, 747, 754, 770, 814, 816, 827

- **Бог на Любовта** 13, 23, 136, 137, 319, 324, 334, 359, 381, 436, 447, 466, 468, 470, 471, 472, 502, 551, 575, 634, 675, 691, 704, 708, 713, 785, 788, 815

- **Божествена Любов** 16, 23, 30, 31, 32, 33, 37*, 40, 43, 52, 91, 110, 114, 127, 136, 137, 142, 156, 176, 187, 252, 267, 273, 274, 276, 277, 282, 283, 291, 293, 296, 302, 308, 323, 334, 339, 389, 390, 396, 412, 419, 470, 472, 483, 493, 509, 510, 513, 517, 528, 529, 549, 550, 562, 568, 573, 575, 584, 615, 619, 620, 624*, 628, 632, 633, 651, 652, 660, 661, 662, 675, 676, 683, 688*, 692, 699, 705, 706, 707, 710*, 711, 715, 716, 717, 718, 721, 722*, 740, 748, 752, 767, 768, 769, 770, 781, 787, 788, 802, 805, 819, 821, 822, 824*

- **думата Любов** 190, 488, 489, 491, 784, 790

- **Духът на Любовта** 343*, 722

- **и време и пространство** 711

- **и Вара** 17, 20, 24, 25, 29, 30, 32, 33, 39, 42, 52, 99*, 114, 115, 139, 148, 163, 176, 194, 238, 253, 279, 281, 282, 325*, 326, 327, 334, 337, 339, 340, 381, 400, 415, 416, 425, 468, 471, 479, 500, 518, 607, 610, 612, 615, 633, 656, 662, 683, 695, 699, 702, 705, 707, 708, 716, 718, 721, 734, 739, 750, 827

- **и Добро** 15, 16, 19, 20, 24, 37, 38, 42, 43, 52, 77, 92, 93, 94, 95, 114, 123, 127, 135, 139, 145, 154, 157, 160, 168, 169, 176, 189, 191, 193, 238, 246, 247, 253, 258, 273, 274, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 289, 294, 322, 334, 345, 400, 402, 415, 428, 459, 470, 478, 485, 490, 494, 498, 518, 549, 550, 551, 556, 563, 634, 651, 652, 658, 660, 661, 684, 688, 691, 692, 693, 700, 702, 713, 717, 733, 756, 770, 784, 800, 804, 826

- **и Добродетел** 145, 245, 260, 272, 273, 385, 390, 452, 540, 550, 608, 662, 663, 721, 769, 770

- **и душа** 21*, 33, 37, 52*, 90, 94, 95, 96, 97, 102, 136*, 146, 147, 148, 149, 160, 161, 163, 164*, 174, 178*, 179, 180*, 189, 238, 250, 253, 269, 277*, 280, 287, 290, 291, 294, 302, 308, 316, 322*, 323, 334, 335, 336, 339, 359*, 395, 400*, 401, 403, 412, 415, 416, 425*, 466*, 468, 481, 488*, 490, 491, 492, 494, 497, 498, 499, 500, 501, 503, 518, 529, 540, 550, 574, 580, 603*, 608, 615, 630, 631, 632, 633, 644, 647, 661, 663, 676, 699, 701*, 702, 704, 706, 710, 717, 722, 725, 735, 737, 739, 751, 764, 769, 799, 816, 818, 820*, 821, 823, 825

- **и живот** 17, 18, 20, 23, 24*, 29, 31, 38, 39, 40, 79*, 87, 91, 92, 93, 96, 97, 113, 114, 134, 136, 139, 140, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 157, 159, 160, 164, 165, 171, 177*, 190, 193, 195, 199, 240, 242*, 246, 248, 249, 251, 258, 260, 264, 269, 280*, 282, 303, 319, 322, 334, 336, 337, 339, 340, 351, 359, 365, 390, 402, 411, 412, 416, 444, 450, 451, 460*, 466, 468, 470, 472, 483, 485, 492, 493, 497, 507, 528, 536, 549, 588, 607, 612, 614, 615, 618, 620, 621, 627, 630, 632, 635*, 648, 660, 662, 664, 678, 683, 688, 692, 699, 702, 706, 708, 715, 716, 718, 720, 728, 735, 737, 739, 740, 754, 763, 785, 786, 788, 804, 816

- **и Истина** 10, 12, 15, 19, 24, 25, 30, 37, 40*, 43, 87, 89*, 90, 95, 97, 102, 110, 116, 145, 147, 149*, 177, 178, 180, 190, 195, 233, 239, 240, 246, 253, 260, 263, 264*, 265, 266*, 267, 268, 269, 290, 302, 303, 310, 319, 336, 361, 381, 385, 389, 390, 396, 400, 428, 437, 452, 454, 491*, 492, 497, 509, 513, 517, 519, 549, 550, 556, 562,

575, 576, 584, 605, 607, 608, 627, 630, 639, 644, 647, 648, 656, 662, 675, 676, 695, 704, 706, 716, 747, 750, 765, 768, 769, 770, 785, 788, 804, 805, 818, 820

-и **Космичен човек и сефириоти** 488, 489

-и **Космос, Вселена** 15*, 157, 187, 196, 319, 327*, 332, 351, 365, 375, 381, 468, 469, 470, 484, 488, 489, 499, 663, 683, 710, 711, 785

-и **Мъдрост** 13, 16, 22, 23, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 59, 110, 118, 136, 145, 177, 178, 180, 240, 242, 246, 247, 251, 253, 254, 260, 290, 302, 303, 327, 332, 336, 337, 338, 361, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 389, 390, 396, 400, 470, 472, 476, 478, 479, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 490, 501, 505, 506, 507, 510, 512, 513, 517, 518, 519, 520, 535, 536, 540, 549, 550, 562, 568, 575, 576, 580*, 581, 584, 605, 607, 608, 656, 662, 675, 704, 713, 765, 788, 800, 815

-и **Правда, Справедливост** 15*, 145, 189, 260, 263, 264*, 267, 268, 269, 277, 315, 316, 319*, 323, 324, 385, 390, 400, 414, 550, 556, 575, 605, 607, 608, 662, 732, 769, 770, 773, 775, 779, 781, 788

-и **реалност** 107, 108, 110, 137, 147, 149, 285, 289, 294, 296*, 400, 489, 634, 790

-и **фундаментални физични сили*** 489

-и **Христос, Господ** 10, 11*, 16, 19, 23, 24, 25, 35, 36*, 39, 43, 52*, 61, 87, 90, 91, 92, 96, 97, 107, 123, 134, 135, 136, 137, 138*, 139, 141, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 169*, 174, 187*, 190*, 191, 193*, 194*, 196, 199, 211, 214, 242, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 253*, 257, 266*, 267, 268, 274, 278, 279, 280, 281, 282, 285, 287, 288, 289, 300*, 302, 308, 315, 319, 322, 324, 325*, 326, 327, 331, 334, 336, 337, 339, 340, 350, 351, 359, 361, 381, 390, 400, 401, 403, 412, 416, 425, 430, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 444, 447, 448, 451, 455, 459, 465, 466, 468, 469, 470, 471, 472, 478, 483, 484, 486, 488*, 489, 490, 491, 492, 494, 497, 499, 500, 501, 502, 503, 507, 508, 509, 510, 512, 513, 514, 517, 518, 519, 520, 529, 557, 562, 563, 573*, 574, 575, 576, 588, 608, 610, 614, 615, 617, 618, 619, 620, 621, 622*, 628, 631, 632, 633, 634, 639, 644, 645*, 648*, 651, 653, 654, 655, 656, 657, 660, 661, 662, 663, 664, 671, 672, 675, 676, 678, 679, 682, 683, 684, 687, 689, 690, 692, 693, 699, 701, 702, 704, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 728, 733, 734, 736, 739, 747, 748, 749, 763, 764, 765, 767*, 768, 770, 775, 776, 781, 788, 805, 815, 816, 819, 821, 823, 826, 828

Манас 367, 407

Магия 159, 160, 164, 196, 205, 281, 331, 380*, 411, 481, 514, 533, 644, 668, 686, 766

Магнетизъм 207, 210, 212, 340, 531

Математика 7, 8, 9, 10, 13, 14, 17, 19, 22, 31, 37, 43, 44, 47, 48, 49, 51, 53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 73, 75, 76, 85, 101, 105, 106, 107, 109, 110, 115, 121, 127, 139, 141, 142, 145, 148, 151, 152, 155, 157, 163, 165, 167, 168, 173, 181, 182, 184, 185, 189, 190, 191, 192, 193, 200, 201, 202, 203, 205, 213, 217, 219, 224, 225, 228, 229, 230, 240, 241, 243, 244, 245, 247, 270, 271, 272, 274, 276, 278, 280, 283, 285, 289, 290, 292, 300, 301, 303, 304, 305, 307, 308, 312, 313, 318, 319, 322, 340, 342, 343, 344, 346, 348, 351, 361, 363, 365, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 384, 385, 387, 399, 401, 402, 406, 412, 415, 417, 421, 422, 423, 443, 458, 461, 469, 478, 480, 484, 489, 490, 493, 494, 498, 506, 508, 510, 512, 514, 515, 523, 526, 527, 530, 531, 532, 533, 534, 541, 542, 543, 555, 559, 570, 583, 593, 594, 613, 623, 631, 641, 676, 678, 679, 681, 685, 689, 690, 698, 711, 712, 713, 714, 725, 729, 732, 736, 739, 741, 744, 756, 761, 764, 767, 774, 782, 783, 784, 793, 794, 811, 812, 814

-висша математика 164, 438, 447, 488, 505, 509

-делимост 474, 475

-дроби 24, 25, 809*

-рационални и ирационални числа 69, 71, 108, 111, 187, 204, 410, 438, 439, 447, 452, 454

-реални числа 25

-трансцендентна математика 505, 509

-цели числа 24

-четвърто измерение 12, 231, 234, 235, 647

-четни и нечетни числа 25

-1 7, 8, 12, 13, 17, 19, 107, 115, 167, 217, 224, 231, 240, 243, 300*, 374, 474, 489, 509, 534, 711

-2 25, 148, 167, 193, 217, 224, 231, 300*, 465, 474, 475, 489, 490, 509, 534, 711

-3 101, 167, 181, 217, 231, 300*, 351, 429, 474, 489, 509, 534, 594, 711, 712

-4 25, 148, 167, 217, 231, 300*, 465, 474, 475, 489, 534

-5 18, 24, 181, 187, 239, 300*, 351, 508, 533, 534, 814

-6 24, 25, 300*, 315, 382, 412, 474, 533, 534, 629

-7 18, 25, 61, 88, 187, 300*, 533, 534, 718, 748, 781

-8 169, 386, 474, 533, 534

-9 200, 202, 252, 474, 533, 534, 594

-10 49, 299, 474, 489, 509, 516, 526*

-12 25, 271, 533, 540*

-13 25, 372

-19 49

-21 190

-30 48, 49

-35 106

-49 187

-50 508

-57 106

-60 48, 49

-77 33

-99 276, 277, 594

-100 48, 49, 277*

-120 190
 -280 152
 -360 243
 -365 214
 -500 508
 -666 25
 -720 412
 -777 127
 -810 272
 -999 127
 -8000 110, 133, 140, 167, 325, 354, 404, 427, 475, 607, 718
 -144 000 и 288 000 308

Материя 21, 29, 47, 48, 63, 66*, 67*, 88, 95, 138, 141, 158, 169, 172, 179, 186, 187, 196, 205, 217, 231, 237, 238, 240, 280, 284, 289, 342*, 348, 362, 363*, 372, 376, 390, 417, 418, 419, 433, 435, 454, 466, 467, 477, 489, 490, 492, 509, 523, 537, 567, 595, 612, 616, 652, 656, 657, 658, 664, 667, 669, 680, 681*, 685, 690, 695, 710*, 720, 726, 730, 760, 776, 799*, 813, 817

Медиум 561, 803

Мекота 56, 82, 90, 93, 134, 165, 182, 190, 196, 256, 268, 321, 323, 348, 368, 416, 426, 428, 435, 470, 475, 495, 528, 655, 697, 731, 761, 775, 779

Ментален, Умствен свят 14, 48, 69, 80, 186, 197, 203, 246, 481, 821

Милост, милосърдие 25, 260, 305, 401, 447, 539, 662, 675, 716, 718, 734, 770, 778

Мир 8, 13, 18, 25, 36, 44, 61, 86, 96, 115, 129, 140, 146, 149, 226, 227, 239, 249, 271, 273, 281, 323, 342, 365, 431, 434, 440, 441, 461, 466, 481, 486, 488, 497, 498, 501, 513, 544, 553, 566, 573, 581, 647, 650, 655, 656, 658, 662, 667, 696, 698, 701, 707, 732, 739, 765, 774, 775, 777, 778, 779, 795, 828

Мистика 9, 302, 316, 342

Молитва 95, 128, 129, 144, 145, 256, 264, 266, 288, 327, 380, 384, 386, 446, 447, 454, 463, 471, 501, 532, 545, 561, 590, 597, 605, 684, 715, 740, 761, 781, 820, 823
 - **Молитва (определение)** 121, 123, 135, 326, 328, 329, 331, 334, 340, 400, 424, 439, 453, 591
 - **Господнята молитва** 88, 176, 535, 538

Морал 15, 44, 46, 54, 55, 62, 80, 118, 119, 124, 129,

130, 134, 136, 143, 158, 160, 168, 169, 172, 186, 192, 194, 196, 210, 272, 293, 299, 302, 304, 305, 310, 321, 329, 336, 352, 374, 376, 379, 383, 384, 388, 391, 402, 410, 415, 449, 463, 521, 522, 549, 592, 616, 625, 630, 662, 674, 687, 726, 750, 754, 817, 818, 822

Мъдрост 58, 122, 173, 182, 205, 291, 298, 299, 313, 353, 429, 458, 504, 532, 533, 539, 603

- **Божествена мъдрост** 13*, 23, 30, 31, 32, 33, 37*, 40, 43*, 72, 118, 294, 322, 327, 332, 334, 336, 389, 390, 434, 435, 472, 479, 483, 484*, 486, 490*, 506*, 507*, 510, 513, 517, 535, 542, 549, 560, 562, 568, 575, 584, 608, 675, 713*, 826

- **и Истина** 24*, 30, 37, 40, 42, 59*, 72, 110*, 145, 177, 178, 180, 240, 242, 246, 269, 290, 302, 303, 336, 361, 381, 385, 389, 390, 396, 400, 513, 514, 517, 519, 549, 550, 562, 575, 576, 584, 605, 607, 608, 656, 662, 675, 680, 765, 788, 808

- **и Любов** 13, 16, 22, 23, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 59, 110, 118, 136, 145, 177, 178, 180, 240, 242, 246, 247, 251, 253, 254, 269, 290, 302, 303, 327, 332, 336, 337, 338, 361, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 389, 390, 396, 400, 470, 472, 476, 478, 479, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 490, 501, 505, 506, 507, 510, 512, 513, 517, 518, 519, 520, 535, 536, 540, 549, 550, 562, 568, 575, 576, 580*, 581, 584, 605, 607, 608, 656, 662, 675, 704, 713, 765, 788, 800, 815

- **и Светлина** 30, 39, 251, 269, 381, 514, 549, 575, 675

- **и Христос, Господ** 35, 39, 43, 72, 86, 136, 206, 242, 246, 247, 269, 284, 309, 327, 332, 334, 361, 374, 381, 382, 398, 400, 421, 435, 478, 482, 483, 484, 486, 490, 501, 507, 510, 512, 513, 514, 517, 518, 519, 520, 536, 560, 562, 575, 576, 601, 608, 640, 656, 658, 662, 675, 713, 754, 815

Надежда 153, 279, 281, 282, 323, 329, 361, 392, 716, 811

Небе 8, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 34, 40, 50*, 57, 58, 67*, 68, 70, 73, 77, 81, 87, 88, 94, 101, 115, 117, 123, 127, 130, 135, 137, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 154, 179, 182, 183, 198, 199, 203, 208, 214, 219, 233, 239, 243, 247, 250, 253, 257, 262, 263, 278, 284, 285, 287, 290, 292, 294, 296, 307, 312, 320, 327*, 334, 383, 384, 392, 401, 402, 405, 433, 440, 452, 455, 465, 472, 473, 474, 475, 478, 479, 480, 483, 484, 486, 495, 500, 501, 510, 513, 519, 528, 539, 540, 547, 551, 560, 571, 576, 581, 607, 611, 613, 614, 616, 617, 619, 621, 626, 630, 635, 637, 647, 654, 672, 679, 682, 687, 688, 689, 700, 703, 704, 712, 722, 724, 728, 729, 732, 734, 735, 739, 745, 746, 765, 768, 770, 773, 774, 777, 778, 785, 796, 807, 808, 810, 811, 818, 819

Невидим свят, друг свят 18, 25, 30, 32, 57, 58*,

78, 80, 81, 89, 91, 93, 94, 95, 99, 124, 129, 137, 160, 175, 178, 189, 198, 208, 232, 233, 243, 244, 249, 250, 256, 277, 279, 318, 323, 366, 370, 373, 416, 426, 446, 464, 483, 515, 524, 526, 528, 529, 538, 539, 540, 578, 582, 619, 623, 625, 645, 647, 651, 669, 688, 706, 710, 724, 726, 727, 728, 729, 752, 778, 788, 798, 805, 812, 813, 819, 821

Нежност 196, 208, 210, 214, 275, 276, 279, 299, 321, 430, 436, 476, 799

Обич 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 27, 32, 34, 36, 42, 43, 50, 51, 74, 80, 81, 83, 87, 88, 92, 107, 111, 112, 114, 116, 121, 123, 134, 135, 136, 137, 146, 147, 148, 155, 160, 163, 172, 179, 183, 191, 192, 193, 194, 195, 199, 210, 211, 214, 219, 223, 224, 238, 239, 242, 244, 245, 251, 258, 260, 262, 267, 280, 283, 286, 292, 305, 316, 317, 322, 329, 331, 332, 345, 360, 366, 379, 383, 384, 394, 397, 403, 408, 413, 415, 418, 430, 434, 437, 439, 443, 447, 449, 453, 454, 464, 469, 475, 484, 493, 495, 498, 499, 516, 521, 528, 529, 548, 552, 562, 565, 568, 572, 575, 579, 580, 581, 602, 603, 608, 612, 619, 628, 630, 634, 644, 645, 651, 652, 661, 662, 671, 672, 675, 683, 684, 687, 695, 697, 702, 703, 704, 705, 721, 722, 727, 736, 737, 738, 741, 742, 746, 747, 749, 751, 752, 754, 763, 765, 766, 775, 776, 784, 791, 801, 804, 819, 826, 827

Победа 103, 120, 123, 232, 423, 511, 541, 588, 629, 676, 684, 685, 691, 732, 772, 799, 818, 819,

Посвещение 182, 217, 288, 298, 324, 330, 491, 671, 673, 714, 729, 806, 807

Постоянство 19, 46, 82, 124*, 149, 247, 252, 274, 279*, 305, 317, 323, 380, 388, 405, 414, 422, 461, 475, 581, 593, 607, 633, 639, 660, 665, 674, 695*, 718*, 721, 730, 734, 736, 784, 785

Правда 14, 15, 18, 27, 34, 35, 37, 39, 41, 54, 60, 61, 85, 104, 127, 131, 133, 145, 148, 166, 167, 168, 173, 174, 180, 182, 185, 189, 193, 197, 201, 223, 224, 227, 234, 241, 250, 253, 255, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 277, 278, 291, 292, 293, 294, 301, 307, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 357, 361, 378, 380, 382, 385, 390, 400, 401, 414, 443, 446, 447, 460, 464, 468, 471, 510, 511, 514, 522, 539, 548, 549, 550, 556, 575, 593, 595, 597, 598, 599, 600, 601, 605, 607, 608, 609, 647, 659, 662, 666, 672, 688, 724, 725, 732, 735, 736, 762, 769, 770, 773, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 786, 788, 792, 800, 817

Прана 327, 344, 352, 690

Преодоляване, превъзможване 82, 514

Предвидливост 95, 123*, 242, 290, 352, 525, 526, 599, 645, 703

Прераждане 22, 35, 57*, 71, 79, 84, 94, 152*, 198, 201, 203*, 209, 210, 218, 276, 287, 292*, 409, 493, 515, 596, 645, 667, 714, 744, 745, 751, 801, 819

Принцип 24, 28, 30, 32, 42, 49, 58, 61, 106, 111, 139, 140, 153, 196, 217, 238, 284, 287, 291, 302, 303, 308, 309, 310, 326, 327, 382, 383, 399, 435, 470, 485, 499, 501, 508, 515, 526, 548, 592, 595, 603, 649, 652, 657, 658, 660, 662, 714, 730, 738, 743, 750, 790, 798, 800, 812, 818, 824, 827

Причинен свят 48, 49, 80, 409, 821

Провидение, промисъл 287, 291, 599, 627, 673

Пропка 33, 39, 42, 47, 68, 115, 123, 127, 128, 129, 134, 137, 160, 173, 208, 255, 278, 288, 352, 353, 356, 376, 431, 483, 506, 507, 510, 512, 519, 520, 601, 602, 701, 732, 765, 778, 779, 797

Радост 18, 19, 20, 24, 25, 31, 32, 42, 43, 51, 52, 54, 61, 62, 69, 73, 75, 76, 89, 91, 103, 105, 115, 123, 136, 139, 160, 162, 169, 207, 208, 210, 211, 219, 224, 239, 254, 260, 261, 264, 269, 270, 271, 277, 279, 306, 309, 316, 319, 322, 323, 339, 345, 347, 354, 359, 360, 364, 368, 374, 388, 390, 402, 403, 415, 416, 419, 421, 427, 428, 434, 449, 457, 460, 485, 487, 490, 493, 497, 500, 501, 528, 535, 536, 537, 539, 541, 543, 545, 546, 555, 562, 563, 571, 572, 573, 575, 583, 588, 608, 610, 614, 620, 630, 634, 642, 652, 654, 659, 662, 672, 683, 702, 703, 706, 707, 713, 716, 719, 720, 722, 727, 728, 732, 733, 736, 739, 740, 753, 767, 770, 779, 781, 787, 792, 821, 824

Разумност 7, 8, 17, 21, 32, 35, 44, 46, 48, 52, 57, 58, 75, 76, 80, 81, 82, 83, 86, 87, 88, 89, 93, 96, 141, 145, 153, 154, 158, 159, 160, 163, 175, 190, 192, 196, 197, 198, 199, 205, 206, 222, 225, 228, 229, 234, 239, 240, 241, 243, 250, 255, 257, 287, 294, 315, 317, 322, 325, 326, 327, 331, 338, 339, 355, 363, 368, 375, 406, 407, 418, 419, 420, 421, 423, 426, 427, 429, 430, 434, 441, 475, 476, 479, 482, 506, 523, 524, 526, 536, 558, 559, 563, 568, 585, 586, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 601, 607, 608, 609, 610, 615, 620, 621, 622, 628, 633, 640, 642, 657, 668, 679, 684, 685, 687, 712, 716, 720, 725, 731, 734, 736, 751, 757, 767, 768, 772, 773, 781, 785, 790, 795, 798, 799, 812, 814

Рай 28, 50, 51, 90, 101, 104, 169, 178, 219, 230, 242, 243, 266, 301, 405, 417, 420, 421, 499, 613, 665, 686, 687, 715, 729, 784, 788, 820, 826

Реалност 25, 101, 103, 105, 107, 108, 110, 121, 137,

141, 149, 205, 209, 216, 218, 229, 232, 239, 261, 289, 320, 378, 390, 394, 400, 418, 453, 454, 457, 459, 489, 597, 622, 623, 634, 679, 726, 729, 790

Самоотверженост 136, 751

Самостоятелност 442, 443, 446, 449, 450

Свежест 164, 165, 188, 240, 254, 345, 377, 378, 385, 472, 587, 591, 596, 630, 676, 690, 691, 707

Светлина 10, 20, 21, 24, 28, 30, 39, 41, 49, 51, 54, 57*, 61, 77, 96, 97, 99*, 105, 106*, 107, 116, 117, 118, 119, 125, 142, 149, 156, 160, 162, 164, 165, 168, 169, 178*, 179, 182, 188, 196, 208, 216, 229, 231, 234, 246, 248, 250, 251, 262, 269, 274, 275, 283, 285, 290, 293*, 300, 308, 312, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 321, 322, 323, 324, 331, 333, 338, 339, 342, 345, 347, 354, 358*, 371, 372, 374, 375, 381, 386, 390, 392, 399, 402, 412, 416, 425, 426, 432, 433, 435, 436*, 447, 454, 460, 466, 502, 506, 507, 511, 512, 514, 516, 517, 522, 523, 528, 536, 538, 541, 546, 549, 555, 557, 561, 569, 570, 571, 572, 575, 580, 587, 590*, 591, 593, 597, 600, 611, 614, 622, 628, 630, 632, 633, 637, 640, 644, 647, 656, 660, 666, 672, 675, 677, 678, 681, 682, 684*, 690, 691, 695, 696, 698, 705, 707, 710, 711, 712, 713, 716, 719, 722, 724, 726, 730, 737, 743, 744, 747, 748, 752, 756, 761, 774, 776, 780, 783, 784, 786, 790, 800*, 808, 814, 815, 821, 823

Свещеното 15, 42, 109, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 158, 161, 168, 170, 174, 179, 243, 253*, 296, 306, 309, 310, 333, 335, 388*, 606*, 608, 609, 701*, 705, 719, 724, 761, 763, 776, 803, 805, 808, 821, 822, 825

Свобода 9, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 35, 37, 40, 42, 43, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 60, 61, 62, 68, 72, 74, 77, 84, 92, 99, 100, 103, 104, 105, 106, 110, 112, 124, 130, 131, 132, 133, 138, 140, 145, 149, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 170, 175, 184, 185, 186, 191, 199, 202, 210, 212, 218, 224, 225, 227, 229, 234, 240, 246, 249, 250, 251, 252, 253, 259, 261, 262, 264, 265, 278, 281, 288, 294, 295, 302, 310, 314, 318, 320, 323, 326, 328, 329, 331, 335, 336, 345, 360, 361, 367, 376, 381, 387, 393, 396, 397, 411, 414, 430, 432, 439, 444, 445, 446, 448, 450, 451, 452, 453, 454, 459, 468, 470, 478, 479, 481, 485, 502, 505, 506, 519, 524, 533, 535, 544, 573, 574, 579, 580, 583, 589, 598, 599, 603, 604, 612, 614, 619, 630, 633, 635, 638, 639, 641, 642, 643, 644, 646, 652, 655, 659, 661, 663, 664, 666, 670, 675, 677, 682, 692, 699, 700, 718, 727, 732, 739, 740, 744, 745, 749, 750, 752, 754, 758, 778, 781, 786, 788, 797, 801, 806, 808, 816, 821, 822, 823, 825

Святост 17, 20, 23, 55, 59, 113, 145, 146, 148, 171, 196,

257*, 262, 265, 266, 267, 268, 290, 292, 298, 299, 306*, 317*, 318, 335, 345, 378, 380, 383, 388, 390, 396, 399, 420, 512*, 523*, 536*, 548, 571*, 572, 576, 601*, 605*, 618, 636, 640, 647, 659, 662, 671, 683*, 699, 707*, 715, 724, 725, 729, 735, 737, 752, 770, 783, 788, 791, 808*
- **светия** 8, 54, 57, 75, 84, 122, 123, 129, 137, 142, 148, 229, 248, 265, 319, 350, 356, 380, 381, 401, 405, 414, 415, 456, 461, 469, 500, 508, 515, 518, 546, 547, 557, 560, 572, 601, 603, 605, 606, 626, 660, 668, 671, 701, 721, 731, 783

Себепознание 335, 371, 464, 469, 493, 501, 696, 793

Скромност 285, 358, 359, 396, 448, 767

Сила, сили 8, 10, 15, 21, 22, 26, 27, 30, 31, 37, 38, 39, 42, 49, 50, 51, 52, 55, 61, 62, 75, 78, 79, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 99, 102, 104, 105, 106, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 129, 131, 133, 135, 139, 141, 146, 148, 149, 153, 154, 155, 156, 158, 160, 161, 164, 165, 168, 171, 175, 178, 179, 186, 187, 195, 198, 202, 203, 204, 205, 207, 211, 220, 223, 227, 229, 234, 237, 239, 251, 257, 266, 267, 268, 277, 280, 281, 288, 294, 295, 296, 300, 301, 304, 321, 323, 324, 326, 328, 331, 332, 336, 338, 343, 348, 349, 351, 353, 358, 362, 363, 371, 376, 381, 382, 383, 384, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 402, 411, 412, 413, 425, 438, 439, 440, 443, 444, 447, 448, 452, 456, 457, 458, 466, 472, 473, 475, 481, 483, 484, 485, 486, 489, 490, 491, 492, 493, 499, 506, 509, 510, 513, 519, 520, 522, 523, 526, 530, 536, 541, 544, 551, 556, 557, 558, 561, 562, 565, 566, 567, 570, 573, 574, 577, 579, 580, 585, 588, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 603, 617, 619, 627, 629, 630, 637, 639, 642, 645, 646, 647, 654, 655, 658, 661, 662, 666, 668, 669, 671, 676, 680, 683, 685, 686*, 690, 691, 697, 701, 702, 713, 718, 719, 721, 722, 726, 741, 745, 747, 751, 758, 763, 764, 766, 772, 776, 780, 782, 783, 785, 786, 793, 796, 798, 802, 809, 811, 812, 815, 816, 818, 819, 820, 822, 823, 824, 827

Слава 88, 254, 282, 319, 349*, 354*, 381, 383, 420*, 434, 501, 555, 556, 557*, 559, 574, 576, 612, 614, 644, 651, 661, 662, 725, 772*, 776, 785, 788, 804, 808, 811*, 815

Слово, говор 9, 21, 22, 24, 30, 31, 35, 36, 41, 42, 43, 44*, 46, 49, 59, 66, 68, 70, 73, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 86, 87, 88, 91, 93, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 108, 110, 112, 114, 115, 118, 123, 130, 131, 134, 135, 137, 145, 146, 147, 148, 151, 154, 155, 158, 160, 165, 201, 203, 209, 213, 214, 215, 216, 225, 228, 229, 230, 233, 240, 253, 255, 260, 261, 262, 263, 265, 266, 267, 277, 278, 283, 287, 289, 291, 292, 293, 296, 302, 305, 307, 308, 309, 311, 312, 315, 317, 318, 320, 322, 324, 333, 338, 339, 347, 348, 349, 358, 361, 371, 374, 375, 385, 388, 390, 396, 398, 399, 400, 402, 403, 406, 407, 411, 412, 416, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 439, 446, 449, 451, 459, 461, 462, 463, 465, 466, 467, 469, 470, 472, 475, 476, 479, 480, 482, 484, 486, 497, 498, 501, 502, 508, 509, 512, 513, 514, 516, 517, 518, 519, 522, 527,

528, 536, 539, 541, 542, 544, 549, 554, 555, 573, 575, 581, 587, 588, 597, 598, 604, 605, 607, 618, 620, 622, 624, 629, 630, 632, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 650, 654, 655, 656, 657, 660, 661, 662, 670, 678, 683, 691, 693, 695, 701, 703, 704, 709, 712, 713, 716, 718, 719, 722, 723, 724, 726, 730, 732, 733, 736, 737, 738, 751, 753, 755, 757, 759, 760, 761, 762, 763, 765, 767, 768, 769, 773, 774, 775, 777, 779, 780, 781, 785, 786, 790, 791, 793, 795, 798, 800, 801, 813, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 815, 817, 818, 820, 822, 828

Смелост 62*, 88, 92*, 97, 102, 106, 109, 110, 135, 171, 195, 227, 229, 235, 245, 264, 324, 338, 371, 376, 379, 458, 469, 485*, 494, 505, 525, 527*, 539*, 604, 607, 619, 708, 735*, 768, 788, 808, 815*, 816

Смирение 25, 204, 257, 278, 279, 494, 502, 516, 556, 559, 579, 650, 670, 716

Спокойствие 19*, 38*, 74, 93, 100, 114, 190, 218*, 221*, 228, 243*, 254*, 262, 268*, 278*, 352, 353*, 393*, 395*, 412, 413, 498, 528*, 565, 567*, 611*, 643*, 696, 730, 770*

Стремеж 24, 27, 29, 36, 61, 62, 88, 91, 109, 160, 181, 182, 184, 187, 188, 199, 204, 213, 214, 216, 225, 233, 235, 239, 240, 242, 245, 247, 252, 257, 262, 267, 274, 279, 280, 301, 311, 337, 402, 407, 412, 433, 438, 443, 461, 466, 478, 490, 524, 573, 579, 592, 596, 597, 637, 644, 647, 659, 661, 688, 696, 701, 725, 729, 751, 752, 790, 796, 826

Съвест 133, 377, 458

Съвършенство 24, 52, 99*, 125, 146*, 239, 249*, 291*, 348, 401, 405, 461, 496, 512, 579, 714, 721, 730*, 756, 765, 797, 810, 811*, 818

Съзнание, съзнателност 11, 20, 21, 35, 42, 49, 52, 56, 82, 83, 93, 99, 105, 113, 116, 121, 128, 132, 140, 144, 166, 168, 183, 191, 194, 197, 208, 216, 218, 222, 228, 232, 235, 241, 243, 249, 250, 259, 274, 276, 296, 298, 307, 318, 322, 325, 326, 333, 334, 335, 336, 338, 339, 340, 341, 342, 344, 345, 348, 354, 356, 393, 395, 405, 406, 407, 412, 416, 417, 419, 420, 422, 428, 432, 434, 438, 440, 443, 455, 466, 467, 468, 481, 482, 492, 493, 498, 500, 501, 502, 506, 511, 519, 521, 522, 524, 525, 526, 539, 541, 559, 573, 574, 597, 603, 608, 612, 613, 616, 623, 631, 643, 647, 661, 663, 664, 672, 681, 689, 691, 693, 710, 726, 739, 741, 745, 754, 756, 760, 779, 780, 782, 785, 786, 793, 795, 798, 808, 809, 812, 816, 820, 827

Тишина 91, 170, 213, 274, 400, 450, 498, 500, 553

Точност 27*, 38*, 59*, 65, 94, 178, 197, 203, 204, 205, 209, 211, 248, 256, 290, 305, 312, 331, 344, 387, 433, 457, 474, 493, 523, 539, 540, 567, 583, 585, 614, 690, 732, 741, 764, 809, 821

Трансформация, превръщане 20, 36, 38, 39, 45*, 48, 49, 67, 68, 69, 75, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 97, 108, 110, 111, 115, 119, 139, 144, 153, 154, 156, 157, 160, 163, 164, 181, 184, 186, 187, 196, 200, 203, 220, 231, 235, 239, 243, 253, 267, 274, 275, 294, 300, 308, 316, 328, 331, 339, 347, 352, 390, 450, 471, 480, 481, 496, 523, 529, 537, 573, 574, 580, 605, 629, 632, 636, 677, 692, 714, 715, 716, 719, 721, 732, 784

Търпение 13, 25, 29, 33, 74, 76, 83, 86, 87, 92, 116, 120, 124, 134, 148, 152, 202, 220, 221, 270, 288, 301, 321, 351, 352, 360, 389, 397, 417, 484, 552, 567, 570, 593, 626, 627, 633, 658, 660, 700, 701, 714, 754, 772, 774, 797, 798, 799

Устойчивост 29, 122, 127, 195, 321, 372, 407, 475, 499, 596, 625, 626, 669, 732, 749,

Ученик 11, 12, 20, 27*, 42, 56, 65, 68, 74, 111, 119, 147, 163, 165, 170, 185, 186, 189, 200, 207, 227, 228, 233, 242, 243, 245, 248, 255, 262, 264, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 283, 288, 289, 290, 294, 296, 299, 302, 303, 304, 306, 307, 308, 309, 310, 315, 318, 319, 335, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 349, 350, 351, 352, 354, 355, 356, 358, 359, 360, 361, 373, 379, 389, 397, 404, 414, 421, 425, 436, 454, 456, 457, 464, 475, 482, 491, 496, 502, 519, 524, 530, 531, 532, 536, 537, 538, 539, 540, 542, 543, 545, 551, 554, 555, 559, 560, 561, 564, 566, 585, 596, 601, 610, 650, 652, 656, 671, 672, 673, 674, 691, 694, 711, 712, 714, 716, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 761, 772, 778, 782, 783, 786, 797, 800, 802, 804, 807, 808, 816

Учител 20, 61, 65, 75, 91, 110, 111, 112, 119, 128, 133, 134, 137, 141, 153, 160, 165, 166, 168, 174, 176, 179, 189, 193, 196, 202, 207, 209, 222, 223, 226, 242, 245, 262, 270, 275, 277, 278, 283, 287, 290, 305, 306, 319, 328, 332, 340, 345, 371, 373, 377, 397, 398, 403, 421, 425, 428, 431, 432, 437, 443, 447, 449, 450, 454, 457, 458, 468, 480, 482, 483, 491, 492, 494, 496, 502, 507, 508, 519, 521, 527, 528, 529, 530, 539, 543, 551, 555, 561, 596, 598, 599, 601, 604, 639, 650, 652, 653, 660, 667, 671, 672, 673, 674, 675, 680, 691, 711, 713, 723, 727, 731, 738, 741, 742, 743, 744, 745, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 782, 797, 799, 800, 802, 804, 815, 817, 820, 821, 825, 826

Физиогномика 14*, 72*, 81, 106, 132*, 134, 152, 154,

155, 157, 159, 163, 164, 182, 183, 188, 189, 194, 195, 202, 203, 204, 209, 210, 211, 212, 233, 234, 236, 237, 246, 247, 258*, 274*, 290, 300, 301, 305, 313*, 356*, 357*, 365, 368, 369, 377, 378, 379*, 384, 388, 390, 395, 422, 423, 424, 429, 430*, 433, 439*, 461, 462, 465, 495, 506, 510, 512, 516, 523, 558, 572, 589, 603, 623, 632, 688, 690*, 691, 696, 722, 757, 770, 786*, 793, 803, 815*

Френология 171, 240, 339, 343, 348, 351, 369, 370, 377, 378*, 386, 390, 412, 430, 547*, 681, 696, 709*, 712*, 761*, 808*

Хиромантия 8, 22, 108, 146, 150, 152, 154, 202, 258*, 365, 484, 696*, 793

Христос, Господ 20, 21, 26, 27, 31, 32*, 33, 34, 40, 44, 47, 48, 49, 64, 67, 80*, 89, 94, 101, 114, 120*, 127, 128, 131, 133, 140, 144*, 151, 168*, 175, 179, 181, 184, 185, 186, 189, 215, 217, 229, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 245, 271, 286, 297, 299*, 304, 306*, 307, 310, 313*, 316, 328, 329, 330, 333, 352, 354, 356, 357, 360, 366, 370, 376, 377, 378, 380, 388, 396*, 399, 413, 423, 426, 443, 446, 449, 456, 458, 467*, 473, 474, 475, 481, 493, 505, 524, 526, 527, 528, 531, 532, 539, 542, 550, 552, 553, 554, 559, 561, 566, 567, 570, 583, 585, 586, 589, 591, 592, 596, 597, 598, 599, 600, 604, 605, 606, 616, 625*, 626, 629, 646, 665*, 667*, 669, 670, 673, 680, 685, 691, 694, 698, 705, 724*, 726, 727, 730, 737, 740, 742, 745, 751, 753, 755, 761, 762, 773, 774, 778, 779, 780, 790, 791, 792, 794, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 808, 809*, 817, 824

- **Христовото име - Верен и Истинен** 400

- **възлюбеният на Христа** 9, 19, 247*, 339*, 529

- **Господнята молитва** 88, 176, 535, 538

- **думата Исус** 139

- **думата Христос** 274

- **Живият Господ** 22, 23, 24, 39, 43, 60*, 70*, 96, 97, 109*, 136, 145*, 148*, 248*, 273*, 278*, 358, 359*, 416*, 422*, 433*, 468, 470*, 472, 483*, 497*, 507*, 510*, 514*, 571*, 576, 579*, 580*, 594*, 620, 632*, 660*, 671, 676, 720*, 736, 763*, 783*, 784, 786*, 796*

- **идване на Христос** 25*, 29, 37*, 45, 61, 62, 76, 86*, 92, 109, 135, 136, 139, 147, 149, 150, 155*, 161, 166, 188*, 196*, 199, 206, 211, 213, 216, 223, 227, 244, 247, 248, 250, 252, 253, 254, 260, 266, 267, 269, 273, 289*, 294, 296, 301, 315*, 334*, 335, 350, 351, 355, 372, 374, 381*, 390*, 394, 401, 411, 417, 422*, 431, 434, 435, 436, 437, 447*, 451, 454, 455, 459*, 460, 465, 483, 498, 501, 504, 510*, 513, 514, 517, 518, 537, 538, 545*, 547, 560, 618, 620, 611, 632, 635*, 642, 653, 657, 659, 661, 662, 663, 678, 689, 690, 693, 697, 700, 707, 708, 721*, 723*, 728, 734, 738, 747, 748*, 754*, 756*, 759, 760*, 770, 782*, 785, 795, 796*, 805*, 806, 807, 828

- **исторически Христос** 244, 267, 468, 469, 470, 708, 722, 759

- **Космичен Христос** 468, 469, 470

- **мисията на Христа** 795

- **хороскоп на Исус Христос*** 355

- **Христовия печат на Любовта** 25

- **Христовия Дух** 97*, 264*, 282*, 284, 335, 435, 529, 558*, 657*, 689, 722*, 748*, 749*, 754

- **Христовата душа** 689

- **Христовата Кръв** 54, 63, 68, 72, 73, 75, 76, 309, 346, 375, 404, 407, 416, 445, 534, 697, 816

- **Христовото Учение** 23, 24, 43, 60, 61, 85, 136, 137, 156, 166, 199, 223, 228, 251, 252, 253, 254, 256, 260, 267, 273, 280, 284, 292, 309*, 311, 319, 324, 343, 359, 392, 401, 403, 438, 445, 450, 451, 465, 480, 483, 486, 500*, 501, 508, 537, 538, 540, 541, 564, 565, 572, 575, 630, 632, 635, 679*, 699, 703, 706, 707*, 715, 721, 722, 728, 729, 731, 732*, 748, 749, 752*, 757, 763, 815, 816

- **Христовата Църква** 459, 518, 656,

- **християнските народи** 85, 115, 129, 130, 292, 296, 453*, 511*, 729, 759, 823

- **и Ангели** 43, 55*, 62, 145, 197*, 199, 205, 206, 207, 208, 211, 214, 243*, 244*, 250, 334, 350, 362*, 372, 373, 381, 401, 419*, 436, 444, 447, 515, 519, 546, 547, 560, 582*, 631, 650, 663, 682, 707, 710, 769, 781, 793, 807

- **и Божествено Аз, висше Аз** 422, 494*, 498, 650

- **и Виделина, Светлина** 10, 28, 39, 41, 61, 251, 269, 300*, 312, 314, 315, 318, 338, 342, 381, 466, 507, 514, 516, 555, 557, 572, 575, 587, 611, 675, 678, 682, 710, 712, 776, 815, 823*

- **и възкресение** 45, 138, 147, 149, 150, 161, 213, 267, 405, 406, 407, 409, 411, 412, 415, 416, 418, 513, 517, 529

- **и думите Бог, единния, хипотенуза** 8

- **и думите здрав, щастлив** 86

- **и думата семена** 115

- **и думата човек** 137

- **и думата митар** 242

- **и думата Матей** 253

- **и думата майка** 285

- **и думата праведен** 312

- **и думата възкресение** 406, 412, 415

- **и думата Любов** 412, 489, 713

- **и думите Слово Божие** 419

- **и думата чук** 434

- **и думата небе** 479

- **и думата душа** 491

- **и думата прощавам*** 520

- **и думите ядене, пиене** 537

- **и думите род лукав и прелюбодеен, рожби ехидни** 548

- **и думата чаша** 564

- **и думата спн** 571

- **и думата косми** 581

- **и думата дом** 610

- **и думата истина** 636

-и **думата мъдрост** 86, 713

-и **думите учител, ученик** 743

-и **душа** 54*, 58*, 61, 125, 148, 149, 161, 162, 167, 172*, 180, 211, 244, 248, 258, 269*, 287, 295, 302, 306, 308, 327, 331*, 401*, 403, 412, 416, 433*, 468, 491, 492, 494, 499, 500, 501, 502*, 503*, 504, 506, 511, 513, 519, 534, 537, 541, 565*, 574, 579*, 610, 632, 636, 661, 689, 699, 700, 701, 702, 717, 720, 721, 729, 731*, 765, 782

-и **жертва** 11, 51, 61, 62, 137, 196, 206, 253, 281, 285, 289, 292, 317, 318, 334, 368, 374, 401, 480, 483, 495, 496, 497, 513, 535, 620, 632, 633, 634, 635, 657, 717, 731, 732, 735, 787, 819

-и **Истина** 10, 19, 24, 63*, 68, 72, 90, 97, 100, 109, 126*, 132*, 139, 142*, 143*, 149, 159, 161, 162, 178, 195, 196, 216, 220, 221, 246, 250, 253, 255, 256, 257, 258, 260, 262, 264, 266, 267, 268, 269, 293, 306, 308, 311, 319, 355, 361, 381, 398*, 400, 403, 422, 437, 457, 464, 491, 492, 507, 511*, 513, 514, 516, 517, 518, 519, 562, 575, 576, 593, 594, 608, 636, 639, 640, 644, 660, 666, 662, 671, 672, 674, 677, 678, 697, 699, 701*, 716, 729, 736, 748, 760, 763, 769, 770, 787, 795, 804, 805, 806, 812*, 815, 816

-и **Любов** 10, 11*, 16, 19, 23, 24, 25, 35, 36*, 39, 43, 52*, 61, 87, 90, 91, 92, 96, 97, 107, 123, 134, 135, 136, 137, 138*, 139, 141, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 169*, 174, 187*, 190*, 191, 193*, 194*, 196, 199, 211, 214, 242, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 253*, 257, 266*, 267, 268, 274, 278, 279, 280, 281, 282, 285, 287, 288, 289, 300*, 302, 308, 315, 319, 322, 324, 325*, 326, 327, 331, 334, 336, 337, 339, 340, 350, 351, 359, 361, 381, 390, 400, 401, 403, 412, 416, 425, 430, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 444, 447, 448, 451, 455, 459, 465, 466, 468, 469, 470, 471, 472, 478, 483, 484, 486, 488*, 489, 490, 491, 492, 494, 497, 499, 500, 501, 502, 503, 507, 508, 509, 510, 512, 513, 514, 517, 518, 519, 520, 529, 557, 562, 563, 573*, 574, 575, 576, 588, 608, 610, 614, 615, 617, 618, 619, 620, 621, 622*, 628, 631, 632, 633, 634, 639, 644, 645*, 648*, 651, 653, 654, 655, 656, 657, 660, 661, 662, 663, 664, 671, 672, 675, 676, 678, 679, 682, 683, 684, 687, 689, 690, 692, 693, 699, 701, 702, 704, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 728, 733, 734, 736, 739, 747, 748, 749, 763, 764, 765, 767*, 768, 770, 775, 776, 781, 788, 805, 815, 816, 819, 821, 823, 826, 828

-и **Мъдрост** 35, 39, 43, 72, 86, 136, 206, 242, 246, 247, 269, 284, 309, 327, 332, 334, 361, 374, 381, 382, 398, 400, 421, 435, 478, 482, 483, 484, 486, 490, 501, 507, 510, 512, 513, 514, 517, 518, 519, 520, 536, 560, 562, 575, 576, 601, 608, 640, 656, 658, 662, 675, 713, 754, 815

-и **Отец** 137, 248, 290, 296, 309*, 319*, 450*, 562, 574, 613, 644, 648*, 651, 693*, 717, 722, 770, 776, 782*, 785, 816

-и **Слово** 42, 73, 79, 82, 84, 87, 88, 91, 97, 154, 375, 407, 418, 419, 420, 421, 424, 425, 432, 433, 436, 437, 472, 513, 518, 519, 541, 618, 636, 640, 661, 760, 815

Честност 54, 60, 68, 85, 113, 126, 152, 159, 168, 175,

180, 186, 201, 220, 227, 233, 245, 264, 292, 307, 314, 315, 338, 440, 441, 449, 539, 570, 592, 624, 634, 639, 722, 733, 734, 737, 766, 776, 779, 806

Чистота 17, 20, 27, 28, 29, 30, 33, 35, 37, 42, 46, 49, 50, 54, 55, 57, 61, 69, 70, 77, 82, 83, 84, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 102, 103, 105, 108, 109, 112, 113, 116, 122, 123, 126, 127, 128, 134, 135, 164, 167, 168, 173, 175, 193, 195, 196, 197, 214, 222, 224, 249, 251, 274, 283, 284, 290, 291, 292, 293, 300, 301, 304, 310, 322, 330, 335, 363, 371, 372, 376, 380, 383, 385, 387, 388, 389, 390, 392, 395, 396, 398, 399, 400, 413, 415, 416, 420, 423, 424, 443, 444, 446, 449, 458, 460, 464, 466, 474, 475, 477, 480, 492, 493, 494, 496, 497, 501, 502, 504, 505, 507, 511, 512, 515, 517, 521, 525, 551, 553, 562, 565, 571, 572, 589, 596, 601, 603, 605, 608, 611, 616, 618, 622, 627, 631, 634, 637, 640, 647, 652, 656, 657, 658, 659, 660, 662, 667, 671, 672, 687, 691, 698, 700, 710, 711, 722, 724, 730, 732, 733, 735, 736, 737, 750, 752, 770, 778, 784, 786, 788, 791, 795, 807, 808, 811, 814, 825, 826, 828

Школа 68, 174*, 234, 263, 272, 276, 277, 308, 343, 395*, 484, 496, 636, 673*, 712*, 713*, 749, 766*, 777

Щастие 9, 31, 35, 53, 86, 87, 101, 105, 112, 116, 159, 187, 188, 191, 195, 196, 207, 218, 219, 245, 264, 271, 274, 276, 281, 321, 329, 332, 337, 371, 375, 379, 407, 416, 427, 430, 431, 433, 435, 449, 460, 486, 493, 539, 543, 572, 578, 588, 590, 594, 611, 614, 623, 624, 627, 639, 665, 680, 684, 687, 702, 725, 726, 727, 728, 729, 734, 746, 775, 777, 778, 785, 802, 821, 827

Ясновидство 50, 79, 212, 219, 230, 247, 453, 512, 522

Учителя Петър Дънов
Бейнса Дуно

СИЛА И ЖИВОТ
том V

Съставителство
ДИМИТЪР КАЛЕВ

Редактор
СТЕЛА РУСКОВА

Азбучен показател и предпечат
ФИЛИП ФИЛИПОВ

Графичен дизайн и корица
.....

Формат 32/84/108
Печатни коли 53,5

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo@BialoBratstvo.org
www.BialoBratstvo.org

Печат
УИ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Цена 30 лв.